(1)

BERROCAL

LIBROS ANTIGUOS

Cervantes, 22 - Bajo Interior Izda.
28014 - MADRID
Tlf.: (91) 429 84 23 Fax: (91) 420 18 16
(visitas previa cita)

Caja 02

IMP 088 (1)

Nº 003/21 F.

9.500/06 €

Sermones dñicales de tpe ꝛ de ſcís ꝑ totuz an
nū.eximij doctoris fris Jacobi d voragie
ordis ꝓdicatoꝝ. quōdā archiepi Ja
nuēſis. cū regiſtro eorūdē i prí.

(1)

Tu quicunqȝ es qui hec legis: ſiue pdicator: ſeu philoſophꝰ: aut theologus: ſcito ꝙ Jacobus de voragine ex ſacro predicatorum ordine ſum. qui vt ſingulari mea doctrina ⁊ theologica ⁊ morali: verbi dei preconibus ſermocinantium numeroſitate confuſis prodeſſe valerem Jacob de paucidrapis de burgofrancho meos aureos ſermones tam feſtiuos ꝙ dominicales ⁊ quadrageſimales imprimi curauit: ⁊ quantuȝ ſue ſibi imbecilles attulerūt vires conatus eſt: vt hoc meum diuinū opus omneȝ a ſe mendoſitatē excuteret nec a caſtigatiſſimis ⁊ venerabilibus correctoribus quicꝙ pretermiſſuȝ eſt quod vel integritateȝ: vel decorem: aut claritatem ipſi poſſit afferre. Quare ſi me emes ⁊ leges: hoc tibi erit cōmodi: quod paruo ere comparatus ſumma te legenteȝ voluptate ⁊ vtilitate afficiam. Cum mea doctrina cuicunqȝ: aut mediocriter erudito: aut doctiſſimo placeat. Parce oro: ſi verum dicere non pudet nec piget. Lege modo me: ⁊ fatebere non mentitū. ſed ſi ſemel leges ruſum releges: ⁊ ceteris conſules: vt me emant ⁊ legant. Bene vale.

Incipit Tabula in Sermones de tēpore preclariſſimi ſacre theologie doctoris fratris Jacobi de voragine ordinis predicatorꝫ ſm ordinē alphabeti tangēs materias generales in ſingulis ſermonibus contentas.

Abſtinentia multiplex eſt: do. in. xl. ſer. iij. circa principiuȝ car. 43
Abſtinere expedit aliqñ ab his q̄ licita ſunt: ibidē circa mediuȝ car. 43
Abſtinentie vtilitas triplex eſt ibidem car. 43
Abſtinenduȝ eſt ab actu matrimoniali quatuor tēporibus: dñica poſt tri. ſer. ij. circa principium car. 100
Accedere volēs ad magnū dñȝ: libēter ſecuȝ in ſocietate ducit: quos illius dñi amicos eē cognoſcit: dominica. ij. in. xl. ſer. ij. in principio car. 45
Accipitruȝ tria ſunt genera. ⁊ ſm hoc tria genera raptorꝫ. do. xi. poſt trini. ſer. i. circa medium car. 128
Accuſabūt oēs creature pctōrē in iudicio. d. ij. aduētus ſer. ij. cir. fi. car. 6
Accuſatores quatuor erunt in iudicio ꝯtra pctōres. ſ. angeli: demones: propria pctā ⁊ omnia elementa: dñica. xxij. poſt trini. ſer. i. cir. finem car. 165
Actiui informant vt operibus miſericordie inſiſtāt: dñica. xxv. ſermo. ij. circa principium car. 177
Aduētus pma dñica nō hȝ idē euangeliū apud oēs in plogo car. [illegible]
Aduētus triplex ponit: dñica. i. aduētus ſer. iij. circa finem car. 4.
Aduentum regis annunciant tres legati: dominica. i. aduentus: ſermo. i. circa principium car. 1
Aduentu ad iudiciuȝ ꝯmouet quadruplex creatura: dñica. ij. aduentus: ſer. i. in principio car. 4
Adulatores vitare debemus quadruplici ratione: dominica. xxiij. ſer. ij. circa principium car. 170
Adulteri multi ſūt ⁊ quō multiplr peccāt: do. xi. ſer. i. cir. mediuȝ car. 128
Adulteriuȝ graue pctm̄ ē: do. xviij. ſer. iij. cir. medium car. 153
Aduocatꝰ bonus tria hīe dȝ. ſ. eloquētiā: ſapiētiā ⁊ ꝯſtantiā. Jn die penthecoſtes ſer. iij. circa prin. car. 89
Ager aptus ad ſeminādum quomō diſponi debet. dñica. iiij. poſt octa. epi. ſermo. i. circa principium car. 26
Ager dei eſt mundus. ſ. ſerui dei in mūdo: dñica. iiij. poſt octa. epi. ſer. ij. circa principium car. 27
Agros tres dedit nobis deus: do. i. lx. ſer. i. cir. finem car. 34
Altare ſup quod orationes offerimus eſt xp̄s: quia dicimus per xp̄m dominuȝ noſtrum. dominica. vi. poſt trini. ſer. ij. circa medium car. 113
Altare eſt cor noſtrum ſuper quod elemoſynas immolamus: ibidem circa finem car. 114
Allegationes quinqȝ faciet dyabolus in iudicio ꝯtra pctōrem: dominica. xxij. ſer. i. circa finem. car. 165
Amoris quatuor ſigna deus humano generi oſtendit: dñica palmarum ſer. ij. circa principium car. 60
Amor ſūmus oēs alios excedit: dñica xiij. ſer. ij. cir. medium car. 135
Amici pauci ſunt qui diligunt amicuȝ in vita: pauciſſimi poſt mortem. Jn die paſche. ſer. i. in prin. car. 62
Amicitia cui ſit facienda: qualiter ⁊ ꝓpter quid: dominica. ix. poſt trini. ſermo. iij. cir. principium car. 123
Amicitia aliqua eſt bonorꝫ cum bonis: aliqua malorꝫ cuȝ malis: aliqua bonorū cuȝ malis ⁊ ecōuerſo: ibidē car. 123
Non poteſt alicui eſſe amicus qui ſibi eſt inimicus: ibidem. Et infra in verbo Utilis car. 123
Amicitia eſt cuȝ pauperibus facienda: vt recipiant nos in eterna tabernacula: vt ſupra circa medium car. 124
Amicitia vera quatuor importat: dñica xx. ſer. iij. circa prin. car. 160
Angelus. Jn angelo tria reperiuntur: dominica tertia aduentus: ſermo. ij. circa finem car. 8.
Angeli triplicem cibum miniſtrarunt: dñica in. xl. ſer. ij. in fine. car. 47
Angeli gaudēt triplici de cauſa de noſtra ꝯuerſione. dñica. iij. poſt trinita. ſer. iij. circa principium car. 105
Angeli ſūt hoibꝰ maiores reſpectu icor

ruptibilitatis: ſʒ alio reſpectu ſūt minores. dñica. xviij. ſ. i. circa principium et medium. car. 151.
De āgelis quattuor legunt: quos ſalomon ī ꝑpiciatorio facit. ibidē. car. 151.
Angeli pacis amare flebūt: ⁊ quō hoc ītelligēdū ſit cōturbatō ī eos cadere non poſſit. dñica. iij. poſt trinitatem. ſ. iij. in prin. car. 104.
Aīa nr̄a triplr̄ audit. dñica. iiij. aduentus. ſ. ij. circa mediū. car. 11.
Aīa corpi incarcerat trib⁹ de cāis. dominica. iij. aduēt⁹. ſ. iij. circa mediū. car. 9.
Aīam nr̄am preparare debem⁹ dño ⁊ quō in ea ſunt tres camere in quibus habitat pr: filius: ⁊ ſpūs ſanctus. dñica. iij. aduētus. ſ. iij. circa prin. car. 12.
Aīa poſtquā xp̄o deſpōſata fuerit: cōcipere ⁊ perere dʒ: dñica. iij. poſt paſca. ſ. iij. circa mediū. car. 75
Aīa eſt filia dei triplici iure. dominica xxiij. ſer. ij. circa principium. Et nota bene. car. 173
Anna ⁊ Ioſeph in tres partes diuiſerūt bona. ſua. dñica. vij. poſt trini. ſ. iij. circa mediū. car. 118
Apl̄oꝝ quadruplex ſtat⁹. dñica. iij. poſt paſcha. ſ. i. circa prin. car. 72
Appuit xp̄s qnquies in die reſurrectionis dñica pria poſt paſcha ſ. i. circa principium. car. 66
Aqua ſpūs ſci triplicē ſitim extinguit dñica. xvij. ſ. ij. circa medi. car. 149
Arbor tria hʒ: radicē: ſtipitē: ⁊ ramos: ⁊ quō hō dr̄ arbor do. viij. poſt tri. ſ. iij. in principio car. 120
Arbor mala vt faciat bonos fructus quattuor ſunt neceſſaria. ibidem circa mediū. car. 121
Arbores alique fructus bonos non faciunt. ex quattuor cauſis. ibidem circa finem car. 121
Arguēdus ē pctōr: arguēdi ſūt nō operātes. arguēdi ſunt iudicia dei cōtēnentes ⁊ nō timentes dñica. iiij. poſt paſcha ſ. ij. in me. car. 77
Arguē debēt mūdū illi qui ſūt ſpū dei pleni: de pctō infidelitatis: q: nō credūt in xp̄m: de iuſticia quā nō hn̄t: ⁊ de extremo iudicio qđ nō timent dñica. iiij. poſt paſca ſ. iij. p totū car. 78 79
Ariſtoteles poſt mortē cuidā diſciplo ſuo appuit dicens: ꝙ nihil ſpli⁹ ſciebat niſi penā quā ſentiebat do. x. poſt trini. ſ. ij. in fine car. 123
Arūdo nō fuit ioānes dñica. iij. aduentus ſ. ij. circa prin. car. 8
Articuli fidei duodecim ꝑ duodecim apl̄os ponunt dominica. xxi. ſ. iij. per totum car. 164
De articulis fidei bonus Sermo ibidem car. 164
Aſcēdit ad celos xp̄s pp tria do. xxi. ſ. iij. circa mediū car. 164
Aſina ē caro nr̄a: ⁊ quō illa triplicit mortificat dñica palmarū ſ. i. circa principium car. 58
Aſpis dū ſe ſentit incātari: tres habet aſtutias. Unā q: de cauerna nō egredit. Sc̄dam: q: in terrā vnā aurē fugit. Terciam: q: cū cauda aliā obturat do. xij. ſ. ij. circa medi. car. 132
Auaritia ī cogitatiōe. in intētione: ī affectione dominica. l. ſer. ij. circa principium car. 38
Auar⁹ ſeu cupidus differt a ꝓdigo do. xvij. ſ. ij. circa mediū car. 149
Auarus ſiue cupidus pecunia nō ſatiatur: oſtenditur quattuor exēplis. ibidem car. 149
Audire deū nō vult pctōr oīb⁹ modis do. iij. in. xl. ſ. ij. ī fi. car. 49
Auditores verbi dei quattuor cōditiones habē debēt do. v. poſt trini. ſ. i. circa principium car. 109
Audit bn̄ qui pcipit ſonū a ſuperiori. ab īferiori ⁊c. domi. xij. ſermo. i. circa finem car. 131
Auditores informant domi. xxv. ſer. ij. circa finē car. 178
Aues tribus de cāis ad dn̄os ſuos nō reuertunt dñica palmarum ſer. ij. circa mediū car. 60
BAptiſmo rnaſcit hō. ſ. ſpūalr̄ naſcit. ⁊ quare puer ter in aq̄ mergit. De ſancta tri. ſ. ij. cir. finem car. 93
Beatitudo ſm epicuros ponit ī corporis voluptate. ſm ſtoicos in aīe virtute ſm pipatheticos ī exteriori honeſtate. ſʒ ſm xp̄ianos in dei cognitiōe ⁊ viſiōe do. xiij. ſ. i. circa prin. 134
Beati oculi q vidēt que vos videtis. ibi thema.
Bti hēbūt triplicē viſionē. ſ. corꝑalem: ſpūalē: ⁊ itellectualē. ibidē cir. fi. car. 135
Beelzebub vn̄ noīnē traxerit. ⁊ vn̄ ortū habuerit idolatrie cultus: ſtatuaꝝ inſtitutō do. iij. in. xl. ſ. iij. i pri. car. 50
Bn̄dictio cibi ꝑcedē dʒ: ⁊ ſeq dʒ ſpūal lectio: ſeu refectio: ⁊ ſubſeq graꝝ actio. do. iiij. i. xl. ſ. ij. i fi. car. 53
Bn̄ficia tria ſunt de qb⁹ hō regratiat deo. ſ. ꝙ deus pp hoīem creauit ꝑceptorū adimpletio: ⁊ humilis cōfeſſio do. xij. ſ. iij. p totū car. 133
Bn̄ficia dʒ qs facē potius ī digēti pauperi ꝙ̄ diuiti pp tria do. xxv. ſer. ij. circa finem car. 178
Bn̄factores iformant. ibidē car. 178
Blaſphemia tribus modis ꝯmittit in deū do. xix. ſ. ij. circa mediū car. 156
Bonitas dei ē eēntialis: vniuerſalis et pura do. xiij. ſ. ij. circa prin. car. 135
Bonoꝝ tria ſunt genera. ſ. infima: media: ⁊ ſuprema: que ⁊ quō petere dēbem⁹ dominica. v. poſt paſcha ſer. i. circa principium car. 79
Boni poſt hāc vitā cognoſcēt malos ⁊ mali malos. Itē boni cognoſcēt malos ⁊ ecōuerſo dñica. i. poſt tri. ſ. iij. circa medium car. 97
Boni mediocrit edificant ī purgatorio de triplici mā. Ualde boni edificāt in celo de triplici materia do. ix. poſt trini. ſ. iij. circa finē car. 124
c Adauer multū fetet pp quattuor do. xxiiij. ſermo. iij. circa principium car. 174
Campane pulſant qn̄ tēpeſtates cōcitant. do. palmarū ſ. iij. in fi. car. 62
Camelus dr̄ auarus do. viij. poſt tri. ſ. iij. circa principiū car. 120
Camera patris ē memoria: filij intelligētia: ſpūs ſci volūtas. do. xxiij. ſ. ij. circa mediū car. 170
Chananeā dn̄s ad pniām adduxit ne mulieres viderent a bn̄ficijs ſuis excluſe do. ij. i. xl. ſ. i. i prin. car. 44
Canis dr̄ pctōr multiplr̄ do. ij. in. xl. ſ. iij. circa mediū car. 46
Candele quindecim in matutis qđ repreſentāt: ⁊ quare vſqʒ ad vnā extinguūtur die paſche ſ. ij. circa pri. car. 63
Cantica letitie. ſ. alleluia: glīa in excelſis: te deū laudamus ſubticent do. ī lxx. iij. circa pri. car. 32
Caro noſtra mortificat triplr̄ do. palmarū ſ. i. circa pri. car. 58
Caro falſus ꝓpheta tria falſa ſuadet dominica. viij. poſt trini. ſ. ij. circa medium car. 119
Caro qn̄ dn̄at rōi tūc ē pax turpis ⁊ ꝑuerſa ⁊ ꝯtētio multa do. xx. ſer. ij. circa principiū car. 159
Carcer deſerti: corpis mūdi: tyrāni do. iij. aduentus ſermo tertius circa medium car. 9
Carcerē mundi ſancti viri quadruplici cā exire deſiderāt do. iij. aduentus. ſ. iij. circa mediū car. 9
Carcerē tyrānoꝝ ſancti viri patiunt pp tria. ibidē circa finē car. 10
Charitas ſeu dilectio virtus neceſſaria ad ſalutem dominica. xxiiij. ſer. ij. circa finem car. 174
Caſtitas vtrū melius ſit caſtitatē ſuare ꝙ̄ mrīmoniū ꝯtrahere do. ix. ſer. i. circa mediū car. 122
Cecitas ſpūalis quinqʒ peccatis iducit do. l. ſer. ij. in pri. car. 37
Ceci ſunt pctōres do. infra octa' aſcenſionis ſer. iij. circa finē car. 87
Cecus ſi ceco ducatū ꝑſtat ābo ī foueaʒ cadūt. Et de hoc pulchra declaratio dominica. iiij. poſt trinitatē ſermo primus circa finē car. 106
Chaos multiplr̄ pōt intelligi. dominica prima poſt trini. ſermo tertius circa mediū car. 97
Celoꝝ virtutes mouebunt ī iudicio. i. angeloꝝ dñica. ij. aduentus. ſer. prim⁹ in fine car. 5
Celū reſpicere debemus: q: ibi habem⁹ amicū theſaurū auxiliū: ⁊ palatiū do. xij. ſ. i. circa me. car. 131
In celo duo ſunt que non pn̄t cōmoueri. ſ. deus ⁊ angelus: ⁊ in terra vnū ſcilʒ xp̄ianus populus do. xxi. ſer. ij. circa principium car. 162
Celo ē ſatietas plena. ibi totus hō qnqʒ ſenſibus ſatiabat in viſiōe xp̄i dñica xxv. ſ. iij. circa mediū car. 178
Cena quadruplex corꝑalis: ſpūalis: ſu

fernalis:ꝛ celeſtis do.ij.poſt tri.ſ.iij.circa principiū car.101
Cenā celeſtē pꝛepauit trinitas.pꝛ ponēdo tria fercula:filiꝰ ponēdo tria:ꝛ ſpūs ſcūs tria.ibidē.c.fi. car.102
Cenā iſtā pꝛepauit deꝰ:ꝛ ad eā tā multos vocauit:vt ciuitas celeſtis ciuibꝰ impleref ibidē car.102
Chꝛiſtus:vide in lra.x.ꝑ totū
Cibus materialis:ſpūalis:ꝛ celeſtis dominica.iiij.aduentus ſermo tertius ante finem car.12
Cibū triplicē hūerūt filij iſrael dū exirent de egypto do.iij.poſt tri.ſ.ij.circa finē car.104
Cibū triplicē pꝛepauit deus hoi ſʒ ꝙ hō tripli̾ cōſideraf do.vij.poſt tri.ſ.iij.circa prin. car.117
Cibū fructū dedit deꝰ hoi ante peccatū.Et hoc triplicē fructuū.d.xxv.ſ.iij.circa prin. car.178
Cibuʒ dedit deus hoi poſt pctm̄.ſ.olera herbarū ibidē car.178
Cibū eſum carniū ꝛ piſciū dedit deus hoi poſt diluuiū ibidē car.178
Cibū dedit deus hoi i padiſo fructus vteri virginalis ibidē car.178
Cibus mūdi ſpūalis.ſ.appetitus diuitiarū:delitiarū:ꝛ honoꝝ nō ſatiat:quo eim qs ſatiaref de vmbꝛa:vēto:ꝛ fetoꝛe ibidem car.178
Cicatrices vulnerū xp̄s ſeruauit in carne alia de cā poſt reſurrectionē in mundo.alia nūc in celo:ꝛ tūc in iudicio do.i.poſt paſcha ſ.iij.c.pꝛi. car.68
Cicatrices thome palpādas xp̄s exhibuit ibidē car.68
Citatōe triplici ad iudiciū vocabimur do.xxij.ſ.ij.i prin. car.166
Citati examinabunf maxime i quattuoꝛ:pꝛio de bonis nobis cōmiſſis ꝛc.ibidem car.166
Ciuitatē hierlem deſtruxerūt Tytus ꝛ Veſpaſianus.do.x.ſ.ij.cir.pꝛi. car.125
Ciuitates tres hūit xp̄s.vnā in qua natus.ſ.bethleē.aliā in qua nutritꝰ.ſ.nazareth.tertiā i qua ꝯuerſatꝰ.ſ.capharnaū do.xix.ſ.i.circa mediū. car.155
Clamat ad deū hō quattuoꝛ cāis do.xiiij.ſ.ij.cir.finē car.139
Cognoſcif quis ex viſu:ex amictu:ex ingreſſu ex fletu dominica.x.ſ.pꝛimꝰ circa prin. car.124
Collirīū fecit xp̄s de ſanguie ſuo do.i.ſ.ij.cir.mediū. car.38
Cōmēdatio aduerſarij:hois āgeli do.iij.aduētus.ſ.ij.i prin. car.8
Comedebāt ātiq ſolū in die ſemel:ꝛ dicebaf cena dn̄ica.ij.poſt trini.ſer.iij.cir.prin. car.108
Comeſtio.In comeſtiōe quattuoꝛ ſunt maſticatio:traiectio:digeſtio:ꝛ diriuatō ꝛ quō xp̄s poſt reſurrectōnē comedebat quātū ad duo die paſche ſermo.iij.cir.medium car.65
Cōpaſſio fuit ſocia ꝛ familiaris xp̄i in vtero ꝛ extra vterū do.ij.in.xl.ſ.ij.cir.finem car.46
Cōiugati inſtruunf do.infra octa.natiuita.do.ſer.i.in prin. car.13
Coniugio tribus modis quis vtif.In die pēthe.ſ.ij.cir.pꝛin. car.88
Cōiugia nulla erūt in alia vita domi.xviij.ſ.i.cir.prin. car.151
Cōiugiū:vide plura ifertꝰ in ꝟbo matrimoniū car.159
Cōuerſionē nr̄am nō debemus differre vſqʒ ad ſenectutē:nec vſqʒ ad moꝛteʒ Die paſche ſ.ij.cir.mediū. car.64
Conuiuiū ſpūale quinqʒ panes ꝯtinet dominica.iiij.in.xl.ſermo tertius i principio car.53
Cōuiuia lauta ꝛ dlicata ſine culpa vix fieri poſſunt dominica.i.poſt tri.ſ.i.cir.medium car.95
Cōuiuia noſtra hēre debēt tꝑantiam ꝛ frugalitatē:honeſtatē:ꝛ pietatē domi.ij.poſt tri.ſ.iij.cir.prin. car.101
Cōuiuiū coꝛpale:ſpūale:celeſte:quō deus ꝑpauit dn̄ica.vij.poſt trini.ſ.iij.cir.prin. car.117
Cōuiuiū.In ꝯuiuio bn̄dictio cibi pcedere debʒ:ꝛ ſequi ſpūalis lectio ſeu refectio:ꝛ ſubſeq grarū actio do.iiij.in.xl.ſ.ij.in fine car.53
Cōgregati i noīe ieſu multas vtilitates aſſequūf domi.i.poſt paſ.ſermo.ij.cir medium car.67
Cōfeſſio hois ipedif q̈druplici piculo do.xii.ſ.iii.cir.fi. car.133
Cōſiliarij ſtulti ſūt tres:mūdus:caro:diabolus do.iij paſſiōe ſ.iii.cir.pꝛi. car.57
·Cōſiliarius bonus tria in ſe hēre debʒ:ꝛ tria vitare:de ſancta trini.ſ.ſecundus cir.prin. car.92
Cōſiliariū ſapiētē quilibet querat ibidem car.92
Cōſiliū.Circa ꝯſiliuʒ pōt eē triplex rep̄heſio do.vij.poſt tri.ſ.i.cir.pꝛi. car.115
Cōſolaf dn̄s tripli̾ diſcipulos tribulatos dn̄ica infra octa.aſcē.ſermo pꝛimus circa prin. car.83
Cōſolatoꝛ nr̄ ē ſpūs ſcūs:cuiꝰ ꝯſolatio nē luxurioſi:ſupbi:ꝛ auari recipe ñ pūt In die pēthe.ſ.iij.cir.mediū car.90
Cōſolatio vera nō ē niſi in deo:ꝛ ð deo ibidem car.90
Cōſolatōes ſcōꝝ in pn̄ti vita hn̄t ipfectionē:admixtionē:ꝛ interruptionē do.xviij.ſ.ij.cir.mediū car.152
Cōtēplatiui occulos coꝛdis ad deū erigāt do.xxv.ſ.ij.cir.pꝛi. car.177
Choꝛda ð ſex filis dyabolus trahit ad ſuppliciū infernale.do.iiij.i.xl.ſ.iii.circa finem: 54
Coꝛ nr̄m pꝛepare ðbemus dn̄o.do.iiii.aduētus ſ.iii.cir.prin. car.12.
Coꝛdis tres ſunt camē que ſunt hitaculū ſancte trini.ibidē. car.12
Coꝛ fatui ꝛ iracūdi:ſicut olla bulliens quattuoꝛ mala facit.dominica.xxii.ſer.iii.cir.prin. car.167
Choꝛeas ducēdo vani hoīes laudant dyabolū.do.i.ſ.iii.cir.medi. car.39
Choꝛea huiꝰ mūdi ducit ad choꝛeā inferni:ꝛ priuat choꝛea celi car.39
Choꝛee ſunt arma dyaboli que iniuriā tur illi pacto qð factū ē in baptiſmo renūciando pompis dyaboli.ibidem vſqʒ ad finem. car.39
Coꝛpus dʒ ſubijci ſuo ſupioꝛi.i.aīe:ſeu rōi ſed iſte oꝛdo ꝑuertif.dn̄ica.xv.ſer.i.cir.mediū. car.141
Coꝛpa dānatoꝝ cōburunf:ꝛ nō conſumunf qð oñdif quinqʒ exēplis pulchꝛis do.xv.ſ.ii.cir.fi. car.142
Coꝛpus ſerui dei valet in quadruplici ſtatu do.xxiiii.ſ.i.in pꝛi: car.172
Coꝛigiā:calciamēti ſoluē qs dr̄ dn̄ica iiii.aduētus ſ.i.cir.finē car.11
Coꝛrectio delinquētiū ē miſicoꝛdia ſpiritualis.do.iiii.poſt tri.ſ.ſecūdus circa finem. car.107
Coꝛrigē volēs qnqʒ debet conſiderare ibidem car.107
Credēdū ē magis ſcripture ꝙ homini viuo vel moꝛtuo:vel ēt angelo.do.i.poſt tri.ſermo tertiꝰ cir.finē car.98
Chꝛiſtus:de q̄ multa ſub lra.x. ꝑ totū.
Chꝛiſtiani mali dicunf falſi ꝓphe do.viii.poſt tri.ſ.i.cir.finē car.119
Cruces poꝛtanf:ꝛ cāpane pulſanf quādo cōcitanf tēpeſtates do.palmarū ſer.iii.in fine car.62
Crudelitas i cōſiliario ē vitāda.Sepe enim dātes crudelia ꝯſilia ꝯtra alios.ſuper eoſmet deuoluūf:ꝛ de hoc pulchꝛū exēplū.do.de tri.ſ.ii.cir.me. car.92
Cupiditas ſeu ꝯcupiſcētia radix oīuʒ maloꝝ.dn̄ica.xviii.ſermo tertius cir.finem car.154
Curioſi hoīes volētes alta ꝛ celeſtia indagare ſunt qðibꝰ repellēdi vt pulchꝛe dr̄ do.xv.ſ.iii.cir.medi. car.143
Damnati triplici viſiōe carebunt ꝛ hēbunt oꝛdinationeʒ i ſupplicijs do.iiii.poſt oct.epi.ſ.iii.cir.prin. car.28
Dānati hēbūt diuerſitatē in penisꝰ do.iiii.poſt octa.epiphanie.ſ.iii.circa medium. car.29
Dānati lōge ſunt a deo tripli̾.d.iij.poſt tri.ſ.i.cir.mediū. car.102
Dānatoꝝ coꝛpa ꝯburunf:ꝛ tñ nō ꝯſumunf:oñdif quinqʒ pulchꝛis exemplis do.xv.ſ.ii.cir.finē car.142
Damnati hēbunt ligatas manus ꝛ pedes dominica.xx.ſermo tertius circa finem car.160
Dādū nō ē malis:ꝛ qð dr̄:ne dederis impio tripli̾ intelligif do.ix.poſt tri.ſ.iii.cir.fi. car.124
Decias bn̄ ſoluētes quadrupli̾ remunerantur domi.xi:ſermo pꝛimus circa finem car.128
Decimas non perſoluentes tria mala incurrūt ibidē Et nota car.128
Decimarum ſolutio ptim ē de iure naturali:ptim de iure diuino:ptiʒ de iure poſitiuo dominica.xxiii.ſermo ſcōus in fine car.170
Decima.Vide verbū deo reddē:ꝛ reddere deo 171
Dedicatō tēpli ð q̄ pdicaf volēſibʒ bonū

ſermonē ī dñica.x.ſ.iij.per totū. car.127

Denarius ſignat bt̄am vitā ꝗ̄druplici rōe dñica in.lxx.ſ.i.circa mediū car.30

Demōes ñ ſe ſibiipis ɔtrarij neq; ſe mutuo expellunt.dñica.iij.in.xl.ſer.i.circa principium. car.47

Demones officia ſua valde ordiata habēt ad malū.vnus.n.ē peſt ſupbie.ſ.lucifer.alius auaritie.ſ.mamona alius luxurie.ſ.aſmodeus alius cogitatōibus imūdis.ſ.beelzebub.d.iij.i.xl.ſer.iij.in principio car.50

Uide in verbo dyabolus.

Deo reddamus ꝗ ſua ſūt.ꝛ ꝗ ceſaris ceſari.dñica.xxiij.ſ.ij.circa finē. car. 170

Deus odit tria genera hominū do.xix.ſer.iij.circa prin. car.156

Deus alicui ſemꝑ dormit alicui ſꝑ vigilat dñica.iij.poſt octa.epi.ſ.i.circa medium car.24

Deus triplici noīe ſm triplicē tp̄is varietatē vocat dñica.xvi.ſer.ij.circa principium car.143

Deo reddere debemus ꝗ dei ſūt circa hoc olī erāt tres opiones aliq ꝙ ſufficit obſequiū pſonale aliq cū hoc reale alij ꝙ vltra hec ēt ſpūale dñica.xxiij.ſer.iij.circa finem car.171

Deos alienos multi hodie faciūt dñica.xviij.ſer.iij.circa prin. car.155

Deuotio mulier̄ oñdit ꝗ̄tū ad tria In die paſche ſer.i.circa prin. car.62

Dextera dei deſcribit ꝛ quō xp̄s ſedere dr̄ ad dexterā dei p̄ris dñica.v. poſt paſcha ſer.iij.in fine car.83

Digitus dei ē ſpūs ſcūs ꝛ quō dñica.iij in.xl.ſer.i.circa mediū car.47

Digit⁹ ſignat ſpūꝫ ſcūm dñica.xij.poſt trini.ſer.ij.circa mediū car.132

Dilectio dei ꝛ p̄xīmi ē totius legis impletio.ꝛ oīs ſcientie pfectio.dñica.xiij.ſmo.ij.circa prin. car.135

De dilectōe dei tria vidēda ſūt.ſ.cā modus ꝛ fructus ibidem car.135 ꝛ 136

Ad diligendum tria nos inducunt ibidem car.135

Diligēdi modus triplex q2 ſup oia ꝑ ſe ꝛ ſine modo ibidē circa finem car.136

Diligendi fructus ibidē car.136

Diligēdi mōus quo ad deū ꝛ p̄xīmū diligam⁹ dñica.xviij.ſ.i.circa me. car.151

Diligere dꝫ quis ſeipm quadrupliciter ibidem car.151

Ad diligendū ſex ſūt ꝗ naturalr mouēt ſ.pulchꝝ bonū honeſtū ſile vtile delectabile que oīa ſūt in deo dñica.xviij.ſermo ij.circa principiū car.152

Dilectio ꝗdruplex.ſ.carnalis nālis ſocialis ꝛ rōis ibidē circa finem car.152

Dilectio triplex.ſ.v̄bal̄ ꝑcordial̄ ꝛ real̄ dñica.xx.ſer.iij.circa prin. car.160

Uide verbū charitas car.174

Dyabolus hūit tres vxores.ſ. vanitatē cupiditatē ꝛ carnalitatē:de qbus tres filias genuit.ſ.ſupbiā auaritiā ꝛ luxuriaꝫ quas maritauit ꝛ generos ſuos vexat in p̄nti ꝑ vitia in futuro ꝑ ſupplicia dñica ij.in.xl.ſ.i.circa medium car.44

Dyabolus opprimit corpus vt ſic veniat ad oppſſionē aīe ad ꝙ vtit ſex iaculis ſ.ſuggeſtione delectatōe ɔſenſu ope conſuetudine neceſſitate ꝛ illa vincere debemus ꝑ ſex arma ibidem car.45

Dyabolus aduerſarius noſter accuſabit nos in iudicio cum quinq; allegationibus dominica ſecūda aduentus ſmo ij.in fine car.6

Dyabolus ſeminauit ignorantiā culpaꝫ ꝛ miſeriā dominica quarta poſt octauaꝫ epi.ſer.i.circa principiū car.26

Dyabolus p̄mū hominē de tribus tentauit ꝛ vicit Similiter tentauit xp̄ꝫ ꝛ victus eſt dominica p̄ma in.xl. ſermo.i.i principio car.40

Dyabolus dicit ſerpens dñica.iij.i.xl.ſer.iij.circa prin. car.50

Dyabolus falſus pp̄heta arguit in cordē hominis peccata mortalia eē leuia.dominica octaua poſt tri.ſermo.ij. circa principiū. car.119

Dyabolus hoi morienti immittit ſuggeſtionē de fide ꝛ articulis fidei. Et hoc bene nota.dominica.x.ſermo ſecūdus cir. medium car.126

De hoc vide plura ſupra in verbo demones car.47.ꝛ.50

Dyabolus ad ſanctū Antoniū dixit ſe facere multa opera virtutibus ſimilia.ſola humilitate dempta.dñica.iij.in.xl.ſer.iij.in medio car.50

Dyabolus vocat ſerpens coruus ꝛ porcus.In die penthe.ſ.ij.circa fi. car.89

Dimittite ꝛ dimittet vobis. Date ꝛ dabit vobis.dominica.iiij.poſt tri.ſ.i.circa medium car.106

Dimittite faciliter iniurias ꝛ diligite inimicos.dominica.iiij.poſt tri.ſmo.iij.circa mediū car.108

Diſcipulorū tres ſunt differētie.dñica iiij.in.xl.ſ.ij.circa mediū car.52

Diſciplinatus fuit xp̄s triplr.dñica in paſſione.ſ.i.circa mediū car.55

Dirigere viaꝫ dñi debemus.dñica.iij.aduentus ſ.ij.in fine. ꝛ etiam ſer.iij. circa principiū car.12

Diuitie.Circa diuitias quattuor modis qs culpā incidere pōt qr̄ rep̄hēſibiles ſt dñica.i.poſt tri.ſ.i.circa p̄i. car.94

Diuitie nō ſūt nr̄e ſꝫ nobis accomodate vt oſtēdit ꝑ exēplū ibidē car.94

Diuitijs qs multiplr vtit dñica.xv.ſ.i.circa principiū car.141

Diues morit triplici morte paup vnica diues incurrit tormenta paup gerē.dñica.i.poſt trini.ſ.i.circa finē car.95

Diuitis peccatū ꝗ̄druplex.ſ. auaritia.vanagloria.gula.ꝛ immiſericordia. dñica i.poſt trini.ſer.ij.circa prin. car.96

Utꝝ melius ſit diuitias ɔtēnere ꝙ eas retinere dñica.ix. poſt tri.ſermo.i. circa principiū car.122

Documenta tria refert ſe bt̄us Auguſtinus a beato Ambroſio didiciſſe.dñica ij.poſt trini.ſermo.iij.circa prin. car.101

Doctrina bona nō attribuit doctori ſꝫ ſpūi ſancto.Et hoc deducit triplici exēplo.In die pentheco.ſermo.iij.circa fineꝫ car.90

Docens ſalubriter dꝫ ꝗttuor hr̄e.ſ.vitā pfectā.doctrinā claram.charitatē ſuccēſam.ꝛ in his pſeuerantiaꝫ.dñica.x.ſmo iij.in fine car.127

Domus.Quattuor de cauſis qs expellit de domo ɔducta. dñica.iij. in.xl.ſ.ij.circa principiū car.48

Domū noſtram p̄parare debemus dño i.Cor noſtrum ſeu animā nr̄am ꝛ quō in ea ſunt tres camere.in qbus habitat pater filius ꝛ ſpūs ſanctus dominica quarta aduentus ſermo.iij.circa prin. car.12

Domus anime tria hꝫ ſolaria.dominica.iij.in.xl.ſer.ij.circa prin. car.49

Domus dei ad quadruplex officiuꝫ ſācta eſt.dominica.x.ſermo.iij. circa principium car.126

Domus mea domus orōnis vocabitur ibidem car.126

In domo dei ſeu eccleſia ponit de⁹ oculos ſuos. nomen ſuum. ꝛ cor ſuum.ibidem car.126

Uide in verbo tēplū dedicatio eccleſia per totum.

Dormiebāt olim oēs i peccatis dñica.i.aduētus ſ.i.circa prin. car.1

Dormit dyabolus in loco obſcuro frigido ꝛ humido dñica.i.aduen. ſer.i.circa prin. car.1.

Dormire piculoſum ē tribus generib⁹ hominū.dñica.iiij.poſt octa.epi.ſ.i.circa finem car.27

Dñica de roſa.ꝛ dñica de panibus.dñica.iiij.in.xl.ſer.i. i prin. car.51

Dñica in paſſione.iō dr̄ in paſſione.qa ad mortē fuit xp̄s inſiatus.do. i paſſione ſer.i.in prin. car.54

Dñis duobus nemo pōt ſuire. ꝛ q ſunt illi dñi.dñica.xv.ſ.i.circa prin. car.141

Dubia in meliorem ꝑtem ſunt interpretanda.dñica.iiij. poſt tri.ſermo.i. circa medium car.106

Duces dñi ꝛ vtilr regere volentes qnq; debent hr̄e.ꝛ de hoc nota pulchra exempla.d.xxiij.ſ.iij.c.p.ꝛ.m.

Ecleſia ē in tres partes diuiſa. Una ē in mūdo. Alia in celo. Altera i purgatorio dñica xxi.ſ.iij.circa finem car.164

Eccleſia ſiue ɔgregatio fideliū dr̄ celū. dñica.xx.ſ.i.circa prin. car.157

Eccleſia ē celū ſpūale ꝛ corpus miſticū.qō notat dñica.vij.poſt tri.ſmo.iij.circa finem car.118

Eccleſia militans ꝑ fundamēto hꝫ xp̄ꝫ dñica xxi.ſ.iij.c.i. car.164

Edificant qdā tabernaculū in celo quidā in inferno.qdā in purgatorio.do.ix.poſt tri.ſ.iij.circa finē car.124

Elementa triplr p̄nt ɔſiderari.ꝛ de ipſorū qualitatibus.dñica.xiiij.ſer.i. circa prin.ꝛ mediū car.137

Elementa quattuor ſūt portatores mortuorū ad ſepulchra. dominica.xvi. ſmo i.circa mediū car.144

Elementa facta fuerūt immunda ſꝫ xp̄s

ca mundauit dominica.xix.ſermo.i.cir‑
ca principium car 154
Elemoſyna ẽ corꝑalis miſericordia ad
quã inducit nos xp̃s.verbo.ꝓmio ꝛ exẽ‑
plo do.iiij.poſt tri.ſ.ij.c.i. car.107
Elemoſyna tribus modis vẽdit.nõ tñ
dꝫ vendi ſed dari gratuite ꝛ in vita quia
multũ fructũ affert.do.iiij.poſt tri.ſ.ij.
circa finem car.109
Elemoſyna ẽ recta intentõe cordis dã‑
da.dominica.vi.poſt trini.ſermo.ij.cir‑
ca finem car.114
Elemoſyna dicit ſemen qꝛ ſeminari dꝫ
ſapienter fidelr ꝛ pſeueranter do.in.lx.
ſer.ij.circa mediũ car.42
Elemoſyna dꝫ inſtar ſeminis eẽ occul‑
ta pura ꝛ irrigua ibidẽ circa fi. car.42
Elemoſyna expellit demonẽ in vita in
morte ꝛ poſt mortem.do.iij.in.xl.ſer.iij.
circa finem car.50
Elemoſyna eſt ieiunio ſicut oleũ lucer‑
ne ſicut ſol diei ꝛ ſicut aĩa corꝑi.do.iiij.i
xl.ſ.iij.circa mediũ car.53
Elemoſynarũ largitio ẽ ſpẽs miſericor
die.do.iiij.poſt trini.ſermo.i.circa medi
um car.106
Elemoſynas dare debemus ex conſide
ratione magni ꝓmij ibidẽ i fi. car.106
Emplaſtrũ fecit xp̃s de corꝑe ſuo. d.in
l.ſ.ij.circa.mediũ car.42
Epulari ſplendide ꝛ delicate ꝑdit tem
ꝑantiã ꝛ parit vitia.do.i.poſt tri.ſ.i.cir‑
ca medium car.95
Equus nimis delicate nutritus recalci
trat.dominica.iij. in.xl. ſermo.iij. circa
medium car.50
Euangelia quattuor ſunt inſtrumenta
ꝑ que xp̃s nos aſſecurauit.do.xxiiij.ſer.
ij.circa mediũ car.173
Euangeliorũ dictator eſt ſpũs ſanctus.
ꝛ etiam filius Notarij ſunt quattuor euã
geliſte quorũ lingua ſpũs ſanctus tanq̃
calamo vſus fuit ibidem car.174
Eucharirtie ſacramentũ manducat tri
pliciter dominica.iiij.in.xl.ſermo.iij.cir‑
ca principiũ. car.53
Excuſant ſe mali homines qui nolunt
ieiunare multis modis.dominica quar‑
ta in quadrageſima ſermo primus circa
medium car.51
Excuſat ſe qs ab iniuncto opere tribꝰ
de cauſis.dominica.v.poſt tri.ſmo.i.cir
ca medium car.109
Excõmunicatio quãuis ſit iniuſta ꝛ ini
qua tñ eſt timenda ſeruanda ꝛ patiẽter
ferenda qꝛ meret qs hoc faciẽdo do.ifra
octa.aſcenſionis.ſ.iij‑circa pri. car.86
Excõicatõis ꝑiculũ eſt triplex.primum
qꝛ dyabolo tradit.ſcõm ẽ gratie dei ſub
tractio.tertiũ qꝛ eſt morbus cõtagioſus.
ibidem car.86
Excõicatõis dãnũ triplex ibidẽ car.86
Excõicatõis īfamia in tribus apparet.
ibidem car.86
Excõicato ꝑticipantes peccant multi‑
pliciter in excõicatorẽ in excõmunicatũ
in ſeipſos ꝛ in eos quoꝝ occaſione excõi
catus ẽ ibidem car.86
Falſarij lraꝝ bullaꝝ monetaꝝ
põdeꝝ ꝛ menſuraꝝ puniẽdi
ſunt.d.viij.poſt trini.ſmo.i.i
ꝑicipio car.118
Ab iſtis falſarijs dñs attendere admo‑
net.ibidem
Falſarij qui ſũt myſtice ibidẽ car.118
Falſi ꝓphete de qbus tria tãgunt frau
dulentia ſeuitia noritia ibidẽ car.118
Falſus ꝓpheta triplex dyabolus. caro.
mundus.dominica.viij.poſt tri.ſmo.ij.
circa principiũ car.109
Falſitatis magiſter põt quis eẽ quattu
or modis ſꝫ xp̃s fuit magiſter veritatis.
qđ oſtendit quattuor modis do.xxiij.ſ.
i.circa mediũ car.169
Fatuũ eſt honores ꝛ ꝓſperitates huiꝰ
vite querere.dominica palmaꝝ.ſ.iii.cir
ca finem
Febris ꝑ quodlibet peccatũ mortale ſi
gnatur dominica.xxi.ſermo ſcđus circa
principium car.162
Febrium ſicut diuerſe ſunt ſpecies ſic
etiam diuerſe ſpecies peccatorum. ibi‑
dem car.162
Febris quotidiana ſignat peccatũ gu‑
le vel peccata venialia ibidem car.162
Febris effimera ſignat irã ibiđ car.162
Febris ꝯtinua auaritiã ibidẽ car.162
Febris quartana ſignat ſupbiã vl' luxu
riã ibidem car.163
Febris ethica ſignat triſtitiam ibidẽ cir
ca medium car.163
Fenix auis quãto tp̃e viuit ꝛ quõ mori
tur.dominica.xxi.ſermo.iii.circa medi‑
um car.164
Feſtũ qdam facere volũt añ vigil.d.iii.
poſt pa.ſ.ii.in prin. car.73
De feſto hic multi vel ẽt venire ad feſtũ
alibi ibidem car.73
Feſtũ multi faciũt hic in vigilia ꝛ in fu
turo ſp erũt in vigilia.do.xxiiii.ſ.iii.cir
ca medium car.175
Fetor cauſat a quattuor.d.xiiii.ſ.i.cir‑
ca principiũ car.172
Fetor itollerabil' cauſat ex multis pec‑
catis dominica.xvii. ſmo.i.circa medi‑
um car.148
Fidẽ ſancte trinitatis pr̃ ꝛ filius ꝛ ſpi‑
ritus ſanctus nos docuerũt. Et iõ eoꝝ
teſtimoniũ fideliter ẽ admittẽdũ.De ſcã
trini.ſ.iii.cir.finem car.94
Fides iſta ꝛ ꝯfeſſio ſi eã deuote recepe‑
rimus maxime ad tria valet.ſ.ad demo‑
nũ expulſionẽ tribulationũ ꝓpulſatõem
ꝛ maloꝝ ꝯfutatõnem ꝛ conuerſionem.
ibi. car.94
Utꝝ melius ſit hr̃e fidẽ magnã an opa
magna.do.ix.poſt tri.ſermo primus cir.
medium car.122
Fides reguli triplicẽ hũit gradũ ſicut
quelibet alia virtus.ſ.initiũ incrementũ
ꝛ ꝑfectõem.do.xxi.ſ.i.c.mediũ car.161
Fidei.xii.articuli ꝑ.xii.aplõs ponunt.
do.xxi.ſ.iii.ꝑ totũ car.174
De articul' fidei ibidẽ bonus ſ.car.174
Uide plura de fide in ṽ.trinitas ꝑ totũ
Fides ṽtus neceſſaria ad ſalutẽ.dñica
xxiiii.ſ.ii.circa medium car.174
Filia archiſynagogi plangit.de q̃ tria
dicunt.do.xxiiii.ſ.i.cir.finẽ car.172
Filia defuncta ſignificat aĩam ꝑ pecca
tũ mortuã ibidẽ ſ.iii.in prin. car.174
Filii debẽt ꝑentes nutrire ꝛ fouẽ ad qđ
inducimur ꝓcepto verbo exẽplo ꝛ ꝓmiſ‑
ſione.ſed adhuc inſtinctu nature. Et de
hoc tria exẽpla Ualerii.do.xvi. ſer.iii.i
fine car.147
Filii inſtruũt deo ſeruire do.ifra octa.
natiuitatis ſ.i.cir.fi. car.13 ꝛ 14
Filius Marie iſtruit filios qualiter ſe
hr̃e debeant erga parentes.do.ifra octa.
epi.ſ.i.cir.medium car.16
Filius plus diligit pr̃em q̃ mr̃em do.
xvi.ſ.iii.c.mediũ car.146
Filii ꝛ filie quo ad ſeruitutẽ ꝛ libertatẽ
ſequũt ventrẽ.i.mr̃em ibidẽ car.146
Finẽ in oĩbus rebus ꝓmeditare q̃ vtile
ſit ꝛ de hoc pulchꝝ exẽplũ.de ſcã trinita
te ſ.ii.cir.principiũ car.92
Fleuit xp̃s ſupiminẽs periculũ.do.x.ſ
mo.i.cir.mediũ ꝛ prin. car.125 ꝛ 124
Flendi ſeu plorandi ſũt tres.ſ.mortui.
fatui ꝛ impii ibidem car.125
Flendi ſunt ꝓlati ꝛ clerici qñ cadũt ibi
dem car.125
Flendus eſt peccator d.xvi.ſmo primꝰ
cir.finem car.145
Formice prudẽtia ſeu ſapiẽtia a nobis
eſt imitãda.do.ix.poſt trini.ſ.ii.cir.prin
cipium car.122
Formice ſapia conſiſtit in quattuor ibi
dem car.122
Fortiſſima tria repiunt.ſ.deus celũ ter
rã do.viii.poſt trini.ſ.i.cir.pri. car.118
Forum triplex ẽ.ſ.iuſtitie miſericordie ꝛ
mixtũ do.xxii.ſ.i.cir.prin. car.165
Frater nr̃ eſt qlibet xp̃ianus quẽ ſi offẽ
dimus reconciliare debemus do.vi.poſt
tri.ſ.ii.cir.prin. car.113
Fratres noſtri angeli ibidem circa fi.
nem car.114
Frater nr̃ ẽ ſpũs ſcũs ibidẽ car.114
Fragmẽta colligi debuerũt triplici ð cã.
dominica ſeptima poſt tri.ſmo.iii.circa
finem car.118
Fructuũ triplex differentia ſcilicet tri‑
ceſimus ſexageſimus ꝛ centeſimus. do‑
minica in ſexageſima ſmo tertius circa
medium car.35
Fructus centeſimus debetur virgini
martyri ꝛ doctori ſeu predicatori domi‑
nica quarta in quadrageſima ſmo pri‑
mus cir.mediũ car.51.
Fructus aperti ſunt tres a quibus co‑
gnoſcuntur falſi ꝓphete.dominica octa
ua poſt trinitatem .ſermo primus circa
medium car.119
Fundamentũ eccleſie militantis ẽ xp̃s
do.xxi.ſ.iij.in prin. car.163
Ad iſtud fundamentuꝫ apoſtoli poſue
runt duodecim lapides ideſt duodeciꝫ
articulos fidei.ibidem per totũ car.164
Funis peccatorũ conficitur ex multis
filis.dominica prima aduentus ſmo.ii.
circa finem car.3

Furie tres ſūt: libido: cupiditas: ⁊ ira. dñica palmarū. ſ. i. circa finez. car. 59.

Furtū graue pcūm ē reſpectu dī. reſpectu pximi: reſpectu ſui. dñica. xviij. ſer. iij. circa finē. car. 154

g Audēt āgeli ⁊ ēt tota trinitas d nr̄a cōuerſiōe triplici cā. dñica. iij. poſt tri. ſer. iij. circa pricipiuz. car. 104.

Gauiſi ſūt oēs creature ſupiores ⁊ inferiores atqz medie. In die paſche ſer. ij. circa mediū. car. 64

Gehēna vnde dr̄ ⁊ quō centrū terre magis ē elongatū ⁊ obſcurū. dñica. vi. poſt tri. ſer. iij. circa finem car. 115

Generatio quintuplex: que nō pōt fieri niſi per verbū. dominica. lx. ſermo. ij. circa medium car. 42

Genuflexiones facere debemus dō. dominica. xxiij. ſer. iij. in fi. car. 171

Gladi⁹ amoris. dñica īfra octa. natiuitatis do. ſ. ij. circa finē car. 14

Gladi⁹ triplicat̄ i dānatis. do. vi. poſt tri. ſ. iij. cir. fi. Oēs q acceperint gladiū gladio pibunt ibidē car. 115

Gradus triplex ſcz incipiētiū: pficientiū: ⁊ perfectorū dominica in. lx. ſermo iij. circa mediū car. 114

Grates referēde ſūt ſuis bñfactoribus do. xxv. ſer. ij. in fine car. 178

Guloſus trib⁹ fac̄ iniuriā. ſ. nature: ꝯſuetudini hūane ⁊ ordīatōi dīne do. i. poſt tri. ſ. ij. cir. mediū car. 96

h Erodes ātipas ioānē baptiſtā i viculis poſuit triplici cauſa do. iij. aduēt⁹. ſ. i. i p̄. car. 7.

Hō cōſtat ex duplici ſubſtātia. ſ. corpe ⁊ aīa. do. i. xl. ſ. i. cir. pri. car. 40

Hō q̄druplex. ſ. brutalis: rōalis: angelicus ⁊ diuinus. dñica palmaꝝ ſermo. i. circa principium car. 58

Hoī dedit dēs tria d quibus vult penſionem hēre. ſcz corpus: aīam: ⁊ res tpales do. iij. in. xl. ſer. ij. circa prin. car. 48

Hoiem creauit de⁹ vt ſūmū bonū itelligeret: itelligēdo amaret ⁊c̄. Et ideo ab amore terrenoꝝ ad amorem celeſtiū q̄ttuor modis hō a xp̄o inducit̄ do. xv. ſermo. i. in pri. car. 140 ⁊ 141

Hō ē filius dei triplici iure. Primo pp generatōem ad ſilitudinē quā prim⁹ hō deturpauit. Scdo pp̄ter imitatōez. Tertio pp hēditatis ſucceſſionē do. xxiiij. ſ. ij. circa prin. Et nota bñ. car. 173

Hominū octo genera informant̄ dominica. xxv. ſer. ij. circa prin. car. 177

Hoī cuilibet angelus ad cuſtodiā delegat̄. dominica. iij. poſt tri. ſer. iij. cir. principium. car. 104.

Hoīem fecit deus rectū. ⁊ ipſe immiſcuit ſe infinitis q̄onibus do. vij. poſt trini. ſermo. i. circa mediū car. 116

Hō per ſe pōt i peccatū ire ſz nō per ſe redire oſtēditur quattuor exēplis. Et nota bene do. viij. poſt trini. ſermo. ij. circa medium. car. 120

Hō naſcitur ad laborem. do. xi. ſer. iij. circa medium car. 130

Hoī dedit deus aīam: corpus ⁊ res vt q̄libet obediat ſuo ſuperiori: quāuis a mūdo iſte ordo puertit̄ do. xv. ſermo. i. circa medium car. 141

Hominū tria genera ſz Aug. deſcribit dñs i euāgelio valde boni. valde mali: mediocriter ⁊c̄. d. xv. ſ. ij. i pri. car. 142

Hoīes erunt angelis ſimiles in alia vita ⁊ nulla erunt ibi coniugia. do. xviij. ſer. i. circa prin. car. 151

Hoīes erūt i pria maiores angelis inq̄tū hēbūt deū tanq̄ frēm: ⁊ iuxta hoc q̄ttuor legunt̄ d āgelis. ibidē. car. 151

Hominū tria genera de⁹ odit. do. xix. ſ. iij. circa prin. car. 156

Hoīes carentes ſenſu quattuor mala non ſentiunt. ibidem.

Hoīes areſcēt in iudicio. do. ij. aduēt⁹ ſermo. i. cir. finem car. 5.

Hominū quattuor genera areſcēt tpe antichriſti. ibidem car. 5.

Hoīes ſupra īfra ante retro ⁊ vbiqz habentes āguſtias cōfuſi erūt i iudicio. d. ij aduētus ſer. ij. in fi. car. 6.

Hō inimicus ē diabolus. do. iiij. p⁹ oct. epi. ſer. i. cir. finē car. 27

Hō neſcit vtrū odio vel amore dign⁹ ſit ⁊ hoc ſcia certitudinis. tamē ex aliq̄bus ſignis pōt ꝯiecturare. do. īfra octa. aſcē. ſer. i. circa mediū. car. 84

Homines aliq ſūt valde bōi. aliq valde mali. aliqui mediocriter bōi ⁊ mali. do. īfra octa. aſcen. ſ. ij. cir. med. car. 85

Hō ponēs ingeniū ſuū circa q̄ttuor recipiet cōfuſionem. q̄ſ. ſ. vult ſcire. quid ē i ſūmo. qd in imo. qd fuit i prīo. ⁊ qd erit in vltimo. de ſancta trinitate ſermo. iij. circa finē car. 49

Hō latine dr̄. grece antropos. i. arbor euerſa. do. viij. poſt trini. ſermo. iij. i principio car. 120

Hō dr̄ villicus. i. econom⁹. ſeu diſpēſator q tria a deo recepit diſpēſanda. ſcilz res tpales. corpus ⁊ aīam. do. ix. poſt trini. ſermo. i. cir. prin. car. 121

Hoīs mēbra. Queſtio apud ſapientes mota ē q̄ ēēt mēbrū in hūano corpe magis iſatiabile. Et varij vario mō reſpōderūt. tādez tñ oculus dr̄ illō. do. xi. ſer. ij. circa mediū car. 129

Hoīem tria expellūt d domo. fum⁹. mala vxor. ⁊ ſtillicidium. domi. xv. ſermo iij. circa prin. car. 143

Hoīem tria faciūt inquietū. ſ. ſuperbia. auaricia. iracūdia. do. xvij. ſermo. iij. circa mediū car. 150

Homicidiū multis mōis ꝯmittit̄. do. vi. poſt tri. ſ. iij. cir. fi. car. 115

Hore canonice quō ſūt ſoluēde. ⁊ rō q̄re ſepties. Dñica. x. ſer. iij. cir. fi. car. 127

Hoſpitale dei eſt purgatoriū. do. xxij. ſ. iij. circa mediū car. 168

Hūilitas fuit mater xp̄i. domi. ij. i. xl. ſ. ij. in prin. car. 45

Hūilitas virtus neceſſaria ē ad ſalutē. do. xxiiij. ſer. ij. in fi. car. 174

Humilitas eſt via p quam itur ad nuptias ſpūales ⁊ celeſtes. domi. xvij. ſmo iij. cir. finem car. 150

Quāto. n. qs ē hūilior. tanto in grā ⁊ gloria erit maior. ⁊ hoc q̄ttuor exēplis oſtendit̄. ibidem car. 150

Hūilitas deo multū placet. diabolo diſplicet. ⁊ homini prodeſt. Valet. n. homini ad grārum infuſionē. virtutū ꝯſeruatōem. diuinoꝝ reuelatōem ⁊ iudicis placatiōz. do. xi. ſer. iij. cir. fi. car. 130

Humilitas. Duo ad hūilitatē nos iducunt. ſ. ꝯſideratio nr̄i ⁊ ꝯſideratio dī do. xi. ſer. iij. circa prin. car. 130

Interrogauit quidā quēdam phūz dicens. quid fui. quid ſum. ⁊ qd ero. rñdit ſperma fetidū. vas ſtercoꝝ. ⁊ eſca vermium. ibidem. car. 130

Hūiliauit ſemetipſuz xp̄s vſqz ad mortem. ibidem.

Hūiliter equitauit xp̄s pp tria. do. palmaꝝ. ſer. ij. cir. mediū. car. 60

i Eſus ſaluator miſerator ⁊ pceptor. vide inferius in v̄bo chriſtus. p totū

Jeſus pdit̄ ſeu amittit̄ p ineptā letitiā diſtractionē vanā fiduciā ⁊ ignorātiam. do. īfra octa. epi. ſ. ij. cir. prin. car. 16

Jeſus miſſus recuperat̄ p mūdani gaudij excluſionē. cordis pacificatōem. duotam orōem. ⁊ cōpletaz ſatiſfactōem. ibidem cir. mediū car. 17

Jeſus recuperatus cuſtodit̄. ibidem in fine. car. 17

Jeſus querendus ē ſuo tpe ⁊ loco ⁊ ſuo modo. dominica infra octa. epi. per totum. car. 15 ⁊ 16

Jeiuniū q̄dragefimale obſeruam⁹ multiplici rōne. dominica. xl. ſermo. iij. circa principium car. 43

Jeiunādo dierū noſtroꝝ decimas damus ibidem. car. 43

Jeiunare aliqñ opz a licitis. Ibidem circa medium. car. 43

Jeiunij triplex ē vtilitas. ibidē. car. 43

Jeiuniū hz duas alas quibus in celū aſcendit. ſ. elemoſynam ⁊ orōnem. do. iiij. in. xl. ſer. iij. cir. mediū. car. 54

Jeiunia quattuor genera hoīum difficulter ferre pñt. do. vij. poſt tri. ſermo. i. cir. finem car. 116

Jeiunare libēter deberemus pp tria. do. xi. ſer. i. cir. finem. car. 128

Jeiuno bis in ſabbato. i. i ſeptiana dixit phariſeus. ibidē car. 128

Infamatio nō ē timēda qñ a turpibus hoībus ē orta. domi. infra octa. aſcen. ſ. iij. circa mediū. car. 86

Infamatio ſeu vitupatio puerſoꝝ hoim ē vite nr̄e approbatio vt quadruplici exemplo deducit̄. ibidē car. 86

Infern⁹ multas hz pceſſiōes ſuperboꝝ auaroꝝ. luxurioſoꝝ. do. l. ſermo. iij. circa mediū car. 39

In inferno poſiti ſicut oues: quō hoc multipliciter intelligitur. domi. xiiij. ſermo. iiij. cir. med. car. 140

Ad inferna deſcēdere voluit chriſt⁹ pp̄ter tria. dominica. xxi. ſermo. iij. circa medium. car. 164

In inferno ē ſames ppetua.tāta ⁊ tāta do.xxv.ſer.iij.cir.mediū. car.178
Infirmi ſanabiles ⁊ īſanabiles. do.iij. poſt tri.ſer.i.cir.prin. car.102
Infirmitatis ſpūalis triplex cā.do.xxi ſer.i.circa medi. car.161
Infirmitates quinqȝ mōis cōtingunt. do.xix.ſer.iij.in prin. car.156
Iniurias remittere dēmus ex ꝯſiderationē magni piculi ⁊ magni exēpli. domi. iiij.poſt tri.ſer.i.cir.fi. car.106
Iniuſti multi ſūt in hoc mundo.do.xi. ſer.i.cir.medi. car.128
In miſericordia peccauit diues. do.i. poſt tri.ſermo.ij.cir.mediū ⁊ etiam circa finem car.49 ⁊ 97
Intellectus.Per īſenſibilia īducimur ad itellectualia.dominica.xx. ſermo.i.i principio. car.154.
Inuitati ſunt omnes fideles.ſ. ꝙ aliq non veniūt ſunt quinque cāe.do.xx.ſ.i. circa mediū. car.158
Ieruſalē deſtruxerūt. Titus ⁊ Veſpaſian⁹.do.x.ſ.ij.circa prin. car.125
Impoſſibilitas exercēdi laboris oñdit cū dr iā vltra.i.poſt mortē non poteris villicare.dominica.ix. poſt tri. ſermo.i. circa finem car.122
Ioculatorū naturā multi habēt q ſemper vellent comedere ð alieno nūquā de ſuo.ſic multi vellēt ꝙ deus pctā dimitteret:gr̄am ⁊ gloriam exhiberet:ſȝ nolunt penitentiaȝ facere.domi.in.xl.ſermo.ij. circa mediū car.42
Ioānes de victu ⁊ veſtitu non curauit. do.iij.aduētus.ſer.i.in fi. car.8
Ioānes baptiſta quattuor magnas virtutes habuiſſe dr.domi.iij.aduētus.ſ.ij. circa prin. car.8
Ioānes ī quadruplici carcere fuit ī hoc mūdo.dominica.iij.aduētus. ſer.iij.cir. principium car.9
Ioānes itrauit deſertū vt ſenſus ſuos mūdos ſuaret ibidē car.9
Ioānē putabāt iudei eē xp̄um. do.iiij. aduētus.ſ.i.cir.prin. car.10
Ioānes negabat ſe eē helyam ⁊ pphā quare ⁊ quō.ibidē. car.10
De ioāne multa.do.iij.aduētus in tribus ſermonibus.⁊ etiam dominica quarta. car.7 8 9.10 11 ⁊ 12
Ira ⁊ iracūdia excecat hoiem. domi.k ſer.ij.cir.prin. car.38
Vtrū ira ⁊ cetere paſſiōes cadāt ī ſapiētē.alr ſtoyci.alr pꝑipatetici.alr xp̄iani ſentiūt.do.vi.poſt tri.ſ.iij.in prin. car.114
Ire pc̄m hȝ tres gradus.ſ. ī aio.in exteriori ſigno.⁊ contumelioſo verbo.ibidem. car.114
Iudei diſpergi non.ꝯſumari debuerūt tribus de cauſis. domi.x.ſermo.ij. circa prin. car.123
Iudeoꝝ ſecte tres erāt.ſ.phariſei.ſaducei.⁊ eſſei.do.xviij.ſ.i.cir.prin. car.150
Iudei fecerūt duas qōes ad xp̄m.ibiđ.
Iudex ſapiēs quadruplr ꝓcedit in iudicio.do.ij.aduēt⁹.ſ.iij ī prin. car.6
Iudex dȝ a trib⁹ vicijs eē imunis.ſ.ira. vino ⁊ cupiditate.vt pulchre oñdit p exempla.do.xxi.ſ.i.cir.prin. car.161
Iudiciū quodlibȝ quattuor perſonas requirit.domi.ij.aduentus.ſermo.ij. in principio. car.5
Iudiciū quattuor modis corrumpi cōſueuit.ſ.timore.amore. odio. ⁊ munere: ibidem. car.5
Iudicij extremi diſcuſſio ītra nos ē q̄ iudex dȝ aīam tanq̄ reā ad iudiciū ꝯuocare.do.ix.ſ.ij.cir.prin. car.122
Iudicij tpe laborare ⁊ mēdicare ſeu mutuare nō poſſumus. ibidē. car.122
Iudicādorū quattuor erūt ordies. do. xxi.ſer.iij.cir.medi. car.49
Iudicio quattuor accuſatores accuſabūt pctōres. domi.xxij.ſermo.i. circa fi. Et nota car.165
In iudicio diaboli faciēt'qnqȝ allegatōes ꝯtra pcōrem.ibidē. car.165
Ad iudiciū citabit de⁹ triplici citatōe. monitoria. ꝑceptoria: ⁊ pemptoria:do. xxij.ſer.ij. circa prin. car.166
Iudicio rōnem reddere opȝ ð quattuor.ſ.ð bonis nobis ꝯmiſſis.ð malis a nobis ꝯmiſſis.ð malis nobis dimiſſis. ⁊ de bōis a nob̄ omiſſis.ibidē. car.166
Iudicio tali examinatos ꝯuincet atqȝ ſniam diffinitiuā pferet. ibidem vſque ad finem. car.167
Iudicare poſſumus manifeſta ſeu notoria.ſȝ occulta diuino iudicio ſunt reinquenda.Ambigua vero in meliorem partem interp̄tanda.do.iiii.poſt trini.ſ. i.circa.mediū. car.106
Iudicare nō debemus corda hoim.aut intentōem.neqȝ ēt futura.ibidem.ſ. iii. circa mediū. car.108
Manifeſta ēt aliqū excuſare debemus. nō iudicare.ibidē. car.108
Iurādi modū aliū hȝ deus: alium hō. Deus tres modos habuit.ſilr ⁊ homo tres modos habuit.do.v.poſt paſcha.ſ. i.circa finem. car.80
Iurauit nobis chriſtus triplr.d.xxiiij. ſer.ij.circa.mediū. car.173
Iuramentū hō tribus de cauſis nō ſeruat.ibidem. car.173
Iuſtitia nec amore:nec odio: nec tiore: nec piecio rectū conſiliū derelinqt.dz ſācta tri.ſ.ij.cir.princi. car.92
Iuſtitia ſcribarū ⁊ phariſeorū erat ſimulatoria mercēnaria tepida ⁊ ſeuera. do.vi.poſt tri.ſer.i.cir.prin. car.112
Iuſtitia ſcribarū ⁊ phariſeorū erat diminuta.⁊ nō cohibebat aīum.ſȝ iuſtitia euāgelica ē perfecta. ⁊ oīa piecepit.ibidē circa finē. car.113
Iuſtitie pfecta ſigna.ibidē car.113
Iuſtificatio impij.maius opus q̄ creare celū ⁊ terram. do.xix. ſermo.ii. circa mediū car.156
LAbora inſtāter quecunqȝ pōt facere manus tua.domi.xx.ſ. iij.in fine. car.161
Laborādi rō in hoc tpe ē q: apud inferos:nec opus nec rō neqȝ ſapiētia eſt.ibidem car.161
Laudatio dei dȝ fieri corde ore ⁊ ope: do.i.aduētus ſer.i.cir.fi. car.2
Laudatio ſeu digna laus plura reqrit do.i.aduētus.ſ.iij.in prin. car.3
Laudant deū illuiati: ſȝ ceci blaſphemāt.do.l.ſ.iii.in prin. car.39
Laudant mūdū vani hoies p diuerſos ludos ⁊ ieptas letitias.ibidē. car.39
Laudāt vani corpus ſuum p diuerſas epulas.ibidēȝ cir.medi. car.39
Laudāt vani diabolū diuerſas ducendo choreas.ibidē. car.39
Laudare debemus deū ante cibū.inter cibandū ⁊ poſt cibum.domi.iii.i.xl.ſer. ii.in fine car.49
Laudare ſe nullus dȝ.nec velle ab alio laudari in hac vita.d.ii.poſt paſcha.ſer. i.circa principium. car.69
Laudat ſcriptura aliter ab eo q neſcit līas.aliter ab eo qui nouit līas ⁊ ſenſum do.xxv.ſer.i.cir.princi. car.175
Lex moſayca differt ab euāgelica multipliciter.domi.iiii. poſt trini. ſermo.i. circa.principium. car.105
Letitia magna occidit hominē ſubito. ⁊ ð hoc pulchrū exemplū.do.x. ſermo.i. circa principium. car.124
Leproſus hȝ oēs ſenſus corporis corruptos.domi.ii.poſt octa.epi.ſermo.i.cir. principium. car.21
Lepra ē morbus cōtagioſus ⁊ periculoſus:ac fetidus.do.ii.poſt octa.epi.ſer.ii cir.prin. car.22
Leprā corpalē qnqȝ mōis curatā legimus ibidē cir.fi. car.22
Lepra corpis magna egritudo: maior lepra mētis do.xiiii.ſ.i.in prin. car.137
Lepra ſignificat peccatū triplici de cā. ibidem. car.137
Lepra morb⁹ fetidus.ſitibūdus.cōtagioſus.ibidē vſqȝ ad finē car.138
Lepra morbus īcurabilis abhominabilis ⁊ vilis.ſic ⁊ pc̄m.do.xiiii.ſmo.ii. circa prin.⁊ mediū car.138
Lepra curat tribus mōis. ibidē circa mediū.Et curatōis lepꝛ:⁊ effectus. circa finem. car.139
Liberalitas dīna appet ī tribus. Primo ī inuitādo nos ad petēdū. Scdo animādo ad magna.Tertio aſſecurādo nos ð petitis.do.v.p⁹ paſ.ſ.ii.cir.fi. car.81
Ligati ſūt oēs ī iferno.In celo āt ſolutiōes.ſȝ in mūdo quidā ligati ex toto: qdā ex toto ſoluti. qdā ex pte ſoluti: ⁊ ex pte ligati do.xx.ſ.i.cir.fi. car.158
Lingua hebrayca fuit prima.⁊ erit vltima.Dominica in.xl.ſermo tertius cir. medium. car.43
Linguam celeſtem hȝ qui nō loquit turpia ⁊ ſcurrilia ibidem car.43
Linguā de⁹ hoi dedit ad tria offīa:do.i xl.ſ.ii.circa mediū. car.49
Lingue tres ſunt ſcȝ dīna hūana ⁊ diabolica ibidem car.49
Linguagium triplex reperitur ſm qð deus fecit tres prouincias: celeſtē:terreſtrem ⁊ infernaleȝ. In die penthecoſtes ſer.iii.circa mediū. car.90

Lingue pctā in aīa punient. do.i.poſt tri.ſer.ij.circa.m. car.96

Linguā cuſtodire debemus:ꝛ cauere a multiloquio pp q̄tuoꝛ.dñica.xxiij.ſer.ij. circa principium. car.17

Lilium agri induit veſte candida.do. xv.ſermo.i.circa finem. car.141

Loquendi ratio quadripartita eſt:aut enī bonum bene:aut malū male:aut bonū male ſeu malū bene pfert. dñica.vi. poſt tri.ſer.iij.circa mediū. car.115

Luna obſcurabit in iudicio:ꝛ luna illuminatur a ſole dñica.ij.aduentus ſer. i.circa medium. car.4

Lupi triplex officiū ponit:ſcꝫ rapere: diſpergere ꝛ mactare dñica.ij.poſt paſcha ſer.i.circa mediuꝫ. car.69

Lupi:ideſt dyaboli:officiuꝫ eſt oues occidere:quas tripliciter occidit dñica.ij. poſt paſcha ſer.ij.circa me. car.71

Lupi veſpertini:matutini:meridiani: ibidem circa fi. car.71

Luxuria deſiccat ꝛ cōſumit corpus:atqꝫ excecat ꝛ facit cito ſeneſcere ꝛ mori: dñica.l.ſer.ij.circa me. car.38

Luxurioſus eſt fetidioꝛ latrina: dñica xij.ſermo.ij.circa principiū car.132

Magnū dr̄ aliqd q̄tuoꝛ modis: dñica.vij. poſt tri. ſer.iij. circa principium car.117

Mali conuīūt triplici ḋ cā.d. infra oct.nat.dñi ſer.iij.circa pn. car.14

Mali bonos tripliciter pſequunt ſcꝫ p odia cordiuꝫ:per iniurias opeꝝ ꝛ exprobrationes verboꝝ: dñica.iiij.poſt trini. ſer.iij.circa mediuꝫ car.108

De malis hoibꝰ q̄tuoꝛ pcipue bona deꝰ elicit:do.xv.ſ.iij.circa finē car.143

Mamona iniquitatis ſūt diuitie pauperibus erogāde: dñica.ix.poſt tri. ſer. iij.circa medium. car.124

Mamona vero dicit iniquitatis quatuoꝛ de cauſis:ibideꝫ car.124

Mane:thetel:phares: dominica.xxiij. ſer.ij.circa finem car.170

Māna dei quō i deſto pnie accipi pōt do.in.xl.ſ.ij.circa pncipiū car.41

Manus dei hꝫ qnqꝫ digitos: ideſt effectus.pꝛimus ē polex.i.collatio virtutis ꝛc̄.dñica.xij.ſ.i.circa mediū.131. Et ſiīr dñica.xxiij.ſ.i.circa fineꝫ car.137

Mare ſignat mūdū tribus de cāis dñica.xix.ſ.i.circa medium car.154

Maris ꝯfuſio tribꝰ mōis fiet iudicio: do.ij.aduētus ſer.i.circa fine car.5.

Maris aqua tribus modis poteſt fieri dulcis:ibidem car.5

Sic in ſanctis viris tribulationes dulcorant:ibidem car.5

Martha fuit liberata a ſanguis fluxu p xp̄ꝫ:do.xxiiij.ſer.ij.in prin. car.173

Matres inſtruunt quō ſe habere debeant ad filios: dñica infra octa. epi.ſer.i. circa principiuꝫ car.15

Matres quomodo dolebūt de negligētijs:ibidem car.15

Matrimoniū triplex eſt:ſcilꝫ carnale: ſpūale ꝛ medium: dñica.i.poſt octa.epi. ſer.ij.in principio car.19

Mrīmonio tribus modis qs vtit. In die penthe.ſer.ij.circa prin. car.88

Mrīmoniū i padiſo iſtitutū ē. Et regule viri atqꝫ mulieris pulcherrime: dñica ij.poſt trinita.ſ.ij.circa pn. car.99

Utruꝫ melius ſit caſtitatem ſeruare q̄ matrimoniuꝫ contrahere: dñica.ix.poſt trini.ſer.i.circa mediuꝫ car.122

Matrimoniū habet tria bona: que ſūt proles:fides ꝛ ſacramentuꝫ: dñica.xvij. ſer.iij.circa principiū car.149

Mrīmoniū inter deuꝫ ꝛ animā ſit per fidem:ꝛ quō in illo tria bona reperiunt: ibidem car.149

Matrimoniuꝫ carnale habet triplicem vnionem:ibideꝫ car.150

Matrimoniuꝫ debet in opere habere puram intentioneꝫ propter prolem:do. xx.ſer.ij.cir.medium car.159

Matrimonialis actus aliquādo habꝫ culpaꝫ mortalem: aliquādo culpā mortaliſſimaꝫ:ibidem car.159

Vide plura i v̄bo Cōiugiuꝫ car.159

Medicꝰ moleſtiā morbi tribꝰ modis ſcire pōt.d.vij.poſt tri.ſ.ij.cir.m. car.117

Mereri poteſt homo quatuoꝛ modis: do:iij.poſt paſ.ſer.ij.cir.fi. car.74

Mercēnarius paſtoꝛ aliquis cognoſcitur per tria ſigna. dñica.ij.poſt paſcha ſer.i.cir.principiuꝫ car.69

Merces nauis religionis ſūt tres: ſcꝫ obedientia:caſtitas ꝛ pauptas: dñica.v. poſt tri.ſer.ij.cir.mediuꝫ car.110

ſubſtātia fit
genez mu
eas terra
ſtelle tr
militi

meſcit hoīes
.C Sedo
nia ⁊ do
iſt. Uſqꝫ
vt iam

nimicis meis
ideſt peccat
ſcētibus h
tunc in t
dit Bre

ltatis vel ſe-
iaꝫ.ſꝫ vt in
ſá.ps. Glo
terum vt
ōdera-

veſtros poſſu
ſcedite a me
Et ſi nos a
ctionem
uerſo ſi

no.i.

multos cū-
agis ⁊ ſpiri
onauit vi-
enūciate
venia-

ſuē:q꞉ abſtinēs fuit. Ibi vanigloꝛioſi de/
formitatē abitōis ſue:q꞉ de pilis camelo
ꝝ veſtes poꝛtauit. ¶ Scdo habuit fer/
uentē charitatē: pp quam oīa deſpexit.
Cant.viij. Si dederit hō oēm ſubſtātiā
domus ſue ꝑ dilectōe:quaſi nihil deſpi/
ciet eā. Ideo ꝯuenire pōt ſibi illud. Hie
re.xij. Reliq domū meā: dimiſi heredita
tē meā:dedi dilectā aīam meā in manus
inimicoꝝ meoꝝ. Cū.n.eēt filius ſūmi ſa/
cerdotis ⁊ vnicus patris ſui:ipſe tñ do/
mū paternā deſeruit:hereditatē ſibi de/
bendā ꝯtēpſit ⁊ heremū itrauit:⁊ tandē
aīam ſuā ꝓ iuſticia in moꝛtē tdit. ¶ Ter
tio habuit pꝛōptā obediētiā. Eſt aūt que
dā obediētia in ꝓſperis. ⁊ hec nō dꝫ ha
bere aliqd de ſuo. Quedā in aduerſis:⁊
hec dꝫ hēre de ſuo. Quedā in medijs:⁊
hec aliqd dꝫ hēre de ſuo ⁊ nihil dꝫ hēre
de ſuo. Preceptū ſibi fuit quoddam ma
gni honoꝛis:vt.ſ.xp̄m baptizaret. ⁊ hec
obediētia nihil habuit de ſuo:q꞉ humili
ter recuſabat. Preceptum ſibi fuit a ſpū
ſancto quoddā magne difficultatis: vt
ſcꝫ hoīes fugeret ⁊ deſertum intraret.⁊
hec obediētia multū habet de ſuo:quia
pꝛotinus obediuit. Preceptum ſibi fuit
quoddā quod habeat dignitatē ⁊ diffi
cultatem:ſcilicet officiū pꝛedicādi quod
quidē ⁊ eſt digniſſimū:q꞉ fuit officiū xp̄i
⁊ eſt laboꝛioſum. Joānes aūt illud offi/
ciū ſibi noluit vſurpare cū eēt officiū di
gnū: ⁊ tñ noluit recuſare cū eſſet officiū
laboꝛioſum. Nō enim ſeipſuꝫ mittere vo
luit:ſed vſqꝫ ad annū.xxx.expectauit: ⁊
tunc deo pꝛecipiēte obediuit. Unde dꝛ
Luc.iij. Factū eſt verbū dñi ſup Joannē
zacharie filiū in deſerto. ⁊ venit in om/
nē regionē Joꝛdanis ꝑdicās baptiſmū
penitētie in remiſſionē peccatoꝝ.

¶ Sermo tertius.

CUꝫ audiſſet Jo
annes in vinculis opa chꝛi/
ſti ⁊c̄. Multi audierūt ver/
ba xp̄i ⁊ eis nō pꝛofuit:quia ſibi credere
noluerūt. Hebꝛe.iiij. Non pꝛofuit eis ſer
mo auditus non admixtus fidei. Alij vi
derunt miracula chꝛiſti ⁊ eis non pꝛo/
fuit:quia ea peruerterūt. Matth.xij. In
beelzebub pꝛincipe demonioꝝ eijcit de/
monia. Alij viderunt ſanctitatē ⁊ opera
chꝛiſti ⁊ eis non pꝛofuit:quia ea imitari
contēpſerunt. Sapiē.ij. Grauis eſt etiaꝫ
nobis ad videndū:quoniā diſſimilis eſt
alijs vita illius. Joannes autē in carce/
re poſitus ⁊ verba chꝛiſti referri audie/
bat cum reuerētia.⁊ miracula eius cum
admiratōe multa ⁊ ſanctitatē ⁊ opera
eius cū deuotōe magna.⁊ ideo ſue icar/
natōis oblitus ⁊ de ſalute diſcipuloꝛuꝫ
ſollicitus.diſcipulos ad eū miſit vt au/
dirent verba eius quibus iſtruerent. vi/
derēt miracula eius quib⁹ ꝯuerterētur
⁊ ſanctitatē ⁊ opera eius quibus edifica
rentur. ¶ Notandū autem ꝙ ioannes
in quadruplici carcere fuit in hoc mū/
do. ¶ Pꝛimus eſt carcer deſerti: in quo
pꝛopter deū ſe multo tēpoꝛe icarcerauit
vt ſenſus ſuos mūdos ſeruaret quos in
xp̄i obſequiū debebat ſuo tēpoꝛe manci/
pare. Sciebat enim ꝙ in mūdo ſenſus
ſuos cōſeruare nō potuiſſet mūdos: q꞉
viſus ibi ſepe corrūpitur: vanitates vi/
dēdo. Auditus:verba detractoꝛia audi
endo. Olfatus:varios odoꝛes exhiben/
do. Os: vana ſepe loquēdo. Et manus:
eas ſepe ad illicita extēdendo. Uoluit
igitur in deſertū fugere vt mūdos ſer/
uaret oculos qbus ſpiritūſanctū in ſpe/
cie colūbe:⁊ dei filiū erat aſpectur⁹. Au
res:quibus vocē patris erat auditurus
Os: quo xp̄i teſtimoniū erat ꝓlaturus.
Olfatū:quo xp̄i odoꝛē erat perſenſurus
Et manus: qbus xp̄m erat baptizatur⁹
⁊ digito oſtenſurus. Qui igitur ſenſus
ſuos coꝛpoꝛales diligēter cuſtodit quat
tuoꝛ magnas vtilitates īde acqrit: quas
ponit ꝓpheta dicēs: Si mei nō fuerint
dominati. Uocat autē omnes ſenſus ꝓ/
pꝛios qui tūc nō dominātur quādo ſub
rationis dominio coercētur. ¶ Pꝛima
vtilitas eſt pꝛeſeruatio a maculis futu/
ris. ideo dicit. Tūc imaculat⁹ ero. Ideo
ſanctus Job vt ab iſtis maculis futuris
ſe ꝓſeruaret dicebat Job.xxxi. Pepigi
fedus cū oculis meis ⁊c̄. Sicut enim di
citur Hiere.ix. Aſcēdit moꝛs ꝑ feneſtrā
noſtrā: igreſſa eſt domū noſtrā. ¶ Secū
da vtilitas eſt emūdatio a delictis pꝛe/
teritis. nō tantū paruis ⁊ magnis ſed ēt
maximis. ideo ſubditur: ⁊ emūdaboꝛ a

deli. ma. Ideo idem ꝓpheta poſtꝙ̄ ex in-
cauto aſpectu in delictū maximū cecide
rat. ſenſus ſuos poſtmodū cuſtodiuit: ⁊
ideo mūdari ꝓmeruit. Sed q: ipſos per
ſe cuſtodire nō ſufficit a deo cuſtodien-
dos petijt dicēs: Auerte oculos meos ne
videāt vanitatē in via tua ⁊c̄. ¶ Tertia
vtilitas eſt: q: orōnes taliū ſūt deo placi-
te. ⁊ ideo ſubdit: Et erūt vt ꝯplaceāt elo
quia oris mei. Propter hoc monet nos
deus vt in cubiculum cordis intremus:
⁊ oſtia ſenſuum foris claudamus. Yſa.
xxvi. Uade popule meus intra in cubicu
la tua ⁊ claude oſtia ſuper te. ¶ Quarta
vtilitas eſt: q: meditatōes noſtre ſūt deo
accepte. Jō ſubdit: ⁊ meditatio cor. m. i
con. tuo. Jō ſancti viri tēpus nocturnū
eligūt ad meditandū: q: tūc non īpediū
tur diſtractōe ſenſuū. ps. In matutinis
dn̄e me. in te. Jdē: Meditatus ſum no-
cte cū cor. ¶ Scd̄s eſt carcer corporis ꝓ
prij. Deus eniꝫ aīaꝫ quodammodo corpo-
ri īcarcerauit: qn̄ ipſaꝫ ſpūaleꝫ ſubſtātiā
carni vniuit. Qd̄ maxime tribus de cau
ſis fecit. quaꝝ ꝑmas duas ponit Greg.
nazāzenus. ¶ Prima eſt vt aīa in carne
⁊ per carnem merita multa conquire-
ret. Plura eniꝫ ſūt in qbus aīa per car-
neꝫ meref. in qbus ſine carne mereri nō
poſſet. ſicut eſt ꝯtra carnales ꝯcupiſcen-
tias decertare: ieiunare: peregrinationē
aſſumere ⁊ martyriū ſuſtinere. ¶ Scd̄a
eſt vt aīa carnē ipſaꝫ tanꝙ̄ fidelis cuſtos
deo cōſeruaret ⁊ cuſtodiret. ⁊ eā in ſup-
nis ſedibus collocaret. Caro eniꝫ per ſe
beatitudis ſuſceptiua nō eſt: niſi mediā-
te aīa ſtolā imortalitatis īduceret. ¶ Ter
tia ē vt deus vniuerſuꝫ ſuū ꝑficeret. Cuꝫ
eniꝫ ſit quedā creatura pure corporalis:
ſicut creatura īſenſibilis. quedam pure
ſpūalis: vt angelus. oportuit adhuc vt
dei vniuerſuꝫ ꝯpleref ꝙ alia fieret crea-
tura que carne ⁊ ſpiritu eēt ꝯpoſita vt
eſt homo. Deut. xxxij. Dei perfecta ſunt
opera. Ab iſto tū carcere corporis ſancti
viri educi deſiderāt triplici de cā. iuxta
illō ps. Educ de carcere aīaꝫ meā ad ꝯfi
tendū nomini tuo ⁊c̄. ¶ Primo eniꝫ exi
re deſiderāt vt aſſequātur mentis iocū-
ditatē. In iſto. n. carcere ſunt ſemꝑ i tri
ſticia. ſed exuti in letitia ſemꝑ erunt. Et
ideo ꝓpheta poſtꝙ̄ dixit: Educ de cuſto
dia ſiue de carcere aīaꝫ meā. ſtatim ſub-
iunxit. Ad ꝯfitēdū nomini tuo. i. vt lau-
det ⁊ glorificet nomē tuū. Yſa. xxv. Gau
diū ⁊ letitiā obtinebūt. ⁊ fugiet do. ⁊ ge-
mitus. ¶ Secūdo vt aſſequātur ꝓpinquo
rū ⁊ amicorum ſocietatē. Unde ſubdit:
Me expectāt iuſti. Hinc eſt ꝙ quādo ſan
cti moriunf ad patres ſuos ſiue ad po-
pulū ſuū apponi debēt. Gen. xxv. Mor-
tuus eſt abrahā in ſenectute bona. poſi-
tuſqꝫ eſt ad populū ſuū. ¶ Tertio vt aſſe
quanf poſſeſſionē ⁊ domoꝝ ſuarū ⁊ to-
tius hereditatis plenā facultatē. Unde
ſubdit: donec retribuas mihi. ps. Tu es
q reſti. here. me. ¶ Tertius eſt carcer mū
di de quo ſancti viri quadruplici de cā
exire deſiderant. ps. Heu mihi q: icola-
tus meus prolongatus eſt ⁊c̄. ¶ Primo
q: iſta peregrinatio eſt nimis lōga. quod
notaf cum dr̄: Heu mihi q: inco. me. pro
lon. eſt. Licet. n. ſit vita breuis amanti:
tamē nimis lōga videf. Ubi dicit gloſa
ibidē. Et ſi tēpus ſit breue amāti: deſide
rio tamē nimis longū eſſe videf. ¶ Se-
cūdo q: ſancti viri habent hic hoſpitia
ruinoſa. quod notaf cuꝫ dr̄: Habitaui in
tabernaculo cedar. Iſtā. n. litterā expo-
nit glo. Dr̄ autē tabernaculū a taberna
ſicut dicit Huguitio. eo ꝙ nō ſit domus
ſtabilis ſed ad tēpus durās. ſicut ſit in
nūdinis. Sicut ⁊ ſancti viri nō habent
hic ciuitatē manentē ſed futurā inqrūt.
ſicut dr̄ Heb. xiij. ¶ Tertio q: habēt viaꝫ
tenebroſaꝫ. qd̄ notaf cum dr̄: Cedar. qd̄
iterpretaf tenebre. Job. xxxvij. Nos qp-
pe iuoluimur tenebris. ¶ Quarto q: ha
bēt ſocietatē peruerſaꝫ. quod notaf cū dr̄:
Cum his q oderūt pacē eram pacificus.
Habēt. n. malos ſocios. ſ. mundū: carnē
⁊ dyabolū. Mūdus eos ꝯturbat per op
preſſionē. Joan. xvi. In mūdo preſſuraꝫ
habebitis. Caro per īpugnationē. Gal.
v. Caro concupiſcit aduerſus ſpūm. Et
dyabolus īmittēdo diſſenſionē. Matt.
xiij. Uenit inimicus homo ⁊ ſuperſemina
uit zizania. ¶ Quartus eſt carcer tyrāni
in quo Joā. poſitus fuit ꝓpter veritatē
triplicē. ¶ Primo ꝓp veritatem iuſticie
quā defendebat. Dicebat enim Herodi
Marci. vi. Nō licet tibi habere vxorem

fratris tui. ¶ Scd̄o ꝓpter veritatē do-
ctrine quā predicabat. Nā ſcd̄ꝫ Joſephū
Uidēs herodes populi multitudinem
ipm ſequētē eū in carcere poſuit. ¶ Ter
tio ꝓpter veritatē vite quā tenebat. Si-
cut eniꝫ ſerpētes odorē vinearū fugiūt.
⁊ noctue lucē ſolis non ſuſtinēt. Sic iu-
dei vitā ioannis imitari nō volētes. ipaꝫ
dyabolo aſcribebant. Matth. xi. Uenit
ioānes nō māducās neqꝫ bibēs. ⁊ dicūt
demoniū hꝫ. Iſtū autē carcerē tyrānoꝝ
ſancti viri pariēter portant: ſcientes ꝙ
ex tribulatōibus pſentis vite tria bona
acquirūt. Primo dei miſericordiā expur
gantē. Grego. Quod lima ferro ⁊ flagel
lū grano: ⁊ fornax auro. hoc facit tribu
latio viro iuſto ⁊c̄. ¶ Secūdo dei gratiā
dulcorantē. Unde ipſi pſecutores apes
vocanf. ps. Circūdederūt me ſicut apes
Apes. n. lꝫ pūgant: tū mella componūt.
Sic etiā quāuis caro iuſti tribulatiōib⁹
crucief: tamē eius anima dulcedine gra
tie ſaginaf. ¶ Tertio dei gloriā letifican
teꝫ. Unde Auguſti. in libro qnquaginta
homeliaꝝ. pſecutores vocat torcularia ⁊
molas. ſanctos autē qui pſecutionē pa-
tiūtur vocat vinū ⁊ oleū. Poſtmodū in
fine cōcludit. Cōſidera ꝙ illi q te perſe-
quunf apud deū. velut mole aut torcu-
laria deputātur. Tu vero quaſi oliua ⁊
quaſi vua legitima paruo tēpore preſſu-
raꝫ molarū ſuſtinere cogeris: ſed poſtea
vel ſine fine remanebit opprobrium vel
tu felici conſūmatione tranſibis ad re-
gnum ⁊c̄.

¶ Dn̄ica quarta Sermo primus.

Miſerunt iudei ab
hieroſolymis ſacerdotes ⁊ le
uitas ad ioannē vt īterroga-
rent eū Tu qs es. Joā. ij. In iſto euange
lio plura ꝑ ordinē querenda occurrunt.
¶ Primo quare iudei potius opinabāf
de ioāne ꝙ eſſet xp̄s ꝙ̄ de dn̄o ieſu xp̄o.
Ad hoc rn̄det Chryſ. ꝙ hoc fuit triplici
de cā. Primo ꝓpter habitus aſperitatē.
Xp̄s. n. ferebat veſtes cōmunes. Joānes
autē veſtes de pilis cameloꝝ confectas.
¶ Secūdo propter victus parcitatē. q:
xp̄s panem ⁊ vinū cum peccatoribus co
medebat ⁊ bibebat. Joānes aūt habuit
duriſſimū victum ⁊ vitabat cōſortia pec
catoꝝ. ¶ Tertio ꝓpter genus illuſtre: q:
xp̄m de fabro progenitū eſſe credebāt. ⁊
de paupere muliere natū eſſe ſciebant.
Joannē vero filiū ſūmi ſacerdotis eē co
gnoſcebāt. ¶ Scd̄a qō eſt q̄re ioānes ne
gauit ſe eē Heliā cū dn̄s dicat Matt. xi.
Et ſi vultis recipe ipſe eſt Helias. Ad qd̄
dicendū ꝙ ſcd̄m Dionyſ. i omni re repe
riunf tria. ſ. ſubſtantia: virtus ⁊ opatio.
Joānes igif nō fuit helias quātū ad ſub
ſtantiā: fuit tū helias quātū ad virtutē ⁊
operationē. Habuerūt. n. ambo eaſdem
virtutes. ſ. tēperantiā in abſtinēdo. forti
tudinē in cōſtāter reprehēdēdo. pruden
tiā in ꝓphetizādo. ⁊ iuſticiā in veritatē
defendēdo. Quia Joā. iuſticiā defendit
vſqꝫ ad morteꝫ: ⁊ Helias vſqꝫ ad mortis
ꝯminationē. ſicut pꝫ. iij. Reg. xix. Quā-
do Jezabel mortem ſibi ꝯminata eſt ⁊c̄.
¶ Habuerūt ēt ambo eandē opationē. ſ.
idē officiū: q: vterqꝫ fuit precurſor. ſed il
le in ſecūdo aduētu. iſte in primo. ¶ Ter
tia queſtio eſt quare negauit ſe eē ꝓphe-
tam cū dn̄s dicat eū non ſolū eſſe ꝓphe-
tam ſed ⁊ pluſꝙ̄ prophetā. Ad qd̄ dicen
dum ꝙ ꝓpheta tripli̇r accipi poteſt. aut
generalr̄: aut ſpāliter: aut ſingulr̄. Pri-
mo poteſt accipi generalr̄ pro quolibet
ꝓpheta. ⁊ tūc dixit ſe non eē ꝓphetaꝫ. ſ.
tantū: q: pluſꝙ̄ ꝓpheta erat: tanꝙ̄ ſi ali
quis diceret de Impatore ꝙ nō eſſet rex
ſꝫ tantū: q: eſt pluſꝙ̄ rex: q: Impator. ⁊
tamē in veritate eſt rex: q: omnis īpera-
tor eſt rex: ſed nō omnis rex īpator. Sic
ioannes dixit ſe nō eſſe prophetā q: erat
pluſꝙ̄ propheta. q: omnis pluſꝙ̄ ꝓphe
ta eſt propheta. ſed nō oīs qui eſt ꝓphe-
ta eſt pluſꝙ̄ ꝓpheta. Secūdo poteſt ac-
cipi propheta ſpāliter: ſcilicet pro ꝓphe
ta: q̄ deſt pro meſſia in lege promiſſo. De
quo dicitur Deut. xviij. Prophetam ſu-
ſcitabit vobis dominus de fratrib⁹ ve-
ſtris ipſum tanquā me audietis. Et quā
tum ad hoc veritatem dixit quādo pro-
phetam ſe non eſſe aſſeruit. Tertio po-
teſt hic accipi propheta ſingulariter. Et
ſic ſecundum Gloſam accipitur pro He
liſeo propheta: qui apud iudeos antho
nomatice propheta dicebatur: et exim-
ius prophetarum. propter plenitudi-

nem ſpũſancti pphetãdi:ꝛ miracula fa
ciendi.quẽ in duplo acceperat ab Helia
Jpſe ẽt baptiſma figurauit qñ Naaman
ſepties in iordãe lauare fecit.Credebãt
igiṫ iudei ioãnẽz heliſeũ eẽ. Tũ qꝛ bapti
zabat.Tũ qꝛ tãtã ſpũſancti plenitudinẽ
habebat.Quãtũ ad hoc etiã ioãnes ve
rum dixit qñ pphetaz eẽ ſe negauit.Nõ
erat igiṫ ioãnes helias vel heliſeus. ſed
vtroqꝫ maior.Nã in helia fuit ſpũs ſim
plex.in heliſeo duplex.vt habeṫ.iiij.Re
gũ.ij.Jn ioãne vero triplex. qꝛ ppheta
uit in vtero qñ xp̃m agnouit. Jn mũdo
qñ xp̃m digito demonſtrauit. Jn lymbo
quãdo aduentũ xp̃i ſanctis prĩbus nun
ciauit.Maior igiṫ fuit ꝙ helias ꝛ heliſe
us:qꝛ helias habuit ſpũm pphetie tãtũ
in vita.Heliſeus in vita ꝛ morte:quando
ſcilꝫ mortuus mortuũ ſuſcitauit iuxta il
lud Eccl.xlviij.Mortuũ pphetauit cor
pus eius.Joãnes aũt habuit ꝛ ante vitã
ꝛ in vita ꝛ poſt vitaꝫ.¶ Quarta queſtio
ẽ quare ioãnes vocaṫ ppheta ꝛ pluſquã
ppheta.Ad quod dicẽdũ ꝙ pphetaruꝫ
quidã habuerũt ſpũm pphetie tñ de p̃
terito.quidaꝫ de p̃nti occulto. quidaꝫ d̃
futuro.Joãnes aũt de omni tẽpore ha
buit ſpũm pphetie.Unde di Joãnis.i.
Jpſe ẽ qui poſt me vẽturus ẽ.Ecce pphe
tiã d̃ futuro.Qui ante me factus ẽ.Ecce
pphetiaꝫ de p̃terito.Cuius non ſum
dignus ſoluere corrigiaꝫ calciamẽti.Ec
ce pphetiã de p̃nti occulto.Uel põt dici
ꝙ ioãnes di pluſquã ppheta.qꝛ ceteri p
phete habuerũt ſpũm pphetie in vita.
Jſte aũt vt ſupra dictũ ẽ habuit ꝛ ãte vi
tam ꝛ in vita ꝛ poſt vitaꝫ.¶ Quinta qõ
ẽ quare appellauit ſe vocem.Cuius pri
ma ratio ẽ:qꝛ verbũ in corpe ẽ.ſꝫ manife
ſtatur per vocẽ dicentis:ꝛ poniṫ in cor
de audientis.Et ſicut nihilominus ver
bum adhuc remanet in corde dicentis ꝛ
audiẽtis:ꝛ vox trãſit.Sic ẽt xp̃s qui eſt
verbũ in corde patris ad nos venit.ꝛ io
ãnes ip̃m nobis manifeſtauit. Et ſic xp̃s
remanet in corde patris per eternã gene
rationẽ.ꝛ in cordibus nr̃is per fidem.ꝛ
ioãnes trãſiuit per mortẽ.Secũda ratõ
ẽ.quia ſicut verbũ prius ẽ ꝙ vox.ꝛ tamẽ
vox vehit ꝛ p̃ceſſit verbũ:ſic xp̃s fuit ante
ioãnem.Unde ip̃e dixit Joã.i.Prior me
erat.tñ ioãnes preceſſit xp̃m Luce.i.Jp
ſe precedet ante illũ ꝛc̃.Tertia ratio eſt.
qꝛ ſicut vox cõiuncta ẽ verbo:nec tamen
ẽ verbum.ſic ioãnes multa ſanctitate cõ
iunctus fuit xp̃o.nec tamẽ fuit xp̃s.Naꝫ
xp̃s ſponſus fuit.Joãnes amicus ſpõſi.
vt di ioã.iij.Chriſtus fuit ſol.ioãnes lu
cifer:vt di iob.xxxviij.Chriſt⁹ fuit ignis
ioãnes facula:vt di Eccle.xviij.Ecce ꝙ
ta ſimilitudo fuit Joãnis ad xp̃m. ꝛ ta
mẽ nõ fuit xp̃s.¶ Sexta qõ ẽ quare di
xit ioãnes de xp̃o:qui poſt me venturus
ẽ cũ tñ iam veniſſet.Et quare dixit q an
te me factus ẽ.Aut enim hoc itelligitur
inquãtũ homo,ꝛ tũc nõ vi eẽ verũ. quia
xp̃s nõ ẽ factus hõ ante ioãnẽ:ſꝫ ecõuer
ſo.Aut inquãtũ deus.ꝛ tunc ſimilr nõ ẽ
verũ:qꝛ deus nõ ẽ factus.Dicẽdũ aũt ꝙ
xp̃s poſt ioãnẽ erat vẽturus:qꝛ poſt ip̃m
erat predicaturus ꝛ baptizaturus ꝛ mo
riturus.Qd̃ aũt di ante me factus ẽ.po
teſt itelligi iquãtũ homo ꝛ iquãtum de⁹
Nam iquantũ homo factus ẽ ante eũ nõ
tẽpore ſed dignitate.vt dicaṫ ante eum
factus ẽ.ideſt ſibi p̃latus.Jnquãtũ autẽ
deus ẽ:ante eũ factus ẽ. Et in tẽpore:qꝛ
ab eterno.ꝛ dignitate.qꝛ ẽ ſuper oĩa de
us.imo ẽt ẽ ꝛ ante abraã. Jo.viij.Ante
quã abraã fieret ego ſum.imo ẽt ante lu
ciferũ.p̃s.Ante luciferũ genui te.Et tũc
factus iproprie accipiṫ.qꝛ nõ ẽ fact⁹ ſed
genitus.¶ Septima qõ eſt:quare dixit
medius veſtrũ ſtetit ꝛc̃.Ad qõ dicẽdũ ꝙ
caro humana in nobis ẽ terra. Eccs.iij.
De terra facta ſunt oĩa.ꝛ in terram pa
riter reuerteṅ.Jn xp̃o aũt ẽ mediũ ter
re.p̃s.Deus autẽ rex noſter ante ſecula
ꝛc̃.Jn medio terre.ideſt in carne huma
na.Natura enim humana habuit duo
extrema.Unum quo fuit ſub inocẽtia.
Aliud quo fuit ſub miſeria.Caro autem
xp̃i cũ vtroqꝫ extremo p̃ticipauit:ꝛ ideo
mediũ terre fuit.Nã de primo ſtatu ac
cepit inocẽtiam.De ſecũdo penalitatẽ ꝛ
miſeriã.ꝛ iõ dixit ſtetit,qꝛ nũquã cecidit
ſedit vl̃ iacuit.Cadit quis per peccatuꝫ:
ſedet p ocium.iacet p cõſuetudĩnẽ lõgã
in malo.Jn xp̃o aũt nihil iſtorũ fuit.ꝛ iõ
ſemp ſtetit.¶ Octaua queſtio ẽ:qualiter
intelligiṫ quod dixit:Non ſum dignus
vt ſoluam eius corrigiã calciamẽti. Ad

quod dicẽdum ꝙ poteſt intelligi ad lit
teram.ꝙ ppter xp̃i ſublimitatẽ ꝛ ſuam
paruitatẽ nõ reputabat ſe dignũ chriſto
ẽt infimũ ſeruitiũ exhibẽ.Uel p hoc vo
luit incarnatõis myſteriũ deſignare.Jn
chriſto quidẽ ẽ diuinitas.caro ꝛ anima.
Per pedem ſignaṫ diuinitas.quia ſicut
pes totum corpus ſuſtentat.ſic ꝛ diuini
tas omnia portat.Hebre.i.Portãſqꝫ om
nia verbo virtutis ſue.Per calciamen
tum intelligiṫ caro mortalitati ſubiecta
quodãmõ diuinitati veſtis effecta.Un
de dicit Grego.Uenit ad nos diuinitas
calciata.Per corrigiaꝫ ſignaṫ eius aĩa:
qꝛ ſicut corrigia calciamenti pedi aſtri
gitur:ſic mediante aĩa carni diuinitas
ſociatur.Qui igitur non cognoſcit me
dium:non cognoſcit aliquod extremo
rum. Jn hoc quod dixit ſe non eſſe di
gnum ſcilꝫ ſufficientem cognoſcere xp̃i
animã.dat intelligere ꝙ non fuit ſuffici
ens cognoſcere nec carnẽ de virgine ge
nitam:nec diuinitatẽ eternam. Uel in
hoc ꝙ dixit ſe nõ eſſe dignũ corrigiã cal
ciamenti ſoluere:dat intelligere ſe non
eẽ dignũ xp̃i ſponſaꝫ.i.eccleſiaꝫ vſurpa
re.Et iſtud di ſecũdũ moreꝫ legis.Quia
vt habetur.Deuṫ.xxv.Calciamentũ de
trahebatur ab illo qui ſponſam ducere
recuſabat:ꝛ ille qui detrahebat:ip̃am ſi
bi in ſpõſam accipiebat.

¶ Sermo ſecũdus. De eodem.

EGo vox claman
tis in deſerto: dirigite viam
domini. Joã.i.Apud iudeos
tres opiniones de Joãne eẽ videbantur
Quidã enim dicebãt ip̃m eẽ xp̃m:ppter
nimiaꝫ eius ſanctitatẽ:ꝛ baptizandi au
ctoritatẽ.Alij dicebãt ipſum eẽ Heliam
ppter habitationẽ deſerti:abſtinẽtiam
cibi:aſperitatẽ indumenti:ꝛ feruorẽ ze
li.Alij dicebãt ip̃m eſſe aliqueꝫ magnuꝫ
pphetaꝫ de prioribus ſuſcitatũ propter
gratiaꝫ pphetandi:ſicut gloſa innuere vi
detur.Jdeo ad ipſum nũcios direxerũt:
vt ſuper his ab eo diſcerẽt veritatẽ. Et
cum reſpondiſſet ſe nõ eſſe chriſtuꝫ:neqꝫ
heliaꝫ:neqꝫ pphetaꝫ:dixit ſe eſſe vocem.
Ego inquit vox clamãtis in deſerto ꝛc̃.
Ubi dicit ſe ad tria miſſuꝫ fuiſſe ſcilꝫ ad
precedẽdũ:ad clamandũ:ꝛ ad dirigen
dum.¶ Primo ad precedẽdũ cum dicit
Ego vox.Sicut eniꝫ vox naturaliter p̃
cedit verbũ:ſic Joãnes preceſſit chriſtũ.
Chriſtus eñi verbũ ẽ patris omnipotẽ
tis.Joã.i.Jn principio erat verbum. ꝛ
verbũ erat apud deũ:ꝛ deus erat verbũ
Cuius verbi Joãnes ſe vocẽ dixit:quia
eius precurſor ꝛ preco erat.¶ Secundo
ad clamãduꝫ:cum ſubiungit:Clamãtis
in deſerto.¶ Tertio ad dirigẽdũ cũ ſub
dit.Dirige viam domini.¶ Primo igi
tur dicit ſe miſſuꝫ eẽ ad precedẽdũ:quia
xp̃m predicãdo ꝛ baptizando preceſſit.
Jdeo dixit:Ego vox.De voce aũt ſic di
cit Jſidorus in libro ethimologiarum.
Perfecta vox ẽ alta:clara ꝛ ſuauis. Al
ta:vt clamare in ſublimi ſufficiat.Clara
vt aures audiẽtiuꝫ adimpleat.Suauis
vt animis audientiuꝫ blandiaṫ. Et ſub
dit.Si aliquid ex his defuerit:perfecta
vox nõ erit. Talis fuit vox p̃dicationis
Joãnis.Fuit enim alta:quia primus de
altis ꝛ celeſtibus predicauit.Cum dixit
Matth.iij.Penitẽtiaꝫ agite:appropin
quabit eñi regnuꝫ celorũ.Nuſquaꝫ eñi
in tota ſacra ſcriptura auditũ fuerat no
minare regnũ celorꝫ:niſi cũ Joãnes hoc
ip̃m primo nominauit.¶ Secũdo fuit
clara.Jlla predicatio ẽ obſcura que fit
verbo:ſed obſcuraṫ malo exẽplo.Quic
quid enim in Joãne fuit:vox clara ꝛ p̃
dicatio ſonora extitit ſcilꝫ doctrina ei⁹.
ꝛ cõuerſatio eius:ꝛ paſſio eius. Nam do
ctrina eius predicabat fidei veritatem.
cõuerſatio magnã ſanctitatẽ:paſſio ma
gnanimitatẽ.¶ Tertio fuit ſuauis ꝛ ma
xime quãdo loquebaṫ cũ bonis.Chryſo
ſtomus.Sermo Joãnis ſeuerus fuit ꝛ le
nis.Nam cum populo iudeorũ viriliter
ꝛ feruenter.cum rege audacter. cũ pro
prijs diſcipulis leniter cõferebat. Talis
debet eẽ vox cuiuſlibet predicatoris ſci
licet alta:quia non debet deſcẽdere ad
terraꝫ.ideſt ad terrenũ cõmodũ:nec ad
fauorẽ humanũ:ſed ſurſum eleuari ad
deum.Talis erat vox apoſtoli qui dice
bat.i.Theſſa.ij.Non enim aliquãdo fui
mus inter vos in occaſionẽ auaritie: de
us teſtis eſt.Ecce quia nõ deſcẽdebat ad
terrenum cõmodũ.Nec querentes ab ho

minibus gloriã. Ecce q̃ nõ deſcẽdebat ad fauorẽ humanũ. Sed facti ſumꝰ paruuli in medio veſtri. Ecce quia non intẽdebat niſi tantũ honorẽ diuinũ ⁊ fructũ animarũ. ¶ Secũdo debz eẽ vox ſuauis vt p̄dicet feruẽter: quo ad tepidos. Dulciter quo ad d̃uotos. Et ſapiẽter quo ad oẽs. ſecũdũ .n. philoſophũ. Uoces ſunt note earum paſſionũ que ſunt in anima Ex hoc enim ſignũ ẽ ꝙ cor ſuũ fuit inflãmatum igne charitatis diuine. Dulcoratũ melle deuotionis interne. Et illuſtratum lumine ſapientie. Hinc eſt ꝙ in archa Moyſi erant virga: mãna: ⁊ tabule Quia i predicatore debet eẽ virga acris correctõis: quo ad tepidos. Mãna dulcis exhortatiõis: quo ad deuotos. Et tabule diſcretiõis: quo ad omnes. ¶ Tertio debet eẽ clara. Partes enim vocis ſunt vt ſyllabe: quia oĩa que ſunt ĩ predicatore debẽt eẽ predicãtia. Alias eius vox ſiue doctrina nõ eſt clara. i. Thim. iiij. Exemplum eſto fideliũ in verbo. i cõuerſatione. in charitate ⁊c. Hiero. ſuper Exo. vbi loq̃t de veſte ſacerdotali. Omnia inquit ſacerdotis debent eſſe vocalia: vt veritatem quã mente cõcipit: habitu reſonet. vt quicquid agit. quicquid loqtur: de eternis ſit. ¶ Secũdo Joannes fuit miſſus ad clamandũ. Ideo dr: clamantis in deſerto. Dicũt enim Remigius ⁊ Chry. ſuper hunc locũ. ꝙ tribus de cauſis clamamus. ſ. quãdo loquimur longe poſitis. aut quãdo loquimur ſurdis. aut quãdo loquimur ex ira. Predicatores igitur debent clamare. nõ tantũ ore: ſed etiam maximo cordis feruore.

¶ Primo quãdo loquuntur peccatoribus qui longe receſſerunt a deo. Et ideo poſt eos debẽt clamare ⁊ dicere illõ yſa. xlvi. Redite preuaricatores ad cor ⁊c. Et licet dicat̃ Prouer. xv. Longe ẽ dominus ab impijs. Deus tamẽ nũquã ſe elõgat ab homine: ſed homo a deo. Et ſup hoc Dyoniſius ponit exemplum dicens Si enim nauis impingat in petram petra videbit̃ elongari: ⁊ tamen petra imobilis permanet: ⁊ nauis ſe elongat: ⁊ q̃to fortius impingit: tanto magis ſe elongabit. Peccator contra deũ ſe impigit: quando peccatũ mortale cõmittit. ⁊ tũc a deo ſe elongat ⁊ deus imobilis ſtat. q̃to grauius peccat tanto amplius ſe elõgat. ps. Longe a peccatoribꝰ ſalus. ⁊ tamen peccator elongãdo ſe a deo: appropinquat ad deũ. Sicut homo volens ſe elõgare a celo: appropinq̃t ad celũ: q: ſi elõgat ſe ab oriẽte appropinq̃t ad occidentem. ⁊ ſi ab auſtro: appropinquat ad aquilonẽ. q: oriens ⁊ occidens in deo: ſunt eius miſericordia ⁊ iuſticia: auſter ⁊ aquilo: eius gratia ⁊ potentia. Qui igitur elongat ſe ab eius miſericordia: appropinquat ad eius iuſticiaz ⁊ qui elongat ſe ab eius gratia: appropinquat ad eius potentiã. Sicut patuit in Jona qui voluit fugere deũ precipientẽ: ⁊ inuenit deũ punientẽ. ps. Quo ibo a ſpiritu tuo ⁊ quo a facie tua fugiã. Qui igitur vult redire ad deũ: opz ꝙ redeat a deo ad deum. ſ. a deo irato: ad deũ placatuz. A deo puniente: ad deũ miſerantẽ. ¶ Secũdo predicatores debẽt clamare: quia loquũtur ſurdis. Anima tripliciter audit. aut quãdo intelligit. aut quando intellecta approbat ⁊ diligit. aut quãdo intellecta opere perficit. Peccator autẽ ẽ ſurdus. quia nec verba dei vult intelligere. ps. Noluit intelligere vt bene ageret. Aut ſi intelligit non ſibi placẽt: ſz diſplicẽt. Eccle. xxi. Audiet luxurioſus: ⁊ diſplicebit ei. Aut audiendo nõ cõplet: iõ reprehenditur. Eſa. xlvij. Qui apertas habet aures nõne audiet. De talibus dicit Pſalmiſta: Sicut aſpidis ſurde. ⁊ obturan. aures ſuas. Aſpis ne audiat incantantes. vnaz aurez claudit cuz terra. aliam cuz cauda. Auarus claudit aurez ſuam cuz terra: terrena nimis diligendo. Cõtra quod dicit Hiere. xxij. Terra terra terra: audi verbũ domini. Et dicit terra ter. q: auarus hz terraz in ore de terrenis loquẽdo. in corde: de terrenis meditando. ⁊ in manibus: ꝓpter terrena omnia faciẽdo. Ac ſi dicat ꝓpheta. Tu auare qui habes terram in ore: in corde. ⁊ in manibus: terraz ipſaz proijce: ⁊ verbũ dei ad cor tuum intrare permitte. Claudit etiam aliã aurẽ cum cauda. id eſt cũ ſpe longioris vite. Sed ſepe decipitur: quia vita ſibi ſubito abbreuiat̃. Job. xxi. Ducuut in bonis dies ſuos: ⁊ in puncto ad

inferna deſcendunt. ¶ Tertio predicatores debent clamare: quia debent loqui ex ira per zelum. Pſalmiſta. Zelaui ſup iniquos ⁊c. Debemus tamẽ ad peccatores habere amorẽ: odium: ⁊ cõpaſſionẽ. In peccatore enim tria cõſiderant̃ ſcilz natura: culpa: ⁊ pena: cui ipſius anima ẽ obligata. Cõſiderãdo igit̃ naturã: debemus ipſum diligere. Conſiderãdo eius culpaz debemus ip̃m odire. Unde dicit Auguſtinus. Cũ dico homo malus. duo dico. homo ⁊ malus. Inquãtum homo ẽ diligẽdus. Inquantum malus: ẽ obediendus. Conſiderando enim eius penam cui eſt obligatus: ⁊ eius periculum in quo eſt poſitus: debemus ſibi compati ⁊ condolere. Pſalmiſta. Uidi preuaricam ⁊c. ¶ Tertio Joãnes dicit ſe miſſũ ad dirigendũ. cum ait. Dirigite viã domini. Sicut autem dicit Dyoniſius. Triplex eſt motus ſcilz circularis: obliquus ⁊ rectus. Eodem modo poſſumus dicere ꝙ triplex eſt via ſcilz circularis: obliqua: ⁊ recta. Per circularẽ viam vadunt amatores mũdi. Pſalmiſta. In circuitu impij ambulant. Glo. ibidem id eſt i cupiditate rerum temporaliũ. qui ſeptem dierũ repetitione voluunt̃. ⁊ ideo nunquam perueniunt ad octauaz. id eſt ad gloriam que dabitur in octaua. Per viã obliquam vadunt vanigloriosi: qui in his que faciunt obliquaz intentionẽ gerunt: volentes ab hominibus videri atq3 laudari. Matth. xxiij. Omnia opera ſua faciunt: vt videantur ab hominibꝰ. Per viam rectaz vadunt humiles ⁊ mãſueti. quia omnia a deo tãquaz a principio recognoſcunt. ⁊ ad ipſuz tanquam ad finem cuncta reducunt. De quibus hic dicitur: Dirigite viam domini ⁊c. ſicut habetur Eſa. xl. Unde Joãnes iſta verba aſſumpſit. Et ſubditur. Rectas facite in ſolitudine ſemitas dei noſtri. Rectum enim eſt cuius mediuz non exit ab extremis. Deus eſt alpha ⁊ o principiuz ⁊ finis. ſicut dicitur Apocal. i. Ille igitur ab iſtis extremis non exijt. qui ſicut omnia a deo habere ſe nouit. ſic ad ipſum oĩa opera ſua dirigit ⁊ ſolũmodo ſibi placere intendit.

¶ Sermo tertius.

Dirigite viaz domini ⁊c. Quãdo aliquã perſonã honorabilẽ in primo expectamus: quattuor facere cõſueuimꝰ ſcilz. Uiam dirigere. Hoſpitiũ preparare. Epulas ordinare. Et veſtes pulchras aſſumere. Et q: in primo expectamꝰ ſaluatoris aduentuz in carnẽ ſecũdũ eccleſie repreſentationẽ. Ideo iſta quattuor ſtudeamus ſibi ſpũaliter exhibẽ. ¶ Primo nanq3 debemus ſibi viam dirigere ⁊ preparare. Qualiter autez iſta via ſit preparanda determinat̃. Eſaie. xl. Uox clamantis in deſerto parate viam domini. Omnis vallis exaltabitur ⁊ omnis mons ⁊ collis humiliabitur: ⁊ erũt praua in directa. ⁊ aſpera in vias planas. Ex quibus verbis habetur ꝙ via domini quadrupliciter preparatur. ſcilicz de foſſa eleuando. tumentia d̃primẽdo. tortuoſa rectificando. ⁊ aſpera remouẽdo. In anima noſtra nimius timor aliquãdo inducit magnam foſſam ⁊ vallẽ deſperationis. Nimia vero ſpes ⁊ fiducia inducit nimium tumorem preſumptionis. Per montem preſumptionis ⁊ tumoris voluit ire lucifer ⁊ cecidit. Per vallem diffidentie ⁊ deſperationis iuit Cayn ⁊ reprobatus fuit. Eleuandus eſt igitur nimius timor ad ſpem. Deprimẽda eſt nimia preſumptio ad timorem. Legitur de proprietatibus auium ꝙ ſũt quidam accipitres qui aues non capiunt niſi in aere. Et ſunt quidam qui non capiunt niſi in terra. Columba vero naturaliter hoc cognoſcit. ⁊ ideo ſi fugatur ab accipitre capiente in aere. ſtatim ad terram ſe deijcit. Si vero ab accipitre capiente in terra. in aere ſe tenet ⁊ ſic euadit. Sic anima quando tẽptatur ab accipitre infernali de nimia fiducia vel preſumptione. ſtatim debet ſe ad terram deijcere per timorem ⁊ humilitatem. ¶ Si autem temptatur diffidentia. debet ſe ſubleuare ad ſpem. Pſalmus. Aſcendunt vſque ad celos ⁊ deſcendũt vſq3 ad abyſſum ⁊c. ¶ Secũdo debemus viaz ꝑparare: viaz tortuoſam rectificando vt ſcilz tortuo

ſam intẽtionẽ nõ habeamus. ſed ad re/
ctū finẽ.i.ad deū oīa dirigamus. Collo.
iij.Omne quodcūqꝫ facitis in verbo aut
in ope oīa in noīe dñi facite. ¶ Tertio
debemus viā preparare. oīa praua ī corde
remouẽdo.ſ.lapides ſupbie. Superbia
eīm iſtar lapidis cor durꝫ facit. Job.xli.
Cor eius idurabit q̃ſi lapis. Lutū luxu
rie. Eccl.ix.Oīs fornicatio quaſi lutū in
via ↄculcabit. Et ſpinas auaricie q̃ hūt
ſemẽ ſpūale in aīa ſuffocare. Luce.viij.
Simul exorte ſpine ſuffocauerūt illud.
¶ Scđo debemus domū dignā ⁊ hoſpi/
tiū pparare.ſ.cor noſtrū. Ambroſius ī li
bro ſermonū. Domos animarꝫ veſtrarū
adornetis bonorꝫ operꝫ floribus.eas re/
pleatis precioſo caſtitatis odore. In iſta
domo ſūt tres camere que debẽt eē pure
⁊ mūde.ſ.memoria: itelligẽtia ⁊ volun/
tas. In memoria habitat pater. In itel/
gẽtia filius. In volūtate ſpūſanct⁹. Me
moria.n.ſcđꝫ Augu.eſt mater.itelligen/
tia.n.nihil cognoſceret niſi memoria ſi/
bi iflueret. Siſr voluntas generat a me
moria ⁊ itelligẽtia. Nemo.n.aliqđ vult
niſi illud in memoria habeat: ⁊ niſi intel
ligentia aliqualr cognoſcat. ⁊ ſic memo
ria eſt mater itelligẽtie. Intelligẽtia eſt
ꝓles memorie. voluntas vero ꝓcedit ab
vtroqꝫ. Et ideo ꝑ quādā appropriationeꝫ
pater habitat in camera memorie. filius
in camera itelligẽtie. ſpūſanctus in ca/
mera volūtatis. In camera igit memo/
rie pater habitat per bñficiorꝫ dei conti
nuā recordationẽ. ps. Memor fui dei ⁊
delectat⁹ ſuꝫ. Maxime.n.tria in memo
ria hẽre dbemus.ſ.dei bñficia ad regra/
tiandū. peccata noſtra ad dolẽdū. ⁊ mor
tẽ noſtrā ad ꝓuidẽdū. Deut.xxxij. Ut
nā ſaperent.i.cū ſapore cognoſcerẽt dei
bñficia: ⁊ intelligerent ſua pctā. atqꝫ no
uiſſima ꝓuiderẽt.ſ.mortẽ. Iſta aūt talis
meditatio camerā ſcopat ⁊ mundat. ps.
Meditat⁹ ſum noc.cū cor.⁊c̃. In came/
ra itelligẽtie habitat filius ꝑ fidẽ verā ⁊
ſapiẽtiā diuinā. Ephe.iij. Habitare Xp̄ꝫ
ꝑ fidẽ in cordibus veſtris. In hac autem
domo itelligẽtie nõ debemus ponere ſa
pientiā diabolicam que mors eſt aīe. Ro
ma.viij. Sapiẽtia carnis mors ẽ aīe. Hie
re.iiij. Sapiẽtes ſunt vt faciāt malū. bñ

autẽ facere neſcierūt. Nec ſapientiā mū
danā q: vana eſt. Sap.xiij. Uani ſūt oẽs
hoīes in qbus nõ eſt ſapiẽtia ſiue ſciẽtia
dei. Debemus aūt ibi ponere ſapientiā
dei: q: vita eſt aīe. Que ſcđm Aug. ī duo
bus ↄſiſtit.ſ.in cognitiõe dei ⁊ in cogni/
tione ſui. Uñ ait in libro ſoliloquiorꝫ di
cẽs: Deus ſemꝑ idẽ es ſi nouerim te no/
uerim me. Iſta aūt ſapiẽtia q̃ eſt ꝑ fidem
domū itelligẽtie purgat ⁊ mūdat. Act.
xv. Fide purificās corda eorꝫ. In came/
ra volūtatis habitat ſpūſanct⁹ ꝑ amorẽ
Uñ poſtq̃ dixit dñs Joā.xiiij. Siqs di/
ligit me ſermonẽ meū ſeruabit ⁊c̃. ſub/
dit: Et ad eū veniemus ⁊ māſionẽ apud
eū faciemus.ſ.per amorẽ. Ab iſta aūt ca/
mera volūtatis oīs ꝑturbatio eſt tollen
da: q: iſte hoſpes nõ habitat niſi in do/
mo pacifica ⁊ qeta: verūtñ cū triplex ſit
ꝑturbatio. Una meritoria a qua qs tur/
bat ↄtra vicia ⁊ pctā. ps. Zelaui ſup ini/
quos ⁊c̃. Alia ꝓhibita. De qua dr̃.i.Joā.
ij. Qui odit fratrẽ ſuū homicida ẽ. Alia
ꝑmiſſa: vbi ſubdit mor⁹ animi ſine quo
p̄ſens vita nõ ducit. q: dicit Hiero. Qui
nulla animi ꝑturbatõe mouet vt ſimplr
dicā aut deus aut lapis eſt. Ideo primā
ꝑturbationẽ.ſ.meritoriā in hac camera
volūtatis debemus ſeruare. Scđaꝫ.ſ.ꝓ
hibitā debemus abiicere. Tertiā.ſ.ꝑmiſ
ſam inquātū poſſumus tpare. ¶ Tertio
debem⁹ cibos preparare videlꝫ materialẽ:
ſpūalēꝫ ⁊ celeſtẽ. ꝑ Primū.ſ.materialeꝫ
pparem⁹ in pauperꝫ refectionẽ. Xp̄s.n.
ī paupe ſe reputat eſurire ⁊ paſci. Mat.
xxv. Eſuriui ⁊ dediſ ⁊c̃. ꝑ Scđm cibū.ſ.
ſpūalem debem⁹ preparare in nr̃i iuſtifica
tionẽ. De quo dr̃ Joā.iiij. Meus cib⁹ eſt
vt faciā volūtatẽ patris mei. Iſtū cibuꝫ
xp̄s hoſtiatim vadit querẽdo dicẽs Apo
ca.iij. Ego ſto ad oſtiū ⁊ pulſo. ſiqs ape/
ruerit mihi ianuā intrabo ad illū ⁊ cena
bo cū illo ⁊ ipe mecū. In iſta.n.cena pec
cator dꝫ ponere tres ptes.ſ.ↄtritionẽ: cõ
feſſionẽ ⁊ ſatiſfactionẽ. Deus autẽ tres
alias ptes ponit.ſ.remiſſionẽ culpe: ifu
ſionẽ gratie ⁊ collationẽ glorie. Sꝫ mul
ti ſūt ſimiles ioculatorib⁹ q ſemꝑ volunt
comedere de alieno ⁊ nunq̃ de ſuo. Sic
ẽt tales libẽter vellẽt ꝙ deus ptes ſuas
apponeret ⁊ ipſi nihil apponere vellẽt.

ꝑ Tertiū cibū.ſ.celeſtẽ debemus ꝑpara/
re in dei laudatõe. ps. Nūquid māduca/
bis carnes thau.⁊c̃. Et dr̃ cibus celeſtis:
q: ſancti tali cibo in celo paſcuntur. ps.
Beati q habitāt in domo tua ⁊c̃. Aug. in
li.de ci.dei. Ipſe erit finis deſideriorꝫ no
ſtrorꝫ. qui ſine fine videbit: ſine faſtidio
amabit: ſine fatigatione laudabit. Siqs
amicū ſuū libẽter videret: illa viſio qn/
qꝫ finit. ſiqs amat ille amor qñqꝫ in faſti
diuꝫ vertit. ſiquis laudat vel canit ſepe
ex tali actu fatigat. Sꝫ tūc nec viſio no/
ſtra habebit finẽ: nec amor faſtidiū: nec
laus fatigationẽ: ſed continuū feruorẽ.
¶ Quarto dbemus aſſumere veſtes pul
chras ſpõſo cõſimiles. Xp̄s.n. habuit q̃t
tuor paria veſtiū.ſ. veſtes albas. Apoca.
iij. Ambulabūt mecū in albis. Rubeas.
Yſa.lxiij. Quare rubrū eſt idumẽtū tuū
Deauratas ⁊ varias. ps. Aſtitit regina:
ideſt xp̄i aīa que corpus ſuuꝫ laudabilr
rexit in veſtitu deaura. circū. varietate.
Per hūc modū xp̄i ſpõſa.i.quelibet fide
lis aīa dꝫ habere veſtes albas per mūdi/
tie cõſeruationẽ. Apoc.iij. Ueſtimentis
albis induaris vt nõ ap.cõfu. nu.t. Ru/
beas ꝑ dñice paſſionis meditationẽ.ij.
Reg.i. Ueſtiebat vos coccino in delitijs
Deauratas per feruentẽ charitateꝫ. ps.
In fimbrijs au.circū.varie. Et varias ꝑ
virtutum multiplicitatẽ. Ezech.xvi. Ue
ſtiui te diſcoloribus.
¶ Dñica ifra oct.natiuit.dñi Sermo.i.

ERant Joſeph et
Maria mater Jeſu admiran
tes ſuper his que dicebātur
de illo Luce.ij. Non ſolū verba xp̄i fue/
rūt nobis in documẽtū ⁊ ea que fecit fu/
erunt nobis in exẽplū. ſed ẽt ea que cir/
ca eū ⁊ ꝓpter eū facta ſūt magnū nobis
p̄ferūt fidei myſteriū. ſicut patet in euan
gelio hodierno vbi plures pſone ponū/
tur que ſūt nobis ad inſtructionẽ ⁊ ifor/
mationẽ. Ibi.n. iſtruunt ↄiugati vidue
virgines ⁊ ſenes ⁊ pueri parentes ⁊ filij
¶ Primo quidẽ ibi iſtruūtur ↄiugati. ⁊
hoc in Maria ⁊ Joſeph inter quos fuit
verꝫ matrimoniū. tñ ſine ↄmixtione cor/
porum Maria quidẽ honorabat ſpon/
ſum ſuū eū ſibi preponẽdo. Luc.ij. Ecce

pater tu.⁊c̃. Et ſibi obediens erat: ſicut
qñ iam pregnās ſecū in bethleem iuit: ⁊
poſtmodū in egyptū ꝓperauit. Joſeph
honorabat ſpõſam ſuā tanq̃ matrẽ dñi
ſui. Uxor igit debet obedire viro ſuo.i.
Pet.iij. Mulieres ſubdite ſint viris ſu/
is: ſicut Sara obediebat Abrahā dñꝫ eū
vocans. Uiri autẽ debẽt vxores ſuas ho
norare. Ibidẽ. Uiri ſimilr cohabitantes
ſcđm ſciẽtiā quaſi ifirmiori vaſculo mu
liebri ipartiẽtes honorẽ. Ambo auteꝫ.ſ.
vir ⁊ mulier debẽt ſe inuicẽ precordiali
amore diligere. Quod enim vir vxorem
ſuam diligere debeat precordiali amore
oſtenditur ex prima formatõe: q: mulier
formata eſt de parte corporis viri iuxta
cor ad inuendū ꝙ vir debet vxorẽ dili/
gere precordiali amore. Quod vero mu
lier virū amore precordiali diligere de/
beat: oſtẽditur ex eccleſie inſtitutõe que
ordinauit vt in quarto digito ſpõſe an/
nulus iponatur. Dicūt enim naturales
ꝙ quedā vena a corde ꝓcedit que in di/
gito quarto reſpõdet: ideo igit annulus
in quarto digito ponit: ad innuendū ꝙ
vxor virꝫ ſuū diligere precordiali amore
tenet. ¶ Scđo iſtruunt vidue. Et hoc ꝑ
annā viduā ꝓphetiſſaꝫ. Dicit aūt Aug.
in li.de vita xp̄iana ꝙ ſūt tria genera vi
duarꝫ. Tria inqt eē genera viduarꝫ non
ignorare te credo. ¶ Primū qdẽ eſt pfe/
ctiſſimū ⁊ celeſti ꝓmio dſtinatū: qđ die ac
nocte deditū ẽ orõnib⁹ ⁊ ieiunijs. De q/
bus apl̄s.i.Thimo.v. Uiduas honora q̃
vere vidue ſūt. Aliud qđ itendit cure do
mus. ⁊ filijs alẽdis: nec tñ peccatis ob/
noxiū. Aliud qđ itẽdit epulis ⁊ delitijs:
quod eterne morti ſeruat ⁊ pene. De qui
bus Apoſtolus.i.Thimo.v. Uidua que
in delitijs eſt viuẽs mor.ẽ. ¶ Et quāuis
ad oẽs ſpectet oratõibus inſiſtere: preci/
pue tamẽ hoc conuenit illis que vere vi/
due ſunt. Sicut oſtẽdit Augu. triplici/
ter in epiſtola ad probā de orādo deum.
¶ Primo exẽplo ipſius anne vidue de
qua dr̃ ꝙ nõ diſcedebat de tẽplo ieiu. ⁊
oro.ſeruī.deo die ac nocte. ¶ Scđo exẽ/
plo alterius vidue iportune iſtantis cui
dā iudici vt eam vīdicaret de aduerſa/
rio ſuo. quā dñs cõmemorauit dum ad
ſemꝑ orandū ⁊ nõ deſiſtẽdū nos admo/

nuit vt habet Luc.xviij.Hoc ēt oſtendit
Aug.auctoritate apoſtoli qui ait. i.Thi
mo.v.Que vere vidua ē ⁊ deſolata ſpe/
ret in dño ⁊ inſtet orōibus nocte ac die.
Jdeo aūt apoſtolus dicit viduā deſola/
tā ſecūdū Augu.ibidē.Quia nōdū ap/
ꝓhēdit illam vitā vbi ē verū certūq; ſola/
tium.❡Tertio inſtruūtur virgines in
hoc ꝙ ipa āna virginitatē vſq; ad mri/
moniū dī cōſeruaſſe.p qḋ daī intelligi ꝙ
mulieres virginitatē ſuam vſq; ad ma/
trimoniū corporale vel ſpirituale debēt
cuſtodire.⁊ tunc ſpōſo carnali vel ſpiri/
tuali illibatam fidē ſeruare.Eſt eīz vgi/
nitas ꝑcioſus theſaurus: ⁊ cū cautela ⁊
diligētia ſeruādus.Et hoc maxīe ꝑꝑ va
ſis fragilitatē.Nō eīm ē iſte theſaurus ī
vaſe ferreo:ſed fictili.ij.Cor.iiij.Hēmus
theſaurꝫ iſtū in vaſis fictilibus.Propter
iſtius theſauri impreciabilitatē:q: non
pōt in equū vel in melius ꝯmutari.Ecc.
xxvi.Nō ē digna pōderatio cōti.anime.
Propter iſtius theſauri irrecupabilita
tem.Quāuis enim xp̄s multa miracula
fecerit.⁊ multos mortuos ſuſcitauerit.
tū virginitatē perditā nulli vnquā reſti
tuere voluit.Hiero.Cū oīa poſſit deus:
virginē tū non pōt ſuſcitare poſt lapſuꝫ
Jllud aūt ſepe dī homo nō poſſe facere:
quod nūquaꝫ facit quāuis poſſit.ſic deꝰ
dī hoc facere non poſſe:q: hoc nūquam
voluit facere. ❡ Quarto inſtruunt ſe/
nes:⁊ hoc per Symeonē ſenē.De quo i
ter cetera dī ꝙ erat timoratus.Jlli enim
qui in tota vita ſua deo ſeruierūt: pñt ō
deo multū cōfidere.Jlli vero qui tātū in
ſenectute.pñt de deo multū timere. Jn
veteri lege deus ꝑceperat ꝙ ſibi animal
imaculatū offerret quātū ad caput:cor/
pus:⁊ caudā.Caput in hoīe eſt prima
etas.ſ.adoleſcētia. ſiue iuuentus. Cau/
da ē vltima etas.ſ.ipa ſenectus.Corpus
eſt etas media inter has. ſ.etas virilis.
Qui igitur dant deo ſuam iuuētutē vi/
rilem etatē ⁊ ſenectutem:iſti offerūt deo
caput:corpus:⁊ caudā.Jſti deo multuꝫ
poſſunt cōfidere. Qui vero dant mun/
do ſuam iuuentutē:ſed poſtmoduꝫ deo
etatem virilem ⁊ ſenectuteꝫ:iſti auferūt
caput.dant tamē corpus ⁊ caudam.Jſti
poſſunt timere ⁊ cōfidere.Timere: quia

caput hoſtie detraxerunt. Confidere: q:
corpus ⁊ caudaꝫ obtulerūt.Qui autem
dant ſolūmodo deo caudaꝫ.iſti poſſunt
timere multū.ꝑs.Seruite deo in timore
⁊ exultate ei cū tremore.quaſi dicat.Uos
qui totam vitaꝫ deo dediſtis:ſeruite do/
mino in letitia.Uos qui etatē virilem ⁊
ſenectutem deo obtuliſtis exultate ei:ſꝫ
cum tremore:q: iuuētutē ſibi abſtuliſtis.
Uos qui tm̄ ſenectutē deo dediſtis:ſerui
te ei cum timore. ❡ Quinto inſtruunt
pueri ꝑ hoc qḋ dī Puer aūt accreſce
bat ⁊c̄.Sicut eīm pueri creſcūt ꝑ etatē:
ſic debēt creſcere ꝑ virtutē. Si eīm dies
poſt aurorā non creſceret:inutilis eſſet.
Quaſi aurora aīe ē grā incipiens.Sicut
igitur aurora creſcit in lucem: ⁊ de luce
in perfectū diem.Sic anima de grā inci
piente debꝫ creſcere in ꝓficientē:⁊ de ꝓ/
ficiente in perfectaꝫ.Prouer.iiij.Juſto/
ruꝫ ſemita quaſi lux ſplendens.Ecce au
rora gratie incipiētis ꝓcedit. Ecce lux
gratie ꝓficientis:⁊ creſcit vſq; ad perfe
ctum diē.Ecce dies gratie cōſumantis.
❡Sexto inſtruunt parētes qualiter er
ga filios debēt ſe habere.in hoc.ſ.ꝙ pa/
rentes xp̄i ip̄m puerū ad tēplum ꝑduxe
runt.ꝑ quod ipſi parētes inſtruunt vt fi
lios ſuos a pueritia inſtruāt vt ad eccle/
ſiaꝫ vadāt:⁊ dei mādata cuſtodiāt.Pue
ri enim tāquaꝫ mollis cera de facili ad
omne bonum adducunt.ſed poſtquā in
malitijs indurant:vix ad bonum reuo/
cant.Prouer.xxij.Adoleſcēs iuxta viaꝫ
ſuā:etiā cū ſenuerit nō recedet ab ea.Un
de ꝓpheta in ꝑſona pueroꝝ ⁊ iuuenum
dicit:Factū ē cor meū tanquā cera li.Sꝫ
in ꝑſona illoꝝ qui iā indurati ſunt:ſub/
dit.Aruit tāquā teſta virtus mea ⁊c̄.Ta
les enim ab omni humore grē exſiccant.
Jō dicit:Aruit tāquā teſta ⁊c̄.Et q: nun
quā aut raro cōfitent. iō ſubdit. Et lin/
gua mea adhe.faucibus meis.Et ſepe i
ſuis malitijs moriūt.iō ſubdit. Jn pul.
mor.dedu.me.❡Septimo inſtruuntur
filij ꝙ ꝓpter dolorem parentū non di/
mittant quin deo ſeruiant quod notat
per hoc ꝙ Symeon dixit matri ſue.Tu
am ipſius animaꝫ pertrāſibit gladius.
Filius enim dei nō dimiſit quin crucem
aſcēderet.⁊ quin in ea vſq; ad mortem

perſiſteret:quāuis ſciret ꝙ gladius do/
loris mſem ſuam perforaret. A mr̄e aūt
ſe abſentauit vt operibus dei inſiſteret:
quāuis ſciret ꝙ de ſua abſentia multuꝫ
mater doleret.Luc.ij.Pater tuus ⁊ ego
do.quere.te.Per hoc igit filij inſtruunt
ꝙ nō debeant dimittere ꝓpter dolorem
parentū quin penitētie crucē aſcendāt.
⁊ quin in ea vſq; ad finē vite ſue ꝑmane
ant.⁊ quin ſpūalia ⁊ dei opera terrenis
vtilitatibus parētū ſemꝑ preponāt.Hie
ro.in epiſtolis:Licet paruulus ex collo
pendeat nepos in gutture.licet ſparſo
crine ⁊ ſciſſis veſtibus vbera quibus te
nutrierat mater oſtendat.licet in limi
ne pater iaceat:per calcatum perge pa/
trem.cōtempta matre.ſiccisq; oculis ad
vexillum crucis euola.ſoluꝫ pietatis ge
nus ē in hac re eſſe crudelem.Gladium
tenet hoſtis vt me ꝑimat: ⁊ ego de mr̄is
lachrymis cogitabo.

❡Sermo ſecūdus. Ex eodem.

Et dixit ſymeō ad ma
riam mr̄eꝫ eius.Ecce poſitus
eſt hic in ruinaꝫ: ⁊ in reſurre
ctionem multoꝝ in iſrael. ⁊ in ſignū cui
cōtradicetur .Et tuam ipſius animā ꝑ/
tranſibit gladius.Symeon ſpiritu dei
plenus ꝓphetizauit iſta de chriſti paſ/
ſione ⁊ reſurrectione:⁊ de maximo queꝫ
beata virgo habitura erat dolore.Jn q/
bus verbis quattuor tangunt.❡Unuꝫ
quod ſpectat ad nos ſcilꝫ incuſſio ma/
gni timoris.❡Tria que ſpectāt ad vir/
ginem.ſ.titulus magni honoris:affectꝰ
magni amoris: ⁊ gladius magni dolo/
ris.❡Primo ex parte noſtri notatur in
cuſſio magni timoris:cum dicitur.Ecce
poſitus eſt hic in ruinā.Chriſtus eīm fu
it in ruinam malis.qui ſuis ſalubribus
documentis ad ſuam perditionē vtunt.
Tales enim excecant ex luce.moriuntur
ex odore.⁊ infirmantur ex medicamine.
Jſta tria exempla adducuntur a ſanctis
❡Primum adducit Chryſoſto.dicens
ꝙ quando lux ſplēdet ⁊ ſol radiat: ocu/
los debiles conturbat.Auguſti. Oculis
egris:odioſa eſt lux:que ſanis eſt amabi
lis.Tales ſunt ſicut noctue ⁊ veſperti/
liones:que excecant a luce.❡Secundū

adducit apl̄s dicēs.ij.Cor.ij.Chriſti bo/
nus odor ſumꝰ.his qui ſalui ſiunt.⁊ his
q pereūt.Alijs qdē odor mortis in mor/
tem.Alijs odor vite in vitaꝫ.Tali odo/
re moriebat iudas qui ait Joā.xij.Qua/
re hoc vnguētū nō ve.⁊c̄.Jnterlinearis.
Jſte morit bono odore de quo alij viuūt
Tales ſunt ſicut bufonibꝰ ⁊ ſerpētibus
q odorē vinee ferre non pñt:ſꝫ fugiunt.
❡Tertiū exēplū adducit Greg.dicens:
Celeſtis medicus egros nō reſpicit quos
de medicamento deteriores fieri videt.
De talibus dicitur Hiere.li.Curauimus
babylonem ⁊ non eſt curata: dereliqua/
mus eam.Eiuſdē.xxx.Jnſanabilis ē fra
ctura tua:peſſima plaga tua.❡Secūdo
ex parte virginis ponit titulus magni
honoris in hoc ꝙ mater xp̄i nominatur.
Magnus honor eūdem filiū habere cū
deo.Magnus honor matrem eē illius
in terris:cuius ē deus pater in celis.Jp
ſe etiaꝫ filius eā tanquaꝫ matrem chariſ
ſimā honorauit in natiuitate ſua:q: ſal/
ua virginitate de ea naſci voluit:qḋ nul
li alteri cōceſſum vnquaꝫ fuit.Unde dī:
Sicut ſidus radium ꝓfert:ſic virgo fili
um.Jtē vt ſol nō violat vitrū per qḋ ta
mē intrat.Sic de ꝑle pia manet imacu
lata Maria.Jn vita ſua:q: ſibi obediēs
fuit.Luc.ij.Erat ſubditus illis.Jn mor
te ſua:q: eā ioāni ſollicite cōmendauit.
vt habet Jo.xix.Poſt reſurrectionē ſu/
am:quia ſibi prius apparuit. Unde di/
cit Sedulius.Semꝑ virgo manēs ſe vi
ſibus aſtans luce palam omnibus domi
nus prius ſe obtulit. Et poſt aſcenſionē
ſuā:q: in ſuā gloriā eā deduxit: ⁊ ad de/
xterā ſuā eā ſuſcepit.ꝑs.Jn volūtate tua
deduxiſti ⁊c̄.❡Tertio ex parte virginis
ponit affectus magni amoris. cū dicit.
Tuā ipſius animā ꝑtranſibit gladiꝰ.Qḋ
tribus modis intelligi poteſt.Prīo ſic:
tuam ipſius animaꝫ.ideſt tuam ipſam
animā.vel animaꝫ ipſius que eſt tua.vel
animā tuā que eſt ipſius.Et hoc notatur
nō per naturam īdiuiduē ſubſtantie: ſꝫ
per virtutē ⁊ vinculum charitatis iuncē
ſe.De ſola eniꝫ anima beate virginis di
ci poteſt ꝙ ſit filij.⁊ ecōuerſo:q: nūquaꝫ
fuerūt nec eē poſſunt due aīe tā ſingula/
ri amore cōiuncte.Erat eīm aīa virginis

aie filij ſic per amorē vnita ꝙ tota in filij
amore erat cōuerſa. Sicut enim ferrum
miſſum in ignē totū ignis efficiť: ſic ma-
rie anima charitate ſuccēſa tota effecta
ē charitas: q: tota erat liquefacta. Sicut
enī aurū ad calorē ignis totum lique-
ſcit: ſic eius anima igne amoris inflāma
ta tota erat liquefacta. Cant. v. Aīa mea
liquefacta ē. Tota erat languida. Amor
enim ſpūalis facit aīam lāguidā ⁊ infir-
mam: in amādo terrena. Sed fortē ⁊ ro-
buſtam in amādo celeſtia. ij. Corinth. xij.
Cum eim infirmor tūc fortior ſum ⁊ po-
tens. Et q: aīa virgis tota ab amore mū-
di defecerat ⁊ dei amore plena erat: ideo
ſe languidam eē dicebat. Cā. v. Nūciate
dilecto ⁊c̄. ¶ Quarto ex parte virginis
poniť gladiūs magni doloris. cū diciť:
Pertrāſibit gladius. In hoc qđ dī gla-
dius oſtēdiť ꝙ dolor fuit magnus. In
eo ꝙ dī aīam: oſtēdiť ꝙ dolor fuit itim⁹
In eo ꝙ dī ptranſibit: oſtēdiť ꝙ fuit trā
ſitorius. q: in gaudiū ē cōuerſus. ps. Ad
veſperū demo. fle. ⁊c̄. Et quoniā nō pōt
aliquid ſine multo dolore amitti qđ cū
multo fuerat amore poſſeſſum: iō videa-
mus quātus mr̄is ad filium fuit amor: ⁊
tūc videre poterimus quātus etiam do-
lor fuit. Siquidē i xp̄o triplex fuit ſubſtā
tia ſcilȝ caro: aīa: ⁊ diuinitas. Erat igiť
inter mr̄em ⁊ filiū triplex cōiūctio ſcilȝ
carnis ad carnē ſecūdū naturā. anime
ad aīam ſecūdū amicitiā. ſpūs ad deita
tem ſecūdum grām. Amabat igiť virgo
beata xp̄m amore nature tāquam filium
ſuū. amore amicitie: tāquā amicū ſuum.
amore grē: tāquā creatorē ſuū. Deſica-
bať igiť caro virgis vidēs carnē xp̄i tam
crudeliter laniari: vulnerabať eius aīa:
videns aīam xp̄i tā grauiter cōtriſtari:
laniabať ſpūs eius videns deitatem xp̄i
tā ignominioſe tractari. Iſte aūt gladi-
us qui aīam eius pertrāſiuit. ſecundum
Ambro. fuit gladius diuini ſermonis.
De quo dī Heb. iiij. viuus ē ſermo dei ⁊
efficax ⁊ penē. omni gladio ancī. Iſtum
gladium pfunde imerſum habuit. quia
dei myſteria pfundius ceteris penetra-
uit: ⁊ verba dei ſemp in corde medullit⁹
portauit. Lu. ij. Maria aūt cōſer. ⁊c̄. Se
cūdū aūt Bernar. Iſte gladius fuit gla-
dius amoris. Unde ait ſup Cā. Eſt ſagi
ta electa amor xp̄i: qui aīam marie non
tm̄ ptranſiuit: ſed ita ptranſiuit vt nullā
in pectore virginali particulam vacuā
amore dereliquerit. Secūdū aūt Bedā.
Iſte gladius fuit gladius doloris quem
dn̄ice paſſionis tpe ſuſtinuit. Unde ait:
Gladius doloris dn̄ice paſſionis ei⁹ ani
mā pertrāſiuit: q: nō potuit videre filiū
crucifigi. ſine affectu materni doloris: ⁊
ſi ſperaret reſurrecturū. Bernarđ. Tu-
am aīam ptrāſiuit vis doloris: ⁊ ideo te
pluſquā martyrē nō imerito predicam⁹
in qua nimirū ſenſum corporee paſſiōis
exceſſit affectus duriſſimi doloris. Da-
maſcenus. Dolores quos effugit piēs tē
pore paſſionis ſuſtinuit.

¶ Sermo tertius de eodem.

Ecce poſitus eſt
hic in ruinā ⁊ in reſurrectio
nem multoꝝ in iſrael: ⁊ in ſi-
gnum cui cōtradiceť. In deo duo ſunt
ſcilȝ miſericordia ⁊ iuſticia. ps. Duo hec
audiui. Quia ptās dei ē: ⁊ tibi dn̄e miſe
ricordia. In hominibus antē pũerſis ē
multa malitia: q: nec iuſticiā dei formi-
dant: nec miſericordiā eius deſiderāt.
In verbis ergo premiſſis. ¶ Primo po-
nitur dei iuſticia cū dī: Ecce poſitus eſt
hic in ruinam. ¶ Secūdo cōmendatur
dei miſericordia. cū ſubdiť. Et in reſur-
rectionē multoꝝ in iſrael. ¶ Tertio oſtē
ditur hoīs malitia. cū ſubdiť. Et in ſi-
gnum cui cōtradicetur. ¶ Circa primū
notādū ꝙ iuſtū ē vt hoīes mali ruant. i.
corruāt. Triplici de cā. ¶ Primo q: ni-
mis ſe onerant. ſ. onere diuitiaꝝ: pecca-
toꝝ: ⁊ turbationū. Quod eiȝ diuitie one
rent ⁊ aggrauent: dī Abachuc. ij. Ue q
cōgregant nō ſua: vſquequo aggrauant
cōtra ſe denſū lutū. Quod peccata one-
rent dī in pſalmo. Iniquitates mee ſup
greſſe ſunt caput meū. Qđ turbatiōes ⁊
ire maloꝝ ſint graues. dī Prouer. xxvij.
Graue ē ſaxū ⁊ oneroſa ē arena: ⁊ ira ſtul
ti vtroqȝ grauior. Iſtud triplex onus ad
deponēdū nos monet apoſtolus dicens
Heb. xij. Deponentes oē pōdus: quo ad
primū. ⁊ circūſtans nos peccatū: quo ad
ſecūdum. p patiētiā curramus ad ppo-

ſitū nobis certamē ⁊c̄. quo ad tertium.
¶ Secūdo iuſtū eſt ꝙ ruant: q: debiliter
ſe appodiāt. Appodiando enim ſe mun
do: appodiāt ſe rei fluxibili. Ideo ipſi
aſſimilanť fluuio. ij. Regū. xiiij. Oēs mo
rimur: ⁊ quaſi aque dilabimur que non
reuertunť. Appodiant ſe rei debili: ideo
aſſimilanť baculo arūdineo. Eſa. xxxvi.
Ecce cōfidis ſup baculū arūdineū. Ap-
podiant ſe rei expoſite caſui: iō aſſimilā
tur parieti inclinato. ps. Tāquā parieti
inclinato: ⁊ macerie depl. Qui aūt appo
diat ſe deo cadere nō poteſt: q: appodi-
at ſe petre firmiſſime contra fluxibilita-
tē. ps. Petra refugiū herinacijs. i. heri-
cijs. hoc ē peccatoribus. Appodiat ſe tur
ri fortiſſime cōtra dbilitatē. Prou. xviij.
Turris fortiſſima nomē dn̄i ⁊c̄. Appo-
diat ſe mōti cōtra caſus facilitatē. pſal.
Qui cōfidunt in dn̄o ſicut ⁊c̄. ¶ Tertio
iuſtū ē ꝙ ruant: q: per viā tenebroſam
⁊ lubricā ambulant. ps. Fiat vie eoꝝ te.
⁊ lu. ⁊c̄. Non ē ergo mirū ſi tales corruāt
q: interius hn̄t cecitatē cordis. Rom. i.
Obſcuratū ē inſipiens cor eoꝝ ⁊c̄. Ideo
dī: Fiant vie illoꝝ tene. Prouer. iiij. Uia
ipioꝝ tenebroſa: neſciūt vbi corruāt. Ex
terius hn̄t lubricū carnis. Iō ſubdiť. Et
lubricū. Threñ. iiij. Lubricauerūt veſti-
gia noſtra: in itinere plateaꝝ nr̄arū. Ie-
re. xxxviij. Dimiſerūt in ceno ⁊ lubrico
pedes meos. Interius etiā habent im-
pulſum tētationis. iō ſubdiť. Et āgelus
dn̄i perſequēs eos. Iſtū impulſum etiā
hn̄t viri ſancti. ſȝ dn̄s eos defendit. ps.
Impulſus euerſus ſum vt caderē: ⁊ dn̄s
ſuſtulit me. ¶ Secūdo cōmendať dei mi
ſericordia: cū dī. Et i reſurrectionē mul
toꝝ. Reſurrectio aūt dī reſpectu caſus q
pceſſit. Illud enim reſurgit quod prius
cecidit. Magna enim dei miſericordia
oſtēdiť qñ illū qui in peccatū cecidit re-
ſurgere facit. q: hō pōt per ſe in peccatū
ire: ſed non poteſt per ſe a peccato redi-
re. ps. Spiritus vadens ⁊ non rediens.
Chryſo. Niſi dn̄s deus valida manu mi-
ſericordie ſue ſolueret peccatorē vſqȝ ad
mortē i pc̄toꝝ ſuoꝝ vinculis pmanebit.
Sȝ multi ſūt q ſemp volūt in pc̄to dor-
mire. Quos apoſtolus increpat dicens:
Eph. v. Surge qui dormis ⁊ exur. a mor
⁊ illu. te xp̄s. Alij ſūt q ſemp volūt ſedē.
i. a bonis opibus torpē. ⁊ nūquā ambula-
re. i. p bōa opa ſe exercitare. Io. xij. Am-
bulate dū lucē habetis ⁊c̄. Alij ſunt qui
ſemp volūt māducare ⁊ delitijs vacare.
Hiere. xxxi. Uſquequo delitijs diſſolue-
ris filia vaga. Iſta tria genera hominū
ppheta reprehēdit dicēs: Surgite poſt-
quā ſederitis: q māducatis panē dolo-
ris. Ac ſi dicat: Surgite poſtꝙ̄ ſatis dor-
miuiſtis i pc̄tis: poſtꝙ̄ diu ſediſtis vacā
tes ab opibus bonis: poſtꝙ̄ ſatis mādu-
caſtis vacantes delitijs. Et ſic amodo vi
gilate. qui tā diu dormiuiſtis. Amō am-
bulate. qui tam diu ſediſtis. Amodo ie-
iunate. qui tā diu manducaſtis. Et dicit
panē doloris: q: delitie corporales q̄ nūc
delectabiles videnť. in futurū: in dolorē
⁊ in amaritudinem cōuertenť. Iob. xx.
Panis ei⁹ in vtero illi⁹ verteť in fel aſpi
dū intrinſecus. ¶ Tertio oñdiť hoīum
malicia ⁊c̄. cū dī. In ſignū cui cōtradice
tur. Ubi duo vidēda ſunt. ¶ Pmo qđ ē
iſtđ ſignū. ¶ Scđo qualr ei ꝯtradicetur.
Iſtud aūt ſignū ē xp̄s. đ quo dī Eſa. xiij.
Sup mōtē caliginoſū leuate ſignū. Mōs
caliginoſus ē mūdus: q errore excecat⁹
pſpera mūdi tāquā vera bōa appetebat
⁊ aduerſa tāquā vera mala refugiebat.
Sȝ ſup iſtū mōtē caliginoſū leuatū eſt
ſignū i quo tria ſunt ſcripta ⁊ depicta. ſ.
hūilitas: pauptas: ⁊ carnis aſpitas. De
quo dī Luc. ij. Et hoc vobis ſignū. Inue
nietis īfantē: ecce quāta humilitas. Qui
eiȝ erat ſine pncipio: īfans vnius diei eē
voluit. Eſa. ix. Paruulus nobis natus
ē. pānis iuolutū. Ecce quāta pauptas.
Ber. Dei fili⁹ i cui⁹ arbitrio erat eligere.
ipē elegit qđ moleſtius ē preſertim puu-
lo ⁊ paupis mr̄is filio. q vix pānos hūit
ad iuoluēdū. Ecce certe cū tanta neceſ-
ſitas eēt: nullā audio fieri pelliū men-
tionē. Poſitum in preſepio. Ecce quāta
carnis aſperitas. Idē. Chriſtus qui non
fallitur ⁊ ſi elegit qđ carni moleſtius ē.
id ergo melius id vtilius. id magis ad
eligendum. Et ſi quis aliud doceat vel
ſentiat: ab eo tāquam a ſeductore cauen
dum eſt. Et ſic chriſtus verbo ⁊ exēplo
docuit bona tranſitoria. ſ. diuitias: deli
tias: ⁊ honores non eſſe vera bona: nec

eſſe amãda: Paupertatẽ vero moleſtias
corporis ⁊ ſui contẽptũ nõ eẽ vera mala
nec eſſe timẽda. Augu. ſup illud Hebre.
xij. Qui propoſito ſibi gaudio ⁊c. dicit.
Omnia terrena bona contẽpſit homo.
Chriſtus vt contẽnenda demõſtraret: ⁊
omnia terrena mala ſuſtinuit. que ſuſti-
nẽda precipiebat: vt nec in illis querere
tur felicitas: nec in iſtis timeretur infelici-
tas. ℣ Secũdo vidẽdum eſt qualiter iſti
ſigno cõtradicatur. Siquidẽ humilitati q̃
eſt in ſigno ⁊ vexillo Chriſti depicta con
tradicunt ſuperbi. Eccle. xiij. Sicut abho
minatio eſt ſuperbo humilitas: ſic execra-
tio diuiti paupertas. Carnis moleſtie con
tradicũt voluptuoſi. Ecc. xxi. Audiet lu
xurioſus ⁊ diſplicebit ei. Paupertati ɔtra
dicũt auari. Mat. xix. Cũ audiſſet adole
ſcẽs verba hec triſtis abijt. erat. n. habens
multas poſſeſſiones.

¶ Dominica infra octauas epiphanie
domini Sermo primus.

Cum factus eẽt
Jeſus annorum duodecim aſcẽ
dentibus illis hieroſolymã
ſcd'm cõſuetudinẽ diei feſti ⁊c. Luce ij.
ſcd'm Aug. Nõ ſolũ verbi verba ſunt no
bis documẽta. ſed etiã verbi facta ſunt
nobis exẽpla. Et ideo ea que hic dicta ⁊
facta ſũt a verbo eterno ⁊ de ipſo verbo
nõ ſolũ nobis ſũt in documẽtũ inſtructio
nis: ſed etiã exẽplũ imitatõis. ℣ In pre-
ſenti euãgelio inſtruit mater matres. qua
liter debeãt ſe habere ad filios. ℣ Inſtru
it filius filios qualiter ſe debeãt habere ad
parẽtes. ℣ Inſtruit mater ⁊ filius omnes
alios qualiter habere ſe debeãt ad ſeip-
ſos. ¶ Primo igitur mater inſtruit matres
q̃ ad filios habeãt diſcretũ amorẽ: timo
rem ⁊ correctionẽ. Tũc amor diſcretus ẽ
matris ad filiũ quãdo a pueritia eũ im-
buit ſalutaribus diſciplinis. Sicut vir-
go beata filiũ imbuebat dũ ipſum a ſua
pueritia ad dei feſta ducebat. Preceptũ
enim fuerat filijs iſrael Exo. xxiij. q̃ ter
in anno. ſ. in aprili: iunio ⁊ ſeptẽbri. feſta
celebrarẽt. ſ. paſcha: penthecoſtẽ ⁊ ſceno-
phegiã. Et quãuis longe poſiti a duabus
feſtiuitatibus pro minoribus cauſis poſ-
ſent remanere a feſto tamẽ paſche nul-
lus poterat ſe excuſare: niſi infirmitas
vel caſus ineuitabilis interueniret. Et q̃
iſta erat paſchalis ſolẽnitas. Jõ Joſeph
⁊ Maria hieroſolymã aſcẽderũt ⁊ pue-
rum ſecũ ad templum dei duxerũt. Sed
multe iam matres ſũt que filios ſuos vel
filias citius ducũt ad choreas q̃ ad ec-
cleſias. Volũt eas potius ducere ad cho
reas q̃ ad ea que fiũt i eccleſijs. ps. Pre
uenerũt principes cõiuncti. p. in medio
⁊c. Ducũt autẽ ipſas ad choreas mundi
vbi puella ſaltauit ⁊ Joannẽ decapitari
fecit. Tandẽ ducẽtur ad choreas infer-
ni vbi de calore ad frigus: de frigore ad
calorẽ perpetuo ſaltabunt. Job. xxiiij. Ad
nimiũ calorẽ trãſeunt ab aquis niuium.
Et nihilominus priuabũtur choreis celi.
de quibus dicitur: Qui paſcis inter lilia ⁊c.
¶ Secũdo mater de filio debet habere ma-
gnũ timorẽ ne ſcilicet in poteſtatẽ dyaboli
deueniat. Beata enim virgo ſicut dicit gl.
timuit ne ſicut herodes filiũ ſuum infan
tem occidere voluit: ſic factũ iam puerũ
alius occiderẽt. Timebat ergo ⁊ dolebat:
ne forte in poteſtatẽ archelai filij hero-
dis deueniſſet. Sed multe ſũt matres q̃
ſciunt filios ſuos ab herode: id eſt a de-
mone iam occiſos. ⁊ parũ timere ac dole
re videtur. Dolet mater ſi lupus aſpor-
tat porcũ ſuũ: ⁊ non dolet ſi lupus infer
nalis aufert filiũ ſuum. Dolet ſi cadit aſi
nus ⁊ nõ dolet ſi cadit filius. Bern. Ca-
dit aſinus ⁊ ẽ qui ſubleuet. perit anima
⁊ nõ eſt qui curet. Sed tales multũ dole
bunt quãdo filios ſuos ad infernale pa
tibulũ coram ſuis oculis duci videbunt.
Et tũc eis dici poterit illud Luc. xxiij.
Filie hieruſalẽ nolite flere ſuper me ⁊c.
Flebunt quidẽ ſuper Chriſtũ vt inducãt
eum ad cõpaſſionẽ. Flebunt ſup ſeipſas
q̃ non adhibuerũt erga filios ſuos debi
tam correctionẽ. Flebunt ſup filios quos
videbũt traditos in eterna dãnationẽ.
Primas ergo lachrymas eius remouet:
ne ſcilicet ſup ipſum plorẽt q̃ nõ poſſunt eum
ad miſericordiã inclinare. Alias duas
cõcedit: vt ſup ſeipſas ⁊ filios ſuos plo-
rent. Ac ſi dicat dominus. Nolite flere ſu-
per me: quia nunq̃ me ad miſerẽdum fi
lijs veſtris inclinare poteritis. ſed flete
ſup vos: quia vos non correxiſtis ⁊ ſuper

filios veſtros quos in tormẽtis perire vi
detis. ¶ Tertio debẽt matres habere ad
filios debitã correctionẽ. quod notatur
in hoc q̃ beata virgo dixit filio ſuo. Fili
quid feciſti nobis ſic? Non. n. filiũ male-
dicit nec cõuiciatur: ſed rationẽ facti que-
rit. Quod ẽ cõtra multos parẽtes qui fi
lios nimis exaſperant: ⁊ ſup eos nimis cla
mant: ⁊ nimis eos vituperant. Eph. vi. Et
vos patres nolite ad iracũdiam prouoca-
re filios veſtros ⁊c. Manſueti. n. filij ſunt
corripiẽdi cũ lenitate: mali cum ſeuerita
te. Omnes autẽ cũ mẽtis trãquillitate ⁊
cum diſcretiõe. ij. Thimo. iiij. Argue: ob
ſecra: increpa ⁊c. Mali. n. ſunt arguẽdi
⁊ increpãdi: boni obſecrãdi. Oẽs autem
cũ omni patiẽtia tolerãdi: ⁊ cũ doctrina
id eſt diſcretiõe moderãdi. ¶ Secũdo fi-
lius inſtruit filios qualiter ſe habere debe
ant ad parẽtes. Habet aũt homo tres pa
rẽtes. ſ. celeſtẽ: ſpũalẽ ⁊ carnalẽ. ℣ Puer
autẽ Jeſus ad patrẽ celeſtẽ ſe habuit re-
uerẽter: q̃ ipſum ⁊ eius negocia parẽtibus
carnalibus pponebat dicẽs: Quid eſt q̃
me q̃rebatis ne. ⁊c. Aug. Amãdus eſt ge
nitor ſed pponẽdus ẽ creator. ¶ Secũdo
ad patres ſpirituales. i. legis doctores
ſe habuit ſapiẽter. Et hoc in tribus in qui
bus volẽtes addiſcere inſtruit ⁊ infor-
mat. Primo in eo q̃ eos tanq̃ neſciens
audiebat. Eccl. vi. Si dilexeris audire
ſapiẽs eris. Secũdo in eo q̃ tanq̃ diſce
re cupiẽs eos iterrogabat. Deut. xxxij.
Interroga patrẽ tuum ⁊c. Tertio in eo
q̃ tanq̃ ex auditis ⁊ iterrogatis infor-
matis ſapiẽter reſpõdebat. Eccl. v. Si
eſt tibi intellectus reſpõde proximo ⁊c.
¶ Tertio ad carnales parẽtes ſe habu-
it obediẽter cũ dicitur. Et erat ſubditus il
lis. Ber. Quis quibus: deus hominibus. Au-
guſt. Homo erubeſcat eẽ ſuperbus q̃ hu-
milis factus ẽ deus. Ex his inſtruimur q̃
ad patrẽ celeſtẽ debemus nos hẽre cum
reuerẽtia. Ad patres carnales bonos cũ
obediẽtia. Ad patres ſpirituales: id eſt
ad platos cum ſubiectiõe. In hoc repre
hẽduntur quidã score: qui habẽtes pre-
latos minus peritos ei ſubijci dedignã-
tur. Petrus qui interpretatur agnoſcens
ſeruo pontificis amputauit auriculam:
quia ſcientia in clerico ⁊ religioſo ſepe
aufert obediẽtiam. ¶ Tertio mater ⁊ fi-
lius inſtruũt nos omnes qualiter nos ha-
beamus ad noſipſos. Et hoc in quinq̃.
¶ Primo vt ad eccleſiã libẽter eamus.
quod notatur p hoc q̃ xps ad tẽplũ fuit ddu-
ctus ⁊ in tẽplo inuẽtus. Libẽter. n. filius
in domo patris ſui manebat. Vñ ẽt ve-
niẽs hieruſalẽ: pmo ad tẽplũ ibat. Chry
ſo. Propriũ erat boni filij vt veniẽs hie
ruſalẽ: pmo curreret ad domũ patris ſui.
Ille igitur q libẽter ſtat in eccleſia: ſignum
ẽ q̃ ſit filius dei q̃ ſtat in domo patris
ſui. Ille vero q libẽter ſtat in taberna: ſi
gnũ ẽ q̃ ſit filius dyaboli: q̃ i domo patris
ſui moratur. ¶ Scd'o q̃ vſq̃ ad finẽ ſacri
miſterij in eccleſia pſiſtamus. quod notatur
p hoc quod di. Cõſumatiſq̃ diebus ⁊c. Sed
multi ſunt ɔtrariũ faciẽtes. Refert Gre.
in dyalo. de quodã monacho qui in ora
tione ſtare nõ poterat. quod ſanctus Bñ-
dictus ɔſiderãs vidit dyabolum in for-
ma pueri mauri q ipſum p fimbriã veſtimẽ
ti de eccleſia extrahebat. Sicut. n. ange-
lus deuotos ad eccleſiam inducit: addu-
ctos cuſtodit: ⁊ eductos ad ppria redu-
cit. iuxta illud Judith. xiij. Cuſtodiuit
me angelus dñi. ⁊ hinc euntẽ ⁊ ibi ɔmo
rantẽ ⁊ inde huc reuertẽtẽ. Sic dyabo-
lus quoſdã ad eccleſiã adducit vt mulie
res cõſpiciãt quoſdã ibi detinet. vbi va-
nis rumoribus iſeruiãt: quoſdã recedẽ fa
cit: ne offm vſq̃ ad ɔſũmationẽ audiãt.
¶ Tertio vt fugiamus turbas ſi Chriſtum
amittẽ nolumus. Beata. n. virgo in tur-
ba filiũ pdidit. Legitur in vitaſpatrũ q̃ q-
dã ſanctus in orõne q̃ſiuit qualiter ſaluus
fieri poſſet. Et audiuit. Fuge: tace: qeſce.
Hec. n. ſunt radices non peccãdi. Legitur
Luc. xix. q̃ Zacheus Xpm in turba vidẽ
nõ poterat ſed in domo ſua qetus cõſpe-
xit. Interrogatus quidã phs qd eẽt ho-
mini magis inimicũ? Rñdit: alter homo
¶ Quarto vt verba dei in corde retinea
mus. quod notatur p hoc quod dicitur. Maria au
tẽ conſeruabat oĩa verba hec. Verba. n.
dei in corde recõdita a peccatis nos re-
trahũt. ps. In corde meo abſcondi elo-
quia ⁊c. Ad velociter currẽdum ⁊ freqn-
ter operandum nos pungunt. Eccẽs. xij. Ver
ba ſapiẽtum quaſi ſti. ⁊c. Ad amorem dei
accendunt. ps. Sagitte poten. acu. ⁊c.

¶ Quinto vt ſemꝑ de bono in melius ꝓ
ficiamus. qḋ notaṫ ꝑ hoc qḋ dr̄ ꝙ Jeſus
proficiebat etate ⁊ ſapi. ⁊c̄. Siſr ⁊ nos ſi
cut ꝓficimus ꝑ etatē debemus ꝓficere d̄
virtute in virtutē. ṗs. Ibūt de virtute in
virtutē. Debemus ēt ꝓficere in ſapiētia
ideſt i ſapida ſciētia vt ſpūalia nobis ſa
piāt ⁊ terrena deſipiāt. Eccl. vi. Sapien
tia ſcōm nomē eius ē. Debemus ēt profi
cere apud deū ⁊ hoīes in gr̄a. i. in gratio
ſa fama. Matt. v. dr̄: Luceat lux vr̄a ⁊c̄.
Et ſic erim⁹ virtuoſi quo ad nos ſaporo
ſi quo ad deū: ⁊ gratioſi quo ad ꝓximū.
¶ Sermo ſecūdus. De eodem.

Remanſit puer ie

ſus in hieruſalē ⁊c̄. Q̄r mul/
ti ſunt q perdūt Jeſuz. ¶ Jō
vtile ē ſcire ea ꝑ q̄ ꝑdit vt euitent. ¶ Sz
vtilius eſt ſcire ea ꝑ q̄ ꝑditus recupatur
¶ Utiliſſimū eſt ſcire ea ꝑ q̄ recupat⁹ cu/
ſtodiṫ. ¶ Sūt igiṫ quedā ꝑ que ille amit
tiṫ. ⁊ illa ſunt q̄ttuoꝛ. ¶ Primo. n. amit/
tiṫ ꝑ ineptā leticiā qḋ notaṫ ꝑ hoc ꝙ bea
ta virgo de terra ſua expulſa in egypto
fugata in tāta tribulatōe poſita filiū nō
ꝑdidit at poſtq̄ ad feſtiuitatē iuit ipſuz
amiſit. ꝑ qḋ daṫ itelligi ꝙ Jeſus ſepe in
aduerſitate cuſtodiṫ: in ꝓſperitate ꝑdiṫ.
Ecce Dauid a Saul ꝑſecutus: deū non
deſeruit. Poſtmodū aūt in regno poſi/
tus: in adulteriū ⁊ homicidium cecidit.
Proſperitas. n. mūdana eſt ſicut vinum
pur qḋ cito inebriat: ſed aduerſitas mix
ta eſt ſicut vinū mixtū qḋ ſobrietatē ge/
nerat. Ad litterā ēt in magnis feſtiuita/
tibus ſepe Jeſus ꝑdiṫ. Cū. n. iſtitute fue
rint feſtiuitates ad vtilitatē aīarū: vani
hoīes eas ꝯuertūt ad voluptatē corpoꝝ.
Tales. n. feſtiuitates a deo reprobātur.
Amos. v. Odiui ⁊ ꝓieci feſtiuitates vr̄as
Quaſi diceret: Ueſtre ſit ⁊ nō mee. imo
ab ipſo deo in quadā abhoīatōe habēṫ
Mal. ij. Diſpgā ſup vultū veſtrū ſtercus
ſolēnitatū veſtraꝝ a demonib⁹ deridenṫ
Thren. i. Uiderūt eū hoſtes: ⁊ deriſerūt
ſabbata eius. ¶ Scd̄o amittiṫ ꝑ deſidiuz
⁊ diſtractionē nimiā. qḋ notaṫ ꝑ hoc ꝙ
parētes eū amiſerūt: ex eo ꝙ a hieruſalē
receſſerunt ⁊ ſe turbis immiſcuerūt. Qui
eiz recedit a tranqllitate cordis: ⁊ dat ſe
tumultui mūdane turbationis: deſaciliter
Jeſuz ꝑdit. Legiṫ. iii. Reg. xvij. Qḋ Heli
as manēs in ſolitudīe delicate a dn̄o pa
ſcebaṫ. ſed ad turbas ſe transferens: vix
aquā ⁊ bucellā panis obtinuit. quia quā
diu hō eſt in qete interna delectatōe pa/
ſciṫ. ſed manēs in turbatōe tali viſitatōe
priuaṫ. Hinc eſt ēt ꝙ filij iſrael māna re/
cipe nō potuerūt: niſi poſtq̄ mare trāſie
rūt: q̄r nullus pōt recipe ſpūalem ꝯſola/
tionē ⁊ dulcedinē: niſi trāſeat mētis tur
bationē. ¶ Tertio amittiṫ ꝑ vanā fidu/
ciā. Uiri. n. ad feſtiuitates ibāt ſeoꝛſuz: ⁊
mulieres ſeoꝛſuz. Pueri aūt poterāt ire
cū vtroq̄ parētum. Jō Joſeph ēt crede
bat ꝙ eēt cū matre: ⁊ mater credebat ꝙ
eſſet cū ioſeph. Et ſic ipm̄ ex tali fiducia
amiſerūt. Quidā. n. nimis ꝯfidūt in ſuo
ſenſu ⁊ ſapiētia. ſed nemo Salomone ſa
piētioꝛ: q tm̄ decept⁹ fuit. Quidā ꝯfidūt
nimis in fortitudīe ſua ⁊ ꝯſtātia: ſed ne/
mo Sanſone fortioꝛ: nec Petro ꝯſtātioꝛ
q̄ dixit Mat. xxvi. Dn̄e tecū parat⁹ ſuz
⁊ in carcerē ⁊ in mortē ire: ⁊ tm̄ vterq̄ ce
cidit. Quidā nimis ꝯfidūt in diuitiarū
tēporaliū ⁊ ſpūaliū opulentia: ſed nemo
diuite illo qui iduebaṫ purpura ⁊ byſſo
tpaliter ditioꝛ. ⁊ nemo Dauid ſpūaliter
locupletioꝛ: ⁊ tm̄ vterq̄ cecidit. Quidaz
nimis ꝯfidunt in dei miſericoꝛdia: nihil
cogitātes d̄ iuſticia. Tales ſub ſpe venie
multa pctā ꝯmittūt: ſicut Adā q ꝯſenſit
vxoꝛi ſue ſub ſpe venie obtinēde. Oēs ta
les dn̄s alloquiṫ dicēs Hiere. ix. Nō glo
rieṫ ſapiēs in ſapiētia ſua: quo ad ꝑmos
Et non glorieṫ fortis in fortitudine ſua:
quo ad ſecūdos. Et nō glorieṫ diues in
diuitijs ſuis: quo ad tertios. Sed in hoc
glorieṫ q gloriaṫ ſcire ⁊ noſſe me: q̄r ego
ſum dn̄s q facio iudiciū ⁊ iuſticiā in ter/
ra. quo ad q̄rtos: q̄r debēt ipm̄ cognoſce
re nō tm̄ miſericoꝛdē: ſed ēt iuſtū iudicē
¶ Quarto amittiṫ ꝑ ignorātiā: qḋ notaṫ
ꝑ hoc qḋ dr̄: Et nō cognouerūt parentes
eius. Si. n. cognouiſſent: nūq̄ ipm̄ ami/
ſiſſent. Sic peccatoꝛ xp̄m ſepe amittit: q̄r
periculū ſuū nō cognoſcit. Eſa. v. Pro/
pterea captiu⁹ ductus eſt ppl̄s meus: q̄r
nō habuit ſciētiā. Nulla ꝑiculoſioꝛ infir
mitas: q̄ illa que nō ſentiṫ. Peccatoꝛ. n.
eſt infirmus vſq̄ ad mortē: ſed tamē non

cognoſcit egritudinē ſuā. Oīs. n. pecca/
toꝛ ignorās ē ⁊ excecatus tenebris pctō/
rū: ⁊ iō medicū nō q̄rit. Eſt. n. ſicut frene
ticus q ridet ⁊ parētes ploꝛāt. Sic pec/
catoꝛ letaṫ ⁊ angelus lachꝛymatur. Yſa.
xxxiij. Angeli pacis amare flebunt. Et ſi
cut litargicus qui ſuus ſōnus videṫ dul
cis: ⁊ tamē eſt moꝛtalis. Job. xx. Cū eniz
dulce fuerit in oꝛe eius malū abſcōdit il
lum ⁊c̄. Tales ſunt ſimiles illi de quo le
gitur in hiſtoꝛia Balaaz qui ad ramū ar
boꝛis pēdens ⁊ ſubtus ſe baratrū hn̄s: ⁊
cōmeſſatiōi faui ⁊ mellis de ramo pēdē/
tis ſe dabat: ⁊ de ſuo ꝑiculo non cogita/
bat. ¶ Secūdo ſunt quedā ꝑ que Jeſus
amiſſus recupaṫ. Et illa ſunt q̄ttuoꝛ q̄ſi
ꝯtraria q̄ttuoꝛ ꝑdictis. ¶ Pꝛio. n. recu/
peraṫ ꝑ mundani gaudij excluſionē: qḋ
notaṫ ꝑ hoc qḋ dr̄: Dolētes q̄rebam⁹ te.
Sicut. n. inepta letitia xp̄m facit ꝑdere:
ſic ſalubris triſtitia ipſum facit iuenire.
Ber. Quō iueniā te bone ieſu in gaudio
quē maṫ dolēs vix iuenit. Joā. xx. Ma/
ria ſtabat ad monumētū foris ploꝛās: ⁊
q̄r ploꝛauit ideo inuenit. Hier. vi. Luctū
vnigeniti: fac tibi plāctū amaꝝ. Nullus
ergo ſperet ſe poſſe inuenire Xp̄m gau/
dēdo: quē mater inuenit dolēdo. Mag/
dalena lachꝛymādo: oēs itaq̄ vnigenitū
lugēdo. ¶ Scd̄o recupatur ꝑ coꝛdis pa
cificatione: qḋ notaṫ ꝑ hec ꝙ in hieruſa/
lez: que interꝑtaṫ viſio pacis redierunt.
Qui enim Xp̄m amiſit per coꝛdis turba
tionē: recuperare pōt per mētis pacifica
tionē. Deus eniz cū ſit amatoꝛ pacis: nō
habitat niſi in coꝛde pacifico. ṗs. Fact⁹
eſt in pace locus eius. Uidemus ꝙ ima/
go hominis nō cōſpiciṫ in aqua turbida
vel cōmota: ſed in aqua lympida ⁊ tran
quilla. Sic deus nō vr̄ a coꝛde turbido:
ſed pacifico ⁊ quieto. Hinc ē ꝙ etiā apo/
ſtoli receperūt ſpm̄ ſanctum ſedētes. i. a
tumultibus quieſcētes. ¶ Tertio recu/
peraṫ ꝑ deuotaz oꝛationē: qḋ notatur ꝑ
hoc ꝙ Maria filiuz recupauit in tēplo:
qḋ erat domus oꝛationis. Unde Matt.
xxi. Domus mea domus oꝛatōis vocabi
tur. Deus eniz aliqn̄ amittiṫ ꝑ pctm̄: qḋ
fit ꝑ ignoꝛantiā. Sic amiſit eū Paulus
qui dicit. i. Thimo. i. Ignoꝛans feci: ⁊ in
incredulitate. Aliqn̄ per peccatuz: qḋ fit
per infirmitatē humanā. Sic amiſit euz
Petrus qui dū moꝛi timuit xp̄z negauit
Aliqn̄ ꝑ peccatū: qḋ fit ꝑ certam malitiā
Sic amiſit eum Dauid: qui adulteriū ⁊
homicidiū cōmiſit. Sed oēs iſti ꝑ oꝛatio
nem ipm̄ recupauerant. Nā Paulus tri
bus dieb⁹ ⁊ noctibus oꝛauit. Unde dixit
dn̄s Ananie Act. ix. Ecce. n. oꝛat. De Pe
tro diciṫ Matth. xxvi. Egreſſus foris fle
uit amare. Dauid oꝛationē triū ſyllaba/
rū fecit: ⁊ miſericoꝛdiā ꝓmeruit dicens
ij. Regū. xij. Peccaui. ¶ Quarto recupe
ratur per completam ſatiſfactionē: qḋ
notatur ꝑ hoc ꝙ Jeſuz poſt triduū inue
nerunt. Prima dies eſt cōtritio. Secū/
da confeſſio. Tertia ſatiſfactio. Exo. ij.
Ibimus viam triū dierum: vt ſacrifice/
mus domino deo noſtro. ¶ Tertio ſunt
quedā per que Jeſus recuperatus cuſto
ditur: vt ſemꝑ nobiſcū ihabitare digne/
tur. Ipſe autem habitat in deſcenſu in
nazareth cum Maria ⁊ Joſeph. Unde
dicitur. Et deſcēdit cum eis ⁊ venit na/
zareth ⁊c̄. Habitat quidē in d̄ſcēſu: ideſt
in valle humilitatis. ṗs. Ualles. i. humi
les: abūdabunt frumēto: illo ſcz frumen
to: de quo diciṫ Joan. xij. Niſi granū fru
mēti cadens in terrā ⁊c̄. Habitat in na/
zareth. i. in floꝛe puritatis. ṗs. Tu autez
in ſancto habitas. Sanctuz eniz idē eſt
qḋ pur. Cant. ij. Ego flos cāpi. Ecce q̄r
diligit floꝛē puritatis. Et liliū conuallīū
Ecce q̄r diligit vallē humilitatis. Habi/
tat cū Joſeph. i. cum illis in quibus eſt
augmētuz ſanctitatis. ṗs. Ibunt de vir/
tute in virtutē ⁊c̄. Habitat cū Maria. i.
cum illis qui habēt lucē fulgide ꝯuerſa
tionis: quia Maria illuminata interpre
tatur. Matt. v. Sic luceat lux veſtra co
ram hominibus ⁊c̄. i. Joan. i. Deus lux
eſt: ⁊ tenebꝛe in eo nō ſunt vlle. Ideo nō
habitat cū tenebroſis: quia lux cū tene
bꝛis ſtare nō poteſt. ij. Coꝛint. vi. Que ſo
cietas lucis ad tenebras.
¶ Sermo tertius vt ſupꝛa.

Pater tuus ⁊ ego

dolentes q̄rebamus te. Multi
ſunt qui Jeſuz q̄runt: ſz nō in
uenīūt: q̄r nō querūt eū ſuo tp̄e ⁊ loco ⁊
mō. ¶ Eſt eiz ꝓmo q̄rēdus ſuo tp̄e: quia

poſt triduū eſt inuentus. ¶ Prima dies fuit tp̄s ante legē: ⁊ tūc patriarche eum q̄ſierūt: ſed eū īuenire nō potuerūt. Uñ dicebat vnus eoꝝ Exo. iiij. Obſecro dñe mitte quē miſſurus es. ¶ Scd̄a dies fuit tp̄s ſub lege: ⁊ tūc ꝓphete eū q̄ſierūt ⁊ eū inuenire nō potuerūt. Uñ dicebat vnus eoꝝ. Eſa. lxiiij. Utinā dirūperes celos ⁊ deſcēderes. ¶ Tertia dies tp̄s ē p̄ñs. Et in iſta die Jeſus inuenit̄. Eſa. lv. Querite dominū dū inueniri pōt. inuocate ⁊c̄. ¶ Quarta dies ē p̄ñs p⁹ hāc vitā: ⁊ tunc dānati eū inuenire nō pñt. quātūcunqȝ eū q̄rāt. Sicut.n. iſte q ficus vel vuas extra tp̄s q̄reret: nō inueniret. Sic illi qui extra tp̄s p̄ñs deū q̄rūt: inuenire nō pñt Joā. vij. Queretis me ⁊ non inuenietis. Dānati q̄dē deū inuenient ⁊ nō inuenient. Inuenient q̄dē tanq̄ iudicē torquētē: ſed nō inuenient tanq̄ patrē miſerātē. Legit̄ ij. Reg. xiiij. Abſalon vſqȝ ad annū tertiū regē Dauid videre nō potuit. In q̄rto aūt anno ipm̄ nō iuenit: ſed tribus lanceis vulnerat⁹ fuit. Hō q̄dē deū nō inuenit in tp̄e legis nature: nec in tp̄e legis ſcripte: ſed tm̄ in tp̄e legis grē. In q̄rto aūt tp̄e. ſ. poſt hāc vitā mali deū nō inuenient ad penitētiā: ſed tm̄ ad penā. Qui tūc etiā tribus lanceis vulnerabuntur. Una lācea eſt vermis ↄſciētie. Scd̄a eſt ignis gehēne. Eſa. lxvi. Uermis coꝝ nō morief: ⁊ ignis coꝝ nō extinguet. Tertia lācea eſt p̄uatio viſionis diuine. Eſa. ij. Scd̄m aliā trāſlationē. Tollat̄ ipius ne videat gloriā dei. ¶ Scd̄o Jeſus querēdus eſt ſuo loco. Joſeph autē ⁊ Maria nō potuerūt ipm̄ inuenire apud ſeipſos nec in comitatu hoīuȝ mūdanoꝝ: nec inter cognatos ⁊ notos: ſed ſolūmō in tēplo dei. Eſt.n. quadruplex amoꝛ. ſ. ꝓprius: mundanus: domeſticus ⁊ diuinus. Nō poterāt igitur Joſeph ⁊ Maria Jeſuȝ inuenire apud ſeipſos: q: nō inuenitur in amore ꝓprio ⁊ priuato. Talis eīm amoꝛ. ſ. ſui eſt amoꝛ valde p̄iculoſus: q: multoꝝ maloꝝ eſt effectiuus. ij. Thimo. iij. Inſtabūt tēpora p̄iculoſa: ⁊ erūt hoīes ſeipſos amantes cu. ela. ⁊c̄. ¶ Secūdo nō inuenitur in comitatu hoīm mūdanoꝝ: quia nō inuenitur in amore mūdano ſed potius mūdus ne inueniatur impedit Joan. xiiij. Spiritū veritatis quem mūdus nō poteſt accipere ⁊c̄. Et inuētum perdere facit. quia eſt ſicut ſaccus pertuſus. Aggei. i. Qui merces cōgregauit miſit eas in ſaccū pertuſū. ¶ Tertio nō inuenitur inter cognatos ⁊ notos: q: nō iuenit̄ in amore domeſtico: id eſt in amore parētū. Bernar. Quomodo bone Jeſu iter cognatos meos te iueniā: qui īter tuos minime es inuētus Deuterono. xxxiij. Qui dixit patri ſuo ⁊ matri ſue: neſcio vos. ⁊ fratribus ſuis ignoro vos ⁊ neſcio ⁊c̄. ¶ Quarto aūt inuenit̄ in tēplo dei: id eſt in amore ſpūali ⁊ diuino. Joā. xiiij. Si qs diligit me ſermonē meū ſeruabit ⁊c̄. Et pater me⁹ diliget eū. ⁊ ad eū veniemus: ⁊ manſionem apud eū faciem⁹. Primos aūt tres amores relinquēdos: ⁊ quartū retinēdū ammonet dñs. Luce. xiiij. Si quis venit ad me ⁊ nō odit patrē ſuū. Hoc refertur ad amorē domeſticū. Parētes eniȝ odiēdi ſūt: quādo ſūt mali. vel qñ filios a ſeruitio dei auertūt: q: ſicut dicit̄ Matth. x. Inimici hominis domeſtici eius. Sequitur. Adhuc aūt ⁊ animā ſuā. hoc refert ad amorē ꝓpriū ⁊ priuatū. Nullus enim dȝ diligere animā ſuā. i. animalitateȝ ⁊ carnalē vitā ſuā ſed eam odire. Joā. xij. Qui odit aīaȝ ſuā ⁊c̄. Et ſequit̄. Et q nō baiulat crucē ſuā. hoc refert ad amoreȝ mūdanū. Ille eīȝ crucē ſuā baiulat qui crucifixus eſt mūdo ⁊ mūdus ſibi. Gal. vi. Mihi mūdus crucifix⁹ ē ⁊c̄. Sequit̄. Et venit poſt me. hoc refert ad amorem ſpūalē ⁊ diuinū. Uenit aūt poſt me. nō amādo terrena ſȝ deſiderādo celeſtia. ſicut ego amo ⁊ deſidero. Nō ſicut Adā q terrena dilexit ⁊ celeſtia deſeruit. i. Coꝛ. xv. Prim⁹ hō. ſ. Adā de terra terrenus. Scd̄s hō. ſ. xp̄s d̄ celo celeſtis. ¶ Tertio querēdus ē ſuo mō. Qui q̄dē modus triplex ē. Primo.n. dȝ q̄ri ſocialr̄. qd̄ notat̄ in eo qd̄ dr̄. Pater tuus ⁊ ego. Joſeph interp̄tat̄ augmētū ⁊ ſignificat opa bona que ſemp debēt augeri. Maria interp̄tat̄ illuminatrix: ⁊ ſignificat fidē q̄ē illuminatio mētis. Interp̄tat̄ etiā ſtella maris: ⁊ ſignificat charitatē. Sicut.n. ceteris ſtellis occidētibus illa nō occidit: ſic ceteris virtutib⁹ deficiētib⁹ charitas nō

deficit. i. Coꝛ. xiij. Charitas non excidit. Cū tali igit̄ ſocietate ieſus eſt q̄rēdus. ⁊ tūc inuenit̄. ſ. cū fide vera. opatōe ſollicita ⁊ charitate ſuccēſa. Si.n. alteꝛ iſtoꝝ defuerit: inueniri nō poterit. Nā ſine fide opera deo nō ſunt accepta. Hebre. xi. Sine fide īpoſſibile eſt placere deo. Sine opibus aūt fides ē mortua. Jac. ij. Fides ſine opibus mortua ē. Fides autē ⁊ opera ſine charitate inutilia ſūt. i. Coꝛ. xiij. Si diſtribuero in cibos paupeꝝ ⁊c̄. Scd̄o dȝ queri lachrymabilr̄: quod notat̄ ex eo ꝙ beata virgo dixit: dolentes querebamus te. Triplici de cā ſic beata virgo dolebat. ¶ Primo q: ſcd̄m Orige. timebat ne ipſam deſerēs ad celos rediuiſſet. ¶ Secūdo timebat ſcd̄m aliquos ne longe ad partes remotas abijſſet vt alijs natōibus p̄dicaret. ¶ Tertio timebat ſcd̄m glo. ne in manus ſucceſſoris herodis deueniſſet. His tribus de cauſis ſancti ſepe lachrymabilr̄ eum querunt. ¶ Primo cū lachrymis deuotiōis quas fundunt per ſollicitā deuotionē: quādo ſe ad tēpus eis ſubtrahit. ⁊ quodāmodo eos deſerens in celū aſcendit. Cuius reuerſionē deſiderāt dicētes cū propheta: Redde mihi letitiam ſalutaris tui. ¶ Scd̄o eum querūt cū lachrymis contritōis: quas fundūt ꝓpter peccata que aliquādo cōmiſerūt ꝓpter que ſe ab eis tūc totaliter elōgauit. Prouer. xv. Lōge eſt dñs ab ipiis. ps. Lōge a peccatoribus ſalus. ¶ Tertio querunt eum cū lachrymis ↄpaſſionis: quas fundūt p miſerijs ⁊ malitijs peccatoꝝ qui ieſum in manu herodis. i. demonis tradūt. ⁊ quātū eſt ī eis occidūt. Heb. vi. Rurſus crucifigētes ſibimetipſis fi. dei. Tertio dȝ queri deſiderabilr̄. qd̄ notat̄ in eo qd̄ dr̄ Querebamus te. ⁊ nihil aliud extra. Ipſuȝ.n. habētes in ipſo omnia poſſidemus. Sap. vij. Uenerūt mihi omnia bona ⁊c̄. Sed illi qui volūt ſine ipſo habere diuitias ⁊ delitias ⁊ honores: cum nō inueniūt ſed potius amittūt. Job. xxviij. Nō inuenitur in terra ſuauiter viuētium. i. carnalium ⁊ delitioſoꝝ. Abyſſus dicit: Nō eſt in me. i. humana cupiditas que fundū non habet. quia ſicut dicit̄ Eccs. v. Auarus nō iplebit̄ pecunia. Et mare loquit̄: Nō eſt mecū id eſt tumēs ſupbia. Superbus eīȝ inſtar maris ſemp ↄtra alios feruet. ſemp intumeſcit. ſemper eſt in motu turbationū. Eſa. lvij. Coꝛ ipiꝝ quaſi mare feruēs qd̄ quieſcere nō poteſt.

¶ Dñica p̄ma poſt octauas epiphanie Sermo p̄mus.

Nuptie facte ſūt in chana galilee. ⁊ erat mater ieſu ibi ⁊c̄. Joā. ij. Scd̄m Bedā. Dñs ītereſſe voluit nuptijs: vt ſtatū matrimoniale ſua p̄ñtia approbaret. Approbauerat prius ſtatū virginalē in eo ꝙ de intemerata virgine naſci voluit Approbauerat ſtatū vidualē in eo ꝙ ab Anna vidua bñdici dignatus fuit. Nō reſtabat niſi vt ſtatū ↄiugalē ſilr̄ approbaret: vt p hoc daret̄ itelligi ꝙ in quolibet iſtoꝝ ſtatuum pōt hō ſaluari. Eſt tñ gradus in his trib⁹ ſtatibus ſcd̄m Bedā. Bona eſt inq̄t caſtitas cōiugalis. melioꝛ ↄtinētia vidualis. optima pfectio virginalis. Nuptie autē iſte de quibus in iſto euāgelio agit̄ quadruplr̄ ↄmendabiles ſūt. ¶ Cōmēdant̄.n. a loco: a conuiuio: a ↄuiuis ⁊ a miſtris. Siquidē in loco notat̄ magna myſterij ↄgruitas. in ↄuiuis magna vini precioſitas. in ↄuiuantibus magna nobilitas. in ſeruiētibus magna ſtrenuitas. ¶ Primo eniȝ ↄmendatur a loco: in quo notatur magna myſterij cōgruitas quod notatur in eo ꝙ dicuntur facta fuiſſe in chana galilee. Chana eniȝ eſt nomen ville in ꝓuincia galilee. Chana autem zelus interp̄tatur. Ex quo nobis myſteriū cōmendatur. Ex hoc enim innuit̄ ꝙ vir ⁊ vxoꝛ debent mutuo ſe zelare. Eſt autē triplex zelus. ſcilȝ nimius: tepidus ⁊ diſcretus. ¶ Zelus nimius eſt zelotipia. ⁊ talis rep̄hēſibilis eſt: tā in viro. Eccle. ix. Non zeles mulierē ſinus tui ꝙ in vxore. Eccle. xxvi. Doloꝛ cordis ⁊ luctus: mulier zelotipa. Refert Hiero. in libro ↄtra Jouinianū ꝙ q̄dā nobilis roman⁹ vxorē hēbat a foris gratioſaȝ ſȝ intus cū viro nimis litigioſaȝ atqȝ zelotipā. quā vir a ſe expulit ⁊ eiecit. Cūqȝ rep̄hēderet̄ ꝙ vxorē ſic gratioſā expuliſſȝ: ille pedē p̄tēdit dicēs: Uidetis hoc calciamētū a foris quidē eſt multū pulchrū: ⁊

tamē intus me pmit. Calciamēti qui/
dem videtis formoſitatē exteriorē: ſꝫ nō
videtis meā moleſtiā interiorē. Refert
Seneca ꝙ ſocrates habuit duas vxores
nimis zelotipas ⁊ cōtentioſas. adeo ꝙ
quadā die in ipſm impetū faciētes ad ter
ram eū deiecerūt. Alia ēt vice cū vna illa
rum multa in eū intuliſſet tonitrua ꝯmi
nationū ille diſſimulās abijt. ⁊ iuxta mu
rū domus ſedere cepit. Illa vero aquaꝫ
imūdā ſup caput eius fudit. Sed ſocra/
tes nihil ex hoc exaſperatus caput ter/
gere cepit dicēs: Sciebā ꝙ poſt tonitrua
pluuia ſequeret. Cū aūt amici ei cōſule/
rent vt eas expelleret. Reſpōdit. Diſco
in domo qualis ſim in foro. hoc ē. Diſco
in domo patiētiā vt ipſam in foro exhi/
beam. ¶ Secūdus ē zelus tepidus quā
do. ſ. vxor ſcit virū ſuū fornicantē. ⁊ ta/
men ſuſtinet. diſſimulat: ⁊ tacet. Et iſte
zelus tam tepidus ē valde nociuus. De/
bent enim vxores viros ſuos fornicarios
quattuor modis coercere vt dicit Aug. i
ij. omel. ¶ Primo eos amonēdo. ¶ Se/
cūdo obiurgando. ⁊ ſi nō ꝓſint charita/
tiue amonitiōes faciant duras obiurga
tiones. ¶ Tertio eccleſiā interpellando
Si enim nec ꝑ amonitiōes vult reſpice
re. nec per obiurgatiōes abſtinere: debet
vxor eccleſie vel epi auxiliū interpellare
maxime ſi peccatū notoriū ē. ¶ Quarto
ad deū recurrēdo. Si enim nihil horum
valet. ⁊ ille in duritia ſua ꝑmanet: debet
vxor ad viros ſpūales ⁊ ad oratione cō/
fugere. Quedā aūt ſunt que tacent tri/
plici de cā. vt ibidē Augu. oñdit. ſ. aut
timore pterrite: quia a viris flagellari ti
mēt. ſed plus debent timere deū precipi
entem ꝙ virū flagellantē. Periculoſiꝰ
enim ē incidere in manus dei viuentis/
⁊ oipotētis: qui pōt corpus ⁊ aīam mit/
tere in gehēnā ignis: ꝙ incidē in manꝰ
hois mortalis ⁊ ipotētis. qui tantū ha/
bet ptātem in corpus ⁊ nō in aīam. Aut
blandis adulatōibus emollite. qꝛ eas vi
ri laudant ꝙ patiēter eos portant. Que
tū patiētia ē mala ⁊ ſaluti viroꝝ cōtra/
ria. Aut falſa rōe ſeducte. ¶ Tribꝰ enim
rōibus vt ibidē Augu. oſtēdit. viri vxo/
res ad tacēdū inducere conant. Vna ē
qua dūt. Nos ſumus viri ⁊ vos femie. Et
rūdet Augu. Impat femie vt ferat adul
terū virū: qui nō vult ferre adulterā vxo
rē. Ego inquit qꝛ ſum vir. ſi vir es vince
libidīnē tuam. Alia ē qua dūt. Nos ſu/
mus dñi ⁊ vos ancille. Ad quod reſpon
det Aug. In ceteris ancille eſtote viroꝝ
veſtroꝝ: ſed vbi ventū fuerit ad hoc qđ
dicit apoſtolus. Vir nō hꝫ ptātē ſui cor/
poris ſed mulier. Clamate ꝓ re veſtra.
¶ Tertia ē qua dūt. Nos ſumus capita
⁊ vos mēbra. Ad qđ reſpondet Aug. Si
caput es duc ſed vide quo eas. Noli ire
quo nō vis vt ſequat te pediſſequa tua.
Et qꝛ poſſent alique vxores dicē ex quo
vir mihi fidem non ſeruat. nec ego ſibi
ſeruabo. Reſpōdet Augu. Nolite pudi/
ciſſime femine imitari viros veſtros. aut
vobiſcū viuāt. aut ſoli pereāt. Impudi/
co viro nō dꝫ mulier ſeruare pudicitiaꝫ
ſꝫ xp̄o. ¶ Tertius zelus ē ordinatus ⁊
diſcretus qñ ſcilꝫ vir ⁊ vxor ordinate ſe
diligūt. Eph. v. Viri diligite vxores ve/
ſtras: ſicut ⁊ xp̄s dilexit eccleſiā. Ibideꝫ.
Viri debēt diligere vxores ſuas. vt cor/
pora ſua. Ibidē. Unuſquiſqꝫ vxorē ſuaꝫ
vt ſeipm diligat. Dꝫ igit vir diligē vxo/
rem ſuaꝫ. ſicut xp̄s dilexit eccleſiā. vt ſi
qñ fornicat ⁊ penitet: ipſam recipiat. ſic ⁊
xp̄s aīam penitētē recipit ⁊ grāꝫ ſibi red
dit. Sicut corpus ſuū vt nūquam corpꝰ
alteri diuidat. Sicut ſeipm vt pcordia
li amore eaꝫ diligat. ¶ Secūdo iſte nu/
ptie cōmendabiles ſunt a cōuiuio i quo
fuit vini magna pcioſitas. Credit enim
ꝙ illud vinū magis fuerit pcioſuꝫ ꝙ
vnquā fuerit ab aliqua vite pductū. Di
cit eīm Chryſ. ꝙ miracula que fecit xp̄s
ſemp ad melius terminant ꝙ natura fa
cere poſſit. Unde ſi xp̄s panes multipli
cauit. ſi viſum reſtituit. ſi aquā in vinuꝫ
mutauit ⁊ huiuſmodi. melius ſemp fe/
cit ꝙ natura facere potuerat. Mutata ē
igit aqua in vinū quātū ad ſubſtantiam
ſaporē. colorē. ⁊ odorē. Aqua putrida ē
carnalis immūditia. in qua viri porcini cō
morant. ij. Pet. ij. Sus lota in volupta/
bro luti. Cū quidā laſciuus iuuenis py/
thagore dicēt ſe malle cū mulieribus ꝙ
cū philoſophis cōuerſari. Et ſues iquit
libentius in ceno ꝙ in aqua pura morat
Vinum aūt deo gratū ē matrimoniū le

gitime ſeruatū. Si igit iſta aqua putri/
da aliquis erat infectus poſtquā in ma/
trimonio ē cōiunctus. mutet aquaꝫ car/
nalis imunditie in vinuꝫ mrīmonialis
pudicitie. Mutet aquā quātū ad ſubſtā
tiā vt eam iā nō hēat in ope. Mutet quā
tū ad ſaporē. vt iam eā nō habeat in vo/
luntate nec in delectatōe. Cōtra hoc fa/
ciebant illi qui quāuis de egypto pecca/
ti receſſiſſent quātū ad opatiōnē. tamen
adhuc videbant illud retinē quantum
ad volūtatē. Nume. xi. In mentē nobis
veniūt cucumeres pepōes porri ⁊ cepe ⁊
allea. Mutet q̄tū ad calorē vt non habe
at eam in mala ſpecie habendo. ſ. cū ali/
qua ſuſpectam familiaritatē. i. Theſ. v.
Ab omni ſpecie mala abſtinete vos. Mu
tet quātum ad odorē. vt vitet mali occa/
ſionem. i. maloꝝ ſocietatem. Sicut enim
malus odor inficit: ſic mala ſocietas mo
res corrumpit. i. Coꝝ. xv. Corrūpunt bo/
nos mores colloquia mala. ¶ Tertō iſte
nuptie cōmēdabiles ſunt a cōuiuantibꝰ
i quibus fuit magna nobilitas. Fuerūt
eīm ibi Jeſus Maria ⁊ diſcipuli. Circa
quod ſciendum: ꝙ quattuor đ cauſis po
teſt quis vxorem ducere. Pria eſt ꝓpter
officium. i. prolis ꝓpagatōem. ⁊ ſic ma/
trimonium fuit inſtitutum i paradiſo
ante peccatuꝫ quādo dixit dominꝰ Geñ.
i. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊c. Secūda
ē ꝓpter ſolacium ⁊ rei familiaris adiu/
torium ſine aliqua cōmixtione corporū
⁊ tale mrīmonium fuit inter Joſeph ⁊
Mariam. Tertia eſt ꝓpter remedium.
Unde dicit apoſtolus. i. Corinth. vij. Me
lius ē nubere ꝙ vri. Quarta eſt ꝓpter
vicium voluptatis. ps. Comparatus eſt
iumē. inſi. ⁊c. Quādo ergo quis matri/
monium cōtrahit ꝓpter officium inter
eos eſt ieſus qui fuit virginis ꝓles. Qñ
ꝓpter ſolacium. inter eos ē Maria que
ſimiliter ꝓpter eandem cauſaꝫ poſt ma/
trimoniū contraxit. Quādo ꝓpter re/
mediuꝫ. inter eos ſunt diſcipuli qui ſub
diſciplina mrīmoniali ſeipſos coerce/
bant. i. Corinth. vij. Propter fornicatio/
nem vnuſquiſqꝫ ſua m vxorem habeat.
Quando vero ꝓpter carnalem volupta
tem. inter eos eſt dyabolus qui dicitur
aſmodeus. Tob. vi. In eos qui coniugia
ita ſuſcipiunt vt ſue libidini vacent. ſi/
cut equus ⁊ mulus habet poteſtatē de/
monium. Quarto iſte nuptie cōmenda/
biles ſunt a ſeruitoribus in quibus fuit
magna nobilitas ⁊ maxime in architri
clino qui erat princeps aliorum mini/
ſtrorum. Triclinium dicitur domus ha
bens tres ordines menſarum. Voluit
enim dominꝰ vt de iſto vino tria ſciren/
tur. ¶ Primo ꝙ non erat naturale ſed
miraculoſe factum. Et quantū ad hoc
habuit teſtes miniſtros qui hydrias aq̄
impleuerunt. ⁊ vinum effuderūt. ¶ Se
cundo ꝙ erat vinum verum: ⁊ quantuꝫ
ad hoc voluit vt hydrie eſſent teſtes. Si
enim ſecūdū Chryſoſt. in vaſis viarijs
hoc miraculum fuiſſet factum forſitan
crederetur ꝙ ibi feces remanſiſſent. ⁊ ꝙ
non eſſet vinum verum. ſed aqua colora
ta. ¶ Tertio ꝙ eſſet vinum bonū. ⁊ quā
tum ad hoc voluit habere teſtem archi/
triclinum qui erat ieiunus ⁊ ſobrius. ⁊
ideo de ſapore vini melius poterat iudi
care.

¶ Sermo ſecūdus de eodē.

Nuptie facte ſūt
in chana galilee ⁊c. Quan/
uis heretici miſeri mētiant
carnale mrīmoniū eē illicitū. eoꝝ tamen
falſitas manifeſte apparet. Si enim illi/
citum eēt. nec deus ipm in paradiſo in/
ſtituiſſet. nec de virgine matre deſpōſa/
ta naſci voluiſſet. nec ipm ſua ⁊ matris
ſue ⁊ diſcipulorum ſuoꝝ preſentia ⁊ mi/
raculo decoraſſet. ¶ Notandū autē cir/
ca hoc ꝙ ē triplex mrīmoniū. Primum
ē carnale qđ ē inter virum ⁊ vxorē: qđ ē
humano generi valde vtile ſi modo de/
bito quis eo vtatur. Per hoc eīꝫ homo
a pctō cōſeruat. i. Corinth. vij. Propter
fornicatiōnē vnuſquiſqꝫ ſuaꝫ vxorē ha/
beat. Per hoc legitima ꝓles ſuſcipitur
que alias illegitima cēſeret. Geñ. i. Cre
ſcite ⁊ multiplicamini ⁊c. Per hoc ho/
mini obſequiū exhibet. qꝛ ſicut dī Eccl.
xxxvij. Ubi nō ē mulier ingemiſcit eger
Per hoc bona hominis fideliter cōſer/
uant. Ibidem. Qui poſſidet mulierem
bonā ichoat poſſeſſionē bonā. Iſtō autē
mrīmoniū celebratū ē in chana galilee.

ꝗ ipſi ꝯiuges dbēt iuicē ſe diligē ⁊ iuicē
ſe zelare. Qḋ quidē oñdit p auctoritatē
⁊ p rōem ⁊ p quādā ſignificationē. Per
auctoritatē quidē quia dī Eccl. xxv. In
tribus bn̄placitū ē ſpiritui meo: que ſūt
ꝓbata corā deo ⁊ hoibus. Cōcordia fra/
trū: amor ꝓximoꝝ. vir ⁊ mulier ſibi bene
cōſentiētes. Iſta aūt tria inter eos requi
runt. ſ. amor interius in corde: cōcordia
exterius in pacifica cohabitatione. ⁊ cō/
ſenſus taꝫ interius ꝙ exterius in bona
opatione. Secūdo hoc idē oñdit ratōe.
Maioris enim ad minorē debꝫ eē corre/
ctio ⁊ diſciplina. mioris ad maiorē obe/
dientia ⁊ reuerētia. equalis ad equalem
amicitia mutua. Si igit facta fuiſſꝫ mu/
lier de capite hoīs. videret ꝙ deberet eē
maior. ⁊ vir minor ⁊ ꝙ ad ipſam ſpecta/
ret virū corrigē. Si de pede videret ꝙ
viri debēt eē ancilla. ⁊ ꝙ viro tāquā an
cilla debēt in oībus obedire. Sed facta
ē de latere tāquā equalis ⁊ ſoror: vt inter
eos dilectio ⁊ amicitia pſeueret. Iſtā ta
mē equalitatē per peccatū ex parte mu
lier amiſit qñ deus ſibi dixit: ſub viri po
teſtate eris. Tertiō hoc oñdit p quādā ſi
gnificationē. ſ. per ānuli ſubarrationē.
Ille eīm ānulus ſignificat cōiunctionē
viri ⁊ vxoris per verū amorē. Debet aūt
ille ānulus eē aureus. rotūdus. ⁊ i quar
to digito poſitus. ⁊ tm̄ vnus. Aure⁹ qdē
vt oñdat ꝙ amor ille dꝫ hēe excellētiā ⁊
maioritatē. Sicꝫ eīm auꝝ excellit oia me
talla: ſic ⁊ amor ille ceteros amores. Ge/
ne. ij. Hoc nūc os ex oſſibus meis ⁊c̄. quā
obrē derelinquet ⁊c̄. Rotūdus āt vt oſtē
datur ꝙ ille amor dꝫ hēe ꝑpetuitatē. vt
nūquā finiat niſi per mortē. In quarto
vero digito poſitus vt oſtēdatur ꝙ ille
amor dꝫ hēe ꝓcordialitatē. Dicit eīꝫ medi
ci: ꝙ quedā vena a corde ꝓcedit q̄ i digi/
to quarto rñdet. Un⁹ aūt tm̄ a ſpōſo po
nit ⁊ nō duo vt oñdat amoris ſingulari
tatē. In ceteris eīꝫ hō vult hēe ſociū niſi
i amādo vxorē. Iſti⁹ aūt mrīmoniū ſcōꝫ
Au. triplex ē bonū. ſ. fides quā ſibi mu/
tuo ſeruare tenēt. ples q̄ dꝫ ſuſcipi ⁊ re
ligioſe educari ⁊ sacrꝫ. ſ. iſepabilitas ⁊
īdiuiduitas quo ad ꝑpetuā cohabitatō
nē. Cōtra pmū bonū faciūt adulteran/
tes q debitā fidē ſibi nō ſeruāt. Cōtra ſe

cūdū faciūt aborſuꝫ ſibi ꝓcurātes q̄ ho/
micide ſūt cēſende. Cōtra tertiū faciunt
iracūdi ⁊ ſupbiētes. Propriū eīꝫ hoīs vi
ciū ē ſupbia. mulieris iracūdia. Eccl. x.
Nō ē creata hoib⁹ ſupbia neqꝫ iracūdia
natōi mulieꝝ. Qñ igit vir ē ſupb⁹ ⁊ mu/
lier iracūda. pacificari nō pnt. ⁊ iō ſepe
abinuicē ſepant. ¶ Scōꝫ mrīmoniū eſt
ſpūale. qḋ ē īter deū ⁊ aiaꝫ. Et iſtud ma/
trimoniū īnitiat: ratificat: ⁊ cōſumatur.
¶ Initiat aūt p ſpōſionē ⁊ fidē. Oſee. ij.
Spōſabo te mihi in fide. Iſta aūt initia
tio fit in baptiſmo. vbi ē ſpōſio ex parte
ſpōſe q̄ diabolo ⁊ pōpis ei⁹ abrenūciare
ꝓmittit. ⁊ ē fidei datio ex pte ſpōſi. i. xp̄i
q: ibi pcipit xp̄iana fides. Multi auteꝫ
frāgūt ſpōſionē iſtā quā fecerūt cū deo.
⁊ faciūt pactū cū diabolo. Oſee. x. Ferie/
ritis fedus cū mēdatio. i. cū diabolo q ē
mēdax ⁊ pr̄ ei⁹. ¶ Scōo iſtud mrīmoni
um ſpūale ratificat. que ratificatio fit in
pñtia p verba de pñti qḋ ē cōtra ꝓcraſti
nantes. q volūt ꝙ ſemꝑ durēt ſpōſalia d̄
futuro. Proue. iij. Ne dicas amico. i. xp̄o
vade ⁊ reuertē ⁊ cras dabo tibi: cū ſtatiꝫ
poſſis dare. Amb. Si auꝫ tibi offerā nō
mihi dicis cras veniā: ſed iā exigis. Ne/
mo differt. imo nullus excuſat. redēptō
aīe ꝓmittit. ⁊ nemo feſtinat. De iſta de/
ſpōſatōe dī Oſee. ij. Sponſabo te mihi i
iuſticia ⁊ iudicio ⁊ miſericordia ⁊ miſe/
ratiōibus. Iuſticia ⁊ iudicium debent
eē ex pte peñitētis. vt ꝙtū deū offendit
in pctis tm̄ de ſe iudiciū ⁊ iuſticiā faci/
at in pñie lamētis. Ad Ro. vi. Sicut ex/
hibuiſtis mēbra vr̄a ſeruire imūditie: ⁊
iniqtati ad iniqtatē ita nūc exhibē mem
bra vr̄a ſeruire iuſticie in ſctificationem
Miſericordia ⁊ miſeratōes ſūt ex parte
dei q aiaꝫ peccatricē recipit: ⁊ grāꝫ ſuaꝫ
ſibi reſtituit. Legit Numeri. xij. ꝙ Moy
ſes ethiopiſſaꝫ q̄dā habuit vxorē: ſꝫ. De
q̄ ſic dicit Ber. Moyſes q̄dā ethiopiſſā
duxit vxorē: ſꝫ nō potuit ei⁹ mutare co/
lorē. Chriſt⁹ vero quā adamauit adhuc
ignobilē ⁊ fedā gl̄ioſaꝫ ſibi exhibuit nō
hñtē maculā ⁊c̄. ¶ Tertio mrīmoniuꝫ
ſpūale ꝯſumat p grāꝫ pfectā. Et ſicut in
mrīmonio ꝯſumato ē bonū fidei ꝓlis ⁊
sacrī: ſic i iſto ſpūali mrīmonio dꝫ eē bo/
nū fidei ne aīa diabolū vnqꝫ ſuſcipiat.

Sꝫ de multi dī Eſa. lvij. Iuxta me. ſ. me
ſciēte ⁊ vidēte diſcoopuiſti te. i. volūtatē
⁊ ꝯſenſuꝫ apuiſti. ⁊ ſuſcepiſti adulteꝝ. ſ.
diabolū. Bonū ꝓlis: vt p bona opera ſe
exerceat. i. Thim. ij. Saluabit mulier p
filioꝝ gnātionē ſi pmanſerit in fide. i. p
bonoꝝ opeꝝ multiplicatiōeꝫ ⁊ fidē. Uñ
⁊ in veteri lege maledicte erant ſteriles
Nō a carnalib⁹ filijs. ſed ab opibus bo/
nis. Bonū sacrī: vt aia nūquā a xp̄o ſe di
uidat. Chriſt⁹ eīꝫ ab aīa nūquā ſepat: ni
ſi prius ab ipo aīa diuidat. Hie. ij. Quid
iuuenerūt i me pr̄es vr̄i iniqtatis: q: elō/
gauerūt ſe a me ⁊c̄. Immo ſi aīa ab ipſo
ſepat: mox a deo recōciliat. Eiuſdeꝫ. iij.
Uulgo dī. Si dimiſerit vir vxorem. ⁊ re
cedens ab ea duxerit alterā nūquid re/
uertetur ad eā vltra. Tu āt fornicata es
cum amato. ⁊c̄. ¶ Tertio mrīmoniuꝫ ē
quaſi mediū qḋ ē inter deū ⁊ humanam
nāꝫ. Et ſicut i mrīmōio carnali ē triplex
vnio. vna q̄ ē ſcōꝫ ꝯſēſus aioꝝ. Scōa q̄ ē
ſcōꝫ pmixtionē corpoꝝ. Tertia que ē p
īdiuiſibilē habitationē āboꝝ. ſic ⁊ i iſto
ſpūali mrīmonio iſtā triplex vnio repit.
Eſt eīm xp̄s copulatus eccleſie p perpe/
tuam charitatē. Hiere. xxxi. In charita/
te perpetua dilexi te: ⁊ iō ⁊c̄. Per nāe cō
formitatē. Heb. ij. Nuſquā eīꝫ āgelos ap.
Et inſepabilitatē. Mat. vl. Ecce ego vo/
biſcū ſuꝫ ⁊c̄. Nūquaꝫ etiam natura diui
na ſepata ē ab humana. imo ēt in morte
diuinitas erat cōiuncta carni in ſepul/
chro: ⁊ aīe in lymbo.

¶ Sermo tertius. De eodem.

Nuptie facte ſūt
in chana galilee. Querit
archolus Theophraſt⁹ ph̄s
vtrū ſapiēs ducere debeat vxorē. Et cuꝫ
diffiniſſꝫ ſi pulchra eēt. ſi bene morigera
ta. ſi nata ex honeſtis parētibus: ſi ⁊ ipa
ſana ⁊ diues. Si aliqū ſapientē poſſe int
re mrīmoniū: ſtatim intulit. Hec eīꝫ raro
in nuptijs vniuerſis cōcordāt. Nō ē igit
vxor ducēda ſapiēti. Ex his ergo habet
ꝙ ſapiēs nō debet ducere vxorē: aut de/
bet ipſam ducere bonam ⁊ honeſtā. Cir/
ca hoc ergo ſex ſunt videnda. ¶ Primo
qualis vxor ſit ducēda. ¶ Secūdo qua/
liter bona vxor ſit cognoſcēda. ¶ Tertiō

qualiter diligenda. ¶ Quarto qualiter
cuſtodienda. ¶ Quinto qualiter caſti/
ganda. ¶ Sexto qualis vita poſt mor/
tem viri ſit ab ipa eligenda. ¶ Circa pri
mum notandum ꝙ illorum qui vxores
accepturi ſunt quidam ſunt laſciui ⁊ va
ni. quidam cupidi ⁊ auari. quidam ſapi
entes ⁊ diſcreti. Laſciui ⁊ vani non que
runt in vxore niſi pulchritudinem. Que
tamē pulchritudo in muliere eſt pericu/
loſa. Prouer. xi. Circulus aureus in na
ribus ſuis: mulier pulchra ⁊ fatua. Eſt
deceptoria ⁊ vana. Prouer. vlti. Fallax
grā ⁊ vana ē pulchri. ⁊c̄. Querit ſupradi
ctus archolus ph̄s ꝓut refert Hiero. cō/
tra Iouinianū. Si vir debeat ducē vxo/
rem pulchram aut turpē. Et reſpondet.
Pulchra cito adamat: feda facile cōtēni
tur. Difficile eſt cuſtodire quā oēs amāt
Moleſtū ē poſſidere: quā nemo dignat
hēe. Minori tm̄ miſeria deformis hr̄ ꝙ
formoſa ſeruet. Legit Heſter. xv. ꝙ ipſa
roſeo colore ⁊ micātibus oculis ad regē
intrauit credēs ex hoc regē placare ⁊ ip
ſum iclinare: ſed rex eaꝫ videns in furo
rem maximū eſt motus. Tūc regina ti/
mens corruit: ⁊ in palorē color ille muta
tus fuit. Rex vero vidēs eam ſic pallidā
depoſuit irā ⁊ ipam recepit in gratiaꝫ
Per qḋ dat intelligi ꝙ mulieres que ſe
colorāt deo diſplicēt. Que aūt ex abſtinē
tia efficiunt pallide deo placēt. Cupidi
aūt ⁊ auari non querūt in vxore niſi di/
uitias. Chry. ſup Matt. Tu iuuenis qñ
vxorē ducere vis noli quere diuitē ſꝫ bñ
morigeratā: q: boni mores diuitias ſem/
per acquirunt. diuitie aūt bonos mores
nūquam fecerunt ⁊ glorioſior eſt paup/
tas fidelium: ꝙ diuitie peccatorum. In
terrogauit quidam Themiſtiū ph̄m. cui
nā libentius filiam ſuam traderet i vxo
rem. An pauperi: ſed ſcia ⁊ moribus or
nato. an locupleti: paꝝ ꝓbato. Qui re/
ſpondit. Malo inquit hoīem indigentē
pecunia ꝙ pecunia indigēteꝫ viro. Que
rit ſupradict⁹ archolus ph̄s quid ſit me
lius. An ducē vxorē pauperē pacificaꝫ:
an diuitē litigioſam. Et reſpondit. Pau
perem inquit alere difficile ē: diuiteꝫ fer
re tormentum. Et quāuis non determi/
net quid ſit melius. Salomon tamen

determinat qui dicit. Qđ melius eſt ducere vxorẽ pauperẽ ⁊ pacificã ꝙ̄ diuitẽ ⁊ litigioſaꝫ. Prouer. xxi. Melius ẽ ſedere in angulo domatis: ꝙ̄ cũ muliere litigioſa ⁊ i domo cõmuni. Sapiẽtes aũt reſpiciũt in vxore ad ſapiẽtiã eius: ſciẽtes illud Prouer. xiiij. Sapiẽs mulier edificat domũ ſuã: inſipiẽs quoqꝫ extructam manibus deſtruet. Eiuſdẽ. xix. Domus ⁊ diuitie danť a parẽtibus. A dño aũt ꝓprie vxor prudẽs. Reſpiciũt ẽt ad bonitatẽ eius. Eccl. xxvi. Mulieris bone beatus vir. Nõ dixit mulieris pulchre: nec mulieris diuitis: ſꝫ mlieris bone. ¶ Secũdo vidẽdũ eſt qualr vxor bona ſit cognoſcẽda. Iſtđ oſtẽdit Chryſ. ſup Mat. dicẽs: Qđ ille q vult vxorẽ accipe dꝫ cõſiderare ſi hꝫ ambos parẽtes bonos vel ambos malos: vel vnũ bonũ ⁊ alterꝫ malũ. Si ambo ſunt boni ſecure eã accipiat. Si autẽ ambo mali: oĩno deuitet. Si vero alter bonus ⁊ alter malus quid facturus ſit timeat. Verũtñ ſi pater eſt bonus ⁊ mater mala: magis cõuenit timẽ. ſi vero ecõuerſo minus. Et rõ ẽ qꝛ puelle magis cõſueuerũt cõuerſari cũ matribꝰ ꝙ̄ cũ patribus. ⁊ ideo magis cõſueuerũt imitari mores maternos ꝙ̄ paternos. ¶ Tertio vidẽdũ eſt qualr ſit diligẽda. Cauẽdus ẽ enĩꝫ amor nimius ⁊ ĩordinatus. Seneca. Amor nimiꝰ formoſe mulieris ratõis obliuio eſt: ⁊ inſanie ꝓximus. Turbat conſilia: altos ⁊ generoſos ſpũs frangit. a magnis cogitatõibus ad humillimas detrahit. Refert ideꝫ Seneca cognouiſſe ſe quẽdã honoratũ virꝫ q exiturus in publicũ cũ faſcia vxoris ſue ſe colligabat. ⁊ nec pũcto qdẽ hore pñtia eiꝰ carere poterat: potionẽqꝫ nullã niſi alterius tactã labijs vir ⁊ vxor hauriebãt. Et ſubdit Seneca: Origo qdeꝫ amoris honeſta erat: ſed magnitudo deformis. Nihil aũt intereſt cũ ex honeſta cã quis inſaniat. Vñ ſextus in ſententijs. Adulter quidẽ eſt in ſuaꝫ vxorẽ amator ardẽtior. In alienã qdẽ vxorẽ oĩs amator turpis eſt: ⁊ in ſuã nimius. Nihil turpius ꝙ̄ amare vxorẽ tanquaꝫ adulterã. ¶ Quarto vidẽdũ eſt qualr ſit cuſtodiẽda. Querit ſupradictus areolus. ſi vxor ſit cuſtodiẽda vel nõ. Et rñdet: Quid ꝓdeſt diligẽs vxoris cuſtodia cuꝫ ſeruari ĩpudica nõ poſſit. Pudica non debeat. Certũ eſt aũt ꝙ vxor pudica ⁊ ꝓbata nõ indiget cuſtodia. Refert Hieronymꝰ in libro cõtra Iouinianũ ꝙ duellius q pmꝰ rome naualĩ certamine triũphauit cũ iã ſenex eẽt audiuit exprobrari ſibi os fetidũ. Cũqꝫ vxori cõqueſtus eẽt quare nũꝙ̄ ſe monuiſſꝫ vt huic vicio mederetur. Feciſſeꝫ inqt illa niſi putaſſeꝫ oĩbus hominibꝰ ſic os olere. In hoc magna ſua pudicitia monſtrať que nũꝙ̄ ſic alicui homini cũ facie appropinquit: vt diſcernẽ poſſet flatus odorẽ. Talis nõ indigebat cuſtodia. Refert ibidẽ de quadã virgine thebana: que dũ a quodã violata fuiſſet iugulauit ipm poſtea dormiẽtẽ ⁊ poſtea ſe interfecit. Narrat ẽt Aug. in libro de ciuitate dei de Lucretia quã Sextꝰ tarquinius filius regis romanoꝝ violauit. quã cũ vir flẽtẽ iueniſſet ⁊ eã ſalutaſſet. Rñdit. Quid ſalutis ẽ miſeri amiſſa pudicitia. Verũtñ corpꝰ ẽ violatũ nõ aĩus. Et ne vlla ĩpudica exemplo Lucretie viuat cultellũ arripuit ⁊ ſe interfecit. Tales igiť que ſic habebãt firmũ ꝓpoſitum caſtitatis: cuſtodiẽde nõ ſunt. Ille aũt q̃ ſuſpecte ſunt cuſtodiẽde ſũt. Et quãuis ĩpudice oĩno non poſſint cuſtodiri: poſſũt tñ a multis malitijs ĩpediri. Vñ dñs dixit mulieri fornicarie Oſee. ij. Ecce ego ſepiã vias tuas ſpinis: ⁊ ſemitas ſuas ñ inueniet: ⁊ ſequeť amatores ſuos: ⁊ non apphẽdet eos. Ille qdeꝫ ĩpudice vxoris vias ſpinis ſepit: qui multas cautelas ⁊ ĩpedimẽta ſibi opponit. Eccl. xxvi. In filia nõ auertẽte ſe firma cuſtodiã: ne inuẽta occaſione abutať ſe. ¶ Quinto vidẽdũ eſt qualr ſit caſtigãda. Iſtud docet Chryſ. ſup Mat. dicẽs: Tribus inqt modis vxor male morigerata caſtigari dꝫ. Primo docẽdo ſecũdũ deũ. Si aũt timorẽ dei nõ ſentit ĩꝓpando vt vel homines erubeſcat. Si aũt nec pudorẽ ſentit frequẽter cõfuſa: faciat illi qđ precipit Salomõ. Cor duꝝ in baculo ꝑcute. Prio ergo inqt Chryſ. Ammone: qꝛ ſepe pficit doctrina ſufficie. Deinde cõfunde: qꝛ frequẽter pudor eſt frenũ vicioꝝ. Tertio iuſtũ eſt vt caſtigeť tanꝙ̄ ancilla q̃ erubeſcere neſcit vt libera. ¶ Sexto vidẽdũ ẽ

qualis vita ſit ab ipſa poſt mortem viri eligẽda. Ad qđ dicẽdũ ꝙ tutius eſt vt vitam eligat vidualẽ. Mortuo. n. viro mulier dꝫ ſe ſemimortuã reputare: cũ ambo fuerint vna caro: ⁊ iõ tanꝙ̄ ſemimortua amplius nubere nõ dꝫ. In aliquibus ẽt auibus hoc inueniť: vt poſtꝙ̄ vna moriť reliqua alteri ñ ſociať. Ber. Pudeat ad negociũ honeſtatis rationẽ nõ poſſe inuenire in hoĩe: qđ natura põt ĩ volucre. Sup hoc Hiero. cõtra Iouinianũ adducit exẽplũ de tribus matronis romanis que poſt amiſſuꝫ virũ accipe noluerunt ſcđm. Quarũ vna dicebať marcia cathonis: que interrogata quare ſcđm nõ acciperet virũ? Rñdit ſe nõ inuenire virũ q vellet eã ꝓpter ſe: ſed pp ſua. forte qꝛ erat turpis ⁊ diues. Secũda dicebať valeria q̃ cũ interrogareť quare ſcđm nõ acciperet virũ. Rñdit ſe hoc facere nõ poſſe qꝛ vir ſuus nõ erat mortuus: ſed viuus. ꝙ̄diu enim ipſa viueret vir ſuus ſecum in corde pariter viueret. Tertia dicebatur amica: que cũ a parẽtibus vrgereť vt ſecundũ accipet viꝝ eo ꝙ iuuenis ⁊ diues eẽt. Rñdit ſe hoc non poſſe facere: qꝛ bonum habũerat viꝝ: ⁊ ideo ſi ſcđꝫ accipet aut ille eẽt bonus aut malus. Si bonus ſemp eſſet in timore ne ipſuꝫ perderet. ſi malus ſemp eſſet in dolore eo ꝙ poſt bonum virũ maluꝫ inueniſſet.

¶ Dñica. ij. poſt oct. epiphie. Sermo. i.

Ecce leproſus veniẽs adorabat eũ dicens: Domine ſi vis potes me mũdare Mat. viij. Per iſtũ leproſuꝫ ſꝫ mũdatuꝫ intelligere poſſumꝰ quẽlibet pctõrem ſꝫ iuſtificatũ. Circa cuius curatõeꝫ tria ponunť. ſ. ſpẽs morbi: modus curãdi: ⁊ peritia medici. Spẽs morbi fuit lepra: per quã pctm̃ intelligiť. Leproſus. n. hꝫ oẽs ſenſus corpis viciatos atqꝫ corruptos. Hꝫ. n. viſuꝫ caliginoſuꝫ: odoratuꝫ obtuſuꝫ: auditũ clauſuꝫ: palatũ iordinatũ: inflatã ⁊ debilẽ manũ. Sicut. n. lepra corrũpit oẽs ſenſus corpales: ſic ⁊ pctm̃ ĩpedit oẽs virtutes aĩe ſpũales. Primo enim pctm̃ corrũpit oẽꝫ virtutẽ intellectiuã q̃ ẽ viſus aĩe. Sap. ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. Fides eiꝫ ẽ oclus dexter aĩe: q ꝑ pctm̃ excecať. Legiť. i. Reg. xi. ꝙ Naas ãmonites dixit filijs iabes galaath. In hoc feriã vobiſcũ fedus: vt eruam oĩum vrm oculos dextros. Habẽs enim oculũ dextrũ erutũ nõ eſt aptus ad pugnandũ qꝛ nec põt videre oculo dextro cũ ſit erutus. nec ſiniſtro cũ ſit clipeo tectus. Sed ſi ſiniſtrũ oculũ erutum haberet adhuc poſſet pugnare: qꝛ cũ dextro oculo poſſet videre. Oculus dexter aĩe vt dictũ eſt fides eſt. ſiniſter vero ſunt opa bona. ipa aũt opa bona ſine fide inutilia ſũt. Heb. xi. Sine fide ĩpoſſibile ẽ placere deo. Fides aũt ſine opibus in caſu valere põt: qñ ſcꝫ deeſt opandi facultas eſt tñ opandi volũtas. Cũ fide igiť ſine opibus põt aliqñ hõ cõtra dyabolũ pugnare. Cũ operibus autem ſine fide pugnare nõ põt. Vnde apl's nos ammonet vt cõtra dyabolũ aſſumamus opera: ſed ꝓncipaliter fideꝫ. Eph. vi. In oĩbus ſumẽtes ſcutũ fidei in quo poſſitis omnia tela neqſſimi ignea extinguere. Scđo peccatũ claudit in aĩa virtutẽ auditiuã: vt vocẽ dei pcipientis vel ãmonẽtis audire nõ poſſit Sicut enĩꝫ aĩa diciť videre qñ aliqđ per ſe itelligit: ſic ⁊ dr audire qñ aliquid ab alio cognoſcit. auditus eiꝫ in hoĩe aliqñ ĩpediť ab iteriori: ſicut qñ nerui audibiles opilãtur. aliqñ ab exteriori: ſicut qñ aliqđ obſtaculũ in aure poniť. aliqñ partim ab exteriori: ptiꝫ ab iteriori: ſicut qñ ex aere exteriori corrupto in inſtro auditus aliq̃ corruptio generať. Supbia igiť in aĩa ĩpedit ſpũaleꝫ auditũ ab iteriori: qꝛ eſt in mẽte. Supbus eiꝫ nõ vult audire vocẽ dei niſi a tergo. Hiere. ij. Verterũt ad me tergũ ⁊ nõ faciẽ. Yſa. xxx. Audiet vocẽ poſt tergũ monẽtis. Auaritia ĩpedit ab exteriori: qꝛ põit ibi terrã cupiditatis. Iſtã terrã remouẽdã ammonet dñs deus dicẽs Hiere. xxij. Terra terra terra audi ſermonẽ dñi. Luxuria ĩpedit ptim ab iteriori ⁊ ptim ab exteriori. Ipſa enĩꝫ cõcupiſcẽtia iterius radicatur in anima: ſed foris apparet ꝑ ſigna impudica. Eccl. xxvi. Fornicatio mulieris in extollẽtia oculoꝝ ⁊ in palpebris illius cognoſciť. Tales. n. vocẽ dei audire cõtẽnunt. Eccle. xxi. Audiet luxurioſus ⁊ diſplicebit ei. Tertio peccatum obturat

virtutē memoratiuā: q̄ eſt quaſi olfatus aīe. Cū eīm debēt odorare diuinas ſuauitates: odorat fetētes carnalitates. yſa. iij. Erit ꝓ ſuaui odore fetor. Cū debēt habere in memoria bñficia dei. hꝫ in memoria iniurias ꝓximi. Cū tñ dī Eccl. x. Omnis iniurie ꝓximi tui ne memineris. Cū deberet eē memor ſuoꝝ peccatoꝝ ad dolendū. iuxta illud yſa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs ānos meos ⁊c̄. memor ē potius ad declarandū. Quarto peccatum deordinat virtutē affectiuā: que ē quaſi palatū aīe: q: non ſapiūt ſibi ſpūalia ſed terrena. Prouer. xxvij. Anima ſaturata .i. amore terrenoꝝ repleta calcabit fauuꝫ .i. dulcē amorē celeſtium. yſa. v. Ve q dicitis bonū malū: ⁊ malū bonū. ponētes tenebras lucē: ⁊ lucē tenebras. ponētes amarū in dulce: ⁊ dulce in amarum. Illi dicunt malū eē bonum: ⁊ bonū malū. qui dicūt diuitias eē bonas. que multorum maloꝝ ſunt cauſe. ⁊ paupertatē eē malā quam xp̄s docuit ⁊ ſeruauit. vñ ſecundus phs interrogatus qd eēt paupertas. Rñdit odibile bonū. Illi dicūt tenebras eē lucē: ⁊ lucē tenebras. qui opa vitioſa laudant: ⁊ virtuoſa vituperāt. cū tñ dicat Roma. xiij. Abijciamus opa tene. ⁊ indu. ar. lucis. Illi ponūt amarū in dulce: ⁊ dulce in amarum. qui malūt habere ꝯſciam turbidā ꝙ gerā. Greg. Nicenus. Mala ꝯſcia ſeqꝫ ſe. imo nō recedet a ſe. vix pōt foris aliquod eē remediū qñ intus ē vulnus īcluſum. Quinto pctm debilitat virtutē opatiuā que ē quaſi manus aīe. Facit eīm ipam eē pigrā ad operandū. Prouer. xxvi. Abſcōdit piger manus ſuas ſub aſella ſua ⁊c̄. Eiuſdem. xi. Manus in manu nō erit inocēs malus. Sancti viri hñt manus ab inuicē ſeparatas. cū vna manu cōtra diabolū pliātes. cū alia bñ opantes. Neemie. iiij. Una manu faciebant op⁹: ⁊ altera tenebāt gladium. Pigri aūt hñt eas cōiunctas: q: nec volūt pliari nec opari. In futuro aūt habebūt eas ligatas. Matth. xxij. Ligatis manibus ⁊ pedib⁹ ⁊c̄. Scd̄o ponit modus curādi cū dī: extēdēs manuꝫ tetigit eū dicēs: Volo mūdare. Ubi notatur ꝙ xp̄s hūit veꝝ corpus: verā aīam: ⁊ veram deitatē. Tria aūt circa iſtū leproſuꝫ oſtē

dit. ſ. tactū. Tetigit igt eū. Affectū doloris dicēs: Volo. Et ptātiuū effectū dicēs Mūdare. In tactu notaſ ꝙ hūit verum corp⁹. Cōtactus eīm nō ē niſi duoꝝ corpoꝝ. In effectu notaſ ꝙ hūit verā aīam Affectus eiꝫ ⁊ ꝯpaſſio tñ ſunt in aīa nō in corpore nec in deitate. Vñ dicit Anſ. Qñ nobis cōpateris nos ſentimus cōpaſſionis effectū. tu vero ſentis affectū. In ptātiuo aūt effectu notaſ ꝙ habuit verā deitatē ex eo ꝙ in inſtāti ipm mundauit. qd̄ nulla virt⁹ creata facē potuiſſet. Iſta aūt tria. ſ. corp⁹: aīaꝫ: ⁊ deitateꝫ: ſecū portauit vt de his tria remedia facē ꝑ que tres homīs infirmitates ſanaret. Hō qdē patiebāſ tumore ſupbie: vulnerationē mortalis culpe: ⁊ fetorē cōſuetudinis praue. yſa. i. Vulnus. Ecce vuln⁹ culpe mortalis. Et liuor. Ecce putredo conſuetudinis. Et plaga tumens. Ecce tumor elatiōis. Nō ſunt circūligata ⁊c̄. Fec igiſ xp̄s de carne ſua ēplaſtrū quo tumorē ſupbie frangēt ⁊ maturaret. Emplaſtrū eīm fit de herbis ⁊ floribus. Et caro xp̄i ſicut ⁊ nr̄a fuit herba ⁊ flos. yſa. xl. Ois caro fenū ⁊c̄. Augu. Ecce hēs hūilitatis exēplū: ſupbie medicamētū. De ſua aīa fecit vas vnguētariū in quo oīa genera vnguentoꝝ repoſuit. vt vulnera noſtra ſanaret. ps. Unxit te deus ⁊c̄. Eccle. xxxviij. Unguētarius faciet pigmenta ſuauitatis. Deitateꝫ vero habuit tāquā balſamū pcioſum: vt ſuo odore oēm fetorē expelleret. Eccl. xxiiij. Sicut cynamomū ⁊ balſamū ⁊c̄. Iſtū odorē in ſua paſſione mortui ⁊ putridi ſentiētes cōtinuo ſurrexerūt. Tertio ponit peritia medici In hoc eīm cōſiſtit peritia medici vt infirmū iam ſanatū inſtruat ꝙ caueat ſibi a cōtrarijs. ⁊ vtaſ cōſeruatiuis. Cōtrarium ſanitati ſpūali ē humanū fauorē appetere. Iſtud xp̄s ab iſto infirmo ſanato ꝓhibet dicens. Vide nemini dixeris. Cōſeruatiuū ſanitatis ē oīa deo attribuē. ⁊ ſacrificiū laudis ſibi offerre. Iſtud precepit dicens: Offer munus tuū. ſ. ſacrificiū. Iſtud. ſ. ſacrificiuꝫ de quo dī in ps. Sacrificiū laudis honorabit me. Nihil enim nobis ꝑ vanā gloriā debemus attribuere. ſꝫ oīa deo offerre. De oībus eīm operibus nr̄is deus vult vt habeamus totū

meritū. Proxim⁹ hēat bonū exēplū. Et ipſe vult hēe laudē ⁊ gloriā. Tria eīm ſibi deus reſeruauit. ⁊ nulli creature vnquā cōicare voluit. ſ. gliaꝫ. yſa. xlviij. Gliam meā alteri nō dabo. Vindictā. Rom. xij. Mihi vindictā ⁊ ego re. Et ptātē iudiciariā. Jo. v. Ptātem dedit ei iu. fa. ⁊c̄. Gloriā aūt ſibi auferūt vanigloriosi. De qbus dī Jo. v. Qūo poteſtis vos credere q gloriā ab inuicē accipitis ⁊c̄. Vindictā ſibi auferūt ſupbi ⁊ iracūdi qui de iniurijs ſibi illatis vindicare ſe volūt: cuꝫ tñ dicat. Eccl. xxviij. Qui vindicare ſe vult a dño inueniet vindictā. Judiciū ſibi auferunt temerarij ⁊ preſumptuoſi: qui de occultis alioꝝ cordiū iudicare volunt: cū dicaſ. i. Coꝝ. iiij. Nolite añ tp̄s iudicare quouſqꝫ veniat dñs q il. abſcon. te. ⁊ ma. fa. cōſi. cor.

¶ Sermo ſcd̄s vt ſupra.

Domine ſi vis potes me mūdare ⁊c̄. Ad infirmū ptinet medico apire morbū ⁊ petere ſanitatis bñficiū. Ad medicū ptinet liberalr̄ infirmo exhibere ſuffragiū. Ad vtrūqꝫ ptinet cauere recidiuū: vt ſcilꝫ ⁊ medic⁹ infirmo. ⁊ ifirmus ſibiipſi caueat ne recidiuum incurrat. Per iſtū igiſ leproſum pctor ſignificaſ. ad cuius curationē facta tria fuerūt: vnū ex pte ſua. ſ. morbi iſinuatio: ⁊ ſanitatis poſtulatio: cū dicit: Dñe ſi vis potes me mūdare. me. ſ. leproſum. Sanātis iformatio. Significaſ aūt pctm ꝑ leprā triplici de cā. Primo quia lepra ē morbus ꝯtagioſus. ſic ēt peccatū Sicut eīm leproſus gnāt leproſuꝫ corporaliter. Sic vn⁹ peccator generat alium ſpiritualiter. i. Coꝝ. xv. Corrūpunt bonos mores colloquia praua. Quando ſani ſtant cū ſanis: in ſanitate mutua ſe cōſeruāt. Quādo vero leproſi ſtāt cum leproſis magis ac magis ſe viciant. De quo modicū eſt curādum. Qñ vero ſani com leproſis ſtāt vel ecōuerſo: ſani ſepe inficiunſ a leproſis. Leproſi auteꝫ in multis adiuuātur a ſanis. Jō nō ē periculoſum leproſis ſtare cū ſanis: ſed periculum ē ſanis ſtare cū leproſis. Sic qñ boni ſtāt cū bonis: mutuo ad bonū ſe ꝓuocāt. Unus eiꝫ ab alio addit humilitatem: ⁊ ab alio pietatē: ab alio patientiaꝫ: ab alio obediētiā. Prouer. xxvij. Ferrū ferro acuiſ. ⁊ hō exacuit faciē amici ſui. Qñ aūt mali ſtant cum malis: mutuo ſe ad malū incitāt. ps. Dies diei eru. verb. i. bonus bono dat bonū documētum. Et nox no. indi. ſci. i. malus malo dat malā doctrinā: ⁊ ſic peiores efficiunſ. Qō quidē iuſtū ē poſtquā ſanari cōtēnunt. Apoc. xxij. Qui nocet noceat adhuc. ⁊ q in ſordibus ē ⁊c̄. Qñ vero boni ſtāt cū malis vel ecōuerſo: nō ē piculū malis ſꝫ vtile: q: ſepe melioranſ. Eſt aūt piculum bonis: q: ſepe viciātur. Prouer. iij. Qui cū ſapiētibus gradiſ ſapiēs erit. amic⁹ ſtultoꝝ ⁊c̄. Jō nō dixit dñs babylonis ⁊ chaldeis vt recederēt de medio populi ſui. ſed dixit populo ſuo vt recederet de medio babylonis ⁊ de terra chaldeorū. Hiere. l. Recedite de medio babylonis ⁊c̄. Scd̄o pctm ſignificaſ ꝑ leprā: quia lepra ē morbus piculoſus. Ceteri eiꝫ morbi corrūpūt ptē corpis. Iſte aūt inficit totum corpus: ⁊ iō ab hominibus valde timetur. Sꝫ peccatū ē periculoſius: q: corpus ⁊ animā iſicit ⁊ corrūpit ⁊ iō valde ē timēdū ⁊ fugiēdū. Ecc. xxi. Quaſi a facie colubri fuge pctm̄. Dētes leonis dentes eius interficiētes aīas hoīum: quaſi rōphea bis acuta oīs iniqtas. Et aſſimilaſ hoc pctm̄ colubro: ⁊ dentibus leōis ⁊ rōphee bis acute. Per colubrū luxuria deſignaſ. Dī enim coluber quaſi colens vmbrā vel coluber q̄ſi lubricus. Luxurioſus eīm vmbrā. ſ. tenebras amat. Job xxiiij. Oculus adulteri obſeruat caliginem dicēs: Nō me videbit oculus. Et de pctō in pctm̄ lubricat. Thren. iiij. Lubricauerūt veſtigia nr̄a in itinere platearū nr̄arum. Per dētes leonis intelligitur auarus. Iſtud enim qd̄ eſt in ore leonis nūquā excutiſ. Sic illud qd̄ rapit auar⁹ vel vſurarius vix aut nūquā reſtituitur Notādū aūt ꝙ dētes pmi dr̄ pciſores ſeqntes dr̄ canini. vltimi dr̄ molares Sūt. n. q bōa pauperꝝ pcidūt. n̄ tñ oīa auferūt: ſꝫ ptē dimittūt ⁊ ptē tollūt. Iſti ſūt dētes pciſores. Alij ſūt q ꝓ pecunia ꝯtra iuſticiā ⁊ veritatē latrāt ſicut mali aduocati. Iſti dr̄ dētes canini. Alij ſūt q vniuerſa ꝯminuūt ⁊ ꝯmolūt: ſic tirāni ⁊ vſu

rarij. Iſti dñr dētes mollares:qui oīa at
terūt ⁊ cōmolūt. yſa.iij. Quare attericis
populū meū:⁊ faciē pauperū cōmolitis
⁊c̄. Sꝫ certe ſicut dr̄ in pſ. Dentes eoꝝ ⁊
molas leonū cōfringet dn̄s ⁊c̄. Per rom
pheam bis acutā intelligit̄ ſupbia q̄ dr̄
bis acuta:ſiue qꝛ affligit hoīem in corpo
re opprimēdo. ⁊ in rebus ſpoliādo. ſiue
qꝛ odioſa ē deo ⁊ hoībus. Ecc̄.x. Odibi/
lis corā deo ⁊ hoībus ē ſuperbia:ſiue qꝛ
occidit aīam morte culpe ⁊ morte gehē/
ne. Tertio peccatū ſignificat̄ p lepraꝫ:qꝛ
ē morbus fetidus ⁊ abhominabilis. Et
iō leproſi ab alijs ſeparant̄. ⁊ qꝛ abhomi
nabiles ſūnt. ⁊ qꝛ fetentes. Sic ⁊ pecca/
tores ſunt abhominabiles ⁊ fetentes. ⁊
iō ſepant̄ a bōis. ⁊ quo ad locū ⁊ quo ad
meritū. ⁊ quo ad cōſortium. Quo ad lo
cum qdē:qꝛ deus quattuoꝛ loca fecit. ſ.
celū. terreſtrē paradiſum. mūdū. ⁊ infer
num. In celo talis leproſus ſtare nō po
tuit:qꝛ ꝓcito lepra ſuperbie in pꝛio an/
gelo inuēta fuit:de celo eiectus ē. Nec i
paradiſo terreſtri:qꝛ ꝓcito in adaꝫ fuit
inuēta lepra peccati inobediētie de para
diſo fuit expulſus. Nec ēt in mūdo iſto
tales leproſi ſtare pmittunt̄:ſed tandem
oēs eijcient̄. pſ. Ut lu. pla. dele. Et ideo
non rēſtat niſi vt in inferno q eſt eoꝝ le/
proſoria includant̄. yſa.xxiiij. Congre/
gabunt̄ i cōgregatōe vnius faſcis in la/
cum:⁊ claudent̄ ibi i carcē. Secundo
ſepati ſunt a bonis quātū ad meritū: qꝛ
nullā pticipationē hn̄t meritoriam:que
fiunt a ſanctis in eccl̄a militante. Et iō
nec dyabolo pn̄t reſiſtē. ⁊ ſi cadūt ñ pn̄t
reſurgere:nec in bonū pn̄t ſe mutuo cō/
fouere. Eccs.iiij. Melius ē duos ſimul
eē q̄ vnū. Si vnus ceciderit ab alio ful/
cietur. Et ſi quiſpiā pualuerit aduerſus
aliū:duo reſiſtēt ei. Et ſi dormierint duo
fouebunt̄ mutuo. Tertio ſepabunt̄ a bo
nis quātū ad cōſortiū. In hac eniꝫ vita
lꝫ ſint ſepati quātū ad meritū:nō tamen
quātū ad cōſortiū:qꝛ mixti ſunt boni ⁊
mali. ſed in futuro fiet ſepatio. ⁊ quātuꝫ
ad cōſortiū:⁊ quātum ad locū:⁊ quantū
ad pmiū. Matthei.xiij. Exibunt angeli
⁊ ſe.ma.⁊c̄. Ecce ſepatio quātū ad ꝯſor/
tium. Et mittēt eos in caminū ignis. Ec
ce ſepatio quātum ad locū. Ibi erit flet⁹

⁊ ſtridoꝛ dētiū. Ecce ſepatio quātum ad
pmiū. Illi eiꝫ erūt ſemp in luctu. ſancti
aūt ſemp in gaudio. Secūdo ex pte me/
dici fuit benigna curatio:cum dr̄. Extē/
dens manū tetigit eū dicens ⁊c̄. Un̄ no
tandum q̄ lepram corpaleꝫ quinqꝫ mo/
dis curatā legimus. Primo p ablutōeꝫ
ſicut pꝫ.iiij. Reg.v. i naaman. Et ſignat
lachrymaꝝ effuſionē. pſ. Lauabo p ſin/
gulas noctes ⁊c̄. Secūdo p oſtēſionē ſi/
cut pꝫ Luc.xvij. in decem leproſis qbus
dn̄s dixit: Ite ⁊ oſtēdite vos ſacerdoti/
bus. Et ſic eūdo mūdati ſūt: ⁊ ſignificat
cōfeſſionē. pſ. Cōfitebor aduerſuꝫ me ⁊c̄.
Tertō per ſepationē:ſic pꝫ Numeri.xij.
in maria ſoroꝛe moyſi: que ſeptē diebus
ſepata fuit. Et ſignificat excōicationem
q̄ inſtar cauterij dꝫ eē medicinalis:ſicut
pꝫ.i.choꝛ.v. De illo fornicario quē apo
ſtolus excōicauit. Quarto p incluſionē:
ſicut pꝫ Exo.iiij. in manu moyſi que de
ſinu extracta leproſa apparuit:ſed in ſi/
num repoſita mūda fuit. Sic multi qui
in ſeculo ſpūali leproſi erāt: mūdantur
ſpūaliter qn̄ clauſtrū ingrediunt̄. Quin
to p tactum ſicut pꝫ hic. Eſt aūt triplex
tactus. Unus ē pure corpalis:quādo. ſ. ⁊
qđ tangit ⁊ qđ tangit̄ ē corpus. Et iſte fu
it in xp̄o valde virtuoſus. Luc.vij. Om/
nis turba querebat eū tangē ⁊c̄. Secun/
dus ē ptim corpalis ⁊ ptim ſpūalis. in
quo qđ tangit̄ ē corpus:⁊ qđ tangit ē ſpi
ritus. Et iſte ē tactus tribulatiōis infli/
cte. Job.ij. Tange os eius ⁊ carnem ⁊c̄.
Tertius ē. pure ſpūalis. in quo qđ tan/
git ⁊ qđ tangit̄ ē ſpūs. Et iſte tactus ē in
ſpiratōis interne. i. Reg.x. Abijt cū ſaul
pars exercitus quoꝝ tetigit deus corda
Iſte igit̄ leproſus tactu ptim ſpūalis. ⁊
ptim corpali fuit tactus. qn̄ ad ſūi cor/
reptionē fuit a deo lepra percuſſus. Ta/
ctu pure corpali quādo manus xp̄i eius
carnē tētigit ⁊ mūdauit. Tactu pure ſpi
rituali quādo deus ſalubꝛe ꝓpoſitū ſibi
infudit ⁊ ſanitatē corpis ⁊ aīe impetra/
uit. Tertio ex parte medici ⁊ infirmi dꝫ
eē cauta puiſio:ne in recidiuū peccati la
bat̄. Et ad hoc tria ſunt neceſſaria. Unū
ē humane laudis vitatio. iō dr̄. Uide ne
mini dixeris. Aliud ē pura cōfeſſio. Iō
ſubdit̄. Uade oſtēde ſacerdoti. Tertium

ē elemoſynarū largitio: iō ſubditur. Et
offer munus ⁊c̄. Siquidē cōtēptus lau/
dis aīam cōſeruat i merito. Mat.vi. Pa
ter tuus q videt i abſcōſo red.ti. Cōfeſ/
ſio aīam cuſtodit a dyabolo. pſ. Ne tra.
be. aīas. cōfi. Elemoſyna grām cōſeruat
in coꝛde iuſto. Ecc̄.xvij. Elemoſyna viri
tāquā ſacculus cū ip̄o. ⁊c̄.

Sermo tertius.

Puer meus iacet pa/
raliticus
in domo ⁊c̄. Sicut p lepꝛo/
ſum. ita p paraliticū pecca/
toꝛ ſignificat̄. Circa curationē aūt iſti
us paralitici tria notant̄. Nam ex pte in
firmi notat̄ magna miſeria. Ex pte me/
diatoꝛis magna oꝛōis inſtātia. Ex parte
medici magna curatōis potētia. Pri
mo igit̄ notat̄ ex parte infirmi magna
miſeria:qꝛ erat paraliticus. Eſt aūt pa/
raliſis diſſolutio mēbroꝝ priuās ip̄a mē/
bra:aliqn̄ quātū ad ſenſuꝫ tm̄ aliquādo
motū tm̄:aliqn̄ quātū ad vtrūqꝫ. Et iō p
paraliticū recte peccatoꝛ deſignat̄. ſunt
eniꝫ qdā palitici quātum ad ſenſuꝫ quā
uis nō quātū ad motū. ſicut heretici q đ
deo qdem recte nō ſentiūt p fidē veram:
⁊ mouent̄ tm̄ ad aliquā opatōem ſimula
tam. De quib⁹ dr̄ Roma.i. Tradidit il/
los deus in reprobū ſenſum. Sap̄.xij.
Uani ſunt ſenſus hominis ⁊c̄. Alij ſunt
paralitici quātū ad motū: lꝫ non quātū
ad ſenſuꝫ. ſicut mali xp̄iani: qui de deo
ſentiunt recta:ſed nō mouēt ſe per bona
opera. Tales ſunt ſimiles ſimulachris:
que pedes hn̄t:ſꝫ nō mouent̄. pſ. Pedes
habēt ⁊ nō ambulabūt. yſa.xl. Quærit
qūo ſtatuat ſimulachrū qđ non moueat̄
Alij ſunt paralitici quātū ad vtrūqꝫ:qui
nec fidē habēt nec opa. Iſti ſunt tāquaꝫ
arbores autūnales infructuoſe. bis moꝛ
tue. vt dr̄ Jude.i. Tūc igit̄ paraliticus
pfecte ſanat̄ qn̄ ſenſus mēbroꝝ reſtituit̄
motus. redditr̄:⁊ in ſanitate pfecta ꝯfir/
mat̄. Sic ēt peccatoꝛ qui ē paraliticus p/
fecte ſanat̄ quando habet ſenſum fidei
rectū. motū bone opatōis ſollicitū: ⁊ in
his pſeuerantiā ⁊ finē debitū. De his tri
bus dr̄ Act.xvij. In ip̄o viuimus moue/
mur ⁊ ſumus. Ecce qꝛ a deo habemus
vitam motū ⁊ eēntiam. Illi habent vi/

tam qui hn̄t fidē rectā. qꝛ ſicut dr̄ Rom.
i. Juſtus ex fide viuit. Illi hn̄t motuꝫ: q
hn̄t opationē ſollicitā. Illi hn̄t eē ſpūa/
le qui in vtroqꝫ cōſeruant̄ p firmā con/
ſtantiam. Secūdo ex pte mediatoꝛis.
i. Centurionis notat̄ magna oꝛōis inſtā/
tia. Iſta aūt eius oratio habuit anexam
fidē. Un̄ dixit dn̄s de eo. Non inueni tā
tam fidē in iſrael. Hoc aūt dr̄ ſecūdū cō/
munē vſum loquēdi. vt ſiquis intrat do
mū aliquaꝫ cū ſocietate ſi nullū ibi inue
nerit dicit: Non iueni aliquē in domo
iſta. In tali mō loquēdi nō ꝯnumerat ſe
cū venientes. Sic ⁊ dn̄s dicens. Non in/
ueni tantā fidem in iſrael:nō cōprehen/
dit diſcipulos ſe ſequentes. Item habu
it humilitatem. Unde pre nimia humili
tate dixit ſe non eē dignū vt chriſtus ſub
eius tectum intraret. Augu. dicendo ſe
eē indignum:preſtitit ſe dignum non in
cuius parietes:ſed in cuius coꝛ xp̄s itra/
ret. Chryſ. Quia indignum ſe fecit ſuſci
piendo xp̄m in domo. dignus factus eſt
in regno. Oratio eniꝫ ē ſicut nuncius ce/
leſtis:quē ad deum deſtinamus. pſ. In/
tret in conſpectu tuo oratio mea. Gl. ibi
dem. Magna virtus orationis. que qua
ſi quedā perſona ad deū intrat ⁊ man/
datum peragit quo caro nequit puenire
Oratio eīm ad deū peruenire non pōt ni
ſi habeat duos comites ſupradictos. ſ. fi
dem a dextris. Marci.xi. Omnia quecū
qꝫ orantes petieritis credite qꝛ accipie/
tis ⁊c̄. Et humilitatem a ſiniſtris Eccs.
xxxv. Oratio humiliantis ſe nubes pene
trat. Oratio igit̄ hereticoꝛum ad deum
non aſcēdit. quia non habent fidem ca/
tholicam. Nec oratio ſuperboꝝ:quia nō
habēt humilitatem veraꝫ. Nec oꝛō malo
ruꝫ xp̄ianoꝛū. quia non habent fidē foꝛ/
matam. Oratio vero iſtius centurionis
meruit exaudiri. ⁊ ꝓpter aſtantē fideꝫ. ⁊
aſſiſtēteꝫ humilitatē:⁊ ipellenteꝫ chari/
tatem:quia eaꝫ effundebat p fraterna ſa
lute. Chry. ſup Marth. Pro ſe orare na
ture ē:p alijs gratie. Pro ſe orare neceſ/
ſitas rei cogit. Pro altero aūt charitas
fraternitatis orat̄. Dulcioꝛ ē aūt an̄ deū
oꝛō nō quā neceſſitas rei tranſmittit: ſꝫ
quaꝫ charitas fraternitatis orat. Ter
tio ex pte medici notat̄ magna curatōis

potẽtia: qꝛ ſolo verbo curauit. Tria eniʒ
verba xp̃s dixit: que fuerũt cã curatiõis.
Unũ fuit verbũ humilitatis ⁊ beniuolẽ
tie cũ dixit: Ego veniã ⁊ curabo eũ. Grc.
Magna humilitas ꝙ ſeruũ dignatus ẽ
viſitare. Ad filiũ reguli noluit venire ne
diuitias honorare videref. Ad ſeruum
mox ire ꝯſenſit: ne ſeruilẽ ꝯditionẽ ſper
nere videref. Seneca. Queadmodũ ſtul
tus eſt q equũ empturꝰ nõ ipm aſpicit. ſʒ
ſtratũ ⁊ frenos: ſic ſtultiſſimꝰ eſt q hoieʒ
aut ex veſte aut ex ꝯditiõe eſtimat. Scdʒ
verbũ fuit veritatis ⁊ ſapientie cũ dixit:
Multi veniẽt ab oriẽte ⁊ occidente: ⁊ re
cũbẽt cũ Abrahã ⁊c̃. Iſta fuit magna eiꝰ
ſapiẽtia q̃ vidit ⁊ ꝓuidit multos ſaluan
dos ab oriẽte ⁊ occidẽte: ⁊ ẽt ab aqlone ⁊
meridie. Ab oriẽte qdẽ veniũt q peniten
tiã agũt in ſua iuuẽtute. Ab occidẽte q i
ſua ſenectute. Ab auſtro q ſũt iter ꝓſpe
ra: ⁊ tñ ibi ſeruant tꝑantiã. Ab aqlone q
ſũt iter aduerſa: ⁊ tñ ibi ſeruãt patiẽtiã.
Unñ ſub typo eccleſie fuit dictuʒ Jacob.
Geñ. xxviij. Dilataberis ad oriẽtem ⁊ ſe
ptẽtrionẽ: ⁊ occidẽtẽ ⁊ meridiẽ. Tertiuʒ
fuit verbũ virtutis ⁊ potẽtie cum dixit.
Uade ⁊ ſicut credidiſti fiat tibi: ⁊ ſanatꝰ
ẽ puer ex illa hora Ecc. viij. Sermo illiꝰ
ptãte plenus ẽ. Deus. n. facit oia verbo
ſuo. ps. Dixit ⁊ fac. ſunt. ipſe mã. ⁊c̃. Uo
lũtate ſua. ps. Oia q̃cunqʒ voluit dñs fe
cit ⁊c̃. Differt aũt multũ in opatiõe ſua
creator a creatura. Agens. n. creatũ. aut
opaf cuʒ motu mora ⁊ labore ſicut hõ ⁊
cetera aĩalia. Aut cũ mora ⁊ ſine labore.
ſicut ſol ⁊ cetera luminaria. Deus auteʒ
opaf ſine mora ⁊ ſine labore ⁊ motu: qꝛ
ſolo ſuo verbo ⁊ volũtate. Qd̃ ſolo ver
bo ipſe opaf teſtaf ipſe centurio dicens:
Dic tm̃ verbo ⁊ ſanabit puer meus. Qd̃
ſola volũtate teſtatur leproſus dicẽs: Si
vis potes me mũdare. Nos aũt nõ ſana
mur: qꝛ verba ſue potẽtie non timemus:
cũ tñ dicaf Hiere. x. Quis nõ timebit te
o rex gẽtiũ. Nec ad ſapientiã eius erube
ſcimꝰ: cũ tñ oẽs nr̃os cogitatus ⁊ opa vi
det. Heb. iiij. Oia nuda ⁊ apta ſũt oculis
eius. Et eiꝰ benignitatẽ ꝯtẽnimus. Ro.
ij. An diuitias bonitatis eius ⁊ patiẽtie
⁊ lõganimitatis eius ꝯtẽnitis. Iſte autẽ
cẽturio iuſte meruit exaudiri a Xp̃o: qꝛ
⁊ verba ſue potentie habuit in timore. ⁊
verba ſue ſapiẽtie habuit i honore: ⁊ ver
ba ſue benignitatis habuit in amore.

¶ Dñica tertia Sermo primus.

Aſcendẽte Jeſu
in nauiculã ſecuti ſunt eũ di
ſcipuli eius. Matth. viij. Se
pe ꝯtingit ꝙ q̃ñquis penitẽtiã inchoat.
grauis tẽtatio eũ pulſat: nec deus ipſuʒ
ſtatiʒ liberat. Ideo recurrere dʒ ad deũ
ꝑ feruẽtem orationẽ ⁊ taʒ ꝑſeuerãter in
ſtare donec ĩpetret dei miſerationẽ. Tã
ta aũt gratia ſepe eũ ꝯſequif ꝙ ipſe etiã
in ammirationẽ excitaf. Iſta oia in iſto
euãgelio ꝑ ordinẽ exprimunf. ❡ Primo
eniʒ ponif penitẽtie aſſũptio cũ dr̃: Aſcẽ
dẽte Jeſu in nauiculã. Tũc. n. deus i na
uiculã aſcẽdit qñ qs ſue ſalutis auidus
pñiam facere incipit. Per nauiculã qdẽ
pñia deſignaf: q ꝑ ipſam hõ ad portũ ſa
lutis deducitur. Et quicũqʒ extra iſtam
nauem inuenitur ad portum ſalutis nõ
perueniet: ſed ipſuʒ vnda infernalis in
uoluet. Ideo ſignificata eſt per archam
Noe: qꝛ illi qui in eã aſcẽderũt fuerũt ſal
uati. Qui vero nõ aſcẽderãt fuerũt ſub
merſi. In hoc tñ diſtat illa archa ab iſta
ſcdʒ ſniaʒ Chryſ. i li. d laudibꝰ pauli. qꝛ i
illã archã lupꝰ ĩtrauit ⁊ lupꝰ exiuit. leo
ĩtrauit ⁊ leo exiuit. coruꝰ ĩtrauit ⁊ coruꝰ
exiuit. hoĩes ĩtrauerũt ⁊ hoĩes exierunt:
qꝛ nec lupo potuit auferre ſuã rapacita
tẽ: nec leoni ſuã ferocitatẽ: nec coruo ſuã
voracitatẽ: nec hoibꝰ ſuã mutare huma
nitatẽ. Sʒ q̃cũqʒ ſcdʒ eũdẽ Chryſ. itrat i
hanc archã pñie: ſi erat lupus mutaf in
agnũ: qꝛ ſi erat raptor vel auarus: dimit
tit rapinã ⁊ induit innocẽtiã: qꝛ nulli no
cet: ſʒ oibus ꝓdeſt. Si erat leo: mutaf in
ouẽ: qꝛ ſi erat elatus ꝑ ſupbiã: efficif mã
ſuetus ꝑ humilitatẽ verã. Si erat coruꝰ
mutaf in colũbam: qꝛ ſi appetebat prius
carnes: mõ pura grana appetit. i. ſi ap
petebat carnales volnptates: modo ap
petit ſpirituales refectiones. Si inſtar
corui differebat ſuam conuerſionẽ pro
craſtinãdo. iuxta illd̃ Soph. ij. Uox can
tantis in feneſtra coruus in ſuplimĩnari
modo facit eã gemitibus ad deũ clamã
do. Juxta illud Yſa. lix. Quaſi colũbe

meditãtes gememus. Aug. Iſta res eſt q̃
multos occidit. dũ dicunt ſemper cras ⁊
cras ⁊ claudif oſtiũ. ⁊ manẽt foris cũ vo
ce cornina: qꝛ noluerũt habere gemitum
colũbinũ. Itẽ hoĩes ſcdʒ eũdẽ Chryſ. in
iſta naui pñie mutanf in ãgelos. Ange
li. n. ex nã hñt excellẽtẽ puritatẽ. ex offi
cio aũt deo hñt aſſiſtere: ⁊ nobis miniſtra
re. Sic ⁊ ſerui dei in nauẽ pñie ingreſſi:
ad ſimilitudinẽ angelorꝫ puritatẽ mẽtis
⁊ corporis ſeruãt: hñtes ꝑ gratiã qd̃ ha
bẽt angeli ꝑ naturaʒ. Inſup deo aſſiſtũt
ꝑ exceſſuʒ ꝯtemplatõis ⁊ proximo mini
ſtrãt ꝯdeſcẽdẽdo eis ꝑ ſobrietatẽ diſcre
tõis. ij. Cor. v. Siue mẽte excedimꝰ deo:
ſiue ſobrij ſumus vobis. ❡ Scdõ pñiam
aſſũptã ſepe ſequif magna tẽtatio: qd̃ no
taf cũ dr̃: Et ecce motus magnꝰ ẽ factus
i mari. Ecc. ij. Fili accedẽs ad ſeruituteʒ
dei: ſta in timore dei ⁊c̃. Cõmotio autem
maris triplici de cã accidere conſueuit.
Aliqñ a cã ſupiori hoc eſt a ſtellis: ⁊ ma
xime erraticis ſcdm Augu. in li. de vita
beata. Iſta ẽt cã innuit in epiſtola Jude.
Fluctꝰ ſeui maris diſpumãtes ſuas ꝯfu
ſiones ſidera errãtia: qbus ꝓcella tene
brarꝫ ẽ ꝯſeruata. Aliqñ accidit a cã infe
riori: hoc eſt ab ipſo fundo maris: qñ ni
mis feruet ⁊ bullit. Iſta cauſa tãgif Job
xli. Ubi dr̃ de leuiathã. Feruelcere faciet
q̃ſi ollã ꝓfundũ maris: ⁊ ponet q̃ſi cum
vnguẽta bulliũt. Aliqñ accidit a cã me
dia. i. a vẽto ab aere veniẽte ⁊ vndas ma
ris ꝯcutiẽte. Iſta aũt cã tangif Dañ. vij.
Uidebã i viſiõe mã. nocte ⁊ c. iiij. vẽ. ce.
⁊c̃. Turbatio igif ⁊ tẽtatio in ſeruis dei
aliqũ accidit a cã ſupiori. i. a deo ꝑmittẽ
te ad ipſorꝫ humiliationẽ ⁊ grẽ cõſerua
tõeʒ: ſicut accidit i paulo: q dixit. ij. Cor.
xij. Ne magnitudo reuelationũ extollat
me: datus eſt mihi ſti. car. mee ⁊c̃. Aliqñ
ab iferiori cã. i. a tyrãno aliquo ꝑſequẽ
te. Mat. xxiiij. Ex illis occidetis ⁊ cruci
figetis ⁊c̃. Aliqñ a cã media. i. a demone
ſeuiẽte: qui in aere caliginoſo moraf. ſi
cut pʒ in Job quẽ ꝑcuſſit vlcere peſſimo
Iſta ſunt illa tria de qbus dicif Matt.
vij. Deſcendit pluuia ⁊ ve. ⁊ flu. ⁊c̃. Per
pluuiã que de celo deſcẽdit: itelligif ad
uerſitas a deo imiſſa. Per flumẽ qd̃ per
terrã fluit: intelligif perſecutio a tyranno
terreno inflicta. Per ventũ q ab aere ve
nit: intelligif tẽtatio a dyabolo deſtina
ta. Iſta aũt turbatio maris tã ſeua fuit:
vt ẽt nauicula opiref fluctibꝰ. Remigiꝰ
in homi. His ꝓcellis tẽtationũ ⁊ tribu
lationũ ſolet concuti fides: ſpes ⁊ chari
tas. Quas ꝓcellas ſic deus ꝑmittit iſur
gere: vt pene ſplẽdor fidei obtenebreſcat
ſpei celſitudo ꝯtabeſcat: ⁊ flãma charita
tis frigeſcat. ¶ Tertio i ipſa tribulatiõe
⁊ tẽtatione ſepe fit auxilij diuini ſubtra
ctio. qd̃ notaf cũ dicif. Ipe vero dormie
bat. Ubi notandũ ꝙ deus alicubi ſemp
dormit: alicubi ſemp vigilat: alicubi quã
doqʒ dormit: quandoqʒ vigilat. In ifer
no quidẽ ſemp dormit: qꝛ dãnatos ꝑpe
tue obliuioni tradit. Job. xxiiij. Obliui
ſcaf eius miſericordia. In celo ſemp vi
gilat: qꝛ ſanctos ſemp cuſtodit ⁊ coronat
Dañ. iiij. Ecce vigil ⁊ ſanctꝰ deſcẽdit de
celo ⁊c̃. In pñti aũt q̃ñqʒ vigilat ſeruos
ſuos a tribulatõibus ⁊ tẽtationibus cu
ſtodiendo. Ideo dixit ꝓpheta: Ecce nõ
dormi. neqʒ dor. ⁊c̃. Aliquando dormit
eos tribulatiõibꝰ exponẽdo. Ideo dicit
ibidẽ ꝓpheta. Exurge quare obdor. dñe
⁊c̃. ¶ Quarto ꝑ ipſa tẽtatione ⁊ auxilij
diuini ſubtractiõe dʒ fieri clamoſa ora
tio. qd̃ notaf ꝑ hoc ꝙ acceſſerũt ⁊ ſuſcita
uerũt eũ dicẽtes. Dñe ſalua nos perimꝰ
Scdm Chryſ. Xp̃s fecit in mari magnaʒ
turbationẽ vt magna turbatio magnuʒ
diſcipulis icuteret timorẽ: ⁊ magnus ti
mor iduceret eos ad clamoſaʒ orõneʒ: ⁊
clamoſa oratio induceret Xp̃m ad ma
gnam miraculi opationeʒ: ⁊ magnũ mi
raculũ induceret hoĩes ad fidem ⁊ ami
rationẽ. Eſt igif xp̃s tẽpore tẽtatõis cla
moſis precibꝰ excitãdus. Auguſtinꝰ. Ex
cita Xp̃m in corde tuo. vigilet fides tua.
tranquillef conſciẽtia tua: ⁊ liberabitur
nauis tua: Idẽ. Ideo preſumunf iuſti in
eccleſia vt preſſi clamẽt clamãtes exau
diantur: exauditi glorificẽt deũ. Iſte au
teʒ clamor non dʒ fieri voce tm̃. iuxta il
lud. Uoce mea ad dñm clamaui. Nõ tm̃
corde. iuxta illud. Clamaui in toto cor
de meo: exaudi me dñe. Sʒ ẽt opere: vt in
ſiſtat ieiunijs: elemoſynis ⁊ macerationi
corporis. Jone. iij. Homines ⁊ iumenta
⁊ boues ⁊ pecora non guſtent quicq̃ ⁊c̃.

DAD DE

Et clamet ad deū in fortitudie. ¶ Quin
to poſt clamoſaȝ oratione ſequit diuina
miſeratio. qđ notat cū dicit. Tūc ſurgēs
imꝑauit vētis ꝛ mari: ꝛ facta ē trāquilli
tas magna. Ipſa. n. tribulatio ē ſicut q̄
dā tēpeſtas q̄ mentē ꝯturbat. Eſt ſicut q̄
dā pluuia: q̄ multas lachrymas generat
Eſt ſicut quoddā nubilū qđ mētē obſcu
rat. Sed xp̄s nr̄is orōibus excitatus ex
pellit oēm tēpeſtatē ꝛ ſuccedit mira trā
q̄llitas. Expellit oēm pluuiā lachrymaꝝ
ꝛ remanet mira iocūditas. de his duob⁹
dr̄ Thob. iij. Poſt tēpeſtatē trāquillū fa
cis ꝛ poſt ꝛc̄. Expellit oē nubilū ꝛ rema
net mira ſerenitas. Mat. xvi. Facto veſpe
dicitis ſerenū erit. rubicūdū ē. n. celum.
Per veſpe p̄ns vita. p mane aūt inchoa
tio vite eterne figurat. In veſpe igit p̄n
tis vite in ſanctis viris ē celū rubicūdū
ideſt cor multis tribulatōibus laceratū
Sȝ in mane vite eterne hēbit ſerenuȝ. i.
cor iocūditatibus exhilaratū. ¶ Sexto
de tanta mētis trāquillatōe cauſat ma
gna āmiratio. qđ notat p hoc qđ dr̄: Por
ro hoīes illi mirati ſūt ꝛc̄. Ammirat. n.
hō ō tāta facilitate. Eccl. xliij. In ſermo
ne eius ſiluit vētus. ps. Tu dn̄aris ptāti
maris ꝛc̄. Ammirat ō priſtina tāta ama
ritudine ꝛ ſubſecuta tāta dulcedine. ps.
Scđm multitudinē doloꝝ me. ꝛc̄. Am
mirat de priſtina difficultate ꝛ ſubſecu
ta facilitate. Ber. in ſermo. Turbat ali
quis vehemēter: ſeu corꝑali quouis icō
modo ſeu tribulatōe aliq̄ ſeculari: ſeu ac
cidia ſpūs ꝛ animi quadā defectōe lan
gueſcēs: iā tētari incipit ſupra quā vale
at ſuſtinere. arbitror ſane velut q̄buſdā
manib⁹ huiuſmodi hoīes īterdū ab an
gelis ſupportari: vt quodāmō nō ſentiē
tes trāſeāt: que tāto tp̄e formidabāt nec
paꝝ mirent poſtmodū: tā ſup poſteriore
facilitate, q̄ ſup priore difficultate.

¶ Sermo ſecūdus. De eodeȝ.

ASCENDĒTE IESU

in nauiculā ꝛc̄. Oliȝ deus fe
cerat nauē inocētie in q̄ po
ſuit Adā vt cū illa ad celeſtē patriā ten
deret: ſȝ illa nauis naufragiuȝ ptulit q̄n
Adā peccauit. Deinde fecit naueȝ ſyna
goge quaȝ terrenis mercibus onerauit:
q: iudeis tm̄ terrena p̄miſit. Sed iſta na
uis etiā naufragiū ptulit: q̄n gubernato
reȝ eius. ſ. Xp̄m iudeus occidit. Iđ fecit
tertiā nauē. ſ. ſanctā eccleſiā q̄ admodū
nauis in p̄ncipio fuit arta: quia paucos
habuit credētes. In fine ēt. ſ. tp̄e antixp̄i
erit anguſta: quia tūc pauci erūt fideles.
In medio aūt eſt lata: q: mō fides ē mul
tū dilatata. De iſta autē naui eccleſie di
cit Chryſ. ſup Mat. Nauigat eccleſia in
ſtructa fideli gubernaculo felici curſu.
p huius ſeculi mare hn̄s deū gubernato
reȝ. angelos remiges. portās choros om
niū ſanctoꝝ erecta in medio ipſa ſaluta
ri arbore crucis i qua euāgelice fidei ve
la ſuſpēſa: flante ſpūſancto ad portū pa
radiſi ꝛ ſecuritatē q̄etis eterne deducit.
Ubi Chryſ. deſcribit nauē eccleſie q̄ītuȝ
ad octo. Primo q̄ītū ad mare qđ hȝ trā
ſire cū dicit. Quia nauigat p huius ſecu
li mare. Mūdus. n. iſte dr̄ mare. ꝛ mare
piculoſuȝ dr̄: q: in eo multi naufragium
patiunt. In mari ſicilie vbi ē ſcilla ꝛ ca
ribdis vix de cētū nauibus pit vna. In
iſto mari vix de q̄ttuor aīabus liberatur
vna. Aug. Amas ſeculum abſorbebit te.
amatores ſuos vorare nouit nō portare.
Iđ rogat pp̄heta dicēs: Nō me d̄mergat
tēpeſtas aque ꝛc̄. Tria rogat. ſ. aut q̄ nō
demergat: aut q̄ nō abſorbeat: aut q̄ nō
includat. Illi demergunt in aquā tēpe
ſtuoſaȝ q cadūt in mortalē culpā ſed tn̄
adhuc pn̄t liberari. Illi abſorbent a p
fundo: q p longā ꝯſuetudinē ſunt p̄fun
dati i pctō. Et iſti aliq̄n ex maxia dei mi
ſericordia liberant. ps. Dixit dn̄s ex ba
ſan: ꝯuertā ꝯuer. ꝛc̄. Sed tūc puteus os
ſuū vrget ꝛ claudit. qđ p̄funditas pctōꝝ
aiaȝ in deſpatōeȝ deiecerit. Dicit tamen
Aug. verbo alludēs. Non vrgebit ſup te
puteus os ſuū: ſi tu nō clauſeris ꝯfitēdo
os tuū. Scđo deſcribit nauē q̄ītū ad gu
bernatorē cū dicit: hn̄s deū gubernato
rē. Iđ nō pōt naufragiū ſuſtinere. Non
eiȝ timēda eſt tēpeſtas quā pater miſeri
cordiaꝝ hȝ in manu ſua cohibēs eā cum
videret expedire. Iob. xxxviij. Quis eiȝ
ꝯcluſit hoſtijs mare ꝛc̄. Ber. Quātūcū
q̄ ſeuiat tribulatio, non putes te dereli
ctū: ſed memineris ſcriptū eē. Cum ipſo
ſuȝ in tribulatōe. Yſa. xliij. Cuȝ trāſieris

per aquas tecū ero ꝛc̄. Aliq̄n tn̄ iſte nau
ta p̄mittit hāc nauē tētationū fluctibus
opiri: ne hō ſecuꝝ ſe reddat. ſȝ ſemp ō ſe
timeat: ꝛ ſpeȝ ſuā in deo ponat. Bern. in
ſermonib⁹. Nuſq̄ eſt ſecuritas frēs: neq̄
in celo neq̄ in paradiſo: multominꝰ in
mūdo. In celo āgelus cecidit ſub p̄ntia
diuinitatis. Adā in padiſo de loco volu
ptatis. iudas in mūdo de ſchola ſalua
toris. diſcipuli ēt fuerūt in piculo in p̄n
tia ſaluatoris. Pōt ēt dici q̄ iſta nauis
eccleſie hȝ q̄ttuor gubernatores. ſ. quat
tuor virtutes. Nā prudētia ipſam regit
ab anteriori q̄ſi a p̄ra. q: eius ē cauere a
piculis vēturis. Iuſticia a poſteriori q̄ſi
a puppi. q: eius ē ſatiſfacere de pteritis.
vn̄ ꝛ cāe q̄ aliq̄n emergūt in naui cernūt
audiunt ꝛ iudicant in puppi. Tēperan
tia a dextris ne nimis reſoluat vel ſecu
rā ſe reddat in pſperis. Fortitudo a ſini
ſtris ne frangat ꝛ ſuccūbat in aduerſis.
Tertio deſcribit ipſam q̄ītū ad remiges
q hn̄t ipſaȝ deducere dicēs: Angelos re
miges. Remigāt. n. āgeli ꝛ eccleſiā dedu
cūt cū tribus ordinib⁹ remoꝝ. ſ. cū pur
gatiua: illuminatiua ꝛ pfectiua. Nā ſcđm
Diony. angeli hn̄t nos purgare: illumi
nare ꝛ pficere. Tūc igit angeli naueȝ ec
cleſie verſus portū paradiſi cū his trib⁹
ordibus remoꝝ trahūt. q̄n alios purgāt
a culpa. alios illumināt in fide vera. ali
os pficiūt i opatōe ſollicita. Iſta tria no
tant Act. xij. in liberatōe petri. Dr̄ enim
ibi q̄ angelus q̄ſi lumē in habitaculo re
fulſit: ꝛ cathenas fregit: ꝛ ipm excitauit
dicēs: ſurge velociter. Tūc angelus illu
minat habitaculū q̄n cor nr̄m p verā fi
dē irradiat. Tūc cathenas frāgit q̄n ne
xus pctōꝝ diſſoluit. Tūc velociter exci
tat q̄n ad bene opandū ſollicitat. Quar
tō deſcribit eā q̄ītū ad onus: qđ hȝ defer
re cū dr̄: Portās choros oium ſcōꝝ. Iſti
aūt chori ſcōꝝ q a naui eccleſie portātur
in tribus gradib⁹ ꝛ ſtatibus diſtinguūt
ſcȝ virginali: viduali ꝛ mrīmoniali: q n̄
ē in aliquo iſtoꝝ ſtatuū. nō ē in naui ec
cleſie q̄ītū ad meritū ſȝ extra. ꝛ ideo ſub
mergit. Iſti tres chori ꝛ ſtatus ſaluādo
rū ſignificant p illos q in iſta nauicula
ꝯtinebant. Ibi. n. erāt Ieſus ꝛ diſcipuli
eius ꝛ hoīes āmirātes. Per ieſuȝ intelli
gunt illi q hn̄t virginalē inocētiā. Per
diſcipulos illi q ſeruāt ꝯtinētiā vidualē
Per ceteros hoīes illi q ſeruāt mrīmo
nialē mūdiciā. Iſti ſunt tres viri de q̄b⁹
dr̄ Ezech. xiiij. Si fuerint tres viri iſti in
medio eius noe Daniel ꝛ iob ipſi iuſti
cia ſua ꝛc̄. Per noe q cū timore rexit ar
chā intelligunt ꝯiugati q ſuā regunt fa
miliā. Per Danielē itelligunt q virgina
lē ſeruāt mūdiciā. Per Iob ſignificātur
penitētes q ſeruāt ꝯtinētiā. Quinto de
ſcribit eā q̄ītū ad arborē: q̄ in naui erigit
dicēs: Erecta in medio ipſa ſalutari ar
bore crucis. De iſta arbore dr̄ Eze. xxvij.
Cedrū de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Sunt aūt duo genera cedroꝝ. ſ. q̄
naſcit in libano q̄ ē valde alta ꝛ odorife
ra. Et ſignificat crucē q̄ adeo alta fuit q̄
ei virtus ad celū aſcēdit: adeo odorife
ra q̄ patrē recōciliauit. Eſt alia cedrus
maritima q̄ poma pducit triplicē ſubſtā
tiā hn̄tia. Quaꝝ p̄ma ē calida. media tē
perata. vltima frigida. Iſta igit cedrus
maritima eſt crux ſancta q̄ ptulit pomū
ideſt xp̄m in quo fuit triplex ſubſtātia. ſ.
deitas: aīa ꝛ caro. Prima. ſ. deitas fuit
valde calida: q: oium vicioꝝ ꝯſūptiua: ꝛ
oiuȝ cordiū iflāmatiua. Heb. xij. De⁹ nr̄
ignis ꝯſumēs ē. Media. ſ. aīa fuit valde
tpata: q: oēs virtutes in ea ſuuȝ tenuere
mediū: nec vnq̄ aliq̄ ad ſuuȝ declinauit
extremū. Ultima. ſ. caro fuit frigida: q:
ab oi ꝯcupiſcentia penit⁹ aliena. Sexto
d̄ſcribit eā q̄ītū ad velū qđ i ea ſuſpēdit
cū dicit. In q̄ euāgelice fidei vela ſuſpē
ſa. Uelū igit i hac arbore ſuſpēſuȝ: ē ipſa
doctrina euāgelica. Sed q: vela regalia
ꝯſueuerūt eſſe diuerſoꝝ coloꝝ: iđ q̄ttuor
euāgeliſte iſtđ velū texuerūt ꝛ diuerſos
colores appoſuerūt. Matthe⁹. n. aptius
egit de xp̄i icarnatōe: q̄ facta ē ex iſinita
dei charitate. Hiere. xxxi. In charitate
ppetua dilexi te ꝛc̄. Et iđ Mattheus ap
poſuit ibi colorē rubeū. q: p colorem ru
beū ignita charitas deſignat. Lucas ap
ti⁹ egit ō xp̄i paſſiōe i q̄ fuit xp̄s denigra
tus. Apo. vi. Sol fact⁹ ē niger tāq̄ ſacc⁹
cilicin⁹. Et iđ lucas appoſuit ibi coloreȝ
nigrū. Marc⁹ apti⁹ egit de xp̄i reſurre
ctōe: i q̄ xp̄s fuit cādid⁹ ꝛ fulgidus. Un̄
ꝛ āgelus q eī⁹ reſurrectōeȝ nūciare venit

in cãdida veſte apparuit. Et iõ marcus ibi
appoſuit colorẽ albũ. Joãnes apl'us egit
õ xp̄i diuinitate q̃ ẽ aurea. iuxta illõ Cant.
v. Caput eius aurꝫ optimũ. Caput xp̄i eſt
de⁹: vt dĩ. i. Cor. xi. Et iõ ioãnes ibi poſu
it colorẽ aureũ. Septio deſcribit eã q̃tũ
ad vẽtũ q̃ ĩpellit cũ dicit. Flante ſpũſcõ
ꝛc. pſ. Spũs tuus bonus ꝛc. de iſto vẽto
ſpũs dĩ. iij. Reg. xix. Ecce ſpũs grãdis ꝛ
fortis ſubuertẽs mõtes ꝛ petras: nõ ĩ ſpũ
dñs ꝛ p⁹ ſpm̃ cõmotio. nõ ĩ cõmotõe dñs:
ꝛ poſt cõmotõez ignis. nõ in igne dñs. ꝛ
poſt ignẽ ſibillus aure tenuis. ꝛ ibi dñs.
Eſt. n. qdã ſpũs malus q p̄eeſt ſupbie. ſ.
lucifer. Et iſte ẽ dẽ q̃ dĩ ſpũs grãdis ꝛ for
tis ꝛc. Eſt ali⁹ q p̄eſt auaricie. ſ. mãmona
Et iſte. ſ. de q̃ ſubdit. Et poſt ſpm̃ cõmo/
tio. ſ. terrenoꝝ. Eſt ali⁹ q p̄eſt carnali cõ/
cupiſcẽtie. ſ. aſmodeus. Et iſte ẽ de quo
ſubdit. Et poſt cõmotionẽ ignis. ſ. luxu/
rie. Dyabolus. n. p̄mo mentẽ occupat p
ſupbiã: deide ipſam illaq̃at p auaritiaꝫ.
Tãdẽ ipſaꝫ inflãmat p malã cõcupiſcẽtiã.
Hꝫ igit dyabolus naues ſuas. Una ẽ na
uis ſupboꝝ: q̃ ducit a lucifero. Alia aua
roꝝ: q̃ ducit a mãmona. Alia luxurioſo/
rũ: que ducit ab aſmodeo. In nulla iſta/
rũ ẽ dñs. Sꝫ deus hꝫ nauẽ humiliũ pau
peꝝ ꝛ mũdoꝝ: q̃ ducit a ſpũſcõ q̃ eſt ſibi/
lus aure tenuis. Ipſe enĩ delectat: cum
ſit ſibillus. ꝛ refrigerat cũ ſit aura: ꝛ trã
quillat cũ ſit tenuis. ¶ Octauo deſcribit
eam quãtũ ad portũ ad quẽ deducit cuꝫ
dicit: Ad portũ paradiſi: ꝛ ſecuritatẽ q̃e/
tis eterne õducit. In portu. n. naute ſũt
ſecuri a piratis ꝛ vẽtis. Sũt q̃eti: a labo
rib⁹ p̄ſtinis. Sũt opulẽti ex mercib⁹ de/
portatis. Unũ port⁹ a portatis mercibus
nomẽ accepit. Sic ꝛ illi q ſũt ĩ portu ce/
leſtis patrie ſunt ſecuri a tẽtationibus
hoſtis: quieti a laboribus p̄ſtinis: ꝛ opu/
lenti ex mercibus bonis. Yſa. xxxij. Se/
debit populus meus in pulchritudine
pacis. Ecce q̃ quieti. In tabernaculis fi
ducie. Ecce q̃ ſecuri. Et in requie opu/
lenta. Ecce q̃ opulenti.

¶ Sermo tertius.

Aſcendẽte Jeſu
in naniculã ꝛc. Scđm beatũ
hiero. in origiali ſup Matt.
Quotieſcũqꝫ turba dñm cõprimebat: ipſe
tria refugia habebat. ſ. deſertũ: montẽ ꝛ
nauẽ. De refugio deſerti dĩ Marci. vi.
Uenite ſeorſuꝫ in deſertũ: ꝛ regeſcite pu
ſillũ. Erãt. n. q̃ veniebãt ꝛ redibãt multi
ꝛ nec ſpaciũ mãducãdi habebãt. De re/
fugio montis dĩ Matt. v. Uidens ieſus
turbas aſcẽdit in montẽ. De refugio na
uis dicit Luc. v. Cuꝫ turbe irruerent in
eum ꝛc. Et ſequitur. Aſcendit autem in
vnam nauẽ que erat ſymonis ꝛc. Quo/
tiens ergo opprimimur a tumultibus
cogitationum: tẽtationum vel ſollicitu
dinum. debemus refugere ad deſertum
penitẽtie: q: ibi inueniemus quietẽ ꝛ re/
fectionẽ. Joan. xvij. In mũdo preſſuraꝫ
habebitis: in me autẽ paceꝫ. Matth. xi.
Uenite ad me oẽs q laboratis ꝛ onerati
eſtis: ꝛ ego reficiã vos. Ad montem ha/
bitationis ſuperne. De quo monte dicit
in pſ. Dñe qs habitabit in tabernaculo
tuo ꝛc. Ad illũ mõtem debemus refuge/
re deſiderio ꝛ conuerſatõe. Phil. iij. No
ſtra cõuerſatio in celis eſt. Ad naueꝫ cru
cis dñice: de qua dĩ myſtice hic. Aſcẽdẽ/
te ieſu in naniculã. i. in crucẽ ſuã: p quã
mare p̄ſtis ſeculi tranſiuit. Diſcipuli ẽt
oẽs fideles dbẽt eũ ſeq. Juxta illõ Mat.
xvi. Si qs vult poſt me venire abneget
ꝛc. De iſta aũt nanicula crucis qnqꝫ ſũt
vidẽda. Primo q̃ fuerit eius cã. Scđo q̃
fuerit eius arbor. Tertio qđ fuerit eius
veluꝫ. Quarto qs fuerit eius mercator.
Et qnto que fuerint eius merces. ¶ Cir
ca p̄mũ notãdũ q̃ eius cã fuit quadru/
plex. ſ. efficiẽs: materialis: formalis ꝛ fi/
nalis. Efficiẽs cã fuit ipſa beata trinitas
ſcꝫ pat q ibi poſuit ſuã potẽtiã ĩquãtuꝫ
p baculũ crucis hoſtẽ potẽter percuſſit.
Yſa. xxx. A voce dñi pauebit aſſur virga
pcuſſus. Numeri. xxiiij. Exurget virga
ex iſrael: ꝛ pcutiet oẽs du. ꝛc. Fili⁹ ibi po
ſuit ſuã ſapiẽtiã: ĩquãtũ diaboli aſtutiã
p crucis muſcipulã decepit. Aug. Uenit
redẽptor noſter: ꝛ victus eſt deceptor. Et
qđ fecit redẽptor captiuatori nro. Tetẽ/
dit muſcipulã. ſ. crucẽ ſuã: ꝛ poſuit ĩ ea
eſcã ſcꝫ ſanguinẽ ſuũ. Ille aũt voluit ra
pere ſanguinẽ noſtri debitoris: pp qđ re
ceſſit a debitoribus. Spũſſanctus ibi po
ſuit ſuã miſericordiã. ad Titũ. iij. Nõ ex

opibus iuſticie que fecimus ꝛc. Cã mate
rialis fuit aduerſitas lignoꝝ: q: de quat
tuor differentijs lignoꝝ cõpaginata fuit
crux. Pes. n. ſiue trũcus q in terra fige/
bat fuit de cedro. Stipes q in altũ erige
bat fuit de cypreſſo. Brachia ſiue lignuꝫ
trãſuerſale fuit de palma. Tabula ſuper
poſita fuit oliua. ¶ Per iſta quattuor li/
gna ſignificant quadruplex crucis effi/
cacia. ¶ Prima eſt q: malas cogitatões
fugat. qđ ſignificat per cedrũ: cui⁹ odor
fugat ſerpentes. ¶ Scđa eſt q: in tribu/
latõe cõſtãtiã preſtat. qđ ſignificat per cy
preſſuꝫ: que nullius vẽti ĩpulſu comam
amittit. ¶ Tertia eſt: q: de hoſte trium/
phat. qđ ſignificat per palmã: qua victo
res coronabant. ¶ Quarta eſt: q: amari/
tudinẽ penitẽtie tẽperat. qđ ſignificat p
oliuã cuius liquor dolores vulnerũ dul/
corat. In his quattuor caſibus cõſueui/
mus nos crucis ſignaculo cõmunire: vel
cũ aliqua turpis cogitatio ſe ingerit: vel
cũ aliqđ periculũ ſubito emergit: vel cũ
aliqđ fantaſma dyabolicũ ſenſibus no/
ſtris ſe obijcit. vel cũ aliqs dolus nos ar
ripuit: vel cũ aliqs timor nos ĩuadit. Cã
formalis ẽ: q: ad inſtar nauis in p̄ncipio
fuit anguſta: in medio lata in fine ſtricta
Sic fuit anguſta in p̄ncipio: vt caput ibi
locũ nõ haberet vbi ſuſtẽtaret. Sic fuit
arta in fine: vt pes ſup pedẽ poneretur.
Sic fuit lata ĩ medio: vt brachia in lõgũ
extẽderent. Cã finalis fuit: vt genus hu
manũ p mare huius ſeculi ſecure tranſi/
ret. Iſte. n. mũdus eſt mare: vallis ꝛ flu/
uius. iõ parauit nobis crucẽ tanq̃ na/
niculã: ſcalã ꝛ pontẽ. Quia. n. mundus
eſt mare in quo multi p̄iclitant: ideo de/
dit nobis crucẽ tanq̃ nanicula: vt p caꝫ
ſecuri tranſeamus: ꝛ ſaluari poſſimus.
Sap. xiiij. Exiguo ligno credũt homies
aĩas ſuas: ꝛ trãſeũtes mare: p ratẽ libera
ti ſũt. Quia eſt vallis dedit nobis crucẽ
tanq̃ ſcalã: vt de valle miſerie poſſimus
aſcẽdere ad montem habitatõis eterne.
Iſta ſcala ſignificata ẽſt Geñ. xxviij. Ubi
dicitur q̃ Jacob vidit ſcalam ſtantẽ ſu/
per terra ꝛ cacumẽ eius tangẽs celum.
Quia eſt fluuius: dedit nobis crucẽ tan
q̃ pontẽ ſiue baculũ quo ſecuri tranſea/
mus: ſiue trãſuadare poſſimus. Heb. ix.
Xp̄s aſſiſtens põtifex ꝛc. Fuit enĩ pon/
tifex ſcꝫ pontẽ faciẽs: in quo ponte ipſa
crux fuit p trabe: caro xp̄i ſuſpẽſa p ta/
bula appoſita: quattuor clauis firmata.
Eſt etiã baculus iuxta illud Geñ. xxxij.
In baculo meo trãſiui iordanẽ iſtuꝫ ꝛc.
¶ Secũdo vidẽdũ eſt q̃ fuerit arbor in
iſta nanicula. Arbor quidẽ eius fuit xp̄s
Sicut. n. in naui arbor ſtat erecta: ſic in
cruce caro xp̄i fuit extẽſa. de iſta arbore
dicit Ezech. xxviij. Cedrũ de libano tule
runt: vt facerẽt tibi malũ. Aſſimilat eiꝫ
xp̄s cedro. nõ tãtuꝫ pp̄ter ſui ſublimita
tem: ſed ẽt pp̄ter fructus qualitatẽ. Po
ma enĩꝫ cedri in aliqua ſui parte ſũt dul
cia: in alia acetoſa. In alia inter dulce ꝛ
acetoſuꝫ ſũt media: p que ſignificat tres
in xp̄o ſubſtãtie. Eius. n. diuinitas fuit
dulciſſima. Eius caro fuit amaritudine
plena. Yſa. i. A plãta pedis vſqꝫ ad ver/
ticẽ: nõ ẽ in eo ſanitas. Eius anima etiã
fuit dolore plena. inquãtũ carne relicta
patiebat. ꝛ fuit dulcedine repleta: ĩquã/
tum diuinitate fruebat. pſ. Conſcidiſti
ſaccũ meum. Ecce amaritudo. Et circũ/
me leti. Ecce fruitio. ¶ Tertio vidẽduꝫ
eſt qđ fuerit velũ. De iſto velo dĩ Ezech.
xxvij. Byſſus varia de egypto contexta
eſt tibi in velũ. Iſtud igit veluꝫ dĩ fuiſſe
variũ: q: cõtextũ de colore albo rubeo ꝛ
aureo. Color albus ẽ eius caro mũdiſſi/
ma. Color rubeus ẽ eius anima in chari
tate feruẽtiſſima. Color aure⁹ eſt eius di
uinitas p̄cioſiſſima. Can. v. Dilect⁹ me/
us cãdidus ꝛ rubicũdus. Candidus pp
carnis puritatẽ. Rubicũdus pp aĩe cha/
ritatẽ. Electus ex milib⁹: pp̄ter diuinaꝫ
maieſtatẽ. ¶ Quarto eſt vidẽdum qs in
iſta nanicula fuit mercator. Ipſe. ſ. xp̄s.
De quo dicit Prouer. vl. Facta ẽ q̃ſi na/
uis iſtitoris de longe portãs panẽ ſuuꝫ.
In iſta autẽ naui iſte mercator portauit
paneꝫ ſuum. ſ. ſeipm qui dicit Joan. vi.
Ego ſuꝫ panis viuus ꝛc. Et portauit de
longe. Iſtud autẽ de longe dicit diſtãtiã
locorũ: q: de celo in terram. Uel dicit di
ſtantiam naturarũ: q: iſte panis conſtat
ex natura diuina ꝛ humana: que in infini
tum diſtãt. Uel dicit diſtãtiã meritoꝝ: q:
nulla noſtra merita meruerunt vt deus
ad nos veniret ꝛ hõ fieret. De iſto autꝫ

pane dꝛ Hiere.xi. Mittamus lignũ i pa
nem eius.i.mittamus panẽ celeſtẽ in li/
gnũ eius.i.in crucẽ.¶ Quinto vidẽdũ
ẽ que ſint merces quas iſte mercatoꝛ poꝛ
tauit. De quibus mercibus ſic dicit Au
gu.ſuper illud Heb.ij. Et liberaret eos
qui timoꝛe moꝛtis ⁊c̃. In iſto enim ſecu/
lo maligno qd abũdat niſi naſci:laboꝛa
re ⁊ moꝛi. He ſunt merces religionis no
ſtre:⁊ ad tales merces mercatoꝛ ille de/
ſcendit. Et qꝛ oĩs mercatoꝛ dat ⁊ accipit
dat qd̃ habet:⁊ accipit quod non habet.
Chꝛiſtus in iſta mercatura dedit ⁊ acce/
pit. Accepit a nobis qd̃ hic abũdat.ſ.na
ſci:laboꝛare:⁊ moꝛi. Dedit renaſci:rſurgẽ
⁊ in eternũ regnare. Ex his pꝫ ꝙ xp̃s a
nobis tres merces accepit.ſ.naſci:labo/
rare:⁊ moꝛi. De pꝛima merce dꝛ Yſa.ix.
Paruulus natus ẽ nobis ⁊c̃. De ſecun/
da.p̃s. Paup ſum ego ⁊ in labo.⁊c̃. De
tertia Phil.ij. Factus eſt obediens vſqꝫ
ad moꝛtẽ ⁊c̃. Nobis aũt dedit tres ſuas
merces.ſ.renaſci:reſurgere:⁊ in eternũ
regnare. De pꝛima Jo.i. Dedit eis ptãtẽ
fi.⁊c̃. Joã.iij. Niſi quis renatus fuerit ex
aqua ⁊ ſpũ ⁊c̃. De ſecũda Jo.v. Ego re/
ſuſcitabo euꝫ i nouiſſimo die. De tertia
Luc.xij. Nolite timere puſillus grex ⁊c̃.
¶ Dñica quarta. Sermo pꝛimus.

Simile eſt regnuꝫ
celoꝝ homini qui ſeminauit
bonũ ſemen in agro ſuo. Mat
thei.xiij.¶ Iſtã parabolam de ſeminan/
te bonũ ſemen:⁊ ſupſeminãte zizania do
minus p ſemetipm expoſuit. ſecũdũ cu/
ius expoſitionẽ in iſto euangelio plura
videnda occurrunt.¶ Pꝛimo vidẽdum
ẽ quis ẽ iſte qui ſeminat:qꝛ filius hominis
Dyabolus quidẽ in mũdo ſeminauerat
tria ſemina peſtifera.ſ.ignoꝛãtiaꝫ:culpã
⁊ miſeriã. Ideo d celo venit celeſtis agri
cola poꝛtans tria ſemina illis contraria
ſ.ſapiẽtiã:grãm:⁊ gloꝛiã. De quibus dꝛ
Jo.i. Uidimus gloꝛiam eius ⁊c̃. Ecce ſe
men gloꝛie. Plenum gratie. Ecce ſemen
gratie. Et veritatis. Ecce ſemen ſapi/
entie. Pꝛimo igitur dyabolus ſemina/
uerat ignoꝛãtiam ⁊ ob hoc mũdus erat
tenebꝛoſus. ideo chꝛiſtus poꝛtauit ſapiẽ/
tiam illuminãtẽ. Joã.i. Lux in tenebris
lucet ⁊c̃. Roma.xiij. Nox pꝛeceſſit:dies
aũt appꝛopinquauit. Secũdo dyabolus
ſeminauerat culpam:⁊ ob hoc mundus
erat frigidus. Hiere.vi. Sicut frigidam
facit ciſterna aquam ſuam.ſic frigidam
facit malicia aĩam ſuam. ideo xp̃s poꝛta
uit gratiam inflãmanteꝫ. Luc.xij. Ignẽ
veni mittere in terrã ⁊c̃. Tertio dyabo/
lus ſeminauerat miſeriaꝫ ⁊ ob hoc mun
dus erat ignominioſus. Ad tantaꝫ qui/
dem miſeriam ⁊ ignominiã homo deue
nerat ꝙ iumentis ſimilis factus erat.
ideo xp̃s poꝛtauit gloꝛiam exaltantem.
Adeo quidẽ hoĩeꝫ exaltauit ꝙ qui erat
iumentis ſimilis. fecit eum fratrem ſu/
um. angelis ſociũ. regẽ celeſtem. ⁊ omni
bus creaturis pꝛelatum ⁊ pꝛincipẽ. Iſta
tanguntur in p̃s. Quid eſt homo ꝙ me/
moꝛ es eius ⁊c̃. Ac ſi dicat. Licet homo
eſſet vilis cõditoĩs. tamẽ tu memoꝛ eius
fuiſti:⁊ euꝫ viſitaſti quãdo cũ ipſo parẽ/
telam cõtraxiſti. ⁊ quãuis eum paulomi
nus ab angelis minueris ꝓpter naturã
coꝛruptibileꝫ. tamẽ eũ adequaſti eis per
gloꝛiam cõſimileꝫ. p̃s. Gloꝛia ⁊ hono. co/
ronaſti eũ. quia feciſti eũ regẽ celeſtem.
⁊ cõſtituiſti eũ ſuper opera manuũ tuaꝝ
qꝛ feciſti eũ omnibus creaturis pꝛelatuꝫ
⁊ pꝛincipẽ.¶ Secundo videndũ ẽ quis
ſit ager:quia mũdus. In iſto tamẽ agro
ſunt ſepe pꝛurigines malaꝝ cõcupiſcẽ
tiarum punctiões ſeculariũ ſollicitudi/
nũ. ⁊ deſtructa ſepes quinqꝫ ſenſuũ. De
iſtis tribus dꝛ Prouer.xxiiij. Per agrũ
hoĩs pigri tranſiui:⁊ p vineã viri ſtulti.
⁊ ecce totũ repleuerãt vꝛtice ⁊c̃. Ut ergo
coꝛ nr̃m ſit ager aptus ad ſeminãdũ de/
bemus euellere vꝛticas male cõcupiſcen
tie ⁊ plãtare mirtũ tpantie. Yſa.lv. Pro
vꝛtica creſcet mirtus. Uꝛtica aũt vocata
ẽ ex eo ꝙ tactu adurit. ⁊ ẽ ignee nature
⁊ pꝛuriginẽ generat. ⁊ iõ cõcupiſcentiaꝫ
carnalẽ deſignat. Mirtus ſcd̃m Iſid. dꝛ
a mari ex eo ꝙ in terris maritimis na/
ſcitur. Et ẽ nature tpatiſſime. ⁊ ſignifi/
cat cõtinentiam. Tũc igiẽ p vꝛtica cre/
ſcit mirtus:qñ in carne in qua oꝛiebatur
pꝛuritus cõcupiſcentie:oꝛiẽ nitoꝛ pudi/
citie. Debemus ẽt eradicare ſpinas pun
gentiũ ſolicitudinũ ⁊ facẽ coꝛ nouum.
Hiere.iiij. Nouate nobis nouale:⁊ noli
te ſerere ſuper ſpinas. Debemus etiam
edificare circa ſenſus coꝛpis ſepẽ cuſto/
die. Eccle.xxviij. Sepe aures tuas ſpis
⁊c̃. Eccs.x. Qui diſſipat ſepẽ moꝛdebit
eũ coluber.ſ.infernalis. Tertio vidẽdũ
ẽ quid ſit triticũ. qꝛ filij regni. Triticum
enim exterius hꝫ ruboꝛẽ:interius cãdo/
rem. Panes enim de tritico mille cibis
admixtus mille ſapoꝝ erit receptiuus.
Sic ⁊ ſerui dei exterius ad ꝓximuꝫ hñt
charitatẽ. interius in coꝛde hñt purita/
tẽ. Cõſiderãdo ẽt infinita opa ⁊ bñficia
dei. infinitũ ide hauriũt ſapoꝛẽ. Cañ.v.
Dilectus meꝰ cãdidus ⁊ rubicũdus ele/
ctus ex milibus. Cãdidus pp puritateꝫ.
rubicũdus pp charitatẽ. Electus ex mili
bus pp tã multiplicẽ ſapoꝛẽ. Quarto vi
dendũ ẽ que ſuit zizania:qꝛ filij nequaꝫ.
Zizania eiꝫ tria hñt.ſ.vim acutã. vẽtoſã
⁊ venenoſaꝫ. Inquãtũ hñt vim acutã ſi/
gnificant auaritiã. Auari enim ſunt val
de acuti ad dcipiẽdũ. p̃s. Sicut nouacu
la acuta ⁊c̃. Sicut eniꝫ nouacula acuta
ducta p caput:cito ⁊ totalr̃ radit. ſic aua
rus ſimplices cito ⁊ totalr̃ ſpoliat ⁊ de/
cipit. Inquãtũ aũt zizania hñt vim ven
toſam ſignificãt ſupbiaꝫ. Proue.x. Qui
nitiẽ mẽdacijs hic paſcit vẽtos. idẽ ſeqẽ
aues volãtes. Supbus eiꝫ nitiẽ mẽdaci
is adulationũ. ⁊ ſeqẽ vẽtos ſuaꝝ ãbitio/
nũ. Uẽtꝰ eiꝫ dꝛ eo qd̃ violẽtus venit. ⁊ tñ
ſubito deſinit. Sic ãbitõces ſepe i magni
tudine veniũt:⁊ cito deficiũt. Talis ẽt ſe
quiẽ aues volãtes ſuoꝝ dſideꝛioꝝ. Auis
eĩm ſcd̃m Iſid. dꝛ ab a qd̃ ẽ ſine ⁊ via:qꝛ
nõ hꝫ certam viam. ſꝫ per aera vagãdo
diſcurrit. Sic ⁊ ſupbi p varia deſideria
diſcurrũt. ⁊ nihil ſtabile i mẽte figũt. In
quãtũ aũt zizania hñt vim venenoſam
ſignificãt luxuriã. Deut.xxxij. Uenenũ
aſpidũ inſanabile. Aſpis eĩm dꝛ ab aſp/
gẽdo. qꝛ venenũ ſpargit. ⁊ ſignificat dia/
bolũ qui ſemp venenum ſpargit luxurie
qd̃ dꝛ inſanabile. Aſpis aũt ne audiat i/
cantatoꝛis vocẽ vnaꝫ aurẽ in terrã figit.
aliaꝫ cũ cauda claudit. Hec ẽ duplex cã
quare ſepe luxurioſi non ſananẽ. Una ẽ
qꝛ hñt copiã diuitiaꝝ terrenarũ que ſũt
materia luxurie. Et hoc ẽ aurẽ coꝛdis in
terram figere. Alia qꝛ pꝛomittũt ſibi lon
gã vitã. Et hoc ẽ caudã in aure ponere.
Quinto vidẽdum ẽ qui ſint hoĩes doꝛ
miẽtes. qꝛ p̃lati negligẽtes. Tria aũt ſũt/
genera hoĩuꝫ qbꝰ periculoſuꝫ ẽ doꝛmi/
re.ſ.paſtoꝛes. gregis gubernatoꝛes na/
uis. ianitoꝛes obſeſſe vꝛbis. Periculoſũ
igiẽ ẽ qñ pꝛelati doꝛmiũt. Pꝛio qꝛ ſũt dñi
ci gregis paſtoꝛes. vñ dicebat iacob q fue
rat paſtoꝛ Geñ.xxiij. Fugiebat ſomnꝰ ab
oculis meis. Luc.ij. Paſtoꝛes erãt in re/
gione eadẽ vigilãtes ⁊c̃. Scd̃o qꝛ ſũt na
uis eccleſie gubernatoꝛes. Prouer.xxij.
Eris ſicut doꝛmiẽs in medio maris ⁊c̃.
Tertio qꝛ ſunt vꝛbis eccleſie ianitoꝛes.
Eccleſia eiꝫ ẽ mõ obſeſſã a demonibus ⁊
tyrãnis. ⁊ iõ piculum cẽt ſi iſti ianitoꝛes
doꝛmirẽt. Uñ pꝛimus ianitoꝛ repꝛehẽdi
tur. Mar.xiij. Simõ doꝛmis ⁊c̃. Hoc ſi/
gnificatũ ẽ.ij.Reg.iiij. Ubi dꝛ ꝙ oſtiaria
purgãs triticũ obdoꝛmiuit:⁊ ſic interfe/
ctus ẽ iſboſeth. Sexto vidẽdũ ẽ quis ſit
inimicus hõ. qꝛ diabolus. Scd̃ꝫ eiꝫ Gre.
Inter malos ⁊ caput eoꝝ tanta ẽ vnitas
⁊ cõfoꝛmitas ꝙ aliqñ mẽbꝛa appellãtur
noĩe capitis. Jo.vi. Unꝰ ex vobis dia/
bolus ẽ. aliqñ caput noĩe mẽbꝛoꝝ. ſicut
hic vbi diabolus vocatus ẽ hõ. Siẽr in/
ter bonos ⁊ xp̃m caput. ſcd̃m Aug. tanta
ẽ vnitas ꝙ aliqñ mẽbꝛa vocaẽ noĩe capi
tis. p̃s. Nolite tãgẽ xp̃os meos ⁊c̃. Aliqñ
caput aſſumit pſonã membꝛoꝝ. Act.ix.
Saule ſaule quid me pſequeris ⁊c̃. Se/
ptimo vidẽdũ ẽ quid ſit meſſis. qꝛ cõſũ/
matio ſeculi. Sancti enim viri modo ſe
minant cum laboꝛe qui laboꝛ ẽ tantus ꝙ
aliqñ fletuꝫ inducit. p̃s. Euntes ibãt ⁊ fle
bant ⁊c̃. Expectant aũt cũ patiẽtia ⁊ ti/
moꝛe. De patiẽtia dꝛ Ja.v. Ecce agrico/
la expectat pꝛecioſum fructuꝫ terre ⁊c̃.
Sunt in timoꝛe. qꝛ multa picula ſemini/
bus iminent. Joel.i. Reſiduum eruce co
medit locuſta. ⁊ reſiduum locuſte come
dit bꝛucus ⁊c̃. Metunt vero cũ gaudio
⁊ exultatione. p̃s. Qui ſeminat in lachꝛy
mis ⁊c̃. Mali aũt metent in doloꝛe. Job
iiij. Uidi eos qui opanẽ iniqtatẽ ⁊ ſemi/
nant doloꝛes ⁊ metũt eos ⁊c̃. Octauo vi/
dendum eſt qui ſint meſſoꝛes:qꝛ angeli.
Ad quos tria expectabant ſicut ex pñti
euangelio colligiẽ:ſ. meſſio. collectio. ⁊
ligatio. Meſſio erit in ſepatione maloꝝ
a bonis tranſitoꝛijs. que ſecũdũ Aug. cũ

tanto amoꝛe dilexerunt ꝙ membra ſua ca fecerūt. Et iō ſicut dolet hō in mēbri abſciſſione. ſic dolebūt in eoꝝ ſepatione. Collectio erit in ſeggregatōe reprobořū a bonis. Mat. xiij. Exibūt angeli ⁊ ſepabunt malos de medio iuſtoꝝ ⁊c̄. Alligatio erit in aſſociatiōe reproboꝝ cū reprobis. Greg. Sic ī domo pr̄is mãſiões multe ſunt. ꝑ diuerſitate virtutis. ſic dānatos diuerſo ſupplicio gehēne ignis ſubijcit diſparitas criminis.

¶ Sermo ſecūdus.

Domine nōne bonum ſemē ſeminaſti in agro tuo ⁊c̄. Ager iſte ſunt corda fidelium q ſūt ager alchedemach. h̄ ē ager ſanguinis ex eo ꝙ xp̄s eoꝝ aīas ſuo ſanguine ꝯpauit. In iſto agro diabolus ſepe ſemina mala ſpargit. Nō eī̄m tēptat malos ſed bonos: qꝛ ſcd̄m Greg. Illos pulſare negligit quos q̄eto iure poſſidē ſe ſentit. Bonos aūt ſicut alibi dicit idē Greg. aſſidua tēptatione impugnat vt ſaltem tedio vincat. Serui igit̄ patriſfamilias ſunt ſicut p̄lati. ⁊ doctores ſciētes agruꝫ iſtū tā care a xp̄o ēptū: ⁊ tā bene ſeminatum: ⁊ tn̄ vidētes in eo ſemē ꝯtrarium. querūt ⁊ dicūt. Dn̄e nōne bonū ſemē ſeminaſti in agro tuo ⁊c̄. Ubi tria tāguntur. Prio tāgit̄ ꝓpoſita qō cū dr̄: Dn̄e nōne bonū ſemen ⁊c̄. Scd̄o ꝓpoſite qōnis āmiratio cū dr̄. Un̄ ergo hꝫ zizania. Tertio ipi⁹ qōis ⁊ āmiratiōis d̄terminatio. cū dr̄. Inimic⁹ hō hoc fec̄. Circa p̄mū notādū ꝙ ager dei ſic̄ xp̄s expōit ē mūdus. ſ. ſerui dei q ſunt de mūdo quātū ad habitationē. Juxta illud Jo. xvij. Et hi ī mūdo ſunt. ſꝫ tn̄ ſunt in celo quātū ad conuerſationē. iuxta illud Phil. iij. Noſtra cōuerſatio in celis ē. Iſte ē ille ager de quo dr̄ Joſue. xv. Qō axa ſuaſa ē a viro vt petēt a p̄re ſuo agrū: ⁊ dixit: Terrā auſtralē ⁊ arētē dediſti mihi. iūge ⁊ irriguam. Deditq̄ꝫ ei irriguā ſuperius ⁊ inferius. Iſta ſunt illa tria. ſ. corpus. anima. ⁊ ſpiritus que ponit apoſtolus dicēs i. Theſſal. v. Ipſe aūt deus pacis ſanctificet nos ꝑ oīa vt īteger. ⁊c̄. Iſta aūt tria a dn̄o cū ſuſpirijs petē debem⁹. Illi hn̄t terraꝫ auſtralē ⁊ arētē q hn̄t corp⁹ aridū ideſt ab omni carnali ꝯcupiſcentia exſiccatum. Gen̄. i. Congregentur aque ideſt carnales concupiſcentie in locum vnū ideſt in matrimonio. Et in virginibus ⁊ in continentibus. appareat arida ideſt caro ab omni libidine exſiccata. Illi habent irriguum inferius. quorum anima ſepe pro nimia tribulatiōe afflicta emittit lachrymas doloris. Joan. xvi. Amen amen dico vobis quia plorabitis ⁊ flebitis ⁊c̄. Illi habent irriguum ſuperius quorum ſpiritus p̄e deſiderio celeſtium ſepe emittit lachrymas deuotionis. Fuerunt mihi lachryme mee ⁊c̄. Talis igit̄ ager ſic aridus in corpore. ſic irriguus inferius in anima. ſic irriguus ſupi⁹ ī ſpiritu. aptus ē ad ꝓducēdū liliū roſam ⁊ violam. Nā in corpore arido. ſ. mortificato creſcit liliū caſtitatis ⁊ pudicitie. Eſt aūt p̄cioſior talis ariditas q̄ꝫ cōiugalis fecūditas. Yſa. lvi. Nō dicat eunuchus. Ego lignum aridū. Nomē ſempiternuꝫ dabo eis. Iſtud nomen ſempiternū ē illud de quo dr̄ Sap. iiij. O quā pulchra ē caſta generatio cum claritate ⁊c̄. In aīa irrigua per amaritudinē naſcit̄ roſa patientie. quia ſicut dicit Grego. Abel ager ē non valet queꝫ Cayn malitia nō exercet. Au. Oīs malus aut iō viuit vt corrigat̄ aut iō viuit vt ꝑ ipꝫ bōi exerceat̄. In ſpū irriguo ꝑ deuotionē naſcit̄ viola cōtemplationis ſuperne. Yſa. xxvi. Spiritus meus in p̄cordijs meis ⁊c̄. ¶ Secundo ponit̄ ꝓpoſite qōis āmiratio cuꝫ dr̄: Unde ergo hꝫ zizania. Ad iſtā queſtiōeꝫ pōt reſpōderi ꝙ p̄ter cām quā pōit dominus dicens. Inimicus hō hoc fecit. Sunt alie tres cauſe ex quibus zizania oriuntur. ¶ Primo ex cultorum negligentia: quādo agrū purgare negligunt. Cū tritico eniꝫ cōſueuerūt creſcere zizania ſicut dr̄ hic. Palee que tn̄ nō ſunt recōdende cū tritico. Hiere. xxiij. Quid paleis ad triticū dicit dn̄s. Et ſpine. Mat. xiij. Simul exorte ſpine ſuffocauerunt illud. hec aūt inter ſe ita differunt. quia zizania non ſunt de ſemine tritici. In herba tamen aſſimilantur tritico. Palee vero ſunt de ſemine tritici: in fructu tamen tritico nō aſſimilant̄. Spine aūt nō ſunt de ſemine tritici nec in aliquo aſſimilant̄ ſed nocent. Semē tritici ē fides dei. Ex qua oīa bona opa nr̄a naſcuntur. Hꝛ̄tici ſunt zizania. qꝛ nō naſcunt̄ ex ſemine tritici. i. ex fide dei. Aſſimilant̄ tn̄ tritico. i. catholicis in herba. i. in cōuerſatione ſimulata. Mat. vij. Attendite a falſis ꝓphetis q veniūt ad vos ⁊c̄. Iſta talia zizania ſunt cōburenda ſicut dicit̄ hic. Palee vero ſunt falſi xp̄iani qui lꝫ naſcant̄ ex ſemine tritici. i. ex fide dei. nō tn̄ hn̄t fructū boni opis. Et quāuis palee ꝓſint tritico. tn̄ nō recōdunt̄ in horreo cū tritico. Sic ēt tales quāuis ꝓſint bonis tn̄ qꝛ non ſunt boni in igne eterno cremabunt̄. Mat. iij. Paleas aūt cōburet igni ⁊c̄. Iſti ſunt ſimiles illis de quibus dr̄ Judic. xij. ꝙ nō poterant dicere ſeboleth quod iterp̄tat̄ ſpica. ſꝫ chebolech qō īterp̄retat̄ palea. Spine vō ſunt hoīes impij qui nec fidē vident̄ hr̄e nec opa. ⁊ inſup bonos ꝑſequūtur. aut in ꝑſonis vt tyrāni. aut in rebus vt vſurarij aut in vita ꝑ malū exēplū. ſicut mali p̄lati. Tales ēt ſpine cōburent̄. Yſa. xxxiij. Spine cōgregate igni cōburent̄. ¶ Secundo naſcunt̄ zizania ex aeris corruptela. ⁊ ſignat maloꝝ ſocietatē. que bonos corrūpit. Et vbiq̄ꝫ ē periculoſa ⁊ dānoſa. ſ. in celo: in mūdo: ⁊ in inferno. Nā in celo mala ſocietas luciferi fecit alijs conſortijs perdere regnū celi. Apoc. xij. Cauda draconis trahebat tertiā partem ſtellarum. Una pars angelorum fuit illorum qui deo aſſiſtunt. Alia illoꝝ qui deo miniſtrant. Tertio illorū qui deo noluerunt aſſiſtere nec miniſtrare. Et iſtaꝫ ꝑtem traxit. ¶ Secūdo dānoſa ē in inferno. Naꝫ ſocietas demonū dānatis facit horrorem. Job. xx. Uadent ⁊ venient ſuper eū horribiles. Societas ꝓpinquorum facit eis doloreꝫ. Iō diues nolebat vt fratres ſui ad infernū deſcēderēt. ne ei dolorem augerent. Societas autem omnium ⁊ ſingulorum facit eis ſtuporem. Yſa. xiij. Unuſquiſq̄ꝫ ad proximum ſuum ſtupebit ⁊c̄. ¶ Tertio eſt nociua ī mundo. Mali eniꝫ ſunt inmundi ⁊ ideo alios inquinant. Ecc. xiij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Sunt tenebroſi. ideo alios obſcurant. ij. Corinth. vi. Que ſocietas lucis ad tenebras. Sūt corrupti: ideo alios corrumpunt ⁊ viciāt i. Corinth. xv. Corrumpūt bonos mores colloquia mala. ¶ Tertio naſcunt̄ zizania ex terre malicia. Procedit quidem ex terra aliqñ humor venenoſus: aliquādo groſſus. aliqñ ſubtilis: aliqñ ſubtiliſſimus. atq̄ꝫ puriſſimus. ¶ Quedā igit̄ ſemina naſcunt̄ ex humore venenato ſicut zizania. Iſti ſunt luxurioſi. Unde dicitur de veneno per quod luxuria deſignatur. Prouer. xxiij. Quaſi regulus venena diffundet. Uenenum dicitur a vena: quia per venas vſq̄ꝫ ad cor diſcurrit. Uene autem anime ſunt quinq̄ꝫ ſenſus corporis. Una eſt viſus in quo tunc venenū ponitur quādo ex impudico aſpectu cōcupiſcentia generat̄. Alia vena eſt auditus qui tūc venenū haurit: qñ colloquiū mulieris ipm inficit. Et ſic ꝑ tales venas iſtud venenū ad cor vadit ⁊ ipſuꝫ extinguit. ¶ Alia generant̄ ex humore groſſo ſicut mirica. Iſti ſunt ſupbi q naſcuntur ex humore groſſo. i. ex ſpū inflāte. De quibus dicit Apoſtolus Col. ij. Inflatus ſenſu carnis ſue. Augu. O pellis inflata quo tēdis. O ſanies fetida qd inflaris. Sed iſta pellis inflata in morte detumeſcet ⁊ dirumpet̄. Sap. iiij. Dirūpet eos inflatos ſine voce. ¶ Alia generātur ex humore ſubtili ſicut miliū. qō licꝫ ſit vile tn̄ ē ſubtile ac tenue. Iſti ſūt auari qui ſunt valde ſubtiles ad decipiēdū ſimplices. Hiere. iiij. Sapiētes ſunt vt faciāt mala: bene aūt facere neſcierūt. Tales tā ſubtiles in morte ſtulti apparebūt Yſa. xix. Cōfundent̄ plectētes ⁊ texētes ſubtilia. ¶ Alia generāt ex humore ſubtiliſſimo ⁊ puriſſimo ſicut triticum. Iſti ſunt ſancti viri qui a mundo ſuſcipiunt ſubtiliſſimū humorē. i. puriſſimū amorē. amātes mūdū non ad ſupfluitatē: ſꝫ ad neceſſitatē. i. Thimo. vi. Hn̄tes alimēta ⁊ quib⁹ tegamur ⁊c̄. ¶ Tertio ponitur queſtionis ⁊ āmirationis determinatio. cum dicitur. Inimicus homo hoc fecit. Ubicūq̄ꝫ deus ſeminat: diabolus zizania ſuperſeminare ꝓcurat. Nam ſeminauit deus in agro ſupremo ideſt in celo naturam angelicam. Mox ibi lucifer ſupſeminauit ſuperbiam. ſeminauit deus in agro medio. ideſt in terreſtri

paradiſo naturã humanã. mox ibi dyabolus ſupſeminauit inobediẽtiã. Seminauit deus in agro iſimo.i.in mũdo pacẽ ⁊ fraternã charitatẽ. mox ibi dyabolus ſupſeminauit iuidiã ⁊ malã volũtatẽ: ſicut pꝫ i Chain ⁊ Abel. Seminat deus quotidie in agro iterioꝛi.i.in mente bonã ꝓpoſita: ⁊ dyabolus ſuperſeminat carnalia deſideria. Seminat deꝰ i agro exterioꝛi.i.i corꝑe mũditiã ⁊ puritatẽ: ſupſeminat dyabolus imũditiã ⁊ carnalitatẽ. Et iõ bene dr̃ de eo Prouer.vi. Homo apoſtata vir iutilis gradit̃ oꝛe puerſo: ⁊ in oĩ tꝑe iurgia ſeminat. Dyabolus hõ dr̃: qꝛ hoĩez vicit. Sicut ab affrica dr̃ Scipio affricanus: qꝛ deuicit affricã. Et eſt apoſtata qꝛ a deo apoſtatauit. Et ẽ inutilis imo valde nociuus. Et gradit̃ oꝛe puerſo: qꝛ mẽdax ẽ ⁊ pater eius.

¶ Sermo tertius. De eodem.

Colligite primũ zizania ⁊ alligate ea in faſciculos ad ꝯburẽdũ ⁊c̃. Noluit dñs vt zizania ante meſſem eradicarẽtur: qđ de q̃druplici eradicatõe itelligẽdũ eſt. Aut de eradicatõe vniuerſali ⁊ oĩmoda que fienda eſt tꝑe meſſis.i.in fine ſeculi. Jõ dr̃: Sinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad meſſez. Aut de eradicatiõe ꝑcipitata ⁊ dubia: vt qñ non eſt certũ de aliquo ꝙ ſit zizania q̃uis aliqbus ſignis appeat. Vñ dicit glo. ibidẽ. Hoc vr̃ ꝯtrariũ verbo apoſtoli q ait: auferte malũ ex vobis. Sꝫ ſicut loliũ ⁊ triticũ quãdiu in herba ſũt paꝝ diſtãt: ita monet dñs ne de ambiguo iudicemus. Aut de eradicatõe ꝑiculoſa: vt qñ nõ pñt eradicari zizania ſine ꝑiculo tritici. Jõ dicit dñs: Ne forte ⁊c̃. Aut de eradicatõe libidinoſa: vt qñ ex libidine vindicte vel motu ĩpatiẽtie vellet qs malos auferre: qꝛ tũc patiẽtia eſt ſeruãda. Jac.v. Patiẽtes eſtote fratres mei ⁊c̃. Quãuis igit̃ zizania ſimul cũ tritico creſcãt in agro: non tñ cũ illo ſimul recõdunt̃ in hoꝛreo. ſꝫ triticũ in hoꝛreo recõdit̃: ⁊ zizania igni ꝯburent̃. Jn verbis igit̃ ꝑmiſſis duo ponũtur.ſ.pena reproboꝝ ⁊ gloria beatoꝝ. Pena reproboꝝ ponit̃ cũ dr̃: Collige primũ zizania ⁊c̃. Gloria beatoꝝ cum dr̃: Triticũ aũt colligite ⁊c̃.

¶ Circa impioꝝ autez penã dñs tria ponit.ſ. ſeparationẽ a bonis: oꝛdinationẽ in ſupplicijs: ⁊ diuerſitatez in penis. ¶ Separatio a bonis tangit̃ cũ dicitur: Colligite.i.tollite ⁊ auferte eos de medio: ne cũ ſanctis ſocietatẽ habeant ⁊ ne videãt faciẽ dei. Vtrũqꝫ aũt ẽ magna pena.ſ. amittere dei viſionẽ: ⁊ ſocietatẽ angelicã ⁊ ſanctoꝝ in qbus ꝯſtat tota beatitudo ipſoꝝ ſanctoꝝ. Dicit aũt Aug. ſuper Geñ. ad lr̃am ꝙ ſancti habebunt triplicẽ viſionẽ.ſ. corpoꝛalẽ: q̃ videbũt Xp̃i humanitatẽ: ⁊ ſanctos in corꝑibus gloꝛificatis: ⁊ celũ nouũ ⁊ terrã nouã. Spũalez q̃ videbũt angelos ⁊ aĩas beatoꝝ. Et itellectualẽ: qua videbũt ipꝫ deũ. Dãnati aũt iſta triplici viſione carebũt. Loco tñ eius habebũt viſionẽ corꝑalẽ: qua videbũt corpoꝛa dãnatoꝝ denigrata: toꝛrida ⁊ cõbuſta. Et talis viſio faciet in eis magnũ ſtupoꝛẽ. Viſionẽ quodãmõ ſpiritualẽ habebũt: qua videbũt hoꝛribiles ⁊ teterrimos demones. Et talis viſio faciet in eis magnã ⁊ hoꝛribilẽ iracũdiã ⁊ furoꝛẽ. Viſionẽ vt ita dicã itellectualem q̃ videbũt luciferꝝ q eſt quaſi deus ⁊ dñs infernalis. Et talis ẽt viſio faciet in eis magnũ ⁊ hoꝛribilẽ dentiũ ſtridoꝛẽ. Videdo.n. tã hoꝛribilẽ atqꝫ terribilẽ dñz ſtridebũt dẽtibus pre pauoꝛe. ps. Peccatoꝛ videbit. tria.ſ. predicta: ⁊ ex hoc iraſcet̃. Ecce quãtus furoꝛ. Dentibꝰ ſuis fremet. Ecce quãtus ſtridoꝛ dentiũ. Et tabeſcet. Ecce quãtus ſtupoꝛ. ¶ Scd̃o dãnati habebunt oꝛdinationẽ in ſupplicijs. qđ notat̃ cũ dr̃: Alligate ea in faſciculos. Gre. in moꝛal. Si nullus in ſupplicijs oꝛdo ſeruãdus eſt: cur ꝯburẽda zizania in faſciculos ligant̃. Sꝫ nimiꝝ faſciculos ad ꝯburẽdũ ligare: eſt hos q eterno igni tradẽdi ſũt pares paribꝰ ſociare: vt quos ſimilis culpa ingnat: par ẽt pena ꝯſtringat. Et ſic videt̃ ꝙ in inferno erit oꝛdo. Sꝫ ꝯtrariũ videt̃ qđ dr̃ Job.x. Vbi nullus oꝛdo ſed ſempiternꝰ hoꝛroꝛ ihabitat. Sꝫ dicẽdũ ꝙ eſt ibi oꝛdo: ⁊ nõ ẽ ibi oꝛdo. Eſt.n. triplex oꝛdo. Primꝰ diuine iuſticie. Aug. Peccatores in ſupplicijs oꝛdinant̃: vt nunq̃ ſit dedecꝰ culpe ſine decore iuſticie. Et hoc oſtẽdit Augu. triplici exẽplo. Pulchꝛe.n. relucet gẽma in an-

nulo incarcerata. pulchꝛe latro appẽt in furca. pulchꝛe ſeruꝰ manet i cloaca. Sic diuina iuſticia pulchꝛe lucet in carcere iſernali. Pulchꝛe pctõꝛ q ẽ latro aĩe ſue: ſtat in patibulo dyaboli. Pulchꝛe idem pctõꝛ q eſt ſeruꝰ dyaboli manet in cloaca gehẽnali. ¶ Scd̃s eſt ibi oꝛdo ſuppliciorũ: qꝛ nõ oẽs equalr̃ puniũt̃: ſꝫ iuxta mẽſuram pcti dat̃ mẽſura ſupplicij. Deut. xxv. Pro mẽſura peccati erit ⁊ plagaruz modus. ¶ Tertius ẽ ibi oꝛdo peccãtiuz: qꝛ illi q fuerũt ſiles in culpa ſociabũtur in pena. Zac.xij. Plãget terra.ſ. infernalis familie: ⁊ familie ſeoꝛſuz. Nã ſeoꝛſuz plãctũ faciet familia ſupboꝝ: ſeoꝛſum familia luxurioſoꝝ: ſeoꝛſuz familia auaroꝛũ. Dicit̃ aũt ibi nõ eẽ oꝛdo q̃tũ ad tria. ¶ Primo qꝛ elementa ⁊ cetere creature ibi nõ ſeruãt diſtinctõez ſuã: ſed oĩa ſunt ꝯmixta ⁊ ꝯfuſa. ps. Ignis ſulphur ⁊ ſpiritus ꝓcellaꝝ pars calicis eoꝝ. Jdeo infernus vocat̃ chaos Luce.xvi. ¶ Scd̃o qꝛ dãnati nõ ſeruãt ibi locũ ſuũ. Res.n. dr̃ iordinata qñ frequẽter mutat locum. De dãnatis aut dr̃ Job.xxiiij. Ad nimiũ caloꝛẽ: tranſibũt ab aqs niuiũ. ¶ Tertio qꝛ ibi elemẽta nõ ſeruãt ꝓpꝛietates ſuas. Nã ꝓpꝛietas ignis eſt glaciẽ ⁊ niuẽ reſoluere. Tũc aũt nõ reſoluet. Sap.vi. Nix ⁊ glaties ſuſtinebãt virtutẽ ignis: ⁊ nõ tabeſcebãt. Ꝓpꝛietas aque eſt ignẽ extinguere: tũc aũt nõ extinguet. Sapiẽ.xix. Ignis in aqua valebat ſupra virtutẽ ſuã ⁊ aq̃ extinguẽtis nãe obliuiſcebat̃. Ꝓpꝛietas aeris ẽ lumẽ recipe. Tũc aũt nullo mõ recipiet. Eiuſdẽ.xvij. Nec ſyderũ limpidiſſime flãme illuminare poterãt illã noctẽ hoꝛrẽdã. Ꝓpꝛietas terre ẽ infimũ locũ tenere. Tũc autẽ peccatoꝛ habebit terrã ſurſuz ⁊ deoꝛſum: a dextris ⁊ a ſiniſtris. Infernus.n. credit̃ eẽ in cẽtro terre. vbi vndiqꝫ terra vallatus erit peccatoꝛ. Job.xx. Reuelabũt celi iniquitatẽ eius ⁊c̃. Tũc terra aduerſus pctõꝛẽ ꝯſurget: qꝛ ne vnquã euadat eum cuſtodiet. ¶ Tertio dãnati habebũt diuerſitatẽ in penis: qꝛ nõ equalr̃ ſed ꝑ faſciculos puniẽt̃. Jn inferno.n. ẽ calix ire dei plenꝰ. Apoc.xvi. Babylon magna venit in memoꝛiã ante deuz dare illi calicẽ ire indignatiõis eius. Et eſt ibi fluuius igneus Dañ.vij. Fluuiꝰ igneus rapiduſqꝫ egrediens a facie eius. Jn calice igit̃ ire dei qdã bibũt tm̃ in ſupficie q.ſ. nõ ſic grauiter peccauerũt. Alij vſqꝫ ad mediuz: qui grauius deliquerũt. Alij vſqꝫ ad ꝓfundũ ⁊ vſqꝫ ad feces q.ſ. fuerũt ꝓfundati in fecibus peccatoꝝ. Yſa.li. Vſqꝫ ad fundũ calicis ſopoꝛis bibiſti ⁊c̃. Eſt etiã ibi fluuius igneus: i quo nõ oẽs equalr̃ puniunt̃. Qđ ſignificatũ ẽ Ezech.xlvij. vbi dr̃: Mẽſus eſt mille cubitos: ⁊ traduxit me ꝑ aquã vſqꝫ ad talos. Rurſus mẽſus eſt mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquaz vſqꝫ ad genua. Rurſus mẽſus eſt mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquã vſqꝫ ad renes. Et mẽſus ẽ mille ꝑ toꝛrentẽ quẽ non potui ptrãſire. qm̃ itumuerũt aque ꝓfundi toꝛrentis q nõ potuit trãſuadari. Ecce ꝓpheta ponit in iſto fluuio q̃druplicẽ mẽſurationẽ. Alicubi attingit vſqꝫ ad talos: alicubi vſqꝫ ad genua: alicubi vſqꝫ ad renes: alicubi vſqꝫ ad caput ⁊ ſuꝑ caput. Jn talis aũt eſt ꝑncipiũ ⁊ inchoatio. Jn genubus deãbulatio. Jn renibus carnalis delectatio. Jn ꝓfunditate ſubmerſio. Sũt igit̃ qdã qui de nouo peccare ceperũt: ⁊ ſine pñia receſſerũt. Jſti ponent̃ in iſto fluuio vſqꝫ ad talos. Alij ſũt qui de malo in peius ãbulauerũt ⁊ ꝓfecerunt. Jſti ponent̃ vſqꝫ ad genua. Alij ſũt q preter pctã ſpũalia: vt eſt ſupbia ⁊ iuidia. ⁊ preter pctã ẽt tꝑalia: vt ẽ vſura. addiderũt pctã carnalia. Jſti ponent̃ vſqꝫ ad renes. Alij ſunt q in oĩa pctã ꝑ longã ꝯſuetudinẽ ſe imerſerũt. Jſti ponent̃ in ꝓfundo habẽtes iſtũ fluuiũ vſqꝫ ad caput ⁊ ſuꝑ caput. Quia.n. pctã ſuꝑ capita eoꝝ aſcẽderũt. Juxta illud ps. Jniqtates mee ſupgreſſe ſunt ⁊c̃. Juſtuz eſt vt ẽt pena ſuꝑ eoꝝ caput aſcẽdat. ¶ Scd̃o ponit̃ gloria beatoꝝ cũ dr̃: Triticũ aũt cõgregate in hoꝛreũ meũ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ triticũ dei triplr̃ põt ꝯſiderari. ¶ Primo put ẽ in agro: ⁊ ſignificat electos q dei ſeruãt ꝓcepta. Triticũ.n. in agro fructuz facit. aliud triceſimũ. aliud ſexageſimũ. aliud centeſimũ: vt habet̃ Marci.iiij. Tũc aũt tales fructũ triceſimũ generãt. qñ cũ fide trinitatis decẽ ꝓcepta dei obſeruant. Tunc faciunt fructũ ſexageſimũ qñ ſeruant dei precepta ⁊ ſex miſericoꝛdia opa

dei. Tūc faciūt fructum cēteſimū qñ oīa
iſta faciūt: nō ꝓ laude mūdi. ſȝ ꝓ gloria
dei. Centeſimus enim numerus de ſini⸗
ſtra tranſit ad dexterā. ¶ Scḋo cōſide⸗
raſ triticū put ē in area: ꝛ ſignat viros
ꝑfectos q dei ſeruāt cōſilia. area eīm reli
gionē ſignat. Triticū aūt in area a tribꝰ
purgaſ. ſ. a paleis: ab ariſtis: ꝛ a ꝯmixtio
ne pulueris. Multi ſunt religioſi q hñt
cū ſecularibus nimiā ſocietatē. Et hoc ē
triticū eē cū paleis: iō ſunt purgādi. Hie
re. xxiij. Quid paleis ad triticū dicit do⸗
minus. Alij hñt nimiā moꝝ leuitatem: ꝛ
hoc ē triticū eē cū ariſtis que ſunt leues
ꝛ aride. q: tales in moribus hñt leuitatē
ꝛ ī affectōibꝰ ariditatē: iō ſunt purgādi.
Luc. iij. Cuius vētilabrū ī manu eius ꝛ
purgabit areā ſuā ꝛc. Alij hñt nimiā ter
renoꝝ cupiditatē. ꝛ hoc ē triticū eē cum
puluē. Et iō purgādi ſunt: aliās diabo⸗
lus eos cribiat. i. rotat. ꝛ currere facit d
cupiditate ī cupiditatē. Luc. xxij. Ecce
ſathanas expetiuit vos vt cribraret ſicut
triticū. Cribrū ēt a currēdo nomē acce
pit: eo ꝙ triticū currat p ipm. ¶ Tertio
ꝯſideraſ triticū put ē in horreo. ꝛ ſignat
ſctos put ſunt in glia: vbi ſunt iſimul cō
iuncti: ꝛ a vētis tētationū ꝛ tēpeſtatibus
ꝑſecutionū ſecuri. Tria aūt ſunt neceſſa
ria vite hūane. ſ. triticū vinū ꝛ oleū. Iſta
tria dabunſ ſctis ī glia. ps. A fructu fru
mēti vini ꝛ olei multiplicati ſūt. Frumē
tū hȝ reficē oleū delectare: vinū iocūda⸗
re. Scti igiſ reficienſ ī viſiōe hūanitatis
delectabūſ ī ꝯtēplatōe diuinitatis: ꝛ io⸗
cūdabunſ ī pñtia tā bte ſocietatis.

¶ Dñica ī ſeptuageſima. Sermo pmꝰ.

Simile ē regnū celoꝝ ho⸗
mini pſfamilias q
exijt pmo mane ꝯducē opari⸗
os ī vineā ſuā ꝛc. Matth. xx.
Dñs nr ſepe ad turbas in pabolis loq̄⸗
baſ: vt boni ꝛ hūiles itelligerēt: mali āt
ꝛ ſupbi itelligē nō poſſent. Ad itelligen
tiā aūt iſtius pabole plura p ordinē ſunt
vidēda. ¶ Pmo q̄ ſit iſta vinea. Et dicen
dū ē ꝙ vinea ſignat ecclīam: ſiue vniuer
ſitatē fideliū. yſa. v. Uinea domini ſaba
oth domus iſrael eſt. Iſta autem vinea
tot palmites protulit quot ſanctos ha⸗
buit. ¶ Diſtinguit autē dñs tria genera
palmitū. vt hꝫ Io. xv. Quidā eniȝ ſūt vi
ti. i. xpo adherētes p fidē: ſȝ nō ferentes
fructū p opatione. De qbꝰ dicit: Oēȝ pal
mitē in me. ſ. manētē p fidē. nō ferētem
fructū per operationē. tollet eū. ſ. pꝫ me
us de cōſortio btoꝝ ꝛ ponet eū in cōſor⸗
tiū dānatoꝝ. de talibus dꝫ Sapien. iiij.
adulterine plātationes nō dabūt radi⸗
ces altas. Uocanſ aūt adulterine plan⸗
tationes palmites ad radicem vitis cre⸗
ſcentes: qui ſunt infructuoſi ꝛ innatura
les. ¶ Secūdi palmites ſunt qui nec vi⸗
ti adherent per fidē: nec fructificant per
opationē. De quibus ſubdit. Siquis in
me non manſerit mitteſ foras ſicut pal⸗
mes. ꝛ colligent eum ſcilicȝ angeli: ꝛ in
ignē mittēt ꝛ ardet. Iſti ſunt heretici ꝛ
ſciſmatici qui ab eccleſia ſunt preciſi. Tā
primi palmites. ſ. infructuoſi. ꝙ ſecūdi.
ſ. pciſi ad nihil ſunt apti: niſi ad ignem
Ezech. xv. Fili homis quid fiet de ligno
vitis ex oibus lignis nemoꝝ. Nunquid
tollaſ de ea lignū vt fiat opus. aut fab⸗
cabitur ex ea paxillus vt dependeat ex
eo qḋcūq̄ʒ vas. Ecce igni datum ē in eſcā
In talibus enim hoibus non ē lignum
alicuius virtutis per qḋ fieri poſſet ali⸗
quod opus meritoriū: nec paxillus. i. vi⸗
ta eminēs: ad quam vaſa ſubditoꝝ poſ⸗
ſint pēdē p exēplū. Et iō ex quo ſibi non
ſunt vtiles p opa meritoria: nec alijs per
exēpla: nō ſunt apti niſi ad icēdia. Ter
tij palmites ſunt q viti ſemp adherēt: ꝛ
fructū faciūt. De qbꝰ dꝫ. Qui manet in
me ꝛ ego ī eo. hic fert fructū multū. Ta⸗
les eīm multū fructificant. Tum quia a
patre qui eſt agricola purganſ. Ibidem
oēm qui fert fructum purgabit eum ſci⸗
licet pater meus vt fructū plus afferat.
Tum q: a filio qui eſt vitis vera humor
īfundiſ. Hiere. xvij. Erit tāquā lignum
qḋ trāſplantaſ ſuper aquas: qḋ ad hu⸗
morem mittit radices. Tū q: a ſpūſan⸗
cto q eſt ſolaris radius vue maturanſ ꝛ
excoquūtur. Cañ. i. Botrus cypri dilectꝰ
meus in ꝛc. Ad lrām enim dꝫ ꝙ ſol ra⸗
dio recto locū illū engaddi reſpicit: ꝛ iō
vuas excoquit. ꝛ pcioſum vinum facit.
¶ Scḋo vidēdū ē quis ſit iſte paterfami
lias. Et dicēdū ē ꝙ deus trinitas q habȝ
tria palacia. in qbus hȝ. tres familias.

Primū ē celū: vbi ē familia filioꝝ. ps. Fi⸗
lij tui ſicut nouelle ꝛc. Secūdū ē mūdus
vbi ē familia militātiā. Iob. vij. Mili⸗
tia ē vita hois ſup terrā. Tertiū ē infernꝰ
vbi ē familia icarceratoꝝ. yſa. xxiiij. Cō⸗
gregabunſ in cōgregatōe vnius faſcis ī
lacū: ꝛ claudenſ ibi ī carcē. Uel pōt dici
ꝙ iſte tres familie ſūt tres ſtatus ſaluan
doꝝ. ſ. cōiugati. cōtinētes. ꝛ virgines.
Qui nō ē ī aliquo iſtoꝝ triū ſtatuū: non
ē de familia dei ſed diaboli. ¶ Tertō vi⸗
dendū ē qui ſunt iſti oparij. Et dicendū
eſt ꝙ ſunt fideles. Hoꝝ tamen tria ſunt
genera: de quibus dꝫ Apoc. iij. Utinam
frigidus eſſes: aut calidus: ſȝ q: tepidus
es ꝛc. Quidam eīm opanſ fideliter ꝛ
feruenter: iſti ſunt calidi ꝛ boni operarij
Ponit autem Chꝛy. ſuper Matth. tria
ſigna per que boni operarij diſcernunſ
a malis. ¶ Primum eſt: quia bonus ope
rarius prius aſpicit opus: ꝛ poſtea cibū.
malus autem prius habet oculum ad ci
bum ꝙ̄ ad opꝰ iniunctū. Sic ꝛ ſerui dei
in opibus ſuis prius itēdunt dei gloriā:
ꝛ poſtmodū vtilitatē ſuam. mali autem
econuerſo. Secūdū ē q: bonus operari⸗
us totum diem expēdit circa opus fien⸗
dum modicū autē temporis circa cibuȝ.
Malus autem parum vult operari. ꝛ to
ta die comedere ꝛ iebriari. Sic ꝛ ſerui
dei totum tempus debent expendere cir
ca ſpūalia procuranda: modicuȝ autem
circa tpalia acgrenda. mali aūt ecōuerſo
faciunt. ¶ Tertiū eſt: q: bonus operari⸗
us ſi forte opus non pōt perficere: erube
ſcit mercedem petere vel corā dño appa
rere. malus aūt ſiue perficiat: ſiue non: ī
pudenter ſe ingerit: ꝛ mercedem petit.
Sic etiam ſerui dei ſi forte aliqua carnis
fragilitate ipediti aliqḋ opus dei nō fa⸗
ciunt apparere corā deo ī orōibus erube
ſcunt nec ꝓ illo opere mercedem a deo
ſperare pſumūt. mali aūt ēt ſi nihil boni
faciūt: audacter ſe igerūt. ꝛ de dei patiā
ꝛ longanimitate nimis preſumunt. Alij
opanſ negter. Iſti ſun frigidi ꝛ mali ope
rarij. de qbus ſic dicit. Aug. ſup ps. Dic
hō miſer nolo me cōtinere a malo: ꝛ vo⸗
lo videre dies bonos. Si operarius tuꝰ
tibi diceret. En vaſto iſtaȝ vineam addu
xiſti me ad vineam vt faciam eā ꝛ puteȝ.
ꝛ ꝯcidā oīa ligna vtilia: vt ñ qḋ colligas
heas: ꝛ cū fecero iſtō redditurꝰ es mihi
laborē meū. Nōne iſanū illū diceres: ꝛ d
domo tua illū expellēs aliquā ad falcē
manū mitterē. Tales ſunt hoies q ꝛ facē
volūt mala: ꝛ dies bōos vidē. Alij ſūt q
opanſ negligēſ. Iſti ſt tepidi oparij q ſe
pe ſt peiores ꝙ̄ fridi. Aq̄. n. calida qñ cō
gelaſ fortiꝰ ꝯgelaſ ꝙ̄ frida. ex eo ꝙ frigꝰ
maiorē reſiſtētiaȝ ibi iuenit. ꝛ iō virtutē
ſuā ibi fortius ipmit. Silr ꝛ ferruȝ du⸗
rum ꝛ fridū pp eandē cām fortius ignif
ꝙ̄ ſtipula. Eodeȝ modo qñ boni efficiūſ
mali: peiores ſūt ceteris: quia dyabolus
ī eis fortius imprimit ſuam maliciam ꝓ
pter maiorē quā ibi inuenit reſiſtētiam.
Mali aūt qñ cōuertunſ feruētiores ſunt
tepidis: q: deus fortius in eis ſuā impri⸗
mit grām. Ideo dꝫ Eccle. xlij. Melior ē
iniqtas viri ꝙ̄ benefaciēs mulier: q: qñ
ꝯuertiſ vir iniquus feruētius operatur
ꝙ̄ mollis ꝛ tepidus. ¶ Quarto vidēdū
ē que ſint iſte hore. Et dicēdū ꝙ ſi vinea
accipiaſ allegorice ꝓ eccleſia. tūc ſecūdū
Greg. mane fuit ab Adam vſq̄ʒ ad Noe.
Tertia a Noe vſq̄ʒ ad Abraā. Sexta ab
Abraaȝ vſq̄ʒ ad Moyſen. Nona a Moy
ſe vſq̄ʒ ad aduentuȝ dñi. Undecima ab
aduentu dñi vſq̄ʒ ad finē mundi. Si ve⸗
ro vinea accipiaſ moralr ꝓ anima: tunc
ſecūdū Grego. mane ē intelligenda pue
ritia que paꝝ clareſcit ſicut lux matuti⸗
na. Tertia ē intelligēda adoleſcentia: q̄
ꝓficit in calore etatis ꝛ ſplendore cogni
tionis. Sexta ē intelligēda iuuētus: que
plene calet ꝛ lucet ſicut ſol in meridie.
Nona ē intelligēda ſenectus ꝓpter expe
rientiam multam quā inuenit ſenium:
que incipit decreſcere in calore ꝛ cogni⸗
tione. Undecima ē intelligēda etas de⸗
crepitorum que iuxta occaſuȝ eſt. Quia
igitur deus ad bonam vitam: alios in
pueritia: alios in adoleſcentia: alios in
iuuentute: alios in ſenectute: alios in de
crepita etate pducit. Iō diuerſis horis
oparij ī vineā vocaſ. ¶ Quito vidēdū ē
qs ſit iſte denariꝰ. Et dicēdū ꝙ ſcḋȝ Re⸗
migiū. Iſte vnꝰ denariꝰ q oibus daſ ſi⸗
gnat vnā beatā vitā que ab oibꝰ pcipieſ
ī qua nō viuet vnꝰ alio minꝰ vel plixius
ꝛ tñ ibi erūt multe diuerſitates meritoꝝ

Dr̃ aũt denarius q̃druplici rõe. ❡ Prĩo
rõne nõis. Denarius eĩm dr̃ a decẽ ex eo
ꝙ olim decẽ vſuales valebat. Et iõ vita
illa bt̃a denarius dr̃. q2 ꝑ obſeruatione
decalogi daẗ. Mat. xix. Si vis ad vitaʒ
ingredi ſerua mãdata. ❡ Scd̃o rõe ima/
ginis. Imago enim dei in beatis impri/
meẗ p aſſimilatõez ad deũ: ⁊ trãſforma/
tionẽ in ipʒ. ij. Coꝝ. iij. Nos aũt reuelata
facie gl̃iam dñi ſpeculãtes: in eãdẽ ima/
ginẽ tranſformamur ⁊c. Tertio rõe ſcri/
pture q2 ibi erit plena ſciẽtia ⁊ cognitõ
veritatis. i. Coꝝ. xiij. Nunc cognoſco ex
pte tũc aũt cognoſcã ſicut ⁊ cognit⁹ ſũ
❡ Quarto rõe figure ſperice. q2 ibi erit
plena poſſeſſio eternitatis. Ioã. x. Ego
vitã eternã do eis. ❡ Sexto vidẽdũ eſt
qs ſit iſte ꝓcurator. Et dicẽdũ ꝙ eſt xp̃s
ĩquãtũ hõ: nã inquãtũ deus ẽ: pr̃famili/
as iſti⁹ vinee ẽ cũ pr̃e. Eſt ipſe ꝓcurator:
q2 ip̃e ſicut dicit gloſa iterlinearis. Pr̃
oĩa dedit ſibi i manus. Oĩa ſcilʒ celeſtia
terreſtria ⁊ infernalia. Nã celeſtibus ꝓ/
curat iuſtã remunerationẽ. Matt. xxv.
Venite bñdicti pr̃es mei ⁊c. Terreſtrib⁹
ꝓcurat pñiã ꝓpitiationẽ. i. Jo. ij. Aduo
catũ habemus apud patrẽ Jeſum xp̃m
iuſtũ: ⁊ ip̃e ẽ ꝓpiciatio ⁊c. Infernalibus
ꝓcurat eternã punitionẽ. ps. Rege eos i
virga ferrea ⁊c. ❡ Septimo vidẽdũ ẽ q̃
ſit iſta murmuratio. Et dicẽdũ ꝙ mur/
muratio ex multis cauſari põt. ❡ Prĩo
ex motu impatiẽtie. de qua dr̃. i. Coꝝ. x.
Neqʒ murmurauerítis ſicut quidã eorũ
murmurauerũt. ⁊ perierũt ab extermia
tore. Iſta talis murmuratio nõ erit iter
ſctõs. Gre. Regnũ celoꝝ nullus murmu
rans accepit: nullus q accipit murmu/
rare põt. ❡ Scd̃o cãri põt ex magna de/
ſiderij intẽtõe. Eſt eĩʒ magna deſiderij i/
tentio quedã cordis murmuratio. Et ta
lis murmuratio erat i antiqs pr̃ib⁹ qui
nimis intẽte ſuã liberationẽ affectabãt.
Vñ dicebat vnus eoꝝ. Yſa. lxiiij. Utinaʒ
dirũperes ce. ⁊ de. Iſtã talẽ murmuratõ
nẽ hñt aĩe ſctõꝝ: q dicunt Apoc. vi. Uſ/
quequo dñe ſctũs: ⁊ verax nõ iudicas ⁊
vindicas ſanguinẽ nr̃m. ❡ Tertio cãri
põt ex lõga expectatõe ⁊ cordis ſuſpẽſio
ne. Et iſta ẽt fuit in antiquis pr̃ib⁹. Gre.
Accipiẽtes murmurabãt: quia ãtiq pr̃es
in iſernũ deſcẽdẽtes a gloria dilati ſunt
Quaſi ergo poſt murmuratõez denariũ
accipiũt: q poſt lõga iſerni tp̃a ad regni
gaudia ꝑueniũt. ❡ Quarto cãri põt ex
ãmiratõe diuie clemẽtie. Et iſta murmu/
ratio ẽ aliqñ iter ſctõs viros. q videntes
ꝙ deus tam copioſe ⁊ citius remunerat
tarde veniẽtes q̃ ſibi lõgo tp̃e ſeruiẽtes
quodãmõ murmurãt: dei ſup hoc libera
litatẽ ⁊ miſericordiã ãmirãtes. Vñ ⁊ pe
trus murmurare potuiſſet ꝙ latro ipſo
citius ad regnũ ꝑuenit. Et tali ẽt mur/
muratione itelligi põt qð dr̃ h. ❡ Quin
to cãri põt ex ãmiratione diuine patien/
tie. Et hanc ẽt hñt ſancti viri q videntes
malos in hac vita florere quodãmõ mur
murant: dei ſup hoc patiẽtiam ãmiran/
tes. Hiere. xij. Juſtus qdẽ tu es dñe ſi di/
ſputẽ tecũ: quare via impioꝝ ꝓſperaẗ: bñ
eſt oĩbus qui ꝑuaricanẗ ⁊ inique agunt.
Abacuch. i. Quare reſpicis cõtẽptores
⁊ taces cõculcãte impio iuſtiorẽ ſe. Uel pt̃
accipi iſta murmuratio p quãdã ſuppo/
ſitionẽ. quaſi dicẽt. Dato ꝙ ſic murmu/
rarent. tal̃r rñdereẗ eis. Et qð iuſtũ fue/
rit dabo vobis.

❡ Sermo ſecũdus. De eodem.

Ite et vos in vineam meaʒ: ⁊ qð
iuſtũ fuerit dabo ⁊c. Iſta ver/
ba dixit dñs vinee illis q ſta/
bant ocioſi in foro. Magnũ qdẽ ꝑiculũ ẽ
ociũ ſectari. q2 diabolus quos ocioſos in
uenit mox ad opus ſuuʒ aſſumit. Unde
monet Hiero. Sẽp aliqd boni facito vt
te dyabolus iueniat occupatũ. Aliqñ tñ
dyabolũ ꝑuenit. ⁊ ocioſos ad laborãdum
mittit. ſicut hic qñ dixit: Ite ⁊ vos in vi
neã meã ⁊c. Et in hoc oñ diẗ magna dei
miſericordia. Labor eĩm fuit inflict⁹ ho/
mini pp pctm̃. Geñ. iij. In ſudore vult⁹
tui ⁊c. Et tñ ipm laborẽ nobis ꝯuertit in
meritũ. ps. Labores manuũ tuaꝝ q2 mã/
du. ⁊c. Aug. ꝺ ciuitate dei. Ineffabili dei
miſericordia ip̃a pena vitioꝝ trãſit in ar/
ma virtutũ. ⁊ fit iuſti meritũ ſupplicium
peccatoꝝ. In verbis igiẗ premiſſis tria
ſunt vidẽda. ❡ Prĩo quid p vineã ſigni
ficeẗ. ❡ Scd̃o pp qd opariȷ̃ in vineã mit
tanẗ. qð notaẗ cũ dr̃. Ite ⁊ vos ⁊c. ❡ Ter
tio que merces eis ꝓmittiẗ. qð notaẗ cũ

dr̃: Et qð iuſtũ fuerit dabo vobis. ❡ Cir
ca primũ notãdũ ꝙ p vineã ſcd̃m Berñ.
aĩa ſiue cõſciẽtia ſignificaẗ. In vinea igi
tur aĩe nr̃e laborandũ ẽ: vt ãputem⁹ pal
mites luxuriantes carnalis ꝯcupiſcẽtie
Cañ. ij. Tp̃s putatõis aduenit. Proijcia
mus lapides ſupbie. Yſa. v. Lapides ele
git ex ea. ⁊ extirpemus ſpinas auaritie.
Vñ dr̃ ibidẽ de vinea maloꝝ. Aſcendent
ſup eã vepres ⁊ ſpine. In tali igiẗ vinea
ſic purgata naſcunẗ bone gẽme. boni flo
res. bone vue. ⁊ bonũ vinũ. de quib⁹ dici
tur Geñ. xl. Uidebã corã me vitẽ in qua
erãt tres ꝓpagines ⁊ creſcere paulatim
in gẽmas. ⁊ poſt flores vuas matureſce/
re. Tuli ergo vuas ⁊ expreſſi in caliceʒ.
⁊ tradidi poculũ pharaoni. Gẽme bone
ſunt cogitatões bone. Sicut eĩm gẽme
ſunt pñcipia ⁊ origo oĩum fructuũ in vi
nea: ſic bõe cogitatões ſunt principiũ ⁊
origo oĩum bonoꝝ opeꝝ in aĩa. Priuſq̃
enĩʒ hõ aliqd boni faciat: illud cogita/
tione ptractat. Eccẽs. ij. Cogitaui a vino
abſtrahẽ carnẽ meã. Et tñ illud princi/
piũ a nobis hẽre nõ poſſumus. ſʒ a deo
peterẽ debemus. ij. Coꝝ. iij. Nõ ꝙ ſufficiẽ/
tes ſimus cogitare aliqd a nobis: quaſi
ex nobis ⁊c. Flores aũt boni ſunt bone
volũtates. Chry. Bõe volũtates ſic ſunt
apud deũ ſuaues: quẽadmodũ odorife/
ri flores. Sicut aũt ex gẽmis naſcuntur
flores: ſic ex bonis cogitatõibus bõe vo/
lũtates. Et ſicut flores ſcd̃ʒ Chry. nõ pñt
ꝓcedere niſi prius ꝓcedant gẽme. ſic nec
quis põt habere bonã volũtatẽ: niſi pri⁹
hẽat bonã cogitationẽ. Dicunẗ aũt flo/
res a fauonio. qui ẽ vẽtus qui greco no/
mine zephirus appellaẗ. qui flores gene
rat ⁊ cõſeruat. ⁊ venit ab occidẽte: ⁊ ideo
mortẽ ⁊ occaſuʒ hoĩs repñtat. Uel dicũ
tur flores ſcd̃m Iſiõ. quaſi fluuidi ex eo
ꝙ cito reſoluunẗ. ⁊ maxime ab auſtro ꝓ/
pter aquaꝝ abũdantiã. Vñ auſter: quaſi
hauriens aquas vocaẗ. p qð daẗ intelli/
gi ꝙ bone volũtates generanẗ ⁊ cõſeruã
tur p mortis memoriã: reſoluũtur aũt ⁊
diſſipanẗ a nimia rerũ abundãtia. Vue
aũt bone ſunt fructus bonoꝝ operum.
Sicut enim vue naſcunẗ ex floribus: ſic
bona opera naſcunẗ ex bonis volunta/
tibus. Eccs. xxiiij. Flores mei fructus
honoris ⁊ honeſtatis. Dicunẗ autẽ vue
ſcd̃m Iſiõ. quaſi humide: ex eo ꝙ intrin
ſecus humore ſunt plene. Sic opera ſer
uoꝝ dei debẽt eẽ humida. i. humore de/
uotionis ⁊ charitatis plena. Hiere. xxxi.
Inebriabo aĩas ſacerdotũ pinguedine.
Vinũ aũt ſignificat gaudiũ cordis: qð in
pñti ex bonis operibus gnãtur. Dr̃ autẽ
vinũ ſcd̃ʒ Iſiõ. a vena: ex eo ꝙ venas ſan
guine repleẗ. Vene aũt ſunt potẽtie aĩe.
Memoria enim repleẗ gaudio qñ reco/
liẗ bona que fecit. Intelligẽtia qñ i ſta/
tu ſalutis ſe eẽ cognoſcit. Volũtas quã/
do in bonis opibus ſemꝑ pſeuerare intẽ
dit. De iſto gaudio qð i p̃ſenti ex bonis
opibus gnãtur dicit glo. ſup illud p̃s.
In cuſtodiendis illis retributio multa.
Nõ tm̃ ꝓ eis in futuro reddeẗ p̃miũ: ſed
etiã hic in eoꝝ cuſtodia ẽ magnũ gaudi
um. ❡ Circa ſcd̃ʒ. ſ. pp qd opariȷ̃ i vineã
mittantur. ❡ Notandum ꝙ operariȷ̃ in
vineam mitti cõſueuerunt ad tria. ſ. ad
putandum: ad fodiendum: ⁊ ad vinde/
miandum. Sic ⁊ nos vineam cõſcientie
noſtre debemus putare omnia vitia reſe
cando. Dicit autem Amb. ad ſimplicia/
num. Vinea reciſa fructificat. ſemiputa
ta frondeſcit: neglecta luxuriat. Vinea
igitur anime noſtre bene reciſa ⁊ puta/
ta ab omnibus vitijs ⁊ peccatis: fructifi
cat per bona opera. Jo. xv. Omnem pal
mitem qui fert fructum purgabit eũ vt
fructum plus afferat. Oſee. x. Vitis frõ/
doſa iſrael: fructus adequatus ẽ ei. Illa
eſt optima vinea in qua fructus folijs ⁊
folia fructibus adequantur. Et illa eſt
optima anima in qua opa verbis: ⁊ ver/
ba operibus aſſimilantur. Iſte autẽ fru
ctus attenditur ⁊ foris per bonaʒ famã
⁊ intus per bonam cõſcientiaʒ. Prouer.
xxiiij. Para foris opus tuum: ⁊ diligen/
ter exerce agrum tuum. Sicut enim di/
cit Ceſarius. Quid enim prodeſt ſi exte
riora noſtra poſſidet ſerenitas: ⁊ interio
ra noſtra tẽpeſtas. Vinea autem ſemipu
tata. i. anima negligenter purgata fron
deſcit: quia multa verba ſed pauca ope/
ra gignit. Talis vinea ẽ maledicta. Hoc
ſignificatum eſt Matth. xxi. Ubi domi/
nus ficulnee habenti ſola folia maledi/
xit. Immo talis vinea eſt eradicanda ⁊

ↄburenda Luce.iij.Oīs arbor que nō fa
cit fructū bonū excidet̃ ⁊ in ignez mitte/
tur. Uinea vero neglecta luxuriat i pal/
mites degeneres ⁊ ſilueſtres: ⁊ iſup ori/
unt̃ ibi ſpine ⁊ vepres. Uñ dī Yſa.v. Nō
putabit̃ ⁊ non fodiet̃: ⁊ aſcēdent ſup eā
vepres ⁊ ſpine. Uepres ſcdm̄ Jſido. dicū
tur quaſi vi prēdentes. Spine dicūtur a
ſpica: ꝑpter acuitatē. Qñ igit̃ ↄſcientia
non purgatur oriūtur ibi tētationes car
nales animā vi prendētes.i. violēter ca/
pientes. Oriūtur etiā ibi tentatōes ſpūa
les acute animā perforātes. Talis ēt vi/
nea efficit̃ ſilueſtris q̄ nō ꝓfert vuas ſed
labruſcas. Yſa.v. Expectaui vt faceret
vuas: ⁊ fecit labruſcas. Dī autē labruſca
a labris viaꝝ: q̄ tales anime efficiuntur
ſilueſtres vt nihil ſpūale ſapiant. i. Cor.
ij. Animalis homo nō pcipit ea que ſunt
ſpūs dei. Et efficiūtur demonibus puie:
vt per eas icedant. Job.xix. Uenerūt la/
trones: ⁊ fecerūt ſibi viā per me. Secun
do debemus ipſaz vineā noſtrā fodere.
Sūt aūt huius vinee foſſores quattuor.
¶ Primus eſt pudor qui habet terrā cor
dis mollificare. Quādo eīz peccator co
gitat ſui ſtatus horribilitatē inde conci/
pit magnū ruborē. Ro.vi. Quē ergo fru
ctum habuiſtis tūc in illis in q̄bus nūc
erubeſcitis. Talis ergo rubor terrā ani/
me durā habet emollire. Job.xxiij. De⁹
amolliuit cor meū: ⁊ omnipotēs cōtur/
bauit me. ¶ Deinde accedit ſecūdus foſ/
ſor ſcz dolor qui cor emollitū habet ſcin
dere. Poſtq̄ enim terra dura emollita
fuerit facilius ſcidit̃. Johel.ij. Scidite
corda veſtra ⁊ nō veſtimēta veſtra ſcz tā
tum. Qui eīm ſcidit corda ſcindit ⁊ ve/
ſtimēta: ideſt exteriora opera: ſed nō ecō
uerſo. ¶ Deinde accedit tertius foſſor.ſ.
timor qui oēs lapides ideſt oīa peccata
que in corde ſciſſo ⁊ defoſſo iuenerit ha/
bet extra ꝓijcere. Eccle.i. Timor dñi ex/
pellit peccatū. ¶ Deinde accedit quar/
tus foſſor.ſ. amor dei q̄ omnes palmites
ifructuoſos ad radicē vitis ſubortos.i.
omnes amores mūdanos habz euellere
⁊ eradicare. Aug. Qui biberit de fluuio
paradiſi cuius gutta maior eſt oceano:
reſtat vt in eo ſitis mūdi penitus extin/
cta ſit. ¶ Tertio debemus vineā noſtraz
vindemiare.i. opera noſtra colligere ⁊
deo offerre. Sed hodie ſunt tres mali
vindemiatores.ſ. auaritia: luxuria ſup/
bia. ps. Uindemiāt eam oēs q̄ pretergre
diūtur viā: exterminauit eā aper de ſil/
ua: ⁊ ſingularis ferus depaſtus eſt eam.
Ambulātes per viā ſunt auari qui non
ceſſant diſcurrere vt diuitias poſſint au
gere. Et eſt mirabile: q̄ in via pedū q̄to
q̄s ſenior tāto debilior eſt. Jn via autē lu
croꝝ quāto quis ſenior tāto ardentior.
Aper de ſilua porcus ē ſilueſtris: ⁊ ſigni/
ficat luxurioſuz qui efficit homo porci/
nus ⁊ imūdus. Singularis ferus eſt ſu/
perbus q̄ vult ſingularis eſſe ⁊ nullū ſu
per ſe hēre. Et eſt ferus.i. crudelis: q̄ ce
teros vult opprimere ⁊ humiliare. Jſti
tres vindemiāt iſtā vineā: ita q̄ xp̄s vix
in ea pōt aliquē repire racemū. Michee
vij. Ue mihi q̄ factus ſum: ſicut q̄ colli/
git in autūno racemos vindemie. ¶ Cir
ca tertiū.ſ. mercedē que operarijs ꝓmittit
¶ Notādū q̄ tres ponunt̃ differētie ope
rarioꝝ. Quidā.n. ſunt q̄bus dñs ꝓmiſit
denariū diurnū: illis.ſ. q̄ mane.ſ. in pue
ritia deo ſeruierāt ⁊ ſemꝑ pſeuerauerūt
Denarius.n. diurn⁹ dī merces q̄ debet̃
ꝓ labore diurno.i. ꝓ totā diē: hoc eſt per
totā etatē exhibito. Eſt.n. labor matuti/
nus illoꝝ.ſ. q̄ in ſua pueritia vel iuuen/
tute deo ſeruire icipiūt: ſ3 poſtea defici/
unt. Oſee.vi. Miſericordia veſtra quaſi
nubes matutina: ⁊ q̄ſi ros mane ptran/
ſiēs. Eſt labor veſptin⁹ eoꝝ.ſ. q̄ in ſua ſe/
nectute cū toto corde ad deū redeūt: q̄rū
ſeruitiū deus h3 acceptuz. ps. Eleuatio
manuū meaꝝ ſacrificiū veſptinū. Eſt la/
bor nocturnus eoꝝ.ſ. q̄ male agūt. Joā.
iij. Oīs q̄ male agit odit lucez ⁊c̄. Talia
opa nocturna ſūt abijciēda. Roma.xiij.
Abijciamus opera tenebraꝝ ⁊c̄. Eſt eīz
labor diurnus eoꝝ: ſcz qui totā vitaz ha
bent clarā ⁊ lucidam. i. Theſ.v. Omnes
vos filij lucis eſtis ⁊c̄. ¶ Secūda differē
tia eſt illoꝝ operarioꝝ q̄bus dñs promi/
ſit q̄d iuſtū eſt ſicut illis qui tertia ſexta
⁊ nona hora venerūt: quos deus remu/
nerat vt iuſticia reqrit cōſiderando mul
titudinē operis. ps. Secūdū multi. ma/
nuum operū mearū re.m. Radicez cha/
ritatis: q̄ deus nō reſpicit quātū ſed q̄

quāto: ſicut p3 in vidua que plus dedit:
q̄ cum maiori affectu dedit: vt habetur
Luc.xxi. Diuturnitatem laboris. Unde
iſti ↄquerebātur dicētes: Pares illos no
bis feciſti qui portauimus pondus diei
⁊ eſtus. Sap.xi. Omnia in numero ⁊ in
mēſura ⁊ in pondere diſpoſuiſti. Deus
enim in remuneratōe non attēdit mēſu/
rā tēporis: nec numeꝝ operis. ſed pon/
dus amoris. ¶ Tertia differētia eſt illoꝝ
q̄bus dñs nihil ꝓmiſit. illoꝝ ſcz qui in
hora vndecima. hoc eſt in etate decrepi/
ta venerunt. Tales enim nihil ex debi/
to petere pñt: ſed quicq̄d eis dñs donat
ex gratia donat. Sufficit eīz talibus ſe
nibus q̄ a deo regnat̃. iuxta illud. Se/
nex puez portabat: puer aūt ſenez rege/
bat. Nō a deo nō derelinquant̃. ps. Uſ/
q̄ in ſenectam ⁊ ſeniū deus ne derelin/
quas me. Nō a deo non ꝓijciant̃. ps. Ne
ꝓijcias me in tēpore ſenectutis.

¶ Sermo tertius de eodem

Cum ſero factuz
eſſet dixit dñs vinee pcura/
tori ſuo. Per iſtā vineā itel
ligere poſſum⁹ penitētiā: in q̄ ꝑ diuerſas
horas operarij ↄducunt̃: dū alij in pue/
ritia: alij in iuuētute: alij in ſenectute cō
uertunt̃. ¶ Ad iſtā aūt pniāz aſſumēdā
eccleſia hodie in officio miſſe nos iducit
verbis exēplis ⁊ ꝓmiſſis. ¶ Nā in epl̄a
nos verbis exhortat̃ ad currēdū ꝑ pnīe
opa: ad certādū ↄtra dyaboli tētamēta.
Jn euāgelio aūt ad laborādū in vinea.i.
in ↄſciētia. ¶ Scd̄o iducit nos in exem/
plis: adducēs nobis in exēplū tres ma/
gnos peccatores qui totum officiū miſſe
ↄpoſuerūt: ſcz dauid qui ↄpoſuit itroi/
tū: ne q̄s deſperet ꝓpter peccatū luxu/
rie. Paulū qui cōpoſuit epiſtolā: ne q̄s
deſperet ꝓpter peccatū ſupbie. Et mat/
theū qui ↄpoſuit euāgeliū ne q̄s deſpet
ꝓpter peccata auaritie. ¶ Tertio eccle/
ſia iducit nos ad penitētiā ꝓmiſſis. Pro
mittit enim laborāti denariū. Curenti
brauiū. Et pugnāti coronaz. Jſtud autē
tēpus ſeptuageſime repñtat tēpus ꝑua/
ricatōis ade: ⁊ tēpus noſtre pnīe. Quia
enim repñtat tēpus ꝑuaricatōis ade ec/
cleſia deponit cātica letitie.ſ. Allā. Glīa
in excelſis. Te deū laudam⁹. Allā q̄de3
ē cāticū celeſtis patrie. Thobie.xiij. Per
oēs vicos tuos: ſcz hierl̄ez Allā cātabit̃
Glīa in excelſis deo eſt cāticū letitie an/
gelice: q̄ illud angeli i xp̄i natiuitate de/
cantauerūt. Te deū laudam⁹ eſt canticū
vniuerſalis creature: q̄ oēs creature ad
laudādū deū illic itroducunt̃. Jdeo il/
la tria cantica ſubticent̃ ad oſtēdēdū q̄
hō ꝑ pctm̄ priuatus eſt celeſti patria: ſo/
cietate angelica: ⁊ laude diuia. Jſtud ēt
tp̄s repñtat tp̄s noſtre penitētie: in qua
q̄dē debem⁹ mutare letitiā in ſalubrē tri
ſtitiā. Eccl̄s.iij. Tp̄s flēdi ⁊ tp̄s ridendi.
Uiri enim pfecti hñt tres letitias: que ꝑ
illa tria cantica ſuperius poſita deſignā
tur. Hñt enim corda leta: leta verba: ⁊ le/
ta opa. Sed viri penitētes debēt letitiaz
cordis ↄuertere in amarā ↄtritionē. Le/
titiā oris: in peccatoꝝ ↄfeſſionē. Letitiaz
opis in laborioſaz ſatiſfactionē. Jpſi au
tem penitētes per laborē penitētie: a deo
recipiūt mercedē ſalutis eterne. De qua
itelligit̃ verbū ſuperius poſitū: ſcz Cum
ſero factū eſſet. Ubi ſex ponūtur. ¶ Pri
mo tēporis opportunitas cū dī: Cum ſe/
ro factū eſſet. Per ſero itelligit̃ finis ſe/
culi vel mors cuiuſlibet. Jn ſero eīz di/
es finit̃: homo in domū ſuā igredit̃ ⁊ ab
opibus q̄etat̃. Sic ēt tunc finit̃ dies mu
tabilitatis. Deut̃.xxxij. Adeſſe feſtinant
tpa. Dicunt̃ aūt ſcdm̄ Jſido. tpa a tepen
do. Uocātur ēt curricula: q̄ nunq̄ ſtāt.
Nam in pñti ſunt homies tepidi in chari/
tate fraterna: ⁊ currētes ad vicia ⁊ pec/
cata. Mat.xxiiij. Abūdabit iniq̄tas. Ec/
ce q̄ currētes ſunt ad vitia. Et refrige/
ſcet charitas m̄ltoꝝ. Ecce q̄ tepidi i cha
ritate fraterna. Tūc aūt tpa feſtināt ad/
eſſe: q̄ tūc ſancti viri erūt ſtabiles i eter/
nitate: ⁊ feruētes in amore. Tūc ēt homo
igredit̃ in domum ſue eternitatis. Eccl̄s
xij. Jbit homo in domū eternitatis ſue:
tūc ēt homo q̄etat̃ a labore cuiuſlibȝ ope
ris. Apoca.xiiij. Amodo iā dicit ſpūs ⁊c̄.
¶ Secūdo ponit̃ vocātis curialitas cū
dicit̃ voca. Quaſi dicat. Non expectes
q̄ ipſi mercedes petant: ſed tu eos voca
ad quietē: ad cenam ⁊ ad mercede3. Ad
iſta eīz tria operarij ↄſueuerūt vocari. Nā
ſcd̄z Ber. tria erūt i ſanctis.ſ. reges a la/

boꝛe. ⁊ hoc eſt vocari ad requiem. Yſa.
xxxij. Sedebit ppl's meus in pulchritu-
dine pacis: in tabernaculis fiducie: ⁊ re-
quie opulẽta. Iocũditas de eternitate.
⁊ hoc eſt vocari ad cenã: q̃ erit tã noua ⁊
tã iocũda. Apoc. xix. Beati q ad cenã nu
ptiaꝝ agni vocati ſũt. Securitas de eter
nitate. ⁊ hoc eſt vocari ad mercedẽ. i. ad
denariũ. In quo rõne iocũditatis eter-
nitas deſignat. ¶ Tertio ponit remune
ratoꝝ dignitas cũ dr̃ operarios. Ideo eĩm
digni ſũt eterna remuneratõe: q2 nõ fue
rũt ocioſi: ſed in ꝯtinuo laboꝛe. Ocioſis
enĩ nõ ꝯpetit hẽre remunerationẽ ſuaꝫ
niſi in iferno. Nõ. n. ꝯpetit eis eſſe in mũ
do: q2 locus eſt laboꝛis. Iob. v. Hõ naſcit
ad laboꝛẽ. Nec eẽ in celo: q2 dat laborãti
bus ſicut pꝫ hic Prouer. vlt. Laudẽt eã
in poꝛtis opa eius. Nec eẽ in terreſtri pa
radiſo: q2 hõ ibi poſitus fuit ad opandũ
Geñ. ij. Ut oparet ⁊ cuſtodiret illũ. Nec
eẽ in purgatoꝛio: q2 ibi nõ purgant niſi
laborãtes. ps. In laboꝛe hoĩum nõ ſunt.
Relinquit ergo ꝙ erũt in iferno: q nõ ẽ
loc⁹ ad operãdũ ſed ad recipiẽdũ. Eccſ
ix. Quodcũqꝫ põt manus tua facere in-
ſtãter opare: q2 nec opus ⁊c̃. ¶ Quarto
ponit debiti pcioſitas cũ dr̃: Redde illis
mercedẽ. ſ. denariũ. i. vitã beataꝫ q̃ p de-
nariũ ſignificat. ꝑ Pꝛimo q2 ibi erit ap
ta claritas. Ideo dr̃ diurnus a dyan qđ
eſt claꝝ. ij. Coꝝ. iij. In eãdẽ imaginẽ trãſ
foꝛmamur de claritate in claritatẽ. Naꝫ
de clara viſiõe humanitatis itrabimus
ad clarã ꝯtemplationẽ diuinitatis: ⁊ de
clara ꝯtẽplatiõe diuinitatis trãſibimus
ad clarã viſionẽ humanitatis. ꝑ Scđo
ſignificat per denariũ: q2 ibi erit dulcis
ſuauitas. In hac eĩm vita nihil dulcius
amat ab auaris: q̃ mun⁹. Et in vita bea
ta nihil dulcius amabit q̃ deus. Augu.
de diſciplina xpiana. Uideo ſic vos ama
re pecuniã vt iubente amoꝛe pecunie la-
boꝛes ſuſcipiatis: ieiunia toleretis: ma-
re trãſeatis: vẽtis ⁊ fluctibus vos ꝯmit-
tatis. Sic me amate. plus volo amari ait
dñs. in puerbijs loquoꝛ: auaris loquoꝛ.
ꝑ Tertio deſignat p denariũ: q2 ibi ẽ ple
na copioſitas. Nã ſcđꝫ opiõnẽ vulgi ha
bita pecunia habẽtur vniuerſa: q2 in pe
cunia oĩa ꝯtinẽtur: ⁊ ipſa habita oĩa ha

bẽtur. Sic ⁊ in deo oĩa ꝯtinẽtur: ⁊ ipſo
habito oĩa habent. Exo. xxxiij. Ego oſtẽ
dã tibi oẽ bonũ. Anſel. Ama vnũ bonũ
in quo eſt oẽ bonũ: ⁊ ſufficit tibi. Iſte aũt
denari⁹ dr̃ fuiſſe vnus q2 oẽs habebunt
idẽ celũ ad habitãdũ: ſed tñ ibi ſunt di-
uerſe mãſiones. Ioã. xiiij. In domo pa-
tris mei mã. multe ſũt. Oẽs habebũt eã-
dẽ claritatẽ ad ꝯtẽplãdũ ſicut tñ ſtella
differt in claritate a ſtella. Sic ⁊ reſurre
ctio moꝛtuoꝝ vt dr̃. i. Coꝝ. xv. Oẽs habe
bũt eãdeꝫ ſuauitatẽ ⁊ dulcedinẽ ad fruẽ
dũ: ſed tñ alia eſt dulcedo roꝛis: alia la-
ctis: alia mellis. Iſtã triplicẽ differẽtiã
tãgit eccl'a cũ dicit: In illa die ſtillabũt
mõtes dulcedinẽ. i. roꝛem dulcẽ: ⁊ colles
fluẽt lac ⁊ mel. Et eſt ſumptũ Ioelis vi.
Sicut eniꝫ in illis trib⁹ eſt gradus i dul
cedine: ſic ⁊ in beatis gradus erit in di-
uina ſuauitate. Quĩto ponit penitẽtiuꝫ
magna ꝯſolatio cũ dr̃: Sic erũt nouiſſi-
mi pmi. Sepe eĩm illi q ad pniaꝫ tarde
veniũt citius remunerant q̃ illi q tẽpe-
ſtiue veniũt: q2 citius de coꝛpe exeũt. Ci-
tius eĩm latro eſt remunerat⁹ q̃ petrus.
Uel illi q ſunt nouiſſimi in oculis ſuis:
ſũt pmi in oculis dei. i. Reg. xv. Nõne cũ
paruulus eſſes in oculis tuis: caput in
tribub⁹ iſrael factus es. Uel illi q ſũt no
uiſſimi iudicio hoĩuꝫ ſepe ſũt pmi iudi-
cio dei: q2 deus nõ ꝯſiderat exterioꝛa coꝛ
poꝛis ſed iterioꝛa coꝛdis. i. Reg. xvi. Hõ
eniꝫ videt ea q̃ parẽt: deus aũt ituet coꝛ.
Uel põt dici q̃ erũt nouiſſimi pmi: ⁊ pri
mi nouiſſimi: q2 ſepe illi q tarde ad peni
tẽtiaꝫ veniũt tpe: pcedũt alios i feruoꝛe.
Seneca. Faciam⁹ qđ aliqñ in itinere fie-
ri ꝯſueuit: vt q tardius exiuerũt veloci-
tate ꝯpẽſant moraꝫ. Beda. Erũt pmi ⁊c̃.
Multi pꝛius feruentes: poſtea toꝛpent.
Multi pꝛius frigidi: poſtea inardeſcũt.
Multi in ſeculo deſpecti. in futuro ſunt
gloꝛificãdi. Alij apud hoĩes gloꝛificãdi:
in futuꝝ ſunt dãnãdi. ¶ Sexto ponit p
ſumẽtiũ magna timoꝛis icuſſio cum dr̃:
Multi ſũt vocati ⁊c̃. Ad qnqꝫ eniꝫ ſum⁹
vocati. ꝑ Pꝛĩo vt i celeſtes reges ⁊ epos
elegamur. i. Petri. ij. Uos eſtis gen⁹ ele-
ctũ: regale ſacerdotiũ. Uidemus aũt ꝙ
ad electiões regũ ⁊ epoꝝ multi vocant ⁊
tñ vnus ſolus eligit: ſic ẽt multi vocant

ad fidẽ: ſed pauci eligunt ad regalẽ ⁊ ce
leſtem dignitatẽ. ꝑ Scđo ſumus vocati
vt in ſtadio eccleſie militãtis: viã mãda-
toꝝ dei curramus. Uidemus aũt ꝙ mul
ti vocant ad ſtadiũ: ſed tñ vnus accipit
brauiũ: vt dr̃. i. Coꝛ. ix. Sic ẽt multi ſunt
vocati vt p viã fidei ⁊ mãdatoꝝ dei velo
citer currãt: ſed tñ pauci pſeuerãt. Un⁹
eniꝫ. ſ. pſeuerãs ſcđm glo. accipit brauiũ
ſiue palliũ celeſtis victoꝛie ⁊ dignitatis
eterne. ꝑ Tertio ſumus vocati vt i area
militãtis eccleſie purgemur ⁊ emunde-
mur. Luce. iij. Cui⁹ vẽtilabrũ i manu ei⁹
⁊ purgabit areã ſuã. Uidemus auteꝫ ꝙ
multũ de palea relinqt: ⁊ paꝝ de tritico
in hoꝛreo recõdit. Sic ẽt ſunt multi q bo
nis opibus vacui exiſtentes reliquunt ⁊
ꝯburunt. pauci vero in dei hoꝛreo recõ-
dent. Luce. iij. Cõgregabit triticũ i hoꝛ-
reũ ſuũ ⁊c̃. ꝑ Quarto ſum⁹ vocati vt in
domo celeſti tanq̃ viui lapides edifice-
mur. i. Petri. ij. Ipſi tanq̃ viui lapides
ſupedificamini domos ſpũales. Dom⁹
aũt celeſtis nõ edificat niſi de lapidibus
pcioſis. Thobie. xiij. Ex lapidib⁹ precio
ſis oĩs circuit⁹ muroꝝ eius. Uidem⁹ aũt
ꝙ multi ſũt lapides cõẽs: ſed pauci ſunt
lapides pcioſi. Sic ad edificãdũ celeſtẽ
domũ multi ſũt vocati: ſed tñ lapides cõ
munes ſunt q hñt tm̃ fidẽ ⁊ nõ opa q re-
linquunt. ⁊ de eis dom⁹ iferналis edifi-
cat. Pauci aũt ſũt lapides pcioſi q fideꝫ
hñt ⁊ opa: hi in celeſte edificiũ aſſumunt
ꝑ Quĩto ſum⁹ vocati: vt celeſtẽ patriaꝫ
itroeam⁹. Uidemus aũt ꝙ multi filioꝛũ
iſrael ad terrã pmiſſiõis fuerũt vocati:
ſed pauci ad itrãdũ electi. Fuerũt eniꝫ
vocati ex egypto: hoc eſt educti ſex milia
pter puulos ⁊ familiã quoꝝ nõ eſt nume
rus: ſed tñ duo electi ad itrandũ. Et rõ
eſt q2 via q̃ ducit ad pditionẽ nimis ẽ la
ta. que aũt ducit ad vitã eſt nimis angu-
ſta. Matt. vij. Lata poꝛta ⁊ ſpatioſa via
q̃ ducit ad pditõem: ⁊ multi ſũt q intrãt
p eã: q̃ anguſta poꝛta ⁊ arta via q̃ ducit
ad vitã ⁊ pauci ſũt q iueniũt eã ⁊c̃.
¶ Dñica in ſexageſima. Sermo pmus.

EXijt qui ſeminat
ſeminare ſemen ſuum. Luc.
xviij. Cõſuetudo dñi fuit ſe-

pe in parabolis loqui ad turbas: vt mo-
reꝫ paleſtinoꝝ vbi pdicabat gereret: vt
diuina myſteria idignis nõ pãderet: vt
bonis ⁊ humilib⁹ exercitãdi ſe occaſio-
nẽ pberet: vt qđ dicebat memoꝛie melius
ĩpꝛimeret. Eſt aũt pabola ſicut Hiero. di
cit. Reꝝ genere ſiue nã diſcrepantiũ ſub
aliq̃ ſimilitudine facta ꝯparatio. Et ſub
dit Hiero. Parabola grece ſilitudo lati
ne dr̃: vt qñ qđ itelligere volumus p ali-
quã ꝯparatõeꝫ idicamus: vt ferro aliqđ
duꝝ: velocẽ vẽtis ꝯparam⁹ ⁊ auib⁹. In
iſta aũt parabola mẽtio fit de tribus. ſ.
de ſeminatoꝛe: de ſemine ⁊ de terre varie
tate. ꝑ In hoc aũt pmo ſermone aget đ
ſeminatoꝛe. ꝑ In ſcđo de ſemine. ꝑ In
tertio de terre varietate. Seminatoꝛ aũt
ppꝛie xp̃s eſt. Pꝛedicatoꝛ. n. potius ẽ co
phinus ſeminatoꝛis q̃ ſeminatoꝛ. Aug.
in li. de doctrina xpiana ſic ait: Per quẽ
ille ſeminat qd ſum ego niſi cophin⁹ ſe-
minatus. Ille in me ponere dignat⁹ eſt
qđ vobis ſpargo. nolite attẽdere ad vili
tatẽ cophini: ſed ad charitatem ſemis ⁊
ptãtẽ ſeminatoꝛis. ¶ Ad bonũ aũt ſemi
natoꝛẽ q̃ttuoꝛ reqrunt q̃ fuerunt in xp̃o.
Et in pũti euãgelio denotant. ¶ Pꝛimũ
eſt magna diligẽtia qđ notat cũ dr̃. Exijt
Bonus. n. ſeminatoꝛ nõ dꝫ ocio toꝛpere:
ſed ad agros ſeminãdos frequenter exi
re. Sic xp̃s tanq̃ bonus ſemiatoꝛ exiuit.
ꝑ Pꝛimo de ſinu patris ⁊ venit in agrũ
vteri virgĩalis. Et ibi tria ſemina ſemi-
nauit. ſ. ſemẽ eternũ: antiquũ ⁊ nouũ. i.
diuinitatẽ ſuã q̃ eſt eterna. Carnẽ ſuaꝫ q̃
eſt antiq̃. ſ. ab adam traducta. Et aĩaꝫ ſu
am q̃ de nouo fuit creata. De his tribus
ſeminibus tanq̃ ex tribus farinis: ſcꝫ eter-
na: antiq̃ ⁊ noua. factus ẽ ille panis cele
ſtis q dicit Ioã. vi. Ego ſum panis viu⁹
q de celo deſcẽdi. Qđ ſignificatũ ẽ Geñ.
xviij. Accelera tria ſata ſile ꝯmiſce. ⁊ fac
ſubcinericios panes. Tũc eiꝫ ſara. i. bẽa
virgo tria ſata farine cõmiſcuit: qñ xp̃m
exñteꝫ in his tribus ſubſtãtijs de ſuis vi
ſcerib⁹ generauit. ꝑ Scđo exiuit de vte-
ro virgĩs ⁊ venit in mũdũ poꝛtãs ſecum
tria ſemina. ſ. ſemẽ doctrine: gratie ⁊ mi
ſericoꝛdie. Mũdus qdẽ erat multis er-
roꝛib⁹ circũdatus: dei inimicus: ⁊ dyabo
li ſeru⁹. iđ xp̃s de paradiſo attulit ſemẽ

doctrine: vt oēs errores diaboli diſſolueret. i. Jo. iij. In hoc appuit filius dei vt diſſoluat opa dyaboli. Propter hoc eim offm̄ venit in mūdū vt. ſ. ſemē doctrine ꝑ mūduz ſpargeret. Luc. iiij. Alijs ciuitatibꝰ opꝫ me euāgelizare regnuz dei: qꝛ ad hoc miſſus ſuz. ¶ Scđo attulit ſemē gratie: vt mūduz dei inimicū iuſtificaret ⁊ recōciliaret. Eph. iij. Gr̄a. n. eſtis ſaluati ꝑ fidē. Ad Titū. iij. Juſtificati gr̄a ipſius heredes ſumus. ¶ Tertio attulit ſemen miſericordie vt mūduz de ſeruitute dyaboli redimeret. ps. Apud dn̄m miſericordia ⁊ copioſa apud eū re. Ad Titū iij. Scđꝫ ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit. De his tribus dr̄. i. Cor. i. Qui factꝰ ē nobis a deo ſapiētia ⁊ iuſtitia: ⁊ ſanctificatio ⁊ redēptio. Sapiētia īquātū mūdū illuminauit. Juſtitia ⁊ ſanctificatio: inquātū mūdū iuſtificauit ⁊ recōciliauit Redēptio īquātū mūdū redemit. In huius ſignificationē de xp̄i corpore dū eſſet in cruce tres fontes emanauerunt. ſ. aq̄: ſanguis ⁊ lachryme. Per aquāītelligiꝛ eius ſapiētia ſiue doctrina qua mūdum ab erroribꝰ abluit. Eze. xxxvi. Effundaꝫ ſup vos aquā mūdam. Effluxit ſanguis quo nos redemit. Apoca. v. Redemiſti nos deo in ſanguine tuo. Effluxerūt lachryme qbꝰ nos patri recōciliauit. Heb. v. Cū clamore valido ⁊ lachrymis offerēs exauditus ē ꝓ ſua reuerētia. ¶ Tertio poſt ſuā reſurrectionē exiuit de mundo ⁊ venit in celū. Et licet in agro celeſti plantaſſet tm̄ lilia angeloꝝ: poſt aſcēſionem tm̄ ibi plātauit roſas martyꝝ. Eccl. xxiiij. Quaſi plātatio roſe i hierico. Violas ꝯfeſſoꝝ ⁊ lilia virginuz. Can. ij. Ego flos capi: quo ad primos. Lilia ꝯuallium: quo ad ſcđos. Vel pōt dici ꝙ deus habꝫ quattuor agros: ſcꝫ celuz: terreſtrē paradiſuz: mūdū ⁊ virginis vterū. In celo ſeminauit naturā angelicā. Sed aliq eoꝝ facti ſunt tanꝙ terra ſecus viā. dūꝫ ſupbe cogitatōes ꝑ eos trāſitū fecerūt. ⁊ ſic male volueris. i. ſupbia illud ſemē deuorauit. In terreſtri paradiſo ſemiauit primos parētes: ſed qꝛ nōdum habebāt altitudinē terre. ſ. plenitudinē gratie cōſumate. otto ſole tentatōis dyabolice aruerunt. In agro mundi ſeminauit genus humanū: ſed fere oēs a ſpinis diuitiaꝝ ⁊ ſollicitudinū ſuffocant. In agro vteri virginalis ſeminauit ſeipm̄: in quo fuit clauſura oīmode cuſtodie. Altitudo terre. i. ꝯſumatio gratie: in qua nulle ſpine ſollicitudis fuerūt mundane. Et iō eius terra fecit fructū triceſimū inquātū matrimonio ꝯiuncta. Sexageſimū iquātū fuit poſtmodū vidua derelicta: ⁊ tamen ſemꝑ erat virgo icorrupta. ⁊ cēteſimū inquātū fuit virgo ppetua. ¶ Scđo reqritur in bono ſeminatore magna peritia. qđ notaꝛ cū dr̄: Seminare ſemē ſuū. Peritia autꝫ ſeminādi nō acquiriꝛ ex vno actu ſeminādi: ſed ex frequēti vſu ſeminādi. Xp̄s. n. a ꝓncipio mūdi ſeminare icepit. Nā ſeminauit pmo patriarchas: poſtea pphetas: deinde apoſtolos: deinde martyres: deinde ꝯfeſſores: deīde virgines. Inſup in ipſis ſua ſemina ſeminauit. Nā in patriarchis ſeminauit magnā fidē ⁊ miſericordiā. In pphetis magnā ſapiētiā. In apoſtolis magnā plenitudinē gratie. In martyribus magnā ꝯſtantiā. In cōfeſſoribus magnā tēperātiam. In virgibus magnā mūditiā. Iſta ſignificant Yſa. xxviij. Nūqd tota die arabit arans vt ſeret ꝓſcindet ⁊ ſarciet humū ſuā. Nōne cū adequauerit faciez eius ſeret gith: ⁊ cyminū ſparget: ⁊ ponet triticū ꝑ ordinē ⁊ hordeū ⁊ miliū ⁊ vitiam in finibus ſuis. Gith ſcđm glo. eſt genus leguminis ſimile cymino in quātitate: ſed nigri coloris: ⁊ in pane dulcorādo ſpargiꝛ. Cyminū eſt ſemen aromaticū ⁊ medicinale. Triticū ſcđm Iſido. dr̄ a triturа eo ꝙ in area teriꝛ ⁊ purum in horreo collocaꝛ. Vitia ſcđm eūdeꝫ dr̄ a victoria eo ꝙ tunc victores ide coronabant. Miliū ſcđm eūdeꝫ dr̄ a multitudie. vel ſcđꝫ quoſdā a mille: eo ꝙ vnū granū ſeminatū ſepe in mille cōſurgat. Hordeū dr̄ q̄ſi aridꝫ. Tunc igiꝛ deus ſeminauit gith: qñ patriarchas dedit q mūdum iſipidū ſua fide dulcorauerūt. Tūc ſeminauit cyminū qñ pphetas ꝑduxit q medicialia verba habētes multos ſanauerūt. Tunc ſemiauit triticū quādo apoſtolos dedit q tribulatōibus triti reponi i horreo celeſti puriſſimi meruerūt. Tūc ſemiauit vitiā qñ martyres ꝓtulit q victores exiſtentes coronā vite acqſierūt. Tūc ſeminauit miliū: qñ ꝯfeſſoꝝ multitudinē adduxit: que eſt tanta vt numerari nō poſſit. Apoc. vij. Vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat. Tunc ſeminauit hordeū qñ virgines protulit: que ab oī humore ꝯcupiſcētie ſua corpora deſiccauerūt ⁊ arida fecerūt. Quotidie etiaꝫ iſte ſemiator corda noſtra ſcindere non ceſſat: ⁊ ſancta deſideria ſeminat. Vñ ꝓmiſit Yſa. xxviij. Nunqd tota die arabit arans ⁊c. ¶ Tertio reqriꝛ in ſeminatore bono magna ꝓuidētia: vt ſcꝫ terrā diligenter colat. qđ notaꝛ cū dr̄: Aliud cecidit in terrā bonā: ⁊ ortū fecit fructum centuplū. Tres enim agros deus nobis dedit. ſ. corpus: aīam ⁊ pauperes: vt ſcꝫ corpus ſeminemus puritate ⁊ mūditia. Animā ſuauitate ⁊ ꝺuotōe īterna. Pauꝑes pietate ⁊ miſericordia. Etſi iſti agri taliter fuerint ſeminati: cēteſimū fructū reddēt. Cēteſimus enīꝫ fructus debetur virgibus: que corpus ſuū diligēter excoluerūt. Sicut enīꝫ numerus cētenarius de leua ad dexterā trāſit: ⁊ circulū facit. Sic virgitas hoīeꝫ de conditōe humana tranſire facit in dignitatē angelicā ⁊ celeſtē acqrit coronā. Debeꝛ ēt cōtēplatiuis. Vñ dr̄ Gen. xxvi. Seminauit aūt yſaac in terra illa: ⁊ iuenit in illo anno centuplū. Yſaac qui interpretaꝛ riſus ſignificat viꝝ ꝯtēplatiuū q facit riſuꝫ deo: gaudiū angelis: ⁊ ipſe ēt gaudet i corde ſuo Debeꝛ ēt pauperibus xp̄i: qui oīa ꝓpter deū reliquerunt ⁊ paupibus dederunt. Mat. xix. Ois qui reliqrit domū ⁊c. centuplū accipiet ⁊ vitā eternā poſſidebit. Sꝫ ſicut dicit Chryſ. Nō videꝛ fuiſſe ꝓuidentia ſecus viā: vel ſupra petrā: vel inter ſpinas ſemiaſſe. Et ad hoc triplex rō aſſignaꝛ. ꝑ Vna eſt: qꝛ ſicut ille qui ſeminat: ſine diiudicatōe mittit ſemina: ſic ꝓdicator nō debet diiudicare diuiteꝫ vel pauperē: ſtudioſuꝫ vel deſidē. Roma. i. Grecis ac barbaris: ſapiētibus ⁊ iſipientibus debitor ſum. ꝑ Scđa rō: qꝛ quātuꝫ ad ſeminatōeꝫ materialē ſcđm eundem Chryſ. Nō eēt ꝓuidētia in tali terra ſeminare vbi frequēs eēt via: qꝛ nō ē poſſibile viā ñ eē viā: petrā fieri terrā: vel ſpinas ñ eē ſpinas. Quātū ad ſeminatōem ſpūalez: ꝓuidētia eſt: qꝛ ille qui erat via pōt nō ꝯculcari: ⁊ ille qui erat petra poteſt terra pīguis fieri: ⁊ in illo i quo erāt ſpine pōt ipſe ſpine eradicari. ꝑ Tertia rō eſt ob predicatoꝝ cōſolationē: vt non contriſtenꝛ ſi ſemē ſuū in multis perire ꝯſiderāt: qꝛ ⁊ in xp̄o ſile accidiſſe videꝛ. Mat. x. Nō eſt diſcipulus ſup magiſtrū. ¶ Quarto reqriꝛ in bono ſemiatore magna patiētia: qđ notaꝛ cum dr̄: Et fructū afferūt in patiētia. Jac. v. Ecce agricola expectat precioſuꝫ fructū terre ⁊c. Sepe deus alicui imittit aliqđ bonū ꝓpoſituꝫ vel per ſuū predicatorē aliqđ bonū verbuꝫ: ⁊ tm̄ patiēter expectat donec fructū accipiat: aut tēporaneū in iuuētute: aut ſerotinū in ſenectute. Hoc ſignificatū eſt Luce. xiij. in ficulnea que per tres ānos fructū non ferebat: ⁊ cum precidēda eēt: rogauit agricola vt quartꝰ annus expectareꝛ. Primꝰ annus eſt pueritia. Scđs iuuētus. Tertius matura etas. Quartꝰ ſenectus. Yſa. xlvi. Vſqꝫ ad ſenectā ego ipſe feraꝫ: ⁊ vſqꝫ ad canos ego portabo. Deus enīꝫ portat peccatores vſqꝫ ad canos. i. vſqꝫ ad maturitatē: ⁊ vſqꝫ ad ſenectam. i. vſqꝫ ad ſenectutem.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

Semen eſt verbuꝫ

dei. Poſtꝙ dictū ē de ſemiatore: dicēduꝫ eſt hic de ſemie. Eſt aūt ſemen verbū dei: qđ xp̄s de celo attulit: ⁊ in terraꝫ ſeminauit. Niſi enim hoc ſemen xp̄s attuliſſet: totus mūdus in ſuis ſceleribus permāſiſſet. Yſa. i. Niſi dominus exercituū reliqſſet nobis ſemen: quaſi ſodoma fuiſſemus. Eſt aūt duplex ſemen mūdo neceſſariū. ¶ Unum eſt qđ ſeminauit xp̄s ſcilꝫ verbū ſuum. ¶ Aliud quod ſeminare debet homo: ſcilꝫ largitio elemoſynarū. Sed primo vidēdū eſt: quare verbū dei ſemen diciꝛ. Et poſtmodū quare elemoſyna ſemen vocatur. ¶ Diciꝛ autꝫ verbū dei ſemē: qꝛ in ſemine eſt calor naturalis quo planta foueꝛ. Et humor nutrimētalis quo planta nutriꝛ. Et eſt rō ſeminalis qua vnū ſemē ex alio generaꝛ. Diciꝛ verbū dei ſemē ex eo ꝙ habet virtutē calefactiuā: nutritiuā ⁊ generatiuā. Hꝫ quidē virtutē calefacti-

uā ⁊ iſlāmatiuā. Prouer.xxx. Oīs ſermo
dei ignitus. p̄s. Ignitū eloquium tuum
vehemēter. Sed ſi ſermo dei ē ignitus ⁊
peccatores ſunt frigidi. Hiere.vi. Sicut
frigidam facit ciſterna aquam ſuam: ſic
frigidā fecit maliciā ſuam. quare ex ver
bo dei nō ꝓtinus inflāmant. Ad hoc di/
cendū ꝙ hoc accidit tribus de cauſis.
¶ Prima quia ad iſtū ignē nō appropin
quant ſed aut corpe aut corde ſe elōgant
Qui aūt appropinquant corpore attēte
audiendo ⁊ corde deuoto intelligendo
iſti illuminant ⁊ inflāmātur. p̄s. Accedi
te ad eum ⁊ illuminamini. Deut.xxxiij.
Qui appropinquāt pedibus eius: acci/
pient de doctrina illius. Jō duo diſcipu
li qui appropinquauerūt iſlāmati erant
dicētes Luc. vltimo. Nōne cor nr̄m ar/
dēs erat in ⁊c. ¶ Secūda cā ē quia inter
ſe ⁊ iſtū ignē ponūt magnū obſtaculum
⁊ murū ferreū. ſ. mortale peccatū. Thre.
iij. Oppoſuiſti nubem tibi ne trāſeat ora
tio. Ezech.iiij. Sume tibi ſartaginē fer/
ream. ⁊ pones eā murum ferreū inter te
⁊ ciuitatē. Peccatū enim mortale dr̄ nu/
bes: quia facit aīam tenebroſam. Et dici
tur murus ferreus: q2 facit aīam obſtia/
tam. Et dr̄ ſartago: q2 facit aīam igne
male cōcupiſcētie inflāmataꝫ. ¶ Tertia
cauſa eſt per longā cōſuetudinē peccan/
di ſunt cōgelati. Et iō liquefieri pñt per
mortē corporis. calefieri aūt nō pñt per
ignē gratie ſpūalis Ecc. xliij. Frigidus
ventus aquilo flauit ⁊ cōgelauit criſtal/
lus ab aqua. Aquilo dr̄ quaſi aquas li/
gans. ⁊ vētus ē gelidus ⁊ ſiccus. Criſtal
lus aūt grece glacies latine dr̄. Per ven
tum igit̄ aquilonarē itelligit̄ diabolus a
quo oē malū ꝓcedit. Hiere.i. Ab aquilo
ne pandet̄ omne malū. Et qui dixit Yſa.
xiiij. Sedebo in lateribus aquilōis. Iſte
igit̄ aqlo ligat aquas grāʀum ne fluāt i
aīam. Facit ēt ipam aīam ab omni hu/
more deuotionis ſiccā. ⁊ inſup dei amo/
rem extinguēs: facit eam totam gelidaꝫ.
Et dicit Iſiō. ꝙ terra maiori gelu cōſtri/
gitur in ſereno ꝙ̄ in nubilo: q2 bonus cū
incipit cōgelari forti᷒ cōgelat̄ ꝙ̄ malus
¶ Secūdo verbū dei dr̄ ſemen: q2 habet
virtutē nutritiuam. Matth.iiij. Non in
olo pane viuit homo: ſed in oī verbo ꝙ
ꝓcedit ⁊c. Eſt aūt triplex periculum cir
ca iſtū cibū. ⁋ Unū quādo quis cibū nō
ſumit. ideſt verba dei faſtidit. p̄s. Omn
escaꝫ abhoiata ē anima eoꝝ ⁊c. Si tales
portis mortis ſunt vicini caueant ne ſi/
ant intranei. ⁋ Secūdū ē quādo quis ci
bum retinere nō pōt. Greg. Eterne mor/
tis periculum formidate ſi cibū ſancte
exhortatiōis accipitis: ⁊ in vētre memo/
rie nō tenetis. ⁋ Tertiū ē quādo iſte ci/
bus nō digerit̄. Tūc enim verbū dei non
digerit̄ ſed in ſtomacho memorie crudū
morat̄ qñ p opa nō implet̄. Jaco.i. Eſto/
te factores verbi ⁊c. ¶ Tertio verbū dei
dr̄ ſemē q2 hꝫ virtutē gn̄atiuam. Jaco.i.
Uolūtarie enim genuit nos verbo veri/
tatis. Eſt aūt quintuplex gn̄atio q̄ non
pōt fieri niſi per verbum. ¶ Una ē natu
ralis: que habet fieri per carnis ꝓpaga/
tionē. Nullus enim filius pōt legitime
generari niſi per verbū. i. niſi inter gene
rantes prius interueniat cōſenſus verbi
vt cum dicit vir: accipio te in meā: muli
er accipio te i meū. ¶ Secūda ē legalis
que ē per adoptionē. Et iſta ſimilr̄ habꝫ
fieri per verbum. i. per principis iperiū
vel reſcriptū. Eodē modo generatōqua
in dei filios adoptamur hꝫ fieri p verbū
i. Cor.iiij. In xp̄o eiꝫ ieſu p euāgeliū ego
vos gēui. ¶ Tertia ē ſpūalis q̄ fit p bapti/
mi regnatione. Et iſta ſilr̄ hꝫ fieri p vbū
vt cū dr̄: Ego baptizo te i noīe pr̄is ⁊ filij
⁊ ſpūſſcī Amē. Au. Accedit vbū ad ele/
mētū ⁊ fit ſacrꝫ. Jo.iij. Niſi qs renat᷒ fue
rit ex aq̄ ⁊ ſpūſcō ⁊c. Et poſuit hic xp̄s
illō qō hꝫ ſe p modū mr̄is. ſ. aquā ꝯſe/
cratā. ⁊ illō qō hꝫ ſe p modū pr̄is. ſ. ſpūꝫ
ſcꝫ. p modū āt ſemis ſe hꝫ vbū. ⁋ Quar
ta ē ſacramētalis q̄ panis trāſſubſtātiat̄
i corp᷒ xp̄i. Et iſta ſilr̄ hꝫ fieri p verbum:
cum dicitur. Hoc eſt enim corpus meuꝫ
Euſeb. Inuiſibilis ſacerdos viſibiles
creaturas verbo dei ſecreta poteſtate cō
mutat. ¶ Quinta eſt ſupſtantialis: quia
filius dei generat̄ a patre. Et iſta ſimili/
ter habet fieri per verbum patris. pſal.
Eructauit cor meū verbū bonū. Tunc
enim pater verbum bonum eructauit:
quando filium de ſua ſubſtantia genera
uit. Circa iſtud autem ſemen verbi dei
triplex periculum eſt cauēdum. ¶ Pri/

mum ne quis ſeminet ſemen bonū ⁊ re/
colligat malum. Tales ſunt predicato/
res queſtuoſi qui ſeminant verbū verita
tis: ⁊ recolligūt ſpinas cupiditatis. Hie
re.xij. Seminauerunt triticū: ⁊ ſpinas
meſuerūt. ¶ Secūdum ē ne alius ſemi/
net: ⁊ alius metat. Tales ſunt predicato
res vane glorioſi qui verba ſeminat ex
quibus alij coſequuntur vtilitatem ⁊ ip
ſi incurrunt ſterilitatem. Ipſi ſunt ſicut
cymbalum quod alijs prodeſt ⁊ ſibi no
cet. Michee.vi. Tu ſeminabis ⁊ nō me
tes. ¶ Tertium ē quando quis ſeminat
multū ⁊ recolligit parum. Tales ſūt pre
dicatores verboſi qui ſemināt alijs ver/
ba multa ⁊ ipi recolligunt parua opera
⁊ ideo recolligēt pua pmia. Aggei.i. Se
minaſtis multum: ⁊ intuliſtis parū. Yſa.
v. Triginta modij ſementi faciunt mo/
dios tres. Tales enim in auditoribus
ſeminant triginta modios: monētes vt
ſeruent fidem trinitatis cū decalogo p̄/
ceptoꝝ ⁊ ipi vix fidem trinitatis ſeruant
Secūdo vidēdū eſt quare elemoſyna ſe/
men dicatur. Aſſimilat̄ autem largitio
elemoſynarum ſeminationi: ratiōe ſemi
nantis. ⁊ ſeminis. ⁊ terre ſeminande. Ra
tione quidem ſeminantis: quia debꝫ ſe/
minare ſapienter: fideliter: ⁊ perſeuerā/
ter. Inſipiens ſeminator eēt: qui poſt ter
gum ſemen iactaret. ⁋ Sapienter autē
ſeminat qui ante faciē ſemē iactat. Eſt
enim elemoſyna inſtar candele lumē p̄
bentis: ⁊ ideo aīas in tenebras ire non
patitur. Thobie.iiij. Ubi loquitur d̄ ele
moſyna. Nō patit̄ aīam ire in tenebras
Eſt inſtar pupille aīam dirigentis. Ecc.
xxix. Ubi loquit̄ de elemoſyna. Gratiam
hoīs quaſi pupillā cōſeruabit. Eſt inſtar
ſeminis cēteſimū fructū reddentis: ſicut
dr̄ hic. Qui igit̄ tm̄ poſt mortē elemoſy/
nas vult facere eius aīa cum de corpore
egredit̄ lumen habet poſt tergū ſuum. ⁊
ideo viam qua itur in celū non poteſt
clare videre. Oculos hꝫ poſt caput ſuuꝫ
⁊ ideo ſepe cōtingit in foueā purgatorij
ipm incidere. Seminauit poſt dorſū ſuū
⁊ ideo non poterit taꝫ copioſum fructū
recolligere. ⁋ Secundo debet ſeminare
fideliter. Ille fideliter ſeminat qui ⁊ ſibi
qō ſuū ē accipit: ⁊ dn̄o ſuo tributū red/
dit. Legit̄ Gen̄.xlvij. ꝙ ioſeph dixit egy
ptijs. Accipite ſemina ⁊ ſerite agros qn/
tam ptem regi dabitis: reliquas quattu
or pmitto vobis. De nr̄is enim bōis ope
ribus vult deus: vt quattuor ptes habea
mus. Prima ē iocūditas conſciētie. p̄s.
Iuſticie dn̄i recte letificantes corda. Se
cūda eſt remiſſio culpe. Tertia ē vitatio
mortis eterne. Quarta ē acquiſitio glo/
rie. De his tribus dr̄ Thobie.xij. Elemo
ſyna a morte liberat: ⁊ ipſa ē que purgat
peccata: ⁊ facit inuenire vitaꝫ eternam.
Quinta aūt pars eſt gloria. Illam autē
nō nobis: ſed deo dare debemus. p̄s. Nō
nobis dn̄e nō nobis: ſed nomini tuo da
gloriam. Bern̄. Si ſemen iactū in terraꝫ
bonā fructū attuliſſe vi: illius ē gloria q
dat ſemē ſerēti. fecūditatē terre: ⁊ ſemi/
ni incremētū. ⁋ Tertio dꝫ ſeminare pſe/
ueranter. Eccē.xi. Mane ſemina ſemen
tuum ⁊ veſpere nō ceſſꝫ manus tua. hoc
ē in iuuentute ⁊ ſenectute: ⁊ in ꝓſperita/
te: ⁊ aduerſitate. ¶ Secūdo aſſimilatur
elemoſyna ſeminationi ratiōe ſeminis.
Debet enim inſtar ſeminis eſſe occulta:
pura: ⁊ irrigua. Occulta quidem ab om/
ni laude humana. Ecc.xxix. Conclude
elemoſynam in ſinu pauperū. Mat.vi.
Te aūt faciente elemoſynaꝫ: neſciat ſini/
ſtra tua quid faciat dextera tua. Pura
ſine admixtione ziꝫanie. i. rei aliene. Ec/
cle.xxxiiij. Qui offert ſacrificiū ex ſub/
ſtantia pauperū: quaſi qui victimat. fili/
um in cōſpectu patris ſui. Item irrigua
ſcilꝫ ex interna compaſſiōe. p̄s. Euntes
ibant ⁊ flebant: mit. ſemia ſua. Job.xxx.
Flebā ſuper eum qui afflictus erat: ⁊ aīa
mea cōpatiebat̄ pauperi. ¶ Tertio ele/
moſyna cōparat̄ ſeminationi ratiōe ter/
re ſeminande: quia non debꝫ cōmitti ter
re peruie ⁊ cōculcate. i. malis ⁊ ſcelera/
tis. qui ſunt demonibus peruij: ⁊ malis
tentationibus ꝯculcati. Nec terre petro
ſe. i. ſuperbis ⁊ in malo induratis. Nec
terre ſpinoſe ideſt mundanis diuitijs lo
cupleratis. Sed debet cōmitti terre bo/
ne ideſt bonis manſuetis: ⁊ egenis. Yſa.
xxxij. Beati qui ſeminatis ſuper omnes
aq̄s immittētes pedē bouis ⁊ aſini. Pau/
peres enim dicuntur aque tranſeuntes
dei: inquantum diſcurrūt ꝓpter neceſſi

tatem vite. Et dicũtur boues dei inquã/
tum portãt iugũ penitẽtie. Et dicuntur
aſini ⁊ iumenta dei inquantuꝫ habꝫ mã
ſuetudineꝫ ⁊ ſimplicitatẽ inocẽtie. Qui
igiť ſup tales ſeminãt ſunt beati.

¶ Sermo tertius de eodẽ.

Quod autez cecidit in terraꝫ bonam. hi ſunt
q̄ i corde bono ⁊ optimo au
dientes verbum dei ⁊c̃. Poſtquaꝫ viſuꝫ
eſt de ſeminatore ⁊ ſemine videnduꝫ eſt
hic ð terre q̄litate ⁊ varietate. Terra aũt
iſta duplex ẽ. Una ẽ mala. alia bõa. Ter/
ra mala triplex ẽ. Una ẽ ſecꝰ viã. alia pe
troſa. tertia ẽ ſpioſa. Terra ſecꝰ viã ſi ñ
claudiť efficiť via. Terra petroſa ſi non
ꝯpluiť efficiť arida: ⁊ i modũ petre dura
Terra ſpioſa ſi nõ coliť efficiť ſpioſa vľ
ſp̄is plena. ¶ Eſt aũt pria terra q̄ efficiť
via. ⁊ ſignificat luxurioſos q̄ nullã clau/
ſurã hñt nec i oculis ſuis: q̄r libenť vidẽt
illicita nec i aurībꝰ ſuis q̄r libẽter audi/
ũt carnalia: nec i ore ſuo q̄r libẽter loquũ
tur ṽba ſcurilia. nec i corde ſuo: q̄r libenť
cogitãt imũda. Et q̄r nullã hñt clauſurã
iõ demones coꝝ corda freq̄nť pambulãt
Job. xix. Venerũt latrões ⁊ fecerũt ſibi
viã p me ⁊c̃. Libẽter ea demões ꝯculcãt.
Ecc. ix. Oĩs mulier q̄ ẽ fornicaria: q̄ſi ſter
cus i via ꝯculcabiť. Libẽter i ea hitant.
Sũt eiꝫ dmões porci: ⁊ iõ libẽtiꝰ ſtãt in
corde imũdo q̄̃ florido. ij. Pe. ij. Sus lo
ta i voluptabro luti. Sũt corui. ⁊ iõ libẽ/
tius ſtãt i cadauẽ q̄̃ i flore. Sič pꝫ i cor/
uo quẽ Noe d arca emiſit: q̄ deuoratiõi
cadauez ſe ð dit. Sũt ſerpẽtes iſernales
⁊ iõ libẽtiꝰ ſtãt i ſquamis ſpurcitie q̄̃ in
flore mũditie. Serpẽtes eiꝫ fugiũt odorẽ
vineaꝝ. ⁊ delectanť i ſquamis ſuaꝝ imũ
ditiaꝝ. In cordibꝰ eiꝫ luxurioſoꝝ nullũ
bonũ ſemẽ creſcẽ põt. q̄r volucres. i. de/
mones q̄ coꝝ corda ꝯculcãt: q̄ ea pambu
lãt. q̄ ea ĩhabitãt: oĩa aſportãt. Dicũť aũt
demones volucres celi. ſiue pp aeris in/
habitatõeꝫ: ſiue pp nãm celeſtẽ: ſiue ppť
velocitatẽ ad malũ q̄ aũt luxurioſi nul
lũ bonũ ſpũale appetẽ pñt. oñdit Chry.
ſup Mat. p tale exẽplũ. Si leoni oñdas
capũ virẽtẽ: eiꝰ appetitꝰ nõ excitaľ: q̄r nõ
ẽ in nã ſua comedere herbas: ſꝫ carnes.

Sic ⁊ ãia luxurioſi nõ incitaľ ad deſide
rãdũ celeſtes amenitates. ſꝫ carnales vo
luptates. i. Cor. ij. Aĩalis hõ ñ pcipit ea
q̄ ſũt ſpũs dei. ¶ Scđa ẽ terra petroſa ⁊
ſignificat ſupbos. Supbia eĩm facit cor
põderoſuꝫ: frigidũ ⁊ duꝝ. Tã põderoſum
vt celũ ipꝫ nõ potuerit ſuſtinẽ. Lu. x. Vi
debã ſathanã quaſi fulgur de celo cadẽ
tẽ. Tam frigidũ vt nullus ignis diuini
amoris ipꝫ poſſit calefacẽ. ps. Ante faci/
em frigoris eiꝰ q̄s ſuſtinebiť. Tã durum
vt nullus malleꝰ diuini timoris ipꝫ poſ
ſit frãgẽ: nulla vnctio diuini amoris ipꝫ
poſſit emollire. Ber. Cor duꝝ ẽ q̄d nec cõ
pũctõe ſcidiť. nec pietate molliť. nec mo
ueť p̄cibꝰ. minis nõ cedit. flagellis ñ do
maľ. In corde igiť ſupboꝝ ſic põderoſo.
ſic frigido. ſic duro: nullũ bonũ ſemẽ cre
ſcere põt. Huiꝰ exẽplũ ponit Chryſ. vbi
ſupra. Si pluuia ingt ſup lapidẽ deſcẽ/
dat. lapis a foris balneaľ. itus aũt ſiccꝰ
exiſtit. Si ei i pluuia verbi dei vel inſpi/
ratiõis diuie cor ſupbi attigerit. foris q̄/
dẽ remanet. itꝰ aũt itrare nõ põt. ¶ Ter
tia ẽ terra ſpinoſa. Et ſignificat auaros.
Diuitie eĩm ſpine dicunť: ſiue q̄r ſunt la
tibulũ ſerpẽtiũ iſernalium. i. Thim. vi.
Qui volũt diuites fieri icidũt i laqueos
dyaboli. Siue q̄r ſũt mã ignis iſernalis.
Yſa. xxxiij. Spie cõgregate igni ꝯburẽť
Siue ſpie q̄r ſub flore mũdane glie pun/
gũt labore acq̄rẽdi: timore ꝯſeruandi: ⁊
dolore pdẽdi. In corde igiť ſic ſpioſo. i.
ſic latibulũ dmonũ affecto. ſic mã ignis
iſernalis pleno. ſic laboribꝰ timoribus ⁊
doloribꝰ lacerato: ſemẽ dei fructificare
nõ põt. Huiꝰ exẽplũ ponit Chry. vbi ſu/
pra. Si eĩm vaſi aceto pleno guttã mel/
lis iſũdas ⁊ mel pdis: ⁊ acetũ nõ imuta
bis. Mel ſũt ṽba dulcia dei. ps. Quam
dulcia faucibꝰ meis eloq̄a tua ſup mel
ori meo. Sũt ſpũs ſcti iſpirata ꝓpoſita.
Vaſa acetoſa ſũt auaroꝝ corda anxietati
bus plena. i qbꝰ ⁊ doctrina celeſtis pdiť
⁊ iſpiratio ſuffocaľ. ¶ Scđa autẽ terra
ſ. bona ſiľ triplex ẽ. Una eiꝫ ẽ q̄ profert
fructũ triceſimũ. Alia ṽo ſexageſimum.
Alia q̄ ꝓfert fructũ cẽteſimũ. Uñ diciť
Mat. xiij. Et facit aliud quidem triceſi/
mum Aliud ſexageſimum. Porro aliud
centeſimum. Iſta autem triplex differẽ/

tia fructuum tripliciter poteſt conſide/
rari. ¶ Primo quãtum ad tres ſtatus fi
delium: qui ſunt incipientes ꝓficientes
⁊ perfecti. Incipientes ſunt tãquã terra
que ꝓfert fructum triceſimũ. quia ſuffi/
cit illis vt habeant fidem trinitatis cum
impletione decalogi. Proficientes ſunt
tãquaꝫ terra que ꝓfert fructum ſexage/
ſimum. q̄r nõ tm̃ habent fidẽ trinitatis: ⁊
ſeruãt decẽ precepta. ſꝫ etiam exhibent
ſe ad opera miſericordie. Perfecti ſũt tã
quam terra optima que profert fructuꝫ
centeſimum: quia habent duplicem per/
fectionem: ſeruantes veteris legis prece
pta ⁊. euangelica conſilia. Iſte triplex
gradus. ſ. incipientium. ꝓficientium. ⁊
perfectoꝝ tangiť. Marci. iiij. vbi diciť.
Ultro eniꝫ terra fructificat. Primo her
bam. deinde ſpicam. deinde plenuꝫ fru/
ctum in ſpica. Que verba exponẽs Gre/
go. ſuper Ezech. dicit. Cum deſideria bo
na concipimus ſemen in terram mitti/
mus. Cum vero recta opera incipimus
herba ſumus. Cum autem ad profectuꝫ
boni operis creſcimus ad ſpicam perue
nimus. Cum in eiuſdem operationis p/
fectione ſolidamur plenum fructum in
ſpica ꝓferimus. ¶ Secũdo põt conſide
rari quãtum ad tres ſtatus ſaluandorũ
ſcilꝫ cõiugatos: viduas: ⁊ virgines. Iſtã
rationem aſſignat Augu. in queſtioni/
bus euangelij dicens: Triceſimus fru/
ctus pertinet ad coniugatos. nam ⁊ ip/
ſa digitorum coniunctio: quaſi molli ſe
oſculo complectens ⁊ confederans ma/
ritum pingit ⁊ coniugem. Sexageſimꝰ
ad viduas que in tribulatione ⁊ angu/
ſtia ſunt poſite vnde ⁊ in inferiori digi/
to deprimunť. Centeſimus ad virgines.
qui numerus de ſiniſtra tranſiẽs ad de/
xteram: ⁊ circulum faciens exprimit vir
ginitatis coronam. ¶ Tertio poteſt con
ſiderari quantum ad triplicem victorie
modum. Iſtam rationem aſſignat Au/
gu. ibidem. Quidam enim ſic pugnant
cum amore mundi: vt eos amor mundi
non vincat. Iſti habent triceſimuꝫ. Alij
ſic pugnant: ⁊ ſic ſupant: vt ſi denuo re/
ſurrexerit faciſe reprimaľ. Iſti habẽt ſe/
xageſimum. Alij ſic extinguũt. ſ. amoreꝫ
mundi vt ſe oĩo nulla ex parte cõmoue

at. Iſti hñt centeſimũ. Vel põt dici ſcđꝫ
Virgiliũ ⁊ Palladiũ q̄ terra bona per
tria cognoſciť. ¶ Prio p foſſionẽ ⁊ re/
pletionẽ. Si eiꝫ defecerit: erit reproba. ſi
adequata fuerit: erit mediocriter bona.
ſi ſupabũdauerit erit optima. Illi defici
unt q̄ multa mala cõmittũt: ⁊ pauca bo/
na faciũt. Iſti ſunt terra reproba. Heb.
vi. ꝓferẽs terra ſpinas ⁊ tribulos repro/
ba ẽ. Talibus diceť Dañ. v. Appenſus
es in ſtatera. ⁊ inuẽtus es minus habẽs.
Illi adequanť qui quãtuꝫ deo peccaue/
runt: tantum ſatiſfaciunt. Roma. vi. Si/
cut exhibuiſtis membra veſtra ſeruire i/
mũditie ⁊ iniquitati ad iniquitatem. ita
nunc exhibete mẽbra veſtra ſeruire iuſti
cie in ſcificationẽ. Iſtis diceť. Appẽſus
es i ſtatera: ⁊ inuẽtus es ſatis hñs. Illi
ſupabũdãt qui opa pfectõis faciũt ſeruã
tes mandata ⁊ cõſilia. Lu. x. Quodcũq̄ꝫ
ſuperogaueris ego cũ reddiero reddam
tibi. Iſtis diceť: Appẽſus es in ſtatera: ⁊
iuẽtus es multũ hñs. ¶ Secũdo cogno
ſciť p colorẽ. q̄r nigredo pinguedinĩ ter/
re atteſtaľ. Illi ſunt igiť bona terra qui
ſe denigrãt. i. ſe deſpiciũt ⁊ humiliãt. Ni
ger autem color viſum congregat. albuꝫ
iuxta ſe poſitum magis cõmendat. ⁊ pu
pillam oculi illuminat. Magis enim lu
cet pupilla quãdo eſt nigra q̄̃ ſi eſſet al/
ba. Sic ⁊ humilitas animam intra ſe cõ
gregat: vt ſupra ſe vel extra ſe non efflu/
at. ps. Non eſt exaltatum cor meuꝫ neq̄ꝫ
elati ſunt oculi mei. Dignitati adiuncta
ipſam magis exornat. Ecc. iij. Quãto ma
gnus es tanto humilia te in omnibus: ⁊
coram deo inuenies gratiam. Ber. Non
eſt magnum in abiectione eſſe humileꝫ:
magna ꝓrſus virtus ẽ humilitas hono/
rata: humilitas etiam in cõſpectu dei fa
cit animam clariorem: quia quanto ali/
quis eſt nigrior. i. humilior in conſpe/
ctu ſui. tanto maior in conſpectu dei. i.
Regum. xv. Nonne cum paruulus eſ/
ſes in oculis tuis. caput in tribus iſra/
el factus es. ¶ Tertio cognoſcitur p ſa/
porem: quia debet gleba terre aqua aſp/
gi ⁊ ſi fuerit ſaporis amari vel ſalſi ma/
la erit ſed ſi dulcis bona. Amaritudo
anime ira eſt. Jacob. tertio quod ſi
zelum amarum haberis ⁊ contentio/

nes ſunt in cordibus veſtris ⁊c. Salſu-
go aie eſt auaritia. ps. Terrã fructiferaꝫ
in ſalſuginẽ ⁊c. Salſugo eniꝫ eſt ſalſus
humor terre q ipſaꝫ ſterilẽ reddit. Nihil
aũt magis aiam ſterilẽ facit ꝙ̃ auaritia.
Tũc igit̃ ẽ terra mala aie. qñ vel eſt ama
ra p irã vel ſalſa p auaritiã. Illi aũt ſũt
bona terra q ſunt dulces. i. q hñt dulcia
corda. Prouer. xvi. Dulcedo aie eſt ſant
tas oſſiũ. Qui hñt dulcia verba. Eccle.
vi. Verbum dulce multiplicat amicos ⁊
mitigat inimicos. Qui hñt dulcia ⁊ mã
ſueta opa. Eccl. xi. Breuis in volatilib⁹
eſt apis: ⁊ initiũ dulcoris hꝫ fruct⁹ eius.
Eiuſdẽ. iij. In mãſuetudine opa tua pfi-
ce: ⁊ ſup hoium gloriã diligeris.

¶ Dñica in quinquageſima. Sermo pim⁹

ASſumpſit ieſus
duodecim diſcipulos ſuos ⁊
ait illis: Ecce aſcẽdimus hie
roſolymã ⁊ ꝯſumabunt oia que ſcripta
ſunt de filio hoīs. Tradet̃ eniꝫ gẽtibus ⁊
illudet̃ ⁊ flagel. ⁊ ꝯſp. Et poſtq̃ flagella
uerint occident eũ ⁊ tertia die reſurget.
Luce. xviij. Sicut dicit Greg. Redẽptor
nr̃ puidẽs ex paſſione ſua diſcipulorũ
aios pturbãdos: eis lõge ante paſſionis
ſue penã ⁊ reſurrectõis ſue gloriã predi-
xit: vt cũ morientẽ cernerẽt: et reſurrectu-
rũ eũ nõ dubitarẽt: ⁊ tñ ipſaꝫ xpi paſſio-
nẽ itelligere nõ poterãt. Qð trib⁹ d cau-
ſis accidit: vt dicit Beda. Prima ẽ: q: eũ
nimis amabãt: ⁊ iõ mortẽ eius audire ñ
poterãt. Sicut mater que filiũ diligit ni
mis tenere: nõ põt audire verbũ de eius
ſepatõe. Scða eſt: q: credebãt ipm veruꝫ
deũ eẽ: iõ ſuſpicari nõ poterãt ipm mori
poſſe. Tertia: q: credebãt ipm pabolice
loq: ſicut eis ſepe taliter loquebat̃. Duo
igit̃ xp̃s diſcipulis pdixit. ſ. ſuam paſſio
nẽ ⁊ ſuã reſurrectõeꝫ. Circa paſſionẽ au
tẽ quinqꝫ ponũt: ſcꝫ traditio: illuſio: fla-
gellatio: ꝯſputio ⁊ occiſio. Tradit̃ enim
ille q eſt virtus paterna. Illudit̃ aũt q ẽ
dei ſapia. Flagellat̃ qui eſt inocẽtia ve-
ra. Cõſpuit̃ q eſt dei gloria. Et occidit̃ q
eſt vita. Iſta aũt qnqꝫ que xp̃s paſſus eſt
a iudeis quotidie patit̃ ab hoib⁹ malis.
¶ Primũ nãqꝫ eſt traditio. Fuit aũt tra
ditus a iuda qui eũ tradidit ſalutando:
amplexãdo ⁊ oſculãdo ⁊ ſecũ comedẽ
do. Sic ⁊ multi in iſta q̈drageſima xp̃m
ſalutabũt cũ oratione dñica frequenta-
bũt. Quotiẽs enim pater nr̃ digne dici-
mus: totiẽs deũ ſalutamus. Multi etiã
xp̃ꝫ ãplexabũt̃ brachio amoris ⁊ brachio
timoris. Signũ aũt ꝙ hõ xp̃ꝫ amplectit̃
brachio timoris eſt: qñ vitat pctã. Pro-
uer. xv. Per timorẽ dñi declinat oĩs hõ
a malo. Signũ ꝙ hõ xp̃m amplectit̃ bra
chio amoris eſt qñ facit bona opa ⁊ dei
ſeruat mãdata. Joan. xiiij. Siqs diligit
me ſermonẽ meũ ſeruabit. Multi ẽt in
iſta q̈drageſima xp̃m oſculabunt̃ ⁊ xp̃s
eos. iuxta illud ps. Miſericordia ⁊ veri
tas obuiauerũt ſibi. Juſticia ⁊ pax oſcu
late ſunt. Veritas eniꝫ dꝫ eſſe ex pte pec-
catoris: miſericordia ex pte dei. Si pctõr
de ſe dicit veritatẽ: pctã ſua veraciter cõ
fitẽdo: mox miſericordia xpi ſibi obuiat
idulgẽdo. Siĺr ex parte pctõris dꝫ eẽ iu
ſticia: ex parte dei pax. Si enim pctõr de
ſe facit iuſticiã: ſe p pniam puniẽdo mox
deus ipm oſculat̃: eũ in amicitiã recipiẽ
do. Multi ẽt cũ xp̃o comedẽt qñ corpus
xpi recipiẽt ⁊ tñ ad ſiĺitudinẽ iude xp̃m
ſic ſalutatũ: ſic amplexatũ: ſic oſculatũ:
ſic in mẽſa aſſociatũ ꝓditorie tradũt: dũ
ad pctã redeũt: ⁊ xp̃m de corde expellũt
⁊ dyabolũ itroducũt. Fuit aũt xp̃s a tri-
bus traditus. ſ. a iuda q eũ tradidit per
auaritiã. Vñ dr̃ Mat. xxvi. Quid vultis
mihi dare ⁊ ego vobis eũ tradã. A iude-
is q eũ tradiderũt p inuidiã ⁊ malitiã.
Mat. xxvij. Sciebat eniꝫ ꝙ p inuidiam
tradidiſſent eũ. Et a pilato qui eũ tradi-
dit ad crucifigendũ pp timorẽ ⁊ puſilla-
nimitatẽ humanã. Nam ſicut habet̃ Jo.
xix. Cũ iudei dixiſſent pilato. Si hũc di-
mittis nõ es amicus ceſaris. Pilat⁹ du-
ctus timore eũ tradidit. Omne eiꝫ pctm̃
aut fit per cupiditatẽ male iflãmantẽ. i.
Thimo. vi. Radix oium maloꝝ eſt cupi-
ditas. Iſti tradunt xp̃m cum iuda. Ta-
les ſunt ſymoniaci vſurarij ⁊ auari. Aut
fit per malitiã ſupernam gratiam perſe
quẽtẽ. Iſti tradũt eum cũ iudeis. Tales
ſũt inuidi ⁊ maligni q dona ſpũs ſancti i
alijs pſequunt̃. Aut fit per infirmitatẽ hu
manã aliq̃tenus iducentẽ. Iſti tradũt eũ
cũ pilato. Tales aũt ſunt timidi ⁊ puſil-

lanimes q plus timẽt hoiem mortalẽ ꝙ̃
deũ viuuꝫ. ¶ Scðm aũt eſt illuſio. Illu-
dit̃ aũt xp̃s ⁊ irridet̃ maxime a trib⁹ ge-
neribus hoium. ¶ Primo a duris ⁊ ob-
ſtinatis. Prouerb. i. Vocaui ⁊ renuiſtis
⁊c. Et iõ i fine deus eos irridebit. Vñ ẽt
ſubdit̃: Ego quoqꝫ in iteritu veſtro ride
bo. Prouerb. iij. Illuſores ipſe deludet.
Hiero. An putatis frẽs ꝙ iocãdo pdicẽt
ꝓphete: ridẽdo loquant̃ apli: xp̃s iſanti
liter ꝯminet̃. Sed ioci nõ ſũt vbi tormẽ-
ta itercedũt. Yſaias ſerra ſecat̃. Daniel
leonib⁹ deuorãdus exponit̃. Petrus in
cruce dei exẽplo ſuſpẽdit̃. Si iocãdo ſũt
paſſi: credo ꝙ ⁊ iocãdo ſũt locuti. Sꝫ ti-
meo ne fides veſtra potius ſit iocabilis
ꝙ̃ ipſoꝝ. Timeo ne iocãdo nõ ſaluemur
⁊ rideãt ipſi de nobis quẽadmodũ ſcri-
ptũ eſt. Qui hitat in celis irridebit eos.
¶ Scðo a recidiuis. Iſido. Irriſor ẽ ⁊ ñ
penitẽs q adhuc agit qð penitet. Cũ tali
bus eniꝫ ludit dyabolus: ſicut cattus cũ
mure: quẽ aliquãtulũ abſcedere pmittit:
ſed mox ſup eũ ruit. Sic dyabolus pec-
catorẽ aliqñ pmittit penitere ſꝫ poſtmo-
dũ facit eũ ad peccata redire. Prouerb.
xiiij. Stultus illudit pctm̃. i. dyabolus q
fuit iuẽtor peccati. ¶ Tertio a tepidis ⁊
ocioſis. Threñ. i. Viderũt eã hoſtes ⁊ de-
riſerũt ſabbata eius. Et dicit ſabbata in
plurali. Tales eĩm faciũt ſabbatuꝫ quo
ad deũ vacãtes ab orõne. Faciunt ẽt quo
ad ſeipſos vacãtes a vitioꝝ mortificatõe
Faciũt iſuper quo ad ꝓximuꝫ vacãtes a
bono ope. Et q: tales xp̃o illudũt dantes
ſibi aquã tepidã ad bibẽdũ. iõ hoſtes. i.
demones ſabbata coꝝ deridẽt. Notãdũ
aũt ꝙ xp̃s quattuor vicibus fuit illuſus.
¶ Prio in domo cayphe ſacerdotis cuꝫ
velamine capitis: vt habetur Luce. xxij.
¶ Scðo in domo herodis cũ veſte alba:
vt habetur Luce. xxiij. ¶ Tertio a mili-
tibus i atrio pretorij indutus purpura:
vt habet̃ Mat. xxvij. ¶ Quarto a iudeis
in cruce q eius verba puertebãt dicẽtes
Mat. xxvij. Vah q deſtruis tẽplum dei.
Et eius fidẽ deridebãt dicẽtes ibidẽ. Si
rex iſrael eſt dſcẽdat de cruce ⁊ credim⁹
ei. His q̈ttuor modis ſacerdotes mali vi
dent̃ xp̃o illudere. ¶ Primo cuꝫ caypha
p amictũ capitis: cũ ipm amictũ in capi
te aſſumunt qui deſignat ſpem celeſtiũ.
Eph. vi. Galeã ſalutis aſſumite. Ipſi aũt
nõ ſeruiũt in eccleſia p celeſti retributõe
ſed pro terrena cupiditate. ¶ Scðo ſibi
illudũt in veſte alba cum herode cuꝫ ip-
ſaꝫ albam iduũt: que ſignificat mũditiã
iuxta illud ps. Lauabis me ⁊ ſup niuem
dealbabor. Ipſi aũt nõ ſũt mũdi: ſꝫ ⁊ mẽ
te ⁊ corpe ipuri. ¶ Tertio i purpura cũ
militib⁹ cũ iduunt caſulã purpuream q
ſignificat latitudineꝫ ⁊ feruorẽ charita-
tis. Ipſi aũt nõ hñt veſtẽ purpureã cha-
ritatis ſꝫ ſanguinolẽtã racoris. ¶ Quar
to cũ iudeis in cruce q eius verba puer-
terũt ⁊ fidẽ deridebãt. Ipſi verba dei cõ
tẽnũt cũ ſtolã q ſignificat gladiuꝫ. i. ver-
bũ dei idigne aſſumũt: ⁊ ſcutũ fidei que
ſignificat̃ p manipulũ deſpiciũt. Ephe.
vi. In oibus ſumẽtes ſcutũ fidei. ¶ Ter
tiũ eſt flagellatio: in qua flagellatõe ſan-
guis de oibus mẽbris xpi exiuit. Fleue-
rat pus oculis: ſed tũc fleuit oibus mem
bris. Xp̃s. n. quadruplr̃ in paſſiõe fleuit
ſcꝫ corde p imenſitatẽ doloris. Threñ. i.
O vos oẽs q traſitis per viã. Ore: lachry-
moſis verbis. Mat. xxvij. Deus me⁹ de-
us meus vt quid dereliqſti me. Oculis:
per lachrymaꝝ effuſionẽ. Heb. v. Cũ cla.
va. ⁊c. Et tãdem cũ oibus mẽbris. p ſan-
guis effuſionẽ vel emanatõeꝫ: qñ ſcꝫ fu-
it tã crudelr̃ flagellatus. ¶ Notãdũ aũt
ꝙ q̈ttuor vicibus iudei xp̃m flagellaue-
rũt. ¶ Primo in capite ipm arũdine p-
cutiẽdo: vt habet̃ Mat. xxvij. ¶ Scðo i
facie eam velãtes ⁊ pcutientes: vt habet̃
Luce. xxij. ¶ Tertio in collo colaphis
eũ cedẽtes vt hẽtur Mat. xxvi. ¶ Quar
to in toto corpore ipm flagellãtes: vt ha-
bet̃ Joã. xix. Flagellãt aũt ipm hodie in
capite q pſequũt̃ platos eccleſie. Flagel-
lant in facie qui cõtemplatiuos qui ſũt
pulchrior pars eccleſie pturbant in ſua
qete. Flagellant in collo qui pdicatores
ipediũt a diuino ſermone. Flagellant in
corpe qui actiuos [illegible] moleſtãt in
ſua operatõe. Sed de tali flagellatõe di-
cit Augu. Quid ſupbit ipius ſi de ipſo
flagellũ facit pater meus. pater flagello
filiũ correpit: ⁊ poſtea flagellũ ad ꝯburẽ-
dũ in ignẽ mittit. ¶ Quarto ẽ ꝯſputio.
Significat aũt ꝯſputio magnã vilipen-

ſionē. Un̄ ſup illud Job. xxx. Faciē meã
ꝯſpuere nō verent̄. Dicit glo. Faciē con
ſpuere eſt iuſtos ēt in p̄ntia ꝯfutare: ⁊ in
eorum cōtumelias verba fluxa .i. fluētes
ſaliuas mittere. Iſta autē cōſputio .i. vi-
lipenſio aliquibus ad ſuffocatōeʒ ⁊ cō-
turbatōeʒ ē: ſicut legit̄ de yr viro marie
ſororis moyſi q̄ iudeoꝝ ſputis fuit ſuffo
catus. Aliq̄bus ē ad correctōeʒ. q̄d ſigni-
ficatū eſt Deut. xxv. ꝙ qn̄ hō nolebat ac
cipe vxorē fratris ſui: in faciē illius con-
ſpuebat̄. Et q̄ eſt vxor fratris nr̄i niſi pe
nitētia quã xp̄s frater noſter ꝓ nobis ſu
ſcepit: quã pn̄iam cum hō accipe renuit
deus ip̄m duris flagellis affligit: ex qbꝰ
ille ſepe correctionē accipit. Aliq̄bus ve
ro eſt ad humiliatōeʒ. Sicut legit̄ ꝙ dio
genes philoſophus inuitatus a quodam
hn̄te turpē faciē: ſʒ domū pulchrã: in fa-
ciē eius ſpuit dicēs ſe nō vidiſſe in tota
domo aliq̄d turpius i quo ſpuere poſſet
Hoc aūt fecit ph̄s vt ſe recognoſceret: ⁊
de pulchritudine domus nō ſupbiret: ſʒ
de turpitudine pſone humilitatē hēret.
Aliq̄bus eſt ad illuminatōeʒ ⁊ pfectum
virtutū: ſicut i ceco nato: vt habet̄ Joã.
ix. Tales erant apl̄i. de q̄bus dr̄ Act. v.
Ibãt apl̄i gaudētes a conſpe. conci. ⁊c̄.
¶ Quintū eſt occiſio. Habuit auteʒ xp̄s
quedã vulnera que fuerunt ſibi occaſio
mortis. Primo .n. fuit flagellatꝰ itantuʒ
vt iter illa flagella alius expiraſſet. De-
inde fuit in pedibꝰ ⁊ manibus pforatus
⁊ tandē cū iaʒ eēt mortuus in latere vul
neratus. Per corpꝰ xp̄i igit̄ itelligunt̄ il
li de eccleſia q̄ adhuc ſunt infirmi ⁊ tpali
bus dediti. Iſti occidūtur qn̄ eis tpalia
auferunt̄. Eccl. xxxiiij. Qui aufert in ſu
dore panē quaſi q̄ occidit pximū ſuum.
Per manus itelligunt̄ actiui. Iſti occi-
dunt̄ cū in ſuis opatōibꝰ ipediunt̄. Pro
uerb. iij. Noli phibere cū bn̄facere q̄ pōt
ſi vales ⁊ ipſe bn̄fac. Per pedes itelligū
tur ꝯtēplatiui q̄ ſuis orōnibꝰ totã eccle-
ſiã ſuſtētant. Iſtos illi occidūt q̄ orōnes
ne in ipſis effectū habeãt ipediūt. Sunt
ēt in eccleſia quidã mortui ſicut viri pfe
cti. Coll. iij. Mortui eniʒ eſtis ⁊ vita ve-
ſtra abſcōdita eſt ⁊c̄. Iſtos illi occidunt
qui eos ꝯturbare nō deſinūt. ¶ Secūdo
ponit̄ notitia reſurrectōis cū dr̄: Et ter-
tia die reſurget. Ille igit̄ qui ē mortuus
per peccatuʒ tertia die reſurgat. Prima
dies eſt ꝯtritio. ſecūda ꝯfeſſio. tertia ſa-
tiſfactio. Uel tres dies ſūt delectatio: cō
ſenſus ⁊ opus. Qui igit̄ non reſurgit a
delectatōe: reſurgit a ꝯſenſu. ⁊ qui non
reſurgit a ꝯſenſu: reſurgat ab opere. Si
eniʒ quartã dieʒ addiderit: ſcʒ ꝯſuetudi
nem reſurgere vix valebit. Hoc ſignifica
tū eſt in lazaro quatriduano. Ceteros q̄
dem mortuos reſuſcitauit xp̄s ſimplici
iuſſione. Iſtū autē ſuſcitauit: orãdo: cla-
mando ⁊ lachrymando: vt daret̄ itelligi
ꝙ illi q̄ ſūt in peccatis iueterati idigent
multoꝝ orōnibus magnis cordis clamo
ribus: lōgis ⁊ diuturnis fletibus.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

CEcus ſedebat ſe
cus viaʒ mēdicãs. Per iſtū
cecū ſignificat̄ genus huma
nū q̄d magnã icurrerat cecitatē: ſed illu
minari nō meruit niſi p xp̄i paſſionem.
Et iō i iſto euãgelio duo ponunt̄. ſcʒ in-
firmitas cecitatis ⁊ remediuʒ paſſionis
xp̄i. ¶ Circa p̄mū notãdum ꝙ ſūt q̄nq̄
pctã q̄ ſpūalē cecitatē iducūt. ⁋ Primū
tumor ſupbie. Greg. Tumor mētis eſt ob
ſtaculū veritatis. Et iſte tumor totuʒ ge-
nus humanū occupauit. Primo .n. ha-
buit ortū in celo: qn̄ lucifer ꝯtra deū in-
tumuit. Iō ſupbia ē nature celeſtis: ⁊ iō
viros celeſtes aliqn̄ inuadit. Deinde de
celo veniēs in padiſuʒ fuit: ⁊ ibi primos
parētes iuaſit q̄ ſupra ſeipſos ſe eleuaue
rūt ⁊ ꝯtra deū itumuerūt. Deiñde de pa-
radiſo venit in mūdū: ⁊ mō p totū mun-
dū iſte morbꝰ ſupbie ē diffuſus. Supbi-
re .n. dr̄ q̄ſi ſup alios ire. Lucifer ſupbi-
uit q2 ſup deū ire voluit. Adaʒ ſupbiuit:
q2 ſup ſeipm iuit dū ſciētiã vel appetijt.
Hoīes ſupbiunt: q2 ſup alios volunt ire.
Deus aūt ſupbire nō pōt: q2 ſup aliū ire
nō valet: eo ꝙ ſup ſe nullū hēat. ⁋ Scōʒ
eſt puluis auaritie. Auarus .n. ſemp por
tat terrã in oculis. ps. Oculos ſuos ſta.
decli. Un̄ dr̄ de talibꝰ ꝙ ſūt nimia cupi-
ditate ceci. Et ſicut ſupbia totū genꝰ oc-
cupauit humanuʒ: ſic ⁊ auaritia. Hiere.
vi. A minore vſq3 ad maioreʒ oēs auari-
tie ſtudēt. Inter maiores ⁊ minores ſunt

mediocres. Per minores itelligunt̄ lai-
ci. per mediocres itelligunt̄ clerici. per
maiores itelligunt̄ plati. Auaritia igit̄ a
minore vſq3 ad mediocres ⁊ maiores: q2
iuenit̄ in laicis: viget in clericis: regnat
in platis. Uel pōt dici ꝙ i domo aīe ſūt
tres familie: ſcʒ minores. ⁊ iſte ſūt cogi-
tatōes. Mediocres vero: ⁊ iſte ſūt inten-
tōes. Maiores: ⁊ iſte ſūt affectiōes. Sūt
igit̄ q̄dã quoꝝ auaritia ē in cogitatōibꝰ
q2 die ac etiaʒ nocte cogitare nō ceſſant:
qualr̄. ſ. lucra poſſint acqrere ⁊ pecuni-
as augere ſuas. Eccl'ſiaſtes. ij. Cūcti dies
eius laboribꝰ pleni ſūt ⁊ erūnis: nec per
noctē mēte regeſcit. Alij ſūt quoꝝ auari
tia ē in intētōibus: q2 in oībus q̄ dicūt ⁊
faciūt ſemp aliq̄d lucrū vel emolumētuʒ
tpale intēdūt. Prouer. xvij. Oculi ſtulto
rū in finibꝰ terre. Oculi ſtultoꝝ ſūt intē-
tōes eoꝝ q̄ ſibi ſemp finē ptēdūt tpale lu
crū. Alij ſunt quoꝝ auaritia ē in affectōi
bus q̄ tpalia ardēter diligunt ⁊ ſpūalia
pꝰpendūt. Bn̄ igit̄ dr̄ a minore vſq3 ad
mediocrē ⁊ maiorē oēs auaritie ſtudent
Bn̄ alij terrena lucra cogitare non deſi-
nūt. Alij in oībus q̄ agūt in tpalē merce-
dē intēdūt. Alij terrena ardēter diligūt
⁊ ſpūalia ꝯtēnūt. ⁋ Tertiū ē ignis iracū
die. ps. Supcecidit ignis ⁊ n̄ viderūt ſo-
lem. Ceſariꝰ. Sue mētis lumē iracūdus
excecat. Sicut .n. viſus excecatur ad pel
uim ardētē: ſic hō excecat̄ p iracūdiã in
flãmatã. Scōʒ .n. Damaſce. Ira ē ebulli-
tio ſanguis circa cor. Ex illa aūt ebulli-
tōe fumoſitates aſcēdūt q̄ oculos mētis
obnubilãt: q2 ipedit ira aīum ne poſſit
cernere veꝝ. Qn̄ aūt vas ad ignē nimis
ebullit tribꝰ remedijs ſubuenit̄: aut p va
ſis ab igne depoſitōem: aut p aq̄ frigide
infuſionē: aut p lignoꝝ ſubtractionem.
Sic ēt qn̄ aliq̄s per iraʒ ꝯtra aliū nimis
ebullit ille ꝯtra quē iraſcit̄: aut debet ſe
totalr̄ ab alio diuidere. Prouer. xx. Ho-
nor eſt homini q̄ ſepat ſe a ꝯtentiōibus:
oēs aūt ſtulti miſcent̄ ꝯtumelijs. Aut dʒ
verba refrigeratiua ⁊ dulcia reſpōdere.
Prouer. xv. Rn̄ſio mollis frãgit irã. ſer-
mo durus excitat furorē. Aut ſaltē dʒ ta
cere ⁊ nihil rn̄dere. Uerba eniʒ q̄ iracū-
do rn̄dent̄ ſunt ligna q̄bus ignis iracū-
die amplius iflãmat̄. Eccl. xxviij. Scōm
ligna ſilue ſic ignis exardeſcet. Quãdo
aūt ligna verboꝝ ſubtrahunt̄: tūc ignis
ille extinguit̄. Prouer. xvi. Cū defecerit
ligna extinguet̄ ignis. ⁋ Quartū eſt fe-
tor luxurie. Hoc ſignificatuʒ eſt Thobie
ij. vbi dicitur ꝙ ex ſtercore hirūdinis fu
it excecatus. Huius enim auis imūditia
eſt deſiccatiua: ⁊ ſignificat luxuriã: quia
nullū peccatū magis deſiccat q̄ꝫ luxuria
Homo q̄dē quattuor habet: ſcilʒ corpus
animã: famã ⁊ tēporalē ſubſtãtiã. Eſt igi
tur quoddã peccatū q̄d deſiccat corpus
ſcilʒ nimia triſtitia. Prouer. xvij. Spiri-
tus triſtis exſiccat oſſa. Eſt aliud q̄d de-
ſiccat animã: ſcilʒ inuidia. Nã inuidia ſi
cut dicit̄ alibi rebus opimis marceſcit.
Prouerb. xiiij. Uita carniū ſanitas cor-
dis: putredo oſſiū inuidia. Eſt aliud q̄d
deſiccat famã: ſcilʒ ſuperbia. Ecc. x. Odi
bilis deo ⁊ hoībus ſupbia. Eſt aliud q̄d
deſiccat terrenã ſubſtantiã: ſcʒ pdigali-
tas ⁊ etiã vitiuʒ gule. Prouer. xxi. Qui
diligit epulas in egeſtate erit. Et ſimilr̄
Qui amat vinuʒ ⁊ pinguia non ditabi-
tur. Luxuria deſiccat ⁊ ꝯſumit corpus:
q2 facit ipm cito venire in ſenectuteʒ vel
mortē. i. Coꝝ. vi. Qui autē fornicat̄ i cor
pus ſuū peccat. i. i corporis ſui conſum-
ptionē ⁊ diminutōeʒ. Cōſumit autē ani-
mã: q2 oīa bona pposita ⁊ deſideria an-
nihilat ⁊ diſpgit. i. Coꝝ. ij. Aīalis hō nō
pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei. Cōſumit bonã
famã. Un̄ dr̄ d̄ Salomone Ecc. xlvij. In
clinaſti femora tua mulieribus: ⁊ dediſti
maculã in gloriã tuã. Cōſumit terrenaʒ
ſubſtãtiã. Luc. xv. Diſſipauit ſubſtãtiaʒ
ſuã viuēdo luxurioſe. ⁋ Quītū ē nimia
abūdãtia ⁊ craſſitudo terrene ſubſtãtie.
Job. xv. Operuit faciē eiꝰ craſſitudo. Hinc
ē ꝙ Sedechias excecatꝰ eſt in reblata: q̄
iterp̄tat̄ multa hec. ſicut hētur. iiij. Reg.
xxv. Q2 multitudo iſtoꝝ tpaliū facit ho-
minē cecū. Hinc ē ꝙ effraim ⁊ manaſſes
fuerūt frēs. Effraiʒ .n. iterp̄tat̄ fertilitas
manaſſes obliuioſus: q2 nimia fertilitas
ſeculi iducit obliuionē dei. Sicut .n. pi-
ſces aliqn̄ ex nimia piguedine excecan-
tur. Et ſicut in anſeribus oculi cōſumunt̄
ne ex multitudine reꝝ viſaꝝ ab ipingua
tōibus retrahantur. Sic hoīes ex nimia
abūdãtia reꝝ in aīa excecant̄. ¶ Poſtq̄

viſum ē de infirmitate cecitatis:vidēdū
ē de remedio paſſionis:de quo in princi-
pio euāgelij fit mētio ſpecialis. Chriſtus
eīm contra iſta quinqꝫ incōmoda porta-
uit quinqꝫ remedia.ſ.corpus:ſanguinē:
aiam:ſpūm humanū:ꝛ diuinitatē. Nam
de corpore fecit emplaſtrū quo tumor ſu
perbie ſanaretur. Fit aūt emplaſtrum ď
herbis medicinalibus que inciduntᷣ:cō-
teruntur ꝛ decoquūtur:ꝛ liquore pfun-
duntur aliquo. Herba medicinalis ē ca-
ro xpī q: ſicut dī yſa.xl. Ois ca.fe. Iſta
herba in cruce fuit inciſa. Deinde ī mor-
tariollo crucis piſtillo paſſiōis attrita.
De his duobus.yſa.liij. Uulneratus eſt
ꝓpter iniquitates noſtras. Attritus eſt
ꝓter ſcelera nr̄a. Deinde in furno cru-
cis triplici igne fuit excocta:ſcilicꝫ igne
amoris. Jo.xv. Maiorem hanc dilectio-
nē nemo habꝫ ꝛc̄. Igne doloris. Threñ.
i. O vos oēs qui ꝛc̄. Igne paſſionis. ps.
Oſſa mea ſi.cre.arue.ꝛc̄. Deinde ſangui-
ne precioſo fuit aſpera.yſa.lxiij. Quare
rubrum ē indumentum tuum. Iſtud igi
tur emplaſtrum factū ē de xpī carne: ſic
ſciſſa:ſic attrita:ſic decocta:ſic perfuſa.ſi
ſup apoſtema ſuperbie ponaᷣ dꝫ ipſum
ſtatim:maturare:mollificare: ꝛ frange-
re. Augu. Ecce habes humilitatis exem
plū.ſupbie medicamētum. Jō. Que ſup
bia ſanari nō pōt ſi humilitate filij dei ſi
ſanaᷣ. ¶ Secūdo de ſanguine fecit col-
liriū quo ignis iracūdie tēpereᷣ. Nihil
enim ſic odiū ꝛ iracūdiā tēperare debet
ꝙ̄ cōſiderare ꝙ ſanguis xpī pro ſuis cru
cifixoribus ſic orauit. Siquidē xp̄s ora-
uit ꝓ eis verbis dicens:Luc.xxiij. Paᷣ
dimitte illis: q: neſciunt quid faciunt.
Orauit lachrymis. Heb.v. Cum clamore
valido ꝛ lachrymis offerens:exauditus
eſt pro ſua reuerentia. Orauit ſanguine.
Heb.xij. Acceſſiſtis ad ſanguis aſperſio-
nem melius loquentem ꝙ̄ Abel. Orauit
morte. Heb.ix. Noui teſtamenti media-
tor eſt vt morte intercedente ꝛc̄. Tale igi
tur collirium tāte pietatis ꝛ charitatis i
nobis refrigerare debet oēm ignē ranco
ris. Quis enīꝫ de cetero cōtra inimicos
ſuos odium tenebit qū xp̄s ꝓ ſuis inimi
cis verbis:lachrymis:ſanguine ꝛ morte
orauit. ¶ Tertio de aīa fecit vas vnguē

tarium: quo puluis auaritie expieᷣ. In
iſto eīm vaſe tria vnguēta purgatiua cō
tinentur. De quibus dī Jo.i. Uidimus
glo.eius glo.quaſi vni.a pa.ple. Ibi eiꝫ
gloria ē.i.glorioſa dei miſericordia. Ibi
eīm ē grā. Ibi ē veritas. Ibi ſapia. Aua-
rus igiᷣ qui habet oculos plenos pulue-
re auaritie:vadat ad iſtud vas vnguen-
tarium ꝛ vngat oculos vnguēto miſeri-
cordie ꝛ grē ꝛ ſapie. Tūc autē vngiᷣ vn-
guento miſericordie quando iclinaᷣ ad
cōpaſſionē fraterne miſerie. Tūc vnguē
to grē quādo incipit tepeſcere ab amore
terrenorꝫ:ꝛ inardeſcere in amorem cele-
ſtium. Tūc vnguēto ſapie qū ſcit ſapien
ter acqrere:ſapiēter retinere:ꝛ ſapiēter
expēdere. ¶ Quarto de ſpū ſuo huma-
no fecit cibū mellifluum:quo craſſitudo
terrena cōtēnereᷣ. Ecc̄.xxiiij. Spūs me-
us ſuper mel dulcis. Mel ē dulce in ſu-
perficie:dulcis i medio dulciſſimū i fun-
do. In xp̄o quidem ē triplex ſubſtātia.ſ.
caro que ē quaſi ſupficialis. Deitas que
ē ꝓfunda:ꝛ aīa que ē quaſi media. Mel
igitur ē dulce in ſupficie:q: ſancti ex cōſi
deratione carnis xpī hauriūt delectatio
nes ſuaues. Eſt dulcius i medio:q: ex cō
ſideratōe aīe hauriūt delectatiōes ſua-
uiores. Eſt dulciſſimū in fundo:q: ex cō-
templatōe diuinitatis auriūt delectatōes
ſuauiſſimas. Talis igiᷣ dulcedo omneꝫ
dulcedinē humanā facit iſipidam. Chry
ſo. Uere nō hꝫ ſup terram qđ amet:q do
nū celeſte i veritate guſtauerit. ¶ Quin
to de diuitate fecit balſamū quo fetor lu
xurie pellereᷣ. Eccl.xxiiij. Quaſi balſa-
mū nō mixtū odor meus. Odor aūt iſti⁹
balſami tātus ē ꝙ nō tm̄ īfirmi:nō tantū
mortui:nō tm̄ corrupti:ſed ēt fetidi ſenti
re debent. Hoc ſignificatū ē in lazaro q̄
triduano ꝛ fetido q ipm odorē ſenſit ꝛ
reuixit. Prima dies ē delectatio ꝛ tunc
aīa ē infirma. Scđa ē cōſenſus:ꝛ tunc eſt
mortua. Tertia ē malū opus:ꝛ tunc eſt
corrupta. Quarta ē mala ꝯſuetudo ꝛ tūc
ē fetida. Qui aūt odorem iſtuꝫ nō ſentit
ē īfirmo piculoſior:mortuo īſenſibilior:
corrupto marcidior:fetenti abhomina-
bilior.

¶ Sermo tertius de eodem.

O Mnis plebs vt vidit ď
dit laudeꝫ deo.
Poſtquā dn̄s cecū illumina
uit.oīs plebs que ibi aderat
laudē dedit deo. Ex quo daᷣ itelligi ꝙ il
le eſt illuminatus q deū laudat. Ille cec⁹
ē q per verba vel malā vitaꝫ deum blaſ-
phemat. In iſtis aūt diebus homīes va-
ni nō tm̄ ñ laudant deū ſꝫ ēt per ſuas va
nitates blaſphemāt deū.ꝛ laudāt inimi
cos dei.ſ.mūdū:carnē:ꝛ diabolū. Ideo
ī iſto euāgelio de xpī paſſiōe fit mentio:
vt ex cōſideratōe paſſiōis dn̄ice homīes
abſtineant a tāta vanitate. ¶ Laudant
qdem ꝛ honorāt mūdū exercēdo diuer-
ſos ludos ꝛ ineptas letitias. ¶ Laudāt
ēt ꝛ honorāt corpus ꝓpriū paſcēdo ipꝫ
ꝑ diuerſas epulas. ¶ Laudāt ꝛ honorāt
dyabolū ducendo diuerſas choreas. In
his eīm tribus vanitatibus expēdūt ho
mines dies iſtos:ꝛ iō cū iſto ceco nō ſunt
illuminati:ſed cecitate inuoluti. ¶ Primo
igiᷣ vani homīes cū deberēt laudare de
um.ipſi tm̄ laudāt mūdum per diuerſos
ludos:ꝛ ieptas letitias. Letitia eiꝫ mū-
di eſt ſicut vinū purū qđ cito iebriat niſi
ſalubri triſtitia tēpereᷣ. Juxta illud Ec
cle.vij. Melius ē ire ad domū luctus ꝙ̄
ad domū cōuiuij. Refert Tullius ꝙ qū
aliq cōſules Romani redibant victores
triplex honor eis fiebat. Primus q: oīs
populus ſibi cū letitia obuiabat. Scđs
q: oēs captiui quos ceperāt eius curruꝫ
iūctis manibus ſequebātur. Tertius q:
ipſe victor idutus tunica iouis i curru
ſedebat:quem quattuor eq albi vſqꝫ ad
capitoliū deducebant. Ne vero ſupra ſe
nimis eleuareᷣ. Iſtum honorē triplr tē-
perabant. ¶ Prīo q: vnus homo ſerui-
lis cōditōis ſecū i curru ponebaᷣ:vt cui
libꝫ ſpes dareᷣ ꝑueniēdi ad talē honorē
ſi ꝓbitas eius mereretᷣ. ¶ Secūdo q: il-
le ſeruus eū colaphis cēdebat dicēs:co-
gnoſce teipm̄. ¶ Tertiō:q: cuilibet lice-
bat illa die ipm̄ iferre oīa opprobria q̄
volebat. Si igiᷣ pagani ſuas ſic letitias
tēperabāt:multo fortius nos xpiani eas
reprimere ꝛ tēperare debemus.ꝛ maxie
triplici de cā. ¶ Prīo q: hoc nō compe-
tit loco. Sumus eiꝫ i exilio q deberem⁹
eſſe i celo:ꝛ iō nobis ē flendum ꝛ nō gau

dendum. Augu. In valle ſumus miſerie
vbi eo magis flendū ē quo minus flem⁹.
ps. Quō cantabimus cāticū dn̄i i terra
aliena. Si viris ſanctis duruꝫ ē i exilijs
cantica cantare dei:qđ dicendum eſt de
illis q cantant cantica dyaboli. Q: igi-
tur ſumus i exilio.iō oīs mundana leti-
tia debet nobis eē iportuna. Eccle.xxij.
Muſica i luctu iportuna narratō eſt.
¶ Secundo non competit tpī. Tempus
eīm vite pn̄tis nō eſt niſi curſus ad mor-
tem. Aug. Nihil aliud ē tempus huius
vite niſi curſus ad morē.i quo nemo vlᷣ
paululum ſtare vel tardius irre permit
titur.ſed omnes pari motu vrgentur.
ſtultus auteꝫ eſſet ille qui ad mortis ſup
plicium cum gaudio ꝛ ſolatio ire vel du
ci vellet. Tales ſunt ſimiles cygno qui
dum moritur ſuauiter cantare perhibe-
tur. ¶ Tertō non cōpetit ſtatui. Status
eīm hoīs eſt periculoſus ꝛ doloroſus.q:
quocūqꝫ ſe vertit periculū ꝛ dolorem i-
uenit. Nam ſi ſurſum reſpicit: videt ce-
lum quod amiſit. Si deorſum:videt in-
fernum qui omnes deuorare appetit. Si
a ſiniſtris aduerſitatis:videt ꝙ vnus de
mille non euadit qui non cadat per im-
patientiam. Si a dextris proſperitatis:
videt ꝙ de decem milibus vnus nō eua-
dit qui non cadat per itemperantiam.
Juxta illud pſal. Cadent a latere tuo
mille ꝛc̄. Si poſt ſe:videt peccatorꝫ mul
titudinem quē cōmiſit. Si ante ſe: videt
terribile dei iudicium:in quo diſtrictam
rationem:eum reddere opportebit. Un-
de legitur in vitas patrum ꝙ cum qui-
dam ſanctus pater quēdam vane riden
teꝫ videret dixit ei: Reddituri ſumus ra
tionem de vita noſtra coram deo ꝛ omni
terra ꝛ tu rides. ¶ Secundo vani ho-
mines cum deberent laudare deum:lau
dant ꝛ honorant corpus ſuum. paſcēdo
ipſum per diuerſas epulas. Iſtud auteꝫ
vitium gule:ꝛ homini facit magnam ia
cturam ꝛ deo magnam iniuriam. Homi
ni quidem triplicē iacturaꝫ facit. ¶ Pri
ma eſt quia in corpore inducit magnam
deformitateꝫ:ex eo ꝙ facit ventrē nimis
tumētē. Dī aūt venter a vēto:ex eo ꝙ ſit
plerūqꝫ vento plenus. Guloſus igiᷣ quā
to maiorē ventrem hūerit:tanto maiore

veſicã vẽto plenã: ⁊ ẽt maiorẽ ſaccũ ſter
coꝛibus plenũ ⁊ repletũ poſſidebit. Sic
ẽt veſica vẽto plena ⁊ repleta acu pũcta
cito detumeſcit: ſic ẽt vẽter guloſi pũctꝰ
acu febrili cito ꝑ mortẽ euaneſcit. Stul/
tꝰ quoqȝ eẽt mercatoꝛ ille q̄ auꝝ cũ mul/
to laboꝛe acquiſitũ in ciſtã ĩponẽt: in q̄
ĩn lutũ ↄuertẽdũ eẽ putaret ⁊ eſtimaret
Et qm̄ vẽter guloſi ẽ ſicut ſaccus ſtercoꝝ
Stultꝰ ẽ eo ꝙ ea q̄ cũ multo laboꝛe acq/
rit: i vẽtrẽ ponit: i quo vẽtre i lutũ fetidũ
ↄuertẽda eẽ cognoſcit. ⁋ Secũda autẽ
factura ẽ: q2 inducit ſibi multã infirmita
tem ⁊ aliquãdo moꝛtem. Ecc.xxxvij. In
multis eſcis erit infirmitas. Ibidẽ. Pro
pter crapulã multi perierũt. Qui autẽ
abſtinens eſt adijciet vitã. Pinguia eiꝫ
coꝛpa ſunt modici ſanguinis que eſt cau
ſa vite. Caloꝛ quippe nãlis ſepe ꝑ nimia
pinguedine ſuffocat. Uia ẽt ſpũum ad
membra a nimia pinguedine impedit: ⁊
ſic moꝛs ſequit. ⁋ Tertia eſt quia indu/
cit inſaturabilitatem. Prouer.xiij. Uen
ter impioꝛum inſaturabilis. ps. Famem
patientur vt canes. Canis eĩm poſtquã
ↄiecta ſibi deuoꝛauit: mox ad alia deuo
randa ſuſpenſus anhelat. Sic guloſus
poſtquam multa fercula deuoꝛauerit ad
huc alia ↄcupiſcit. imo ẽt iſaturabilioꝛ ẽ
ꝙ canis ⁊ quã cetere fere: q2 oĩa ſpoliat
elemẽta. Nã a terra aufert greſſibilia. ab
aq̄ natabilia. ab aere volatilia. Hie. Tau
ri paucoꝝ iugeꝝ paſcuis alũt. Unica ſil/
ua pluribꝰ ſufficit elephãtibꝰ. homo ve
ro terra ⁊ mari paſcit. Ambro. in libro d̄
ieiunio. Quid inſatiabilius ventre: ho/
die ſuſcipit: cras exigit. cũ ipletus fuerit
diſputat de cõtinẽtia. cũ digeſſerit vale
virtutibus dicit ⁊ querit luxuriã. Int
epulas phia ꝑdicatur. Inter phos vina
laudant. ⁋ Scdo facit deo iniuriã ex eo
ꝙ guloſus vẽtrẽ ſuũ deificat. Phil. iij.
Quoꝝ deus vẽter ẽ. Ubi dicit Aug. Hoc
ab homine colit qd̄ p̄ceteris adamat.
Huius rationẽ aſſignat Hugo de ſancto
victoꝛe dicens per ſimilitudinem. Uen/
ter deo comparatur. Solent enim dijs
templa conſtrui: altaria erigi: miniſtri
ad ſeruiendum oꝛdinari: pecudes imo/
lari: thura concremari. Deo ſi quidem
ventri templum eſt coquina: altare men

ſa: miniſtri coci: imolate pecudes cocte car
nes fumus icẽſoꝝ odoꝛ ſapoꝝ. Iſta aũt
idolatria quo ad aliq̄d peioꝛ ẽ ꝙ idola/
tria paganoꝝ: q2 illi adoꝛabant aurum
⁊ argẽtũ. Guloſus vero adoꝛat ſaccũ ſter
coꝛũ. ⁋ Tertio vani hoĩes cũ d̄berẽt lau
dare deũ laudãt diabolũ diuerſas ducẽ
do choꝛeas qd̄ valde fatuũ ẽ q̄ quattuoꝛ ra
tionibꝰ. ⁋ Pria q2 tales choꝛee mũdi ſe/
pe ducũt ad choꝛeas inferni. In iferno
q̄dẽ ſunt multe ꝓceſſiões peccatoꝝ. i. cõ
gregatões ſupboꝝ. auaroꝝ: ⁊ luxurioſo/
rũ: q̄ ſemꝑ per cãtum lugubrẽ decãtabũt
Zach.xij. Planget terra. ſ. infernalis fa/
milie: ⁊ familie ſeoꝛſum. Cantant autem
vnã cantationẽ ſex verſus lugubꝛes cõ/
tinẽtẽ. Dicũt eĩm. Ue q2 deũ offendi: ve
q2 diabolo cõſenſi: ve q2 natus fui: ve q2
male toꝛqueoꝛ: ve q2 moꝛi nõ valeoꝛ: ve q2
nũquam liberaboꝛ. Ad iſtas choꝛeas in/
fernales iſte choꝛee mũdiales ſepe ꝑdu/
cunt. Iob.xxi. Tenẽt tympanũ ⁊ cithã/
ram: ⁊ gaudẽt ad ſonitũ oꝛgani. Ducũt
iñ bonis dies ſuos: ⁊ in pũcto ad iferna
deſcẽdũt. Huius ſignũ ẽ: q2 iſte choꝛee tẽ
dunt ad ſiniſtrã. Prouer.iiij. vias que a
dextris ſunt nouit dñs. Peruerſe autẽ
ſunt que a ſiniſtris ſunt. ⁋ Scda fatui/
tas eſt: quia priuant choꝛeis celi. Ibi eĩ
ſunt choꝛee ſanctoꝛum deo iubilantiũ.
Hymnus qui paſcis inter lilia ſep. cho.
vir. Iſtis choꝛeis celi priuantur qui cho
reis delectant mundi. Unde refert Gre/
go. in dialogo de quadam puella nobili
romana: que cum iocis ⁊ cantilenis de/
dita nimis eẽt. Beata virgo cum multis
ſpecioſis puelis indutis albis ſibi appa
ruit. Et cum illa tam decoꝛe ꝓceſſiõi aſ/
ſociare ſe vellet: ꝓhibuit beata virgo di/
cẽs ꝙ donec eẽt ſic vaga tali ꝓceſſiõe eẽt
indigna. Precepit igitur ei vt a iocis ⁊
leuitatibus ſe abſtineret ⁊ ſic die triceſi
ma ad illam ꝓceſſionem veniret. Que/
ſubito cũctis hoĩbus mirantibus muta
ta fuit. ⁊ ſic die triceſima beato ⁊ feliciſſi/
ne quieuit. ⁋ Tertia aũt fatuitas eſt ex
eo ꝙ tales choꝛee cedunt in iniuriã dei
Tũm q2 pactũ in baptiſmo initũ frãgũt
quo abꝛenũciare ſe diabolo ⁊ põpis eiꝰ
oĩbus ꝓmiſerunt. Tũ q2 maioꝛẽ ↄmittũt
ↄtẽptũ ꝙ ſi opi ſeruili incũberet. Augu.

Melius eſt in diebus dñicis arare ⁊ fo/
dere ꝙ choꝛeas ducẽ. Tum q2 feſta ſan/
ctoꝛum ſuis vanitatibus polluũt. Ma/
gnam eĩm iniuriã choꝛee deo fecerunt.
Quia ꝓphãm ſuũ chariſſimũ. ſ. Ioãnẽ
baptiſtã occiderũt. Iniuria eĩm que fit
ſanctis redũdat in deum. Luce.x. Qui
vos audit me audit: ⁊ qui vos ſpernit
me ſpernit ⁋ Quarta fatuitas ẽ ex eo
ꝙ iſte choꝛee ſunt arma diaboli que in
hoc ſeculo exercent. Tribus enim mõis
diabolus in peccatum luxurie facit coꝛ/
ruere. modo per viſum. mõ ꝑ colloquiũ.
mõ per tactum. In choꝛeis aũt iſta om/
nia cõcurrunt. Nam ibi ſunt verba lubꝛi
ca ⁊ modulatiões cantuum. Ibi eſt fixa
viſio facierũ. Ibi ẽ tactus manuũ ignita
rum. Et idẽ ex tali vicinitate ⁊ appꝛopin
quatõe: mõ ꝑ colloquiũ. mõ ꝑ viſuꝫ. mõ
ꝑ tactũ ſepe ignis accẽdit: ⁊ mala cõcu/
piſcẽtia inflãmat. Et quãtũcũqȝ hõ ſit
foꝛtis ⁊ durus tãquã ferrũ. vel ſit nãlit
frigidus tãquã lapis. vel ſit cãdidus tã
quã murus dealbatus tñ nõ cõfidat nec
d̄ ſua foꝛtitudie nec d̄ ſua frigiditate nec
de ſua ſanctitate. Sicq̄dẽ ferrum in igne
poſitum emolleſcit: ſic hoĩes firmos in
ſuo ꝓpoſito cõcupiſcẽtie ignis emolle/
ſcere facit. Hiero. Ferreas mẽtes libido
domat. Ex cõcuſſione etiam duoꝝ lapi/
dum frigidoꝝ ignis excutitur: ſic ex ni/
mia familiaritate viroꝝ ⁊ mulierum: lȝ
a pꝛincipio videatur frigidi: ſepe per cõ
cupiſcentiam inflãmant. Quis igit fri/
gidioꝛ eẽ poterit: ꝙ qui in extremis labo
rat. Unde refert Greg. in dialogo d̄ quo
dam ſacerdote agẽte in extremis: cui cũ
quedã mulier facte appꝛopinquaret vt
ſciret ſi adhuc ſpiraret. Ille voce qua po
tuit exclamauit. rcede mulier recede: tol
le paleam adhuc viuit igniculus. Mu/
rus etiam dealbatus quamuis ex cande/
la non comburat: tamẽ denigratur. Sic
etiã quãuis aliqui non cõburant ex cõ/
cupiſcentia. tamẽ ex nimia mulierũ fa/
miliaritate denigrant i fama vel aliquo
modo in ↄſciẽtia: quã nõ hñt apud deũ
ſinceram. Hiero. Crede mihi nõ põt cũ
deo toto coꝛde ãbulare qui feminaꝝ ac/
ceſſibus copulat.

⁋ Dñica i quadrageſima. Sermo pꝛimꝰ.

Ductus ẽ Ieſus in deſer
tũ a ſpũ vt tẽta
ret a diabolo. Mat.iiij. Sic
xp̄s voluit moꝛi vt ꝑ ſuã moꝛ
tẽ nr̃ã deſtrueret: ſic voluit tẽtari vt no
ſtras tẽtatiões ſuꝑaret. Uoluit eĩm tẽta/
ri imediate poſt baptiſmũ: vt tẽtatis da/
ret cõſolatõis remediũ. Fuit eĩ tẽtatus
ſtatim qñ fuit baptizatus. qñ a pr̃e filius
fuit appellatꝰ. qñ ſpũs ſcũs in ſpecie co/
lũbe ſuꝑ eũ manſit. qñ celos aptos vidit.
qñ quadraginta diebus ⁊ quadraginta
noctibus ieiunauit. vt ꝑ hoc det intelli/
gi ꝙ ſi aliquis tentat nõ ẽ minus a pec/
catis mundatus, non eſt minus dei filia
tione dignus. nõ ẽ minus ſpũ ſcõ dignꝰ
nõ ẽ minꝰ celo dignꝰ. nõ ẽ minꝰ in ſua pe
nitẽtia deo acceptus. Tẽtari ergo voluit
xp̄s vt noſtras tentationes vinceret: vt
tentatis conſolamen pꝛeberet: ⁊ vt dya/
bolo ꝙ ipe eẽt filius dei occultaret. Scie
bat quippe dyabolus ꝑ ſcripturas ⁊ ꝓ/
phetias dei filiũ in mundũ eẽ venturum
⁊ ſuũ ſibi dñiũ ablaturũ. Audiẽs aũt ſe/
cũdũ Chꝛy. in xp̄i natiuitate angelũ pa/
ſtoꝛibus anũciãtẽ: angeloꝝ multitudinẽ
iubilãtẽ. ioãnẽ digito demõſtrantẽ: pr̃eꝫ
in baptiſmate teſtificantẽ: ſpũm ſanctũ
in ſpecie colũbe deſcendẽtẽ. ⁊ nunc qua
draginta diebus ⁊ quadraginta nocti/
bus: ipm̄ ieiunantẽ eũ eẽ dei filium ſuſpi
catus ẽ. Sed poſtmodũ vidẽs eũ eſurire
ipm̄ eſſe dei filium plurimum dubitauit
Non enim credebat dei filium poſſe eſu/
rire. Uolens igitur experiri vtrum eſſet
dei filius an homo purus ⁊ ſciens quia
pꝛimũ hoĩeꝫ tribus telis ꝓſtrauit: cogi/
tauit eiſdẽ telis ipm̄ aggredi. Et ſiq̄dẽ
vinci poterit homo purus appꝛebit. Si
aũt vinci nõ poterit: dei filius eẽ videbit
⁋ Nã ſicut dicit Greg. in omel. Diabo/
lus pꝛimũ hoĩem de tribus peccatis ten
tauit ⁊ vicit. ſ. de gula: cum de fructu li/
gni vetiti ipſum manducare ſuaſit. De
vana gloꝛia: cum dixit: Eritis ſicut dij.
Et de auaritia cum dixit. Scientes bo/
num ⁊ malum. Sicut enim auaritia eſt
appetitus immoderatus pecunie: ſic
eſt ẽt imoderatus appetitus ſcientie. Eo
dem modo tentauit chꝛiſtum. ⁋ Pꝛimo

de gula dicēs: Si filius dei es dic vt lapi-
des iſti panes fiāt. Cogitabat enīꝫ intra
ſe dicēs: Si lapides ī panes ꝯuertere po-
terit: dei fili⁹ erit. Si aūt non poterit hō
purus appebit. Sed xp̄s ſcd̄m gloſaꝫ re-
ſpōſuꝫ taliter tēperauit: ꝙ ipm̄ dei filiū
eſſe nō cognouit cuꝫ ait: Scriptū eſt. Nō
in ſolo pane viuit hō: ſed in oī verbo qḋ
procedit de ore dei. Ac ſi dicat ſcd̄m glo-
ſam. Cū hō ꝯſtet ex duplici ſubſtātia ſcꝫ
aīa tanꝙ ſupiori: ⁊ corpore tanꝙ inferio-
ri. ⁊ cibus aīe ſit verbum dei. ⁊ cibus cor-
poris ſit panis materialis. ⁊ tu ſuades
mihi tm̄ de cibo ſubſtātie īferioris ⁊ nō
ſupioris: patet ꝙ tua ſuaſio tentatio eſt.
Sed q: ſic eū dyabolus vincere nō potu-
it: cogitauit apud ſe dicēs ſicut ait Chry-
ſo. Hō iſte ſanctus eſſe videt. ¶ Sancti
enīꝫ viri ⁊ ſi nō vincant de vitio gule: ſe-
pe tm̄ vincunt de aliquo motu vane glo-
rie. Et ideo ipm̄ aſſūpſit: ⁊ eū ſupra pina-
culū tēpli ſtatuit. Nec mirꝫ fuit ſecūduꝫ
Greg. Si pmiſit ſe ita aſſumi ꝗ pmiſit ſe
crucifigi. Et alia glo. dicit. Qḋ eīm per-
miſit ſe aſſumi nō fuit īfirmitatis: ſꝫ pa-
tiētie eius. In dyabolo aūt nō fuit virt⁹
ſed in eo fuit magna ſuperbia. Vel ipſa
aſſūptio pōt itelligi deductio. Dicit aūt
alia glo. ꝙ veriſimile eſt dyabolū in hu-
mana ſpecie appuiſſe: ſed tm̄ xp̄s ſic egit
vt ipſe a nemine videret. Erat eīꝫ pina-
culuꝫ loc⁹ emīnēs: vbi ſcꝫ erat cathedra
doctoꝝ. Et ideo ipſe diabolus ſcd̄ꝫ glo-
ſam putauit ipm̄ in ſede doctoꝝ poſituꝫ
inani gloria poſſe extolli vbi multos fe-
cerat eleuari. Dixit aūt ei: Si fili⁹ dei es
mitte te deorſuꝫ. Hoc dixit iō vt ex tali p̄-
cipitatōe ⁊ nulla ſecuta leſiōe iactātiam
īcurreret. Vel vt ex hoc dyabolus ſuam
ptātēꝫ agnoſceret. Sꝫ xp̄s ſic tēperauit
rn̄ſum vt eū relinqueret dubiū dicēs: Nō
tentabis dn̄m deū tuū. Vbi dicit gloſa.
Suggerebat vt aliquo ſigno exploraret
quātū apud deū poſſet: ſed nemo dꝫ ten-
tare deū: qn̄ ex humana rōne hꝫ qḋ faci-
at. Nūc aūt poterat aliter de tēplo deſcē-
dere ꝙ per iactātiam ſe p̄cipitare. poſtꝙ
aūt deficit humana rō: ꝯmēdet ſe deo nō
tētando: ſed deuote ſupplicādo. ¶ Vere
poſtꝙ nec per pmā nec p ſcd̄am tētatōēꝫ
eū potuit cognoſcere: trāſijt ad tertiā vt

ſaltē ipm̄ poſſet de auaritia ſupare. Du-
xit enīꝫ eū ſup montē excelſum valde: ⁊
oſtēdit illi oīa regna mūdi. Nō autē iſta
oſtēdit corā eius oculis huiuſmodi ad-
ducēdo: vel viſum ampliādo: vel ea que
neſciebat ſibi indicādo. Sed dr̄ oſtēdiſſe
tribus modis. Primo ſcd̄m Chryſo. oſtē-
dit ac ſi aliqs in loco excelſo poſitus ma-
nū extēderet dicēs: Ecce ex illa pte ē ita-
lia. ⁊ ex illa grecia: ⁊ ex illa africa. Vel
ſecūdum Rabanū oſtēdit ꝙ vanitatem
pōpe mūdane quā ipſe dyabolus dilige-
bat quā ſpecioſa ſit ⁊ deſiderabilis ver-
bis demōſtrauit vt ad amādūꝫ illā ipm̄
iduceret. Vel ſcd̄m glo. oſtendit quō re-
gnabat in mūdanis p diuerſa vitia. In
ꝗbuſdā p ſupbiā: in ꝗbuſdā p auaritiaꝫ:
in ꝗbuſdā per luxuriā vt p exēplū mul-
titudinis poſſet ad ꝯſentiendū eū facil⁹
iclinare. Cū aūt oīa regna mūdi ⁊ gloriā
oſtendiſſet dixit ei: Hec oīa tibi dabo ⁊c̄.
Luc. iiij. Oīa mihi tradita ſunt: ⁊ cui vo-
lo ⁊c̄. Plane mētitus eſt: q: dei ſūt oīa: ⁊
ipſe retribuet vniuerſa. Et q: iſtud ꝯtine-
bat iniuriā ꝯditoris qui ſolus dꝫ adora-
ri: iō dyabolū repulit dicēs: Vade ſatha-
na nō tētabis dn̄m deū tuū ⁊c̄. Glo. ideſt
vade in īfernū qui paratus ē tibi ⁊ ange-
lis tuis. Ex his pꝫ ꝙ dyabolus in tētan-
do icipit a minimis: ⁊ ꝓcedit ad maiora
Minima tētatio videbat tētare de pane
in magna fame. Maior fuit tentatio de
vana gloria. Maxima de auaritia. Hoc
ſignificatū eſt Yſa. i. vbi dr̄: A planta pe-
dis vſqꝫ ad verticē nō eſt in eo ſanitas.
Dyabolus nāqꝫ icipit a planta pedis. i.
a minimis peccatis: ⁊ ꝓcedit ad verticē
ideſt vſqꝫ ad ꝯſenſuꝫ rōnis. Supradicte
aūt tentatōēs facte ſunt in xp̄o tm̄ exte-
rius ⁊ nō iterius. Vn̄ ait Grego. i homl.
Tribus modis tētatio orit: ſuggeſtione:
delectatōe ⁊ cōſenſu. Et nos cū tētamur
plerūqꝫ in delectationē ⁊ ꝯſenſum labi-
mur. Xp̄s igit tentari p ſuggeſtionē po-
tuit: ſed eius mētē peccati delectatio nō
momordit. Atqꝫ ideo oīs illa dyabolica
tētatio foris: nō itus fuit. ¶ Notādū aūt
ꝙ ſupradictas tentatōēs xp̄s tripl̄r vicit
ſcꝫ ſapiēter rn̄dēdo: fortiter reſiſtendo:
⁊ pncipijs obuiādo. ¶ Sapiēter ꝗdem
rn̄dit cuꝫ tria ſcripture teſtimonia alle-

gauit. Hoc ſignificatuꝫ eſt. i. Reg. xvij. in
victoria quā Dauid hūit de Golia. Vbi
dicit gloſa. Dauid iterfecit Goliā tribus
lapidib⁹ de torrēte: ⁊ xp̄s dyabolū trib⁹
teſtimonijs ex lege ꝓſtrauit. Dyabolus
ſuaſit vt xp̄s lapides ī panes ꝯuerteret.
Sed xp̄s ecōuerſo panes ſacre ſcripture
ꝯuertit in lapides: quos ꝯtra dyaboluꝫ
fecit ⁊ proſtrauit. Exēplo igit xp̄i iniuri-
as nr̄as debem⁹ vincere p ſapiētiā: p pa-
tientiā: nō p potentiā vel vindictā. Ille
vincit p ſapiām ꝗ iniuriāti ſcit ſapiēter
⁊ rōnabilr̄ rn̄dere. Sap. vi. Melior ē ſa-
piētia ꝙ vires: ⁊ vir prudēs melior ꝙ for-
tis. Prouer. xxvi. Rn̄de ſtulto iuxta ſtul-
titiā ſuā. ſ. ſapiēter ne ſapiēs ſibi videat
Ille vincit p patiētiā ꝗ ſcit diſſimulare
⁊ iraꝫ ſuā reſtrigere. Eiuſdē. xvi. Meli-
or ē patiēs viro forti: ⁊ qui dn̄at aīo ſuo
expugnatore vrbiū. Eiuſdē. xxvi. Ne rn̄-
deas ſtulto iuxta ſtultitiā ſuā. ſ. īpatien-
ter: ne efficiaris eis ſimilis. Ille vincit p
potētiā ꝗ nō attēdit ad iuſtitiā: ſꝫ tm̄ ad
potētiā p quā iniuſte opp̄mit inocentes.
Sap. ii. Sit aūt fortitudo nr̄a lex iuſtitie
Qḋ. n. infirmū eſt: inutile iuenit. Ille vin-
cit p vindictā: ꝗ effundit irā ſuam. Et ta-
lis potius vincit ꝙ vincat. Vn̄ legit de
Alexādro ꝙ lꝫ fuerit victor orbis terra-
rū: tm̄ a tribus pmiſit ſe vinci. ſ. a ꝯcupi-
ſcētia: a violentia ⁊ ab ira. Et ꝙuis in ꝓ-
prijs iniurijs patientē eſſe ſit laudabile
in iniurijs tm̄ dei eſt vituꝑabile. Vn̄ ſup
illud: Vade ſathanas dicit Chryſ. Exē-
plo xp̄i diſcamus nr̄as iniurias equani-
miter ſuſtinere. Dei aūt iniurias nec vſ-
qꝫ ad auditū ſufferre: q: in ꝓprijs iniu-
rijs eſſe quēꝙ patientē laudabile eſt. In-
iurias aūt dei diſſimulare nimis ipium
eſt. ¶ Scd̄o xp̄s vicit tētatōēs fortiter re-
ſiſtēdo. Sic ⁊ nos fortiter reſiſtere debe-
mus. Nā ſcd̄m Greg. Dyabolus cū ei reſi-
ſtit eſt debilis vt formica. Cuꝫ vero eius
ſuggeſtio recipit: eſt fortis ſicut leo. Iac.
iiij. Reſiſtite dyabolo ⁊ fugiet a vobis.
Dyabolus dr̄ a dia qḋ ē duo ⁊ bolus qḋ
eſt morſus: q: de homie vult facere duos
bolos. ſ. corpus ⁊ aīam deuorādo. Et bn̄
dicit: fugiet a vobis. A ꝗbuſdā. n. dyabo-
lus nō exit: ſꝫ ibi regeſcit ⁊ dormit. ſ. in
auaris: in ſupbis ⁊ i luxurioſis. Iob. xl.

Sub vmbra dormit. Ecce vmbra auari-
tie. In ſecreto calami. Ecce vacuitas ſu-
pbie. Supbus. n. lꝫ exterius videatur tu-
midus ⁊ iflatus: tm̄ iterius ē vacuus. In
locis humētibus. Ecce turpitudo luxu-
rie. Ab aliqb⁹ vero exit ſꝫ nō recedit ſed
ibi de ꝓpe expectat. ſicut ab illis ꝗ ſepe
patiunt recidiuū: ad quos ſe ſcit cito re-
uerſurꝫ. Luc. xi. Reuertar in domū meaꝫ
⁊c̄. Ab aliqb⁹ vero exit ⁊ recedit: ſed nō
fugit: ſꝫ lēto paſſu īcedit: ſicut a tepidis
quos nō plene deſerit. Ab aliqbus vero
exit fugit ⁊ recedit: ſicut a viris pfectis:
qui ſcuto fidei: galea ſpei: lorica iuſtitie:
gladio verbi dei muniti fortiter reſiſtūt
illi: ⁊ ipm̄ in fuga ꝯuertunt. p̄s. Perſeq̄r
inimicos meos ⁊ ꝯprehendā. ¶ Tertio
xp̄s vicit tētatōēs eis ī ſuis initijs obui-
ando. Nā mox vt dyabolus ei tentatōēs
īferebat: eas repellebat. Sic ⁊ hō qn̄ ſen-
tit prauas ſuggeſtiōēs mox in ſuo initio
eas dꝫ repellere: ⁊ nullū locū in aīo eis
dare. Eph. iiij. Nolite locūꝫ dare dyabo-
lo. Hiero. Lubricus eſt antiqu⁹ ſerpēs ⁊
niſi in capite teneat: totus ſtatiꝫ illabit.
Serpēs. n. īfernalis hꝫ caput. ſ. ſugge-
ſtionē. Hꝫ ⁊ corpus. ſ. ꝯſenſuꝫ. Hꝫ ⁊ cau-
dā. ſ. ꝯſumatōēꝫ opis. Vbi āt ponit ſug-
geſtionis caput: ſtatiꝫ ponit corp⁹ ꝯſen-
ſus ⁊ caudā opis: ⁊ iō in ſuo capite ē ꝯte-
rēdus. In aliqbus. n. eſt iſte ſerpēs ꝙtū
ad caput corp⁹ ⁊ caudaꝫ: ꝗ. ſ. hn̄t malas
cogitatōēs: ꝯſenſus ⁊ opa. Aliq vero di-
mittūt mala opa in iſta q̄dragesima: ſed
tm̄ poſt paſcha ad eadē redire intendūt.
Iſti amputāt ſerpēti caudaꝫ ⁊ tm̄ adhuc
viuit in eoꝝ cordib⁹ ꝙtū ad corpus ⁊ ca-
put. i. ꝙtū ad ſuggeſtionē ⁊ ꝯſenſuꝫ. Alii
ꝗ pctm̄ deſerūt ꝙtū ad ꝯſenſuꝫ ⁊ opus.
Iſti aūt amputāt corpus ⁊ caudā: viuit
tm̄ adhuc in capite p malā ſuggeſtionē.
Qn̄ aūt ſuggeſtiōi reſiſtit: tūc caput am-
putat: ⁊ tunc nocere nō pōt. nec ꝙtū ad
ad caudā. i. opus malū. nec ꝙtū ad cor-
pus. i. ad ꝯſenſum. nec ꝙtū ad caput. i.
ſuggeſtionē: q: ex toto ꝯtritus eſt. Iō dr̄
Gen̄. iij. Ipſa ꝯteret caput tuū. i. ſugge-
ſtionē tuā qua dr̄ caput. nō tm̄: q: ē pnci-
piū pctī: ſꝫ ēt dr̄ caput a capiēdo: q: dia-
bolus p ſuā ſuggeſtionē oēs capit. Et tu
īſidiaberis calcaneo eius. i. morti eius q̄

cucumeres · pepones ·

dꝛ calcaneuȝ. nō tm̄ qꝛ eſt finis hoīs: ſȝ ēt qꝛ calcaneū dꝛ a calcādo. ꝑ qđ intelligit mors bonorum. q calcauerunt terrena. Uel dꝛ a callo qui eſt durities pedū. per quod intelligit mors maloꝝ q fuerūt duri in peccatis. Dyabolus eīm in fine inſidiat ⁊ malis: vt eos rapiat: ⁊ bonis ſi forte aliqđ ius in eis iueniat.

¶ Sermo ſecundus.

Ductus ē ieſus in deſertū ⁊c̄. In pñti euāgelio q̄ttuor ſpūs exp̄munt. ſ. ſpiritus diuinus: humanus: malignus ⁊ angelicus. Spūs diuinus xp̄m in deſertū duxit. Spūs humanus ipm̄ eſurire fecit. Spūs malignus ipm̄ tentauit. Spūs angelicus ſibi miſtrauit. ¶ Primus igit ſpūs ſcȝ diuinus xp̄m in deſertū deduxit. Unde dꝛ: Ductus ē ieſus ⁊c̄. Eodē modo ſpūs diuinus in deſertum nos deducit: dū pniam nos inchoare facit. Iſtud deſertū ſignificat per illud deſertū in qđ deus filios iſrael deduxit dū eos de egypto eduxit. In quo qdē deſerto habuerūt qdā aſpa ſcȝ itineris fatigatioñe. ⁊ quedā ſuauia ſcȝ māne refectionem. Sic ēt ſerui dei exeūtes de egypto peccati venire dicunt in deſertū pnīe ſalutaris: in qua exterius debēt hēre aſperitatem: iterius tn̄ hñt diuine ꝯſolatōis ſuauitatē. Primo naqȝ dicit hēre pniaȝ aſperā: ex eo ꝙ talis pnia melius curat pctā. ſicut dicit Chry. ſup Matth. triplici exēplo: ſcȝ exemplo medici corruptos humores curātis: exēplo agricole: vitioſas herbas vel radices eradicātis. exemplo artificis: nodos lapidū pcidētis. Dicit eniȝ ꝙ aſpa medicina humores corruptos melius euacuat. raſtrū ferreū vitioſas radices melius eradicat. ferꝝ duruȝ nodos lapidū melius reſecat. Pctōr. n. aliqñ plenus eſt humorib⁹ corruptis luxurie. ps. Putruerūt ⁊ corrupte ſunt cicatrices mee. Aliqñ habȝ malas radices cupiditatis ⁊ auaritie. i. Thimo. vi. Radix omniuȝ maloꝝ eſt cupiditas. Aliqñ habet nodos tumentis ſupbie. Job. xv. Quid tumet cōtra deū ſpūs tuus. Contra iſta tria vitia ſūt tria remedia. ¶ Primū eſt carnis mortificatio que eſt tanq̄ medicina amara purgās ⁊ euacuās oēs corruptos hūores luxurie. Eccl. xi. Malitia vnius hore obliuionē facit luxurie magne. Malitia aūt ibi vocat pena que vere videtur eē mala. De hac medicina amara dꝛ Yſa. xxiiij. Amara erit potio bibētibus illā. ¶ Scđm eſt omniū terrenoꝝ deſpectio: que ē tanq̄ raſtrū ferreuȝ euellēs radices malaꝝ cupiditatū. Qui eniȝ vult cupiditates abſcindere ⁊ diuitias retinere: cū raſtro de palea hoc nititur facere. Sȝ qui ex toto eas abijcit: ferreum raſtrū apponit. Iſtū modum docebat dñs Mat. xix. Si vis pfect⁹ eē vade ⁊ vēde oīa que hēs ⁊ da paupib⁹. ¶ Tertium eſt mortis meditatio: ⁊ iſtud eſt tanq̄ malleus ferreus precidēs oēm tumorē ſupbie. Ferrū enim a feriēdo vel a firmitate nomē recepit. Mors enim dꝛ ferrea: ſiue quia omnia vitia ferit ⁊ domat. Eccl. vij. Memorare nouiſſima tua ⁊c̄. Siue qꝛ ē dura ⁊ iflexibilis: ex eo ꝙ nulli parcit. ps. Quis eſt homo qui viuit ⁊ nō videbit mortē. Quāuis aūt ſerui dei habeāt aſperitatē pnīe exterius: itus tn̄ in iſto deſerto penitētie recipiūt diuine ꝯſolatōis ſuauitatē. Oſee. ij. Ducā eaȝ in ſolitudinē: ⁊ loquar ad cor eius. Hoc ſignificatū eſt vt dictū eſt de filijs iſrael q licȝ in deſerto habuerit laborē duriſſimū habuerūt tn̄ māna dulciſſimuȝ. Ipm̄ tn̄ māna recipe nō potuerūt donec defecit eis farina egypti ⁊ donec trāſierūt mare egypti. Per egyptū: que tenebra iterpretat. aīa per pctm̄ tenebroſa ⁊ nigra intelligitur. ¶ Qui igit vult recipe māna dulcedinis iterne: exeat de peccati tenebroſitate. Uñ ſup illud ps. Qui dat iumentis eſcā ipſoꝝ. dicit glo. ꝙ quādiu pulli coruoꝝ hñt plumas albas a parentibus relinquūtur: ⁊ tūc rore celeſti paſcūtur. Qñ autē nigreſcere icipiunt: tunc corui eos paſcere icipiūt. Sic ēt corui iferna les paſcūt animā qñ nigredie peccati eſt iſecta. Deus aūt eā paſcit qñ eſt puritate ⁊ mūditia cādida. ¶ Scđo nō poteſt qs māna dei in deſerto pnīe accipe niſi abijciat farinā egypti: que ē delectatio ⁊ ꝯſenſus peccati. Tales erāt illi đ qbus dꝛ Numeri. xi. ꝙ flagrabant deſiderio carniū: id eſt carnalitatū i quoꝝ mētes ſepe venīebāt porri cepe ⁊ allia. Dicunt autē porri a porrigēdo: eo ꝙ porrigunt. i. longe extēdunt. Cepe aūt dicunt a cephas: qđ eſt caput. Allia vero dicunt q̄ſi olida ab olēdo. Per porros igit ſignificat auaritia: que lōge extēdit. Iuxta illud Hiere. vi. Oēs. n. a miore vſqȝ ad maiorē auaritie ſtudēt. Per cepas itelligit ſupbia: que eſt caput ⁊ initiū peccatoꝝ. Eccl. x. Initiū ois pcti ſupbia. Per allia itelligit luxuria: q̄ fetida eſt. Ecc. ix. Ois mulier que eſt fornicaria: quaſi ſtercus i via ꝯculcabit. Illi igit volūt redire in egyptum vt comedāt porros cepas ⁊ allia: qui adhuc mūdū diligētes: diuitias appetūt: honores ambiūt: ⁊ carnalibus delectant. ¶ Tertio nō pōt qs iſtud māna celeſte in deſerto pnīe recipe niſi trāſeat mare egypti. i. niſi abijciat fluctuatiōes ⁊ turbatōes animi. Hinc eſt ꝙ hō nō poteſt faciem ſuam in aqua ſpeculari. Aut qñ aqua eſt turbida. Aut qñ aqua eſt inquieta. Aut qñ hō ſe nō iclinat. Sic etiā illa aīa deū ꝯtēplari non pōt. vel qñ agitat ingetudine luxurie: vel qñ eſt plena turbatōe per auaritiā. vel qñ ſe nō icuruat humilitate. Iſta tria tangunt Yſa. lxi. ſcđm aliā trāſlationē. Sup quē requieſcet ſpūs meus: niſi ſup humilē ⁊ qetū: ⁊ ſermones meos tremētē. Nā humilitas facit in aīa icuruationē. Quies facit trāquillitatē. Timor adducit puritatē. Iuxta illud Eccl. i. Timor dñi expellit pctm̄. ¶ Scđs eſt ſpūs humanus q xp̄m fecit eſurire. Notādum ꝙ xp̄s quattuor vicibus eſurijt. ¶ Una naqȝ vice eſuriuit ⁊ non habuit qđ comederet niſi lapides vt hic. Per lapides itelligunt hoīes duri qui non pñt ad pniam frangi. Hoīes frigidi qui non pñt igne diuini amoris inflāmari. Homines aridi ⁊ ſicci qui nō poſſunt rore diuine doctrine humectari tales nō poſſunt icorporari a xp̄o ſed a dyabolo. Ipſe enim cū ſit lapideus lapides ſibi incorporat. Job. xlj. Cor eius indurabit q̄ſi lapis. ¶ Alia vice eſuriuit ⁊ nihil habuit comedere niſi folia ſicut patet in ficulnea: de qua habet Matth. xxi. Et ſicut nō comedit lapides. i. corda dura: ita nec folia. i. verba. Arbor qdem pducit folia: gemmas: flores ⁊ fructus. Folia ſunt bona verba. Gēme ſunt bone cogitatōes. Flores ſunt bone volūtates. Fructus ſunt bona opera. Sicut igitur homo nō paſcit de gēmis floribus ⁊ folijs ſed de fructibus. Sic nec deus paſcitur de bonis verbis: nec de bonis cogitationibus ſi nō eſt ibi aliud: nec de bonis volūtatibus qñ opere nō iplentur ſi pñt ope ipleri. Sed de bonis fructibus. i. bonis opibus. Cañ. ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. ¶ Tertia vice eſuriuit ſcȝ i cruce. Et tūc data ſunt ſibi fel: acetum ⁊ abſinthiū. Tali cibo eū paſcūt qui opera de genere bonoꝝ imortali peccato faciunt. Tres eniȝ ſunt ptes ſatiſfactionis ſcȝ elemoſyne: orōnes ⁊ ieiunia. Elemoſyne facte in pnīa ſūt tanq̄ mel. facte in mortali peccato ſūt tanq̄ fel. Oratōes vero facte in pnīa ſunt tanq̄ vinū optimū. Facte vero in pctō mortali ſūt tanq̄ acetuȝ. Ieiunia facta in pnīa ſunt tanq̄ balſamū. Facta vero in pctō mortali ſūt tanq̄ abſinthiū. Hec aūt itelligenda ſūt cōparatiue. Plus eiȝ valēt elemoſyne: orationes: ⁊ ieiunia vnius diei facta in pnīa q̄ centū annorū in pctō mortali exhibita. ¶ Quarto xp̄s eſurit quotidie nr̄am ſalutē ⁊ ꝯuerſionē. Chryſ. Sicut ꝯcupiſcibile eſt nobis comedere ſic xp̄o ſaluare. Iſtū cibū intātū xp̄s deſiderat ꝙ etiā hoſtiatim ſpm̄ mendicat. Apoc. iij. Ego ſto ad oſtiuȝ ⁊c̄. vſqȝ ibi ⁊ ipſe mecū. i. ponemus ad ſcotū ſiue ad ſymbolū. In iſta eniȝ cena debet peccator penitēs ponere tres ptes ex pte ſua. ſ. ꝯtritionē: ꝯfeſſionē ⁊ ſatiſfactionē. Deus aūt ponit tres alias ptes ex parte ſua. ſ. remiſſionē culpe: collationē gratie ⁊ pmiſſionē glorie. Sȝ multi ſūt de nā ioculatoꝝ q ſemper volūt comedere de alieno ⁊ nūq̄ de ſuo: qꝛ vellēt ꝙ deus eis pctā ſua remitteret ⁊ gratiā ꝯferret ⁊ gloriā exhiberet. Ipſi aūt nec volūt contritōeȝ habere: nec cōfeſſionē facere: nec ſatiſfactionē iplere. ¶ Tertius ē ſpūs malign⁹ qui xp̄m tentauit. Uoluit aūt xp̄s tētari trib⁹ de cauſis. ¶ Prio vt tētatis ꝯſolationē daret. Fuit eniȝ tētatus ſtatim qñ fuit baptizatus: qñ a patre fili⁹ ē appellat⁹. qñ ſpūs ſcūs in ſpecie colūbe ſuper eū māſit. qñ celū ſibi aptū fuit. qñ. xl. dieb⁹ ⁊ noctib⁹

ieiunauit vt vel intelligi q̄ ſi aliqs tēta
tur.ꝓp hoc nō ē minus a pc̄o mūdatus
nec ē min⁹ dei filiatōe dign⁹:nec minus
ſpū ſcō plenus:nec ē minus celo dign⁹:
nec ē min⁹ in pn̄ia acta acceptus.¶Se
cūdo voluit tentari vt de pugna ſpūali
certos nos redderet.Periculū ē eim ho
ſtē iuxta ſe hēre ⁊ ignorare.Hiero.Tunc
maxime ipugnaris cū te ipugnari ne/
ſcis.Poſſumus aūt d̄ hoc certi eē triplr
Pmo p ſcripture aſſertōez.Job.vij.Mi
litia ē vita hoīs ſup terrā.Eph.vi.Non
ē nobis colluc.aduer.car.⁊c.Scd̄o p do
mini tētatiōnē:qꝛ ſi tētat dn̄s:tentatur ⁊
ſeruus.Jo.xiij.Non ē ſeruus maior do/
mino ſuo.Tertio p tētatores frequentē
apparitiōnē.Nam beato Martino i for
ma cruente beſtie apparuit.Beato anto
nio in ſpecie pueri nigerrimi viſus fuit.
Cuidam ēt ſctō patri in ſpecie medici ſe
manifeſtauit ferens diuerſas ampulas
dicēs:Siquis noluerit de vna ꝓpinabo
ſibi de alia.¶Tertio tentari voluit vt
tentatis ⁊ tribulatis melius miſereri ⁊
⁊ cōpati ſciret.Nemo eīz pōt moueri ad
cōpaſſiōnē ⁊ miſericordia niſi alioꝝ co/
gnoſcat miſeriā.Que quidem cognoſci
pōt:aut audiēdo:aut vidēdo:aut expiē/
do.Si eīm audio dici q̄ paſſio illata ſit
magna pena:iaz ſcio ⁊ cognoſco illud p
auditū.Si aūt videro aliquē dictā paſ/
ſionē patiētē ⁊ in magna agonia cōſiſtē
ſe horribiliter ac terribilr agitare:⁊ que/
ruloſis vocibus cōclamare:ſcio ⁊ cogno
ſco illud p viſuz.Si igit illā paſſionē in
corpe meo patior:ſcio illud ⁊ cognoſco
p expientiā.Et iſta cognitio certior ē q̄
due pdicte.Humanū eīz genus multas
olim tētationes ⁊ miſerias patiebat.⁊
iō ad deū clamabat:⁊ totū celū gemitib⁹
⁊ clamoribus iplebat.⁊ tūc deus miſeri/
as eius quodāmodo ſciuit per auditū.
Exo.ij.Ingemiſcētes filij iſrael pp opa
vo.ſunt.⁊ aſcē.cla.eoꝝ ad dn̄m ⁊ au.ge.
eoꝝ.Dn̄s igit clamoribus eoꝝ excitatus
deſcēdit.⁊.xxxiij.ānis nobiſcū moratus
fuit:⁊ ſic nr̄as miſerias vidit.ita q̄ illō
qd̄ pri⁹ ſciebat audiēdo poſtea ſciuit vi/
dēdo.Exo.iij.Uidi afflictōz ppl̄i mei q
ē in egypto ⁊ cla.eoꝝ au.⁊ deſcē.li.eum
de manib⁹ egyptioꝝ.Tādē nr̄as tētatio
nes ⁊ miſerias ſciuit p expientiā:q̄ eas
aſſumpſit in ſe.Heb.iiij.Nō eīz hēmus
pōtificē qui nō poſſit cōpati infirmi ⁊c.
Aſſumpſit aūt paupratē:tētatiōnē:triſti
tiā:dolorē:⁊ mortē:vt ſic ſilis nobis fie/
ret.⁊ nr̄as miſerias melius cognoſceret:
⁊ nobis meli⁹ miſereri ſciret.Heb.ij.De
buit eīz per oīa fratribus ſimilari vt mi.
fieret ⁊c.Ibidē in eo eīz in quo paſſus ē
ipe ⁊ tētatus:potēs ē ⁊ eis qui tentat au
xiliari.¶Quartus ē ſpūs angelicus q
xp̄o miniſtrauit.Intelligūt aūtē angeli
triplicē ſibi cibum miſtraſſe.¶Pmo ci
bum mālez qui conſiſtit i corporali reſe
ctōe quaz xp̄o eſuriēti miſtraſſe credunt
quaz ēt helye miſtrauerunt.vt habetur
iij.Regū.xix.¶Secundo cibū ſpūale q
conſiſtit i puritatis delectatōe.Si enim
xp̄s paſcit ⁊ delectat i puritate hoīm
iuxta illud Can.ij.Qui paſcit iter lilia:
multo fortius i puritate angeloꝝ.¶Ter
tio cibū celeſtez qui conſiſtit i dei lauda
tione.iuxta illud ps.Nūqd̄ mā ducabo
car.ta.⁊c.Immola deo ſacrificiū laudis
Iſtū cibū angeli deo ſemp miſtrāt.iuxta
illud Job.xxxviij.Ubi eras cuz me lau
darent aſtra matutina ⁊ iubilarēt oēs
filij dei.

¶Sermo tertius de eodez.

ET cum ieiunaſſet qua/
draginta dieb⁹
⁊ quadragīta noctib⁹ poſtea
eſuriuit.In iſto euāgelio mē/
tio fit de tribus.ſ.de xp̄o ieiunāte.d̄ dya
bolo tētante.⁊ de angelo miſtrāte.Xp̄s
nāqz.xl.diebus ⁊.xl.noctibus ieiunauit
Ieiuniū eīz quadrageſimale approbatū
fuit p legē moſaycā ⁊ ꝓphetica.⁊ xp̄s ipſū
approbauit per euāgelicā legē.Moyſes
eīz legiſlator ⁊ helyas eximius ꝓpheta
in iſto numero ieiunauerūt.Iō iſti duo
ſoli in tranſfiguratiōe ſibi apparuerūt.
Chriſtus aūt noluit ieiunare pluſquam
illi:ne de⁹ a diabolo putaret.Nec min⁹
q̄ illi:ne pur⁹ hō videret.Et qꝛ ſecūdum
Greg.Ois xp̄i actio nr̄a ē iſtructio.ideo
⁊ nos iſtruimur vt exēplo xp̄i in iſto nu/
mero ſiſr ieiunem⁹.De quo ieiunio tria
ſunt vidēda.¶Pmo de numero dierū
ieiunij iſtius.¶Scd̄o de dr̄ia ⁊ ſpē ieiu/
nij.¶Tertio de efficacia ⁊ vtilitate ieiu

nij.¶Circa primū notandum q̄ iſtud
ieiuniū i numero quadragenario obſer/
uamus multiplici rōe.Quaꝝ vna ſumit
a pte xp̄i.alie a pte nr̄a.Chriſtus eīz iſtū
numerū quadragenariū multiplr cōſe/
crauit.ſ.ſua cōceptione:qꝛ.xl.ſeptimāis
fuit in vtero virgis.Sua predicatiōe:qꝛ
xl.mēſibus pdicauit in mūdo.Sua ieiu
nij obſeruatōe.qꝛ.xl.diebus ieiunauit in
deſerto.Sua paſſiōe:qꝛ.xl.horis iacuit i
ſepulchro.Sua reſurrectōe:quia.xl.die
bus poſt reſurrectōem fuit cū diſcipulis
in mundo.Alie ratōes ſumunt a pte no/
ſtra Nos eīz ſeruire debemus deo de cor
pore nr̄o:de aīa nr̄a:de tpe nr̄o:⁊ de ope
ribus noſtris.Sed qꝛ de his ſepe deo ne
gligenter ſeruimus:iō per hunc numeꝝ
ieiunij ſibi ſatiſfacere debemus.¶Pmo
nāqz per hunc numeꝝ deo ſeruimus de
corpe nr̄o.Iſtam rōem aſſignat Grego.i
omel.dicens:In hoc mortali corpe ex
quattuor elemētis ſubſiſtimus per cui⁹
volūtatē preceptis dn̄icis cōtrahimus:
q̄ per decalogū ſunt accepta.Quia igit
per carnis dſideria decalogi mādata cō
tēpſimus:dignum ē vt eandē carnē qua
ter decies affligamus.¶Secūdo p hūc
numeꝝ deo de aīa nr̄a ſeruimus.Nam i
aīa nr̄a ſunt ſeptē virtutes:tres ſcilicet
theologice.quattuor cardinales:p quas
deū trinū ⁊ vnū cognoſcere ⁊ amare de/
bemus.Quaternarius aūt ꝓpter quat/
tuor tpa āni pn̄tē vitaz deſignat qꝛ ergo
noſtro ſeptenario aīe deo trinitati i to/
ta noſtra vita nō ſeruimus:iō dignuz ē
vt hoc quadragenario numero ieiune/
mus.¶Tertio per hunc numeꝝ deo ſer
uimus de tpe nr̄o.Iſtā rationē aſſignat
Greg.dicēs:A prima dn̄ica quadrageſi/
me vſqz ad pacha ſex hebdomade veni/
unt quaꝝ dies.xlij.ſunt.Ex quibus duz
ſex dies dn̄ici ſine abſtinētia abſtrahunt
xxxvi.in abſtinētia remanēt.Dū vero p
ccclxvi.dies annus ducit quaſi āni deci
mā deo damus.¶Quarto per hunc nu
merum ſeruimus deo de operibus no/
noſtris.Opera enim noſtra debent eſſe
circa obſeruationē decem mandatorum
dei ⁊ cōpletionem quattuor euangelioꝝ
Iſtam rationem aſſignat Grego.dicens:
Cur in abſtinentia quadragenarius nu/
merus cuſtoditur:niſi qꝛ virtus decalo
gi p libros quattuor ſancti euangelij im/
plet.¶Secūdo vidēdū ē de dr̄ia ⁊ ſpe/
cie ieiunij.Que quidē ſunt ſex.¶Pria
enim abſtinentia eſt ab his que in ſe ⁊ ſe
cūdū ſe ſunt mala.ſ.a vitijs ⁊ peccatis.
Yſa.lviij.Nōne hoc ē magis ieiuniū qd̄
elegi diſſolue ⁊c.Peccata eīz quodāmō
ſunt colligata:quia vnum trahit ad ali/
ud ⁊ vnum non remittitur ſine alio.iō
dr̄:Diſſolue colligatōes ipietatis.Quot
etiam homo habet genera peccatoꝝ:tot
habet diuerſitates faſciculorum que mē
tem opprimūt:ideo ſubdit.Solue faſci/
culos deprimētes.Peccata enim in di/
uerſas partes cor frangūt ⁊ in ſeruitutē
dyaboli redigūt.iō ſubdit.Dimitte eos
qui cōfracti ſunt liberos.Paruz igit ho/
mini pdeſt abſtinere a cibis niſi ⁊ abſti/
neat a peccatis.Hiero.Tūc preclara eſt
apud deū abſtinētia corporis:cū anim⁹
ieiunat a vitijs.Quid enim pdeſt corp⁹
attenuare abſtinētia:cū aīus intumeſcit
ſupbia.Iſid̄.Qui a cibis abſtinent ⁊ ma
la agunt demones imitant.quibus eſca
ſemp abeſt:⁊ culpa ſemp adeſt.¶Scd̄a
abſtinētia eſt abſtinere ab his que ſūt oc
caſio mali.ſ.a laſciuia ſenſuum.De hoc
dicit Ber.in ſermone quadrageſime:Si
ſola gula peccauit:ſola ieiunet.ſi autez
peccauerunt cetera mēbra:cur nō ieiu/
nēt ⁊ ipa.Deinde ſubdit.Ieiunet ocu/
lus a curioſis aſpectibus.Ieiunet auris
a fabulis ⁊ rumoribus.Ieiunet lingua
a detractōe ⁊ murmuratōe.Ieiunet ma
nus a malis opibus.Ieiunet anima a vi
tijs ⁊ ꝓpria volūtate.¶Tertia abſtinen
tia ē ab his que hn̄t ſpēm mali.i.Theſ.
v.Ab oī ſpē mala abſtiete vos.⁊ hoc ma
xime pp ſcādalum ꝓximoꝝ.Spēm mali
hn̄t verba ſcurilia ſepe dicē ⁊ immūditias
nomiare.Lingua hebraica ſecūdū Iſid̄.
fuit prima:⁊ erit vltima.Et dicit Rabbi
Moyſes q̄ in illa ligua nullū vocabulū
ē ad nominādū aliquid inhoneſtum.Ex
quo tria notabilia eliciunt.Unum q̄ vo
cabula turpitudinū non fuerūt ab inſti
tutione diuina:ſed ab inuentione huma
na.Secūdū q̄ multū diſplicent deo ver
ba ſcurilia:qꝛ ea ponere noluit in lingua
quā hoī cōcreauit.Tertiū q̄ ille hz lin/

quã celeſtem qui a talibus ſe ſeruat immu-
nẽ. ¶ Quarta abſtinẽtia ẽ ab his q̃ ſũt ſi-
mul: ⁊ ſpẽs mali ⁊ occaſio mali: ſic ẽ va-
nus ornatꝰ ⁊ ſuſpecta familiaritas mu-
lierꝝ. Uanus eiꝫ ornatus ⁊ hꝫ ſpẽm mali:
q: vĩ ꝙ tales mulieres nõ ſunt pudice ſꝫ
laſciue. Et ẽ occaſio mali: q: ſepe incau-
tos decipiũt. Suſpecta ẽt familiaritas
mulierꝝ ⁊ hꝫ ſpẽm mali ⁊ ẽ occaſio mali.
Ber. Cũ mulieribus ſepe ꝯſiſtẽ ⁊ ſe immu
nẽ ſeruare: maius ẽ ꝙ̃ mortuũ ſuſcitare.
Nõ minus ẽ nõ potes: ⁊ qđ maius ẽ vis
credam tibi. ¶ Quinta abſtinẽtia ẽ ab
his que licita ſunt. Licitũ q̃dẽ ẽ ad vxo-
rẽ accedẽ: debitores repetẽ. aliquas ꝯſo
lationes recipe: venatõi vacare. Sed tñ
in quadrageſimali tpe debemꝰ a talibus
abſtinẽ. De p̃io dicit Amb. Nullus oĩo
ĩ q̃drageſima vxori ſue ante octauã pa-
ſche iũgatꝰ. Aug. ĩ ſermone đ quadrage-
ſima. Eſtote his diebꝰ crebriꝰ ieiunãtes
⁊ paupibꝰ largius tribuẽtes ⁊ vobiſmet
ipſis ĩpẽdẽtes ⁊ a ꝯiugali copula abſti-
nentes. De ſcđo dicit Grego. exponẽs il-
lud verbũ. Yſa. lviij. Ecce in die ieiunij
veſtri inuenitꝰ voluntas vr̃a: ⁊ debi. veſt.
re. Neqꝫ eim qui debitorẽ ſuũ hoc qđ de-
bet repetit aliqđ iniuſtũ facit: ſed dignũ
ẽ vt qſqꝫ ſe in pñia macerat: ẽt qđ iuſte
ſibi cõpetit interdicat. De tertio dicit p-
pheta. Renuit ꝯſolari aĩa mea. Bernar.
Delicata eſt diuiſa ꝯſolatio: ⁊ nõ daꝰ ad-
mittẽtibus alienaꝫ. De quarto dicit Am
bro. An illum ieiunare putas qui primo
diluculo vigilans ad eccleſiã non vadit
ſed ſurgẽs ſeruos ꝯgregat: retia diſpõit:
canes pducit ſaltuſqꝫ pluſtrat. ¶ Sexta
abſtinẽtia ẽ a cibo ⁊ potu. De qua ſic di-
cit Amb. Moneo ⁊ cõteſtor vos vt nul-
lus veſtrum niſi forte iſans ⁊ iſirmus ſit
vſqꝫ ĩ paſcha dñi niſi ĩ dominicis diebꝰ
ante nonam mãducet aut bibat. Augu.
Alijs diebus ieiunare aut remediũ eſt
aut premiũ. In quadrageſima non ieiu-
nare peccatũ ẽ. Alio tpe: qui ieiunat: ac-
cipiet indulgẽtiam. In quadrageſima q
põt ieiunare ⁊ non ieiunat: ſentiet penã
Tales qui ieiunare cõtẽnunt: in futuro
fame ⁊ ſiti deficient. Yſa. lxvi. Ecce ſerui
mei comedent ⁊ vos eſurietis: ecce ſerui
mei bibent ⁊ vos ſitietis. Uerũ ẽ tamẽ ꝙ

ꝓ vino hẽbũt fel draconũ ⁊ venenũ ſer-
pẽtũ. Deut. xxxij. Fel draconũ vinũ eoꝝ
⁊ ve. aſpi. inſa. Pro pane hẽbũt ignitũ
calculũ. Prouer. xx. Suauis eſt hoĩ pa-
nis mẽdacij: ⁊ poſtea iplebitꝰ os eius cal
culo. Talis panis nõ poterit maſticari:
q: durus lapis ẽ: nec in ore poterit tole-
rari: q: ignitus ẽ. nec ab ore poterit rei-
ci: q: oris ipletiuus. Pro pitãtia vero ha
bebũt ſempiternũ iteritũ. ps. Mors pec
catorum peſſima. Itẽ mors depaſcet eos
¶ Tertio vidẽdũ eſt de vtilitate ieiunij:
que triplex ẽ. ¶ Prima ẽ: q: hoc deus re
cõciliatꝰ. Huius exẽplũ hẽmus Ione. iij.
i niniuitis. Ubi dĩ. Hoĩes ⁊ iumenta bo-
nes ⁊ pecora ñ guſtẽt gcquã. Ubi dicit Am
bro. Quale ẽ hoc xp̃ianũ nõ facere quod
pecudes fecerũt niſi ꝙ ſtolidior ẽ pecu-
de q ĩdicto ſibi ieiunio a ſacerdote non
ieiunat: pecus q̃dẽ declinat foueã: cauet
pcipitiũ. Tu aũt non vis ieiunando pe-
riculũ declinare qđ cernis. Deſperatio-
nis genus ẽ tũc manducare cum ieiuna-
re debeas: tũc gaudere cũ debeas plora-
re. ¶ Scđa ẽ: q: p hoc hõ ad pãtriam cele-
ſtem ducitꝰ. Hiero. cõtra iouinianũ. Quã
diu adã ieiunauit: in padiſo ſtetit. Hic
oñditur per ieiuniũ ad paradiſum nos
poſſe reuerti: a quo p ſaturitatẽ fueramꝰ
eiecti. Grego. in omel. A paradiſi gaudi
is per culpam gule cecidimus: ad hec p
abſtinentiam reſurgamus. ¶ Tertia eſt:
q: per hoc diabolus ſupatꝰ. Diabolus eiꝫ
ẽ ſerpens: eſt piſcis: eſt lupus: ⁊ eſt canis
Sicut eim ſcđm Amb. Sputum hoĩs
ieiuni ſerpẽtem interficit: ſic ieiuniũ dia
bolum occidit. Et ſicut piſcis natat ĩ flu
uiis ⁊ moritur in ſicco: ſic dyabolus de-
lectatur ĩ aqs delitiaꝝ ⁊ moritur ĩ ſicco
abſtinẽtie. Et ſicut fames expellit lupũ
a nemore: ſic ieiuniũ expellit dyabolum
a corde. Et ſicut aqua bulliens expellit
canem de coquina: ſic orõ feruens dyabo-
lum fugat de aĩa. Mar. ix. hoc genus de
moniorꝝ in nullo põt exire niſi ĩ oratiõe
⁊ ieiunio. ¶ Secundo in euangelio fit
mentio de dyabolo tentante. Diſtinguit
aũt Auguſt. ſup ps. Qui hitat. quatuor
genera tẽtationũ. ¶ Una ẽ leuis ⁊ occul
ta: que notatꝰ cum dĩ. Non timebis a ti-
more nocturno. ¶ Alia leuis ⁊ apta: que

notatꝰ cũ dĩ: A ſagita volãte ĩ die. ¶ Ter
tia grauis ⁊ occulta: que notatꝰ cũ ſubdi
tur. A negocio pambulante in tenebris.
¶ Quarta grauis ⁊ apta: q̃ notatꝰ cũ ſub
ditꝰ. Ab incurſu ⁊ demonio meridiano.
Iſtis q̃ttuor modis diabolus xp̃m tẽta-
re voluit: ſꝫ nõ pualuit. ¶ Prĩo tẽtatõe
leui ⁊ apta: cũ dixit: Dic ut lapides iſti
panes fiãt. Iſta eim tẽtatio fuit leuis: q:
de cibo corpali ⁊ neceſſario. Et fuit apta
eo ꝙ de cibo ſpũali nullã faciebat mẽtionẽ
¶ Scđo tẽtatõe leui ⁊ occulta qñ ſtatuit
eũ ſup pinaculũ tẽpli. Tũc eiꝫ đ aliquo
motu vane glie eũ tentare voluit: ⁊ iõ fu
it tẽtatio leuis. ſꝫ tñ p hoc ſuã ptãtẽ co-
gnoſcere itẽdebat: ⁊ ideo fuit occulta.
¶ Tertio tẽtatione graui ⁊ occulta: qñ
eũ tẽtauit de auaritia. Talis enim tenta
tio ⁊ fuit grauis: q: de graui peccato: ⁊
fuit occulta: q: aliud p̃tẽdebat ⁊ aliud i
tẽdebat. Pretẽdebat eius ſublimationẽ
ſꝫ intẽdebat eius ppetuã deiectionem.
¶ Quarto tentatiõe graui ⁊ manifeſta:
qñ tẽtauit eũ de idolatria dicens: Hec
oĩa tibi dabo ſi cadens adorauerís me.
¶ Tertio ĩ euãgelio fit mẽtio de angelis
miniſtrãtibus. Hec aũt miſtratio triplr
põt ĩtelligi ſcđm tres nãs que ſunt ĩ xp̃o
vel de adoratõe. vel de cõgratulatõe: vel
de tpali ſubuẽtione. Nã ãgeli miniſtra-
bãt. i. ſupplicitꝰ adorabãt ⁊ hoc reſpectu
deitatis. Uel miſtrabãt. i. ei pugnãti cõ-
gaudebãt: ⁊ hoc reſpectu aĩe q̃ ſic pugna
bat ⁊ vincebat. Uel miſtrabãt. i. ſibi eſu-
rienti in cibo mãli ſubueniebãt: ⁊ hoc re
ſpectu carnis. Sicut ẽt olim angeli he-
lye miſtrauerũt: vt habetur. iij. Reg. xix.
Sꝫ tñ helye miſtrauerunt ad ſuũ q̃dra-
genariũ pficiẽdũ. Chriſto vero miſtraue
runt poſt ſuũ quadragenariũ celebratũ.
¶ Dñica ſecũda. Sermo primus.

Egreſſus ieſus ſe
ceſſit ĩ ptes tyri ⁊ ſydõis. mat
th. xv. Dñs ieſus xp̃s m̃ltos
viros ad penitẽtiã adduxerat: multos in
ſuis petitõibꝰ exaudierat multos ĩ corpe
⁊ aĩa curauerat: ideoqꝫ ne mulieres a ſu
is bñficijs viderentꝰ excluſe: iſtaꝫ mulie-
rem chananeã ad pñiaꝫ adduxit. Unde
cantat eccleſia. Qui chananeã ⁊ publi-

canũ vocaſti ad pñiaꝫ. Ipſaꝫ in ſua peti-
tione exaudiuit. ⁊ filiã eius ĩ corpe ⁊ aĩa
ſanauit: vt p hoc daretꝰ ĩtelligi ꝙ aduen
tus ſuus nõ tm̃ fuit pp ſalutẽ virorꝝ: ſed
ẽt mulierꝝ. In iſto aũt totali euãgelio de
qnqꝫ pſonis fit mentio. ſ. de xp̃o in quo
erat magna miſeratõ. ¶ De muliere cha
nanea: in qua fuit inſtans petitio. ¶ De
filia eius in qua erat magna vexatio. De
diabolo in quo erat malitioſa oppreſſio
¶ Et de diſcipulis xp̃i: in q̃bus erat ma
gna cõpaſſio. ¶ Primo igitꝰ ponitꝰ pſo-
na xp̃i in quo erat magna miſeratio. Iõ
dixit mulier. Miſere mei dñe fili dauid.
Quãuis eim ſciret eum eſſe potentem ſa
pientem ⁊ iuſtum: tñ non recurrebat ad
eius potentiam: vel ſapiam nec ad eius
iuſticiã: ſed ad eius miſericordiã: q: ſcie
bat ipm ad miſericordiã eẽ pmptũ. Quã
q̃dem pmptitudinẽ miſericordie hũit: ⁊
inquãtũ deus: ⁊ inquãtũ hõ. Uñ iſta mu
lier vtrãqꝫ miſericordiã petit: ⁊ quã hꝫ
inquãtũ deus cũ dicit. Miſerere mei do.
⁊ quã hꝫ inquãtũ hõ. cũ dicit: Fili dauid.
Inquãtũ igitꝰ ẽ deus cauſatꝰ in eo miſeri
cordia a tribus. ¶ Prĩo a natura diuia
cuius pprĩũ ẽ miſereri ſemp ⁊ parcẽ. Si
cut enim ignis naturaliter calorẽ habꝫ:
ſic deus naturalr habet miſericordiã ⁊
bonitatem. Unde dicit glo. Io. ij. Deus
a natura miſericors patus ẽ ſaluare per
clemẽtiã quos nõ põt ſaluare per iuſtici
am. ¶ Secũdo cauſatꝰ a cõſuetudine lõ-
ga. q: a principio mũdi vſqꝫ ad finẽ nõ
ceſſauit nec ceſſabit miſereri ps. In eter
num miſericordia eius. Idẽ. Aut in finẽ
miſericordiã ſuã abſcindet: quaſi dicẽt
nõ. Et q: lõga cõſuetudo vertitꝰ ĩ neceſſi
tatẽ. ſicut dicimus de aliquo qui ſemper
ꝯſueuit eẽ liberalis: iſte neſcit aliter facẽ
Sic deo miſereri verſum ẽ quodãmodo
in neceſſitatẽ incõmutabilis volũtatis.
¶ Tertio cauſatꝰ ab oĩpotẽtia. Ex eo eiꝫ
ꝙ deꝰ oĩpotẽs ẽ inuenitꝰ miſericors. Q:
quãto qs ẽ magna nimior tãto ad miſeri
cordiam pmptior. Amb. Procul ẽ a ma
gnanimis cupiditas vltionis: Quanto
aũt quis ẽ infirmior: tanto ad vindictaꝫ
pmptior. Unde mulier magis appetit
vindictam ꝙ̃ vir. Quia igitur deus tam
magnanimus ⁊ potẽs ẽ: iõ tardiꝰ ad vin

dictā: ⁊ ꝓnus ad miſericordiā vel ad veniā. Sap. xi. Miſereris oium qꝛ oia potes. Oro. Deus q oipotentiā tuā pcendo maxime ⁊ miſerādo manifeſtas. Jnquātū aūt eſt hō ⁊ filius dauid hꝫ ꝓptitudinē miſerēdi a tribus. ¶ Primo ab vnctōe interna. ps. Unxit te deus deus tuus. Sicut. n. res rigida vnctiōe efficitur māſueta: ſic deus q prius erat durus factus ē ex tali vnctōe māſuetus. Yſa. lxi. Spiritus dñi ſup me eo ꝙ vnxerit me. ¶ Scdo cauſaſ a ꝓgenie ꝓpria qꝛ fuit d̄ ſtirpe dauid q fuit hō magne miſericordie ⁊ māſuetudinis. i. Mach. ij. Dauid in ſua miſericordia ꝯſecutꝰ ē ſedē regni in ſecula. ¶ Tertio cauſaſ ab experiētia: qꝛ ex ſeipſo didicit alijs miſereri. Eccl. xxxi. Jntellige q ſūt ꝓximi tui ex teipſo. Heb. v. Didicit ex his q̄ paſſus ē obediētiā. ¶ Scdo fit mētio de chananea in q̄ fuit iſtans petitio. ¶ Petit. n. ſapienter: inſtāter: humilr ⁊ feruēter. ¶ Sapiēter qdē petijt petēdo. ſ. qd erat ſibi neceſſariū ⁊ deo gratū. Nō. n. petijt diuitias: lꝫ bonis oibus expoliata eēt a iudeis. Nec vindictā inimicoꝝ lꝫ de terra ſua eēt expulſa. Nec libertatē lꝫ cū ceteris chananeis in ſeruitutē a iudeis eēt ſubiugata ſed petijt demonis expulſionē: a quo filia ſua tenebaſ obſeſſa. Sꝫ multe mulieres ſūt que parꝫ curāt de expulſione demonis: multū aūt de hūdis diuitijs. De vindicādis iniurijs. De nobilitate generis. ¶ Scdo petijt pſeuerāter: qꝛ repulſa ſepe nō deſtitit. ⁊ iō qd petebat obtinuit. Chryſ. Uide q̄ta ē inſtātia orōnis. qꝛ qd apli nō obtinuerūt ipſa obtinuit. Neceſſaria qdē in orōne eſt pſeuerantia: ſicut pꝫ per exēplū mulieris vidue. Luc. xviij. Deus. n. aliqñ differt dare triplici de cā ſcꝫ vt deſideria feruētius augeanſ: vt habita carius poſſideant ⁊ vt poſſeſſa cautius cuſtodianſ. Grego. Sācta deſideria dilatōe creſcūt. ſi aūt dilatōe deficiūt deſideria nō fuerūt. Aug. Si aliqñ deꝰ tardius dat. ꝯmēdat dona nō negat. deſiderata diu dulcius obtinenſ. cito aūt data vileſcūt: ſeruat tibi deus qd nō cito vult tibi dare: vt diſcas magna magis deſiderare. ¶ Tertio petijt humilr. ps. Reſpexit in orōnē humiliū. Humilitas eī orationi ꝯiūcta tria bona facit. ¶ Unū ſcꝫ ꝙ ipſā in celū leuat ⁊ deducit. ¶ Scdm eſt ꝙ vſqꝫ ad deū eā appropinq̄re facit. ¶ Tertiū eſt ꝙ donec deus ꝯpleat illud qd petiſ nō recedit. Jſta tria notaſ Eccl. xxxv. Orō humiliātis ſe nubes penetrat ecce pmū. Et donec appropinq̄t nō ꝯſolabiſ. ecce ſcdm. Et nō diſcedet donec reſpiciat altiſſimus. ecce tertiū. ¶ Quarto petijt deſiderāter: qd notaſ in clamore nō tm̄ oris ſed et cordis. Jſte eſt autē clamor cordis: de quo dixit dñs moyſi. Exo. xiiij. Quid clamas ad me. De iſto clamore dicit propheta: Clamaui in toto corde meo. Et bñ dicit in toto corde. Lū eniꝫ in corde ſint duo. ſ. itellectus ⁊ affectus. Jlli clamant in toto corde q in ſua orōne hñt deuotōem ⁊ attētōem. i. Cor. xiiij. Orabo ſpū orabo ⁊ mente. Jlli clamāt cū medio corde qui hñt attētionem ſed nō ſentiūt deuotōeꝫ. Oſee. x. Diuiſū eſt cor eoꝝ iō interibūt. Jlli clamāt cum nullo corde q nec ibi hñt itellectū p attētionē nec affectū p deuotōeꝫ. Mar. vij. Pplꝰ hic labijs me honorat. cor aūt eoꝝ lōge eſt a me. Tales ſūt de natura ranarū qꝛ clamāt ore: ſed tn̄ ſunt in palude imūditie. ¶ Tertio fit mētio de filia in qua erat magna vexatio diaboli cū dī: Filia mea male a demonio vexaſ. Aia hoīs eſt filia dei per creatōeꝫ. ſed diabolus vexat eā p temptatōeꝫ. male aūt vexaſ per malā opationē: ⁊ ſic q̄ erat filia dei efficiſ filia diaboli. Maxime aūt qñ hꝫ in ſe ſupbiā auaritiā ⁊ luxuriā: que tres filie dyaboli nuncupanſ. Diabolus. n. tres hūit vxores ſiue ꝯcubinas. ſ. vanitatē cupiditatē ⁊ carnalitatē. Et de his tribus tres filias ꝓmogenitas generauit. Nā de vanitate genuit ſupbiā. De cupiditate auariciā. De carnalitate luxuriā. Has aūt tres filias maritauit. Nā ſupbiā maritauit tyrānis ꝓncipibus ⁊ platis. Auariciā maritauit mercatoribꝰ: ſenibꝰ ⁊ aduocatis. Luxuriā mulieribꝰ ⁊ iuuenibus petulātibus ⁊ viris porcinis. Jſtos aūt tres ſuos generos. ſ. ſupbos: auaros ⁊ luxurioſos. diabolus vexat in pſenti p diuerſa vitia: ⁊ in futuro male vexabit p diuerſa ſupplicia. Clamet igiſ pctōr ⁊ dicat. Filia mea male a demonio vexaſ. Diabolus tamē ab eoꝝ vexatōe non ceſſat: niſi prius tres ſupradictas filias ſuas primogenitas occidat. Occidat igiſ ſuperbus ſupbiā. auarus auaritiaꝫ. luxurioſus luxuriā. ⁊ ſic a demonio liberabitur Hoc ſignatuꝫ ē in Exod. xij. Ubi dicitur ꝙ pharao populū iſrł dimittere noluit donec primogenita ſunt occiſa. Percuſſit iquit dñs oē ꝓmogenitū: a ꝓmogenito pharaonis vſqꝫ ad primogenitū captiue. Et oē ꝓmogenitū iumētoꝝ. Per priogenitū pharaōis notaſ ſupbia. Per ꝓmogenitū captiue notaſ auaritia que facit hoies ſeruos pecunie. Per priogenitū iumētoꝝ ſignificaſ luxuria que facit hoiem beſtialē. ¶ Quarto fit mentio de diabolo i quo erat malitioſa opp̄ſſio. Diabolus eīm opprimit corpus: vt ſic veniat ad oppreſſionē aīe. Ad qd ēt vtitur ſex iaculis. ſ. ſuggeſtiōe: delectatōe: ꝯſenſu: ope: ꝯſuetudine ⁊ neceſſitate. Sꝫ iſta ſex iacula fideles debēt vincere per ſex arma. ¶ Prio p orōem que ē ſagitta dei. ij. Regū. i. Sagitta ionathe nūquā abijt retrorſuꝫ. Tūc ſagitta orōnis retrorſum vadit qñ a debili ⁊ tepido corde exit: qꝛ talis orō debiliter diabolū pcutit. iuxta illud ps. Sagitte puuloꝝ facte ſunt plage eoꝝ. ¶ Scdo p ieiuniū qd eſt tyriaca dei. Sicut eīꝫ ſcdm Ambr. Saliua hoīs ieiuni ē venenū ſerpēti. Sic ieiuniū ē venenum diabolo: ⁊ tyriaca hoī ieiunanti. Mat. xvij. Hoc genus demonioꝝ nō eijciſ niſi in orōne ⁊ ieiunio. ¶ Tertio vinciſ p fidē que ē ſcutū dei. Eph. vi. Sumētes ſcutū fidei ⁊c. Et bñ dicit extinguere Fides eīm daſ ⁊ nutriſ i aq̄s baptiſmi. Et iō in ipſa oīa tela ignea extinguunſ. ¶ Quarto vinciſ p ꝯfeſſionē que ē q̄ſi incātatio dei. Qñ eīꝫ ſacerdos pctōreꝫ abſoluit. tūc diabolū icātare videſ. Sꝫ de multis dī i ps. Sicut aſpidis ſurde ⁊ obtu. au. ſu. ¶ Quinto vinciſ p elemoſynā q̄ eſt lācea dei. Uñ dī d̄ elemoſyna Eccl. xxix. Sup ſcutū ⁊ lanceā aduerſus inimicū tuū pugnabit. ¶ Sexto vincitur p humilitatē que ē gladius dei qui ipm̄ ſuperbū humiliat ⁊ vulnerat. ps. Tu humiliaſti ſicut vul. ſuper. ¶ Quīto fit mētio de diſcipulis i quibus fuit magna cōpaſſio. ⁊ iō rogabāt p ea dicētes. Dimitte eā qꝛ clamat poſt nos. Ex quo ſperare debemus ꝙ ſancti orant ꝓ nobis ſi eorū ſuffragia deuote petamus. Qd qdeꝫ oſtendiſ auctoritate: rōne ⁊ reuelatione. ¶ Auctoritate que habeſ. ij. Mach. xv. Hic eſt q multū orat ꝓ populo ⁊ vniuerſa ſancta ciuitate hierſem. Hic ē fratruꝫ amator ⁊ populi iſrael. Orāt. n. ſancti ꝓ populo. ideo dī: Hic eſt q multū orat pro populo. Orāt ꝓ clero. iō ſubdiſ: Et vniuerſa ſancta ciuitate hierłēꝫ. i. ſancta eccleſia. Orāt ꝓ religioſis. iō ſubdiſ: Hic eſt fratrū amator. Orāt ꝓ ꝯtēplatiuis. ideo ſubdiſ: Et populi iſrł. ¶ Scdo hoc oſtēdiſ rōne. Si. n. ſancti tante fuerūt charitatis ꝙ ꝓ nobis orabāt dum eēnt in miſeria: manifeſtū eſt ꝙ modo ꝓ nobis orāt dū ſunt in gloria: cū eoꝝ charitas nō ſit diminuta ſed augmentata. Jn pſenti eſt igniculus amoris. Jn futuro auteꝫ erit caminus charitatis. Yſa. xxxi. Jgnis eſt in ſyon ⁊ caminus in hierſem. ¶ Tertio hoc oſtēdiſ reuelatiōe. Nā in feſto oium ſanctoꝝ qdā vir ſanctꝰ p reuelationē vidit ꝙ beata virgo ⁊ oēs ordines ſcōꝝ ad deū ꝓceſſionalr accedebāt: ⁊ ipm̄ ꝓ humano genere ſuppliciter adorabāt.

¶ Sermo ſecundus de eodem.

Ecce mulier chananea a finibꝰ illis egreſſa clamauit dicens: Miſerere mei fili dauid. Qñ aliq̄s ad aliquem regem debet accedere libēter ſecuꝫ ducit in ſua ſocietate quos amicos regis eſſe cognoſcit. iſta igiſ mulier ad xp̄m volēs accedere ⁊ ſanitatē ꝓ filia obtinere. illas ſecum virtutes aſſūpſit q̄s xp̄o magis eſſe gratas cognoſcit. ſ. humilitatē: patiētiā fidē ⁊ ꝯpaſſionē. Siqdē humilitas fuit mater xp̄i: patientia ſoror xp̄i. fides filia xp̄i. cōpaſſio ſocia ⁊ familiaris chriſti. ¶ Primo igiſ acceſſit cum humilitate q̄ fuit mater xp̄i. Et dī humilitas mř xp̄i: qꝛ ſicut dicit Berñ. Beata maria ex virginitate ꝯplacuit: ſed ex humilitate ꝯcepit. Quātūcūqꝫ eniꝫ virgo fuiſſet: ſi humilis nō fuiſſet xp̄m nō ꝯcepiſſet. Jſtam igiſ humilitatē iſta mulier habuit quaꝫ facto ⁊ verbo oſtendit. Facto ipm̄ adorando. verbo catellis ſe comparando:

micas poſtulādo: fideles dños ſuos vocando: ⁊ ſe indignā menſa filioꝝ reputādo. Humilitas aūt multū valet ad obtinendū qđ petit. ps. Reſpexit in orōnem humiliū. Huius autem mulieris humilitas multū cōmendabilis fuit: q: ſ. cum ipa eēt alienigena ⁊ iudei ſuperbi: ſciuit cōuerſari humilr̄ cum iudeis ſuperbis: ⁊ humilr̄ cū xp̄o humili. Duo q̄dē humiles ad inuicē pacificari pn̄t. Un⁹ humilis ⁊ vnus ſupb⁹ pacificari pn̄t. Duo āt ſuperbi pacificari nō pn̄t. Duo eīm corpora plana pn̄t ad iuicē applicari. Corpus ſpericū ⁊ corpus cōcauum pn̄t applicari ad inuicē: ſed cōcauū recipit intra ſe ſpericū. Duo autem corpora ſperica non pn̄t applicari niſi in pūcto. Sic etiam duo humiles ⁊ māſueti pn̄t ad inuicem pacificari. ps. Audiāt manſueti ⁊ letentur. Unus humilis ⁊ vnus ſupbus pn̄t ad inuicem pacificari. q: humilis intra humilitatē ſuā recipit ⁊ ſupportat illius tumiditatē. ps. Cū his qui oderūt pacem eraꝫ pacificus. Duo ſuperbi ad inuicem pacificari non pn̄t. Pungere ſiquidem pn̄t. pacificari non poſſunt. Prouer. xiij. Inter ſupbos ſemper iurgia ſūt. ¶ Secūdo aſſumpſit ſecuꝫ patientiam que fuit ſoror xp̄i: q: ip̄m nūquam deſeruit: ſed in vita ⁊ in morte ei ſociata fuit. Yſa. xlij. Tacui ſemper ſilui patiēs fui. Iſta autē patientia in tribus conſiſtit. Pōt aūt iniuria hoī irrogari. aliquādo ī tpali ſubāſtia: ſic faciūt raptores: ⁊ ē illa patia magna. Aliqñ ī fama: ſic faciūt criatores: ⁊ iſta ē patia maioꝛ. Aliqñ ī pſona: ⁊ iſta ē patia maxīa ſicut faciūt oppreſſores. Iſtam triplicem iniuriā non ferendam docet Joānes baptiſta dicēs Luce. iij. Neminem cōcutiatis. i. non ſitis oppreſſores in perſona. Neqꝫ calūniam faciatis. i. non ſitis criminatores in fama. Et cōtenti eſtote ſtipendijs veſtris. i. non ſitis raptores in temporali ſubſtātia. Iſtam autem triplicem patientiam iſtā mulier habuit. Videbatur enim habere tres inimicos. ſ. xp̄m: iudeos: ⁊ dyabolum. Chriſtus enim quoddam verbū ſibi dixit: quod quo ad apparientiā videbatur ſonare in infamiam quando ipſam canem vocauit. Sed etiam ipſaꝫ talem iniuriam ipſa libenter audiuit quia ſciebat xp̄m hoc dixiſſe non cauſa iniuriandi ſed ꝓbandi. Unde etiam amplius ſe humiliauit qñ ſe catellū appellauit. ¶ Secūdo aūt habuit iudeos inimicos qui ſibi maxime iniuriati ſunt in terrena ſubſtantia: q: caꝫ oībus ſuis bōis ſpoliauerūt. Unde dicit Hylarius ꝙ chananei terras in quibus iudei ſunt prius incoluerūt qui vltimo bello cōſumpti vel in loca vicina diſperſi vel in ſeruitutem ſubiecti nomē tñ ſuum ſeruauerunt. Ex illis autē iſta chananea fuit que iudeis admixta credit cognouiſſe ex lege xp̄m ex ſemine dauid naſciturū eē. Marci autem. vij. legit ꝙ erat ſyrophenuiſſa genere. i. ex ſyris ⁊ phenicibus orta. Iſtā aūt iniuriam. ſ. bonorum ſuorum ablationē patienter portabat exemplo illorum de quibus Heb. x. dicitur. Rapinam bonorum veſtrorum cū gaudio ſuſcepiſtis. ¶ Tertio habuit ipſum dyabolum inimicum qui ſibi in perſona iniuriam inferebat dum filiam ſuam male vexabat: quaꝫ vexationem ſuam ꝓpꝛiam reputabat. Sꝫ iſtam talem iniuriam nec libenter ſicut primam: nec patienter ſicut ſecundam ſed valde moleſte ferebat. Sed ꝙ chriſtus eam reprehendit de hoc habuit magnā letitiam. Si homo bona ſua rapuit de hoc hūit patiētiā. Sꝫ q: dyabolus ī domo ſua hītaret: de hoc patiam hēre non poterat: ⁊ ideo ad xp̄m clamabat: miſerere mei ⁊c̄. Hoc ē cōtra multos qui in aduerſitatibus dei murmurāt. in pſecutionibus hoīum blaſphemāt: ſed ſi dyabolus in domo aīe ſue hītat de hoc nō curāt: nec ad deū clamāt. Q: vero iſta mulier fuit ſic patiēs: iō obtinere meruit qđ petiuit. Eccl. i. Uſqꝫ in tp̄s ſuſtinebit patiens ⁊c̄. ¶ Tertio aſſumpſit fidē que eſt filia xp̄i. Fides eīm filia xp̄i dr̄: q: ab ipſo in cordibus nr̄is generat̄. Iſtam aūt fidē iſta mulier habuit magnā. Uñ dñs dixit ei: O mulier magna eſt fides tua. Tūc aūt ē magna qñ eſt cum obtinendi fiducia: quando eſt operibus cōiuncta: quandō ē charitati admixta: ⁊ quandō ē perſeuerans ⁊ firma. Fides enim ſi nō eſt cum obtinēdi fiducia habet dubietatem. Et iſta eſt fides debilium. de qua dr̄

Mat. xiiij. Modice fidei quare dubitaſti. de hac fide ꝙ ſit magna ſic dr̄ Mat. xxi. Si habueritis fidem ⁊ non heſitaueritis. Si non ē operibus coniuncta habet ociositatem. Et iſta ē fides malorum xp̄ianorum. Jaco. ij. Fides ſine operib⁹ mortua eſt. Si non ē charitati admixta habet inutilitatem. Unde dr̄. i. Corint. xiij. Si habuero fidē ita vt montes trāſferam ⁊c̄. Et iſta ē fides demonum qui charitatem habere non pn̄t. De qua dr̄ Jaco. ij. Demones credūt ⁊ cōtremiſcūt. Si non ē perſeuerans ⁊ firma habet puſillanimitatem. Et iſta ē fides inſtabiliū. De qua dr̄ Luce. viij. Ad tempus credūt ⁊ in tp̄e tentatōis recedunt. Iſta aūt mulier habuit fidem magnam his quattuor modis. Fuit enim cū obtinendi fiducia: quia firmiter credidit ⁊ ſpauit ꝙ filiam ſuam ſanare poſſet. Fuit opibus cōiuncta: q: vacabat ⁊ operibus miſericordie corpalibus inquātum firme filie ſue ſeruiebat. ⁊ ſpūalibus inquantum orationibus iſiſtebat. Fuit charitati admixta. Tantam enim charitatē habebat ꝙ īfirmitatē filie ꝓpꝛiam reputabat. Fuit pſeuerans ⁊ firma: q: ſepe repulſa fuit ⁊ tñ ſemp pſeuerauit. ¶ Quarto aſſumpſit ſecum cōpaſſionē que fuit ſocia ⁊ familiaris xp̄i. Contraxit enim ſecum familiaritatem ī vtero ⁊ extra vterū. Job. xxxi. Ab infantia creuit mecū miſeratio ⁊c̄. Iſta autem compaſſio debet radicari ī corde per deſiderium ⁊ affectionē. ⁊ debet oſtendi ī oꝛe per affabilē exhortationem. ⁊ debet impendi ī opere per miſerationis exhibitōem. Iſta triplex compaſſio oſtenditur. Yſa. lviij. Cum effuderis eſurienti aīam tuam. ecce compaſſio cordis. Et aīam afflictā repleueris: ſcilꝫ verbis bonis ⁊ cōſolatoriis: ecce compaſſio oris. Frange eſurienti panem tuum. ecce compaſſio operis. Iſtam triplicem compaſſionem iſta mulier habuit. Magnam quidem compaſſionē habuit ī corde quādo filie miſeriam ſuam ꝓpꝛiaꝫ reputabat. Magnam ī oꝛe quādo ipſaꝫ a dyabolo vexari querulōſis vocibus clamabat. Magnam ēt in opere quando eius curatōem tā ipoꝛtunis vocibus expetebat.

¶ Sermo tertius de eodē.

Miſerere mei domine fili dauid filia mea male a demonio vexat̄. Si de⁹ ꝓponeret viris ī exēplū ſcōs qui pceſſerunt forſitan ſe excuſarent ⁊ dicerēt. Nō poſſumus ſanctos imitari qui tot donis ſpūs ſancti ſunt preuenti. Rurſus ſi ꝓponeret femis ī exemplūꝫ aliquos viros deo fortiter ſeruientes ſe forſitan excuſarent ⁊ dicerent. Nos cuꝫ ſimus fragiles: viros imitari non poſſumus. Nunc autē ablata eſt excuſatio vtriſqꝫ: viris ⁊ feminis: dum iſtam mulierem alienigenā debilem ⁊ īfirmam ī exemplum tantarum virtutum adducit. ſ. ī exemplum orōis ſincere: humilitatis pꝛofunde: fidei magne: firmitatis atqꝫ conſtātie. ¶ Primo igitur ꝓponit eam in exemplum orōnis ſincere. Tunc autem oratio eſt ſincera quando effunditur ab anima que nullo peccato mortali eſt infecta. Talis erat oratio iſtius mulieris. De qua dicitur ꝙ egreſſa eſt a finibus tyri ⁊ ſydonis. Tyrus interpꝛetatur anguſtia. Sydon venatio triſtitie. q: peccatum ⁊ facit anguſtiam conſciētie: ⁊ ducit ad triſticiam pene eterne. Finis vero peccati ſunt occaſiones peccati: ſicut maloꝝ familiaritates: loci opoꝛtunitates: reſpectus incauti: epulatōes cōtinue: ⁊ huiuſmodi a q̄bus ēt exeundū ē. Sunt autem maxime quattuoꝛ peccata que maxime orationē īpediūt: ⁊ iō tā ab īpis q̄ eoꝝ finib⁹ exeūdum ē. ¶ Primū eſt imunditia luxurie. Sicut enīꝫ aliqs oculos auerteret ab aliquibus ſpurcitijs: ſic dn̄s oculos auertit ab orōibus factis ab imundis. yſa. i. Cū extēderitis manus veſtras auertaꝫ oculos meos a vobis. Man⁹ eīꝫ vr̄e ſanguine plene ſunt. i. imūditia luxurie. ¶ Secūdū eſt icompaſſio auaritie. Sicut eīm auarus auertit aures ſuas a petitōibus pauperum: ſic deus auertit aures ſuas ab oratōibus auaroꝝ. Prouer. xxi. Qui obtu. au. ad cla. paupe. ⁊ ipſe cla. ⁊ ñ ex. Unde dicit Chryſ. ꝙ ideo pauperes ſtāt ante foꝛes eccleſiarum. ac ſi dicant: Si vultis ꝙ de⁹ exaudiat vos ī orōib⁹ vr̄is: exaudite nos in petitionibus noſtris.

¶ Tertiū ē rancor odij. Qui eīm cor ſuū claudit ab aliquo nollēs cū diligere: deꝰ auertit ab ipſo cor ſuum nō infundens ſibi medelā grē. Eccl. xxviij. Hō homini ſeruat irā: ⁊ a deo querit medelam. Iſid. Sicut nullū ꝓficit in vulnere medicamētum. ſi adhuc in eo ſit ferrū. ita nihil ꝓficit oratio eius qui liuorem ſeruat in pectore. ¶ Quartū ē cōtemptus verbi dei. Qui enim a verbo dei auertit aurē corporis vel cordis ad audiendū vel intelligendū: deus auertit ab ipſo aurem ⁊ cor ad exaudiēdū. Prouer. xxviij. Qui declinat aurem ſuam ne audiat legem: orō eiꝰ erit execrabilis. ¶ Secūdo ꝓponitur in exemplum humilitatis ꝓfunda. Magna enim humilitas in iſta muliere apparuit. in hoc ꝙ non tantū canē ſed catellū ſe nominauit. peccatricē ſe eē recognouit que catellum ſe eē aſſeruit. Unde poſtquam fuit iuſtificata xp̄s eam non canē ſed mulierē vocauit. Aug. Prius negauit ⁊ poſtea conceſſit qꝛ cordis inſpector mutatā eam vidit quam mundauit. Et ideo non ait. O canis magna eſt fides tua: ſed o mulier. Mutauit vocabulum: quia mutatū vidit affectū. dicit antē peccator canis multiplici ratione. ¶ Primo ꝓpter ſuam impudicitiā. Sicut enim canis etiam coram rege nō erubeſcit facere feditatē ſuam. ſic nec peccator coram deo erubeſcit perpetrare iniquitatem: cum tamen deus omnia videat ⁊ cernat. Ecc. xxiij. Oculi dn̄i multo lucidiores ſuper ſolem circūſpicientes vias hominū. ¶ Secūdo ꝓpter iracūdiam. Canis enim ſi auribus trahitur ſtatim iraſcitur. Prouer. xxvi. Sicut qui apprehendit canem auribus: ſic qui iraſcitur ⁊ impatiens cōmiſcet rixe alterius. Si quis vero cani blandit: mox cauda applaudit. Si aūt bacculo vel lapide ei minetur: territus fugit. Sic ēt ſtultus homo in reprehendētem ſe iraſcitur: ⁊ ipm odit. Amos. v. Odio habuerunt in porta corripientem. Sed blandientem ⁊ applaudentem diligit. cū dicit Yſa. iij. Popule meus qui beatum te dicunt ipſi te decipiunt. Cōminantē ⁊ flagellantē timet: ⁊ ſe ſaltem timore compeſcit. Prouer. x. Uirga in dorſo eius qui indiget corde. ¶ Tertio ꝓpter inſaturabilitatē. Ps. Famē patient vt canes. Peccator eīꝫ nūquam ſatiat. ſꝫ vbiqꝫ famē patit. Nā ſuꝑbus patit famē ambitionū. Auarus famē diuitiarū: luxurioſus famē delitiarū. ¶ Quarto ꝓpter mordacitatē. Mordet eīꝫ ⁊ detrahit. Os eīm detractoris ē fetidum: qꝛ aliorū imūditias ſemꝑ portat in ore. Ps. Sepulchrū patens eſt guttur ⁊c. Itē ē nociuū: qꝛ ore canis rabidi diffunditur venenū. Ps. Uenenum aſpidū ſub labijs eorū. ¶ Quinto ꝓpter reiectorum deuorationē. Peccator enim ea que reiecit per cōfeſſionē: iterū reſumit ꝑ iterationē. Prouer. xxvi. Sicut canis qui reuertit ad vomitū ſuū: ſic imprudēs qui iterat ſtultitiā ſuam. ij. Pet. ij. Canis reuerſus ad vomitum ſuum. Tales canes ab omnibus ſunt cauendi. Phil. iij. Uidete canes: videte malos operarios. Tales canes a ſocietate bonorū ſunt penitus amouēdi. Ecc. xiij. Que cōicatio hominis ſancti ad canē. Immo tales a ciuitate celeſti penitus ſunt excludēdi. Apoc. xxij. Foris canes ⁊ impudici ⁊ venefici. ¶ Tertio nobis ꝓponit in exēplū magne fidei. Quia eīꝫ magnā fidē habuit: idō qđ petiit impetrauit. Unde dixit ei dn̄s: O mulier magna ē fides tua. fiat tibi ſicut vis. Immo plus obtinuit ꝙ petiuit. Nam filie ſue ſanitatē petiuit corporis. ⁊ nō ſolū obtinuit filie corporis ſanitatē: ſed etiā mētis iuſtificationē ⁊ ſibiipſi plenā conuerſionē. Sepe eīm ꝓpter fidē magnam petētis plus deus exaudit: ⁊ plus cōcedit ꝙ petat. ¶ Sed notādū ꝙ aliquando deus exaudit ad volūtatē: ſed nō ad vtilitatē. Sicut medicus infirmos deſperatos ad volūtatē exaudit: qꝛ quicqđ volunt cōcedit. Per iſtum modū xp̄s exaudiuit demones petentes miti in porcos. Marci. v. Habuerūt qdē ſuam volūtatē ſed nullā aſſecuti ſunt ex hoc vtilitatē. Taliter ēt deus exaudit aliquos in hac vita de quorū ſalute deſpat: dans eis cūcta que volūt. Et idō timēdū ē qñ homini oia ad nutū ſuccedūt: ne hoc ſit eterne reprobatiōis ſignum. Grego. Cōtinuus ſucceſſus tpaliū: euidentiſſimū ē reprobationis indicium. ¶ Aliquādo vero deus exaudit ad vtilitatē: ſed nō ad volūtatem. Sicut medicus infirmo vinū petenti de cuius ſalute non deſpat: nō concedit. In hoc enim ꝓcurat ſuam vtilitatem: lꝫ ſuam nō cōpleat voluntatē. Per iſtū modū exaudiuit dn̄s paulū petētē ſtimulū amoueri. Eſt eīm exauditus ⁊ nō ē exauditus. Non eīꝫ ē exauditus ad voluntatē: qꝛ nō ē factum qđ volebat. Eſt aūt exauditus ad vtilitatē: qꝛ ad obſeruationē humilitatis hoc vtile ſibi erat. ¶ Aliqñ aūt deus exaudit vtroqꝫ mō. ſ. ad volūtatē ⁊ vtilitatē. Sicuti medicus infirmū: qꝛ iam cōualuit petentē vinum ⁊ carnes exaudit. ⁊ ſibi iſta cōcedit. In hoc enim ⁊ ſuā volūtatē cōplet ⁊ ſuā ꝓcurat vtilitatē. qꝛ ſibi vtile ē vt amō vino vtat ⁊ carnibus reficiat. Sic exaudiuit deꝰ aplos qui infra aſcēſionē ⁊ pēthecoſten orōibus vacabāt: vt eis ſpūs ſcūs mitteretur. In hoc eīꝫ ⁊ eorū cōpleta ē voluntas: ⁊ multiplex ꝓcurata vtilitas. ¶ Aliquādo vō deꝰ exaudit ⁊ quātū ad vtilitatem ⁊ volūtatē: ⁊ ēt ſupra poſtulatōeꝫ. Et ſic exaudiuit ſalomonē. Ipſe enīꝫ petebat ſapiētiam: ⁊ deus ſibi reſpondit ꝙ ēt ſapiētiā dabat. ⁊ inſuꝑ diuitias ⁊ gloriam cumulabat: vt habet. iij. Regū. iij. Aliqñ vero deꝰ neutro mō exaudit: nec quātū ad volūtatē: nec quātū ad vtilitatem: ſicut pꝫ in antiocho ſceleratiſſimo. de quo dr̄. ij. Macha. ix. Qui tantam calamitatem incidit vt carnes eius effluerent: ⁊ vermes de eius corpore ſcaturirent. Unde ſubdit. Orabat ſceleſtꝰ deum a quo non ē miſericordiā cōſecuturus. ¶ Quarto ꝓponitur nobis in exemplū firme cōſtātie. Chriſtus eīm primo ad eā ſe habuit dure: quādo nihil ſibi reſpondit ac ſi eēt excōicata. Deinde ſe habuit durius: qñ dixit ꝙ non erat de ouibus dei: ex quo relinquit ꝙ erat ouis diaboli. Deinde ſe habuit duriſſime: quando eam canē appellauit. Que aūt ē mulier tam patiēs que non plurimū turbaret ſi quis ei tāꝙ excōicate loqui nollet. ſiqs eā ouē diaboli appellaret ſiquis eam canem diceret. Grego. Qualis quiſqꝫ apd̄ ſe lateat cōtumelia illata ꝓbat. Iſta aūt a deo taliter reprehenſa non murmurauit. non turbationē oſtēdit: ſed potius reprehēdenti cōſēſit dicens: Etiam domine. Nā ⁊ catelli edūt ⁊c. ¶ Sūt enim qdā qui qñ reprehendunt ſunt tanquā cera mollis. Alij tāquā lapides: alij tanquam ſpine. Cera mollis quādo tangit ſtatim cedit. ⁊ ſe duci ꝑmittit. Sic multi ſūt adeo māſueti ꝙ ſi tāgūt. i. reꝑhēdūt ſtatiꝫ obediūt ⁊ ad oē bonū ſe duci ꝑmittūt. In quorū ꝑſona dicit ꝓpha. Factū ē cor meū tāquā cera li. ¶ Alij ſūt ſicut lapides. Lapis eīꝫ ſi tāgit nō cedit: ſꝫ tñ tangētē nō ledit. Sic ēt multi qñ reꝑhēdūt nō cedūt. i. ſe nō corrigūt: ſꝫ i ſua duritia cōſiſtūt. Iuxta illud Iob. xli. Cor eiꝰ indurabit ſicut lapis. Unū tñ bonū habēt qꝛ ſe reꝑhēdētes nō ledūt. i. verba maledictionis in eos nō inferūt. ¶ Alij ſunt ſicut ſpine q̄ ſi tangunt nō cedunt: ⁊ inſuꝑ tāgētes pūgūt. Sic ſunt multi tam duri ⁊ tā ipatiētes ꝙ ſi reꝑhēdunt nō ſe corrigunt ⁊ inſuꝑ verba cōtumelie in ſe reꝑhēdētes iferūt. Et idō oportet ꝙ reꝑhendētes armēt ſe forti patiētia: paſſiōe dn̄ica: ⁊ charitate ignita. Iſta aūt triplex armatura ꝯtra viros ſpinoſos. tāgit. ij. Regū. xxiij. Preuaricatores aūt quaſi ſpine euellent vniuerſi. que nō tollunt manibus: ⁊ ſiquis eas tangere voluerit armabitur ferro ⁊ ligno lanceato: igniqꝫ ſuccenſe comburent vſqꝫ ad nihilū. Tales enim viri ſpinoſi nō tollunt manibus. i. nō ſuſtinēt ꝙ reꝑhēdant ab aliqbꝰ. Et ſi qs eos voluerit tangē. i. reꝑhēdē oportet ꝙ armet ſe lorica ferrea. i. forti patientia. Ideo dr̄ armabit ferro. Oportet ēt ꝙ armet ſe dn̄ice paſſionis memoria: idō ſubditur. Et ligno lāceato. Iſtud eīꝫ lignū ē xp̄s: de quo dr̄ i ps. Erit tāquā lignum qđ plantatū ē ſecus decur. ⁊c. Iſtđ lignū fuit lanceatū. i. in cruce lancea ꝑforatū. Oportet ēt ꝙ armet ſe charitate ſuccenſa. per quam cōburant ⁊ ānihilent omnia verba maledictionis ab illis viris ſpinoſis ꝓlata: ⁊ ideo ſubditur. Igniqꝫ ſuccēſe cōburent vſqꝫ ad nihilū. Iſta igitur mulier tante fuit patientie atqꝫ conſtantie ꝙ lꝫ ſepe fuerit exaſperata ⁊ repulſa: tamen nec ad modū ſpine verba maledictiōis ꝓtulit: nec ad modū lapidis dura extitit: ſꝫ ad modū cere a xp̄o ſe duci ꝑmiſit.

¶ Dñica tertia. Sermo p̄mus.

Erat ieſus eijciēs demoniū: ⁊ illud erat mutū. Luc. xi. Quia diabolus ⁊ maxime iſto tp̄e fideles tētare non deſinit: ideo in his trib⁹ dñicis eccleſia ſollicitos ⁊ attētos eos reddit: vt ab eius inſidijs ⁊ aſtutijs caueāt. Eoꝝ aūt quos tentat q̄ttuoꝛ ſunt genera. Quoſdā naq̄ʒ tētat ſed nequaq̄ ſupat. ſicut ſūt viri ſpūales ⁊ foꝛtes quoꝝ tentatio ſignificat̄ per tentatōes xp̄i quē quidē dyabolus tētauit: ſed nequaq̄ ſupare potuit. Alios tētat ⁊ ſupat ⁊ p diuerſa vitia vexat: ſicut ſunt in pctō exiſtētes: quoꝝ tētatio ſignificat̄ per filiā mulieris chananee: de qua dr̄: Filia mea male a demonio vexat̄. Alios tētat ⁊ ſupat ⁊ vincit. ſed tñ per ɔfeſſionē ⁊ contritōeʒ eiectus fugit ſicut ſūt viri penitētes. hoꝝ tētatio ſignificat̄ per iſtum demoniacū: de quo dicit̄: Erat ieſus eijciens demoniū. Alios tentat ⁊ ſuperat ⁊ vincit ⁊ ab eis poſtmodū eijcit̄: ſed tamē ad eos adhuc redit. ſicut ſunt recidiuātes. hoꝛuʒ tētatio ſignificat̄ per illud qd̄ dr̄. Cū imūdus ſpūs exie. ab hō. ¶ Circa iſtud aūt miraculū q̄ttuoꝛ tangunt̄. ſ. demonis eiectio: calūniatoꝝ cōfutatio: piculoſa recidiuatio: ⁊ noſtra inſtructio ſiue iformatio. ¶ Circa primuʒ notādū q̄ iſte demoniacus non tm̄ erat mutus ſʒ ēt erat cecus: vt dr̄ Matth. xij. Et ſcd̄m Chryſ. ſilr̄ erat ſurdus: q2 ſcd̄m eūdē ois mutus nāliter ſurdus ē. Et facit diabolus ad modū latronis q aliquā domū ſpoliare deſiderās ipſaʒ domū ſilēter igredit̄: neq̄s eū audiat. lumē extinguit: neq̄s eū videat. ⁊ os obſtruit: neq̄s clamet vel auxiliū petat. Sic dyabolus in domū aīe igreſſus claudit auditū coꝛdis ne audiat verbū dei. extinguit lumē fidei ⁊ obſtruit os ne emittat ɔfeſſioneʒ peccati. Et ſic iſte fur igredit̄ intus ⁊ furat̄ in aīa oīa bona pꝛopoſita ⁊ egredit̄ extra ⁊ furat̄ omnia bona opa in coꝛpe. Oſee. vij. Fur ingreſſus eſt ſpoliās int⁹: latrūculus foꝛis. ¶ Circa ſecūdum. ſ. cōfutationeʒ calūniatoꝝ qui dicebāt xp̄m in beelzebub pꝛincipe demonioꝝ eijcere demonia. ¶ Notadum q̄ xp̄s oſtendit per quattuoꝛ rōnes nō eſſe vera que dicebant. ¶ Pꝛima ſumit̄ a pte demonū. Et eſt talis. Si in aliqua familia vel ciuitate vel regno diuiſio oꝛit̄: opoꝛtʒ q̄ cadat ⁊ ad nihilū redigat̄. Si igit̄ demones ſe mutuo expellūt ſibiipſis ɔtrarij ſunt. ⁊ cū iā fuerint pluſq̄ q̄nq̄ʒ milia annoꝛuʒ q̄ ſūt creati: iā debuiſſent eē deſtructi ⁊ ad nihilū redacti. Sed videm⁹ q̄ ſtāt ⁊ i malitijs ſuis regnāt: ñ ſūt igit̄ ſibiipſis ɔtrarij nec mutuo ſe expellūt. Iſta rō adiuuat̄ p illud qd̄ dicit Hiero. Concoꝛdia pue res creſcūt: diſcoꝛdia maxie dilabūtur. ¶ Scd̄a rō ſumit̄ a parte apl̄oꝝ ⁊ iudeoꝝ. Et eſt talis. Filij veſtri. i. apl̄i mei de vobis ꝓgeniti demones expellūt virtute nomis mei. Filij ēt veſtri. i. exoꝛciſte veſtri demones expellūt virtute exoꝛciſmi. Ego aūt eijcio in digito dei. i. virtute ſpūs ſancti. Si igit̄ illoꝝ eiectōeʒ deo attribuitis: meā quoq̄ʒ ſilr̄ deo attribuere debetis. Iſta rō adiuuat̄ per illud qd̄ dicit magiſter in hyſtoꝛia ſcholaſtica. q̄ Salomon fecit quoſdaʒ exoꝛciſmos per quos exoꝛciſte iudeoꝝ demones expellebāt. Vñ refert Joſephus ſe vidiſſe quendā exoꝛciſtā iudeū captū ⁊ ad Veſpaſianū iperatoꝛē dū eſſet in obſidione in hieruſalē adductū: ⁊ quēdā demonem eiciſſe. Et vt hoc ɔpꝛobaret peluim aqua plenā adduci fecit. pꝛecipiēs demoni q̄ dū exiret euerteret eā. qd̄ ⁊ factū ē. Ideo inquit xp̄s. Ipſi filij veſtri iudices veſtri erūt. Nā apl̄i coꝝ erūt iudices p ſententie appꝛobatōeʒ ⁊ exoꝛciſte p melioris vite ɔparationeʒ. Sed ſi vos credideritis q̄ ego in digito dei. i. ſpū ſancto eijcio demonia: pfecto talis fides eſſet vobis via per quā ad regnū dei puenireti s. Dicit̄ autē ſpūs ſanctus digitus: q2 in hoīe eſt coꝛpus ⁊ brachiū cū manu ⁊ digitis. Coꝛpus aūt eſt per ſe. brachiū vero cuʒ manu pcedit a coꝛpoꝛe. Digitus vero pcedit ab vtroq̄ʒ ⁊ tamē oīa ſunt eiuſdē nature. Pater igit̄ eſt tāq̄ coꝛpus: q2 a nullo eſt. Filius eſt tanq̄ brachiū ⁊ manus patris: q2 ab illo pcedit: ⁊ pater p illum oia operat̄. Spūs ſanct⁹ eſt tanq̄ digit⁹ qui proceſſit a patre ⁊ filio: a quo ēt oia bona dant̄: ⁊ tñ oēs ſunt eiuſdē eſſentie. ¶ Tertia rō ſumit̄ a pte xp̄i ⁊ ipſius dyaboli. Et eſt talis. Dyabolus enīʒ tāq̄ foꝛtis armat⁹ mundū tanq̄ caſtrū tenebat ⁊ pacifice poſſidebat: q2 nullus ɔtradicere ſibi poterat. Sʒ ego foꝛtioꝛ illo ipm ſupaui: caſtrū cepi: demonē alligaui: arma ſua. i. tentamēta ɔfregi: ſpolia. i. ſanctos patres q erāt in lymbo eripui ⁊ diuerſis māſionib⁹ eos diſtribui. Ex quo igit̄ ſum eo foꝛtioꝛ ⁊ eū vinctū ⁊ ligatum teneo: eius auxilio vel fauoꝛe nō indigeo. Iſta ratio iuuat̄ p illud. ij. Petri. ij. A quo enīʒ q̄s ſuperatus eſt huius ⁊ ſeru⁹ eſt. Itē per illud Hiere. xlvi. Foꝛtis ipegit in foꝛtē ⁊ ambo pariter ɔciderūt. Cecidit xp̄s ſed mox reſurrexit. dyabolus cecidit ſed reſurgere nunquam valebit. ¶ Quarta ratio ſumit̄ ſimilr̄ ex parte xp̄i ⁊ ipſius dyaboli. Et eſt talis. Ego ⁊ dyabolus habemus ɔtrarias volūtates ⁊ ɔtrariā opationē. Habemus q̄dē volūtatē ɔtrariā: q2 qui nō eſt mecū cōtra me eſt. Ipſe enīʒ mecū in nullo in volūtate ɔuenit ſed ɔtraria vult coꝝ que ego volo. Ego enīʒ volo omne bonū. Ille omne malū. Ego amo humilitatē. ille ſupbiam. Ego diligo caſtitatē. ille luxuriā. Habemus etiā ɔtrariā opationē. q2 qui nō colligit mecū diſpergit. Ego colligo ⁊ cōgrego hoīes ad fidei vnitatē. ille diſpergit per erroꝛem ⁊ ſciſmatum varietatem. Ego congrego ad vinculū charitatis. ille diſpergit per odium rancoꝛis ⁊ litis. Ego cōgrego ad virtutes. ille diſpergit ad vitia. Illa ratio adiuuat̄ per illud quod dr̄ Matth. vi. Nemo poteſt duobus dñis ſeruire: ſcilʒ ɔtrarijs ſibi ipſis ⁊ cōtraria pꝛecipiētibus. ¶ Tertio ponit̄ q̄ ſit periculoſa recidiuatio cum dicitur. Cum immundus ſpūs exierit ab homine ⁊c̄. Et poteſt intelligi de iudeis. Et cōtinuatur ad ſuperioꝛa vt ſit ſenſus Vos dicitis q̄ ego eijcio demonia in virtute demonuʒ: ſed ego poſſem de vobis dicere q̄ vos pꝛius habebatis vnū demonem: ſcilʒ ante legē qui vos faciebat idolatrare. modo autē habetis ſeptē. ſ. oēs qui vobis ſuadent vt me debeatis perſequi ⁊ occidere. Vel poteſt itelligi de recidiuātib⁹ vt ſit ſenſus: quāuis dyabolum vicerim tamē nullus de ſe confidat: q2 multā adhuc habet ptātem: quia quādo imundus ſpūs exierit ab hoīe aliquo penitēte: vadit ad aliquos perfectioꝛes: ⁊ iueniēs eos ſine humoꝛe vitioꝛū: redit ad p̄mos quos iuenit mūdatos interius per ɔtritōeʒ: ⁊ oꝛnatos exterius p ſatiſfactōeʒ: ⁊ tūc aſſumit oēs modos tētandi: ⁊ tā neq̄r eos tētat q̄ ſepe vincit ⁊ ſuperat. Dicunt̄ aūt demones ſpūs imūdi. vel affectōe quia diligūt imūda. vel pſuaſione: q2 ſuadēt imūda. vel habitatōe: q2 ihabitāt imūda coꝛda. ¶ Quarto circa iſtō miraculū ponit̄ noſtra iſtructio. Inſtruimur. n. q̄ ſicut demon tunc eiect⁹ eſt coꝛpoꝛalr̄: ſic ipʒ a nobis eijciamus ſpūalr̄. Periculū. n. ē qñ pmittim⁹ demonē in coꝛdib⁹ nr̄is habitare. Sicut eñʒ dicit Innocēti⁹ q̄rtus in q̄dā decretali: vbi loq̄t̄ d̄ iudeis ⁊ ſarracenis. Tria ſūt q̄ malā exhibēt remuneratōeʒ hoſpitib⁹ ſuis. ſ. mus in pera: ignis in ſinu ⁊ ſerpēs i gremio. Per murē ſignificatur petm̄ ſupbie. Iſte mus ſupbie aſcēdit in celū ⁊ i āgelis: ſic oia bona coꝛroſit q̄ demones eos fecit. Pepit aūt ſupbia tres filias. ſ. vanā gloꝛiaʒ: accidiā ⁊ iuidiam. ¶ Pꝛimā. ſ. vana gl̄iaʒ miſit i padiſum ad p̄mos pentes. ⁊ ſic eos coꝛroſit q̄ nihil boni i eis dimiſit. ¶ Aliā. ſ. accidiaʒ miſit ad eoſdē. De⁹. n. poſuerat eos i paradiſo vt oparent̄. ſʒ dyabolus iueniēs eos ocioſos aggreſſus ē. ¶ Tertiā. ſ. iuidiā miſit in mūdū iter duos frēs: ⁊ ſic in cayn oēm frn̄ū amoꝛē coꝛroſit q̄ frēʒ occidit. Tādē mr̄ ⁊ filie ſic totū mūdū occupāt ⁊ coꝛrodūt q̄ reſiduū ſupbie coꝛrodit vana gl̄ia. ⁊ reſiduū vane gl̄ie coꝛrodit iuidia. ⁊ reſiduū inuidie coꝛrodit negligētia. Johel. i. Reſiduum eruce comedit locuſta. reſiduū locuſte comedit bruc⁹. ⁊ reſiduuʒ bruci comedit rubigo. Eruca naſcit̄ d̄ olerib⁹ ⁊ ea comedit: ⁊ ſignificat ſupbiā q̄ naſcit̄ d̄ bonis opib⁹ ⁊ ea ɔſumit. Locuſta ſcd̄ʒ Iſid. dr̄ q̄ſi lōga haſta ⁊ ſignificat vanā gl̄iaʒ q̄ tāq̄ lōga haſta oēs pcutit. Brucus ē fetus locuſte anq̄ hēat alas ⁊ eſt grauioꝛ q̄ locuſta: q2 iacēs in vno loco radicit⁹ oia cōſumit: ⁊ ſignificat inuidiā: que iacēs in coꝛde inuidi ēt ſi foꝛis ſe nō extēdat vel oſtendat ipm coꝛrodit. Rubigo ſignificat accidiā q2 aīus hoīs dum non exercet̄ rubiginoſ

ſus efficit. Per ignē in ſinu intelligitur peccatū auaritie. Ignis.n. ſi ligna apponunt̄ ſemper auget̄. ſi ſubtrahunt̄ diminuit̄. ſi totaliter auferant̄ extinguit̄. Sic ē de auaritia. Quāto enim qs diuitias magis multiplicat: tāto auaritiā magis inflammat. Eccl.xviij. ſcdm ligna ſilue ſic ignis exardeſcet: qñ aūt qs paupib⁹ largiēdo diminuit: tūc ignis auaritie refrigeſcit. Iſtā diminutōez dñs docebat faciēdā Luc.xi. Qđ ſupeſt date elemoſynā ⁊ ecce oīa mūda ſunt vobis. Qñ aūt qs ex toto diuitias abijcit ⁊ ɔtēnit: tunc iſte ignis penitus deficit. Prouer.xxvi. Cū defecerint ligna extinguetur ignis. Per ſerpentē in gremio ſignificat̄ peccatū luxurie qđ venenū diffundit. Fugiēda eſt igitur vicinitas ſerpētis.i. familiaritas mulieris. Hiero. Nulla ſecuritas ē vicino ſerpēte dormire. pōt enim fieri vt aliquādo non mordeat. ⁊ pōt fieri vt aliqñ mordeat. Idē. Quis vnq̄ iuxta ſerpentem ſecurus dormiuit. Nā ⁊ ſi aliqñ non mordeat: timore tñ ſollicitat. Maius autē eſt perire nō poſſe q̄ iuxta piculū non periſſe. Tūc igit̄ iſte ſerpēs venenū diffūdit: qñ malā ɔcupiſcētiā accēdit. Eſt aūt venenū frigidū: amarū ⁊ caloris extinctiuū. Sic luxuria dr̄ frigida q: ignē diuini amoris extinguit. Dicit̄ amara: q: in ɔſciētia amaritudinē facit. Dicit̄ caloris extinctiua: q: animā occidit. Qui aūt ē taliter venenatus dz facere ſicut ceruus qui poſtq̄ cū ſerpente pugnauit: ⁊ venenū hauſit ad fontē ſubito currit. Sic talis dz currere ad fontē lachrymarū. Per lachrymas.n. deponet oē venenum. pſ. Sicut ceru⁹ deſiderat ad fontes aquarū.

¶ Sermo ſecundus.

ET cū eieciſſet demoniū loquut⁹ ē mut⁹. Vbicūq3 abūdat demonis malitia: ibi abūdat ⁊ ſupabundat diuina clemētia. In iſto enim demoniaco multum abūdauit malitia dmonis: q: eū tenebat obſeſſum: ipm fecerat mutū ⁊ cecū. Et ēt ſcdm Chry. ſurdū. ¶ Sed dei miſericordia intātū in ipſo abūdauit q: demoniū de obſeſſo eiecit: loquelā ſibi reſtituit: lumē recupauit: auditū reſerauit. Per hūc igit̄ hoīem ſic curatū itelligere poſſum⁹ pctōrez iuſtificatum. Cui deus ſpūaliter q̄ttuor ſupradicta bñficia ɔcedit. ¶ Primū eſt q: dyabolū ab eo expellit. Pctōr eiz dyabolū in domū aīe ſue ɔducit. Sz xp̄s ipm tanq̄ malū pēſionariū expellit. Sunt aūt q̄ttuor cauſe ſcdm iura ꝑpter q̄s pōt qs de domo conducta expelli. vidlz aut qñ pēſionē nō ſoluit. aut qñ domū in prauā officinā ɔuertit. aut qñ domus ruinā3 minat̄: ⁊ repatione indiget. aut qñ dñs domus habitatiōe caret. ꝑp iſtas quattuor cās dyabolus iuſte de domo dei pōt expelli. ¶ Primo q: pctōrem ꝓhibet ne ꝓſoluat pēſione3. Deus enim dedit homini tria: de q̄bus vult pēſionē hēre.ſ. corpus ⁊ aīa3 ⁊ res tpales. Nā de corpe vult hēre ieiuniū. de aīa deuotas orōnes. de rebus elemoſynarū largitōes. Dyabolus aūt ꝓhibet ieiuniū: q: ſibi eſt venenū. Sic ēt dicit Amb. Sputū hoīs ieiuni eſt venenū ſerpēti. Prohibet orationes: q: ſibi ſunt icendiū. Thob.vi. Cordis eius pticulā ſi ſup carbones iponas fum⁹ eius extricat oē genus demonioꝝ. Prohibet elemoſynā: q: eſt lācea ⁊ iaculū. Vñ dr̄ de elemoſyna Eccl.xxix. Sup ſcutū potētis ⁊ ſup lanceā aduerſus inimicū pugnabit. Qui aūt nō pōt ſoluere iſtas tres pēſiōes ſaltē ſoluat duas. Vñ dicit Aug. in lib. homel. Nō dicāt xp̄iani comedam⁹ ⁊ bibam⁹. cras enim moriemur. Sz dicāt ieiunem⁹ ⁊ donem⁹ ⁊ oremus. cras.n. moriemur. Qui aūt nō pōt dicere ieiunemus: ſaltē dicāt donemus ⁊ oremus. Ipſa enim duo.ſ. elemoſyna ⁊ ieiuniū orōnez deducūt in celū. Vñ dicit ipſe Aug. ſup pſ. Vis ad deū volare orationē tuā: fac illi duas alas.ſ. ieiuniū ⁊ elemoſynā. ¶ Scdo dz expelli: q: domū dei in turpē officinā ɔuertit. Facit enim de ea ſtabulū dū ponit in ipſa immūdicias oīum pctōꝝ. Iuxta illud Apoc.xviij. Facta ē babylon habitatio demonioꝝ: quo ad pctm̄ auaritie. Sicut enim demones nō ceſſant aīas decipe: ſic nec auari pauperes defraudare. Et cuſtodia oīs ſpūs īmundi: quo ad pctm̄ luxurie. Et cuſtodia oīs volucris īmūde: quo ad pctm̄ ſuperbie. Iſtud ēt ſignat̄ Act.xi. Vbi viꝫ petrus vidit linthēū i quo q̄drupedia ⁊ ſerpētia terre ⁊ volucres celi erant. Per q̄drupedia itelligit̄ pctm̄ luxurie qđ in corpore exercet̄: qđ ex q̄ttuor elementis ɔponit̄. Per ſerpētia terre itelligit̄ peccatū auaritie: q: auari ſemp terrenis incūbūt. Per volatilia celi itelligit̄ pctm̄ ſupbie: q: ſupbi ſup alios ſemper volare volūt. ¶ Tertio dz expelli: q: domū dei deſtruit. ⁊ opz q: reparet̄. Deus.n. edificauit domū aīe de lapidibus q̄dris ⁊ in q̄dro. Yſa.ix. Lateres ceciderūt: ſz quadris lapidib⁹ edificabimus. Apoc.xxi. Ciuitas in q̄dro poſita eſt. Iſtā q̄draturā3 faciūt fides: ſpes ⁊ charitas ⁊ bona opa. Greg. Quātū credis tm̄ ſpas. quantū credis ⁊ ſpas tm̄ diligis. Q̄tum credis ⁊ ſpas ⁊ diligis: tm̄ bñ oparis. Iſtā quadraturā dyabolus nitit̄ deſtruere: dū fidē: ſpez: charitatē ⁊ bona opera laborat auferre. Iuxta illđ Job.i. Ventus veniēs a regiōe deſerti ɔcuſſit q̄ttuor angulos dom⁹. Sz dz q̄libet reſiſtere: ⁊ de fide facere ſcutū. Eph.vi. In oib⁹ ſumētes ſcutū fidei. De ſpe galea3: ⁊ de charitate loricā. i. Theſ.v. Induti loricā fidei ⁊ charitatis ⁊ galea3 ſpem ſalutis. Opera aūt xp̄i dz ponere ſup oīa arma: tanq̄ regis inſignia. Roma.xiij. Induimini dñz noſtrū ieſum xp̄m.i. ɔuerſationē ⁊ opa dñi noſtri ieſu xp̄i. ¶ Quarto dz expelli: q: deus domū ipſam anime vult ihabitare. Domus aūt anime hz tria ſolaria. Vnū ſupius.ſ. ſpūm. aliud inferius ſcz corp⁹. ⁊ tertiū mediū.ſ. aīam. De his tribus ſolarijs dr̄.i. Theſ.v. Ipſe aūt deus pacis ſanctificet vos per oīa: vt iteger ſpūs veſter ⁊ aīa ⁊ corpus ſine querela in aduētu dñi noſtri ieſu xp̄i ſeruet̄. Deus enim in ſupiori ſolario.i. in ſpū habitat qñ ipſe ſpūs vacat ſupne ɔtēplatōi. Tunc ad eū venit: ⁊ māſionē apud eu3 facit. Joā.xiiij. Ad eū veniemus ⁊ māſionē apđ eū faciemus. Habitat in ſolario medio.i. in aīa qñ ipſa aīa intendit interne mundatōi. Sapieñ.vij. Per natōes in animas ſanctas ſe trāſfert. Sanctū enim idē eſt qđ mūdū. Habitat in ſolario inferiori.ſ. in corpore qñ ipm corpus exercitatū intendit mortificatōi. Iuxta illud Gal.v. Qui aūt ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerūt cum vitijs ⁊ ɔcupiſcētijs. Eiuſdem.vi. Ego enim ſtigmata dñi ieſu in corpore meo porto.i. Corint.vi. Glorificate ⁊ portate deū in corpore veſtro. Propter iſta tria dr̄ in pſ. Meditatus ſum nocte cū corde meo: ecce ſpūs ſuperna ɔtēplatio. Et exercitabar: ecce corporis maceratio. Et ſcopebā ſpūm meum: ecce anime interna mūdatio. ¶ Scdm beneficiu3 eſt: q: deus peccatoꝝ lingua3 aperit. Deus qde3 dedit homini linguā ad tria officia: ſcz vt deū laudaret. Yſa.xliij. Populū iſtū formaui mihi laudē meā narrabit. Vt proximu3 edificaret. Eiuſdem.l. Dñs dedit mihi linguā eruditā vt ſcirē ſuſtētare eu3 qui lapſus eſt verbo. Et vt coram deo ſe reprehēderet ⁊ accuſaret. Job.xlij. Iccirco me reꝑhēdo ⁊ ago penitentiā. Peccator autē lingua ſua ad illa tria officia non vtit̄: ⁊ ideo recte mutus vocat̄. ¶ Primo enim deū non laudat: ſed per mala opa ipm blaſphemat. Vnde ꝓpheta: omnes creaturas iuitās ad laudandū deum. Inter ceteras inuitat dracones: infernū ⁊ ſerpētes dicēs: Laudate dñm de terra: dracones ⁊ oēs abyſſi. Itē: Serpētes ⁊ omnes volucres pēnate. Nuſquā autē inuitat peccatores ad laudādum deū: nec ſupbos: nec auaros: nec luxurioſos: q: tales deū nō laudant ſed blaſphemāt. Et ideo videntur eē peiores q̄ ſerpētes: q̄ dracones: q̄ infernus. ¶ Secūdo eſt mutus q: ꝓximū nō edificat: ſed potius ſcādalizat. Ecc.xxviij. Lingua tertia multos cōmouit ⁊ diſperſit illos de gēte in gentē. Tres eni3 ſunt lingue: ſcilz diuina: cuius eſt loq ea que ad ſalutē eternā ſpectāt. Vnde dixit Petrus Joan.vi. Verba vite eterne habes: ⁊ iſta eſt lingua perfectoꝝ virorum. Secūda eſt lingua humana: cuius ē loqui de mūdo ⁊ de his que reqrit mūdana neceſſitas.i. Joan.iiij. Ipſi de mūdo ſunt: ⁊ ideo de mūdo loquūtur: ⁊ mundus eos audit: ⁊ iſta eſt lingua iperfectorum. Tertia eſt lingua dyabolica: cuius eſt detrahere ⁊ mendacia dicere. Joan.viij. Cum loquit̄ mēdacium ex ꝓprijs loquitur. Huius etiā lingue eſt diſcordias ſeminare. Ipſe enim diabolus diſcordias ſeminauit inter ſe ⁊ deū: deinde inter deū ⁊ hominē. Quotidie autez ſeminat

inter hoīem ⁊ hoīez. Et iſta eſt lingua de
tractoꝝ ⁊ malignātiū. Illi igit loquunt
lingua prima.i.diuina.q̄ ꝓximū edificāt
Illi loquunt lingua ſecūda idest huma
na:qui negocia humana ⁊ ſecularia de
tractāt. Illi lingua tertia.i.dyabolica:q
diſcordiaz ſeminant. Iſta aūt lingua ter
tia nō ſolum ꝓximos ꝯturbat: ſed etiaz
ſepe matrimonium ſeparat. Ecc.xxviij.
Lingua tertia mulieres viratas deiecit:
⁊ priuauit eas laboribus ſuis. ¶ Tertio
pctōr eſt mutus:q2 de ſuis peccatis in cō
feſſiōe ſe ñ accuſat.cū tñ dicat Prouer.
xviij.ſcōm aliā litterā. Iuſtus in princi
pio accuſator eſt ſui. Pctīn enim hȝ pn
cipiū:ſcȝ malā delectationē ⁊ cogitatio
nē.Hȝ ⁊ mediū:ſcȝ malū ꝯſenſuȝ. Habet
⁊ finē:ſcȝ malū opus. Iuſtus aūt nō tm̄
confitet mala opa:ſed etiā malū confitet
ꝯſenſuȝ:malas delectatiōes ⁊ cogitatio
nes.¶ Tertiū bñficiū eſt: q2 deus pecca
tori lumē reſtituit. Signū aūt ꝙ ipſe ſit
illuminat⁹ eſt:qꝛ videt añ ⁊ retro. a dex
tris ⁊ a ſiniſtris:ſicut dr̄ Apoc.iiij.ō ſan
ctis aīalibus q̄ plena erāt oculis añ ⁊ re
tro:⁊ in circuitu.i.a dextris ⁊ a ſiniſtris.
Ille hȝ oculos retro qui ꝯſiderat ⁊ reco
gitat pctā ſua que fecit:⁊ inde hȝ dolorē
Yſa.xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos
meos ⁊c̄. Ille hȝ añ ſe q̄ videt ⁊ cogitat
dī iudicia:⁊ ide hȝ timorē.ps.A iudicijs
eiȝ tuis timui. Ille hȝ a dextris:q̄ videt ⁊
cogitat mūdi ꝓſpa ꝙ ſint caduca ⁊ va
na.⁊ ad ea ñ allicit per amorē:ſed reſilit
per aſpnationē. Naum.iij. Omnis q̄ vi
derit te reſiliet a te. Ille hȝ a ſiniſtris q̄
videt mūdi aduerſa ꝙ ſint breuia ⁊ vilia
⁊ ideo in eis nō frangit per ipatientiam
vel deſperationē. Qō autē ſint breuia ⁊
vilia dr̄.ij.Coꝛ.iiij. Id eniȝ qō in pñti
eſt momētaneū ⁊c̄. Hinc eſt ꝙ filij iſrael:
vt habet Exo.xxiiij.cū egyptios fugerēt
habebāt retro ſe nubē cōdenſaȝ:ante ſe
colūnā lucidā.a dextris ⁊ a ſiniſtris ma
re ſtans tanꝗ̄ murū. Qui igit vult eua
dere perſecutōes egyptioꝝ.i.demonum
habeat poſt ſe nubē tenebroſaȝ.i.pctōꝝ
ſuoꝝ ꝯſiderationē ꝯtinuā. Pctā enim ⁊
ſunt tenebroſa:q2 animā obſcurā faciūt.
Et ſunt nubes: q2 orationes noſtras ne
ad deuȝ perueniāt impediūt. Thren.iij.

Oppoſuiſti nubē tibi ne tranſeat oratiō.
Habeat ante ſe colūnā igneā:idest iudi
cioꝝ diuinoꝝ ꝯſiderationē aſſiduam.
Illa enim colūna ⁊ erat alta:quia a celo
vſqȝ ad terrā ꝓtendebat. Et erat recta.
Sic dei iudicia ⁊ ſunt ꝓfunda.ps. Iudi
cia tua abyſſus multa. Et ſunt iuſta ⁊ re
cta. Apoc.xix. Vera ⁊ iuſta ſunt iudicia
eius. Habeat a dextris ⁊ a ſiniſtris mare
tanꝗ̄ murū. Mare ſignificat mūdū qui
tūc eſt tanꝗ̄ murus a dextris qñ nō pōt
per ꝓſpera animū mouere ad intēperā
tiā. Tunc eſt tanꝗ̄ murus a ſiniſtris:qñ
nō pōt per aduerſa frāgere animū p ipa
tientiam. Sic ⁊ muniri docebat aplſ.ij.
Coꝛ.vi. Per arma iuſtitie a dextris ⁊ a
ſiniſtris.¶ Quartū bñficiū eſt: q2 pctōri
auditū reſtituit. Peccator aūt ē ſurdus
q2 nō audit deū admonētem:nec deū be
nefacientē:nec deū ꝯminātez: nec deum
inſpirātez. Propter iſta quattuor ꝯque
rit dñs Prouer.i. Vocaui ⁊ renuiſtis:ec
ce q2 nō audit deū admonētez. Extendi
manū meā:multa ſcȝ beneficia porrigen
do.⁊ nō fuit q̄ aſpiceret:ecce q2 nō audit
deū bñfaciētē. Deſpexiſtis oē ꝯſiliū meū
qō ſcȝ vobis inſpirabā. ecce q2 nō audit
deū inſpirātez. Et increpatōes meas ne
glexiſtis:ecce q2 nō audit deum cōminā
tem. Tunc autē iſte ſurdus auditū rece
pit:qñ deum ſic loquētez audit iuxta il
lud ps. Audiam quid loquar in me do
minus deus ⁊c̄.

¶ Sermo tertius.

IN beelzebub pri
cipe demonioꝝ eijcit demonia
Propriū eſt hoīuȝ inuidoꝝ
ſemꝑ ꝓboꝝ vitā infamare aut verba per
uertere:aut opa denigrare. Iō iſti phari
ſei q̄ xp̄o inuidebāt: nitebātur eius vitā
ifāmare dicētes Ioan.ix. Nos ſcimus q2
hic hō pctōr eſt. Laborabāt eius verba p
uertere ſicut pȝ Matth.xxij. qñ ei dixe
rūt. Magiſter ſcimus quia verax es ⁊c̄.
Studebāt eius opa denigrare: ſicut pa
tet hic vbi eiectōez demonuȝ quā xp̄s in
virtute dei faciebat beelzebub attribue
bāt quē ꝓncipez demonioꝝ appellabāt.
¶ Notādū aūt ꝙ cultus idolatrie ſcōm
Ihō.a nino rege aſſirioꝝ ortū habuit:q2

de morte Beli patris ſui intātum doluit
ꝙ in honorē ſuū ſtatuā erigi fecit:⁊ diui
nos honores ſibi exhiberi iſtituit:ac oēȝ
offenſaȝ ad ipſam ſtatuā fugiētibus re
mittere cōſueuit. Ad huius ſilitudinem
diuerſi diuerſas ſtatuas erigebāt. ⁊ diui
nos honores eis impēdebāt. Et ſic ido
latrie cult⁹ excreuit:⁊ ſcōm ſua ideoma
ta qlibet noīabat ſuū idolū. Nā babylo
nij dicebant bel. Paleſtini baal. Beelze
bub aūt nullius idoli nomē erat. Sȝ iu
dei vnius dei cultores vicinū ſibi. idolū
acharonitaꝝ deriſiōis cauſa ſic nomina
bāt. Et ſonat vir muſcaꝝ ob ſordes imo
latici ſanguinis aīaliū in tēplo: quē mu
ſce ſequunt. Aſſerebāt autē iudei in hoc
idolo habitare demonioꝝ ꝓncipē. ¶ Vi
dēduȝ eſt igit circa hec qui ſint ꝓncipes
inter dmones:⁊ qualr expellant. ¶ Cir
ca primū notādū ꝙ demones hñt ſua of
ficia valde ordinata in malū. Eſt.n.vn⁹
demon q̄ pēſt ſupbie. Et vocat lucifer de
quo dicit Yſa.xiiij. Quō cecidiſti de ce
lo lucifer qui mane oriebaris. Qui dice
bas in corde tuo. In celuȝ ꝯſcēdam:ſup
aſtra celi exaltabo ſoliū meuȝ. Ecce ꝗ̄ta
ſupbia. Et iſte hȝ multos ſatellites q̄ euȝ
iuuāt. Et multos ſubditos qbus princi
pat ſcȝ oēs ſupbos. Iob.xli. Ipſe eſt rex
ſup oēs filios ſupbie. ¶ Alius ē qui pēſt
luxurie. Et ille vocat aſmodeus: de quo
habet Thobie.iij. Qui iterfecit ſeptē vi
ros ſarre antequā ad eā accederēt. Iſte eiȝ
demon odit legitimū matrimoniū:⁊ iō
per hūc modū volebat trahere hāc puel
laȝ ad fornicatōis vitiū: vt ſcȝ poſtꝗ̄ nō
poterat legitimo mrīmonio vti cogeret
in fornicatōeȝ labi. Et iſte demō multos
hȝ ſatellites qui ſibi aſſiſtūt. Et multos
hȝ ſubiectos:oēs ſcȝ luxurioſos. Qui q̄
deȝ multi ſūt.q2 ſicut dr̄.i.Ioā.v. Totus
mūdus in maligno poſit⁹ eſt:idest malo
igne cōcupiſcētie. ¶ Tertius eſt q̄ pceſt
auaritie:⁊ vocat māmona. Mat.vi. Nō
poteſtis deo ſeruire ⁊ māmone. Māmo
na autē ſicut dicit glo.nomen eſt demo
nis qui preeſt diuitijs. Non ꝙ in eius di
tione poſite ſint:ſed q2 eis vtitur ad deci
piēdum. Et iſte multos habet ſatellites
qui eum iuuāt. Et multos habet ſubdi
tos ſup quos regnat:oēs ſcilicet auaros

q̄ multi ſūt.iuxta illud Hiere.vi. A ma
iore vſqȝ ad minorē omnes auaritie ſtu
dēt. ¶ Quartus eſt q̄ preeſt imūdis cogi
tatōibus:odijs ⁊ rācorib⁹: inuidijs ⁊ ma
lis affectōibus. Et vocatur beelzebub.i.
vir muſcaꝝ. Beel eniȝ dr̄ vir:zebub mu
ſca iterpretat. Immittit eniȝ muſcas.i.
malas cogitatiōes ⁊ imūdas:odia ⁊ vo
lūtates malas: que dicunt muſce que ēt
ad animā cito volāt: ⁊ ipſaȝ cōmaculāt.
Iſte autē demon multos hȝ ſatellites.q̄
eum adiuuāt. Et multos ſubditos qbus
preeſt.q2 ſicut dr̄ Prouer.xx. Quis pōt
dicere mūdū eſt cor meū:pur⁹ ſuȝ a pctō
¶ Scōo vidēdū eſt qualr iſti ꝓncipes ⁊
prefecti cū ſuis ſatellitibus expellātur.
Circa qō eſt ſciēduȝ ꝙ dyabolus ſerpēs
vocat vt dr̄ Geñ.iij. Serpēs aūt natura
lis per quattuor expellit. ¶ Primo per
odorē vinee florētis. Naturaliter.n.odit
odorē vinee ⁊ ab ipſa fugit. Vñ quādiu
ſunt vinee florētes: vix aut nunꝗ̄ aliqui
ibi reperiūtur ſerpētes. ¶ Scōo expellit
per ſputū hoīs ieiuni. Vñ dicit Amb.in
exameron. Tāta eſt vis ieiunij vt moriat
ſerpēs ſi guſtauerit ſputū hoīs ieiuni.
¶ Tertio expellit per denudatōeȝ ⁊ ex
poliatōeȝ hoīs. Nam ſicut dr̄ in hyſtoria
ſcholaſtica. Serpēs in hoīeȝ veſtitū inſi
lit:nudū fugit. Et rō aſſignat ibidem:q2
qñ deus inimicitias iter ſerpētē ⁊ mulie
rē ⁊ ſemē eius ſtatuit:tūc hō nudus erat
⁊ iō hoīeȝ nudū fugit tanꝗ̄ ſibi inimicū
¶ Quarto expellit per carmina ab incā
tatōibus. Vñ dr̄ ꝙ qñ incātatoreȝ ſentit
vnā aurē in terrā figit:aliā vero cuȝ cau
da claudit ne vocem audiat incātantis.
Iuxta illō ps. Sicut aſpidis ſurde ⁊ ob
turātis aures ſuas ⁊c̄. ¶ Per iſta auteȝ
quattuor ſpūalr ſic intellecta ſupradicti q̄t
tuor demones expellunt. ¶ Prim⁹.ſ.lu
cifer q̄ pēſt ſupbie expellit per odorē vi
nee florētis.i.per verā humilitatē mētis
Humilitas.n.adeo ē odorifera ꝙ deū at
trahit ⁊ demonē expellit. Cañ.i. Cū eſſet
rex in accubitu ſuo: nardus mea dedit
odorē ſuuȝ. Nardus eſt herba odorifera
callida ⁊ parua. Et ſignificat hūilitateȝ:
que facit cor odoriferū corā deo. Vñ de⁹
ſentiēs odorē hūilitatis btē marie: mox
in vterū eius deſcēdit. Legit de vnicor

ne ꝙ ſit aīal valde ferox: ⁊ a nemine capi poſſit: ſed in ſinu puelle virgis caput inclinat ⁊ dormit: ⁊ ſic capit̄ ⁊ habetur. Sic ⁊ deus adeo dur⁹ erat ꝙ a nullo ſancto ad miſericordiā poterat inclinari: ſꝫ tractus humilitate virginis ī eā deſcendit ⁊ venit. Eſt etiā nardus herba callida: qꝛ humilitas facit cor feruēs ⁊ callidū corā dyabolo. qꝛ ipm̄ totū incendit ⁊ adurit atqꝫ expellit. Vñ legit̄ ī vitas patrum ꝙ diabolus dixit beato antonio. Si tu vigilas: ego ſomnū nō capio. Si ieiunas: ego cibū non ſumo. Si diuitias cōtēnis: ego nihil terrenū poſſideo. Vnū ē qđ me valde terret: ſcilꝫ humilitas tua ꝑ quā aduerſus te nō valeo ꝑualē. Eſt etiā nardus herba pua qꝛ humilitas facit cor puū coram ſeipſo. Vñ dr̄. i. Regū. xv. None cū paruulus eēs in oculis tuis ⁊c. Ac ſi dicat dñs: Cū paruus eras coram te: magnus fuiſti corā me. Mō autē qꝛ magnus es tu in oculis tuis pu⁹ a me reputaris. De hoc ponit exēplū Greg. in pupilla oculi: que quāto ē nigrior ⁊ minor: tanto ē lucidior. Sic hō quāto coraꝫ ſe ē deſpectior: tāto corā deo eſt ſublimior. ¶ Secūdus demon. ſ. aſmodeus qui ꝑeſt luxurie expellit̄ per ſputū hoīs ieiunantis. i. ꝑ ieiuniū ⁊ mortificationē corporis. Mar. ix. Hoc genus demoniorꝫ in nullo pōt exire niſi in orōe ⁊ ieiunio. Faciendū ē igit̄ de corpe nr̄o ſicut fit de equo: agro: ⁊ apibus. Equus eīꝫ ſi nimis delicate paſcit̄ recalcitrat. ſi pabulū neceſſariū ſubtrahit̄ nō laborat. ſi prout neceſſe ē paſcit̄: tūc recalcitratōnē dimittit ⁊ labori intēdit. Silr̄ ⁊ ager ſi nimis impinguat̄ vitioſas herbas ꝑducit. ſi nihil impinguat̄ fructū non facit. ſi ꝓut expedit ipinguat̄ bonū fructum reddit. Silr̄ de apibus legit̄ ꝙ ſi nimis de melle eis dimittit̄ dant ſe ipinguatiōi. ſi nimis parum tūc quaſi in dignate dāt ſe inertie ⁊ vacatōi ſi vero tēperate opatiōi ſe dant. Eodē mō de corpore nr̄o eſt dicēdūꝫ. Hugo de ſancto victore. Qui carnē ſuā ſupra modū affligit: ciuem ſuū occidit. Si plus ꝙ̄ oportet elemētis reficit: hoſtem ſuū nutrit. Sic ergo nutriēda ē vt ſeruiat: ⁊ ſic domāda vt non ſupbiat. ¶ Tertius demon. ſ. mámona qui ꝑeſt auaritie expellitur ꝑ denudatiōnē. i. per tēporaliū abiectionē. Iſta aūt denudatio aut totalr̄ fit: ſicut eā faciunt viri perfecti. De quibus dr̄ Mat. xix. Si vis perfect⁹ eē vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊c. Aut fit ꝑticularit̄ ſicut eā faciunt illi qui de ſua abūdantia diuidūt ⁊ pauperibus largiuntur. de quibus dr̄ Luc. xi. Quod ſupeſt date elemoſynā. Aut nullo mō fit ſic ſunt illi qui nihil paupibus dare volūt. Au. Quid ē qđ dicis ego diues. ille pauper. niſi ego oneratus: ille leuis. Sarcinam tuā cōmemoras: ⁊ pōdus tuūꝫ laudas. O onerate. o ligate. qđ te laudas. qđ te iactas. ſolue vincula tua. minue ſarcina tua. da comiti tuo ⁊ illū adiuua ⁊ te releua. Tales igit̄ ſic diuitijs ſubſarcinatos ſerpēs infernalis iuadit. i. Thimo. vi. Qui volunt diuites fieri īcidunt ī tētatōes: ⁊ ī laqueū dyaboli. Totaliter aūt denudatos totalr̄ fugit. Ab illis ēt q ꝑticulariter ſe denudant ⁊ de ſuperfluis elemoſynis dant: ſilr̄ fugit. Elemoſyna eīm expellit demonē ī vita: qꝛ expellēdo petm̄ expellit demonē. Ecc. iij. Ignē ardentem extinguit aqua: ⁊ elemoſyna reſiſtit peccatis. Expellit ēt in morte: qꝛ qui aīam plenā operibus miſericordie inuenit ab ea cōfuſus recedit: ſicut patet in beato Martino. Expellit eīm poſt mortem: qꝛ elemoſyna ē ſcutū ⁊ lācea contra eū. Eccl. xxix. Super ſcutū potētis ⁊ ſuper lāceā aduerſus inimicū tuū pugnabit. ¶ Quartus demon. ſ. beelzebub q interpretat̄ vir muſcarū: qui ꝑeſt odijs ⁊ rācoribus ⁊ cogitatōibus īmūdis: expellitur ꝑ icantatōēꝫ. i. per cōfeſſionē. Muſce eīm ſuper carbones mortuos reſidēt Sup tepidos aūt volitāt. Ignitos vero fugiūt. Quia eīm male cogitatōes reſident ſup cor ī dei amore frigidum. Volitant aūt circa tepidū. Sed fugiunt cor ī dei amore iflāmatum. Iſte eīꝫ demon vt dictum ē expellit̄ ꝑ icantatōēꝫ. i. ꝑ ſacerdotalem abſolutiōem. Incantatores eīꝫ dei ſunt ipſi cōfeſſores. Qui ſerpētēꝫ infernalem icantant. qñ ſuper caput peccatoris abſolutiōēꝫ ⁊ bñdictiōem dāt. Et qꝛ diabolus ſcit per cōfeſſionē ſe expellēdū ipſam cōfeſſionē nitit̄ impedire. Ad ſimilitudinē eīm lupi qui non capit oue

ī. aīam ꝑ pedē: ſꝫ dimittit eā ad eccleſiaꝫ ire. Nec per aurē: ſꝫ dimittit eā verba dei audire. Nec ꝑ manū: ſꝫ dimittit eam ad pauperes manum extēdere. Sed capit eam ꝑ gulā: qꝛ impedit ne poſſit cōfeſſionem emittē: ſciēs qꝛ ꝑ ipam cōfeſſionem expellit̄. Immo ēt vulnerat̄: Aug. Neqꝫ eīm diabolo acriores dolores affligim⁹ ꝙ̄ cū plagas peccatorū nr̄orū cōfitendo ⁊ penitēdo ſanamus.

¶ Dñica quarta. Sermo primus.

ABiit ieſus trās mare galilee qđ ē tyberiadis Ioā. vi. Iſtud euāgeliū bis ī āno recitat̄ in eccleſia. ſ. vltima dñica aū aduētū xp̄i. Et hoc ꝓpter finē euangelij vbi dr̄: Hic ē ꝓpha qui vēturus ē in mundum. Et in iſta quarta dñica quadrageſime. Et hoc ꝓꝑ pricipiū euāgelij vbi dr̄: Erat aūt ꝓximū paſcha dies feſtus iudeorum. ℣ Vocat̄ aūt dñica iſta duplr̄. ſ. dñica de roſa: ⁊ dñica de panibus. Cā aūt prime appellatōis ē: qꝛ in hac dñica ſiue die ſummus pontifex per vrbē portat roſam aureā muſco ⁊ balſamo intus plenam: quā poſtmodū dat prefecto vrbis. Quare autem iſta roſa portat̄ triplex pōt rō aſſignari. ℣ Vna lr̄alis. alia ſpūalis. tertia moralis. ¶ Ratio autem lr̄alis ꝓut dicit Innocētius tertius in quodam ſermone ē. Quia corruptibile corpus noſtrū ex nimio labore ⁊ fatigatione deficeret: niſi ipm quandoqꝫ aliqđ recreatōis remediū releuare. Vnde dr̄: Interpone tuis īterdum gaudia curis. Quod caret alterna requie durabile nō ē. Vnde ēt ſanctus Antonius frēs poſt longū laborē ſolitus erat inducere ad aliquā recreationē. Et cū hoc cuidā ſagittario diſplicuiſſet: docuit eū ſanctus Antonius ꝑ arcus nimiā extenſionem: quia oportet interdū relaxare rigorem. Eccleſia igit̄ populū ieiunijs fatigatum triplici remedio nitit̄ hodie releuare. Primo verbo letificāte. oīa enim q̄ ſunt ī hodierna miſſa tā in introitu ꝙ̄ ī ep̄la ꝙ̄ ēt in toto officio ſunt gaudioſa. Et iō eos q in penitentia laborant letificant. Sunt ēt fortificantia. quia delectatō fortificat operantem. vt dr̄ in Ethicis. Secundo cibo cōfortante: ſicut pꝫ in euangelio. Iſtud eīꝫ miraculū de qnqꝫ panibus ſicut tūc refecit corpalr̄: ſic nūc debꝫ nos reficere ſpūaliter. Tertio quodam ſolatio recreāte. i. roſe deportatione. Vñ dicit idē Inno. Ne ꝑ ꝑ is ꝓpter aſpitatē quadrageſimalis obſeruātie ſub ꝯtinuo labore deficeret. in hac mediana dominica roſe ſolatiū interponit̄ vt anxietas tēperata melius ſufferat̄. ¶ Secūda rō ē ſpūalis: Per roſam enim tā per illam artificialē ꝙ̄ nālem xp̄s ſignificatur. In illa eīm roſa artificiali tria ſunt. ſ. aurū: muſcus: ⁊ balſamum. Silr̄ ⁊ in xp̄o tres ſunt ſubſtantie. ſ. caro que ſignificat̄ per aurū: qꝛ corrūpi non potuit. ps. Non dabis ſanctuꝫ tuum vi. cor. Itē anima que plena fuit muſco. i. odore oīum virtutū ⁊ grāarum. Cañ. i. Trahe me poſt te curremus in odore vnguētorū tuorū. Et diuinitas que ſignificat̄ per balſamū. Ecc. xxiiij. Balſamū nō mixtū odor me⁹. Deitas eīꝫ fuit carni vnita: non mixta. Qui igit̄ vult laborē pnie leuiter ferre. debet hanc roſam in corde portare. Significatur ēt xp̄s per roſam nālem que pre ceteris floribus magis delectat viſum ſuo colore. magis recreat olfatum ſuo odore. magis cōfortat guſtū ſuo ſapore. Sic ēt xp̄s eſt delectabilis ad intuēdum. i. Pet. i. In quē deſiderant angeli ꝓſpicere. Eſt ſuauis ad odorandū. Cañ. i. Trahe me poſt te curre. in odore vng. tu. Eſt dulcis ad preguſtādū. i. Pet. ij. Si tamē guſtatis ꝙ̄ dulcis eſt dñs. Non debēt igitur fideles fatigari labore pnie. cōſiderando hanc roſam in qua recepturi ſūt viſionem tante claritatis. odorem tante ſuauitatis: ⁊ guſtum tante dulcedinis.

¶ Tertia rō eſt moralis. Per hoc enim ſignificat̄ ꝙ per pniam ſpine nr̄orū vitiorum cōuertunt̄ in roſas virtutū. Vnde dicit Amb. in ſermonibus ꝙ per abſtinentiam ſpine cōuertunt̄ in roſas virtutum. Producit eīꝫ inquit ꝑ ieiuniū libido caſtimoniā. Superbia humilitatem. Ebrietas ſobrietatē. Nec ē intelligēdum ꝙ vitia per ſe ꝑducant virtutes: cū cōtraria non ſint ex alterutris. ſed ꝙ ꝑ ieiunium fit vt qui prius erat libidioſus efficiatur caſtus. Qui prius ſuperb⁹ erat

efficiaſ humilis ⁊ māſuetus. Qui prius
ebrioſus efficiatur ſobrius. Yſa.lv. Pro
ſaliūca aſcendet abies: ⁊ ꝓ vrtica creſcet
myrtus. Saliūcha ē herba ſpinoſa di/
cta a ſaliēdo: eo ꝙ ſe calcantes ſalire fa/
cit. Abies dr̄ ab eundo eo ꝙ pre ceteris
arboribus creſcendo longe eat: ⁊ in ex/
celſum ꝓmineat. Per ſaliūcaꝫ igitur i/
telligiſ amor mūdi qui eſt ſpinoſus. Iu
xta illud Matth.vij. Nunqd colligunt
de ſpinis vuas. Eius eīm cōſideratio fa
cit reſalire hoiem ab eius amore. Nau.
iij. Ois qui viderit reſiliet a te. Per abie
tem intelligiſ amor dei qui fecit animā
aſcēdere vſqꝫ ad celum. Urtica fac̄ pru
riginem. Myrtus vero habet frigidita/
tem. Eſt igiſ ſenſus ꝙ per pn̄iam amor
mundi vertiſ in amorem dei. Et prurigo
carnalis cōcupiſcentie in refrigeriū ca/
ſtimonie. Yſa.xxxv. In cubilibus i qui/
bus prius dracones habitabant orietur
viror calami ⁊ iunci. Cor eniꝫ auarorum
qḋ prius erat cubile demonū: efficiſ per
penitētiā humile ⁊ flexibile ad oē bonū
⁊ ibi naſciſ viror virtutū. ¶ Secūdo hec
dn̄ica vocaſ dn̄ica de panibus. Et hoc ꝓ
pter qnqꝫ panes qbus dn̄s quinqꝫ milia
hoīum ſatiauit. Notādum aūt ꝙ illi ho
mines erāt multi: ⁊ erant famelici qḋ in/
de colligiſ qꝛ tranſierat hora prandēdi.
Unde dr̄ Matth.xiiij. Deſertus ē locus
⁊ hora iam preteriit. Panes aūt illi erāt
pauci: qꝛ tm̄ quinqꝫ erant ⁊ erāt aſperi ⁊
īſipidi: qꝛ ordeacei. ¶ Chriſtus autē tam
multos ⁊ tam famelicos ſic ſatiauit vt
pleni fierent. Unde dr̄ ibi. Ut autem im
pleti ſunt ⁊c̄. ¶ Panes paucos ſic multi
plicauit vt ēt ſupfluerent. ¶ Panes aſpe
ros ſic dulcorauit: vt dulcē ⁊ ſuauē ſapo
rem hērent. ¶ Primo igiſ taꝫ multos ⁊
famelicos ſic ſatiauit vt pleni eſſent. Iō
autem eos ſic ſatiauit: qꝛ prius eſurierāt
Serui eīm dei qui hic ſunt in eſurie: in
futuro erunt in ſatietate. Mali aūt qui
hic nolūt abſtīere nec ieiunare erunt in
perpetua eſurie. yſa.lxv. Ecce ſerui mei
comedent ⁊ vos eſurietis. Excuſant eīm
ſe tales a ieiunādo multis modis. Qui/
dam ſub ratiōe temporis. Contra quos
ſic dicit Ambro. Eſtiuis menſibus ſic di/
cunt. Dies longa ē: torrētior ſol eſt: pocu
lis nos refrigerare debemus. Hyemis ve
ro tēpore dicunt. Graue frigus eſt: rigo/
res peſſimi ſunt: eſcis caleſieri nos opor
tet. Qui dum ſe a ieiuniis excuſant crea
toris tpa icuſāt. Nō fallat te iſta excuſatō
qꝛ nō te excuſabit: ſꝫ potiꝰ accuſabit. Alii
ſe excuſant ſub rōe qualitatis ciborū. Cō
tra quos ſic dicit Ber. ſuper Cañ. Legu/
mina inquiunt vētoſa ſunt: potuꝫ aque
non ſuſtinet pectus: caules nutriūt me/
lancoliam: pori coleram accendūt. Pi/
ſces de ſtagno vel piſces de lutoſa aqua
mee penitus non cōueniunt cōplexioni.
Quid dicitis ciborum obſeruatores: mo
rum neglectores: non de euangeliis vel
ꝓpheciis has differētias legiſtis. Alii ſe
excuſant ſub ratōe cōplexionis. Contra
quos ſic dic̄ Hiero. Multo melius ē ſto/
machū dolere ꝗ̄ mentem. imperare corpo
ri ꝗ̄ ſeruire. greſſu vacillare ꝗ̄ pudici/
tiam amittere. Bern. Epicurus atqꝫ hy
pocras alter corporis voluptatē: alr̄ bo/
nam habitudinem prefert. magiſter me
us vtriuſqꝫ rei contemptum predicat. Alii
ſe excuſant ſub rōe laboris. Contra quos
dicit Ambro. Dicunt pleriqꝫ. Non poſſu
mus laborare ⁊ ieiunare. Iōqꝫ nō poſſūt
quia nolunt. Saltem laborent eo minꝰ
vt ieiunare poſſint. Secūdo vero panes
paucos ſic multiplicauit vt etiam ſuper
fluerent. Qui enim multiplicat ſemina
in terra: ipſe multiplicauit panes quin/
qꝫ i manu ſua. Terra aūt bona facit fru/
ctum centeſimuꝫ. vt dr̄ Matth.xiij. Fru
ctus autem centeſimus debetur virgini:
martyri: ⁊ predicatori. Cum igitur xp̄s
fuerit virgo martyr ⁊ predicator: nō fuit
mirum ſi panes intantū multiplicauit.
Intantū aūt multiplicati fuerūt: ꝙ duo
decim cophini ſupfuerunt: iuxta nume
rum duodecim apoſtoloꝝ. Uoluit autē
dn̄s vt fragmenta recolligerenſ tripli/
ci de cauſa. ¶ Prima vero eſt litteralis
quam ponit Chry. dicens ꝙ xp̄s fragmē
ta colligere precepit nō oſtētatio ſupflua
fuit ſed vt ne fantaſiam reputarent qḋ
factū eēt. Propter qḋ etiam ex ſubiecta
materia miraculū fecit ⁊c̄. ¶ Secunda
vero cā eſt ſpūalis: quam ponit Augu.
dicēs ꝙ fragmenta que populus nō po
tuit manducare ſunt ſecretiora intelli/

gētie que multitudo cape nō pōt: que il
lis ſunt cōmitenda qui idonei ſunt alios
docere. ¶ Tertia ē moralis ꝙ enim mul
te reliquie ſunt collecte ē cōtra multos
qui de ſuis ſermonibus nullas volūt re/
liquias facere: ſed totum ꝙ cogitauerūt
volunt effundere: grauantes corda au/
ditorū ꝓlixitate ſermonum. Prou.xxix.
Totum ſpūm ſuū ꝓfert fatuus. ſapiens
differt ⁊ reſeruat in poſterū. ¶ Tertō ip
ſos panes aſpos ſic dulcorauit: vt dulcē
ſaporē haberent. Credendū ē eīm ꝙ nū/
quam fuerunt panes vel piſces melioris
ſaporis. Et rō pōt eē: qm̄ quādo aliqd fit
pōt fieri tribus modis: aut per naturaꝫ:
aut p artem: aut p miraculum. Iſtud qḋ
fit per naturam ē melius in eodē genere
⁊ eadē ſpecie ꝗ̄ fit illud qḋ fit p artificiū
Illud aūt qḋ fit p miraculum multo me
lius eſt ꝗ̄ illud qḋ fit p naturam ⁊ p ar/
tem. Aurū quidē alchimicū p artē homi
nis factum vr̄ eē p̄cioſum. Sed aurū na
turaliter radiis ſolaribus in terre viſce/
ribus generatū eſt p̄cioſius. Si vero ali/
quis ſanctus miraculo ſe aliquā materi
am cōuerteret in aurū: illud eēt p̄cioſiſſi
mum. ſicut Ioānes euangeliſta legiſ fe/
ciſſe. Uinum ēt artificioſe factum vr̄ eſſe
bonū: ſed in vite generatū naturaliter ē
melius. Uinū vero miraculoſe factum
ex aqua ē optimū: ſic fuit vinū i nuptiis
quod fecit xp̄s. Panis igitur quem quo
tidie comedimus: ⁊ ē opus nature iquā/
tum grana ex terra naturaliter ſunt ꝓ/
ducta. ⁊ eſt opus artis inquātum grana
conteruntur ⁊ rediguntur in farina. Farina
fermentaſ: panis efficiſ ⁊ decoquiſ. Cuꝫ
igiſ iſti panes fuerunt ꝓducti miraculo
ſe. ⁊ panes quos comedimus partiꝫ ſint
opus nature: ⁊ ptim ſint opus artis. Et
opus miraculi ē ſupra naturaꝫ ⁊ artem:
manifeſtū ē ꝙ iſti panes ⁊ piſces melio/
ris ſaporis fuerunt ꝗ̄ aliqꝗ vnquā fue/
runt māducati.

¶ Sermo ſecūdus de eodē.

Cum ſubleuaſſꝫ
ieſus oculos ⁊c̄. In iſto euā
gelio de tribus perſonis fit
mentio. ſ. de xp̄o: de diſcipulis: ⁊ de tur/
bis. In xp̄o aūt tria cōmendabilia inue/
niunſ. ¶ Primo enim in ip̄o cōmendaſ
pietas in cōpaſſione: cum dr̄. Cum ſuble
uaſſet ieſus oculos. Deus enim habꝫ du
os oculos. ſ. oculū ſapientie. Eccle.xxiij.
Omnia videt oculus illius. Et oculum
miſericordie. Sap̄.iij. Gratia dei ⁊ miſe/
ricordia ē in ſanctos eius: ⁊ reſpectus i
electos illius. Iſtos duos oculos deus
videbaſ habere clauſos. Et oculū ſapien
tie: quia nullus viā ſalutis cognoſcebat
p̄s. Uiam ciuitatis habitaculi non inue
ne. Et oculuꝫ miſericordie: quia ſibi nul
lum recōciliare volebat. Iō cōquerebaſ
Iob dicens. xxx. Sto ⁊ non reſpicis me:
mutatus es mihi in crudelem. Tandeꝫ
oculum ſapie aperuit quādo populo iu
deorum legem dedit. Oculū auteꝫ miſe/
ricordie eis non apuit: quia nullum ad
ſe recipiebat: ſed oēs ad infernū deſcen/
debant. Modo aūt ābos oculos aperu/
it: ſcilꝫ oculū ſapie: per quem nobis viaꝫ
ſalutis oſtēdit. ⁊ oculū miſericordie: per
quem ad ſuam gloriam nos admittit.
Ioā.i. Lex per Moyſen data eſt. Ecce
quia tunc apuit eis oculuꝫ ſapientie. Gra
tia ⁊ veritas per ieſum xp̄m facta ē. Ecce
quia nobis apuit oculum miſericordie ⁊
grē. ideo dr̄. Cum ſubleuaſſet oculos. Be
da. Quod ſubleuaſſet oculos ieſus ⁊ ve/
nientem ad ſe multitudineꝫ vidiſſe phi/
betur. diuine pietatis indiciū eſt: qꝛ cun/
ctis ad ſe venire querentibus gratia mi
ſericordie celeſtis occurrere conſueuit.
¶ Secūdo cōmendaſ in xp̄o humilitas
in collatione. cū dr̄. Dicit ad philippuꝫ.
Unde ememus panes vt manducent hi
Magna bonitas ⁊ humilitas dei qui de
his que facturus erat cum ſeruis ſuis
conferebat. Chriſtus enim in ſua fami/
lia. i. inter apoſtolos aliquando exhibe/
bat ſe ſuperiorē dicens. Ioan.xiij. Uos
vocatis me magiſter ⁊ domie ⁊ bene dici
tis: Sum etenim. Aliquādo inferiorem.
Luc̄.xxij. Ego aūt in medio veſtrum ſuꝫ
ſicut qui miniſtrat. Aliquando equalem
dicens Ioan.xv. Iaꝫ non dicaꝫ vos ſer/
uos ſed amicos. Amicitia enim non ē ni
ſi equalium. In hoc autem dat exem/
plum cuilibet prelato ꝙ inter ſuos ſub/
ditos aliquando debet eſſe maior. Ali/
quando minor. Aliquādo vero equalis.

Maioꝛ quantũ ad cõceptionẽ. Un̄ dicit
apl̄s cuidã p̄lato. Ad Titũ. ij. Argue cuꝫ
oĩ īperio. Minoꝛ quãtũ ad humilitatis
reputatõem: per quã dꝫ his ꝗbus preeſt
ſe reputare inferioꝛẽ. Taliter ſe reputa/
bat īferioꝛẽ vel minoꝛẽ apl̄s ꝗ dicebat. i.
Theſſal. ij. Facti ſumꝰ paruuli in medio
veſtrũ. Equalis q̄tũ ad amicabilẽ ꝯuer
ſationẽ. Ecc. xxxij. Rectoꝛem te poſuerũt
noli extolli: eſto in eis q̄ſi vnus ex illis.
Iſta tria tãgit Aug. dicẽs: Honoꝛe coꝛaꝫ
vobis p̄latus ſit. Ecce reuerẽtia auctoꝛi/
tatis. Timoꝛe corã deo ꝓſtratus ſit pedi
bus veſtris. Ecce reputatio humilitatis
Circa oẽs ſeip̄ꝫ bonoꝝ opeꝝ prebeat exẽ
plum. Ecce conuerſatio amicabilitatis.
¶ Tertio in xp̄o ꝯmendaf potẽtia i mi/
raculi opatõe per quã q̄nqꝫ panes mul/
tiplicauit. Multiplicabãf aũt q̄nqꝫ pa/
nes in manibꝰ xp̄i duꝫ frãgerenf. in ma/
nibus diſcipuloꝝ dũ apponerenf. in dẽ
tibus edentiũ dũ comederenf. Illud aũt
miraculũ quotidie fit: ⁊ tñ nemo miraf.
Aug. Un̄ eniꝫ multiplicat ď paucis gra
nis ſegetes: inde multiplicauit in mani/
bus ſuis q̄nqꝫ panes. ¶ Ideo notãdum
ꝙ ſũt quedã miracula que tm̄ hñt vtili/
tatẽ ſed nõ admiratõeꝫ: ex eo ꝙ ex freq̄n
ti vſu vilueruñt. de ꝗbus dicit Aug. Ma
ius miraculũ eſt gubernatio totius mũ/
di ꝙ̄ ſaturatio q̄nqꝫ miliũ hoiũ de q̄n/
qꝫ panibus: ⁊ tñ hoc nemo miraf. illud
miranf hoies: nõ qꝛ maius eſt: ſꝫ qꝛ rarũ
eſt. Quedã aũt miracula ſunt q̄ hñt tm̄
admiratõeꝫ ſed nullã vtilitatẽ: ſicut ſũt
miracula magoꝝ ⁊ antixp̄i. Uolare eĩm
per aerẽ ſicut fecit ſymõ magus. ſtatuas
facere loq̄: ignẽ deſcendere de celo: ⁊ hu
iuſmodi que faciet antixp̄s admiratõeꝫ
quãdã hñt: ſed nõ vtilitatẽ. Quedã aũt
ſunt miracula q̄ ⁊ſi habeãt aliquã admi
ratõeꝫ ⁊ aliquã vtilitatem: tñ nõ hñt ne/
ceſſitatẽ. Et talia ſcd̄m Chryſo. ſunt mi/
racula maloꝝ hoiũ xp̄ianoꝝ qui dicẽt
Matth. vij. Dñe nõne in noie tuo ꝓphe/
tauimus: ⁊ in noie tuo demonia multa
eiecimus ⁊c̄. Nõ eniꝫ faciũt illa propter
neceſſitatẽ: vt. ſ. ifideles ꝯuertanf vel fi/
deles ꝯfirmenf. ſed ꝓpter oſtẽtatiõeꝫ: vt
ipſi ſancti reputenf. Quedã ſũt que hñt
admiratõeꝫ: qꝛ ſunt p̄ter oꝛdinẽ curſũqꝫ
nature. ⁊ hñt vtilitatẽ: qꝛ fiũt ꝓpter vti/
litatẽ p̄ximoꝝ: ſicut ẽ illuminare cecos:
īfirmos curare ⁊ huiuſmodi. Et hñt ne/
ceſſitatẽ: qꝛ fiunt q̄ñ iminet neceſſitas fi/
dei vel alicuius picuĺi. Et talia fuerunt
miracula xp̄i ⁊ apoſtoloꝝ. Et talia ſunt
miracula que faciũt ſancti viri in virtu/
te noīs xp̄i. ¶ Scd̄o fit mẽtio de diſcipu
lis. Inter quos videnf fuiſſe tres differẽ
tie. Quidã enim eoꝝ adhuc habebant fi
dẽ tardã. De quoꝝ numero erat Philip
pus. Unde dicit Algnus. Si perfecte de
creatoꝛe philippus itelligeret: de eiꝰ po
tẽtie largitate nõ dubitaret. Alij hẽbant
fidẽ imp̄fectã. De quoꝝ numero erat an/
dreas: de quo dicit Chryſo. Memoꝛ an/
dreas ꝙ heliſeus ꝓpheta pauit centum
hoies de viginti panibus: credidit ꝙ ⁊
iſtos quinqꝫ panes poſſet multiplicare.
Sed in hoc fides ſua fuit imp̄fecta: quia
credidit ꝙ de pluribus plura: ⁊ de pau/
cioꝛibus pauciora fieri poſſent. Et iõ di/
cit. Sed qd̄ hec inter tãtos. Alij aũt erãt
q habebãt deuotõeꝫ ſollicitã ⁊ ꝯpaſſiuã: ſi
cut ceteri diſcipuli qui panes a xp̄o rece
ptos diſtribuebãt turbe ſollicite: ſicut dꝛ
Mat. xiiij. Nõ eſt igif mirandũ ſi in aliq̄
ꝯgregatõe īueniãnf aliqui nimis tardi:
aliq̄ iperfecti: aliq̄ magis p̄fecti aut deuo
ti. Nã tardi ſũt de nouo incipiẽtes. Im/
p̄fecti ſũt de bono in melius ꝓficientes.
Deuoti ſunt p̄fectõeꝫ apph̄ẽdẽtes. Pro/
uer. iiij. Iuſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplẽdens.
hoc reſpicit ſtatũ incipiẽtiũ. Procedit:
hoc reſpicit ſtatũ ꝓficiẽtiũ. Et creſcit vſ/
qꝫ ad p̄fectũ diẽ: hoc reſpicit ſtatũ perfe/
ctoꝝ. ¶ Tertio fit mẽtio de turbis: in ꝗ/
bus tria fuiſſe dicunf. ¶ Primo in ſedẽ/
do magna ꝯgruitas: qꝛ ſederũt ſup fenũ
Erat inq̄t in loco multũ fenũ. Qui ergo
refici vult pane gratie celeſtis: ꝯgruũ eſt
vt ſedeat ſup fenũ: id eſt dñef coꝛpi ſuo:
⁊ moꝛtificet carnẽ ſuã. Naꝫ ſicut dꝛ Yſa.
xl. Oĩs caro fenũ. De iſta moꝛtificatõe dꝛ
Coll. iij. Moꝛtificate mẽbꝛa veſtra: q̄ ſũt
ſup terrã. Nõ. n. dixit q̄ ſũt ſub t̄ra vel i
terra: ſꝫ ſup t̄rã. Sub t̄ra ẽ hõ in moꝛte.
In terra aũt ẽ hõ i ſenectute. Un̄ ⁊ hõ ſe
nex dicere ꝯſueuit. Ego ſuꝫ in terra. Su
per terra eſt hõ in iuuentute. Un̄ de aliq̄
foꝛti iuuene dicere ꝯſueuimus. Iſte ẽ ſu

per ſe. Sedere igitur ſup fenũ. i. moꝛti/
ficare coꝛpus ſuũ dũ eſt ſub terra: eſt im/
poſſibile. dũ eſt in terra: eſt vtile. dũ ẽ ſu/
per terrã ẽ meritoꝛiũ ⁊ ſalubꝛe. ¶ Scd̄o
in edẽdo magna ſatietas. Un̄ dꝛ: vt autẽ
impleti ſũt ⁊c̄. In iferno q̄dẽ eſt eſuries
magna. Tã magna q̄dẽ ꝙ linguas ſuas
mãducabũt. Apoca. xvi. Cõmanducaue
runt linguas ſuas. Et bꝛachia ſua ⁊ bꝛa/
chia alioꝝ deuoꝛabũt. Yſa. ix. Unuſq̄ſqꝫ
carnẽ bꝛachij ſui deuoꝛabit. manaſſes ef
fraim: ⁊ effraiꝫ manaſſem. Et pre nimia
fame deũ blaſphemabũt. Ideo ſubdif:
Simul ipſi ꝯtra iudã. Iudas interp̄taf
ꝯfitens: ⁊ ſignificat ſanctos q ſemꝑ deuꝫ
laudabũt. Dãnati aũt erũt ꝯtra deũ con
fitentes: qꝛ deũ non laudabũt: ſed blaſ/
phemabũt. Yſa. viij. Cũ eſurierit iraſcef
⁊ maledicet regi ſuo ⁊ deo ſuo. In celo
autẽ eſt ſatietas plena. p̄s. Satiaboꝛ cuꝫ
apparuerit gloꝛia tua. In mũdo vero ẽ
ſatietas ſemiplena. Sancti enim viri ⁊
reficiunf per celeſtiũ p̄guſtationẽ: ⁊ tñ
ipediunf ꝑ coꝛpoꝛis coꝛruptioneꝫ. Yſa.
i. Uinũ tuuꝫ mixtũ eſt aqua. p̄s. Calix in
manu dñi vini meri. Ecce plena ſatietas
celi. Plenus mixto. Ecce ſemiplena ſa/
tietas mũdi. Uerũtñ fex eius nõ eſt exi/
nanita. bi. o. p. ter. Ecce miſera fames in
ferni. ¶ Tertio in laudãdo magna iocũ
ditas: quod notaf cũ dꝛ: Illi aũt homi/
nes cũ vidiſſent qđ fecerat ſignũ dicebãt
qꝛ hic eſt vere ꝓpheta. Ante q̄dẽ refectio
nẽ p̄mittif ꝙ xp̄s gratias egit. Poſt refe
ctionẽ dꝛ ꝙ turba deũ laudauit. In quo
inſtruimur ꝙ añ refectioneꝫ dꝫ p̄cedere
bñdictio ad cibi ſanctificationẽ. i. Thi/
mo. iiij. Oĩs creatura dei bona: ⁊ nihil
reijciẽdũ qđ cum gratiaꝝ actiõe ꝑcipif.
Sanctificaf eniꝫ ꝑ verbũ dei ⁊ oꝛationẽ
Chryſ. ſup illud. Gr̃as egit. Erudit nos
inq̄t nõ pꝛius tãgere mẽſam donec gr̃as
egerimus ei q cibũ dedit. Un̄ dyabolus
itrauit in ſanctimonialẽ q̄ lactucaꝫ ſine
bñdictõe comedit. Scd̄o dꝫ cõcomitari
lectio ad ſpiritalẽ refectionẽ. Aug. Cum
acceditis ad mẽſam donec inde ſurga/
tis qđ vobis ſcd̄m ꝯſuetudinẽ legif ſine
tumultu ⁊ cõtẽtione audite: ne ſole fau/
ces cibũ ſumãt: ſed ⁊ aures eſuriant ver
bũ dei. Tertio dꝫ ſubſequi laus ad gra/
tiarũ actionẽ. i. Coꝛ. x. Siue ergo mãdu
catis ſiue bibitis vel aliud quid facitis
omnia in dei gloꝛia facite.

¶ Sermo tertius de eodem.

Eſt puer vnꝰ hic
qui hꝫ q̄nqꝫ panes oꝛdeace
os ⁊c̄. Dicit Aug. Nõ eſt ma/
gnũ paſcere vẽtres iteꝝ moꝛituros. Sꝫ
magnũ eſt paſcere aĩas in eternũ victu/
ras. Cõuiuiũ igif iſtõ q̄nqꝫ milia hoiũ
exceptis paruulis ⁊ mulieribꝰ tũc refe
cit. ſed ꝯuiuiũ ſp̄uale qđ ꝑ iſtud ſignifi/
caf multo plures paſcit. ¶ Sicut autẽ
tũc in illo ꝯuiuio q̄nqꝫ panes fuerũt: ſic
i nr̄o ſp̄uali ꝯuiuio q̄nqꝫ panes diſtigui
pñt. ¶ Primus eſt panis ꝑnialis. De q̄
dꝛ in p̄s. Cibabis nos pane la. ⁊ po. da.
no. in lachꝛy. in mẽ. Panis. n. ⁊ potꝰ la/
chꝛymaꝝ daf nobis i mẽſura ⁊ itra mẽ/
ſurã ⁊ ſupꝛa mẽſurã. In mẽſura q̄dẽ ꝓ/
poꝛtõis: qꝛ quãtũ hõ ẽ delectatꝰ in pctĩs
tm̄ dꝫ ſe affligere in pniĩe lamentis. Daf
aũt infra mẽſurã duratõis: qꝛ panis la/
chꝛymatõis eſt trãſitoꝛius. Panis vero
ꝯſolatõis qui inde cauſaf erit ꝑpetuus.
Daf vero ſupꝛa mẽſurã moderatiõis: qꝛ
ille panis lachꝛymatõis moderate ⁊ mẽ
ſurate ſuſcipif. Panis vero eterne ꝯſo/
latõis ſupꝛa menſurã daf. ⁊ de iſto pane
dꝛ ſilr̄ in p̄s. Surgite poſtq̄ ſederitis q
mã. pa. do. Ac ſi dicat pꝛopheta. Uos q
diu doꝛmiuiſtis ſomno culpe: q diu ſedi
ſtis coꝛpoꝛe negligẽtie: qui diu mãduca
ſtis voꝛacitate gule. amodo ſurgite ⁊ mã
ducate panẽ doloꝛis ⁊ penitẽtie. Iſte au
teꝫ panis penitẽtie ꝯficif q̄ñ peccata mi
nutatim ꝯterunf. ex grano enim itegro
panis nõ ꝯficif. de grano aũt fracto ⁊ ſi
cõficiaf ſed nõ delicatus habef. Ex gra/
no vero minutatim ꝯtrito ⁊ in farinam
redacto panis ꝯficif delicatus. Sic etiã
dicendũ eſt de coꝛde humano. Quidam
enim habẽt coꝛ integrũ ⁊ duꝝ ꝙ per pe/
nitentiã coꝝ ſcindi non pt̄. Ex tali eĩm
coꝛde nõ efficif panis dei: ſed panis dya
boli. ⁊ tale qđ hic nõ fuit fractũ per do/
loꝛẽ: in futuro frangif per demonũ mal
leationẽ. Prouer. xix. Parata eniꝫ ſunt
deriſoꝛibus iudicia ⁊ mallei ꝑcutientes
ſtultoꝝ coꝛpibus ⁊c̄. alij ſũt qui coꝛ ſuuꝫ

frāgunt ⁊ pctā ſua vniuerſalr plāgūt: ⁊
quādā ſupficialē cōtritionē in corde ge-
runt. Tales ⁊ ſi de corde ſuo panē dei fa
ciunt nō tñ delicatū cōficiūt. De quibus
dī Johelis.ij. Scindite corda veſtra ⁊
nō veſtimēta veſtra. Alij ſunt qui pecca-
ta ſua ſigillatim plangūt ⁊ minutatiꝫ cō
terunt ⁊ oēs circunſtantias peccatorū:
⁊ ēt peccata minuta in cōfeſſione dicūt.
⁊ tales de corde ſuo delicatum deo panē
faciunt. de quibus dī in ps. Cor contritū
⁊ hu. deus nō deſpi. Minus dicit ⁊ plus
ſignificat. i. multū acceptabis. ⁊ de hoc
multum gaudebis. Simile eſt videre in
ſpecie aromatica. Species enim aroma
tica dum eſt integra non redolet: cōfra-
cta paꝝ: cōtrita multū. Sic ⁊ cor itegrū
⁊ per dolorē non ſciſſum corā deo nō re-
dolet ſed fetet. ſupficialr aūt fractū par
uum odorē reddit. minutatim autē con
fractum magnum odorē emittit. Pōt ēt
adduci tertium exēplū in terra. Naꝫ ter
ra integra ⁊ nullo vomere ſciſſa nullum
fructū facit. terra aūt in groſſas partes
ſciſſa paruū fructū reddit. minutatiꝫ ve
ro cōtrita ⁊ culta magnuꝫ fructum facit
ſic ⁊ de corde humano ē dicendū. ¶ Se
cūdus ē panis ſacramentalis qui eſt pa
nis eucharistie quo fideles i feſto paſche
reficiendi ſunt. De quo dī Joan. vi. Ego
ſum panis viuus qui d celo deſcēdi. Iſte
panis in archa vteri virginalis fuit for-
matus de tribus farinis ſicut dicit Ber.
ſcilꝫ farina eterna. i. deitate eterna. anti
qua: i. deſt carne ab adam traducta ⁊ no
ua. i. anima de nouo creata. Iſte panis
ſic factus triplici igne fuit excoctus. ſ.
igne deitatis quo ad farinam eternam.
De quo igne: dī Heb. x. De⁹ noſter ignis
cōſumens ē. Igne paſſionis quo ad fari
nam antiquam. ps. Igne me examinaſti
⁊ igne amoris: quo ad farinam nouā. q:
eius anima tota fuit igne amoris iflam-
mata. De quo igne dī Luce. xij. Ignē ve-
ni mittere in terram ⁊c. Iſte panis ſic fa
ctus ⁊ ſic excoctus per quinqꝫ fruſtra. ſ.
quinqꝫ vulnera fuit inciſus. vt primum
vulnus recōcillaret patrem. Ro. v. Cuꝫ
eniꝫ inimici eſſemus reconciliati ſumus
deo per mortē filij eius. ¶ Secūdū vul-
nus vt celeſtem ianuam apiret. Heb. ix.
Per ꝓpriū ſanguinē itroiuit ſemel i ſan
cta ⁊c. Hiero. Sanguis xpi ianua ē para
diſi. ¶ Tertiū vulnus vt ruinā angeli-
cam repararet. Col. i. Pacificās p ſangui-
nem crucis que in celis ſunt ⁊ que i ter-
ris. ¶ Quartū vulnus vt ſcōs patres d
limbo educeret. Zach. ix. Tu quoqꝫ in
ſanguine teſtamēti tui emiſiſti vinctos
tuos ⁊c. ¶ Quintū vuln⁹ vt oēs hoīes
ad amorē ſuū totalr iflāmaret hoc ſigni
ficatū ē. i. Mach. vi. vbi dī ꝙ elephātis
oſtēderūt ſanguinē vue ⁊ mori ad acuē-
dum eos in pliū. Iſte ſic factus ⁊ excoct⁹
⁊ ſic inciſus nō reſtat niſi vt manducet.
Manducat aūt triplr. Aliquādo. ſ. ſpi-
ritualiter tantū ſic manducāt cū quoti-
die boni per fidē ⁊ amorē: de qua mādu-
catione dicit Aug. vt quid paras dētem
⁊ vētrem. Crede ⁊ manducaſti. Aliquā-
do ſacramētalr tm̄ ſicut mādūcant cuꝫ
mali de qua māducatōe dī. i. Corint. vi.
Qui māducat ⁊ bibit indigne iudicium
ſibi māducat ⁊ bibit. Aliqū ſacralīter ⁊
ſpūaliter ſicut mādūcant cū viri pfecti.
de qua māducatione dī Jo. vi. Qui mā
ducat meā carneꝫ ⁊ bibit meū ſanguinē
hꝫ vitā eternā. ¶ Tertius ē panis ma-
terialis quē quotidie in orōe petimus di
cētes. Panē nr̄m quotidianū da nobis
hodie. Iſte panis ē paupibus cōicādus
alias eīm ieiunia nr̄a deo nō placēt niſi
elemoſynis ornata ſint. Vñ poſtq̃ dñs
dixit yſa. lviij. Nōne hoc ē ieiuniū quod
elegi dicit dñs. Et ſubdit. Frāge eſurie-
ti panē tuū. Dicit eīm Petrus Rauē. ꝙ
elemoſyna ē ieiunio ſicut oleū ē lucerne
ſicut ſol diei ⁊ ſicut aīa corpori. Sicut eniꝫ
lucerna extinguet cū oleū defecerit: ſic
ieiuniū ſuū meritū pdit cū elemoſyna de
fuerit. Vñ dicit Gre. Talia ſunt ſine cha-
ritate nr̄a ieiunia qualis ē ſine oleo lu-
cerna. Fumigare quidem ⁊ fetere ſine
oleo lucerna pōt: ſꝫ lucē dare nō pōt. Eſt
ēt elemoſyna ieiunio ſicut ſol diei. Sic
eiꝫ ſol tenebras ⁊ nubes expellit ⁊ glaciē
diſſoluit: ſic elemoſyna iūcta ieiunio oīa
pctā excludit. Ecc. iij. Elemoſyna paupe
ris nō erit i obliuiōe: ⁊ ſicut i ſereno gla
cies ſoluent peccata tua. Eſt ēt elemoſy
na ieiunio ſicut aīa corpi. ſicut eniꝫ cor-
pus morit cū aīa recedit: ſic ieiunij meri

tū pdit cū elemoſyna dfecerit. ⁊ ſicut re
deunte aīa corpus viuificat: ſic ieiunio
adiuncta elemoſyna ipm ieiuniū ſctifi-
cat. Johelis. ij. Sanctificate ieiuniū. ille
qdē ſctificat ieiuniū q elemoſynis ipſuꝫ
ornat. Si igit volumus vt ieiuniū nr̄m
ad celū aſcēdat: duas alas faciam⁹ ei-
dē ſcōm Grego. due ale ſunt elemoſyna
⁊ orō ſcōm Pe. rauēn. ſ. due ale ſunt ele-
moſyna ⁊ veritas. vt. ſ. hō ⁊ elemoſynas
faciat ⁊ de ſeipo in cōfeſſione veritatem
dicat. ps. Miſericordia ⁊ veritas obuia
uerūt ſibi. Tale ergo ieiuniū elemoſyna
⁊ orōe ⁊ cōfeſſiōe ſic ornatū. facit hoīem
dignū pādiſo. Cōſeruat a peccatorū di-
luuio ⁊ ꝓtegit a cōcupiſcētie incendio.
Vitiū aūt gule cōtrariū opat. Iſta tāgit
Pe. rauēn. dicens adā quādiu ieiunare
voluit in pādiſo manſit: ſed gula īde eū
expulit. Noe ieiunās i archa a fluctibus
ꝯſeruatus fuit quē poſtmoduꝫ ebrietas
dnudauit. Loth p ieiuniū incēdiū ſodo
mitarū euaſit: qui inebriatus incēdio in
ceſtus a duſtus fuit. ¶ Quartus ē panis
infernalis. de quo dī Prouer. iiij. Come
derunt panē ipietatis ⁊ vinuꝫ iniqtatis
biberūt. Iſtū panē peccati penitētes de
bent fugē ⁊ abhorrē. Paꝝ eīm ꝓdeſſꝫ ie
iunare a cibis niſi hō abſtineat a pecca-
tis. Vñ dñs oñdens ieiuniū ſibi acceptū
dicit yſa. lviij. Nōne hoc ē ieiuniū quod
elegi: diſſolue colligatōes ipietatis: ſol-
ue faſciculos deprimētes. Quidā eīꝫ ha
bēt ipietates colligatas de qbus ꝯficit
vna chorda cū ſex filis: p quaꝫ diabolus
aīam trahit ad ſuppliciū iferuale. Pri-
mū eīꝫ filū ē mala cogitatio. Secūdum
ē mala delectatio. Tertium malus con-
ſenſus. Quartū mala opatio. Quintum
mala cōſuetudo. Sextum neceſſitas pec
candi. Debet etiam faſciculos deprimen
tes ſoluē. i. peccata abiicē. Sed ſunt q-
dam qui cū deberēt d iſto faſce diminuē
ſemꝑ volūt pctā peccatis addē. Legit in
vitas patrum ꝙ angelus dixit Arſenio:
Veni ⁊ oſtēdā tibi opa hominum: ⁊ vi-
dit quēdā ligna in nemore incidētē ⁊ fa
ſcē facientem ⁊ cū eleuare nō poſſꝫ iteruꝫ
ligna incidebat ⁊ ad faſcē addebat. De-
inde vidit quēdam de puteo aquā hau-
rientē ⁊ in ciſternā pforatam refunden-
tē. Deinde vidit duos hoīes volētes tra
bem in eccliaꝫ introducē nō in lōgū ſed
in trāſuerſum. Et expoſuit angelus di-
cens. Primi ſunt q peccatis pctā addūt
⁊ tā magnū faſcē faciūt ꝙ ipm ferre non
pñt cū tñ nō deberēt addē ſed minuere.
Eccli. xvij. Cōuerte ad dñm ⁊ relinque pec
care añ faciē dñi ⁊ minue offendicula.
Scōi ſūt q hñtes aīas ſuas p diuerſa cri
mina pforatas qui ſi de genere bonorū
aliqua faciūt oīa amittūt. Aggei. i. Qui
mercedes cōgregauit miſit eas in ſaccū
ꝑtuſum. Tertij ſunt ſupbi. Cum eīm por
ta pādiſi ſit anguſta ipi tñ nolūt incedē
recti ſed tranſuerſi. Nec volunt ſe incur
uare ſed eleuare. ⁊ iō intrare nō pñt i tē-
plum dei ſꝫ foris manent excluſi. Mat.
vij. ꝙ anguſta porta ⁊ arta via que ducit
ad vitam. ¶ Quintus panis ē celeſtis d
quo dī Luce. xiiij. Beatus qui manduca
bit panem in regno dei. De iſta mandu-
catione dī eiuſdem. xxij. Et ego diſpono
vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus
regnum vt edatis ⁊ bibatis ſuper men-
ſam meā in regno meo. ¶ Ex quib⁹ ver
bis habet ꝙ illud cōuiuiū habebit mini
ſtrantis ſublimitatē cū dicit: Ego. Non
aliquis angelus, nō petrus apls. nō ali-
quis ſanctus ſed ipe xp̄s. Luce. xii. Amē
dico vobis ꝙ pcinget ſe ⁊ faciet illos di-
ſcūbere ⁊ trāſiēs miniſtrabit illis. ¶ Se
cūdo habebit cōuiuantiū ordinabilita-
tem. cū dī: diſpono. i. diuerſis mēſis po-
no. Nam in vna menſa erunt pr̄iarche. i
alia menſa ꝓphe. in alia apoſtoli. ⁊ ſic d
alijs. Jo. xiiij. In domo pr̄is mei multe
manſiones ſunt. ¶ Tertio habebit cibi
⁊ potus dulcē ſuauitatē cū dicit: vt eda
tis ⁊ bibatis. Eccl. xxiiij. Qui edunt me
adhuc eſuriēt. ¶ Quarto habebit men-
ſe pcioſitatē: q: comedet in eadem menſa
cum deo: cum dī. Sup mēſam meaꝫ. ps.
Filij tui ſicut nouelle oliuarum in circui
tu menſe tue. ¶ Quinto hēbit loci ame
nitatem: cum dī: In regno meo. Illa eīꝫ
domus dei erit pulchra ⁊ amena. Nume
ri. xxiiij. ꝙ pulchra tabernacula tua Ja
cob ⁊ tentoria tua iſrael. Erit magna ⁊
lata. Baruch. iij. O iſrael quam magna
eſt domus dei ⁊ ingens locus poſſeſſio-
nis eius.

¶ Dñica in paſſiõe dñi. Sermo primus.

Quis ex vobis ar
guet me de peccato. Si veri
tatem dico vobis quare non
creditis mihi. Jo.viij. Iſta dñica vocat
dñica in paſſione dñi. Non tamẽ ꝙ tali
die xp̃s ſit paſſus: ſed vocat dñica i paſ/
ſione: q: poſt lazari ſuſcitatione fuit ad
mortẽ ſentẽtiatus vt habet Jo.xi. Iſtud
aũt miraculum de reſuſcitatõe lazari le/
git feria ſexta pcedẽte iſtã dñicã. Illa eiꝫ
reſuſcitatio credit facta fuiſſe prima lu/
na martij: cuius luna quintadecima cru
cifixus ẽ dñs. ⁊ q: poſt illam ſñiam firma
tam iſta dñica prima occurrit: iõ eccleſia
in iſta dñica officiũ de paſſione incipit.
Secũdũ aũt Augu. duo ſunt que cõmẽ/
dant martyriũ. ſ. pena ⁊ cã. Ait enim i li
bro de patientia. Quãdo videris aliquẽ
grauia pati noli continuo laudare pa/
tientiam quã nõ oñdit niſi cã patiendi:
qñ illa bona eſt: tunc iſta vera eſt. ¶ In
euangelio igit hodierno ponit cã paſ/
ſionis. ¶ In ep̃la aũt ponit pena ⁊ effi/
cacia paſſionis. Cauſa aũt paſſionis qua
re. ſ. iudei xp̃m occiderunt fuit duplex. ſ.
ſanctitas vite: ⁊ veritas doctrine. ¶ Sã
ctitas qdem vite xp̃i iudeos incitabat
ad inuidiam: cuius ſanctitas notat cum
dr̃. Quis ex vobis arguet me de pecca/
to. Cum enim quinqꝫ modis fiat pecca/
tum. ſ. corde: ore: opere: omiſſione ⁊ origi
ne. Nullo iſtorum modoꝝ xp̃s peccauit.
Non corde: q: ſemp habuit cogitationes
mũdas. Apoc.i. Caput aũt eius ⁊ capil/
li erant candidi tãquam lana alba. Ca/
pilli capitis ſunt cogitatões mentis: q̃ i
illo fuerunt cãdide atqꝫ puriſſime. Non
ore: quia habuit locutiones diſcretas ⁊
vtiliſſimas. Non ope: q: habuit opatões
ſanctiſſimas. De his duobus dicitur. i.
Petri.ij. Peccatũ non fecit nec inuẽtus
ẽ dolus in ore eius. Non omiſſione: quia
nullũ bonũ omiſit qđ facere debuit. yſa.
v. Quid ẽ quod vltra facere debui vinee
mee ⁊ non feci. Non origine: q: nullum
peccatũ originale cõtraxit ſed ſanct⁹ fu/
it in cõceptu ⁊ ſanctus in ortu. Luce.i.
Ideoqꝫ ꝙ naſcet ex te ſanctum. ¶ Se/
cunda cã fuit veritas doctrine que iude
os ⁊ incitabat ad inimicitiaꝫ q: veritas
odiũ parit: qđ notat cũ dr̃: Ego veritatẽ
dico quare nõ creditis mihi. Cõtigit eiꝫ
de veritate ſicut cõtingit de luce: odore
⁊ ſapore. Lux eim ẽ amabilis puris ocu
lis: hñtibus oculos lippos odibilis. Au
gu. Oculis egris odioſa lux ẽ que puris
ẽ amabilis. Odor ẽ hoi gratus qm̃ recre
at ⁊ cõfortat. ſed odioſus ẽ ſerpẽti. quia
ipm occidit ⁊ fugat. Panis palato ſano
ẽ ſapidus qui palato infirmo ẽ iſipidus
⁊ penoſus. Augu. Palato nõ ſano pena
ẽ panis qui ſano ẽ ſuauis. ¶ Veritas igi
tur odioſa ẽ ſuperbis ſicut lux odioſa ẽ
oculis lippis. Si eim predicat ſuperbis
ꝺ veritate hũilitatis: talis veritas tã ful
gens ⁊ clara ẽ eis odioſa. Eccl.xiij. Ab/
hominatio ẽ ſuperbo humilitas. Cauſa
aũt ẽ lippitudo ſuperbie que obſiſtit ne
iſta lux fulgeat in oculis aĩe. Greg. Tu/
mor mẽtis obſtaculũ ẽ veritatis. Idem.
Eamquippe quã nõ inuenit humilẽ ve
ritas fugit mentẽ. ¶ Secũdo ẽ odioſa
luxurioſis ſicut odor ſerpẽti. Si enim
predicat eis ꝺ odore puritatis ⁊ mundi
tie talis odor ei diſplicet. Eccle.xxi. Au/
diet luxurioſus ⁊ diſplicebit ei. Cã autẽ
ẽ q: inſtar ſerpẽtũ ⁊ porcoꝝ malunt ſtare
in fetore luxurie ꝙ̃ in odore mundicie.
Unde cũ quidã laſciu⁹ audiẽte pytago/
ra diceret ſe malle cũ mulieribus ꝙ̃ cum
philoſophis cõuerſari. Et ſues ingt li/
bentius in ceno ꝙ̃ in aqua clara morant
¶ Tertio eſt odioſa auaris ſicut panis
palato corrupto. Si enĩ eis predicatur
cõtẽptus terrenoꝝ ⁊ appetitus celeſtiũ:
talis panis doctrine lꝫ i ſe ſit ſuauis eis
tñ ẽ execrabilis. Eccl.xiij. Execratio eſt
diuitũ paup. Cã enim ẽ q: habent pala/
tum corruptũ: iõ non poſſunt ſentire ſa/
poreꝫ celeſtiũ. i. Cor.ij. Animalis homo
non pcipit ea que ſunt ſpũs dei. Augu.
Palatum febricitãtis habet cui mel cele
ſte inſipidũ ẽ. De habentibus autem pa
latum ſanũ dicit Chry. Uere nõ habꝫ ſu
per terrã qđ amet qui donũ celeſte in ve
ritate guſtauerit. ¶ In epiſtola aũt ho
dierna ponit pena ⁊ efficatia paſſionis
⁊ ſanguis ieſu xp̃i vbi oñdit ꝙ ſanguis
xp̃i habuit efficaciã ⁊ virtutem: in celo:
mundo: ⁊ in iferno. In celo aũt habuit

duplicẽ efficaciã. ¶ Prima ẽ: q: celum
apuit. qđ notat cũ dr̃: p ppꝛium ſangui/
nem introiuit ſemel in ſancta. Celũ eim
clauſum erat: cuius clauſura figurata ẽ
in clauſura vie paradiſi terreſtris. Que
a tribus clauſa erat: vt dicitur Gene.iij.
ſcilꝫ angelica cuſtodia. flãma appoſita ⁊
romphea bis acuta. vt cuſtodia angeli/
ca oſtium clauſum teneret. flãma appo/
ſita hoiem ab ingreſſu arceret. ⁊ rom/
phea bis acuta hoiem deterret. Iõ ſan/
guis xp̃i fuit clauis dei: aqua dei: ⁊ etiã
pciũ dei. Inquãtuꝫ aũt fuit clauis dei
oſtium aperuit: vt dr̃ Yſa.xxij. Dabo cla
uem dauid ſup humerũ eius apiet ⁊ nõ
erit qui claudat ⁊c. Quod ſecũdũ glo. ꝺ
cruce accipit quaꝫ xp̃s ſuis humeris ba
iulauit. Ideo ſanguis xp̃i clauis padiſi
ẽ. Inquãtum fuit aqua dei ignẽ inferna
lem quo ad bonos extixit. Eccl.iij. Ignẽ
ardẽtem extiguit aqua. In huius ſignũ
aqua de xp̃i latere emanauit. Iſta duo tã
git Hiero. dicens. Flãmea illa romphea
⁊ foribus pſidentia cherubin in xp̃i ex/
tincta ⁊ reſerata ſunt ſanguie. Inquã/
tum fuit pciũ dei rõpheam bis acutam
abſtulit. Per illã eim rompheã iuſticia
dei figurabat que bis acuta erat: q: cor/
pus ⁊ aiam occidebat. vel quia regebat
ſatiſſactionem de commiſſis ⁊ omiſſis.
Iſtaꝫ ſatiſſactõem xp̃s fecit quando ſuũ
ſanguinem i pciũ patri dedit. Unde can
tatur. Qui p nobis eterno pr̃i ade debi
tum ſoluit. ¶ Secũda efficacia fuit q:
deum recõciliauit: quod notat cum dr̃:
Et ideo noui teſtamẽti mediator ẽ. Erat
quidem guerra iter deũ ⁊ hoiem. Ideo
xp̃s mediatoreꝫ ſe fecit. i. Thimo.ij. Un⁹
ẽ eim mediator dei ⁊ hoium homo xp̃s
ieſus qui dedit ſemetipſuꝫ p nobis. Se
pe eim cõtingit ꝙ quãdo quis iter duos
rixantes ſe iterponit ab vtroqꝫ vulnus
accipit: ſic xp̃s vulneratus fuit ab hoie.
zacha.xiij. His plagatus ſum in domo
eorum qui diligebant me. Et a deo patre
Yſa.liij. Propter ſcelus populi mei p/
cuſſi eum. Ibidẽ. Diſciplina pacis nr̃e
ſup eum. Homo qdem debebat diſcipli/
nari: ſed xp̃s ipſam diſciplinam recepit:
⁊ ſic patrem pacificauit. Iſta auteꝫ diſci
plina fuit multum fortis ⁊ dura. Illa au
tem diſciplina que fit cum virgis ẽ for/
tis: quia carnem frangit. Illa que fit cũ
ſpis eſt fortior: q: vſqꝫ ad oſſa pforando
pertingit. Illa que fit cum ferreis inſtru
mentis eſt fortiſſima: q: aiam de corpore
excutit. Iſta triplici diſciplina chriſtus
fuit diſciplinatus. ¶ Prio cum virgis
quando ad colũnam fuit flagellatus ⁊
illa diſciplina totum corpus ſuum vul/
nerauit ⁊ ſanguie repleuit. ¶ Secundo
cum ſpis fuit coronatus. Et illa diſcipli
na ſecũdum Grego. os capitis pforauit
⁊ vſqꝫ ad cerebrum puenit. Nec aliqs di/
cat hoc eſſe ipoſſibile ꝙ ſpie fragiles os
durum capitis poterant pforare. q: ois
cedit natura vbi adeſt voluntas diuina
Cum eim xp̃s voluerit ſuſtinere duriſſi/
mũ cruciatum voluit vt ſpine ptigerent
vſqꝫ ad cerebrum. Nec ẽ cõtrarium ei qđ
dr̃ Joãnis.xix. Os non cõminuetis ex
eo: q: illud os capitis non fuit cõminu/
tum lꝫ fuerit perforatũ. ¶ Tertõ cum i/
ſtrumentis ferreis. i. cum clauis acutis.
Et illa diſciplina animã eius a corpore
excuſſit. Joan.xix. Inclinato capite tra
didit ſpũm. ¶ Secundo ſanguis xp̃i
habuit virtutem in mundo. Et iſta eſt
duplex. ¶ Homo qdem erat ſeruus ⁊ i/
mundus. Quia ergo erat ſeruus: ideo
xp̃s ſanguinẽ effudit in precium redem
ptionis: quod notat cum dr̃. Eterna re/
dẽptõe iuẽta. Et fecit xp̃s i iſta redẽptõe
ſicut liberalis mercator facere cõſueuit:
qui inuento quẽ diu deſiderauit lapide
precioſo ſacculum pecunie ſtudioſe liga
tum non diſſoluit ſed lacerat. pecuniam
non numerat: non ponderat: non men/
ſurat: ſed venditori exponit vt accipiat
quantum velit. Chriſtus qdem habuit
ſacculum pecunie: ideſt corpus ppꝛium
plenum precioſo ſanguine. Prouer.vij.
Sacculum pecunie ſecum tulit. Non au
tem expectauit vt iſte ſacculus diſſolue/
retur: ideſt cõmuni morte finiretur. ſed
quinqꝫ partibus ipm lacerari voluit vt
precium largiter egrederetur ⁊ homo ci
to redimeretur. Cetera quidem deus fe
cit in numero pondere ⁊ menſura. vt ha
betur Sapiẽ.xi. Excepto opere noſtro
redemptionis. Ibi enim non ſeruauit
numerum: vt ſcilicet vnaꝫ vel duas gut

tas ſanguinis ſui daret cuȝ vna ſola ſuf
ficeret. Non ſeruauit pōdus: vt ſcȝ vnaȝ
vnciā vel librā effunderet. Non ſeruauit
menſurā: vt ſcilicet vnū calicem mēſura
ret: ſed totū dedit totum effudit. p̄s. Co/
pioſa apud eum redēptio. Bern̄. Pro/
ſus copioſa: q2 non gutta ſanguinis ſed
vnda fluminis per quinqȝ partes corpo
ris emanauit. ¶ Secūdo homo erat im/
mūdus: ⁊ ideo xp̄s ſanguinē ſuū effudit
in lauacrū emūdationis. quod notatur
cum dicit̄. Sanguis xp̄i emūdauit ꝯſci/
entias noſtras. Non ſolū autē ꝯſciētias
noſtras emūdauit: ſed etiā omnia elemē
ta purgauit. Erat eniȝ infect⁹ aer ex ido
latrarū thurificatōe. Infecta terra ex in
nocētis ſanguis effuſiōe. Infecta aqua
ex hoſtiaꝝ lotiōe. Infectus ignis: ex ſa/
crificioꝝ concrematiōe. Ideo enim xp̄s
in aere pati voluit: vt aerē ſanctificaret.
Sanguis eius in terrā cecidit: vt terraȝ
mūdaret. Aqua etiā de latere eius exi/
uit: vt aquā purificaret. Tādeȝ ſpūs ſan
ctus in igne apparuit: vt ignē ſanctifica
ret. ¶ Tertio ſanguis xp̄i habuit virtu/
tē in iferno: q2 ipm̄ ꝯfregit ⁊ ſanctos pa/
tres inde eduxit. Nā ꝓpter p̄uaricatio
nes primoꝝ parētum que adhuc dura/
bāt i veteri teſtamēto omnes ad lymbuȝ
deſcēdebāt: ſed xp̄s per ſuā mortem eos
inde eripuit. quod notat̄ cū dicitur: Ut
morte intercedēte in redēptionē eaꝝ pre
uaricationū que erāt ſub priori teſtamē/
to ⁊c̄. ¶ Legit̄ in hyſtoria ſcholaſtica ꝙ
Salomon habebat ſtrutionē hn̄teȝ pul
luȝ: quē pullū Salomon in caueā vitrea
incluſit. Cū vero pater filiū habere non
poſſet vermē de deſerto attulit: ⁊ de ſan/
guine eius caueā ipſam liniuit: ⁊ ꝯtinuo
fracta fuit: ⁊ ſic pullū ſuuȝ inde eduxit.
Iſte vermis eſt xp̄s: qui dicit in p̄s. Ego
autē ſum vermis ⁊ non homo. Uermis
enim naſcit̄ de humore terre virtute ca/
loris ſolaris. Et ſicut iſte vermis patreȝ
habet in celo ſcilicet ſolē: ⁊ matrē in ter
ra ſcilicet terre humorē. Sic etiā xp̄s in
celo habet patrē ſine matre: ⁊ i terra ha
bet matrē ſine patre. Pulli incluſi in ca
uea erant ſancti patres incluſi in cauea
ifernali: ſed venit iſte vermiculus ⁊ vir/
tute ſui ſanguinis caueā illam cōfregit:
⁊ filios ſuos videlȝ ſanctos patres inde
eduxit. p̄s. Contriuit portas ereas ⁊ ve/
ctes ferreos ꝯfregit. Zach. ix. Tu quoqȝ
in ſanguine teſtamēti tui emiſiſti victos
de lacu in quo nō erat aqua ⁊c̄.

¶ Sermo ſecūdus de eodem.

Tulerūt ergo lapi
des iudei: vt iacerēt in eum.
Mūdus p̄ſens erat tāq̄ ma/
re tēpeſtuoſuȝ: ⁊ tanq̄ fluuius rapidus
⁊ ꝓfundus in quo oēs p̄iclitabātur: iō ⁊
deus quēdā pontē ibi poſuit: p quē oēs
ad patriā celeſtē ſecuri trāſirēt. Eſt autē
ꝯſuetudo ꝙ qn̄ pons ꝯſtruit̄ p̄mo lapi/
des iaciunt̄ ⁊ pile fundant̄: deinde ſup
pilas pons ipſe cōſtruit̄. ¶ In euāgelio
igit̄ hodierno agit̄ de pilaꝝ fundatione
cū dr̄: Tulerūt lapides iudei. ¶ In ep̄la
vero agit̄ de ipſius pōtis fabricatōe cuȝ
dr̄: Xp̄s aſſiſtēs pōtifex. i. ponteȝ faciēs.
¶ Circa p̄mū ſciēdū ꝙ iudei xp̄o mor/
teȝ intētauerūt: cū ipm̄ lapidare volue/
rūt. Tribus eniȝ vicibus xp̄o mors intē/
tata fuit. ¶ Primo per herodeȝ q ipſuȝ
voluit occidē cū ifātes occidit: vt h̄etur
Mat. ij. ¶ Scd̄o p ſuos ꝯpatriotas qui
ipȝ volebāt p̄cipitare: vt habet̄ Luc. iiij.
¶ Tertio p iudeos: qui ipſuȝ voluerunt
lapidare. Multi ēt adhuc hodie ipſum
lapidare vidētur. De qbus ſic dicit Be/
da. Quotquot malas cogitatōes qs aſ/
ſumit: quaſi tot lapides in xp̄m mittit.
Ac deinde quātū ad ſe ptinet ſi ad deli/
beratione trāſit ieſum extinguit. ¶ Cir/
ca ſcd̄m notādum ꝙ xp̄s dicit̄ pōtifex ꝓ
pter quattuor cauſas: ſcilȝ ꝓpter voca/
bulū: ꝓpter habitū: ꝓpter vnctiōis my/
ſteriū: ⁊ ꝓpter officiū. ¶ Primo igit̄ di/
citur pōtifex ꝓpter vocabuluȝ. Nā ſicut
dictum eſt: pontifex dicitur quaſi pōteȝ
faciēs. In mari enim huius mundi fere
omnes periclitabātur ⁊ naufragiū pa/
tiebātur: ideo deus cōtra iſtud naufra/
giū triplex dedit adiutoriū: ſcilȝ nauē:
tabulaȝ ⁊ pontē. Nauis eſt innocētia in
qua poſitus fuit adā: ſed iſta nauis fra/
cta fuit quādo peccauit. In hac naui fu
it virgo beata: que naui integra ad por/
tum paradiſi ꝑuenit. In hac naui ſunt
omnes baptizati quādiu ſeruāt innocē/
tiam baptiſmalē. Sed q2 fere oēs fran/
gunt nauē innocētie: ideo deus parauit
ſecūdum adiutoriū: ſcilȝ tabulā penitē/
tie. Nam ſcd̄m Hiero. penitētia eſt ſecū/
da tabula poſt naufragiū. In hac tabu/
la penitētie fuit maria magdalene. que
cū iſta tabula ad portū paradiſi ꝑuenit.
Immo ēt multas alias virgines q̄ erant
in naui inocētie trāſcēdit ⁊ q̄tū ad me/
ritū ⁊ quātū ad premiū. Bern̄. Sicut de
us nō priuauit bonis eos q ambulāt in
inocētia: ita nec priuabit bonis eos qui
ambulāt in p̄nia. Quia vero ſūt multi q
ꝓijciūt tabulaȝ p̄nie: ideo deus parauit
tertiū adiutoriū ſcilȝ pontē: idest meritū
paſſionis dn̄ice. Tunc eniȝ xp̄s pons fa
ctus eſt nobis: cuius pile vt dictū eſt ho/
die ſūt fundate. In paraſceue aūt quat/
tuor trabes fuerūt ſupinducte. Quaruȝ
vna fuit de palma. Scd̄a de oliua. Ter/
tia de cedro. Quarta de cyp̄ſſo. De his
quattuor crux xp̄i facta fuit. Deinde ſup
has trabes ſtrata ē tabula: idest caro xp̄i
puriſſima: que quattuor clauis ibidē fuit
clauata: ideo nō reſtat niſi vt homo ſup
hūc pontē aſcēdat ⁊ ad patriaȝ pergat.
¶ Scd̄o dicit̄ pontifex ꝓpter habitum.
Habuit eniȝ amictū quādo fuit velatus.
Albā qn̄ ab herode veſte alba fuit circū/
datus. Planetā: quādo purpura fuit in
dutus. Cingulū ⁊ ſtolā: quādo ad colū/
nam fuit ligatus. Manipulū: quādo in
manibus fuit clauis pforatus. Mitraȝ:
quādo ſpinis fuit coronatus. Bacculuȝ
paſtoralē: quādo arūdo fuit ſibi data in
manibus. Sandalia: quādo clauos ha/
buit in pedibus. ¶ Tertio dicit̄ ponti/
fex ꝓpter vnctiōis myſteriū. Solēt eniȝ
pōtifices quādo cōſecrant̄ inungi. Xp̄s
igit̄ fuit vnctus a patre: a matre: a mag/
dalena ⁊ a iudeis. ¶ A patre quidē fuit
vnctus vnctiōe chariſmatis: idest gra/
tia vel donis ſpiritus ſancti. p̄s. Unxit
te deus deus tuus oleo letitie pre cōſor/
tibus tuis. Olim eniȝ deus erat homini
durus ſed modo eſt vnctus: ⁊ ideo fact⁹
eſt flexibilis ⁊ māſuetus. ideo dicit̄: Un/
xit te deus deus tu⁹. Erat iratus: ſȝ mo/
do factus eſt letus. ideo ſubdit̄: Oleo le/
titie. Erat auarus: ſed modo factus eſt
largus. ideo ſubdit̄: Pre cōſortib⁹ tuis.
Dedit enim xp̄o ſpūm ſine mēſura: de cu
ius plenitudine accipiūt vniuerſi. ¶ Se
cūdo fuit vnctus a matre vnctōe lachry
maꝝ: quādo ſcilȝ eius corpus de patibu
lo fuit depoſitū. Unde pōt dici de ea qd̄
dicit̄ de anna Thobie. x. Flebat igit̄ ma
ter eius irremediabilibus lachrymis: at
qȝ dicebat. Heu me fili mi lumē oculorū
meorū: ſolatiuȝ vite mee: bacculus ſene/
ctutis mee. Erat enim lumē oculoꝝ ſuo/
rū: q2 oculuȝ itellectus eius illuminauit
diuina ſapiētia: ⁊ oculuȝ affectus celeſti
gratia. Erat ſolatiū vite ſue: q2 totū gau
diū ſuū erat ſtare cū filio ſuo: loqui cum
eo: ire cū eo ⁊ videre eū. Erat etiā baccu/
lus ſenectutis ſue. q2 cū tūc eſſet fere qn/
quagenaria: ideo auxilio filij ſui idige/
bat. Xp̄s tn̄ loco ſui dimiſit ſibi ioānem
euāgeliſtaȝ qui reſpectu ſui erat baccu/
lus arūdineus ⁊ ifirmus. ¶ Tertio fuit
vnctus a magdalena que ipȝ inunxit in
capite ⁊ in pedib⁹. Etiā in toto corpe in/
ungere voluit: qn̄ ad monumētū cū aro
matibus iuit. Per qd̄ datur itelligi ꝙ il
li xp̄m vngūt in capite qui ex deuotione
afficiunt̄ in ſua diuinitate. Illi vngūt in
corpore: q afficiūt̄ i ſua humanitate ſiue
paſſiōe. Illi vngūt i pedib⁹: q miſericor/
des ſunt pauꝑibus. ¶ Quarto fuit vn/
ctus a iudeis: q ipm̄ in toto corpe vnxe/
rūt qn̄ totū corp⁹ ſanguine repleuerūt.
Un̄ angeli admirātes cū ſic inunctū di/
xerunt Yſa. lxiij. Quis eſt iſte q venit de
edom tīnctis veſtib⁹ de boſra. Ibidem.
Quare rubrū eſt idumētū tuū: ⁊ veſtimē
ta tua ſicut calcātiū i torculari. ¶ Quar
to dr̄ pōtifex pp offm̄ pōtificis. Eſt autē
offm̄ pōtificis triplex. ¶ Unū ē ꝓ pplo
orare. Leui. v. Rogabit ꝓ eo ſacerdos ⁊
pro peccato eius ⁊ dimittet̄ ei. Xp̄s igit̄
orauit ꝓ nobis multipl'r. Nā orauit ver/
bis. Joā. xvij. Nō ꝓ eis rogo tm̄: ſed ⁊ ꝓ
his q credituri ſunt p verba illoꝝ i me.
Orauit lachrymis. Hebreoruȝ. v. Qui in
diebus carnis ſue: idest mortalitatis ſue
preces ſupplicatōeſqȝ ad illū q poſſet eū
ſaluū facere a morte cuȝ clamore valido
⁊ lachrymis offerēs exauditus eſt ꝓ ſua
reuerētia. Orauit ſanguine. Heb. xij. Ac/
ceſſiſtis ad ſanguinis aſperſionē melius
loquētē ꝙ abel. Sanguis eniȝ abel pete/

bat vindictá:ſed ſanguis xpi petebat mi
ſericordiá.orat quotidie p cicatricú rep
ſentationé.Heb.ix. Introiuit in ipm ce
lú vt appareat vultui dei pro nobis.Ps.
Reſpice in facie xpi tui. Ubi dicit ſanct⁹
Anſel. Si nó vis o pater reſpicere i nos
ppter nos:ſalté reſpice in faciez xpi tui
ppter nos alapis ceſá:ſputis illitá:mor
te pallidá.Deus ergo in facié filij ſui re
ſpiciés.z ꝙ care xps nos emerit videns
in nos reſpicit z nobis parcit. Bernar.
Secur accessum habes o hó ad deú vbi
ſtat mater ante filiú. filius ante patrez.
mater oñdit filio pectus z vbera.fili⁹ pa
tri cicatrices z vulnera. Nulla ergo pót
eé repulſa vbi tot occurrunt charitatis
inſignia.¶ Scdm offim pótificis é ſacri
ficiú offerre.Heb.v.Ois pótifex ex homi
nibus ꝯſtituit in his q ſút ad deú vt offe
rat dona z ſacrificia p peccatis.Xps igi
tur dr pótifex:qr ſeipm obtulit deo ſacri
ficiú.Heb.ix.Per ſpûm ſanctú ſemetipz
obtulit imaculatú deo. Nó ſolú aút i ſa
crificiú ſed ét in holocauſtú. Heb.x.Ho
locauſtomata z p pctó non tibi placue
rút:túc dixi.Ecce venio.ſupple vt de me
faciá holocauſtú.Dicit aút holocauſtuz
totú incéſuz ab holon qó é totum:z cau
ma qó é incédiú.xps eniz in paſſióe ſua
totus fuit incéſus z iflámatus.Qó pz p
quattuor ſigna.¶ Primú é ꝙ valde ſu
dauit.Luce.xxij. Fact⁹ é ſudor eius qſi
gutte ſanguinis ꝯcurrétis in terrá. Qñ
qs ſtat ad paruú igné ſudat i facie. Qñ
vero ſtat iuxta fornacé ſudat in toto cor
pore. Magnus igit ignis amoris in xpi
pectore erat qñ in toto corpore ſudabat.
qñ ſudor in terrá decurrebat. qñ humor
flegmaticus in humoré ſanguineú ꝯuer
ſus erat.¶ Scdm ſignú eſt qr valde ſiti
uit. Joá.xix. Sitio. Homo.n. valde infla
matus ꝯſueuit eé valde ſitibúdus. Ber.
Sitio ait xps:ſi doleo. O dñe quid ſitis?
Fidé veſtrá:ſalutē veſtrá:gaudiú veſtrú
plus aiaz veſtraz ꝙ corporis mei crucia
tus me tenet.z ſi nó mei ſaltez veſtri mi
ſeremini.¶ Tertiú ſignú é qr tot⁹ in cor
pore rubuit ex eo ꝙ totus ſanguine ple
nus fuit. Hó ſtans ad paruú igné rubet
in facie. Sz ſtans ad fornacé rubet in to
to corpore. Ex quo videt ꝙ magn⁹ ignis

amoris in corde xpi feruebat qui ipm ſic
rubere in toto corpore faciebat. Corpus
qdé eius qó fuerat albú z cádidú p mú
ditiá z puritaté poſtmodú factú é rubi
cúdú p ſanguinis effuſioné:z tádem ni
grú p mortis pallorez. De his tribus dr
Cañ.v. Dilect⁹ meus cádidus z rubicú
dus electus ex millibus. In hoc.n.qd dr
electus ex millib⁹ notat nigredo ſue mor
tis:qr ipſa eius nigredo fuit nr̃a ſpecio
ſitas z pulchritudo.¶ Quartú ſignú eſt
qr veſtes in cruce ferre nó potuit:ſed nu
dus aſcédit:ac ſi ipſo facto diceret. Tá
to igne charitatis ardeo ꝙ veſtes aliqs
ferre nó valeo. Hoc ſignatú eſt.ij. Regú.
vi.vbi dr ꝙ dauid nudus ludebat ante
arcá dñi. Per arcam crux xpi ſignificat
in qua pfunda myſteria ꝯtinent. Coraz
qua xps luſit:qr cú multo gaudio crucé
ſuſtinuit. Et nudus luſit: qr nudus cru
cé aſcédit.¶ Tertiú offim pótificis é pre
bédas z bñficia diſtribuere. Sic xps in
cruce exiſtés pbédas diuerſas diſtribuit.
De qbus ſic dicit Amb. Auctor humani
generis in cruce exñs pietatis officia di
uidebat:pſecutioné aplis: pacé diſcipu
lis:corp⁹ iudeis:patri ſpûm:virgini pa
ranymphú:latroni padiſum: pctóribus
ipenitétibus infernú:xpianis penitenti
bus crucé pnie delegauit. Prebéda igit
quá iſte pótifex dedit aplis fuit mors z
pſecutio. Joá.xv. Si me perſecuti ſunt z
vos pſequent.¶ Prebéda quá dedit ali
is diſcipulis q nó erant adeo fortes:fuit
pax z tráquillitas mētis. Joá.xiiij. Pa
cez relinquo vobis: pacé meá do vobis.
¶ Prebéda quá dedit iudeis fuit corp⁹
ꝓpriú vt ipm crucifigerét: vulnerarét z
penis afficerét:vt ſic nr̃a redéptio ꝑfice
ret Job.ix. Terra.i.caro xpi de nr̃a ter
ra aſſúpta data é in man⁹ impij.ſ.iudei.
¶ Prebenda quá dedit patri celeſti fuit
ſpûs ſuus qué in ſuis manib⁹ ꝯmenda
uit Luce.xxiij. Pater in man⁹ tuas ꝯmé
do ſpûm meú.¶ Prebéda quá dedit ma
tri fuit Joánes euágeliſta qué ſibi in pa
ranymphú z cuſtodé dimiſit. Joan.xix.
Mulier ecce fili⁹ tuus.¶ Prebéda quá
dedit latroni fuit paradiſus. Luc.xxiij.
Amé dico tibi hodie mecú eris in para
diſo. Ecce quáta ſecuritas:quia ſibi hoc

iurauit. Quia hodie. Ecce qñta celeritas
qr nó dixit vſqz ad méſez vel annú expe
cta. Quia mecú eris. Ecce ꝙ beata ſocie
tas. In paradiſo. Ecce quáta loci ame
nitas.¶ Prebéda quaz dedit pctóribus
ipenitétibus fuit iſernus. Matth.xxv.
Diſcedite a me maledicti in igné eternú
¶ Prebéda quá dedit pctóribus penité
tibus fuit crux penitétie. Luce.ix. Si qs
vult poſt me venire abneget ſemetipm z
tollat crucé ſuam z ſequat me.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

IEſus auté abſcó
dit ſe z exiuit de templo. Dñs
noſter ieſus xps ſi aliqñ dice
bat verba:hec ordinabat ad noſtrá iſtru
ctionez. Si aliqñ faciebat miracula:hec
ordinabat ad nr̃am ꝯfirmationé. Si ali
qñ ſuſtinebat aduerſa:hec ordinabat ad
noſtrá ꝯſolationé. Quia dicit Bern. Ui
détes anguſtias dñi nr̃i ieſu xpi leuius
nr̃as portabimus. Si faciebat aliqua fa
cta hec ordinabat ad nr̃am iformatóez.
Uñ in hoc facto quo.ſ.xps ſe abſcondit
informamur vt nos a furétibus ſubtra
hamus.¶ Notádú aút ꝙ dñs aliqñ fu
giebat. Aliqñ occurrebat. Aliqñ ſe occl
tabat. Fugiebat qdé honores ſicut patet
Joá.vi.vbi dr. Jeſus aút cú cognouiſſet
qr venturi eént vt raperét eú z facerent
eú regé:fugit in mótez ipſe ſolus. Occur
rebat auté ſuis crucifixorib⁹ ſicut patet
Matthei.xxvi.vbi dr: Surgite eam⁹.ſ.
obuiam eis. Ecce appropinqbit qui me
tradet. Abſcódebat vero ſe a iudeis fu
rentibus vt.ſ.ab ipſis ſubtraheret occa
ſionem furendi.ſicut patet hic. Per iſta
igitur tria exépla dat nobis tria ſaluti
fera documéta.ſ.vt fugiam⁹ múdi pſpe
ra:deſideremus pro xpo pati aduerſa: z
vitemus iurgia. Nos aút contrariú faci
mus qr honores appetimus z pcuram⁹:
aduerſa fugim⁹ z vitam⁹: z litigijs nos
imiſcemus.¶ Primo igit xps fugit ho
nores vt doceret nos mundanos hono
res eſſe fugiédos. Ita eſt eniz de honori
bus múdanis ſicut de vmbra. Si enim
homo vmbraz precedenté vult inſeq:ip
ſam non apprehéder.z ſi vmbrá ſubſeqn
tem vult fugere ipſaz nó euadet. Sic ét

honores múdani fugiút ſuos appetito
res. Ecc.xi. Si ſecutus fueris nó apphé
des z nó effugies ſi pcucurreris. In hoc
tñ ſunt pares.ſ.honor pcurat⁹ z honor
ipetrat⁹:qr iſtar vmbre cito tráſeút z de
ficiút. Sapien.v. Tráſierút oia tanquaz
vmbra. Nec ſimplr tráſeunt.ſed cú peri
culo ipſos habétiú tráſeút. Quáto eniz
eſt maior aſcéſus:táto é piculoſior caſus
Qui eniz de plano z ifimo loco cadit ci
to reſurgit. Qui auté de alto ſurgere ne
quit. Rami etiá arboris ſicut dicit Chry
ſo.qui ſunt in ſúmitate cito a vi vétoruz
frangútur. Qui aút ſunt ad radicé ꝯſer
uant. Unde z ait Quintus curtius qué
daz dixiſſe Alexádro: ꝙ lz arbor magna
creſcat diu:tñ vna hora extirpat. Et licz
leo ſit tá ſupbus: paruaꝝ tñ auiú cibus
qñqz efficit.¶ Secundo per hoc ꝙ xps
crucifixoribus ſuis obuiauit dat nobis
exéplum ꝙ aduerſa nó debemus fugere
ſed p ipſo ea pati. Debemus etiá deſide
rare.z hoc ipſe nobis ꝯſuluit: z verbo z
exemplo. Uerbo cuz dixit Luc.ix. Si qs
vult poſt me venire abneget ſe. z tollat
crucé ſuam z ſequat me. Et exéplo quia
ipſe carni ſue ſemp moleſta elegit: z i na
tiuitate z in vita z i morte. Aug. Oia ter
rena côtempſit homo deus vt conténen
da móſtraret:z omnia aduerſa ſuſtinuit
vt ſuſtinéda doceret:vt nec in illis pone
ret felicitas: nec in iſtis timeret aduerſi
tas. Tali igit cóſiliario.i.xpo credédus
eſt qr nec fallere poteſt nec falli. Sút au
tez tres alij ſtulti cóſiliarij qbus ꝯmuni
ter hoies magis credút.ſ.dyabolus: mú
dus z caro. Diabolus eniz cóſulit vt ap
petamus honores z ſublimitates. Mú
dus vero ꝯſulit vt appetamus terrenas
cupiditates. Caro autem cóſulit vt ap
petamus carnales voluptates. De his
tribus conſiliarijs dicit Eccl.xxv. Tres
ſpecies odiuit anima mea:pauperé ſup
buz:diuité mendacé z ſené fatuú z iſen
ſatú. Pauper ſupbus eſt caro:que é pau
per in natiuitate:qr nuda naſcit. Pau
per in vita:qr aliúde indumétis z alimé
tis ꝯfouet. Pauper in morte: qr cú vili
cilicio ſepelit. Pauper eim dr quaſi pa
rum potés vel parú imperás vel paruz
portás. Eſt igit caro in natiuitate paup

ꝛ paꝝ potēs. qꝛ puer qñ naſcit̄ eſt paruꝫ
potēs ꝛ infirmus. Jn vita aūt dꝫ eē paꝝ
imperās: qꝛ nō debet impare rōni: ſed ſi/
bi ſubijci. Jn morte aūt eſt paꝝ portans:
qꝛ de oībus diuitijs ſuis nihil ſecū̄ affer
re poteſt. Sed ſp̄uis caro ſit paup̄ ſemp
tñ ſuperbit qñ rōni contradicit. Diues
mēdax eſt mūdus. Eſt enī dīues inquā
tū oīa tp̄alia poſſidet. Sed eſt mendax:
qꝛ nō attēdit qđ promittit. Nam in diui
tijs p̄mittit ſatietateꝫ: ꝛ dat magnā eſu/
riē. Eccl.v. Auarus nō iplebit̄ pecunia.
Jn delitijs promittit delectationē: ꝛ dat
amaritudinē. Unde dī de carnali volu/
ptate Prouer.v. Nouiſſima eius amara
quaſi abſinthiū. Jn honoribus p̄mittit
ſublimitatē: ꝛ dat ſubitam deiectioneꝫ.
Job.xxx. Eleuaſti me ꝛ quaſi ſupra ven/
tum ponēs alliſiſti me valide. Senex fa
tuus ꝛ iſenſatus eſt dyabolus. Differūt
autē fatuus ꝛ ſtultus. Fatuus enī dicit̄
a fando. qui. ſ. fando ꝛ loquēdo ſuā ſtul
titiā manifeſtat. Stultus aūt dī ecōuer/
ſo quaſi ſtolidus. Uel ſtult⁹ dī quaſi ſtu/
pidus: q. ſ. ad oīa que videt ꝛ audit ſtu/
pet ꝛ dicere ꝛ reſpondere neſcit. Senex
aūt ſcđꝫ Jſiđ. dī quaſi ſine ſenſu. Et ſub/
dit: Nam phyſici dicūt ſtultos eē homi/
nes frigidioris ſanguinis. prudētes ve/
ro calidioris. Unñ ſenex in q̄bus iā friget
ſanguis ꝛ pueri in q̄bus nōdū calet: mi/
nus ſapiūt. Pueri igit̄ nondū ſapiūt: qꝛ
nondū in eis ſanguis icaluit. Senes. n.
deſipiūt: qꝛ i eis iā friguit. Juuenes ve/
ro ꝛ etate viriles acute ſapiunt ꝛ memo
rie iprimūt: qꝛ ſanguis in ipſis iuuenib⁹
incaleſcit. Antiqui vero hñt ſenſuꝫ ma/
turū: qꝛ coꝝ ſāguis nec ē frigidus nec ca/
lidus: ſed ē tēperat⁹ ſanguis. Jdeoqꝫ dī
Job.xij. Jn antiq̄s eſt ſapiētia: ꝛ in mul/
to tp̄e prudētia. Eſt igit̄ dyabolus ſenex
fatuus ꝛ iſenſatus. Senex p̄pter antiq̄/
tatē: qꝛ ſicut dī Job.xl. Jpſe eſt p̄ncipiū
viaꝝ dei. Fatu⁹: qꝛ fando ſuā ſtultitiam
manifeſtauit: qñ dicit Jſa.xiiij. Jn celuꝫ
ɔſcēdā: ſup aſtra celi exaltabo ſoliū me/
ū. Jnſenſat⁹: qꝛ bona que a deo accepit
ſeruare neſciuit. ℭ Tertio p̄ hoc ꝙ xp̄s
ſe abſcondit dat nobis exemplū ꝙ a fu/
rentib⁹ nos debem⁹ ſubtrahere ne ɔtin
gat coꝝ irā nos amplius inflāmare. Nā

ɔtra furorē ꝛ irā iudeoꝝ xp̄s q̄nqꝫ reme/
dia ɔſueuit hēre. ℭ Primū ē patiētiam
verā ſeruando. Jra nāqꝫ q̄ttuoꝛ gradus
hꝫ. ℭ Primus eſt qñ ē tm̄ i aīo. ¶ Scđs
eſt qñ eſt manifeſtata in exteriori ſigno.
¶ Tertius qñ oñdit̄ in iniurioſo verbo.
¶ Quart⁹ qñ exercet̄ in ɔtumelioſo fa/
cto. Jſti q̄ttuoꝛ gradus ponunt̄ Matt.
v. Audiſtis qꝛ dictū eſt antiq̄s. Non occi
des. Ecce ira in facto. Omnis q̄ iraſcit̄
fratri ſuo. Ecce ira in aīo. Qui aūt dixe
rit racha. Ecce ira in ſigno. Qui dixerit
fatue. Ecce ira in verbo. Nullo aūt iſto/
rū modoꝝ xp̄s vnq̄ fuit ɔmotus. Unde
dī Yſa.xlij. Nō erit triſtis neqꝫ turbulen
tus. Nō. n. habuit ipatientiaꝫ in aīo. Jđ
dī: Nō erit triſtis. Nec in exteriori ſigno.
ideo dī: Neqꝫ turbulētus. Nec in verbo.
ideo dī: Non clamabit. Nec i facto. ideo
ſubdit̄: Calamū quaſſatū nō conteret: ꝛ
linū fumigans non extinguet. Jllos eīꝫ
qui ſunt cōquaſſati diuerſis tētationib⁹
non cōterit ſed reparat. Jllos in q̄bus ē
fere extinctus ignis diuini amoris non
extinguit: ſed reaccēdit ꝛ iflāmat. ℭ Se
cūdū remediū qđ habuit xp̄s ɔtra iude/
os furētes fuit oīno tacendo. Sicut pa/
tet ꝙ corā herode ꝛ pilato ꝛ alijs iudcis
tp̄e paſſionis ſue tacebat: ſciēs ꝙ ex hoc
amplius fuiſſent inflāmati. Yſa.xlij. Ta
cui: ſemp ſilui: patiēs fui. Et iſte eſt opti
mus modus extinguēdi ignem furoris
qñ. ſ. furēti nihil reſpōdet̄. Sicut ignis
in ſe deficit qñ ligna nō apponūtur. Sic
ira furentis euaneſcit qñ verba nō reſpō
dentur. Prouerb.xxvi. Cū defecerint li/
gna extinguet̄ ignis: ꝛ ſuſurrone ſubtra
cto iurgia cōqeſcent. Quādo vero q̄s li/
tigat: tūc ligna parat ꝛ furētis iram in/
flāmat. Eccleſiaſtici.viij. Nō litiges cuꝫ
homine linguato: ꝛ nō ſtruas in ignē il/
lius ligna. Dicit. n. Chryſo. qđ qñ aliq̄đ
iactat̄. ſi reſiſtēs iuenerit valde cōcutit̄.
Si aūt nō iuenit per aerē diſſoluit̄. Sic
etiam iracūdus ſi reſiſtētem inuenit am
plius inflāmat̄. ſi nō inuenit trāquillat̄.
Eccleſiaſtici.xxviij. Scđꝫ ligna ſilue ſic
ignis exardeſcit. Et ſcđm virtutē hoīs
ſic iracūdia illius erit. Grego. Jmitatōē
ēnīꝫ dei glorioſius eſt iraꝫ tacēdo fuge
re q̄ reſpondēdo ſuperare. ℭ Tertium

remediū qđ xp̄s habuit fuit verba pacifi
ca reſpondēdo: ſicut patet hic. Cū enim
verbū ɔtumelioſuꝫ taꝫ iniurioſuꝫ iudei
ſibi dixiſſent ꝙ. ſ. demoniū haberet: ille
humilr̄ ꝛ pacifice reſpondit dicēs: Ego
demoniū nō habeo. Et vide qꝛ ſibi duo
iponebāt. Unū in quo nō erat magna in
famia: ꝛ poterat nihilomin⁹ ſuſtineri. ſ.
ꝙ eſſet ſamaritanus: q̄ cuſtos interp̄tat̄.
Et ipſe eſt cuſtos. Juxta illud p̄s. Niſi
dñs cuſtodierit ciuitatē: fruſtra vigilat
q̄ cuſtodit eā ꝛc̄. Aliud qđ ɔtinebat infa
miā ꝛ nō poterat ſuſtineri. ſ. ꝙ demoniū
haberet. Jdeo dñs ad primū nihil reſpō
dit. De ſecūdo aūt humilr̄ ſe excuſauit.
Jn hoc dans exēplū nobis ne ad omnia
que de nobis dicunt̄ reſpōdeamus. ſed
ſi talia ſunt que tolerari poſſūt diſſimu/
lemus. Si aūt infamiā iportāt: nos hu/
milr̄ excuſem⁹. Beda. Duo xp̄o illata ſu
erūt. Unū negauit: ꝛ aliud tacēdo ɔſen/
ſit. Hic igit̄ dñs in ſemetipſo p̄buit exem
plum patiētie: vt eo tp̄e quo a p̄ximis ex
falſitate ɔtumelias accipim⁹: eoꝝ ēt ve/
ra mala taceamus. Et iſte ē optim⁹ mo/
dus extinguēdi irā furētis: verba. ſ. pa/
cifica reſpōdēdo. Coꝛ enim iracūdi iſtar
olle ebullire conſueuit. Prouer.xv. Os
ſtulti ebullit ſtultitiā. Sicut igitur ceſſat
ebullitio olle qñ aqua frigida apponit̄:
ſic ceſſat ebullitio ire qñ verba pacifica
reſpōdent̄. Eccle.xv. Reſponſio mollis
frāgit iram. Sermo durus ſuſcitat furo
reꝫ. ℭ Quartū remediuꝫ qđ habuit xp̄s
ɔtra iudeos furētes fuit ab eis receden/
do ſicut patet hic. Grego. Exēplo nobis
dñs loquit̄: vt cū ēt reſiſtere poſſim⁹ irā
ſuperbiētiū declinemus. Et iſte eſt alius
modus extinguēdi ignē furētis: vt. ſ. illi
ɔtra queꝫ furit ab eius p̄ſentia recedat.
Sicut enim vas qñ fortiter ebullit: ſi ab
igne eleuet̄ ceſſat eius ebullitio. Sic qñ
ille ɔtra quē furit recedit ꝛ elongat̄: ceſ/
ſat illius ire inflāmatio. Prouer.xx. Ho
noꝛ enī ē homini q̄ ſeparat ſe a ɔtentio/
nibus. Oēs aūt ſtulti miſcent̄ ɔtumelijs
vel rixis. ℭ Quintū remediū qđ habuit
xp̄s ɔtra iudeos furētes: fuit bñficia lar
giendo. Unñ poſtq̄ iudei ei dixerunt: de/
moniū habes. Propter talia ip̄roperia
nō ceſſauit eis ipendere ſalutaria docu/

menta dicēs: Amē amen dico vobis: ſi q̄s
ſermonē meū ſeruauerit: mortē non gu/
ſtabit in eternū. Gloſa. Hic diſcat homo
leſus nō malū reddere: ſed bonū. Ex ta/
libus tñ beneficijs peiores ſūt effecti di/
cētes: Nūc cognouimus qꝛ demoniū ha
bes. Beda. Sicut accepta ɔtumelia bo/
nus melioꝛ ſit. Jta mali de bñficijs fiunt
deteriores. Aliqui tñ ex beneficijs melio
res fiunt. Unde dī Rom.xij. Si eſurierit
inimicus tuus ciba illū. ſi ſitit potuꝫ da
illi. hoc enim faciēs carbones ignis cō/
geres ſup caput eius. Carbones iſti ſcđꝫ
Gloſaꝫ: ſūt vel feruoꝛ charitatis ad quā
amplius incitant̄: vel amoꝛ ſp̄us ſancti
ad quem inflamātur: vel ardoꝛ peniten/
tie ad quam prouocātur.

ℭ Dñica palmaꝝ. Sermo p̄mus.

Cum appropin
quaſſet ieſus hieroſolymis
ꝛ veniſſet bethphage ad mon
tem oliueti ꝛc̄. Mat.xxi. Appropiquāte
die paſſiōis appropinq̄re voluit xp̄s lo/
co paſſiōis: vt volūtarie ſe pati oñderet.
Et quāuis ſepe hierl'ēꝫ aſcēderet: nunq̄
tñ aliquē honorē ſibi voluit exhiberi ni/
ſi mō cū ad paſſioneꝫ ibat: vt ex hoc det̄
itelligi ꝙ in morte ſanctoꝝ viroꝝ nō eſt
dolēdū ſed poti⁹ gaudēdū. ꝛ ꝙ ſua paſ/
ſio erat ſibi in gaudiū ꝛ magnuꝫ feſtum
agendū. ꝛ ꝙ p̄ſecutōes p̄pter xp̄m debe/
mus gaudēter appetere. mūdanos autē
honores vitare: ſicut fecit xp̄s qui regiū
honorē fugit: vt habet̄ Joā.vi. Ad locū
autem paſſionis hodie gaudēter acceſ/
ſit. ℭ Jn hoc euāgalio quantum ad tria
inſtruimur ꝛ informamur. ℭ Primo vt
carnem noſtrā mortificemus. ꝛ eius vi/
tijs dominemur. qđ notat̄ p̄ hoc ꝙ xp̄s
ſuper aſinā aſcēdit. Aſina ē caro noſtra
ſuper quā tunc aſcēdimus cū eam ratōi
ſubijcimus ꝛ eam mortificamus. Et iſta
mortificatio hꝫ triplicē graduꝫ. ¶ Qui/
dā enim ſic mortificant ꝙ cū prius viue
rent ſcđm appetituꝫ ſenſualitatis tanq̄
beſtiales: poſtmodū viuere incipiūt ſcđꝫ
imperiū rationis tanq̄ homines ratōa/
les. Et iſta mortificatio ē magna. ¶ Alij
ſic mortificant ꝙ omnē actum carnalem
cōtēnunt ꝛ inquātū poſſibile ē puritatē

carbons

angelice ſe cõiungũt: ⁊ iſta ẽ maior. Alij ſic oẽs paſſiões vincũt ⁊ oĩa carnalia ⁊ terrena ↄtẽnũt ⁊ ſola ſpũalia ↄcupiſcũt et deo ꝑ amorẽ ſe vniunt ⁊ intima charitate ſe cõiũgũt: ⁊ iſta eſt maxima. Ex his patet ꝙ quadruplex ẽ homo. ſ. brutalis ratõalis: angelicus: ⁊ diuinus. ¶ Brutalis eſt: qui viuit more beſtiaꝝ. Beſtia eĩm ſemꝑ ad terram reſpicit. Tales ſunt auari qui ſemꝑ terrena ↄcupiſcunt. ps. Oculos ſuos ſtatuerunt declinare in terraȝ. Beſtia vna femina non eſt contenta ſed plures inuadit. Tales ſunt luxurioſi q̃ vxore propria nõ ſunt cõtenti. Hieremie v. Unuſquiſqȝ ad vxoreȝ proximi ſui hinniebat. Ibidem. E qui amatores in feminas ⁊ emiſſarij facti ſunt. Beſtia igitur non regitur ratõe: ſed fertur impetu ſue nature. Tales ſunt ſuperbi qui nõ reguntur ratõe: ſed ꝓpria volũtate dicentes: Sic volo ſic iubeo ſit ꝓ ratõe voluntas. Bernar. An non tibi videtur beſtia beſtialior eſſe homo ratõe vigens ⁊ ratione nõ vtens. ¶ Homo rationalis eſt qui viuit ſecũdum imperiũ ratõis: qui tam inter cõiugia q̃ inter diuitias ⁊ honores diſcrete ſe habet. De talibus diciť. i. Corinth. vi. Qui habẽt vxores tãquam non habẽtes ſint. ⁊ qui vtuntur hoc mũdo tãquaȝ nõ vtanť ⁊ qui gaudẽt tãquã non gaudẽtes. Ille habet vxorẽ tãquaȝ nõ habeat qui eã vtitur non ad voluptatis expletionẽ: ſed ad liberoꝝ ꝓcreationem. Ille vtitur hoc mũdo tãquaȝ nõ vtatur qui diuitias retinet non ad voluptatem: ſed ad neceſſitatem: ⁊ pauperuȝ ſuſtentationẽ. Ille gaudet tãquam non gaudeat qui inter ꝓſpera non efferť ꝑ elationeȝ: ſed humiliter recognoſcit ſue infirmitatis imꝑfectionẽ. ¶ Homo angelicus eſt qui ab omni actu carnali abſtrahitur. Iuxta illud Luce. xx. Filij huius ſeculi nubunt ⁊ tradunť ad nuptias. Illi autem qui digni habebunť illo ſeculo nec nubẽt: nec ducẽt vxores. Equales enim angelis ſunt. Ille eſt etiaȝ homo angelicus qui cuncta inferiora deſpiciens ſolo amore dei paſcitur. Iuxta illud Thob. xij. Etenim cum eſſem vobiſcum videbar quidem manducare ⁊ bibere: ſed ego cibo inuiſibili ⁊ potu qui ab hominibus nõ poteſt videri vtor. ¶ Homo diuinus eſt qui totaliter eſt conuerſus in deum. Deus quideȝ eſt charitas. ⁊ eſt ignis: ⁊ eſt amor. Ille igitur eſt homo diuinus qui totus eſt cõuerſus ĩ charitatem. Unde dicit Chryſo. de ſcõ paulo. Ut eĩm ferrum miſſum in igneȝ totuȝ efficitur ignis: ſic paulus charitate ſucꝯenſus totus effectus eſt charitas. Ille eſt homo diuinus qui totꝰ feruet per ardorem dei. Quem ardoreȝ petebat. Auguſti. dicens: O amor qui ſemper ardes ⁊ nũquaȝ extingueris: deus meus accẽde me. Ille eſt homo diuinus qui totꝰ in quieſcit per amoreȝ. Canti. v. Nũciate dilecto quia amore langueo. ¶ Secundo ĩ euãgelio erudimur vt operibus bonis ⁊ officijs que nobis magis competũt inſiſtamus. Nõ eĩm omnibus omnia competũt. Ambro. in lib. de officijs. Sepe quod alterũ decet alterũ nõ decet. aliud iuueni aptuȝ. aliud ſeni. aliud in periculis. aliud in rebus ſecundis. Unde ſecũdum philoſophũ verecũdia in iuuene eſt laudabilis nõ in ſene. Silẽtiũ etiam laudabile eſt ĩ muliere: magis q̃ in viro. Et timor ſecũdũ Augu. in nobis eſt laudabilis: quẽ tamẽ in deo ponere eſt blaſphemia reprehẽſibilis. Et ideo in iſta ꝓceſſiõe xp̃i nõ vnus omnia faciebat: ſȝ alij aſinaȝ adducebant. Alij veſtimẽta ĩ via ꝓſternebãt. Alij ramos oliuaꝝ ⁊ palmarum cedebãt. Alij iumento veſtimẽta imponebãt. Alij iubilabãt. Unuſquiſqȝ illud officium debet aſſumere ad qḋ videt idoneũ magis ſe eſſe. ¶ Quidam ſunt quibus magis competit aſſumere opera penitẽtie ſicut ſunt penitẽtes viri. De quibus Luce. iij. Facite fructus dignos penitentie. Ille fructus dignos penitentie facit: qui in corpore habet macerationẽ: ⁊ in cordẽ cõtritõeȝ. Iſti ſignificanť per illos qui aſinam ⁊ pullum ad xp̃m deducebãt. Sicut per aſinaȝ caro: ſic per pullum aĩa deſignať. Ille igitur aſinaȝ ⁊ pulluȝ ad chriſtuȝ adducit qui ⁊ carneȝ ſuaȝ dat deo per mortificationẽ ⁊ animaȝ per cõtritioneȝ. ps. Cor meum ⁊ ca. exul. in deuȝ vi. Tunc caro exultat quãdo puritate ĩduiť. Tũc cor exultat quãdo gaudẽs conteritur. Iuxta illud

Aug. Uerus penitẽs ſemper doleat: ⁊ d̄ dolore gaudeat. ¶ Alij ſũt quibus magis cõpetit aſſumere opera virtutũ: orationũ: ⁊ gratie: ſicut ſũt viri perfecti. Iſti ſignificanť per illos qui veſtimẽta ſua in via ſternebãt. Ueſtimẽta anime diuerſorũ colorũ: ſunt varietates diuerſarũ virtutũ. De quibus diciť in ps. Aſtitit regina a dextris tuis ĩ veſti. deau. circũ. varietate. Charitas eĩm facit colorem aureũ. humilitas nigrũ. puritas albũ: meditatio paſſionis xp̃i rubeũ: cõtemplatio celeſtiũ viridem. Iſta veſtimenta virtutũ tũc in via ſternimus: quãdo ea in exẽplũ alijs prebemus. Ceſa. Benedicta illa deo aĩa cuiꝰ humilitas alteriꝰ cõfundit ſuperbiam. cuius patiẽtia ꝓximi extinguit iracũdiaȝ. cuius obediẽtia pigritiam alterius tacite increpat. cuius feruor inertiam alieni corporis ſuſcitat. qui ꝓximi ſui turbatum pre ira oculũ cordis gratia cõſolatiõis atqȝ edificatõis illuminat. Ꝑ Alij ſunt quibus magis competit exercitare ſe circa opa miſericordie Iſti ſignificanť per illos qui ramos oliue ferebant. Oliua ſignum eſt pacis. Unde Romani quãdo pacẽ dabant ramum oliue mittebant. Oleũ fomentũ ẽ luminis: ⁊ ſupeminet liquoribus vniuerſis. Ex quibus patet ꝙ ipſa miſericordia valet homini in vita: q̄ deũ ſibi pacificat. Hoc ſignatũ ẽ Geñ. viij. Ubi colũba attulit ramũ oliue in ſignũ diuine clementie. Ualet in morte: quia inſtar lucerne viaȝ illuminat: ne aĩa in tenebras cadat. Thob. iiij. Elemoſyna ab omni peccato ⁊ a morte liberat: ⁊ nõ patiť aĩam ire ĩ tenebras Ualet poſt mortẽ: quia aĩam in celũ ſubleuat. Unde dñs de monte oliueti ĩ celũ aſcẽdit: q̄ ipſa miſericordia in celũ deducit. ¶ Alij ſunt quibus magis competit intẽdere circa victoriam tẽtationum: ſicut ſunt de nouo cõuerſi qui multas patiuntur tentationes. Et ideo oportet ꝙ ſint parati ne ex improuiſo feriant. ⁊ habeant timorẽ dei tãquam ſcutum: ⁊ iuſticiam bonoꝝ operũ tãquaȝ gladiuȝ. Iſta tria tanguntť Eccle. ij. Fili accedens ad ſeruitutem dei ſta in iuſticia ⁊ timore ⁊ prepara aĩam tuam ad tentationeȝ. Iſti ſignanť per illos qui ramos palmarum ferebant. Palma ſicut dicit Iſido. a fulmine non feriri ꝓhibeť: q̄ tales a fulmine diabolice tentatiõis feriri non poſſunt. Unde dicit de martyribus Apoca. vij. Palme in manibus eorum. ¶ Alij ſunt quibus magis competit intẽdere circa expoſitiones ſcripturaꝝ ſicut ſunt predicatores deuoti. Iſti ſignanť per apoſtolos qui veſtimenta ſua iumento impoſuerunt. Unde dicit Hiero. ibidem veſtimenta que iumento ſupponũtur eſt doctrina virtutum. vel per veſtimenta diſcretio ſcripturarum intelligi poteſt: ſiue eccleſiaſticoꝝ dogmatum varietates: quibus niſi aĩa iſtructa fuerit ⁊ ornata ſeſſorẽ habere dñm nõ mereť. Iſti igiť veſtimenta iumẽto ſupponũt qui per ſuas exhortatões animã erudiũt a peccatis: abſtrahũt: virtutibus ornãt ⁊ cõponunt vt ſic ibi chriſtus ſedeat ⁊ quieſcat. Alij ſunt quibus magis cõpetit attẽdere circa deuotionẽ orationũ: ſicut viri cõtemplatiui. Iſti ſignificanť per illos qui clamabant dicẽtes: Oſanna filio dauid ⁊c̃. Ubi notať ꝙ in nr̃is orõibus triplex cõditio eſſe debet. ¶ Prima eſt magna deſiderij intẽtio: qḋ notať in hoc ꝙ clamabant. Intẽſum eiȝ deſideriũ animi ẽ quaſi magnus clamor in auribus dei: ſicut dixit dñs moyſi nihil loquenti. Exodi. xiiij. Quid clamas ad me. ¶ Secunda ẽ magna ſpei cõceptio: quod notať in co ꝙ dicit: Filio dauid. Multũ enim ſperare debemus ꝙ noſtras orões exaudiat: tum q̄ pater miſericordiaȝ habuit. De quo di. i. Macha. ij. Dauid in ſua miſericordia cõſecutus eſt ſedem regni in ſecula. Tũ q̄ frater noſter eẽ voluit: dum de ſtirpe dauid carnẽ aſſumpſit. Berna. Puto me iaȝ ſpernere nõ poterit os ex oſſibꝰ meis: ⁊ caro de carne mea. ¶ Tertia eſt magna diſcretio. qḋ notať cũ dicitur: Oſanna in excelſis. Et ẽ oſanna ſecũdũ Remigiũ ↄpoſitũ ex corrupto ⁊ integro: quaſi oſi anna. i. obſecro ſalua. Oſi enim ſonat ſalua. Anna ẽ interiectio obſecrãtis: ſicut pape admirãtis. Diſcretio eiȝ orantis notať in hoc qḋ diciť. oſanna in excelſis. Qui eĩm petit ſalutẽ corporalem petit in infimis. ⁊ ideo non petit diſcrete. Qui autẽ petit celeſtẽ: petit in ex

celſis. Matthei.vi. Querite primū regnū dei. ¶ Tertio erudimur vt pſperitatem mūdanā ſalubri triſtitia temperemus: qđ notat p hoc qđ dñs tanto honori ⁊ letitie lachrymas immiſcuit qñ vidēs ciuitatē ſup illam fleuit. Luc.xix. Mundana eīz pſpitas ē ſicut vinū purū qđ cito inebriat ⁊ inſanire facit: niſi ex cōſideratōe aduerſitatis alicuius tpet. Eccle.vij. Cor ſapiēs vbi triſtitia ē: ⁊ cor ſtultoꝝ vbi letitia. Refert Lactantius ꝙ poete tres furias eē dixerūt. ſ. libidinē: cupiditatē: ⁊ irā. Sed deus iſtis certos terminos dedit vt hō vtat cōcupiſcētia ad filioꝝ pcreationē: cupiditate ad neceſſarioꝝ puiſionē: ⁊ ira ad ſubditoꝝ correctionem. hec ille. Jđ aūt vocant furie: qꝛ niſi reprimant tāquā furioſe ⁊ inſane ſe hñt. ¶ Nā libido adeo inſanit ꝙ trahit aīam ad voluptates illicitas. Sap.ij. Vino pcioſo ⁊ vnguētis nos impleam⁹: ⁊ nō ptereat nos flos tpis. Nemo nr̄z ſit exors luxurie noſtre. ¶ Cupiditas trahit ad rapinas. ⁊ vſuras. ⁊ fraudulētias. Sap.xv. Exiſtimauerūt luſum eē vitā ⁊ ꝯuerſationem vite cōpoſitā ad lucrū: ⁊ oportere vndecūqꝫ ēt ex malo acqrē. ¶ Ira trahit ad vindictas: ⁊ inimicitias: ⁊ iniurias multas. Sap.ij. Opprimamus paupem iuſtū ⁊ nō parcamus vidue nec veterano: nec reuereamur canos multi tpis: ſit aūt fortitudo nr̄a lex iuſticie. Reprimēde ſunt igit iſte furie. ¶ Primā furiā. ſ. libidinē reprimebat qui dicebat Thob.viij. Tu ſcis dñe ꝙ nō luxurie cauſa accipio ſororem meā: ſed ſola poſteritatis dilectione. Eccle.xxv. A carnibus tuis abſcinde illā ne ſemꝑ abutat te. ¶ Secūdā furiā ſ. cupiditatē reprimebat apl's qui dicebat. i. Thimo.vi. Hñtes alimēta ⁊ qbus tegamur his cōtenti ſimus. ¶ Tertiā furiā. ſ. irā reprimēdā docebat. Job.xxxvi. Non te ſupet ira vt aliquem opprimas. Prouer.x. Fatuus ſtatim indicat iram ſuā q āt diſſimulat iniuriā callidus ē ⁊c.

¶ Sermo ſecūdus.

Ecce rex tuus venit tibi māſuet⁹. Dñs noſter ieſus xp̄s in hūc mūdū veniēs ſemꝑ ⁊ vbiqꝫ dilexit pauptatē ⁊ humilitatem. ſ. in natiuitate. in vita. in morte. ⁊ poſt mortē. Nam in natiuitate habuit humilē ⁊ pauperē mrēm. in vita pauperem ſocietatē. in morte pauperē lectū ſ. crucē qui adeo fuit ſtrictus ꝙ duo pedes ibi quieſcere ñ potuerūt: ſed vn⁹ ſup aliū fuit cōfixus. Poſt mortē aūt habuit pauperē ſepulturā qꝛ nō in pprio ſꝫ alieno ſepulchro poſit⁹ fuit. Ita ēt nūc pauperem habuit equitaturā. ſ. aſinā ⁊ pulluꝫ: ū dicit ꝑpheta: Ecce rex tuus venit tibi manſuetus. vbi dicit quattuor i iſto rege fuiſſe. ¶ Primo fuit in eo ſublimitas diuina cū humana infirmitate. cum dr̄: Ecce rex tuus. fuit eīm rex inquantū deus ſumm⁹. ſꝫ tuus inquātū factus eſt hō īfirmus. Ex quo habet quātū deſcenderit qm̄ de diuina ſublimitate vſqꝫ ad humanā īfirmitatē. Nō eīm deſcēdē magis potuit qđ inde manifeſtat. Qđ infra nām diuinam ē natura angelica. Infra naturā angelicā ē natura humana. Infra naturā humanam ē pena. Infra penam ē culpa. Infra culpam vero nihil ē qꝛ nihil inferius ē peccato. ¶ Chriſtus ergo deſcēdit infra naturā diuinam qꝛ minor ſeipſo factus eſt. Phil.ij. Semetipſum exinaniuit formā ſerui accipiens. ¶ Secūdo deſcēdit infra naturā angelicā. qꝛ paulomin⁹ ab āgelis minoratus. in ꝙtū. ſ. āgeli hñt nāz ipaſſibilē ⁊ ipe hūit paſſibilē. ps. Minuiſti eū paulomin⁹ ab angelis. ¶ Tertio deſcēdit infra naturam humanā inquātū opprobriū hoīuꝫ factus. ps. Ego aūt ſum vermis ⁊ nō homo. videbat enīz eē minor omni alio homine qui ſic fuit deſpectus. ſic fuit conſputus. ſic deturpatus. ſic humiliatus. Yſa.liij. Non ē ei ſpēs neqꝫ decor ⁊ vidimus eū ⁊ nō erat aſpectus. vnde nec reputauimus eū. ¶ Quarto deſcēdit vſqꝫ ad penā. Circa penā aūt triplex eſt gradus. Eſt enim quedaꝫ pena multū ignominioſa ſicut ē ſuſpēſio in patibulo vbi latrones puniūtur. Eſt quedam multuꝫ doloroſa ſicut eſt excoriatio quam fuit paſſus ſanctus Bartholomeus: ⁊ aduſtio quam fuit paſſus ſanctus Laurentius. Eſt quedaꝫ que vtrūqꝫ habet ſicut ē crucifixio. Erat enim ignominioſa quia erat pena latronum. Et doloroſa. Tum

ppter neruoſitatē: quia fit in locis neruoſis ⁊ maxīe ſenſibilib⁹. Tū pp pōderoſitatē. qꝛ ipꝫ corꝑis pōdus pēdētis cōtinue auget dolorē. Tū pp diuturnitatē qꝛ nō ſtatīz moriunt ſicut illi qui gladio feriunt. Vſqꝫ ad culpā aūt nō deſcēdit. Tū qꝛ deus erat in quē peccatū cadē nō poterat. Tū qꝛ decebat vt nullū haberet peccatū: qui nr̄a veniebat auferre peccata. ¶ Secūdo fuit in eo imēſa charitas cū magna nr̄a vtilitate. cū dr̄: Venit tibi. ſ. ad vtilitatē tuā. In hoc eīz oſtēdit infinita eius charitas. qꝛ ideo ad nos venit vt per ſuā paſſionē nr̄am procuraret ſalutem. De qua charitate dr̄ Jo.xv. Maiorem hac dilectionē nemo habet vt animā ſuam ponat quis p amicis ſuis. ⁊ ponitur hic vltimū ſignū amoris. Amor eīz per quattuor ſigna manifeſtat. ¶ Primo per verba. quādo eīm cor ē plenū amore tunc os redūdat vel abūdat in ſermone. Luce.vi. Ex abūdantia cordis os loquitur. ¶ Secūdo p collata beneficia ⁊ iſtō ē maius ꝙ primū. Multi eīm bona verba vel amatoria dicerēt qui non ſeruirēt de rebus ſuis. Grego. Probatio dilectionis exhibitio eſt operis. ¶ Tertio p obſequia perſonalia. ⁊ iſtud adhuc ē maius. Multi enim ſeruirent de ſubſtantia ſua qui non ſeruirēt de perſona ſua. Gene.xxix. Seruiuit iacob p rachel ſepteꝫ ānis. ¶ Quarto per aduerſa. ⁊ iſtud eſt vltimū vltra quod aliud nō inuenitur. Multi eīm darent perſonā ſuam ad ſeruiendum qui non darent animam ſuaꝫ ad moriendum. De iſto ſigno dicitur. ij. Corinth.xij. Libentiſſime impendam ⁊ ſuperimpendar ego ipſe p animab⁹ veſtris. Iſta auteꝫ quattuor ſigna amoris deus humano generi oſtendit. Tempore enim legis ⁊ pphetaruꝫ oſtendit ſuū amorem per verba: quia tunc homini documenta dedit per que ad vitam peruenire potuit. Leuiti.xviij. Cuſtodite leges meas atqꝫ iudicia que faciens homo viuet in eis. Baruch.iiij. Beati ſum⁹ iſrael: quia que deo placent ſunt manifeſta nobis. Deinde oſtendit nobis amorem ſuum per beneficia. Et hoc in lege: ante legem: ⁊ poſt legē: quia omni tēpore beneficia ſua dedit. ſ. bñficia tēporalia: corporalia ⁊ ſpūalia. ⁊ pmiſit etiā dare celeſtia. Matthei.vi. Nōne aīa plus ē ꝙ eſcha. ⁊ corpus plus ꝙ veſtimentuꝫ. Querite ergo primū regnum dei. Nomine autem anime intelligunt bona ſpiritualia. Noīe corꝑis bōa corꝑalia Noīe veſtimēti bōa tpalia. Noīe regni dei bona celeſtia. Eſt ergo ſēſus. Nō ſitis ſolliciti ꝗrere niſi bona celeſtia: quia pat veſter qui vult vobis dare bona celeſtia: dabit ſpūalia. ⁊ ſi dabit bona ſpūalia dabit ⁊ corporalia. ⁊ ſi dabit bona corporalia dabit ⁊ tēporalia. Quia qui dat maiora dabit ⁊ minora. Tandeꝫ chriſtus ad nos venit e ſignū amoris quod ē per obſequia perſonalia nobis oſtendit quādo p triginta tres ānos perſonaliter nobis ſeruiuit infirmos ſanando. mortuos ſuſcitando. demones expellēdo. Act.x. Qui pertranſiuit benefaciendo ⁊ ſanando oēs oppreſſos a diabolo quoniam deus erat cum illo. Vltimo oſtendit ſignum amoris quod eſt per aduerſa. qꝛ ſecūdū Bernar. Pro nobis paſſus eſt dura verba. duriora v̄bera. duriſſima crucis tormenta. ¶ Tertio in iſto rege fuit māſuetudo cum benignitate. cum dicitur māſuetus. Dr̄ aūt māſuetus quaſi manu aſſuetus: ſicut auis domeſtica dr̄ manſueta: qꝛ ad oſtenſionē fruſti carniū ſtatim venit ad manū. Deus eīm olim erat valde durus. qꝛ quātūcūqꝫ vocaret non veniebat. ſ. in carnem. ſed modo ſic factus eſt manſuetus ꝙ ad modicū deſiderium noſtrū venit ad cor nr̄m. Sap.vi. Preoccupauit qui ſe concupiſcūt vt illis ſe prior oſtendat. Multi autem ſunt tāquam aues contumaces ⁊ ſilueſtres: quia lꝫ deus ad eos veniat bona propoſita inſpirādo. ipſi tamen ad eum ire nolūt ſuis inſpirationibus obediendo. Job.xxiiij. Ipſi fuerunt rebelles lumini. ¶ Notandū autem ꝙ aues tribus de cauſis ad dominos ſuos non reuertunt: aut quando ſunt nimis replete: aut quādo ſunt i deuoratione prede occupate: aut quādo nō ſunt bene domeſticate. Sunt autem quidam qui ad xp̄m non veniūt: quia diuitijs ſunt nimis repleti. Deut.xxxij. Incraſſatus ē dilectus ⁊ recalcitrauit. Alij qui ſpurcitijs peccatorum ſunt ple-

nꝰ: ſimiles coruo q ad arcaꝫ nõ redeũt: qꝛ
deuoratõi cadauerꝝ ſe dedit. Alij q adhuc
nõ ſũt bene domeſticati. Aialia aũt ſiue
aues multipl'r domeſticanꝰ. Quedaꝫ ex
flagellatõe vel aliena vel ꝓpria. Aliena
ſicut leo q domeſticaꝰ qñ catulus coram
eo flagellaꝰ. Uel propria ſicut catulus q
domeſticaꝰ qñ ſepius verberaꝰ. Quedã
domeſticanꝰ ex lõga cohabitatõe cũ ho/
minibꝰ vel domeſticis aialibus. Quedã
ex vini ſũptõe: ſicut pueri dãt auibus vi
nũ bibere qñ ad loquendũ volũt eas do
cere. Quedã ex beneficioꝝ ĩpẽſione. Nõ
eĩm eſt aliqđ aial ita ſilueſtre qđ ex bñfi/
cijs ñ fiat lene. Et tñ aliq adeo ſũt ſilue/
ſtres ꝙ domeſticari nõ pñt. Nec ex ꝯſide
ratõe flagellati leonis .i. xp̄i. Luce. xxiij.
Si i viridi ligno hoc faciũt: in arido qđ
fiet. Nec ex immiſſiõe alicuꝰ aduerſitatis.
Hiere. vi. Fruſtra ꝯflauit ꝯflator. Mali/
tie. n. eoꝝ nõ ſũt ꝯſũpte. Nec ex lõga cõ/
uerſatõe cũ viris ſanctis. imo qđ deteriꝰ
eſt aliqñ bonos ꝯmaculant. Oſee. vi. In
domo iſrael vidi horrẽdum. Ibi fornica
tõe effraim ꝯtaminatꝰ eſt iſrael. Nec ex
potu diñici ſanguinis quẽ xp̄s nobis di/
miſit ad bibẽdũ. Deuꝰ. xxxij. Sãguineꝫ
vue biberẽt meraciſſimũ. Nec ex aſſidu/
is bñficijs. Hiere. xxxij. Feriam cũ eis pa
ctũ ſempiternũ ⁊ nõ deſinã eis bñfacere.
¶ Quarto i iſto rege fuit humilitas cũ
lenitate cũ dr̄. Sedens ſuper aſinã. Ma
gna humilitas fuit ꝙ ſup aſinaꝫ ſedere
voluit talis actatis. Quod tribꝰ de cau
ſis fecit. ⁋ Primo vt ſupbiã prelatorum
multoꝝ ꝯfunderet q dlectanꝰ in multis
⁊ magnis equis: in frenis argẽteis: i ſel/
lis depictis: calcaribꝰ deauratis: ⁊ alijs
põpis. Uñ poſt illud. Sedẽs ſup aſinaꝫ
ſubdiꝰ Zach. ix. Et diſpergã q̃drigaꝫ de
effraim ⁊ equũ de hieruſalẽ. Bern. Mi/
niſtri xp̄i ſunt: ⁊ ſeruiũt antixp̄o. honora
ti incedũt de bonis dñi q deo honorẽ nõ
deferũt. In his quoqꝫ q̃tidie viget mere
tricius nitor. hiſtrionicus habitꝰ. regiꝰ
apparatus. plus calcaria ꝙ̃ altaria ful/
gẽt. Idẽ. Miror de clericis q aliud eſſe
volũt ⁊ aliđ videri: habitu milites: q̃ſtu
ruſtici: actu neutrũ exhibẽt: qꝛ nec vt mi
lites pugnãt: nec vt ruſtici laborant: nec
vt clerici euãgelizant. ⁊ dũ vtrũqꝫ appe/
tunt: vtrũqꝫ ꝯfundũt. ⁋ Scđo vt ſuper
mãſuetos ſe q̃eſcere demõſtraret. Nõ. n.
q̃eſcit ſup dextrarios. i. ſupbos nec ſup
paleſredos. i. vanaglorioſos: ſed ſup aſi
nã. i. aiaꝫ manſuetã. Chryſ. Nõ ſedet in
curru aureo precioſa purpura fulgens:
Nec aſcẽdit ſup feruidũ equũ diſcordie
amatorẽ ⁊ litis ſed ſup aſinã tranquillita/
tis ⁊ pacis amicã. ⁋ Tertio vt in quo ſta
tu hõ erat oñderet: qꝛ ſilis erat beſtijs ⁊
iumẽtis. Hoc ſignatũ eſt Daniel. iiij. vbi
dr̄ de nabuchodonoſor. Eijciẽt te ab ho/
minibꝰ ⁊ cũ beſtijs atqꝫ feris erit habita
tio tua. fenũ vt bos comedes. Septem
quoqꝫ tp̄a mutabunꝰ ſup te. Sicut autẽ
dr̄ in hyſto. ſchol. Iſta nõ ẽ paſſus ſcđm
corpis imutatõeꝫ. ſed ſcđm mẽtis aliena
tõeꝫ. Et ſublatus eſt ei ſenſus ⁊ vſus lin
gue. Et videbaꝰ ſibi ꝙ eẽt bos ſiue taurꝰ
in anterioribꝰ. in poſterioribus aũt leo.
Daniel quoqꝫ ꝓ eo orabat ita ꝙ ſeptem
tp̄a. i. ſeptẽ anni ad p̄ces ſuas in ſeptem
mẽſes redacti ſũt. In qbus ſeptẽ menſi/
bus ꝑ q̃draginta dies inſaniã patiebaꝰ.
per alios vero q̃draginta ad cor reuer/
ſus flebat ⁊ orabat: ita ꝙ ex magnis fleti
bus oculi eius vt caro facti ſunt. Multi
aũt ad eũ exibãt ⁊ euꝫ videbãt. Cõpletis
aũt ſeptẽ mẽſibꝰ reuocatꝰ eſt. Noluit. n.
ſtatim regnare: ſꝫ vſqꝫ ad ſeptem annos
pniaꝫ egit. panẽ ⁊ carnes nõ comedẽs ⁊
vinũ nõ bibẽs. Ex hac hyſtoria quattuor
eliciunꝰ. ⁋ Primo q̃lis ẽ hõ in ſtatu pec
cati: qꝛ ſimilis beſtijs. p̄s. Hõ cũ in hono/
re eẽt nõ intellexit: ꝯparatꝰ eſt iumentis
inſipiẽtibꝰ ⁊ ſilis factꝰ eſt illis. Bern. Ec
ce quõ de grege beſtiaꝝ facta ẽ nobis cre
atura: puto iumẽta dicerẽt: ſi loq fas eẽt
Ecce adã quaſi vnus ex nobis factus eſt.
⁋ Scđa q ſint illa pctã que aiam aſſimi/
lãt beſtijs: que qđẽ ſunt luxuria ⁊ feroci
tas nimia. hoc ſignaꝰ ex hoc ꝙ ſibi vide
baꝰ ꝙ eẽt bos ſiue taurꝰ in anterioribus
⁊ leo in poſterioribꝰ. Nã in tauro feruẽs
luxuria: in leone effrenata ſupbia ſigni/
ficaꝰ. ⁋ Tertio q̃liber hõ dꝫ eſſe in ſtatu
pnie: qꝛ dꝫ orõnibus ⁊ fletibꝰ inſiſtere: ⁊
alioꝝ ſanctorũ ſuffragia iplorare. Que
quãte virtutis ſint pꝫ: qꝛ daniel per ſuas
orõnes ſeptẽ annos mutauit i ſeptẽ mẽ/
ſes. Jaco. vlti. Multũ. n. valet dep̄catio

iuſti aſſidua. ⁋ Quarto qual'r homo ſe
debeat hẽre poſt pactã pniaꝫ: qꝛ. ſ. debet
ſemꝑ timere ⁊ vſqꝫ ad mortem in bonis
opibus pſeuerare. Eccl'. v. De ꝓpiciatu
pctõꝝ noli eẽ ſine metu. Eiuſdem. xviij.
Ne verearis vſqꝫ ad mortem iuſtificari:
qm̄ merces dei manet in eternũ ⁊c̃.

¶ Sermo tertius de eodem.

Plurima autẽ tur
ba ſtrauerũt veſtimenta ſua in
via ⁊c̃. Maioreꝫ ſemper i vita
ſua xp̄s familiaritatẽ habuit cũ paupe/
ribus humilibꝰ ⁊ ſimplicibꝰ: ꝙ̃ cũ diuiti
bus potẽtibꝰ ⁊ ſapiẽtibus: imo de oibꝰ
diuitibꝰ nõ hũit aliquẽ amicũ niſi vnuꝫ
ſoluꝫ. ſ. zacheũ. de quo habeꝰ Luce. xix.
Et de oibus potẽtibꝰ niſi vnũ ſolũ. ſ. cẽ/
turionẽ. De quo habeꝰ Mat. viij. Et de
oibus ſapiẽtibꝰ niſi vnũ ſolũ. ſ. nichode
mũ. De quo habeꝰ Joã. iij. Hinc ẽ ꝙ ho/
dierna die qñ diuites potẽtes ⁊ ſapien/
tes. i. ſcribe ⁊ pharifei mortẽ xp̄i tracta/
bãt: tũc paupes humiles ⁊ ſimplices. i.
turbe xp̄m honorabãt ⁊ ip̄m ꝓceſſional'r
in hieruſalẽ deducebãt. ¶ Notãdũ autẽ
ꝙ in hac die triplex ꝓceſſio celebratur.
¶ Prima eſt quã xp̄s de mõte oliueti vſ/
qꝫ in hierl'em honorabil'r fuit aſſociatꝰ.
De qua ꝓceſſione agiꝰ in euãgelio hodi
erno. In qua ꝓceſſione ſcđm Bern. tri/
plex obſequiũ xp̄o fuit exhibitũ. Primũ
a iumẽto cui inſedit. Scđm ab his q ve/
ſtimẽta in via pſternebãt. Tertiũ ab his
q ramos de arboribus cedebãt. Poſſu/
mus etiã addere quartũ qđ fuit exhibi/
tum a pueris qui eũ laudabãt. Per iſta
igiꝰ ſignificaꝰ ꝙ debemus deo ſeruire ⁊
obſequiũ exhibere de oibus q̃ in nobis
vel circa nos ſũt. ¶ Primo de vocibꝰ nr̄is
vt. ſ. deũ laudemus. Iſtud dẽſignabaꝰ in
pueris qui xp̄m laudabãt. Et iſtud obſe
quiũ eſt deo valde acceptũ. p̄s. Sacrifi/
ciũ laudis honorificabit me. Debet aũt
iſta laudatio fieri corde: ore ⁊ ope. Aug.
in li. homel. Qui nõ p̄ualet laudare vo/
cibus laudet bonis opibus aſſiduis: bo
nis orõnibus: bonis cogitatiõibus. Sũt
aũt qdam qui laudãt ore ſed non corde.
Matth. xv. Populus hic labijs me ho/
norat: cor aũt eoꝝ longe eſt a me. Alij ſũt
qui laudãt ore ſed non ope. Aug. vbi ſu/
pra. Si male viuis ⁊ bona dicis non me
laudas. ſi ceperis bene viuere ⁊ meritis
tuis tribuis nõ me laudas. Rurſus ſi fu
eris q̃ſi iuſtus ⁊ de iuſticia tua inflatꝰ in
ceſſeris ⁊ alios in tui cõpatõe ꝯtẽpſeris
non me laudas. ⁋ Scđo debemꝰ ſeruire
deo de rebꝰ nr̄is: vt. ſ. miſericordie opa
faciamꝰ ⁊ oñdamꝰ. qđ ſignificaꝰ i illis q
ramos oliuaꝝ ferebãt. Per oliuã eiꝫ mi
ſericordia ſignificaꝰ q̃ ſex ramos hꝫ: qꝛ
ſex miſericordie opa ꝯtinet: q̃ ſũt veſtio:
poto: cibo: tectũ do: viſito: ſoluo. Quot
ergo miſericordie opa facimꝰ q̃ſi tot ra/
mos de hac arbore icidimus. Quilibet
aũt ramus huius arboris deũ ad miſeri
cordiã iclinat. Mat. v. Beati miſericor
des: qm̄ ipſi miſericordiã cõſequentur.
⁋ Tertio debemꝰ deo ſeruire de exẽplis
nr̄is: vt bona exẽpla ꝓximis p̄beamus.
Iſtud ſignificaꝰ in illis q ſua veſtimẽta
in via pſternebãt. Veſtimẽta aũt aie ſũt
ipſa bona opa. Apoc. xvi. Btũs q vigilat
⁊ cuſtodit veſtimẽta ſua ne nudus ãbu/
let. Illi igiꝰ veſtimẽta ſua i via ſternũt q
p bona ſua opa exẽplũ bñ viuẽdi proxi/
mis tribuũt. Sũt q̃dã qui iſta veſtimẽta
nolũt in via ſternere ſꝫ ſemꝑ i dorſo tenẽ
nolẽtes aliq̃ bona opa coraꝫ alijs facere
timẽtes ianis glie motũ icurrere. Cũ tñ
dicaꝰ Mat. v. Sic luceat lux vr̄a co. ho.
⁊c̃. Aug. ſi times iſpectatores non hẽbis
imitatores. Debẽt igiꝰ ⁊ iteriꝰ tenere ſin
cerã itentõeꝫ: ⁊ exteriꝰ bona opa oñdere
ad edificatõeꝫ. Bern. Sic ſit opꝰ i publi
co vt tñ intẽtio remaneat i occulto. Alij
ſũt q nõ ſternũt veſtimẽta ſua ſꝫ aliena: q
ſ. hñt mala opa ſꝫ bona v̄ba. De qbus dr̄
Mat. xxiij. Quecũqꝫ dixerint vobis ſer
uate ⁊ facite. ſcđꝫ opa eoꝝ nolite facere.
Alij ſũt q nõ ponũt in via veſtimẽta ſua
ſed laqueos ⁊ retia. ſicut p̄lati q hñt ma
laꝫ vitã ⁊ piculoſam doctrinã q ſũt alijs
in ſcãdalũ ⁊ ruinã. Oſee. v. Laqueus fa/
cti eſtis ſpeculatõi ⁊ rethe expanſuꝫ ⁊c̃.
⁋ Quarto debemꝰ ſeruire deo de cordi/
bus nr̄is: vt. ſ. corda virida ⁊ florida ſem
per geramꝰ: qđ ſignificaꝰ i illis q ramos
palmaꝝ ferebãt. Palma. n. floret i vere:
autũno: eſtate ⁊ hyeme. Per ver ſignifi/
caꝰ iuuẽtus vbi oĩa floret. per autũnum

ſenectus vbi folia cadūt. per eſtatē pſpe
ritas. p hyemē aduerſitas. Illi igiť ſūt
ſicut palma quoꝝ coꝛ nūquā areſcit. ſed
ſemp viret. ⁊ in iuuētute p feruoꝛē. ⁊ in
ſenectute p pſeuerātie vigoꝛē: ⁊ inter p/
ſpera p patiētiā. ps. Juſtus vt pal. flo.
⁊c. ℭ Quinto debemus ſeruire deo de
coꝛpoꝛibus nr̄is: vt. ſ. xp̄m in coꝛpoꝛe no
ſtro per moꝛtificationē poꝛtemus. Illi
tales ſignificanť per iumētū cui xp̄s inſe
dit: qui dicit cū pp̄heta. Ut iumentum
factus ſum apud te. De talibus dicitur
i. Coꝛ. vi. Gloꝛificate ⁊ poꝛtate dominū i
coꝛpoꝛe veſtro. Coll. iij. Moꝛtificate mē/
bra vr̄a que ſunt ſuper terrā. Non dixit
viuificate vel occidite. ſed moꝛtificate.
Illi viuificāt qui coꝛpus ſuū in delitijs
nutriūt. ⁊ in mēbris ſuis vitia regnare
pmittunt. De quib⁹ dī. i. Thimo. v. Ui/
dua que i delitijs ē viuēs moꝛtua ē. Illi
occidunt qui pre nimia abſtinētia ſic ſe
debilitāt ꝙ cū vitijs naturā necant. Jō
monet ap̄ls ibidē. Noli adhuc aquā bi/
bere: ſʒ modico vino vtē pp̄ ſtomachū ⁊
frequētes tuas infirmitates. Illi moꝛti/
ficant qui naturā nutriūt ⁊ vitia extin/
guūt. De quibus dī Roma. xij. Exhibea
tis coꝛpoꝛa veſtra hoſtiā viuētē ⁊c. vt di
cit. Gre. Hoſtia quippe imolať ⁊ viua eſt
quādo ab hac vita hō non deficit. ⁊ tn̄ ſe
carnalib⁹ ꝺſiderijs occidit. Scd̄a pceſſio
fuit qua a hierlm̄ vſqȝ ad caluarie locū
ignominioſe ē deductus. De qua legiť i
paſſione que in miſſa hodie recitať. Ab
iſta pceſſione quidam receſſerunt ſed po
ſtea redierunt. ſicut apoſtoli qui relicto
eo fugerunt ⁊ fidē amiſerūt: ſed poſtmo
dum fidem recuparantes redierūt ad xp̄ʒ
Quidam receſſerunt ⁊ nūquaʒ redierūt
ſicut iudas qui abiens laqueo ſe ſuſpen
dit. Quidā nūquam receſſerunt ſic vir/
go beata ⁊ cetere mulieres q̄ iuxta cru/
cem ieſu ſemper ſteterunt. Sed cuʒ pri/
ma pceſſio fuerit magne letitie ⁊ iſta
ſit magne triſtitie: quare eccleſia vtran/
qȝ cōiungit. ſ. letitiā ⁊ triſtitiā legēs euā
geliū qd̄ ē tanti gaudij ⁊ honoꝛis. ⁊ paſ/
ſionem que fuit tanti ludibrij ⁊ doloꝛis.
Pōt dici ꝙ hoc fit trib⁹ de cauſis. ꝑ Pri
ma ē vt oſtendať quāta in volūtate hu/
mana ⁊ dignitate mūdana ſit inſtabili

tas ⁊ breuitas. Bern̄. Ab eodē populo ⁊
in eodē loco ⁊ ipō tpe pacis diebus iter
poſitis: pꝛio cū tanto triūpho ſuſcept⁹ ē
⁊ poſtea crucifixus ē. O quā diſſimile eſt
tolle tolle crucifige eū: ⁊ benedictus qui
venit in noīe dn̄i. O quā diſſimile eſt: rex
iſrael: ⁊ nō habemus regē niſi ceſarem:
ꝙ diſſimile ē rami virentes ⁊ crux: flo/
res ⁊ ſpine. Cui pſternebanť veſtimenta
aliena: ecce ſuis exuiť ⁊ ſoꝛs mittiť ſuper
ea. Cui dixerūt. Oſanna. i. ſalua obſecro
tūc dixerūt alios ſaluos fecit ſeipm̄ ſal/
uum facere nō pōt. ℭ Secūda ē vt oſtē/
datur ꝙ tēperanda ē mūdana pſperi/
tas meditatōe. ſ. moꝛtis vel alicuius ad/
uerſitatis de facili cōtingentis. Jō enim
nimia pſperitas ſalomonē infatuauit
qꝛ ipſam tēperare neſciuit. Jſtā pſperita
tem ⁊ mūdanā letitiā hodie xp̄s ⁊ eccl̄ia
tēperauit. Chꝛiſtus dupl̄r. Pꝛimo i hoc
qꝛ honoꝛē ſibi exhibitū in tanta humili/
tate ſuſcepit: qꝛ nō ſup palefredū ſʒ ſup
aſinam ſedere voluit. Secūdo in hoc ꝙ
tanto honoꝛi lachꝛymas admiſcuit dū
ſup hierlm̄ fleuit: vt habeť Luce. xix. Ec
cleſia ēt mundanā pſperitatē tēperādā
docet dū letitie pceſſionis adiungit tri
ſtitiam paſſionis. Ber. Optime pceſſioni
paſſio eſt coniuncta vt diſcamus in nul/
la letitia huius ſeculi fiduciam habere:
ſcientes quia extrema gaudij luctus oc/
cupat. ℭ Tertia ē vt oſtendať quanta i
his qui honoꝛē appetunt ſit fatuitas. Fa
tuus enim eēt qui cum honoꝛe ad moꝛ/
tem deduci vellet. Fugit xp̄s in vita ho/
noꝛem regiū: vt habeť Joā. vi. Nūc autē
ad moꝛtē vadens ſuſcipit honoꝛem im/
penſum vt oſ̄dat ꝙ cum hec vita qdam̄
ſit curſus ad moꝛtē: tale ē in vita hac ho
noꝛem appetere quale eēt ad moꝛtem cū
honoꝛe velle pparare. Greg. Qui pꝛeſen
ti ſuauitate capiť quaſi ꝑ amena pꝛata
ad interitū duciť. Moꝛs igiť adueniēs
oſ̄dit fatuitatē eē in hac vita pſperita/
tē vel honoꝛes querere. Fatuum enim ē
tot diuitias cōgregare cū non poſſit hō
niſi ſaccū ⁊ ciliciū ſecū poꝛtare. Job. xvi.
Saccū cōſui ſup cutē meā ⁊c. Fatuum ē
coꝛpus in delitijs enutrire qd̄ poſtmodū
vermes in cibus debent habere. Eiuſdē
xvij. Putredini dixi pater me⁹ es ⁊ ma/

ter mea ⁊ ſoroꝛ mea vermibus. Fatuum
ē ſup alios velle exaltari quem in breui
cōtingit a beſtijs cōculcari. Eccle. x. Cū
enim moꝛiť homo hereditabit beſtias:
ſerpētes: ⁊ vermes. ℭ Tertia pceſſio eſt
quā hodie facit eccleſia in qua plura no
tanť myſteria. ℭ Pꝛimū ē qꝛ oꝛdiate de
bent incedere. Si enim aliquis ſubſiſte
ret vl̄ retro rediret vel nimis curreret p
ceſſionem turbaret. Subſiſtunt tepidi ⁊
negligentes. Apoc. iij. Utinaʒ frigidus
eſſes aut calidus: ſed qꝛ tepidus es ⁊c.
Retro redeunt recidiuantes. Luc. ix. Ne
mo mittens manū ſuam ad aratruʒ ⁊ re
ſpiciens retro ⁊c. Currūt preſumentes.
Pꝛoue. xiij. Subſtantia feſtinata minue
tur ⁊c. ℭ Secūdū ē qꝛ cito rami oliuaꝝ
⁊ palmaꝝ vbi haberi poſſunt debent de
ferri. per oliuam miſericoꝛdiā deſignať
Amb. in libꝛo ſermonum. Sine cauſa ra
mū oliue poꝛtat qui opera miſericoꝛdie
non amat. Per palmā ſignificať victo/
ria. Tū qꝛ arboꝛ illa dedicata erat marti
Tum qꝛ victoꝛes inde coꝛonabanť. Am/
bꝛo. vbi ſupꝛa. Sine vtilitate palmā poꝛ/
tat quem diabolus decipiendo ſuperat.
ℭ Tertiuʒ ē qꝛ cruces poꝛtanť ⁊ cāpane
pulſantur. vt demones videant vexilla
dei ⁊ audiant tubas dei: ⁊ ſic territi fugi
ant. Propter hāc cāʒ pulſanť campane
⁊ cruces exaltanť quādo tēpeſtates con/
citantur. ℭ Quartū ē qꝛ verſiculi clau/
ſis ianuis decantanť. Quod fit dupl̄ici
de cā ℭ Quarū vna ē lr̄alis ex eo ꝙ fue
runt a clauſo pꝛimitus decantati. Theo
dulphus enim aurelianenſis ep̄us falſe
apud Ludouicū imperatoꝛē ab inuidis
accuſatus: ab ipō eſt in cuſtodia andega
uis mancipatus qui in ramis palmaruʒ
illos verſus a ſe editos preſente impera/
toꝛe ⁊ pceſſione clauſus in carcere: apta
tamen feneſtra decantauit. Qui intantuʒ
imperatoꝛi placuerūt ꝙ moꝛ a vinculis
ipm̄ abſoluit. ℭ Secūda ratō ē myſtica.
Tempus enim illud ſignat tēpus vete/
ris teſtamenti in quo adhuc ianua re/
gni celeſtis clauſa erat. ⁊ velamē legaliū
adhuc poſitum erat. ſed in paraſceue ⁊
ianua fuit aperta quātum ad precij ſolu
tionem: ⁊ velamina remota quātum ad
myſterioꝝ expoſitionē. Et tūc iō verſus

agyos in aperto decantatur ⁊ coꝛtine
que velabant altare penitus remouen
tur.

ℭ In die ſancto paſche. Sermo pꝛim⁹.

Maria magdale
ne ⁊ maria iacobi ⁊ ſalome
emerūt aromata ⁊c. Mar. vl.
Pauci ſunt qui amicū diligāt in vita: qꝛ
fere oēs amicū diligūt pꝑter ſua nō p/
pter ſe. Eccle. vi. Eſt amicus ſocius men
ſe ⁊ non permanebit in die neceſſitatis.
Paucioꝛes qui diligāt in moꝛte. imo ſe/
pe filij parentibus aduerſanť quādo in
moꝛte volūt aliqua oꝛdinare. Paucīſſi/
mi q diligāt poſt moꝛtē: qꝛ paſt modicuʒ
tp̄s amici obliuiſcunť. ps. Obliuioni da
tus ſuʒ tāquā moꝛtuus a coꝛde. Iſte aūt
ſancte mulieres xp̄m dilexerūt in vita:
qꝛ ſequebanť eū predicantē. Lu. viij. Se/
quebať eū maria magdalena ⁊ ioanna
vxoꝛ chuze procuratoꝛis herodis ⁊ alie
multe que miniſtrabāt ei de facultatib⁹
ſuis. Dilexerūt in moꝛte qꝛ ſociauerūt ſe
ei in cruce pēdēti. Jo. xix. Stabat iuxta
crucē ieſu mater eius ⁊c. Dilexerūt poſt
moꝛtē: iō vnguēta parauerūt vt coꝛpus
ei⁹ inūgerēt. Et hoc ē ꝙ dī maria magda
lena ⁊ iacobi ⁊ ſalome ⁊c. In hoc igitur
euāgelio de tribus fit mētio. ℭ Pꝛimo d̄
ſcāꝝ mulieꝝ deuotiōe. Quaꝝ deuotio
oſtēdiť quātum ad tria. ℭ Pꝛimo quā/
tū ad numerū perſonaꝝ. Deſcribunť eiʒ
tres. ſ. maria magdalena: ⁊ maria mater
iacobi. ſ. minoꝛis. ⁊ maria filia ſalome.
Pꝛima xp̄o nihil attinebat niſi fide ⁊ de
uotione. Due ſequētes erāt eius mater/
tere. Unde dī. Ex ioachim cleopha ſalo
me tres āna marias quas habuit iuxit
ioſeph alpheo zebedeo. Unius hec mr̄
hec q̄ttuoꝛ illa duoꝝ. Jūcta. n. ioſeph. ſ.
bt̄a virgo fuit mr̄ vnius. ſ. xp̄i. Jūcta al/
pheo fuit mr̄ q̄ttuoꝛ. ſ. iacobi minoꝛis: ſi
monis: ⁊ iude: ⁊ ioſeph. Juncta zebedeo
fuit mr̄ duoꝝ. ſ. iacobi maioꝛis ⁊ ioānis
euāgeliſte. ℭ Secūdo oſtēdiť eaꝝ deuo/
tio quātum ad opus deuotū. cū dī. Eme
runt aromata. i. vnguēta aromatica. Cō
ſuetudo enim erat iudeoꝝ vngē coꝛpoꝛa
moꝛtuoꝝ vt ꝯſeruareť a fetoꝛe: ab icine/
ratōe: ⁊ a vermiū coꝛroſione. Sʒ ille mu

lieres erāt decepte: q: cū corpus xp̄i dei/
tate eēt imbalſamatū ſi per mille ānos i
terra iacuiſſet nō potuiſſet putrefieri nec
incinerari nec inde vermes generari. ps.
Nō dabis ſanctū tuū videre cor. ¶ Ter/
tio oſtendit car̄ deuotio quātū ad op⁹
feſtinū. cū dr̄. Et valde mane. Sz ſi erat
valde mane quō iam ortus erat ſol. dicē
dum ꝙ ille mulieres in ciuitate habita/
bant. ſepulchrū aūt extra ciuitatem erat
⁊ ſic valde mane venerūt. i. venire incepe
runt: ſed iaz ortus erat ſol quādo perue
nerunt. Uel ſol dupl̄r dicitur ortus vel
quātū ad fulgorē ſuum qui dr̄ aurora. vl̄
quātum ad ſperam ſuam. Primo modo
ortus erat ſol. Unde dicit Augu. Orto iā
ſole. i. cum celū ab orientis pte iam albe
ſceret. Uel noīe ſolis xp̄s intelligit qui
dupl̄r fuit ortus. ſ. de matris vtero p na
tiuitatem penoſaz. ⁊ de ſepulchro p re/
ſurrectionez glorioſam. Eſt ergo ſenſus
valde mane veniunt. ſed tamē verus ſol
i. xp̄s qui prius fuerat ortus natiuitate
carnali: iam erat ortus natiuitate celeſti
Quod aūt dr̄ vna ſabbator̄ intelligēdū
ē prima die a ſabbato que nūc dn̄ica dici
tur: Dies eīm alr̄ a iudeis. alr̄ a romāis.
alr̄ noīant ab eccleſia. Judei enim no/
minant ipos a ſabbato dicētes. pria ſab
bati. ſecūda ſabbati. ⁊ ſic de alijs. Et hoc
ꝓpter reuerētiam ſabbati in quo de⁹ re/
quieuit: in quo opa ſua perfecit: ⁊ quem
pre oībus ſanctificauit. Romani noīant
dies a planetis ⁊ maxime ab illo qui pri
me hore illius diei dn̄atur. Et q: ſol dn̄a
tur prime hore diei dn̄ice. ideo illū diem
vocabant diē ſolis. ⁊ ſic de alijs. Diē au
tem ſabbati vocabant diē ſaturni: q: prie
hore illius diei dn̄at ſaturnus. Eccleſia
nominat dies a ferijs dicens: Feria ſecū
da. Feria tertia. ⁊ ſic de alijs. Et ē idem
feria qd̄ ceſſatio. Unde antiqui diez ſo/
lēnem feriam appellabāt: q: ab ope ſer/
uili ceſſabant. Uel dr̄ feria a feriēdis vi/
ctimis: q: in diebus feſtiuis ſacrificia of/
ferebant. Modo aūt eccleſia oēm diem
appellat feriā. q: omni tpe a vitijs ē ceſ/
ſandum. Uel dr̄ feria a fieri: q: oēs dies
facti ſunt. per fiat ⁊ factum ē ps. Dixit ⁊
facta ſunt. Gen. i. Fiat lux ⁊ facta ē lux. ⁊
factū ē veſpere ⁊c. Sed quare beata vir

go cū iſtis mulieribus ad monumētum
nō venit. dici pōt ꝙ triplici de cā. ¶ Pri
ma ē q: nō potuiſſet ſuſtinere vidē ſepul
chrum filij quin gladius doloris animā
eius pforaſſet. ¶ Secūda ē q: in paraſce
ue ⁊ ſabbato tātū ſe macerauerat ⁊ fleue
rat ꝙ pre nimia debilitate ſuſtinē ſe non
valebat. Unde ſecūdū Bernar. Oportu/
it ꝙ de loco paſſionis inter manus diſci
pulor̄ tāquam ſemiuiua ad domū ppri
am deferreret. Aug. Illa qppe pia ma/
ter imani dolore eiulans ⁊ pectora deli/
cata cōtūdens: ita ipa viſcera oia fatiga
uerat ⁊ mēbra vt iam ſenſu deficiēs vix
puenire potuiſſet ad xp̄i funus. ¶ Ter/
tia ē q: ſciebat ꝙ chriſtus reſurrexerat ⁊
ꝙ in monumēto corpus nō erat. Et pie
credēdū ē ꝙ ante oēs ſibi iam apparue/
rat. qd̄ tripl̄r oſtēdi pōt. ¶ Primo p au/
ctoritatē. Sedulius eīm agēs de xp̄i ap/
paritione dicit: Semp virgo manēs hu/
ius ſe viſibus aſtans Luce palaz domi/
nus prius obtulit. ¶ Secūdo per roma
ne eccleſie approbataz cōſuetudinē. Sū
mus enim pontifex in die paſche ad ſan
ctam Mariā maiorē primā facit ſtatio/
nem: per hoc inuēs beate marie primaz
factam fuiſſe apparitionē. ¶ Tertio per
quādam moralē rōem. Chriſtus eīm pce
pit honora patrē tuū ⁊ matrē tuam. Sz
qualis honor eēt ſi aliquis de vltra ma/
re veniēs pſonas extraneas primo viſita
ret ⁊ matrē de ſua abſētia deſolatā vltio
viſitandā accedēt. Sic xp̄s matrē non
multū honoraſſet ſi prius alios ō ſua re/
ſurrectiōe letificaſſet ⁊ tandem matri de
ſolate apparuiſſet. ¶ Secūdo fit mētio
de monumenti clauſione ⁊ aptione cum
dicit: Quis reuoluet nobis lapidez ⁊c.
Monumētū eniz tripliciter clauſū erat
ſ. grādis lapidis ad hoſtiū aduolutōe:
ſigilli appoſitiōe: ⁊ militū deputatione.
Et tō mulieres non ſpabant ſe poſſe in/
trare: q: ⁊ lapidē tam grādē remouē nō
poſſent. ⁊ milites eas fugarent. ⁊ ſigillū
pſidis frāgere non auderēt. Chriſtus au
tem qui exiuit de clauſo vtero matris ⁊
qui intrauit ad diſcipulos ianuis clau/
ſis ipe de ſepulchro exiuit ſaluis ſigillis
Dicit in hiſtoria ſcholaſtica ꝙ āno do/
mini. Mccc xx. cuidā monacho ſancti lau

opationes ⁊ in eo ſentit per ſenſus cor/
poreos: ⁊ tale corpus eſt viuū. Eſt tn̄ ali/
qd̄ corpus qd̄ oīno caret ſenſu ⁊ motu: ſi
cut lapis q nec ſentit nec p ſe mouet niſi
ab alio moueat. Sic igit xp̄s oſtendit ꝙ
corpus ſuū vere viuebat: q: ſpūs ſu⁹ cor/
pori ꝯiūctus erat q̄tū ad motū: q: moue
bat ipm nō vſq3 ad monumentū. mō ap/
parēdo mulieribus. mō vſq3 in caſtellū
emaus. mō vſq3 ad diſcipulos clauſos i
hierl̄em. mō de hierl̄ez vſq3 in galileaz.
mō de galilea vſq3 in montē oliueti. mō
a mōte oliueti vſq3 in celuz. Cōiūctus ēt
erat q̄tū ad ſenſuz q: videbat audiebat
⁊ comedebat. In comeſtione tn̄ q̄ttuor
ſūt. ſ. maſticatio: traiectio: digeſtio ⁊ dri
uatio. Quātū ad iſta q̄ttuor xp̄s an̄ paſ/
ſionē vere comedebat: poſt reſurrectōez
aūt comedebat q̄tū ad duo. Primo q: ⁊
cibū maſticabat ⁊ in corpus traijciebat:
ſed nō quātū ad duo ſequētia: q: nec ci/
bū in ſtomacho digerebat: nec ad mēbra
driuabat. Quid ergo ō illo cibo fiebat?
pōt dici ꝙ virtute deitatis abſumebat:
ſicut aq̄ īmiſſa in igne abſumit ab igne.
Un̄ dicit glo. Luce vlti. Māducauit po
teſtate nō neceſſitate. Aliter. n. abſorbet
aquā terra ſitiēs: aliter radius ſolis can
dēs. Illa indigētia: ille ptāte. ⁋ Siquis
igit vult ſcire vtrū a pctō ſit reſuſcitat⁹
⁊ veraciter viuat: videat ſi hēat ſenſuz ⁊
motū. Sūt. n. q hn̄t ſenſuz. i. fidem recte
de deo ſentiēs: ſed nō hn̄t motū. ſ. ſe per
bona opa exercitātes: ſicut mali xp̄iani.
Iſti nō ſūt viui ſed mortui: q: ſicut dicit
Jaco. ij. Fides ſine operibus mortua eſt
⁋ Alij ſūt q nō hn̄t ſenſum: q: de deo re/
cte nō ſentiūt. vident tn̄ hēre motum: q:
aliq̄ de genere bonor̄ faciūt: ſicut hereti
ci. Iſti ēt ſūt mortui: q̄uis aliq̄bus vide
ant viui. Apoc. iij. Scio opera tua q: no
mē hēs ꝙ viuas ⁊ mortu⁹ es. ⁋ Alij ſunt
qui hn̄t ſenſuz fidei rectū ⁊ motū opera/
tōis bone: ſicut boni xp̄iani. Iſti veraci/
ter ſurrexerūt ⁊ viuūt. Titū. ij. Sobrie ⁊
iuſte ⁊ pie viuam⁹ in hoc ſeculo. Iſti. n.
viuūt pie q̄tū ad deū: ſobrie quātū ad ſe
ipſos: iuſte q̄tū ad ꝓximos. ⁋ Alij ſūt q
nec hn̄t ſenſuz nec motū: ſicut ſūt pleri/
q3 q falſo noīe dicunt xp̄iani: qui nec de
futura vita hn̄t fidē nec p bona opera ſe

mouent ſimiles lapidibus ⁊ ſtatuis que
nec ſentiūt nec ſe mouēt. ps. Simulacra
gētiuz argētū ⁊ aur̄. Os hn̄t ⁊ nō loquē
tur ⁊c. ¶ Tertio reſurrexit potēter vir/
tute ꝓpria. Inuenim⁹ aliqn̄ ꝙ viuus ſu
ſcitat mortuū: ſicut petr⁹ thabitā: vt ha/
bet Act. ix. Aliqn̄ mortu⁹ ſuſcitauit mor
tuū: ſicut corpus helisei ſuſcitauit quen
dā defunctuz in ſepulchro ſuo: vt habet
iiij. Reg. xiij. Sed nuſq̄ inuenit ꝙ aliq̄s
ſuſcitauerit ſeipm. Xp̄s aūt viuus ſuſci/
tauit mortuū: ſicut lazar̄. Et mortu⁹ ſu/
ſcitauit mortuos: q: in ſua paſſiōe mul/
ta corpa ſcōr̄ q dormierāt ſurrexerunt: ⁊
mortuus ſuſcitauit ſeipſuz. Juxta illud
Joā. ij. Soluite tēplū hoc: ⁊ in trib⁹ die/
bus excitabo illud. Per hoc dat itelligi
ꝙ ſācti viri q ſūt viui pn̄t ſuſcitare mor/
tuos in pctīs. Mortui aūt nec ſe nec ali
os ſuſcitare pn̄t. Si. n. carbones viui po
nant cū viuis: mutuo ſe iflāmāt āplius.
Si aūt carbones viui ponant cū mortu/
is eos accēdūt ⁊ viuificāt. Si aūt mortui
ponātur cū mortuis āplius ſe denigrāt.
Nā ſi boni morātur cum bonis in amore
dei amplius ſe inflāmāt. Unus eniz ab
alio diſcit patiētiā. ab alio tēperātiā. ab
alio humilitatē. ab alio pietatē. ⁊ ſic de
alijs. Prouer. xxvij. Ferrū ferro acuit ⁊
hō exacuit faciē amici ſui. Si vero boni
morātur cū malis ipſos ſepe viuificāt ⁊
inflāmāt. mō p ignita verba. mō p igni/
ta exēpla. mō per ignita merita. mō per
ignita deſideria. ps. Carbones ſuccenſi
ſunt ab eis. Ro. xij. Si eſurierit inimic⁹
tuus ciba illū. ſi ſitit potū da illi. hoc. n.
faciēs carbones ꝯgeres ſup caput eius.
Inimicus nr̄ eſt pctōr: inq̄tū pctōr quez
tūc paſcimus qn̄ ſacra doctrina ipz refi
cimus. Tūc potamus qn̄ p nr̄as orōnes
vinū ſancti ſpūs ſibi ꝓpinamus. Et tūc
carbones ſuper caput eius cōgerimus:
quādo ipſum in dei amore accēdimus.
Si vero mali morātur cum malis: tunc
āplius ſe dprauāt. Oſee. iiij. Sāguis ſan
guinē tetigt. Tunc. n. ſanguis ſan. tāgit
qn̄ vnus pctōr aliū ificit. ¶ Quarto ſur
rexit integral̄r. quare itegral̄r: q: depoſi
ta omni miſeria. Nihil eniz in eo fuit qd̄
glorificatū nō fuerit. Sic ⁊ nos integra/
liter reſurgamus vt nihil i nobis rema/

neat qđ a peccato non reſurgat. Jn hoīe
quidē ſunt potētia itellectiua: memorati
ua: affectiua ⁊ opatiua. Sunt igiť qui in
tellectiuā dant deo: memoratiuā pecca
to: affectiuā mūdo ⁊ opatiuā dyabolo.
Jn talibus tres ptes ſunt mortue. quar
ta viua: ⁊ ideo integralr nō reſurgunt.
Uiuūt eniꝫ quātū ad intellectiuā: q: ip
ſaꝫ dāt deo per fidē. Taliter etiā viuūt
demones. Jac.ij. Tu credis qm̄ vn⁹ eſt
deus ⁊ bñ facis. ⁊ hoc demones credūt
⁊ cōtremiſcūt. Sūt autē mortui qui me
moratiuā dāt peccatis de aliquib⁹ īmū
ditijs ⁊ iniurijs ⁊ carnalitatib⁹ ſep̄ſ⁹ me
morātes: ſimiles illis qui dixerūt Nume
ri.xi. Recordamur piſciū quos comede
bam⁹ in egypto. Jn mente nobis veni
unt cucumeres ⁊ pepones: porri: cepe ⁊
allia. Affectiuā etiā dant mūdo. aman
tes diuitias: delitias ⁊ honores: cū dicať
.i. Joan.ij. Nolite diligere mūdū neqꝫ ea
que in mūdo ſūt ⁊c̄. Operatiuā etiā dāt
dyabolo: q: faciūt opera dyabolo placi
ta ⁊ grata. Jo.viij. Uos facitis opa pa
tris veſtri. Jlle homicida erat ab initio:
⁊ in veritate nō ſtetit q: veritas nō eſt in
eo. Cū loquiť mēdaciū ex ꝓprio loquiť.
Sap.ij. Jnuidia dyaboli mors itroiuit
in orbē terrar̄. Job.xli. Jpſe rex eſt ſup
oēs filios ſupbie. Ex qbus verbis habeť
ꝙ opa dyaboli ſūt occidere: mēdacia di
cere: īuidere ⁊ ſupbire. ⁊ iō q talia opera
agūt: opa dyabolica faciūt. Ut ergo hō
integralr reſurgat oportet ꝙ deo totuꝫ
cor ſuū tribuat: vt. ſ. viuat in itellectiua
in deū veraciter credēdo. Uiuat in me
moratiua xp̄i paſſionem ⁊ dei beneficia
memoriter retinendo. Uiuat in affecti
ua deū ſuper oīa diligēdo. Uiuat in ope
ratiua pietatis opera faciēdo ⁊ ſic inte
graliter reſurgat ⁊c̄.

¶ Dñica p̄ma p⁹ paſcha. Sermo p̄m⁹.

CUm eēt ſero die
illa vna ſabbatorum ⁊ fores
eēnt clauſe ⁊c̄. Joā.xx. Poſt
paſſionē xp̄i diſcipuli remāſerāt in mul
to merore. Juxta illud Joā.xvi. Plora
bitis ⁊ flebitis vos. Unde cātať. Triſtes
erāt apl̄i de nece ſui dñi. Jn multo timo
re ideo tenebanť fores clauſe pp metum
iudeorū. Jn multo errore q: xp̄i reſurre
ctionē āpli⁹ nō ſperabāt. Uñ dixit vnus
ex eis Luc.vlt. Nos aūt ſperabamus ꝙ
ipſe eēt redēptur⁹ iſrael. Sed xp̄s reſur
gēs ⁊ eis appens meſtos letificauit. Jo
an.xvi. Jter̄ aūt videbo vos ⁊ gaudebit
cor veſtrū. Timidos ꝯfortauit. Luc.vlt.
Ego ſuꝫ nolite timē. Erroneos illumi
nauit. Jbidē. Tūc apuit illis ſenſuꝫ vt in
telligerēt ſcripturas. Jn hoc ergo euā
gelio tria ꝓponunť. ¶ Primo qualr me
ſtos letificauit cū dī. Uenit ieſus ⁊ ſtetit
in medio ⁊c̄. Et ſequiť. Gauiſi ſunt ergo
diſcipuli viſo dño. Jō in ipſo die reſur
rectiōis qnquies appuit illis. ſ. q marie
turbati erāt ⁊ q ꝯſolatiōe p̄cipue indige
bāt. ☞ Nā p̄mo appuit magdalene q̄ ſe
fletibus macerabat: vt habetur Joā.xx.
☞ Scđo ipſi ⁊ alteri marie q̄ anxie mul
tū erāt: vt habeť Mat.vlt. ☞ Tertio pe
tro q ꝓpter negationē in tribulatōe erat
vt habeť Luce vlti. Ubi aūt ſibi appuit
nō legiť niſi forte tūc qn̄ ad monumētū
cucurrit: vt habeť ibidē. Jn hyſtoria ni
ſcholaſtica legiť ꝙ petr⁹ qn̄ xp̄ꝫ negauit
in quādā fouea q̄ gallicāt⁹ dī fugit. ⁊ ibi
ꝑ tres dies in lachrymis fuit: ⁊ ibi forte
ſibi appuit. ☞ Quarto duob⁹ diſcipulis
eūtibus in emaus q multū triſtes erant:
vt habeť ibidē. ☞ Quinto diſcipulis cō
gregatis ⁊ i multo timore poſitis: vt ha
beť hic. Due p̄me ⁊ due vltime appitio
nes fuerūt manifeſte media īter eas q. ſ.
appuit petro fuit occulta. Hoc repñtat
ſacerdos in miſſa q qnquies ſe pplo ma
nifeſtat: ita tñ ꝙ due prime ⁊ due vltime
manifeſtatiōes fiūt voce apta. media fit
voce ſubmiſſa. nihilominus tñ ⁊ hodie
thome appuit qui in errore erat in quo
magna xp̄i pietas demōſtratur qui pro
pter vnū ſolum venit. Chryſo. Cōſidera
dñatoris clemētiā qualr ꝓ vna aīa oſtē
dit ſe vulnera hñteꝫ: ⁊ accedit vt ſaluet
vnum. Ex his patet ꝙ xp̄s lꝫ depoſuerit
paſſionē: nō tñ ꝯpaſſionē: ⁊ tñ honores
qttuor mala inducē ꝯſueuerūt. ſ. ☞ Obli
uiōeꝫ. ſicut legitur Gen̄.xl. ꝙ pincerna
ſuccedētib⁹ ꝓſpis oblit⁹ eſt iterptis ſui.
☞ Scđo elatiōnē. Greg. Plerūqꝫ ſi ad re
giminis culmē qs erigiť in elatiōnē p̄ti
nus ꝑmutať. Uñ ſaul q indignuꝫ priꝰ
ſe ꝯſiderās ſugerat: mox vt regni guber
nacula ſuſcepit itumuit. ☞ Tertio morū
mutationē. Uñ dī ꝙ honores mutāt mo
res. Qui eniꝫ prius habebāt mores mā
ſuetos icipiūt hēre pōpaticos. ☞ Quar
to iīcōpaſſionē. De his duob⁹ dī Amos
vi. Optimates capita populor̄ ingrediē
tes pōpatice domū dñi: nihil ꝯpatiebā
tur ſup ꝯtritōe dom⁹ ioſeph. Xp̄s auteꝫ
exaltat⁹ nec ſuor̄ pauper̄ oblitus fuit:
ſꝫ eos benigne viſitauit. Nec ſup eos ela
tus ſed eos frēs appellauit. Joā.xx. Ua
de aūt ad frēs meos ⁊c̄. Nec in moribus
īmutat⁹ ſed humilr cū eis comedit ⁊ bi
bit. Nec durus ſꝫ ꝯpaſſibilis fact⁹: ideo
diſcipulos in merore: timore ⁊ errore po
ſitos viſitauit ⁊ dulciter conſolat⁹ fuit.
¶ Scđo ponit qualr timidos ꝯfortauit
Quod qdē multiplr fecit. ¶ Prio exhiben
do verbū ꝯſolatōis cū dixit: pax vobis.
Ecc̄.xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros
ſic ⁊ verbū meli⁹ q̄ datū optimū. Et po
niť hic tribus vicib⁹ pax ad inuendū ꝙ
triplex pax a xp̄o nobis datur. ſ. tp̄is: pe
ctoris ⁊ eternitatis. Jn hui⁹ ſignificatio
nē in miſſa pontificalr pax noiať. Sed
p̄ma vice noiat eā vertēdo ſe ad populū
q: pax tp̄is aliqn̄ dať in miniſterio ſcōr̄
viror̄. Scđa vice n̄ ſe vertēdo: q: pax pe
ctoris nō acqriť tumultib⁹ pplor̄ ſe imi
ſcēdo ſed ſibi ſoli vacando. Tertia vice
a toto clero cantať q: pax eternitatis ab
oibus deſiderať. ¶ Scđo eos ꝯfortauit
oſtēdendo eis grāde miraculū ⁊ exēplū
cuꝫ dī. Oſtēdit eis manus ⁊ pedes. Mul
tū eniꝫ miles animari dꝫ quādo regem
fortiter dimicantē videt. Sic diſcipuli
multū animari debebāt vidētes xp̄m tā
fortiter dimicaſſe ⁊ viciſſe. Siqs ergo eſt
frigidus in amādo: videat latus xp̄i iux
ta cor perforatū ⁊ inflāmabiť ad amorē.
Cañ.viij. Pone me vt ſignaculū ſup cor
tuum ⁊c̄. Si eſt tepidus in operādo: vi
deat manus eius perforatas ⁊ incitabi
tur ad laborem. Yſa.xlix. Ecce in mani
bus meis deſcripſi te. Si eſt infirmus in
aduerſa ſuſtinēdo. videat eius pedes ꝑ
foratos ⁊ animabiť ad ſuſtinēdū. ps. Jn
tingať pes tuus in ſanguine. ¶ Tertio
ꝯfortauit eos ꝓmittēdo grāde auxiliuꝫ
cuꝫ dixit: ſicut miſit me pater ⁊ ego mit
to vos. ſ. ſicut pater me ad patiendū mi
ſit: ⁊ tñ ſemp mecuꝫ fuit. Joan.viij. Qui
me miſit mecū eſt: ſic ego ad patiendum
vos mitto: ⁊ tñ ſemp vobiſcū ero. Mat.
vltimo. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ oibus die
bus vſqꝫ ad ꝯſumationē ſeculi. ps. Cum
ipſo ſuꝫ in tribulatōe. Deus. n. tribula
tiōes noſtras ſupportat. ⁊ iō dicit cū ipo
ſum in tribulatōe. Ab ipſis nos liberat:
iō dicit eripiā eū. Et ꝓ ipſis remunerat:
ideo dicit glorificabo eū. ☞ Quarto eos
ꝯfortauit dādo grande ſolatiū cū dixit:
Accipite ſpm̄ ſanctū: vos. ſ. ꝯſolantē. iō
vocať paraclytus. i. cōſolator. ps. Secū
duꝫ multitudinē dolorū meor̄ in corde
meo conſo. leti. animā meā. Jmmo mul
to magis conſolatōes diuine ſuperāt tri
bulatōes mūdanas: ſicut linea pūctuꝫ:
hora momētū: dies horā: annus diē. De
duobus primis Yſa.liiij. Ad pūctuꝫ in
modico dereliq te: ⁊ in miſeratōib⁹ ma
gnis cōgregabo te. Jn momēto idigna
tionis abſcōdi faciē meā parūper a te ⁊
in miſericordia ſempiterna miſert⁹ ſum
tui. Tertiū patet ꝑ hoc ꝙ dicit Aug. ꝙ
dñs.xl. horis mortuus iacuit. qđ fuit tri
ſtitie: ⁊.xl. diebus reſurgēs cū diſcipulis
māſit. qđ fuit letitie. De quarto dī Yſa.
lxi. Predicarē annū placabilē dño ⁊ diē
vltiōis deo noſtro. Ecce ꝑ die vltionis
reddit annū placatiōis. ¶ Quinto eos
ꝯfortat dādo eis ſup alios grāde dñiuꝫ
cū dicit: Quorū remiſeritis peccata ⁊c̄.
Sicut eniꝫ aliqs rex mittēs aliquē prin
cipem dat ei ptāteꝫ in carcerē mittēdi ⁊
liberādi. Sic eſt ꝙ dicit dñs. Quor̄ re
miſeritis pctā ⁊c̄. Grego. Ecce nō ſolū de
ſemetipſis ſecuri ſūt: ſed ⁊ p̄ncipatū ſu
perni iudicij ſortiunť vt vice dei qbuſdā
pctā retineāt qbuſdā relaxēt. Hor̄ locuꝫ
tenēt epi. Grādis honor: ſꝫ graue pōdus
honoris. Durū quippe ē vt qui neſcit te
nere moderamina vite ſue iudex vite fi
at aliene. Chryſ. Sacerdos ⁊ ſi ꝓpriā be
ne diſpēſauerit vitam: aliorū vero nō cū
diligētia curā habuerit: cuꝫ pnitioſis in
gehēnā vadit. ¶ Sexto eos ꝯfortat pro
mittēdo grande premiū, cuꝫ dixit: Beati
qui nō viderūt ⁊ crediderūt. Et itelligiť
de fide formata. que hꝫ ſecū charitateꝫ ⁊
opa. Eſt eniꝫ neceſſaria fides: vt opa ſint

deo accepta.Heb.xi.Sine fide ĩpoſſibile ē placere deo.Charitas cũ fide: ne fides ſit vacua.i.Cor.xiij.Si habuero fidem: charitatē aũt non habeã:nihil ſum.Ope ra cũ fide:ne fides ſit mortua.Jac.ij.Fides ſine opibus mortua ē.Tertio ponit qualr xp̃s diſcipulos erroneos in fide cõfirmauit.Quod quidē fecit per omnes quinq̃ʒ corporis ſenſus.¶ Primo p auditum cũ dixit: Pax vobis.per hoc dās nobis exēplum vt ſemp habeamus verba pacis non diuiſionis . quod de multis dr̃ Eccl.xxviij.Lingua tertia multos cõmouit:⁊ diſperſit illos de gente in gētem.Contingit aliquãdo magnũ mõſtrũ ꝙ vnus homo tres liguas habeat.Una ē adulationis que blãdit in facie.Secũda detractõis:que mordet ĩ abſẽtia.Tertia diſſenſionis:que ſeminat iurgia.Oēs iſte lingue ſunt abſcindēde. Prima quia decipit.Yſa.iij. Popule meus qui beatum te dicũt:ipſi te decipiũt.Secũda: qr infamat.Unde Sapiens admonet nos ne cũ talibus aſſidui ſumus. Eccl.xxiij. Ne forte aſſiduitate tua infatuatus improperiũ patiaris:⁊ maluiſſes nõ naſci ⁊c̃.Tertia:qr cõturbat.Eccle.vij.Calumnia perturbat ſapiētes.¶ Secũdo p viſum cum dr̃.Oſtēdit ei manus ⁊ pedes. Quidã eim ex eis credebant ipm̃ eē ſpiritum:iõ dixit: Palpate ⁊ videte ⁊c̃.Alij ipm̃ corpus alienũ aſſumpſiſſe ⁊ nõ ſuũ: iõ dixit: Uidete manus ⁊ pedes meos ⁊c̃. Alij ipm̃ credebant aſſumpſiſſe corp⁹ ſuũ ſed nõ vere:ſed fantaſtice . Jõ dixit: Habetis hic aliquid quod mãducet ⁊c̃.Tertio per olfatũ :per hoc ꝙ in eos inſufflauit. Flatus enim ille valde odoriferus erat:qr ab illo pectore pcedebat qd̃ quaſi apotheca oium cariſmatuʒ erat.Nam erat quaſi odor myrrhe inquãtũ pcedebat a carne mortificata:quaſi odor thuris:inquãtũ ab anima deuota:quaſi odor balſami:inquantum a deitate precioſa. ¶ Quarto per guſtũ inquãtũ manducauit piſcē aſſuʒ ⁊ fauũ mellis. Jn fauo.n. eſt cera luminoſa ⁊ mel ſaporoſum. Jn xp̃o vero ſunt tres nature. ſ.aĩa:caro: ⁊ deitas.Jlli ergo comedũt piſcē aſſum:q delectant circa eius carnē crucifixã.Jlli mel cũ cera:qui delectant circa aiaʒ ei⁹ lucidã.Jlli fauũ:qui circa deitatē dulciſſimã.¶ Quinto p tactuʒ.cũ dicit: Jnfer digitũ tuũ huc ⁊c̃.Jn hoc dat nobis exēplũ vt vulnera peccatoꝝ nr̃oꝝ dim itamus tangi.i.reprehēdi. Sed ſũt quedã aĩalia que nõ pmittunt ſe tangi qr ſuperba ſunt:ſicut leo per quem ſupbi ſignantur.Quedam qr hiſpida ſunt:ſicut ericius.Quedã qr ſilueſtria ſunt:ſicut lup⁹ Supbi enim nõ pmittũt ſe tangi.ſ.reprehēdi pp ſuã arogãtiã.Tales eim vident pati illud apoſtema qd̃ dr̃.Noli me tãgē Exo.xix.Oīs qui tetigerit montē: morte moriat.Auari qui ſunt hiſpidi ⁊ ſpinis diuitiaꝝ pleni.nõ ſuſtinent ſe reprehēdi ij.Reg.xxiij.Siqs ſpias tãgere voluerit armabit ferro ⁊ ligno lanceato.Oportet ergo ꝙ ſit munitus armis ad ptegēduʒ ſ.lorica ferrea.i.ĩpenetrabili patiētia:⁊ ad feriendũ.ſ.lancea.i.obiurgatõe ſeuera.Luxurioſi aũt nõ ſuſtinēt ſe reprehēdi:qr ſilueſtres ſunt ⁊ nihil qd̃ ſit dei ⁊ ſalutis pcipe pñt.i.Cor.ij.Animalis hõ nõ pcipit ea que ſunt ſpũs dei.

¶ Sermo ſecũdus vnde ſupra.

Uenit ieſus et ſtetit in medio ⁊c̃. Magna dignatio eſt qñ deus ad ſeruos ſuos venire dignat. Maior qñ cũ eis ēt cõmorat.Joã.xiiij.Ad eum veniemus ⁊ manſionē apud eũ faciemus. Maxima qñ cũ eis ēt conuiuat.Apoc.iij.Cenabo cñ illo ⁊ ille mecũ.Siquis igit vult recipere deũ venientē ⁊ manentē ⁊ reficientem:ſeipm̃ diſponat.Non eim ad oēs venit nec cũ omnibus manſionē facit: nec oēs reficit:ſed tm̃ quinq̃ʒ genera perſonarum que in pñti euangelio notantur. ¶ Primo enim venit ad perſeuerantes: qd̃ notat cũ dr̃.Cum eſſet ſero die illa.ſicut enim per mane principiũ opis:p meridiem mediũ operis:ſic ⁊ per ſero finē opis intelligimus.Hora eim ſerotina eſt hora terminati laboris ⁊ recipiēde mercedis.vt habet Matthei.xx.Unde dicit Prouer.iiij.Juſtorum ſemita quaſi lux ſplendens pcedit ⁊ creſcit vſq̃ʒ ad perfectum diē.Lux ſplēdēs ē opus iuſti prout ē ĩchoatõe.Lux pcedens: put ē in pſecutione perfecta.dico put ē in cõſumatione.Jõ in lege pceptum erat vt deo tota hoſtia offerret.ſ.caput:corpus:⁊ cauda.Per caput intelligē poſſumus iuuētutē:que ē prima etas.per corpus virilē etatē.per caudã ſenectutē. Sed ſunt q̃dam qui dant diabolo ſuã iuuentutem: iſti auferũt de hoſtia dei caput. Alij qui dant ſimiliter diabolo ſuam virilē etatem ⁊ volũt deo dare ſolũmodo ſenectutem.iſti auferunt caput ⁊ corpus:⁊ deo offerunt ſolũ caudã.Nos aũt deo totuʒ offeramus:⁊ nr̃am iuuentutem bene incipiendo:⁊ nr̃am virilē etatem viriliter pſeqñdo:⁊ nr̃am ſenectutē feliciter cõſumãdo.De vnguēto aaron dicit pp̃ha. Sicut vnguētum in capite qd̃ deſcēdit ĩ barbã barbã aaron ⁊c̃. Per caput ĩnēt⁹ p barbã etas virilis:p orã veſtimēti ſenectus ĩtelligit:qr vnct oēʒ ſpũs ſancti dʒ hõ hēre in iuuētute ⁊ virilitate:⁊ cõſeruare in ſenectute.¶ Scd̃o venit ad quieſcētes:qd̃ notat:cũ dr̃:Una ſabbatorum. Sabbatũ enim quies interptat.Hinc eſt ꝙ apl̃i receperũt ſpũm ſanctũ ſedentes ĩ.a curijs noxijs qeſcētes.Et filij iſrael ñ receperũt mãna niſi poſtquã ptrãſierũt mare:qr nullus põt recipe mentis dulcedinē niſi hēat mētis qetē.Sũt tñ quidã q qeſcũt mēte ſʒ nõ corpe: ſicut ſerui dei qui carnē ſuã crucifigũt:mēte tñ cuʒ eo qeſcũt.Matthei.xi.Jnuenietis requieʒ aiabus vr̃is.Jſtud ē ſabbatũ.de quo leuiti.xvi. Sabbatũ reqetõis dñi ē: ⁊ affligetis aĩas vr̃as religione ppetua.Alij ſunt q qeſcũt corpe:ſʒ nõ mēte ſicut peccatores.Hiere.xlviij.Reqeuit moab in fecibus ſuis.Luc.xij.Aĩa mea habes multa bona reqeſce comede ⁊c̃. Jſtud tale ſabbatũ a demonibus irridet.Threñ.i. Uiderũt eã hoſtes: ⁊ deriſerũt ſabbata eius.Nõ eiʒ pñt hēre verã qetē in mēte ⁊ in corpe.Juxta illud.Yſa.lvij.Cor impij:quaſi mare feruēs:qd̃ quieſcē nõ poteſt.Alij ſunt q quieſcũt mēte ⁊ corpore: ſicut beati.yſa.xxxij.Sedebit ppl̃s me⁹ in pulchritudine pacis:in tabernaculis fiducie:in requie opulenta.Jſtud ē illõ ſabbatũ de quo dr̃ Yſa.vlti. Erit ſabbatum ex ſabbato:qr ex requie mentis puenit ad quietem eternitatis.Alij ſunt qui nec qeſcũt mente nec corpe:ſicut dãnati Hiere.v.Seruietis ibi dijs alienis die ac nocte qui non dabũt vobis reqeʒ.¶ Tertio venit ad clauſos qd̃ notat cuʒ dr̃. Et fores eēnt clauſe.ꝙ aũt dñs corp⁹ ſuum clauſis ianuis itroduxit:hoc fuit diuinũ miraculũ.Augu.Quidam ſic diſputant.ſi corpus erat quõ p hoſtia clauſa ĩtrare potuit:ſi cõprehēdis modũ nõ eſt miraculũ vbi defecit rõ ibi ē fidei edificatio.hoc eim fuit diuine ptãtis ĩdiciũ. Jdē.Queritis a me ⁊ dicitis.ſi p hoſtia clauſa intrauit:vbi eſt moles corporis. Et ego reſpondebo.Si ſuper mare ambulauit vbi eſt corporis pondus: ſed fecit iſtud dñs tãquam dñs.Nunquid ergo qr reſurrexit deſtitit eē dñs. Hoc etiã atteſtat ꝙ corpus habuit glorioſuʒ.cui⁹ natura ē vt corpus nõ glorioſum ſibi reſiſtere non poſſit.Grego.Quid mirũ eſt ſi ianuis clauſis poſt reſurrectõeʒ intrauit qui antea non aperto vtero virginis exiuit.Jn hoc ergo ꝙ ad clauſos venit: dat intelligi ꝙ venit ad illos qui portas ſenſuũ ſuoꝝ claudũt.Spãliter aũt porte oculoꝝ ſunt claudēde:qr ſunt magis periculoſe.Dauid eiʒ qr non clauſit:ĩ adulteriuʒ ⁊ homicidiũ cecidit.¶ Circa has aũt portas quattuor ſũt attēdēda.¶ Primo vt ĩ femias oculos nõ figamus.Aug. Oculi nr̃i ⁊ ſi iaciunt in aliquã feminarum in nullaʒ figant. Legit in vitis patrũ ꝙ qdã abbas frēm quēdã a pueritia in heremo nutritũ in ciuitatē duxit:⁊ cũ quaſdã formoſas mulieres vidiſſʒ ⁊ oculos in eas fixiſſet interrogauit cuiuſmodi res eēnt.Cui abbas:anſeres filii ſunt. Cum ergo ad monaſteriũ rediiſſent ille flens dixit abbati:Pater da mihi de anſeribus illis vnaʒ:qr anim⁹ meus ĩ amorē earuʒ exarſit. Tunc abbas fratres admonuit vt a ſpectaculis mulierũ cauerent.Naʒ hic inquit puer qui nũquã mulierē viderat:qr ſemel aſpexit incaute:ecce in quãtã cõcupiſcētiã exarſit.¶ Secũdo vt formoſas mulieres maxime fugiamus.Uñ legit ꝙ cũ paris helenaʒ duxiſſet.Philoſophi quidã ad eã vidēdũ pgētes ⁊ eius pulchritudinē vidētes vultum operuerunt dicētes:fugiamus fugiamus.Sicut enim naturaliter magis nocet oculis videre rem valde albaʒ ꝙ ni

gram: ſic magis nocet aíe reſpicere mu
lierem pulchrã ꝙ̄ fedã. Eccle. ix. Auer
te faciẽ tuã a muliere cõpta. ℭ Tertiõ vt
vidẽdo pulchras ꝙ̄ ſint fede interius co
gitemus. Animalia que linces vocantur
viſus ſui ſubtilitate corpora opaca pene
trare dicunt. Jn videndo igit mulieres
formoſas linceos oculos habeamus: ⁊ ꝙ̄ fe
de ſint interius cogitemus. Quid enim
aliud ẽ corp⁹ pulcherrime mulieris: ni
ſi pulcher ſaccus ſtercoris. Quis autẽ
tentari poſſet: ſi ſtercora videret. Cañ. iiij.
Pulchra es amica mea: abſqȝ eo quod i
trinſecus latet. i. pulchra es exterius: ſȝ
feda interius. ℭ Quarto vt a muliere li
bidinoſa aſpici deuitemus. Probabile
enim vr ꝙ qñ mulier virum libidinoſe
aſpicit: fumus libidinis ab eius oculis
aſcẽdens aerẽ inficit: ⁊ aer ſimilr infect⁹:
ſimiliter inficit oculos viri: ⁊ ſic infectio
ad cor aſcẽdit. Si enim ſuo viſu ſpeculũ
inficit mulier mẽſtruoſa ſcḋm phm. nõ ẽ
mirũ ſi aíam inficit mulier libidioſa. Si
cut enim baſilicus viſu ignito aues vo
lantes occidit: ſic aſpect⁹ mulieris igne
cõcupiſcentie inflãmatus aíam interfi
cit. Eccle. xxvi. Fornicatio mulieris i ex
tollẽtia oculorũ. Et dr fornicatio quaſi
fortis necatio: qȝ fortiter necat virum.
ℭ Quarto venit ad cõgregatos: qḋ no
tatur cũ dicit: Ubi erant diſcipuli con
gregati ⁊c. Matthei. xviij. Ubi duo vel
tres ſunt congregati in nomine meo ibi
ſum in medio eorum. Ex cõgregatione
enim multiplex vtilitas acquirit. ℭ Pri
ma eſt: quia tales non poſſunt extingui
a dei gratia. Uidemus enim ꝙ vna can
dela cito extinguitur: ſed multe cõiũcte
extingui nõ pñt. Serui dei ſunt lux mũ
di. Matthei. v. Uos eſtis lux mundi.
Sunt carbones accẽſi. ps. Carbones ſuc
cenſi ſunt ab eo. Sũt lapides igniti. Eze
chiel. xxviij. Jn medio lapidum ignito
rum ambulaſti. Sicut ergo lux ſiue ignis
non melius accendit ꝙ̄ ignem igni ap
plicando: ſic ſerui dei non melius inflã
mantur ꝙ̄ inſimul habitando. Et ſicut
carbones mutuo ſe accendunt: ſic illi
mutuo ſe calefaciunt. Et ſicut ex mutua
colliſiõe lapidũ ignis excutit: ſic ex mu
tua exhortatione ſpũs ſancti ignis auge
tur. Ecc. iiij. Si dormierint duo fouebũ
tur mutuo: vnus quõ caleſiet. ℭ Secũ
da vtilitas ẽ: qȝ nõ pñt vinci a tentatiõe
diaboli. Uidemus enim ꝙ acies pugnã
tium militũ cõiuncte vinci nõ pñt. ſȝ ſi
quis de acie egredit cito capit. Sic ⁊ de
ſeruis dei. Juxta illud Cañ. vi. Terribi
lis vt caſtrorũ acies ordinata. Jõ eiȝ tho
mas a diabolo victus fuit: qȝ ab acie ap
ſtolorũ receſſit. Diabolus eim nõ vult ni
ſi ſingulare certamẽ. Sicut dixit Golias
i. Reg. xvij. Eligit ex vobis vir ⁊ deſcen
dat ad ſingulare certamẽ. ℭ Tertia vti
litas eſt ꝙ non pñt frangi a mundo per
aduerſa. Uidemus enim ꝙ vna virga ci
to frangitur: ſed plures inſimul frangi
nõ poſſunt. Legit ꝙ quidã habens tres
filios dũ morti appropiquaret dedit eis
vnã virgam vt frangerent: ⁊ cõtinuo fra
cta fuit. Dedit eis duas ⁊ vix fregerunt.
Dedit eis tres ⁊ frangere nõ potuerũt.
Et ait. Sic erit de vobis. Si enim diuiſi
fueritis: cito ab inimicis ſuperabimini.
Si aũt vniti non potueritis ſupari. Ec
cle. iiij. Funiculus triplex difficile rum
pitur. ℭ Quarta vtilitas eſt: qȝ non pñt
ſeduci a mundo per ꝓſpera. Uidemus
enim ꝙ quãdiu oues ſunt in grege ſunt
ſecure: ſed ſi aliqua ſepat ſe a grege cito
errat. Sic ⁊ ſerui dei a blãdimentis mũ
di decipi non pñt. Tũ qȝ manu paſtoris
i. prelati regunt. Tũ qȝ latratu canũ. i.
doctrina predicatorũ muniunt. Tũ quia
exẽplis eorum cũ quibus ſunt fulciunt.
Jlle aũt qui ſolus ẽ cito decipit. Unde
clamat ꝓpha. Erraui ſicut ouis que pe
ryt ⁊c. ℭ Quinto venit ad timoratos:
qḋ notat cũ dr: Propter metũ iudeorũ.
Ber. ſup cañ. Jn veritate didici nihil tã
efficax ad grãm ꝓmerendã: retinẽdã ⁊
recupandã: ꝙ̄ ſi omni tẽpore coram deo
inueniaris non altũ ſapere ſed timere.
ℭ Timor igit ⁊ primo valet ad gratiã
ꝓmerẽdam. qȝ ſicut dr Eccle. i. Qui ſine
timore ẽ non poterit iuſtificari. ℭ Secũ
do ad grãm cõſeruãdam. Eiuſdẽ. xxvij.
Si non in timore domini tenueris te in
ſtanter. cito ſubuertet dom⁹ tua. ℭ Ter
tio ad grãm perditam recupandam. Re
cupat enim per ſancta deſideria: ꝑ ſcta
ſuſpiria: ⁊ per bona opa. Yſa. xxvi. ſe

cũdum aliã lrãm. A timore tuo conce
pimus: ⁊ parturiuimus ⁊ pepim⁹ ſpũm
ſalutis. Cõceptio reſpicit fetũ dũ ẽ i vẽ
tre. ꝑturitio dũ ẽ in dolore mulier ꝑtus
dũ fetũ emiſerit. Uirtute ergo timoris
dei cõcipimus ſcta deſideria ꝑturimus
ſcta ſuſpiria. ⁊ parimus bona opa.

ℭ Sermo tertius.

TNfer digitum tu
um huc: ⁊ vide manus ⁊c. Se
cũdũ beatũ Aug. triplex ẽ ſta
tus hoís. Un⁹ ꝑut ẽ in vita. Alius ꝑut
ẽ in morte. Tertius ꝑut conſiderat poſt
mortẽ. Jõ hoc triplici ſtatu xp̄s diſcipu
los ſuos dilexerat. ſ. in vita ſua eis ſecre
ta manifeſtãdo ⁊ amicos vocando. Jo.
xv. Uos dixi amicos qȝ oía que a patre
meo audiui nota feci vobis. Jn morte
ſua ꝓ eis aíã ſuã ponẽdo. Jbidẽ. Ma
iorẽ hac dilectiõe nemo hȝ. Poſt mortẽ
ſuã eis ſepe appendo. Primo duo ſigna
amoris oñderat bto thome ſicut ⁊ cete
ris. Tertiũ aũt nõdum ſibi oſtẽderat: qȝ
nõdũ ſibi appuerat: iõ hodie ſibi appa
ruit: ⁊ tã ꝑ viſum ꝙ̄ ꝑ tactũ eũ ad fidẽ re
duxit dicẽs: Jnfer digitũ tuũ ⁊c. Circa
aũt iſtã appitionẽ tria notabilia videri
pñt. ℭ Unũ ꝙ xp̄s qui cicatrices vulne
rũ i carne ſeruauit. Alia tñ de cã ſerua
uit eas poſt reſurrectõẽ i mundo. Alia
nũc ſeruat i celo. Alia ſeruabit in iudi
cio. Alia poſt iudiciũ. ℭ Poſt reſurrectõ
nẽ qdẽ eas ſeruauit vt in diſcipulis ⁊ i
nobis fidẽ reſurrectiõis aſtrueret. Glo.
Ad dubitãtiũ corda ſanãda vulnerũ ſũt
ſeruata veſtigia. Gre. in omel. Egit nãqȝ
miro mõ diuina ſupnaqȝ clemẽtia vt di
ſcipulus dubitãs: dũ i magro palparet
vulnera carnis: in nobis vulnera ſana
ret infidelitatis. Plus eiȝ nobis thome i
fidelitas ad fidẽ cõtulit ꝙ̄ fides creden
tiũ diſcipulorũ ꝓfuit: qȝ dũ ille ad fidem
palpãdo reducit: nr̄a mẽs oi dubitatiõe
poſtpoſita in fide ſolidat. ℭ Scḋo eas
ſeruat nũc in celo ⁊ hoc vt pri eas repre
ſentet ⁊ nobis eũ recõciliet. Cicatricum
eiȝ repñtatio ẽ qdã apud prem ꝓ nobis
aduocatio. Sicut miles tacẽs ab ipato
re ipetrat qñ vulnera que ꝓ eo ptulit ſi
bi dmõſtrat. Exẽplũ legit i hiſto. ſcol. ꝙ
antipater idumeus pr magni herodis i
quodã ſeruitio impatoris multis vulne
ribus ẽ cõfoſſus. Qui tãdẽ ab emulis ac
cuſatus reiectis veſtib⁹ dixit. Ego ceſar
nolo me verbis excuſare apud te: ſȝ iſta
vulnera q̄ ſuſcepi ꝓ te loquant ꝓ me ſi
ego diligo te. Tũc ceſar ipm in grãȝ ſuã
ſuſcepit. Sic ẽt xp̄s vulnera pri oſtẽdit
vt inſinuet ꝙ̄tũ nos dilexit. Ber. Securũ
acceſſũ hẽs o hõ apud prẽȝ vbi mr ãte
filiũ ⁊ filius añ prẽȝ. Mr oñdit filio pe
ctus ⁊ vbera. Fili⁹ oñdit pri latus ⁊ vul
nera. Nulla ergo poterit eẽ repulſa vbi
tot occurrũt charitatis inſignia. ℭ Tertio
ſeruabit eas in iudicio vt mali videant
ꝙ̄ iuſte ſint ꝯdẽnati. Unñ diceris i hec v̄
ba. vt dicit Chry. ſup Mat. Ego pp vos
hõ fact⁹ ſuȝ. pp vos alligat⁹ ſum ⁊ delu
ſus ⁊ ceſus ⁊ crucifixus: vbi ẽ tãtarũ mea
rũ iniuriarũ fructus. Ecce pciũ ſanguis
mei quẽ dedi in redẽptiõe aíarũ vrarũ. vbi
ẽ ſeruit⁹ mihi ipẽſa quã ꝓ pcio ſanguis
mei mihi dediſtis. Ego ſup gliã meam
vos habui cũ eẽm deus appens hõ: ⁊ vi
liorẽ oíbus rebus vris me feciſtis. Naȝ
oẽm rẽ viliſſimã terre ãplius dilexiſtis:
ꝙ̄ iuſticiã meã ⁊ fidẽ. ℭ Quarto ſerua
turus eas ẽ poſt iudiciũ in celo. Et hoc
pp ſe ⁊ pp ſcõs. Propt ſe qdẽ vt ſemp ſe
cũ deferat inſignia ſue victorie glioſe. Be
da ſup Lucã. Miles i plio fortiter agẽs
⁊ victoriã obtinens multis vulneribus
cõfoſſus ſi dat ei medic⁹ ⁊ dicit. Uis ſa
nari ſine oi cicatrice vel cũ cicatricibus
ſine oi deformitate: puto ꝙ in ſignũ ſue
victorie cicatrices ſeruaret. Jlle eim ci
catrices in xp̄o ſunt nõ in deformitatem
ſȝ ad magnam pulchritudinẽ. Unñ dicit
Chry. ꝙ ſup radios ſolis erunt lucidio
res. Sicut eim honor ẽ militi de plio re
uertẽti deferre ſcutũ fractũ ſic ẽ xp̄o ho
nor ſecũ deferre victorie ſue glioſũ triũ
phũ. Gloſa ſup lucã. Nõ ex ipotẽtia cu
rãdi cicatrices ſeruauit: ſȝ vt ꝑpetuũ vi
ctorie ſue circũferat triũphũ. Seruabit
etiam eas propter ſanctos: vt videntes
ꝙ̄ miſericorditer ſint redẽpti cantent in
eternũ miſericordias dñi. Juxta illḋ: Cõ
fitemini dño qm bonus: qm in ſecula mi
ſericordia eius. Dicãt nũc qui redempti
ſunt a domino ⁊c. Nõ ſolum autem cir

ea cicatrices xp̄i:ſ3 etiā3 circa cicatrices
martyꝝ ſancti efficient. Aug. de ciuitate
dei. Neſcio quō ſic afficimur amore mar
tyꝝ btōꝝ vt velimus in illo regno vidē
vulnerum cicatrices que ꝑ xp̄i nomīe ꝑ/
tulerūt ⁊ fortaſſe videbimus. Nō eīm de
formitas in eis: ſed dignitas ⁊ pulchritu
do erit. ¶ Scōm notabile ē ꝙ xp̄s cica/
trices thome palpādas exhibuit: vt per
illaꝝ palpationē auferret illius dubita/
tionē. Vñ mox certificatꝰ dixit: dñs meꝰ
⁊ deus meus. Per qð daꝛ itelligi ꝙ vul/
nera pctoꝝ nroꝝ nō debemus abſcōdere
ſed ea ꝑ cōfeſſionē manifeſtare. ¶ S3 no
tandū ꝙ vulnera aliqñ ſunt recētia: ali/
qñ inueterata. aliqñ putrida. Recētia ſa
nanꝛ vnctōe ſiue ēplaſtri appoſitiōe. In
ueterata aduſtiōe. Putrida icīſiōe. Tūc
vulnera pctoꝝ nroꝝ ſunt recētia qñ ad/
huc ſunt in volūtate vel in recēti ope: ⁊
tūc ſanari pñt per vnctionē. i. ſpūs ſan/
cti inſpirationē. Vel ēplaſtri. i. leuis pe
nitētie ipoſitione. Ecc. x. Lāguor ꝓlixior
grauat medicū breuē lāguorē pcidit me
dicus. Eiuſdē. xxxviij. Vnguētarius fa/
ciet pigmēta ſuauitatis: ⁊ vnctōes cōfici
et ſanitatis. Tūc ſunt inueterata quādo
per lōgā cōſuetudinē ſunt iterata. p̄s.
Inueteraui inter oēs inimicos meos. Et
tunc indigent aduſtione. i. aduſtiua car
nis maceratione. p̄s. Vre renes meos ⁊
cor meū: Zacha. xiij. Per ignē vram eos
ſicut vriꝛ argētū. Tūc ſunt putrida quā
do tādiu ſtat hō in pctīs ꝙ feret coram
deo ⁊ hoībus. Johelis. i. Cōputruerunt
iumēta i ſtercore ſuo. In quoꝝ pſona di/
cit ꝑpheta putruerūt ⁊ corrupte ſunt ci
catrices mee ⁊c̄. Et tūc indigēt inciſiōe.
i. inciſiua tribulatiōe. Tūc eīm ſepe car/
nes putride auferunꝛ ⁊ ipi ad deū cōuer
tunꝛ. p̄s. Multiplicate ſunt infirmita/
tes eoꝝ poſtea accelerauerūt. De iſta in/
ciſione dī Job. xvi. Cōcidit me vulnē ſu
per vulnus. ¶ Tertiū notabile ē ꝙ xp̄s
per oſtēſionē vulneꝝ thomā in fide ſoli/
dauit. Ipe qdē erat tribulatus ꝺ xp̄i paſ
ſione. deſparatus de eius reſurrectōe. ⁊ te/
pidus factus in eius amore. Sed xp̄s ꝑ
oſtēſionem vulnerū tribulatum letifica
uit. deſpatū certificauit. ⁊ tepidū inflā/
mauit. Iſta tria ēt in xp̄i vulneribus in/
uenimus. ¶ Prio nāq3 tribulati: ibi ſue
niunt ꝯſolationē. Greg. Si paſſio xp̄i ad
memoriā reducaꝛ nihil ē adeo durū qð
nō equo aīo toleret. Hoc ſignificatum ē
Exo. xv. Vbi lignū miſſu3 in aquas ama
ras eas dulcorauit: quia memoria crucis
oēs tribulatōes in dulcedinē conuertit.
Refert aūt Ariſto. ꝙ ſi vas cere noue vn
diq3 clauſum in mari ponaꝛ: aqua que
ſubintrat in dulcedinē conuertiꝛ. Iſtud
vas factū de cera noua eſt corpus xp̄i fa/
ctū de carne virgīea qð vndiq3 fuit clau
ſum: q2 nulli vnquā tētationi fuit pulſu3
Si igiꝛ mittimus aquas amaras. i. tri/
bulationes nr̄as in poros. i. in vulnera
iſtius vaſis oēs in dulcedinē cōuertunꝛ
Ber. Tua dulcedo dñe lapides torrētes
ſtephano dulcorauit. Tua dulcedo cra/
ticulā Laurētio dulcorauit. pre tua dul/
cedine ibāt apoſtoli gaudētes a conſpe/
ctu cōcilij. ¶ Scđo in xp̄i vulneribus de
ſperati īueniunt ſpei corroboratiōes. In
paſſiōe ei3 ſua pactū firmauit. ꝑ qð oībꝰ
venia3 dare ꝓmiſit. Pactū aūt oli3 tribꝰ
modis firmabaꝛ. aut manuū ꝑcuſſione.
aut ſigni erectōe. aut aque effuſione. De
duobꝰ primis habeꝛ Joſue vi. De tertio
i. Regū. vij. Sicut enim in aque effuſio/
ne nihil de aqua remanet nec quantum
ad ſubſtātiam: nec quātū ad ſaporē. ſicō
illis qui pactū illud frāgerent nullū de/
bebat veſtigiu3 remanere. Chriſtus igiꝛ
vt pactū nobiſcū firmaret quo oībus ve/
niam daret: fuit nō tm̄ in manibus ſ3 et
in pedibus: ēt i latē ⁊ toto corpe percuſ/
ſus. Yſa. liij. Propter ſcelus ppli mei p
cuſſi eū. Fuit in cruce exaltatus. Jo. iij.
Sicut exaltauit moyſes ſerpētē in deſer
to. Eiuſdē. xij. Si exaltatus fuero a ter/
ra oīa trahā ad meipm̄. Fuit ſicut aqua
effuſus q2 nihil ei remāſit. Nec aīa q2 eā
in morte depoſuit. Nec caro q2 tota attri
ta fuit. Nec ſanguis q2 totū effudit. Nec
familia q2 eū dereliquit. Nec veſtes quia
eis ſpoliatus fuit. Et iō poterat dicē cū
ꝑpheta ſicut aqua effuſus ſū ⁊c̄. ¶ Ter
tio in xp̄i vulneribus frigidi inueniunt
inflāmationē. Hoc ſignificatū ē. ij. Ma/
cha. i. vbi dī ꝙ ligna aſperſa aqua craſſa
fuerunt vehementer accēſa. Et que ē iſta
aqua craſſa niſi ſanguis dñi ſpūſancti

pinguedine perfuſus. Quo ſi lingua. i.
corda nr̄a arida aſperſa fuerint cōtinuo
inflāmanꝛ. Iſtud ēt ſignificatū ē. i. Ma/
cha. vi. vbi dī ꝙ elephātis oſtēderūt ſan/
guinem vue: ⁊ mori: ad acuēdū eos ad ꝑ/
lium. Fructus mori ſcđm Amb. primo ē
albus: poſtea rubeus: poſtremu3 niger.
Sic xp̄s primo fuit albus ⁊ purus in to
ta ſua cōuerſatōe. rubeus in cruce. niger
in morte. Huius mori ſanguinis d3 nos
accēdere: ⁊ cor nr̄m ad bellū cōtra vitia
totaliter inflāmare.

¶ Dominicā ſecūdā. Sermo primus.

EGo ſum paſtor
bonꝰ. Jo. x. In pñti vita nul/
lus d3 ſeipm̄ laudare: nec vel
le laudari ab alio. Et rō ē q2 ſi cogitat tē
pus ſuū pteritū videbit ꝙ multa fec̄ vñ
d3 dolere. Si futurū videbit iminē mul
ta vñ d3 timere. Si pñs inueniet multos
in ſe defectus ꝑ quibus d3 erubeſcē ⁊ ſe
humiliare. Quo igiꝛ hō debet ſe lauda/
re ⁊ velle laudari: qui h3 cām tanti dolo
ris ⁊ timoris ⁊ ruboris ſiue humiliatio/
nis. In xp̄o aūt nō ſic ē: q2 de nullo tran/
ſacto qð fecit doluit: q2 fuit ſanctiſſimꝰ.
De nullo futuro eu3 timere oportuit: q2
erat oīpotētiſſimus. De nullo defectu ꝑ
ſenti vitioſo erubeſcē debuit q2 erat pfe
ctiſſimus. Si igiꝛ deus petit a nobis lau
dari. hoc nō ē pp ſe ſed ꝑpter nos. Aug.
ſup p̄s. Laudari ſe a te vult deus: ⁊ hoc
vt tu ꝑficias: nō vt ille ſublimeꝛ. Nō a te
amat ꝙ illū augeat: ſ3 ꝙ te ad illū pdu/
cas. Siliꝛ qñ ſe laudat hoc nō facit pp ſe
ſed ꝑpter nos. Gre. in moral. Deus qui
nos ꝓhibet ne ꝓprio ore laudemur per
ſcripturas ſacras laudes ſuas loquitur
nō q2 ipe eis indiget qui ꝑficere laudibꝰ
neſcit: ſed dū ſuam nobis magnitudinē
narrat. noſtrā ad ſe impitia3 ſubleuat. ⁊
bona ſua loquēdo nos edocet. que oīno
hō nō cognoſcēt ſi de ſe tacere voluiſſet
Deinde ſubdit. Idcirco igiꝛ laudes ſu/
as indicat vt valeamus eū audiētes co/
gnoſcere cognoſcētes amare. amātes ſe
qui. ſequētes adipiſci. adipiſcētes vero
eius viſione perfrui. Propter nos igitur
ni pp ſe xp̄s in euāgelio ſe cōmēdat di/
cens: Ego ſum paſtor bonus. In iſto igiꝛ
euāgelio ꝺ quattuor fit mētio. ſ. de paſto/
re: mercēnario: lupo: ⁊ ouibꝰ. ¶ Paſtor
bonus ē chriſtus cuius tria ponit ſigna.
¶ Primū ē q2 ꝑ ouibus aīam ponit. S3
cū hō hēat tria. ſ. res ꝓpinquos. pſona3
ꝓpriā. Iſta tria ꝑ ouibus ſunt ponēda.
Ber. ſup Cañ. Nec ocioſe totiēs repetitū
ē: petre amas me in cōmiſſiōe ouiū. Ac ſi
dicat ieſus. Niſi me valde ⁊ pfecte ames
hoc eſt plus ꝙ̄ tua plus ꝙ̄ tuos: plus ꝙ̄
te. nequaquā ſuſcipias curā hanc. Nec
te itromittas de ouibus meis ꝑ quibus
ſanguis meus fuſus ē. Sua aūt ꝑ ouibꝰ
nō ponūt qui tpalia eis non tribuunt. i.
Jo. iij. Qui habuerit ſubſtātia3 huiꝰ mū
di: ⁊ viderit fratrē ſuum neceſſitatē ha/
bere. ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo quō
charitas dei ē in eo. ſuos nō ponūt q cō/
ſanguineos inſufficiētes ꝓmoueri faci/
unt. ſepe aūt q carnalr intrat carnalr vi/
uit. Jo. iij. Quod natū ē ex carne caro ē
Petrus introductus in atriū pontificis
ꝑ ancillā xp̄m negauit. q2 ſepe que3 caro
que ē ancilla aīe introducit: xp̄m nō co/
gnoſcit. Perſonā non ponūt q malis nō
reſiſtunt. Ezech. xiij. Nō oppoſuiſti vos
murū ꝑ domo iſrael ⁊c̄. Chriſtus aute3
iſta tria ꝑ ouibꝰ poſuit. Hiere. xij. Reliq
domū meā. i. familiā meā. ſ. angelos. di/
miſi hēditatē meā. i. tota3 celeſtē ſubſtan
tiam meā. Dedi dilectā aīam meā i ma/
nus inimicoꝝ meoꝝ. ¶ Secūdū ſignum
ē q2 oues cognoſcit. Vnde dicit cogno/
ſco oues meas ⁊c̄. Cognoſcit autē eas ꝑ
imaginē ſuā quā eis impſſit. p̄s. Signa/
tū ē ſup nos lumen vultus tui dñe. Per
arma ⁊ veſtimēta virtutū quibꝰ fideles
ornauit. Ro. xiij. Induamur arma lucis
Et infra. Induimini dñ3 ieſu3 xp̄3. Per
ſigna bonoꝝ opeꝝ qbus eos decorauit.
ij. Thimo. ij. Firmū fundamētū dei ſtat
hñs ſignaculū hoc: cognouit dñs q ſunt
eius. ⁊ diſcedat ab iniqtate oīs qui inuo
cat nomē dñi. Quaſi dicat. hoc ē ſignu3
ꝙ ſunt dñi qñ a malis diſcedūt ⁊ bōa fa
ciunt. Per doctrina3 ſuā qua eos infor/
mauit. Jo. xiij. In hoc cognoſcent oēs:
q2 mei eſtis diſcipuli. ſi dilectionem ha/
bueritis adinuicem. Quia vero mali
iſta non habuerūt: ideo in iudicio a chri
ſto non cognoſcenꝛ. Vnde Chryſ. ſuper

Mattheū loquens in perſona xp̄i dicit.
Pater enim cognoſcit filios ſuos ꝓpri-
os per imagineʒ ſuam. rex vero milites
ſuos per arma ſua. paſtoꝛ oues per ſi-
gna ſua. magiſter autē cognoſcit diſci-
pulos ſuos per doctrinā ſuam. Ego aūt
non cognoſco vos tanquaʒ pater filios
meos: quia meam imaginē non habetis
Nec tanquā rex milites meos: quia mea
arma abiecistis. Nec ego cognoſco vos
tanquā paſtoꝛ oues meas: qꝛ mea ſigna
non portaſtis. Nec cognoſco vos tāquā
magiſter diſcipulos meos: quia meā do
ctrinam contēpſiſtis. ¶ Tertiū ſignum
eſt ꝙ oues ad ouile deducit. Ideo dicit
alias oues habeo que non ſunt ex hoc
ouili ⁊c. Notandū autez ꝙ ſunt quidaʒ
qui ſunt totaliter intra ouile ſicut ſunt
boni chriſtiani qui ſunt de eccleſia ⁊ nu-
mero ⁊ merito. Quidā totaliter extra: ſi
cut heretici q nec fidē hn̄t nec opa. Qui
dā ptim itra ⁊ ptiʒ extra ſicut mali chri
ſtiani. Nā inquātū hn̄t fidē ſūt intra: in-
quātuʒ mala opa ſūt extra. Prelatꝰ igiẗ
oues q̄ ſunt intra dʒ fouere. moꝛbidas
vero que ſūt extra dʒ effugare. Illas ve-
ro que ſunt partim intra ⁊ partim extra
debet excitare. Iſtud triplex officiū rep̄-
ſentat bacculus paſtoꝛalis: cuius princi-
piū habet reflexionē. ad innuēdū vt ea
que aliqs predicat ad ſe reflectat: vt ſic
oues que ſūt itra per bonū exemplū nu
triat. Mediū autez habet rectitudinē ⁊
eſt aptus ad pcutiendū: vt. ſ. oues moꝛbi
das expellat. In fine habet ſtimulū ⁊ pū
ctionē: vt. ſ. pigros in eccleſiaʒ introdu-
cat. Eccl. xij. Verba ſapiētū quaſi ſtimu
li ⁊c. ¶ Secūdo fit mētio d̄ mercēnario
ꝙ autē aliquis ſit mercēnarius tria ſi-
gna ponit. ¶ Unū eſt ꝙ de ouibus nul-
laʒ curā gerit. qd̄ notaẗ cū di. Mercēna
rius vidit lupum venientem ⁊ dimittit
oues. Augu. Mercēnarius ſi ouis ober
rat nō reuocat. ſi infirmaẗ non medeẗ. ſi
deuoraẗ nō lachrymaẗ. ſi ſubterfugiunt
tēpoꝛalia que ipſe amauit fugit. ¶ Se-
cunduʒ ſignū eſt qꝛ fugit. Unde ſubdit:
Mercēnarius aūt fugit: qꝛ mercēnariꝰ
eſt. Aug. O mercēnarie lupū vidiſti ⁊ fu
giſti. Foꝛte dices. Ecce hic ſum nō fugi.
Fugiſti qꝛ tacuiſti. Coꝛpoꝛe hic fuiſti: ſpi
ritu fugiſti. Greg. Lupus veniēs indicat
quo quiſqʒ animo ſup gregis cuſtodiaʒ
ſtabat. Aliqū tn̄ p̄latus pōt fugere qū. ſ.
ipſe ſolus queriẗ. ſicut fugit paulus: vt
habeẗ. ij. Coꝝ. xi. qꝛ ſcd̄m Aug. ceſſit pſe-
cutioni vt ſeruaret ſe alioꝝ vtilitati. Ali
qū dʒ ſe opponere. qū. ſ. pſecutio ꝓplo
induciẗ. Aliqū nō dʒ fugere nec ſe oppo
nere ſed patiēter expectare qū. ſ. tm̄ la-
na. i. tpalia diripiunẗ. Mat. v. Qui vult
tecū in iudicio ɔtēdere ⁊ tunicā tollere:
dimitte ei ⁊ palliū. ¶ Tertiū ſignū eſt qꝛ
tm̄ lanā. i. tpalia q̄rit. Aug. Sūt in eccle
ſia qdā p̄poſiti nō ꝓꝑ deū: q̄ ſunt dei que
rētes ſed tpalia cōmoda ſectātes hono-
res ab hoibus appetētes. quiſqs talis ē
mercēnarius eſt. Legiẗ Geñ. xxxi. ꝙ qū
laban iuit ad tōdēdas oues iacob fugit:
qꝛ qū p̄latus in ſubditis tm̄ tpalia q̄rit:
xp̄s ab eo recedit. ¶ Tertio fit mētio de
lupo: cuius triplex officiū ponit. ſ. rape:
diſpgere ⁊ mactare. De duobus primis
di hic. De tertio di ſupra Joā. x. Fur nō
venit niſi vt fureẗ ⁊ mactet ⁊ pdat. Lupꝰ
igiẗ īfernalis aīas diſpgit: diſperſas ra-
pit: raptas occidit. ¶ Primo igiẗ diſper
git. i. p diuerſa vitia ſpargit. Nā lucifer
ſpargit p ſupbiā. Mamona p auaritiā.
Aſmodeus p luxuriā. Tāto aūt ſpargit
crudelius q̄to ſciūt ſe habere tēpus bre
uius. Diciẗ in li. de aīalibus: qꝛ qū lupꝰ
ſeneſcit ⁊ nō pōt predariẗ: vadit de nocte
iuxta ciuitates ⁊ hoibus īſidiaẗ. Sic dya
bolus ſciēs tēpus ſuū eē breue iā de ho-
minibus beſtialibus nō curat: ſʒ bonos
deuoꝛare feſtinat. Iſid. de ſummo bono.
Tūc dyabolus contra euʒ quē poſſidet
acrius ſeuit: qū ſe diuina virtute ab eo
expellēdū cognoſcit. Apoc. xij. Ve terre
⁊ mari: qꝛ d̄ſcēdit ad vos dyabolus hñs
iraʒ magnā: ſciēs ꝙ modicū tp̄s habet.
¶ Scd̄o aīas diſperſas rapit ad penā ⁊
hoc q̄dā cathena annulos multos hn̄te
Cōficiẗ. n. ex mala ſuggeſtiōe: delectatio
ne: ɔſenſu: ope: ɔſuetudine ⁊ neceſſitate.
Prouer. v. Funibꝰ pctōꝝ ſuoꝝ ɔſtringit.
Quāuis aūt elemoſyne ſint lācee in coꝛ
de demonis ⁊ ſagitte: ⁊ orōnes ſint lapi
des: tn̄ poſtq̄ dyabolus ſic eū incathena
uit vix expelli pōt ſiue p ſagittas elemo
ſynaꝝ: ſiue p lapides orōnū. Job. xli. ſi

fugabit eū vir ſagittarius: ⁊ in ſtipulam
verſi ſūt ei lapides funde. ¶ Tertio ani-
mas ſic raptas occidit moꝛte eterna. p̄s.
Moꝛs pctōꝝ peſſima. Eſt enim mala: qꝛ
animā deuaſtat ⁊ paſcit. p̄s. Moꝛs depa
ſcit eos. Glo. Hoc dicit ad ſimilitudineʒ
iumētoꝝ que nō radicitus herbas euel-
lunt: ſed ſūmitates carpūt vt iteꝝ herbe
naſcanẗ ad paſtū. Sic ēt illi moꝛte depa-
ſti reuiuiſcūt: qꝛ nō deficiūt. Et ē peioꝛ qꝛ
nō pūt moꝛi. Aug. de ciuitate dei. Nulla
q̄ppe maioꝛ ⁊ peioꝛ ē moꝛs: q̄ vbi nō mo
riẗ moꝛs. Eſt peſſima qꝛ vtrūqʒ occidit:
ſcʒ coꝛpus ⁊ aīaʒ. Idē ibidē. Moꝛs aīe
fit cū eā deſerit deus. Moꝛs coꝛpis cū il-
lud deſerit aīa. Moꝛs vtriuſqʒ cū aīa a
deo ſepata deſerit coꝛpus. Ita. n. nec ex
deo viuit aīa: nec coꝛpꝰ ex ipſa. ¶ Quar
to fit mētio de ouibus xp̄i: de qbus tria
ſigna ponunẗ. ¶ Primū eſt: qꝛ paſtoꝛē re
cognoſcūt. Un̄ dicit: Cognoſcūt me mee
Boni eniʒ cognoſcūt deum nō tm̄ cogni
tiōe innata: que ē p inſtinctū nālem. De
qua Job. xxxvi. Oēs hoies vidēt eū. Nō
tm̄ cognitiōe ſpeculatiua: que eſt p fideʒ.
De qua. i. Coꝝ. xiij. Videmus nūc p ſpe-
culū in enigmate. Sʒ maxime cognitiōe
practica que eſt p mādatoꝝ dei obſerua-
tionē. p̄s. A mandatis tuis itellexi. De q̄
tandē pueniẗ ad cognatiōeʒ que ē apta.
De qua ibidē. Tūc autē facie ad faciem.
¶ Scd̄m eſt: qꝛ vocē eius audiūt. Un̄ diẗ
īfra. Oues mee vocē meā audiūt. Un̄ ſu
pra di: Nō nouerūt voceʒ alienoꝝ. Tres
eniʒ voces ſunt alienoꝝ ⁊ q̄rta veri pa-
ſtoꝛis. ¶ Prima ē vt vox lupi. i. d̄monis
q vocat oues ad occidēdū. Greg. Lupꝰ
eſt malignꝰ ſpūs q caulas fideliū inſidi-
ans circuit: ⁊ moꝛtes aīaꝝ q̄rit. ¶ Scd̄a
eſt vox furis. i. carnis q̄ vocat ad predā-
dū. De quo fure di ſupra. Fur non venit
niſi vt fureẗ ⁊c. Caro eīm p viſuʒ ⁊ alios
ſenſus coꝛpis aīaʒ depꝛedaẗ. Threñ. iij.
Oculus meus dep̄datus eſt aīaʒ meam.
¶ Tertia vox eſt mercēnarij. i. mūdi: qui
eas vocat ad tōdendū. Licet mūdus di-
uitias ꝓmittat tn̄ in moꝛte oues ſuas tō
det: ⁊ attonſas ipſas extra mūdū mittit.
Job. xxvij. Diues cū doꝛmierit nihil ſe-
cū afferet. ¶ Quarta vox eſt veri paſto-
ris. i. xp̄i: q eas vocat ad paſcēdū. Joan.
x. Ingredieẗ ⁊ egredieẗ ⁊ paſcua inuenit
ēt. De his q̄ttuoꝛ vocibus dicit Ber. Vo
cat mūdus: vocat caro: vocat dyabolus:
vocat xp̄s. Mūdus dicit ego deficio. ca-
ro ego inficio. dyabolus ego interficio.
xp̄s ego reficio: vide quē ſequeris. ¶ Ter
tiū ſignū eſt ꝙ paſtoꝛē ſequunẗ ⁊ poſt eū
vadunt. Un̄ poſtq̄ dixit dn̄s. Oues mee
vocē meā audiūt. Subiūxit: ⁊ ſequūtur
me. Ideo xp̄s aſſimilat ſe galline. Mat.
xxiiij. Quotiēs volui ɔgregare filios tu
os. quēadmodū gallina ɔgregat pullos
ſuos ſub alas. Inſtar eniʒ galline fouet
bona nr̄a ꝓpoſita donec ꝑficiamus per
bona opa: ⁊ tūc debemus euʒ ſeq regra-
tiādo ⁊ cognoſcēdo eius dona. Legiẗ d̄
ꝓprietatibꝰ auiū ꝙ gallina interdū fo-
uet oua anetaꝝ ⁊ pauonū ⁊ ꝓpria. Sed
cū oēs creuerint veri pulli mr̄i adherēt.
anete in aq̄s ſe imergūt. pauones de ſua
pulchritudine gloꝛiantes: nutricē relin-
quūt. Sic ēt deus bona ꝓpoſita fouet ⁊
nutrit: ſed qdā ſibi adherēt q ipm̄ ſequū
tur p imitationē ⁊ gratiaꝝ actionē. Alij
vero cū deſerētes in aquis voluptatū ſe
imergunt. Alij vero de ſua ſuperbia glo
riantes: ingrati exiſtunt.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupꝛa.

BOnus paſtoꝛ ani
mā ſuam dat ꝓ ouibus ſuis.
Mercēnarius aūt: ⁊ qui nō ē
paſtoꝛ videt lupū venientē ⁊c. Sicut eſt
differētia inter regē ⁊ tyrānū qꝛ rex intē
dit vtilitatē populi: nō ſuā: tyrānus aūt
vtilitatē ſuā nō populi. Sic differētia ē
inter paſtoꝛē ⁊ mercēnariū ⁊ lupū. ¶ Of
ficiū eniʒ paſtoꝛis ē oues paſcere. ⁊ mer-
cēnarij oues tōdere: ⁊ lupi oues occide-
re. Dicit aūt Augu. de verbis dn̄i: ꝙ pa-
ſtoꝛ eſt diligēdus: mercēnarius ē tolerā-
dus: qꝛ tādiu eſt vtilis q̄diu nō videt lu
pū veniētez: tūc eniʒ fugit. Latro ſiue lu
pus ē vitādus. ¶ Eſt igiẗ offm̄ paſtoꝛis
paſcere verbo. ſ. ⁊ exēplo: ⁊ tpali ſubſi-
dio. Verbo qdē p iſtructionē ⁊ coꝛrectio
nē. Hiere. iij. Dabo vobis paſtoreʒ iuxta
coꝛ meū q paſcet vos ſciētia ⁊ doctrina.
ij. Thimo. iiij. Argue: obſecra: increpa: in
oī patiētia ⁊ doctrina. Boni. n. ſūt obſe-
crādi: mali arguēdi ⁊ increpādi. Oēs au

tē cū diſcretōe ꝛ patiētia tolerādi. Hinc
eſt ꝙ i arca moyſi erāt māna: virga ꝛ ta/
bule teſtamēti: vt habeẗ Heb.ix. q: in pre
lato q eſt arca dei dꝫ eſſe māna dulcis ex
hortatōis quo ad bonos: ꝛ virga ſeuere
correctōis quo ad duros: ꝛ tabule diſcre
tōis quo ad oēs. Hinc ē ꝙ Salomon fe/
cit ſculpi in baſib⁹ tēpli boues ꝛ leones
ꝛ cherubin. vt habeẗ.iij.Reg.vij. Jn bo/
ue māſuetudo ſiue maturitas. Jn leone
ferocitas. Jn cherubin ſciētia deſignaẗ.
Prelatus eīm q: dꝫ eſſe baſis.i. ſuſtenta/
mētū eccleſie: dꝫ ꝗtū ad bonos eē man/
ſuetus. ꝗtū ad duros ſeuerus. ꝗtuꝫ ad
oēs ſapiens ꝛ diſcret⁹. ¶ Scdo dꝫ paſcē
exēplo ꝑ bone vite iformatōeꝫ. Ad Titū
ij. Jn oibus teipꝫ prebe exēplū bonoꝝ
opeꝝ. Legiẗ.i.Reg.x. ꝙ ſaul fuit altior
oi ꝑplo ab humero ꝛ ſurſuꝫ: q: ꝑlatus ſi
cut pre alijs eminet officio ſic dꝫ emine/
re exēplo. Greg. nō dꝫ boiuꝫ ducatū ſuſci
pere q neſcit boīes viuēdo preire. Sꝫ ho
die multi hñt vocē iacob ꝑ bonā doctri
nā: ſed man⁹ eſau ꝑ opatiōnē malaꝫ. De
talib⁹ dr Job.xl. Oſſa behemoth velut fi
ſtule eris. Sūt.n. oſſa dyaboli inquātuꝫ
carēt ſenſu bñ viuēdi: ſꝫ videnẗ eē fiſtule
dei inquātū hñt ſonū bñ docēdi. Tales
nō viuificāt aīas: ſed occidūt. ¶ Tripl'r
eniꝫ pōt dici paſtor eē occiſor ouiū ſuaꝝ
ēt ſine iniectōe manuū. ¶ Uno modo qñ
dat eis pabulū venenatū. ¶ Scdo modo
qñ ſubtrahit eis pabulum neceſſariuꝫ.
¶ Tertio mō qñ videt ꝙ herbā venena/
tā comedūt: ꝛ tñ nō arcet. Sic ꝛ prelatus
ſubditos occidit. ¶ Primo malū exēplū
ꝑbēdo. Oſee.vi. Particeps ſacerdotū in
via interficiētiū pgētes de ſichē in hieru
ſalē. Interl'. Falſi ſacerdotes abſcōdunt
viā ꝛ occidūt hoies malis opibus: ne ꝑ/
ueniāt in hierl'm. ¶ Scdo bona tpalia
auferēdo. Ecc.xxxiiij. Panis egētiū vi/
ta paupeꝝ eſt. q defraudat eū hō ſan.ē.
Jbidē. Qui aufert in ſudore panē: qſi q
occidit ꝓximū. ¶ Tertio vitia diſſimu/
lādo. Ezech.xxxiij. Si dicēte me ad ipiū
morte morieris: ꝛ nō fueris ei locut⁹ vt
ſe cuſtodiat a via ſua mala. ipſe in iniq/
tate ſua morieẗ: ſanguinē aūt eius de ma
nu tua requirā. Uñ dicit negligēs ꝑlat⁹
Zach.xi. Nō paſcaꝫ vos. Qd moriẗ mo/
riatur: ꝛ qd ſuccidiẗ ſuccidaẗ. Greg. Tot
occidimus quot ad mortē quotidie tepi
di ꝛ tacētes ire videmus. Tūc ſubditus
moriẗ ſine te qñ in cauſa mortis ꝯtradi/
cētē ꝓtulerit te. ¶ Tertio dꝫ paſcē tpali
ſubſidio ꝑ ſubminiſtratiōnē. Augu. Talis
dbet eē rector ꝙ ꝓponat verbū doctrine
ignorātibus: ꝛ mēſam ſuā cōlocet idigēti/
bus. Libēter audit eius linguā loquētē
cuius expectat dexterā porrigentē. Gre.
Qui nō dat ꝓ ouibus ſubſtātiā ſuā: quō
ꝓ his daturus eſt aīaꝫ ſuā. Sꝫ multi ſūt
q ſua ſubditis nō tribuūt: ſed potius ab
eis bona ſua auferūt. Tales videnẗ eſſe
peiores diabolo. Cū.n. hō tria habeat.ſ.
res tpales: corpus ꝛ aīaꝫ. Dyabolus nō
curat de rebus: nec de corpe: ſed tātū de
aīa occidēda. Gene.xiiij. Da mihi aīas
cetera tolle tibi. Quāuis autē aliqñ res
auferat ꝛ corpus ledat. hoc nō facit niſi
ꝓpter aīaꝫ: vt.ſ. ꝑ reꝝ ablatiōnē ꝛ corpo
ris leſionē aīaꝫ trahat in deſpationem.
Prelat⁹ aūt auarus ꝛ res aufert indebi
te rapiēdo. Ezech.xxxiiij. Ue paſtoribus
iſrael q paſcūt ſemetipſos. Et corpus le
dūt iniuſte opprimēdo: vt ex tali oppſſio/
ne poſſint pecuniā extorquere. Miche
iij. Siqs nō dederit in ore coꝝ qppiā ſan
ctificāt ſup eū ꝑliū. Aīas occidit prauꝫ
exēplū prebēdo. Zacha.xi. Paſce pecora
occiſionis. Glo. Quicūqꝫ doctores mini
mos ſcādalizāt ipſi pecora occiſiōis nu/
triūt. ¶ Sequiẗ videre de officio merce
narij qd ē tōdere. ꝛ tñ xp̄s primo paſtori
nunꝗ dixit tōde: q: nō erat mercenari⁹.
nec dixit occide: q: nō erat lupus. ſed di
xit paſce q: erat paſtor verus. Semel tñ
ſibi dixit occide. Nā ſicut dr Act.x. Cuꝫ
petrus vidiſſet lintheū de celo deſcēde/
re in quo erāt qdrupedia ꝛ ſerpētia ter/
re ꝛ volatilia celi. facta eſt vox ad eū di/
cēs: Surge petre occide ꝛ māduca. Ibi
eniꝫ nō erāt oues: q: nō dixiſſet ei occide
ſed paſce. ſed erāt volatilia ꝑ que intelli
gūtur ſupbi. Et reptilia terre ꝑ que intel
ligūtur auari. Et qdrupedia imūda per
que itelligunẗ luxurioſi. Luxuria.n. in
corpore agiẗ qd ex qttuor elemētis ꝯpo
niẗ. Uel ſignaẗ luxuria ꝑ qdrupedia: q:
luxurioſus vadit in ifernū cū qttuor pe
dibus. Auarus aūt vadit cum duobus.

Unus eſt q: male acqrit. Alius q: male
retinet. Supbus enim vadit cū tribus.
Unus ē q: bona que hꝫ ſuis meritis rece
piſſe ſe credit. Alius aūt eſt q: falſo de ſe
ſentit: ꝛ multa ſe credit hēre que nō hꝫ.
Tertius aūt eſt q: in ſui ꝯparatiōe cete/
ros paruipēdit. Luxurioſus vadit cum
qttuor. Unus eſt vitiū guloſitatis. Uult
eiꝫ laute comedere vt poſſit ſuā libidinē
exercere. Scds aūt ē vitiū libidinoſe vo
luptatis: vt dicit Hiero. Uēter mero eſtu
ans cito deſpumat i luxuriā. Terti⁹ aūt
eſt vitiū ꝓdigalitatis. Sicut pꝫ in filio ꝓ
digo q diſſipauit vniuerſā ſubſtātiā ſuā
viuēdo luxurioſe: vt habetur Luce.xv.
Quart⁹ eſt vitiuꝫ rapacitatis: q: poſtꝗ
ꝯſūpſerit ꝓpria ꝯuertit ſe ad rapiēdum
aliena. Oēs igiẗ tales ꝑlat⁹ dꝫ occidere:
vt videlꝫ occidat ſupbiaꝫ ſupbis: auari/
tiā in auaris. luxuriā i luxurioſis. ¶ Se
quiẗ videre de officio lupi.i. dyaboli: qd
eſt oues occidere. quas qdē tripl'r occi/
dit. ¶ Primo decipiēdo ꝑ aſtutiā. Legiẗ
eniꝫ ꝙ lupus aliqñ voces hūanas emit
tit ꝛ aliqñ latratū canuꝫ fingit vt ſic pa/
ſtores ꝛ oues decipiat. Aliqñ eniꝫ diabo
lus aliquā ſuggeſtionē imittit q hꝫ ſpēꝫ
boni: vt ſic hoies decipiat.ij.Cor.xi. Ti
meo aūt ne ſicut ſerpēs euā ſeduxit aſtu
tia ſua: ita corrūpanẗ ſenſus veſtri. Ibi/
dē. Ipſe.n. ſathanas trāſfigurat ſe i an/
gelū lucis. Tūc ſe in angelū lucis trāſfi/
gurat: qñ ea videẗ ſuggerere q boni an/
geli pſuadere ꝯſueuerūt. ¶ Scdo fran/
gēdo per ipatiētiā. Legiẗ ꝙ qñ lup⁹ ad
ouile vadit ne canes eius odoreꝫ ſentiāt
ꝯtra vētū vadit. Sicut aūt ꝑ ventū ꝓſpe
rū ꝓſperitas: ſic per vētū ꝯtrariū aduer
ſitas deſignaẗ. Tūc igiẗ dyabolus cōtra
ventū vadit qñ hoiem in aduerſitatib⁹
exiſtētē iteꝝ tētādo inuadit. ſepe eiꝫ dei
iuſtitia ꝑmittēte homini tribulato ex ab
latiōe terrene ſubſtātie addit afflictiōeꝫ
in corpe. ꝛ inde tentationē in mēte vt ſic
ad ipatiētiā ꝛ deſperationē inducat. Si
cut patet in Job: cui primo res abſtulit.
Deinde filios extinxit. Deinde graui vl/
cere eū pcuſſit: tandē per vxorē ꝛ amicos
graues tētatiōes in cor eius miſit: ſꝫ ille
eū in oibus ſupauit. Talis eiꝫ ē natura
dyaboli ꝙ ſi in ꝑncipio ei reſiſtiẗ debi/
lis efficiẗ. Chryſo. ſup Matth. In ꝑnis
grauis ꝛ intolerabilis eſt ipetus dyabo/
li: quē ſiqs fortiter ſuſtinuerit in ſecūdo
inueniet eū infirmiorē. Quanto.n. plus
repcuſſus fuerit: tāto magis refrigeſcit
ꝛ deficit. ¶ Tertio alludēdo ꝑ ſpem va/
nā. Legiẗ in libro de aīalibus ꝙ lup⁹ di
ligit valde ludere: ꝛ ſi pōt rapere puerū
cū eo ludit ꝛ poſtea eū comedit. Qual'r
aūt dyabolus cū peccatore ludat oſtēdit
Greg. i paſtorali dicēs: Dyabolus modo
aliorū facta grauiora alleuiat. mō nihil
eē qd ꝑpetratū ē affirmat. mō miſericor/
dē deuꝫ loquiẗ. mō adhuc tp̄s ſubſeqns
ad pnīam polliceẗ: vt dū ꝑ hec decepta
mens diuti⁹ ab icepta itētiōe pnīe ſuſpē
daẗ. Prouer.xiiij. Stult⁹ illudet pctm:
ideſt dyabolus q fuit cā peccati. Poſtꝗ
aūt cū pctōre ſic luſerit eū comedit. Am/
bro. in ſermonib⁹. Dyabolus filios ſuos
non diligit ſed odit. Sic.n. eos amat vt
ꝑdat ſicut amat gluto porcellū vt come/
dat. Uel per lupos intelligi pñt tyrāni.
Grego. Lupus ſup oues venit: cū qlibet
iniuſtus raptor fideles ꝛ humiles oppri
mit. De iſtis lupis dr Sopho.iij. Judi/
ces eius lupi veſpe nō relinqbāt in ma/
ne. Abacbuc.i. Velociores lupis veſpti/
nis. Sūt eiꝫ lupi veſpertini: matutini ꝛ
meridiani. Lupi matutini: q: adhuc nō
eſuriūt multū: ꝑtē ouis comedūt ꝛ par/
tē relinquūt. Tales ſūt multi tyrāni qui
bona paupeꝝ rapiūt: ſed partē tñ eis di/
mittūt. Lupi vero meridiani.i. qui vſqꝫ
ad meridiē nō comederūt: ꝛ q: multum
eſuriūt: ꝛ q: ꝓpter eſū multū ſitiūt. totā
ouem comedūt ꝛ ſanguinē bibūt. Tales
ſūt q totā ſupellectilē auferūt. ꝛ inſuper
poſſeſſiōes qs cū multo ſudore acqſiue/
rūt diripiūt. Iſid. Judices praui lupoꝝ
more cūcta diripiūt ꝛ vix pauca paupe/
rib⁹ derelinquūt. Lupi aūt veſptini.i. q
vſqꝫ ad veſperā nō comederūt adeo eſu
riūt ꝙ ꝛ carnes ouis comedūt ꝛ ſangui
nē bibūt: ꝛ pellē ſcindūt: ꝛ oſſa frangūt.
Sic ſūt multi tyrāni q a paupib⁹ pecu/
nias exhauriūt: poſſeſſiōes diripiūt: do/
mos tollūt: veſtes auferūt: pſonas oppri
mūt. Hiere.li. Comedit me ꝛ deuorauit
me Nabuchodonoſor rex babylōis: hoc
quo ad lupos matutinos q ꝑteꝫ carniū

comedūt. Abſorbuit me ſicut draco. hoc quo ad lupos meridianos qui totā oueȝ comedūt ⁊ ſanguinē bibūt: vt ſupius dr̄: Iſte nouiſſimus exoſſauit me. Nabuchodonoſor. hoc quo ad lupos veſprinos q̄ oīa comedūt ⁊ ſanguinē bibūt ⁊ oſſa frangunt. Prouer. xxviij. Leo eniȝ rugiens ⁊ vrſus eſuriēs princeps impius ſup populū pauperē.

Sermo tertius vnde ſupra.

Animam meam pono ꝓ ouibus meis. Serui dei ꝓ qb⁹ xp̄s aīam ſuaȝ poſuit. ⁊ q̄s p̄cioſo ſanguie redemit. ꝯparātur ouib⁹ pp ſex q̄ in ouibus repiuntur. Primo ē ouis aīal multa ſimplicitate p̄ditū. Sic ſerui dei debēt eē ſimplices. i. ſine plica duplicitatis. De qua ſimplicitate dicit Greg. in moral. q̄ abhominaꝫ egyptij: hoc iſraelite deo offerūt. q: ſimplicitatē ⁊ māſuetudinē deo imolāt. quā abhoīantes egyptij. fatuitatē putāt. Et iſta ſimplicitas cōſiſtit quātū ad aſpectū: affectū: ⁊ actū. Debēt eiȝ hēre aſpectū ſimplicē. ſ. vt ipm ad deū tm̄ dirigant. ⁊ tūc totū corpus. i. cōgeries opeꝝ: erit lucidū. i. deo gratū. Mat. vi. Si oculus tuus fuerit ſimplex totū corpus tuū lucidū erit. Iſtā ſimplicitatē aſpectus non hn̄t illi q̄ cū vno oculo volūt reſpicere in celū ⁊ cū alio in terrā id eſt qui volunt ſimul diligere deū ⁊ mundū. Cōtra quos dr̄ Matthei. vi. Non poteſtis deo ſeruire ⁊ māmone. Tales nō habēt ſimplicitatem aquilinā. Aquilla eīm pullos quos viderit celū aſpicere tāquam ꝓprios nutrit: quos aūt ad terrā tāquam degenēs abijcit. Scd̄o debēt habere ſimplicem affectū. vt. ſ. ſimplici corde nō duplici ꝓximū diligant. i. Pet. i. Simplici ex corde inuicē diligite attētius. Iſtā ſimplicitatem affectus non hn̄t illi qui in ore habent dilectionē: ſed in corde ſeruant rācorem. Eccl. xiij. In labijs ſuis indulcaꝫ inimicus ⁊ in corde ſuo inſidiaꝫ vt ſubuertat te in foueā. Iſti nō hn̄t ſimplicitatē colūbinā que caret felle amaritudis ⁊ rācoris. Mat. x. Eſtote prudētes ſicͫ ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut colūbe. Tertio debēt hēe ſimplicē actū vt ſimplici intentione ꝓximo ſeruiāt. Ro. xij. Qui[...] buit in ſimplicitate. Iſtaȝ ſimplicita[...] nō hn̄t illi qui id aliqb⁹ tribuūt aliq[...] vt ſubripiāt ſua. Eccl. xiij. Subridēs[...] dabit narrās tibi oīa bona. ⁊ dicet qui[...] opus ē tibi: ⁊ ꝯfundet te in cibis ſuis [...] nec exinaniuit te bis ⁊ ter. Iſti non h[...] ſimplicitatē ouiū. Ouis enim nulli l[...] dit ⁊ neſcit mala inferre: ſed illata pa[...] ter tolerare. Oibus ſeruit: q: paſcit ⁊ in[...] duit. Vn̄ dicit Aug. ꝙ ouis iplet p̄cep[...] euāgelicū. q: de duabus tunicis dat v[...] nō hn̄ti. Secūdo ē ouis aīal q̄ natu[...] raliter fugit lupū ſic quilibet dȝ fuge[...] peccatuȝ. Eccle. xxi. Quaſi a facie colu[...] bri fuge peccatū. imo multo amplius. Nā inter ea que ſunt infra terrā nihil [...] peius inferno. Inter ea que ſunt i terr[...] nihil ē peius ſerpēte ⁊ colubro. Inter [...] que ſunt ſup terrā. i. in aere nihil ē p[...] dracone. Et tn̄ iſta tria inuitanꝫ a ꝓph[...] ta vt laudēt deū. Laudate inquit dn̄m [...] terra dracones ⁊ oēs abyſſi: ſerpentes [...] volucres pēnate. Nuſquā aūt ꝓpheta[...] cit ꝙ ſupbi auari vel luxurioſi laude[...] deū. Ex quo ſeqꝫ ꝙ peccatū ē peius dra[...] cone inferno ⁊ ſerpēte. Nec mirū ꝙ in[...] nus laudat dei iuſticiā. ſicut latro in p[...] tibulo iudicē laudat: q: ipm iuſtū eē [...] monſtrat. Draco p̄ ſui magnitudie la[...] dat dei potētiā. Eſt eīm maximus oiu[...] aīantiū ſuper terraȝ. Serpēs laudat [...] ſapiētiaȝ. Ipe eīm caput abſcondit ⁊ co[...] pus pcuſſioni exponit. Et in hoc deum laudat qui tantaȝ ſapiētiam ſibi ded[...] Peccator eīm deū nō laudat ſed blaſph[...] mat. Ro. ij. Nomē dei per vos blaſph[...] matur. Tertio ouis ē animal viſſe[...] fecūdū. Neceſſe ē aūt ꝙ quādo oues [...] fete paſtor eas cuſtodiat ⁊ portet. Y[...] xl. Fetas ipe portabit. Tribus aūt [...] cauſis ouis aliqn̄ aborſum patiꝫ. Pr[...] mo ſecūdū Pliniū qn̄ ē ſola. Tūc en[...] p̄ nimio timore ſepe abhortiꝫ q: tim[...] ne in os lupi deueniat. Secūdo ꝓp[...] tonitruū ſicut idē dicit. Tertio qu[...] do comedit herbas venenatas. [...] aūt ponit quartū q̄ maxime eas abh[...] tire facit. ſ. fumus extincte candele. [...] tūc ē pregnans qn̄ hȝ multa bona ꝓp[...] ta. Tūc parit qn̄ ea ꝯplet ꝑ bona ope[...]

Sȝ peccator ē ſolus qn̄ nō hȝ deū ſecū ⁊ ꝑdidit ꝑticipatiōeȝ meritoꝝ eccle. Et q: ē ſolus nō hȝ qui euȝ adiuuet vel ſubleuet. Iō eīm fetū boni ꝓpoſiti nec etiam in corde pōt nutrire: nec ipm per bona opa parere. ⁊ ſic neceſſe ē ꝙ patiaꝫ aborſum. Eccs. iiij. Ve ſoli q: ſi ceciderit nō hȝ ſubleuantē. Auarus i corde ſuo multa hȝ tonitrua. Vnū ē anxietas in acquirēdo. Aliud timor in cuſtodiēdo. Aliud dolor in ꝑdēdo. Et iſta tonitrua boni ꝓpoſiti fetū extingunt. Inter tot eīm anxietates timores ⁊ dolores bona ꝓpoſita creſcere non pn̄t. Sicut pȝ in ſemine ꝙ ſpine ſuffocauerūt. Luce. viij. Luxuria ē herba venenata que corpus ⁊ aīam inficit ⁊ corrūpit ⁊ boni ꝓpoſiti fetū extinguit. Semē enim nō pōt creſcere i terra cōculcata. vt habeꝫ ibidē. Anima eīm luxurioſi a demonibus cōculcaꝫ. Eccle. ix. Oīs mulier que ē fornicaria quaſi ſtercus in via cōculcabiꝫ. Superbia eſt fumus qui in altum aſcendit ⁊ ſubito euaneſcit. Iſte fumus fetum boni propoſiti extinguit. Semen enim non pōt creſcere in terra petroſa. i. in mente dura que ad penitēciaȝ reſcindi non pōt. vt habetur ibidē de ſemine q̄ ſupra petrā cecidit. Quarto ouis ē animal obediens ⁊ māſuetū. Illi aūt paſtori oues ſecure obedire pn̄t qui eas cognoſcit diligit ⁊ defendit. Sic ⁊ verus paſtor xp̄s circa eas habȝ ſciētiam cognoſcēdi. Io. x. Cognoſco oues meas. Potentiaȝ defendēdi. Ibidē. Non rapiet eas quiſquam de manu mea. Et volūtatē ſaluandi. Ibidem. Animā meā ꝓ ouibus meis pono. Ber. Huic ſecure me credo qui ſaluare me velit. nouit ⁊ poſſit. Diciꝫ in lib. de aīalibus: ꝙ paſtores docent oues feſtine ambulare ad auditū alicui⁹ vocis. Sic ⁊ viri religioſi debēt eē veloces multuȝ ad obediendūȝ ad vocē p̄lati ſui. Dȝ aūt iſta obediētia hēe tres comites. i. ſimplicitatē. charitatē ⁊ cōcordē volūtatē. Iſtō ſignificatū ē Iob. xlij. Vbi dr̄ ꝙ iob amici dederūt ſibi ouē vnā. ⁊ inaurē aureaȝ vnā. Per inaurē itelligiꝫ obediētia. ps. In auditu auris obediuit mihi. iſta obediētia dȝ hēe ouē anexā: q: dȝ fieri cū humili ⁊ ſimplici corde. Et dȝ eē aurea: q: dȝ fieri ex vnanimi ⁊ cōcordi voluntate. Quidā enim obediūt nō ſimpliciter ſed ficte. Iſti nō hn̄t ouē anexaȝ. Alij obediunt nō ex charitate ſȝ neceſſitate. Horū inauris nō ē aurea. Alij prudētes apud ſemetipſos ſuā volūtatē nolunt vnire cuȝ volūtate p̄lati. Hoꝝ inauris nō eſt vna. Quinto ouis ē aīal ſobriū ⁊ modeſtū q: puis paſcuis ē cōtēta. ⁊ expēſis modicis ſuſtētaꝫ. Sic ⁊ ſerui dei modicis debent eē contenti. Seneca. V[...]tus ſit tibi ex re facili nec ad volupta[...] ſed ad cibū attēde. Palatū tuū fames e[...]citet nō ſapores. Deſideria tua paruo redime: q: hoc tantū curare debes vt deſinant. Cibus aūt iſtaꝝ ouiū in futuro erit ille. de quo dr̄ Ezech. xxxiiij. In paſcuis vberrimis paſcā oues meas. ⁊ in mōtib⁹ excelſis erūt paſcua eaꝝ. ibi requieſcēt in herbis virētibus ⁊ paſcuis pinguibus paſcenꝫ ſup montes iſrael. Ex quibus verbis habeꝫ ꝙ paſcua beatoꝝ erūt vberrima: pinguia: ⁊ virētia. Paſcenꝫ enim in cognitiōe ſumme veritatis Et iſta paſcua erunt vberrima: q: ſiue ingrediantur ad cōtēplādā deitatē: ſiue ingrediantur ad cōtēplādā humanitatē: vbiqȝ inuenient plenā ſatietatē. Io. x. Ingredietur ⁊ egrediet ⁊ paſcua inueniet. Eiuſdē. xvij. Hec ē vita eterna vt cognoſcāt te ſolū veꝝ deū ⁊ quē miſiſti ieſum xp̄m. Secūdo paſcenꝫ in delectatōe ⁊ fruitōe ſūme ſuauitatis. Et iſta erūt paſcua pinguia. ps. Ex adipe frumēti ſatiat te. Iſtud frumētum ē ille qui de ſe dicit Io. xij. Niſi granū frumēti cadēs in terrā mortuū fuerit ipȝ ſolū ma. ⁊c. Adeps iſtius frumēti eſt ſuauitas ⁊ delectatio que cauſaꝫ ex amore dei. ps. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleaꝫ aīa mea. Tertio paſcenꝫ i eternitate ꝑpetue ſecuritatis. Et iſta tūc erūt paſcua virētia. Nūquam eiȝ illa paſcua areſcēt vel marceſcēt ſed ſemꝑ ipa vireſcent ⁊ ꝑpetua erunt. Sexto aūt ouis ē animal multū pacificū manſuetū ⁊ gentū. Sic ⁊ ſerui dei laborare debēt vt quieti ſint. i. Theſ. iiij. Rogamus aūt vos fratres vt abūdetis magis ⁊ opam detis vt quieti ſitis. iſtam aūt quietē hn̄t illi qui terrena deſpiciūt ⁊ in deo amorē ſuū ponūt. Io. xvi. Hec eīm locutus ſum vobis

vt in me pacē hēatis. Jn mūdo aūt p̄ſſu
rā habebitis. Greg. Quid.n.getius q̄ ni
hil in hoc mūdo appetē.qd laborioſius
q̄ terrenis deſiderijs eſtuare. Hinc eſt q̄
iſrael ſabbatū accepit i munere: egypt⁹
pcutit in muſcaꝝ multitudine. Cū eniꝫ
tria ſint que naturalr̄ q̄etē appetāt.ſ.cor
pus:ſenſus ⁊ aīus. Jn hoīb⁹ terrenis de
ſiderijs deditis qeſcere iſta nō pñt. Cor/
pus eniꝫ ſemp ē in labore ⁊ fatigatione.
Eccl.xxxi. Laborauit diues in ꝯgrega/
tiōe ſubſtātie. Senſus nō pñt hēre ſom
nū nec quietē. Cū.n.qes ſenſuū ſit ſom/
nus a talib⁹ ſomn⁹ fugit. Gen.xxxi. Fu/
giebat ſomnus ab oculis meis. Eccē.v.
Saturitas diuitis.i.abūdātia diuitiarū
nō ſinit eū dormire. Aīus enim ei⁹ ſemp
eſt in ſollicitudine. Hiere.xlix. Turbati
ſūt in mare pre ſollicitudine qeſcere nō
potuerūt. Et q̄ iſta tria i auaris quietē
non pñt hēre. Jdeo dicit Aug. Diuitias
inueniſti:requiē pdidiſti. Cū vigilas de
his cogitas.cū dormis latrones ſōnias.
Jn die ſollicitus:in nocte pauidus:ſem
per autem mēdicus.

¶ Dñica tertia. Sermo prim⁹.

MOdicū ⁊ nō vide
bitis me. Itēꝝ modicū ⁊ vide/
bitis me. Joā.xvi. Naturale ē
inter amicos q̄ cupiūt mutua viſiōe p/
frui.mutua locutiōe refici ⁊ corpali pre/
ſentia ꝯſolari. Jdeoq̄ diſcipuli deſide/
rabāt ſemp xp̄m videre:eius verba audi
re ⁊ pñtiā retinere: ⁊ ideo nimis triſta/
bant qñ xp̄s ō ſuo receſſu mētionē facie/
bat:ſicut dixit in verbis pmiſſis. Modi
cū ⁊ n̄ videbitis me. Circa qđ ſciēduꝫ q̄
apl̄i fuerūt in q̄druplici ſtatu. ¶ Prim⁹
eſt in quo fuerūt in multo timore ⁊ hoc
añ paſſionē. Timebāt enim ſemp ne xp̄i
pñtiā pderēt.⁊ hoc ptinet ad hoc qđ di/
xit paꝝ ſupra. Hec aūt ab initio nō dixi:
q̄ vobiſcū erā.⁊ nūc vado ad eū qui me
miſit. Jſtū.n.timorē i eis generabāt ver/
ba triſtia q̄ ſup hoc ſepe eis replicabat.
Joā.xiiij. Filioli mei adhuc modicū vo/
biſcū ſum. Eiuſdē.xiiij. Adhuc modicū
⁊ mūdus me iā nō videt. ¶ Scđs ſtatus
eſt in quo fuerūt i multa triſtitia ⁊ dolo
re. Et hoc i paſſiōe ⁊ in toto illo triduo

in quo ſp̄m nō viderūt. Et ad hoc pti
net illud qđ dicit. Modicū ⁊ nō vide
tis me. Et illud qđ ſequit. Amē amē
co vobis:q̄ plorabitis ⁊ flebitis vos
¶ Tertius ſtat⁹ eſt i quo habuerūt ga
diū ſed ſemiplenū.⁊ hoc poſt xp̄i reſu
rectiōeꝫ. Gaudebāt.n.de hoc q̄ xp̄m
apparētē vidēbāt ſꝫ plene gaudē nō p
terāt:q̄ ſciebāt q̄ modico tp̄e.i.tm̄ q̄d
ginta dieb⁹ cū eis moratur⁹ erat. Et a
hoc ptinet illud. Et itēꝝ modicū ⁊ vid
bitis me. Et illud. Uos aūt ꝯtriſtabim
ni:ſꝫ triſtitia veſtra vertet in gaudium
Quō aūt p̄dicta verba ſint itelligēda
cit Alcuinus. Modicū tp̄s fuit q̄ nō vi
derūt eū.i.illud triduū quo i ſepulch
qeuit.⁊ itēꝝ modicū quo eū viderūt.i
li q̄dragita dies in qbus ſepi⁹ poſt reſu
rectōeꝫ ſuā eis appuit. Hec aūt verba
tm̄ eis erāt obſcura q̄ ea itelligē nō va
lebāt. Jō dicebāt. Quid ē qđ dicit nobis
modicū. Hui⁹ aūt triplex erat cā. Pr
ma ſcđm Chryſo. ppter coꝝ triſtitiā q
amouebat a mēte coꝝ ea que dicebān
Alia erat ſcđm eūdē ꝯtrarietas q̄ vid
bat eē i verbis dñi dicētis: videbitis m
⁊ n̄ videbitis. Tertia erat q̄ credeb
q̄ eis pabolice loq̄ret ſicut ſepe facē
ſueuit. ¶ Quart⁹ ſtatus ē in quo hab
rūt gaudiū plenuꝫ ⁊ ppetuū vt in bea
dei viſione in qua mō ſūt. Et ad hoc p
net illud. Itēꝝ aūt videbo vos ⁊ gau
bit cor veſtrū ⁊ gaudiū veſtrū nemo to
let a vobis. Scđm aūt Augu. iſtud ītel
git de gaudio illius btē viſiōis. De q
dr̄.i. Joā.iij. Cuꝫ appuerit ei ſimiles er
mus:q̄ videbim⁹ eū ſicuti ē. Jſtud enim
gaudiū nūq̄ tollit nec finit. Aug. ibid.
Jbi finis erit q̄ ſufficit nobis. Etern⁹
tur erit. Neq̄.n.ſufficit nobis finis n
cuius nullus ē finis. Jſtū aūt q̄drupli
ſtatū aploꝝ oſtēdit dñs p ſilitudinē m
lieris pregnātis ⁊ parturiētis. Talis.n
mulier q̄druplr̄ pōt ꝯſiderari. Prim
put ē pregnās:⁊ tūc eſt in multo timor
Semp.n.timet ne fet⁹ diſpereat. Et hu
ic rñdet pimus ſtatus aploꝝ i quo ſem
timebant ne xp̄s ab eis recedēt. Scđ
put ē in partu:⁊ tūc ē in multo doloꝛ
pter ventris cruciationē. Et huic rñde
ſcđs ſtatus aploꝝ in quo fuerūt i mult

triſtitia ppter xp̄i paſſionē. Tertio p
ut ē poſt partū.⁊ hoc duplr̄. Uno mō
put pepit filiā:⁊ hꝫ gaudiū ſemiplenuꝫ
Et huic rñdet terti⁹ ſtatus aploꝝ i quo
fuerūt aliquātulū i letitia ppter xp̄i re/
ſurrectionē:⁊ tūc ſemiplenū habuerunt
gaudiū. Scđo put pepit maſculinū:
tūc hꝫ gaudiū plenū. Et huic rñdet q̄r/
tus ſtatus aploꝝ:in quo mō ſūt vbi hñt
plenū gaudiū ⁊ pfectū. Uñ dicit Augu.
ibidē. Parturitio triſtitie. part⁹ āt gau
dio ꝯparat.qđ nūc maius eſſe cōſueuit:
qñ nō puella:ſed puer naſcit. Jſtū q̄dru
plicē ſtatū hñt ēt ſerui dei. Sunt eniꝫ in
timore ⁊ merore.in gaudio ſemipleno ⁊
in gaudio pfecto. ¶ Jn timore qdeꝫ ſūt
ne deū amittāt:ſicut ppheta ꝯquerebat
ſe amiſiſſe dicēs: Redde mihi letitiaꝫ ſa/
lutaris tui. Sed notāduꝫ q̄ ab aliq̄b⁹
recedit ⁊ nunq̄ redit. Ab aliq̄b⁹ recedit
⁊ redit:ab aliq̄b⁹ nūq̄ recedit: ⁊ iō opor
tet q̄ redeat. Et iſta triplex differētia fu
āt in xp̄i familia:quā habuit in hac vita
Fuit.n.vnus.ſ.iudas a quo xp̄s receſ
ſit qñ ipſꝫ tradidit ⁊ nūq̄ redijt:q̄ deſpe
rauit cum dixit: Peccaui tradēs ſangui
neꝫ iuſtū.⁊ plenus malitia ⁊ oī iniq̄tate
ſpūꝫ exalauit. Jbidē. Et i fine laq̄o ſe ſu
ſpēdit. Scđs fuit petrus a quo xp̄s re
ceſſit qñ ipm̄ negauit:ſed ſtatiꝫ redijt qñ
amare fleuit. Tertia fuit beata virgo
maria a qua xp̄s nūq̄ receſſit:⁊ iō redire
nō oportuit. Jſta triplex differētia quo/
tidie in hac vita iuenit:⁊ p ſilitudinē in
ſole ꝯſideraf. Sol eniꝫ aliq̄s ptes mūdi
nunq̄ illuminat.ſ.regionē infernalem.
Aliq̄s aliqñ illuminat:aliqñ nō ſicut no
ſtrā habitabilē. Aliq̄s aūt ſemp illumi/
nat:ſicut ea q̄ ſupra ſūt: vt dicit Diony/
ſius. Silr̄ ⁊ in hoībus qdā ſūt a q̄b⁹ ſol
iuſtitie recedit ⁊ nūq̄ redit:ſicut ſūt du/
ri ⁊ obſtinati:q̄ deū a ſe expellūt:⁊ ne ad
eos redeat malis opib⁹ ꝯtradicūt. Job
xxi. Dixerūt deo recede a nobis. Ecce q̄
expellūt deū. Sciētiam viaꝝ tuaꝝ nolu/
mus. Ecce q̄ ne redeat ꝯtradicūt. Eiuſ/
dē.xxiiij. Ipſi fuerunt rebelles lumini.
Jſti ſūt qui dicūt Yſa.xxx. Auferte a me
viā:declinate a me ſemitaꝫ: ceſſet a facie
nr̄a ſanct⁹ iſrl̄. Nolūt eiꝫ q̄ deus ad eos
redeat nec p viā mādatoꝝ:nec p ſemitaꝫ

ꝯſilioꝝ: nec q̄ illuminet p inſpiratione
faciē mētis eoꝝ. Alij ſūt a q̄bus deus
recedit ⁊ poſtea redit. Sicut ſūt penitē/
tes a q̄bus deus receſſit p culpā:ſꝫ redit
p pñiam. Hiere.xviij. Si pñiam gēs illa
egerit a malo ſuo. qđ locutus ſuꝫ aduer
ſus eā:agā⁊ ego pñiam ſup malo qđ co
gitaui vt facerē ei. Zach.i. Cōuertimini
ad me ⁊ ego conuertar ad vos: dicit dñs
exercituū. Tales ēt ſūt viri ſancti a q̄b⁹
ad modicū iocūditas ꝯtēplatōis ſubtra
hit.⁊ hoc vt feruētius regraf ⁊ forti⁹ te
neaf. Bern. ſuper Cañ. Subtrahit ſe ad
tp̄s ab eis q̄ auidius reuocet ⁊ forti⁹ te/
neaf. Preteriēs vult teneri. Abiēs reuo/
cari. Et tm̄ illud modicuꝫ q̄ ſe ſubtrahit
valde videt eis lōgū. Jdē. O modicum
nō modicū:o modicū lōgū. Pie dñe mo
dicū dicis q̄ nō videamus te. Saluū ſit
verbū dñi mei. Tñ lōguꝫ eſt multū ⁊ val
de nimis. Uerūtñ vtrūq̄ verꝫ ⁊ modicū
meritis nō modicum votis. ¶ Alij vero
ſunt a q̄bus nunq̄ recedit:ſed q̄ſi viole/
ter eū tenēt. Cañ.iij. Tenui eū nec dimit
tā. Amb. Uim facim⁹ dño nō ꝯpellēdo:
ſed flēdo.nō puocādo iniurijs:ſꝫ lachry
mis exorādo.nō blaſphemādo p ſupbi/
aꝫ:ſꝫ p humilitatē viuēdo. O beata vio/
lētia que nō indignatōe pcutitur ſꝫ miſe
ricordia ꝯdonaf. ¶ Scđo ſerui dei ſunt
in merore. Et hoc q̄druplici de cauſa q̄
ſignificaf Joſue.xv. Suſpirauit axa vt
ſedebat aſino ⁊ dixit patri ſuo. Terraꝫ
auſtralē ⁊ arētē dediſti mihi iūge ⁊ irri/
guā. Deditq̄ ei irriguū ſupius ⁊ iferi⁹.
ſedēs aſino eſt aīa p̄ſidens corpi ſuo que
plorat. ¶ Primo q̄ ſepe hꝫ mēteꝫ aridā
aque humore deuotiōis interne. Hoc eſt
hēre terrā arentē. P̄s. Aīa mea ſicut ter/
ra ſine aqua tibi. Eccl.li. Aīe nr̄e ſitiunt
vehemēter. ¶ Scđo plorat q̄ adhuc hꝫ
corpus iflāmatū igne ꝯcupiſcētie: ⁊ hoc
ē hēre terrā auſtralē. ppter qđ dicit apo
ſtolus Ro.vij. Jnfelix ego hō q̄s me libe
rabit ō morte corpis hui⁹. ¶ Tertio plo
rat p dilatōe ſupne patrie: ⁊ hoc ē hēre
irriguū ſupius. P̄s. Sup flumina baby/
lonis illic ſedim⁹ ⁊ fleuim⁹ ⁊c. ¶ Quar
to plorat p incolatu pñtis miſerie:⁊ hoc
eſt hēre irriguuꝫ inferius. P̄s. Heu mihi
q̄ icolat⁹ ⁊c. ¶ Tertio ſerui dei hñt hic

gaudiū ⁊ ꝯſolatiōeꝫ ſemiplenā. qđ ſignificatū eſt. iij. Regū. xvij. Ubi đr ꝙ deus ꝑ coruos mittebat helye mane ⁊ veſpere panē ⁊ carnes: ⁊ bibebat de torrēte. Ille pane ⁊ carne veſcit̄ qui celeſti ꝯſolatiōe nutrit̄: que maxime ex meditatōe diuinitatis ⁊ humanitatis ꝑcipit̄. Sed iſta ꝯſolatio in tribus deficit. ☞ Primo q: hꝫ imperfectionē: qđ notat̄ ꝑ hoc ꝙ dabat̄ tantū mane ⁊ veſpere: ⁊ nō meridie. In mane ⁊ veſpe eſt lux ⁊ calor ſed imꝑfectus. in meridie vero ꝑfectus. Beati q paſcūt̄ in meridie. i. in ꝑfecta dei cognitōe ⁊ dilectione. Cañ. i. Indica mihi vbi paſcas vbi cubas in meridie. In preſenti autēꝫ paſcunt̄ mane ⁊ veſpe: q: imꝑfecte deum diligūt ⁊ cognoſcūt. i. Coꝝ. xiij. Nūc cognoſco ex pte ⁊c̄. ☞ Scđo hꝫ admixtionēꝫ que admixtio cauſat̄: vel ex corporis corruptiōe: vel dyaboli tētatione: vel mūdi ꝑſecutione. qđ notat̄ ꝑ hoc ꝙ bibebat de torrēte. Yſa. i. Uinū tuūꝫ mixtum eſt aqua. ☞ Tertio habet terminationē. qđ notat̄ per hoc ꝙ deus illū cibū ſibi ſubtraxit intantū ꝙ vadens in ſareptā ſidonioꝝ bucellaꝫ panis vix habere potuit: q: deus viris ſcīs ſepe cōſolatiōes ſpūales ſubtraxit. Adeo vt etiā modicū hēre nō ſinat. ⁊ hoc facit deus: ſiue vt i humilitate ꝯſeruent̄. ij. Coꝝ. xij. Ne magnitudo reuelationū extollat me ⁊c̄. ſiue vt incauta ſecuritas vitet̄ que eſt mr̄ negligētie. Greg. Dū mens ſecura reddit̄: in torporē relaxat̄. ¶ Quarto ſerui dei habēt gaudiū plenūꝫ: ⁊ hoc ꝑut ſūt in beata vita qđ qđē ex dei viſione cauſat̄. Et iđ dicit: Iterū aūt videbo vos ⁊ gaudebit cor vr̄m ⁊c̄. De qua viſiōe đr Iob. xxxiij. Uidebit faciē eius i iubilo. i. Pet. i. In quē deſiderāt angeli proſpicere. Mat. xviij. Angeli coꝝ ſemꝑ vidēt faciē patris mei. Sed facit hic Greg. queſtionē in moral̄. Quare ſi vidēt quo videre deſiderant. ⁊ ſi videre deſiderāt quo vidēt. Et rñdet. Deſideriū ſugt anxietateꝫ hꝫ. Anxietas penā. Satietas vero faſtidiūꝫ. Ne ſit ergo in deſiderio anxietas deſiderātes ſatiant̄. Ne ſit in ſatietate faſtidium ſatiati deſiderāt. Erit igitur nobis delectabiliter imꝑſſa ſitis ſimul atqꝫ ſatietas. Sꝫ lōge aberit a ſiti neceſſitas. Lōge a ſatietate faſtidiū: q: ſitiētes ſatiabimur ⁊ ſatiati ſitiemus. Patet ergo ꝙ oīs deſecꝰ ibi ſupplet̄ ⁊ gaudiū plenū inuenit̄: ad quod nos perducat dominus.

¶ Sermo ſecundus.

Mulier cū parit triſtitiā hꝫ: q: venit hora eiꝰ ⁊c̄. Inter malos ⁊ bonos hoc diſtat: q: mali volūt facere feſtū ante vigiliā volētes nūc gaudere tꝑaliter: ⁊ ideo in futuro faciēt vigiliā q: flebūt eternaliter. Aliqui ēt ſunt q vellēt venire de feſto ad feſtū. i. de gaudio ꝑſentis vite ad gaudiū felicitatis eterne. Cōtra quos dicit Hiero. Difficile imo ipoſſibile eſt vt pñtibus qs ⁊ futuris fruat̄ bonis vt de delitijs trāſeat ad delitias vt hic vētrē ⁊ ibi mētē ipleat: ⁊ in vtroqꝫ ſeculo ſit primus: ⁊ in vtroqꝫ appeat glorioſus. Boni vero faciūt hic vigilia in luctu pñie: ⁊ iđ ꝑueniūt ad feſtū iocūditatis eterne. Et hoc ē qđ đr hic ſub methaphora mulieris. Mulier cū parit: triſtitiā hꝫ. Ecce vigiliam pñie. Deinde ſubdit̄. Triſtitia vr̄a vertet̄ in gaudiū. Ecce feſtiuitas iocūditatis eterne. In verbis ꝑmiſſis tria ponunt̄. ¶ Primū eſt ſilitudo mulieris parientis cū đr: Mulier cū parit. Iſta mulier ſignificat eccleſiā vel quālibet fidelē aiaꝫ que ꝯcipit ꝑ bona ꝓpoſita: ſed pariet per bona opa. De qua đr Apoca. xij. Mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedibus eius: ⁊ in capite eius corona ſtellaꝝ duodecīꝫ: ⁊ in vtero hñs: ⁊ clamabat parturiēs ⁊ cruciat̄ vt pariat. Tūc iſta mulier eſt amicta ſole qñ iducta eſt xp̄i ꝯuerſatōe. ſ. pietate: humilitate: patiētia ⁊ obedientia. Ro. xiij. Induimini dñm ieſum xp̄m. Per lunā ſignificat̄ mutabilitas rerū tꝑaliū. Sicut eīꝫ luna mutat̄: q: nunc plena nūc ſemiplena: modo vacua. Sic mūdus aliqñ ē plenus: qñ alicui dat plenā ꝯſolationē. Aliqñ ſemiplenus: qñ ex vna parte dat ꝯſolationē: ex alia tribulationē. Aliqñ vacuus qñ dat oīmodaꝫ deſolationē. Iſtā lunā ſancti hñt ſub pedibus: q: tꝑalia hñt ſub affectibꝰ. Auari aūt hñt iſtā lunā in capite: q: hñt cupiditatē in mente. Amos. ix. Auaritia i capite oīum. Debēt ēt habere coronā duodecīꝫ ſtellaꝝ: q: debēt imitari doctrinaꝫ ⁊ exēpla duodecim apl̄oꝝ. Parit autē ꝑ bona opa ſed cū cruciatu: q: in bñ operando multa ſuſtinet aduerſa. Roma. viij. Oīs creatura ingemiſcit: ⁊ parturit vſqꝫ adhuc. Sūt aūt aliq̄ mulieres q̄ nollent parere: q: nolunt dolorē ꝑtus ſuſtinere. Sic ēt ſunt multi q nolunt facere opera pñie: q: timēt aduerſa ſuſtinere. Sed inter ceteras ꝓprietates lilij legit̄ ꝙ ſuccꝰ eius ꝓdeſt mulieri ad pariēdū. Ceruа ēt comedit quādā herbā vel radicē que đr diagātea: que parere eā facit. Ait quoqꝫ Plinius ꝙ aq̄la in nido ſuo ponit quēdā lapidē ꝑcioſūꝫ q ipſam iuuat ad pariendū. Iſtud liliū eſt xp̄s q dicit Cant. ij. Ego flos cāpi ⁊ liliū ꝯualliū. Nō enīꝫ eſt flos orti: ſed cāpi: q: odor ſue miſericordie nō eſt clauſus: ſed apertꝰ. Et nō ē liliū mōtiūꝫ: ſed valliū: q: nō plantat̄ in mōtibus. ideſt in cordibꝰ ſuperboꝝ: ſed humiliū. Succus huiꝰ lilij eſt ſanguis xp̄i. Per herbā ſignificat̄ humana fragilitas ſiue mortalitas. Yſa. xl. Omnis caro fenū. Sicut enīꝫ herba vireſcit: deinde areſcit: poſtea putreſcit. Sic hō viret in iuuētute areſcit i ſenectute: putreſcit in morte. Per lapidē ꝑcioſū ſignificat̄ gloria ſanctoꝝ. Que ⁊ lapis ē inquātū ē ſolida ⁊ eterna. Et ꝑcioſa eſt inquātū ē ineffabilis ⁊ ſupra merita. Et lucida ē inquātū illuminat mētes ⁊ corda. ꝑs. Poſuiſti in capite eiꝰ coronā de lapide precioſo. Iſta igit̄ tria faciūt: vt hō non dimittat ꝓpter aduerſa quin pariat ꝑ bona opa. ☞ Primū eſt meditatio paſſionis dñice. Hebreoꝝ. xij. Recogitate eū q talē ſuſtinuit a peccatoribꝰ aduerſūꝫ ſemetipm ꝯtradictionē vt nō fatigemini animis veſtris deficiētes. Grego. Si paſſio xp̄i ad memoriā reducit̄ nihil ē ꝙ nō equo aīo toleretur. ☞ Scđm ē memoria mortis ꝓprie. Idē: valde ſe ſollicitat in bono ope qui ſemꝑ cogitat de extremo fine. ☞ Tertiū eſt meditatio celeſtis glorie Glo. ſup illud Iac. i. Omne gaudiū exiſtimate ⁊c̄. Ne idignemini ſi mali i mūdo florēt ſi ⁊ vos patimini: q: ſi ē xp̄iane dignitatis in tꝑalibus exaltari: ſꝫ potiꝰ deprimi. Mali nihil habēt in celo ⁊ vos nihil in mūdo ſed ſpe illius boni ad qđ tēditis quicqđ in via cōtingat̄ gaudere debetis. ¶ Scđo ponit̄ huius mulieris triſtitia ſalubris cū đr. Triſtitia hꝫ. Que quidē triſtitia cauſat̄ ex q̄drupl̄ici cā vt dicit Greg. i moral̄. ſ. qñ qs ꝯſiderat: vbi fuit: vbi erit: ⁊ vbi eſt: ⁊ vbi nō eſt. Ubi fuit: qꝛ ingt in pctō. Ubi erit in iudicio. Ubi eſt in miſeria: ⁊ vbi nō ē in gloria. ☞ Primo ergo triſtari dꝫ: q: fuit in pctō ex eo q: ꝑdidit deū ⁊ omne meritū ſuūꝫ. Michee. i. Faciā eis plāctū velut draconū: ⁊ luctū quaſi ſtrutionum. Catulus draconis i iſidijs poſitꝰ caput cū plāta ꝯterit: tūc draco plāctū magnūꝫ emittit. Strutio oua in puluere relinquēs eoꝝ obliuiſcit̄ que aliqñ a beſtijs ꝯculcat̄. Tādēꝫ ſtrutio rediēs ⁊ fracta oua inueniēs luctū facit. Pctōr igit̄ debet luctū facere ⁊ debet plāgere inſtar draconis: q: caput ſuū. i. deū ꝑdidit. ⁊ inſtar ſtrutōis lugere: q: ꝑdidit oua ſua. i. oīa merita ſua ⁊ bona opa. ☞ Secūdo debet habere triſtitiā ⁊ timorē ꝯſiderādo ꝙ erit in iudicio ꝑs. A iudicijs eīm tuis timui. Naꝫ ſcđm Bernar. Superiꝰ erit iudex iratus inferius infernus accēſus. A dextris peccata accuſantia. a ſiniſtris dmonia ad ſupplicium trahētia. ☞ Tertio dꝫ habere triſtitiā ꝯſiderādo ꝙ eſt in miſeria. ꝑs. Heu mihi q: icolatus meus ꝓlōgatus ē. Nec mirū: q: ſicut dicit Chryſo. ſuper Matt. Anima in hac vita eſt potēs ſed peregrina. caro autē infirma. ſed in domo propria eſt. Caro igit̄ q: hic eſt domeſtica: ſepe anime dominat̄. Anima vero q: ē potens reſiſtit ⁊ ſepe carnē ad bonum trahit. In futuro autē erit anima potēs: q: in domo ꝓpria caro vero īfirma ⁊ peregrina. ⁊ ideo tūc aīa carni totalr̄ dominabit̄. ⁊ qcqđ voluerit ſpūs mox cōſentiet corpꝰ. Et ponit exēplū Chryſ. Si. n. aliqs potēs in domo pauperis hoſpitatur. paup ibi iubet q: in domo ſua ē. Diues autē aliquā ibi habet agēdi fiduciā: q: potēs eſt. Sed ſi paup i domo diuitis itrauerit nō eſt auſus os aperire. Tum q: peregrinus ē. Tū q: paup eſt. ☞ Quarto debet habere triſtitiā conſiderādo ꝙ nō ē in gloria. ideo ſuſpirabat propheta dicēs: Sicut ceruus deſiderat ad fontes aquaꝝ. ⁊c̄. Ceruus qñ ſeneſcit grauat̄ in

cornibus: inueterant pili: caligāt oculi. tūc pugnat cū ſerpēte ⁊ eū occidit: hauſtoqꝫ veneno ardētiſſime ſitit ⁊ in flumē ſe ꝓijciēs totus renouatus exit. Sic viri ſancti pugnāt cū diabolo. carne. ⁊ mundo. ⁊ ardenter ſitiūt ad fontē vite peruenire: vbi renouant in cornibus. i. in virtutibus. q2 mō habent eas imperfectas tūc aūt ꝑfectas. i. Cor. xiij. Cū venerit ꝙ ꝑfectū ē euacuabit qꝺ ex parte ē. Renouant in pelle. i. in corpore qꝺ efficitur imortale ſubtile clarū ⁊ agile. Renouant in oculis q2 nūc vident in enigmate tūc aūt facie ad faciē. vt dr̄. i. Corinth. xiij. ¶ Tertio ponit oportunitas temporis: cū dr̄: q2 venit hora eius. In preſenti eīz vita ē tempus flēdi peccata. In futuro aūt erit tēpus letādi in gloria. Eccle. iij. Tēpus flēdi ⁊ tēpus ridendi. Modo ē tēpus pugnādi contra vitia. Tunc erit tēpus quieſcēdi in pace perpetua. Mō ē tp̄s belli: tūc vero tēpus pacis. Mō ē tp̄s ꝓp deū ꝑdēdi modicuꝫ. Tūc erit tp̄s acquirēdi in cētuplū. Aug. in li. i. omel. Quaſi fenus traiecticiū cum deo facis: hic das: ibi recipis. hic das res perituras: ibi recipies res ſine fine manſuras. ¶ Notādū ꝙ tp̄s quadruplr̄ pōt cōſiderari. ſ. in mūdo: in iudicio: in celo: ⁊ in inferno. ¶ In mūdo ꝺ tp̄e ē magna copia ⁊ iō ipo vti debemus ad bonū opanduꝫ. Gal. vi. Dū tēpus habemus operemur bonum ad oēs. Ad malū vitandū. Eccle. iiij. Cōſerua tēpus ⁊ deuita malū. Et ad ſalutē ꝓcurandam. ij. Cor. vi. Ecce nūc tēpus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis In hoc igit̄ tēpore dꝫ quilibet benefacere. priuſquā tp̄s ꝑtereat. priuſquaꝫ mors ſupueniat. priuſquam oīa derelinquat. Eccle. xi. Neſcit ꝙ tp̄s ꝑtereat ⁊ mors appropinquat ⁊ relinquat oīa alijs. ¶ In iudicio aūt erit ꝺ tp̄e ratō diſtricta. Tūc enim deus oē tēpus noſtrum accipiet. ⁊ ſecūdum illud nos examinabit ⁊ iudicabit. ps. Cū accepero tēpus ego iuſti. iudi. Bernar. Oē tēpus nobis impēſuꝫ requiret a nobis qualiter ſit expēſuꝫ. Idē Sicut n̄ peribit capillus a capite ſic nec momētum a tp̄e. Ideo ſancti viri diligēter cauēt ne de tp̄e modicuꝫ quid amittant. ne de eo in iudicio rōem reddant.

Unde Aug. in li. cōfeſ. accuſat ſe coram deo de hoc ꝙ araneas muſcas capiētes aliquādo libēter aſpexit. ⁊ de hoc ꝙ p̄ via trāſiēs canes leporē inſequētes aliquādo libēter vidit. Iō aūt de his ſe excuſat. nō q2 in his peccatuꝫ ſit ſed q2 tp̄s qꝺ ibi occupauit: in bonis meditatōibus expēdere debebat. ¶ In celo autē erit tp̄is ꝑfectio plena. Deut. xxxij. Adeſſe feſtinant tp̄a. i. ad perfectionē. Sed mō ē tp̄s ꝑteritū. mō p̄ns. modo futuꝝ. Tunc nulluꝫ erit preteritū: nullum futurum nullus ānus. nullus menſis. nulla hebdomada. ſed tm̄ vna dies. Za cha. xiiij. Erit dies vna que nota ē dn̄o: nō dies neqꝫ nox. ⁊ in tp̄e veſpe erit lux. ¶ In inferno autē erit de tp̄e magna cariſtia. Apo. x. Angelus iurauit ꝑ viuentē ꝙ tempus amplius non erit. ſ. ad penitendum. Si enim dānati poſſent habere aliquod temporis momētum: carius cēt eis ꝗ̄ ſi totū lucrarent munduꝫ: q2 tunc poſſet penitere ⁊ miſericordiaꝫ ꝓmereri. Unde dixit ſanctus Martinus diabolo. Si tu miſer ab hominuꝫ infeſtatiōe deſiſteres: ⁊ ꝺ malis tuis peniteres: ego de deo confiſ⁹ tibi veniaꝫ pollicerer. Sed q2 diabolus ē extra tēpus merendi: ⁊ in malo confirmatus: iō penitere nō pōt. Seruandum eſt igit̄ qꝺ dr̄. Eccle. ix. Quodcunqꝫ pōt manus tua inſtanter opare: q2 nec opus nec rō: nec ſciētia. nec ſapiētia erit apud inferos quo tu ꝓperas. Homo enīz quatuor modis mereri pōt. ¶ Primo bona opera faciēdo: ſed hoc ibi non erit. ideo dr̄ ꝙ non erit ibi opus. Damnati enim manus ligatas habebunt: ⁊ iō nihil boni operari poterunt. Mat. xxij. Ligatis manibus ⁊ pedibus ⁊c̄. ¶ Secundo poteſt quis mereri carnē ſuā mortificando ⁊ rōni ſubijciendo: ſed hoc ibi non erit. Iō dicit̄ ꝙ ibi non erit ratio que ſenſualitati dn̄et. Non enim viuent ſecundum rōem ſed ſcꝺm furioſam ſenſualitatē: q2 ſemp erunt i turbatōe. ps. Peccator videbit ⁊ iraſcet̄. Sēp i deſpatiōe. Hier. xviij. Deſpauimus poſt cogitatiōes nr̄as ibimus. ¶ Tertio pōt quis mereri ꝑ fidē in deuꝫ credēdo. ſed hoc ibi nō erit. iō dr̄ q2 non erit ibi ſciētia videlꝫ ſcīoꝝ quā ꝑ fidem deuꝫ cognoſcunt. In hac enim vita

fideles hūt de deo verā fidē. In bt̄a autē vita hēbunt aptaꝫ viſionē ſed dānati habebunt obumbratam. Mat. xxij. Mittite euꝫ in tenebras exteriores. ¶ Quarto pt̄ qs mereri deū diligēdo. ſed hoc ibi non erit. Un̄ dr̄ ꝙ nō erit ibi ſapia. i. ſapida ſcia: qua cū ſapore deus diligit̄. Dānati aūt deū non diligent ſed odio habebūt. Unde ps. Suꝑbia eoꝝ q te oderūt aſcendit ſemper.

¶ Sermo tertius.

QUm autē peperit pueruꝫ iam nō meminit preſſure ꝓpter gaudiū: q2 natus ē hō in mūdū: quāuis penitētia ſanctoꝝ virorum multū videat̄ hēre aſpitatē tm̄ leuigari dꝫ cōſiderando tāte glorie imēſitatem. Et iſtud oñdit Hiero. quādruplici exēplo dicēs: Amaritudinē radicis dulcedo pomi cōpenſat: ꝑicula maris ſpes portus delectat. Dolorē medicine ſpes ſalutis mitigat. Qui eīm nucleū deſiderat nucē frangat. Ergo ꝑniam agat qui eterno vult adherere bono. Quintū aūt exēplū ponit dn̄s hic. q2 dolorē parturiētis alleuiat natiuitas optate ꝓlis. Ideo dicit: Cū aūt peperit puerū iā nō meminit ꝑſſure ⁊c̄. Per hāc mulierē deſignat̄ eccleſia ſiue quelibet fidelis aīa: quā quidē xp̄s deſponſauit: que deſponſata cōcipit ⁊ parit. ¶ Deſpōſat aūt eā chriſtus ānulo fidei Oſee. ij. Sponſabo te mihi i fide. Un̄ dixit agnes. Annulo ſuo ſubarrauit me ⁊c̄. Deſignat̄ aūt fides ꝑ ānulum: q2 ſicut ānulus gēmis ornat̄. ſic fides duodeciꝫ articulis quaſi duodeciꝫ lapidibus ꝑcioſis diſtinguit̄ ⁊ decorat̄. Quod ſignat̄ ꝑ duodecim lapides precioſos qui erāt in altari ſummi ſacerdotis: vt dr̄ Exodi. xxviij. Iſta aūt fides dꝫ hēre ānexam bonā opatiōnē ⁊ ſpē ⁊ charitatē que ēt in ānulo ſignificant̄. Nam inquātū in manu defert̄ bona opera exprimunt̄. Luc. xv. Date ānulū in manu eius. Multū eīm ſponſus ꝓ malo haberet ſi ſponſa ſua ānuluꝫ in archa vel in burſa teneret ⁊ non in manu portaret. Sic xp̄o fides grata nō ē que tantum eſt in corde ⁊ nō manifeſtat̄ in ope. Inquātū aūt ē figure ſperice que finem nō habet ſignat ſpem que ē de inuiſibilibus ⁊ eternis. Ro. viij. Spes que vr̄ nō ē ſpes. nā qꝺ videt quis quid ſꝑat. Si aūt qꝺ nō videmus ſꝑamus ꝑ patiaꝫ expectamus. Inquātū aūt ānulus ponit̄ in quarto digito ſignat charitatē. Dicūt eīm phiſici ꝙ a corde quedā vena ꝓcedit que i quarto digito rūdet. ꝑ qꝺ ſignificat̄ ꝙ ſpōſa dꝫ amare xp̄m ſpōſum ſuum amore precordiali. Mat. xxij. Diliges dn̄ꝫ deū tuū ex toto corde tuo. Ponit̄ aūt tm̄ in vno digito: ad inuēdū ꝙ dꝫ amare eū amore ſingulari. In ceteris eīm hō vult habē ſociū niſi in amādo vxorē. Sic ⁊ xp̄s nō vult vt mūdū cum ipo amemus. Ja. iiij. Quicūqꝫ voluerit amicus eē huius mūdi: inimicus dei ꝯſtituet̄. Dꝫ aūt ānulus aureus eſſe: ad inuendū ꝙ debet eū diligere amore inſuꝑabili. Sicut enim aurū ſua ꝑcioſitate omnia metalla excellit: ſic amor ſponſi ⁊ ſponſe oēs alios amores vincit. Unde vir ⁊ vxor p̄rem ⁊ matrem relinquūt: ⁊ inuicē ſibi adherēt. Gen. ij. Relinquet hō patreꝫ ⁊ matrē: ⁊ adhebit vxori ſue. Sic ēt amor quo xp̄ꝫ diligim⁹: ceteros amores excellere debet. Mat. x. Qui amat p̄rem ⁊ matrem pluſquā me: nō ē me dignus. ¶ Secūdo anima poſtquaꝫ xp̄o deſponſata fuerit concipere ⁊ parere debꝫ. De cuius conceptu ⁊ partu dicit Aug. in epiſtola ad ꝓba ⁊ iulianā. Hec eſt vberior fecūdiorqꝫ fertilitas non ventre graueſcere: ſed mente grādeſcere non laſcere pectore: ſed corde candeſcere. nō viſceribus terram: ſed celum orationibus parturire. Sunt quedam mulieres que cōcipiunt: ſed nūquaꝫ pariūt. Quedaꝫ que pariūt. Et harū quedā pariūt mōſtra. quedā pariūt tm̄ feminas. quedā tm̄ maſculos. Iſta autē moraliter ꝓſequamur. ¶ Sūt enim quedā aīe que cōcipiūt bona ꝓpoſita: ſꝫ nūquā pariunt ea per bona opa. Yſa. xxxvij. Venerūt filij vſqꝫ ad ꝑtū ⁊ virtus nō erat pariēdi. Pro talib⁹ dr̄ Mat. xxiiij. Ve pregnātibus ⁊ nutriētibus in illis diebus. Orate aūt ne fiat fuga vr̄a hyeme vel ſabbato. Scꝺm Amb. loquit̄ hic dn̄s ꝺ die vel fuga que ē in die iudicij: ſiue i morte cuiuſlibet morientis. Pregnantes autem ſunt ſcꝺm eundem qui dei timoreꝫ ⁊ bona ꝓ

ꝓſita cōceperūt: ⁊ per bona opa nō pe/
perūt. Nutriētes paruulos ſcḋm eūdē
ſunt: qui opa infirma ⁊ debilia habue/
runt. Uel aliter ſcḋm Augu. Pregnātes
ſunt qui iniquos cōcept⁹ in corde gerūt
Nutriētes puulos ſunt: qui diabolicas
ſuggeſtiōes prauis delectatōib⁹ nutriūt
Qui dicunt puuli: qꝛ non pñt vincē niſi
volētes. Pſ. Sagitte puulorꝫ facte ſunt
plage eorꝫ. Idē. Beatus q timebit ⁊ ali/
det puulos ſuos ad petrā. Glo. Bti qui
puulos qui ex carne naſcunt. i. mot⁹ pra/
uos ⁊ malos anteꝙ creſcant retinent ne
fiant liberi: ⁊ allidūt ad petram xp̄m vt
cōfracti diſpeant. Eſt ergo ſenſus. Ue
illis qui in die mortis ſue inueniunt ti/
morē dei ⁊ bona ꝓpoſita cōcepiſſe ⁊ per
bona opa non pepiſſe: ⁊ opa ēt infirma
⁊ puā feciſſe. Itē ve illis qui iniqua deſi/
deria habuerūt: ⁊ qui diaboli ſuggeſtio/
nes praua delectatiōe cōſenſu ⁊ ope nu/
trierūt. Deinde ſubdit dñs. Orate ne fu/
ga vr̄a fiat hyeme vel ſabbato. Dr̄ autem
mors fuga: qꝛ aia tunc fugat a deo vt ſi/
bi rōem reddat. A diabolo: vt eā ad tar/
tarū rapiat. Caro fugat a vermib⁹: vt
eā comedāt. Diuitie fugant a parētib⁹:
vt eas diripiāt. Illi igit ſm Hylariū fu/
gant hyeme vel ſabbato: qui moriūtur:
aut in frigore pctorꝫ: aut in ocio bonorū
operū. Chry. aūt dicit. Qui nō hꝫ illum
ignē de quo dicit dñs. Ignē veni mittē
in terrā. in hyeme ē ēt ſi fuerit in media
eſtate. Eſt igit neceſſe ut oremus deū ne
mors nr̄a fiat in frigore peccati: vel cuꝫ
extinctione ignis diuini: nec cū ocio in
opibus bonis. ¶ Scḋo quedā ſunt que
pariūt mōſtra. Unde refert Augu. de ci
uitate dei. q tpibus ſuis natus ē homo
duplex in ſupioribus: ſimplex in inferio
ribus. Habebat enim duo capita: duo pe
ctora: quattuor manus: tñ vnū vētrem:
⁊ duos pedes. Illi igit mōſtra pariunt:
qui faciunt peccata. Peccatū eīm facit
hoīem mōſtruoſum. Monſtrū eēt ſiquis
faciē retro ⁊ tergū ante haberet. Talis
ē quilibet peccator qui habet facieꝫ re/
tro: mūdū per amorē reſpiciēdo. terguꝫ
aūt ante: deū. ſ. obliuiſcēdo. Hier. ij. Uer
terunt ad me tergū ⁊ non faciem. Ma/
us mōſtrū eēt ſiqs oculos ⁊ os iñ pedi/
bus hēret. Talis ē auarus qui ad terre
na ſemp reſpicit. Pſ. Oculos ſuos ſta. de
cli. in terrā. Et de terrenis ſemp loquit.
Yſa. xxix. De humo eloquiū tuū muſſi/
tabit. Maximū monſtruꝫ eēt ſiqs caput
deorſum ⁊ pedes ſurſuꝫ hēret. Talis eſt
auarus ſupbus q hꝫ caput deorſuꝫ ter/
rena auare amādo. Amos. ix. Auaritia
in capite oīum ⁊ pedes ſurſum hꝫ con/
tra deuꝫ p ſupbiaꝫ recalcitrādo. Deut.
xxxij. Incraſſatus ē dilectus ⁊ recalci/
trauit. Simil'r maximū mōſtrū eēt ſiqs
celuꝫ deorſum ⁊ terrā ſurſum vidēt. Ta
lis ē hō carnalis ⁊ luxurioſus: i quo car
nalitas ⁊ ſenſualitas rōi dñat. Facit eī
celuꝫ. i. rōeꝫ deorſum deſcēdē. ⁊ terrā. i.
ſenſualitatē ſurſum aſcēdere: cuꝫ tñ di/
cat Prouer. xxv. Celuꝫ ſurſum ⁊ terra
deorſum. ¶ Tertio ſunt quedaꝫ que ſi
pariunt filias. Illi feminas piunt q que
dā vitia feminea faciunt. Ille parit fili
qui hꝫ iracundiā que ē vitiuꝫ femineuꝫ
qꝛ mulieres de facili iraſcunt. Ecc. xx
Nō ē ira ſup irā mulieris. Sicut eīm p
priū vitiuꝫ ē hoīs ſupbia: ita ꝓpriū vi
tium mulieris ē ira. Eccle. x. Nō ē creat
hoīb⁹ ſupbia: nec iracundia natiōi mu
lierꝫ. Quaſi dicat. Iſta vitia nō hñt a na
tura cōdita: ſed a natura corrupta. Et q
iracundia ē ꝓpriū vitiuꝫ mulieris: ſa
citi⁹ apparet i facie mulieris ꝙ viri. Et
ſicut vrſus ad pelluum excecat: ſic aīa
mus ab ira obnubilat. Et ſicut ſacc⁹ ap
tus qḋ hꝫ intus effundit: ſic eius aīm
irat⁹ ⁊ apt⁹ i ꝓpteria dicit. Ecc. xxv. Ne
qtia mulieris imutat faciē eius ⁊ obce
cat vultuꝫ ſuum tāꝙ vrſus ⁊ quaſi ſac
cus aptus effundit irā ſuā in medio p
ximorꝫ. ¶ Ille pit aliā filiā q hꝫ emula
tionē ⁊ inuidiā que ē vitiū femineuꝫ q
cito mulieres ad inuidiaꝫ cōmouentur.
Uñ dicit Aui. q mulieres nāl'r ſunt in
uide. Eccl. xxxvij. Cuꝫ muliere tracta de
his que emulat. Ille parit aliā filiā qui
hꝫ mētis icōſtātiā que ē vitiuꝫ femineū
qꝛ mulieres ⁊ ſepe ⁊ cito mutat. Uir. a
bū cōſtās vix de mille vnus inenit: ōn mu
lieribus autē nulla. Eccl. vij. Uirum de
mille vnū repperi: mulierē nullā ex oīb'
inueni. Iō ſm iura teſtimoniuꝫ mulieris
in cāis nō recipit. qꝛ ſm Iſid. auarē ⁊ i

ſtabile teſtimoniuꝫ femina ꝓfert. ¶ Ille
parit aliā filiā qui in factis ſuis hꝫ im/
prouidētiā. que ſil'r ē vitiū femineū: qꝛ ꝓ
pter defectū diſcretōis mulieres de faci
li decipiunt. Iō ſerpēs nō iuit ad virū. ſ.
ad adā: ſꝫ ad mulierē. ſ. euā: ſciēs q mu
lier decipi poſſꝫ. i. Thimo. ij. Mulier ſe
ducta ē: nō vir. ¶ Itē eīm ille parit aliā
filiā qui hꝫ rixū ⁊ loquacitatē nimiam:
q ē vitiū femineū: qꝛ mulieres ſunt ver/
boſe ⁊ rixoſe. Prouer. xxvij. Tecta iugit
pſtillātia in die frigoris ⁊ litigioſa muli
er cōparant. Eccle. xxv. Sicut eīm aſcē/
ſus arenoſus in pedibus veterani: ſic
mulier liguata hoī quieto. Iſtas malas
filias diabolus libēter nutrit. Aug. ſup
Pſ. Pharao maſculos occidebat: femi/
nas reſeruabat. i. virtutēs ſufocabat. con
cupiſcētias nutriebat. ¶ Quarto ſunt
qdā q piunt maſculos. Iſta mulier vt di
ctū ē ſignat eccl'am que oēs fideles filios
ꝓut ſunt in hac vita in vtero gerit: ſed
eos parit cū ad celos eos trāſmittit. Au
gu. Sicut mulier nato in hoc mūdo ho/
mine letat: ita eccl'ia nato in vitā eternā
fideliū populo exultatōe replet. Una aūt
de maioribus cāis pp quas puer extra
vterꝝ exire appetit poſtꝙ ad debitū ꝯple
mentū venit ē: qꝛ in vtero nō inuenit ſuf
ficiens nutrimētū. ⁊ ideo exire deſiderat
vt ſufficientem cibū inueniat. Ideo igit
ſancti viri in celo cupiunt naſci: vt ibi
poſſint refici ⁊ ſatiari. In hoc enim mū/
do non ē ſatietas aliqua ſed eſuries: taꝫ
in viris mūdanis ꝙ in cōtēplatiuis vi/
ris. Hoīes enim mūdani appetunt diui/
tias: delitias: ⁊ honores. ⁊ in his nulla ē
ſatietas. Unde di Prouer. xxx. Tria ſūt
inſatiabilia. ſ. infernus: terra ſitiens: ⁊
ignis ardens. ¶ Infernus nō ſatiat ani
mabus. Et ſignat ſupbū qui nō pōt ſa/
tiari ambitiōe ⁊ dñio hoium. Uñ refert
Ualerius q cū Alexāder audiuiſſet ab
Anaxato comite ſuo ex auctoritate ſui
ꝓceptoris inumerabiles eē mūdos: ſuſpi
rauit Alexander ⁊ dixit: Heu me miſerū
qꝛ nec adhuc vno potitus ſuꝫ mūdo. Et
tñ ille qui volebat totū mūdū poſſidere
poſt modicū ſepultura vix quinqꝫ pedū
eſt cōtētus. Uñ quidā phs ad eius ſepul
turam veniens dixit: Heri non ſufficie/
bat iſti totus mundus: hodie ſepultura
quinqꝫ pedū ē cōtētus. ¶ Terra ſitiens
non pōt ſatiari aqua. Et ſignat auaruꝫ
q ad inſtar hydropici: quāto plus bibit
tāto plus ſitit. Eccle. v. Auarus nō iple/
bit pecunia. ¶ Ignis non ſatiat appoſi/
tione lignorꝫ. Et ſignat luxurioſum: qui
quāto plus delitijs occupat: tanto āpli⁹
inflāmat. Eccl. xxviij. Secūdū ligna ſil/
ue ſic ignis exardeſcet. Sil'r ſpūales vi/
ri ⁊ cōtēplatiui tria deſiderant. ſ. amare
deū: cognoſcere deū: ⁊ ſumme delectari
in deo. Sed in iſtis ſatietatem in preſen
ti habere non poſſunt. Item ſunt tria
alia inſatiabilia que ponit ſalomon. ſ.
oculus: auris: ⁊ cor. Eccs. i. Nō ſatiatur
oculus viſu: nec auris impletur auditu.
Quid ē qḋ fuit: ipm qḋ futurꝫ ē. Quid ē
qḋ factum ē: ipm qḋ faciēdū eſt. Oculus
enim nō pōt ſatiari in vidēdo pulchros
colores. Auris in audiēdo iocūdos ru/
mores. Cor in cogitādo mō preterita mō
pñtia mō futura. Ideo dicit. Quid eſt
qḋ fuit ⁊c̄. In viris igit ſpūalibus ocu/
lus non pōt ſatiari hic: in videndo pul/
chritudineꝫ dei. Nec auris in audiendo
dulcē iſpirationē dei. Nec cor in afficiē/
do ſe circa dulcedinē dei. In futuro aūt
iſta tria ſatiabunt: ꝓpter qḋ di. i. Cor. ij.
qḋ oculus non vidit: nec auris audiuit:
nec in cor hoīs aſcēdit. que prepauit de⁹
illis qui diligūt illuꝫ ⁊c̄.

¶ Dñica quarta. Sermo primus.

Uado ad euꝫ qui
miſit me ⁊ nemo ex vobis
interrogat me quo vadis.
Ioan. xvi. Qñ aliqs pr̄familiās aliquo
eſt lōgi⁹ ꝓfectur⁹: illis q ſūt d ſua fami/
lia hoc primo p̄dicit. ⁊ ſi viderit eos ꝯtri
ſtari tripliciter eos cōſolat: vel dicendo
q in breui reuertet: vel q mittet eis aliū
tāquam ſe qui eos cōſolabit: vel q occa
ſione ſui itineris magna vtilitas eis ꝓ/
curabitur. Sic dominus noſter aſcenſu
rus in celum. Primo diſcipulis ſuis ſu/
um receſſum predixit: cuꝫ ait: Uado ad
eū q me miſit. Et qꝛ vidit eos ex hoc tri/
ſtari cōſolat eos. ¶ Primo ꝓmittendo
eis ſuā celerē reuerſionē: ⁊ hoc recolit ec
cleſia in euāgelio dñice p̄cedentis. Mo/

dicū inqt ⁊ nō videbitis me ⁊c. ¶ Scd̄o ꝓmittēdo aliū ꝯſolatorē tāq̄ ſeipm̄ cū ait. Si enī nō abiero paclytus nō veniet ad vos ⁊c. ¶ Tertio ꝓmittēdo ꝙ ex ſuo receſſu vtilitas magna erit ſcȝ mūdi arguitio cū dixit: Arguet mundum de peccato. Ipſoꝝ apłoꝝ īſtructio: cum dī. Docebit vos oēm veritatē. Et xp̄i clarificatio cū dicit. Ille me clarificabit. ¶ Dicit ergo vado ad eū q me miſit. Nō autem ſubdit. Et nemo ex vobis īterrogat me quo vadis. Pōt dici ꝙ hoc erat vel ꝓpter aſcēſiōis euidētiā qua fuerāt certificādi. Vn̄ dicit glo. Ita palā vt nemo īterroget qd̄ viſu corꝑali fieri cerneret Vel ꝓp nimiā triſtitiā: cuius occaſione ſui receſſus fuerant abſorpti. Vel ꝓp penaꝝ tolerātiā qbus fuerāt exterriti. Dixerat. n. ſupra. Dis q interficit vos arbitraſ obſequiū ſe pſtare deo. ⁊ iō dicit: Nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Xp̄s aūt q erat in celeſtibus triūphator i. Regū. xv. Porro triumphator in iſrael nō parcet: factus ē in terreſtribꝰ viator. Hiere. xiiij. Quare q̄ſi colonus factꝰ es in terra ⁊ q̄ſi viator declinās ad manendū. Iſte aūt viator nihil habuit de plano: ſȝ tota via ſua fuit aſcēſus vel deſcēſus. Nā primo deſcēdit de celo in mundū. deinde aſcēdit de mūdo ī patibulū. poſtmodū deſcēdit de patibulo in lymbū. deinde reſurgēs aſcēdit in celū. ideo dicit: Vado ad eū q me miſit. ¶ Notandū autē ꝙ xp̄s q ē verus ſol multos circuitꝰ ⁊ multas vias fecit. De qbus dicit Eccſ. i. Orit ſol ⁊ occidit ⁊ ad locū ſuū reuertit ibiq̄ renaſcēs gyrat ꝑ meridiē ⁊ flectit ad aq̄lonē: luſtrās vniuerſa: in circuitu pergit ſpūs: ⁊ in circulos ſuos reuertit. ¶ Prima igit via fuit q̄ ꝑ natiuitatē carnis venit in mūdū. Et hoc notat cū dī: Orit ſol. Venit autē ꝑ ſcalā habentē tres gradus. ſ. humilitatis: pauptatis ⁊ acerbitatis. Luce. ij. Inuenietis īfantē: ecce q̄ta humilitas. Pānis inuolutū: ecce q̄ta pauptas. Poſitū in preſepio: ecce q̄ta acerbitas. Per iſtos autē eoſdē gradus: poſtmodū rediit in celū. Phil. ij. Semetipm̄ exinaniuit: ecce gradus inopie ⁊ pauptatis. Formā ſerui accipiēs: ecce gradus humilitatis. Factus obediens vſq̄ ad mortem: ecce gradus acerbitatis. Sȝ quo duxit eū iſta ſcala. Seqͭ enī. Propter qd̄ ⁊ deus exal. illū ⁊ dedit illi nomē ⁊c. Stulti igit ſunt q volūt in celū aſcēdere ꝑ ſcalā ꝯtrariā. ſ. ꝑ diuitias: delitias ⁊ honores: qꝛ iſta ſcala ducit ad īfernū: ſicut p̄dicta ducit ad celū. De hoc hēmus exēplum Luce. xvi. Erat inqt qdā hō diues: ecce diuitiaꝝ abūdātia. Qui īduebat purpura ⁊ byſſo. ecce ſuperbia ⁊ vana gloria. Et epulabat quotidie ſplēdide: ecce delitiaꝝ affluētia. Sed q̄ duxit eū iſta ſcala. Seqͭ enī. Mortuus ē diues ⁊ ſepultꝰ ē in inferno. Lazarus aūt erexit ſibi iſtā ſcalā ꝯtrarios gradus hñtē. Iacebat inqt ad ianuā eius: ecce gradus hūilitatis. Erat inqt qdā mēdicus vlceribꝰ plenus: ecce gradus acerbitatis. Cupiēs ſaturari de micis: ecce gradus paupratis. Sed quo duxit eū iſta ſcala. Seqͭ. Factū ē aūt vt moreret mēdicus ⁊ portaret ab angelis ī ſinū abrahe. ¶ Scd̄a via quā fecit xp̄s fuit de mūdo in patibulū vbi occubuit. Vn̄ poſtq̄ dixit: orit ſol. Statī ſubiūxit: ⁊ occidit. Et iſta fuit via excellētiſſime charitatis. Vn̄ eius paſſio vocat exceſſus. Luc. viij. Dicebāt exceſſum eius quē ꝯpleturus erat in hierlm̄. Excedit eīm oēs alioꝝ paſſiōes in tribꝰ. ſ. i amore. Ioā. xv. Maiorē. n. hac dilectionē nemo hȝ ⁊c. In dolore. Threñ. i. Attēdite ⁊ videte ſi ē dolor ſicut dolor meus. Et i valore. Ioā. xij. Si exaltatꝰ fuero a terra oīa trahā ad meipſū. ¶ Tertia via fuit q fuit de cruce in tumulū. Et notat ſiīr ꝑ hoc qd̄ dī: Et occidit. Sicut. n. mortuus fuit in patibulo: ſic ⁊ mortuus iacuit in ſepulchro. Et iſta via fuit magne paupertatis: qꝛ nō potuit hēre monumētū proprium. Mat. viij. Vulpes foueas hñt ⁊c. Ac ſi dicat. Paup fui in hac vita: qꝛ non habui nidū. i. domū vbi poſſē habitare ſicut hñt volucres. Pauperior fui in morte: qꝛ in cruce nō habui ceruical vbi caput poſſē reclinare. Pauperrimꝰ fui poſt mortē: qꝛ nō habui foueā ꝓpriā in q̄ corpus meū poſſet requieſcere: ſicut hñt vulpes. ¶ Quarta via fuit qua iuit in celū: ⁊ notat cum dī: Et ad locū ſuū reuertit. Et iſta via fuit magne iocūditatis. Cum

enī ſonus letitie ⁊ melodie fiat tribus modis vt dicit Aug. ſup ps. ſ. voce flatu ⁊ pulſu. Xp̄s aſcēdit in celū cū melodia vocis. ps. Iubilate deo ī voce exultationis. Cū melodia flatus. ps. Aſcēdit deꝰ in iubilatōe quo ad primū. Et dñs in voce tube: quo ad ſcd̄m. Cū melodia pulſus. ps. Laudate eū in pſalterio ⁊ cythara: quo ad tertiū. ¶ Quinta aūt via ē q̄ ad iudiciū eſt vēturus. Et hoc cū dī. Ibi q̄ renaſcēs gyrat ꝑ meridiē: ⁊ flectit ad aq̄lonē. Tūc enī ꝑ meridiē gyrabit: qñ bona illoꝝ q erāt a dextris enumerabit dicēs Mat. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mādūcare ⁊c. Et dicūt ſancti meridies: qꝛ ſunt in plena luce cognitiōis ⁊ calore amoris. In quoꝝ cordibus flauit auſter ſancti ſpūs. Eſt. n. auſter vētus calidus hūidus ⁊ fecūdatiuus. Sic ſpūs ſanctꝰ eſt vētus calidus īquātū glatiē pctōꝝ diſſoluit. Eccſ. iij. Sicut ī ſereno glaties ſoluent pctā tua. ps. Cōuerte dñe captiuitatē nrāꝫ. i. nos ipſos q a dyabolo tenemur captiui: ſicut torrēs in auſtro. Aug. in glo. Pctā nos ligāt ne bñ operemur vel ad pniam curramꝰ: ſic frigꝰ vel glaties ligāt aquā ne currat. Qñ autē flat calidus vētus auſter liq̄ſcit glaties ⁊ īplent ⁊ currūt torrētes: ſic flāte ſpū ſctō ſoluimur a pctis ⁊ currimus ad pniam. Eſt ēt humidus. inquātū in lachrymas nos diſſoluit. ps. Flauit ſpūs eius ⁊ fluēt aq̄. Roma. viij. Ipſe ſpūs poſtulat ꝓ nobis gemitibꝰ inenarrabilibꝰ. Eſt ēt fecūdatiuus: inquātū germinare nos facit ꝑ bona opa. Cant. iiij. Veni auſter ꝑfla ortū meū ⁊c. Deīde flectit ſe ad aq̄lonē qñ cōuertit ſe ad illos q ſūt a ſiniſtris ⁊ dicet: Diſcedite a me maledicti ⁊c. Signatur aūt mali ꝑ aq̄lonē: qꝛ ē frigidus ⁊ ſiccꝰ ⁊ pluuie retētiuus: ſic dyabolus īfrigidat eoꝝ corda frigore malitie. Eccſ. xliij. Vētus frigidus aq̄lo flauit ⁊ ꝯgellauit chriſtallū. Chriſtallus ab aq̄ generat. deſiccat ab humore gratie. Hiere. iiij. Vētus vrēs in via deſerti ⁊c. Et īpedit ne fluāt pluuie lachrymaꝝ. Prouer. xxv. Vētus aq̄lo diſſipat pluuias. ¶ Sexta via eſt q̄ in apłos miſit ſpūm ſcm̄ ⁊ nihilominus ipſe cū eo venit. Iuxta illud Ioan. xiiij. Nō relinquā vos orphanos: veniam ad vos. Iſta via notat cū dī: Luſtrans vniuerſa in circuitu pergit ſpūs. Vniuerſa enī ītima apłoꝝ ſpūs ſcūs luſtrādo circuiuit: ita ꝙ nihil vacuū in eiſdē dereliquit. Et hoc quadrupliciter. ¶ Primo īfundēdo ſe eis ad iuſtificationem: ⁊ hoc qñ primo xp̄s eos ad ſe vocauit. Roma. viij. Quos vocauit: hos ⁊ iuſtificauit. ¶ Secūdo īfundēdo ſe eis ad miraculoꝝ operationē. Luce. ix. Dedit illis virtutem ⁊ ptātē ſup oīa demonia. ¶ Tertio ſe eis īfundēdo ad pctōꝝ remiſſionē. Ioā. xx. Accipite ſpūm ſcm̄: quoꝝ remiſ. pec. remit. eis ⁊c. ¶ Quarto īfundēdo ſe eis ad corroboratōēꝫ: ſicut in pēthe. ps. Spiritu oris eius oīs virtus eoꝝ. ¶ Septia via eſt qua q̄tidie ad ſcōs viros reuertit grāꝫ īfundēdo. qd̄ notat cū dī: Et in circulos ſuos reuertit. Dicunt autē ſancti viri circularis figure. ¶ Primo qꝛ vndiq̄ ſūt clauſi ne dyabolus ad cor eoꝝ intrare poſſit ꝑ illicitā cogitationē. Econtra in ꝑſona maloꝝ dī Job. xxx. Quaſi rupto muro ⁊ apta ianua irruerunt ſup me. ¶ Scd̄o qꝛ ſūt veloces per ſollicitā operationē. Sic forma ſperica velociter currit. Prouer. xxij. Vidiſti hoīēꝫ velocē in ope ſuo corā regibꝰ ſtabit. ¶ Tertio qꝛ mouent circulariter: a deo. ſ. in deū. Oīa. n. a deo recognoſcūt: ⁊ ꝑ gratiarū actionē cūcta ad ipm̄ referūt. Eccſ. i. Ad locū vñ exeūt flumina reuertunt vt iterū fluāt. In iſtos igit tales circulos xp̄s reuertit dū gratiā ſpūs ſancti eis largit. Ioā. xiiij. Ad eū veniemꝰ ⁊ māſionē apud eū faciemꝰ. Venit igit pr̄: noſtrā īpotentiā roborādo. venit filius: noſtrā ignorātiā illuſtrādo. venit ſpūs ſcūs: noſtrā tepiditatē ⁊ negligētiā īflāmando.

¶ Sermo ſecundus.

Expedit vobis vt ego vadā. Si enim nō abiero paclitꝰ nō veniet ad vos ⁊c. Scd̄m Chryſo. ſup Mat. tria ſūt q̄ ipediūt ne qs ſpūalia capere poſſit. ſ. amor carnalis: duritia cordis ⁊ ꝑturbatio mētis. Iſta tria fuerūt ī diſcipulis. Primo amor carnalis: qꝛ nimis corꝑalē dei preſentiā diligebāt ⁊ iō ad ſuſceptōēꝫ ſpūs ſancti minꝰ idonei erāt. Vn̄ ſup verbis

premiſſis dicit Aug. Si carni adheſeritis capaces ſpūs nō eritis. Scdo duritia cordis. Mar. vl. Exprobrauit icredulitatē ꝛc. Tertio pturbatio mētis de eo. ſ. ꝙ xp̄s eos relinquebat. Augu. Cōtriſtabaẜ human⁹ affectus: qꝛ carnalis deſolabaẜ aſpect⁹. Iſta tria in apl'is ipediebant ne itelligerēt qđ expediebat ꝙ xp̄s ad celū aſcēdēt. iō dicit: Expedit vobis ꝛc. Apl'i qdē de xp̄i receſſu. dolebāt ex eo ꝙ erat eoꝝ cōſolator. Iuxta illud Io. xiiij. Non turbeẜ cor vrm: creditis in deū ꝛ in me credite. Eoꝝ defenſor ꝛ excuſator. Mat. ix. Nūquid pñt filij ſpōſi lugē ꝛc. Item erat eoꝝ iſtructor. Io. xv. Oia que audiui a pr̄e meo nota feci ꝛc. Sꝫ xp̄s i pñti euāgelio cōſolaẜ eos pmittēs ꝙ mittet eis ſpūꝫ. in cōſolatorē. in defenſorē. ꝛ in eruditorē. ¶ In cōſolatorē cōtra omnē triſtitiā: cū dicit. Si nō abiero paclitus. ſ. ꝯſolator nō veniet ad vos ꝛc. Serui. n. dei de tribus hñt triſticiā. ſ. de aliqua ppetrata culpa. p̄s. Exitus aqua. dedux. oculi mei: qꝛ nō cuſtodiui legē tuaꝫ. De eo ꝙ ſunt i miſeria. p̄s. Heu mihi qꝛ icolatus me⁹ ꝓlōgatus ē. Et de eo ꝙ nō ſūt in pria. p̄s. Fuerunt mihi lachꝛyme mee pa. die ac nocte ꝛc. Sed ſpūs ſcſs cōſolaẜ eos. cōtra primū dādo remiſſionem pctoꝝ. Gre. in omel. Cōſolator ſpūs vocaẜ: qꝛ de peccati ppetratōe merētib⁹ dū ſpē venie prepat ab afflictione triſtitie mentē leuat. Contra ſcōm dando in tribulationibus internā cōſolationē. p̄s. Scdꝫ multitudinē doloꝝ meoꝝ i corde meo ꝯſolatōes tue letificauerūt aiaꝫ meam. Beda i omel. paclitus cōſolator interp̄taẜ. qꝛ corda fideliū ne inter hui⁹ ſeculi aduerſa deficiāt: celeſtis vite deſiderio ſubleuat ac reficit. Gre. i moral. Qui ſupna deguſtat: iferiora equa nimiẜ tolerat. Cōtra tertiū dādo celeſtis dulcedinis pguſtationē. Illa eim dulcedo q̄ hic daẜ dr̄ guſtus. arra. ꝛ gutta: Guſt⁹ qdeꝫ dr̄ ſm p̄s. Guſtate ꝛ videte qm̄ ſuauis eſt dñs. Chꝛy. Uere nō hꝫ ſup terrā qđ amet qui domuꝫ celeſte in veritate guſtauerit. Si aūt tāta ē dulcedo in guſtu: quanta erit in pleno potu. p̄s. Inebꝛiabuntur i vbertate domus tue. Dr̄ etiam arra ſiue pignus. Eph. i. Signati eſtis ſpū pmiſſionis ſcſo q ē pignus hr̄ditatis vre. Si aūt ē tanta ſecuritas ꝛ iocūditas i arradatōe quāta erit in p̄mū ꝛ mercedis plena ſolutōe. De qua dr̄ Gen̄. xv. Ego ꝓtector tu⁹ ꝛ merces tua magna nimis. Dr̄ ēt gutta. Aug. Qui biberit de fluuio paradiſi cuius gutta maior ē oceano reſtat vt in eo ſitis mūdi penitus extincta ſit. Si igiẜ ē tanta ſuauitas in gutta quāta erit in fluuiali abūdantia. p̄s. Torrente voluptatis tue potabis eos. ¶ Secūdo miſit ſpūm ſcm̄ in defenſorē ꝛ repheſorē cōtra mūdi malitiā: cū dr̄: Ille arguet mūdū de pcto. ſ. quod fecit. ꝺ iuſticia bonoꝝ operū quam non habet. ꝛ de iudicio qđ nō timet. Et ſic illi qui ſunt ſpū dei pleni debēt tria gña hoīum arguere. ſ. peccātes. nō opantes. ꝛ dei iudiciū nō timētes. ¶ Arguēdus ē igiẜ peccator ſicut argueretẜ ille qui potius vellet eē inter ſpinas lacerantes q̄ inter flores redolentes. Talis ē auarus. Iob. xxx. Eſſe ſub ſentibus delitias cōputabūt. Arguēdus ē ēt ſicut ille qui potius eē vellet in loco fetido q̄ in prato ameno. Talis ē luxurioſus. Eccle. ix. Ois mulier fornicaria quaſi ſtercus in via cōculcabitur. Arguēdus ē ſicut ille qui potius eē vellet in vento valido q̄ in loco tranquillo. Et talis ē ſuperbus. ꝛ iō cito deijciẜ. Iob. xxx. Quaſi ſupra vētū ponēs alliſiſti me valide. ¶ Scdo arguēdi ſunt nō opantes. Iuxta illud Matth. xx. Quid hic ſtatis tota die ocioſi. Iſte eīm mundus nō ē datus ad ociandū ſed ad laborandū. ¶ Notandū aūt ꝙ ſunt quidam qui tranſeunt de labore ad laborē. ſicut auari qui die ac nocte laborant in cōgregandis pecunijs. Eccle. xxxi. Laborauit diues in cōgregatiōe ſubſtātie: poſt modicū aūt laborabit die ac nocte in infernalibus penis. Hiere. xvi. Seruietis ibi. ſ. in inferno dijs alienis. ſ. demonib⁹ die ac nocte qui nō dabunt vobis requiem. ¶ Alij ſunt q de quiete tranſeūt ad laborem. ſicut ſunt delitioſi qui quieſcūt hic in delitijs: ſed poſtmodū laborabūt in ꝑpetuis tormētis. Iob. xxi. Tenēt tympanū ꝛ cytharā ꝛ gaudent ad ſonitū organi: ducunt in bonis dies ſuos. Ecce quāta quies in delitijs. Et in puncto ad in-

ferna deſcēdūt: ecce quāt⁹ labor i tormētis. Luc. xij. Aia mea hēs multa bona requieſce bibe comede epulare. ecce quāta quies delitiaꝝ. Sꝫ ſeqẜ. Stulte hac nocte repetēt aiaꝫ tuā a te. ſ. demones. ecce quāt⁹ labor penaꝝ. ¶ Alij ſunt q ꝺ labore pn̄te trāſeūt ad qetem celeſtis glorie. Apoc. xiiij. Amodo iam dicit ſpūs vt requieſcāt a laboꝛibus ſuis. Opa enim illoꝝ ſequūẜ illos. Mat. iij. Agite pn̄iam. ecce labor. Appꝛopinquabit eiꝫ regnum celoꝝ. ecce qes. Iſtū ordinē ſeruabat de⁹ q prius ſex diebus laborauit ꝛ poſtmodū ſeptia die quieuit. Iſtū ordinē ꝯuertit lucifer q prius voluit qeſcē q̄ laborare dicēs. Yſa. xiiij. Sedebo in mōte teſtamēti in lateribus aqlonis. ¶ Quartaꝫ viā iam ipoſſibile ē eē. ſ. illoꝝ qui de qete trāſeūt ad quietē de delitijs ad delitias. ſimo dato ꝑ ipoſſibile ꝙ tales celeſtes nuptias itrarēt: deus eos idē expellerēt. Hoc ſignificatū ē Mat. xxij. In illo q ad nuptias venit: ſꝫ veſtē nuptialem nō hñit. Per veſtē nuptialē ſm glo. ſignificaẜ fides cū operibus charitatis. Tales etſi hñt fidē tñ non habēt opa charitatis ſꝫ iniqtatis ꝛ carnalitatis. Et iō expellerētur etiam ſi ingrederenẜ. ¶ Tertio arguēdi ſunt iudicia dei cōtēnentes ꝛ nō timētes. Cuꝫ dicat ꝓpha. A iudicijs. n. tuis timui. Timor eim dei valde neceſſarius ē ad ſalutē: qꝛ incitat ad bonū: conſeruat in bono. ꝛ ꝓſeruat a malo. Et iō i edificio ſpūali tenet locū fundamēti. cementi ꝛ tecti. Nā inquātū ē principiū ois boni. tenet locū fundamēti. Proue. i. Timor dñi pricipiū ſapiētie. Inquātuꝫ cōſeruat ꝛ ſtringit in bono. tenet locū cemēti. Eccl. xxvij. Si nō in timore dñi tenueris te inſtāter cito ſubuerteẜ domus tua. Inquātū ꝓſeruat a malo. tenet locū tecti. Eccle. xxv. Timor dñi ſup oia ſe ſuperpoſuit. Sic enim tectū ꝓſeruat habitantem in domo ab eſtu a vento ꝛ a pluuis. Sic timor dñi ꝓſeruat hoiem ne cadat ab eſtu cōcupiſcētie iflāmatus. Aut vēto diabolice tētationis ipulſus. Aut pluuia examinatōis celeſtis ꝛ diuine ꝓbatus. Yſa. iiij. Tabernaculū erit i vmbraculo diei ab eſtu. ꝛ in ſecuritatē ꝛ abſcōſionē a turbine ꝛ pluuia. Aia eīm q̄ ē tabernaculū dei qñ hꝫ in ſe timorē dei: tūc hꝫ vmbꝛaculum refrigeratiuū cōtra eſtū cōcupiſcētie. tūc abſcōdiẜ a turbine tētatiōis diabolice. ꝛ a pluuia ꝓbatiōis diuine ꝛc. ¶ Tertio miſit ſcm̄ ſpūm in eruditionē cōtra ignoꝛātiā. qđ notaẜ cū dr̄. Cū aūt venerit ille ſpūs veritatis docebit vos oēm veritatē. Scōm Augu. veritas opponiẜ falſitati. vanitati. ꝛ duplicitati. Illud eīm qđ verū ē non ē falſuꝫ. nō eſt duplex. nō ē vanum. Eſt igiẜ ſpūs ſctūs ſpūs veritatis. qꝛ excludit falſa vana ꝛ duplicia. i. amorē terrenoꝝ. que quidē terrena ſunt falſa vana ꝛ mendacia. ¶ Primo hec terrena ſunt falſa. Hiere. xvi. Uere mēdaciū poſſederūt pr̄es nr̄i. Hiero. Si mūdus cultello veritatis aperireẜ nihil i eo apperet aliud q̄ falſitas qꝛ qcqd i mūdo ē aut ē p̄teritū ꝛ iaꝫ non ē. Aut futuꝝ ꝛ incertū ē. Aut pñs ē ꝛ inſtabile: aut momētaneū ē. ¶ Scdo hec terrena ſunt vana ꝛ ex pte principij: qꝛ de ſunt facta. ꝛ ex parte medij qꝛ mutabilitati ſunt ſubiecta. ꝛ ex pte finis: quia cito trāſitura. Eccſ. iij. Cuncta ſubiacēt vanitati quo ad medium. De terra facta ſunt oia quo ad principiū. Et in terram ꝑiter reuertenẜ. quo ad finem vltimum. ¶ Tertio hec terrena hñt duplicitatem. Ille ē duplex qui aliud pmittit ꝛ aliud facit. Mundus tria pmittit amatorib⁹ ſuis. ſ. lōgeuitatē ſatietatē ꝛ ſuauitateꝫ. Iſta tria pmiſerat illi qui dicebat Luc. xij. Aia mea hēs multa bona repoſita i ānos plurimos. ecce q̄ta lōgeuitas. Bibe ꝛ comede. ecce quāta ſatietas. Requieſce ꝛ epulare. ecce quāta ſuauitas. Sed male attēdit qđ ſibi pmiſerat. qꝛ dedit ſibi breuitatē. vacuitatē. ꝛ acerbitatem. Uñ ſequiẜ. Stulte ac nocte repetēt. ecce quāta breuitas. Animā tuā a te. ſ. demones ad puniēdum. ecce quāta acerbitas Que aūt cōgregaſti cuius erunt tua nō qꝛ nihil inde portabis: ecce quanta vacuitas.

¶ Sermo tertius.

CUm venerit paraclitus ille arguet mundū de pcto: ꝛ de iuſticia: ꝛ ꝺ iudicio ꝛc. Ad hoc ꝙ rephēſio ordiate fiat

tria regrunt. ¶ Unū ex pte rephendētis
ſ. eius irrephēſibilis vita. Aug. Judex i
nullo eoꝝ ſit iudicādus que i alio iudi-
care ē pinptus. ¶ Scđꝫ ē ex pte rephēſi
eius. ſ. rephēſibilis culpa. qꝛ ſicut dicit
Aug. Si ea in me rephēdis que rephen-
dēda nō ſunt: teipm potius ledis q̄ me.
¶ Tertiū ē ex pte modi rephēdēdi ſcilꝫ
diſcretio pꝛuida. De diſcretōe dicit Gre. i
moral. Subiectoꝝ vitia aliqñ ſunt pru-
denter diſſimulāda. aliqñ ſubtilr inue-
ſtiganda. aliqñ leuiter puniēda. aliquā-
do vehemēter obiurgāda. Iſta tria apo-
ſtoli habuerūt. ⁊ iō mūdū digne arguē
potuerūt. Habuerūt eīꝫ vitā ſanctā. Job
xxvi. Spūs ei⁹ ornauit celos. i. aplos ſu-
os donis ⁊ virtutibus ſuis. Habuerūt ēt
in arguēdo diſcretōeꝫ pꝛuidā. De qua di
ſcretōe dr̄. i. Theſſa. v. Corripite iquietos
cōſolamini puſillanimes. ſuſcipite ifir-
mos. patiētes eſtote ad oēs. Inuenerūt
ēt in mūdo triplicē culpā: de qua dr̄ in
verbis pmiſſis. Ille. ſ. ſpūs ſcūs arguet
mūdū d pctō. ⁊ de iuſticia. ⁊ d iu-
dicio. Ad quoꝝ verboꝝ intelligētiaꝫ no
tandū q̄ iudei ⁊ ceteri hoīes qui erāt in
mūdo tria vitia hēbāt. Erāt eīm infide-
les iniuſti ⁊ temerarij. Quia eīm erāt in
fideles iō ſpūs ſcūs p aplos ⁊ aplicos vi
ros eos arguit de pctō infidelitatis: qꝛ
nō crediderūt in xp̄m. Hoc eīm peccatū
vt dicit Aug. quaſi ſolū p ceteris poſuit:
qꝛ hoc manēte cetera detinēt. ⁊ hoc diſce
dente cetera dimittunt. Erāt ēt iniuſti.
⁊ iō arguēdi ſunt de iuſticia quā hūt iu
ſti: quā ipi nō imitant. Que intāto ē lau-
dabilioꝛ quāto credūt. ⁊ ſperant in xp̄m
quē nō viderūt: qꝛ ad prēm iuit. Jo. xx.
Beati q nō viderūt ⁊ crediderūt. Erant
ēt temerarij. qꝛ princeps huius mūdi. i.
diabolus qui ē princeps mūdanoꝝ iam
iudicatus ē. Magna temeritas ē non ti
mere quādo vident tantū principē iudi-
dicatū eē. ij. Petri. ij. Si eīm angelis nō
pepcit ⁊c. Iſta expōeꝫ Aug. breuiter re-
colligit dicēs: Credāt itaqꝫ oēs i xp̄ꝫ ne
arguant de pctō infidelitatis. Et tran-
ſeant in numerū fideliū ne arguant de
iuſticia illoꝝ: quoꝝ iuſticiaꝫ nō imitant.
Caueāt futuꝝ iudiciū ne cū mūdi princi
pe iudicēt quē iudicatū imitant. Iſta āt
q̄r nobis ꝯueniāt videam⁹. ¶ Illi eīꝫ q
ſūt ſpū dei pleni debēt arguē mūdanos
de pctīs: de iuſticia: ⁊ de iudicio. ¶ De
pctīs q̄dē q̄ hūt. Ephe. v. Nolite cōica-
re opibus infructuoſis tenebraꝝ: magis
aūt redarguite. Ubi dicit Aug. Duob⁹
modis nō te maculat malus. ſi nō cōſen
tis ⁊ ſi redarguis. Tales aūt qui opa te-
nebraꝝ faciūt rephēdi nolūt. Jo. iij. Ois
q male agit odit lucē. i. correctionē. Que
dā eīm aīalia ſunt q̄ diligūt tenebras qꝛ
ſunt odioſa: ſicut bubo. quē cetere aues
odiūt. Quedā qꝛ ſunt nociua: ſicut lupi
qui oues rape conant. Quedā qꝛ ſunt i
viſu debilia ſicut noctue. In hoc igit q
mali tenebras pctoꝝ diligūt oſtendunt
q̄ deo ſunt odioſi ⁊ nociui ſibiipis ⁊ ad
cognoſcēdū deū debiles ⁊ ifirmi. ¶ Sūt
eīm odioſi deo. Sap. xiiij. Odio ſūt deo
ipius ⁊ ipietas ſua. Tria ſūt q̄ña hoīeꝫ
q nālit diligi cōſueuerunt. ſ. filij: amici ⁊
frēs. Deus aūt intātū pctm odit: ⁊ ppi ip
ſum deſtruēdū filiū ſuū occidi permiſit.
Si alicui diceret nō poſſuꝫ occidē inimi
cū tuū niſi cū illo occidā ſimul ⁊ filiū tu-
um: ⁊ ille hoc cōcedēt multuꝫ inimicum
odiret. Hoc fecit deus ſilr qui vt peccatū
occideret: filiū occidi pmiſit. Col. ij. De-
lens qđ aduerſum nos ē cirographū de-
licti: ⁊ ipm tulit de medio affigens illō
cruci. Ibi dicit Amb. Dū inocens occidi
tur: pctm crucifigit. Ro. viij. Pprio fi-
lio nō pepcit de⁹ ⁊c. Ber. Qui nō pep-
cit filio: nūquid pcet figmēto. Nūqđ par
cet ſeruo nequā. Intantū de⁹ peccatū
odit q̄ amicos ſuos ſi iuenit in eis pctm
eternalr punit ſicut pꝫ in lucifero. Luc.
x. Uidebā ſathanā quaſi fulgur de celo
cadētē. imo ēt petrū aplm eternalr pu-
niuiſſet ſi in pctō negatōis mortuus fuiſ
pnia fuiſſꝫ. Intātū pctm odit q̄ ēt frēs
ſuos. i. xp̄ianos ſi mali ſunt non redimit
ſed eternalr punit. ps. Frat nō redimit
redi. ho. ⁊c. ¶ Secūdo ipi peccatores ſūt
nociui ſibiipſis. ¶ Primo qꝛ auferūt ſi-
bi deum. Hiere. ij. Me dereliquerūt fon
tem aque viue ⁊c. Et iſtud magnū pericu-
lum tāgit Aug. dicens in li. ſol. Deū de-
relinquere. hoc ē perire. Quilibꝫ igitur
debꝫ dicē hoc qđ dicit Alibi Aug. Dñe
ſi vis vt recedā a te da mihi aliū te: alio-

quin nō dimittā te. ¶ Scđo peccatoꝛ au
fert a deo ſemetipm. Augu. de ciuit. dei.
Qui fundūꝫ aufert ei a quo emptus eſt
⁊ tradit ei qui nihil iuris habet iniu-
ſtus ē. Et qui ſeipſum aufert domina-
toꝛi a quo factus ē: ⁊ tradit ſe malignis
ſpiritibus iniuſtus ē. ¶ Tertio peccatoꝛ
amittit oē meritū ſuū: qꝛ vulnerat in na
turalibus ⁊ ſpoliat in gratuitis. Et mi-
nus malū eēt pdē vitā corpis: q̄ merita
⁊ virtutes mētis. Bern. q̄ mitius me pri-
uaret amara mors vite vſu q̄ fructu. Nā
vita ſine fructu grauioꝛ mors. Deniqꝫ
duplex malū ligno parat infructuoſo:
ſecuris ⁊ ignis. Amittit ēt participatio-
nē meritoꝝ oīum ſanctoꝝ. Peccādo eīm
efficit canis: ſicut dr̄ Eccle. xiij. Que cōi-
catio hoī ſancto ad canē. ¶ Tertio ipſe
pctoꝛ hꝫ debilē oculū itellectus ad deū
agnoſcēdū: ⁊ oculū affectus ad deū dili-
gēdū. Iſtos duos oculos demones a pec
catorib⁹ effodiūt. ⁊ per oīa pcipitia pec-
catoꝝ eos ducūt. Prouer. xxx. Oculū q
ſubſanat prēm ⁊ deſpicit ptū mrīs ſue.
effodiēt eū corui d torētibus. Pctoꝛ pa
trē ſuum deū ſubſannat: qñ eius pcepta
ꝯtēnit. Partū ēt mrīs ſue. i. eccle que eū
p pniam pturiuit deſpicit: dū ad pecca-
ta iteꝝ redit. Iſtos igit oculos. ſ. itellectū
⁊ affectū effodiūt corui. i. demones qui
ſunt nigri p ignis aduſtionē. qui ſunt i-
gluuie dediti p inſatiabilē deuoratīonē:
⁊ faciūt nos pcraſtinare p tardā ꝯuer-
ſionem. Iſti corui hitant in torētibus. i.
in inferno vbi qnqꝫ ſunt torrentes. ſ. tor-
rens odij: obliuiōis: ignis: ⁊ fletus: ⁊ tri-
ſtitie. quos ēt poete pprijs noībus appel
larunt. ¶ Primus torēs dr̄ ſtix q inter-
pretat odiū: qꝛ demones ⁊ dānati deum
odiūt ⁊ a deo in ppetuū odiunt. Hugo
de ſancto victore. Qui cū dei odio d hac
vita decedit: ſub eodē odio in eternum
tabeſcet. ¶ Scđs dr̄ lethe: q iterptat ob-
liuio. Deus. n. ppetuā obliuiōnē eoꝝ ha
bebit: ex eo q̄ nūquā eos liberabit. Iō ēt
infernus vocat a ppha terra obliuiōis.
¶ Terci⁹ dr̄ flegeton q iterptat ardens:
qꝛ ſūt i ppetuo igne. Yſa. vl. Uermis eo-
rū nō morief ⁊ ignis non extinguetur.
¶ Quart⁹ dr̄ tartar⁹ q iterptat luctus:
qꝛ ibi erit fletus ⁊ ſtridoꝛ dētiū: vt habet
Mat. xv. ¶ Quit⁹ acharō q iterptat tri
ſtitia. i q̄ ſunt i ppetuo vn̄ Jo. xvi. Triſti-
tia ipleuit coꝛ vrm. ¶ Scđo illi q ſunt
ſpū dei pleni debēt mūdū arguē: ⁊ mun
danos d iuſticia quā non hūt vt iuſticia
large accipiat p oī. ſ. bono. vn̄ ſup illud
ps. Dilexiſti iuſticiā. dicit gl. i. oē bonū.
Oīa eīꝫ bōa ⁊ merita nrā ex q̄ttuoꝛ cāns
ſ. ex fide vera: ſpe certa: charitate ignita:
⁊ opatōe ſollicita. Tāto magis āt hoīes
mūdani arguēdi ſūt: qꝛ iſtā talē iuſticiā
nō hūt. q̄to eā nō niſi i hac vita hēe vi-
debūt. Ecc. xiiij. Añ obitū opare iuſticiā
qm̄ nō ē apud iferos iuenire cibū. Iſte ē
ille quadrās: de quo dr̄ Mat. v. Nō exi-
es īde. ſ. de carcē ifernalī: donec reddas
nouiſſimū quadrātē. Illa. n. q̄ttuoꝛ dicū
tur q̄drās. qꝛ ſcđꝫ Gre. Quātū credis tm̄
ſperas. Quātū credis ⁊ ſpas tm̄ diligis.
Quātū credis ⁊ ſpas ⁊ diligis: tm̄ bene
oparis. Nō poterūt ergo dānati mereri
p cognitōeꝫ dei q̄ ē p fidē: qꝛ erūt cecita-
tis tenebris iuoluti. Un̄ Job. x. Uocat i-
fernus terra tenebroſa ⁊ opta mortis ca
ligine. Nō poterūt mereri p ſpē. qꝛ erunt
in baratro deſpatōis imerſi. Hiere. xviij.
Deſpauim⁹: poſt cogitatōes nrās ibim⁹
Nō poterūt mereri p charitatē: qꝛ in ppe
tuo dei odio erunt incluſi. ps. Supbia
eoꝝ q te ode. aſcē. ſemp. Nō poterūt me-
reri p aliqđ bonū op⁹: qꝛ ibi nō poterūt
opari. Jo. ix. Uenit nox. i. ifernalis ob-
ſcuritas. qđ nemo pōt opari. Quia igit
iſtū quadrātē nūquā ſoluē poterūt: iō d
illo carcē nūquā exhibūt. Iſta q̄ttuoꝛ ſi-
gnificant. Mat. xxij. Ligatis manibus
⁊ pedib⁹ mit. eū in te. exte. ⁊c. Non pote-
rūt aliqđ bonū facē: qꝛ hēbūt ligatas ma
nus. Nō poterūt deū diligē: qꝛ hēbūt li-
gatos pedes. Nā ſcđꝫ Aug. Pes aīe eſt
affect⁹ aīe. Nec poterūt deū p fidē cogno
ſcere: qꝛ erūt i tenebris. Nec poterūt i de
um ſpare: qꝛ ille tenebre erunt exterioꝛes
i. extra ābitū diuine miſericoꝛdie. ¶ Ter
tio illi q ſunt ſpū dei pleni debēt arguē
mūdanos de extremo iudicio qđ non ti
mēt: cū tm̄ oēs illud debeant timē. Nam
ſcđm Aug. Oēs qui de hac vita decedūt
aut ſunt valde boni: aut valde mali: aut
mediocriter boni: aut mediocrit mali.
Ualde boni ſunt iuſti qui etiā timebunt

ex eo ꝙ humana iuſtitia diuine iuſtitie
ꝯparata iniuſtitia eſſe videt. Et hoc oſtē-
dit Greg. triplici exēplo.ſ.lucerne:regu-
le ⁊ ſigilli. Opera qdē noſtra,q̄n̄q3 vidē-
tur ēē lucida:q̄n̄q3 recta:aliq̄n̄ ēt pfecta.
Sed ſi opa nr̄a diuine luci cōparant:ea
que videbant lucida appebūt obſcura.
Et hoc oſtēdit ēt Greg. in moral. exēplo
lucerne dicēs. Juſtitia nr̄a diuine iuſti-
tie cōparata iniuſtitia eſt: q: lucerna in
tenebris fulgere cernit:ſed ī ſolis radijs
poſita tenebrat. Aliq̄n̄ ēt opa noſtra vi-
dent eſſe recta.ſed ſi regule diuine recti-
tudis ꝯiūcta fuerit videbunt tortuoſa.
Et iſtud oſtēdit exēplo regule dicēs: Se
pe lignū credit rectū:ſi ad regulā nō du
cit.ſed tñ ſi regule ꝯiungit per quādam
tortuoſitatē vbi tumeſcat iuenit. Aliq̄n̄
opa noſtra vident eſſe pfecta: ſed in ocu
lis dei ſunt valde iperfecta. Et iſtud oſtē
dit exēplo ſigilli dicens: Sepe.n.imago
ſigilli videbit pfecta in oculis ītuētiū:⁊
tñ multū eſt iperfecta in oculis artificis.
Vñ idē in moral. Sepe ſordet in diſcre-
tione iudicis: qđ in eſtimatōe fulget ope
rantis. Valde mali tūc multu3 timebūt:
q: iplacabilē ira3 dei ſup ſe hēbūt. Mul
tū videt pater iratus ēē filio:q̄n̄ ipm̄ ma
ledicit. Plus q̄n̄ ipm̄ a ſe expellit. Plus
q̄n̄ ip3 ī carcere tenebroſo retrudit. plus
q̄n̄ eum nunq̄ inde educere ſtatuit. plus
q̄n̄ carnifices q ꝯtīnuo eū crucient ſibi ap
ponit. Jſtā talē iram deus reprobis oſtē-
det ī ſniā quā ꝯtra eos feret: vt habetur
Mat.xxv. Na3 ipſos maledicit cū dicit:
Jte maledicti. Eos a ſe expellit cum di-
cit: Diſcedite a me. Jn penoſo carcē eos
retrudet cū dicit: Jn ignē. Eos idē nun-
quā educet cū dicit: Eternū. Carnifices
vero torquētes eis apponit. Dabit eīm
eis tyrānum iperantē.ſ.dyabolū lucife
rum.⁊ carnifices obſequētes.i.alios de-
mones cū dicit: Qui paratus eſt dyabo-
lo ⁊ angelis eī⁹. Mediocriter boni ⁊ me
diocriter mali ſūt: qui parua merita cō-
gregauerūt. Jſti valde ibi timere pote-
rūt. De hoc ſic dicit Grego. Ecce in ma-
ieſtate terribili ⁊ īter angeloꝝ ⁊ archan
geloꝝ choros:quid vnuſq̄ſq3 ſit opatus
oſtēdit. Jbi petrus cū iudea ꝯuerſa ap-
parebit quam poſt ſe traxit. Jbi paulus
ꝯuerſu3 vt ita dixerim totū mūdum du
cens appebit. Jbi andreas achaiā. Phi
lippus azotū. Joānes aſiā. Thomas in-
diā: in ꝯſpectu ſūmi iudicis ducēt ꝯuer-
ſos. Quid nos dicturi ſumus miſeri: q
ad deū noſtrū vacui venimus.ij.Cor.v.
Oēs nos manifeſtari oportet ante tribu
nal xp̄i: vt referat vnuſq̄ſq3 ꝓpria corpo
ris ꝓut geſſit: ſiue bonū ſiue malū.

Dn̄ica q̄nta. Sermo primus.

Amen amē dico vobis: ſi qđ petieritis patre3 in noīe meo dabit vobis. Jo
an.xvi. Si quis in curia iperatoris habe
ret aliquē ſapiētē aduocatū vel auxilia-
torē ſollicitū vel fratrē vterinū: multu3
gauderet ⁊ multū ſecurus eēt. Aſcēdēte
xp̄o in celū icepimus habere in curia re
gis celeſtis: ſapientē aduocatū.i.Joā.ij.
Aduocatū habemus apud patrē ieſum
xp̄m iuſtum auxiliatorē ſollicitū. Deut.
xxxiij. Aſcēſor celi auxiliator tu⁹. Et fra
trē vterinū. Unde dixit marie magdale
ne: Vade ad frēs meos ⁊ dic eis: Aſcēdo
ad patrē meū ⁊ patrē veſtrū ⁊c. Debem⁹
ergo iſto tēpore petitōes noſtras forma-
re: ⁊ eas aduocato nr̄o dare vt eas ſūmo
regi offerat. Philip.iiij. Petitiones vr̄e
inoteſcāt apud deū. Debemus nuncios
orationū noſtraꝝ ad auxiliatorē noſtrū
mittere; vt adiutricē manū nobis porri-
gat. ps. Emitte manū tuā de alto: ⁊ libe-
ra me de aq̄s multis ⁊c. Debem⁹ coſdē
nūcios ad fratrē noſtrū dirigere: vt poſt
ſe nos trahat. Cant.i. Trahe me poſt te.
Xp̄s igit q eſt dictator noſter dictat peti
tiōes noſtras q̄s ſibi aduocato auxilia-
tori ⁊ fratri porrigere debem⁹: vt eas pa
tri offerat dicēs: Amē amē dico vobis ſi
qđ petieritis patrē i noīe meo dabit vo-
bis ⁊c. Sūt aūt q̄ttuor neceſſaria ſi vo
lum⁹ ꝙ nr̄e orōes obeāt exaudiri. Pri
mo.n. ꝙ petant digna. qđ notat cu3 dī:
Si qđ. Jntellige ꝙ ſit aliqđ verꝫ vt eter
nū ⁊ nihil trāſitoriū. Circa qđ notat ſcōs
Aug. ꝙ tria ſūt genera bonoꝝ.ſ.infima
media ⁊ ſuprema. Bona īfima ſūt tem
poralia que q̄ſi nihil ſūt. Hiere.iiij. Aſpe
xi terrā: ⁊ ecce quaſi vacua erat ⁊ nihil.
Jſta autē tā vilia aut nō debemus a deo

petere: aut cū moderamine ⁊ cū ꝯditōe:
q: nō decet deū ta3 vilia dare. Vñ refert
Seneca ſic: ꝙ Alexāder cuidā petēti de-
nariū dedit vrbē. Et cū ille rñderet: tm̄
donū ſibi ñ ꝯuenire. dixit Alexāder: Nō
q̄ro qđ te deceat accipe ſ3 qđ me deceat
dare. Chryſ. ſup Matt. Jllud pete a deo
qđ tibi expediat accipe. ⁊ illū deceat pre
ſtare. Si autē petis terrena: aut difficile
ipetras: aut forte nō ipetras. Quō enim
tibi pſtet libēter nō habēti: que ſi habes
admonet vt ꝯtēnas. Si aute3 tēporalia
petimus debemus illa petere cū mode-
ramine ⁊ ꝯditōe. De moderamine dicit
Bernar. in quodā ſermone. Jn petendo
tpalia cauēda ſūt ⁊ ſuperfluitas ⁊ volu-
ptas. Prouer.xxx. Mendicitatē ⁊ diui-
tias ne dederis: ſed tñ victui meo tribue
neceſſaria.i.Thimo.vi. Habētes alimē-
ta ⁊ q̄bus tegamur his contenti ſumus.
De cōditōe apponēda dicit Aug. Quā-
do a deo petitis tēporalia cū modo peti-
te ⁊ cū moderamīe ⁊ cū timore illi ꝯmit-
tite vt ſi pſint det. ⁊ ſi ſciat obeſſe nō det.
quid obſit vel pſit nouit medicus non
egrotus. Bona media ſunt ſpūalia: ⁊
iſta petēda ſūt cū attentōe ⁊ feruore. Cō-
tra illos qui nō habēt attētionē dicitur
Matth.xv. Populus hic labijs me ho-
norat. cor autē ipſoꝝ lōge eſt a me. Aug.
Sicut vox ſine modulatiōe eſt quaſi vox
picarū: ſic oratio ſine deuotōe quaſi mu-
gitus boū. Jdē. Ecce qđ iniurie deo fa-
cis ſi aliquē iudicē interpellas. ⁊ ſubito
cū loqueris ad eum illū dimittas: ⁊ cum
alio fabulari incipias: quō te tolerabit ⁊
tamē tolerat de⁹ corda precātiū ⁊ diuer-
ſas res cogitātiū. Cyprianus. Quomo-
do audiri te a deo poſtulas cū teipm̄ nō
audias. Deū tui memorē eſſe vis cu3 tui
memor nō ſis. De deſiderio aūt ⁊ feruo-
re dī Hiere.xxix. Cū queſieritis me in to
to corde veſtro inueniar a vobis. Vñ di-
ctū fuit Moyſi tacēti ſed corde clamāti.
Exo.xiiij. quid clamas ad me. Grego. in
moral. Eternā vitā ſi ore petimus nec ta
mē corde deſideram⁹ clamātes tacem⁹.
Signū autē deſiderij interioris eſt abū-
dantia fletus exterioris. Aug. Quanto
q̄ſq3 ē ſanctior ⁊ ſancti deſiderij plenior
tāto ſit eius in orōne flet⁹ vberior. Greg.
vbi ſupra. Veraciter orare eſt amaros cō
pūctionis gemitus ⁊ nō cōpoſita verba
reſonare. Bona ſuprema ſunt bona ce
leſtia. ⁊ illa nō tñ petēda ſunt cū atten-
tione ⁊ feruore: ſicut ſpūalia: ſed etiā cu3
humilitate ⁊ ſine pſumptōe. Cū humili-
tate petūt qui de ſuis meritis nō ꝯfidūt.
Bernar. Jn petēda beatitudine elatio ē
cauēda ne tanq̄ ex ꝓprioꝝ meritoꝝ fidu
cia exquirat. Stultus eēt ille paup qui
manibus plenis elemoſynā peteret. Sic
ſtultus eēt ille qui ex meritis ꝓprijs bea
titudinē obtinere vellet. Cū tamē dicat
Luce.xvij. Cū feceritis oīa que precepta
ſunt vobis dicite ſerui inutiles ſumus:
qđ facere debuim⁹ fecimus. Cauēda eſt
etiā ibi pſūptio ne ſine noſtro labore glo
riā velim⁹ habere. De tali preſūptōe re-
prehēdunt filij zebedei a dn̄o. q: ſine la-
bore ⁊ paſſiōe volebāt cum xp̄o regnare
Matth.xx. Neſcitis qđ petatis. Se-
cūdo oportet ꝙ petitōes noſtre fiāt cum
inſtātia ⁊ pſeuerātia. qđ notat p verbum
ſubiunctū cū dī petieritis. Jac.vl. Mul
tū valet depcatio iuſti aſſidua. Ro.xij.
Oratiōi inſtātes. Jlli nō inſtāt nec perſe-
uerāt qui primo orāt feruēter: poſtea te-
pidi: poſtmodū frigide. Aug. ſuper ps.
Multi in nouitate ſue ꝯuerſiōis feruen
ter orāt: poſtea languide: deinde frigide
q̄ſi ſecuri fiāt. S3 tñ cū videris depreca-
tōe3 tuā nō amotā a te ſecur⁹ eſto q: nō ē
amota miſericordia eius a te. Jdeo dicit
Eccl.vij. Melior eſt finis orōnis q̄ pnci-
piū. Oratio h3 principiū: mediū ⁊ finem.
Principiū d3 fieri mediocriter. mediū
feruenter. finis perſeuerāter. Sed multi
ſunt qui ordine3 peruertūt qui feruēter
inchoāt. tepide mediāt ⁊ finē frigide cō
ſumāt. Jſti ſunt ſimiles chimere cui⁹ pri
ma pars ē leo q ē animal calidū. media
eſt capra que ē animal tēperatū. finis eſt
ſerpēs qui ē aīal frigidū. Tertio opor
tet ꝙ illi q petūt habeāt innocētiā vite.
qđ notat cum dī: Patrē. q.d. Jlle qui pe
tit nō d3 eſſe filius dyaboli p imitationē
malitie: ſed filius dei per imitationē per
fectōis gratie. Matth.v. Eſtote pfecti ſi-
cut ⁊ pī veſter ⁊c. Deus.n.illos nō exau
diret qui in peccatis eēnt. Joan.ix. Sci-
mus q: peccatores deus nō exaudit. Ta

les eniꝫ q a deo aliqd petūt:⁊ ſemper in
pctō exiſtūt tribus ſiles ſūt.¶ Primo ſi/
miles ſūt illi q vellet ſanari ⁊ hēret ferꝝ
in vulnere. Iſid.Sicut nullū ꝓficit i vul
nere medicamētū ſi adhuc in eo ſit ferꝝ
ita nihil ꝓficit oratio illius cui⁹ adhuc
pctm̄ in mēte vel ꝑ odiū manet i pectore
¶ Scd̄o ſiles ſūt illi q aliquē orat ⁊ eum
vitupat.Chryſo.ſuper Mat.Qui orat ⁊
peccat:nō orat deū ſꝫ deludit.Iſti ſunt ſi
miles militib⁹ q xp̄o genua flectebant ⁊
alapas dabāt.Talis eſt fenerator qui ex
vna pte orat ⁊ ex alia fenerare nō ceſſat.
¶ Tertio ſiles ſūt aui q vult volare inui
ſcata:vel mole corporis aggrauata:ſicut
eſt ſtructio.vel laqueis irretita. Aia qdē
inuiſcat ꝑ auaritiā.Ambro. in lib.de bo
no mortis. Dū auꝝ petim⁹ ſtrāgulamur
Duꝫ argentū qrimus:viſco eius adhere
mus.Dū ꝑdia iuadimus alligamur.In
flat aūt aia per ſupbiā.Sap.iiij. Dirum
pet illos inflatos malleo.ſ.ſnie finalis.
Et hoc ſine voce excuſatōis vel defenſio
nis.Illaqat aūt aia ꝑ luxuriā. Eccl.vij.
Inueni amariorē morte mulierē que la/
queus venatorꝫ eſt:⁊ ſagena cor ei⁹.Vin
cula ſūt man⁹ eius. Laqo capiunt aues
ſagena piſces:vinculis ligant homines.
Mulier ergo cepit auē qn̄ decepit dauid
celeſtia penetrātē.Cepit hoieꝫ rōnalem
qn̄ decepit ſalomonē taꝫ ſapientē.Cepit
maximū piſcē qn̄ decepit ſampſonē taꝫ
fortē.¶ Quarto oportet ꝙ illi q petunt
habeāt diſcretionē i petitōe:vt.ſ.illa pe/
tāt q ſūt ad ſalutē.qd̄ notat cū dī: In no
mine meo.Aug. Nō petit in noie ſalua/
toris qcquid petit ꝯtra rationē ſalutis.
Ideoqꝫ ſcd̄m Aug.mali qnqꝫ petūt bo/
na:ſꝫ q: mali ſūt exaudiri nō merentur.
Qui eniꝫ deū ꝯtēnūt in ꝑceptis ſuis ex/
audiri nō merent in orōnibus ſuis.Pro
uer.xxviij.Qui dclinat aurē ſuas ne au
diat legē:oratio ei⁹ erit execrabilis.Ali/
qn̄ mali petūt mala:⁊ tūc aliqn̄ exaudiū
tur:aliqn̄ nō. Qn̄ aūt nō exaudiunt:tūc
eſt ſignuꝫ magne miſericordie. Iac.iiij.
Petitis ⁊ n̄ accipitis eo ꝙ male petatis.
Qn̄ vero exaudiunt tūc ē ſignū ire ſicut
exaudit⁹ fuit dyabolus q petijt vt Iob
tētaret.Exaudit⁹.n.fuit ad volūtateꝫ ſꝫ
nō ad vtilitatē:q: maiorē ſibi acquiſiuit

dānationē.Aliqn̄ vero boni petūt bona
⁊ tunc aliqn̄ exaudiunt.Iuxta illud ꝑs.
Clamauit ad me ⁊ ego exaudiā eū.Ali/
qn̄ vero nō exaudiunt.⁊ hoc eſt:q: aut ꝑ
malignis vel ꝑ idignis petūt.Hiere.vij.
Noli orare ꝓ populo iſto neqꝫ aſſumas
ꝓ eis laudē nec orōnez ⁊ ne obſiſtas mi/
hi.q: nō exaudiā te. Aut q: alio tpe ma/
gis ꝯgruo accipiūt qd̄ petūt. Aug. Qui
a deo aliqd petit accipit qd̄ petit:aut qn̄
dꝫ accipe accipit.Quedā aūt nō negant
ſꝫ vt ꝯgruo tpe dent differunt.Vn̄ ec
cleſia quotidie petit.Adueniat regnum
tuū.⁊ nō ſtatiꝫ aduenit:ſꝫ iudicio finito
adueniet. Aliqn̄ vero boni petūt nō bo/
na:ſicut apl̄s petijt ſtimulū amoueri. Il
la.n.amotio ſtimuli aplo bona nō fuiſſꝫ
q: ad humilitatis cuſtodiā ſibi dat⁹ fue/
rat.Beda.Apl̄s nō in noie ſaluatoris pe
tijt vt tentatōe careret quā ob humilita/
tis cuſtodiā acceperat. q: ſi hac caruiſſet
ſalu⁹ eē nō potuiſſet.Aug. Exaudit dya
bolus petens Iob tētandū:⁊ nō exaudit
apl̄s petēs ſtimulū amouēdū. Exaudi/
uit deus quē diſpoſuerat dānare:⁊ non
exaudiuit quē volebat ſaluare. Nā eger
petit vinū a medico ⁊ nō dat. Medicus
nō exaudit ad volūtatē vt exaudiat ad
ſanitatē.Qn̄ igit aliqs hec qttuor ꝑdi/
cta ſunt in orōne ſua obſeruat: q: digna
petit:⁊ ꝑſeuerāter petit:⁊ ſine pctō exiſ
petit:⁊ ea q ſūt ad ſalutem petit:manife
ſtū ē ꝙ īpetrat illd̄ qd̄ petit. Et dn̄s hoc
nō tm̄ ꝓmittit qd̄ cuꝫ ſubiūgit dabit vo
bis:ſꝫ ꝑ iuramētū ꝓmittit dicēs: Amen
amē dico vobis ⁊c̄.Et ē modus iurandi
ipſi⁹ xp̄i.Hō aūt hꝫ ſuū moduꝫ iurādi:⁊
deus ſuū.Hō autē tres modos habuit ꝑ
quos iurauit.¶ Vn⁹ fuit in veteri lege
ſcꝫ viuit dn̄s.ij.Reg.vi.Viuit dn̄s:q lu/
dā ⁊ vilior fiaꝫ ante dn̄m q elegit me ⁊c̄.
¶ Ali⁹ fuit tpe eccleſie primitiue.ſ.teſtis
eſt mihi dn̄s.Ad Roma.i. Teſtis ē mihi
deus cui ſeruio ⁊c̄.¶ Tertius ē modo/
no tpe quo iurat ꝑ deuꝫ ſanctū ⁊ ꝑ ſacta
euāgelia:ꝑ ſanctā Mariā ⁊ hmōi. Sic
deus tres modos iurādi habuit. Vnus
an̄ legē.ſ.ꝑ ſemetipꝫ.Heb.vi.Abrahe na
qꝫ ꝓmittēs deus qm̄ neminē habuit per
quē iuraret maioreꝫ:iurauit ꝑ ſemetipm̄
⁊c̄.Scd̄s fuit i lege.ſ.viuo ego. Numeri

xiiij. Viuo ego implebit gloria dei vni/
uerſa terra. Tertius tpe gratie.ſ.Amen
amen dico vobis ⁊ eſt idē qd̄ vere.Gemi
natio autē dictionis eſt ad confirmatio
nem ꝓmiſſionis ⁊c̄.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

Aſqꝫ modo non petiſtis qcꝙ̄ in noie meo peti
te ⁊ accipietis vt gaudiū vrꝫ
ſit plenū. Quāuis oi tpe ſit orādū tn̄ his
diebus tria tpa elegit eccleſia.¶ Primū
an̄ aſcēſionē in quo letanie iſtitute ſunt:
vbi.ſ.aduocato ſuo ad curiā eunti peti/
tōes ſuas porrigat.¶ Scd̄m inter aſcen.
⁊ pēthe.Exēplo aplor̄ qui tūc orōni in/
ſtabāt vt ſpūm ſanctū acciperent.Act.i.
Erāt oēs ꝑſeuerātes ⁊c̄. Filij.n.regū re/
gno ſuo recupato larga munera militi/
bus largiūt.Et id̄ eccleſia orat poſt aſcē/
ſionē vt ab ipſo xp̄o in regno ſuo confir/
mato munera gratiar̄ accipiat.ꝑs.Mi/
rificauit dn̄s ſanctū ſuū.¶ Tertiū ē poſt
pēthe.vn̄ tūc orōnes ⁊ ieiunia ſūt iſtitu/
ta.Cōſuetudo.n.eſt ꝙ rege coronato ꝙ
ſe ⁊ ſua regie cuſtodie milites recōmen/
dāt.Ideo igit orat eccleſia poſt pēthe.vt
munera gratiar̄ ſibi collata deus cuſto/
diat.ꝑs.Cōfirma hoc deus ⁊c̄. Xp̄s igit
ad petēdū ⁊ rogāduꝫ nos idncēs ait:vſ/
ꝙ mō nō petiſtis quicꝙ̄ in noie ⁊c̄.In q
bus verbis duo ponunt.¶ Primo.n.re
ꝑhēdit hūana negligētia cum dī vſqꝫ
modo nō ⁊c̄.¶ Scd̄o ꝯmendat liberali/
tas diuina.Cū ſubdit: Petite ⁊ accipie.
⁊c̄.¶ Circa primū notādū ꝙ negligētia
in orādo eſt valde reꝑhenſibilis ex eo ꝙ
ipſe orōnes ſunt valde vtiles ⁊ fructuo
ſe.¶ Sūt eniꝫ deo placite:Angelo grate
Dyabolo inimice: Et homini neceſſarie.
¶ Deo qdeꝫ ſūt placite triplici ratione.
Sūt eiꝫ tributū dei ⁊ ſacrificiū dei ⁊ mu
rus dei.¶ Tributū qdē ſunt qd̄ deo ꝑſol
uimus.cū eiꝫ hō a deo tria recipit.ſ.res
corpus ⁊ aiaꝫ.vult deus vt de rebus de/
mus ſibi in tributū elemoſynar̄ elargi/
tionē.de aia orationē.de corpe mortifica
tionē.Sꝫ primū tributū eſt de his q ho/
minis ſūt extra.Scd̄m de his q ſūt itra.
Tertiū de his q ſunt itima. ⁊ id̄ illud eſt
magis gratū.Chryſo. ſup Mat.de orōe

eſt nobis ſermo quā ſolā qſi ſpūale tribu
tū aia offert deo de viſcerib⁹ ſuis.¶ Se
cūdo ſunt ſacrificiū quo deo odorē faci/
mus.ꝑs.Dirigat oratio mea ſicut icēſuꝫ
in ꝯſpectu tuo.Eleuatio manuū mearū
ſacrificiū veſptinū. Illi offerunt deo ſa/
crificiū matutinū q deo grās agūt de eo
ꝙ dedit eis bn̄ incipe. Illi meridianū q
deo grās agūt de eo ꝙ dedit eis ꝓcede/
re. Illi veſptinū qui deo gratias agūt de
eo ꝙ dedit eis bn̄ finire. Vel illi offerūt
deo ſacrificiū matutinū qui offerūt deo
ſuā iuuētutē. Illi meridianū q offerunt
deo ſuā virilē etatē. Illi veſptinū q offe/
rūt deo ſuā ſenectuteꝫ. De iſto ſacrificio
dicit Chryſo.ſup Matt. Vis ſcire ꝙ pre/
cioſa ſit orō: nulla iuſtitia thymiamati
ꝯparat niſi ſola orō.Sicut eīm thymia/
ma bn̄ ꝯfectū delectat hoiem odorātē:ſic
orō iuſti ſuauis eſt an̄ deū.¶ Tertio ſūt
murus quo ire dei reſiſtit. Hiero. ſuper
Eze. Sicut hoſti murus opponit: ⁊ ad/
uerſario ex aduerſo venieti occurrit.ita
dei ira ſcor̄ ꝑcibus frāgit. Vn̄ ⁊ Moy/
ſi dī Exo.xxxij.Dimitte me vt iraſcatur
furor meus cōtra eos. Et q: pauci ſunt
qui ſe ſic vt murū opponāt ⁊ deū teneāt
id̄ dī Eze.xiij.Nō aſcendiſtis ex aduerſo
neqꝫ oppoſuiſtis vos murū ꝓ domo iſra
el vt ſtaretis in ꝑlio in die dn̄i.yſa.lxiiij.
Non ē qui iuocet nomē tuū qui conſur/
gat ⁊ teneat te.¶ Secūdo orōes ſunt an
gelo grate.Chry. Vis ſcire dignitatem
orationis mox vt de ore tuo ꝓceſſerit ſu/
ſcipiūt eā angeli in manibus ſuis ⁊ offe
runt ante deū.ꝑs. Preuenerūt pricipes
cōiuncti pſallētibus in medio iu.tīpa.
Iſti principes ſunt angeli qui cōiungūt
ſe illis pſallētibus.de quibus dī Ephe.
v.Cantātes ⁊ pſallentes in cordib⁹ vrīs
dn̄o.Et eos ꝑuenīūt:q: orōibus ipſorum
occurrūt.⁊ in manibus ſuſcipiūt.Et ſūt
in medio iuuēcular̄.ſ.aiar̄ que i orādo
⁊ pſallendo debēt eē iuuēcule.i.alacres
feruētes ⁊ īfatigabiles.Et debēt eē tym
paniſtrie.i.xp̄i memoriā in corde retine/
re.Chriſtus eīm dī eē timpanū: q: in eo
fuit figura ſperica.i.deitas eterna.⁊ pel
lis extenſa.ſ.caro crucifixa. ⁊ melodia
anima omni iubilatione ⁊ gaudio ple/
na.¶ Tertio orationes ſunt diabolo ini

mice. Et hoc triplici de cauſa. Sũt enim
ſcutum dei: ſagitte dei: ⁊ carbones dei.
¶ Scutũ quidẽ dei ſunt quo tẽtationib⁹
inimici reſiſtimus. Amb. Bonũ ſcutum
orõ quo oía aduerſarij ſpicula repellun
tur. Unñ ps. Inimici mei detrahebãt mi/
hi: ego aũt orabã. Tũc aũt ad iſtud ſcu/
tũ orõis ois tẽtatio frãgit. qñ ipa oratio
cum magna fide effũdit. Eph. vi. In om
nibus ſumentes ſcutum fidei in quo poſ
ſitis oía tela nequiſſimi ignea extinguẽ.
de iſto ſcuto orõis dr̃ Sap. xviij. Profe/
rens aaron ſeruitutis ſue ſcutũ orõnem
reſtitit ire: ⁊ neceſſitati finem impoſuit.
Dr̃ aũt orõ ſcutũ. Sicut enim ſcutũ habz
tres angulos: ſic orõ debet fieri cũ fide. ſ.
ſine aliqua heſitatione. ⁊ cum ſpe. ſ. ſine
aliqua diffidentia. ⁊ cũ charitate. i. cum
deſiderio ⁊ amore. ¶ Secũdo ſunt ſagit
te dei ⁊ iacula quibus diabolũ vulnera/
mus. ps. Emitte ſagittas tuas ⁊ diſſipa/
bis eos ⁊c̃. Orig. ſup numeri. Mlto plus
valet vnus ſcẽs orãdo ꝙ peccatores innu
merabiles pliãdo. Orõ eĩm celos pene/
trat. ⁊ qñqz ẽt in terris hoſtẽ vicit. Exo.
xvij. Cũ eleuaret manus moyſes vince/
bat iſrael ⁊c̃. Si autem paululum remi
ſiſſet vincebat amalech ⁊c̃. ¶ Tertõ ſunt
carbones dei quibus diabolũ icẽdimus
Thob. vi. Cordis eius particulã ſi ſuper
carbones ponas fumus eius extricat oẽ
genus demoniorꝫ ſiue a viro ſiue a mulie
re. Iſta duo. ſ. ſagittas ⁊ carbones pete/
bat ꝓpheta ſibi dari cõtra doloſas ſug/
geſtiones diaboli. ps. Quid detur tibi aut
quid apponat tibi ad linguã doloſam
ſagitte potentis acute cũ ⁊c̃. ¶ Quarto
orões ſunt hoi neceſſarie ex eo ꝙ ſũt nũ/
cij ei⁹ quos hõ mittit ad deũ vt petãt ſue
curſuz. Unñ ſup illud ps. Intret in ꝯſpe/
ctu tuo orõ mea. Dicit glo. Magna vir/
tus pure orõis hic notat. q: quaſi quedã
ꝑſona intrat ad deũ ⁊ mãdatum ꝑagit
quo peruenire caro nequit. Iſtũ nũciuz
due domicelle aſſociant. Quod ſignatũ
ẽ Heſter. xv. vbi dr̃ ꝙ ipa regina ad regẽ
cum duabus famulabꝰ ingrediẽs vni
carꝫ innitebat. Altera veſtimẽta in humũ
defluentia colligebat. Heſter interp̄tat
abſcõdita ſiue eleuata: ⁊ ſignificat orõez
que dz eẽ abſcondita a fauore populi ⁊

eleuata ad deũ per fauorẽ animi. Duo
mule ſunt elemoſyna ⁊ ieiuniũ: cũ qui/
bus dz venire ad regẽ celorũ. ¶ Famula
cui orõ innitit ẽ elemoſyna: que ipſaz ad
deum introducit. Eſt enĩm elemoſyna ſi/
cut petitionarius in curia principis qui
ſi fuerit auarus oſtiũ ſibi claudit. ſi mu
nificus ap̄it. Prouer. xviij. Donũ hoĩs
dilatat viã eius. ⁊ ante principẽ ſpaciuz
ei facit. ¶ Famula que veſtimẽta defluẽ/
tia colligit ẽ ieiuniũ ꝙ affectus carna/
les reſtringit ne nimis laſciuiant. Eph.
vi. State ſubcincti lũbos veſtros in veri
tate. ¶ Secũdo ponit liberalitas diuĩa
que apparet in tribus. ¶ Primo in hoc ꝙ
ad petẽdum nos inuitat: dicens petite.
Pauci ſunt qui inuitãt vt ab eis petat.
ſz multi ſunt qui fugiũt ne ab eis petat.
refert Se. ꝙ pauꝑ tynicus ab antigono
rege petijt talẽtũ. Rñdit ille plus eſt ꝙ
tynicus deberet petere. Petit denariũ.
rñdit ille minus eẽ ꝙ regẽ deceret dare
Et ſi turpẽ. viã excuſandi inuenit cũ po
tuiſſet dare denariũ tãquã tynico ⁊ talẽ
tum tãquã rex. Deus aũt nõ ſe excuſat: ſz
oẽs ad petẽdum iuitat. Aug. Nõ tñ hor
taret vt peteremꝰ niſi dare vellet. Erube
ſcat humana pigritia. plus ille vult da
re ꝙ nos accipere. Plus ille vult miſe
reri ꝙ nos miſeria liberari. ideo monet
nos apls. i. Theſſ. v. Sine intermiſſione
orate. Orõ tribus modis fit. ¶ Primo locis
⁊ tꝑibus debitis orãdo. Amb. in li. de vir
ginitate. Solẽnes orões deferẽde ſũt cũ
grãꝝ actione ⁊ cũ a ſomno ſurgimus cũ
ꝓcedimus. cũ cibũ ſumere paramus. cũ
cibũ ſũpſerimus. cũ cubitũ ꝑgimꝰ. ¶ Se
cũdo celeſtia deſiderãdo. Aug. ſup illud
verbũ apli. Sine intermiſſiõe orate. Bo
nũ deſideriũ orõ ẽ. ⁊ ſi ꝯtinuũ ſit deſide
riũ cõtinua ẽ orõ. ¶ Tertio bene viuẽdo
vel agẽdo. Aug. vt ſupra. Iuſtus nũquã
deſinit orare niſi deſinat iuſtus eẽ. Et ſp
orat qui ſemp bñ agit. Orige. Si omnis
actus iuſti quẽ ſm deũ agit orõ reputat:
qui ſine intermiſſiõe que iuſta ſunt agit
ſine intermiſſione orabit. nec vnquã ab
orõne ceſſat niſi iuſtus eẽ deſiſtat. ¶ Se
cũdo apparet dei liberalitas in hoc ꝙ
ad magna petẽda nos inuitat ⁊ animat
dicẽs. Petite vt gaudiũ veſtrũ ſit plenũ.

Gaudiũ mũdi ẽ vacuũ. Yſa. xxix. Sicut
ſomniat eſuriẽs ⁊ comedit. qñ aũt fuerit
expgefactus vacua ẽ aĩa eius ⁊c̃. Gaudi
um vero de ſpũalibus in p̄nti ẽ ſemiple
num. i. Cor. xiij. Ex parte cognoſcimus
⁊ ex parte prophetamus. Yſa. i. Uinum
tuum mixtũ. ẽ aqua. Gaudiũ aũt beato/
rum ẽ plenum. Ber. Reuera illud ẽ bo/
num ⁊ ſummũ bonũ ⁊ ſũmũ gaudium qđ
nõ de creatura ſed de creatore cõcipitur.
cui ꝯpata ois alia iocunditas meror eſt.
ois ſuauitas dolor: oẽ dulce amarũ: oẽ
decorũ fedũ: omne poſtremũ qđcũqz de
lectare põt terrenum moleſtum. ¶ Ter/
tio apparet liberalitas dei in hoc ꝙ ad
dandũ qđ nos petimus aſſecurat dicẽs
Et accipietis. Iſtud aptius ꝑmittit Ma
th. vij. dicẽs. Petite ⁊ accipietis. querite
⁊ inuenietis. pulſate ⁊ apiet vobis. Iſta
verba Augu. in ſermone domini in mõ
te exponit: adducendo exemplum alicu
ius hominis qui ad aliquẽ locum perge
re vellet ⁊ tamẽ infirmos pedes haberet
⁊ viã neſciret: ⁊ loci illius ianua clauſa
eſſz. Oportet ergo ꝙ in pedibus ſanetur
deinde ꝙ ſibi via demõſtret. q: parũ va
leret ſanos pedes habere ⁊ per deuia ꝑ
gere. Deinde ꝙ oſtium ſibi aperiatur.
alias nihil valeret nec ambulare potuiſ
ſe nec viam rectam tenuiſſe: nec ad locũ
perueniſſe. Nos ergo per viam preſen/
tis exilij ſumus ad patriam peruenturi.
Peccator aũt habet infirmos pedes aie
per pctm̃. ps. Miſerere mei deꝰ quoniã
infirmꝰ ſum ⁊c̃. Ignorat viam que ducit
ad celũ. ps. Uiã ciuitatis hitaculi nõ inue
nerunt. Et celeſtis ſibi ianua clauſa eſt.
Mat. xxv. Et clauſa eſt ianua. Debet er/
go p̄o petẽ ſanationẽ: ⁊ eã accipiet. Et
hoc eſt qđ dicit. Petite ⁊ accipietis. ps.
Sana aiam meaz q: peccaui tibi. Debet
ꝙrere vie directiõez: ⁊ eã inueniet. Et hoc ẽ
qđ ſubdit. Querite ⁊ inuenietis. Hoc aũt
facit grã ſci ſpũs. ps. Spũs tuus bonus
deducet me in terrã ⁊c̃. Debet pulſare ⁊
petẽ celeſtis ianue apertionẽ: ⁊ ſibi apiet.
Et hoc eſt qđ ſubdit. Pulſate ⁊ apiet vo
bis. ps. Ianuas celi apuit. Yſa. xlv. Ape
riã ante eum ianuam: ⁊ porta non clau/
detur.

¶ Sermo tertius.

Ipſe enĩz pater amat vos: q:
vos me amaſtis ⁊ credi/
diſtis q: ego a deo exiui ⁊c̃. Di
ſcipuli dñi ꝗttuor ſcire pluri/
mum affectabãt. ¶ Primo ſi deꝰ eos in
ſuis petitionibꝰ exaudiret. ¶ Secũdo ſi
eos amabat. ¶ Tertio ſi xp̃s erat cuz p̄re
eiuſdẽ ſubſtãtie. ¶ Quarto ſi xp̃s debe/
bat ad patrẽ redire. Chriſtus aũt ꝙ oium
cordiũ occulta nouit ad iſta ꝗttuor eis re
ſpõdit. ¶ Primo q: in ſuis petitionibꝰ erãt
exaudiẽdi: iõ dixit eis. Amẽ amẽ dico vo
bis: ſi qđ petieritis p̄rez in noĩe meo da/
bit vobis. ¶ Scđo q: a p̄re erãt dilecti: iõ
dixit. Ipſe enim p̄r amat vos ⁊c̃. ¶ Ter/
tio oſtẽdit eis ſuã eternã de p̄re: ⁊ ſuam
tꝑalẽ de matre generationez: cum dixit.
Exiui a patre ⁊ veni in hũc mundũz ⁊c̃.
¶ Quarto oſtẽdit eis ſuã ad patrẽ reuer
ſionẽ. cũ ait. Iterꝫ relinquo mundũ ⁊ ad
patrẽ vado. Diſcipuli ergo videntes ꝙ
eis manifeſtauerat oia que in corde ha/
bebãt: dixerũt. Ecce nũc ꝑpalã loqueris ⁊
ꝓuerbiũ nullũ dicis. Sunt aũt ꝓuerbia
ſm Augu. dicta obſcura que ſolent audi
re hoies ⁊ nõ intelligere. Nũc ſcimus q:
ſcis oia. Beda. Merito illuz ſcire oia qñ
deũ ꝯſidẽter affirmãt. Aptũ naqz diuini
tatis indiciũ eſt: cogitationũ noſſe ſecre/
ta. Iſta ad nos cõuertentes poſſumꝰ di/
cere: ꝙ xp̃s de his ꝗttuor nos certificat.
¶ Primo đ orationũ noſtraꝝ exauditio/
ne cũ dicit. Amẽ amẽ dico vobis ſi quid
petieritis p̄rez in noie meo dabit vobis.
Sũt aũt tria ſm Bern. in quodã ſermo/
ne que impediũt ne orões nr̃e exaudiã
tur. ſ. puſillanimitas: tepiditas: ⁊ teme/
ritas. Puſillanimitas impedit. q: qñ hõ
ꝯſiderat ſuã indignitatẽ non audet ocu
los vertẽ ad dei dignitatẽ. Talis oratio
ſic timida in celũ nõ audet aſcẽdẽ: ſz in
infimis iacet. Talibꝰ dr̃ Yſa. xxxv. Dicite
puſillanimes ꝯfortamini ⁊ nolite timẽ.
¶ Scđm qđ ipedit eſt tepiditas. Orõ eiz
tepida aſcẽdit qdẽ ſed ſtatiz deficit ⁊ lã/
gueſcit: q: vigorẽ nõ habuit. De talibꝰ di
cit Apoca. iij. Utinã frigidus eẽs aut ca
lidus: ſz q: tepidus es: incipiã te euomẽ
ex ore meo. ¶ Tertiũ qđ ipedit eſt temeri
tas. Orõ enim temeraria aſcẽdere conat
ſed tamẽ dei virtute repellitur: ⁊ nõ tñ

nõ mereť grãm: ſꝫ potius mereť offenſam. Tales ſunt orõnes eoꝝ qui de ſuis meritis itumeſcũt ſicut fuit orõ phariſei de quo dr̃ Luce. xviij. Phariſeus ſtans hec apud ſe orabat. deus grãs tibi ago: qꝛ non ſum ſicut ceteri hoium ⁊c. Ut ergo orõ nr̃a exaudiri mereať ſicut dicit idẽ Ber. Oportet ꝙ ſit fidelis: feruẽs: ⁊ hũilis. Fidelis cõtra orõem timidã. Feruens cõtra tepidã. Humilis cõtra temerariã. ¶ Scõo nos certificat de pña erga nos dilectiõe: cũ dicit. Ipe eim pater amat vos. Qõ aũt pr̃ diligat nos ꝑ quinqꝫ ſigna manifeſtať. ¶ Prĩo ꝑ hoc ꝙ oia viſibilia dedit nobis: vel in dominiũ vel ĩ vſuꝫ. ps. Conſtituiſti eum ſuper omnia opa manuũ tuaꝝ. omnia ſubieciſti ſub pedibus eius ⁊c. ¶ Secũdo per hoc ꝙ oĩa celeſtia. i. angelos nobis dedit ĩ miniſteriũ. Heb. i. Oẽs ſunt adminiſtratorij ſpũs in miniſteriũ miſſi ꝑpter eos q here. capi. ſalutis. ¶ Tertio per hoc ꝙ filiũ ſuũ dedit nobis in pciũ noſtre redẽptionis. i. Joã. iiij. In hoc apparuit charitas dei ĩn nobis: qꝛ filium ſuum vnigenitũ miſit in mũdũ vt viuamus per ipm. ¶ Quarto per hoc ꝙ dedit nobis ſpũꝫ ſanctum in priuilegiuꝫ noſtre adoptionis. i. Joan. iiij. Cognoſcimus ꝙ in ipſo manemus ⁊ ipe in nobis: qm̃ de ſpiritu ſuo dedit nobis. Ro. viij. Accepiſtis ſpiritum adoptionis filioꝝ in quo clamamus abba pr̃. ¶ Quinto per hoc ꝙ ſeipſum ſeruat in hereditatẽ adoptionis. Ezech. xliiij. Non erit eis hereditas: ego dominus hereditas eorum. Deut. xviij. Dominus ipſe hereditas eorum ẽ. Iſta quinqꝫ ſigna amoris tangit Bernar. dicens: Domie quid ẽ homo ꝙ memor es eius: aut filius hominis qm̃ viſitas euꝫ. oia ſubieciſti ſub pedibus eius ⁊c. Deniqꝫ mittis ei vnigenitum tuum: imittis ſpũm tuuꝫ. ꝑmittis etiam vultuꝫ tuuꝫ. ⁊ ne quicquã vacet in celeſtibus ab opere ſollicitudinis etiaꝫ beatos illos ſpũs ꝑpter nos mittis in miniſteriũ noſtruꝫ. ¶ Tertio nos certificat de ſua tẽporali ⁊ eterna generatione: cum dicit. Exiui a patre. ſ. per eternã de patre ꝓceſſionẽ: ⁊ veni in mundum per tẽporalẽ de matre generationẽ. Quantum ad prĩmã natio-nẽ ẽ imago dei. quãtũ ad ſcõaꝫ factus ẽ ſpeculũ dei. Eſt igiť imago dei quãtum ad prĩmã natione. ¶ Sed notãduꝫ qꝛ in ipſis ſenſibilib⁹ quadrupliciter fit imago. ¶ Primo per generationẽ ſicut in filio Gen. v. Genuit adã filiũ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ ſuã. ¶ Secũdo ꝑ impreſſionẽ: ſicut ĩ nũmo. Mat. xxij. Cui⁹ ẽ imago hec ⁊ ſupſcriptio. ¶ Tertio ꝑ inciſionẽ: ſicut in lapide vel in ligno. Sap. xiij. Artifex faber ſculpit lignũ diligenter vt aſſimilet imagini hominis. quarto ꝑ coloꝝ ſuppoſitionẽ: ſicut in pariete picto. Ezech. viij. Uniuerſa idola domus iſrael depicta erãt in circuitu ĩ pariete ꝑ totũ. Chriſtus dr̃ imago dei per eternã generationẽ. Col. i. Qui ẽ imago dei inuiſibilis. Gloſa. i. plene ſimilis pr̃i ⁊ de patre. Joã. xiiij. Qui videt me videt ⁊ patrem. Eiuſdẽ. x. Ego ⁊ pr̃ vnũ ſumus. Hõ aũt dr̃ imago ſiue ad imaginẽ dei factus: alijs tribus modis ſequentibus. ¶ Primo per impreſſionẽ: quia deus in ipm imaginẽ ſuam impreſſit. Gen. i. Faciamus hominẽ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ nr̃am. Uñ ſup illud Col. i. Qui ẽ imago dei inuiſibilis: dicit Glo. Alia ẽ imago regis in nũmo, alia in filio. Nos ſumus nũmus in quibus imago dei ẽ. Chriſtus ẽ filius qui ẽ hoc qõ pater ẽ. qꝫ ſubdit gloſa. Nulla imago colli dꝫ niſi illa que eſt qõ ipſe non illa qõ ille: ſed cum illo. ¶ Scõo mõ homo dr̃ imago dei per deciſionẽ. Corpus eim noſtrum modo patitur multas ſupfluitates vitioꝝ ⁊ penalitatum. Sed in beata reſurrectiõe ois mortalitas ⁊ vitioſitas a corpore decidetur. ⁊ intantuꝫ reformabiť ꝙ corpi xp̃i glorioſo cõfigurabiť. Phil. iij. Saluatorem expectamus dñm nr̃m ieſum xp̃m qui reformabit corpus humilitatis nr̃e cõfiguratũ corpori claritatis ſue. ¶ Tertio dr̃ homo imago dei per colorũ ſuppoſitionem. Anima eim nr̃a mõ habet defectum multoꝝ coloꝝ. i. diuerſaꝝ virtutum. Sꝫ in patria colorabiť ⁊ depingiť quattuor coloribus. De quibus dicitur Exo. xxvi. Facies velũ de hyacintho ⁊ purpura coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retorta. Hyacinthus ẽ coloris aerei ſiue celeſtis. Purpura ſanguinei. Coccus fla-

uei. Byſſus niuei. ¶ Tingiť igiť aĩa colore hyacinthino ſiue celeſti per celeſtiũ dulcedinẽ ⁊ ſuauitatẽ. ps. Delectatiões ĩ dextera tua vſqꝫ ad finẽ. ¶ Tingiť colore purpureo ſiue ſanguineo ꝑ mũditiã ⁊ puritatẽ. Lꝫ eniꝫ ſanguis alioꝝ hoĩm nõ inficiat: tñ ſanguis xp̃i hꝫ virtutem purificatiuã: ꝑ quã aĩas ſanctoꝝ purificat ⁊ dealbat. Apoc. vij. Lauerũt ſtolas ſuas: ⁊ dealbauerũt eas in ſanguĩe agni. ¶ Tingiť colore coccineo ſiue flauo ꝑ ĩmenſam dilectionẽ ⁊ charitatẽ. Modo enim igniculus dilectiõis: tũc autẽ erit fornax charitatis ⁊ amoris. Yſa. xxxi. Dixit dominus cui⁹ ignis ẽ in ſyon: ⁊ caminus ei⁹ in hierlꝫ. ¶ Tingiť colore byſſino: per lucidaꝫ ⁊ apertam viſionẽ. Mõ enim videmus obſcure: ſꝫ tũc clare ⁊ lucide. Cor. xiij. Uidemus nunc per ſpeculũ: ⁊ in enigmate: tũc aũt facie ad faciem. Poſſet nihilominus dici ꝙ ſcti viri etiã in pñti imago dei dicunť ẽẽ per impreſſionẽ: quia imago dei ẽ in eis impſſa ⁊ per deciſionẽ: qꝛ a ſe reſecant oia vitia. ⁊ per colorum ſuperpoſitioneꝫ: qꝛ colores virtutum pingunt in aĩa. ⁊ per generationem: quia a deo generanť in gratia. Iuxta illud Jo. i. Dedit eis poteſtatem filios dei fieri his qui credũt in nomine eius. ¶ Secũdo quãtum ad natiuitatem tpalem xp̃s factus eſt ſpeculum dei. Sap. vij. Candor ẽ lucis eterne ⁊ ſpeculum ſine macula. Speculum fit ex cõiunctione vitri cũ plumbo. Quãtũcũqꝫ enim homo ſpeculeť in vitro tm̃: vel in plumbo tm̃ imaginem ſuam videre non poterit. Sed quãdo fit cõiunctio vtriuſqꝫ tunc ipſam videbit. per vitrũ ſignificatur deitas fulgida. per plũbũ caro terrena. per plũbũ qõ habet colorẽ terrenum humanitas figurať. Hõ igiť nõ poterit ſe ſpeculari in deo ꝑpter nimiã ſuã claritatẽ. i. Thimo. vi. Lucem inhabitat inacceſſibilẽ. Nec in hoie aliquo ꝑpter ſuã tenebroſitatẽ. Job. xxxvij. Nos quippe inuoluimur tenebris. Ideoqꝫ vitrũ ſue deitatis cũ plumbo noſtre humanitatis eſt cõiunctum. ⁊ ſic vnum ſpeculũ ẽ effectum in quo quilibet defectus ſuos ſpeculari ⁊ reformare põt. Nam ſuperbus poteſt ſpeculari humilitatẽ. Matth. xi. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde. Auar⁹ pauptatẽ. Mat. viij. Uulpes foueas hñt. Guloſus ſobrietatẽ. qꝛ quadraginta diebus ⁊ quadraginta noctibus ieiunauit ⁊ nũquã carnes comediſſe legiť niſi de agno paſchali propter legis ꝓceptum. Triſtis iocũditatem. Yſa. xlij. Non erit triſtis neqꝫ turbulentus. Iracũdus patiẽtiã ⁊ taciturnitatẽ. Ibidẽ. Tacui ſemp ſilui patiẽs fui. ¶ Quarto nos certificat de ſua glorioſa ad pr̃em reuerſiõe: cũ dr̃. Iterũ relinquo mũdum ⁊ vado ad pr̃em. Marci. vlti. Dñs quidẽ ieſus poſtquã locutus ẽ eis: aſſumptus ẽ in celũ: ⁊ ſedet a dextris dei. Dextera aũt dei ẽ equalitas dei. Sũt potiora bõa dei: ⁊ ẽ virtus dei: ⁊ ẽ poteſtas dei. Chriſtus aũt ẽ deus nr̃: frater nr̃: ⁊ iudex nr̃. In quãtũ igiť deus nr̃ ſedet a dextris dei. i. i eq̃litate dei. ps. Dixit dñs dño meo. Inq̃tũ ẽ frať nr̃. i. hõ ver⁹ ſedet a dextris dei. i. in potiorib⁹ bõis dei: ⁊ potiori mõ. Act. vij. Ecce video celos apertos ⁊ filium hominis ſtantẽ a dextris virtutis dei. Inquãtũ ẽ iudex nr̃ ſedet a dextris dei. i. ĩ potẽtia dei: qꝛ dedit ei deus oẽm ptãtem iudiciũ faciẽdi. Joã. v. Ptãtẽ dedit ei iudiciũ facẽ qꝛ filius hois ẽ.

¶ Dñica infra octauã aſcẽſiõis domini. Sermo primus.

Cum venerit paraclytus quẽ ego mittã vobis a pr̃e ⁊c. Jo. xvi. Sciẽs benignus dñs de ſuo receſſu diſcipuloꝝ aĩos cõturbatos: eis benigne cõpatiť: ⁊ cõſolatorẽ mittẽ polliceť. Iſte ẽ ordo cõſolationũ: vt dicit Grego. in moral. Ut ſi aliquẽ afflictũ volumus cõſolari: prius debemus ei cõpati ⁊ emolliri. Et iſtud oſtendit triplici exẽplo dicẽs: Neqꝫ eim ferrũ ferro cõiũgiť ſi nõ vtrũqꝫ ignis excuſtione liqueť. Et durũ molli nõ adhẽt niſi prius duritia tpata molleſcat. Sꝫ nec iacẽtes erigimus niſi a rigore nr̃i ſtatus nos iclinem⁹. Dñs igiť diſcipulis tribulatis benigne cõdeſcendẽs: ⁊ ſciẽs: qꝛ remanebãt deſolati: ignari: ⁊ timidi: iõ eos tripliciter cõſolatur. ꝑmittendo. ſ. ꝙ mittet eis ſpũm ſanctum ad cõſolandum ipſos deſolatos. ⁊ ad inſtruendum ipſos igna-

ros. ⁊ ad roborandum ipſos timidos. ¶ Primo igiť ꝓmittit eis ſanctū ſpūm ad cōſolandū ipos deſolatos: cū dicit. Cū venerit paraclytus. Paraclitus eīm cōſolator interpretať. Ipſe eiꝫ cōſolať in hoc mūdo lugētes. Mat. v. Beati qui lugent qm̄ ipſi cōſolabunť. Et pōt hoc intelligi de triplici luctu. Uel de luctu deuotionis qui fit ꝓp abſentiā viſionis diuine. ps. Fuerūt mihi lachꝛyme mee panes die ac nocte ⁊c̄. Uel de luctu cōtritionis: qui fit ꝓpter perpetrationē culpe. ps. Exitus aquaꝝ deduxerunt oculi mei: q2 non cuſtodierunt legē tuaꝫ dn̄e. Uel de luctu lamentationis qui fit ꝓ aliqua graui tribulatione. ps. Intret in cōſpectu tuo gemitus cōpeditoꝝ. Omnes iſti luctus per ſpūm ſanctū cōſolatorem vertuntur in gaudium. Uidemus enim ꝙ poſt pluuiam ſequiť magna ſerenitas poſt nubilum magna claritas. Et poſt tempeſtatē magna trāquillitas. Eodem modo poſt pluuiā lachꝛymaꝝ deuotionis ſequiť magna ſerenitas cōtēplationis. Gre. Mens lachꝛymis baptizata in cōtemplatione videt lympidius. Poſt nubiliū lachꝛymaꝝ cōtritionis ſequitur magna claritas exultationis. Gre. ſuper illud Ge. xxxij. Uidi dn̄m facie ad faciē. Prius inquit eſurientis triſtitie caligo detergiť. ⁊ ſic reſplendente raptim icircūſcripto lumine mens illuſtratur. Prouer. xiiij. Cor ꝙ nouit amaritudinem aīe ſue in gaudio eius non miſcebiť alien⁹ Poſt tēpeſtatem lachꝛymaꝝ lamentationis ſequitur magna tranquillitas ⁊ exultatio mentis. Thob. iij. Poſt tēpeſtateꝫ trāquillū facis. ⁊ poſt lachꝛymationeꝫ ⁊ fletū exultationē infundis. ps. Secūdū multitudinem doloꝝ meoꝝ ⁊c̄. Hiero. ſuper pſal. Quot vulnera patimur: tot cōſolationes meremur. Unā fudi lachꝛymam: vnā cōſolationē merui. Decem lachꝛymas fudi: decem cōſolationes merui. Sicut aūt conſolatur in mundo lugentes: ſic non conſolatur in mūdo hoc gaudentes. imo dicitur eis. Luc. vi. Ue vobis diuitibus qui habetis hic conſolationem veſtram. Sicut enim ſponſa q̄ recipit alienum non meretur conſolari ſed flagellari. Sic ⁊ anima non meretur cōſolationē diuinā que recipit alienaꝫ. Berñ. Delicata ē diuina cōſolatio ⁊ non datur admittentibus alienam. Iō propheta refugiebat eam dicens: Renuit cōſolari aīa ⁊c̄. ¶ Secundo ꝓmiſit xp̄s ꝙ mitteret diſcipulis ſuis ſpūm ſanctum ad inſtruendum ipos ignaros: cū dicit. Spūm veritatis. Diciť aūt ſpūs veritatis: q2 inſtruit veritatē de qualibet re. ⁊ maxime de mūdo: oſtēdēs ꝙ nulla veritas ē in mūdo. Nam ſicut dicit Hylari⁹. Ueritas nihil habet falſum: nihil incertum: nihil imperfectum. In preſenti igitur vita non eſt veritas: q2 ibi eſt falſitas incertitudo: ⁊ ipfectio. Eſt eīm falſitas: q2 oīa que in mūdo ſunt: falſa ⁊ mendatia ſunt. hiere. xvi. Uere mendaciū poſſederunt patres noſtri: vanitatē: que eis non ꝓfuit. Eſt enim mēdaciū ſignificatio falſe vocis cū intētione fallēdi. Iſta terrena ⁊ mundana ſunt bonis ſignificatio vera. ⁊ malis ſignificatio falſa. Qualiter aūt bonis ſint ſignificatio vera oſtendit Chꝛy. ſup Mattheū dicens: Cōſidera q2 deus non creauit bona delectabilia in hoc mundo vt eis fruamur: ſed vt per hoc intelligamus ꝙ ſi ta bona ſunt delectabilia terrena: q̄ꝫ bona ſūt ipa celeſtia putas. ſcis q̄ bonum eſt gaudere carnaliter. per hoc debes intelligere ꝙ melius eſt gaudium anime. Gaudium carnis cum carne finitur. Gaudium anime cuꝫ anima perſeuerat. Scis quia bonum eſt gloriari in terris: per hoc intellige ꝙ melius eſt gloriari in celis. Quanto clarius eſt celum q̄ terra: tanto glorioſior eſt gloria illa q̄ iſta. De iſta aūt ſignificatione dicit Hierony. Sicut ſacrificia in figura inſtituta ſunt ita temporalia tantum fuere promiſſa ⁊ data in figura eternoꝝ. Et ſicut deus permiſit ſibi immolari hoſtias ne demonibus immolarentur. Sic ⁊ diuitias dat vt potius ab ipſo q̄ a demonibus poſtulentur. Malis autem ſunt ſignificatio falſa. Diuitie enim habent apparentem ſatietatem ſed veram eſuriem. Yſa. xxix. Sicut ſomniat eſuriens ⁊ comedit: cum autē fuerit expergefactus vacua eſt anima eius. Delitie enim habent apparentem dulcedinem: ſed veram amaritudinē.

Prouer. v. Fauus diſtillans labia meretricis: nouiſſima illius amara quaſi abſinthium. Honores habent apparentem ſublimitatem ſed veram ⁊ ſubitam dejectioneꝫ. Job. xxx. Eleuaſti me ⁊ quaſi ſuper ventum ponens alliſiſti me valide. Diabolus igitur in omnibus iſtis oſtendit apparens bonum: ⁊ celat verum malum. Et ideo per talem falſam ſignificationem decepit animas ſtultoꝝ. Secundo in hac vita non eſt veritas: quia hic non eſt aliqua certitudo neq3 ſecuritas. quia ſicut dicitur Eccl̄s. ix. Neſcit homo vtrū odio aut amore dignus ſit. Et intelligendum eſt ꝙ neſcit vtrum finaliter dignus ſit odio vel amore. Poteſt tamen dici ꝙ neſcit ſcientia certitudinis niſi hoc habeat per gratiam reuelationis. Poteſt tamē hoc cognoſcere ex aliquibus ſignis. Uidendum eſt igitur ꝙ tria ſunt ſigna ſicut dicit Chryſo. ſuper Matth. Sicut ignis cognoſcitur ſcintillis ſuis: ſol radijs ſuis: ⁊ roſa odoribus ſuis. Sic viri ſancti habent tres ſcintillas. ¶ Primo feruentia deſideria q̄ habebat ꝓpheta dicēs: Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum. ¶ Secūdo feruētia verba. Eccl̄. xlviij. Surrexit helyas quaſi ignis ⁊ verba eius quaſi facula ardebant. ¶ Tertio feruētia opera. Job xxvij. Nōne veſtimēta tua callida ſūt cū pflata fuerit terra auſtro. Sic ergo vbicūq3 ſcintillas videmus p̄ſupponimus ibi eē ignē materialē. Sic quicūq3 habꝫ iſtas ſupradictas ſcintillas p̄ſupponere dꝫ ꝙ hēat ignē celeſtē. De iſtis ſcintillis dr̄ Eze. i. Scintille quaſi aſpectus eris cādētis. Deſideria eīm ⁊ verba ⁊ opera ſanctoꝝ viroꝝ. ⁊ ſunt ſcintille iquantuꝫ ſine pondere terrenoꝝ ſunt leuia. Et ſūt eris inquātum ſunt auribus dei ſonātia. Et candētia inquātum ſunt ꝑ amorem inflāmata. ¶ Secūdo ſancti viri habent tres radios. ¶ Primus ē ſcientia q̄ cognoſcūt deū ⁊ eius iuſticiā ⁊ bonitatē ps. Duo hec audiui q2 poteſtas dei eſt ⁊ tibi dn̄e miſericordia. ¶ Secundus quo cognoſcunt mundū ⁊ eius miſeriā ⁊ vanitatem. Naū. iij. Oīs qui viderit te reſilict a te. ¶ Tertius eſt quo cognoſcunt ſeipſos. i. miſeriam ſuam ⁊ vilitatem. Mich. vi. Humiliatio tua in medio tui. Et ſicut qn̄ videmus radios p̄ſupponimus eē oꝛtū ſolē materialē: ſic qn̄ iſtos radios in nobis ſentimus debem⁹ p̄ſupponere i nobis ſolē ſup ſubſtātialē. De his tribus radijs dr̄ Eccle. xliij. Tripl̄r ſol exurēs mōtes radios igneos exſufflans ⁊c̄. ¶ Tertio ſancti viri hn̄t tres odores ¶ Unus ē deuote oꝛōis. Apoc. v. Habentes ſinguli cytharas ⁊ phialas plenas odoramētoꝝ que ſunt oꝛōes ſanctorum. ¶ Scd̄s ē fame p̄clare. ij. Coꝛ. ij. Chriſti bonus odoꝛ ſumus in oī loco. ¶ Terti⁹ ē cōſcientie floride. Cañ. i. Lectulus nr̄ floridus. Et ſicut qn̄ ſentimus odorē roſarum ibi roſas eē preſupponimus etiā ſi eas minime videmus: ſic qn̄ in nobis iſtos odores ſentimus: roſas gratiarū ⁊ virtutū i nobis eē preſupponē debemus De quo odore dr̄ Eccl̄. xxiiij. Quaſi plātatio roſe in hierico. ¶ Tertio in hac vita nō ē veritas q2 hic nō ē pfectio aliqua ſꝫ oīmoda imperfectio. Pauci eīm ſunt qui conenť ad pfectionē. ⁊ multi ſunt q̄ tendūt ad impfectionē: ⁊ intantū deficiunt ꝙ ad nihilum deuenīūt. Iſti ſimiles ſunt ſtatue nabuchodonoſor: de qua legitur Dañ. ij. ꝙ caput erat aureū. pect⁹ ⁊ brachia de argēto. venter ⁊ femora de ere tibie ferree. pedum quedam ps erat ferrea. quedam fictilis. Multi eniꝫ ſunt qui in primo anno ſue conuerſiōis ſunt aurei. i. ignei: ⁊ valde feruentes. In ſecūdo argentei efficiunť: ideſt tepidi ⁊ negligentes. Argentum enim deficit ab auro. ⁊ quantum ad valorē: ⁊ quantum ad fulgorē: quia tales non tm̄ valēt in ſecūdo āno quātū ad meritū: nec tantū fulgent quantum ad exemplum. ¶ In tertio anno efficiuntur erei. i. ipatientes ⁊ murmurantes. Es enim ſi tangiť ſtatim reſonat. In quarto anno efficiunť ferrei i. importabiles ⁊ verbis ⁊ iniurijs ceteros ferientes. Ferrum eniꝫ ponderoſuꝫ eſt: ⁊ cetera metalla domat ⁊ ferit. Sepe autem contingit ꝙ ferrum domat ferrum: quia vnus tyrannus ſepe aliuꝫ humiliat. In quinto anno efficiuntur terrei ideſt fragiles ⁊ omni tentationi cedentes. ¶ Sed ſicut lapis ſtatuam in pedibus fictilibus percutiens ipſam

cōminuit: ſic modica tētatio vel tribulatio eos frāgit. ¶ Tertio ꝓmiſit diſcipulis ꝙ mitteret eis ſpūm ſanctū ad roborandos eos timidos: cū dicit. Ille teſtioniū ꝑhibit de me: ⁊ vos teſtioniū ꝑhibebitis. Aug. Ille teſtimoniuꝫ ꝑhibebit de me in cordib⁹ vr̄is: ⁊ vos ī vocibus vr̄is. Ille iſpirādo: ⁊ vos in ſonādo. Adeo .n. facti ſūt fortes ad teſtificandū de xp̄o. ꝙ qui pri⁹ timebāt teſtificari in vna lingua poſtea teſtificati ſūt in oīb⁹ linguis. Qui pri⁹ i vno angulo: poſtea in toto mūdo. Qui pri⁹ voce: poſtmodū morte. Hoc pꝫ in petro q pri⁹ ad voceꝫ viliſſime mlierie negauit xp̄m. Nā ſm Greg. ī moral. Fuit ꝑſona vilis q̄ntū ad ſexū: q: nō vir ſed femina. Vilior q̄ntū ad ꝯditionē: q: nō libera ſꝫ ancilla fuit. Viliſſima q̄ntum ad officiū: q: nō theſauraria ſꝫ oſtiaria fuit. Qualr̄ aūt poſtmodū fact⁹ eſt fortis oſtēdit Grego. ibidē dicēs. Cōtēnit petr⁹ flagella cedētiū q paulo ante timuerat v̄ba requirētiū. Et qui ancille vires requiſitus expauit: vires p̄ncipuꝫ ceſus nō timuit.

¶ Sermo ſecūdus de eodem.

Cum venerit paraclyt⁹ quē ego mittā vobis a patre meo ⁊c. Predicauerat xp̄us īter iudeos v̄ba ſue ſapiētie. Jo. vij. Nūquā ſic locut⁹ eſt hō ſic hic hō loqt̄. Fecerat īter eos opa ſue ſapiētie ⁊ potentie. Eiuſdē. xv. Si opa nō feciſſeꝫ in eis q̄ nemo alius fecit ⁊c. Exhibuerat eis exēpla ſctitatis ⁊ vite. Mat. xi. Diſcite a me: q: mitis ſuꝫ ⁊ hūilis corde. Et tñ iudei dicebāt verba ſue ſapiētie eē falſa. Joā. viij. Tu de teipſo teſtimoniū dicis: teſtioniū tuū nō eſt verū. Et miracula ſue potētie dicebāt virtute fieri diabolica. Mat. xij. Hic nō eijcit demonia: niſi in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ. Et exempla ſctitatis ſue. dicebāt eē exēpla hoīs pctōris. Joā. ix. Nos ſcim⁹: q: hic hō pctor eſt. Poterāt igiẗ xp̄o diſcipuli dicē. Quomō nos relinqs ⁊ q̄uo ad iudeos nos mittis. Si eniꝫ falſa dixerūt v̄ba tua eē. Si miracula tua diabolo attribuerūt. Si ſctitatem tuā puerterūt: q̄d īter eos facē poterim⁹ nos ignari qui habem⁹ paruā ſapiētiā. Nos infirmi qui habem⁹ paruā potētiā. Nos pctores miſeri: qui habem⁹ culpabilem vitam. Et ideo xp̄s cōſolaẗ eos dicens. Cuꝫ venerit paraclyt⁹ ⁊c. Ubi cōſolaẗ eos oſtēdēs ꝙ cuꝫ eis tota trinitas remanebit. ſ. ꝑſona patris qui dabit eis potentiā in miraculis. ꝑſona filij qui dabit eis ſapientiā in doctrinis. ⁊ perſona ſpūs ſancti qui dabit eis ſctitatē ⁊ grāꝫ in exemplis. In verbis igiẗ p̄miſſis quattuor tanguntur. ¶ Primo perſona patris ſpiritum ſpirantis: cuꝫ dicitur. Spirituꝫ veritatis qui a patre ꝓcedit. Quiuis autem ſimiliter procedat a filio: filius tamen dicit ꝙ procedat a patre: q: eo ꝙ penes patrē reſidet auctoritas, ꝓpter quā filius ſolet attribuere patri eā qd ſuuꝫ eſt: q: qcqd habet a patre habet. Per hoc aūt qd dicit. Quē ego mittā vobis a patre: manifeſte oſtēdit ꝙ etiaꝫ ab eo ꝓcedit. Si eniꝫ nō ꝓcederet ab eo nō mitteret euꝫ. Ex hoc aūt ꝙ hic exprimiẗ ꝙ ſpūs ſanctus ꝓcedit a patre. ⁊ non exprimiẗ ꝙ ꝓcedat a filio. cauſat⁹ eſt error grecoꝝ dicentiū ſpirituꝫ ſanctū tm̄ a patre ꝓcedere ⁊ nō a filio. Qui quidē error cōfutaẗ auctoritatibus doctoꝝ ſctoꝝ. ℣ Et primo auctoritate apl̄i: qui dicit ſpm̄ dei eſſe ſpm̄ xp̄i. Roma. viij. Qui ſpm̄ xp̄i nō habet hic nō eſt ei⁹. Aut eniꝫ hoc eſt rōne ſolius ſubſtātie. ⁊ ſic dici poſſet ꝙ fili⁹ ſit ſpūs ſancti: aut rōne alicui⁹ relatiōis: ſꝫ in diuinis nō eſt relatio niſi originis. Et ideo oporteret ꝙ fili⁹ ſit a ſpū ſancto. qd nullus dicit vel ꝙ ſanctus ſpūs ſit a filio. ℣ Secūdo hoc oſtēdiẗ auctoritate eiuſdē apl̄i qui dicit filiū imaginē patris potius eſſe ꝙ ſpūm ſanctū. Col. i. Qui eſt imago dei inuiſibilis. Et hoc ideo: q: nō ſolū habet eſſentiā cōmunē cuꝫ patre: ſed etiaꝫ aſſimilaẗ patri in hoc ꝙ ꝑducit ex ſe ꝑſonā ſ. ſpūm ſanctū. ℣ Tertio oſtēdiẗ hoc auctoritatib⁹ ſctoꝝ doctoꝝ grecoꝝ. Athanaſius eniꝫ in ſymbolo fidei ſic diẗ. Spiritus ſanctus a p̄re ⁊ a filio nō fact⁹ nec creat⁹ nec genit⁹: ſed ꝓcedēs. Didimus eniꝫ magn⁹ doctor grecoꝝ ī libro de ſancto ſpū. ⁊ Cyrillus ep̄us ⁊ Joā. Chryſo. hoc idē teſtanẗ. ℣ Scdo oſtēdiẗ rōnib⁹. ℣ Prima ratio eſt: quia notū eſt per ſe ꝙ amor ꝓcedit ab amante. Cuꝫ igiẗ ſanct⁹ ſpiritus ſit amor quo pater amat filium

⁊ filius patrē: manifeſtū eſt ꝙ ſpūs ſctūs ꝓcedit a p̄re ⁊ a filio. ℣ Scda ratio eſt: q: in ſole relucēt trinitatis veſtigia. videmus ꝙ radius eſt a ſole ⁊ calor procedit a ſole ⁊ a radio ſic ſpūs ſctūs a patre ⁊ a filio. ℣ Tertia ratio eſt: q: in aīa que eſt imago dei ꝓpter tres potētias amor ꝓcedit a notitia: ſic ſpūs ſctūs qui ē amor procedit a filio qui eſt ſapiētia ⁊ notitia patris. ℣ Scdo tangiẗ ꝑſona filij mittentis ſpūm ſctūm: cuꝫ diẗ. Quē ego mittaꝫ vobis a patre. Ex quo igiẗ ſpūs ſanctus ad nos mittiẗ: noſipſos preparare debemus. Ideo aduēt⁹ ſpūs ſcti in hac dñica recoliẗ duplici de cā. ℣ Prio q: xp̄us ſpiritū ſanctū ꝓmiſit ⁊ ꝓmiſſum exhibuit. In hac dñica recoliẗ ꝓmiſſio: in ſequēti exhibitio. ℣ Scda cā eſt: q: ideo miſſio ſpūs ſancti in breui futura recoliẗ vt noſter anim⁹ p̄pareẗ: ipſuꝫ. ſ. mūdādo ⁊ purificādo. Spūs qdeꝫ ſctūs p̄figuraẗ per columbā. Colūba aūt in locis lutoſis nō manet: ſed fugit totalr̄. In locis puluere aſpſis moraẗ ſed nō libenter. In locis floridis ⁊ mūdis moraẗ ⁊ dlectaẗ. Scdm aūt Aug. quidā ſunt valde mali. quidaꝫ valde boni. quidam mediocriter boni ⁊ mediocriter mali. Valde mali ſunt q habent corda lutoſa. i. imūda in qb⁹ ſpūs ſanct⁹ nō habitat. Sap. i. In maliuolaꝫ aīam nō intrabit ſapiētia: nec habitat in corpe ſubdito peccatis. Et bñ dicit ſubdito pctis. Aliud eniꝫ eſt ſubditū eē peccatis. Aliud eſt cū pctis eē. Et aliud ſuperiorē eē pctis. Ille ſubdit⁹ ē pctis cui pctā dñanẗ. In cuius ꝑſona dicit ꝓpha. Iniquitates mee ſupergreſſe ſunt caput meū ⁊c. Aug. Peccator ſeruus eſt tot demonioꝝ quot vitioꝝ. Ille eſt ſupior pctis qui ea ſuppeditauit ⁊ vicit: ita ꝙ vlteri⁹ ſibi dñari nō poſſunt. ps. Confringaꝫ illos nec poterūt ſtare: cadēt ſubt⁹ pedes meos. Cuꝫ pctis vero ſunt oēs homies. Juxta illud. i. Joā. i. Si dixerimus qm̄ peccatuꝫ nō habemus noſipſos ſeducimus: ⁊ veritas in nobis nō eſt. Alij ſunt valde boni. ſ. viri perfecti qui hñt corda munda ⁊ florida in qbus ſpūs ſctūs habitat delectabilr̄. In quoꝝ cordibus naſciẗ liliū puritatis: roſa charitatis: viola humilitatis: qui pñt dicere illud Cañ. i. Lectulus noſter floridus. Alij ſunt mediocriter boni ⁊ mediocriter mali. ſ. imꝑfecti: quoꝝ corda puluere venialiū ſunt aſpſa. Et ideo in eis ſpiritus ſanctus habitat: ſed nō libenter. Nemo quidem libēter vult ſtare ī puluere. Homo eni valde ꝓnptus eſt ad iſtos pulueres ꝯtrahendos. Et ratio eſt q: cū puluere habet magnaꝫ ſimilitudinē ⁊ cognationē. Eſt eiꝫ de puluere factus ⁊ in puluerē reſoluendus: ⁊ puluereuꝫ habet corpus. Geñ. iij. Donec reuertaris in terrā de qua ſumptus es. Ecce q: de puluere eſt cōditus. Quia puluis es. Ecce q: puluereū habet corpus. Et in puluereꝫ reuerteris. Ecce q: eſt in puluereꝫ reſoluēdus. Quia igiẗ tantā habet ſimilitudinē cum ipuluere: ⁊ ſimile appetit ſuuꝫ ſimile: ideo taꝫ de facili cōtrahit terrenas affectiones. Ab his tamē pulueribus animus eſt purgādus. Mat. x. Excutite puluerē de pedibus. i. de affectionib⁹ veſtris. ¶ Tertio poniẗ ꝑſona ſpūs ſancti apoſtolos cōſolantis: cuꝫ diciẗ. Cum venerit paraclytus. i. cōſolator. ℣ Notandū aūt ꝙ iniuria ſiue tribulatio quā hoīes patiuntur tripliciter poteſt cōſiderari. Aut ꝓut eſt p̄terita: ⁊ tūc relinquit odium in corde ⁊ rancorē. Aut ꝓut eſt p̄ñs: ⁊ tunc hꝫ annexum doloreꝫ. Aut ꝓut dubitaẗ futura: ⁊ tunc habet timorem. Sed ſpūs ſanctus cōtra iſtas tres tribulatiōes dat tres cōſolationes: ideo in tribus ſignis apparuit. Nam cōtra p̄teritā aufert rancoreꝫ. ideo in ſpecie columbe apparuit ſuper xp̄m baptizatū: vt habeẗ Luce. iij. Columba eniꝫ felle caret: ⁊ ſignat ꝙ ſpūs ſctūs illū in quē venit felle rancoris carere facit. Sap. vij. Vocatur idem ſpūs ſuauis benignus ⁊ humanus: q: illos quos replet facit ſuaues in corde: benignos i ſermone: ⁊ humanos in cōuerſatione. Contra p̄ſentē refrigerat ⁊ reſtringit dolorē: ideo apparuit in ſpecie nubis ſup xp̄m trāſfiguratū: vt habeẗ Mat. xvij. Nubes eniꝫ habet ꝯtra eſtum refrigerare. Ber. Queꝫ nō refrigerat dulcedo illa q̄ mortem quoqꝫ facit dulciſſimā. Que aſpitas reſiſtere poteſt illi vnctioni. De qua diẗ Dañ. iij. Fecit mediuꝫ fornacis quaſi ventum roris flantē. Cōtra futurem aiat ad

cōſtantē pꝑeſſionē: ideo apparuit in ſpe
cie ignis ſup apoſtoloꝝ collegiuꝫ cōgre/
gatuꝫ. Sicut eniꝫ vas terreū eſt fragile:
ſed igne excoctū efficitur ſolidum. Sic ꝛ
apoſtoli ante aduentū ſpūs ſancti erant
fragiles ꝛ tanq̄ mollis cera ſiue terra: ſꝫ
igne ſpūs ſancti excocti facti ſunt ſicut
teſta fortis. Unde poterat quilibet eoꝝ
dicere cum ꝓpha. Factum eſt coꝛ meum
tanq̄ cera liqueſcens. ſ. ante aduentum
ſpūs ſancti. ſed poſtea aruit tanq̄ teſta
virtus mea. ¶ Quarto ponunt perſone
apoſtoloꝝ qui fuerūt idonei in teſtimo/
nijs ꝑhibendis: cuꝫ dicit. Et vos teſtimo
niū ꝑhibebitis. Sicut auteꝫ dicit Iſid.
Teſtis tribus modis cōſideraṫ. ſ. natura
vt ſit vir nō mulier: q꞉ variuꝫ ꝛ inſtabile
teſtimoniuꝫ femina ꝓfert. Cōditione: vt
ſit liber nō ſeruus: q꞉ ſeruus metu preſi/
dentis teſtimoniuꝫ ſupprimit veritatis.
Uita vt ſit inocēs nō infamis: q꞉ iuſticia
cum homine ſcelerato neſcit habere cō/
merciū. Apoſtoli igitur fuerunt idonei
teſtes. ¶ Primo q꞉ fuerunt viriles non fe
minei neq꞉ molles. ideo nullis ꝑſecutio
nibus cedebant. Unde cum flagellaren
tur dicebāt Act. v. Obedire deo oportet
magis q̄ hominibus. ¶ Scdo q꞉ fuerūt
liberi nō ſerui: ꝛ ideo ſine timore verita/
tem p̄dicabant. Act. iiij. Uirtute magna
reddebant apoſtoli teſtimoniuꝫ reſurre
ctionis dn̄i noſtri ieſu xp̄i. ¶ Tertio quia
fuerunt innocētes ꝛ ſancte vite ꝛ ideo a
teſtificatione repelli nō poterāt. Nō eīm
poterat eis dici illud Ro. ij. In quo eniꝫ
iudicas aliū: teipſuꝫ ꝯdēnas. Iſta tria
tangit Auguſt. dicens. Talis eſt gratia/
ſpūs ſancti que ſi triſticiam inuenit diſ
ſoluit. ſi deſideriū ꝑnitioſuꝫ: cōſumit. ſi
trepidationē abijcit. In hoc ꝙ diſſoluit
triſticiaꝫ: dat cordis firmitatem. In hoc
ꝙ deſideriuꝫ perniſioſuꝫ ꝯſumit: dat vi
te ſanctitateꝫ. In hoc ꝙ trepidationem
abijcit: dat cōſtantiam ꝛ animi libertatē.

¶ Sermo tertius.

Abſq꞉ ſynagogis faciēt vos: ſed venit ho
ra vt omnis qui iterficit vos
arbitreṫ obſequiū ſe preſtare
deo. Quia diſcipuli multa aduerſa erāt
paſſuri: ideo xp̄s eis illa p̄dicit: ſiue vt ex

hoc verum deū eſſe cognoſcāt: q꞉ ita ſcit
futura ſicut p̄ſētia. Siue vt in illis pīcu/
lis cautius ipſi ꝓuidere valeāt. Siue vt
ꝯtra iſta clypeis patiētie ſe muniāt. Pre
dixit aūt tria eos eē paſſuros. ¶ Primo
a ſynagoga ſepationem: cuꝫ dicit. Abſq꞉
ſynagogis facient vos. ¶ Scdo diffama
tionem. ¶ Tertio occiſionē. Iſta duo tā/
git cum dicit. Uenit hora vt omnis qui
iterficit vos ꝛc̄. Ac ſi dicat. Adeo malos
vos reputabūt: vt quicunq꞉ vos occide/
rit deo ſeruire credet. ¶ Circa primum
notandū ꝙ ſicut dicit Hugo de ſancto vi
ctore. Tunc tēporis fuit graue apoſtolis
eijci a ſynagogis: q꞉ nōdum erant eccle.
ꝛ ipſi adhuc ad templuꝫ cauſa orationis
ibant. Act. iij. Petrus ꝛ ioānes aſcende
bant in templuꝫ ad horam orationis no
nam. Tamen ſm̄ veritateꝫ vt dicit Aug.
nullum malum fuit eis excludi a ſyna/
gogis iudeoꝝ qui inde exituri erāt eniꝫ
ſi nullus eos expelleret. Iſta autē ſentē/
tia qua iudei apoſtolos ab ingreſſu tem/
pli ſeparauerant iniuſta erat. ¶ Tribus
enim modis ſententia aliqua iniuſta eē
poteſt. videlicet ex animo quādo ſcilicet
ꝓfertur ex odio vel ira. Ex cauſa: quādo
ſ. cauſa rationabilis nō ſubeſt. Ex ordine
quando ſcilicet p̄termittitur ordo iuris.
Iſta tria tangit cōcilium ſardicēſe: vt ha
betur in decretis vbi dicitur. Si epiſco/
pus forte iracundus qđ non debet eſſe ci
to ꝛ aſpere cōmoueatur: ꝓuidenduꝫ eſt
ne innocēs cōdēnetur. qđ dicit iracun/
dus refertur ad animū. qđ dicit cito re/
fertur ad ordinem. qđ dicit aſpere: refert
ad cauſam. ¶ Fuit igitur illa iudeoꝝ
ſententia iniuſta ex animo: q꞉ ipſam ex
odio ꝓtulerunt. Matth. x. Eritis odio
omnibus hominibꝰ ꝓpter nomen meū.
¶ Secūdo ex cauſa: q꞉ ex eo ꝙ in xp̄ꝫ cre
debant ꝛ eum p̄dicabant. Ioan. ix. Iam
enim cōſpirauerunt iudei vt ſi quis cō/
fiteretur eum eſſe xp̄m extra ſynagogam
fieret. ¶ Tertio ex ordine. Unde dicit pau
lus Act. xxij. Si hominem romanuꝫ in/
dēnatum licet vobis flagellare. Interli/
nearis. Indēnatum id eſt ordine iudicia
li de nullo reatu cōuictuꝫ. Tales ſenten
tias excōmunicationis ſic iniuſtas p̄la
ti noſtri temporis ſepe ferunt. Et tamen

talis ſententia excōmunicationis a p̄la/
tis fulminata q̄uis ſit iniuſta ꝛ iniqua:
tamen eſt timenda ꝛ ſeruanda ꝛ patien/
ter ferēda. Tunc eniꝫ nō nocet: ſꝫ ꝓdeſt.
Meretur enim in hoc talis ꝙ verecun/
diam ſuſtinet in hoc ꝙ ſuperiori hono/
rem exhibet: ꝛ in hoc ꝙ ꝓximo exēplum
patientie prebet. Quando auteꝫ quis iu
ſte excōmunicatur tūc illa ſententia val
de eſt timenda: ꝓpter periculum: dānū:
ꝛ obpꝛopꝛium. ¶ Periculuꝫ aūt triplex
eſt. ¶ Primuꝫ q꞉ in poteſtatem demonis
traditur. Sicut enim patet. i. Coꝛ. v. de
illo fornicario publico: quem apoſtolus
excōmunicauit: ꝛ mox in ipſum ſatha/
nas poteſtateꝫ accepit. Aug. Oīs chriſtia
nus qui a ſacerdote excōmunicaṫ ſatha/
ne traditur. Extra eccliam enim eſt dia/
bolus: ſicut in eccl'ia chriſtus: ꝛ ꝓpterea
diabolo traditur: q꞉ ab eccleſiaſtica com
munione remouet. ¶ Secundum peri/
culum eſt ꝙ dei gratia ꝛ protectio ab eis
ſubtrahitur: ꝛ ſibiipſis relinquitur vt li
berum ſit eis ruere in peccati p̄cipitium
quo exire non valent cuꝫ ſint ſoli. Eccl.
iiij. Ue ſoli q꞉ ſi ceciderit non habet ſub/
leuantem. ¶ Tertium periculū eſt: q꞉ ex/
cōmunicatio eſt moꝛbus cōtagioſus. Si
cut enim participans leproſis incurrit
lepꝛam: ſic participās excōmunicatis in
currit excōmunicationeꝫ. Unde legitur
ꝙ quidam ſanctus quendam demonem
qui hominē inuaſerat adiurauit: vt ſibi
diceret qđ eſſet illud peccatuꝫ per quod
diabolus plures lucraretur. Qui reſpō
dit ꝙ excōmunicatio: quia excōmunica/
tus homines tota die peccare facit: dum
eos ad participandum ſecum inducit.
¶ Secundo timenda eſt ꝓpter dānum:
qđ eſt triplex. ¶ Primum eſt: quia tales
ſuffragijs: orationibꝰ: ꝛ beneficijs eccle/
ſie priuantur. Quoꝛuꝫ participationem
ꝓpheta optabat dicens. Participeꝫ me
fac deus omniuꝫ timentiuꝫ te ꝛc̄. ¶ Se/
cundū eſt: q꞉ a ſpiritu ſancto non viuifi/
cantur. Sicut enim ignis non inflāmat
ligna diuiſa: nec ſpiritus humanus viui
ficat mēbra a coꝛpoꝛe ſeparata. Sic nec
ſpiritus ſanctus inflāmat nec viuificat
excōmunicatos: id eſt a coꝛpoꝛe eccleſie ſe
paratos. Aug. ſuper ioānē. Nihil ſic foꝛ/

midare debet xp̄ianus: ſicut ſeparari a
coꝛpoꝛe chriſti. Iam enim non eſt mēbrū
eius: iam nō vegetatur ſpiritu eiꝰ. ¶ Ter
tium dānum eſt: ꝙ a ſuis infirmitatibus
non curantur. Non eniꝫ curari poſſunt:
q꞉ potiones: medicinas: ꝛ remedia ꝑdi/
derunt. Que quidem ſunt eccleſie ſacra
menta: que inſtar vini ſaniē vulnerū moꝛ/
tificant. Inſtar olei doloꝛem vulnerum
dulcoꝛant. Iſta duo notātur Luce. x. in
homine ſauciato. Et inſtar vnguētoꝛum
vulnera ſanant. Eccl. xxxviij. Unguēta/
rius cōficit pigmenta ſuauitatis. ¶ Ter
tio timenda eſt ꝓpter obpꝛobꝛium ſiue
infamiam. Infamia enim in tribus ap/
paret. ¶ Prima quia tanq̄ canes de ec/
cleſia expelluntur. Apoca. vlti. Foꝛis ca
nes. Non eniꝫ ſunt digni videre dei my
ſteria. Math. vij. Nolite ſanctū dare ca/
nibus. i. hereticis oblatrātibus ꝛ dilace/
rantibꝰ: ꝛ neq꞉ poꝛcis. i. ebꝛioſis. Nec ſūt
digni fidelibꝰ admiſceri. Ecc. xiij. Que
cōmunicatio homini ſancto ad canem.
¶ Secunda infamia ſiue obpꝛobꝛiuꝫ eſt:
quia magis q̄ ſaraceni vel iudei vitan/
tur: vel aliqui alij peccatoꝛes. Pōt eniꝫ
homo loqui alicui ſaraceno vel viura/
rio: nec propter hoc aliquam excommu/
nicationem incurrit. i. Coꝛinth. v. Si qs
frater nominatur inter vos foꝛnicatoꝛ
aut auarus ꝛc̄. Cum eiuſmodi nec cibuꝫ
ſumere. Auguſtinus. Excōmunicationē
intelligi voluit apoſtolus que fit contra
quenq̄: cum ſententia oꝛdine iudicia/
rio: ꝛ integritate pꝛofertur. Item ſuper
illud Mat. xviij. Sit tibi ſicut ethnicus
ꝛ publicanus. dicit gloſa. Deteſtabilioꝛ
eſt qui ſub nomine fidelium agit opera
infidelium: q̄ aperte infidelis. Ideo ꝓ/
pter talem deteſtationem eccleſia in pa/
raſceue cum oꝛat pꝛo iudeis ꝛ paganis:
non oꝛat pꝛo excōmunicatis. ¶ Tertia
infamia eſt: quia excōmunicatus vide/
tur eſſe ſine omni lege. Iudei enim legeꝫ
ſuam habent: licet nō ſufficientem. Sa/
raceni ſuam. Chꝛiſtiani ſuam. Sed cum
excommunicatus ſit extra chꝛiſtianita/
tem: non erit iudeus nec ſaracenus nec
chꝛiſtianus. De tali dicitur Pꝛouerbio.
vi. Homo apoſtata vir inutilis ꝛc̄. Il/
li autem qui cum excommunicato par/

ticipāt peccāt i excōicatorē cuius aucto/
ritatē ɔtēnūt: ⁊ p ɔñs peccāt in deum.
Juxta illud Luce.x. Qui vos ſpnit me
ſpnit. Peccāt in excōicatū cuius ſanita
tē impediūt: dū verecūdiā ⁊ ɔfuſionē q̄
aliquādo ē cā ſalutis ab eis auferūt. Ec/
cle.iiij. Eſt cōfuſio adducēs grām ⁊ glo
riā. Peccant in ſeipos: qꝛ morbū ɔtagio
ſuz vitare ɔtēnūt. Peccāt in illū cuꝰ oc
caſione excōicati ſunt qꝛ p hoc ſatiſfactō
nem ſibi ſiendā impediūt. ℭ Secūdum
malū qđ aplī paſſuri erāt fuit īfamatio.
Nō ē tñ iſta infamatio timēda qñ a tur/
pibus hoibus ē orta. Tunc.n. potius vr̄
eſſe ad ɔmēdationē q̄ ad vituperationez.
Greg. ſup Ezech. Peruerſoꝝ derogatio
vite nr̄e ē approbatio qꝛ iā oſtēdimur iu
ſtitie aliqđ nos hēre ſi illis diſplicere in
cipimus qui nō placēt deo. Et hoc oñdi
pōt quadruplici exēplo. ſ. lucis: odoris:
coloris ⁊ medici. ℱ Prio exēplo lucis:
qꝛ nō ē derogatio ſed cōmēdatio lucis ſi
eā fugiūt ⁊ odiūt veſptiliones. Sācti.n.
viri ſunt lux. qꝛ habēt lucidā famam. i.
Theſſal.v. Oēs vos filij lucis eſtis ⁊ filij
diei. Peccatores autem ſunt tanquam
veſpertiliones qui diligunt opera tene/
braꝝ ⁊ odiūt opa virtutuz. Et ideo cuz
viris lucidis ɔuenire nō pñt.ij. Coꝝ.vi.
Que ſocietas lucis ad tenebras. Nō ē er
go derogatio viris lucidis ſi īfamātur
ab hoibus tenebroſis. Cū quidā ſuꝰ ami
cus Diogeni philoſopho dixiſſet. Cūcti
te vituperant: ait. Oportet ſapiētiā ab inſi
piētibus feriri. Et meliorē indicat eē lin
gua mala illum quē capit. ℱ Scđo hoc
oñdit exēplo odoris. Nō ē.n. derogatio
ſz ɔmēdatio odoris ſi cū fugiūt ſerpētes
Serui.n. dei ſunt odoriferi ī fama.ij. Co
rinth.ij. Odorē notitie ſue manifeſtant
p nos ī oī loco. Peccatores aūt ſunt ſer/
pētini. qꝛ virus detractōis ſemp portant
⁊ venenū in lingua. ps. Venenū aſpiduz
ſub labijs eoꝝ. Sicut aūt odor virtutū
bonos recreat: ſic malos ɔturbat.ij. Co/
rinth.ij. Alijs.n. ſumus odor mortis in
mortem. alijs odor vite in vitam. Non ē
ergo derogatio viris odoriferis ſi infa/
mātur ab hominibus fetidis. Unde Ari
ſto. phūs cum quidā diceret. Hoies te cō
temnūt: ait. Et illos aſini: ſed nec illi ğñ

nos. nec ego curo illos. ℱ Tertio hoc oñ
ditur exemplo coloris qꝛ nō ē derogatio
ſed ɔmendatio coloris ſi ceci de illis fal
ſa iudicāt quos nūquā viderūt. Sancti
enīz viri colorati ſunt albo puritatis. ni
gro humilitatis. rubeo charitatis. aereo
celeſtis ɔtemplationis. ⁊ viri amabilis
ɔuerſationis. Peccatores aūt ſunt ceci.
Sap.ij. Excecauit illos malitia coꝝ. Nō
ē igit̄ derogatio quādo peccatores ceci d̄
coloribus virtutum male iudicare vo/
lunt. imo a talibus laudari ⁊ diligi ē vi/
tuperatio ⁊ odiri ē ɔmendatio. Unde cum
quidā iuuenis ſpecioſus diceret Demo
ſtheni phō. Si homines me odirēt ſicut
te ſuſpēdio me perimerē. Rñdit. Et ego
me pimerē ſi me quēadmodū te amarēt.
ℱ Quarto vero hoc oſtendit exemplo
medici: qꝛ nō ē derogatio medicoꝝ: ſz cō
mēdatio ſi frenetici eos ɔtēnant. Medi
ci ſunt ſerui dei ab hoibus honorandi.
Eccl.xxxviij. Honora medicū ppter ne/
ceſſitatē. Frenetici ſunt peccatores qui
manus ſibi inijciunt. Sap.xvi. Occidit
hō per maliciaz animā ſuā. Si igit̄ fre/
netici ſeruos dei infamāt: nō debēt curare
ſed eoꝝ blaſfemiā deridere. Legit̄ de ve
ſpaſiano imperatore q̄ cū eēt auarus ⁊
ſenex: ⁊ quidā impropando ſibi diceret
vulpē pellem poſſe mutare non animū.
Rñdit. Huiuſmōi hoibus debemus riſū:
nobis correctōnē: penā crimioſis. ℭ Ter
tium malū q̄ aplī erant paſſuri ē occiſio
corporis. Nō eſt tamē timēda occiſio pro
pter xpm ppter quattuor rōnes. ℱ Pria
rō eſt qꝛ miles nō timet exponere mori
rūcinum pigrum quādo ſperat accipere a
rege dextrariū velocē. Piger rūcinus ē
corpus noſtrum ad oē opus bonū tardū
⁊ pigrum: poſt cuius mortem accipiemꝰ
velocem dextrariū. i. corpus ipſum glo/
rificatum quātū ad dotē agilitatis. De
qua agilitate dr̄ Sap.iij. Fulgebūt iuſti
⁊ tanquā ſcintille in arūdineto diſcur/
rent. ℭ Secūda rō eſt qꝛ libenter ſuſtinet
quis lacerationē groſſi ſacci: vt hēat in/
dumentum byſſini ſubtiliſſimi. Saccus
groſſus ē corpus noſtrū. poſt cuius lace
rationem induemur veſtimēto byſſino.
ideſt ipſuz corpus glorificatū quātuz ad
dotem ſubtilitatis. Apoc.xix. Datum eſt

ei vt cooperiat ſe byſſino ſplendēti ⁊ cādi/
do. ℱ Tertia rō ē q̄ libēter pmittit ho/
mo frangi carcerem tenebroſum qñ ſpe/
rat venire ad palatium lucidū. Carcer
tenebroſus anime ē ipſum corpus: poſt
cuius fractionē recipiemus palaciū lu/
cidum. i. corpus glorificatū quantuz ad
dotem claritatis. Matthei.xiij. Tūc ful
gebunt iuſti ſicut ſol in regno patris eo
rum. ℱ Quarta rō ē: qꝛ libenter pmittit
homo deſtrui domū luteam ⁊ caſurā vt
poſſit recuperare domū aureā ⁊ eternā.
Domus lutea ⁊ caſura ē corpus noſtrū d̄
luto factum ⁊ morti additum. poſt cuiꝰ
deſtructionē recipiemus domū eternam
ideſt ad ipſuz corpus glorificatū quātuz
ad dotē imortalitatis.ij. Coꝝ.v. Scimꝰ
enim quoniā ſi terreſtris domus nr̄a hu
ius habitationis diſſoluat̄ q̄ edificatio/
nem ex deo habemus domū nō manufa
ctā ſed eternam in celis: quam nobis p̄/
ſtare ⁊c.

ℭ Finit̄ ps hyemalis.

ℭ Incipit ps eſtiualis. In die ſancto pē
thecoſtes Sermo primus.

Si qs
diligit
me ſmo/
nē meuz
ſuabit ⁊c.
Jo.xiiij.
Serui dī
in ha cvi
ta ſuper
oia tria ɔ̄
ſiderant.
ℱ Prio
habere amorez dei. ℱ Secūdo ɔfirmari
vſqz in finem in ipſo amore dei. ℱ Ter/
tio per aliquē modū ſcire ſe eſſe in amo
re dei. Jſta tria a dñō hic tangunt̄. Spi
ritus enim ſanctus vt dicit Grego. amor
eſt. ℱ Primo igitur ponit̄ ſpūs ſancti i
corda ſanctoꝝ miſſio cum dicit̄. Ad euz
veniemus. ℱ Scđo ſpūs ſancti miſſi cō/
firmatio: cum ſubdit̄. Et manſionē apđ
eum faciemus. ℱ Tertio ipſius miſſi ⁊
ɔfirmati manifeſtatio: cū premittit̄. Si/
quis diligit me ſermonē meū ſeruabit
ℭ Circa primū notandū: q̄ ſicut dicit

Aug. Veniunt ad nos pater ⁊ filiꝰ ⁊ ſpi
ritus ſanctus. veniūt ſubueniendo. ve/
niamus obediēdo. veniūt illuminādo.
veniamus intuēdo. veniūt amando. ve/
niamus imitādo. Ad hoc autē q̄ ſpūm
ſanctum ad nos venientem poſſimus re/
cipere: debemus nos diſponere ⁊ prepa/
rare. Sunt aūt tria que nos preparāt ⁊
diſponūt. ℭ Primo.n. neceſſaria ē cor/
dis purificatio. nullus.n. ſapiēs pone/
ret balſamū in vaſe impuro. ſic nec deꝰ
balſamū ſpūs ſancti mitteret in corde im/
mūdo. Unde ppheta prius petit vaſis
mundificationē. cū dicit. Cor mundum
crea in me deus. Deinde balſami imiſ/
ſionē. cum ſubdit. Et ſpūm rectū inoua
in viſceribus meis. Libēter hoſpitat̄ ho
mo in domo mūda. ſic ⁊ ſpūs ſanctus i
ɔſciētia pura. Grego. i omel. Certe ſi do
mū veſtrā quiſqz diues aut ppotēs ami
cus intraret. omni feſtinatione domus
tota mundaret̄: ne quicquā forte eēt qđ
oculos amici intrātis offenderet. Ter/
gat ergo ſordes praui opis qui deo ppa/
rat domū mentis. A tribus aūt peccatis
maxime oportet cor purgari. qꝛ ſpiritus
ſcūs cum illis ſtare non pōt. De quibꝰ dr̄
Sap.i. Spūs ſanctus diſcipline effugi/
et fictū. ⁊ auferet ſe a cogitationibus q̄
ſunt ſine intellectu. ⁊ corripiet̄ a ſupue/
niēte iniquitate. ℱ Primū igit̄ ē peccatū
duplicitatis. Jdeo dr̄ q̄ ſpūs ſanctꝰ effu
giet diſcipline fictū. i. illum qui fingit ſe
habere morū correctionē. ⁊ morū ɔpoſi/
tionē non hʒ. Jpſe eſt.n. ſpūs veritatis
Jo.xvi. Cum aūt venerit ſpūs veritatis.
⁊c. Veritas aūt integra ⁊ pura cum du/
plicitate vel fictione ſtare nō pōt. ℱ Se/
cūdum peccatum ē carnalitatis. iđ ſub/
ditur. Et auferet ſe a cogitationibus q̄
ſunt ſine intellectu. Carnalis.n. imūdi/
cia facit hominē eſſe beſtialē ⁊ ſine intel/
lectu. ps. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mu/
lus quibus nō eſt intellectus. Spūs.n.
ſanctus ē ſpūs ſanctitatis. Jo.xiiij. Pa
raclitus aūt ſpūs ſanctus ⁊c. Sanctitas
aūt cum immūditia ſtare non pōt. ℱ Ter/
tium aūt peccatū ē elationis. ideo ſubdi
tur. Et corripiet̄. i. expellet̄ a ſupueniēte
iniquitate. Jniquitas dr̄ quaſi inequali/
tas. Nullus aūt magis inequalis ē q̄ ſu

perbus. qꝛ nullum vult habere equalez.
imo ſicut dicit Plautus poeta. Natura
ſupbi ē minores deſpicere: maioribus iuſ
dere: ab equalib⁹ diſſentire. Cū tali igiť
ſupbo ſpūs ſcūs habitare nō pōt cū ſit
charitas. i. Jo. iiij. Deus charitas ē. ſpi/
ritus aūt charitatis nō pōt ſtare cū ſpū
diuiſionis. ¶ Scđo neceſſaria ē pfun/
da humiliatio. Libenter. n. hō venit ad
illud hoſpitiū vbi honorari ſe credit.
Hūilitas aūt ſpūi ſcō honorē facit. Eccl.
iij. Magna potētia dei ſolius ꝛ ab hu/
milibus honorať. Et qm̄ ſpūs ſcūs aq̄
eſt: ideo nō fluit in mōtibus ſupbor̄ ſed
in vallibus humiliū. ps. Qui emittis fō
tes in ꝯuallibus inter mediū montium
ptrāſibūt aque. Duo mōtes ſūt due ſpe
cies ſupbie. Una que naſciť ex re ſpūali
Alia que naſciť ex re tpali. In medio
iſtoꝝ duorum montiū trāſit humilitas
que ſemp mediū ꝯſiderat. nec ad aliquē
illorū declinat. ꝛ iō in tali medio aq̄ gra
tiaꝝ ptranſeūt. qꝛ eim ſpūs ſcūs nō ha/
bitet niſi cū humilibus ꝛ māſuetis ſigni
ficatū ē Gen. i. Ubi dicit ꝙ ſpūs dñi fere
batur ſup aquas. Nō. n. ferť ſup terrā qꝛ
nō requieſcit in corde terreno. Nec ſup
aerē. qꝛ nō requieſcit in corde elato. Nec
ſup ignē: qꝛ non requieſcit in corde igne
cōcupiſcētie inflāmato ſꝫ ſuper aquā: qꝛ
requieſcit in corde ductili ꝛ manſueto.
Ecōtra ſpūs malignus requieſcit ſuper
terrā. qꝛ data ē ſibi ad manducādum. qꝛ
dyabolus terrenos hoies ſibi icorporat.
Geneſis. iij. Terrā comedes cūctis die/
bus vite tue. Super aerē qꝛ datus ē ſibi
ad habitandū. qꝛ dyabolus ſupbos iha
bitat. Eph. ij. Scđm principē poteſtatis
aeris huius. Super ignē gehēne: qꝛ da
tus eſt ſibi ad ꝯburendū. Mat. xxv. Di/
ſcedite a me maledicti in ignem eternuꝫ
qui paratus ē dyabolo ꝛ angelis ei⁹. Et
ſuper ignē ꝯcupiſcētie qui datus ē ſibi
ad ſuccedēdum. Oſee. vij. Oēs adulterā
tes quaſi clibanus ſuccēſus a coquente
Super aquam antē nō fertur qꝛ in corde
ductili ꝛ manſueto nō moratur: imo ibi
contribulať. ps. Cōtribulaſti capita dra
conum in aquis. Ibi ſubmergiť. Exod.
xv. Submerſi ſunt quaſi plūbuꝫ i aquis
vehemētibus. ¶ Tertio neceſſaria ē mē/
tis trāquilla vacatio. Libenter eim ho
mo ad illud hoſpitium diuertit vbi q
tem ſe habere credit. Uñ dicit Yſa. lvi
ſm aliam trāſlationē. Super quē req
ſcet ſpūs meus: niſi ſuper humilē ꝛ q
In huius ſignificationē filij iſrael non
potuerunt recipere māna ꝙdiu fuerun
in egipto: nec ꝙdiu habuerunt ſecū fa
rinam egypti: ꝛ ꝙdiu non trāſierunt ma
re egypti: quia in egypto non eſt quies.
nec cum farina egypti ē quies: nec cum
mare egypti eſt quies. Iſti ſunt in egy
pto qui adhuc ſunt in pctō. In iſtis non
eſt quies. Yſa. xlviij. Nō ē pax impijs di
cit dñs. Illi retinēt farinam egypti qui
adhuc habēt cogitatōes ꝛ delectatiōes
peccati. Nec in iſtis ē quies. Job. xvij. Co
gitationes mee diſſipate ſunt torquētes
cor meum. Illi nōdum pertrāſeūt mare
egypti: qui adhuc premūtur varijs ſ
ris ꝛ ſollicitudinibus ſeculi. Nec i iſtis
eſt quies. Jo. xvi. In mundo preſſuram
habebitis: in me aūt pacem. ¶ Secūdo
pōt ſpūs ſancti ꝯſeruatio: cū di. Et man
ſionem apud eum faciemus. Spūs ſan
ctus ignis ē qui per tria ꝯſeruať: ſicut
ignis materialis. ꝑ Primo per cineris
ſuppoſitōem. i. mortis meditatiōem. Ec
cle. x. Quid ſuperbis terra ꝛ cinis. Sic
modo ꝯſeruabat apls qui dicebat. q. Co
rinth. iiij. Habemus theſaurum. i. ſpūm
ſanctum in vaſis fictilib⁹. Uas fictile e
corpus mortale. Non enim eſt vas ferre
um: ſed tanquam fragile fenum ꝙ cito
ſecatur. Yſaie. xl. Omnis caro fenuꝫ. Tā
quam vas terrenum quod cito frangit.
ps. tanquaꝫ vas figuli confringēs eos.
Tanquaꝫ vitreum quod cito cōminuit.
Aug. in lib. i. omel. Fragiliores ſumus
ꝙ ſi vitrei eſſemus. Uitrum enim ſi fra
gile eſt tamē ſeruatum diu durat. ꝛ inue
nies tales calices ab auis ꝛ proauis ſer
ctos. in quibus bibunt nepotes ꝛ pronc
potes. Uita aūt humana quātūcūqꝫ ſer
uetur: durare non poteſt. Iſto enim mo
do olim imperatores iſtum ignem cōſer
uabant. Sicut enim legitur in vita ſan
cti Joānis elemoſynarij. Illa die qua i
perator coronabatur: edificatores mo
numētorū eum interrogabant dicentes.
De quali marmore iubet imperiuꝫ tuū

tibi fabricari ſepulchrum. Et ſic ea die
qua ſibi imponebatur corona ſibi etiam
fabricabatur ſepultura: vt ſic mortalem
ſe eſſe cognoſceret ꝛ ſemper ſe in humili
tate teneret. quia ſicut dicitur Eccle. x.
Omnis potētatus breuis vita. ꝑ Secun
do conſeruatur per lignoruꝫ. i. bonoruꝫ
operum appoſitionem. Si enim ipſa li/
gna bonorum operum multiplicantur.
ignis. ſ. ſpiritus ſancti augetur. Eccl. xx
viij. Scđm ligna ſilue ſic ignis exarde/
ſcet. Sic continuātur ſemper conſeruať
Leuiti. vi. Ignis in altari meo ſemp ar/
debit quem nutriet ſacerdos ſubijciens
ligna per ſingulos dies. Si diminuūtur
tunc ipſa charitas quātuꝫ ad feruorem
diminuitur. Unde quidam de hoc rep/
henditur Apoca. ij. Habeo aduerſum te
pauca: quia primam charitatem tuaꝫ re
liquiſti ꝛc. Si autem penitus auferunť:
tunc iſte ignis extinguiť. Prouer. xxvi.
Cum defecerunt ligna extinguet ignis.
ꝑ Tertio conſeruatur ignis per ſuffla/
tionem. Sūt autem iſtius ignis tres ſuf
flatores. ꝑ Primus eſt ipſe homo qui de
bet in ipſum ſufflare feruētia deſideria
ꝛ ſuſpiria concipiēdo. Eccle. xxviij. Si
ſufflaueris quaſi ignis exardebit. ꝑ Se
cūdus eſt chriſtus: qui in iſtum igneꝫ ſuf
flat ipſum amplius inflāmando. Joh.
xx. Inſufflauit ꝛ dixit: Accipite ſpirituꝫ
ſanctum ꝛc. ꝑ Tertius eſt dyabolus qui
in iſtum ignem ſufflat malam concupi/
ſcentiam inflammādo. Yſaie. liiij. Ecce
ego creaui fabrum ſufflantem in ignem
prunas. ¶ Tertio ponitur ſancti ſpiri/
tus manifeſtatio cū dicitur. Si quis dili
git me ſermonem meum ſeruabit. Ma/
nifeſtum eſt ſignum ſpiritus ſancti: ob/
ſeruatio diuini mandati. Preter iſtud
autē ſignū ſūt alia tria ſigna p que quis
poteſt conijcere ſe ſpiritum ſanctum ha
bere. Ideo ſpiritus ſanctus in triplici ſi
gno apparuit ſcilꝫ in ſpecie nubis: ſup
chriſtum tranſfiguratum. In ſpecie co/
lumbe ſuper chriſtum baptizatum. In
ſpecie ignis: ſuper apoſtolorum collegi/
um congregatum. ꝑ Primum igitur ſi/
gnum eſt abundātia lachrimaꝝ. Et ideo
apparuit in ſpecie nubis. Sicut eniꝫ ad
ueniēte auſtro nubes reſoluūtur in plu/
uias: ſic adueniēte ſpiritu ſancto men/
tes reſoluūtur in lachrymas. Unde ſpō
ſa petit dicens Canō. iiij. Surge aquilo
ꝛ veni auſter. ps. Flauit ſpiritus eius ꝛ
fluent aque. Roma. viij. Ipſe ſpirit⁹ po/
ſtulat pro nobis. i. poſtulare nos facit
gemitibus inenarrabilibus. ꝑ Secūduꝫ
ſignum eſt dimiſſio iniuriarum. ideo ap
paruit in ſpecie columbe que felle caret
Odium quidem animam inflāmat. in/
durat ꝛ amaricat. ſed ſpiritus ſanctus
deſcribitur nomine roris: vnctionis et
mellis. Nam inquātum cor odio inflam
matum ſpiritus ſanctus refrigerat dici
tur ros. Eccle. xviij. Nōne ardorem refri
gerabit ros. Oro. Sui roris intima aſp/
ſione fecundet. Inquantum cor odio in
duratuꝫ mollificat dicitur vnctio. i. Jo.
ij. Unctionem habetis a ſancto ꝛ noſtis
omnia. Inquantum cor odio amaricatū
dulcorat dicitur mel. Eccle. xxiiij. Spiri
tus meus ſuper mel dulcis. ꝑ Tertium
ſignum eſt deſiderium ſupernorū: ideo
apparuit in ſpecie ignis. Sicut. n. ignis
ſemper ſurſum tendit: ſic ſpiritus ſan/
ctus corda ſurſum eleuare facit. Ezech.
viij. Eleuauit me ſpiritus inter celum ꝛ
terram. Non dixit poſuit me in terra qꝛ
ibi ſunt auari. Non dixit poſuit me in ce
lo: quia ibi ſunt tm̄ beati. ſed dixit. Ele/
uauit me inter celum ꝛ terram: quia ibi
debent eſſe fideles chriſtiani. qui aliquā/
do debent aſcendere in celum celeſtia cō
templando. aliquando deſcendere i ter/
ram: proximorū vtilitatibus ꝓuidēdo.

¶ Sermo ſecūdus.

A Deū veniem⁹.
ꝛ manſionem apud eum fa/
ciemus. Secūdum Grego.
Spūs ſcūs ad quoſdā venit. ſꝫ māſionē
nō facit: qꝛ p cōpūctionē reſpectū dei pci
piunt: ſꝫ tētatōis tpe hoc ipſum qđ ꝯpū
cti fuerint obliuiſcunť. Ad alios autem
venit ꝛ māſionē facit: quorū cor ſic amor
diuinitatis penetrat: vt ab hoc amore
tētatōis tpe nō recedāt. Sūt tm̄ qdā ſic i
durati ad quos nec venit nec māſioꝫ fac
q nec aliqn̄ hn̄t ꝯpūctōeꝫ aliquā: ꝛ vicūť
a qualibet tētatiōe. De bonis aūt ꝛ deuo
tis dicit dominus. Ad eum veniemus ꝛ

manſionem apud eū faciemus ⁊c. Nō tñ
ad omnes venit: nec apud oēs manſio-
nem facit. Videamus igif ad quos ve-
nit ſpūs ſcūs. Deinde ad quos venit ſpi
ritus malignus. Spūs aūt ſanctus non
ad oēs venit nec manſionē facit: ſed tm̄
ad bonos ꝯtinētes: ⁊ bonos ꝯiugatos: ⁊
viros ꝯtemplatiuos. Iſtud ſignificatuꝫ
ē Gen. viij. Ubi dicif ꝙ noe tribus vici-
bus emiſit colūbam. ¶ Primo nāqꝫ eaꝫ
emiſit. ⁊ cū inueniſſet terrā adhuc palu
doſam ⁊ nō aridā ibi nō māſit. Si enim
aridam inueniſſet ibi manſiſſet. ¶ Secū-
do eā emiſit: ⁊ tunc ſup arborē oliue vi-
rentis manſit. ¶ Tertio emiſit eā ⁊ tunc
ꝑ diuerſas arbores virētes ⁊ flores redo
lētes diſcurrit ⁊ ſpaciata fuit. ¶ Ex his
igif habetur ꝙ ſpūs ſanctus ꝑ colūbam
deſignatus venit ad illos qui habēt cor
da ⁊ corpora arida. i. ab omni humore
concupiſcentie deſiccata: ſicut ſunt bo
ni continētes: ⁊ hoc ſignificaf per pri-
mam emiſſionē. de quibus dicif Yſaie.
lvi. Nō dicat eunuchus. ecce ego ſum li-
gnum aridū. qꝛ dabo eis in domo mea
locū: ⁊ nomē melius a filijs ⁊ a filiabus
Iſta corda ſic arida ſpūs ſanctus viuifi
cat. Eze. xxxvij. Oſſa arida audite ver-
bum dñi: ecce ego intromittā in vos ſpi
ritum ⁊ viuetis. De talibus Gen. i. Con
gregētur aque que ſub celo ſunt in locū
vnū ⁊ appareat arida. Aque iſte ſunt flu
xus carnales: qui ſunt tm̄ ſub celo. qꝛ
ſicut dicif Matth. xxij. In reſurrectio
ne nec nubent nec nubenf ⁊c. Iſte aque
cōgregate ſunt in vnū locū. i. in matri-
moniū. Si. n. extra locū iſtum fluxerint
aque putride ſunt dicende. De quibus
dr Gen. xlix. Effuſus es ſicut aqua. non
creſcas qꝛ aſcēdiſti cubile patris tui. Ni
hilominus ⁊ ipſe aque matrimoniales
poſſunt eſſe clare. poſſunt eſſe putride.
poſſunt eſſe nec plene clare: nec plene
putride. Tribus. n. de cāis pōt quis cō
iugio vti. ¶ Primo ꝓpter ꝓlis ꝓpaga-
tōem. ad dei. ſ. cultum nutriēdum: ⁊ tūc
ille ſunt clare aque. De quibus dicitur
Prouer. v. Bibe aquā de ciſterna tua: ha
beto eam ſolus ne ſint alieni ꝑticipes
tui. Loquif. n. ibi ſalomon ad litteram
de iſtis aquis quibus alieni. i. demones
ꝑticipes non ſunt: quādo ipſi cōiuge[s]
honorē dei intēdunt. ¶ Secūdo ꝓpt[er]
ſolā voluptatis explerionē: ⁊ tunc ill[e]
aque putride ſunt. Thobie. vi. In co[s]
qui ꝯiugiū ita ſuſcipiūt vt deū a ſe ⁊ a
ſua mente excludant. ⁊ ſue libidini ita
vacent vt equus ⁊ mulus quibus nō ē
intellectus: habet ſuper eos poteſtatem
demoniū. Ideo dixit ſextus in ſuis ſen
tentijs. Adulter ē i ſuā vxorē amator ar
dentior. ¶ Tertio ꝓpt' īfirmitatis ſue ca
ſus ꝓſeruatōnē: ⁊ tūc iſte aq ſunt nec ple
ne clare nec plene putride. De quib' i.
Corinth. vij. Propter fornicationē. i. [vi]
tandam: vnuſqſqꝫ vxorē ſuam hēat. Et
ſubdit. Hoc āt dico ſm indulgentiā non
ſm imperiū. Gloſa. Paratus eſt medici
ne celeſtis apoſtolus. Nō eniꝫ tam ſanis
inſtituit: ꝙ infirmis medicamēta monſtra
uit. Iſtis igif aquis ſic in vnum cōgre
gatis apparet arida. i. caſtitas pura. q
in tribus locis apparet. ſ. virginibus
viduis ⁊ ꝯtinētibus. ¶ Secūdo ſpiri
tus ſanctus venit ⁊ māſionē facit apud
illos qui habent corda pia ⁊ viridia: ſi
cut ſunt boni coniugati: ⁊ miſericordie
opera exercētes. Quod ſignificaf per ſe
cundam miſſionē colūbe. ſ. quādo ſuper
oliuā ſedit. Oliua quidem in folijs ha
bet virorē. In liquore habet dulcedi
nem. ¶ Quantū ad primum ſignatur q
boni ꝯiugati ⁊ actiui debēt habere vi
rorem bone vite. De quo virore dicitur
Gen. i. Germinet terra herbā virentē. i.
vitā gratam ⁊ deo placentē. Tunc aūt
vita eorū deo ē placita: quādo habēt a
morē quantū ad deū. carnis mortifica
tionē quantū ad ſeipſos. ⁊ charitatem
quātum ad proximos. De iſtis trib' d[icitur]
Mat. iiij. Ultro. n. terra fructificat pri
mū herbam. deinde ſpicā. deinde fructū
plenū in ſpica. i. ſm glo. timorē. pniam
⁊ charitatē. Per herbā. n. intelligitur ti
mor. qꝛ ſicut herba ē principiū ſpice ſic
timor ē principium noue vite. Prouer.
i. Timor domini ꝑncipiū ſapiētie. Per
ſpicā que ē aſpera ſignificaf pnia dura.
Job. xlij. Ipſe me reprehēdo: ⁊ ergo pe
nitētiā ago in fauilla ⁊ cinere. Per ple
num fructum in ſpica ſignaf charitas
qꝛ ſicut dicif Roma. xiij. Plenitudo le

gis ē dilectio. Qui enim hꝫ charitatem
hꝫ operū plenitudinē: qꝛ ſicut dic Greg.
Nūquam eſt amor dei ocioſus. Opaf eīꝫ
magna ſi ē: ſi aūt opari deſinit amor non
ē. ¶ Secūdo oliua in liquore hꝫ dulcedi
nem: ⁊ quātuꝫ ad hoc ſignat opa pieta-
tis que boni actiui ⁊ cōiugati habere de
bent. Oleū enim habet virtutem pene-
tratiuā. ps. Intrauit ſicut oleū in oſſib'
meis. Impinguatiuā. ps. Impinguaſti
in oleo caput meū. Letificatiuaꝫ. ps. Ut
exhilaret faciē in oleo. Et eleuatiuā. qꝛ
ſup ceteros liquores eleuaf. Per qđ daf
intelligi ꝙ ipſa elemoſyna diabolū pe-
netrando vulnerat cū ſit lancea dei. Un
dr de elemoſyna. Eccl. xxix. Sup ſcutuꝫ
potētis ⁊ ſup lanceā aduerſus inimicuꝫ
tuum pugnabit. Animā impinguando
delectat cum ſit adeps dei. ps. Ex adipe
frumenti ſatiat te. Unde dicit oliua. Iu
dicuꝫ. ix. Nunquid poſſum deſerre pin
guedinem meam: qua dij vtunf ⁊ hoies:
⁊ venire vt inter ligna ꝓmouear. Con-
ſcientiam letificat cū ſit vinum dei. ps.
Uinū letificat cor hominis. Unde dixit
vitis Iudicū. ix. Nunquid poſſum deſe
rere vinum meū quod letificat deum ⁊
homines ⁊c. Animam ad celeſtia ſuble-
uat cum ſit virtus dei. Hinc eſt ꝙ xp̄s d
monte oliueti aſcendit in celum. ad inu
endum ꝙ ipſa opa miſericordie animaꝫ
in celū deducunt. i. Timoth. iiij. Pietas
ad oīa vtilis ē: ꝓmiſſionē habens vite:
que nūc ē ⁊ future. ¶ Tertio ſpūs ſcūs
venit ⁊ māſionē facit apud illos qui ha-
bent corda florida. i. diuerſis virtutibus
adornata: ſicut ſunt viri ꝯtēplatiui. Qđ
ſignificaf ꝑ tertiam emiſſionē columbe.
De his diuerſis florib' dicif Eccl. xxxix.
Quaſi roſe plantate ſuper riuos aquaꝝ
fructificate. quaſi libanus odorē ſuaui-
tatis habete. Florete flores quaſi lilium.
Date odorē ⁊ frōdete in gratia. Secūdū
Iſid. Roſa dr eo ꝙ rutilanti colore rube
at. Libanus vno modo ꝓ thure accipif.
⁊ candidatio interpretatur. Flores ha-
bent gratum colorē ⁊ odorem. Lilia ſm
Iſid. dicuntur quaſi lactea. In cordib'
igitur ſanctorum creſcit roſa rubentis
charitatis. Lilium lacte puritatis. Li-
banus. i. ſuaues orōnes ⁊ candide affe-
ctiones. Flores. i. odorifere voluntates.
Et frōdes. i. ſermones virentes. Viſo in
quibus ſpūs ſanctus manſionē facit. vi-
deamus in quibus ſpūs malignus ſimi
liter māſionē facit. ¶ Circa ꝙ ſciēdū ꝙ
diabolus vocaf ſerpēs: ⁊ coruus: ⁊ por-
cus. ¶ Inquātū ē ſerpēs habitat i homi
nibus ſpinoſis. i. in auaris. Diuitie eniꝫ
ſpine vocanf. Luce. viij. Aliud cecidit i-
ter ſpinas ⁊ ſimul exorte ſpie ſuffocaue-
runt illud. Inter tales ſpinas ſerpēs la
titat infernalis. i. Timoth. vi. Nam qui
volūt diuites fieri incidūt in tētationes
diaboli ⁊ deſideria multa ⁊c. ¶ Secun-
do inquātuꝫ diabolus ē coruus habitat
in cadaueribus. i. in mūdi honoribus.
Cadauer eīm videf eē homo ⁊ non eſt: ſꝫ
ſi ei anima cōiūgeref: tūc vere homo di-
ceretur. Sic ⁊ honores mundi non ſunt
veri honores quāuis videanf. Anime ve
ro honor ē ipſa charitas que ipſam viui-
ficat. Tunc igitur ſunt veri honores qñ
ad ipſos ſuſcipiendos inducit fraterna
charitas nō aliqua ambitio vel vanitas
¶ Tertio inquātum diabolus porcus ē
habitat in luto. i. in omnibus immundis
⁊ luxurioſis. ij. Petri. ij. Sus lota in vo
lutabro luti. Et non tm̄ tale lutum inha
bitat: ſed etiam cōculcat. Naum. iij. In-
tra in lutum ⁊ calca. Tales deberēt cla-
mare cū ꝓpheta ⁊ dicere: Miſerere mei
dñe quoniā cōculcauit me homo. Et qꝛ
mēbra diaboli ſepe a ſuo capite denomi-
nantur. Ideo ex quo diabolus ē ſerpēs.
coruus ⁊ porcus poſſunt ⁊ ipſi vocari
ſerpentini. coruini. ⁊ porcini. Et qꝛ ſunt
ſerpētini. ideo a deo maledicunf. Gen.
iij. Dixit deus ſerpēti. Maledictus eris
inter oīa aiantia ⁊ beſtias terre. Et tādē
maledicenf maledictōe perpetua. Mat
th. xxv. Diſcedite a me maledicti in ignē
eternū. Quia coruini ſunt. ideo vix aut
nūquam ad arcam. i. ad ſanctam eccle-
ſiam per penitentiam reuertunf. Gene.
viij. Aperiens noe feneſtram emiſit cor-
uum qui egrediebaf ⁊ nō reuertebatur.
Tales eīm ſuā cōuerſionē ꝓcraſtinādo.
differunt. Augu. Remanēt foris cū vo-
ce coruina. qꝛ noluerūt habere gemitum
columbinū. Soph. ij. Vox cantātis i fe-
neſtra. coruus in ſuperliminari. qꝛ por-

cini:ideo in baratrū inferni demergent. Marthei.viij. Impetu abijt totus grex porcoꝝ per p̄ceps i mare.⁊ mortui ſūt in aquis. Iſta tria loca in quibus diabolus manſionē facit ponūt Job.xl. Sub vmbꝛa dormit.in ſecreto calami.i locis humētibus. Quieſcit eīm in hoībus vmbꝛoſis.i.in auaris. Ideo dicit̄. Sub vmbꝛa dormit. Diuitie eīm tāquā vmbꝛe cito trāſeūt. Sap.v. Trāſierūt enim oīa tāquam vmbꝛa. Quieſcit enim ī hoīb⁹ ſuperbis ⁊ vane glorioſis. Jō ſubditur. In ſecreto calami. Superbi enim exteri9 vident̄ eē nitidi:ſed interius ſunt vacui. In quibus diabolus quieſcit. Job xli. Ipſe enim ē rex ſup oēs filios ſuperbie. Quieſcit in homibus delitioſis ideo ſubditur. In locis humētibus. In locis enim aridis.i.in ſanctis viris ab huius mundi delitijs exiccatis quieſcere non pōt. Matt.ij. Ambulat p loca arida querens requiē ⁊ nō inuenit.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

PAraclitus autē ſpūs ſanctus quē pat̄ mittet in nomīe meo ille vos docebit oīa ⁊c̄. Magnum donum deus pat̄ nobis dedit quādo filiū ſuum nobis miſit ad noſtrā redemptionē. magnum etiā ſuperaddidit.quādo hodierna die ſpiritum ſanctū nobis exhibuit ad nr̄ā filialem adoptionē. Maximū nobis reſeruat.ſ.vultū ſuum ad noſtre beatitudinis cōſumationē. Nos igitur feſtū celebrauimus de nr̄a redēptione:hodie feſtum agimus de noſtra adoptione. In futuro aūt feſtū faciemus de beata viſione. Feſtum igit̄ ꝙ hodie agimus de noſtra adoptione exp̄imit̄ in verbis p̄miſſis:cum dr̄. Paraclitus aūt ſpūs ſanct⁹ ⁊c̄. Ubi de ſancto ſpū quattuoꝛ tangunt̄ ¶ Primo ꝙ ē aduocatus noſter. ¶ Secūdo ꝙ ē cōſolatoꝛ noſter. Iſta duo notant̄ in hoc verbo qđ dicit̄: paraclitus. nam ſm Greg. Greca lingua paraclitus latina aduocatus ſiue cōſolatoꝛ dicitur ¶ Tertio ꝙ ē ſanctificatoꝛ noſter:cū dicitur: Spiritus ſanctus. ¶ Quarto ꝙ eſt inſtructoꝛ noſter ſiue informatoꝛ noſter: cum dicitur: Ille vos docebit omnia.

¶ Circa primum notandum ꝙ ſicut dicit Grego. Spiritus ſanctus ideo aduocatus dicitur.quia pro erroꝛe delinquentium apud iuſtitiam patris interueniendum eos quos repleuerit exoꝛantes facit. Spiritus igitur ſanctus in eo ꝙ apoſtolos repleuit exoꝛatores ⁊ noſtros aduocatos eos fecit. Ille eſt bonus aduocatus qui ⁊ iudici ſcit luculenter perſuadere.⁊ clientulo ſapienter conſulere.⁊ aduerſarium potenter confutare. Enim in bono aduocato tria requirunt̄ ſcilꝫ eloquentia:ſapientia:⁊ conſtantia. Iſta tria apoſtoli ſufficienter receperunt a ſpiritu ſancto. Luce.xxi. Ego enim dabo vobis os ⁊ ſapientiam cui non poterunt reſiſtere ⁊ contradicere omnes aduerſarij veſtri. Pulchra primo eloquentie cū ſapiētia ⁊ ꝯſtātia. Sapiētia.n.ſine eloquētia hꝫ inutilitatē. Eccl.xlij. Sapiētia abſcōdita ⁊ theſaurus inuiſus:q̄ vtilitas in vtriſqꝫ. Eloquētia ſine ſapiētia hꝫ garrulitatē.qui.n.minus ſunt ſapientes ſepe ſūt magis loquaces. Unde cum Solon phūs alijs loquentibus taceret interrogat⁹ ē ſi taceret ꝓpter inopiā verboꝝ vel q: ſtultus eēt. Qui r̄ndit. Nullus ſtultus tacere pōt. Sapiētia ⁊ eloquētia ſine ꝯſtātia hūt timiditatē. Jō tales timidi monētur. Eccl.vij. Noli querere fieri iudex niſi virtute valeas irrūpere iniquitatem ne forte extimeſcas faciē potētis. Dicit ergo dn̄s. Ego dabo vobis os.i.eloquētia:ne ſitis inutiles ⁊ īfructuoſi. Dabo vobis ſapiētiā cū eloquētia ne ſitis tantum garruli ⁊ verboſi. Et cū his dabo conſtantiā:cui nō poterūt reſiſtere ⁊ contradicere oēs aduerſarij veſtri. ne ſitis timidi ⁊ formidoloſi. Jō ēt apl̄i receperūt ſpūm ſanctū in linguis ⁊ in igne. In linguis q: dedit eis facūdiā. In igne qui lucet ⁊ ardet q: dedit eis lucidā ſapiētiā ⁊ feruentem conſtātiā. Sed multi ſunt qui non habēt linguā inflāmatā igne illo.ſ.ſpūs ſancti ſed potius igne infernali. Jaco.iij. Lingua ꝯſtituit̄ i mēbꝛis noſtris que maculat totū corpus:⁊ inflāmat totā rotam natiuitatis noſtre.inflāmata a gehēna. Et ideo ad linguā pōt homo cognoſci.ſi ē infernalis vel celeſtis vel terreſtris. Deus quidem tres prouincias fecit ⁊ i qualibꝫ

ꝓpꝛium linguagium. Poſuit ſcilꝫ prouinciam celeſtem terreſtrem ⁊ infernalē ¶ Linguagium prouincie celeſtis eſt deum laudare ⁊ benedicere. p̄s. Beati qui habitant in domo tua domine:in ſecula ſeculoꝝ laudabūnt te. ¶ Linguagiū prouincie terreſtris eſt de terrenis tractare. Joannis.iij. Qui de terra ē de terra loquitur. ¶ Linguagium infernalis prouincie eſt deum maledicere ⁊ blaſſemare. Unde dicitur de damnato Yſaie viij. Cū eſurierit iraſcetur ⁊ maledicet regi ſuo ⁊ deo ſuo. Cognoſcitur igitur quis de qua prouincia ſit ad loquelam ſuam. Unde dictum fuit petro. Matth. xxvi. Galileus es:nam ⁊ loquela tua te manifeſtum facit. Qui igitur loquitur verba laudis dei ⁊ edificationis proximi ſignum eſt ꝙ ſpectat ad prouinciam celeſtem. Unde dicebat dominus qui linguagium celeſte habebat. Joannis. viij. Quare loquelam meam non cognoſcitis. Qui loquitur verba terrena ⁊ mundana ſignū eſt ꝙ ſpectat ad prouinciam mundi.i. Joan.iiij. Ipſi de mundo ſunt ideo de mundo loquuntur ⁊ mūdus eos audit. Qui vero loquitur verba maledictionis ⁊ mendacij:ſignum eſt ꝙ ſpectat ad ꝓuinciā infernalē q: iſtud ē ꝓpꝛiū linguagiū infernaliū. Joā. viij. Cū loquitur mēdacium ex ꝓpꝛijs loquitur:quia mendax eſt pater eius. ¶ Secundo ſpiritus ſanctus eſt conſolatoꝛ noſter. Act. ix. Eccleſia quidem creſcebat ⁊ habebat pacem ⁊ edificabatur ambulans in timoꝛe domini ⁊ conſolatione ſpūs ſancti replebat̄. Uera.n.conſolatio nō eſt niſi in deo ⁊ de deo loqui. Et iſtā cōſolationē diuinā nō poſſunt recipere illi qui habēt cōſolationē mūdanam. Joā.xiiij. Spūm veritatis quē mūdus.i.amatores mundi nō pñt accipere: q: nō vidēt eum nec ſciūt eum. In mūdo enim tria ſūt.iuxta illud.i. Joā.ij. Omne qđ in mundo eſt:aut eſt cōcupiſcētia carnis:aut cōcupiſcētia oculoꝝ:aut ſupbia vite. Iſta tria pctā.ſ.luxuria:auaritia:⁊ ſupbia vite:cōſolationē ſancti ſpūs impediūt.ſicut oſtendit Chryſ.ſup Mat.p tria exempla. ¶ Primū exēplum eſt:q: ſi oſtēdas leoni pratū virens nō excitatur eius appetitus:q: non eſt in natura ſua comedere herbas virentes:ſed carnes. ¶ Scdm̄ eſt ꝙ ſi pluuia ſup lapidē deſcēdebat:lapis a foris balneat̄: intus autē ſiccus remanet. ¶ Tertiū eſt ꝙ ſi vaſi pleno aceto gutta mellis infundit̄ ⁊ mel ꝑditur ⁊ acetū nō dulcoꝛatur. ¶ Pꝛo igit̄ cōſolationē ⁊ viſitationē ſpūs ſancti nō pñt recipe illi qui hñt coꝛ aīale p carnis laſciuiā. Tales enī inſtar leonis nō appetunt herbas virentes.i.ſpūales ⁊ celeſtes amenitates:ſꝫ carnales voluptates. i.Coꝛinth.ij. Aīalis homo nō pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei. Iſti circa coꝛ ſuū faciunt foſſatū plenum aqua turbida ⁊ fetida.ſ. carnali cōcupiſcētia.⁊ ideo ad coꝛ ſuū intrare nō pōt inſpiratio diuina. Hiere. ij. Quid tibi vis in terra egypti vt bibas aquā turbidā. ¶ Scđo cōſolationē ⁊ viſitationē ſpūs ſancti non poſſunt recipe illi qui hñt coꝛ durū per ſupbiā. Coꝛ eīm ſupbi eſt durū ſic lapis.⁊ ideo ſi pluuia diuine inſpirationis coꝛ eius aſpſerit:a foris quidē tāgere poterit.intus aūt coꝛ ſiccū remanebit. Juxta illud.p̄s. Anima mea ſicut terra ſine aqua tibi. Iſti faciūt circa ſe murū lapideū.i.animū obſtīatū vt diuina inſpiratio trāſire non poſſit. Job.xli. Coꝛ eius indurabitur quaſi lapis. ¶ Tertio conſolationem ⁊ viſitationem ſpiritus ſancti recipere non poſſūt illi qui habent coꝛ acerbum per auaritiam. Auarus enim habet coꝛ ſuum plenum aceto:quia multas patitur acerbitates ſiue in congregando:ſiue in cuſtodiendo:ſiue in perdendo. Iſti tales non poſſunt ſentire melleam dulcedinem ſpiritus ſancti pre nimia acerbitate amoꝛis mundi. Aug.ſuper illud p̄s. Diligite dominum omnes ſancti eius. Diſce non diligere mundum:vt diſcas diligere deū. auerte vt auertaris:funde vt implearis. Iſti faciunt circa coꝛ ſuum aceruum luteum ⁊ ideo non poteſt tranſire ad aliquod bonum pꝛopoſitum. Abachuc.ij. Ue qui congregat ⁊ multiplicat nō ſua vſqꝫquo ⁊ aggrauat cōtra ſe denſū lutum. ¶ Tertio ſpiritus ſanctus eſt ſanctificatoꝛ noſter. Eſt autem ſanctū idem qđ mundū. Tūc aūt nos ſanctificat qñ p aquā gr̄e ſue nos mundat. Ezech.xxxvi.

Effundā ſup vos aquā mundā ⁊ mūda
bimini ab oībus inquinamētis veſtris.
Iſta ē aqua grē de qua dr̄ Eze.xlvij. Mē
ſus ē mille cubitos ⁊ traduxit me ꝑ aquā
vſqȝ ad talos. Rurſus mēſus ē mille: ⁊
traduxit me per aquam vſqȝ ad genua.
Rurſus mēſus ē mille ⁊ traduxit me ꝑ
aquā vſqȝ ad renes. Et mēſus ē mille ꝑ
torrētē quē non potuit tranſire: qm̄ intu
muerūt aque ꝓfunde torrētis qui nō po
tuit trāſuadari. Cā aūt quare nō potuit
trāſire forte ē illa que ponit̄. Yſaie.xxx.
Spūs eius velut torrēs inūdās vſqȝ ad
mediū colli. In talis aūt ē tota corporis
ſupportatio. in genubus ē deambulatō:
i renibus ē fomes ⁊ ɔcupiſcētia. a collo
ꝓcedit verborum affluētia. Apli igit̄ in
flumē ſpūs ſancti introducti fuerunt vſ
qȝ ad talos: q2 facti ſunt fortes ad ſuſti
nēdum pōdus oīum paſſionū. ṗs. Ego
confirma.co.eius. Uſqȝ ad genua q2 fa
cti ſunt magnanimes ad ꝓgrediēdū ⁊
aggrediēdū opa virtutū. ṗs. Ibūt ð vir
tute in virtutē. Uſqȝ ad renes: q2 debili
tauit ⁊ extixit i eis oēȝ fomitē ⁊ ɔcupiſcē
tiā. ṗs. Inflāmatū ē cor meū ⁊ renes mei
ɔmutati ſunt. Uſqȝ ad colliū q2 dedit eis
oīum linguaꝝ peritiā. Sap.i. Spūs dn̄i
repleuit orbem terrarū. ⁊ hoc qđ ɔtinet
oīa. i. ipſe hō qui hȝ ꝑticipationē cū om
nibus: ſciam hȝ vocis. Illi igit̄ q i aduer
ſitatibus nō ſunt fortes ſȝ ipatiētes nō
dū ſunt itroducti i flumē ſpūs ſci vſqȝ
ad talos. Illi qui in melius nō ꝓficiūt ſȝ
aut deficiūt aut ſubſiſtūt nō ſūt introdu
cti vſqȝ ad genua. Illi vero qui nō hn̄t
cordis mūdiciā ſȝ carnalibus deſiderijs
agitātur nō ſunt itroducti vſqȝ ad renes.
Illi q linguas ſuas nō refrenāt ſed eas
ad verba iordinata relaxant nō ſunt in
troducti vſqȝ ad colliū. ¶ Quarto ſpūs
ſcūs ē inſtructor noſter. Niſi eīm ipſe do
ceat interius fruſtra os alius magiſter
laborat exterius. Greg. in omel. Niſi ſpi
ritus ſanctus cordi aſſit audiētis inua
cuū laborat lingua docētis. Nemo ergo
docenti homini tribuat quod ex ore in
telligit docentis. quia niſi intus ſit q do
ceat: doctoris lingua exterius inuacuuȝ
laborat. Nō eſt ergo attribuendum do
ctori ſed ſpiritui ſcō. ſi aliquādo quis bū

doceat vel fructū faciat. Qđ oſtēdit Ber
nar. ſup Can̄. triplici exēplo. ¶ Primū
ē q2 aqua non fuit a fonte ad hortos: ſȝ
per cānalē ſiue aqueductū. Si igit̄ i hor
to auditoꝝ fiat germinatio virtutū non
eſt gloria cānalis ſed fontis. De quo fon
te dr̄ Can̄.iiij. Fons hortoꝝ puteꝰ aquaꝝ
viuentiū ⁊c. ¶ Scōm exēplū ē: q2 manꝰ
hominis format verba ſua per linguā
aut vētū inſtrumenta. Si ergo in aure
audiētis inferunt̄ verba prudētie non ē
laus plectri lingue ſȝ momētis animi.
Matth.v. Non eīȝ vos eſtis qui loquimi
ni: ſȝ ſpūs pr̄is veſtri qui loquit̄ i vobis.
¶ Tertiū exemplū eſt q2 manus figurat
pulchrā ſculpturā vel picturam: ſed per
calamū. Si ergo per aliquē doctorē in
corde alicuius ſcribunt̄ dei ꝑcepta vel
pinguit̄ virtutū ornamenta: non ē ɔmē
datio calami ſcribentis: ſed manus ſcri
be per calamū opantis. ṗs. Lingua mea
calamus ſcribe velociter ſcribētis.

¶ De ſancta trinitate. Sermo primus.

ORat homo ex pha
riſeis ni
chodemus noīe princeps iu
deoꝝ. Joan.iij. Feſtuȝ de tri
nitate olim ab eccleſia non fiebat. ſed q2
circa ipſam trinitatē multe hereſes ſur
creſcebant. Ideo charolus xp̄ianiſſimꝰ
iperator rogauit alquinū magiſtrū ſuū
vt hyſtoriā de trinitate cōponeret: ꝑ quā
errores eliminaret ⁊ fidē catholicā ido
ceret. Qua cōpoſita ordinatū ē vt feſtū
iſtud ſolēniter celebraret̄. Sunt tamen
quidā qui feſtuȝ iſtud ſolēniter celebrāt
in octaua pēthecoſtes que ē principium
dn̄icaꝝ ſubſequētiū. ad inuēdū q2 ipſa tri
nitas ē prima cā oīum. Alij in vltima il
laꝝ dn̄icaꝝ que ē ante aduentū. ad inuē
dū q2 ē finis oīum. Alij nūquā celebrant
cōtenti illa laude ɔtinua trinitatis: quā
dr̄. Gloria pr̄i ⁊ filio ⁊ ſpūi ſancto. Illi
aūt qui iſtud feſtū celebrāt in octaua pē
thecoſtes rōnabiliter facere videntur.
Celebrauimus enim feſtū de filio ⁊ de
ſpū ſancto. Celebraturi ſumus i patria
feſtum de patre eterno. Hodie vero ce
lebramus inſimul feſtum omniū trium
perſonarum: ne videretur inter eos eē
diuiſa maieſtas quorū eſt indiuiſa vni

tas. Supradictū aūt euangeliū hodie le
gitur in quo quelibet perſona apte ex
primit̄. Nam perſona filij ē que loquit̄.
Perſona patris exprimit̄: cū dr̄: Scimꝰ
quia a deo veniſti. Perſona ſpūs ſancti
cū dr̄: Niſi quis renatus fuerit ex aqua
⁊ ſpū ſancto ⁊c. ⁊ illud. Spiritus vbi
vult ſpirat ⁊c. Exprimunt̄ aūt perſone
diuine cū ſuis appropriatis. Cum enim
attribuat̄ potētia patri. filio ſapiētia. ⁊
ſpiritui ſancto bonitas. Exprimit̄ ꝑſo
na patris cum ſua potentia: cuȝ dr̄: Ne
mo enim poteſt hec ſigna facere que tu
facis: niſi fuerit deus cum eo. Miracu
la enim facere diuine potentie ē. Expri
mit̄ ꝑſona filij cū ſua ſapientia: cū dicit̄.
Scimus q2 a deo veniſti magiſter. Ad
magiſtrum enim ſpectat ſapiētiam do
cere. Exprimit̄ ꝑſona ſpūs ſancti cū ſua
bonitate: cū dr̄: Spūs vbi vult ſpirat ⁊c.
Non enim ex noſtris meritis ſed ex ſua
gratuita bonitate ſe nobis infundit.
¶ Quāuis enim pater ⁊ filius ⁊ ſpiritꝰ
ſanctus habeant eādem potētiam: ſapi
entiam ⁊ bonitatē: tamē q2 apud nos no
men patris ꝓpter antiquitateȝ impor
tat impotētiaȝ. Ne ſimplices hoc crede
rent de patre celeſti: attribuit̄ ſibi poten
tia. ¶ Similiter nomē filij apud nos ꝓ
pter iuuentutem importat imperitiā: iō
ne filio dei hoc credat̄ ſibi attribuit̄ ſapi
entia. ¶ Similiter nomen ſpūs ſancti
apud nos importat quādam ſpumoſita
tem ⁊ furorē. Iuxta illud Yſaie.ij. Quie
ſcite ab hoīe cuius ſpiritus in naribus
eius ē. Iō ne de ſpū ſancto hoc credat̄:
attribuit̄ ſibi bonitas. ¶ Primo igitur
patri attribuit̄ potentia. Eſt aūt omni
potēs: q2 pōt oīa que vult. ṗs. Oīa que
cūqȝ voluit dn̄s fecit in celo ⁊ in terra: i
mari ⁊ in omnibus abyſſis. Celum eniȝ
cum ſuis ſideribus obedit ſue voci. Ba
ruch.iij. Stelle vocate ſunt ⁊ dixerunt:
aſſumus ⁊c. Terra etiam tremit ⁊ obe
dit ſuo reſpectui. ṗs. Qui reſpicit terrā
⁊ facit eā tremere. Mare obedit ſue or
dinationi. de qua dr̄ Job.xxxviij. Huc
uſqȝ venies ⁊ nō ꝓcedes amplius ⁊ hic
confringes tumētes fluctus tuos. Abyſ
ſi. i. demones obediūt ſue iuſſioni. Si
cut patet in legione demonū cui xp̄s im

parauit vt de homine exirēt ⁊ porcos in
trarent: ⁊ ꝓtinus obedierūt vt habetur
Mat.viij. Solus aūt homo nec ſue vo
ci obedit. Prouer.i. Uocaui ⁊ renuiſtis
Nec ad eius aſpectū peccare erubeſcit.
Cū tamen dicat̄ Eccl.xvij. Uie coꝝ non
ſunt abſcondite ab oculis ipius. Nec eiꝰ
ordinationē cuſtodit qua ordinauit vt
ratio preſit ſenſualitati: ſed in hoīe ꝑeſt
ſenſualitas rōni. Nec eius ꝑcepta facit.
ṗs. Nō cuſtodierūt teſtimonia eius ⁊ in
lege eius noluerūt ambulare. Quāuis
aūt deus ſit omnipotens: duo tn̄ ſunt in
ipſo ⁊ duo in nobis que ipm̄ vincē vi
dentur. ¶ Primū ē ſua pietas viſceroſa
Hiere.xxxi. Cōturbata ſunt viſcera mea
ſup eū miſerans miſerebor eius. Augu.
Promptior quidē eſt deus peccatori ve
niam tradere q̄ ipe accipere. Sic enim
feſtinat reū abſoluere a tormēto ɔſcien
tie ſue: quaſi eū plus cruciet cōpaſſio mi
ſeri q̄ ipm̄ miſerū paſſio ſui. ¶ Secūdū
ē ſua charitas affectuoſa que ipm̄ de ce
lo ad terram depoſuit. Aug. O charitas
q̄ magnas vires habes: deuȝ de celo ad
terras depoſuiſti. Ipm̄ etiam in cruceȝ
aſcēdere coegiſti. Luc.xij. Baptiſma ha
beo baptizari ⁊ q̄ʒo coartor donec ꝑfi
ciatur. Nihil aūt cū eēt omnipotēs coar
tare eū poterat niſi charitas qua plenꝰ
erat. ¶ Tertiū ē noſtra oratio lachrymo
ſa. Unū dicit̄ de Jacob. Gen̄.xxxij. Si cō
tra deū fortis fuiſti quāto magis contra
hoīes preualebis. Preualuit aūt per la
chrymas vt dr̄ Oſee.xij. Inualuit ad an
gelū: ⁊ cōfortatus fleuit ⁊ rogauit eum.
Ber. O humilis lachryma: tuū ē regnū:
tua ē potentia: ante cōſpectū iudicis in
trare nō vereris: ſola ſi intraueris nūq̄
ſola redibis: quicquid patieris obtine
bis: vincis inuincibilē ⁊ ligas omnipo
tentem. Hoc ēt inuit. iiij. Reg.xx. ð Eze
chie rege cuius lachrymie deum vicerūt.
¶ Quartū ē noſtra humilitas gratioſa.
Iſtud inuitur. iij. Regū.xxi. vbi dixit do
minus helye. Nōne vides achab humi
liatum coram me. Quia igitur humilia
tus eſt mei cauſa: non inducam malum
in diebus eius. Hoc etiam patet in mul
titis quoꝝ humilitas deuȝ vicit. ¶ Se
cūdo ſapiētia attribuit̄ filio. De cuius

ſapiētia dicit Leo papa. Jſta ē ſcientia
ſummi iudicis. iſte tremēdus aſpectus
cui p̄uiū ē oē qđ ſoli dū ē: ⁊ apertū omne
ſecretū. cui obſcura clarēt. muta reſpō/
dent. ſilentiū cōfitetꝰ. ⁊ ſine voce mēs lo/
quitꝰ. Quāuis aūt ſit ſapiētiſſimus tamē
ſciēter pmittit ſe decipi a nobis in ven/
ditione. ēptōe. ⁊ cōmutatione. ¶ Jn vē/
ditione quidē: q2 vidēdo nobis regnū
celorum dimittit ſe a nobis decipi infra
dimidiā ſortē iuſti p̄cij. Uēdidit enim
ip̄m ap̄lis p retibus ⁊ parua nauicula.
Zacheo p dimidia ſubſtātia. Uidue pro
duobus minutis. Quibuſdam p calice
aque frigide vt habetꝰ Matth. x. Qui/
buſdam p ſola bona voluntate. Hiero.
Que offeruntur nō ſui pondere: ſꝫ offe/
rentium voluntate penſantꝰ. Augu. Re/
gnum celorum tantū valet quātū ha/
bes. Nihil vilius cum emitur: nihil cari
us cum poſſidetꝰ. ¶ Secūdo dimittit ſe
decipi a nobis in emptione: q2 vilia no/
ſtra caro precio emit. Nam corpus nr̄m
emit precio ſui ſanguinis. i. Cor. vi. Em
pti enim eſtis precio magno ⁊c̄. Animā
nr̄am emit poſitione aīe ſue. i. Joan. iij.
Jlle pro nobis aīam ſuam poſuit. Res
noſtras emit ad cētuplum vt habetur
Matth. xix. Centuplū accipietis. Pe
nitentiam nr̄am emit regno celorum
Mat. iiij. Pn̄iam agite ⁊c̄. ¶ Tertio di
miſit ſe decipi a nobis in cōmutatione
Cōmutat enim nobiſcū aurū ſue gratie
in lutū nr̄e culpe. Celū ſue glorie in ter/
ram nr̄e tp̄alis ſubſtātie. Aceruum gau
diorum in ſemina lachrymarū. Nā ac/
cipit noſtra peccata ⁊ ea deſtruxit. Yſa.
xliiij. Deleui vt nubem iniquitatem tuā
Accipit noſtras elemoſynas ⁊ eas ſecū
recōdit. Matt. vi. Theſaurizate vobis
theſauros in celo vbi nec erugo nec ti.
ne. ⁊c̄. Accipit noſtras lachrymas ⁊ eas
coram ſe ponit. p̄s. Poſuiſti lachrymas
meas in cōſpectu tuo. Pro his autē dat
nobis aurum grē. Celum glorie. p̄s. Gra/
tiam ⁊ gloriā dabit dn̄s. Et aceruum in
finite letitie infundit. p̄s. Euntes ibant ⁊
flebant ⁊c̄. vſq3 ibi. Manipulos ſuos.
¶ Tertio bonitas attribuitꝰ ſpiritui ſan
cto que quidē tāta eſt vt ab ea nullus ab
ſcōdere ſe poſſit. Juxta illud p̄s. Nō eſt
qui ſe abſcōdat a calore eius. Nam i ce/
lo eſt eius miſericordia ſaluās. p̄s. Dn̄e
in celo miſericordia tua. Jn purgatorio
ē miſericordia liberans. Eccl. li. Libe/
raſti me a preſſura flāme que circūdedit
me. Jn inferno ē miſericordia mitigās:
q2 ēt ibi deus punit citra cōdignū. p̄s.
Aut obliuiſcetꝰ miſereri deus: aut conti/
nebit in ira miſericordias ſuas. Jn mū/
do vero ē modo miſericordia cōſeruās
quātum ad iuſtos. Modo miſericordia
expectans quātum ad malos. Mō mi/
ſericordia trahens quātum ad duros: q
per beneficia ⁊ flagella trahuntꝰ. Modo
miſericordia ſuſcipiens quantū ad re/
uertentes: vt poſſit dici illud p̄s. Miſe/
ricordia dn̄i plena ē terra. Jſta autē bo/
nitas ⁊ miſericordia ſpūi ſancto ē pro/
pria ⁊ innata. Juxta illud. Deus cui p/
prium ē miſereri ſemp ⁊ parcere. Puni/
re aūt ē ſibi alienū ⁊ contra naturā. Jl/
lud aūt q homo contra naturam habꝫ
inuite ⁊ tarde facit. ⁊ iō deus inuite pu/
nit ⁊ tarde. Quod enim inuite puniat
di Yſa. i. Heu conſolabor ſuper hoſtibꝰ
meis: ⁊ vindicabor de inimicis meis. Jn
te. Affectu pij patris eos lꝫ inimicos pli
git ⁊ percutit. Chryſ. ſuper Mat. Deus
inuite ⁊ cum magno dolore compellitur
peccatores dānare. Non enim ſic dolet
q ipſe ab eis offendatur: ſed quia viole/
ter cogitur aliquem perdere quē cōcu/
pit ſaluare. Quod aūt ſit tardus ad pu/
niendum habetur per illud Gen. iij. Cū
audiſſet vocē dn̄i deambulātis in para/
diſo ad aurā poſt meridiem: abſcondit
ſe adam ⁊ vxor eius. Ecce deus vadens
ad puniendum trāſgreſſorē non curre/
bat: ſed deābulabat. i. lento paſſu īcede/
bat. Uadens vero ad recipiendū ad mi/
ſericordiam filiū pdigum non ambula/
uit ſed recucurrit: q2 accurrēs cecidit ſu/
per collum eius vt habetur Lu. xv. Per
qđ datur intelligi q ipē ē tardus ad pu/
niendum ⁊ pmptus ad miſerandū. Et
di q deambulabat poſt meridiem: Ada
creditur peccaſſe hora ſexta: ⁊ tamen q
peccauit punire poſt meridiē q2 penam
differebat: ⁊ ipſum ad miſericordiā exp

ctebat. Di iterū q deambulabat ad au/
ram. i. cōtra aurā. Homo vadens contra
auram ab itinere retardatꝰ. ⁊ que eſt iſta
aura niſi refrigerans dei miſericordia.
Quādo eniꝫ deus aliquē punire delibe
rat: mox eius miſericordia ſibi obuiat: ⁊
quodammodo in faciem ſibi contradi/
cit: ⁊ ad parcendū ⁊ ad miſerandū in/
ducit.

¶ Sermo ſecūdus.

AMen amen di
co tibi niſi quis natus fue/
rit denuo: non pōt videre re
gnū dei. Sanctus nichodemus de ſalu/
te aīe ſue volens conſilium accipere ad
xp̄m acceſſit: quē ſapientiſſimū eē cogno
uit. Multum eīm homo dꝫ ſollicitꝰ eē
vt cōſiliariū ſapientem inueniat a quo
cōſiliū petat. Duo igitur in iſto euange/
lio ponuntur. ¶ Primū ē ex pte nicho/
demi magna diſcretio inquirēdo. ¶ Se
cūdū ē ex parte xp̄i magna ſapientia in
reſpondendo. ¶ Circa primū notandū
q quilibet debet eē valde ſollicitus ⁊ di
ſcretus vt poſſit bonum cōſiliariū inue
nire cui ſecure poſſit ſe cōmittere. Ad bo
num aūt cōſiliarium ptinet tria habere
⁊ tria vitare. ¶ Primo enim debet habe
re magnā ſapientiam. Ambro. in lib. de
offi. Quis ſe cōmittat ei quē non putat
plus ſapere q ipſe ſapiat qui querit con
ſilium. Neceſſe ē igitur vt preſtantior ſit
a quo cōſiliū petitur q ipſe qui petit. A
tali igitur conſiliario ſapiente ſecure de
bemus conſilium petere. Thob. iiij. Cō/
ſilium ſemper a ſapiente perquire. Ecō
tra dicitur Eccle. viij. Cum fatuis ne ha
beas conſilium. Non enim poterunt di/
ligere niſi que ipſis placent. Jſta enim ē
differentia inter ſapientem conſiliariū
⁊ fatuum: quia fatuus non reſpicit niſi
principium facti. Sapiens autem reſpi/
cit finem ⁊ ea que ſunt ad finem. Unde
legitur de quodam philoſopho qui in
foro in loco eminenti reſidens dixit ſe
velle vendere ſenſum. quod quidā pri/
ceps regionis illius audiens nuncios ⁊
aurum miſit vt ab eo ſenſum emerent.
Jlle vero in cedula ſcripſit dicens: Jn
omnibus que facturus es ſemper cogi/
ta quid tibi poſſit accidere. Quod cum
nuncij deriderent ⁊ cedulam vellent
proijcere: ait. portate ſecure ad dominū
veſtrum: quia bene valet precium. Qđ
cum princeps accepiſſet: litteris aureis
in oſtio ſui palatij iſtō ſcribi fecit. Poſt
multum vero temporis: quidam eius
inimici cum barbario ordinauerunt vt
ipſum principem iugularet. qui cū per
oſtium intraret ⁊ ſcripturam illam le/
geret eo quod legē ſciebat. cepit treme/
re ⁊ pallere. ¶ Quo viſo princeps eum
capi fecit: ⁊ minis ⁊ tormentis verita/
tem extorquens ſibi pepercit ſed acto/
res ſceleris interfecit. ¶ Per quod pa/
tet q ſit vtile in omnibus finem penſa/
re. ¶ Secundum eſt iuſticia: vt ſcilicet
nec amore nec odio nec timore nec pre
cio rectum conſilium derelinquat. Am/
broſius vbi ſupra. ¶ Jlli vero ſalutem
noſtram committimus qui ſit iuſtus ⁊
prudens. Facit enim iuſticia vt nullus
ſit fraudis metus. Facit prudentia vt
nulla erroris ſuſpitio ſit. Tutius tamē
viro iuſto q prudenti nos committa/
mus: quia conſilium viri iuſti frequen/
ter ſapientiſſimi ingenium preponde/
rat. ¶ Tertium eſt innocentia ſiue bo/
na vita. Ambroſius vbi ſupra. Aduerti/
mus q in querendis conſilijs plurimū
adiungat vite probitas: virtutum pre/
rogatiua: beniuolentie vſus. Quis eniꝫ
in ceno fontem requirat. Quis ex tur/
bida aqua potum petat. ¶ Jtaque vbi
iniuſticia: vbi intemperantia: vbi vi/
tiorum cōfuſio. Quid inde ſibi aliquis
hauriendum eſtimet. ¶ Quis vtilem
anime ſue iudicet quem videt inutilem
vite ſue. Quomodo poteſt iudicare cō
ſilio ſuperiorem quem videt inferiorem
moribus. ¶ Supra me debet eſſe cui me
committere volo vel paro. Aut quomo/
do idoneum eum putabo qui mihi dat
conſilium quod non dat ſibi. Et mihi
vacare credam qui ſibi non vacat.
¶ Tria autem ſunt a bono conſiliario
vitanda. ¶ Primo enim vitanda eſt fe/
ſtinantia ſubita. Prouer. xix. Qui feſti/
nus eſt pedibus offendet. Sen. Cōſilio in

digentē paſcit du𝔷 rōne animu𝔷 imbuēs
ꝓhibet eē precipitē. Socrates. Velox cō
ſiliū ſeq̄tur pnīa. Ideo i libro de duode-
cim ceſarib⁹. Aug. dicebat ꝙ feſtinatio ⁊
temeritas male in duce cōueniūt dicēs.
Satis celeriter fit qcqd bn̄ fit. Ideo etiā
dicit Varro: Impitie ſignū eſt qđ difficil
limū eſt exigere cito fieri. ¶ Scđo vitāda
eſt turbatio ſiue ira. q2 impedit ira aīu𝔷
ne poſſit cernere verū. Grego. i regiſtro.
Ira ſi ſemel mētē poſſidere cepit iuſtum
eſſe deputat qđ etiā crudeliter fit. Chryſ.
Nō pōt pacifice loqui qui cor habet tur-
batum. Ideo dixit Socrates: ꝙ in conſi
lio duo maxime ſunt cōtraria. ſ. feſtina-
tio ⁊ ira. ¶ Tertio vitāda eſt crudelitas
nimia. Sepe eni𝔷 ꝯtingit ꝙ illi qui dant
cōſilia crudelia cōtra alios: ꝙ ſuper eos
deuoluūtur. Eccl. xxvij. Facienti cōſiliu𝔷
nequiſſimū ſup eū deuolueſ: ⁊ nō cogno
ſcet vnde adueniat illi. Refert Oroſius
ꝙ dum Valerius tyrānus multos inno
centes dānaret pirus argētarius volens
ſibi placere taurū ereū fecit: cui ex latere
ianuā cōpoſuit: per qua𝔷 dānati poſſent
includi. deditq3 eū tyrāno vt quos exo-
ſos haberet ignib⁹ ſuppoſitis introclu-
deret: ⁊ cum gemitus emitterent non ge
mitus hoīs ſed mugit⁹ pecudis viderē-
tur. Sed tyrānus factu𝔷 tā crudele exe-
crans dixit vt prim⁹ intraret: vt ſic qua-
liter per eos tauri mugitū emitteret ſci
re poſſet: ⁊ ſic eū incluſit ⁊ puniuit. Xp̄s
igiſ fuit verus ꝯſiliarius: q2 in ipſo fuit
ſapiētia ⁊ iuſtitia. Hiere. xxiij. Regnabit
rex ⁊ ſapiēs erit ⁊ faciet iudiciu𝔷 ⁊ iuſti-
tiam in terra. Fuit in eo vite inocētia. i.
Pet. ij. Peccatū nō fecit nec inuētus eſt
dolus in ore eius. Fuit in examinando
maturitas. Joan. v. Sicut audio. i. ſicut
examino ſic iudico ⁊c̄. Fuit in iudicādo
magna tranqllitas. Sap. xij. Tu aūt do-
minator virtutis cū trāqllitate iudicas:
Fuit i parcēdo magna pietas. Mat. ix.
Miſericordiā volo ⁊ nō ſacrificiū. ¶ Se
cūdo ponit magna ſapiētia ex pte xp̄i cū
rn̄det. Niſi qs natus fuerit denuo ⁊c̄. Cir
ca qđ notādu𝔷 ꝙ triplex eſt natiuitas. ſ.
naturalis: ſpūalis: ⁊ celeſtis. ¶ Hō igiſ q
eſt natus natiuitate nāli nō pōt itrare in
regnū dei niſi iteꝝ naſcaſ natiuitate ſpi

ritualī que fit in baptiſmo. Quātūcunq3
etiā ſit renat⁹ natiuitate ſpūali: adhuc nō
intrare nō poterit in regnū celoꝝ niſi ite-
rum naſcaſ natiuitate tertia. ſ. natiuita-
te celeſti q̄ fit in morte cuiuſlibet ſci viri.
¶ Prima natiuitas eſt hoī ad humilita-
tem. Scđa ad iuſtificationem. Tertia ad
btitudinē. Puer qdē naſcens natiuitate
carnali tria facit que ſunt nobis ad hu-
militatis exēplū. ¶ Primū eſt q2 non na
ſcit ridēdo ſed flendo. Sap. vij. Primu𝔷
vocē ſimile𝔷 oīb⁹ emiſi plorās. Augu. de
ciui. dei. Puer qui naſciſ a ploratu inci-
pit. neſciēs ꝓphetizat qd maloꝝ paſſur⁹
ſit. Solū qū nat⁹ eſt riſiſſe ferūt zoroaſtē.
⁊ tn̄ ille riſus mōſtruoſus parū ꝓfuit ſi-
bi. Fuit eni𝔷 inuētor artiū magicarū. Et
cū eēt rex brytānoꝝ a nino rege aſſyrioꝝ
interfect⁹ eſt in bello. Hiero. etiā dicit ad
tiraſiū ꝙ dn̄s fleuit qñ lazarū ſuſcitauit
ex eo ꝙ amicū chariſſimum ꝓpter alios
ſaluādos ad hoſtilē vitā reuocare ſieri
cogebaſ. Vn̄ etiā apud multos eſt ꝯſue-
tudo vt dicit Solinus: ꝙ qū puer naſcit
a parētib⁹ ⁊ ꝓpinqs defleſ. Qū vo quis
moriſ ad tumulū cū tripudio deportaſ.
¶ Scđm eſt ꝙ puer more beſtiaꝝ. ſ. cur-
uus ⁊ q̄ſi i q̄ttuor pedib⁹ naſciſ. ad inuē
dum ꝙ cōparat⁹ eſt iumētis inſipientib⁹
⁊ ſimilis fact⁹ eſt illis. Propriu𝔷 eni𝔷 iu-
mēti eſt oculos ad terrā hr̄e. Et quātum
ad hoc beſtialis eſt auarus. Pſ. Oculos
ſuos ſta. decli. in ter. Propriū iumēti eſt
vna femina ꝯtētū nō eſſe. Et quantu𝔷 ad
hoc beſtialis eſt luxurioſus. Hiere. v. Eq
amatores i feminas ⁊ emiſſarij facti ſūt
vnuſqſq3 ad vxorē primi ſui hinniebat.
Propriū iumēti eſt nō regi rōne ſed ſeq̄
nature ſue ipetu. Et qn̄tū ad hoc beſtia-
lis eſt ſupbus qui dicit Sap. ij. Sit aūt
fortitudo noſtra lex iuſtitie ⁊c̄. ¶ Tertiū
eſt q2 mox puer manū ad os ponit ad in-
nuēdū ꝙ ad tantas deuenit miſerias p-
pter pctm̄ ore factū ꝑmoꝝ parētū. Nam
mulier peccauit ore per malā ſuaſionem
qñ. ſ. viro vt d̄ pomo comederet ꝑſuaſit.
Vir peccauit ore per fatuā excuſationē.
Vterq3 peccauit ore per illicitā comeſtio
ne𝔷. Multi aūt hodie ore ſuo taliter pec
cant: aut mala ꝯſilia dando: aut male ꝯ-
cuſando: aut nimis ſe ingurgitando.

¶ Scđa natiuitas eſt ſpūalis que fit i ba
ptiſmo vbi ſpūs ſcūs tenet locū pr̄is. aq
ſcificata tenet locū mr̄is. verbū eſt tanq̄
ſemē diuinū. De quo dicit Aug. Accedit
verbū ad elemētū ⁊ fit ſacramētū. Eph.
v. Mūdans lauacro aque in verbo vite.
In baptiſmo aūt puer ter in aqua mer-
gitur: ſiue ad repn̄tandū triduanā ſepul
turā. ſiue ad inuēdū ꝙ ſibi remittiſ pec-
catū originale: veniale: ⁊ mortale: ſiue ad
inuēdū ꝙ ibi tota trinitas opaſ. ſiue ad
inuēdū ꝙ in baptiſmo xp̄i tota trinitas
ſe manifeſtauit. ſ. pater in voce. fili⁹ i car
ne. ſpūs ſcūs in colūbe ſpecie. ¶ Tertia
natiuitas eſt celeſtis: qua ſci viri de vte-
ro matris eccleſie per morte𝔷 egredictes
in celo naſcūtur: ⁊ ideo mors ſanctoꝝ na
tale vocaſ. ¶ Ratio autē eſt: q2 infans in
vtero exiſtens dum ad debitū cōplemen
tum deuenerit de vtero exire appetit ex
eo ꝙ requirit ampliorē locū ad manen-
dum. vberiorē cibū ad veſcendū. liberio
rem aerē ad reſpirandū. ⁊ maiorē lucem
ad videndū. Similiter ⁊ ſci viri appetūt
in celo naſci: q2 ibi recipiēt ampliorē lo-
cum ad manendū. Modo eni𝔷 ſunt i lo
co arto: q2 tota terra reſpectu celi eſt qdā
punct⁹. De amplitudine aūt celi dicitur
Baruch. iij. O iſrael q̄ magna eſt dom⁹
dei ⁊c̄. Illa eni𝔷 dom⁹ infinitā h𝔷 ampli
tudinē. iō dr̄. q̄ magna ē domus dei ⁊c̄.
Infinitā lōgitudinē. iō ſubdiſ. Magn⁹
⁊ nō hn̄s finē. Infinitā altitudinē. iō ſub
diſ. Immēſus ⁊ excelſus. Eſt. n. lōgior q̄
oculus poſſit cōſpicē. Eſt latior q̄ auris
poſſit audire. Eſt altior q̄ cor valeat co-
gitare. i. Coꝛ. ij. Qđ oculus nō vidit nec
auris audiuit ⁊c̄. ¶ Scđo tunc recipient
vberiorē cibū ad veſcendū: q2 erūt in ꝑfe
cta ſatietate: que ſatietas erit cu𝔷 deſide-
rio ne ibi ſit faſtidium. Eccl. xxiiij. Qui
edunt me adhuc eſurient. Deſideriu𝔷 erit
cum ſatietate: ne ibi ſit pena. Pſ. Satia-
bor: cū apparuerit gloria tua. Et vtrūq3
cum ſecuritate erit: ne ibi ſit timor. Pro-
uerb. xv. Secura mens quaſi iuge cōui-
uiu𝔷. ¶ Tertio tunc recipiēt liberiorem
aerē ad reſpirandū. Modo eni𝔷 ſci viri
vix reſpirare pn̄t. ſ. multo dolore depreſ-
ſi. multo labore afflicti. multo timore an
xij. Job. x. Et ſi iuſtus fuero non leuabo

caput. ecce q̄to dolore depreſſus. Satu-
ratus afflictiōe. ecce q̄to labore afflict⁹.
Et miſeria. ecce q̄to timore ꝓſtrat⁹. Sed
tunc libere reſpirabūt q2 nullu𝔷 hēbunt
dolorē. Yſa. xxxv. Fugiet dolor ⁊ gemit⁹
Nullū laborē. Apoc. xiiij. Amodo ia𝔷 di
cit ſpūs vt requieſcāt a laborib⁹ ſuis. Nul-
lum timorē. Prouerb. i. Qui aūt me au-
dierit abſq3 timore quieſcet. ¶ Quarto
tūc habebūt maiorē lucē ad videndum.
Nam ſupra ſe habebūt deū tam lucidū.
Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit illā.
Infra ſe locū ta𝔷 luminoſu𝔷. Thob. xiij.
Luce ſplendida fulgebis. Intra ſe aīa𝔷
tam illuſtratā. Yſa. lviij. Implebit ſplen
dorib⁹ aīam tuā. Extra ſe corpus tā glo-
rificatum. Mat. xiij. Tūc iuſti fulgebūt
ſicut ſol in regno patris eoꝝ.

¶ Sermo tertius.

AMEN amen dico tibi: q2
qđ ſcimus loqui-
mur: ⁊ qđ vidim⁹ teſtamur: ⁊
teſtimoniū noſtrū nō accipi-
tis. Sicut dicit Hiero. ad heliodoꝝ. Grā
des materias igenia parua nō ſufferūt.
Nulla materia grandior ⁊ piculoſior q̄
loqui de ꝓfundo myſterio trinitatis. Di
cit enim Augu. in libro de trinitate. Vbi
queritur vnitas trinitatis patris ⁊ filij
⁊ ſpūs ſancti. Nec piculoſius alicubi er-
ratur: nec laborioſi⁹ aliqd queriſ: nec fru
ctuoſius aliquid inueniſ. Nos igiſ alta
ſapiētib⁹ relinquentes. humilia ⁊ plana
dicam⁹. In verbis igitur premiſſis tria
ponunſ. ſ. ¶ fides recta: ¶ teſtificatio vā:
¶ ⁊ ingratitudo humana. ¶ Eſt autē fi-
des recta vt credam⁹ ꝙ in deo ſit ꝑſona
rum pluralitas ⁊ eſſentie vnitas. Igitur
ꝑſonaꝝ pluralitas inſinuaſ ꝑ hoc ꝙ diſ
plurali. Qđ ſcimus loquimur: ⁊ qđ vidi
mus teſtamur. Vnitas eſſentie in hoc ꝙ
non dixit teſtimonia noſtra: ſed teſtimo-
niū noſtrū. Hoc igiſ veraciter eſt creden
dum ⁊ nō eſt aliqđ aliud inquirendum.
Bern. ad Eugeniū. Dicim⁹ tres ꝑſonas:
ſed nō ad ꝑiudicium vnitatis. Dicimus
vnū: ſed nō ad cōfuſionē trinitatis. Que
ris quō poſſit hoc eſſe. ſufficiat tibi cre-
dere ſic eſſe. ſcrutari hoc temeritatis eſt:
ſed credere pietatis. noſſe vita eſt ⁊ vita
eterna. Nihilomin⁹ tn̄ dr̄ā trinitas ⁊ in-

dici dua vnitas quadrupl'r oſtendi pōt.
¶ Primo ſcripturarū teſtimonijs. Et ta
libus teſtimonijs in qb⁹ error vł falſitas
nō pōt icidere. Tres.n. ſunt qui mentiri
vel falli non pñt.ſ. de⁹ qui eſt ipſa prima
⁊ ſūma veritas. Jo.xiiij. Ego ſum via ve
ritas ⁊ vita. Angelus qui oīa videt i ipa
veritate. Mat.xviij. Angeli eoꝝ ſemp vi
dent fa. pa. mei qui in celis eſt. Et ꝓphe
te qui receperūt influētiā ab ipſa prima
veritate.ij. Pet.i. Spū ſctō inſpirati: lo/
cuti ſunt ſci dei hoīes. Quāuis aūt pro/
phete potuiſſent fallē ⁊ falli inq̄ntū erāt
hoīes puri tñ nō inq̄ntū imediate a deo
fuerūt edocti. ¶ Pmo igiť oſtēdiť teſtio/
nio dei Gen.i. Faciam⁹ hoīem ad imagi/
nem ⁊ ſilitudinē noſtrā. Nō potuit autē
eſſe hoc vbū ad angelos: q: ipſi homies
nō ſunt. Qḋ igiť dī. faciam⁹. ⁊ ad nr̄am:
pluralitatē indicat pſonaꝝ: q: ſi ibi non
eſſet pluralitas in pſonis nō diceret fa/
ciam⁹: ſed faciā. nec nr̄az: ſed meaz. Qḋ
vo dī. ad imaginē ⁊ ſilitudinē: ptinet ad
vnitatē ſubſtātie. que.ſ. vnitas ſi nō eſſet
nō diceret ad imaginē: ſed ad imagines.
nec ad ſimilitudinē: ſed ad ſimilitudies
¶ Scḋo hoc oſtēdiť teſtionio angeloꝝ.
Nam ſicut habeť Yſa.vi. Angeli quoti/
die clamāt ⁊ dicūt. Sctūs ſctūs ſctūs do
min⁹ de⁹ exercituū. plena eſt oīs terra
gloria eius. ꝙ eniz ter dicunt ſctūs ſctūs
ſctūs: reſpicit trinitatez pſonaꝝ. ꝙ ſemel
dicūt dn̄s de⁹: reſpicit vnitatē ſubſtātie.
¶ Tertio hoc oſtendiť auctoritate ꝓphe
dicētis. Bn̄dicat nos de⁹ de⁹ nr̄ bn̄dicat
nos de⁹ ⁊c. In hoc ꝙ dī ter de⁹ oſtendiť
pſonaꝝ trinitas. In hoc ꝙ in ſingulari
ſubinferť. eū oſtendiť eſſentie vnitas. Et
q: apli eodē quo ⁊ ꝓphete ſpū: fuerūt in
ſpirati. Ideo etiā oſtēdiť aplica auctori
tate cū dī.i. Joā.v. Tres ſunt qui teſtio/
niū dant in celo: pr̄ vbuz. ⁊ ſpūs ſctūs. ⁊
hi tres vnū ſunt. ¶ Scḋo ipſa trinitas
⁊ vnitas oſtēdiť creaturaꝝ veſtigijs. Nō
eſt tñ aliq̄ creatura que ſibi valeat aſſimi
lari: q: nec vmbra aſſimilať corpi cui⁹ eſt
vmbra. nec veſtigiū pedi cuius eſt veſtigi
um. nec imago eius cuius eſt imago. Po
teſt tñ aliq̄ ſilitudo tenuis iueniri: ⁊ hoc
in creaturis ſupiorib⁹: medijs: ⁊ iferiori/
bus. ¶ In creaturis ſupiorib⁹: ſic i ſole.

Nam ſm Aug. tria in ſole ꝯſideranť.ſ. q
eſt. ⁊ ꝙ lucet. ⁊ ꝙ calet.i. ſubſtātia ſolis,
radi⁹. ⁊ calor. Radius ergo de ſole naſci
tur: q: fili⁹ de pr̄e generať. Calor ab vtro
qꝫ ꝓgrediť: q: ſpūs ſctūs ab vtroqꝫ ſpira
tur. Ipſe aūt ſol a nullo ꝓcedit: q: pr̄ nō
eſt fact⁹ nec creat⁹ nec genit⁹ nec ꝓcedēs.
⁊ oīa tria ſunt vn⁹ ſol: q: oēs tres pſone
ſūt vnus deus. ¶ Scḋo inueniť in crea
turis iferiorib⁹: ſicut i elemēto aq̄. Fons
eniz generat riuū. ſic pater generat filiū
fons ⁊ riuus faciūt ſtagnū: ſic pater ⁊ fi/
lius ſpirāt ſpūm ſctm̄. Fons aūt a nullo
ꝓcedit: q: pater a nullo exiſtit: ⁊ tñ i fon
te riuo ⁊ ſtagno eſt eadē aqua: q: in pr̄e
filio ⁊ ſpū ſctō eſt eadez ſubſtātia. ¶ Ter
tio iueniť in creaturis medijs: ſic i hoīe.
Iſtud oſtēdit Aug. in li. de trinitate di
cens. Mens ⁊ noticia ei⁹ ⁊ amor tria q̄
daz ſūt. Mens.n. nouit ſe ⁊ amat ſe: nec
eim poſſet ſe amare niſi ſe noſcēt. ipa aūt
mēs eſt q̄ſi parens. noticia eius q̄ſi ples.
terti⁹ eſt amor qui de ipſa mēte ⁊ noticia
ꝓcedit dū mēs cognoſcens ſe diligit ſe.
nō eniz poſſet ſe diligē niſi ſe cognoſcēt.
¶ Tertio ipſa trinitas ⁊ vnitas demon/
ſtrať oſtēſis figuris. ¶ Quarū vna poni
tur Gen̄.xviij. vbi abrahā vidit tres viros
⁊ vnū adorauit. Ubi ſm Glo. trinitatis ⁊
vnitatis myſteriū declarať. ¶ Scḋa figu
ra poniť Gen̄.xl. vbi dī ꝙ pincerna regis
pharaonis vidit tres ꝓpagines in vna
vite: per qḋ ſignificanť tres pſone in vna
deitate. ¶ Tertia figura poniť Dan.v.
vbi dī ꝙ apparuerūt tres digiti q̄ſi ma
nus hoīs ſcribētis appēdit. numerauit.
⁊ diuiſit. Manus iſta eſt ipſe deus q oīa
creauit. In qua manu ſunt tres digiti.i.
tres pſone. de qbus dī Yſa.xl. Quis ap
pēdit molē terre tribus digitis. Quātus
igiť oēs iſti tres digiti hēant appēdere
numerare ⁊ diuidere. pater tñ per ſuam
potētiā oīa appēdit.i. portat ⁊ cuſtodit.
Fili⁹ per ſuā ſapiētiā oīa numerat.i. co
gnoſcit ⁊ iueſtigat. Spūs ſctūs per ſuā
bonitatē oīa diuidit.i. per dona ſua oī
bus diſtribuit. ¶ Quarto ipſa trinitas
⁊ vnitas demōſtratur oſtēſis miraculis.
Quoꝝ tria tm̄ ponamus. ¶ Legiť in hi
ſtoria ſcolaſtica. Et Euſebius idez teſtať
ꝙ circa natiuitatē xp̄i tres ſoles i oriēte

apparuerūt. qui paulatim ad ſe appro/
pinquātes in vnū ſolē redacti ſunt. per
qḋ figurabať ꝙ cognitio trinitatis ⁊ vni
us dei toti iminebat orbi. ¶ Scḋm mira/
culū eſt qḋ narrat eutropius. Cū.n. qdaz
ſacerdos arrianus quēdaz baptizaret. ⁊
formā trinitatis mutaret dicēs. Baptizo
te in noīe pr̄is cuz filio in ſpū ſctō. volēs
ex hoc oſtendere filiū ⁊ ſpūm ſctm̄ patri
equalē non eſſe. ſubito aqua diſparuit ⁊
baptizandus ad ecclīam catholicā ꝯfu
git. ¶ Tertiū miraculū eſt qḋ narrat Si/
gibertus: ⁊ in quadā chronica legiť. Cū
eniz intra gallias arriana heresis pullu
laret: que filiū ⁊ ſpūm ſanctū minores pa
tre affirmat: vnitas ſubſtantie triū perſo
narū euidēti miraculo demōſtrabatur.
Nam circa annos dn̄i q̄ngētos q̄nq̄gin/
ta: in vrbe vaſacenſi. Dūm epūs eiuſdem
vrbis miſſaz celebraret: vidit tres guttas
clariſſimas equalis magnitudinis de ce
lo ſup altare emiſſas. que ſibi paulatim
appropiquātes vnā gēmā pulcherrimā
effecerūt: quā cuz in medio cuiuſdā cru/
cis auree poſuiſſet alie gēme q̄ ibi erant
tantā excellentiā eius nō ferētes ſubito
ceciderūt. Immūdis aūt hoībus terribi
lis videbať ⁊ obſcura. Mundis autez ⁊
pijs amabilis ⁊ clara. Infirmis multis
dabat ſanitatē: ⁊ adorātibus ipſaz crucē
augebat virtutez. ¶ Scḋo in vbis pmiſ/
ſis poniť certificatio vera: cuz diciť. Qḋ
ſcimus loq̄mur: ⁊ qḋ vidimus teſtamur.
In hoc aūt qḋ dī: qḋ ſcimus loq̄mur. dat
nobis itelligere ꝙ de eo loq̄ vel teſtifi/
cari nihil debemus niſi aut qḋ per diui/
nam ſcripturā ſcimus: aut qḋ per dei re
uelationē cognoſcimus. alr̄ eniz pɩ̄culū
nobis eſſet ſi ea vellemus curioſe ingrē:
que noſtrū intellectū excedunt. Et iſtud
oſtēditur per tria exēpla. ¶ Primū eſt
qḋ legiť in apocriphis Eſdre. Cuz enim
ipſe eſdras miraret cur mali ſic florerēt
⁊ boni deprimerenť: necnō ⁊ alia q̄dam
ſecreta dei vellet inquirere nec rationez
poſſet inuenire. Angelus ſibi apparens
dixit. Si vales flāmā ignis pōdera. mē/
ſura flatū venti: ⁊ diē pteritā reuoca. Ac
ſi dicat. Si ea que tecū ſunt nō vales cō/
prehendere: quō ad ea que ſupra te ſunt
valebis attingere. ¶ Scḋm exemplū eſt

qḋ ponit rabbi moyſes. Ait eniz ꝙ thal/
mutiſte dixerunt ꝙ quicūqꝫ poſuerit in/
geniū ſuū circa q̄ttuor recipiet ꝯfuſionē
q̄ſi.ſ. vult ſcire quid eſt in ſūmo. qḋ eſt in
imo. ⁊ quid fuit in primo. ⁊ quid erit in
vltimo. Sūmū ⁊ primū vocat ipſuz deuz
inq̄ntū eſt principiū oīuz. Imū aūt ⁊ vl/
timū inq̄ntū eſt finis oīuz. ⁊ hoc nō debe
mus curioſe inueſtigare. Ea vo que ſunt
inter primū ⁊ vltimū.i. diuinos effectus
poſſumus inquirere vt ex his poſſimus
ipſuz intelligere ⁊ eū laudare. ¶ Tertiū
exēplū eſt in btō Auguſtino. Eo eniz tpe
quo librū de trinitate cōponebat cuz per
littus maris ſocijs a longe ſequentibus
quedā de trinitate meditādo diſcurrēt:
puerū quēdā in littore maris iuenit. qui
cuz quodā cocleari argenteo in quādaz
quā fecerat foueā aquā de mari effunde
bat dicens ſe totū velle mare in illaz fo/
ueā ſic haurire. Cui Aug. in riſuz ꝓuo/
catus ait. Quō fili hoc facere poſſes cuz
mare ſit magnū. coclear modicuz. fouea
parua. Et ille. Facilius eſt hoc mihi agē
q̄ tibi qḋ cogitas adimplere. Cogitas eim
in libro tuo myſteriū trinitatis compre/
hendere cum liber tuus ſit parua fouea
ad recipiēdū. īgeniū tuū paruū coclear
ad inquirendū ⁊ trinitas ipſa imēſum
pelagus ad exhauriendū. Statiqꝫ puer
diſparuit. ⁊ Augu. deo grās agens q̄ ſit
verū qḋ puer dixerat cognouit. ¶ Ter/
tio ponitur magna ingratitudo huma/
na cum dicitur. Et teſtimoniuz noſtruz
non accipitis. Pater eniz ⁊ filius ⁊ ſpiri
tus ſanctus fidem trinitatis nos docue
runt: ⁊ ideo eoꝝ teſtimoniuz fideliter eſt
admittendum. Maxime autem xp̄s hāc
fidem nos docuit dicens Mat. vlti. Ba
ptizantes eos in nomine patris ⁊ filij ⁊
ſpiritus ſancti. Iſta autem fides ⁊ con/
feſſio ſi eam deuote receperimus maxie
ad tria valet. ¶ Primo ad demonuz ex/
pulſionem. qḋ ſignificatur in quodaz fi/
deli notario apḋ ꝯſtātinopoliz. De q̄ le/
giť ꝙ cū q̄dā mag⁹ ad quēdā locū eū du/
xiſſet vbi mltitudo dmonū reſidebat. vn⁹
eoꝝ i throno ſedēs iterrogauit eū ſi ſu⁹
eē vellet. At ille ſignauit ſe dicēs. Ego ſū
ſu⁹ ſctē trinitatis. Audito aūt noīe trini
tatis ⁊ viſo ſigno crucis oēs dmōes aufu

gerũt.Cũ igiť ad eccliaʒ ſcẽ ſophie fuiſ
ſet imago xpĩ que ibi erat oculos ad ip/
ſum quocũqʒ p eccleſiã pgeret ꝯuerte/
bat.Ac ſi ipſo facto diceret ſibi xpꝰ quia
cõfeſſus me fuiſti corã demonibus i ter/
ris:ꝛ ego te ꝯfitebor corã patre meo i ce
lis.¶ Scõo valet ad tribulationũ ppul
ſatõnẽ.Nã ſicut ait Jo. Dama.li.iij.Cũ
apud ꝯſtãtinopolim peſtilentia grauis
eẽt:quidã puer ð medio ppli in celũ ra
ptus canticũ ſcẽ trinitatis.ſ. ſcẽ deus
ſcẽ fortis ſcẽ ꝛ imortalis ꝛ miſericors
ſaluator miſerere nobis: ab angelis eſt
edoctus.Qui cũ rediẽs corã pplo decã/
taſſet:mox ois peſtilẽtia ẽ fugata.¶ Ter
tio valʒ ad maloꝝ ꝯfutationẽ ꝛ ꝯuerſio
nẽ.Sicut.n.refert Boniſo in libro quem
ſcripſit ad comitiſſam Mechtildã.Cum
epꝯs Eburgdunenſ ſimoniacus eẽt ꝛ oẽs
teſtes pecunia corrupiſſet quidã legatus
vir ſcũs eiꝯ peepit vt verſum ſcẽ trinita
tis.ſ.Gl̃ia patri ꝛ filio ꝛ ſpũi ſcõ.diceret
rogans deũ vt ſi ſimoniacus eẽt:ſpm ſã
ctũ cui iniuriã fecerat noiare nõ poſſet
qð ꝛ factũ ẽ.Et ſic ille deprehẽſus pctm
ſuũ humiliť cõfeſſus fuit ꝛ pniam egit.
Jllũ aũt verſuʒ.ſ.Gl̃ia patri ꝛ filio ꝛ ſpi
ritui ſcõ ꝛc.ſynodus nicena edidit. Sʒ
ſcũs Hieronymus in fine pſalmorũ:ipm
decantãdũ inſtituit.

¶ Dominica prima poſt feſtũ trini
tatis Sermo primus.

HOmo quidam
erat diues ꝛ induebať pur
pura ꝛ byſſo ꝛc. Luce.xvi.
Sepe dñs illud qð docebat verbo: poſt/
modũ ꝯfirmabat exẽplo.Supius qdem
ab appetitu diuitiarũ hoies retraxerat
ꝛ ad faciendum elemoſynas iducebat.
Phariſei aũt qui erãt auari euʒ deride/
bãt.Jõ iſtud exẽplũ ꝯtra eos adduxit vbi
verificabať qð dť Mat.vij. ꝙ lata ẽ via
que ducit ad pditionẽ:ꝛ arta ẽ via q̃ du
cit ad vitã.Diues qdẽ iuit p viã lataʒ:ꝛ
iõ pditionẽ incurrit.Lazarus p viã artã
ꝛ iõ vitam inuenit.Scðm Aug. Status
hominis tripľr ꝯſiderať.ſcʒ in vita. in
morte ꝛ poſt mortẽ.Quãtũ igiť ad iſtuʒ
triplicẽ ſtatũ deſcribiť hic diues ꝛ paup
b.Prio.n.oſſditur ꝙ ſtatus diuitis i vi/
ta fuit valde glorioſus qꝛ fuit in magnis
diuitijs.delitijs ꝛ honoribus.¶ Primo
igiť fuit in magnis diuitijs. Eẽ aũt di/
uitẽ non ẽ culpabile.Deus.n. diuites ꝛ
potẽtes nõ abijcit:cũ ipſe ſit diues ꝛ po/
tens vt dť Job.xxxvi. Et multi ſancti
diuites fuerunt qui deo placuerũt.ſicut
Abrahã ꝛ ceteri patriarche. Sed notan
dum ꝙ circa diuitias quattuor mõis q
culpam incidere poteſt.aut auare retiñ
do.aut indebite expẽdẽdo.aut nimis a
dẽter amãdo.aut iniuſte acquirẽdo. Et
quantũ ad iſtos quattuor modos qua/
tuor diuites reprehẽſibiles in euãgelio i
uenimus.Et ſaltem cum his tribus pri
mis iſte diues rephẽſibilis fuiſſe videť.
¶ Primus diues fuit qui auare retine
bat:ille.ſ.qui dixit Luc.xij. Anima mea
habes multa bona poſita i annos plu
mos ꝛc. Talis erat iſte diues qui auare
ſibi oia retinebat ꝛ nihil mẽdico cõcet
volebat. Legiť ꝙ cũ alexãder per quãdã
ſiluã pergeret ꝛ ipſe cum ſuo exercitu fe
re ſiti deficeret:quidã p magno munere
ciphũ aque ſibi dedit quẽ ille priꝰ effũ
di mandauit. Noluit enim ſolus bibere
poſtquã ſuis militibus nõ potuit cõmu
nicare. Econtra dicit auarus Eccle.i.
Jnueni requiẽ mihi:ꝛ nũc mãducabo d
bonis meis ſolus.¶ Secũdus diues fuit
qui vane expẽdebat.filius.ſ.pdigus q
acceptam ſubſtãtiã in vanitatibus con
ſumpſit.vt habeť Luce.xv. Talis fuit
iſte diues qui expẽdebat in veſtibus glo
rioſis ꝛ epulis delicatis. Et tamen ſicut
dicit Chriſoſtomus. Deus diſpẽſatores
diuitiaꝝ ſuarũ nos eẽ voluit:nõ dños.
Per quod pʒ ꝙ diuitie non ſunt noſtre
pprie ſʒ nobis accõmodate.ꝛ iõ nõ de
bemus eas expendere ad noſtram volu
ptatẽ ſʒ ad pauperũ neceſſitatẽ. Q̃ aũt
non ſunt noſtre pprie pʒ in morte. Sicut
canis duos homines ſequitur: cuius ſit
ignorať:ſʒ cum ab inuicẽ ſeparantur ca
nis dominũ ſuũ ſequiť. Quaſi duo pſo
ne ſunt homo ꝛ mũdus.ſʒ cuius diuitie
ſint hominis an mũdi nõ videť.ſʒ i mor
te diuitie remanẽt in mũdo:ꝛ homo nu
dus recedit a mũdo.¶ Tertius diues fu
it ille qui nimis diligebat diuitias.ille.ſ.
cui dixit dñs Luce.xviij. Omnia que ha

bes vẽde ꝛ da pauperibus ꝛc. Et ſequiť
His auditis contriſtatus ẽ qꝛ diues erat
valde. Talis iſte diues fuit qui diuitias
nimis amauit. Contra tales dť.i. Thi/
mo.vi. Qui volũt diuites fieri incidũt i
tentatões ꝛ laqueũ dyaboli.ꝛ deſideria
multa ꝛ inutilia ꝛ nociua que mergunt
hominẽ in interitũ. Et ideo nos potius
eas mergere debemus. Sicut refert Hie
ro.de Crate thebano philoſopho. Qui
collecto magno auri pondere in mare
piecit dicẽs:abite male cupiditates in
pfundum:ego vos mergaʒ ne ipſe mer/
gar a vobis.¶ Quartus diues fuit qui
iniuſte acquirebat.iſte fuit villicus iniq
tatis qui de bonis dñi ſui ditatus fuit:
vt hꝫ Luce.xvi. Cõtra tales dicit Augu.
Res quã capis muſcipula ẽ.dũ capis ca
peris.tenes alienũ:teneris a dyabolo.
Jdeo dť Oſee.vij. Factus ẽ effraiʒ quaſi
columba ſeducta nõ habẽs cor. Bñ dicit
ſeducta;qꝛ cũ auarus granum aliene ſub
ſtãtie vult capere a laqueo dyaboli capi
tur. Et bene nõ habẽs cor:qꝛ auarus nõ
hʒ cor in corpore ſed in arca.¶ Secũdo
iſte diues fuit in magnis honoribus:qꝛ i
duebatur purpura ad oſtẽtationẽ: ꝛ byſ
ſo ad delectationẽ. Nõ deberet tñ hõ de
veſtibus gloriari reſpiciẽdo ad pctm ſu/
um:ad ſubiectum ſuũ ꝛ ad finem ſuum.
Peccatũ.n.fuit cã veſtiũ: qꝛ homo ante
peccatum nudus erat nec veſte indige/
bat qꝛ indutus erat veſte innocẽtie ꝛ de
core. Videmus.n.ꝙ ſol non indiget ve
ſtimẽto:qꝛ indutus ẽ ſuo ſplendore.ps.
Amictus lumine ſicut veſtimẽto. Nec li
lium qꝛ indutũ ẽ cãdore. Mat.vi. Conſi/
derate lilia agri ꝛc. Et ſequiť. Nec ſalo/
mon in omni gloria ſua coopertus ẽ ſicut
vnum ex iſtis. Nec ager:qꝛ idutus ẽ ſuo
virore. Luce.xij. Si autem fenũ agri qð
hodie ẽ ꝛ cras in clibanũ mittiť:deus ſic
veſtit ꝛc. Homo enim nõ indigebat ante
peccatũ veſtimẽto:qꝛ preſupponẽdo ꝙ
creatus fuit in gloria:ipſe inſtar ſolis in
dutus erat luce gratie. Jnſtar lilij cãdo
re innocẽtie. Jnſtar agri virore virtutũ.
Sed pdita innocẽtia aduenit verecun/
dia ꝛ tũc deus homini veſtes pelliceas
fecit. Hõ quidẽ per peccatũ fuerat vul/
neratus excecatus ꝛ in furto dephẽſus.
ꝛ ideo tanꝙ̃ vulnerato ligaturaʒ adhi/
buit.tãquam excecato velamẽ appoſuit
ꝛ tãquã furi cauterium impſſit. Tale eſt
igitur de pulchritudine veſtiũ gl̃iari q̃/
le eſſet ſi aliquis vulneratus gl̃iaretur ð
eo ꝙ hʒ ligamẽ ſericũ. vel excecatus de
eo ꝙ habet velamẽ deauratũ. vel fur de
eo ꝙ hʒ pulchrum cauterium. Bernar.
Qui gl̃iatur de veſte ſimilis ẽ furi q de
cauterio gloriať.¶ Scõo nõ dʒ hõ gl̃iari
de veſtibus reſpiciẽdo ad ſubiectũ ſuuʒ
Hõ quidẽ ẽ tãquã pomũ in quo ſũt tria.
ſcʒ cortex exterior.ſubſtãtia media.ꝛ gra
num interius. Per corticẽ exteriorẽ itel
ligitur hitus exterior. Sicut .n. cortex
pomi ẽ alba ꝛ rubea:ſicut hõ in diuerſis
coloribus veſtiũ delectať ꝛ gloriať. Per
ſubſtantiã pomi intelligiť ipſum corpus
per granũ interius intelligiť aĩa. Unde
ꝛ vulgariter ipſuʒ granũ anima pomi
vocať. Stultus aũt eẽt ille qui totũ po/
mũ alteri daret.ꝛ ſibi ſolã corticẽ retine
ret. Tales ſunt vanagl̃ioſi qui dant dya
bolo corpus ꝛ aĩam.ꝛ ſibi tm̃ retinẽt ve/
ſtimẽtoꝝ vanaʒ gloriã. Sʒ aliqñ accidit
ꝙ hõ pomũ excoriãs corticẽ pijcit. ſub/
ſtãtiã comedit ꝛ granũ diſpgit. Sic ẽ ẽt
qñ hõ ſuperbus moriť veſtibus denuda
tur.caro a vermibus comediť ꝛ aĩa per
diuerſas penas diſpgit.¶ Tertio nõ dʒ
homo in veſtibus gloriari reſpiciendo
ad finẽ ſuũ. Qui.n.induebatur veſtimẽ
to purpureo cito induet ſaco viliſſimo.
Job.xvi. Saccum ꝯſui ſup cutem meaʒ
Qui induebať molli byſſino cito indue
tur aſpero cilicio.ps. Poſui veſtimẽtuʒ
meũ cilicĩ ꝛc. Qui capitia tunicaꝝ ſuaꝝ
ornabat fixis hinc in de margaritis: cito
deuorať a vermibus infinitis. Job.xxx.
Qui me comedũt.ſ. vermes nõ dormi/
unt a multitudine eoꝝ ꝯſumiť veſtimen
tum meũ.i.corpus meũ.ꝛ quaſi capitio
tunice ſuccĩxerũt me.¶ Tertio iſte diues
fuit in magnis delitijs.quod notať cũ
dť. Epulabať quotidie ſplendide. Eius
eẽm ꝯuiuia fuerunt lauta:iõ dť epulaba
tur. Epule.n.ab opulentia ſunt dicte: ꝛ
talia ꝯuiuia ducũt ad ĩopiam. Prouer.
xxi. Qui diligit epulas in egeſtate erit.
Fuerũt ꝯtinua iõ dť quotidie. Et talia
pdere faciũt tẽperãtiam. Prouer.xxiij.

Noli eē in ꝯuiuijs peccatorū vel potato/
rum. Fuerunt nimis delicata iō dr̄ ſplē
dide. Et talia generant luxuriā. Grego.
Celebrari ꝯuiuia ſine culpa vix pñt be
ne. n. ſemper epulas comitat̄ voluptas.
Nā dū corpus i refectōis delectatōe re/
ſoluit̄: cor ad inane gaudiū relaxat̄. Sta/
tus aūt paupis fuit ſtatui diuitis oīno
ꝯtrari⁹. Ille. n. fuit in diuitiarū vberta/
te: hic in extrema pauptate. Ille purpu
ra ⁊ byſſo amict⁹: iſte vlceribus circūda/
tus. Ille abūdabat delitijs: iſte īdigebat
micis. Et ex his patiebat̄ grauē tētatōez
cordis. Iſta. n. tria patiebat̄. ſ. extremaz
pauptatē. vlceroſaz infirmitatem. ⁊ gra
uē tentatōem. Et tñ quodlibet iſtoꝝ a d
penā ſibi ſufficiebat. aut pauptas ſine i/
firmitate. aut infirmitas ſine pauptate.
aut grauis tētatio ſine vtroqz. Iſta tria
tāgit Aug. dicēs. Quātus putamus fra
tres chariſſimi tūc i corde pauperis tu/
multus tētatōnis fuit: cui certe poterat
ad penā ſufficere pauptas vel egritudo
ſz vt pbaret̄ amplius ſimul hūc ⁊ paup
tas ⁊ egritudo tabeſcit. Iō. Quātas hūc
egenū ⁊ vulneribus obſeſſuz tētatōes cre
ditis i ſua cogitatōe tolleraſſe cum ipſe
egeret pane ⁊ nō hērēt ēt ſalutē atqz aū
ſe diuitē cerneret ſalutē ⁊ diuitias habe
re cū voluptate. Lazarus. n. erat aurum
dei. margarita dei. ⁊ ſtella dei. Ut ergo
pbaret̄ poſitū ē illud aurū in cāpo pau
pertatis ⁊ nō potuit corrūpi. Poſita eſt
iſta margarita in ſterquilinio vlceroſe i
firmitatis ⁊ nō potuit infici. Poſita eſt
iſta ſtella in nebula tētatōis ⁊ nō potuit
obſcurari. Sz mō extractū ē iſtud aurū
de camino ⁊ poſitū ē in celeſti theſauro.
Leuata ē margarita d ſterquilinio: ⁊ po
ſita eſt in regis ornamēto. Purgata ē
ſtella ab oī nebula ⁊ data ē nobis i exē/
plo. Poſito ſtatu vtriuſqz in vita ponit̄
ſtatus vtriuſqz i morte. Uterqz quidem
ē mortuu⁹ ⁊ raptus ſz differēter. Diues
quidē ē mortuus triplici morte. ſ. morte
culpe dū eēt in mūdo qua ſepat̄ anima
a deo. Morte nature qua ſeparatur aīa a
corpe ꝓprio. Et morte gehēne qua ſepat̄
aīa a viſione dei ⁊ beatoꝝ ꝯſortio. Laza
rus aūt mortuus ē vnica morte. ſ. natu/
re. Fuit aūt viuus ⁊ in mūdo p grām. ⁊
nō viuit corā deo p gr̄iam. Uterqz aūt fu
it de hoc mūdo raptus ſz differēter. Nā
lazarus in ſinū abrahe ab angelis ē por
tatus. Iſta aūt portatio ab angelis facta
in tutamentū cuſtodie. ps. Angelis ſuis
deus mādauit de te. In ſignū reuerētie
ſicut epī i manibus portant̄ qñ itroniza
tur. ps. In manibus portabūt te. Et in ſi
gnū letitie. Chriſ. Sufficiebat ad portā
dū pauperē vnus angelus. Sz ꝓpterea
plures venīūt vt choꝝ letitie faciāt. Di
ues. n. tāquā diaboli pochian⁹ ad cimi
teriū infernale a demonibus ē deduct⁹
⁊ ibi ſepultus. De qua ſepultura dr̄ hie
re. xxij. Sepultura aſini ſepelief. Sepul
tura aſini talis ē: qr excoriat̄. ⁊ pellis a
dño poſſidet̄: carnes a canibus lacerant̄
oſſa pluuijs ⁊ grādinibus relinquūtur.
Sic qñ aliquis diues iniquus moritur
parētes poſſidēt ſubſtātiā terrenā: vermes
lacerāt carnē ſuā. Supplicia infernalia
torquēt aīam ſuā: q̄ naturaz oſſis hēt
qr ꝯſumi nūquā poterit. Eccl. x. Cū mo
tur hō hēditabit ſpētes. ſ. īfernales qui
ad aīam. ⁊ beſtias. i. pentes vaſtātes ter
renā ſubſtātiā. Beſtia. n. quaſi vaſtatrix.
Et vmes corrodētes carnē ꝓpriā. Ter
tio videdū ē de ſtatu vtriuſqz poſt mor
tē q valde ē diſſimilis: qr diues ē i tormē
tis ⁊ paup i loco gētis. vñ dr̄. Eleuās aūt
diues oculos ſuos cū eēt in tormētis.
Dr̄ aūt tormētū quaſi torquēs mētē. Tor
quebat̄ aūt diues de glīa lazari quā vi
debat: ⁊ de ſua pena quā ſentiebat: ⁊ de
īpoſſibilitate remedij ꝓ quo deſpabat.
ps. Pctōr videbit ⁊ iraſcet̄ quoad ſpm̄
Dētibus ſuis fremet ⁊ tabeſcet: quo ad
ſcōm. Deſideriū pctōꝝ pibit: quo ad ter
tiū. Paup aūt erat in loco gētis. ſ. ſinu
abrahe. Dr̄ aūt ſinus abrahe locus ſu
perior inferni habēs aliquātā lucem. Et
dicit̄ ſinus ꝓpter quietē ⁊ trāqllitatem
ſicut ſinū maris dicimus locū a vētis ⁊
tēpeſtatibus quietū. Et dicitur a ſinu ſi
nis: quia a ventis ſinitur eē quietus.
vel quia ſinimur eē tuti in tranquilli
tate a tempeſtate. Abrahe autem ſinus
dicitur eo qꝛ abraham fuit prima viam
dedi: ⁊ primus aperte predicauit fidem
vnius dei.

¶ Sermo ſecundus.

Homo quidā erat diues ⁊c. Uerificatū eſt
in iſtis duobus qđ dr̄ Pro/
uer. xxij. Diues ⁊ paup ob/
uiauerūt ſibi. ⁊ vtriuſqz opator eſt dñs.
Dū diues egrediēs pauperē ante ianuā
inueniebat ⁊ paup diuitē egrediētē ⁊ re/
gredientē ſepe videbat. quodāmō ſibi
obuiabāt. ſed de vtroqz ē dñs mira iudi
cia opatus. qr diues ad extremā venit in
opiā ⁊ paup ad oīum bonoꝝ abūdātiā.
Deſcribens aūt dñs iſtius diuitis vitaz
mox adiūxit eius penā vt oēs ꝯſiderātes
eius penā nō imitarent̄ vitā. ¶ Primo er/
go deſcribit eius vitā culpabilē cū dicit:
Hō quidā erat diues. ¶ Scđo eius penā
horribilē: cū ſubdit. Mortuus ē aūt di/
ues. ¶ Circa primū notādū qꝛ pctm̄ di/
uitis fuit quadruplex. ſ. auaritia. vana
gloria. gula. ⁊ immiſericordia. ¶ Auaritia
eius notat̄ cū dr̄. Hō quidā erat diues.
Nō dicit̄ aūt diues qr diuitias hēbat. ſz
qr auare retinebat ⁊ illicite expēdebat. ⁊
ideo nō noiat̄ tāquā ſi a deo nō cogno/
ſcat̄. iō caret noie qui deū noluit cogno/
ſcere i paupere: qui dic̄ Mat. xxv. Quā/
diu vni ex minimis meis nō feciſtis. Hic
ē qꝛ virgines fatue: qr nō hūerāt oleum
miſericordie a deo nō fuerunt cognite.
Mat. xxv. Amē dico vobis neſcio vos.
Sunt aūt alie tres rōnes quare xp̄s no/
mē diuitis nō poſuit ⁊ nomē paupis di
xit. ¶ Una rō ē qr nomen ē qđ ſignificat
ſubſtātiā cū qualitate ⁊ caſu. Iſte diues
pdiderat ſubſtātiā. i. verū eē grē ⁊ glie.
Retinebat aūt qualitatē diuitiaꝝ ⁊ tādē
incurrit caſum penaꝝ. qr igit̄ verū eē p/
didit. iō nō dz noiari noie ꝓprio. qr vero
qualitatē diuitiaꝝ retinuerat: ab ipis di
uitijs debuit noiari. ⁊ iō vocat̄ quidā di
ues. qr vero penaꝝ caſum icurrit dbuit
denoiari cū adiūcto penaꝝ. ⁊ iō vocatur
diues in inferno ſepultus: ⁊ diues in tor
mētis poſitus. Lazarus vero ſubſtātiaz
ꝯſeruabat qr habuit verū eē grē: ⁊ poſt/
modū verū eē glorie. qualitatē tribula/
tionū patiēter portauit ⁊ caſum mortis
corpalis incurrit. ⁊ iō triplr deſcribit̄. ſ.
noie ꝓprio qđ ē lazarus ꝓpter verū eē
qđ habuit. ⁊ mēdic⁹ ꝓpter qualitatē ad/
uerſitatū quas ſuſtinuit. ⁊ mortuus pro
pter caſum mortis quē icurrit: ſz mox ab
angelis ſubleuatus fuit. ¶ Scđa rō eſt qr
noia maloꝝ ſunt deleta de libro dei. ps.
Deleātur de libro viuētium. Sunt ſcri/
pta in libro diaboli. Hiere. xvij. Peccatū
iude ſcriptū ē ſtilo ferreo in vngue ada
mātino. Et ſunt ſcripta in palatio infer/
ni. Eiuſdē. xvij. Recedētes a te in terra
ſcribētur in terra. ſ. infernali qm̄ dereli/
querūt venā aquarū viuētiū dñm. Et ꝓ/
pter iſta deus ſciētia approbatōis noia
maloꝝ non cognoſcit. Noia aūt ſctoꝝ
cognoſcit qr hz ea ſcripta i li. vite. Phil.
vlt. Quoꝝ noia ſcripta ſunt i libro vite.
In palacio ſuo Luce. x. Gaudete qr no/
mina veſtra ſcripta ſunt in celo. Et i ma
nibus ſuis. Yſa. xlix. Ecce in manib⁹ me/
is deſcripſi te. ¶ Tertia rō ē qr null⁹ hō
honeſtus in ore ſuo poneret pomū imū
dum ⁊ putridū vel a porcis corroſū. pec
catoꝝ igit̄ noia ſunt imūda qr ponūt ea
in terra que plena ē mltiplici imūdicia
ps. Uocauerunt noia ſua in terris ſuis.
Sunt ēt putrida: qr omnia que ſunt in
peccatore putrido putrida cēſent̄. Pro/
uerb. x. nomē impioꝝ putreſcet. Sūt ēt
p ora hominū porcinoꝝ trāſeūtia corro/
ſata a quibus ſepe laudātur. Prouer. xx
viij. Qui dereliquerūt legē laudāt impiū
⁊ qui cuſtodiūt ſuccēdētur contra eū.
Et ideo non eſſet ꝯueniēs qꝛ nomina ta
lium per os xp̄i trāſirēt. ps. Nō memo/
rētur noia eoꝝ p labia mea. ¶ Secūdū
peccatum iſtius diuitis fuit vana gloria
quam habuit in portando veſtes precio/
ſas. Quattuor autem modis poteſt eē
reprehenſio circa veſtes. ¶ Primo quan
do ſunt nimis precioſe. Grego. Si cult⁹
precioſaꝝ veſtiū culpa non eēt: ſermo
dei non tā vigilāter exprimeret qꝛ diues
qui byſſo ⁊ purpura induebat̄ apud in/
feros torqueretur. Materia veſtis prīe
fuit multum vilis. ſcz pellis cum lana.
Gen. iij. Fecit deus ade ⁊ vxori ſue tuni/
cas pelliceas. i. de pellibus animalium
mortuoꝝ. deinde proceſſum eſt ad lanaz
purā. deinde ad lanam multiplici colo
re infectam. deinde ad ſericū de quo pur
pure fiunt. deinde ad aurum ſimul ⁊ ſe/
ricum de quo fiunt pāni deaurati. dein
de ad aurificia et lapides precioſos.

Legit̄ in hiſtoria romanoꝝ ꝙ ille qui pri
mus apud eos purpura ē indutus a ful
mine percuſſus interijt. ¶ Secūdo quā
do ipſe veſtes nimis ſunt curioſe. Greg.
Nemo exiſtimet in fluxu ⁊ ſtudio ꝓcioſa
rum veſtiū peccatū deeſſe. q: ſi hoc pecca
tum nō eſſet nullo mō dn̄s ioānē de veſti
menti ſui aſperitate laudaſſet. Nā ꝙ ꝓ
ſola inani gl'ia veſtimētū precioſum que
ratur: res ipſa teſtat̄: q: nemo vult ibi ꝓ
cioſis veſtibus indui vbi ab alijs non
poſſit videri. ¶ Tertio qn̄ ipſa veſtimen
ta non ſunt ſtatui ſuo cōuenientia: ſicut
quādo clericus vult habere veſtem mili
tarem: vel monachus veſtem nimis ſecu
larem vel vir habitū muliebrem: vel ecō
uerſo. Sophonie.i. Viſitabo ſuper oēs
qui induti ſunt veſte ꝑegrina. Veſtis pe
regrina ē que nō ē ſc̄m ſtatū pſone. Deut.
xxij. Non induet̄ mulier veſte virili: nec
vir vtetur veſte feminea. ¶ Quarto qn̄
quis habet diuerſa mutatoria ita ꝙ a ti
neis demoliunt̄. ⁊ xp̄s in pauperibꝰ nu
dus relinquit̄. Jac.v. Agite nūc diuites
⁊c̄. Et ſequit̄. Veſtimenta veſtra a tineis
comeſta ſunt. Bern̄. Clamant nudi. cla
māt famelici. nobis iquiūt fame ⁊ frigo
re miſerabiliter laborātibus quid cōfe
runt tot mutatoria extēſa in ꝑticis. vel
plicata in mātícis: nr̄m eſt qd̄ effunditis
nobis crudeliter ſubtrahit̄ qd̄ inaniter
expēditis. ¶ Tertiū pctm̄ eiꝰ fuit gula:
q: epulabat̄ quotidie ſplēdide. Fac autē
guloſus iniuriā tribꝰ. ¶ Primo nature.
nam ſicut d: in libro de aīalibus. Nulli
aīali tam magnū corpus hn̄ti dedit na
tura tam paruū os ⁊ colluꝫ ſicut hoi: vt
per hoc ad cibi ⁊ potus ꝑcitatē ⁊ tēpan
tiā nos moueret. Bern̄. Voluptas gut
turis que hodie tanti emitur vix duoꝝ
obtinet latitudinē digitoꝝ. ¶ Scd̄o iniu
riā facit cōſuetudini humane que eſt vt
vēter cigulo reſtringat̄. qd̄ in alijs aīali
bus nō inuenit̄: vt per hoc oſtendatur ꝙ
vēter a nimia cibi ⁊ potus ſumptiōe eſt
reſtringēdus. Ecc̄. xxiij. Aufer a me vēn
tris ꝯcupiſcētias. Sen̄. Ventri obedien
tes loco aīaliū numeremꝰ nō hominuꝫ.
¶ Tertio iniuriā facit ordinatiōi diuine
que eſt hoc hō os ſurſuꝫ hēat: vt per hoc
ſignificet̄ ꝙ non tm̄ epulas corꝑales ſed
maxime celeſtes appetat. ⁊ iō guloſus q
circa epulas corꝑales totalr̄ ſe effundit
⁊ os ſuū verſus terrā vertit beſtialis vo
cat̄. ꝑs. Cōparatus eſt iumētis inſipien
tibus ⁊c̄. ¶ Quartuꝫ pctm̄ iſtius diuitis
fuit imiſericordia: q: mēdici nullā miſe
ricordiaꝫ hēre voluit. Aug. de vbis dn̄i.
Inexplebilis eſt auaritia diuitū: ſemper
rapit ⁊ nunꝙ̄ ſatiat̄. nō parcit patri: nec
matrē agnoſcit. nō patri obtemꝑat: ami
co fidē nō ſeruat. viduā opprimit. pupil
lum inuadit. Talis fuit auaritia iſtiꝰ di
uitis pauꝑis vlceroſi noluit miſeri. Pe
trus rauen̄. Auribꝰ diuitis obturatis ni
hil eēt vox vniꝰ clamātis. Vnde dn̄s ad
aperiendū cor eiꝰ totū corpꝰ pauꝑis vul
neribꝰ aperuit. vt quot erāt vulnera tot
eēnt ora clamātia. Nō potuit aūt aliquā
excuſationē hēre vel ꝙ eēnt multi quia
tm̄ vnꝰ erat. vel ꝙ ſibiipſi ſufficiebat q:
erat mēdicꝰ. vl' ꝙ eēt ſibi ignotꝰ: q: ante
ianuā poſitꝰ. vel ꝙ laborare poterat q:
vlceribꝰ plenꝰ. vel ꝙ nimis delicata pe
tebat: q: micis erat cōtētus. vel ꝙ fami
lia ſua ſibi ſubueniebat: q: nemo illi da
bat. Iſte igit̄ diues vt ait Grego. non eſt
punitꝰ q: aliena rapuit: ſꝫ q: ꝓpria nō de
dit. Et ſubdit. Hinc ergo colligēduꝫ eſt
qua pena mulctādus ſit qui aliena diri
pit ſi infernali dānatōe ꝑcutit̄ qui ꝓpria
nō largit̄. Dicit aūt Bern̄. Quantos ho
die lazaros videris ⁊ plus de equoꝝ fa
leris ꝙ̄ de primoꝝ miſeria cogitantes.
¶ Scd̄o deſcribit̄ huiꝰ diuitis pena hor
ribilis: cū d:. Mortuus eſt aūt diues ⁊c̄.
Quia vō ſcriptū eſt Sap.xi. Per q̄ pec
cat qs: per hec ⁊ torquet̄. ¶ Ideo ille di
ues qui peccauerat pctō auaritie: puni
tus eſt extrema paupertate. Job.xxvij.
Diues cū dormierit nihil ſecum afferet:
apiet oculos ſuos ⁊ nihil iueniet. appre
hendet eū q̄ſi aqua inopia. Nō eſt aliquis
ita miſer qui nō poſſit aliqd̄ recuperare
aūt ꝑcio aut mutuo: aut ſaltē mēdicādo
ſed iſte nihil recupare potuit ꝑcio: quia
nullū ꝑciū ſecū attulit iō d:. Diues cum
dormierit nihil ſecū afferet. Nec aliquē
ſibi mutuanteꝫ iueniet: iō ſubdit̄. Apiet
oculos ſuos ⁊ nihil inueniet: nec eſt q̄ ſu
niet q det ſibi modicuꝫ aq̄. Et iō ſubdit̄.
Apprehēdet eū q̄ſi aqua inopia. ¶ Scd̄o

peccauit peccato vane glorie: veſtes va
rias deferēdo. Et ſicut peccauit in va
rietate veſtiū: ſic punit̄ i varietate tormē
torum. Habuerat quidē duo mutatoria
veſtiū. ſ. purpurā ⁊ byſſum: ⁊ iō mō ha
bet duo mutatoria penarum. De quibus
d: Job.xxiiij. Ad calorē nimiū tranſeūt
ab aquis niuiū. Qui enim tunc indue
bat̄ purpura: nunc induit̄ veſte ignita. ⁊
qui tunc induebat̄ byſſo nūc induit̄ ve
ſtimento niueo. Purpura eīm hꝫ calorē
ignis: ⁊ byſſus colorē niuis. ¶ Tertiō pec
cauerat peccato gule. Sicut igit̄ fuerat
ꝓfundatus in delitijs: ſic mō ꝓfundatꝰ
ē in tormētis. ideo dicit̄ ꝙ ſepultus ē in
inferno. i. ſc̄m Glo. in ꝓfunditate penaꝝ
Eſt enim infernus tāquam puteus hn̄s
ſuperficiē in qua ſunt peccatores mino
res. habēs mediuꝫ in quo ſunt peccato
res maiores. habens ꝓfundū in quo ſūt
peccatores maximi. ꝑs. Non me demer
gat tēpeſtas aque. quātum ad illos qui
ſunt in medio. Neqꝫ abſorbeat me ꝓfun
dum. quātū ad illos qui ſunt in ꝓfūdo
Neqꝫ vrgeat ſuper me puteus os ſuum:
quātum ad illos qui ſunt in ſuperficie.
Et lꝫ ſint in ſuperficie: tamē inde nūꝙ̄
exibunt: q: puteus vrget ⁊ claudit ſuper
eos os ſuū. ¶ Quarto peccauerat pecca
to imiſericordie: iō punit̄ iudicio imiſe
ricordie. Jaco.ij. Judiciū ſine miſerico
dia fiet illi qui nō fecit miſericordiā. Di
ues iſte non petebat ſitulā aque: nec ma
num plenam aqua: nec digitum maiorē
infuſum aqua: ſed minimū ⁊ extremuꝫ.
Nec petebat guttam balſami: ſed aque.
⁊ nō potuit obtinere. Pluſquā mille an
ni ſunt ꝙ iſtud petijt nec adhuc obtinu
it: nec in ꝑpetuū obtinebit. Vocabat aūt
extremū digiti lazari modicū ſuffragiū
meriti ſui. Et vocabat guttā aque: modi
cum quid refrigerātis miſericordie. Gre
go. Diues qui pauperi menſe ſue mini
ma dare noluit: in inferno poſitus vſqꝫ
ad minima peruenit petēda. Nam gut
tam aque petijt q micas panis negauit.

¶ Sermo tertius.

Mortuus eſt autē
diues: ⁊ ſepultus ē in inferno
Juxta dictū ſapientis. Nō qd̄
ſitum ē ante oculos ſufficit intueri: rerū
exitus prudentia metit̄: ſed illud qd̄ ſitū
erat ante oculos ſi fuiſſent intuiti q tūc
erant. ſ. diuitē ſic epulantē ⁊ lazarū ſic
mendicantē: potius affectaſſent ſtatum
diuitis ꝙ̄ pauperis: ſed ſi finē ⁊ exitū at
tenderent: ſtatū diuitis refugerēt ⁊ ſtatū
pauperis affectarent. Finis enīꝫ paupe
ris fuit eterna cōſolatio. finis diuitis ꝑ
petua cruciatio. Finis igit̄ diuitis deſcri
bitur in verbis premiſſis ⁊ ſequētibus:
cū dicit̄. Mortuus eſt aūt diues. Deſcri
bitur aūt quātum ad quadruplicē penā
¶ Primo enim oſtendit qualis ſit eius
pena ab inferiori quātum ad ꝓfundita
tem ſuppliciorum cū dicitur. Et ſepultꝰ
ē in inferno. Sicut enim ille qui ē ſepul
tus ſupra ⁊ īfra a dextris ⁊ a ſiniſtris ter
ram poſſidet: ſic quilibet dānatus ſupra
⁊ infra a dextris ⁊ a ſiniſtris penā habꝫ
In inferno aūt nō ē tm̄ vnum ſepulchrū
ſed multa. Ibi enim ſepulchrū habēt ſu
perbi: luxurioſi ⁊ auari. De quibus dicit̄
Ezech.xxxij. Ibi aſſur ⁊ oīs multitudo
eius in circuitu illiꝰ ſepulchra eius. In
moſoch ⁊ oīs multitudo eius in circui
tu illius ſepulchra eius. qui deſcēderūt
in infernū cum armis ſuis. Ibi elā ⁊ om
nis multitudo eius per gyrum ſepul
chri ſui: qui deſcēderunt ad terraꝫ vlti
mā. Ponūtur aūt hic demones ꝑincipa
les. ſ. Aſſur. Moſoch. ⁊ Elam. i. Mamo
na. Aſmodeus ⁊ Lucifer. Aſſur aūt in
terpretat̄ diues: ⁊ ſignificat māmonam
qui ē demon ſuper auaros. Iſte habꝫ in
inferno ſepulchrum altiſſimū: in circui
tu eius ſunt ſepulchra auaroꝝ omniuꝫ.
Moſoch interpretat̄ captura: ⁊ ſignifi
cat aſmodeū. i. demoneꝫ qui ē ſuꝑ luxu
rioſos: quos ipe capit ⁊ illaqueat. De q
bus laqueis d:. ij. Timo. ij. Reſipiſcāt a
diaboli laqueis: a quo captiui tenentur
ad ipſius volūtatē. Iſte habet in iferno
ſepulchrū maximū: ⁊ in circuitu eius ſūt
ſepulchra omniū luxurioſorū. Elam in
terpretat̄ ſubliminare. ⁊ ſignificat luci
ferum qui eſt ſuꝑ ſupbos: qui ſemꝑ vult
alijs eminere. Iſte habet ſepulchrū in i
ferno altiſſimū: ⁊ in circuitu eius ſunt
ſepulchra oīum ſuperborū. Sicut autē
ſuꝑ mortuū fiunt tres planctus. Vnus

in domo. Alius quādo fert extra domū Tertius quādo portat ad tumulū. Sic iſti tres demones ſupradicti ſup auaros luxurioſos ⁊ ſuperbos faciunt tres magnos nō planctus: ſed plauſus. ☞ Unū quādo aīam peccatoris deuꝫ adhuc ē i domo .i. in corpore ꝓprio ad peccanduꝫ inducūt. ☞ Secūdum quādo animā peccatoris extra corpus ſuū quaſi extra domum exire faciunt. ☞ Tertiū quādo ipſam animā ad ſepulchruꝫ infernale deducunt. ¶ Secūdo deſcribit eius pena qualis ſit a ſuperiori quātum ad viſionē beatorum: cū dicit. Uidit abrahaꝫ ⁊ lazarum in ſinu eius. Uidēdo eniꝫ lazarū ⁊ abrahā in tanta requie: augebat i ipſo cruciatus pene. Chryſo. ſup illud. Inter nos ⁊ vos magnū chaos firmatū eſt ⁊c. Uidere poſſumus: trāſire non poſſumꝰ. ⁊ nos videmus qđ fugimus ⁊ vos videtis quod perdidiſtis ⁊ noſtra gaudia accumulant vr̄a tormenta: ⁊ vr̄a tormenta accumulant nr̄a gaudia. Sicut dicit Grego. vſqꝫ ad iudiciū ⁊ boni malos: ⁊ mali vident bonos. Poſt iudiciū aūt mali non vident bonos. boni aūt ſemper vident malos: vt ſic eorū gaudiū ſemp creſcat: qꝛ malū cōſpiciūt qđ miſericorditer euaſerūt. Ex iſta aūt viſione quinqꝫ manifeſte colligunt. ¶ Unū ē ꝙ poſt hanc vitam boni cognoſcūt bonos: qꝛ abrahā cognouit lazarum: ⁊ lazarus cognouit abrahā. ☞ Secūduꝫ ꝙ mali cognoſcent malos. Unde diues ſciens ꝙ fratres ſuos cognoſceret ſi in infernū deſcēderēt: ⁊ ex hoc eiꝰ pena amplius creſceret nolebat ꝙ illuc venirent. ☞ Tertiū ꝙ boni cognoſcēt malos qꝛ abrahā ⁊ lazarus diuitem cognouerūt. ☞ Quartū ꝙ mali cognoſcent bonos: quia diues cognouit abrahā ⁊ lazarū. ☞ Quintū ꝙ non tātuꝫ cognoſcent illos quos in hac vita viderūt: ſꝫ ēt quos nūquā viderūt. Nā diues cognouit lazarū quē in hac vita viderat ⁊ abrahā cognouit lazarū ⁊ diuitē quos nūquaꝫ viderat in hac vita. ¶ Tertio deſcribit eius pena qualis ſit ab interiori quātum ad remediorꝫ deſpationem. Duo enim remedia petierat. ¶ Unum vt abrahām lazarum ad ſe mitteret. Sꝫ ad hoc rn̄dit ꝙ nō poſſet ad ſe venire pꝛecēs: Inter nos ⁊ vos chaos magnū firmatū ē. Iſtud aūt chaos multiplr pōt intelligi. ¶ Primo diſtantia ⁊ differentia duorꝫ dn̄orꝫ. ſ. xp̄i ⁊ diaboli. qui adeo inter ſe differūt ꝙ xp̄s ſemp vult oē bonū ⁊ diabolus oē malū. Et iō nūquā poſſūt adinuicē cōuenire. ij. Cor. vi. Que conuentio xp̄i ad belial. Sicut igit iſti domini nūquā cōuenire pn̄t: ſic nec ſerui ipſorū ¶ Secūdo pōt intelligi iſtud chaos differētia meritorꝫ. Amb. Inter diuitem ⁊ pauperē chaos magnū firmatū ē: quia poſt mortē nequeūt merita immutari. Illi eī tāquā peccatores remunerant morte eterna. Iſti tāquā iuſti beata vita: ⁊ iō nō pn̄t ſunt adinuicē cōicare. Ecc. xiij. Si cōmunicabit lupus agno aliquādo: ſic peccator iuſto. ¶ Tertio pōt intelligi differētia volūtatū. Boni eīm hn̄t volūtatē firmatam in bono: mali aūt obduratā in malo ⁊ iō boni ſunt iuſti ⁊ mali iniqui: ⁊ ideo nō pn̄t adinuicē participare. ij. Cor. vi. Que participatio iuſticie ad iniquitatē ¶ Quarto pōt intelligi diſtā affectionū Boni eīm ſunt in ꝑpetuo amore dei. Mali aūt ſunt in ꝑpetuo odio dei. Nam boni tāquaꝫ fideles amici deo ſemp adheſerunt. Mali aūt tāquā infideles deum dereliquerūt: ⁊ iō nō pn̄t adinuicē participes eē. ij. Cor. vi. Que ps fideli ad infidelem. ¶ Quinto pōt intelligi differentia cōſciētiarꝫ. Boni enim hn̄t cōſciētiā redolētē. Cant. i. Lectulus nr̄ floridus Mali cōſciētiā remordētē. Yſa. vi. Uermis eorꝫ nō morietur. Et iō boni hn̄t cōſcientiam bonā ⁊ mūdā: mali aūt cōſciētiā caninā ⁊ lacerātē: ⁊ iō nō pn̄t adinuicē cōicare. Eccl. xiij. Que cōuētio hoi ſancto ad canē. ☞ Sexto pōt itelligi differētia aīarꝫ. Boni enim hn̄s aīas lucidas Yſa. lviij. Implebit dominus ſplendoribus aīam tuam. Mali aūt hn̄t aīas tenebroſas. Threnorꝫ. iiij. Denigrate ſunt ſuper carbones facies eorꝫ: ⁊ iō nō pn̄t adinuiceꝫ ſocietatē habere. ij. Cor. vi. Que ſocietas luci ad tenebras. ¶ Septimo intelligi diſtātia ⁊ differētia manſionum Mali enim hn̄t manſionē in infimis: boni autē in excelſis. Theophilus. Chaos magnū ſignat iuſtorū a peccatoribus diſtantia. Nam ſicut affectiuus eorum varij fuerunt: ſic ⁊ manſiones non modicū differūt. Manſio igit bonorꝫ ē tēplū celeſte. Māſio malorꝫ ē habitaculū infernale. Et iō nō pōt aliquis conſenſus interuenire. ij. Cor. vi. Quis aūt cōſenſus tēplo dei cū idolis. ¶ Secūdū remediū qđ petebat erat: vt lazarus linguā ſuam ſibi refrigeraret. Nō eīm ē dicēdū ꝙ diues linguā habuit corpalē. ſed dr̄ cruciari in lingua. i. in aīa que ꝓ peccato lingue amplius torquebat. Triplr eniꝫ in lingua peccauerat vel pauperē irridendo. vel nimis voluptuoſe edēdo. vel inter cōuiuia ad detractionē linguam laxando. De duobus primis dicit Petrus raueñ. Lingua magis ardet que pauperi inſultauit. ⁊ primo degustat cruciatus que precioſos cibos ⁊ odorata pocula deguſtauit. De tertio dicit Chry. Quia cōmuando magis in loquacitate peccauerat. in lingua atrocius ardebat. Nullaꝫ aūt potuit habere refrigerationē: quia nullā voluit pauperi impēdere miſerationem. Prouer. xxi. Qui obturat aurē ſuam a clamore pauperis ipſe clamabit ⁊ non exaudietur. Multi igitur ſunt qui pro iſto triplici peccato lingue in anima punientur. qui ⁊ de pauperibus irriſiones faciūt. ⁊ laute. ⁊ nimis voluptuoſe comedunt: ⁊ bonis detrahere non deſiſtunt. ¶ Quarto deſcribit eius pena q̄lis eſt ab exteriori quantū ad dānationē amicorum: cū dicit: Rogo te ergo pater vt mittas eū in domū ⁊c. Iſta aūt petitō ⁊ ex parte fuit iniqua: ⁊ ex parte fatua: ⁊ ex pte ꝓuida eſt. Iniqua fuit enim: qꝛ lazarum quē ſic miſerū viderat: iterū volebat miſerū facere dum eū iteruꝫ volebat ad vitam miſerā deſtinare. Fleuit dominus ſuper lazarū quē ſuſcitauit ex eo ꝙ ſicut dicit Hiero. ipm ad huius mūdi miſeriam iterꝫ reuocabat. Petrus raue. Petit lazarum mitti ad fratres ſuos ſic vult vexare pauperē ſicut diuites i hoc ſeculo vexare cōſueuerūt. ☞ Secūdo iſta petitio diuitis qua petijt lazarum mitti fuit fatua ex eo ꝙ plus mortuis q̄ ſcripturis credendū eē putauit. ꝙ aūt hoc ſit fatuum aſſerere. oſtēdit Chry. triplicē ratione. ☞ Una eſt qꝛ lazarus reſurrexit ⁊ multi cum xp̄o reſurrexerunt: ⁊ tamē iudei eis credere noluerūt. Imo lazaruꝫ occidere cogitauerūt. ☞ Scđa rō ē: quia magis credēdū ē deo q̄ alicui hoi viuo vel mortuo vel ēt angelo. Scripture aūt ſunt a deo: qꝛ illud qđ dicūt ſcripture dicit deus. iō credēdū ē magis ſcripturis q̄ alicui hoi viuo vel mortuo vel ēt āgelo. Unde dato per īpoſſibile ꝙ abrahāꝫ vel lazarus reſurgens vel angelus đ celo veniēs aliquid diceret qđ cōtra ſcripturam eſſꝫ: magis ſcripture q̄ eis eſſet credendū. ☞ Tertia ē: quia ſi eēt conſuetudo ꝙ mortui reſurgerēt ⁊ homines eis crederēt. diabolus aliquādo aliqs fantaſtice ſuſcitaret: qui multa falſa poſſent dicere ⁊ multos mittere in errorē. ☞ Tertio fuit iſta petitio ꝓuida. Sciebat eniꝫ ꝙ ex dānatione fratrū ſuorum creſcerēt ſuum ſupplicium. ⁊ iō ꝓuide faciebat ſi hoc ipediebat. Grego. Ut peccatores in ſupplicio āplius puniātur: ⁊ eorum vident gloriā quos cōtemſerunt. ⁊ de illorum pena torquent quos inutiliter dilexerunt. Rogabat igit vt ad fratres ſuos lazarꝰ mitteret: qꝛ adhuc ſciebat eos eē in mūdo. ex eo ꝙ nec videbat eos i ſinu abrahe cū lazaro: nec ſecū in inferno ꝓpter hūc aūt modū ſciendi ſunt tres alij modi quibus mortui ea que in mūdo gēruntur ſcire poſſunt. vt dicit Augu. in libro de cura ꝓ mortuis agenda. ☞ Prio alijs aīabus de mūdo venientibus ea referentibus: ſicut forſitan abrahā ſciuit lazarum fuiſſe in tot doloribus ⁊ diuitem in tot diuitijs ipſo lazaro idicāte. ☞ Secūdo pn̄t ſcire ab angelis qui preſentes ſunt omnibus que aguntur. ☞ Tertio pn̄t ſcire aliqua que neceſſaria ſunt eos ſcire: nō ſolū pn̄tia ſꝫ ēt preterita ⁊ futura dei ſpū reuelāte.

¶ Dn̄ica ſecūda. Sermo primus.

HOmo quidaꝫ fecit cenam magnā ⁊ vocauit multos. Luce. xiiij. Cum hō ad imaginē dei ſit factus. nō ē incōgruū ſi deus noīe ſue imaginis appelletur: vt. ſ. homo dicatur. Et ſicut dicit Grego. Quādo deus vult indicare ſuā poteſtatiuā vtutē dr̄ leo. qn̄ vero ſuā miſericordiā dr̄ hō. Per iſtū igit hoīeꝫ deꝰ itelligit. Per

iſtā vero cenā ſ3 Gre. ſatietas eterne dul
cedinis ſignificat:que dicit cena ⁊ non
prādiū. Nā prādiū ē refectio ſanctoꝝ in
via. Cena vero in patria: q: poſt prādiū
adhuc cena reſtat:poſt cenā vero conui/
uium nullū reſtat. poſt prandiu3 adhuc
reſtat labor. poſt cenam vero non reſtat
niſi quies. Circa iſtā aūt cenam tria no/
tantur. ſ. inuitantis magna liberalitas.
nuncij magna fidelitas. ⁊ vocatorū ma/
gna diuerſitas. ❡ Liberalitas aūt inui/
tantis in duobus apparet. ⁊ in hoc ꝙ
cenam magnam preparauit. ⁊ in hoc ꝙ
multos vocauit. Cena autem dicit ma/
gña:quia magna ſunt fercula que ibi
apponunt:⁊ quia magni ſunt fructus q
ibi dantur. De magnitudine ferculoru3
dicitur. Yſa. xxv. Faciet dñs exercituu3
omnibus populis in monte hoc cōuiuiū
pinguium. couiuiū vindemie defecate.
cōuiuiū pinguiū medulatorum. Ex qui
bus verbis habet ꝙ oīa que dantur in
iſta cena ſunt pinguia medulliita ⁊ defe
cata. In pñti enim vita anima noſtra
ſubiacet multis doloribus:corpus nr̄m
multis paſſionibus. ⁊ vtrūq3 multis ti/
moribus. Sed anima que nunc ſubiacet
doloribus tunc implebit pinguedine. i.
dulcedine ⁊ ſuauitate. pſ. Sicut adipe
⁊ pinguedine repleat anima mea. Hier.
xxxi. Conſolabor eos ⁊ letificabo a dolo
re ſuo. ⁊ inebriabo animas ſacerdotum
pinguedine. Corpus quod ſic nūc ſubia
cet paſſionibus tūc gaudebit deſiccatōe
i. omnium maloꝝ ablatiōe. Corpus eni3
mō ē tenebroſum:groſſum:ponderoſu3
⁊ mortalitati ſubiectū. Sed tunc deſeca
bitur ⁊ depurabit:⁊ remanebit in corpo
re vinū purū ⁊ claritas:ſubtilitas:agili
tas:⁊ imortalitas. Et in infernū ꝓijcien
tur feces:q: corpora dānatorum erunt te
nebroſa vt nūquam lucē videāt. Erunt
groſſa ⁊ ſpiſſa vt ignis in ea fortius agat
Erunt ponderoſa vt nūquam reſurgāt
⁊ de pena in penam cadant. Erunt ſem
per in morte vt tamē nūquam deficiant
De iſto vino ſanctoꝝ ⁊ fece dānatorum
dicitur in pſ. Calix in manu domini vi/
ni meri. Et ſubdit. Uerūtamen fex eius
non ē exinanita ⁊c. Utrūq3 aūt. ſ. corp⁹
⁊ aīa que mō ſunt ſubiecta timorib⁹ tūc

replebuntur medulla. ſ. ſecuritate ple
na. Yſa. xxxij. Sedebit populus meus
plenitudine pacis. Sicut enim medul
la intra oſſa abſcondit. Sic ſancti aī
more omniū abſcondent. pſ. Abſcōdis
eos in abſcondito faciei tue a cōturba
tione hominū. Fructus aūt qui ibi dant
figurati ſunt. Numeri. xiij. In illis fru
ctibus quos de terra ꝓmiſſionis explo
ratores detulerunt q fuerunt ficus: vue
⁊ malagranata. Per ficū intelligit dul
cedo que cauſat ex cōtemplatione dei
tatis. Sicut enim ceteri fructus vident
inſipidi reſpectu dulcedinis ficuū. ſic re
ſpectu diuine dulcedis omnis alia dul
cedo videt amaritudo. Bernar. Recte
illud ē verum ⁊ ſolum gaudiū quod nō
de creatura ſed de creatore concipitur.
Cui cōparata omnis alia iocūditas me
rorē. omnis ſuauitas dolor. omne dulce
amarū. omne decorū fedū. oē poſtremo
qdcūq3 aliud delectare poſſit moleſtū.
Per vuā ſignificat dulcedo que cauſat
ex viſione humanitatis xpi. que quidē
vua fuit de vite virgica nata. Eccl. xx
iiij. Ego quaſi vitis fructificaui ſuauita
tem odoris. fuit igne charitatis excoc
Cañ. i. Botrus cypri dilectus meus mi
hi in vineis engadi. Ad litteram cum
ille vinee radijs ſolaribus dicunt aduri
Fuit in torculari crucis cōculcata. Eſa.
lxiij. Quare rubeū eſt indumentū tuū ⁊
veſtimentū tuum ſicut cal. i tor. Per ma
lagranata intelligit letitia que cauſatur
ex ſanctorū ſocietate. Cañ. iiij. Sic frag
men mali punici ita gene tue. Sicut ait
ibi dicit glo. Malūpuniceū habet cando
rem ⁊ ruborem. Habet ⁊ in granis ma
gnam ordinabilitatē. Sancti igitur qui
ſunt gene dei:per ſimilitudinē erunt in
corpore candidi ⁊ lucidi ꝓpter nimiam
claritatem. Erunt in aīa rubicūdi pro
pter nimia3 claritatem. Erunt inter ſe
valde ordinati per iocūdam ſocietatē.
❡ Secūdo oſtendit liberalitas inuitan
tis ex eo ꝙ vocauit multos. Uocauit au
tem eos per quattuor modos. ſcilicet per
exteriora documenta. per collata benefi
cia. per interna conſilia. per irrogata fla
gella. Sed ſicut dicit Grego. Uocat mul
tos:ſed pauci veniunt q: nō dignantur

ſi qui ei per fidem ſubiecti ſunt eterno
eius cōuiuio male viuendo cōtradicūt.
De hoc ipſe cōquerit dicens. Prouer. i.
Uocaui. ſ. p legē ⁊ ꝓphetas ⁊ alioꝝ do/
ctorum exteriora documēta:⁊ renuiſtis.
Extendi manū meam dādo vobis mul/
ta beneficia ⁊ non fuit qui aſpiceret. De
ſpexiſti oē cōſilium meū quod vobis ſe/
pius inſpiraui. Et increpationes meas
idest flagella mea que aliquādo vobis i
flixi neglexiſtis. Ideo ſubdit. ego quo
q3 in interitu veſtro ridebo. ❡ Secūdo
ponit nuncij magna fidelitas: cū dicit:
Miſit ſeruum ſuum. i. ſm Grego. ordinē
predicatorum dicere inuitatis vt venirēt
quia parata ſunt omnia. Quia parat⁹ ē
locus. Joan. xiiij. Uado parare vobis
locum. Parate ſunt menſe. Luce. xxij.
Ut edatis ⁊ bibatis ſuper mēſam mea3
in regno meo. Paratus ē panis. Sap.
xvi. Paratum de celo panem preſtitiſti
illis. Parata ſunt fercula. Matth. xxij
Tauri mei ⁊ altilia occiſa ſunt ⁊ omnia
parata ſunt venite ad nuptias. Paratū
eſt vinum. Cañ. v. Bibite ⁊ inebriamini
chariſſimi. Parati ſunt ſeruitores. i. an
geli. Heb. i. Omnes ſunt adminiſtratorij
ſpūs in miniſteriū miſſi. Paratus ē ipſe
pincerna. i. xp̄s. Luce. xij. Precinget ſe
⁊ faciet illos diſcumbere ⁊ tranſiēs mi.
illis. Non reſtat ergo niſi vt manus laue
mus. i. corda mūdemus. pſ. Secundum
puritatē manuū mearum retribuet mi/
hi. ❡ Tertio notat vocatoꝝ diuerſitas
magna. Nam ſm Grego. tres fuerūt dif/
ferentie vocatorum. ❡ Quidam enim
vocant ⁊ venire cōtēnunt. ☞ Alij vocan
tur ⁊ veniunt. ☞ Alij cōpellunt vt intrēt
❡ Illorū aūt qui vocant ⁊ venire cōtē/
nunt. tres ſunt differētie ſm Augu. de
verbis domini. ſ. ſuperbi. auari. ⁊ luxu/
rioſi. ❡ Excuſatio igit primi pertinet ad
ſuperbos qui dixit: Uillam emi. i. dñatū
terrenum multo labore acquiſiui vel in
felici cōmercio. ſ. precio anime ſiue re/
gni celeſtis cōparaui rogo te habe me ex
cuſatum. Grego. Humilitas ē in voce ſed
dum venire cōtēnit. ſuperbia ē in actio/
ne. Fatuitas autem iſtius notatur non
tantum in hoc ꝙ dominatum tam care
emit:ſed etiam in hoc quod dixit. Neceſ

ſe habeo exire ⁊ videre illam. Pri⁹ eni3
debuit videre ꝙ emere. Nullus autem
dominatū terrenū tam care emeret ſi be
ne videret ⁊ conſideraret. ☞ Primo ipſi
us breuitatē. Eccle. x. Omnis potentat⁹
breuis vita. ☞ Secundo eius periculū ⁊
anxietatem. Rami enim arboris q ſunt i
imo ſunt in quiete. qui autem ſunt in
vertice ſemper ſunt in agitatione. Re/
fert Ualerius ꝙ cum quidam rex debe/
bat coronari. coronam in manu tenens
dixit: O nobilem magis ꝙ felicem coro/
nam. qua3 ſiquis cognoſceret ꝙ multis
periculis ⁊ ſollicitudibus ſis plena nec
humi iacentem tollere vellet. ☞ Ter/
tio eius precipitij imanitatem: quia quā
to altior aſcenſus: tanto grauior caſus.
Cecidit petrus ſed de infimo: ideo ſtati3
reſurrexit. Cecidit dauid ſed de plano
q: ſe in altū non extulit. Juxta illud pſ.
Domine non eſt exaltatū cor meū. ⁊ iō
cito ſurrexit. Cecidit adā ſ3 de alto quia
de paradiſo. ⁊ ideo cum difficultate ſur
rexit: q: cum morte xpi. Cecidit lucifer ſ3
de altiſſimo celo. iō nūquam ſurgere po
tuit. ☞ Excuſatio ſecundi ptinet ad aua
ros. qui dixit. Juga boum emi quinq3.
Per quinque iuga boum intelliguntur
quinq3 ſenſus corporis. Et dicūtur iuga
q: ſm Aug. Inſtrūmenta ſenſuū cōbinā
tur. Duo enim ſunt oculi. due aures. due
nares. duo inſtrumenta. guſtus lingua.
ſcilicet ⁊ palatum. due manus cū qui/
bus fit maxime tactus. Sicut igitur bo
ues terram verſant. ſic ſenſus auari cir/
ca terrena delectātur. Magis enim dele
ctātur eius oculi in videndo maſſa3 au
ri ꝙ corp⁹ xpi. Ecc. xiiij Inſatiabilē ocl's
cupidi. Plus delectātur eius aures in
audiēdo aurū ꝙ ꝟbu3 dei. Nō erat talis
ꝓpha qui dicebat. Bonu3 mihi lex oris
tui ſup milia auri ⁊ argenti. Nares eius
ſemp vellēt a remotis nūdinas odorare:
vt illuc poſſet currere. Tales ſunt ſimi/
les vulturi qui a remotis odorat fetore3
cadauerū ⁊ illuc currit. Et que ſunt iſta
cadauera niſi aurū ⁊ argentū quoꝝ vnū
ſm Bern. eſt lutū rubeū. aliō lutū albu3.
Citius aūt currit auarus ad nūdinas ꝙ
ad miſſas: citius ad mercationes: ꝙ ad
ꝑdicationes. In ore aūt auari dulciorē

noiatio aurigꝙ nõiatio ẜbi dei. Nõ erat talis ꝓpheta qui dicebat ꝙ dulcis faucibus meis eloquia tua ⁊c̃. Manus etiam quari libentius tangunt aurũ ⁊ argẽtuꝫ ꝙ ſanctũ euangeliũ. Et tñ diuitie ſpine ſunt: ⁊ magis delectant in tãgẽdo illas ſpinas ꝙ lilia vl' roſas. Job. xxx. Eſſe ſub ſentibus delitias cõputabãt. ℣ Excuſatio tertiũ ptinet ad luxurioſos qui dixit. Uxorẽ duxi: ⁊ ideo nõ poſſuꝫ venire. Si vxor hic accipit̃ ꝓprie falſũ dixit. Si aũt accipit̃ ꝓ carnali voluptate: verũ dixit. Greg. Nõnulli in ꝯiugio nõ fecũditateꝫ ꝓlis ſed deſideria expetunt voluptatis. Et idcirco per rem iuſtam figurari põt nõ imerito res iniuſta. Hõ igit̃ voluptuoſus ad celeſtẽ cenã venire nõ põt. nõ debet. nõ eſt dignus. Nõ põt: q: eſt cõpedibus alligat⁹. Ecc̃. vij. Inueni amarioreꝫ morte mulierẽ: que laqueus venatorum eſt ⁊c̃. non debet: q: eſt fetidus. Johel. i. Cõputruerũt iumẽta in ſtercore ſuo. Nõ eſt dignus: q: eſt ſordida veſte indutus. Jude. i. Odientes eã que carnalis eſt maculatã tunicã. Si eniꝫ indign⁹ fuit ſtare in nuptijs qui nõ habuit veſtẽ nuptialẽ. vt dr̃ Mat. xxij. Multo fortius qui hñt veſtem vituperabilẽ. ℭ Deinde ponit̃ ſcd̃a differẽtia vocatoꝝ illoꝝ. ſ. qui vocant̃ ⁊ veniunt. Unde dicit̃ Pauperes ac debiles: cecos ⁊ claudos itroduc huc. Et pñt intelligi litteralr̃: q: ẜm Grego. Infirmi gꝗꝫ ⁊ in hoc mũdo deſpecti: plerũqꝫ tãto celerius vocẽ dei audiũt: quanto in hoc mũdo nõ hñt vñ delectent̃. Uel poſſunt intelligi ſpũaliter vt dicit gloſa. Sicut peccatores fuerunt qui venire noluerũt: ita ⁊ peccatores ſunt iſti qui veniũt. ſed peccatores ſuperbi reſpuunt̃ ⁊ humiles eligunt̃. Hoꝝ aũt quattuor ſunt genera. ℣ Quidaꝫ autẽ peccãt per torporẽ ⁊ negligentiã. Iſti ſunt paupes quaſi paruꝫ opantes. ℣ Alij per fragilitatẽ humanã. Iſti ſunt debiles ſicut fuit petrus: qui timore mortis chriſtuꝫ negauit. ℣ Alij per ignorantiã. Iſti ſunt ceci talis fuit paulus qui dicit. i. Timoth. i. Ignorans feci in incredulitate. ℣ Alij ꝑ certã malitiaꝫ. Iſti ſunt claudi: qui vnũ pedem volunt habere in celo ⁊ alterũ in terra. Omnes iſti aliqñ reatũ ſuũ cognoſcũt ⁊ ad deuꝫ veniũt. ℭ Deinde ponit̃ tertia differ[entia] vocatoꝝ illoꝝ. ſ. qui cõpelluntur: q[uia]... Exi in vias ⁊ ſepes ⁊ cõpelle itrare. ... ſunt qui per longã ꝯſuetudinẽ in pecca[t]is indurant̃ qui dicunt̃ morari in v[iis]: q: demonibus ſunt ꝓuĳ. Job. xx. Uad[ent] ⁊ veniẽt ſup euꝫ horribiles. Et dicunt[ur] morari in ſepibus: q: ſpinas pctõꝝ col[li]gunt in quibus cõburunt̃: ⁊ in quib⁹ ſ[er]pentes iſernales morant̃. Tales vix ... nunꝗ̃ cõuertunt̃ niſi cõpellant̃. Iſta ... cõpulſionẽ facit aduerſitas. Greg. Ma[la] que nos hic premunt. ad deuꝫ nos ... compellũt. Aug. Felix neceſſitas que ad meliora nos cõpellit. Idẽ. Si foris ... niatur neceſſitas naſcet̃ intus volũtas. Seneca. Infirmitati mee gratias ago: cogit me non poſſe que nõ debeo velle.

ℭ Sermo ſecũdus.

Xorem duxi ⁊ iõ nõ poſſum venire. Non ... iſte: virginitatẽ noui aut cõ[ti]nẽtiam ꝓmiſi: ⁊ iõ non poſſum venire: ... dixit: Uxorẽ duxi ⁊c̃. Certũ ẽ aũt ꝙ qui vxorẽ ducũt ad celeſteꝫ cenaꝫ venire p[oſ]ſunt: ſed iõ dicitur non poſſe q: non ... libere: nec ita expedite poſſunt venire ꝯiuges ſicut virgines vel cõtinentes ... ꝙ plura habẽt inducẽtia ad mali, ... ra retrahẽtia a bono. i. Coꝝ. vij. Qui ... ne vxore ẽ ſollicit⁹ ẽ q̃ ſunt domini ... placeat deo. qui autem cum vxore ẽ ſol[li]licitus ẽ que ſunt mundi quomodo pla[ce]ceat vxori ⁊ diuiſus eſt ⁊c̃. Nihilominus tamẽ vt dictum eſt venire poſſunt ſi ... nem matrimonialem ſeruare volũt. De[us] enim matrimonium in paradiſo in[ſti]tuit quãdo dixit Geñ. i. Creſcite ⁊ mul[ti]plicamini ⁊c̃. Si igit̃ grauiter pecc[at] qui frangit ordinẽ queꝫ inſtituit Aug[uſtinus] vel Benedictus. Multo grauius pecc[ant] qui ordinẽ frangunt quem inſtituit ... deus. Et quia quilibet ordo habet regulam ſuam: ideo in iſto ordine matrimoniali data ẽ regula ⁊ viris per ſe ⁊ vxoribus per ſe. Quia enim ſunt diuerſarũ conditionũ morum ⁊ voluntatum: ideo oportuit ꝙ cuilibet daretur ſua regula ſpecialis. ℭ Regulam autem viroꝝ fecit ⁊ dictauit paulus apoſtolus ⁊ habet quattuor capitula. ℭ Primum ẽ q: viri vxores ſuas debent inſtruere ⁊ regere. Iſtud capitulum ponit. Eph. v. dicẽs Mulieres viris ſubdite ſint ſicut domino: quoniam vir caput ẽ mulieris. ſicut xp̃s caput eſt eccleſie. Ex quo igitur vir caput eſt mulieris debet eam inſtruere ⁊ regere: leges ei imponendo ꝓut viderit expedire. Quedam enim ſunt matrone ꝓbate. Iſtis non ſunt leges imponende ſed ſue libertati ſunt penitus relinquende. Sed quedam mulieres ſunt ꝓbate ⁊ honeſte ⁊ fortes ad reſiſtendum vitijs. Talium enim vita virum nõ ſollicitat ſed delectat. Eccle. xxvi. Mulier fortis oblectat virum ſuum. Quedã ſũt ſuſpecte. Iſte legibus ſunt artãde ⁊ ſub manu viri arcende. alias magnum periculũ eſt. Unde dicitur de muliere ſuſpecta. Eccle. xxv. Si non ambulauerit ad manum tuã cõfundit te in conſpectu inimicorum tuorum. Quedam ſunt medie que adhuc non ſunt bene probate. Iſte nec nimis ſunt artande nec nimis relaxande: ſed ſunt prius probande. Si eniꝫ amicus antequam homo de eo confidat eſt probandus: multo fortius vxor. Eccle. vi. Si poſſides amicum in tentatione poſſide eũ: ⁊ ne facile ei teipſum credas. ℭ Secũdum capituluꝫ eſt quia vir debet vxorẽ ſuam diſcrete diligere. Iſtõ capitulum apoſtolus ponit ibidem dicẽs: Uiri diligite vxores veſtras ſic chriſtus dilexit eccleſiam. i. diligite eas amore diſcreto ⁊ ordinato. Quod quidẽ fit quãdo ſeruat̃ qõ dr̃. i. Coꝝ. vij. Qui hñt vxores tãquã non habẽtes ſint. Ille hꝫ vxorẽ ⁊ nõ hꝫ qui tpe debito ſcit opi coniugali intẽdere. ⁊ tpe debito abſtinere. de quo tpe dicit Chriſo. ſuper Mattheum. Abſtinete a mẽſtruata. abſtinete a ꝑgnãte quãdo ẽt dies ſextus eſt ⁊ dies ieiunij. Ex his habet̃ ꝙ quattuor tpibus ẽ abſtinẽdũ. ſ. tpe mẽſtrui. q: ſicut dicit Hiero. Tunc ꝯcipiũtur pueri mẽbris dãnati. ſ. claudi. ceci. leproſi. elephãtici. tunc cunctis patebunt pctã pentiũ. Abſtinẽdũ eſt ẽt tpe ꝑgnatiõis qõ ẽt beſtie obſeruãt. Dicit in lib. de natura aialiũ ꝙ elephas feminã ſuã ꝑgnãtem nõ tangit. Abſtinẽdũ ẽ ẽt tpe feſto ⁊ ieiunioꝝ. Aug. Tpe ꝓceſſionis ⁊ ieiunioꝝ nõ lꝫ ꝯiugibus cõuenire q: tunc a licitis abſtinẽdum ẽ vt facili⁹ impetret̃. quod poſtulat̃. ℭ Tertium capitulum ẽ ꝙ viri debent vxoribus in neceſſarijs ꝓuidere. Iſtud capitulum ponit ibidẽ dicens. Qui ſuam vxorem diligit ſemetipſuꝫ diligit. Nemo eiꝫ carneꝫ ſuã vnquã odio habuit ſꝫ nutrit Glo. Cibo ⁊ potu. Et fouet. Glo. Ueſtimẽtis. Non tamen debent viri permittere ꝙ vxores ſue nimis vane ſe ornẽt. Talis enim ornatus reprehẽſibilis eſt quadruplici ratione. Una ſumitur ex parte ipſius mulieris quantum ad animã. q: chriſtum in anima ſua induere non poteſt. Unde ſuper illud. i. Petri. iij. Quarum ſit capillatura dicit gloſa. ſicut Cyprianus ait. Serico ⁊ purpura indute. xp̃m induere non poſſunt. auro argento monilibus ⁊ margaritis exornate. ornamẽta cordis ⁊ pectoris ꝑdiderunt. quod de illis intelligẽdũ eſt que ſe ornant ad animas capiendas. ℣ Secũda ſumitur ex parte eiuſdem. quantum ad corpus qõ eſt cinis ⁊ puluis. Stultus aũt ẽẽt ille q cinerem ⁊ puluerẽ vellet in facto ſerico cuſtodire. Chriſo. ſuper illud luce. xvi. Induebat̃ purpura ⁊ byſſo dicit. Puluerem ⁊ cinerẽ purpura ⁊ byſſo tegebat. ℣ Tertia ratio ſumit̃ ex parte xp̃i. quia chriſtus tales non cognoſcit. Cum enim per diuerſos colores faciẽ ſuã tranſmittent. xp̃s nõ cognoſcit quod ibi nõ creauit Hiero. Qua fiducia erigis ad celos vultus quos conditor non cognoſcit. ℣ Quarta ſumit̃ ex parte proximi queꝫ mulier cito recipit ⁊ ad ꝯcupiſcẽtiã trahit. Chriſ. ſup Mat. Si ſe mulier decorauerit vt oculos hominũ ad ſe traxerit ⁊ vocauerit. ⁊ ſi plagã nõ intulerit extremam tamẽ vindictã dabit. venenuꝫ. n. obtulit. ⁊ ſi nullus qui bibat inuentus ſit. ℭ Quartum capitulum eſt. quia nõ debẽt vxoribus ſuis nimis rigidi ⁊ duri eſſe. Iſtud ponitur Col. iij. viri diligite vxores veſtras ⁊ nolite amari eſſe ad illas. Talis enim amaritudo eſt cauſa diſcordie inter illos que multum deo diſplicet. Sicut ⁊ concordia multum placet. Eccleſiaſtici. xxv. In tribus beneplacitum eſt ſpiritui meo. Et ſequitur.

Vir ⁊ mulier bñ ſibi ꝯſentiētes. ꝙ enim
nō bñ ꝯuenīāt: culpa aliqñ eſt ex parte
viri. aliqñ ex parte vxoris. aliqñ ex parte
vtriuſqꝫ. Et ſup hoc pōt poni tale exem/
plū. Si qs eniꝫ ferruꝫ ferro vult iūgere:
oportet ꝙ vtrūqꝫ per ignis exuſtionem
molleſcat. Si eniꝫ vtrunqꝫ fuerit duruꝫ
vel alterū iſtoꝝ: nō poterūt cōiungi. Qñ
igit̄ vir eſt nimis ſeuerus: ⁊ vxor nimis
aſpera: tūc ambo ſunt duri: ⁊ ideo nō po
terūt pacificari. Qñ vir eſt benignus ⁊
vxor ſupba. vel ecōuerſo vxor māſueta ⁊
vir ſeuerus non poterūt bene ꝯuenire.
Oportet ergo ꝙ vterqꝫ molleſcat: ꝙ ſcilꝫ
vir habeat benignitatē ⁊ vxor māſuetu/
dinē. ⁊ tūc fiet qd̄ dicit ſcriptura. ꝙ mul/
tum placēt deo vir ⁊ mulier ſibi bñ ꝯſen
tiētes. ¶ Scd̄a regula eſt ipſaꝝ mulieꝝ:
que tradit̄ Thob. x. Dimiſerūt filiā ire.
mouētes eam honorare ſoceros diligere
maritū: regere familiā: gubernare domū
⁊ ſeipſaꝫ irreprehēſibilē exhibere. Et ha
bet iſta regula qnqꝫ capitula: ⁊ iō eſt ma
ior ꝙ̄ regula viroꝝ que habet tm̄ q̄ttuor.
Quia. n. mulier magis deficit in diſcre/
tiōe: ideo maiori idiget eruditōe. ¶ Pri/
mum capl'm eſt: qꝛ debet ſoceros honora
re. Iuſtū eſt. n. vt tanꝙ̄ patrē ⁊ matrē ſo/
ceros honoret: cū ipſi eā ſibi in filiā aſſo/
cient. Unde ⁊ ſocer a ſociādo nomē acce
pit. Sed ſepe ꝯtrariuꝫ fit. Unde Hiero.
ꝯtra iouinianū. In quadā regione con/
ſuetudo ē vt nurus altera die poſtꝙ̄ tra/
ducta eſt a ſocru ollā mutuo petat. cui il
la ſtatim negat: vt cōprobet illō Terētij
verū eē. oēs ſocrus oderūt nurꝰ. ¶ Se
cundū capl'm eſt: ꝙ debet viruꝫ diligere
⁊ hoc amore caſto ⁊ ſingulari. De q̄ amo
re dicit Chryſ. ſup Mat. Ecce ſi vir hēat
vxoreꝫ qūo cognoſcit̄ plena vxoris dile/
ctio. Uxor neminē debet putare ſapien/
tiorē ꝙ̄ virū ſuuꝫ. ⁊ ſi alter ſit ſapientior:
tñ illa ſapiētiorē itelligere non dꝫ. Uxor
neminē fortiorē dꝫ putare ꝙ̄ virū ſuuꝫ. ⁊
ſi alter ſit fortior: tñ illa itelligere nō dꝫ
alterum fortiorem. Uxor neminē dꝫ pu/
tare formoſiorē ꝙ̄ virum ſuū ⁊ ſi alter ſit
formoſior nō tñ debet ſibi apparere. Per
fectū. n. odiū ⁊ pfectꝰ amor verū rerū iu/
diciū nō cognoſcit. vtputa ſi pfecte odi/
as aliquē: qualiacūqꝫ fuerint apud illuꝫ
oīa tibi diſplicent ſiue que dicit ſiue que
agit. ⁊ ſi vere bona ſunt: tñ tibi diſplicēt
⁊ mala vident̄. Sic ⁊ ſi perfecte aliquem
amas quecūqꝫ ſunt apud eum placēt ti/
bi. ſiue que loquit̄ ſiue que agit. ⁊ ſi vere
mala ſunt: tñ tibi bona vident̄. ¶ Ter/
tium capl'm eſt: qꝛ d̄bet familiā ſuā rege.
Sicut. n. di. i. Timo. v. Qui ſuoꝝ ⁊ maxi
me domeſticoꝝ curā nō habet fidē nega/
uit. Glo. Operibus etſi nō verbis: qꝛ pro/
ximū non diligit. Et eſt infideli deterior.
Glo. qꝛ hic veritatē nondū cognouit vel
ꝓmiſit. Sed de multis mulieribꝰ poteſt
dici illō Threñ. iiij. Filia populi mei cru
delis: quaſi ſtrutio i deſerto. Strutio oua
ſuā terra coopit: ⁊ abiens ea derelinquit:
que ſepe a beſtijs cōculcant̄. Sic ſūt mul
te que ꝓmittunt filios ſuos terrenis affe
ctibus iuolui: ⁊ a demonibꝰ cōculcari: ⁊
ipſe nō curant. In hoc tñ ſunt ſtrutioni/
bus crudeliores: qꝛ illi ſuper oua cōcul/
cata faciunt magnū planctū. Iſte autꝫ
ſuper filios a demonibus cōculcatos nō
plangunt. De hoc filij in iudicio cōque/
rentur. Ecc̄. xli. De patre impio cōque/
runtur filij: qꝛ ꝓpter illū ſunt in opꝓ/
briū. ¶ Quartū capl'm eſt: qꝛ debet do
mum ſuam gubernare. ⁊ iō oportet ipꝫ
tria habere. ſ. ſapientiā: vt omnia ſapiē
ter diſponat. Prouer. xiiij. Sapiēs mu/
lier edificat domū ſuā. Inſipiens quoqꝫ
extructā manibus deſtruit. Diligētiā:
vt ſollicite cuncta ꝓmoueat Prouer. xij.
Mulier diligēs corona eſt viro ſuo. ⁊c.
Et ꝓuidentiam: vt ſuo tempore neceſſa
ria cunctis ꝓuideat. Propter iſta tria di
citur Prouer. vlti. d̄ muliere forti. Opata
eſt cōſilio manuū ſuarū: ecce ꝙ̄ ſapiens.
Et de nocte ſurrexit: ecce ꝙ̄ ſollicita. Et
dedit predā domeſticis ſuis: ecce ꝙ̄ ꝓ/
uida. ¶ Quintū capitulū eſt: qꝛ debet ſe
irreprehenſibilē exhibere: vt ſcilꝫ nulli
maculā habeat nec in vita: nec in fama:
nec in cōſcientia. Et iſtas maculas ſuas
in triplici ſpeculo debet videre. ¶ Pri/
mum ſpeculum eſt ſacra ſcriptura ſiue
dei precepta. Grego. Specula ſūt dei pce
pta in quibus anime ſancte ſemꝑ aſpici/
unt: vt ſi que in eis ſunt feditates deprē/
hendant. ¶ Scd̄m ſpeculuꝫ eſt vita xp̄i
ad cuius potentiam: humilitatem ⁊ pie

tatem ſe debet ſpeculari. Bern. ſup Cañ.
Utrūqꝫ mihi es domine: ⁊ ſpeculū patiē
di ⁊ preciuin redimendi. ¶ Tertium ſpe
culum eſt exemplum ancillaruꝫ xp̄i. Si
enim mulier dicat ſe nō poſſe imitari vi/
tam ſanctoꝝ viroꝝ: ſaltem imitetur vitā
ſuarū ſoroꝝ. ſcilicet Magdalene. Agne/
tis. Cecilie: ⁊ ceterarū. Omnes autēꝫ ma/
culas quas mulieres deprehēderint ad
iſta ſpecula lauare debēt in cōfeſſione ve
ra. In huius ſignificationē: in lauatorio
tēpli erant ſpecula: vt dicit̄ Exo. xxxviij.
Bern. Ama ꝯfeſſionē ſi affectas decorē.
Cōfeſſioni enim iungitur decor. ps. Con
feſſio ⁊ pulchritudo in ꝯſpectu eiꝰ. Sed
multe ſunt que libentius viderēt facies
carnis ſue in ſpeculo vanitatis: ꝙ̄ facies
mētis ſue i ſupradictis ſpeculis. Hiero.
Mulier ad ſpeculum pingitur. ⁊ in con
tumeliam artificis conatur pulchrior eē
ꝙ̄ nata eſt.

¶ Sermo tertius.

Dico autem vobis: ꝙ nemo
illoꝝ viroꝝ qui vocati ſūt gu
ſtabunt cenam meam. Ex eo
ꝙ dicit dominus. Nemo viroꝝ illoꝝ qui
vocati ſunt guſtabit cenam meaꝫ: dat in
telligere ꝙ guſtabunt aliam cenam que
non eſt ſua. ¶ Ideo notandū ꝙ eſt qua/
druplex cena. ſ. corporalis: ſpiritualis: i/
fernalis: ⁊ celeſtis. ¶ In cena corporali
debent refici pauperes. Luce. xiiij. Cum
facis cenam vel prandium: voca paupe/
res ac debiles: cecos ⁊ claudos. ¶ Scien
dum eſt autem ꝙ antiqui comedebāt tm̄
ſemel in die: ⁊ in loco cōmuni: ⁊ cōmuni
ter. Et qꝛ tm̄ ſemel in die comedebāt: iō
cenam appellabant. qꝛ poſt cenam nulla
comeſtio reſtat. Quia etiā comedebant
in loco cōmuni ⁊ cōmuniter: ideo cena
ſimiliter dicebatur. a cenon qd̄ eſt cōmu
ne. ¶ Ex primo igitur oſtendebant ſuaꝫ
frugalitatem. Tante enim erant abſtinē
tie ꝙ cōtenti erant vna cōmeſtione i die.
¶ Ex ſecundo oſtēdebant ſuam honeſta
tem. Ideo eniꝫ in loco cōmuni ⁊ euidēti
comedebāt. ne occaſiōe ſecreti loci laſci/
ui fierent: vel verba detractoria reſona/
rent. ¶ Ex tertio oſtendebant ſuam libe
ralitatem: qꝛ nō ſingulariter ſed cōmuni
ter comedere volebant. ⁊ ideo pegrinos
⁊ hoſpites ad ſua cōuiuia aduocabant.
¶ Exemplo igitur antiquoꝝ ⁊ nos iſta
tria in noſtris cōuiuijs habeamꝰ. ¶ Pri
mo temperantiam ⁊ frugalitatem. Ecc̄.
xxxi. Utere quaſi homo frugi his que ti
bi apponuntur. Eiuſdeꝫ. xxxvij. In mul
tis eſcis erit infirmitas. Et infra. Pro/
pter crapulam multi pierunt: qui autꝫ
abſtinens eſt: adijciet vitaꝫ. Unde refert
Augu. tria documenta ſe a beato Amb.
didiciſſe. ¶ Unum eſt ne officium milita
di aliquibus ſuadeat: ne forte ipſi calū/
nias ⁊ expoliationes exerceant. ¶ Secū
dum ne vxorem alicui petat: ne forte ipſi
coniuges male inter ſe cōueniant ⁊ tibi
maledicant. ¶ Tertiū ne ad cōuiuiū nō
inuitatus accedat: ne forte ibi temperan
tie modum perdat. ¶ Secundo debemꝰ
habere honeſtatem. ne. ſ. in noſtris con/
uiuijs fiāt laſciua ſolatia. Yſa. v. Cytha/
ra ⁊ lyra ⁊ tympanum in conuiuijs ve/
ſtris ⁊c. Et ne ibi dicantur verba detra/
ctoria. Prouerb. xxiij. Noli eſſe in conui
uijs potatoꝝ: nec in cōmeſſationibus eo
rum qui carnes ad veſcendum cōferūt.
Illi carnes ad veſcenduꝫ conferunt ſin
glo. qui in locutione viciſſim proximoꝝ
vitia dicunt. Ideo Aug. contra peſtem
detractionis hos verſus in menſa ſua
habebat inſcriptos. Quiſquis amat di/
ctis abſentum rodere vitam. Hanc men
ſam indignaꝫ nouerit eſſe ſibi. ¶ Tertio
debemus habere pietateꝫ: vt peregrinos
⁊ pauperes in noſtris cōuiuijs habeamꝰ
Job. xxxi. Si comedi buccellam meaꝫ ſo/
lus ⁊ non comedit pupillus ex ea. Econ
tra dicit auarus Ecc̄. xi. Inueni requiem
mihi: ⁊ nunc manducabo de bonis meis
ſolus. ⁊ neſcit ꝙ tempus pteriat ⁊ relin/
quat omnia alijs ⁊ ipſe moriatur. ¶ Se/
cunda eſt cena ſpiritualis quaꝫ deus fa
cit cum anima. Apoc. iij. Ego ſto ad oſtiū
⁊ pulſo. ſi quis aperuerit mihi ianuam:
intrabo ad illum ⁊ cenabo cum illo ⁊ il/
le mecum. hoc eſt ponemus ad ſymbo/
lum. Peccator enim penitens debet in
iſta cena ponere tria fercula. ſ. contritio
nem: confeſſionem: ⁊ ſatiſfactioneꝫ. Deꝰ
autem tria alia penit. ſ. miſericordiam:
gratiam: ⁊ gloriam. De iſta cena di: Ioā.

xij. Fecerūt ei cenā ibi.i.xp̄o.ſ.marthā ⁊
maria. Lazarus vō erat vn⁹ ex diſcūbēti
bus. Per marthā ſignificanſ actiui. per
mariā cōtemplatiui. per lazarū de nouo
a peccato reſuſcitati. Cenat igiſ xp̄s cū
actiuis:q2 delectaſ in eoꝝ opatione. Ce-
nat cum cōtemplatiuis:q2 delectaſ ī co-
rum deuotione. Cenat cū penitētibus ⁊
de nouo cōuerſis:q2 delectaſ in eoꝝ con
uerſione. ps. Myrrha ⁊ gutta ⁊ caſia a
veſtimētis tuis a domibus eburneis. ex
quibus delectauerūt te filie regū in ho-
noꝛe tuo. Per myrrham que amara ē in
telligiſ cōtritio. Per guttā que ſm glo
ſam expellit tumoꝛē:intelligitur humili
tas. Per caſiā que ſm glo.nutriſ i age:
intelligiſ fides que datur in baptiſmo.
Filie igiſ regum.i.anime ſanctoꝝ que ſe
bene regūt:que ſunt domus eburnee.ſ.
pure ⁊ caſte ⁊ quoꝝ veſtimēta.i.opa aro
matibus virtutū ſunt plena xp̄m multū
delectant. Delectaſ.n.in cōtritione peni
tentiū.in humilitate cōtemplatiuoꝝ.⁊ i
fide formata actiuoꝝ. Sicut.n.contritio
neceſſaria eſt de nouo conuerſis.⁊ fides
formata neceſſaria eſt actiuis.ſic humili
tas neceſſaria eſt cōtemplatiuis. Nemo
enim pōt aſcēdere ad deū niſi hēat hu-
militatis gradum. Aug. Tutā ſecurāq3
viā ſibi molitur hūilitas leuans coꝛ ad
deū nō ꝯtra deum. ¶ Tertia cena eſt in-
fernalis. De qua diciſ Apoc.xix. Venite
cōgregamini ad cenā magnā dei:vt mā-
ducetis carnes regū ⁊c. In iſta cena da-
bitur duplex panis. Vn⁹ duriſſimus ꝗ
nunꝗ poterit digeri.ſ.moꝛs eterna. ps.
Moꝛs depaſcet eos. Prouerb.xx. Sua-
uis eſt homini panis mendacij. Et poſt
ſequitur. Implebiſ os eius calculo. Si-
cut eīm calculus nō poteſt maſticari nec
digeri ſic moꝛs eos depaſcet.⁊ tn̄ nunꝗ
poterit finiri. ꝑ Alius panis erit amariſ
ſimus.ſ.cōſcientia amara. Job.xx. Pa-
nis eoꝝ vertetur in fel aſpidum intrinſe
cus. Greg. Nicen⁹. Mala cōſciētia ſeqſ
ſe.imo nō recedit a ſe. vir poteſt foꝛis ali
quod eſſe remediū quando intus eſt vul
nus incluſum. ꝑ Secūdo in cena iſta da
bitur duplex vinum.ſ.rubeum quod eſt
fel draconum:⁊ album qō eſt venenum
aſpidum ⁊ ſerpentum. Deuſ.xxxij. Fel
draconum vinum eoꝛum ⁊ venenū aſpi
dum inſanabile. ꝑ Tertio in iſta cena ap
ponentur carnes lixe ⁊ aſſe. Sicut em̄
dicitur Apoc.xvi. Cōmanducauerūt lin
guas ſuas pꝛe doloꝛe. Dānati quidē tra-
ſibunt ab aquis niuiū ad caloꝛem nimiū.
vt dicitur Job.xxiiij. Quando igiſ erūt
in aquis niuium tunc pꝛe nimio doloꝛe
manducabunt linguas ſuas cōgelatas
⁊ ſic quodāmodo comedēt carnes lixas.
Quando vero erunt in igne tunc pꝛe ni
mio doloꝛe manducabunt linguas ſuas
aduſtas.⁊ ſic quodāmodo comedēt car
nes aſſas. Quātūcunq3 autem ⁊ quotieſ
cunq3 lingua comedatur ſubito reinte-
grabitur:vt iterum comedatur. Et qꝛ
in magnis cōuiuijs cōſueuerunt ſonare
diuerſa muſicoꝝ genera.ideo in illa ce-
na reſonabunt tria genera muſicoꝛum.
ꝑ Primū eſt ſtridoꝛ dentium. Mat.viij.
Ibi erit fletus ⁊ ſtridoꝛ dentium. ꝑ Se
cundū eſt vlulatus demonū. Yſa.xvi.
Vlulabit moab ad moab vniuerſus vlu
labit. Moab interpꝛetatur ex patre.ſi-
gnificat illum de quo dicitur Jo.viij. Ex
patre diabolo eſtis. Moab igitur vlula
bit:q2 dmones maioꝛes vlulabūt ad mo
ab. Similiter vniuerſus vlulabit:q2 ce-
teri demones eis reſpondebūt.⁊ adeo
ſimiliter vlulabunt. ꝑ Tertium eſt plan
ctus cōmuniter omnium. Zach.xij. Pla
get terra.ſ.infernalis familie.⁊ familie
ſeoꝛſum. Nam ſeoꝛſum planget familia
ſuperboꝝ.ſeoꝛſum familia luxurioſoꝝ.
ſeoꝛſum familia auaroꝝ. ¶ Quarta ce-
na eſt celeſtis. de qua dicitur Apoc.xix.
Beati qui ad cenam nuptiarū agni vo-
cati ſunt. Circa iſtam autem cenam duo
ſunt videnda. ꝑ Primo quis eam pꝛepa
rauit. ꝑ Secundo propter qd eam pꝑpa-
rauit. ꝑ Circa primum notandum ꝙ ce-
nam iſtam preparauit tota trinitas:ita
ꝙ pater ſua fercula ibi ponit:⁊ fili⁹ ſua:
⁊ ſpiritus ſanctus ſua. Pater enim po-
ſuit ibi tria fercula. ꝑ Primo ſue faciei
claram viſionem.i.Joan.iij. Scim⁹ em̄
cum apparuerit ſimiles ei erimus:quia
videbimus eum ſicuti eſt. ꝑ Secūdo ci-
um bonoꝛū plenam poſſeſſionē. Tunc
enim erit deus omnia in omnibus:vt di
citur.i.Coꝛ.xv. Sap.vij. Venerunt mihi

omnia bona pariter cum illa. ꝑ Tertio
omnium voluntatum ⁊ deſiderioꝝ ple-
nam cōpletionem ⁊ quietationem. Joā.
xiiij. Domine oſtende nobis patrē ⁊ ſuf-
ficit nobis. Propter iſta tria dī.i.Coꝛ.
ij. Quod oculus non vidit nec auris au
diuit ⁊c. Oculus enim non ſufficit vide-
re tantam viſionis claritatem. Nec au-
ris audire tantam bonoꝝ omniū vber-
tatem. Nec coꝛ cogitare tantam volunta
tum impletionem ⁊ tranquillitatē. Fi-
lius autem in illa cena ponit tria fercu-
la. ꝑ Primo panem vite. De quo dicitur
Joā.vi. Ego ſum panis vite. ꝑ Secūdo
ſatietatem in ſua humanitate. Vn̄ diciſ
Joā.vi. Qui veniet ad me non eſuriet.
ꝑ Tertio ſatietatem in ſua deitate. Joā.
x. Ingredietur.ſ.ad cōſiderandā diuini
tatem.⁊ egredietur ad cōſiderandū hu-
manitatem ⁊ paſcua inueniet. Spiritus
ſanctus ī cena tria fercula ponit. ꝑ Pri
mo ignem quo fercula decoquenſ. Yſa.
xxxi. Dixit domin⁹ cuius ignis in ſyon
⁊ caminus in hieruſalē. ꝑ Secundo vi
nū quo ſancti inebriabunſ. ps. Inebria
buntur ab vbertate domus tue. ꝑ Ter-
tio fructus quibus delectentur. Gal.v.
Fructus autem ſpiritus charitas gaudi
um pax ⁊c. Quāuis autem tam delitio-
ſa cibaria ī iſta cena dentur:aliqui tamē
venire cōtempſerunt:ex eo ꝙ iterne dul
cedinis experientiam non habuerunt.
Grego. in omel. Coꝛpoꝛales delitie cum
non habentur graue in ſe deſideriū ac-
cedunt. Cum autem habite eduntur:co-
medentem pꝛotinus in faſtidium per ſa
tietatem vertūt. At econtra ſpirituales
delitie cū nō habentur in faſtidio ſunt.
Cū vero eduntur in deſiderio ſunt. Au
gent enim ſpirituales delitie deſideriū
dum mentem ſatiant:q2 quanto magis
ſapoꝛ earum percipitur:eo amplius co-
gnoſcitur eo ꝙ auidius ametur. ⁊ pꝛo-
pterea non habite amari non poſſunt:
quia earum ſapoꝛ ignoratur. Quis enī
amare valeat quod ignoꝛat. ꝑ Circa ſe-
cundum.ſ.ꝓpter quid deus iſtam cenā
pꝛeparauit ⁊ tam multos vocauit. Sciē
dum ꝙ pꝛopter hoc fecit vt.ſ.celeſtis ci-
uitas ſuis ciuibus impleretur. Vnde di
xit. Compelle intrare vt impleatur do-
mus mea. Glo. Numero pꝛedeſtinatoꝛū
fidelium qui numerus inexpletus non
remanebit. Ante aſcenſionem quidem
chꝛiſti in celum domus dei quantum ad
homines omnino erat vacua:quia nul-
lus adhuc ibi fuerat. Nunc autem eſt ſe-
miplena. Tunc q2 numerus ſanctoꝛum
adhuc non eſt impletus. Tū quia ani-
me ſanctoꝛum adhuc non habent ſuam
beatitudinem completam:ex eo ꝙ eoꝛū
coꝛpoꝛa adhuc nō ſunt gloꝛificata. Poſt
iudicium autē totaliter domus dei erit
plena. quia ⁊ numerus electoꝛum erit
impletus.⁊ quilibet ſanctus in coꝛpoꝛe
⁊ anima erit gloꝛificatus. Vnde diciſ de
chꝛiſto Prouerb.vij. In die plene lune
reuerſurus eſt in domum ſuam. Sicut
enim luna aliquando eſt vacua.aliquā-
do plena.aliquando ſemiplena. Sic do
mus dei ante chꝛiſti aſcenſionem de ani-
mabus ſanctoꝛum omnino erat vacua.
poſt aſcenſionem vero fuit ſemiplena ſ3
quando poſt iudiciū chꝛiſtus in domū
ſuam celeſtem reuertetur:tunc totaliter
erit plena.

¶ Dñica tertia. Sermo pꝛimus.

ERant appꝛopinquantes ad ieſum publica
ni ⁊ peccatoꝛes vt audirent il
lum.⁊ murmurabant iudei ⁊
ſcribe dicentes:quia hic peccatoꝛes reci
pit ⁊ manducat cum illis. Luce.xv. Si-
cut dicit Auguſtinus ſuper Joanē. Qui
dam ſunt infirmi:ſed ſanabiles.quidā
infirmi ſed inſanabiles.quidam autem
perfecte ſani. Iſta triplex differētia tan-
gitur in hoc euangelio. ꝑ Nam infirmi
ſanabiles erant publicani ⁊ peccatoꝛes
ꝑ Infirmi inſanabiles erāt ſcribe ⁊ pha
riſei. ꝑ Perfecte autem ſani ſunt illi ꝗ
non indigent penitentia. In medio aūt
hoꝛū erat medicus conſtitutus. ¶ Pri
mo igitur ponuntur infirmi ſanabiles.
ſcilicet publicani et peccatoꝛes. De qui-
bus duo dicuntur. ſcilicet ꝙ ad chꝛiſtū
appꝛopinquabant.⁊ ꝙ eius verba au-
dire affectabant. ꝑ In hoc autem ꝙ di-
citur appꝛopinquabant oſtenditur ꝙ
pꝛius longe erant. ps. Longe a peccato-
rib⁹ ſal⁹. Appꝛopinquāt aūt deo ꝑ pniā
de⁹ appꝛopinquāt ꝑ grām. Jac.iiij. Appꝛo-

xij.Fecerūt ei cenā ibi.i.xp̄o.ſ.marthā ⁊
maria.Lazarus vō erat vn⁹ ex diſcūbēti
bus.Per marthā ſignificanť actiui.per
mariā cōtemplatiui.per lazarū de nouo
a peccato reſuſcitatť.Cenat igiť xp̄s cū
actiuis:qꝛ delectať in eoꝝ opatione.Ce/
nat cum cōtemplatiuis:qꝛ delectať i co/
rum deuotione.Cenat cū penitētibus ⁊
de nouo cōuerſis:qꝛ delectať in eoꝝ con
uerſione.ps.Myrrha ⁊ gutta ⁊ caſia a
veſtimētis tuis a domibus eburneis.ex
quibus delectauerūt te filie regū in ho/
noꝛe tuo.Per myrrham que amara ē in
telligiť cōtritio.Per guttaꝫ que ſm glo
ſam expellit tumoꝛē:intelligitur humili
tas.Per caſiaꝫ que ſm glo.nutriť i aqs:
intelligiť fides que datur in baptiſmo.
Filie igiť regum.i.anime ſanctoꝝ que ſe
bene regunt:que ſunt domus eburnee.i.
pure ⁊ caſte ⁊ quoꝝ veſtimēta.i.opa aro
matibus virtutū ſunt plena xp̄m multū
delectant.Delectať.n.in cōtritione peni
tentiū.in humilitate cōtemplatiuoꝝ.⁊ i
fide formata actiuoꝝ.Sicut.n.contritio
neceſſaria eſt de nouo conuerſis.⁊ fides
formata neceſſaria eſt actiuis.ſic humili
tas neceſſaria eſt cōtemplatiuis.Nemo
enim pōt aſcēdere ad deuꝫ niſi hēat hu/
militatis gradum.Aug.Tutā ſecuraꝗ
viā ſibi molitur hūilitas leuans coꝛ ad
deū nō ꝯtra deum.¶Tertia cena eſt in/
fernalis.De qua diciť Apoc.xix.Uenite
cōgregamini ad cenā magnā dei:vt mā/
ducetis carnes regū ⁊c.In iſta cena da/
bitur duplex panis.Un⁹ duriſſimus q
nunꝙ poterit digeri.ſ.moꝛs eterna.ps.
Moꝛs depaſcet eos.Prouerb.xx.Sua/
uis eſt homini panis mendacij.Et poſt
ſequitur.Implebiť os eius calculo.Si/
cut eīm calculus nō poteſt maſticari nec
digeri ſic moꝛs eos depaſcet.⁊ tñ nunꝙ
poterit finiri.¶Alius panis erit amariſ
ſimus.ſ.cōſcientia amara.Job.xx.Pa/
nis eoꝝ vertetur in fel aſpidum intrinſe
cus.Greg.Nicen⁹.Mala cōſciētia ſeqť
ſe.imo nō recedit a ſe.vir poteſt foris ali
quod eſſe remediū quando intus eſt vul
nus incluſum.¶Secūdo in cena iſta da
bitur duplex vinum.ſ.rubeum quod eſt
fel draconum:⁊ album qđ eſt venenum
aſpidum ⁊ ſerpentum.Deuť.xxxij.Fel
draconum vinum eoꝝ ⁊ venenuꝫ aſpi
duꝫ inſanabile.¶Tertio in iſta cena ap
ponentur carnes lixe ⁊ aſſe.Sicut eīm
dicitur Apoc.xvi.Cōmanducauerūt lin
guas ſuas pꝛe doloꝛe.Dānati quidē tra
ibunt ab aquis niuiū ad caloꝛem nimiū.
vt dicitur Job.xxiiij.Quando igiť erūt
in aquis niuium tunc pꝛe nimio doloꝛe
manducabunt linguas ſuas cōgelatas
⁊ ſic quodāmodo comedēt carnes lixas.
Quando vero erunt in igne tunc pꝛe ni
mio doloꝛe manducabunt linguas ſuas
aduſtas.⁊ ſic quodāmodo comedēt car
nes aſſas.Quātūcunꝗ autem ⁊ quoticū
cunꝗ lingua comedatur ſubito redinte
grabitur:vt iterum comedatur.Et qꝛ
in magnis cōuiuijs cōſueuerunt ſonare
diuerſa muſicoꝝ genera.ideo in illa ce/
na reſonabunt tria genera muſicoꝝ.
¶Pꝛimū eſt ſtridoꝛ dentium.Mat.viij.
Ibi erit fletus ⁊ ſtridoꝛ dentium.¶Se
cundū eſt ululatus demonuꝫ.Yſa.xvi.
Ululabit moab ad moab vniuerſus vlu
labit.Moab interpꝛetatur ex patre.ſi
gnificat illum de quo dicitur Jo.viij.Ex
patre diabolo eſtis.Moab igitur vlula
bit:qꝛ dmones maioꝛes vlulabūt ad mo
ab.Similiter vniuerſus vlulabit:qꝛ ce/
teri demones eis reſpondebūt.⁊ adeo
ſimiliter vlulabunt.¶Tertium eſt plan
ctus cōmuniter omnium.Zach.xij.Plā
get terra.ſ.infernalis familie.⁊ familie
ſeoꝛſum.Nam ſeoꝛſum planget familia
ſuperboꝝ.ſeoꝛſum familia luxurioſoꝝ.
ſeoꝛſum familia auaroꝝ.¶Quarta ce/
na eſt celeſtis.de qua dicitur Apoc.xix.
Beati qui ad cenam nuptiaruꝫ agni vo
cati ſunt.Circa iſtam autem cenam duo
ſunt videnda.¶Pꝛimo quis eam pꝛepa
rauit.¶Secundo pꝛopter qđ eam pꝛepa
rauit.¶Circa pꝛimum notandum ꝙ ce/
nam iſtam pꝛeparauit tota trinitas:ita
ꝙ pater ſua fercula ibi ponit ⁊ fili⁹ ſua
⁊ ſpiritus ſanctus ſua.Pater enim po/
ſuit ibi tria fercula.¶Pꝛimo ſue faciei
claram viſionem.i.Joan.iij.Scim⁹ qm
cum apparuerit ſimiles ei erimus:quia
videbimus eum ſicuti eſt.¶Secūdo oī/
um bonoꝝ plenam poſſeſſioneꝫ.Tunc
enim erit deus omnia in omnibus:vt di
citur.i.Coꝛ.xv.Sap.vij.Uenerunt mihi

omnia bona pariter cum illa.¶Tertio
omnium voluntatum ⁊ deſiderioꝝ ple/
nam cōpletionem ⁊ quietationem.Joā.
xiiij.Domine oſtende nobis patrē ⁊ ſuf/
ficit nobis.Propter iſta tria di.i.Coꝛ.
ij.Quod oculus non vidit nec auris au
diuit ⁊c.Oculus enim non ſufficit vide/
re tantam viſionis claritatem.Nec au/
ris audire tantam bonoꝝ omniuꝫ vber/
tatem.Nec coꝛ cogitare tantam volunta
tum impletionem ⁊ tranquillitateꝫ.Fi/
lius autem in illa cena ponit tria fercu/
la.¶Pꝛimo panem vite.De quo dicitur
Joā.vi.Ego ſum panis vite.¶Secūdo
ſatietatem in ſua humanitate.Uñ diciť
Joā.vi.Qui veniet ad me non eſuriet.
¶Tertio ſatietatem in ſua deitate.Joā.
x.Ingredietur.ſ.ad cōſiderandā diuini
tatem.⁊ egredietur ad cōſiderandū hu/
manitatem ⁊ paſcua inueniet.Spiritus
ſanctus i cena tria fercula ponit.¶Pꝛi
mo ignem quo fercula decoquenť.Yſa.
xxxi.Dixit domin⁹ cuius ignis in ſyon
⁊ caminus in hieruſaleꝫ.¶Secundo vi
nuꝫ quo ſancti inebriabunť.ps.Inebꝛia
buntur ab vbertate domus tue.¶Ter/
tio fructus quibus delectentur.Gal.v.
Fructus autem ſpiritus charitas gaudi
um pax ⁊c.Quāuis autem tam delitio/
ſa cibaria i iſta cena dentur:aliqui tamē
venire cōtempſerunt:ex eo ꝙ eterne dul
cedinis experientiam non habuerunt.
Grego.in omel.Coꝛpoꝛales delitie cum
non habentur graue in ſe deſideriuꝫ ac/
cedunt.Cum autem habite eduntur:co/
medentem pꝛotinus in faſtidium per ſa
cietatem vertūt.At econtra ſpirituales
delitie cū nō habentur in faſtidio ſunt.
Cuꝫ vero eduntur in deſiderio ſunt.Au
gent enim ſpirituales delitie deſideriuꝫ
dum mentem ſatiant:qꝛ quanto magis
ſapoꝛ earum percipitur:eo amplius co/
gnoſcitur eo ꝙ auidius ametur.⁊ pꝛo/
pterea non habite amari non poſſunt:
quia earum ſapoꝛ ignoꝛatur.Quis eniꝫ
amare valeat quod ignoꝛat.¶Circa ſe/
cundum.ſ.ꝓpter quid deus iſtam cenaꝫ
pꝛeparauit ⁊ tam multos vocauit.Sciē
dum ꝙ pꝛopter hoc fecit vt.ſ.celeſtis ci/
uitas ſuis ciuibus impleretur.Unde di
xit.Compelle intrare vt impleatur do/
mus mea.Glo.Numero pꝛedeſtinatoꝝ
fidelium qui numerus inexpletus non
remanebit.Ante aſcenſionem quidem
chꝛiſti in celum domus dei quantum ad
homines omnino erat vacua:quia nul/
lus adhuc ibi fuerat.Nunc autem eſt ſe/
miplena.Tunc qꝛ numerus ſanctoꝛum
adhuc non eſt impletus.Tuꝫ quia ani/
me ſanctoꝛum adhuc non habent ſuam
beatitudinem completam:ex eo ꝙ eoꝛuꝫ
coꝛpoꝛa adhuc nō ſunt gloꝛificata.Poſt
iudicium auteꝫ totaliter domus dei erit
plena.quia ⁊ numerus electoꝛum erit
impletus.⁊ quilibet ſanctus in coꝛpoꝛe
⁊ anima erit gloꝛificatus.Unde diciť de
chꝛiſto Prouerb.vij.In die plene lune
reuerſurus eſt in domum ſuam.Sicut
enim luna aliquando eſt vacua.aliquā/
do plena.aliquando ſemiplena.Sic do
mus dei ante chꝛiſti aſcenſionem de ani/
mabus ſanctoꝛum omnino erat vacua.
poſt aſcenſionem vero fuit ſemiplena ſꝫ
quando poſt iudiciuꝫ chꝛiſtus in domū
ſuam celeſtem reuertetur:tunc totaliter
erit plena.

¶Dñica tertia.Sermo pꝛimus.

ERant appꝛopinquantes ad ieſum publica
ni ⁊ peccatoꝛes vt audirent il
lum.⁊ murmurabant iudei ⁊
ſcribe dicentes:quia hic peccatoꝛes reci
pit ⁊ manducat cum illis.Luce.xv.Si/
cut dicit Auguſtinus ſuper Joānē.Qui
dam ſunt infirmi:ſed ſanabiles.quidaꝫ
infirmi ſed inſanabiles.quidam autem
perfecte ſani.Iſta triplex differētia tan/
gitur in hoc euangelio.¶Nam infirmi
ſanabiles erant publicani ⁊ peccatoꝛes
¶Infirmi inſanabiles erāt ſcribe ⁊ pha
riſei.¶Perfecte autem ſani ſunt iuſti q
non indigent penitentia.In medio aūt
hoꝛuꝫ erat medicus conſtitutus.¶Pꝛi
mo igitur ponuntur infirmi ſanabiles.
ſcilicet publicani et peccatoꝛes.De qui/
bus duo dicuntur.ſcilicet ꝙ ad chꝛiſtuꝫ
appꝛopinquabant.⁊ ꝙ eius verba au/
dire affectabant.¶In hoc autem ꝙ di/
citur appꝛopinquabant oſtenditur ꝙ
pꝛius longe erant.ps.Longe a peccato/
rib⁹ ſal⁹.Appꝛopinquāt aūt deo ꝑ pniaꝫ
de⁹ appꝛopinqt ꝑ graꝫ.Jac.iiij.Appꝛo/

ꝓpinquate deo ⁊ appropinquabit vobis:
Iſta aūt elongatio ⁊ appropiquatio nō
fit loco ſ3 ſimilitudine vel diſſimilitudi-
ne. Aug. ſuper pſ. Deo qui vbiq3 ē neq3
ꝑ loca appropinquamus neq3 ab illo ꝑ
loca remouemur. Appropinquare illi ē
ſimile illi fieri. Recedere ab illo diſſimi-
le fieri. Et ſubdit Aug. Nōne cum vides
duas res ꝓpe ſibi ſimiles dicis appropi
quat hec illi. Quando aūt diſſimiles ꝗ
uis vna manu teneatur. dicis longe eſt
hec ab illa. Si ergo vis appropinquare
ſimilis ei eſto ſi nō vis eē ſimilis elonga-
beris. Hec Aug. Boni igit̄ ⁊ ſunt xpo ꝓ-
pinqui ⁊ a xpo longinqui. Propinq ꝗm̄
ad ſimilitudinē vite. Ipſe .n. eſt miſeri-
cors ⁊ ipſi miſericordes. Luce. vi. Eſtote
miſericordes ſicut ⁊ pater veſter miſeri-
cors ē. Ipſe pfectus ē ⁊ ipſi pfecti. Mat
thei. v. Eſtote perfecti ſicut ⁊ pr̄ veſter p
fectus ē. Ipſe ſanctus ē ⁊ ipſi ſancti. Le-
uit. xix. Scti eſtote q2 ego ſcts ſū. ¶ Sūt
aūt longe a deo tm̄ vno mō. ſ. quātū ad
ſtatum miſeric ſm quem ei diſſimiles ſūt
Chriſtus enim eſt in ſtatu felicitatis ⁊ ip
ſi in ſtatu penalitatis. Olim quidē chri-
ſtus ſimilis eis fuit quando in corpore
habuit mortalitatem in anima paſſibili-
tatem. in vtroq3 multiplicem miſeriam
⁊ penalitatē. Sed poſt reſurrectionē cor
pus eius induit imortalitatē. anima im
paſſibilitatē ⁊ vtrūq3 omnino dā felici-
tatem. Et ideo ſancti viri modo ſibi diſ-
ſimiles ſunt cum ſint mortales. paſſibi-
les ⁊ multas penalitates habentes. Pec
catores autem a deo longe ſunt ⁊ diſſi-
miles duplici modo. ¶ Primo quātum
ad ſtatum miſeric q2 ſunt mortales ⁊ cor
ruptibiles ſicut boni. ¶ Secūdo quātū
ad diſſimilitudinē vie. Unde dicit̄ Yſa.
lv. Sicut exaltantur celi a terra: ſic exal-
tate ſunt vie mee a vijs veſtris ⁊ cogita-
tiones mee a cogitatōibus veſtris. Vie
quibus chriſtus ad nos venit: fuerūt hu
militas ⁊ pietas. Cogitatōes aūt eiꝰ fue-
runt pure imo ipſa puritas. Superbus
igitur non aſſimilatur ei in ſua humili-
tate: nec auarus in ſua pietate. nec luxu
rioſus in ſua puritate. Dannati autem
ſunt lōge a deo tripliciī. ¶ Primo quantū
ad ſtatum miſeric. Licet enim habeant

corpus imortale adeo tamē erit paſſibi-
le ⁊ tot miſerijs ſubiectum ꝙ ſubſiſtere
vix valebit. pſ. In miſerijs non ſubſi-
ſtent. ¶ Secūdo quantum ad diſſimili-
tudinem vite. Et quātum ad hoc nō tm̄
erunt diſſimiles deo ſ3 et ſanctis. Valde
enim diſſimile ē eē in ſatietate ⁊ eſurie: i
vlulatu ⁊ in cantu: in gaudio ⁊ in dolo
re. Iſta notatur Yſa. lxv. Ecce ſerui mei
comedent ⁊ vos eſurietis. ¶ Tertio q2
erunt extra ambitū diuine miſericordie
⁊ ideo dicūtur proijci in tenebras exte-
riores. vt habet̄ Matthei. viij. Peccata
enim ſunt tenebre ſed ꝓut ſunt in pſen-
ti ſunt tenebre interiores: quia adhuc ſūt
itra ambitū diuine miſericordie. Prout
aūt ſunt in iferno ſūt tenebre exteriores:
q2 extra ambitū diuine miſericordie cōpu
tātur. ¶ Secūdo publicani ⁊ peccatores
chriſti verba audire affectabāt. Peccato
res ſunt fedi. tenebroſi ⁊ frigidi. Verba
autem dei ſm Ambro. ſuper. Beati ima
culati. habet mūdare illuminare ⁊ accē
dere. Utile igit̄ eſt peccatoribus ad ver-
ba dei accedere: q2 ſi ſunt fedi mūdantur.
Io. xv. Iam vos mundi eſtis propt̄ ſer-
monem quē loquutus ſum vobis. Si ſūt
tenebroſi illuminātur. pſ. Lucerna pedi
bus meis verbum tuū ⁊ lumen ſemitis
meis. Si ſunt frigidi iflāmāt̄. pſ. Igni-
tum eloquiū tuum vehemēter. Orige. ſu
per Ioſue. Scriptum ē qui appropin-
quant mihi appꝛoximāt igni. Si autem
aurum vel argētum fueris multo ruti-
lātior per ignem effulgebis. Si aūt fue-
ris fenum vel ſtipula conſumeris. ¶ Se
cūdo ponūtur infirmi inſanabiles. ſ. ſcri
be ⁊ pharisei. qui ſm glo. dupliciter er-
rabant: quia ⁊ ſe iuſtos putabāt cū eēnt
ſuperbi ⁊ illos reos cū eēnt penitentes.
¶ Primus error eorum erat quia ſe iu-
ſtos putabant cu3 eſſent ſuperbi. ⁊ ideo
nulla compaſſione ad peccatores moue-
bantur: ſed contra eos potius indigna-
bātur. In peccatore enim penitēte tria
conſiderātur. ſ. vera penitētia culpe pre
terita ⁊ iuſtificatio aſſecuta. Secundum
autem Grego. nature debemus compaſ-
ſionem ſiue dilectionem. culpe diſtri-
ctionem. i. diſtrictam correctionem. Un-
de ait. Oportet vt ſollicite diſcernamus:

quia diſtrictionem debemus vitijs com
paſſionem nature. Si enim feriendus
eſt peccator nutriendus eſt proximus.
Augu. Sic diligēdi ſunt homines vt eo
rum non diligant errores. Iuſtificatio-
ni autem aſſecute debemus cōgratula-
tionem. Iuxta illud Luce. xv. Epulari
autem ⁊ gaudere oportebat q2 frater tu-
us fuerat ⁊ reuixit ⁊c̄. Iſti autem nec de
natura curabant vt diligerēt: vel com-
paterētur. nec de iuſtificatiōe aſſequuta
vt congratularētur: ſed tm̄ de culpa pre
terita vt indignarētur. Grego. in omel.
Vera iuſtitia compaſſione3 hēt. falſa de
dignationem. quāuis ⁊ iuſti ſoleant re-
cte peccatoribus indignari. Sed aliud ē
quod agitur typo ſuperbie aliud quod
zelo diſcipline. ¶ Secūdus error iſtoru3
erat q2 illos peccatores reputabant cum
eſſent penitētes. Et ideo contra chriſtum
de duobus murmurabāt. ¶ Primo de
eo ꝙ eos recipiebat. ¶ Secundo de eo
ꝙ cum eis comedebat. Ex eo eni3 ꝙ eos
recipiebat: credebant ipſum coinquina
ri. Sicut ⁊ phariſeus ex acceſſu peccatri
cis magdalene chriſtu3 inquinari crede
bat. Petrus rauen. Erras phariſee lutū
tangit ſol. ſed lutum non inficit ſolem.
Medicus tangit vulnera ſed ipſum pu
tredo non corrumpit. Reus tāgit iuſtu3
iudicem ſed ipſum maculare non pōt.
Et vocat hic chriſtum ſolē medicum et
iudicem. Peccatorem autem vocat lu-
tum vulneratum ⁊ reum. Chriſtus igit̄
qui eſt verus ſol lutum tangebat cū pec
catores recipiebat. ſed tamē ipſu3 lutu3
ſolem non inficiebat: ſed potius ſol lutū
in aurum mutabat: cum peccatores iuſti
ficabat. Chriſtus etiam qui eſt verus me
dicus vulnera peccatorum curabat ⁊ fe
torem non ſentiebat: ſed fetorem fuga-
bat cum culpam remittebat. Chriſtus ēt
qui eſt iuſtus iudex reos admittebat: ⁊
ipſos per iuſtam ſentētiam abſoluebat
dicens. Gaudium eſt coram angelis dei
ſuper vno peccatore penitētiam agente.
¶ Secundo contra chriſtū murmurabāt
q2 cum peccatoribus comedebat. Hoc
autem chriſtus ex magna diſpenſatione
faciebat. Inter iudeos enim quidā erāt
ſuperſtitioſi qui diligebant in alijs ma-

gnam vite auſteritatem. Alij erant terre
nis aſſueti qui magis diligebant quan-
dam vite cōmunitate3. Alij erant curio-
ſi qui requirebant miraculorū poteſtatē
Fecit igitur chriſtus ſm Io. Chriſo. ſicut
faciunt venatores qui per duas vias cō
trarias aliquod animal inſequūtur vt
in alteram incidat. Miſit enim Ioannē
baptiſtam cum vita auſtera: vt ſic cōuer
teret ſupſtitioſos. Venit ipſe cum com-
muni vita manducās ⁊ bibens cū pec-
catoribus vt ſic conuerteret terrenis aſ
ſuetos. Venit cum miraculoru3 potētia
vt ſic conuerteret duros ⁊ curioſos. S3
cōqueritur dicens Matthei. xi. Venit io
annes nō manducās nec bibens ⁊ dicūt
demonium habet ⁊c̄. ¶ Tertio erāt qui
dam perfecte ſani. ſ. iuſti qui non indi-
gebant penitētia. Grego. Sunt pleriq3
iuſti in quorum vita tantū eſt ſtudium:
vt eis quelibet peccatorum penitētia ꝑ
poni nullatenus poſſit. Hinc ergo colli-
gendum eſt quantū deo gaudiū faciat:
quādo humiliter plangit iuſtus. ſi ſic fa
cit in celo gaudium quādo in ſe qđ ma
le geſſerat per penitētiam dannat iniu
ſtus. Tales igitur penitētia indigēt ⁊ nō
indigent. Eſt enim penitētia purgās: ſi
cut fuit penitentia magdalene. Eſt pe-
nitētia ornans: ſicut fuit penitētia Ioā
nis baptiſte. Bernar. Confeſſio peccato-
rem purgat ⁊ iuſtum ornat. Eſt peniten
tia conſeruās que iuſtum cōſeruat a cāu
Iuxta illud Corinth. ix. Caſtigo corpus
meum ⁊ in ſeruitutem redigo ⁊c̄. Perfe
cti igitur viri ⁊ ſi non indigēt penitētia
purgante: indigent tamē penitētia ornā
te ⁊ conſeruāte. ¶ Quarto in iſtorū me
dio erat iudex ⁊ medicus conſtitutus. q
infirmos ſanabiles. i. peccatores penitē
tes recipiēdos eē oſtendit. Et ſuper hoc
tres pabolas adduxit. Unam de oue ꝑ-
dita. Aliam de dragma amiſſa. Tertiam
de filio prodigo reuertēte: que poſt iſtas
duas ponitur imediate. ¶ Tria eni3 ſūt
que hominem ad miſerēdum inducere
conſueuerūt. ſ. ſimplicitas. propinqtas.
⁊ neceſſitas. Iſta tria ſimiliter deum ad
miſerēdum inducūt. ¶ Primo nr̄a ſim-
plicitas. Et ad hoc pertinet prima para
bola de oue errante. Hō. n. ē ſimplex re-

ſpectu hoſtis tam aſtuti.i. diaboli. ⁊ iō
cito decipit. Unde clamat.ps. Erraui ſi
cut ouis que perijt:requre ſeruū ⁊c.¶ Secū
do noſtra ꝓpinquitas quā nobiſcū con
traxit. Hebre.ij. Nuſquā angelos appre-
hēdit ⁊c. Et ad hoc ptinet ſecūda para
bola de dragina amiſſa in qua ē imago
ceſaris vel regis ⁊ ſupſcriptio nomis.
Sic ⁊ homo ē ad imaginē dei formatus
⁊ hʒ ſupſcriptōʒ xpi qꝛ a xpo dr̄ xpianꝰ:
⁊ iō xps dʒ noſtri miſereri. Juxta illud
Eph.v. Nemo carnē ſuā vnquā odio ba
buit ⁊c.¶ Tertio noſtra neceſſitas ⁊ pau
pertas. Et ad hoc ptinet tertia pabola d̄
filio ꝓdigo reuertēte qui dixit. Quanti
mercenarij in domo patris mei abūdāt
panibus. ego aūt hic fame pereo. Qñ
enim hō cognoſcit ſuā miſeriā ⁊ infirmi
tatē, tūc deus ſibi exhibet ſuā pietatem.
Unī dicit ibidē ꝙ pater vidēs eum miſe-
ricordia motus ē ſup eū. ⁊ cecidit ſuper
collū eius ⁊ oſculatus ē eum.

¶ Sermo ſecundus.

Erant appropinquantes ad ieſum publica-
ni ⁊ peccatores ⁊c. Libenter
debēt oēs ad xp̄m appropin-
quare: qꝛ oīa remedia in ipſo poterūt in
ueniri. De quibus ſic dicit Ambro. in li.
de virginibꝰ. Omnis anima accedat ad
chriſtū: qꝛ oīa xps eſt nobis. Si vulnera
curare deſideras medicus ē. Si febribus
eſtuas fons ē. Si grauaris iniquitate: iu
ſtitia ē. Si auxilio indiges: virtus ē. Si
mortē times: vita ē. Si celum deſideras
via ē. Si tenebras fugis: lux ē. Si cibum
queris alimētum ē. Ex his verbis habe-
tur ꝙ debemus ad xp̄m accedere ⁊ ap-
propinquare.¶ Primo ſicut vulnerati
ad medicū ⁊ ſanatorē. iō dicit. Si vulne
ra curare deſideras medicus ē. Sūt aūt
quedā peccata que vulnerāt corpus ſi-
cut gula. Eccle.xxxvij. In multis eſcis
erit infirmitas. Quedam que vulnerant
animā: ſicut ſupbia qua primus angelus
vulneratus fuit. Unde alij angeli q cum
eo ceciderunt ſibi inſultāt dicētes Yſa.
xiiij. Et tu vulneratus ſicut ⁊ nos noſtri
ſimilis factus ē. Quedā que vulnerant
vtrunqʒ ſicut luxuria. Que quidē vul-
nerat corpus mala concupiſcētia. Job.
xvi. Cōuulnerauit lumbos ⁊c. Et animā
amara ꝯſciētia. Prouer.vij. Statim eā
ſcʒ mulierē ſequit: ſicut bos ductus ad
victimam donec transfigat ſagitta iecur
eius. Jſta ſagitta ē ꝯſcīa amara. Et quo-
niam ſunt quedā vulnera que ſanantur
per inciſionē. quedam p aduſtionē. que-
dam per emplaſtri appoſitōeʒ.¶ Jdeo
iſte medicus vulnus gule ſanādū do-
cet per inciſionē. qꝛ iordinatus gule ap
petitus ē penitus reſecādus. Unde dici
tur Prouer.xxiij. Quādo ſederis vt co
medas cum principe diligēter attēde q̄
poſita ſunt ante faciem tuā ⁊ ſtatue cul
trum in gutture tuo. Jlle in gutture ſuo
cultrū ſtatuit qui inordinatū gule appe
titū abſcidit.¶ Uulnus ſupbie pempla
ſtri appoſitionēʒ.i. per paſſionis chriſti
meditationē ſanari dʒ. Aug. ſuper illud
Phil.ij. Factus ē obediēs vſqʒ ad mor
tem. ecce habes humilitatis exēplū ſup
bie medicamentū. Quid igit itumeſcis
o homo: o pellis morticina qd tēderis:
o ſanies ferida quid inflaris. Princeps
tuus humilis ⁊ tu ſupbus.¶ Uulnus lu
xurie p aduſtionē. i. p aduſtiuam carnis
mortificationē: ſicut petebat ꝓpheta
dicēs. Ure renes meos ⁊ cor meū.¶ Se
cūdo debemus ad chriſtū accedere: ſicut
eſtuati ad refrigerantem. Jdeo ſubdit.
Si febribus eſtuas fons ē. In pñti vita
boni ⁊ mali eſtus multipliciter patiun
tur. Nā boni actiui ⁊ ꝯiugati patiuntur
eſtum tribulationū. i. Corinth.vij. Tribu
latione carnis habebunt huiuſmōi. In
terli. ſ. coniugati ꝓ neceſſarijs rebus.
Contemplatiui patiūtur eſtum tentatio
num: qꝛ ob humilitatis cuſtodiā aliquā
do a deo moleſtari pmittūtur ſicut patet
in apoſtolo vſqʒ ad tertium celum ra-
pto. vt habet. ij. Cor. xij. Mali autem ali
quādo patiūtur eſtum auaritie, aliquā-
do carnalis ꝯcupiſcētie. aliquādo tumē
tis ſupbie. Omnes aūt iſti ad chriſtum
fontem accedant: ⁊ ibi refrigeriū inue-
niēt. Zach.xiij. Erit fons patēs domui
dauid ⁊ habitantibus hieruſalē in ab-
lutione peccatoris ⁊ mēſtruate. Per da
uit qui interpretatur manu fortis: intelli
gūtur actiui. Per hieruſalē q̄ interpretatur
viſio pacis itelligūtur ꝯtēplatiui. Noie

aūt peccatoris ſignātur auari ⁊ ſupbi.
Noie vero mēſtruate luxurioſi. In iſto
igitur fonte actiui inuenijt refrigeriū
patiētie: ꝯtemplatiui refrigeriū deuo-
tionis interne. Ceteri pctores refrigeriū
miſericordie. Hiere.vi. Inuenietis re-
frigeriū aīabus vr̄is.¶ Tertio debemꝰ
ad xp̄m accedere ſicut grauati ad iuſtuʒ
releuatorē, ideo ſubdit. Si grauaris ini
quitate iuſtitia ē. Mūdus grauat nr̄am
iraſcibilē trahēdo ad ipatiētiā. Diabo-
lus nr̄am rōnalē decipiēdo p fraudulē
tiam. Caro noſtra ꝯcupiſcibilē. iflāman
do p malā ꝯcupiſcētiā. Sʒ tales ſic grā
uati ad xp̄m accedant. ⁊ ipſe de talibus
iuſtitiam faciet. ſ. de pſequutoribus mū
di: qꝛ ad nihilum eos deducet. De diabo
lo, qꝛ eius fallacias deteget. Et de carne
qꝛ eam rōni ſubijciet. Jo.xij. Nūc iudiciū
ē mundi: quo ad primū, Nunc prin-
ceps huius mūdi eijciet foras: quo ad ſe
cūdū. Et ego ſi exaltatus fuero a terra
oīa trahā ad meipſū: quo ad tertiū. Tūc
xps oīa que ſunt in hoīe ad ſe trahit qñ
corpus ⁊ animā ſibi ſubijcit vt iam caro
anime non reſiſtat: ſed vtrūqʒ deo ſeruī
at. Juxta illō. ps. Cor meum ⁊ caro mea
exultauerunt in de.vi.¶ Quarto debe
mus ad xp̄m accedere ſicut fatigati ad
auxiliatorem. ideo ſubdit. Si auxilio in
diges virtus ē. Jndigemus.n. auxilio
xpi ⁊ in vita ⁊ in morte ⁊ poſt mortē. Et
ideo ad xp̄m accedamus vt nobis ferat
auxilium in vita conſeruādo a caſu pec
cati. In morte: cuſtodiēdo a laqueis dia
boli. Et poſt mortē: deducēdo ad gliaʒ
celi. ps. Tenuiſti ma. dexte. meā a pecca
tis. ſ. me in vita ꝯſeruādo. Et in volūta
te tua deduxiſti me. in morte. ſ. a laqueis
diaboli me cuſtodiēdo. Et cū gloria ſu
ſcepiſti me poſt mortē. ſ. i celū me dedu-
cēdo.¶ Quinto debemus ad xp̄m acce
dere: ſicut mortui ad viuificatorē. iō ſub
dit. Si mortem times vita ē. Eſt autem
triplex mors. ſ. nature. culpe ⁊ gehēne.
Qui igit ad chriſtum accedit non debet
timere mortem nature. quia corpora ſu-
ſcitabit. i. Cor.xv. Per hominem mors.
⁊ per hominē reſurrectio mortuorūʒ. Ne
qʒ mortem culpe. qꝛ omnem culpam de
lebit. Yſa.xliij. Ego ſum ipſe qui deleo
iniquitates tuas propter me: ⁊ peccatorū
tuorum vltra nō recordabor. Nec mortē
gehenne: quia ipſam precipitabit. Eiuſ-
dem.xxv. Precipitabit dominus mortē
in ſempiternum: ⁊ auferet omneʒ lachri
mam ab omni facie.¶ Sexto debemus
ad chriſtum accedere ſicut pegrini ⁊ er-
rabundi ad ductorem. ideo ſubdit. Si
celum deſideras via ē. Ipſe enim via ē
⁊ ductor vie ⁊ terminus vie. Juxta illō
Jo.xiiij. Ego ſum via veritas ⁊ vita. Jſta
via eſt penitētia. De qua dicitur. yſa.
xxx. Hec eſt via ambulate in ea neqʒ ad
dexterā neqʒ ad ſiniſtram declinabitis.
A penitentia enim nō debemus declina
re neqʒ per aduerſa neqʒ per proſpera.
Jſta via eſt multum breuis quia tantum
continet tres dietas. Primā dietam fa-
cit contritio. Secundam confeſſio. Ter
tiam ſatiſfactio. Jſta eſt via trium die-
rum qua ab egypto idest peccato recedi-
tur ut deo gratum ſacrificiuʒ offeratur.
vt habetur Exodi.v. Eodem modo via
que ducit ad infernum habet ſimiliter
tres dietas. Primam facit malus cōſen
ſus. Secūdam malum opus. Tertiā ma
la conſuetudo. Ductor autem in via pe-
nitentie ē chriſtus qui eſt veritas. ⁊ ideo
anima errare non poterit in hac via.
Licet enim vna ſit via que ducit ad in-
fernum. alia que ad lymbum. alia que
ad purgatorium. Alia que ad celuʒ. Jſte
tamen ductor omnes vias nouit: ⁊ ideo
animas ſanctorum per bonam viam de
ducit. ps. Deduxit eos per viam rectaʒ
vt irent in ciuitatem habitationis. Ter
minus huius vie eſt vita beata. Juxta
illud Matthei.iij. Agite penitētiam:
appropinquabit enim regnum celorum
Libenter igitur per hanc viam ire debe
mus: ⁊ propter vie breuitatem: ⁊ proptē
ductoris talis ſocietatem: ⁊ propter ter-
mini tantam vtilitatem.¶ Septimo de
bemus ad chriſtum accedere ſicut tene-
broſi ad illuminatorem. iō ſubdit. Si te-
nebras fugis lux ē. Jſte aūt tenebre q̄s de
bemus fugere ſunt tenebre infernales.
vbi ſunt tenebre ſuperiores que cauſan
tur ex abſentia viſionis diuine. Tenebre
inferiores quia ipſa infernalis regio eſt
tota de ſe tenebroſa.¶ Tenebre interio

res q2 ipſe anime ⁊ cōſcie tenebroſe erūt.
Et tenebre exteriores.q2 ipſi demones te
nebroſi ſunt qui erāt dānatoꝝ ſocij. Sed
illi qui ad chꝛiſtū accedūt iſtas tenebras
fugiūt ⁊ lucē inueniūt. Habēt.n.lucem
a ſuperiori.ſ.viſionē dei. Apoca.xxi. Cla
ritas dei illuminabit eam:⁊ lucerna eiꝰ
eſt agnus. Ab inferiori.ſ.mānſionē cla
ram. Thobie.xiij. Luce ſplēdida fulge
bis. Ab interiori.ſ.lucidā ꝯſciam. Yſaie.
lviij. Implebit dn̄s ſplēdoꝛibus animā
tuā. Et ab exteriori.ſ.ſocietatem fulgidā
⁊ iocūdam. Sap.iij. Fulgebūt iuſti ⁊ tā
quam ſcintille in arūdineto diſcurrent.
¶ Octauo debemus ad chꝛiſtum accede
re ſicut famelici ad cibatorem. ideo ſub
dit. Si cibum queris alimētum eſt. No
tandum autem ꝙ filij iſrael dum exirēt
de egypto triplicem habuerūt cibum.ſ.
farinā egypti:qua deficiente habuerunt
mānā deſerti:quo deficiēte habuerūt fru
ctus terre pꝛomiſſionis. Peccatores qui
dem paſcuntur farina egypti.i. delecta
tione peccati de qua fit panis dyaboli.
Qui licet videatur non eſſe dulcis. Iux
ta illud. Eccle.xxiij. Homini foꝛnicario
omnis panis dulcis. In futuro tn̄ mul
tum erit amarus. Job.xx. Panis in vte
ro illius vertet in fel aſpidum intrinſe
cus. Sed cum defecit iſta farina peccati
tūc aīa reficitur māna.i. gratia dei. ps.
Panem celi dedit eis. Eccle.xv. Ciba
uit eum pane vite ⁊ intellectus. Quan
do vero laboꝛ deſerti.i. pꝛeſens vita fini
tur. tunc anima reficit fructu terre pꝛo
miſſiōis.i. dulcedine celeſti ſatiat. Qui
quidē fructus cauſat ex ꝯtemplatione
deitatis ⁊ ex viſione hūanitatis. ps. Ecc
de. dn̄s. ſuis ſomnum. ecce here. domi
ni filij merces ⁊c. Hoc refert ad viſionē
diuinitatis. q2 ſm Aug. Viſio ē tota mer
ces. Fructus ventris:hoc refertur ad vi
ſionem humanitatis. quia fuit benedi
ctus fructꝰ vētris virginis benedicte.

¶ Dominica tertia Sermo ſcđus.

Gaudium erit coꝛā an
gelis dei ſu
per vno peccatoꝛe penitētiā
agente ⁊c. Magna ⁊ pcioſa ē
pnīa pctoꝛis. de qua angeli in celo faci
unt tm̄ feſtum. Non enim dicuntur gau
dere de tam glorioſa dei viſione. de qua
dr̄.i.Pet.i. In quem deſiderant angeli
pſpicere. Nec de ſua tam iocunda iubi
latione. de qua dr̄ in ps. Laudate eū oēs
angeli eius. Nec de ſua tam dulci epula
tione. de qua dr̄ Thob.xij. Ego cibo in
uiſibili ⁊ potu qui ab hoībꝰ videri non
poteſt vtoꝛ. Sed dicunt gaudere de no
ſtra cōuerſione:ideo dr̄. Gaudiū erit coꝛā
angelis dei ⁊c. In qbus verbis tria tan
gunt. ¶ Pꝛimū eſt angeloꝝ leticia:cū dr̄.
Gaudiū erit in celis coꝛā angelis dei.
¶ Scđm eſt leticie materia cū ſubdit.
Sup vno peccatoꝛe. ¶ Tertiū ē materie
cauſa cū ſubdit. Pniam agēte. ¶ Circa
pꝛimū notandū eſt ꝙ de noſtra cōuerſio
ne nō tm̄ angeli gaudēt:ſed etiā tota tri
nitas gaudet. Angeli enī gaudēt tripli
ci de cauſa. ¶ Pꝛimo q2 vidēt ſue cuſto
die tam glioſum fructū. Cuilibet.n. hoī
angelus ad cuſtodiā delegat. Et dū eſt
in vtero:ne ibi a diabolo ſuffocet. Et dū
eſt egreſſus ex vtero:ne foꝛte a baptiſmi
gratia impediat. Et dum eſt in mundo:
ne foꝛte ad pctā plurima ptrahat. Et dū
exit de mundo ne foꝛte a diaboli laqueis
teneat. Sicut enim medicus gaudet qñ
videt erga infirmū ſue curatiōis fructū.
Sic angelus multū gaudet cū viderit
ca hoīem ſue cuſtodie effectū. De contra
rio aūt multū dolet. Iuxta illō Yſa.xxiij.
Angeli pacis amare flebunt. ¶ Scđo
gaudēt qñ vidēt ex pctoꝛibꝰ ꝯuerſis ſuū
adīmpleri numerū. Siue enī tot aſcen
dāt de hoībꝰ quot angeli ceciderūt. ſiue
quot ſteterūt:manifeſtū eſt ꝙ eoꝝ ruina
debet de hoībꝰ reparari:ideo multū gau
dent qñ pctōꝛes cōuertuntur vt de ipſis
eoꝝ numerus repet. Ideo in xp̄i reſurre
ctione per quā pctōꝛes ſūt iuſtificati an
gelus totus feſtiuus apparuit oſtendēs
ſuam letitiam in aſpectu:qui inſtar ful
guris fuit coꝛuſcans in habitu:qui inſtar
niuis fuit candidꝰ ⁊ i affatu dulcis fuit
⁊ amenus qñ dixit mulieribꝰ Mat.vlt.
Ieſum queritis crucifixum ⁊c. ¶ Tertio
gaudent qñ vident in laudando deū ta
le ſe habere cōſoꝛtiū. Olim quidē lauda
bat deū ſola natura angelica ſed nūc ad
dita eſt natura humana:⁊ iō modo vere
citer dici pōt illud Job.xxxviij. Cū me

laudarent aſtra matutina hoc ſpectat
ad laudē angeloꝝ. Et iubilarent oēs fi
lij dei:hoc ſpectat ad laudē hominum.
¶ Secūdo de cōuerſiōe peccatoꝛis gau
det ⁊ feſtū facit tota trinitas.ſ. pater ⁊ fi
lius ⁊ ſpūs ſanctus. ¶ Ex pꝛimo pater.
Multū quidem gaudet rex terrenus:
quādo filius ſibi cōcipit. Sicut letatus
ē abꝛahā ð ꝯceptu ſarre. Multū gaudet
quādo naſcit:ſicut gauiſi ſunt zachari
as ⁊ heliſabeth i oꝛtu pꝛecurſoꝛis. Mul
tū gaudet quādo filius ablactat. Unde
abꝛahā facit magnū cōuiuiū in ablactio
ne yſaac filij ſui:vt habet Geñ.xxi. Mul
tum gaudet quādo filius grādis effectꝰ
ad mēſam ſuā recipit. Pater igit cele
ſtis de filio ſpūaliter cōcepto:nato:abla
ctato:⁊ ad mēſā recepto multū gaudet
Cōceptio aūt attendit in cōtritione ſiue
in boni ꝓpoſiti cōceptione. Yſa.xxvi. Fa
cie tua dn̄e concepimus ⁊ parturiuimus
ſpūm ſalutis. Natiuitas attēdit in con
feſſione vel bonoꝝ operū oſtenſione. Sz
de multis pōt dici illud Yſa.xxxvij. Ve
nerunt filij vſq3 ad partū:⁊ virtus pariē
di non ē. Ablactatio attendit in vite ꝑ
fectione quādo.ſ. homo intātum ꝓficit
ꝙ iam nō indiget lacte paruuloꝝ ſz ci
bo ſolido perfectoꝝ. Heb.v. Perfectoꝝ
ē ſolidus cibus. Ad menſam receptō at
tendit in celeſti refectione. Iuxta illud
Luce.xxij. Edatis ⁊ bibatis ſuper mēſā
meā in regno meo. ps. Filij tui ſicut no
uelle oliuaꝝ in circuitu mēſe tue. ¶ Se
cūdo de cōuerſione peccatoꝛis gaudet
filius. Et hoc triplici de cauſa. ¶ Pꝛimo
q2 ex hoc videt effectū ſue paſſionis. qđ
notat in pꝛima parabola de oue ꝑdita
⁊ inuenta. Grego. Una ouis perijt quan
do homo peccādo vite paſcua dereliqt.
In humero aūt poſuit q2 peccata noſtra
in coꝛpoꝛe ſuo poꝛtauit ipſe. de hoc ſic di
cit Aug. in li. cōtra quinq3 hereſes. Ho
mo cū eēs inimicus patri meo recōcilia
ui te per me:cum inter montes ⁊ ſiluas
errares queſiui te:humeris meis poꝛta
ui te:patri meo reddidi te:laboꝛaui:ſu
daui:caput meū ſpinis oppoſui. Manꝰ
meas clauis obieci:lancea latus meum
apuit. Tot vt ita dicā iniurijs:aſperitati
bus laceratus ſum ſanguinē meū fudi.
aīam meam poſui vt cōiungerē te mihi
⁊ tu diuideris a me. Tantum aūt deſide
rium de oue inuenienda habuit ꝙ de
ſertum.i. celū dereliquit. quod dicit de
ſertum.i. derelictū quia fuit derelictum
ab angelo in quo fuerat creatus. Tū q2
fuit derelictū ab homine qui ipſū fue
rat habiturus. Tum q2 ad inſtar deſerti
in eo ſunt dulces cantus auiū.i. angelo
rum. Ibi ſunt roſe martyrum:viole con
feſſoꝛum:⁊ lilia virginum. ¶ Secundo
gaudet filius quia in peccatoꝛe cōuerſo
videt refoꝛmationē ſue imaginis. quod
notatur in ſecūda parabola de dragma
perdita ⁊ inuenta. In qua imago regis
refulget. Decē enim dragme ſunt nouē
oꝛdines angeloꝛum:⁊ decimus hominū
qui ad imaginem ſunt creati. Sed deci
ma dragma perdita fuit:quādo homo
peccauit:ſed xp̄s ipſam queſiuit ⁊ ſuā
imaginem repauit. ¶ Tertio gaudet ex
eo ꝙ videt reſuſcitationem ſui fratris:
quod notatur in tertia parabola ð filio
ꝓdigo de quo dicit:Epulari ⁊ gaudere
opoꝛtebat:quia frater tuꝰ perierat ⁊ re
uixit. ¶ Tertio de cōuerſione peccato
ris gaudet ſpiritus ſanctus triplici de
cauſa. ¶ Pꝛimo quia recuperat templū
ſuum quod debet inhabitare. Iuxta il
lud.i. Coꝛ.iij. Neſcitis quia templū dei
eſtis:⁊ ſpiritus dei habitat in vobis. Ha
bitare autem non poſſet niſi ſpiritꝰ ma
lignus recederet.ij. Coꝛ.vi. Que autem
conuentio xp̄i ad belial. Quis aūt con
ſenſus templo dei cum idolo. ¶ Secun
do gaudet quia recuperat membꝛū ſuū
quod debet viuificare.i. Coꝛ.vi. An ne
ſcitis quoniā mēbꝛa veſtra templū ſunt
ſpiritus ſancti ⁊c. Uidemus enim ꝙ mē
bꝛum pꝛeciſum vel putridum vel para
lyticū non viuificat a ſpiritu humano.
Eodem mō nec peccatoꝛ a ſpiritu diuio
Tum quia diuiſus eſt ab eo. Yſa.lix. Ini
quitates veſtre diuiſerunt inter vos ⁊
deum. Tū q2 putrefactus ē in peccato.
Johelis.i. cōputruerūt iumenta in ſter
coꝛe ſuo. Tum q2 paralyticus ē ex motu
inoꝛdinato. Non enim habet ſenſum
amoꝛis dei. de quo. dr̄ Sap.i. Sentire ð
domino in bonitate. Nec habet motum
oꝛdinatum operis boni:ſed inoꝛdinatū

operis mali.ps. Turbati ſunt ⁊ moti ſūt
ſicut ebrius. ¶ Tertio gaudet: q2 recupe/
rat vas ſuū quod dz implere. Oportet
autē ꝙ iſtud vas ſit vacuum ab amore
mūdi ſi dz impleri amore dei. Augu. ſup
ioannē. Vas es ſi plenus es funde qd
habes vt recipias quod nō habes. fun/
de amorem ſeculi vt implearis amore
dei. Hoc ſignatū ē. iiij. regum. iiij. In he/
liſeo qui vaſa vacua impleuit. De iſto fe
ſto ⁊ gaudio quod facit deus dicit Ori/
ge. ſuper illud Numeri. xxviij. Oblatio
nem meā ⁊ panes ⁊ incēſum odoris ſua/
uiſſimi offerre per tpa ſua. Littera autē
Orige. hz. In diebus feſtis veſtris. hz in
quit ſua feſta deus. Eſt. n. magna feſtiui
tas ſalus humana. puta p ſingulos fide
les qui conuertūtur ad deū ⁊ in fide pro
ficiunt. Feſtiuitas dicit quādo letificat
eum impudicus ſi ſit caſtus: ⁊ iniuſt9 qñ
iuſtitiā querit. ¶ Secūdo ponit hui9 le
titie materia. cum dicit. Super vno pec/
catore. Et ſupra dicit ꝙ ſupra nonagīta
nouē iuſtis. Quod quidez intelligi pōt
aut de tepidis iuſtis: aut de feruētibus.
Si primo modo tunc verum ē ꝙ hic di/
cit. Et ſup hoc ponit Greg. duo exēpla.
dicēs. Maius de peccatore cōuerſo ꝙ d
ſtāte iuſto gaudiū fit i celo: q2 ⁊ dux i pre
lio plus illū militē diligit qui poſt fugā
reuerſus hoſtē fortiter pmit ꝙ illū q nū
ꝙ terga vertit ⁊ nunꝙ aliqd fortiter fe/
cit. ſic agricola illā terram magis amat:
que poſt ſpinas vberes fruges pfert ꝙ
eam que nunꝙ ſpinas habuit: ⁊ nunꝙ
fertilem meſſem pduxit. De hoc ēt ſic di
cit Aug. in libro cōtra fauſtum. Agrico/
le pl9 placēt agri q ſpinis magnis eradi
catis cēteſimū pferūt ꝙ q nullas ſpinas
vnꝙ habuerunt ⁊ vix ad triceſimum p/
uenerunt. ¶ Si autem intelligitur de iu
ſtis feruētibus: tunc diſtinguēdum eſt in
ter affectum ⁊ effectū. Nam ſm Bernar.
meliori maior eſt tribuendus effectus.
magis enim indigēti maior eſt tribuen/
dus affectus. Videmus enim ꝙ ſi aliq
mater habeat decem filios ſi vnus infir/
matur ⁊ poſtea ſanatur: maius gaudiuz
oſtendit de ſanitate iſtius recuperata ꝙ
de ſanitate in alijs conſeruata. Sup hoc
etiam Augu. in libro confeſ. tria exēpla

ponit dicens. triumphat iperator ⁊ vi
cit: ſed niſi pugnaſſet non viciſſet. Et ꝙ
to maius periculum fuerit in prelio tan
to maius eſt gaudium in triumpho. Ja
ctat tempeſtas nauigantes minatur
naufragium: omnes futura morte palle
ſcunt: tranquillatur celum ⁊ mare ⁊ ex
ultant nimis qui timuerūt nimis. ¶ La
rus aliquis infirmatur: omnes animo
egrotant cum eo. poſtꝙ vero cōualuerit
fit ei ⁊ omnibus tale gaudium recte qua
le ante nō fuerat. ¶ Tertio ponitur leti
tie ⁊ materie cauſa: cum dicitur. Peni
tiam agente: Non dixit penitētiam cogi
tante que eſt penitētia pcraſtinatorum.
Prouer. iij. Ne dicas amico. i. chriſto va
de ⁊ reuertere ⁊ cras dabo tibi: cum ſta
tim poſſis dare. Nec dixit: penitentiam
docēte que eſt pnia verboſoꝝ pdicatoꝝ.
Mat. xxiij. Dicūt. n. ⁊ nō faciūt ⁊c. Nec di
xit pniam oſtendēte que eſt pnia hypo
critaꝝ ⁊ ſimulatoꝝ. Mat. vij. Veniūt ad
vos in veſtimētis ouiū ⁊c. Sed dixit pe
nitentiā agente q eſt pnia deuotoꝝ. de q
b9 di. Luc. iij. Facite dignos fruct9 pni
¶ Dñica quarta. Sermo primus.

Eſtote miſericordes ſicut pater veſter miſe/
ricors eſt. Luc. vi. Inter lege
moſaycā ⁊ euangelicam iſta
differētia eſſe videt. q2 in illa pdicabatur
ſeuera iuſtitia in iſta dulcorās miſericor
dia. ideo ſubdit. Eſtote miſericordes ⁊c.
Ibi deus vocabat ſe dñm metuendū hic
vocat ſe patrē benignū. ideo ſubdit. Sic
⁊ pater veſter miſericors eſt. Ibi primo
bantur carnalia ⁊ terrena: hic ſpūalia ⁊
eterna. ideo pater iſte ſepe vocat pater
celeſtis. i. dator celeſtiū. In ſerie igitur hu
ius euangelij tria tangunt. ¶ Primo. n.
xps exēplo dei ad miſericordiā nos iduc
cit. ¶ Scdo iſti9 miſicordie tres ſpecies
ponit. ¶ Tertio rōnes ⁊ cās iſtaꝝ ſpecieꝝ
oñdit. ¶ Primū notat cū di. Eſtote mi/
ſericordes ſicut ⁊ pater veſter miſericors
eſt. Circa qd notandū ꝙ lz deus hēat po
tentiā. ſapientiā. ⁊ bonitatē. diuitiaꝝ co
piam ⁊ miſericordiā. tñ nō dixit. Eſtote
potentes ſicut ⁊ pater veſter potens eſt.
Nec eſtote ſapiētes nec locupletes: ſz mi
ſericordes. Ratio huius eſt: q2 appetitus

potentie habet deiectionem. ps. Deieciſti
eos dū alleuarent. Hoc patet in lucifero
qui dei potentiā appetijt: ⁊ ideo i abyſ/
ſum deiectus fuit. Appetitus ſapiētie hz
inflāmationez. i. Cor. viij. Sciētia inflat
Col. ij. Inflat9 ſenſu carnis ſue. Diuitie
inducunt obliuionē dei. Geñ. xl. Succe/
dentibus pſperis ppoſitus pincernaruz
oblitus eſt iterpretis ſui. Deut. xxxij. In
craſſatus eſt dilectus ⁊ recalci. Et ſequit
Dereliquit deum factorez ſuuz. Miſeri/
cordia autez inducit hominez in celeſtis
regni eternā poſſeſſionē. Unde dicit xps
miſericordibus. Mat. xxv. Venite bene/
dicti patris mei poſſidere paratum ⁊c.
Non enim dicet. Venite potentes: ſed ve
vobis qui potentes fuiſtis ad bibendum
vinum: ⁊ viri fortes ad miſcendam ebrie
tatem: vt dicit Yſa. v. Nec dicet. Venite
ſapientes: ſed ve vobis qui ſapiētes fui/
ſtis i oculis veſtris: ⁊ corā vobiſmetipſis
prudentes. vt dicit ibidē. Nec dicet. Ve/
nite diuites: ſed ve vobis diuitibus qui
habuiſtis hic cōſolationē veſtraz: ſed di/
cet. Venite miſericordes q2 eſuriui ⁊ de/
diſtis mihi mādučare ⁊c. ¶ Scdo poni
tur huius miſericordie tres ſpēs. ¶ Pri
ma conſiſtit in non iudicando: cum dici/
tur. Nolite iudicare ⁊ non iudicabimi/
ni Interl. Non tm̄ in largitate beneficio
rum ſitis miſericordes ſed etiam in iudi/
cando. Notandum autem ꝙ ſecundum
Auguſtinum de ſermone domini. Que/
dam ſunt manifeſta: quedam occulta:
quedam media. De manifeſtis autez poſ
ſumus iudicare. Unde dicit ibidem. De
apertis que bono animo fieri non poſ/
ſunt. vt ſunt ſtupra. blaſphemie. ⁊ huiuſ
modi. permittitur nobis iudicare. Alia
ſunt occulta. Et de his iudicare periculo
ſum ē. Unde ſuper illud. i. Corinth. iiij.
Neqz meipſuz iudico. dicit Augu. Peri/
culū eſt nobis de ignotis cordibus alioꝝ
iudicare. Tanta enim pfunditas credē/
da ē eſſe in homine ꝙ lateat ipſuz homi
nē in quo eſt. In petro pfunda infirmi/
tas latebat cuz ſe cuz domino moriturum
pmittebat. Cuz ergo quiſqz de ſe aut nō
oino aut vix poſſit veraz ferre ſniaz: quō
pōt de alijs iudicare cum nemo ſciat qd
agatur in homine niſi ſpiritus hominis

qui eſt in ipſo. Media autem ſunt que bo
no ⁊ malo aio fieri poſſunt. De quib9 nō
debemus certaz ſentētiaz dare: ſed debe/
mus ea in meliorē partē cōuertere. Un/
de ſuper illud. i. Cor. iiij. Nolite ante tē/
pus iudicare. dicit Augu. Et ſi ſuſpitio/
nes vitare non poſſumus: q2 homines ſu
mus. tamē iudicia. i. diffinitiuas firmaſ/
qz ſententias cōtinere debemus. Si ergo
ſuſpicamur qd ē humana tentatio: ſaltez
non iudicemus. Hoc enim ad humanam
tentationē pertinet: ſine qua vita iſta nō
ducitur. Item ſuper illud Ro. xiiij. Sta/
bit autem ⁊c. dicit Augu. Hic inuit apo/
ſtolus ꝙ ambigua debemus in meliorez
partez vertere: ⁊ in futuro ſpem boni ha
bere: etiam ſi aliter ſit in preſenti. Mani/
feſta igitur ſunt iudicāda. Occulta ſunt
diuino iudicio relinquenda. Media au
tem non ſunt diffinitiue iudicāda: ſed in
meliorem partem vertenda. ¶ Secunda
ſpecies miſericordie conſiſtit in dimit/
tendo: cuz dicit: Dimittite ſcz iniurias ⁊
dimittet vobis. ſ. peccatuz veſtruz. Alia
vero littera habet dimittite ⁊ dimittemi/
ni. Homo quidez aliquādo detinet a pec
cato quādo. ſ. enormitas peccati non di/
mittit ipm cōfiteri. ſz tūc a peccato dimit
titur: quādo ipe p cōfeſſionē peccata di/
mittit. Prouer. xxviij. Qui abſcōdit ſce/
lera ſua non dirigef. Qui aūt confeſſus
fuerit ea ⁊ reliquerit miſericordiam con
ſequef. Legit Zacharie. v. ꝙ miſſa ē maſ/
ſa plumbea in os amphore. Quando qs
maſſam plūbeaz in ore ſuo vel in guttu/
re tenet: ſuffocat. Si deglutit extinguit:
ſi reijcit liberat. Iſta maſſa plūbea ē pec/
catuz ponderoſum: qd hoi claudit os qñ
phibet cōfiteri. Tūc aūt deglutit: quan/
do delectatio peccati in corde habet. ſz
tūc reijcit qñ hō cōfitet. Aliquādo pctor
tenet a diabolo qñ. ſ. mala ablata non
vult reſtituere. i. Timo. vi. Qui volūt di
uites fieri incidūt in tētatōes ⁊ in laque
um diaboli. Tūc aūt a diabolo dimittuf:
qñ ipa mala ablata dimittunt vel reſtitu
untur. Huiuſmodi enim homines tenet
diabolus per capillos. Capilli enim na/
ſcuntur ex ſuperfluitate humorū: ⁊ ſigni
ficant ſuperfluitatem malaꝝ diuitiaruz:
qñ homo illos capillos cadit: tunc dia/

dolus ſpm̃ dimittit. Aliquãdo tenetur a
deoꝛ q̃n. ſ. iniurias non vult remittere.
Mat. vi. Si non dimiſeritis hominib⁹
nec pater veſter dimittet vobis peccata
veſtra. Quãdo aũt hõ dimittit iniurias
tũc de⁹ nr̃as dimittit offenſas. Et ibidẽ.
Si dimiſeritis hoĩbus peccata eoꝝ: di/
mittet vobis pr̃ celeſtis peccata veſtra.
Aug. ſup ps. Dicit tibi deus. aliquid cõ/
tra te teneo. aliquid tu cõtra aliũ tenes:
dimitte ⁊ dimittã. ¶ Tertia ſpecies mi/
ſericoꝛdie cõſiſtit in elemoſinarũ largi/
tione: cũ dr̃. Date ⁊ dabit̃ vobis. Interl.
Date bñficia: ⁊ dabit̃ vobis vita eterna.
Qui enim dat tp̃alia: deus dat ſibi ⁊ tẽ/
poꝛalia ad ſuſtẽtationẽ. ⁊ coꝛpalia ad cõ
ſolationẽ. ⁊ ſpũalia ad iuſtificationez. ⁊
celeſtia ad gloꝛificationẽ. yſa. lviij. Fran
ge eſurienti panẽ tuũ. Et ſequit̃. Et ſani/
tas tua citius oꝛietur: hoc refert̃ ad bo/
na coꝛpalia. Et anteibit faciẽ tuam iuſti
cia tua: hoc refert̃ ad bona ſpiritualia.
Et gloꝛia dñi colliget te: hoc ad bona ce
leſtia. Et eris quaſi oꝛtus irriguus cui⁹
non deficient aque: hoc quo ad tẽpoꝛa/
lia. ¶ Tertio xp̃s ponit rõnes ⁊ cauſas
ꝑ quas inducit nos ad ſupꝛadictas tres
ſpecies miſericoꝛdie. ¶ Pꝛimo enim in/
ducit nos ne alios iudicemus ex conſi/
deratione maioꝛis defectus pꝓpꝛij: cũ di
cit. Quid autẽ vides feſtucam in oculo
fr̃is ⁊c̃. Per feſtucã peccata minima. per
trabẽ peccata magna intelligunt̃. Sunt
enim multi qui non vident ſua grauia: ⁊
vident alioꝝ leuia pctã. Ante peccatum
in pꝛimis parentibus oculus erat aptus
ad videndum opa dei. Poſt peccatum
vero aptus ẽ ad vidẽdũ defectũ ⁊ miſeri
am ſui. q: tũc apti ſunt oculi eoꝛum ⁊ co
gnouerunt ſe nudos. Mõ aũt ecõtra eſt:
q: oculus nr̃ nõ ẽ aptus ad vidẽdũ ⁊ cõ/
ſiderãdũ opera dei nec ad vidẽdũ defe/
ctus ⁊ miſerias nr̃as: ſed ẽ apertus ad
vidẽdũ defect⁹ pꝓpꝛios. Ber. Egregium
inſtr̃m coꝛpis eẽt oculus ſi ſicut cetera vi
det: ſic etiam poſſz ſeipz cognoſcẽ. ¶ Le
gitur i vitis patrũ ꝙ qdaz frater poꝛta/
bat añ ſe ſacculos pũos ⁊ poſt ſe ſaccos
magnos arena plenos. Et ſup hoc interro
gatus rñdit. Sacculi pui ſunt pctã pua
alioꝝ que ante oculos meos ſemper ha/
beo. Iſti magni ſunt peccata mea ma
gna que poſt doꝛſum meũ pꝛijcio. Chry.
Multi ſunt q cũ viderint monachũ ſu
pfluũ veſtimẽtũ habẽtem ac copioſo
cibo potitũ amari fiunt accuſatoꝛes quo
tidie ipſi rapientes ⁊ crapulã patiẽtes.
¶ Secũdo nos inducit vt iniurias re
mittamus ex cõſideratiõe magni peric
li ⁊ magni exẽpli. ☞ Pꝛimo ponit peri
culum dicẽs: Si cecus ceco ducatũ pꝛe
beat ⁊c̃. Aliqñ cõtingit ꝙ ille qui facit i
iuriam ⁊ ille qui recipit ambo ſunt vi
dentes. qñ. ſ. ille qui fecit iniuriã humi
liter recognoſcit. ⁊ ille qui recipit libe
liter dimittit: ⁊ tũc nullũ ẽ periculũ. Ali
qñ vero cõtingit ꝙ alter ẽ cecus ⁊ alter
vidẽs: qñ. ſ. ille qui fecit vult ſatiſface
ſed ille qui recipit nõ vult remittere vel
econuerſo. Et tũc nõ ẽ magnũ periculũ
q: ſepe benignitas vnius couertit cor al
terius. Rom. xij. Si eſurierit inimic⁹ tu
us ciba illũ. ſi ſitit potũ da illi. hoc enim
faciẽs carbones ignis ↄgeres ſup caput
eius. hoc ẽ induces eũ ad amoꝛem tui.
☞ Aliquãdo cotingit ꝙ ambo ſunt ce
qñ. ſ. nec ille qui iniuriã fecit vult ſati
facere: ſed nec ille qui recipit vult pa
re. ⁊ tunc ẽ magnũ periculũ: q: ambo c
dunt in foueã peccatoꝝ. ☞ Deinde ind
cit ad iniurias remittendas ex cõſide
tione magni exẽpli qñ dicit. Nõ ẽ diſci
pulus ſup magr̃m. Magr̃ eiz nr̃ iniuri
as oẽs ſic remiſit: ꝙ nec ſeruauit turba
tionẽ in coꝛde: nec dixit iꝓpꝛiũ ore: nec
fecit aliquã iniuriã in ope. yſa. xlij. Non
erit triſtis neqz turbulẽtus: quo ad pꝛi
mũ. Nõ clamabit: neqz audiet̃ foꝛis vox
eius: quo ad ſecũdũ. Calamũ quaſſatum
nõ ↄteret. ⁊ linũ fumigãs non extinguet
i. minimã iniuriã nõ inferet: quo ad ter
tiũ. ¶ Tertio iducit nos dãdũ ad elemo
ſynas ex ↄſideratiõe magni pꝛemij: cũ di
cit: Mẽſurã bonã ⁊c̃. Sinus aũt aie in
tellectus q iplebit̃ glĩa viſiõis apte. ⁊ a
fectus q iplebit̃ glĩa dilectiõis imenſe.
Eſt aũt mẽſura bona in aie bẽtificatiõe.
Cõferta in coꝛpis glĩficatiõe: q: ad beati
ficationẽ aie ↄferet̃ ⁊ addet̃ gloꝛificatio
coꝛpis: ⁊ tunc ẽ mẽſura cõferta. Cogi
tata erit in iocũda ⁊ inoꝛdinata ſancto
ſocietate. Sicut eim in coagitatõe vaſis

grana adinuicẽ oꝛdinant̃ ⁊ aſſociant̃: ſic
ſocietas ſcõꝝ erit oꝛdinata ⁊ iocunda.
Supfluẽs erit in apta dei viſiõe. yſa. lx.
Tũc videbis ⁊ affluẽs: quo ad mẽſuram
ſupefluẽtẽ que erit in dei viſiõe. Et mi/
rabit̃ ⁊ dilatabit̃ coꝛ tuũ. quo ad mẽſurã
bonã que erit in mirabili ⁊ leta aie gloꝛi
ficatione. Qñ cõuerſa fuerit ad te mul/
titudo maris: quo ad mẽſurã cõfertaz q
erit in coꝛpis gloꝛificatiõe. Coꝛpus enim
mare aie fuit: q: multas amaritudines
ſibi dedit. Sed tũc cõuertet̃. i. aie totalr̃
ſubijciet̃. Foꝛtitudo gentiũ venerit tibi.
quo ad mẽſurã cogitatã que erit in ſan/
ctoꝝ ſocietate iocũda que ex omnib⁹ gẽ/
tibus ẽ collecta: ⁊ ↄtra mũdũ carnẽ ⁊ dia
bolum fuit foꝛtis ⁊ robuſta.

¶ Sermo ſecũdus.

Eſtote miſericoꝛdes ſicͭ ⁊ pr̃ veſter miſeri
coꝛs ẽ. Nuſquã legit̃ ꝙ deus
vocet̃ pr̃ potẽtie: nec pr̃ ſcie:
ſz pr̃ miſericoꝛdie: ad inuẽdũ ꝙ illi qui
ſunt eius filij nõ debent in potẽtia: nec i
ſcia ſz in miſericoꝛdia eũ imitari. Deus
habuit tres filios. ſ. luciferũ: adã: ⁊ xp̃z.
☞ Sed pꝛim⁹ appetiuit ſuã potẽtiã: ⁊ iõ
tãquã filius degener fuit exheredatus.
☞ Scõs appetiuit ei⁹ ſciaz: ⁊ iõ fuit ſimi
liter exheredatus. ☞ Tertius ſecut⁹ ẽ ei⁹
miſericoꝛdiã: ⁊ iõ eternã ẽ aſſecutus he/
reditatẽ. ps. Poſtula a me ⁊ dabo tibi
gẽtes hẽditatẽ tuã ⁊c̃. Si igit̃ volumus
eẽ filij legitimi ⁊ non exheredari imite/
mur pꝛẽm nr̃m. nõ i potẽtia nec i ſcietia:
ſed i miſericoꝛdia. Aug. ſup illud. Eſto/
te miſericoꝛdes ⁊c̃. Inueniſti patrẽ. imi/
tare pr̃em. Si eim imitari non vis: exhe
redari diſponis. Dicit ergo: Eſtote miſe
ricoꝛdes. Ubi xp̃s nos inducit ad dupli
cẽ miſericoꝛdiã: ſcilz coꝛpalẽ: ⁊ ſpũalem.
¶ Miſericoꝛdia coꝛpalis cõſiſtit in ele/
moſynarũ largitione: ad quã nos indu/
cit verbo: pꝛemio: ⁊ exẽplo. ¶ Uerbo tri/
pliciter q: ipz miſericoꝛdie opus pꝛecipit
cõſulit: ⁊ reqrit. Siqs hẽret dñz aliquid
pcipiẽtẽ: ⁊ ſapiẽtẽ aduocatũ idẽ cõſulẽtẽ
⁊ dilectũ amicũ idẽ volẽtẽ ⁊ requirentẽ:
deberet illud cũ omni deſiderio adiple/
re. Deus aũt miſericoꝛdie opus pcipit
tãquã dñs: ſicut pz hic cũ dic̃. Eſtote mi/
ſericoꝛdes ⁊c̃. Cõſulit tãquã ſapiens ad/
uocatus. Mat. xix. Si vis pfectus eẽ va
de ⁊ vẽde oĩa que hẽs ⁊c̃. Uult ⁊ requi/
rit tãquã dilectus amic⁹. Eiuſdẽ. ix. Mi
ſericoꝛdiã volo ⁊ nõ ſacrificiũ. Nos igit̃
debemus iplere pceptũ dñi taz potẽtis.
audire cõſiliũ aduocati tã ſapientis: ⁊ p
ficere volũtatẽ amici tã dilecti. ¶ Secũ/
do inducit nos ad miſericoꝛdie opus p/
mio: videlz tp̃ali: ſpũali: ⁊ celeſti. ☞ Pre/
miũ tp̃ale cõſiſtit in tẽpoꝛaliũ multipli/
catione. Prouer. iij. Honoꝛa dñm de tua
ſubſtantia: ⁊ de pꝛimitijs frugũ tuarum
da paupibus: ⁊ implebunt̃ hoꝛrea tua ſa
turitate. Legit̃ in ceſario: ꝙ cũ frẽs cu/
iuſdam monaſterij multũ abũdarent: ⁊
multũ ad paupes liberales eẽnt: tandez
elemoſynas dimiſerũt ⁊ ipſi egere cepe/
runt. quod cũ cuidã viro ſancto referrẽt
ait. Duo ſocij in iſto monaſterio ↄſueue
rũt habitare. ſ. frat̃ date ⁊ frater dabitur
vobis. Uos expuliſtis pꝛimũ: ⁊ ſcõs ſine
eo noluit remanere. ☞ Premiũ ſpũale cõ
ſiſtit in tribus. Pꝛimo in peccatoꝛum re
miſſione. Eccle. iij. Elemoſina paupis nõ
erit in obliuiõe. Et ſicut in ſereno glaci/
es ſoluẽtur peccata tua. Eiuſdem. iiij.
Ignẽ ardẽtẽ extinguit aqua: ⁊ elemoſy/
na reſiſtit peccatis. glo. ſup illud Mat.
xij. Extẽde manũ tuã. Fruſtra ꝑ pecca/
tis manũ ad deum expãdit qui eas ad
pauperes iuxta poſſe ſuũ non extẽdit.
☞ Secũdo in diuine gratie collatõne. ij.
Coꝛ. ix. Qui ſeminant in bñdi. de bñdi.
metẽt grãz. ſ. in pſenti ⁊ gloꝛiã i futuro.
☞ Tertio in grẽ cõſeruatiõe. Eccl. xxix.
Elemoſyna viri qſi ſacculus cuz ipſo. ⁊
grãz hois qſi pupillã ↄſeruabit. Sic. n.
man⁹ opponit̃ vt pupilla cõſeruet̃. Sic
elemoſyna tẽtationi diaboli ſe iterponit
⁊ animã a pctõ cuſtodit. ☞ Premiũ aũt
celeſte ponit̃ hic: cũ dr̃. Mẽſurã bonaz ⁊
ↄfertã ⁊c̃. Sunt eniz qui dant paupibus
ptẽ ſupfluoꝝ ⁊ ptẽ retinẽt. De qb⁹ dicit̃.
Luc. xi. Qđ ſupeſt date elemoſynã: ⁊ ec/
ce oĩa mũda ſũt vobis. Iſti hñt mẽſuraz
bonã. Alij ſunt qui dant oĩa ſuperflua: ⁊
retinẽt neceſſaria. De quibus dr̃ Luc. iij.
Qui habet duas tunicas det vnã nõ ha/
benti. Pꝛima tunica eſt neceſſitas. Scõa
ſupfluitas. Iſti hñt mẽſurã ↄfertã. Alij

ſūt q dāt ptē neceſſarioꝝ ꝛ ptē retinēt.ſicͭ
fecͭ Marti.cū clamydē diuiſit. Jſti hn̄t
mēſurā coagitatā.Alij ſunt q oiā neceſ/
ſaria dāt ꝛ nihil ſibi retinēt ſicut ſūt viri
ſpūales q relinquūt oia pp deū. Matth.
xix. Ecce nos relinquimus oia ꝛ ſecuti
ſumus te. Jſti hn̄t mēſurā ſupeffinētem.
¶ Tertio inducit nos ad opus miſeri/
cordie exēplo oium creaturaꝝ. Vn̄ ſcīs
iob ad ipās creaturas hoies imiſericor/
des mittit dicēs: Job.xij. Jnterroga iu/
menta ꝛ docebūt te volatilia celi:ꝛ indi/
cabunt tibi:loquere terre ꝛ rn̄debit tibi:
ꝛ narrabūt tibi piſces maris. ☞ Primo
igiť nos mittit ad iumēta. Et iſtud patet
in elephātibus:qꝛ ſi vnꝰ cadit ceteri cur/
runt ad ſubleuādū illū. Patet ꝛ in equa
bus:qꝛ ſi mater vnius pulli moriť:alie ſu
ſcipiūt filiū ad nutriēdū. Patet in leo/
nibus:qꝛ aīalibꝰ paruis ꝛ humiliatis co
rā eis ꝛ pueris parcūt niſi magna fame
vrgeanť. ☞ Deinde mittit ad volatilia
Jſtud patet in ciconijs que parentes ſe/
nes in nido collocāt ꝛ nutriunt. Patet i
aquila que pdā ſola non comedit:ſꝫ aui
bus ſe ſequētibus ptē dimittit. Patet i
chobar. de quo dicit Ari.in li.de aīalibꝰ
ꝙ aquila qn̄ tres pullos hꝫ nimis grauā
tur in paſcēdo.ꝛ iō vnū a nido reijcit.ꝛ
auis que arabice dř chobar eum ſuſcipit
ad nutriēdū. ☞ Deinde mittit ad terraꝫ.
Ambro. Noli eē deterioꝛ inſenſibili ele/
mento Terra illos fructus quos affert:
non ſuis vſibus vēdicat ſed tuis mini/
ſtrat obſequijs.tu vero fructus illius ſo
lus inuadis ꝛ tibi ſoli cōcludis. ☞ Dein
de mittit ad piſces. Jſtud patet i delphi
nis qui hoies mortuos in mari ad litus
portant. Patet in cōchis marinis q̄ ſem
per ſunt clauſe. Quidā aūt piſcis ad eas
paſtum defert:ad cuius tactū ille ſe ape
riunt qui paſtum in eas pijcit ꝛ recedit.
¶ Secūdo inducit nos ad miſericordiā
ſpūalem que in duobus conſiſtit. ☞ Pri
mo in iniuriaꝝ ꝛ odij dimiſſione: cū di/
cit. dimittite ꝛ dimitteť vobis. Periculū
eſt enim in corde odiū retinere.qꝛ ē ſicut
ignis:tinea ꝛ apis. ¶ Sicut enim ignis
ppriā de qua nutritur cōſumit materiā
Sic odium mētem que nutrit ipſum cō
ſumit:ꝛ omnia merita ad nihilū redigit

Jdeo comparať fornaci babylonis que
cōbuſſit miniſtros qui eaꝫ incēdebāt vt
habeť Daniel.iij. ☞ Secūdo odiuꝫ aſſi
milatur tinee que ſicut veſtimenta corro
dit ꝛ cōſumit oia de quibus naſciť. Sic
ira oia merita que ſunt in aīa cōſumit a
qua oriť. Gal.v. ꝙ ſi inuiceꝫ mordetis ꝛ
comeditis videte ne ab inuiceꝫ cōſuma
mini. ☞ Tertio odiuꝫ aſſimilať api que
dū aliū pūgit aculeum dimittit: ꝛ vltra
mellificare non pōt:imo ꝛ vltra viuere
nō pōt. Sic ꝛ cor aculeo odij aliū pūgēs
ꝛ dulcedinē gratie dei perdit ꝛ ſeipſum
occidit. i. Jo.iij. Qui odit frēm ſuuꝫ ho
micida ē.ſ.ſuiipſius. ☞ Secūdo miſeri
cordia ſpūalis cōſiſtit in delinquētiū cor
rectione. Dꝫ tamē ille qui alios vult cor
rigere ꝛ iudicare:primo defectus ſuos ꝯ
ſpicere. Unde. M.ca. Turpe eſt doctori
cum culpa redarguit ipſum. Jdeo ꝛ.
Quid autē vides feſtucaꝫ in oculo fris
tui ꝛc̄. Et vt iſtam correctionē ordinate
poſſit facere quinqꝫ cōſideratōes debet
habere. Quarum tres ponit Augu.ſup
illud Matth.vij. Hypocrita eijce primū
trabē de oculo tuo ꝛc̄. Reliquas duas po
nit Grego.in mora. ☞ Primo nāqꝫ qui ali
um vult corrigere ꝛ iudicare debet cōſi
derare ſi eſt ei ſimilis vel equalis vel ma
ior. i. ſi eſt in ſimili culpa:vel equali vel
maiori:ꝛ tunc non debet ipſuꝫ corrigere
ſed ambo ſuper ſe debēt gemere ꝛ ad bo
num conari pariter ꝛ cōmonere. Alias
poſſet ſibi dici illud Ro.ij. Qui aliuꝫ do
ces teipſuꝫ non doces:qui predicas non
furandū furaris. Grego. Durū ē vt qui
neſcit tenere moderamina vite ſue iu
dex fiat vite aliene. Si nō ē ſimilis:tunc
debet tranſire ad cōſideratiōnē ſecūdaꝫ
ꝛ videre ſi aliquādo fuit ſimilis. Et ideo
ſicut tūc volebat ſibi miſericordiaꝫ exhi
beri:ſic ꝛ ipſe debet eaꝫ alteri exhibere.
Eccl.viij. Ne deſpicias hominē auerte
tem ſe a peccato:nec improperes ei. Me
mento quoniam omnes in corruptione
ſumus. Eiuſdem.xxxi. Jntellige que ſūt
pximi tui ex teipſo. Si vero non eſt ei
ſimilis:nec aliquando fuit ſimilis:tunc
debet cogitare quia adhuc poſſet eſſe ſi
milis:ꝛ ideo ratione talis dubij non de
bet ſuperbire:ſed delinquentibus cōde

ſcēdere. i. Corinth.x. Qui ſe exiſtimat ſta
re videat ne cadat. iij. Regū.xx. Ne glo/
rietur accinctus eque vt diſcinctus. Au
gu. Nemo ē qui ſecurus eē poſſit in hac
vita que tota tentatio nominať:vtinam
qui potuit fieri ex deterioꝛi melioꝛ:non
poſſit fieri ex melioꝛi deterioꝛ. Si autem
non eſt ſimilis nec vnquaꝫ fuit ſimilis ꝛ
de dei bonitate cōfidit ꝙ nūquam erit ſi
milis:tunc debet tranſire ad quartaꝫ cō
ſiderationem:ꝛ videre ſi iſte qui eſt ita re
prehenſibilis in aliquo cōmendabilis ſit
Et ſi habet aliquos defectus videre de/
bet ſi habet aliquos profectus:ꝛ tūc ra/
tione eoꝛū bonoꝛuꝫ que habet ſupportan
dus ē in his que minus habet. Jſtam cō/
ſiderationem docet dominus Apoc. ij.
Volens enim reprehendere epm̄ epheſi.
Primo ponit quoddaꝫ malū quod ha/
bet dicēs: Habeo aduerſū te pauca. quia
charitatem tuaꝫ primaꝫ reliquiſti. Sed
ſtatim ponit quoddaꝫ bonum qd̄ habet
dicens: Sed hoc habes bonum: quia
odiſti facta nicolaitaꝝ que ego ſimiliter
odi. Similiter volens reprehendere epꝫ
ſardis. Primo ponit quēdam ſuum de/
fectum dicens: Non inuenio opera tua
plena coram deo. Sed ſtatim ponit quē/
dam ſuū bonū pfectum dicēs: Sed ha/
bes pauca nomina in ſardis. quia nō in
quinauerunt veſtimēta ſua ꝛc̄. Ecce do/
minus poſtquā poſuit illa in quibus iſti
epi erant reprehenſibiles:ſtatim poſuit il
la in quibus erāt cōmēndabiles. ad inu/
endum ꝙ ſi ppter aliquē defectuꝫ aliqs
ē reprehēdēdus:ſi tamē habeat aliquod
bonū ē ſupportandus. Si vero quis oīo
videť eē malus nec aliquod bonum ha/
bere ppter qd̄ ſit tolerandus:tunc debꝫ
tranſire ad quintaꝫ cōſiderationē.qꝛ iſte
qui ſic videť alicui eſſe malus:forte i cō/
ſpectu dei ē ſibi in merito proferendus.
Et ponit exēpluꝫ Gre.in ſtephano ꝛ pau
lo. Nam cū ſtephanus cōſentiēte ꝛ adiu/
uante paulo lapidareť:ſtephanus oīno
erat bonus. Paulus vero oīno videbať
eē malus.ꝛ tamē in cōſpectu dei paulus
erat ſtephano in merito ꝛ premio prefe/
rendus.

¶ Sermo tertius.

Nunquid poteſt
cecus cecū ducere:nōne am/
bo in foueaꝫ cadūt ꝛc̄. ☞ Jn
iſto euāgelio dn̄s inſtruit quales debent
eē prelati. quales ſubditi. quales omnes
☞ Prelati quidē non debēt eē ceci ſed vi
dentes. Jn celo eīm ſunt oēs vidētes ꝛ
ſapiētes ꝛ deū cognoſcētes. Jdeo non in
digent aliquo inſtructoꝛe. Hier.xxxi. Nō
docebit vltra vir proximuꝫ ſuum: ꝛ vir
fratrē ſuū dicens: Cognoſce dn̄m: oēs
eniꝫ cognoſcēt me a minimo vſqꝫ ad ma
ximū ait dn̄s. Jn inferno aūt ſunt oēs ce
ci:ideo cadunt in foueaꝫ ideſt in pfun/
ditatem penarū. Yſa.xxiiij. Formido ꝛ
fouea ꝛ laqueus ſuper te qui habitatoꝛ
es terre:ſcilicet infernalis. Et erit qui fu
gierit a facie formidinis cadet in foueaꝫ
ꝛ qui ſe explicuerit de fouea tenebitur la
queo. Damnati enim ſemper formidant
pati ſupplicia grauioꝛa. Et volentes fu/
gere a tali formidine:cadunt in foueam
i. in pfunditatem penarum. Volentes
autē exire de illa fouea: ꝛ non valentes
tenētur laqueo deſperationis perpetuo
colligati. Jn preſenti autem ſunt quidā
ceci. ſ. ſubditi ꝛ illiterati qui non habent
cognitionē diuinoꝛum. ꝛ quidaꝫ viden/
tes. ſ. prelati qui debent habere duos ocu
los. ſ. doctrinaꝫ fulgidaꝫ:ꝛ vitaꝫ precla/
ram vt illuminēt ꝛ ducant ſubditos ver/
bo pariter ꝛ exēplo. Sed quādo iſti du/
ctoꝛes ſunt ceci:ꝛ ducunt ſubditos cecos
tunc ambo in foueam cadunt. Subditi
quideꝫ cadunt in foueaꝫ peccatoꝛū. Pre
lati auteꝫ in foueaꝫ ſuppliciorꝫ. Maius
autem periculū ē ceco ductoꝛē cecuꝫ ha/
bere ꝙ nullū ductoꝛem habere. Si enim
cecus ductoꝛē nō habet viam bacculo p/
quirit. Si aūt cecū ductoꝛē habeat: ſe cū
illo in foueaꝫ precipitat. Formica licꝫ ſit
animal cecutiens:tamē ducē ſibi non p/
ficit. ſed habet velut quēdaꝫ bacculuꝫ a
natura per queꝫ viaꝫ perquirat. Sic ēt
frequēter accidit ꝙ ſimplices homines
quodam inſtinctu nature ſimpliciter ꝛ
innocenter viuunt: ſed quando habent
malum paſtoꝛem tunc ambo in foueam
peccatoꝝ cadūt. Quia ſicut dicit Gre. Cū
paſtoꝛ per abrupta graditur: neceſſe eſt

vt ad p̄ceſpitiuꝫ grex ſequatur. Legit.ij. Reg.v. ꝙ iebuzei poſuerunt ſup muros hieruſalē in ꝯtēptū dauid cecos ⁊ claudos. Et dictū eſt ei. Nō ingredieris huc niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos. Iſti ceci ⁊ claudi ſup muros hieruſalē poſiti ſūt mali p̄lati in culmine eccleſie cōſtituti: q ſunt ceci per ignorantiā. ⁊ claudi per diſtortā vitam. niſi igit iſti fuerint amoti: xp̄s in eccl'ia nō poterit dn̄ari. ¶ Scd̄o oſtendit xp̄s quales debēt eſſe ſubditi: qꝛ debēt eſſe ad p̄latos valde reuerentes ⁊ obediētes. qd̄ notat cū dicit. Nō eſt diſcipulus ſup magiſtrū. Nō eniꝫ debēt ſubditi ſup p̄latos ſe efferre: ſed eis potius ſubiacere. Et hoc ꝓpter dignitatem reuerētie: miniſteriuꝫ diligētie: ⁊ p̄iculum rōnis reddende. Iſta tria tangunt Heb. xiij. Obedite p̄poſitis veſtris ⁊ ſubiacete eis. ecce dignitas reuerētie. Ipſi.n. puigilant ecce miniſteriuꝫ diligētie. Quaſi pro aīabus veſtris rōneꝫ reddituri. ecce p̄iculū rōnis reddēde. Si aūt p̄lati ſūt mali adhuc nihilominꝰ in reuerētia ſūt habēdi. ſicut oſtēdit Chryſo. ſup. Mat. tribus rōnibꝰ. ¶ De prima ſic dicit. Homines ab initio creati ſunt ꝓpter ſe. poſtea aūt ſacerdotes ordinati ſunt ꝓpter te: ergo vita coꝝ ipſoꝝ eſt: ordinatio aūt coꝝ veſtra. Si bn̄ vixerit lucrū coꝝ eſt ſi bene docuerit veſtrū erit. Accipite ergo qd̄ veſtrū eſt ⁊ nolite diſcutere qd̄ alioꝝ eſt. ¶ De ſcd̄a ſic dicit. Frequēter de hoīe malo bona ꝓcedit doctrina. Ecce enim vilis terra p̄cioſuꝫ aurū ꝓducit. Nūqd̄ ꝓpter terrā vilem p̄cioſuꝫ aurū ꝓducit. Nūqd̄ ꝓpter terraꝫ vileꝫ p̄cioſuꝫ auruꝫ cōtēnit: ſꝫ aurū eligitur ⁊ terra relinqt. Sic ⁊ vos doctrinā accipite ⁊ mores relinquite. ¶ De tertia ſic dicit. Nam ⁊ apibus herbe neceſſarie non ſunt ſed flores herbaꝝ. Flores aūt colligūt ⁊ herbas relinquūt. Sic ⁊ vos florem doctrine colligite ⁊ cōuerſationeꝫ relinqte. ¶ Tertio oſtendit xp̄s quales debent eſſe oēs. De quibus iſta tria dicit. ¶ Primo ꝙ nō debent eſſe alioꝝ cordiuꝫ iudices: cum ait. Nolite iudicare vt nō iudicemini. Non eniꝫ debemꝰ iudicare de occultis: nec d̄ futuris: nec ſemp̄ de oībus manifeſtis. ¶ De occultis quidē ſicut de intentionibus cordis iudicare nō debemus: qꝛ hoc eſt ſoliꝰ dei. i. Regum. xvi. Hō videt ea q̄ parent. deus aūt intuet cor. Ideo ap̄lus non curabat de iudicio humano. nec de iudicio ꝓprio cōſidebat. Timebat autē multū de iudicio diuino. i. Corinth. iiij. Mihi eniꝫ pro minimo eſt vt a vobis iudicer. aut ab humano die. i. ab humano itellectu: ſed neqꝫ meipſuꝫ iudico. Qui aūt iudicat me dn̄s eſt. ¶ Scd̄o nō habemus iudicare d̄ futuris: qꝛ hoc ſimiliter ſolius eſt dei. Yſa. xli. Annūciate que ventura ſunt in futurū: ⁊ ſciemꝰ: qꝛ dij eſtis vos. In hoc peccant multi vani hoīes ⁊ mulieres volentes de futuris conijcere. Unde refert Augu. in libro de vita xp̄iana. ꝙ cū quidā auguria obſeruaret. ⁊ futuri mali magnū iudiciū crederet ſi mures in domo aliquid corroderēt. Ille cū ſemel mures eius caligas corroſiſſent ſuꝑ hoc interrogauit Catonē qui eū irridens ait. Nō eſt mirū ſi mures caligas corroſerūt: ſꝫ hoc fuiſſet futuri mali magnū indicium ſi mures a caligis fuiſſent corroſi. ¶ Tertio nō debemus ſemp iudicare de hijs que vident manifeſta: qꝛ ſicut dicit Bern. Debemꝰ ſi poſſumus excuſare opus. qd̄ ſi nō poſſumꝰ: ſalteꝫ debemꝰ excuſare intētionē. ꝙ. ſ. illud fecerit ex ignorantia: ex ſurreptione: vl' ex caſu. ſi neutrū poſſumꝰ: ſalteꝫ debemus illud alleuiare ꝓpter grauē tētationē ⁊ dicere. O ꝙ̄ vehemēs fuit illa tentatio. quid de me feciſſet ſi accepiſſet de me poteſtateꝫ. ¶ Scd̄o dicit ꝙ debēt eſſe ad iniurias remittēdas faciles: cuꝫ ait. Dimittite ⁊ dimittet vobis. In viris aūt p̄fectis nō tm̄ exigit vt iniurias remittāt ſed etiam vt inimicos diligant. Iuxta illud Mat. v. Diligite inimicos veſtros. bn̄facite hijs qui oderūt vos. ⁊ orate pro p̄ſequētibus ⁊ calūniātibus vos. Mali eniꝫ ſanctos viros tripliciter p̄ſequuntur. ſ. per odia cordiū. per iniurias operū: ⁊ per exprobrationes verboꝝ. Uult igitur dn̄s vt cōtra odia cordiū opponamus cordis dilectionē. Ideo dicit. Diligite inimicos veſtros. Cōtra iniurias operuꝫ opponamꝰ beneficioꝝ exhibitionē. ideo ſubdit. Bn̄facite hijs qui oderūt vos. Contra exprobrationes verboꝝ opponamꝰ orationes.

ideo dicit. Orate pro p̄ſequētibꝰ ⁊ calūniātibꝰ vos. ¶ Tertio dicit ꝙ ad elemoſynas dandas debent eſſe liberales: cum dicit. Date ⁊ dabit vobis. Ubi tria de elemoſyna notant. ¶ Primo debet eſſe gratuita: cū dicit. Date nō vēdite. Tribꝰ.n. modis elemoſyna vendi pōt. ¶ Primo qn̄ datur cum ſpe retributionis future. Hiero. ad nepotianū. Sunt qui parum paupibus tribuūt vt amplius accipiāt. ⁊ ſub elemoſyne p̄textu diuitias querūt: que magis appellanda eſt venatio ꝙ̄ elemoſyna. ¶ Scd̄o. qn̄ fit cū appetitu laudis humane. Mat. vi. Cū facis elemoſynam noli tuba canere ⁊c̄. ¶ Tertio qn̄ fit cum quadam violētia ⁊ extorſione. Ecc̄. iiij. Cor inopis ne afflixeris ⁊ ne protrahas datum anguſtianti. Augu. Qui dat vt careat tedio interpellātis nō vt reficiat viſcera indigētis ⁊ reꝫ ꝑdit ⁊ meritū. ¶ Scd̄o debet fieri in vita. Unde dixit. date in p̄ſenti: nō dabitis in futuro. Elemoſyna enim que fit in vita vtilior eſt ꝙ̄ que fit poſt mortē. Unde verſus. Munera que donat moriēs hec munera nō ſūt. Iſta eniꝫ aīam cuſtodit ne in foueā purgatorij cadat. Illa vero adiuuat vt a fouea reſurgat. Meliꝰ aūt eſt in foueā nō cadere ꝙ̄ inde reſurgere. Iſta cuſtodit aīam ne in carcere purgatorij includat. Illa adiuuat vt inde educatur. Meliꝰ eſt aūt nō incarcerari ꝙ̄ inde educi. Iſta cuſtodit aīam ne in igne purgatorij cōburatur. Illa vero adiuuat vt poſt combuſtionē ab igne eripiat. Melius eſt aūt nō cōburi ꝙ̄ poſt cōbuſtionē ab igne liberari. ¶ Tertio elemoſyna eſt multum vtilis ⁊ fructuoſa. ideo dicit. Et dabitur vobis. ſ. regnū celoꝝ. Per tria aūt qs cōſueuit aliqd̄ a rege obtinere. Aut per allegationes aduocatoruꝫ: aut per p̄ces amicoꝝ: aut per munus oblatuꝫ. ¶ Elemoſynarij autem in iudicio pro ſe ⁊ pro ſuis allegabūt. Iuxta illud p̄s. Iocūdus homo qui miſeret ⁊ cōmodat: diſponet ſermones ſuos in iudicio ⁊c̄. ¶ Secūdo ipi paupes facti amici pro ipſis orabūt. Luce. xvi. Facite vobis amicos de mammona iniqtatis: vt cuꝫ defeceritis recipiant vos ⁊c̄. Nihilominꝰ ⁊ ipa elemoſyna orabit pro eo qui eaꝫ fecit. Eccl. xxix. Conclude elemoſynam in ſinu paupis. ⁊ hec ꝓ te exorabit vt eruaris ab omni malo. ¶ Tertio per munus oblatū. Ipſe enim elemoſyne ſunt munera que deo offerre debemus per que iraꝫ dei extinguemus ⁊ regnū obtinebimus. Prouer. xxi. Munus abſconditū extinguit iras: ⁊ donuꝫ in ſinu indignationē maximaꝫ mitigat. Et dicit elemoſyna munus abſconditū: qꝛ a laude humana debet abſcondi. Utilitas etiā elemoſyne notat: cū dicit. Menſurā bonā ⁊ cōfertā ⁊c̄. Beatitudo enim noſtra erit in dei cognitiōe ⁊ viſione ⁊ intuitione. ⁊ iſta eſt menſura bona. In dei cogniti dilectōe ⁊ iſta eſt mēſura ꝯferta. Et in dei cogniti ⁊ dilecti eterna poſſeſſione. ⁊ iſta eſt mēſura coagitata. In cogniti ⁊ dilecti ⁊ poſſeſſi delectabili fruitione. iſta eſt mēſura ſupeffluēs. De hac q̈druplici menſura dicit Aug. Facta eſt creatura rōnalis: vt ſūmū bonū itelligeret. intelligēdo amaret. amādo poſſideret: ⁊ poſſidēdo frueret.

¶ Dn̄ica quinta. Sermo primus.

CUꝫ turbe irruerent ad ieſum. vt audirēt verbuꝫ dei ⁊ ipſe ſtabat ſecus ſtagnū genezareth ⁊c̄. Luce. v. Sicut dicit Chryſo. ſup Mat. Signū ſtudioſi agricole ē meſſis fecūda. Signū boni negociatoris eſt theca referta. Signū gratioſi p̄dicatoris eſt eccleſia plena hoībꝰ. Uidet ergo ꝙ xp̄s gratioſiſſimꝰ p̄dicator erat. qꝛ tāta multitudo populi ad ipſuꝫ cōfluebat. Dicit autē idem Chryſo. ibidē ꝙ tribus d̄ cauſis ſic ad eum veniebāt ⁊ irruebāt. ſ. propter verba gratioſa que p̄dicabat ꝓpter faciē amabilē qua cunctos attrahebat. ⁊ ꝓpter miracula crebra q̄ faciebat. Iāqꝫ nauē aſcendit: vt oēs eius verba poſſent audire. ⁊ oēs eius faciē poſſent inſpicēt ⁊ miracula poſſent videre. Sicut omnes videbāt miraculū qd̄ factū eſt in captura piſciū. Dicit ergo. Cuꝫ turbe irruerēt ad ieſuꝫ ⁊c̄. In iſto ergo euāgelio iſtruūtur auditores verbi dei q̄les eſſe debeāt. In quibꝰ quidē q̄tuor eſſe debēt. ¶ Primum auiditas in audiēdo. qd̄ notat cuꝫ dicit. Cuꝫ turbe irruerēt. i. cuꝫ quodam impetu irent. Sicut paupes in diſtribu-

tione elemoſynaꝝ tpe famis irruere cōſueuerūt. Jn primitiua.n.eccl'ia fuit magna fames audiēdi v̄buȝ dei. iuxta illud Amos.viij. Mittā famē in terrā nō famē panis: nec ſitiȝ aque. ſȝ audiēdi v̄bū dei. Talis fames atteſtaꝛ ſanitati mentis. ſic fames corꝑalis atteſtaꝛ ſanitati corꝑis. Jn fine ēt eccl'ie ſili'r iſta fames reuocabitur. iuxta illō ps. Conuertenꝛ ad veſperaȝ ⁊ famē patienꝛ vt canes. Naȝ ſm glo. ipi iudei ⁊ aliq de gētib⁹ ꝯuertenꝛ ad veſperam. i. in fine mūdi. ⁊ famē patienꝛ. i. magnū deſideriū habebūt alios ꝯuertēdi: ⁊ erūt vt canes: q: cōtra incredulos latrabūt. ⁊ circuibūt ciuitatē. i. muniēt eccl'iaȝ ꝯtra hereticoꝝ ipugnationeȝ. ⁊ diſꝑgenꝛ vbiq; ad manducandū vt. ſ. alios lucrentur xp̄o ⁊ incorꝑorēt. Et ſi non fuerint ſaturati fide. ſ. ⁊ cōuerſione populoꝝ murmurabūt. i. dolebūt. vel murmurabunt cōtra nolētes credere: eos. ſ. grauiter arguēdo. Jn medio aūt eccl'ie. i. moderno tpe. nō eſt fames. ſȝ magna copia v̄bi dei. yſa. xi. Repleta eſt terra ſcīa dn̄i. ſicut aque maris operiētis. Tanta autē eſt copia ꝙ ſepe multis vertiꝛ in faſtidiū: qȝ eſt magnū ꝑiculuȝ. Sicut. n. fames verbi dei ſignū eſt ſalutis ſic faſtidiū ſignuȝ eſt mortis. ps. Omnē eſcā abhominata eſt aīa eorum: ⁊ appropiquauerūt vſq; ad portas mortis. Dicitur aūt ſermo dei oīs eſca: quia replet ⁊ ſatiat oēm famē diuitiaꝝ: honoꝝ ⁊ delitiaꝝ. Oſtēdit. n. in deo veraȝ eſſe ſatietatē. Nam auarus ibi inuenit veras diuitias. Su̅pbus veros honores. Delitioſus verā delectationē. De duob⁹ primis Prouer. viij. Mecuȝ ſūt diuitie ⁊ gloria. De tertio ps. Delectatiōes in dextera tua vſq; in finē. Et dixit appropinquauerūt vſq; ad portas mortis. Jlli. n. qui libēter verba dei audiūt: a portis inferni ſūt omnino remoti. Jlli v̄o qui faſtidiūt ſunt propinqui. Jlli qui deridēt ⁊ nō credūt: iam videnꝛ eſſe incluſi. ¶ Scd̄o in auditoribus debet eſſe velocitas in obediendo: qȝ ſignatur i petro qui mox dn̄o obediuit. Precepit. n. ſibi dn̄s duo. Vnuȝ qȝ videbatur ꝯtinere obſequiū xp̄i ⁊ ꝯſolationē populi qñ rogauit eum a terra reducere puſillum: ne. ſ. turba ipſuȝ cōprimeret: ⁊ vt populus eum cōmodi⁹ audire ⁊ videre poſſet. Aliud qȝ videbaꝛ ꝯtinere vtilitatem ipſius petri: cuȝ ait. Duc in altum ⁊ laxate retia veſtra in capturaȝ. Ex quo datur intelligi ꝙ p̄latus nihil debet ꝑcipere niſi qȝ cōtineat: aut honorem dei: aut edificationē ꝓximi: aut vtilitatē ipſi⁹ ſubditi. Jn hoc aūt appet magna humilitas ⁊ obediētia petri: q: cū xp̄s ſibi dixiſſet. duc i altū ⁊c. nō ſe excuſauit: ſȝ humiliter obediuit. Trib⁹ eniȝ de cauſis cōſueuit quis ſe ab iniuncto opere excuſare. ¶ Aut quando alias eſſet valde fatigat⁹ ⁊ vellet qeſcere. ¶ Aut quando illud qȝ iniūgiꝛ videꝛ eē nimis arduū ⁊ difficile. ¶ Aut quādo videꝛ eſſe infructuoſum ⁊ ſine vtilitate. Petrus quidē per totā noctem laborauerat: ⁊ ideo valde fatigat⁹ erat. Jllud etiā qȝ p̄cipiebaꝛ videbaꝛ eē difficile. ſ. in altū nauē ducere ⁊ retia laxare. Difficilius eſt enim piſcari in mari alto ꝙ̄ in infimo. Poterat etiā rōnabiliter timere inutilitatē opis futuri ex infructuoſitate opis p̄teriti. Et tñ petrus non attēdit ad ſuā fatigationē. Nec ad laboris difficultatē. Nec infructuoſitatē: ſed ſimplr̄ dixit. Jn verbo aūt tuo laxabo rete. Ex quo datur intelligi ꝙ qñ p̄latus aliqd p̄cipit qȝ videꝛ cōtinere honorem dei. vel edificationē ꝓximi. vel meritum ipſi⁹ ſubditi nō debet ſe excuſare. Nec ꝓpter fatigationē corꝑis. Nec ꝓpter difficultatē opis. Nec ꝓpter apparentē inutilitateȝ laboris: ſed debet deo ſe cōmittere ⁊ ſimpliciter obedire. Habet aūt aīa duas aures. ſ. intellectū ⁊ affectū. Cuȝ aure intellectus audit qñ illud qȝ p̄dicaꝛ intelligit. Cum aure affectus audit qñ illud ſibi placet ⁊ diligit. Sed parū prodeſt ſi quis aliqȝ verbuȝ itelligat ⁊ diligat: niſi hoc per aliqua opa oſtēdat. Tunc igitur auditores ſunt vere obediētes qñ ea q̄ predicanꝛ intelligūt: ⁊ intellecta diligūt ⁊ dilecta per opera oſtendunt. Luce. xi. Beati qui audiūt verbū dei: intelligēdo. ſ. ⁊ amādo. ⁊ cuſtodiūt illō: ope. ſ. adimplendo. ¶ Tertio in auditoribus debet eſſe modeſtia in amando terrena. qȝ notatur cū diciꝛ. Rogauit autē euȝ a terra reducere puſillum. Non rogauit eum vt

ſtet in terra. Nec vt penitus ſe elonget a terra ſed vt puſillum ſe reducat a terra. Quidam enim penitus ſunt in terra: ſicut auari. Alij penitus ſunt reducti a terra: ſicut viri perfecti. Alij ſūt reducti puſillum a terra: ſicut boni layci ⁊ perfecti: qui nō debēt eſſe in terra per inordinatū amoreȝ terrenoꝝ. Nec omnino requiriꝛ ab eis ꝙ omnino retrahāt ſe a terra per omnimodū cōtemptū terrenoꝝ: ſȝ ꝙ puſilluȝ reducāt ſe a terra per amorē inordinatuȝ. Jn terra penit⁹ erat qui dicebat Luc. xij. Anima mea multa bona habes: requieſce: comede: ⁊ bibe: epulare ⁊c. A terra penitus ſe elongauerunt qui dicebāt. Mat. xix. Ecce nos relinquimus oīa ⁊c. Puſillum a terra docebat apoſtolus reduci dicens. i. Cor. vij. Qui habent vxores tanꝙ̄ non habentes ſint. ⁊ qui vtunꝛ hoc mundo tanꝙ̄ nō vtanꝛ. Jlle hȝ vxorem tanꝙ̄ nō habens qui ea vtiꝛ non ad libidinis expletionem: ſed ꝓpter prolis procreationē: vel ſaltem ꝓpter caſus vite lubrice vitationeȝ. Jlle vtitur mūdo tanꝙ̄ nō vtatur qui rebus mundi vtiꝛ non ad ſuꝑfluitatē: ſed ad neceſſitateȝ. ¶ Quarto in auditoribus debet eſſe reuerētia in audiēdo verba diuina. qȝ innuiꝛ cuȝ di. Vt ceſſauit aūt loqui. Eius eniȝ predicationē nō interruperūt: ſed quouſq; ceſſauit narrare intēte audierūt. Verba qdeȝ dei cuȝ multa reuerētia ſunt audienda: q: ſunt medicine dei. gēme dei. ⁊ reliquie dei. Quibuſdaȝ. n. ſunt medicine purgatiue: ſicut penitētibus a quibus purgant malos humores peccati. Sap. xvi. neq; herba neq; malagma ſanauit eos: ſȝ tu⁹ domine ſermo qui ſanat omnia. Quibuſdam ſunt medicine melioratiue: ſicut ꝓficiētibus quos ad meli⁹ ſollicitāt. Eccl. xij. Verba ſapientum quaſi ſtimuli ⁊ q̄ſi claui in altū defixi: que per magiſtrorum cōſiliū data ſunt a paſtore vno. Vtriſq; autē ſunt medicina cōſeruatiua. Juxta illud. ps. Jn corde meo abſcōdi eloquia tua: vt nō peccem tibi. Si quis talē medicinam doceret que morbos purgaret: ſanitateȝ augeret ⁊ in ſanitate cōſeruaret: libentiſſime audireꝛ. ¶ Scd̄o ſunt gēme dei. Jſtas gēmas ſancti diligunt. ps. Dilexi mandata tua ſup aurū ⁊ topacion. Homines autē porcini ꝯtēnūt. Mat. vij. Nec mittatis margaritas v̄ras ante porcos. Sed tm̄ poma putrida. i. verba carnalia. tales porci cū auiditate ſuſcipiūt. Si quis gēmaȝ haberet quam xp̄s in ore portaſſet: cum magna reuerentia eaȝ ſeruaret. Cum magna igitur reuerētia verba ſancti euangelij ſunt habenda que in corde xp̄i fuerūt: ⁊ ab eius ore ꝓceſſerūt. ¶ Tertio ſūt reliq̄e dei. Verba ēt ſcī euāgelij ſūt reliq̄e xp̄i. Verba ēt alioꝝ ſctōꝝ ſūt reliq̄e ipſoꝝ. Reliq̄e aūt corꝑales aliorum ſctōꝝ: aliqñ ſanāt morbos corꝑales. Verba aūt dei ſanāt ſpūales. Nam aīam cecam illuminant. ps. Preceptuȝ dn̄i lucidum illuminans oculos. Animaȝ mortuam viuificant. Joā. v. Omnes qui i monumētis ſunt. i. in fetore peccatoꝝ audient vocem filij dei: ⁊ qui audierint viuēt. Animā febrilli calore inflāmatā refrigerant. Eccl. xviij. Nōne ardorem refrigerabit ros: ſic ⁊ verbū melius ꝙ̄ datum animam male infrigidatam inflammat. ps. Jgnituȝ eloquiuȝ tuum vehementer ⁊c. Si igitur medicinā corꝑalē vl' ſpiritualem p̄ciperemus cuȝ attentione: ⁊ diligeremus cum deuotiōe. Si gēmas que fuerunt in ore xp̄i cōſeruaremus cum deuotione: ⁊ reliquias ſanctoruȝ adoraremus cum reuerentie exhibitione. manifeſtuȝ eſt ꝙ verba dei deberemus cum attentione intelligere: ⁊ cuȝ deuotione ſuſcipere. ⁊ cum multa reuerentia retinere.

¶ Sermo ſecundus.

AScendens autē in vnaȝ nauim que erat ſimonis: rogauit euȝ a terra reducere puſillum. Quando deus primū hominē creauit: ipſum in naui innocentie poſuit. Sed fracta naui innocentie tabulam penitentie preparauit: qua interdum amiſſa miſericordie pontem erexit. Qui enim perdit innocentiam ⁊ penitētiam: ſaluari non poteſt vlterius niſi per dei miſericordiam. Quāuis autem penitentia dicatur tabula: tamen quando ꝑfecte agitur homini innocentiaȝ reſtituit. ⁊ ideo nō imerito nauis poteſt appella

ri. Circa hoc aũt duo ſunt vidẽda. Prio
quare pñia ſiue religio dicaẽ nauis. Se/
cũdo que ſunt merces iſtius nauis. Dici
tur aũt nauis quadruplici rõne. ¶ Pri
mo rõe materie. Nauis.n. conſtruiẽ ex ta
bulis cũ clauis firmatis ⁊ bitumine lini/
tis. Ad cõſtructionẽ aũt nauis materia/
lis multe tabule requirũtur. Ad cõſtru/
ctionẽ aũt nauis pñie pertinẽt tm̃ tres
tabule.ſ. cõtritio. confeſſio ⁊ ſatiſfactio.
Clauus ẽ timor dñi. ps. Confige timore
tuo carnes meas ⁊c. Iſto clauo timoris
dñi niſi penitẽs firmeẽ cito nauis pñie
diſſoluiẽ. Eccl.xxvij. Si nõ in timore do
mini tenueris te inſtãter cito ſubuerteẽ
domus tua. Maxime aũt iſte clauus ti/
moris domini neceſſarius ẽ incipiẽtibus
Aug. tanto minor ſit timor quãto patrie
ad quam tẽdimus ſit ꝓpinquior. Ma/
ior.n. timor dz eẽ peregrinãtium. Mior
ꝓpinquãtium. Nullus ꝯuenientiũ. Bitu/
men eſt ipſa charitas que aiam ꝯiungit
deo: cordi ſuo ⁊ ꝓximo. Qui enim nõ ha
bet vinculum charitatis ẽ diuiſus a deo
diuiſus ẽ a corde ſuo. diuiſus ẽ a ꝓxio.
Sed charitas iſta oĩa coniũgit. Col.iij.
Super omnia habete charitatẽ quod ẽ
vinculum perfectionis. ¶ Secũdo dici
tur nauis rõne forme. Nauis.n. in prin/
cipio ⁊ in fine eſt ſtricta: ⁊ in medio lata
Eſt etiam ſuperius aperta: inferius clau
ſa. Pnĩa.n. in principio ꝯuerſionis vi/
detur eſſe anguſta ꝓpter incipientiaz ⁊
tentationũ frequẽtiam. Eccl.ij. Fili acce
dens ad ſeruitutem dei. ſta in iuſtitia: ⁊
timore: ⁊ ꝓpara aiam tuam ad tẽtationẽ
In fine finaliter erit ſtricta ꝓpter diſtri
ctam rõnẽ reddẽdaz.ij. Cor.v. Oẽs nos
manifeſtari oportet ante tribunal chri
ſti vt referat vnuſquiſqz ꝓpria corporis
ꝓut geſſit. In medio autẽ ẽ lata propter
charitatem diffuſaz. Ro.v. Charitas dei
diffuſa ẽ in cordibus noſtris. ps. Viam
mandatorum tuorũ cucurri cũ ⁊c. Debz
etiam verus penitẽs hẽre cor apertuz a
ſuperiori vt diligat celeſtia. ⁊ clauſuz ab
inferiori vt nõ amet terrena. Jõ cor ho/
minis ſuperius ẽ latum. inferius ſtrictũ
ad innuẽdum ꝙ dz eẽ latũ ad ſupiora.
⁊ ſtrictum ad inferiora. Sed de multis
põt dici illud Threñ.i. Submerſum eſt

cor meum in me metipſo. ¶ Tertio dicẽ
nauis rõne finis. Nauis.n. ſcã ẽ ꝓpter illuz
finem vt hominẽ ꝑ pelagus ad portum
deducat. Sic ⁊ pñia data ẽ homini ꝑ
pelagus mundi ad portũ paradiſi ipſa
deducente ꝑueniat. Et ſicut hõ in naui
exiſtens dormiẽdo. comedẽdo ⁊ quieſcẽ
do ſemper vadit ad portũ. Sic ⁊ verus
penitẽs ⁊ religioſus dormiẽdo vadit ad
celum. Nam ſm Grego. Somnus ſancto
rum nõ vacat a merito. Ideo.n. dormiũt
vt ad laudãdum deũ fortiores exurgãt.
imo ⁊ ipſa ſanctorũ ſomnia aliquãdo
ſunt meritoria. ps. Reliquie cogitationi
diem feſtum agent tibi. Reliquie cogita
tionuz ſunt ſomnia que ſanctis viris ac
cidunt ex bonis meditatõibus quas vi
gilãdo habuerunt. que quidem dicũtur
ſunt magnum feſtum. Similiter comedẽ
do vadunt in celũ. Ideo.n. comedũt vt
ſint fortiores ad ſeruiẽdum deo.i. Cor.
x. Siue mãducatis ſiue bibitis. omnia i
gloriã dei facite. Similiter quieſcẽdo
vadunt in celum. Ideo.n. quieſcunt vt
fortiores ſint ad laborãdũ. Sicut aũt ma
li vtũtur ſua fortitudine ad malũ. iuxta
illud yſa.v. Ve qui potẽtes eſtis ad bibẽ
dũ vinũ ⁊c. Sic ⁊ boni ea vtũtur ad bo
num. Jõ dicebat ꝓpheta. Fortitudinem
meã ad te cuſtodiã. ¶ Quarto dicẽ na
uis rõne regiminis. Nauem.n. regit nau
clerus a poſteriori. Pars poſterior hoĩs
ẽ ipſa mors. Nã clerus ẽ meditatio mor
tis. Clamat igiẽ iſte nauclerus ad aua
ros ne ament diuitias qꝛ nõ portabunt
inde niſi viliſſimũ ſaccuz. Jo.xvi. Sac
cum ꝯſui ſuper cutem meã. Clamat ad
voluptuoſos vt dimittãt delitias qꝛ eo
rum caro cito erit cibus vermiũ. Job.xx
i. Simul in puluere dormiẽt: ⁊ vermes
operient eos. Clamat ad ſuperbos vt di
mittãt ambitiones ſuas. qꝛ illi qui volũt
eleuari ſuper alios ꝑ elationem. cito ho
ſtie ſup eos aſcendẽt per ꝯculcationem.
Eccle.x. Cum.n. moritur hõ hereditabit
ſerpẽtes ⁊ beſtias ⁊ vermes. ¶ Scõo vi
dendũ ẽ que ſint merces iſtius nauis.
religionis. que quidem ſunt tres. caſti
tas. obediẽtia ⁊ paupertas. Et notantur
verbis ꝓmiſſis. Nã votũ caſtitatis notaẽ
ꝑ hoc quod diciẽ. Aſcẽdẽs ieſus i naui

nauem. Per caſtitatẽ eim maxime virgi
nalem homo aſcẽdit vſqz ad angelicam
ſimilitudinẽ. Mat.xij. In reſurrectione
neqz nubẽt neqz nubẽtur ſz erunt ſicut
angeli dei in celo. Aſcẽdit vſqz ad ange
licã equalitatem. Luce.xx. Filij hui9 ſe/
culi nubunt ⁊c. Et infra. Equales enim
angelis ſunt. Trãſcẽdit angelicã forti/
tudinẽ. Ambro. Virginitas ꝯditionẽ hu
mane nature ſupgrediẽ ⁊ ãgelicã digni/
tatẽ ꝑ quã hoĩes ãgelis aſſimilãtur. Ma
ior tñ ẽ victoria virginũ ꝙ angelorũ. an/
geli eniz ſine carne viuũt. hoĩes vero vir
gines in carne triumphãt. Aſcẽdit vſqz
ad diuinã cognitionẽ. Sap.vi. icorruptõ
ꝓximũ facit deo. Secũda merces ẽ votũ
obediẽtie. qd̃ notatur ꝑ hoc qd̃ diciẽ ꝙ il
la nauis erat ſimonis. Vbi notãdum ꝙ
lz petrus fuerat trinominis.ſ. cephas.
petrus ⁊ ſimon. tamẽ nõ diciẽ ꝙ aſcẽde/
rit in nauẽ cephe nec petri ſed ſymonis
Cephas eniz interpꝛetaẽ caput. ⁊ ſignat ꝑ/
latos ſublimes qui in eccleſia capitis lo
cum tenẽt. Petrus interpꝛetaẽ agnoſcẽſ
⁊ ſignificat illos qui videẽ hẽre magnã
ꝑfectionẽ ſciẽtie. Interpꝛetaẽ et diſcalcia/
tus ⁊ ſignificat illos qui vidẽtur habere
magnã auſteritatẽ vite. Simon aũt iter
pꝛetaẽ obediẽs. Non igiẽ dẽ ꝙ xp̃s aſcen
derit in nauem cephe vel petri ſz ſimõis
qꝛ nõ habitat cũ aliquibus ꝓpter ſuam
potẽtiam vel ſuã ſapiam. nec ꝓpter ſuã
auſterã vitã. ſz tm̃ habitat cum illis qui
habẽt ſapientẽ ⁊ humilẽ obediẽtiã. Jõ
aũt dixi. ſapientem ⁊ humilem qꝛ ẽ que/
dam obedientia ſtulta qua quis obedit
ſue ſenſualitati. De qua diciẽ ad Roma.
vi. Non regnet peccatũ in veſtro morta/
li corpore vt obediatis ꝯcupiſcẽtijs eius
Iſtud ẽ.n. valde ſtultum qꝛ hoc ẽ hoĩem
ſe tradere in manibus demonũ. Eccle.xv
iij. Poſt concupiſcentias tuas non eas.
⁊c. vſqz ibi. Faciet te in gaudiũ inimicis
tuis. ¶ Eſt enim alia obediẽtia ſuperba
qua quis vult ꝙ prelatus ſue obediat vo
luntati. Et iſta ẽ obediẽtia ceci: cui dixit
dñs Luce.xviij. Quid tibi vis vt faciaz
Sic oportet vt prelati talibus dicãt. Qd̃
officium vel quales obedientias vultis
vobis cõmitti. ⁊ iſta nullius eſt meriti.
¶ Eſt alia obediẽtia humilis ⁊ deuota:

quãdo quis volũtatem ſuã volũtati ꝓla/
ti totaliter cõmittit. Et iſta fuit pauli q
dixit Act.ix. Domine quid me vis face/
re. Et iſta magni ẽ meriti. ¶ Tertia eſt
merces paupertatis. qd̃ notaẽ cũ diciẽ. Ro
gauit eum a terra reducere puſillũ: nõ
dixit reducere penitus. Sancti enim vi
ri ꝙdiu ſunt in hoc mũdo nõ poſſũt pe/
nitus elongari a mũdo. ſz oportet ꝙ cor
pori ꝓuideant ⁊ neceſſitatibus ꝓximorũ
ſatiſfaciãt. Ideo dẽ. Ezech.viij. Eleuauit
me ſpũs inter celum ⁊ terrã. Non dixit
poſuit me in terra: qꝛ ibi ſunt auari. nec
poſuit me in celo qꝛ ibi ſunt beati. Sed
eleuauit me inter celum ⁊ terrã: quia ibi
ſunt ſancti viri in hoc mũdo poſiti qui
⁊ aſcendũt in celum per amorẽ. et quan
doqz deſcendũt in terrã per neceſſariorũ
ꝓuiſionem. Et hinc ẽ ꝙ cor hominis lz
ſit ſituatũ in ſiniſtra: tamen reſpirat ad
dexteram. Sic ſancti viri ꝙuis ſint i mũ
do per corporalẽ habitationẽ. tamen ſu/
ſpirãt in celũ per ardẽtem amorem. Si/
cut ſuſpirabat propheta dicẽs. Sitiuit
anima mea ad deum fontẽ viuum.

¶ Sermo tertius.

PReceptor per totã noctem laborã
tes nihil cepimus ⁊c. Predica
tores dei vocãtur piſcatores ⁊
venatores ⁊ vindemiatores. Sz ꝑdicato/
res primitiui fuerũt piſcatores: qꝛ vno
tractu retis.i. ꝑdicatõis aliqñ magnam
multitudinẽ hoim ꝯuertebãt. Predica
tores aũt moderni ſũt venatores. qꝛ cum
multis fatigatõib9 ⁊ clamoribus vix ali
qñ poterũt capere vnã ferã.i. ꝯuertere
vnã animã. Hiere.xvi. Ecce ego mittam
piſcatores multos ⁊ piſcabũtur eos. Et
poſt hoc mittã eis multos venatores ⁊
venabũtur eos. Predicatores aũt vltimi
ſiue ipſi angeli erunt vindemiatores. qꝛ
cum falce diuini eloquij vuas maturas
a putridis ſepabunt: ⁊ maturas reponẽt
in cellaria dei: putridas in torcularia in
ferni. Apoca.xiiij. Miſit angelus falcẽ
ſuã in terrã ⁊ vindemiauit vineam terre
Modo diabolus videẽ eſſe vindemiator
terre: quia omnes magnas vuas colligit
Chriſtus autem ẽ racemorũ collector: qꝛ
vix aliquos paupes cõuertit. Michee.

vij. Ve mihi q[uia] factus sum sicut qui colli
git in autu[m]no racemos. Quamuis aut[em] pri
mitiui predicatores vt dictu[m] est fuerint pi
scatores: nihilominus tamen minus [illegible] moder
ni possunt vocari piscatores. Illi piscato
res aliq[ua]n[do] capiunt magnam piscium multitu
dinem: et tales fuerunt predicatores pri
mitiui. aliquando paucos: et tales sunt p[re]
dicatores moderni. q[uod] aut[em] pisces non ca
piant potest esse causa. aut ex parte pisca
torum. aut ex parte piscium. ¶ Ex par
te piscatorum potest esse quadruplex ca[usa]
¶ Prima est quando piscatur in tempore
non debito. Unde dicit Petrus in ver
bo premisso. Per totam noctem laboran
tes nihil cepimus. Illi piscatur in nocte
qui non habent lume[n] sacre scripture sed
sunt in tenebris ignorantie. Tales alios
non conuertu[n]t sed in errorem mittunt. i.
Thimo. i. Uolentes esse legis doctores:
non intelligentes neq[ue] que loquuntur: ne
q[ue] de quibus affirmant. Grego. nazan
zenus. Mundari prius oportet et sic ali
os mundare. Sapientem prius fieri: et
sic alios facere sapientes. Lumen effici
et ita alios illuminare. Accedere ad deu[m]:
et sic alios adducere ad deum. Uel illi pi
scantur i[n] nocte qui aliqua de genere bo
norum faciunt in peccato mortali. Ta
les nihil capiunt: quia nullum meritu[m]
vite sibi acquirunt. Aggei. i. Qui merce
des congregauit misit eas in saccum p[er]
tusum. Saccus co[n]sutus est anim[us] i[n] gra
tia stabilitus. Saccus pertusus est a[n]i[m]us
peccati gladio laceratus. Talis nulla me
rita tenere potest sed omnia effunduntur
Uel illi piscantur in nocte qui expectat
penitere in morte. Tales nihil capiunt:
quia vlterius aliquid boni facere non
possunt. Jo. ix. Uenit nox quando nemo
potest operari. Tales etiam potius viden
tur penitere timore mortis et pene q[uam] amo
re iustitie. Ideo dicit Augu. Agens pe
nitentiam in extremis si securus hic exit
ego non sum securus. ¶ Secunda causa
est quando piscatur in loco vel in fundo
infimo. Ideo dicit christus petro. Duc
in altum etc. Locus infimus est terra.
Locus medius est aer. Locus altus e[st] ce
lum. Illi igitur piscantur in loco infimo
qui laborant in acquisitione terrenorum

Tales nihil capiunt nisi lutum. Abacuc
ij. Ve qui congregat non sua [illegible]
etiam aggrauat contra se densum lutu[m]
Illi piscatur in medio .i. in aere qui la
borant in acquisitione superbie aut ho
norum. Tales non capiunt nisi [illegible]
Sicut enim aranea [illegible] ut mu
scas capiat. Sic superbi [illegible]
damnificant ut aliquos [illegible]
tant qui musce sunt. Tum quia [illegible]
multis tribulationibus pungu[n]t. Tum
quia multis [illegible] anima[m] [illegible]
bilem reddunt. Tum q[uia] mente [illegible]
quia cito euolant. Illi piscatur in [illegible]
qui laborant in acquisitione celestium.
Tales multum capiunt. s. regnum celo
rum. Matthei. xi. Regnum celorum vim pa
titur et violenti rapiunt illud. ¶ Ter
cia est quando piscatur cum instrumento
no[n] congruo. i. cum retibus fractis. [illegible]
de. Mat. iiij. Reficientes retia sua. Illi
retia sua frangunt qui ea que verbo pre
dicant male viuendo lacerant. Grego. [illegible]
verbis predicant moribus impugnant.
Illi retia reficiunt qui vitam suam [illegible]
actibus componunt. Greg. [illegible]
netur veritas predicandi necesse est ut [illegible]
netur vita bene viuendi. ¶ Quarta cau[sa]
quando piscatur in loco non debito. [illegible]
dicitur Jo. vlt. Mittite in dexteram
nauigij rete et inuenietis. Illi [illegible]
piscatur in sinistra parte [illegible]
tijs. delitijs et honoribus nihil cap[iunt]
q[uia] hec nihil sunt [illegible]
re. iiij. Aspexi terram et vacua erat [illegible]
etc. Illi vero qui piscantur in dextera
vite eterne multum capiunt quia [illegible]
i. Cor. ij. Quod oculus non vidit nec auris
audiuit nec in cor hominis ascendit etc.
In presenti enim vita non satiatur oculus
in videndo nec auris in audiendo nec cor
in diligendo. Sed in futuro satiabitur [illegible]
in dei visione auris i[n] [illegible]
et cor i[n] [illegible]
dextera et presens sinistra [illegible]
[illegible] honorabilior [illegible]
sinistra. Sic et vita [illegible]
sicut dicit Aug. Ibi [illegible]
nullus [illegible] nullus [illegible]
In patria [illegible]
[illegible] exaltatur. [illegible]

[illegible]
Ezech. i. Similitudo animalium et aspectus eo
rum quasi carbonum ignis ardentium et quasi
aspectus lampadarum. [illegible]
Apoca. iij. Utinam frigidus esses aut cali
dus [illegible]
[illegible]

[illegible]

¶ Dominica sexta. Sermo primus.

Nisi abundauerit iustitia vestra plusq[uam] scribarum et
phariseorum non intrabitis in re
gnum celorum. Math. v. [illegible]

[illegible]

cet per ſe:ſed per alios magis doctos.
Tertij ſunt pfecti qui iā apti ſunt ſenſib⁹
pfundis.iſtos magiſter p ſeipſuz docet
ꝛ inſtruit. Magiſter verus ē chriſtus.
Unde dicit Matthei.xxiij.Unus eniz ē
magiſter veſter.ps.Scola eius eſt totus
mūdus.Habuit enim tres ordines ſco/
larium.Quorum quidā fuerūt tpe legiſ
nature.Iſti oio erant rudes ꝛ incipiētes
ꝛ per elemēta ꝛ creaturas mundi iſtrue/
bant.legētes in ipſis dei potētiā ex ſui
magnitudine.dei ſapientiaꝫ ex ordine.
dei bonitatem ex vtilitate.Roma.i.Inui
ſibilia dei a creatura mūdi per ea que fa
cta ſunt intellecta ꝯſpiciuntur.Alij fue
rūt magis proficiētes:qui.ſ.fuerūt tēpo
re legis ſcripte.quos deus docuit p ma
gis eruditos.ſ.p Moyſen ꝛ prophetas
Alij fuerunt perfecti.ſ.chriſtiani. Iſtos
xp̄s docuit per ſeipm ſublimiora māda/
ta.iō oportet ꝙ eorū iuſtitia magis abun
det ꝙ̄ iuſtitia ceterorum. Et ideo dixit.
Niſi abūdauerit iuſtitia veſtra ꝛc.☞ In
hoc igitur euāgelio chriſtus nos inuitat
ad perfectā iuſtitiam.☞ Deinde oſtēdit
que ſit iſta iuſtitia.☞ Ultimo que ſunt ſi
gna.❡Ad perfectam aūt iuſtitiam nos
inuitat dicēs.Niſi abundauerit iuſtitia
veſtra ꝛc.Iuſtitia.n.ſcribarū ꝛ phariſeo
rum erat ſimulatoria ꝛ mercenaria. tepi
da ꝛ ſeuera.❡Habebant.n.iuſtitiā ſimu
lata m quo ad deum:quo ad pximos ꝛ
quoad ſeipſos.Nam quo ad deum ſimu
labant ſe habere deuotas orōnes Mat.
vi.Cum oratis non eritis ſicut hypocri
te qui amant in ſynagogis ꝛ in angulis
platearum ſtātes orare vt videātur ꝛc.
Quo ad proximū ſimulabāt ſe dare ele/
moſynas ppter deum: cum tamē darēt
eas propter fauorem humanū. Ibidem
Cum facis elemoſynā noli tubā canere
ante te ꝛc.Quo ad ſe ſimulabant ſe ma
gna ſeruare ieiunia. Ibidem.Cū ieiuna
tis no lite fieri ſicut hypocrite triſtes ꝛc.
Iuſtitia aūt chriſtianoꝝ dꝫ ab iſta abun
dare:quia eorum orōnes debēt fieri cum
cordis attētione. Unde ait ibidem. Tu
autem cum oraueris intra cubiculū tuū
in ſecretum cordis tui. Et clauſo hoſtio
ſcꝫ.exteriorum ſenſuū:ora patrem tuuꝫ
ꝛc.Elemoſyne debēt fieri cum recta in/

tentione.Ibidē. Te aūt faciente elemo
ſynā neſciat ſiniſtra tua qd faciat dexte
ra tua.Ieiuniū debet fieri cum cordis ꝛ
vultus exhilaratione. Ibidē.Tu aūt cū
ieiunas vnge caput tuū.❡Scdo eorum
iuſtitia erat mercēnaria:qꝛ ſeruabant le
ges ꝛ mādata ppter tpalia aſſequenda.
Tria eniz ſeruātibus pmittebant.ſ.aug
mētatio ſubſtātie tpalis.yſa.i. Si volue
ritis ꝛ audieritis me:bona terre come
detis.Prolongatio vite corpalis.Leui.
xviij.Cuſtodite leges meas atqꝫ iudicia
que faciēt homo viuet in eis.Et pax tē
poris Mich.iiij.Cōuertunt gladios ſu
os in vomeres:ꝛ haſtas ſuas i ligones.
Iuſtitia eniz xp̄ianoꝝ magis abundat
qꝛ ſeruātib⁹ euāgelicā pfectionē pmitti
tur regnuꝫ celoꝝ.Mat.iij.Pniam agi
te ꝛc.Promittit vita eterna.Eiuſdē.xix
Centuplū accipietis:ꝛ vitā eternā poſſi
debitis.Promittit pax tpis ꝛ eternita
tis.Ioā.xiiij.Pacem relinquo vobis:pa
ceꝫ meā do vobis. Multi tn̄ hodie ſunt
ſcribe ꝛ phariſei inter xp̄ianos qui plus
curant de tpali cōmodo ꝙ̄ de celeſti re
gno.plus de vita corpali ꝙ̄ de vita eter
na.pl⁹ de pace tpis ꝙ̄ eternitatis.❡Ter
tio eorum iuſtitia erat tepida ꝛ remiſſa.
Scribe.n.ꝯfidebāt in ſua ſciētia.Phari
ſei aūt in ſua vita. Et ideo nō curabant
amplius acqrere ſctitatis merita. Iuſti
tia.n.xp̄ianoꝝ debet abūdare:qꝛ de ſua
ſciētia ꝛ trāſacta vita nō debēt ꝯfidere
ſed ſemper ad maiora pficere. Philip.
Que quidē retro ſunt obliuiſcēs:ad ea
vero que ſunt priora extendēs me. Sed
multi ſunt qui nō pficiūt: ſed deficiunt.
Hodie.n.aliqd faciūt:cras parum:poſt
cras min⁹:poſtea nihil.Tales ſunt luna
tici.Eccl.xxvij.Stult⁹ vt luna mutatur.
Luna modo eſt plena:modo eſt ſemiple
na:modo eſt ſemiuacua:modo tota va
cua.Cuꝫ.n.tot ſint ptes ſatiſfactionis.ſ.
orationes:ieiunia:ꝛ elemoſyne.Sūt qui
dam qui orōnes multas faciunt:ieiunia
cuſtodiūt:ꝛ elemoſynas tribuūt.Iſti ſūt
luna plena.Poſtea dimittunt orōnes:ꝛ
ſic ſūt luna ſemiplena. Poſtea dimittūt
orōnes ꝛ ieiunia:ꝛ ſic ſunt luna ſemiua
cua.Tandē totū dimittūt:ꝛ ſic ſūt luna
tota vacua.Prouer.x. Egeſtatē operata

eſt manus remiſſa:manus autē fortiū di/
uitias parat. Manus remiſſa opat ege/
ſtatē in mūdo:qꝛ priuat in eccleſia oibus
ſuffragijs.Egeſtatē in iudicio: qꝛ nō po/
terūt habere modicā ſtillā olei cōpaſſio/
nis:ſicut patet in virginib⁹ fatuis. Ege/
ſtatē in iferno:qꝛ nō poterūt habere mo/
dicā guttā aque refrigeratiis: vt patet in
diuite epulone.Sed ſancti viri q fuerūt
fortes ꝯtra mundū:carnē ꝛ dyabolū: pa
rauerūt in mūdo diuitias gratiaruꝫ.In
iudicio diuitias meritoꝝ.In celo diui/
tias pmioꝝ.❡Quarto eoꝝ iuſtitia erat
nimis ſeuera.Mat.v. Audiſtis qꝛ dictū
eſt antiquis:oculū pro oculo: denteꝫ pro
dente.Tūc eniꝫ deus hēbat duos officia
les valde ſeueros.ſ.veritatē que culpas
ſtricte diſcutiebat:ꝛ iuſtitiaꝫ que culpas
ſeuere puniebat. Iuſtitia aūt euāgelica
habet pietatē. Nā iſtis duobus officiali/
bus deus dedit duos ꝯſiliarios.ſ.miſeri
cordiā veritati:ꝛ pacē iuſtitie.Si igit ve
ritas hꝫ culpas ingrere:miſericordia ſi/
bi cōſulit vt videat ſi fuerit ibi aliq̄ igno
rantia vel ifirmitas humana vel tētatio
dyabolica.Per iſta eniꝫ culpe alleuiari
conſueuerūt.Cū vero iuſtitia debet cul/
pas punire.pax ſibi ꝯſulit vt nō intēdat
ꝯfuſioni:ſed tm̄ intēdat vt hominē recō/
ciliet deo:pacificet proximo ꝛ trāquillet
in corde ſuo.Hiere.xxix. Ego cogito co/
gitatiōes pacis ꝛ nō afflictiōis. Et ſic ve
rificat qḋ dicit in ps.Miſericordia ꝛ ve/
ritas obuiauerūt ſibi ꝛc.❡Secūdo xp̄s
oſtendit que ſit perfecta iuſtitia:cuꝫ ait.
Audiſtis qꝛ dictū eſt antiqs.Iuſtitia eniꝫ
ſcribaꝝ ꝛ phariſeorū erat diminuta quā
tuꝫ ad vtrāqꝫ parteꝫ iuſtitie: que ē decli/
nare a malo ꝛ facere bonū.❡Quantum
enim ad primā partem diminuta erat:qꝛ
non cohibebāt animuꝫ ab odio: nec lin/
guam a ſimplici mēdacio: ſed nec a per/
iurio.Nec manū a vindicta:vt pꝫ Exoḋ.
xxi.in lege talionis.Iuſtitia autē euāge/
lica eſt perfecta:qꝛ cohibet animū ab ira:
ſicut patet hic. Et oculū a concupiſcen/
tia.Matth.v.Qui viderit mulierem ad
concupiſcendū eaꝫ iam ꝛc.Et cor a cogi/
tatione mala.Matth.ix. Ut quid cogi/
tatis mala in cordibus veſtris. Cohibet
etiam linguam non tantuꝫ a verbo iniu/

rioſo:ſicut patet hic. Nec tātū a ſimplici
mēdacio.Matt.v. Sit aūt ſermo veſter
eſt eſt:nō non.Sed etiam a verbo ocioſo
Matth.xij.De omni verbo ocioſo quod
locuti fuerit homines: reddēt rationem
de eo in die iudicij. Cohibet etiā manū a
vindicta:vt.ſ.homo nō vindicet iniuriā
pſonalē.Matt.v. Sigs te percuſſerit in
dexterā maxillā ꝛc. Nec iniuriā realem.
Unde ſeqtur. Et qui vult tecū in iudicio
ꝯtendere ꝛc. Nec violentā extorſionem.
Unde ſeqtur.Et qcunqꝫ te angariauerit
mille paſſus ꝛc.❡ Erat etiam diminuta
quātū ad ſecundā partē iuſtitie que ē fa/
cere bonū:qꝛ non tenebātur inimicos di
ligere nec pro eis orare nec eis beneface/
re.Iuſtitia autē euāgelica oia iſta pcipit
Mat.v.Diligite inimicos veſtros: bn̄ fa/
cite his qui oderūt vos:ꝛ orate pro perſe
quētibus ꝛ calūniātibus vos.❡ Tertio
xp̄s manifeſtat que ſint ſigna pfecte iuſti
cie cū ait.Uade prius reconciliari fratri
tuo. Qualiter aūt iſta recōciliatio ſit fa/
cienda oſtendit Chryſo.dicēs:Si cogita
tu offendiſti:cogitatōe recōcilia.Si ver/
bis offendiſti:verbis recōcilia. Si operi
bus offendiſti:operibus recōcilia.Cogi/
tatu igit ſiue corde offendit qui aliqueꝫ
odit:ſed tūc eum recōciliat quādo odiū
deponit ꝛ ipſuꝫ diligit. Alias eniꝫ deus
munera nō reciperet: ſigs odium corde
retineret.Naꝫ ſicut dicit Chryſo. Nemo
inter duos inimicos pōt eſſe fidelis ami/
cus amboruꝫ.Ideo ꝛ deus non vult eſſe
amicus aliquorū quādiu inter ſe fuerint
inimici.Nos auteꝫ iquit fidem deo non
ſeruamus ſi inimicos eius diligimus ꝛ
amicos eius odimus.Si offendit verbo
detrahēdo:debet recōciliare famā reſti/
tuendo:cuꝫ precioſior ſit fama ꝙ̄ tēpora
lis ſubſtātia vel corpus. Si tenet ſatiſfa
cere raptor:res reſtituendo.ſi perſecutor
emēdā offerēdo:multo fortius ifamator
famā reſtituēdo.Si offendit factis:debꝫ
reconciliare factis.Aliter enim ſm Chry
ſo.Niſi quem factis leſiſti factis placaue
ris:ſine cauſa oras deū: ſine cauſa elemo
ſynam facis de rebus quibus alios ſpo/
liaſti. Quid enim tibi prodeſt ſi vnus p
te orat ꝛ alius aduerſum te deum inter/
pellat.

¶ Sermo ſecundus.

Si offers munus

tuum ante altare ⁊ ibi recorda
tus fueris q: frater tuus habet
aliqd aduerſum te ⁊c. Cũ in omni opere
noſtro tria attẽdere debeamus. ſ. hono/
rẽ dei: edificationẽ ꝓximi ⁊ meritũ no/
ſtrũ. Deus tñ eſt tante bonitatis ꝙ plus
reſpicit ad noſtrã vtilitatẽ ⁊ ꝓximi edifi
cationẽ ꝙ̃ ad ſuũ honorẽ. Offerre enim
munus ad altare ptinet ad honorẽ dei.
ſed q illud offert cũ odio ꝓximi non ha
bet meritũ: ſed ſcandalizat ꝓximũ. Vult
igiꝰ deus vt homo ſuũ itermittat hono/
rem vt ſic ꝓximo recõciliatus meritoriã
offerat oblationẽ. Chryſo. Vnde miſeri/
cordiã dei: que reſpicit plus hominũ vti
litatẽ ꝙ̃ ſuũ honorẽ. Plus enĩ diligit cõ
cordiã fideliũ ꝙ̃ munera ſua. Dicit ergo
ſi offers munus tuũ ⁊c. Notãdũ aũt ꝙ ẽ
quadruplex munus: ſcilicet munꝰ a cor/
de: ꝛ munus ab ore: ꝛ munus a manu:
ꝛ ⁊ munus ab obſequio. ¶ Munus a cor/
de eſt munus amoris: qð intantum eſt deo
acceptũ vt ſine illo nullũ aliud munus
ſibi placeat. Nihil enĩ valet offerre deo
verba noſtra per gratiarũ actionẽ. nec
corpora noſtra per mortificationem. Nec
res noſtras per elemoſynarũ largitionẽ
niſi ſibi offeramus corda noſtra ꝑ amorẽ
Iſtud patet Luce. xviii. i phariſeo qui vi
debat offerre deo verba ſua gratias refe
rẽdo dicẽs: Deus gratias ago tibi. Corpꝰ
ſuum macerãdo dicẽs: Ieiuno bis i ſab/
bato. Res ſuas miniſtris dei largiendo
dicẽs: Decimas do omniũ que poſſideo.
Sed nihil ſibi ꝓfuit: q: nõ offerebat deo
cor ſuum ipſũ deũ ⁊ proximũ diligẽdo.
Non enim deum diligere poterat q om/
nes ꝓximos contẽnebat dicẽs: Non ſum
ſicut ceteri hominũ raptores: iniuſti: adul/
teri: velut etiã hic publicanus. Publica
nus autẽ a longe ſtans percutiebat pe/
ctus ſuum ⁊c. Altare ſuper quod debe/
mus offerre deo munus amoris: eſt alti/
tudo trinitatis. De quo dicit Exod. xx.
Non aſcendes ad altare meum per gra/
dus: ne reueletur turpitudo tua. In tri/
nitate enim non ſunt gradus inquiren/
di: vt pater maior filio: vel filius minor

patre: vel ſpũs ſanctus minor ꝓrogan
daꝰ. Vnde Arriꝰ iſtos gradus faciens vo
luit: ideo ſua turpitudo reuelata fuit
ꝑ os blaſphemũ omnia ſua ſtericora pre
ſit. Iſtud igitur munus amoris debem
offerre ſuper altare ſancte trinitatis
ſcʒ diligamus patrẽ qui per ſuam pote
tiam nos creauit. Filiũ: qui per ſuã mi
ſericordiã nos redemit. Et ſpũm ſancti
qui per ſuã gratiã nos in filios adopta
uit. Frater autẽ noſter eſt glibet xpianus
quẽ ſi offendimus recõciliare debemus
alias munus dilectiõis deo offerre non
poſſumus. Quia ſicut dr. i. Ioan. iiii. Si
quis dixerit quoniã diligo deũ ⁊ fratrem
ſuũ odit: mẽdax eſt. Dicunt autẽ omnes
xpiani fratres: q: oẽs ſunt ab vno patre
creati: vno precio redẽpti: vno ſõte rege
nerati: ⁊ ad eãdem hereditatem vocati.
¶ Secũdum eſt munus ab ore: qð eſt mu
nus oratõis. qð eſt deo valde odoriferũ
ꝑs. Dirigatur oratio mea ſicut incenſum.
Fumus incẽſi eſt leuis calidus ⁊ odori
rus. Hũc igiꝰ oratio eſt ſicut incenſũ q
eſt leuis: calida ⁊ odorifera. ꝛ Tũc oratio
eſt leuis quãdo hʒ ſecum humilitatẽ
ſic facit eam leuẽ ꝙ vſqʒ ad celũ ipſam
ducit. Ecc. xxxv. Oratio humiliãtis ſe nu
bes penetrabit. ꝛ Tũc eſt calida qñ ha
ſecum feruentẽ charitatẽ. Eccl. l. Quaſi
ignis effulgẽs ⁊ thꝰ ardẽs i igne. Thus
qdẽ ardet in igne qñ oratio funditur fer
uenti corde. ꝛ Tũc eſt ẽt odorifera qñ ha
bet ſecũ puritatẽ. Apoca. v. Hñtes ſinguli
li citharas ⁊ phialas aureas plenas odo
ramentorũ: que ſunt oratões ſanctorũ. Al
tare aũt ſup qð orõnes noſtras deferre
eſt ipſe xps: q: per ipm oẽs oronẽs offeri
mus dicẽtes. Per dñm noſtrũ ieſũ xpm
filiũ tuum. Sicut enim a ſole ꝓpter ni
miã diſtantiã nõ poſſumus habere lumẽ
vel ignẽ niſi mediante chryſtallo vel ali
quo ſimili. Sic nec a patre ꝓpter ſuam
nimiã excellentiã aliquã gratiã poſſum
percipere: niſi itercedente mediatore. Di
citur autẽ xps altare terreum: eneum ⁊ au
reũ. De primo dr Exo. xx. Altare de ter
ra facietis mihi. De ſecũdo. iii. Reg. viii.
Altare eneum qð erat corã domino. De
tertio Apocal. viii. Data ſunt ei incenſa
multa vt daret de orationibus ſanctorum

ſuper altare aureũ. In xpo quidem tres
ſunt ſubſtãtie. ſ. caro mortalitati ſubie/
cta: ⁊ quãtũ ad hoc fuit altare terreum.
Anima infectiſſima: ⁊ quãtũ ad hoc fuit
altare eneũ. Et deitas ꝓcioſiſſima: ⁊ quã
tum ad hoc fuit altare aureũ. Frater no
ſter ſiῖ eſt ipſe xps. quẽ ſi per peccatum
offendimus per verã ꝯfeſſionẽ recõcilia
re debemus. Dr aũt xps dñs noſter frater
noſter ⁊ miſter noſter. Dñs autem dr per
ſublimitatẽ. Frater ꝑ equalitatẽ. Mini/
ſter per iferioritatẽ. Xps igiꝰ vocat ſe do
minũ nr̃m: vt oſtẽdat ꝙ ſit maior nobis
rõne nature diuine. Ioã. xiii. Vos voca/
tis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bñ dicitis: ſum ⁊
enĩʒ: Vocat ſe fratrẽ nr̃m: vt oſtendat ꝙ
ſit equalis nobis rõne nature humane.
Heb. xii. Nõ ꝯfundiꝰ eos frẽs vocare di/
cẽs. Nũciabo fratribus meis nomẽ tuũ.
Vocat ſe miniſtrũ nr̃m: vt oſtẽdat ꝙ fuit
minor nobis ratõne humilitatis ꝓfun/
de. Luc. xxii. Ego aũt i medio veſtrũ ſum
ſicut qui miſtrat. ¶ Tertiũ eſt munus a
manu qð ꝯſiſtit in largitõe elemoſynarũ.
Vñ dr de muliere forti Prouerb. vltimo
Manũ ſuam aperuit inopi: ⁊ palmas ſu
as extẽdit ad pauperes. Fruſtra aũt mu
lier fortis manũ paupi apiret ⁊ extende/
ret ſi eã vacuã hẽret. Ideo daꝰ itelligi ꝙ
hõ miſericors debet ad paupes hẽre ma/
num aptam: extẽſam ⁊ plenã. Apertã vt
det cito ⁊ faciliter. Ecc. iiii. Cor iopis ne
afflixeris: ⁊ ne ꝓtrahas datũ anguſtiati.
Extenſam vt det cõiter. Sũt enim qdã
qui videnꝰ habere manũ ad ſe ⁊ ad ſuos
ꝓpinquos tantũ reflexã: ſed etiã debent
ad alios habere extenſam. Luc. vi. Om/
ni petẽti te tribue. Plenã võ vt det abun
danter. Thob. iiii. Si multum tibi fuerit
abũdanter tribue. Altare enĩʒ eſt cor no/
ſtrũ ſup qð elemoſyne noſtre imolantur
qñ eas facimus cum cordis hilaritate. ii.
Cor. ix. Hilarẽ datorẽ diligit deus. Cum
cordis cõpaſſione. Iob. xxx. Cõpatiebaꝰ
anima mea paupi. Cum cordis recta iten
tione. Mat. vi. Neſciat ſiniſtra tua quid
faciat dextera tua. De iſto altari cordis
nr̃i dr Exod. xxxvii. Fecit altare thimia/
matis de lignis ſethim. Lignũ ſethim eſt
leue: icremabile ⁊ iputribile: quia cor no
ſtrum nõ debʒ aliquo peccati põdere pre

grauari. nec aliquo igne tribulatiõis cõ
ſumi: nec aliquo fetore peccati corrumpi.
Fratres noſtri angeli ſũt quos tũc offen
dimus qñ eorũ iſpiratõibus nõ obedi/
mus. Tunc autẽ eos recõciliamus qñ eo
rum inſpiratões recipimus. Et tunc ipſi
nr̃as elemoſynas deferũt ante deũ. Di/
cunꝰ aũt fratres nr̃i: q: eũdem habemus
patrẽ: ⁊ ad eãdẽ facti ſumus imaginẽ.
⁊ ad eãdẽ vocati hereditatẽ. ꝛ Quartũ
eſt munus ab obſequio: qñ. ſ. totũ corpꝰ no
ſtrũ ⁊ totã vitã noſtrã in dei obſequio mãci
pamus iuxta illud Luc. i. Seruiamus
dño in ſanctitate ⁊ iuſtitia corã ipſo oibꝰ
diebus nr̃is. Debemus. n. ſeruire deo cũ
mũditia cordis: cũ iuſtitia boni opis: cũ
rectitudine itentõis: ⁊ cũ lõganimitate
finalis itentõis ⁊ ꝯſumatõis. Altare eſt fi
des nr̃a: q: niſi opa noſtra in fide offerã
tur: inutilia reputanꝰ. Heb. xi. Sine fide
ipoſſibile eſt placere deo. Frater noſter ẽ
ſpũs nr̃ quẽ tunc offendimus qñ ſenſua
litatẽ ſibi preponimus. Tũc aũt eũ recõ
ciliamus quãdo ſenſualitatẽ ſibi ſubijci/
mus. Deus quidẽ in domo aĩe nr̃e poſu/
it fratrẽ ⁊ ſororẽ: virũ ⁊ vxorẽ: dñaʒ ⁊ an
cillã. ſ. rõnem ⁊ ſenſualitatẽ: vt ſcʒ ratio
ſenſualitatẽ inſtruat tanꝙ̃ frater ſororẽ
ſuã: ⁊ eam corrigat tanꝙ̃ vir vxorẽ ſuam:
⁊ eam ſibi ſubijciat tanꝙ̃ dña ancillã ſu/
am: vt in oibus ſibi obediat.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

Omnis qui iraſci

tur fratri ſuo reus erit iudi/
cio. Scðʒ beatũ Aug. de ciui.
dei. Vtrũ ira ⁊ cetere aĩe paſſiões cadãt
i ſapiẽtẽ. aliter ſentiũt ſtoici. aliter pipa
thetici. aliter xpiani. Stoici. n. dicũt hu/
iuſmodi paſſiones non cadere in ſapien
tẽ. quãuis eũ qñqʒ aliqua ſuſtineat ad
uerſa: ſi in ipſis retinet firmũ animũ ⁊
ꝯſtãtẽ. Vñ refert Seneca de ſocrate: ꝙ
potionẽ veneni ſibi iniuſte oblatã tanꝙ̃
medicamẽtũ imortalitatis bibit. ⁊ de aĩe
imortalitate diu diſputãs: potionẽ illaʒ
letus ⁊ libẽs hauſit. Peripathetici vero
dicunt has paſſiões in ſapiẽtem cadere:
ſed moderatas rationiqʒ ſubiectas. Et
ponit exemplũ Seneca de xenophonte
rege: qui audita filij morte dolens cõ/

ronā ꝯ capite depoſuit. Sȝ audito ꝙ for
titer pugnādo occubuit: depoſitāȝ coro/
nāȝ reaſſumpſit dicēs ſe magis gaudere
de filij virtute ꝙ̄ de morte dolere. In di/
ſciplina aūt xp̄iana vt in eodē li. Aug. de
ciui. dei dicit. Nō querit vtrū pius ani/
mus iraſcit aut triſtet ſed vnde. Naȝ vt
idē dicit in li. retractationū. Aliō ē ira/
ſci fratri. aliud culpe fr̄is. Non eiȝ fratri
iraſcit: nec ſine cā iraſcit qui pc̄to fr̄is
iraſcit. Dicit ergo. oīs qui iraſcit fratri
ſuo ⁊c̄. Sicut ī quolibȝ pc̄to pōt eē gra/
dus culpe: ita ⁊ pene. Nā eodē genē pec/
cati pōt qs aliqñ peccare grauit. aliqñ
grauiꝰ. aliqñ grauiſſime. Siliꝰ gradus
ēt ē in pena. Et illud oñdit dñs ī pc̄to ire
qd̄ hȝ tres gradus. ¶ Primꝰ ē qñ ira tm̄
ē in corde vel in aīo: qd̄ notat cū dr̄. Oīs
qui iraſcit fratri ſuo. ¶ Scd̄s ē qñ mani
feſtat in exteriori ſigno: qd̄ notat cuȝ dr̄:
Qui aūt dixerit fratri ſuo racha ⁊c̄. Eſt
aūt racha ſm remigiū hebraicū: ⁊ ē inte/
riectio indignātis: velut cum diceretur
a dolēte heu. ab iraſcēte hem. a cadente
ha. ¶ Tertius qñ manifeſtat ī ꝯtumelio
ſo verbo: qd̄ notat cū dr̄. Qui aūt dixerit
fratri ſuo fatue. ¶ De iſto triplici gradu
ſic dicit Aug. ⁊ Beda. In primo ē vnum
ſ. ira ſola. In ſcd̄o ſunt duo. ſ. ira ⁊ vox:
que iram ſignificant. In tertio ſunt tria
ſ. ira vox ⁊ in voce vituperatiōis expreſſio.
Sicut aūt ē gradus in culpa. ita ⁊ in pe/
na. qd̄ exprimit noīe iudicij: cōcilij: ⁊ ge/
hēne. Per que tria pena infernalis intel
ligit. Sed nomīe iudicij intelligit pena
grauis que debet prime ire. In iudicio
enim cauſa diſcutit. ⁊ adhuc locus ē de/
fenſioni. ⁊ ideo tunc reus ē in periculo
graui. Noīe cōcilij itelligit pena grauior
que debet ſecūde ire. In cōcilio eniȝ cau
ſe ſnīa diffinit adhuc tm̄ pena differt: ⁊
locū habȝ dilatio: ⁊ tūc reus ē in piculo
grauiori. Noīe gehēne ignis intelligitur
pena grauiſſima que dēbet tertie ire. Tūc
eniȝ dat ſnīa diffinitiua: nec locū hȝ de/
fenſio vel dilatio. ⁊ tunc reus ē in piculo
grauiſſimo. Iſtud aūt totū intelligit de
ira deliberata que odiū nūcupat. ¶ Eſt
igit primꝰ gradus ire qñ ē in animo. Se
cūdū aūt Damaſceñ. Ira eſt accēſio ſan/
guinis circa cor. Iſta autē accenſio qua/
drupliciter fit. In aliqbꝰ eiȝ ignis iracū
die cito accēdit ⁊ cito extinguit. Iſti ſm
Grego. ſunt ſimiles ſiccis arūdinibus in
quibus ignis cito accēdit ⁊ cito extingt.
In alijs ignis iracundie cito accendit ⁊
tarde extinguit. iſti ſūt cetis deteriores. ſi
ſūt ſiles teſte q̄ dū adhuc recēs ē facilis
ē ad recipiēdū: ſȝ igne aduſta difficilis
ad pdēdū. In alijs tarde accēdit ⁊ tarde
refrigerat. Iſti ſm Grego. ſimiles ſunt li
gnis groſſioribus in quibus ignis tardi
us accēdit ⁊ tardius extinguit. In alijs
vero ignis iracūdie tardius accendit
⁊ cito refrigerat. iſti ſunt ceteris melio
res. De quibus dicit ꝓpha. Iraſcimini
⁊ nolite peccare. ¶ Pena huius ire que
ē in aīo ē iudiciū. Talis eīm ad iudiciū
citabit. Et qualr̄ illud p̄ceptū. Diliges p
ximū tuū ſicut teipm. ſeruauerit requi
tur: ⁊ inueniet ꝙ dilexerit eū minus ꝙ̄ ſe
qr bona ſua ſibi nō cōicauit. minus ꝙ̄ ali
os: qr ꝓpinqs ſuis tm̄ benefecit. ⁊ minus
ꝙ̄ ſe: qr corpus ſuū ſaluti aīe fratris p
poſuit. ¶ Secūdus gradus ē qñ ira ē i
ſigno. Signa aūt odij ſunt locutionē
ſubtrahere: faciē auertere ⁊ huiuſmōi.
Qñ aūt vexillū tyrāni occulte habetur i
caſtro: lȝ caſtrū ſit iam captū. nō tamē a
paret captio niſi quādo erigit. Sic eīs
quādo odiuȝ latet ī animo captus ē
a dyabolo. Sed tamē eius captio nō vi
detur niſi quādo ſigna odij manifeſtat.
¶ Pena huius ire ē cōcilium: qr cōtra
tales in cōcilio ſcte trinitatis ſnīa dica
bit: ꝙ ſicut fecit alijs ſic fiat ſibi. Qui eñ
cōtra ꝓximū habuit ſignū rancoris. ſi
cōtra ipm ſigna ire ſue oñdet deus: ⁊ to
tus angeloꝝ exercitus ⁊ ſanctoꝝ cetus.
Signū magnū ire dei erit: qr tales ī tor
mentis nō liberabunt. imo ſi oēs ſancti
ꝓ eis orarēt illi nō liberarent. Hiere. vij.
Noli orare ꝓ populo hoc: ⁊ ne aſſumas
ꝓ eis laudē ⁊ orōem: ⁊ nō obſiſtas mihi
qr nō exaudiā te. Signū magnū ire ange
loꝝ erit: qr ipſos igni eīno tradēt. Ma
th. xiij. Mittet filius hoīs angelos ſuos
⁊ colligēt de regno eiꝰ oīa ſcādala ⁊ mit
tent eos in caminū ignis. Signū ire ma
gne ſanctoꝝ erit: qr modicū ſuffragij
eis nō impēdēt. ſicut pȝ in diuite epulo
ne. ¶ Tertius gradus ē quādo ira ē i

cōtumelioſo verbo vocādo. ſ. fatuū frēȝ
ſuū. Videt aūt ꝙ xp̄s ⁊ ap̄ls cōtra hoc fe
cerunt. Chriſtus enim diſcipulos ſuos
ſtultos vocat dicēs Luce vlti. O ſtulti ⁊
tardi corde ⁊c̄. Ap̄ls ēt Gal. iij. O inſenſa
ti galathe. Sed ſciēdū ꝙ ſicut dicit Iſiō.
in li. de ſūmo bono quadripartita ē loqū
dī rō. vel qr bonū bn̄ vel maluȝ male: ſeu
bonū male: ſeu malū bene profert. Bonū
quippe bn̄ loquit qui ea que recta ſunt
humiliter ānūciare videt. Maluȝ male
loquit qui quodlibet flagitium ſuadere
conat. Bonū male loquit qui rectū aliqd̄
arroganter predicare ſentit. Malū bene
loquit qui aliquod narrādo vitium de/
teſtatur: vt ab eo hoīes auertant. Chriſtꝰ
igit ⁊ ap̄ls vocauerūt illos ſtultos: non
vt cōfunderēt ſed vt corrigerēt. ¶ Pena
que debet huic ire ē gehēna ignis. Dicit
aūt gehēna a geos qd̄ ē terra ⁊ hēnos qd̄
ē ꝓfundū: qr infernus ē in ꝓfundo. i. in
cētro terre. Et talis locus cōpetit pecca/
toribus ꝓpter elongationē: obſcuritatē:
⁊ frigiditatē. ¶ Nullus eīm locus tantū
diſtat a celo quātum mediū terre. Iō di/
gnū ē vt ſicut homo elōgauit ſe a deo per
pctm̄. ſic ēt elonget a celo ꝑ nouiſſimum
locū. ¶ Nullus locus ē obſcurior ꝙ̄ me/
dium terre. iō dignū ē vt qui dilexerunt
opera obſcura tenebrarum teneant ī lo/
cis obſcuris penarum. ¶ Nullus locus
ē frigidior ꝙ̄ mediū terre. iō dignum eſt
vt pctores qui fuerūt frigidi in dei amo/
re ſemp ſtrideāt dentibus pre nimio fri/
gore. ¶ Pōt autē addi quartus gradus
ire qn̄ādo. ſ. eſt ꝑ iniurioſo facto vel ver/
bo. qd̄ notat cū dr̄: Audiſtis qr dictum ē
antiquis. Non occides. Iſtud aūt homi/
cidium multis modis cōmittit. Hō qui/
dē hȝ res ſuas: corpus aīam ⁊ famā. Cō/
mittit igit quis homicidiuȝ quantū ad
res ipſas in recipiēdo. Ecc. xxxiiij. Pa/
nis egētiuȝ vita paupis ē: qui defraudat
illum hō ſanguinis ē. ¶ Quantū ad cor
pus non tm̄ gladio necando: ſed ēt ne/
ceſſitatis tpe non ſubueniendo. Ambro.
Paſce fame morietē ſi nō paueſti occidi
ſti. ¶ Quātū ad aīam tripl̄r. Aut maluȝ
exēplū prebēdo. Ro. xiiij. Noli cibo tuo
illū pdere ꝓ quo xp̄s mortuus eſt. Aut
veritatē vite tacēdo. Gre. Tot occidimus
quot ad mortē ire tepidi tacēteſqȝ vide/
mus. Aut peccatū mortale cōmittendo.
Sap. xvi. Occidit hō per malitiā animā.
¶ Quātū ad famā detrahēdo. Eccl. xx/
viij. Flagelli plaga liuorē fac. Plaga lin
gue cōminuit oſſa. ¶ Pena huius ire eſt
iudiciū illud de quo dr̄ Mat. xxvi. Ois
qui accipit gladiū gladio pibit. Iſte aūt
gladius faciet in dānatis triplicē mortē.
Iuxta illud Ezech. xxi. Duplicetur ac tri
plicetur gladius interfectoꝝ. ¶ Primo
mors erit qr igne inextinguibili crema/
bunt. ⁊ iſta erit mala. ¶ Scd̄a qr a beato/
rū cōſortio ſepabuntur: ⁊ iſta erit peior.
¶ Tertia qr dei viſiōe priuabunt: ⁊ iſta
erit peſſima. Mat. xiij. Exibunt angeli ⁊
ſepabūt ⁊c̄. Iſtud reſpicit ſepationē a cō
ſortio beatoꝝ. Et mittēt eos in caminum
ignis. Illud reſpicit ignis inextinguibi
lis cruciatus eternos. Ibi erit fletus ⁊
ſtridor dentiū. Illud reſpicit diuine vi/
ſionis perpetuū dānū. Viſio enim dei ſan
ctos letificat: ⁊ in amorē inflāmabit. Et
qr dānati viſiōe dei carebunt: iō ſemp in
fletu erūt ⁊ ſemp dētibus ſtridebūt.

¶ Dñica. vij. poſt feſtuȝ trinitatis. Ser/
mo primus.

CUm turba multa eēt cuȝ
ieſu: nec hēret quod
mādūcarēt ⁊c̄. Marci. viij.
Sicut dicit Chryſo. Non eſt
credēdum ꝙ turbe ſine viatico ad dn̄m ī
ſolitudinē venerint ſed prima ⁊ ſecunda
die oīa cōſumpſerūt. Et iō xp̄s tertia die
oībus iam cōſumptis miraculum fecit.
Iō aūt tādiu ſecū manebāt: ſiue ꝓpter ſu
os infirmos quos ſanari affectabāt. Vn
de dr̄ Mat. xv. vbi de iſto miraculo agit
Acceſſerūt ad eū turbe multe hn̄tes ce/
cos ⁊ claudos ⁊c̄. ſiue pp documēta ſalu
taria que ab eo audiebāt. Siue ꝓpt exē/
pla ſanctitatis que in ipſo videbant. Iſte
due cauſe vltime ponunt in glo. Matt.
xv. Quia igit turbe iam triduo cū eo fue
rant ⁊ alimēta non habebāt: xp̄s illō cō/
uiuium eis fecit. Quod quidem cōuiui/
um cōmendabile ē. ex parte xp̄i facientis.
ex parte cōuiuarū. ⁊ ex parte miniſtran/
tium. Ex parte igitur xp̄i tria cōmenda/
bilia fuerunt. ¶ Primo humilitas in cō
ferendo: cum dr̄: Conuocatis diſcipulis

⁊c.Gloſa ſup Mat.xv.Cōuocat diſcipu
los vt doceat maiores minoribus ſua cō
ſilia cōicare.Pōt aūt circa cōſiliū triplex
eſſe reprehēſio.Una ex parte petētis cō/
ſilium:qñ hꝫ intellectū nimis ſuperbuꝫ.
Alia ex parte dātis:qñ non hꝫ ſenſum p
uidum nec aīum iuſtū.Tertio ex pte rei
de qua petit quādo non habꝫ decētē ti/
tulum.Debet igitur in illo qui petit con
ſiliū eē mens humilis ⁊ manſueta:vt ſcꝫ
ſuo ſenſui nō nimis credat.Nō ē contra
multos qui credūt ſibi ſufficere ⁊ cōſilijs
non indigere.Ber.Omnia illi deſunt qui
ſibi nihil deeſſe putat.Augu.Ubi dixiſti
ſufficit:ibi defeciſti vbi tibi placuiſti:ibi
periſti.Prouer.xxvi.Vidiſti hoiēꝫ ſapi/
entem ſibi videri:magis ſpem illo habe/
bit inſipiens.In illo aūt qui dat cōſiliū
debet eē diſcretio puida ⁊ incuſſa iuſti/
cia.Amb.in li.de offi.Secure ſalutē no
ſtram illi viro cōmittimus:qui ſit iuſtus
⁊ prudens.Facit enim iuſticia vt nullus
ſit fraudis metus.Facit prudētia:vt nul
la erroris ſuſpitio ſit.In eā de qua petit
debet eē vtilitas ⁊ neceſſitas:q: non de/
bet cōſiliuꝫ peti de rebus ſupuacuis.Ec
cle.iij.In ſupuacuis rebus noli ſcrutari
multiplicicer.Nec de rebus vanis.ps.
Non ſedi cū conſilio vanitatis.Nec ō re/
bus prauis.prepetrandis.quia ſicut dici
tur Job.v.Conſiliū prauoꝝ diſſipat.Sꝫ
de rebus vtilibus ⁊ neceſſarijs.iij.Regū.
i.Accipe conſilium a me ⁊ ſalua animaꝫ
tuam.¶ Secundo in chriſto fuit pietas
in compatiendo:cum dr̄:Miſereor ſuper
turbam.Olim erant quattuor incōpaſſi/
bilia ⁊ dura:ſcilicet deus:angelus:celū:
⁊ mors.Deus eiꝫ hoieꝫ ſibi reconciliare
nolebat.Angelus hoīem non diligebat
nec animas deferebat.Celum tūc nullū
ſuſcipiebat.Mors oēs deuorabat:⁊ ad
tartara rapiebat.Sed modo receſſit to/
ta duritia:⁊ aduenit magna miſericor/
dia.Nam in chriſto tanta pietas fuit ꝙ
hominēꝫ ſibi recōciliauit.Roma.v.Cuꝫ
enim eſſemus inimici recōciliati deo ſu/
mus p mortē filij eius.De iſta ſua pietate
effudit in angelum ⁊ eum ſic compaſſibi
lem fecit ꝙ hominēꝫ deinceps tanquam
ſuum conciueꝫ dilexit:⁊ i paradiſuꝫ ani/
mas deportauit.Unde ſuper illud Mar

ci vltimo.Nolite expaueſcere.dicit Gre
gorius.Vos auteꝫ cur expaueſcitis qui
veſtros conciues videtis.Sic effundit
celum ꝙ ipſum intantū flexibile fecit q
ad omnem iuſtum ſuſcipiendū ſtatim ſe
flectit.In cuius ſignificationē ſuper ſte
phanum ſe aperuit ⁊ eum recepit.Sic
effudit in mortē ꝙ que prius erat terribi
lis ⁊ dura:facta ē dulcis ⁊ manſueta ita
ꝙ a iuſtis non timetur:ſed deſideratur.
Phil.i.Deſiderium habēs diſſolui ⁊ eē
cuꝫ chriſto.¶ Tertio in chriſto fuit libe
ralitas in ſaturando:cum dr̄:Manduca
uerunt ⁊ ſaturati ſunt.In peccatoribus
eſt fames continua.Eorum enim memo
ria eſt famelica:quia ſemper volunt re
cordari de imunditijs peccatorum.Nu
meri.xi.In mente nobis veniunt cucu/
meres ⁊ pepones porri ⁊ cepe ⁊ allia.Cu
cumeres ⁊ pepones ſunt dulces ⁊ ſua
ues:⁊ ſignificant peccata ſuauia:ſicut gu
lam ⁊ luxuriaꝫ.Porri cepe ⁊ allia ſunt
acerba.⁊ ſignificant peccata acerba:ſic
triſtitiam iram ⁊ inuidiam.Item intelli
gentia eorū eſt famelica:quia ſemper vo
lunt inueſtigare curioſa.Eccle.vij.De
fecit hominē rectum:⁊ ipſe infinitis ſe
miſcuit queſtionibus.Et volūtas eorum
famelica ē:quia ſemper volunt diligere
vana.ps.Ut quid diligitis vanitatē ⁊c.
In futuro aūt iſte tres potentie ſatura
buntur.Nam ſm Bernar.Filius ſatura
bit intelligētiam pleniſſima cognitione.
Spūs ſanctus volūtatem ſuauiſſima di
lectione.Pater memoriam:ſecuriſſima
vtriuſqꝫ retentione.¶ Secūdo iſtud cō
uiuium fuit cōmendabile ex parte cōui
uantium.In quibus tria fuerūt que ꝑſ
ad miſericordiaꝫ induxerūt.¶ Primum
ē patientia in ſuſtinendo:cuꝫ dicit.Tri
duo ſuſtinēt me vel triduo perſeuerant
mecū:vt dr̄ Mat.xv.Qui vult ergo a deo
ſpūaliter paſci:ſecū triduo cōmoretur.
Primus dies eſt dolor cōtritionis.Se
cundus pudor confeſſionis.Tertius la
bor ſatiſfactionis.Iſtud eſt illud triduū
quo in deſertum penitentie itur:vt deo
gratum ſacrificiū offerat.De quo dicit
Exodi.iij.Vel ſm gloſam.Turba triduo
dominū ſuſtinet cuꝫ multitudo fideliū
peccata ſua per penitentiam declinans

ad dñm ſe in ope:in locutione:⁊ cogita/
tione cōuertit.De primo Roma.vi.Si/
cut exhibuiſtis membra veſtra ſeruire i/
mundicie ⁊ iniquitati ad iniquitatē ⁊c.
De ſecūdo.i.Reg.ij.Recedant vetera de
ore veſtro.De tertio Eph.iiij.Renouami
ni ſpiritu mētis veſtre ⁊c.¶ Secūdū ꝙ
xp̄m ad miſericordiaꝫ indixit.fuit labor
in veniēdo:cum dicit:Quidā aūt ex ip/
ſis de longe venerunt.Secūdū gloſam.
Ad ſeruitiū dei quidaꝫ veniūt de prope.
quidam de minus ppe.quidam de lon/
ge.Qui enim integritatē mentis ⁊ corpo
ris ſeruant de ppe:ad deū feſtināt.Qui
vero coniugio vtitur nullis tamen alijs
flagitijs inquinat:de minus prope veni/
re cognoſcit.Qui aūt poſt multa flagi/
tia cōuertit:de longe venire pbat.Eph.
ij.Veniens euāgelizauit pacem vobis q
longe fuiſtis:⁊ pacē his qui ppe.Secun
dū hoc igit de ppe venit virgo beata:q̄
mentis ⁊ corporis integritatē ſeruauit.
De minus ppe heliſabeth cōiugata:q̄ i
ſuo cōiugio honeſte vixit.De lōge mag/
dalena:que poſt multa flagitia ad deum
totaliter ſe cōuertit.¶ Tertiū ꝙ xp̄ꝫ ad
miſericordiam induxit fuit victus defi/
cientia in redeundo:cū dicit.Si dimiſe/
ro eos ieiunos in domū ſuam deficient i
via.Circa quod notandum ꝙ ſunt quat
tuor genera hominū qui difficulter ieiu/
nia ferre poſſunt.ſcilicet a magna egri/
tudine cōualeſcētes.itinerantes.pueri.
⁊ ſenes.Tales ſunt qui de nouo ad peni
tentiam veniūt.Ideo cibo verbi dei in/
digent:q: ipſi cōualuerūt de magna in/
firmitate peccati.Heb.ix.Conualuerūt
de infirmitate.Ipſi aggreſſi ſunt viam
paradiſi.iij.Re.xix.Surge comede.grā/
dis enim tibi reſtat via.Gloſa ſup Mat.
xv.Perit qui ſine celeſti pane ad patriā
tendit.Ipſi tāquā pueri ſunt recenter in
gratia renati.i.Petri.ij.Quaſi modo ge
niti infantes ſine dolo lac concupiſcite.
Ipſi quādoqꝫ fuerūt in peccatis inuete
rati.ps.Inueteraui inter oēs inimicos
meos.¶ Tertio iſtud cōuiuiū fuit cōmē/
dabile ex parte miniſtrantiū.i.ex parte
diſcipuloꝝ.¶ Fuit tamē in eis quoddā
reprehenſibile.quoddam tollerabile:⁊
quoddam cōmendabile.¶ Fuit reprehē

ſibile in eis iſtud qꝺ dixerunt.Unū iſtos
quis poterit ſaturare panibus in ſolitu
dine.Non enim de hoc debuerūt dubita
re:cū paulo ante xp̄s quinqꝫ milia homi
num de quinqꝫ panibus ſaturauit.vt ha
betur ſupra Joā.vi.Ipſe aūt dñs nō eos
inclamauit:ſed leniter interrogauit di/
cens:Quot panes habetis.Gal.vi.Vos
qui ſpūales eſtis inſtruite hmōi in ſpiri/
tu lenitatis.Non dixit in ſermone leni/
tatis:nec in diſciplina lenitatis:ſed i ſpi
ritu lenitatis.Quidaꝫ eniꝫ corrigendi
ſunt in ſermone aſperitatis.alij in diſci/
plina ſeueritatis.Oēs aūt in ſpū lenita
tis q: quātūcūqꝫ ſonet in voce aſpitas:in
correctione ſeueritas:ſemp debet eē i cor
de tranqlitas.Qñ aūt aliq quadaꝫ ſim/
plicitate ducunt.ſicut erāt iſti diſcipuli:
tūc tales corrigendi ſunt cū ſermone le/
nitatis ⁊ cū ſpū lenitatis.¶ Secūdo fu/
it in eis quoddā tollerabile.ſ.q: neceſſi/
tati vite ſue panes reſeruabāt.Sed con/
trariū videt qꝺ dicit Matth.vij.Nolite
ſolliciti eſſe in craſtinū.¶ Sed aliud eſt
habere ſollicitudinē nimiā:per quaꝫ ce/
leſtia tpalibus poſtponunt que ē phibi/
ta.Unde dicit Lu.xij.Primū querite re
gnum dei.Aliud ē habere puidentiā qua
laborando vite neceſſaria acquirūtur:q̄
ē cōceſſa.ps.Labores manuū tuarum q:
manducabis ⁊c.Ideo labor eſt exercen/
dus:ſollicitudo tollenda.¶ Aliud ē ſer/
uare ordinationē diuinam qua deus or/
dinauit vt predicatoribus verbi dei a
ſubditis miniſtrent neceſſaria.i.Corint.
ix.Deus ordinauit his qui euangelium
ānūciant de euangelio viuere.Unde dr̄
Luce.x.Dignus eſt enim operarius mer
cede ſua.¶ Tertio fuit in eis quoddam
cōmēdabile:q: in diſtribuēdo panes xp̄o
reuerēter aſſiſtebant.Propter ꝙ inſtrui
mur ꝙ prelatis debemus ſubijci:⁊ in aīo
eos nobis humiliter ꝑponēdo:⁊ in cor/
pore eis aſſurgēdo ⁊ genua flectēdo:⁊ in
ope eis velocit obediēdo.Heb.xiij.Obe
dite.ecce obedientia operis.Prepoſitis
veſtris.ecce humilitas corporis:quia de/
bent reputare eos ſibi in omnibus eſſe
prelatos.Et ſubiacet eis.ecce reuerētia
cum ſigno cordis.

¶Sermo ſecundus.

MIſereoꝛ ſup turbã:quia ecce iaꝫ triduo ſuſtinẽt me ⁊c. Olim miſẽcoꝛdia tm̃ erat in celo. Unde pſ. Dñe in celo miſericoꝛdia tua. Deinde deſcẽdẽs de celo incluſit ſe in quodã angulo.i.in iudeoꝝ populo.pſ. Notus in iudea deꝰ. Deinde effudit ſe in ꝟginis vteruꝫ.pſ. Suſcepimꝰ deꝰ miſericoꝛdiã tuã. Tandẽ diffuſa eſt in vniuerſo mũdo.pſ. Miſẽcoꝛdia dñi plena ẽ terra. Et ſic deꝰ qui tm̃ videbat̃ eſſe miſericoꝛs ſup turbã angeloꝝ:⁊ poſtmodũ ſup turbã iudeoꝝ. Modo eſt miſẽcoꝛs ſup turbã oĩuꝫ fideliuꝫ.ideo dicit̃. Miſereoꝛ ſuper turbam. De illa aũt miſẽcoꝛdia tria dicunt̃. ⸿ Primo põit̃ promptitudo miſẽcoꝛdie. ⸿ Secundo cauſa motiua miſẽcoꝛdie. ⸿ Tertio effectus miſericoꝛdie. Promptitudo diuine miſẽcoꝛdie notat̃ in hoc ꝙ dicit̃. Miſereoꝛ ſup turbaꝫ. ¶ Primo ponitur promptitudo diuine miſericoꝛdie quam quideꝫ promptitudinẽ tria faciũt.ſ.pꝛopꝛietas naturalis.potentia vniuerſalis.⁊ experiẽtia ſingularis. ¶ Sicut eiꝫ naturalis ꝓpꝛietas ignis eſt calefacere. Sic ꝓpꝛiũ eſt dei ſemꝑ miſereri ⁊ parcẽ. Dionyſiꝰ. Neqꝫ.n.ꝓpꝛiuꝫ ignis eſt infrigidare:neqꝫ boni nõ bona ꝓducere.qꝛ igitur miſereri eſt deo ꝓpꝛiuꝫ.iõ punire eſt deo alienũ:inuolũtariũ:⁊ etiaꝫ tardũ.ꝙ eniꝫ ſit alienũ dicit̃ Yſa.xxviij. Alienuꝫ ẽ opꝰ eius ab eo. Et loquitur de opere punitionis.apis eniꝫ habet mellificare.⁊ hoc eſt ſuuꝫ officiuꝫ ꝓpꝛiuꝫ.habet etiaꝫ pũgere qñ.ſ.moleſtat̃.⁊ hoc eſt ſibi alienũ. Sic ⁊ deꝰ qñ dat mel ſue miſericoꝛdie facit officium ſibi ꝓpꝛiuꝫ. Quando vero adhibet ſtimulũ iuſtitie facit officiuꝫ ſibi alienum. Eſt etiaꝫ inuolũtariuꝫ:qꝛ inuite punit. yſa.i. Heu cõſolaboꝛ ſuper hoſtibus meis:⁊ vindicaboꝛ ð inimicis meis. Ubi dicit glo.moꝛe pij patris eos lꝫ inimicos plangit ⁊ punit. Eſt etiã tardum qꝛ ſicut dicit Chꝛyſo. Illud qð homo ſm naturã facit cito facit. Illud aũt qð ꝯtra naturã facit tarde facit̃. Sic ⁊ deꝰ cito facit opꝰ miſericoꝛdie quia eſt ſm naturam ſuam. Tarde opus iuſtitie:qꝛ eſt cõtra naturaꝫ ſuam. Ro.ij. An diuitias bonitatis eius ⁊ patientie ⁊ longanimitatis cõtẽnis. Si igit̃ opus iuſtitie eſt deo alienuꝫ inuoluntariuꝫ ⁊ tarduꝫ querit Chꝛyſo.ſuper Mat. Quare ergo punit. Et reſpondet. qꝛ compellit̃. Unde ait. Deus eniꝫ inuit̃ ⁊ cuꝫ magno doloꝛe cõpellit̃ peccatoꝛes dãnare. Non eniꝫ ſic dolet ꝙ ipſe ab eis offendat̃.ſed qꝛ violẽter cogitur aliquos ꝑdere:qui omnes cupit ſaluare. Deinde querit dicẽs. Cuꝫ in poteſtate ſua deꝰ habeat ꝑdere ⁊ ſaluare:quis euꝫ inuituꝫ cõpellit. Et reſpõdet. Tu qui nõ deſideras miſericoꝛdiã dei. Nã ſicut qui deſideranti miſericoꝛdiã denegat crudelis eſt. Sic q nõ deſideranti miſericoꝛdiã pſtat iniuſtus eſt. Deinde tertio querit dicẽs. Quis eſt homo qui nõ deſiderat miſericoꝛdiã dei. Et reſpondet. Tu qui ꝑmanes in peccatis. Deſiderare eniꝫ miſericoꝛdiaꝫ dei eſt cõuerti ad deuꝫ. Ille eniꝫ deſiderat miſericoꝛdiã dei qui timet iraꝫ eius. Qui aũt nõ timet nõ deſiderat miſericoꝛdiã ꝯtẽnit. ¶ Scõm qð facit deuꝫ promptum ad miſericoꝛdiã eſt eius potẽtia vniuerſalis. Quãto eñi quis eſt magnanimioꝛ tanto ad indulgendũ eſt ꝓnioꝛ. Hoc videmus in aĩalibꝰ ⁊ in hoĩbꝰ. Naꝫ inter aĩalia ea que ſunt nobiliora ad indulgendũ ſunt magis prona.⁊ ecõuerſo. Unde leo catulo ꝓuocatus ſe non vindicat ꝓpter ſuã magnanimitatẽ ⁊ catuli vilitatem. Sed ſi catulus moꝛdet catulũ:ſtatiꝫ mutuis moꝛſibꝰ ſe lacerãt:qꝛ vilia animalia ſunt. Similiter videmꝰ ꝙ homines magnanimes ſunt ad indulgẽtiaꝫ faciles. Amb. Procul a magnanimis cupiditas vltionis. iij. Regũ.xx. Reges domꝰ iſrael clemẽtes ſunt. Ecõuerſo autẽ mulieres qꝛ ſunt viles ⁊ fragiles.ideo ſunt ad iraꝫ ⁊ ad vindictã faciles. Eccl.xxv. Non eſt ira ſup irã mulieris. Deus igitur cum ſit oĩpotens:⁊ nos viles ⁊ inutiles õnia noſtras iniurias ꝑpendit. Et ſi reatũ cognoſcimus:ſtatim remittit:⁊ hoc ꝓpter ſuã maieſtateꝫ ⁊ noſtrã vilitatẽ. pſ. Excelſus dominꝰ ⁊ humilia reſpicit. Ac ſi dicat:qꝛ ipſe eſt excelſus per potentiã maieſtatis. Ideo humiles reſpicit oculo pietatis. Sap.xi. Miſereris oĩuꝫ:quia oĩa potes. Ac ſi dicat:qꝛ tu habes potentiam vniuerſalem:ideo habes miſericoꝛdiam

generaleꝫ. Et in iſto ſenſu loquit̃ eccl'ia. Deus qui oĩpotẽtiaꝫ tuã parcẽdo maxime ⁊ miſerando manifeſtas. ¶ Tertium qð facit deum promptũ ad miſericoꝛdiã eſt experiẽtia ſingularis. Moleſtiã eniꝫ moꝛbi medicus tribus modis ſcire põt. ⸿ Aliqñ per ſuam ſcientiam theoꝛicam. ⁊ tũc eſt infirmo multuꝫ miſẽcoꝛs. ⸿ Aliquando per quandã practicã ⁊ exercitationẽ longaꝫ.⁊ tunc eſt magis miſẽcoꝛs. ⸿ Aliquando per experientiaꝫ quando in ꝓpꝛia pſona infirmitates plurimas expertus eſt.⁊ tunc eſt maxime miſericoꝛs. ⁊ ideo bonũ eſt vt aliqñ infirmet̃:vt infirmis melius cõpatiat̃. Sed ſi eſſet aliquis medicus qui eſſet bonus theoꝛicus ⁊ bonus practicus ⁊ infirmitates eſſet expertus iſte adhuc eſſet magnis miſericoꝛs. Deꝰ igitur ante incarnationẽ infirmitates noſtras coꝛpales ⁊ ſpũales cognoſcebat ꝑ eternã ſapientiã quaſi per quandã theoꝛicam. Et ideo tanꝗ̃ pater benigniſſimꝰ multũ erat miſericoꝛs. pſ. Quo miſeret̃ pater filioꝝ miſertus eſt dñs timentium ſe. qm̃ ipſe cognouit figmentũ noſtrum. Recoꝛdatus eſt qm̃ puluis ſumus ⁊ homo ſicut fenuꝫ ⁊c. Poſt incarnationem autẽ ſciuit per quandã practicã ⁊ exercitationẽ longã:qꝛ.xxxiij.annis circa noſtras infirmitates ſanãdas tam coꝛpales ꝗ̃ ſpũales practicauit ⁊ ſe exercitauit.⁊ ſic fuit magis miſẽcoꝛs. Act.x. Qui ꝑtranſijt bñfaciẽdo ⁊ ſanãdo oẽs oppꝛeſſos a diabolo ⁊c. Et ſicut medicus multũ cõtriſtaret̃ qui circa aliquẽ infirmuꝫ diu ſe exercitaſſet:⁊ nihil pfeciſſet. Ita xp̃s. pſ. Cõtriſtatus ſum in exercitatiõe mea:⁊ cõturbatus ſum a voce inimici ⁊ a tribulatione peccatoꝛis. Ac ſi dicat. de tribꝰ doleo ⁊ cõtriſtoꝛ.ſ.quando mea exercitatio nihil valet.⁊ quando vox inimici:ideſt ſuggeſtio diaboli plus valet ꝗ̃ mea inſpiratio.⁊ quando ego peccatoꝛẽ tribulo.i. punio. Tandẽ ſciuit per experientiaꝫ qꝛ expertus eſt tẽtationes:fameꝫ:doloꝛeꝫ:⁊ moꝛtẽ:⁊ ideo factꝰ eſt maxime miſẽcoꝛs. Heb.iiij. Nõ eniꝫ habemꝰ pontificeꝫ qui nõ poſſit cõpati infirmitatibus nr̃is ⁊c. Heb.v. Didicit ex hijs que paſſus eſt obedientiaꝫ. ¶ Scdõ ponitur cauſa motiua huius miſericoꝛdie que quidẽ fuit deuotio turbe:que in duobus appet. ⸿ Pꝛimo in hoc ꝙ de longe veniebãt. Illi de lõge ad xp̃m veniũt qui de peccatis multis et magnis ad deum ſe cõuertũt. Sunt aũt quidã qui timoꝛe peccãt per infirmitateꝫ humanã.ſicut petrus qui timoꝛe moꝛtis xp̃m negauit. Iſti veniũt de longe. Alij ꝑ ignoꝛãtiã ſicut paulus.i.Timo.i. Ignoꝛans feci in icredulitate. Iſti veniũt magis de longe maxime quando eſt affectata ignoꝛãtia. Alij per certã malitiaꝫ ſicut dauit qui adulteriũ ⁊ homicidiũ cõmiſit Iſti adhuc veniũt magis de longe. ⸿ Secũdo apparet eoꝝ deuotio:in hoc ꝙ triduo ſecũ manebãt. Pꝛima dies eſt cognitio veri. Scdã eſt deteſtatio mali. Tertia amoꝛ boni. Sunt aũt quidaꝫ qui cũ xp̃o nolunt ſtare niſi per dieꝫ ſicut mali xp̃iani qui habẽt cognitionẽ veri.i.fidẽ verã: ſed tñ neqꝫ malũ odiũt nec bonũ faciũt. Ad Titũ.i. Cõfitent̃ ſe noſſe deum:factis aũt negãt. Alij aũt ſunt qui ſtant ſecum tm̃ biduo:ſicut deſides ⁊ ocioſi:qui lꝫ habeant cognitionẽ veri ⁊ deteſtationẽ mali:tñ nõ habent amoꝛẽ ⁊ opationeꝫ boni. de quibꝰ dr̃ Luc.iij. Omnis arboꝛ non faciẽs fructũ bonũ excidet̃ ⁊c. Boni auteꝫ ſtant cuꝫ deo triduo:qꝛ deum per fidem cognoſcũt ⁊ malũ fugiũt ⁊ bonuꝫ faciũt. De iſto triduo dicit̃ Geñ.xl. Tres eniꝫ dies ſunt poſt quos recoꝛdabit̃ pharao miniſterij tui.⁊ reſtituet te in graduꝫ pꝛiſtinum dabiſqꝫ ei calicẽ ⁊c. Ex hijs verbis habet̃ ꝙ iſti tres dies acqrunt nobis dei memoꝛiã:manſionẽ eternaꝫ:⁊ deo faciunt magnã letitiaꝫ. ¶ Tertio põit̃ magna efficacia miſẽcoꝛdie qua fit ſaturatio turbe. Diſtinguit autẽ glo.ſup Mat.xv.qtuoꝛ tpa.ſ.ante legẽ:ſub lege:ſub gratia:⁊ in gloꝛia. ⸿ In pꝛimo fuit ſatietas nulla nec in intellectu:qꝛ deũ non cognoſcebant:nec in affectu qꝛ iuſtificari nõ poterant. Ephe.iiij. Tenebꝛis obſcuratũ habentes intellectũ:quo ad pꝛimũ. Alienati a via dei:quo ad ſcdm̃. ⸿ In ſecũdo tẽpoꝛe fuit ſatietas ſemiplena:qꝛ intellectꝰ erat refocillatus per legẽ quo ad cognitionẽ. Sed affectus remãſit vacuus quo ad iuſtificationẽ. Ro.iij. Per legẽ cognitio peccati:quo ad pꝛimũ. Nunc aũt ſine lege iuſtificatio:quo ad ſcdꝫ. ⸿ In tertio

xpe eſt ſatietas plena:q2 ſatiatus eſt intel
lectus cognitione:⁊ affectus gratie ple
nitudine. Joā.i. Gratia ⁊ veritas ꝑ ieſuz
xp̄m facta eſt. In futuro erit ſatietas ple
niſſima.q2 totus homo ſaturabit:⁊ tã in
terior q2 intellectus ſatiabit in apta dei
viſione:⁊ affectus in ꝑfecta dei dilectiōe:
q̄ȝ exterior:q2 ſaturabit oculus in viden
do oculo ad oculū faciē xp̄i. auris in au
diendo vocē eius. olfactus in ſentiendo
odorē xp̄i. Os in loquēdo ore ad os cum
ore xp̄i. Man⁹ i amplexādo veſtigia xp̄i.

¶ Sermo tertius.

ACcipiens. dn̄s ſeptē panes gra
tias agens fregit ⁊c. Cum bō
tripliciter cōſideret.ſ.q̄ntū
ad corp⁹ q̄ntū ad aiam.⁊ q̄ntū ad vtrūq3
cōiunctū. ideo deus triplicē cibum ſibi
ꝓparauit.ſ.corꝑalem quo corpus reficit.
ſpūalē quo anima nutrit.⁊ celeſtem quo
totus homo beatificat. Cōuiuiū aūt cor
porale tm̄ xp̄s in hac vita fecit.ſ.hic de
ſeptē panibus.⁊ ſupra Joā.vi. de quinq3
panibus. Cōuiuiū aūt ſpūale multotiēs
fecit. nam quotiens predicauit: totiens
alimēta ſpūalia attribuebat. Aug. Non
eſt magnū paſcere ventres cito morituros
vel morituros. Sed magnuz eſt paſcere
animas in eternū victuras. Cōuiuiū aūt
celeſte tm̄ ſemel faciet:qd̄ tñ nunq̄ȝ finem
accipiet. De quo dicit Luce.xxij. Edatis
⁊ bibatis ſup mēſam meā in regno meo.
Iſtud igit cōuiuium corꝑale ſignare pōt
ſpūale ⁊ celeſte. In iſto igit cōuiuio po
nunt tres differētie ꝑſonarū.ſ.xp̄s. turbe.
⁊ diſcipuli. ¶ In xp̄o aūt duo fuerunt.ſ.
magna miſericordia:⁊ cū dicit. Miſereor
ſup turbā. Et magna potentia:q2 panes
multiplicauit. ¶ Miſericordia autē dei
dicit magna quattuor modis. Magnuz
eniz aliq̄d q̄druplicit dici pōt. Aut al
titudine ſicut arbor procera dicit magna.
Aut ꝓfunditate:ſicut puteus ꝓfundus
dicit magnus. Aut latitudine:ſicut pla
tea lata dicit magna. Aut longitudine:
ſicut via longa dicit magna. Eiſdēz mo
dis miſericordia dei magna vocatur. Eſt
eniz tam alta ꝙ in celū aſcendit:⁊ ſctōs
ſup merita remunerari facit. ps. Magni
ficata eſt vſq3 ad celos miſericordia tua.
Et tam ꝓfunda ꝙ vſq3 in infernū deſcē
dit:⁊ ſanctos patres inde eduxit. ps. Mi
ſericordia tua magna eſt ſup me:⁊ erui
ſti animā meā ex inferno inferiori. Eſt ſi
lata:ꝙ in totū mundum ſe expandit. ps.
Miſericordia dn̄i plena eſt terra. Eſt q3
longa ꝙ ab eterno incepit:⁊ vſq3 in eter
num durabit. ps. Miſericordia dn̄i ab
eterno ⁊ vſq3 in eternū ſup timētes eum.
¶ Scdō in xp̄o fuit magna potentia ꝑ
quā ſeptē panes ſic multiplicauit: q̄ qua
tuor milia hominū inde ſatiauit:⁊ nihilo
minus etiā ſeptē ſporte ſupfuerūt. Que
rit aūt Chryſo. cū3 plures panes fuerint
hic ⁊ pauciores comedētes q̄ȝ i priori mi
raculo:quid eſt ꝙ pauciores reliquie re
manſerūt. Et reſpōdet:qm̄ aut hoc fuit
q2 ſporte ſunt maiores q̄ȝ cophini:aut vt
ex diuerſitate rememorent:⁊ illius ⁊ iſtius
miraculi.⁊ ꝓpter hoc nunc fecit cophi
nos reliquiarū equales diſcipulis. Nunc
autez ſportas equales panibus. Multi
plicauit autez bn̄dicendo: frangendo:⁊
gratias agendo:per que inſtruimur ꝙ ci
bum bn̄dicere debemus. Illa eniz bn̄di
ctio cibum ſanctificat.i. Timo.iiij. dicit
de cibo. Sanctificat per verbū dei ⁊ ora
tionē. Diabolū ne ſe immiſceat fugat:ſicut
patet in ſanctimoniali:in quā diabolus
intrauit:q2 lactucam ſine bn̄dictione co
medit:vt ait Grego. in dial. Et ſalubrem
vſum rei preſtat. Non enim eſt magnum
habere rem ſed vſum rei. Unde Seneca.
Stulto nulla re opus eſt. nulla.n. re ſcit
vti. ¶ Scdō multiplicauit frangēdo:ad
inuēdū ꝙ in noſtris cōuiuijs panē pau
peribus frangere debemus. vt dicit ꝑſa.
lviij. Frange eſurienti panē tuū. ¶ Tertio
multiplicauit gratias agendo. ad inuē
dum ꝙ in noſtris refectionibus gratias
deo agere debemus.i. Timo.iiij. Nihil re
iiciendū qd̄ cū3 gratiarū actione ꝑcipit.
¶ Scdō in iſto cōuiuio fuerūt turbe. In
quibus duo fuerūt.ſ. magna humilitas
⁊ ſaturitas. ¶ Humilitas que notatur in
hoc ꝙ ſuper terrā ſederūt:per qd̄ ſignifi
catur cōtemptus terrenorū:quē debet ille
habere qui a dn̄o volunt paſci. Quidā3
autem ſtant infra terram. ſicut auari qui
habent terram ſup caput ſuū. Amos.ii.
Auaritia in capite oīuz. Alij ſtant ſupra
terram:ſicut ꝑfecti qui terrenis omnib⁹
renūciant. Iuxta illud Mat.xix. Si vis ꝑfe
ctus eſſe vade ⁊ vende oīa ⁊c. Alij nec ſūt
infra terrā per cupiditatem:nec ſup ter
rani per omnimodā paupertatē:ſ3 ſtant
in terra per terrenorū adminiſtrationez.
Tales fuerunt parētes beate marie:qui
res ſuas in tres partes diuidebant. Unā
ſeruitoribus templi dabant. Aliam pau
peribus diſtribuebāt. Tertiā ſibi ⁊ fami
lie ſue vſibus reſeruabant. ¶ Secūdo in
turbis fuit magna ſatietas. Unde dicit.
Manducauerūt ⁊ ſaturati ſunt. Habue
runt eniz tria per que ſaturari merito de
buerūt. ¶ Primo habuerūt ſtomachum
vacuū qd̄ notat per hoc ꝙ dicit. Non ha
bent qd̄ manducēt. Stomacus eniz ple
nus faſtidit. vacu⁹ appetit. Sic ⁊ qñ ſto
macus anime plenus eſt ſiliqs porcorū3
faſtidit dulcedinē celeſtium. Prouerb.
xxvij. Anima ſaturata calcabit fauum.
Quando eniz homo vacuat amore mun
di:implet amore dei. Aug. Uas es. ſ3 ple
nus es:funde qd̄ habes vt recipias qd̄ nō
habes. funde amorez ſeculi vt implearis
amore dei. ¶ Scdō habuerūt ſtomachu3
a noxijs humoribus expurgatū qd̄ nota
tur per hoc ꝙ priuſq̄ȝ eos paſceret ipſos
ſanauit. vt habet Mat.xv. Glo. ibidem.
Prius dn̄s aufert infirmitatē ⁊ poſtea ci
bat:q2 prius peccata ſunt remouenda:⁊
verbis dei poſtea anima nutriēda. Que
aūt ſint ille infirmitates dicit ibidē. Ac
ceſſerunt ad eum turbe multe habentes
claudos:cecos:debiles:mutos:⁊ curauit
eos. Ab iſtis infirmitatibus tanq̄ȝ a ma
lis humoribus ſtomachus anime eſt pur
gandus:que ſunt claudicatio per deuia
vitiorū. cecitas ad cognoſcendu3 deum.
debilitas ad faciendū bonū. mutitas ad
laudandū deū. Dicit in glo. ſuper illud
ps. Pullis coruorū inuocantibus eum.ꝙ
q̄ȝdiu pulli coruorū ſunt albi paſcunt ro
re celeſti. quando vero nigreſcere incipi
unt corui parentes eos paſcunt. Sic etiā
anima alba per puritatem paſcit a deo.
Nigra per iniquitatem paſcit a diabolo.
Tertio habuerūt palatū ſapidū. Intātū
eniz verba xp̄i eis ſapiebant ꝙ ab eo rece
dere neſciebāt:ſed iam triduo cu3 eo mā
ſerant. Unde poterāt dicere cū ps. Quā
dulcia faucibus meis elo.⁊c. Xp̄s ergo
nō paſcit illos qui habent palatū inſipi
dum celeſtia nō ſapiēdo. vel amaruz di
ligendo terrena. ſed qui habent ſapidu3
diligēdo celeſtia. Unde in huius ſignifi
catione dicit de aqla ꝙ nō paſcit pullos
illos qui reſpiciunt verſus terram ſed q
reſpiciunt verſus celu3. ¶ Tertio in iſto
cōuiuio fuerunt diſcipuli:in quib⁹ duo
fuerūt.ſ. mediatio pia.⁊ ſollicitudo ꝓ
uida. ¶ Diſcipuli eniz fuerunt mediato
res inter xp̄m ⁊ populū:q2 xp̄s nō dabat
panes turbe ſ3 diſcipulis:⁊ diſcipuli tur
be dabant. Et ſic patet ꝙ ibi fuerūt tria.
ſ. dās ⁊ nō recipiēs.ſ. xp̄s. recipiēs ⁊ dās
ſicut diſcipuli. recipiēs tm̄ ⁊ nō dans.ſ.
turba. Per qd̄ datur intelligi ꝙ ille ordo
in eccl'ia militanti debet ſeruari. Eſt eīm
eccl'ia ſpūale celum ⁊ corpus myſticu3.
In celo autez eſt quoddā corpus qd̄ illu
minat. ſ3 nō illuminat ſicut ſol. Et ſigni
ficat xp̄m qui lumen ſapiētie a nullo re
cipit ſed alijs infundit. Aliud qd̄ illumi
nat ⁊ illuminat:ſicut luna que recipit lu
men ſuu3 a ſole ⁊ illuminat iſta īferiora.
Et ſignificat prelatos qui illuminantur
a xp̄o ⁊ illumināt ſubditos. Aliud qd̄ il
luminat ⁊ nō illuminat ſicut firmamētū
qd̄ de ſe nō illuminat ſ3 a ſole luna ⁊ ſtel
lis illuminatur. Et ſignificat ſubditos ⁊
laicos quorū eſt a prelatis lumen recipe
⁊ illuminari. Eſt etiam eccleſia corp⁹ my
ſticū. In corpore autē humano ſm̄ Auic.
eſt quoddā mēbrū qd̄ influit ſed non re
cipit ſicut caput.⁊ ſignat xp̄m. Quoddā3
qd̄ influit ⁊ recipit:ſicut vene:⁊ ſignant
ꝑlatos. Quoddā qd̄ recipit ſed nō influit
ſicut caro ⁊ deſignat ſubditos. ¶ Scdō
fuit in diſcipulis ſollicitudo prouida in
hoc ꝙ fragmenta collegerūt vt pauperi
bus darent. Uoluit aūt xp̄s vt colligerē
tur triplici de cauſa. ¶ Primo ꝓpter my
ſteriū qd̄ qdē tangit in glo. ſup Mat.xv.
Propter altiora inquit myſteria que nō
capit cōmunis turba apoſtoli ſuſtollunt
⁊ implent ſeptem ſportas. ideſt perfecto
ru3 corda ſeptiformi ſancti ſpiritus gra
tia ad intelligendum illuſtrata. ¶ Se
cundo propter exemplum. In hoc enim
datur nobis exemplum vt ea que no
bis ſuperſunt:vel que ieiunando nobis

ſubtrahimus pauperibus erogemꝰ. Augu. De tuo ieiunio fames paupis ſaciet. aut ſi ieiunare nō potes: magis paſcas pauperē cuiꝰ ſaturitate tibi venia cōcedat. Illud qđ mādicaturus eras ſi non ieiunas da pauperibus vt ieiuniū tuū ſit ſaturitas alteriꝰ marſupij lucrū. ☞ Tertio ꝓpter documētū vt ex hoc inſtruamur ꝙ illis qui ſunt paupibus miſericordes bona tpalia multiplicātur. Prouer. xi. Alij diuidūt ꝓpria ⁊ ditiores fiūt Grego. in dial. Terrene ſubſtātie p hoc ꝙ paupibus diſtribuūtur multiplicātur Sicut pꝫ. iij. Regū. xvij. In vidua q̄ helyam pauit: cui dñs farinā ⁊ oleum multiplicauit. Per qđ daī intelligi ꝙ pauperes magis paſcunt elemoſynarios q̄ ecōuerſo. Vel ſpūaliter eis veniam ipetrādo vel tpaliter bona tēporalia multiplicando.

¶ Dominica octaua Sermo primus.

ATtendite a falſis prophetis qui veniūt ad vos in veſtimētis ouium ⁊c. Mat. vij. Scōm leges humanas puniēdi ſunt falſarij litterarū regaliū ⁊ bullarū. falſarij monetarū: ⁊ falſarij ponderū ⁊ mēſurarū. Falſarij lrarū regaliū ſunt hčtici qui lras ſūmi regis. i. ſacram ſcripturā falſificant. Quā ēt filius dei per quinqꝫ bullas. i. p quinqꝫ vulnera roborauit. quas bullas heretici falſificāt: dū xp̄m nō vere paſſū ſꝫ fantaſtice fuiſſe affirmāt. Falſarij monetarū ſunt hipocrite. Moneta. n. regis celeſtis ſunt orōnes ieiunia ⁊ elemoſyne. que ipſi falſa faciunt quia i his nō intendūt honorem dei: ſed fauorem populi. Falſarij ponderū ſunt mali prelati. De quibus dicit Matthei. xxiij. Alligant onera grauia ⁊ importabilia: ⁊ imponūt in humeros hominum ⁊c. Falſarij menſurarū ſunt mali ſubditi qui cū deo male menſurant: q: dāt ſibi res temporales: ⁊ diabolo ſeipſos. Heretici igit ſunt falſarij litterarū ⁊ bullarū dei. Hipocrite monete dei. Mali chriſtiani: ſiue ſiat prelati ſiue ſubditi ponderum ⁊ mēſurarum dei. Ab iſtis tribus falſarijs dominus nos attendere admonet dicens. Attendite a falſis prophetis ⁊c. Primo igitur falſi prophete ſunt heretici. De qbus tria tangūtur. ¶ Primo eorū fraudulētia cum dicit. Veniunt ad vos in veſtimentis ouiū. Iſta autem veſtis ouina triplex eſt. ſimulata locutio. ſimulata ꝯuerſatio. ⁊ ſimulata operatio. ¶ Prima igitur ē ſimulata locutio. Lupus quidem vt dr in libro de animalibus. Aliqñ fingit vocem canis vt nō lupus ſꝫ canis eſſe credatur. Canes dei ſunt pdicatores qui habēt linguā medicinalem. ps. Lingua canū tuorū ⁊c. Heretici aliquādo fingunt ſe habere verba predicatorū: dicentes aliqua vera vt ſic trahāt ad falſa. Roma. xvi. Per dulces ſermones ⁊ benedictiões ſeducūt corda innocentium. Jo. Apoca. ix. Aſſimilātur ſcorpionibus qui in facie. i. in principio dicunt verba blāda: ſed in cauda pungūt: q: in fine dicūt verba venenata. Aug. Veſtimēta ouiū ſunt blanda verba. Glo. Heretici quaſi pietatis veſte tecti venenato animo rapaces ſunt vt lupi. ¶ Secūda veſtis eſt ſimulata conuerſatio: q: pretēdunt magnam māſuetudinē. Dr in libro de animalibus. ꝙ lupus aliquādo emittit voces humanas vt nō lupus ſed hō videatur. Sic heretici pretēdūt ſe hēre ꝯuerſationem hūanā. i. humilē ⁊ manſuetam. Hō enim naturaliter ē animal manſuetum rōnale ⁊ mortale. Quia heretici ſimulāt ſe habere māſuetā diſcretionē. ⁊ ꝙ habeant deſiderium mouēdi. ideo aſſimilantur ſepulchris dealbatis: vt dr Math. xxiij. quia exterius vidētur eſſe depicti decore virtutū: ſed intus ſūt pleni ſpurcitia peccatorū ⁊ viciorū. ¶ Tertia veſtis ē ſimulata opatio: ſicut ſūt ieiunia: oratiões ⁊ elemoſyne ſub quibus malitiā ſuā tegunt. Tegit ꝙ lupus ſubtꝰ folia virētia ſe abſcōdit vt oues venientes ad carpēdū rapiat ⁊ occidat. Folia virētia ſūt ſctorū virorū opa i charitate facta. ſub qbus heretici ſe abſcōdūt dū hec eadē faciūt vt ſimplices decipiat. ij. Timo. iij. Hñtes quidem ſpēm pietatis: virtutē aūt eius abnegantes. Jō aſſimilātur veneficis qui dū venena offerūt melle inuoluūt. ¶ Scdo ponit eorū ſeuitia: cū dr. Intrinſecus autē ſūt lupi rapaces. Vel ſm gl. ſpūalr corrūpēdo. vel ſi pñt corpalr pſequēdo. vt

uꝫ in Arrio cuius ꝯſilio oēs epī catholici in exiliū ſunt miſſi vt vix tres inuenirētur q fidē defenderēt. Act. xx. Scio ꝙ intrabūt poſt diſceſſū meū lupi rapaces i vos ⁊c. Cōtra tales lupos neceſſarij ſūt canes latrātes. Refert petrus māducator ꝙ dū Philippus rex macedo obſideret athenas. dixit eis. Date mihi decem oratores quos ex vobis elegero ⁊ ꝯfederatus recedā. Rñdit demoſtenes pitiſſimus orator. Lupi dixerūt paſtoribꝰ. Tota cā diſcordie inter nos ⁊ vos ſūt canes ſꝫ date nobis canes ⁊ erimus amici. Quos cū feciſſent dormiētibus paſtoribꝰ lupi in gregē ad libitū deſeuierūt. Ex quo pꝫ ꝙ magnū periculū ē qñ canes. i. pdicatores gregē deſerūt vel latrare negligunt. Yſa. lvi. Canes muti nō valētes latrare. Sicut enim manſuetudo in hoīe eſt laudabilis ⁊ ira vituperabilis: ſic ecōuerſo in cane. Dionyſius. Māſuetus in oībus factus canis iam non ē canis. ¶ Tertio ponitur eorū notitia cū dr. A fructibus eorum cognoſcetis eos. Non enim cognoſcūtur a veſtimentis ſimulatis: ſed a fructibus apertis qui ſunt tres. ☞ Primus eſt doctrina peſtifera. q: dicūt diabolum eſſe creatorem omniū viſibiliū ⁊ multa talia diabolica ⁊ peruerſa. Job. xiij. Oſtendam vos fabricatores eē mendacij ⁊ cultores peruerſorū dogmatū. ☞ Secūdus eſt ſimulata vita. Multum eīm intēdunt illis per que poſſunt reputari ſancti. Sicut exterminatōi faciei ⁊ ꝓlixitati orationū. Matthei. vi. Extermināt enim facies ſuas ⁊c. Eiuſdem. xxiij. Deuorant domos viduarū ſub obtentu ꝓlixe oratōis. ☞ Tertius eſt proles ſpia: q: omnes credētes ab eis geniti ſūt vſurarij. periuri. ⁊ multis ſceleribus pleni. Sap. iiij. Ex iniquis omnes filij qui naſcūtur teſtes ſunt nequitie aduerſus parentes ſuos. ¶ Secūdo falſi prophete ſunt hypocrite. Et iſti eccleſiā periculoſe impugnāt. Olim. n. paſſa eſt bellū tyrānorum: ſed illud vicit per patiētiā. patitur quotidie bellū hereticorū. ſed illud vincit per ſapiam: Bellum aūt hypocritarū vincere non pōt. ⁊ q: occultū ē ⁊ q: domeſticum ⁊ q: inteſtinū. ideo premiſit dominus. Attendite. Chriſ. Vbi res certa eſt aſpicitur. vbi autem incerta ē attenditur. i. caute conſideratur. Induūt eīm ſe veſti. ouium. i. ieiu. ⁊ ora. ⁊ elemo. intus autem ſunt lu. rapa. q: malo animo hoc faciunt. Vel pōt dici ꝙ fideles ſunt veſtimentū xp̄i. ps. Myr. ⁊ gut. ⁊ ca. a veſti. ⁊c. Ab iſtis enīꝫ veſtimētis fluit gutta. i. lachryma compūctōis. Gutta eīm ē ſpecies aromatica que lachrymas ſtillat. Fluit caſia. i. pudor ꝯfeſ. caſia. n. hꝫ folia purpurea ⁊ ſignificat pudorē ꝯfeſſionis Fluit myrrha. i. labor ſatiſfactionis: vbi multiplex amaritudo notatur. Et q: hypocrite fingūt ſe aliquando lachrymas fundere. confeſſionē ꝓmere. ſatiſfactōeſ aſſumere. ideo difficile cognoſcūtur. Dicit tamē Chriſo. ſuper Mat. ꝙ lupus tectus pelle ouina p tria cognoſcit. ſ. per actū: q: dentibus mordet. ouis vero neminē morſibus ledit. Per vlulatum: q: verſus celum vlulat. ouis vero verſus terram balat. Per cibū: q: carnibus delectatur. ouis vero herbis paſcit. Eodeꝫ mō ipſi hypocrite cognoſcūtur. ¶ Prio per actum: q: bonos mordēt ⁊ eis detrahunt. Gal. v. ꝙ ſi inuicē mordetis ⁊ comedetis: videte ne ab inuicē ꝯſumamini Ille qui mordet partem ſubtrahit ⁊ partem relinquit: ſic aliquādo detractor in parte laudat ⁊ in pte vituperat. Ille vero qui comedit cibū maſticat ⁊ incorporat: ſic ⁊ multi contra aliorū vicia murmurāt. ⁊ tamē eadē faciēdo ſibi incorporant. Ille autem qui ꝯſumit nec de pelle nec de carne nec de oſſe aliqd dimittit: q: plerīqꝫ ſunt qui ꝯdemnāt vitaꝫ famā ⁊ conſciam aliorum. ¶ Secūdo cognoſcūtur per vocē. Chriſo. Qui vocem humilitatis ⁊ vere confeſſiōis emittit ouis eſt. qui vero cōtra veritatem blaſfemans vlulat contra deum: lupus eſt. ps. Iniquitatem in excelſo loquuti ſunt. ¶ Tertio cognoſcūtur per cibum: q: boni paſcunt herbis virētibus. i. celeſtibus amenitatibus. Ezech. xxxiiij. Requieſcent in herbis virētibus. Mali autem carnalibus voluptatibus. Roma. viij. Qui ſūt i carne: que carnis ſunt ſapiunt. ¶ Tertio ꝓphete falſi ſunt mali chriſtiani. Veſtimēta ouium quibus ſe induunt ſunt opera que de genere bonorum faciūt. tamen

q: ī mortali hec faciunt: nihil ſibi ad ſa
lutem proficiunt. Sunt enim reſpectu
operum que fiunt in charitate. ſicut ho
mo pictus reſpectu veri. Sapiēs. Apud
ſapientē omnia ſunt honeſta. Apud vul
gus ſimulachra ſunt rerum honeſtarū.
Sunt ſicut lignum putridū in nocte lu
cidum reſpectu vere lucis que tamen in
die iudicij putrida apparebunt. i. Cor.
iiij. Illuminabit abſcondita tenebraruʒ
⁊c. Sunt ſicut auricalcum ⁊ plūbum re
ſpectu veri auri. Bern. Melius ē pal
lens aurum ꝙ̄ fulgens auricalcum. Sūt
ſicut flores reſpectu fructuum. Et ſicut
homo de omnibus floribus vnius viri
darij non poſſet ſemel refici: ſic de qbuſ
cūqʒ talibus operibus non poſſʒ ad mo
mētū paradiſi dulcedine ſatiari. Sicut
aūt flores fructus producūt: ſic talia ope
ra ſepe ad grām diſponūt. Et ſicut flo
res vineaꝝ bufones fugant ⁊ dn̄ʒ vinee
recreant. ſic talia opera inquātum diſpo
nūt ad gratiā diabolo diſplicēt: ⁊ deo ⁊
angelis multū placent.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

ATtendite a falſis pro
phetis ⁊c.
Triplex inuenit̄ prophetia.
Una de preterito: ſicut illa.
In pricipio creauit deus celū ⁊ terram.
Alia de futuro: ſicut illa yſa. vij. Ecce vir
go ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. Alia de pn̄ti oc
culto ſicut illa Jo. i. Ecce agn⁹ dei. ¶ Se
cūdū hūc modū accipit̄ triplex falſus ꝓ
pheta. ſ. diabolus: mūdus ⁊ caro. Diabo
lus ē falſus ꝓpheta d̄ p̄terito. Suadet
eiʒ hoi ſtare ī pctō ſupbie: luxurie ⁊ aua
ritie: adducens in exēplū quoſdā p̄teri
tos q peccauerūt: ⁊ tn̄ multū a deo exal
tati fuerūt. Sicut Paulū q peccauit pec
cato ſupbie ⁊ tn̄ fact⁹ ē apl̄s. Dauid qui
peccauit pctō luxurie ⁊ tn̄ fact⁹ ē ꝓphe
tarū eximius. Et mattheū qui peccauit
pctō auaritie: ⁊ tamē factus eſt dei euan
geliſta electus. Et ex his diabolus argu
it ī corde peccatoris ꝙ ⁊ talia pctā leuia
ſunt: ⁊ ꝙ deus ea leuiter punit. Sed iſta
ꝓphetia ꝯtinet tria falſa. ¶ Unum eſt
q: p̄dicti viri non ſunt nobis dati ī exē
plū vt peccem⁹: ſʒ ſi peccauerimus vt de
dei miſericordia cōfidam⁹. Legit̄ ī hiſto
ria tripartita ꝙ cū Theodoſius imꝑator
quēdā exceſſuʒ ꝯmiſiſſet: ⁊ in ſui excuſa
tionē dauid q peccauerat adduxiſſet: di
xit ei Ambro. Qui ſecutus es errantē ſe
quere penitētem. Refert Aug. in epla ad
Hiero. ꝙ cū quidā in puteum cecidiſſet
alius ſupueniēs. quō illuc ceciderat īter
rogaret ait. Nō queſo queras qualr huc
ceciderā: ſʒ inquire qualiter liberare me
poſſis. Sic nullus dʒ īterrogare qualr
ceciderit talis ſed qualiter reſurgat.
¶ Secūdū ſimilit̄ē falſum. ſ. ꝙ peccata
leuia ſint: cum ſint grauiſſima ⁊ ponde
roſa. Quod patet per hoc quoniā tria
ſunt fortiſſima ac robuſtiſſima. ſ. celum
terra ⁊ deus. Celū enim habet fortiſſimā
ſoliditatem. Job. xxxvij. Tu forſitan cū
illo fabricatus es celos qui ſolidiſſimi q
ſi ere fuſi ſunt. Terra habet ꝑpetuā ſta
bilitatem. Eccle. i. Terra aūt in eternum
ſtat. Deus habet infinitā fortitudinem ꝑ
quam totum mundū ſuſtētat. Hebr. i.
Portans omnia verbo virtutis ſue. Sed
peccatum eſt ita ponderoſum ꝙ celū fre
git. Luce. x. Uidebā ſathanam quaſi ful
gur de celo cadentem. Et terraʒ aꝑuit
ſicut patet Numeri. xvi. quādo ſub pedi
bus peccatorum dirupta ē terra. Deū
fatigari facit ita ꝙ peccatores portare
nequit. Hiere. xxiij. Uos eſtis onus ꝓij
am vos quippe dicit dn̄s. ¶ Tertium ſi
militer ē falſum ꝙ. ſ. talia peccata deus
leuiter puniat cum cōtrariuʒ videamus.
Nam peccatum ſuperbie in angelis pu
niuit infernali incarceratōe. Yſa. xiiij.
In celuʒ ꝯſcēdā. Et ſequit̄. Uerūtamen
ad infernuʒ detraheris. Peccatū auari
tie puniuit ꝑpetua mēdicatōe: ſicut pa
tet Luce. xvi. In diuite qui guttā aque
mēdicauit ⁊ hēre nō potuit. Pctm̄ luxu
rie puniuit fetēti odore. Sicut pʒ Gen.
xix. in ſodomitis. ¶ Scōs falſus ꝓphe
ta ē caro q̄ ē ꝓpheta de futuro. Suadet
eīm hoi vt ī carnalib⁹ delitijs ꝯqeſcat: ⁊
alio tp̄e poterit penitere ⁊ ī ſua ſenectu
te deo ſuire. Sʒ iſta ꝓpheta ꝯtinet tria
falſa. ¶ Unū ꝙ quieſcat ī delitijs cū nec
ī delitijs ſit quies. q: pūgūt aīam nimia
amaritudine. Prouer. v. Nouiſſima ei⁹
amara quaſi abſinthiuʒ. Nec ī diuitijs
q: pūgūt nimia ſollicitudine. Jā Ma

xiij. Diuitie ſpine vocāt̄. Nec in honorib⁹
q: pūgūt multiplici anxietate ⁊ timore.
Job. xv. Sonit⁹ terroris ſemꝑ ī auribus
ei⁹ ⁊c. Refert Tullius de tuſculanis qō
nib⁹. ꝙ dū quidā Dionyſiū tyrānū ī tot
diuitijs delitijs ⁊ honoribus ꝯſtitutū vi
deret ⁊ diceret eē beatū. Ille eū ī thronū
aureū iuſſit eleuari ⁊ mēſaʒ cū oībus de
litijs añ eū appōi gladiū aūt acutiſſimū
cū ſeta equina ſup caput ei⁹ appēdi. Cū
vero ille nō comederet ſʒ ī timore maxi
mo eēt: Dixit ei dionyſius. Talis ē vita
mea ꝙ̄ tu beatā putabas. ¶ Scōm ſimi
liter ē falſuʒ ꝙ. ſ. alio tp̄e penitebit. Hō
eīm ꝑ ſe pōt in pctm̄ ire ſʒ nō redire. qō
ꝑ quattuor exēpla oñdi pōt. ¶ Primū ē
anſelmi qui dicit ꝙ hō in fouea vel ī pu
teū ꝑ ſe pōt p̄cipitari ſʒ non pōt ꝑ ſe exi
re. Et iſtud exēplū cōuenit auaris. Yſa.
xxiiij. Formido ⁊ fouea ⁊ laqueus ſuper
te q habitatores terre. Auarus. n. qui in
habitat terrā ꝑ amorē ē in formidine ne
diuitias ꝑdat. Eſt ī fouea cupiditatis q̄
ſpinnō ſatiat. Eſt a diabolo illaqueat⁹:
vt nunꝙ̄ aliena reſtituat. ¶ Scōm exem
plū ē Chriſo. qui dicit. Sicut nauis fra
cto gubernaculo illuc vbi tēpeſtas vo
luerit ducit̄. Sic hō ꝑdito auxilio gra
tie dei non facit qō vult ſʒ qō diabolus.
⁊ iſtud exemplū ꝯuenit luxurioſis. Pro
uer. xxiij. Oculi tui videbūt extraneas ⁊
cor tuū loquet̄ ꝑuerſa. ⁊ eris ſicut dormi
ens ī medio mari. ⁊ quaſi ſopit⁹ guber
nator amiſſo clauo. Mare ē ꝓfunditas
ꝯcupiſcētiaꝝ ī qbus hō dormit cū ī ipſis
voluptatibus ꝯquieſcit vbi gubernacu
lum. i. auxiliū grē dei ꝑdit: ⁊ iō quocūqʒ
vētus tēpeſtatis. i. tētatōis eū ducit illuc
vadit. ¶ Tertiū exēplū ſimilit̄ ē Chriſo.
qui dicit. Anteꝙ̄ peccemus liberi ſum⁹
ſʒ ſi ſemel opibus diaboli nos obligaue
rimus iā noſtra virtute nō poſſum⁹ libe
rari. Sicut. n. regē facit populus: eū iaʒ
factum deponere non pōt: quia ī ſua po
teſtate fuit facere: ſed iā in ſua ptāte non
ē expellere. Sic poſtꝙ̄ hoīes thronū dia
boli in ſuis cordibus poſuerūt. iā null⁹
pōt eos corrigere niſi deus. Et iſtud exē
plū cōuenit ſupbis qui ꝓ rege diabolum
hñt. Job. xli. Ipſe ē rex ſup omnes filios
ſuperbie. ¶ Quartum exemplum pōt
Aug. dicens ꝙ homo pōt ſeipm̄ vulnera
re ſʒ nō pōt ſeipſuʒ curare. Et iſtud exē
plum cōuenit omnibus peccatorib⁹. q:
quodlibet peccatū mortale vulnus ē ani
me. ſicut patet Luce. x. De illo qui icidit
in latrones. i. demones qui vulneraue
runt eum. ¶ Tertiū ſimiliter ē falſū ꝙ
ſcʒ ſufficit dare deo ſuam ſenectutē. Eſt
enim iuuētus ſicut vinum purum. Se
nectus vero ſicut vinum mixtū. q: ſene
ctus multas miſerias hʒ admixtas. qui
ergo deo ſuā iuuētutē dant. vinū purū ſi
bi ꝓpinant: qui vero ſenectutē vinū mix
tum. Peccatores aūt in ſuis fecibus rege
ſcūt. Hiere. xlviij. Requieuit in fecibus
ſuis. Deus aūt habet tres calices. Unus
ē plenus vino mero. Alius ē plenus mi
xto. Tertius plenus fece. ps. Calix ī ma
nu domini plenus ⁊c. Illis igitur q deo
dederunt ſuam iuuentutem: dat bibere
in calice vini meri quia dat eis purā glo
riam ⁊ nullam purgatorij penam. Illis
qui deo dederunt ſuam ſenectutem: dat
bibere de calice mixto. quia non dat eis
puram gloriam ſed prius patiūtur pur
gatorij penam. Peccatoribus autēʒ dat
bibere d̄ fece īfernali. yſaie. lj. Uſqʒ ad
fundū ſoporis calicis bibiſti ⁊ potaſti vſ
qʒ ad feces. Iſte. n. calix hʒ ſupficiē. me
diū ⁊ fundū q: in īferno quidā multum
quidam plus: quidā plurimū patiūtur.
¶ Tertius falſus propheta ē mūdus q
eſt ꝓpheta de pn̄ti. Cum. n. mūdus habʒ
tria in ſe. ſ. concupiſcētiā carnis. ꝯcupi
ſcētiam oculoruʒ ⁊ ſuperbiaʒ vite. Sua
det homini vt iſta diligat ꝙ̄diu viuat.
Sed eſt falſa ſuaſio quia cito deficit ho
mini quantū ad iſta. Iſtud ſignatum eſt
Naum. ij. vbi dicit̄. State ſtate ⁊ non eſt
qui reuertatur. vſqʒ ibi nigredo olle. Al
loquitur propheta primo ſupbos morē
tes dicens. State ſtate idest vos qui con
ſueuiſtis tam potenter ſtare: modo ſta
te. i. flatum ⁊ ſpūm ꝯtinete ⁊ de mundo
nolite exire. Et reſpōdet ꝓpheta. Et nō
ē qui reuertatur. quaſi diceret. Quāuis
ſic alloquar tamē non eſt qui ad vitam
poſſit redire. Deinde alloquitur aua
ros morientes dicens. Diripite argētum
diripite aurū: quaſi diceret. Ad regionē
ignotam pergitis. de veſtro auro ⁊ ar

gento vobiſcū portetis. Et rńdet. Nō eſt
finis diuitiaꝝ ex oībus vaſis deſiderabi/
libus.i.mors que ē finis hoīs nō ē depu/
tata ad diuitias deferendas:nec ad vaſa
aurea vel argētea aſportāda. Quid autē
fiet de ipſo auaro ſubdit. Diſſipata eſt.ſ.
eius ſubſtātia a parētibus. Sciſſa ē.ſ.ei⁹
aīa a demonib⁹. Dilacerata eſt.ſ.eius ca
ro a vermib⁹. Deīde alloquit̃ delitioſos
dicēs:Cor tabeſcēs ⁊ diſſolutio geniculo
rū ⁊ defectio in cūctis renib⁹ hoc eſt:vos
delitioſi qui habuiſtis cor tā letū:habebi
tis illud acerbitate penaꝝ plenū:a qui/
bus erit tabeſcēs ⁊ ſtupidū. Et q habui/
ſtis genua nō īfirmata a ieiunio:ſed ſpin
guata p̄e nimio cibo. habebitis ea laſſa
⁊ diſſoluta p̄e nimia fame ⁊ eſurie in in/
ferno. Et qui habuiſtis renes īflāmatos
igne male ꝯcupiſcētie habebitis eos con
ſūptos igne gehēne. Deinde ponit qd fi/
et de oībus:tā ſupbis ꝙ̄ auaris ꝙ̄ delitio
ſis dicēs:Facies eoꝝ quaſi nigredo olle.
Oēs eniꝫ habebūt facies nigras p̄ nimia
ignis aduſtione. Nigriores p̄e nimia fa/
mis attenuatiōe. Nigerrimas p̄e nimia
infernalis fumi obfuſcatōe. Oēs iſti pro
phete ſupius nomiati ſunt falſi ⁊ ſtulti.
Threñ.ij. Prophete tui viderūt tibi fal/
ſa ⁊ ſtulta. nec aperiebāt iniqtatē tuam
vt te ad pniam prouocarēt.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

Omnis arbor bo
na fruct⁹ bonos facit ⁊c̄. Hō
latine. grece aūt dī antropos
ideſt arbor euerſa. Habet enim radices:
ideſt capillos ſupius:ad inuēdū ꝙ debꝫ
plātari in celo. Habet ramos.i.brachia ⁊
manus iferius:ad inuēdū ꝙ dꝫ opari in
mūdo. In arbore aūt tria ꝯſideramus.ſ.
radices que hauriūt humorē. ☞ Stipitē
qui hꝫ rectitudinē. ☞ Et ramos q debēt
habere fructuū vbertatē. ¶ Radices aūt
arboris ſūt ſicut os aīalis: quo humorē
attrahūt vnde arborē nutriūt ⁊ fructus
pducūt. Radices igit̃ hoīs ſunt affectio
nes mētis. Tūc aūt iſte radices bonū vel
malū humorē attrahūt put in bono vel
in malo loco fixe ſūt. ☞ Sunt.n.qdā qui
habēt radices fixas in terra p amorē ter/
renoꝝ. Iſti auriūt humorē corruptū. ꝓs.

Oculos ſuos ſtatuerūt declinare i terr.
☞ Alij in aquis delitiaꝝ. Iſti hauriūt hu
morē aquaticū. Apoc.xvij. Ueni ⁊ oſtēdā
tibi dānatōem meretricis magne q ſedet
ſup aquas multas. ☞ Alij in aere p amo
rē ambitōuꝫ. Iſti hauriūt humorē ven
toſuꝫ. Oſee.xij. Effraim paſcit ventum.
☞ Alij i igne iracūdie per odiū. Iſti hau
riūt humorē ignitū. Eccl.xxiij. Aia cali
da q̄ſi ignis ardēs non extinguet donec
aliqd glutiat ⁊c̄. Alij in celo per amorē
celeſtiū. Iſti hauriūt humorē dulcē ſa
lutiferū. Talis erat apl's q dicebat Phil.
iij. Noſtra ꝯuerſatio in celis eſt. ¶ Scdo
arbor hꝫ in ſtipite rectitudinē. Homo
dꝫ eſſe rectus:aliter deū diligere nō pōt.
Cant.i. Recti diligūt te. Eſt.n.rectū cui
mediū nō exit ab extremis. Duo extrema
in hoīe ſunt.ſ.natiuitas ⁊ mors. Medi
iter has eſt vita. Illa aūt extrema.ſ.nati
uitas ⁊ mors ſunt extreme paupertatis.
Job.i. Nudus egreſſus ſuꝫ de vtero ma
tris mee:⁊ nudus reuertar illuc. Illi ig
tur q hn̄t natiuitatē pauperē ⁊ mortē
paupeꝫ:⁊ volūt habere vitā locupletē nō
ſunt recti q: eoꝝ mediū diſcordat a ſuis
extremis. Mat.xix. Facilius eſt camelū
p foramē acus trāſire ⁊c̄. Camelus ī ma
rus q in pncipio ⁊ in fine.i.in natiuitate
⁊ morte eſt depſſus.i.mēdicus. in medio
aūt.i.in vita eſt gibboſus.i.diuitijs one
ſtus. Natiuitas ēt ⁊ mors ſūt miſerie vi
tatis ⁊ abiectiōis q: viliter naſcit̃ ⁊ vili
ter hō morit̃. Et hoc oībus eſt cōe. Sap.
vij. Unus eſt oībus itroitus ad vitā ſil
⁊ exitus. Illi ergo q hn̄t natiuitatē abie
ctā ⁊ mortē:⁊ volūt habere vitā elatā nō
ſūt recti. Cōtra quos dī Eccl.x. Quid ſu
pbis terra ⁊ cinis:q̄ſi diceret. mīrū eſt
q: cū ſis de terra formatus ⁊ in cinerē re
digēdus:adhuc tū vis eē ſupbus. Nati
uitas ēt ⁊ mors ſunt cū fletu:q: flent q
naſcunt̃ ⁊ flēt vel ſaltē deflent q moriūt̃.
Illi igit̃ q hn̄t natiuitatē flebilē ⁊ mortē
flebilē ⁊ volūt hīc vitā riſibilē nō ſūt recti
De qbus dī Job.xxi. Tenent tympanū
⁊ cytharā ⁊ gaudēt ad ſonitū organi. du
cūt in bonis dies ſuos:⁊ in pūcto ad infer
na deſcendūt. ¶ Tertio arbor dꝫ habere
in ramis fructuū vbertatē. Diſtiguit aūt
hic dn̄s triplicē differētiā arboꝝ. Alia

qued̄ā que facit fructus bonos. quedā q̄
facit fruct⁹ malos. q̄daꝫ que eſt ſterilis.
Arbor igit̃ bona eſt hō bonus vel volun
tas bona. Nō pōt aūt arbor bona fruct⁹
malos facere ⁊c̄. Nec ecōuerſo.ſ.manēs
talis. Sicut ponit Augu. exēplū de niue
que nō pōt calefieri manēs nix. pōt tū in
aq̄ liq̄fieri:⁊ tūc pōt calefieri. Arbor igit̃
bona poteſt fieri mala ⁊ econuerſo: ſicut
Saulus fact⁹ eſt Paulus. Et iudas qui
erat apl's factus fuit pditor:⁊ tūc ille bo
nū fructū ⁊ iſte malū fructū pduxit. Eſt
igit̃ prima arbor q̄ facit fructus bonos.
Uñ dicit Chryſo. ſup Mat. ꝙ ſicut de ra
mis naſcunt̃ gēme ⁊ de gēmis flores. ⁊ de
floribus poma. Sic de ſenſibus bone aīe
naſcunt̃ bone cogitatōes que ſunt coraꝫ
deo velut gēme. De bonis cogitatōibus
naſcunt̃ bone volūtates que ſunt coram
deo odorifere ſicut flores. De bonis vo/
lūtatibus naſcunt̃ bona opa: que ſunt ſi
cut poma dulcia corā deo. Et dicit idem
Chryſo. ꝙ aliq̄ñ de iſta arbore vētus ten
tationis excutit gēmas:q̄ñ aufert bonas
cogitationes. Aliq̄ñ flores: q̄ñ aufert bo
nas voluntates. Aliq̄ñ poma: q̄ñ aufert
bona opera. Habꝫ aūt iſta arbor.i.homo
ramos inferius:ad inuenēdū ꝙ opera mi
ſericordie nō ſunt faciēda in celo ſed in
mundo:ſicut oñdit Aug. in lib.l.homl̄.
dicens: Nemo in celo eſt qui dicat paſce
vel pota me:q: nō inuenies ibi eſurientē
nec ſitienteꝫ. Nec veſti nudos: vbi veſtis
īmortalis eſt. Nec ſuſcipe peregrinū: vbi
oēs in patria ſua ſunt. Nec viſita īfirmū
vbi ē ſanitas ſempiterna. Nec ſepeli mor
tuum: vbi mors morit̃. Et ſicut arbor nō
fructificat tm̄ in vno ramo ſed in pluri/
bus: ſic ⁊ homo de oībus ſenſib⁹ ſuis de/
bet deo ſeruire. Sicut oſtendit Chryſo.
in homel. quā fecit de vltimo. p̄s. Oculus
inquit deo p̄eſtat obſequium ſi turpia ⁊
vana declinet aſpicere. Lingua meretur
p̄emiū ſuuꝫ: quādo dei laudibus occu/
pat̃. Auditus placebit deo: ſi ſe detracto
ribus non imiſcet. Pedes deum lauda/
bunt: ſi curſuꝫ ſuū ab omni malitia reuo
care feſtinent. Manus benedicūt: ſi rapi
nis renuncient ⁊ ad miſericordiā p̄ope/
rent. Sicut autem rami quāto plus ſunt
onuſti tanto magis inclinant̃. Sic ⁊ viri

ſancti quāto bonis operibus plus replē
tur: tanto magis humiliātur. ¶ Alia ar/
bor eſt que facit fructus malos. Mala in
quit arbor fructus malos facit. Ad hoc
autē ꝙ a ſua malitia cōuertat̃ ⁊ bonos
fructus faciet quattuor ſūt neceſſaria.ſ.
labor: locus: tēpus ⁊ ſurculus. ¶ Eſt.n.
neceſſarius labor. Naꝫ ſicut dicit Ariſto.
Arbores ſilueſtres per culturā debitam
efficiūtur hortenſes. Et ponit exēplū de
amigdalo: que per culturā ex amara effi
citur dulcis. Sic ⁊ homo debet cor ſuum
excolere ⁊ purgare:⁊ tūc bonos fructus
faciet. prime Corinth.iij. Dei.n.agricul/
tura eſtis. Et tunc deus etiā ipſuꝫ ſimili/
ter plus purgabit. Joā.xv. Euꝫ qui fert
fructū purgabit: vt fructū plus afferat.
¶ Secundo neceſſarius eſt locus. Dicit
enim Ariſto. ꝙ quedā plante in vno lo/
co faciunt fructū pernitioſuꝫ: que tranſ/
plantate faciunt bonū. Et ponit exem/
plum in quibuſdam plantis egypti: que
ibi faciunt fructū maluꝫ: ſed alibi bonū.
Sic etiā aliquādo pdeſt homini muta/
tio loci. Nihil tū prodeſt niſi ſequat̃ mu/
tatio animi. Quia ſicut dicit Berñ. Nec
lucifero pfuit locus celi. nec Ade locus
paradiſi. nec Loth locus mōtis excelſi.
nec filijs iſrael locus deſerti. Interroga
tus Socrates a quodaꝫ: cur mutatio lo/
corum nihil ſibi pdeſſet ad mutationem
vitioꝝ. Reſpōdit. Nō eſt mirꝫ ſi mutando
locū nō mutas vitiuꝫ qui ſemp circūfers
teipſuꝫ. ¶ Tertio neceſſariū eſt tempus.
Dicit enim Ariſto. ꝙ plures plante plā/
tantur in vere. pauce in autūno. paucio/
res in hyeme. pauciſſime in eſtate. Plan
tatio enim ſpiritualis cōuenientius fit in
vere iuuentutis ꝙ̄ in autūno mature eta
tis: vel in hyeme ſenectutis: vel in eſtate
ideſt in feruore male conſuetudinis: vbi
totus humor gratie deſiccatur. ¶ Quar
to neceſſarius eſt ſurculus qui trunco in
ſertus totam eius virtutē in ſuam trahit
qualitatē. Et ſignat verbum dei. qd̄ ani/
mā ſic imutat ꝙ que prius fert fructus
porcis infernalibus comeſtibiles: poſt/
modum fert fructus deo ⁊ angelis dele/
ctabiles. ¶ Tertio eſt arbor ſterilis que
bonos fructus non facit. De qua dicit.
Omnis arbor que non facit fructum bo/

…DAD DE …

nium ⁊c̃. ꝙ autem alique arbores bonos fructus non faciát: poſſunt eſſe quattuor cauſe. ⁋ Una eſt quádo ſunt nimis frondoſe: q: humor qui deberet tráſire ad fructus ꝯuertit̃ ad folia. Iſti ſunt q tm̃ delectant̃ in folijs verboꝝ: qui ſignantur per ficulneam cui dñs maledixit: vt habetur Mat. xxi. ⁋ Scḋa cauſa eſt qm̃ ſũt nimis ꝓcere. Humor enim a radice aſcẽdens ꝓpter arboris altitudinẽ ⁊ latitudinem ſe diffundit: ⁊ ad ramos tráſiens paulatĩ euaneſcit. Sic magni viri ⁊ prelati aliqñ ſunt ĩfructuoſi: q: ea q̃ deberẽt dare pauperibus expẽdunt in ſuis vanitatibus. Ambro. Auis ſe aſſociat auib⁹: piſcis piſcibus: pecus pecorib⁹. Solus tu hõ conſortẽ excludis. feras icludis. parietẽ veſtis auro. ⁊ paupeꝫ nudas veſtimẽto. panẽ petit paup ⁊ non accipit: ⁊ equ⁹ tuus auꝝ ſub dentibus mãdit. ⁋ Tertia cauſa eſt qñ ſunt nimis vetuſte. Dicit Ariſto. ꝙ ſi amigdalus vetus ꝑforat̃ humor in medulla depurabit̃ ⁊ fertilior efficiet̃. Quñ enim qs eſt vetuſtus in pctõ tria foramina in corde ſuo facere debet: ⁊ tũc bonuꝫ fructũ producet. Primũ eſt dolor contritionis. Scḋm pudor ꝯfeſſionis. Tertiuꝫ eſt labor ſatiſfactiõis. ⁋ Quarta cauſa ẽ quádo nõ ſunt domeſtice ſed ſunt ſilueſtres. Ná ſicut dicit Ariſto. Arbores ſilueſtres magis fructificát ꝙ̃ hortẽſes: ſꝫ fructus hortenſiũ ſunt meliores. Sic homo in ſuis opationibus plus debet attẽdere ad bonitatẽ ꝙ̃ ad multiplicitatẽ. ps. Secũduꝫ puritatẽ manuũ mearũ retribuet mihi. Non dicit ſm multitudinẽ ſed ſm puritatẽ: quia ipſa opera quãtũcũqꝫ ſint multa non ſũt deo accepta niſi ſint munda. Cañ. ij. Qui paſcit̃ inter lilia. i. delectat̃ inter opa pura.

¶ Dñica nona Sermo ꝑmus.

HOmo quidã erat diues q habebat villicũ ⁊c. Luc. xvi. Sicut dicit. Interl. Spũalr hõ iſte deus omĩps eſt. Per villicũ aũt intelligi poteſt quilibet homo cui dñs oĩa tp̃alia diſpẽſanda ꝯmiſit. Iuxta illõ ps. Oĩa ſubieciſti ſub pedibus eius. Sꝫ ſepe illa diſſipat vel iniuſte congregãdo: vel indebite retinẽdo: vel illicite expẽdẽdo. Et ideo talis apud deũ nõ immerito diffamat̃. Diffamatio aũt aliqñ cauſat̃ a ꝑſonis grauibus: ⁊ tũc facit violentá ꝑſumptionẽ. Aliqñ a ꝑſonis leuibus: ⁊ tũc facit leuẽ ſuſpitionẽ. Aliqñ ab infantib⁹: ⁊ tũc potius in diffamato facit ꝯmẽdationẽ. Infamia igitur peccatoris cauſat̃ ab angelis q ſunt fide digni: q nobis miniſtrát: ⁊ oĩa opera nr̃a deo annũciát. Et dñs in morte cuiuſlibet vel in iudicio rationem reqrit. ¶ De iſto igit̃ villico q̃tuor ponunt̃. ⁋ Primũ eſt collatio poteſtatis cũ di. Homo qdã erat diues q hẽbat villicũ. Sicut aũt dicit gloſa: Uillicus eſt ꝓprie cuſtos ville: ſed hic ponit̃ ꝓ yconomo. i. diſpẽſatore: qui vniuerſaꝫ ſubſtantiá domus diſpẽſat. Et ideo bene ſignat quẽlibet hoiem q tria a deo diſpenſanda recipit: ſcꝫ res tp̃ales: corpus ꝓpriũ ⁊ aiam. Ut õ rebus reddat ſibi elemoſynas. de corpore: caſta ieiunia. de aĩa orationes deuotas. Iſta ſunt tria munera que magi offerebát dño. ſ. aurũ ſubſtátie tꝑalis. Thob. iiij. Ex ſubſtátia tua fac elemoſyná. Thus deuote oratiõis. ps. Dirigat̃ oratio mea in ꝯſpectu tuo. Myrrha mortificationis carnis. Coll. iij. Mortificate mẽbra veſtra ⁊c. ¶ Scḋo ponit̃ diffamatio criminis: cum dicit̃. Et hic diffamatus eſt apud illũ. Peccator eniꝫ diſſipat res tẽporales: dum eas illicite expendit. Diſſipat corpus: dũ ipſum in voluptatibus nutrit. Diſſipat aiam: dum nõ deuotas orõnes effundit. ſed inmũdas cogitationes in eaꝫ mittit. Talis ſignificat̃ per filiũ prodiguꝫ. Luce. xv. qui totá ſubſtantiá ſuaꝫ diſſipauit quádo corpus ſuũ voluptatibus dedit: qui animá immũdis cogitatõibus impleuit. que ſignificat̃ per ſiliquas porcoꝝ quibus ſaturari cupiebat. Tales enim cogitatões ſunt cibi porcorũ. i. demonũ. ¶ Tertio ponit̃ diſtricta requiſitio ratiõis cum di. Redde rationeꝫ villicatiõis. Requirit̃ eꝫ dominus poſt mortẽ vel in iudicio qualiter hõ diſpẽſauit: illa tria ſibi cõmiſſa. ſ. res. corpus ⁊ animá. Sed tamen ante illud diſtrictũ examen vbi dabitur diffinitiua ſentẽtia: tres interim ſuper illis tribus incidunt queſtiones que per ſententiam interlocutoriam dirimuntur. ¶ Prima

queſtio incidit quãtum ad res temporales inter viros religioſos ⁊ mundanos: vtrũ ſcilꝫ melius ſit diuitias cõtẽnere ꝙ̃ eas retinere. Et dicũt viri religioſi ꝙ melius eſt eas contẽnere. Et adducũt ꝓ parte ſua duas leges. Unam euangelicam. Matth. xix. Uade ⁊ vẽde omnia que habes ⁊ da pauperibus: ⁊ habebis theſauꝝ ĩ celo. Aliá apoſtolicá. i. Thimo. vi. Qui volũt diuites fieri incidũt in tentatiões ⁊ laqueos dyaboli: ⁊ deſideria multa: ⁊ inutilia que mergũt hominẽ in interitũ. Contra religioſos homines mũdani dicunt ꝙ melius eſt diuitias retinere: quia multe elemoſyne inde fieri poſſunt. Et adducũt pro parte ſua duas leges. Uná euangelicaꝫ que hic ponit̃. Facite vobis amicos de mãmona iniquitatis. Aliam apoſtolicá. ij. Corinth. ix. Qui ſeminant in benedictõibus de benedictõibus ⁊ metent vitam eterná. Iudex autẽ noſter auditis allegatõibus hinc ⁊ inde dat ſentẽtiam interlocutoriá dicens Matth. xix. Diues difficile intrabit in regnũ celorũ. Facilius eſt camelũ per foramẽ acus tráſire ⁊c. Et itelligitur de illis diuitibus q totum cor ſuũ in diuitijs poſuerũt. Ideo monet propheta: Diuitie ſi affluát nolite cor apponere. ⁋ Secũda queſtio incidit quãtum ad corpus inter viros ſpũales ⁊ carnales: vtrũ ſcꝫ ſit melius caſtitatẽ ſeruare vel matrimoniũ ꝯtrahere. Et dicũt viri ſpũales ꝙ melius eſt cõtinentiá obſeruare. Et adducũt pro parte ſua duas leges. Unaꝫ euangelicá per quá ſuadet̃ vt matrimoniũ dimittat̃: caſtitas ſeruetur. Mat. xix. Omnis q reliquerit domũ aut fratres: aut vxores ꝓpter nomẽ meũ ⁊c. Aliá apoſtolicaꝫ. i. Cor. vij. Qui matrimonio iungit virginẽ ſuá bene facit: ⁊ q nõ iungit melius facit. Econtra homines carnales dicũt ꝙ eſt melius ĩ matrimonio viuere. Et adducũt pro parte ſua duas leges. Unam diuiná per quam deus matrimoniũ inſtituit dicẽs Geñ. i. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊c. Aliá apoſtolicá. i. Thimo. v. Uolo át iuniores nubere ⁊ filios ꝓcreare ⁊c. Iudex autẽ ſup hoc dat ſñiam iterlocutoriá dicẽs Luce xx. Filij huius ſeculi nubũt ⁊ tradunt̃ ad nuptias. Illi vero q digni habebunt̃ ſeculo illo in reſurrectiõe ex mortuis: neqꝫ nubent: neqꝫ nubent̃: neqꝫ ducẽt vxores. Ac ſi dicat: illi qui volũt habere ſuas conſolatiões in mũdo vxores ducát. Illi vero q volunt tantũ placere deo nõ accipiant. ¶ Tertia queſtio icidit inter fideles quãtum ad animá: vtrũ. ſ. meli⁹ ſit habere fidem magná: an opera magna. Et dicũt qdam ꝙ melius eſt habere fideꝫ magná. Et adducũt ꝓ parte ſua duas leges Unam euangelicá. Mat. xvij. Si habueritis fideꝫ ſicut granũ ſynapis ⁊c. Aliaꝫ apoſtolicá. Heb. xi. Sine fide ipoſſibile ẽ placere deo. Ecõtra alij dicũt ꝙ melius eſt habere opa magna. Et adducũt ꝓ ſe duas leges. Uná apoſtolicá Iaco. ij. Uis aũt ſcire homo inanis qm̃ fides ſine operib⁹ mortua eſt. Abrahá pater noſter nõne ex opib⁹ iuſtificat⁹ ẽ ⁊c. Aliá ꝓpheticá ps. Labores manuũ tuaꝝ q: man. ⁊c. Iudex autꝫ dat ſñiam iterlocutoriá dicens Mat. vij. Non omnis qui dicit mihi dñe dñe intrabit in regnum celorũ ⁊c. Illi dicunt bis dñe qui credunt corde ⁊ ꝯfitent̃ ore. Iſti nõ itrabunt niſi dicát ter. ſ. opere. Ideo ſeqtur. Sed q fecerit volũtateꝫ patris mei ⁊c. Deinde iudex ꝓcedet ad iquiſitõem cáe ꝓncipalis: cũ dicet. Eſuriui ⁊ nõ dediſtis mihi mãducare ⁊c. Poſtmodũ fert ſñiam diffinitiuá dicens. Diſcedite a me maledicti ⁊c. Et iſta ſñia dabitur ptibus ꝯuocatis. Mat. xxv. Cõgregabũtur ante eũ oẽs gentes: ⁊ ſeparabit eos. Dabit in ſcripturis. ps. Ut faciat in eis iudiciũ ꝯſcriptũ. Dañ. vij. Ad iudiciũ ſedet ⁊ libri apti ſunt. Dabit ſedẽdo. Mat. xxv. Sedebit ſup ſedẽ maieſtatis. Dabit in die. Roma. ij. In die cũ iudicabit dñs occulta hoium. Dabit i loco euidenti ⁊ honeſto: q: in aere ⁊ in valle ioſaphat. i. Theſ. iiij. Rapiemur in nubibus obuiam xp̃o i aera. Iohel. iij. Congregabo oẽs gentes ⁊ deducá eas i vallem ioſaphat. ¶ Quarto ponitur ipoſſibilitas exercẽdi laboris cum di: Iam eim vltra non poteris villicare. ⁋ In iferno enim non poterũt ſatiſfacere deo de corpore ꝓ ieiunia ꝗuis eiꝫ ſemper ieiunabũt: tamẽ hoc ſibi non erit ad meritũ ſed ad ſupplitiũ. Hiere. xiiij. Cũ ieiunauerint nõ exaudiam ꝓces eoꝝ: q: gladio peſte ⁊ fame

ego cōſumā3 eos. ¶ Secūdo non pote-
rūt ſatiſfacere deo de aīa per orōes. Tū3
qr a deo non exaudiunt. Prouer. i. Tūc
inuocabūt ⁊ nō exaudiā. Tū qr in pctm̄
eis reputabit. Ps. Orō eius fiat in pctm̄.
Tū qr ⁊ ſi oēs ſancti p eis orarēt adhuc
non exaudirent. Hiere. vij. Noli orare p
populo hoc: qm̄ nō exaudiā te. ¶ Tertio
nō poterūt ſatiſfacere deo p elemoſynas
de rebus. Nō eīm poterūt aliquē īducere
qr ipſi erūt totalr denudati. Ezech. xvi.
Eris nuda ⁊ cōfuſione plena. Nō cibu3
vel potū alicui porrigere qr erūt ppetua
fame ⁊ ſiti afflicti. Yſaie. lxv. Ecce ſerui
mei comedēt: ⁊ vos eſurietis ⁊c. Nec ho-
ſpicio aliquos recipe: qr erūt a ciuitate
dei in ppetuū bāniti. Apoca. xxij. Foris
canes ⁊ venefici ⁊c. Nec infirmos viſita-
re: qr iacebūt ppetuis doloribus crucia-
ti. Yſa. l. In doloribus dormietis ⁊c. Nec
ad incarceratos ire: qr erunt in ppetuis
vinculis ꝯpediti. Sap. xvij. Vinculis te-
nebrarū ⁊ longe noctis cōpediti ⁊c. Nec
aliquos ſepelire: qr ipſi erunt in inferno
ſepulti. Luce. xvi. Mortuus ē diues ⁊ ſe-
pultus ē in inferno.

¶ Sermo ſecūdus.

QUid faciā3 quia
dn̄s meus aufert a me villi-
cationē ⁊c. Poſt hanc vitam
nullus poterit aliqđ bonū opus facere.
Jo. ix. Venit nox in qua nemo pōt opa-
ri. Nullus audebit deo de ſuis meritis
rn̄dere. Job. xxxi. Quid faciā cū ſurre-
xerit ad iudicādū dn̄s: ⁊ cū queſierit: qđ
rn̄debo ei. Nullus manū dei poterit eua-
dere. Ps. Quo ibo a ſpū tuo ⁊c. In pn̄ti
igit vita hō debet ſibi puidere vt hic ſe
exerceat p opationē ſollicitā. hic deo re-
ſpondeat p obediētia3. hic fugiat ad dei
miſericordiā: iō quilibet debet intra ſe
dicē. Quid faciā qr dn̄s aufert a me villi
cationē fodere non ⁊c. In quibus verbis
quattuor ponunt. ¶ Primo ſui diſcuſ-
ſio: cū dr̄. Quid faciā ⁊c. Eccle. xviij. An
te iudiciū interroga teipſum. i. Cor. xi.
Si noſmetipſos iudicaremus ⁊c. In iſto
aūt iudicio qđ intra nos ē faciēdū: ratio
tāquā iudex dz aīam tāquā rea3 ad iudi
ciū cōuocare. Cogitationes debēt ipſum
accuſare. Cōſciētia teſtimoniū phibere.
Timor tāquam carnifex eam torquere
a priſtina peccati cōuerſatōe occidere
ſic inde ſanguis exeat lachrymarū. Aug.
in li. de pnīa. Aſcēdat hō aduerſu3 ſe tri
bunal mentis ſue. cōſtituat ſe ante faciē
ſuam. atq3 ita cōſtituto in corde ſuo iudi
cio. aſſit accuſatrix cogitatio. teſtis con-
ſciētia: carnifex timor vt ſic inde quidā
ſanguis quaſi cōfitentis per lachrymas
cōfluat. ¶ Scđo ponit impotētie rec-
gnitio: cum dicit. Fodere non valeo ⁊c.
Dupliciter hō pōt ſibi puidere indigēs.
Aut laborādo. Cōtra qđ dicit. Fodē non
valeo. Aut donū ſiue mutuū mēdicādo.
Contra qđ ſubdit. mendicare erubeſco.
Poſt mortē igit vel in die iudicij nullus
poterit laborare. Ecc. ix. Quodcūq3 pōt
manus tua inſtāter opare: qr nec opus
nec rō ⁊c. Jō ſalomon pigrum qui nō
vult hic laborare mittit ad formicā dicēs.
Prouer. vi. Vade ad formica3 o piger ⁊
diſce ſapiētiā. que cū non habeat ducē
nec pceptorē: nec principē. parat in eſta
te cibum ſibi: ⁊ cōgregat in meſſe qđ co-
medit in hyeme. Legit φ formica grana
pforat ne germinēt. Unde formica nō ſo
lum dicit ferēs micas: ſed etia3 forās mi
cas. Grana ēt decorticat. vel pp candi-
cam: vel vt mūdius ea comedat. Si ſem
ēt fuerit balneata extrahit ⁊ ad ſolē ca-
lefacit ⁊ exponit. ne forte putreſcant. In
quattuor igit ꝯſiſtit ſapiētia formice. Q2
grana in eſtate ⁊ in meſſe cōgregat: ꝯgre-
gata pforat: pforata decorticat: ⁊ decor-
ticata exſiccat. ¶ Primo igit dz homo bo-
na opa in eſtate ⁊ in meſſe ꝯgregare. Glo-
ſa ibidē. Hec vita meſſi cōparat ⁊ eſtati:
qr nūc inter ardores temptationū tēpus ē
colligendi futurorū merita pmiorū. Dies
iudicij hyemi: qr nulla relinquit facultas
laborādi pro vita eterna: ſed tm̄ cogitat
quiſq3 de horreo priſce actōis quod recō-
didit pferre. ¶ Secūdo dz hō ipſa bona
opa pforare gladio verbi dei. Heb. iiij.
Viuus ē ſermo dei ⁊ efficax: ⁊ penetrabi-
lior omni gladio ancipiti. Et illa pfora-
tio impedit germinationē peccati. Heb.
xij. Ne qua radix amaritudinis ſurſum
germinans impediat. Ps. In corde meo
abſcondi eloquia tua: vt non peccē tibi.

¶ Tertio homo dz ab ipſis ſuis opibus
oēm peccati corticē remouere: vt ſic xp̄s
in eorū puritate paſcat. Cant. ij. Qui pa-
ſcit inter lilia. vt ſic ēt hō dei familiarita
te fruat. Hiere. xv. Si ſepaueris pcioſu3
a vili quaſi os meū eris. ¶ Quarto ſi aliq
qua opa ſint humida humore vitiorum
exiccāda ſunt ad ardorē veri ſolis. i. xp̄i:
qui fuit ſiccus in natiuitate. Yſa. liij. Aſcē-
det ſicut virgultū corā eo: ⁊ ſicut radix đ
terra ſitiēti. Siccior in vita. Ps. Aruit tā
quā teſta virtus mea. Sicciſſimus ī mor
te. Ps. Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. Ni-
hil enim hō poſt hanc vitā poterit mēdi
care. Sancti hoīes qui ſunt in patria ſūt
valde miſericordes. Et ſancte mulieres
naturaliter debent eſſe miſericordiores.
Chriſtus aūt ē fons miſericordie ⁊ tn̄ mē-
dicatū fuit ad oſtiū ſanctorū virorū abra-
he. ſ. ⁊ lazari: nec vnam gutt ā aque vo-
luerunt porrigere. Mēdicatū fuit ad oſti
um ſanctarū virginū: ⁊ nec vllā ſtillā olei
voluerūt impēdere. Mēdicatū fuit ad
oſtiū xp̄i: qñ dixerūt. Dn̄e dn̄e aperi no-
bis. Et xp̄s non ſolū aliquā elemoſynam
eis nō porrexit. ſed nec oſtiū etiā eis ape-
ruit: imo turpiter eas licētiauit dicens:
Amen dico vobis neſcio vos. ¶ Tertio
ponit diſcreta puiſio: cū dicit: Scio qđ
faciam. puidit eīm ſibi debitoribus gra-
tiam faciēdo. Sic ⁊ nos pauperibus ele-
moſynas largiēdo. Bonus eīm elemoſy-
narius puidet ſibi ī vita: in morte: ⁊ poſt
mortē. In vita: qr elemoſyna expellit fri-
gus culpe cū ſit ignis dei. Eccl. iij. Sicut
in ſereno glacies ſoluent peccata tua.
Generat bn̄dictionē gratie dei cū ſit ſemē
dei. ij. Cor. ix. Qui ſeminat in bn̄dictio-
nibus de bn̄dictōibus ⁊ metet. Facit cu-
ſtodiam in vtroq3 cū ſit ſacculus ⁊ palpe-
bra dei. Eccl. xxix. Elemoſyna viri quaſi
ſacculus cu3 eo. Et gratiam hoīs quaſi
pupillā oculi cōſeruabit. ¶ Secūdo pui
det ſibi in morte: qr elemoſyna aīam deo
aſſociat. Amb. Non ſunt hoīs bona que
ſecū ferre non pōt. Sola miſericordia
comes ē defunctorū. hoſtes fugat. Unde
dicit de elemoſyna. Eccle. xxix. Sup ſcu
tum potentis. ⁊ ſuper lanceā aduerſum
inimicū pugnabit. Viam demonſtrat.
Prouer. xviij. Donum hominis dilatat
viam eius. ¶ Tertio puidet ſibi poſt mor
tē: qr elemoſyna aīam ab inferno liberat.
Thob. iiij. Elemoſyna nō patit aīas ire ī
tenebras. A purgatorio ſaluat. Prouer.
xiij. Redēptio aīe viri diuitie ſue. Vitam
eternā donat. Amb. Ars artiū potiſſima
ē elemoſyna. Non enim nobis domos fa-
bricat luteas: ſed vitā phēnem impendit.
¶ Quarto ponit puidētie filius ꝯmen-
datio: cū dicit. Et laudauit dn̄s vilicu3
iniquitatis: qr prudēter feciſſet ⁊c. Non
laudauit eū de fraude ſed de puidentia.
Et ē ſimilitudo a cōtrarie ſenſu ſ3 Aug.
Quia ſi ille laudatus ē qui ſibi prouidet
de re illicita. multo fortius a deo lauda-
bitur ille qui ſibi puidebit de re iuſta. Vi
dendū ē aūt qualiter filij huius ſeculi. i.
homines mūdani dicant prudentiores
φ filij lucis. i. φ filij dei. Ad quod ſciēdū
ē φ Augu. in libro de quātitate aīe diſtin
guit triplicē ſapiētia3. ſ. nociua3. ſuper-
fluam. ⁊ neceſſariā. Et hoc oſtendit p ſi-
mile in corpore humano. Cum enim ſpi-
ritualiter aīa diſcēdo dicatur creſcere. ⁊
dediſcēdo decreſcere. Et ſicut in corpore
ē triplex augmētū. ¶ Unū nociuū quod
humor vocat. ¶ Alterū qđ vocat ſupflu
um cū quis ſenis digitis ī manibus ⁊ pe
dibus naſcit. ¶ Tertiū neceſſarium quo
naturalis cōuenientia implet in mēbris.
ſic ⁊ in aīa triplex ē ſapiētia. ¶ Prima ē
nociua que ē de impedientibus ad ſalutē
Et iſta rn̄det incremēto corpis qđ ē noci-
uum. Iſta aūt ē ſapiētia carnalis quā ha
bent auari in acquirēdo diuitias. Sup-
bi in acquirēdo honores. Luxurioſi in
acquirēdo delitias. De iſta ſapiētia dicit
Roma. viij. Sapientia carnis mors eſt.
Quantū autē ad iſtam ſapiētiam verū
ē φ filij huius ſeculi ſint prudentiores fi
lijs lucis. qr filij lucis eam abhominant
⁊ fugiūt. cū nō ſit diuina ſed diabolica.
Ja. iij. Non ē iſta ſapientia deſurſum de
ſcendens. ſed terrena quo ad auaros ani
malis quo ad luxurioſos. diabolica quo
ad ſuperbos. ¶ Secūda ē ſapientia ſup-
flua que ē de impertinētibus ad ſalutem
Et iſta reſpondet incremēto corporis qđ
ē ſuperfluū. Iſta aūt ſapiētia ē mundana
⁊ ſecularis ſiue ſit philoſophica: ſiue phi
ſica: ſiue ſciētia legum: ſiue decretalium

que ꝑ tanto dicunf ſupflue: q2 ſine illis pōt ee ſaluus. De iſta dicit apl's loquēs de phis ad Roma. i. dicētes enim ſe ee ſapientes: ſtulti facti ſunt. Unde Ariſt. i morte ſtultus factus fuit: q2 totā ſapiētiā ſuā ꝑdidit. Uñ cuidaȝ ſuo diſcipulo appuit dicēs: ꝙ nihil amplius ſciebat niſi penā quā ſentiebat. quātū ēt ad iſtaȝ ſapiētiaȝ filij huius ſeculi ſepe ſunt prudētiores ꝙ̄ filij lucis. q2 viri ſpūales de talibus ſcientijs parū curant. vñ df. i. Cor. ij. Loquimur non in doctis humane ſapiētie verbis ꝛc. ¶ Tertia ſapientia ē neceſſaria: q̄ ē de expediētibus ad ſalutē: ꝛ iſta rñdet incremēto corporis qḋ eſt neceſſariū. Et iſta ē ſapiētia diuina que cōſiſtit in vera dei cognitōe. De qua dr̄ Hiere. ix. In hoc glorief qui gloriaf ſcire ꝛ noſſe me. Quātū ad iſtam ſapiaȝ filij lucis ſunt prudentiores ꝙ̄ filij huius ſeculi. imo in rebus diuinis filij huius ſeculi videnf ee ſtulti. filij autem lucis ſunt valde ſapiētes ꝛ ꝓuidi. i. Cor. ij. Aialis hō non ꝑcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei. Stultitia eim ē illi ꝛ nō poteſt intelligē. Spūalis aūt diiudicat oīa: ꝛ ipe a nemine iudicaf.

¶ Sermo tertius vñ ſupra.

FAcite vobis amicos de mamona iniqtatis ꝛc. Scōm dictū cuiuſdā phi quilibȝ ōbēt hēre vnū amicū: ꝛ vnū inimicū vt amicus veritatē ſibi diceret. ꝛ inimicus vias eius obſeruaret. vt amicus eū corrigēt. ꝛ inimicus ꝑſecutionibus exercitaret. Nūc aūt quilibet hō habȝ angelū bonū vt ad bonum ꝓmoueat: ꝛ malū vt tētatōibus exerceat. Sȝ q2 nomē inimici ē odioſum. ꝛ nullus vult hēre inimicos. Videamus ſaltē qualr̄ poſſimus hēre amicos. Iſtud dñs nos docet dicēs: Facite vobis amicos de mamona iniqtatis ꝛc. Ubi tria oſtēdit. ſ. cui amicitia ſit faciēda. qualr̄. ꝛ ꝓp quid. ¶ Primū notaf cū dicif: Facite vobis amicos de mamona ꝛc. Amicitia aūt aliqñ ē bonoꝝ cū bonis. Aliqñ bonoꝝ cū malis vel econuerſo. Aliquando maloꝝ cū malis. Amicitia aūt q̄ eſt bonoꝝ cū bonis ē amicitia vera. q2 nō pōt ee vera amicitia niſi inter bonos. Tullius. hoc primū ſentio: niſi in bonis amicitiā ee non poſſe. Dicūt naturales ꝙ qñ aurū dȝ argēto per malleationē incorpari oportet a tribus pcaueri. ſ. a vēto. puluere. ꝛ humore. q2 ſi aliqḋ iſtoꝝ ſe iterponit: ꝑfecta vnio fieri nō poterit. Si igif aliq volūt ꝑ amicitiā iungi: oportet vt caueant ne inter eos ſit aliquis vētus ſupbie vel puluis auaritie vel humor luxurie: q2 inter ſupbos auaros: ꝛ luxurioſos vera amicitia ē nō pōt. Non eiȝ pōt ee alicui amicus qui ſibi ē inimicus. Eccl. xiiij. Qui ſibi nequā eſt cui alij bonus erit. Ad idē verſus. Qui ſibi nō parcit mihi vl' tibi quō parcet. De veris aūt amicis Tullius dicit. Qui ꝙ amicū intuef tāquā exēplar aliqḋ ſui intuef: quo circa ꝛ abſentes aſſunt ꝛ egentes abūdant ꝛ imbecilli valēt. Et qḋ dictū ē difficilius. mortui viuūt. Ueri enim amici ꝛ ſi ſunt abſentes corporaliter ſunt pſentes mēte. Et ſi vnus meritis ē egenus in alio ē abūdans ꝛ plenus. ꝛ ſi vnus ad reſiſtēdū diabolo ē debilis: in alio ē fortis. Et ſi vnus ē mortuus: in alio in his que ſpectāt ad ordinationē domus celeſtis ē viuus. ¶ Scda amicitia ē bonoꝝ cum malis ꝛ ecōuerſo. Et iſta bonis aliqñ eſt piculoſa: quāuis malis aliqñ inueniatur fructuoſa. Boni eiȝ ex maloꝝ familiaritate aliqñ corrumpunf in vita. inquinatur in ꝯſciētia: ꝛ obfuſcanf i fama. ¶ De primo ponit exēplū Chryſ. ſuper Math. Quia ſi vinū admiſceſ aceto: vinū non corrumpit acetū ſed acetū vinū. Acetum ſunt mali: q2 deum in ſuis operibus exacerbant. pſ. Exacerbauerūt deū excelſum. Uinū ſunt boni qui deū letificant ꝑ bonā cōſciētiā ꝛ ꝓximū edificant ꝑ bonam famā. Judicū. ix. Nūquid deſerere poſſum vinū meū qḋ letificat deū ꝛ homines. Qñ igif boni miſcent cū malis quāuis mali aliqñ meliorenf. boni tñ ſepe i vita corrumpunf. i. Cor. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia mala. ¶ De ſecundo ponit exēplum Chry. vbi ſupra. Quia ſi admiſceaf farina cū luto. farina nō coinquinat lutū: ſed lutū farinā. Boni ſunt farina qui mola timoris ꝛ amoris ſe cōterūt: ꝛ ad cādorē cordis ſuū deducunt ꝛ deo ſuauē panē faciūt. Lutū ſunt mali in cōſpectu dei fetidi. pedibus demonū cōculcādi. ꝛ in cloaca infernalem

ꝓijciēdi. Qñ igif boni miſcenf cū malis quāuis mali quādoqȝ dealbenf. tñ boni ſepe in cōſcientia inqnaf. i. Cor. v. Modicum fermentū totā maſſam corrumpit. ¶ De tertō ponit exēplū Gre. ꝙ ſi auꝝ argēto miſceaf. argētū ad auri claritatem exurgit: aurū vero palleſcit. Auꝝ ſunt viri ſancti fulgidi in fama: ꝛ ꝑcioſi in vita. Argētū ſunt mali q tactu ſuo alios denigrant. Qñ igif boni miſcenf cuȝ malis: quāuis mali videanf lucē tamē boni in fama videnf palleſcere. Sepe aūt ꝯtingit ꝙ boni cū malis miſcent ꝛ tñ nec boni malos cōuertūt: nec mali bonos corrūpunt. Qḋ ꝑ tria exēpla videri pōt. ¶ Uinū. n. ē cū fece: ꝛ tñ fex nec aufert vino ſuam dulcedinē. nec vinū feci ſuam acedinē. ¶ Silr̄ roſe moranf cū ſpinis: ꝛ tamē nec ſpine auferre pñt roſis quin redoleant: nec roſe ſpinis qn pūgant. ¶ Similiter aurū qñqȝ occultaf a luto ꝛ tñ lutum nō pōt auferre auro ſuū fulgorē. nec aurū luto ſuū fetorē. Sic ſepe boni moranf cū malis: ꝛ tñ mali nō pñt auferre bōis ſuā ſanctitatē. nec boni malis ſuā iniqtatē. ¶ Tertia amicitia ē maloꝝ cū malis: Et iſta ē nimis periculoſa. Mali enim ſunt igne cōcupiſcētie inflāmati. ꝛ iō amplius inflāmanf. Prouer. vi. Nūquid pōt quis abſcōdere ignē in ſinu ſuo vt nō cōburanf veſtimēta eius. Sūt luto auaritie infecti. ꝛ iō amplius inficiunf. De q̊ luto dr̄ Abachc. ij. ve qui cōgregat nō ſua. vſquequo aggrauat cōtra ſe denſum lutū. Sūt pice ſupbie inquinati. ꝛ iō āplius mutuo inqnanf. Eccl. xiij. Qui tetigerit picē inqnabif ab ea. Aſſimilaf aūt ſuperbia pici: q2 tante ē adherētie vt ceteris dītijs ſupatis adhuc ipa remaneat. ¶ Secūdo dñs oñdit qualr̄ iſta amicitia ſit facienda. cū dr̄ de mamona iniquitatis. i. de diuitijs paupibus erogādis. Scōm aūt Bedā mamona līgua ſyrioꝝ diuitie vocanf. Que dicunf iniquitatis ſm Augu. tribus de cauſis. ¶ Primo q2 ſepe faciunt hoīem iniquū. ꝛ ſunt materia multarū iniquitatū. vñ dicit ꝙ oīs diues: aut ē iniquus. aut heres iniqui. ¶ Secundo dicunf iniquitates ex eo ꝙ hominē decipiunt: q2 nec tenēt qḋ ꝓmittunt: ꝓmittūt enim ſecuritatē ꝛ dant timorē. ſatietatē ꝛ dant eſuriē. ſtabilitatē ꝛ dant ſubitam deiectionē. ¶ Tertio dicunf iniquitatis: quia ſepe ꝑ rapinas ꝛ alios modos illicitos acquirunf. ¶ Pōt ēt dici quarto ꝙ dicunf iniqtatis. i. iequalitatis. q2 iequaliter habenf. Naȝ vnus hȝ ad ſupabūdātiam. alius ad ſufficiētiaȝ. alius ad neceſſitatē extremā. alius hȝ totalē penuriaȝ. ¶ Tertio dñs oſtēdit propter quid iſta amicitia ſit cū paupib⁹ faciēda: cū dicit. Ut cū defeceritis recipiat vos in eterna taber. ꝛc. Gloſa. Nō quoſlibet pauperes ſed qui pñt in eterna tabernacula vos recipere. Ideo dicif. Eccl. xij. Da bono ꝛ ne receperis peccatorē benefac humili: ꝛ ne dederis impio. Qḋ tripliciter ē intelligendū. ¶ Primo ꝙ nō debet dare qs impio ſi credit ꝙ per donū iuſticiā derelinquat. ¶ Scdo ꝙ nō dȝ dare quis impio ītuitu prauitatis: vt faciūt illi q dāt hiſtrionibus intuitu hiſtrionatus. Hiero. Hiſtrionib⁹ dare: ē demonibus immolare. Glo. ſup predictū locū dicit. Qui aūt dat indigēti pctori nō q2 peccator ē: ſed q2 hō ē: nō peccatorē: ſȝ iuſtū nutrit: quia culpaȝ nō diligit ſȝ naturā. ¶ Tertio intelligif electiue: q2 in dādo iuſtus ē ipio ꝑponēdus. Prius ē eim ſubueniēdū ſeruis dei ꝙ̄ ſeruis diaboli. ¶ Iſta tñ eterna tabernacula nos hic de elemoſynis edificamus. Sunt tñ quidaȝ qui edificāt ſibi tabernaculū ſiue domū in inferno. quidā in purgatorio. qdā in celo. ¶ Nā valde mali edificant ſibi i domū in inferno de triplici materia. ſ. de lapidibus ſupbie. iō cū iſtis lapidibus a demonibus lapidabunf. Ecc. xxij. In lapide luteo lapidatus ē piger. Nullus eim ad bñ operādum ē pigrior ꝙ̄ ſupbus. De luto luxurie iquinati. iō a demonibus tāquā lutū vile cōculcabunf. Yſa. x. Pones illuȝ in cōculcationē vt lutuȝ platearuȝ. De ſpinis auaritie: iō de ſpinis ipſis cōburenf. Yſa. xxxiij. Spine cōgregate igni cōburentur. ¶ Mediocriter aūt boni edificāt ſibi domū in purgatorio de materia triplici. ſ. de ligno: feno: ꝛ ſtipula. vt dicif. i. Cor. iij. Lignū plus hȝ de humore ꝙ̄ fenū: iō tardius cōburif. Fenum plus habet ꝙ̄ ſtipula: ideo tardius conſumitur. Per iſta tria intelligitur triplex amor.

ſ.carnalitatis.vt vxoris ⁊ filioꝝ.vel cupi
ditatis:vt diuitiaꝝ.vel ambitiōis vt ho,
noruꝫ.Qui igitur plus vel minus hꝫ de
humore carnalitatis vel cupiditatis vel
ambitionis: diu vel citius vel citiſſime
cōburetur.☞ Ualde autē boni edificant
ſibi domū in celo de triplici materia.ſ.
de auro:argēto:⁊ de lapidibus precioſis
vt dī.i.Coꝝ.iij.ſ.de amore dei ⁊ ꝓximi:⁊
bonis opib⁹. ☞ Per aurū eniꝫ qđ eſt in,
corruptibile intelligiť amor dei:qui non
corrūpiť nec finiť.Fides eniꝫ hic finitur:
⁊ ei ſuccedit apta viſio.Spes hic finiť:⁊
ei ſuccedit plena poſſeſſio. Charitas aūt
nō finiť:ſed hic incipit ⁊ ibi cōpletur.q:
nō eſt aliqđ melius qđ ſibi ſuccedere poſ
ſit.☞ Per argentū intelligiť amor pro,
ximi.Sicut poſt aurū argētū eſt p̄cioſi⁹.
ſic poſt preceptū de amore dei preceptuꝫ
de amore ꝓximi eſt maius.ſicut dī Mat.
xxij.☞ Per lapides p̄cioſos itelliguntur
bona opa.Naꝫ quelibet elemoſyna.que,
libet oꝛo.qꝫlibet ieiuniū:ſūt lapides pre
cioſi.Paupes igiť nos recipient in ſuas
domos celeſtes:ſi nos eos recepimus in
noſtras domos terreſtres. Aug. Omnia
bona ſua dn̄s dedit duob⁹ hoīb⁹.diuiti
bus terrena:paupib⁹ celeſtia.Sed deus
volens vtrūq; ſaluare ꝯſtituit vt hic di,
uites in ſua hereditate recipiāt paupes:
⁊ paupes in ſua hereditate diuites collo
cent vt in eterna hereditate vterq; per
aliuꝫ collocetur.

¶ Dn̄ica decima Sermo primus.

Cum appꝛopinquaret ie,
ſus hieroſolymā vi
dens ciuitateꝫ fleuit ſup eā.
Luc.xix. Sic diciť Eccl.xix.
Ex viſu cognoſciť vir ⁊ ab occurſu faciei
cognoſciť ſenſatus. Amictus corpis ⁊ ri,
ſus dentiū ⁊ ingreſſus hoīs enūciant de
illo.Ex iſtis q̄ttuor in iſto euangelio xp̄s
cognitus videť. ¶ Primo ex viſu faciei
quāte fuerit maieſtatis:q: ſicut dicūt ſci
quidaꝫ ſplendor mirabilis de eius facie
ꝓcedebat:ita ꝙ nullus in ei⁹ faciē ītueri
nec ſibi ꝯtradicere audebat. ¶ Scđo ex
amictu quante fuerit iuſtitie ⁊ equitatis:
q: iuſtitiā ſe induit qn̄ vendētes ⁊ emen
tes de templo eiecit. Job.xxix. Iuſtitia
indutus ſuꝫ ⁊ veſtiui me ſicut veſtimēto.
¶ Tertio ex fletu non ex riſu:q̄nte fuerit
cōpaſſionis. ¶ Quarto ex ingreſſu:q̄nte
fuerit deuotionis.Qn̄ eniꝫ homo liben,
ter gradiť ad ſpectacula ſignū eſt vani,
tatis.quando vero libenter ad eccleſiaꝫ
ſignū eſt deuotionis. Xp̄s autē qn̄cumq;
hieruſalē veniebat moꝝ ad templū ibat.
In p̄ſti euāgelio tria de xp̄o tanguntur.
¶ Primo ꝙ xp̄s fleuit poſt honores ſibi
exhibitū.Supra enim imediate legiť:ꝙ
cum appꝛopinquaſſet ad deſcēſuꝫ mon,
tis oliueti turbe ſibi occurrerūt:⁊ cū can
ticis ⁊ laudib⁹ eū ſuſceperūt:⁊ cū appꝛo,
pinquaret hieroſolymā fleuit ſup eā.Ex
qua re voluit oſtēdere ꝙ mundana leti,
tia cito in fletuꝫ cōuertiť. Prouerb.xiiij.
Riſus dolore miſcebiť.Eſt aūt letitia mū
dana ſicut vinū purū qđ cito iebriat niſi
temperet vel meditatione mortis.vel re,
cordatione alicuius aduerſi p̄teriti vel ti,
more preſentis vel timore aduerſi futuri.
Ecc.xi. In die bonoꝝ ne immemor ſis ma
loꝝ.Tria eniꝫ ſunt que occidūt hominē
ſ.letitia.triſtitia.⁊ ira niſi temperentur.
☞ Nimia eniꝫ letitia aliqn̄ ſubito occidit
q: cor tūc nimiū dilatať:⁊ calor ad exte
riora tranſit ⁊ a corde recedit:⁊ iō mors
interuenit. Unde refert Ualerius.ꝙ
cuidā mulieri mors filij abſentis ex erro
re fuiſſet nūciata.dum illa merens ſede,
ret ſubito filius aduenit.quē illa videns
ſubito in amplexus ei⁹ iuit:⁊ moꝝ exani
mata corruit.Legiť de Ariſto.ꝙ cum re,
mearet ad ꝓpria nūciauit matri ſue ad,
uentuꝫ ſuū dicens.Ne turberis cum p̄ci
peris de infirmitate mea modica.ſtatim
vt cōuenit ſimulās ſe infirmari vt letitiā
matris tēperaret dolore:ne ei eueniret:
ſicut euenit mulieri p̄habite que ruerat i
amplexus filij ad ſe venientis.☞ Triſtitia
aūt nō occidit ſubito ſed paulatim:q: in
triſtitia primo retrahiť calor naturalis ad in
teriora:⁊ poſtea exhalat ad exteriora.Et
talis exhalatio caloris ꝓhibet nutrimē,
tum in mēbris:⁊ operať cōſumptionē in
illis:⁊ ideo per ꝓceſſum tpis ſequiť obi
ca. Prouer.xvij. Spūs triſtis exiccat oſ
ſa ⁊c.☞ Ira vero nunq̄ occidit:q: in irato
ſolū caleſcūt mēbra interiora:ſed et exte
riora.⁊ ſic remanet calor in ſua radice:⁊
ideo mors in hoīe nō cauſatur ex ira.Et

his datur intelligi ꝙ nimia letitia ⁊ tri
ſtitia aīam occidunt.Propter primuꝫ dī
Prouer.i. Proſpitas ſtultoꝝ ꝑdet illos.
Propter ſcđm diciť.ij. Coꝝ.vij. Seculi
triſtitia mortē opať. In hoc tn̄ differunt:
q: citius moritur anima in ꝓſperitate q̄
in aduerſitate. Auguſti.in libro.I.Omel.
Multi res aduerſas timēt:ꝓſpas non ti
ment.periculoſior tn̄ eſt res ꝓſpera aīo q̄
aduerſa corpi. Prius eniꝫ corrūpūt pro,
ſpera vt inueniant q̄ frangunt aduerſa.
Quando ſanctus dauid ſaul inimicum
patiebať:aliam nō cōcupiuit vxoreꝫ. At
vbi factus eſt ſecurus tumor excreuit ⁊ i
adulteriū ⁊ homicidiū cecidit. Ira vero
que eſt per zelū nō occidit ſed viuificat.⁊
illuꝫ qui ſic iraſciť:q: meritū inde acqui
rit.⁊ illū cōtra quē iraſciť:q: ſepe ad vitā
grē redit. Ezech.iij. Si tu annūciaueris
iuſto vt nō peccet:⁊ ille nō peccauerit vi
uens viuet:q: annūciaſti ei.⁊ tu aīaꝫ tuā
liberaſti. ¶ Scđo tāgiť ꝙ xp̄s fleuit ſup,
eminēs periculū:cuꝫ dixit. Si cognouiſ
ſet mala tibi iminētia:⁊ tu.ſ.fleres.Qui
que aūt vicib⁹ xp̄s legiť fleuiſſe. ¶ Prio
ex infantili neceſſitate.Sap.vij. Primā
vocē emiſi ſimileꝫ oībus plorans. Unde
cantat eccl'ia. Uagit infans iter aſtra ⁊c.
Et ſignat fletū quo flere debemus:quia i
hac miſeria poſiti ſumus. Aug. Puer q
naſciť incipit a ploratu. Lachꝛyme teſtes
ſunt miſerie:nondū loquiť ⁊ iam ꝓphe,
tat. Iſta aūt miſeria incipit a natiuitate.
cōtinuať in vita:⁊ ꝓtēditur vſq; ad mor
tem:ideo vita humana fluuio cōparať.
Fluuius eniꝫ in principio ⁊ in fine habet
amaritudīnē q: in mari oriť ⁊ in mare ꝓ,
greditur. In medio aūt habet labilitatē.
Sic natiuitas noſtra eſt amara q: imun,
da.vita amarior quia labilis ⁊ caduca.
mors vero amariſſima:q: piculoſa. ¶ Se,
cūdo fleuit ex nimia cōpaſſione:ſicut pꝫ
hic.Et ſignat fletū quo flere debem⁹ ſup
calamitatibus miſeroꝝ. Job.xxx. Fle,
bam quondā ſup eo qui afflict⁹ erat ⁊c.
Iſta aūt compaſſio maior fuit in xp̄o q̄ i
aliquo alio.Et rō eſt q: compaſſio aliqn̄
cauſať ab amore naturali ſcđm ꝙ hō hoīeꝫ
naturalr̄ diligit:⁊ ideo naturalr̄ cōpatiť
homo homini afflicto. Immo non videť
eſſe homo ſed beſtia crudelis qui hoī af,
flicto non cōdolet. q tamen iſte amor eſt
paruus ideo parū mouet.☞ Aliqn̄ cauſa
tur ab amore accidētali ſcđm queꝫ hō dili,
git aliuꝫ q̄daꝫ amicitia t̄pali. Et ex tali
amore cōpatiť amico dolēti nō tn̄ q: hō:
ſed q: amicus.⁊ iſte amor magis mouet
q̄ primus amor.☞ Aliqn̄ cauſať ab amo
re ſpūali ſcđm quē hō diligit alterū in deo
⁊ ſcđm deū.⁊ eſt maior q̄ prim⁹ vel ſcđs:q:
nō tantū facit duo corda eē vnū. Act.iiij.
Multitudinis credētiū erat cor vnum ⁊
aīa vna ⁊c.ſed vt ambo ſint vni⁹ corpis
myſtici mēbra:⁊ iō ſi dolet vnū mēbrū cō
patiť aliud.Et iſte amor magis mouet q̄
primus vel ſcđs.Et q: iſte amor in xp̄o fu
it maior q̄ in aliquo alio:iō in eo cōpaſ,
ſio maior fuit.Sed multi ſūt qui hāc cō,
paſſionē nō hn̄t. Aug. Sunt ne in te vi,
ſcera cōpaſſionis xp̄iane qui plangis cor
pus a quo receſſit aīa:⁊ nō plangis aīam
a qua receſſit de⁹. ¶ Tertio fleuit ex im,
mēſo amore ſup lazarū mortuū. Et ſigni
ficat fletū quo flere debem⁹ ſup illos qui
mortui ſunt in pctis. Hiere.ix. Quis da,
bit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fontē
lachꝛymarū:⁊ plorabo die ac nocte inter
fectos ppli nr̄i. Aug. ſup p̄s. Multi ma,
le gemūt.gemo ⁊ ego.q: cōpatior his qui
male gemūt.amiſit nūmū minimū ⁊ ge,
mit:amiſit deū ⁊ nō gemit. Ecc.xxij. Sup
mortuū plora:q: deficit lux ei⁹. Et ſuper
fatuū plora:deficit enim ſenſu. Et infra.
Luct⁹ mortui ſeptē dies. Fatui aūt ⁊ im,
pij oēs dies vite illoꝝ. Ex qb⁹ v̄bis habe
tur ꝙ tres ſunt plorandi.ſ.mortu⁹:fatu
us:⁊ impius:ſed differēter. Mortu⁹.n.
eſt plorādus:ſed puo tpe. Fatu⁹ aūt plo,
randus eſt toto tpe vite ſue. Impi⁹ autē
plorandus eſt in tota vita ſua:⁊ etiā poſt
vitā ſuā. ¶ Quarto fleuit xp̄s ex viſcero
ſa pietate ſup caſuꝫ iude. Aug. in quodā
ſermone. Dn̄s noſter delictū iude lachꝛy
mauit:vt eniꝫ ait euāgeliſta. Cum vidiſ,
ſet eū turbat⁹ eſt:⁊ dixit. Unus ex vobis
me tradet. Quāta miſericordia dei.tra,
ditus ꝓpter ꝓditoreꝫ dolet.ꝓditus pro
ꝓditore turbať. Per qđ datur intelligi
ꝙ debem⁹ flere p̄latos ⁊ clericos qn̄ ca,
dunt.q: eoꝝ caſus eſt valde piculoſus.
Sicut eniꝫ bonus ſacerdos vocať ange,
lus.vt dicit Malach.ij.ſic malus vocať

diabolus. Joan. vi. Nōne duodeciꝫ vos elegi. ⁊ vnꝰ ex vobis diabolus eſt. Chryſ. Nihil intantū deſtruit eccleſiaꝫ dei ſicut clericos laicis eſſe deteriores. Yſa. xxiiij. Erit ſicut ꝑplus ſic ſacerdos. Bern. Utinaꝫ ſic ⁊ nō peior ꝑplo ſacerdos. ¶ Quinto fleuit ex intimo dolore. ⁊ hoc in cruce: vt habet Heb. v. Et ſignat fletū cōpūctionis quē debēt hēre illi qui ſunt in cruce penitentie. ps. Lauabo per ſingulas noctes lectū ⁊c. Aug. Sciat ſe culpabilr duꝝ qui defleat mortē amici vel dāna rei tpalis. ⁊ dolorē pctī nō oſtēdit in lachrymis. De iſto fletu dicit glo. ſuper Thob. Oro deum lenit. lachryma cogit. hec vngit. illa pungit. Quāuis igit xps tot vicibus fleuerit, riſiſſe tn̄ n̄ legit. Bern. Xp̄m fleuiſſe: riſiſſe vo aut leuiter iocaſſe nunꝙ legimus. Chryſ. Frequenter inuenis dn̄m flentē: nūꝙ aūt ridentē. nec ſalteꝫ leuiter ſubridentē. Nec hoc dico vt riſuꝫ penitꝰ abſcindā: ſed vt diſſolutionē extinguaꝫ. ¶ Tertio oſtēdit in euāgelio ꝙ xps poſt fletū aſſumpſit magnū zeluꝫ: qꝛ de tēplo expulit vēdētes ⁊ emētes. Dicit. n. Joā. ij. ꝙ expulit de tēplo oues ⁊ boues ⁊ nūmularios ⁊ vēdētes colūbas: qꝛ ꝑlatus debet cōſtāter reprimere hypocritas pellem ouinā ſimulātes: tyrānos cornu ſue potētie bonos vētilātes. vſurarios ⁊ ſimoniacos dona ſancti ſpūs que per columbā itelligunt vēdētes. De zelo aūt ⁊ ꝯſtātia prelati dr̄ Ezech. iij. Ut adamātē ⁊ vt ſilicē dedi faciē tuā. Hiere. i. Ego qp pe dedi te in colūnā ferreā: ⁊ in murum eneū ſup omnē terrā. Ex quibꝰ ꝯbis hr̄ ꝙ ꝯſtātia prelati debet eſſe inſtar adamantis: ſilicis: ferri: ⁊ eris. Adamas ſicut dicit glo. eſt in honoreꝫ. Et ꝙuis cuꝫ auro ponat tn̄ nō extollit. Silex eſt in cōculcationem ⁊ tamen non frangitur. Ferrū omnia domat. Es repercuſſum reſonat. Tunc igitur prelatus eſt ſicut adamas quando impenſus honor ipſum non extollit. Tunc eſt ſicut ſilex quando nulla aduerſitas ipſum frangit. Tunc eſt ſicut ferrum quando colla tyrānorum potenter premit. Tunc eſt ſicut es quando aduerſitatibus preſſus dei laudē depromit.

¶ Sermo ſecundus de eodem.

Venient dies in te ⁊ circūdabūt te inimici tui vallo ⁊c. Sicut legit in libro qui dr̄ mitralis. Jſtud euāgeliū ideo in mēſe auguſti decantat: qꝛ ciuitas hieruſalē in illo mēſe primo a nabuchodonoſor: deinde a romanis deſtructa fuiſſe inuenit. Supradicta autē vba que de ciuitatis deſtructiōe dicūtur intelligi pnt litteralr ⁊ moralr. Quantum eniꝫ ad litterā veꝝ fuit ꝙ romani principes. ſ. Ueſpaſianus ⁊ Tytus hieruſalē obſederūt. ⁊ circa eam fecerunt tres aggeres: ⁊ ſup aggeres fecerunt vallū. ſ. cōſtitū thenaturā de vallis hoc eſt de palis. Capiētes aūt ciuitatē eā deſtruxerūt. Judei aūt qui in ſiluis ⁊ in ſpelūcis latitauerūt redierūt: ⁊ ciuitatē rehedificare ceperūt. Tunc romani illuc miſerūt Helyū adrianum qui ciuitatē funditus euertit: ita ꝙ lapis ſup lapidē nō remāſit. Juxta locū tn̄ illū quādā ciuitatē eis rehedificauit ⁊ ſuo noīe eā Helyam noīauit. Et longo tpe ſic vocata fuit. ꝙ aūt illa ciuitas non ſit modo vt priꝰ erat patet. qꝛ ſepulchꝝ xp̄i tūc erat extra muros. Modo autē in medio ciuitatis eſt. Jſtā aūt victoriā vt dicit Aug. ſup ps. Romani a deo habuerunt: ſꝫ ipſi dijs ſuis aſcriberēt. Et dicit Augu. ibidē ꝙ in hoc romani facti ſunt inſtrumētū irati nō regnū placati. Facti ſūt ſecuris dei qua iudei ſunt exciſi. ⁊ virga dei: qua ſunt pro meritis flagellati. Et ſubdit Aug. ꝙ pater qn̄ filiū verberat virgā ꝓijcit in ignē: ⁊ filio ſeruat hereditatē. Sic romani illi perierūt ⁊ multi ī iudeis crediderūt. ⁊ in fine mundi credituri ſunt. Noluit eīm deus vt iudei penitus conſumant ſed diſꝑgant ꝓpter tres cauſas ꝓpter quas etiā eccl'ia non ꝑſeq̄ iudeos ꝙuis ꝑſequat hereticos. ☞ Primo qꝛ in fine mūdi oēs debēt cōuerti. Juxta ps. Cōuertent ad veſperā ⁊c. ☞ Scd'o vt ſint nobis memoriale dn̄ice paſſionis. Quotiēs enim iudeos videmus totiēs paſſiōis dn̄i recordamur. ps. Ne occidas eos ne qn̄ obliuiſcantur populi mei ⁊c. ☞ Tertio qm̄ ipſi ſunt librarij nr̄i. Aug. ſup ps. Ne forte pagani dicāt nobis. Uos xp̄iani litteras iſtas cōpoſuiſtis. proferimus codices a iudeis inimicis vt cōfundamus alios inimicos. Codicem portat iudeus vt inde credat xp̄ianus. Librarij noſtri facti ſunt: quō ſerui poſt dn̄os codicē ferre ſolēt. ¶ Cauſa aūt huiꝰ euerſionis ponit cū dicit. Ex eo ꝙ nō cognouiſti tempus viſitationis tue. Hiere. viij. Miluus in celo cognouit tēpus ſuum. turtur ⁊ hyrūdo ⁊ cyconia cuſtodierūt tēpus aduētus ſui: populus autē meus nō cognouit iudiciū dn̄i. Glo. Aues ſua nouerūt tpa vt ſciāt qn̄ ad calida feſtinātes loca rigorē hyemis declinare debeāt. ⁊ veris pricipio ad ſolitas redire regiones. De miluo aūt vnū verbuꝫ moraliter videamus. Dicit autē ꝙ primo anno eſt multūꝫ audax ⁊ multe magnanimitatis ⁊ magnas capit aues. Jn ſecundo anno efficit puſillanimis ⁊ ad capiēdos pullos ⁊ paſſeres ſe cōuertit. Jn tertio timidior efficit: ita ꝙ muſcas ⁊ vermes ſibi querit. Jn quarto ſic eſt timidus ꝙ nihil viuuꝫ audet inuadere: ſed ad cadauera beſtiarū ſe cōuertit. Jn q̄nto fit ſic miſer ꝙ nihil tāgere audet: ⁊ ſic fame moritur. Sic etiaꝫ ſunt multi qui primo anno cōuerſionis opa fortia faciūt. Jn ſcd'o efficiunt tepidi: ita ꝙ vix parua facere volunt. Jn tertio cogitatiōes volatiles ⁊ imūdas recipiūt. Jn quarto ad imunditias peccatoꝝ redeūt. Jn q̄nto tantaꝫ famē ſemp inueniūt. ꝙ in tali fame miſeri moriunt. ¶ Scd'o pnt verba illa exponi moraliter. Peccator q̄dem in morte circūdatur coanguſtat ⁊ ad terraꝫ ꝓſternit ⁊ lapis ſup lapidē nō relinquet. Circundatur a demonibꝰ. Uenit quidēꝫ diabolus ad xp̄m morientēꝫ. venit ad bonos. venit ad malos: ſed differēter. Uenit ad xp̄m quidē: ſed nihil in eo inuenit ſuuꝫ. Joā. xiiij. Uenit eniꝫ princeps huiꝰ mundi ⁊ in me nō hꝫ quicꝙ. Grego. in omel. Quia. n. hūc mortalē hoīem vidit: ſuuꝫ aliq̄d inuenire in ipſo poſſe ſe credidit. ſed ſine vllo pctō a mūdi corruptōe exijt qui ſine pctō in mundū venit. Ad bonos etiā venit: ⁊ ſuū aliq̄d in eis inuenit ſꝫ tn̄ eos rape neq̄t: qꝛ xp̄s pro eis debituꝫ ſoluit. Grego. Uenit inquit princeps mūdi huiꝰ ⁊c. Hoc dicere non ꝓſumpſit petrus clauiger celeſtis. nec paulus ad celū raptus. nec Joānes in ſinu xp̄i receptꝰ: qꝛ ſine culpa in mūdo eſſe nō potuit: qui in mundū cuꝫ culpa venit. Uenit etiaꝫ ad reprobos ⁊ ſua multa in eis iuenit. ⁊ eos ad tartara rapit. Grego. Maligni ſpūs ab aīa egrediēte opa requirūt: mala que ſuaſerūt replicāt: vt ſecū ad tormēta trahant. Specialiter aūt diabolus ad morientes venit: vt de articulis fidei eos tētare poſſit. Nō eniꝫ tūc diabolus homini moriēti imittit ſuggeſtionē diuitiaruꝫ vel honoꝝ vel delitiarū: qꝛ poſſet ſibi moriens rn̄dere: ad q̄d mihi diuitie: qꝛ eas mecū nō poſſum portare. Ad q̄d delitie: qꝛ vermes ſtatim corpꝰ meū debēt comedere. Ad q̄d honores. qꝛ ſtatim in puluerem debeo redire. Et ideo imittit ſuggeſtiones de fide que eſt fundamētū vt illo deſtructo totū edificiū deſtruat. Jdeo in ordine noſtro eſt laudabilis cōſuetudo: vt cū aliq̄s frater in extremis laborat: facto aliquo ſigno: fratres vbicūꝙ ſint: ſiue in lectis ſiue in mēſa ſurgūt ⁊ ad moriēte dicēdo ſymbolū fidei currūt. ¶ Secūdo pctōr in morte coanguſtat a pctis. Demones. n. oīa pctā ad memoriam ſibi reuocāt: vt ad deſpationē trahāt. Greg. Maligni ſpūs aīam vndiꝙ anguſtant. qn̄ ei nō ſolū opis: verū ⁊ locutiōis ⁊ cogitatiōis iniq̄tates replicāt. vt qui prius ſe p multa dilatauit in ſcelere. ad extremuꝫ ꝺ oibꝰ anguſtet i retributiōe. Pctā eniꝫ illa aīa nō pōt negare: nec illa effugere: nec eā cōmēdare. ⁊ iō in anguſto ⁊ in arcto multū poſita erit. Ber. Tunc loquētia ſimul eiꝰ opa dicēt. Tu nos egiſti opa tua ſumꝰ: nec te deſeremus: ſꝫ ſemp tecū erimꝰ: ⁊ tecū ad iudiciū ꝑgemꝰ. Jdeo nō eſt tutū hoīeꝫ in extremis laboranteꝫ īducē ad recordationē ſuoꝝ pctōꝝ ſꝫ potius ad ſpeꝫ diuine miſericordie. ad memoriā dn̄ice paſſiōis. ⁊ ad recordationē ſuorū bonoꝝ meritoꝝ q̄ i vita fecit ⁊ p q̄bus de dei miſericordia ſpare pōt. ¶ Tertio hō i morte ad terrā ꝓſternit: qꝛ corpꝰ icineraf. Ecc. iij. De terra facta ſūt oīa: ⁊ in terrā pariter reuertent. Noluit aūt dn̄s hoīeꝫ facē de aq̄ ne eēt nimis delitioſus. Nec ꝺ aere ne eēt nimis ſupbꝰ. nec ꝺ igne ne eēt nimis iracūdꝰ. Sꝫ de terra que eſt elemētū frigidū ⁊ ſiccū ⁊ iſimū: vt p h daret intelligi: ꝙ hō dꝫ eē frigidus ab igne

iracūdie. ſiccus ab humore laſciuie. ⁊ infimus a timore ſuꝑbie quāuis aūt deus homini fecerit corpus terreſtre: animaꝫ tamē fecit celeſtem. Unde ſancti viri lꝫ in terra habitauerint corpe: in celo tamē habitāt mēte. Dicet igit̄ deus in iudicio auaris. terra es ⁊ in terra infernali ſepelieris. Luce. xvi. Mortuus ē diues ⁊ ſepult⁹ eſt in iferno. Dicet iracūdis: ignis es ⁊ in igne gehēne cōbureris. Job. xxxi. Ignis ē vſqꝫ ad cōſumationē deuorās. Dicet delitioſis. aqua es ⁊ in aquis ifernalibus demergeris. Exo. xv. Submerſi ſunt quaſi plūbū in aq̄s vehemētib⁹. Dicet ſuꝑbis. ventus es: ⁊ iō grauiter allideris. Job. xxx. Eleuaſti me ⁊ quaſi ſup ventū ponēs alliſiſti me valide. Bonis aūt qui habuerūt animā celeſtem dicet. celum es ⁊ ideo in celo regnabis in eternum. Mat. xxv. Poſſidete paratum vobis reg. ⁊c. ¶ Quarto lapis ſuper lapidem non relinquetur. quod q̄liter ſit intelligēdum Grego. oſtēdit in omel. dicēs. Peruerſa mēs cum peruerſe cogitatōi adhuc puerſiorē adiicit. quid aliud q̄ lapidē ſuper lapidē ponit. Sed cum ad ultionem ſuā anima ducitur ois illa cogitationū ſuarum cōſtructio diſſipat̄. Juxta illud ps. In illa die peribunt oēs cogi. eo. nec mirū ſi anima ſic diſſipat̄ in morte que prius fuerat diſſipata in vita ſicut oſtēdit Orige. dicens. Uerus chriſti cultor templū ē dei integruꝫ ⁊ perfectum. ſed ſi fidem teneat ⁊ opera deſerat templū ē ex parte conſiſtēs ⁊ ex parte dſtructuꝫ. Si aūt in peccato pmaneat ſic paulatim minuit̄ donec in eo lapis ſup lapidem mādatorū dei nō remaneat q̄ non deſtruatur.

¶ Sermo tertius.

Domus mea dom⁹ orationis vocabit̄ ⁊c. Conſuetudo chriſti erat q̄ quādo veniebat hieruſalem mox ad templū currebat. qd̄ faciebat duplici de cā. vt dicit Criſo. ¶ Primo vt in hoc exemplū nobis daret. Unde dicit. Propriū erat boni filii venientis hieruſalem vt ad domū curreret patris. Tu autē imitator chriſti factus cum aliquā ingreſſus fueris ciuitatem. prio ante omneꝫ actum ad eccliam debes currere. ¶ Secūdo vt ſacerdotiuꝫ ſanaret. Dicit enim q̄ ſacerdotium ē ſicut ſtomachus in corpore. q: ſicut ſtomaco languēte oia alia mēbra languēt. Sic qñ ſacerdocium languet: languēt omnia mēbra ſubditorū. Ideo chriſtus originē ſuꝑſionis curare volēs ad templū veniēs vendentes ⁊ emētes eiecit. Sacerdotes enim in atrio templi boues ⁊ oues tenebant. ne ex defectu hoſtie ſe aliquis excuſaret. Campſores et ibi ſtabant vt nō habētibus vnde emerent pecuniā mutuarent. Iſti autē tanta auaritia ſacerdotū fuit magna cā deſtructōis iudeoꝝ. vnde dicit Beda. Poſt numerata mala ingreſſus in templū vendētes ⁊ emētes eiecit. Jo hoc innuēs q̄ ruina populi maxime ſacerdotuꝫ culpa fuit. Duꝫ. n. vendētes ⁊ emētes pcutit oſtēdit. vnde radix perditiōis pceſſit. Exponēs aūt ſupradicti verbum dixit ab initio. Domus mea domus orōnis vocabit̄. Domus aūt dei ad quadruplex officium ē facta: ſicut ex p̄ſenti euangelio colligitur. ¶ Primo ad facta eſt deo ad habitādum. quod notatū dī. Domus mea. i. mihi ad habitandū electa. Apoca. xxi. Ecce tabernaculū dei cum hominib⁹. ⁊ habita. ⁊c. ii. Paral. vii. Elegi locū iſtum vt ſit nomē meum ibi in ſempiternū ⁊ pmaneant oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis diebus. Ex quibus verbis habet̄ q̄ deus in eccleſia ponit oculos ſuos nomē ſuum ⁊ cor ſuū. Oculos ſuos ibi hꝫ quibus videt orōnes genu flectiōes ⁊ lachrimas bonorū. quibus ēt videt vanitates ornamētoꝝ. Ambro. ſuper primā epiſtolā ad Timo. qui in orōne vult exaudiri amota a ſe pompa inclinare ſe dꝫ vt dei miſericordiā prouocet. Habitus naqꝫ ſuperbus non impetrat qd̄ orat. nec de ſe recta facit credi. Quāto magis hominib⁹ mulier ſplendiſcere videt̄: tanto magis deo diſplicet. Uidet ēt illos ⁊ illas qui verba vana ⁊ detractoria in eccleſia loquūtur. Legit̄ de ſancto Sixto epō ianueñ. q̄ ſancl in eccleſia conſiſtēs in riſuꝫ ē maximū prouocatus: aſſerēs ſe vidiſſe demonē loquētes in eccleſia ꝯſcribentē: ⁊ cum carta deficeret ⁊ ille cum dētibus eā elōgare vellet: ſubito carta fracta caput eius valido ictu murū impetiit: ita vt ſonitus colliſionis ⁊ vulnus capitis ſequeret̄: ⁊ ſic ille euanuit. Uidet ēt illos qui eccleſiā polluunt p aliqua illicita vel ſecularia que ibi faciunt. Legit̄ q̄ pompeius equos i porticu templi ſalomonis ſtabulari fecit ⁊ cum vſqꝫ ad diē illam fuiſſet fortunatiſſimus nunq̄ poſtea pugnauit qn ſemper ab hoſtibus vinceret̄. ¶ Secūdo ibi hꝫ nomē ſuū q: domus dei vocatur. Domus aūt a domo domas appellari ꝯſueuit q: domātur. i. humiliant̄ in ea habitātes. ⁊ ex hoc humiles ⁊ boni ſūt dom⁹ dei. Superbi aūt debēt vocari domus luciferi. Et ſm hoc poterit deriuari a doma: que eleuat̄ ſuper oēm ſtructurā domus. Et poptime hoc nomē ſuꝑbis competit talibus qui gloriātur ⁊ vtunt̄ ea cū ēt hoc deriuetur a ſup ⁊ beo beas. q: talis vult ſuper oēs eſſe beatus ⁊ eleuatus. Auari ⁊ vſurarii domus māmone debēt appellari. Luxurioſi ⁊ imūdi dom⁹ aſmodei. Inſtabiles ⁊ q̄ruloſi dom⁹ beelzebub qui dicit̄ deus muſcaruꝫ. ¶ Tertio deus habet ibi cor ſuū. Dr̄ enim Matth. vi. Ubi eſt theſaurus tuus: ibi ⁊ cor tuū. Theſaurus dei ē corpus chriſti quod in eccleſia ꝯficitur. Sunt ſacramēta eccleſie que ibi miniſtrant̄. Suſpiria ⁊ orōes ſanctoruꝫ que ibi fundūtur. Theſaurus etiā dei eſt chriſti meritū infinitum ⁊ excellētia ⁊ ſupabundātia merita ſanctoꝝ viroꝝ. De quibus theſauris eccleſia indulgentias facere cōſueuit. ¶ Secūdo eccleſia facta ē ad orādum. Unde ſubditur. Domus orōnis vo. ii. Paral. vi. Quicūqꝫ orauerit in loco iſto exaudi. de habita. t. Tribus autē de cauſis ꝯtingit vt dicit Beda. Quare orōnes noſtre aliquando nō exaudiūtur. ¶ Primo quādo petimus indigna ⁊ nobis nociua. ſicut tēporalia ⁊ terrena. Legit̄ in fabulis poetarum q̄ mida rex petiit ab appoline vt quicquid tangeret aurum fieret. ⁊ cōceſſum ē ei. Cum igitur cibum vel potū manibus vel labiis tangeret mox vertebat̄ in aurum. ⁊ ſic fame mortuus eſt. Sic ēt abundātia diuitiarū facit auarum famelicū ⁊ ipſuꝫ trahit ad interituꝫ. i. Timo. vi. Qui volūt diuites fieri ⁊c. Et ſubdit̄ Qui mergunt hominē in interitū. ¶ Secūdo quādo petimus indigne. i. exiſtentes in aliquo crimine. Yſa. i. Cum multiplicaueritis orōnes non exaudiā. manus eni veſtre ſanguie plene ſūt. Thren. iii. Oppoſuiſti nubem tibi ne trāſeat oratio. Zach. v. Miſit maſſam plumbeaꝫ in os amphore. i. anime. ⁊ dixit hoc eſt iniquitas. Et ex his habet̄ q̄ peccatuꝫ tanq̄ ſanguinis oratōem maculat ⁊ ideo nō audet coram dei oculis apparere. Tanq̄ nubes eam obtenebrat. ⁊ ideo neſcit per viaꝫ incedere. Tanq̄ plumbuꝫ eam pregrauat. ⁊ ideo nō poteſt in celū aſcendere. ¶ Tertio quādo petimus pro indignis. Hiere. xv. Si ſteterint Moyſes ⁊ Samuel coram me. nō ē anima mea ad populū iſtum. Legitur in vitas patrum q̄ cuꝫ quidā frater tentaret̄. ⁊ quidā ſanctus pater pro eo oraret ⁊ tētatio nō recederet. vidit deo ſibi reuelante ſpirituꝫ fornicatōis diuerſis formis mulierū coram illo fratre ludēteꝫ ⁊ ipſi applaudentem. vidit etiā angelū ipſum increpantē quare ſe non iuuaret. Et dixit ei ſenior. Impoſſibile eſt q̄ tu ſaneris niſi te adiuues orōnibus inſiſtēdo ⁊ tentatōib⁹ diabolicis viriliter reſiſtēdo: ⁊ corpus ieiuniis macerādo. qd̄ cum ille feciſſet liberatus eſt. Si etiaꝫ de aliquibus conſtaret q̄ p̄ſciti eſſent ad ꝯdēnationē non plus pro ipſis q̄ p demonibus eēt orandum. Augu. de ciui. dei. Si eccleſia certa eſſet de aliquibus q̄ predeſtinati eēnt ad ignē eternū cū diabolo tam p eis nō oraret. q̄ nec p ipſo diabolo. Sed q: de nullis certa eſt: orat p omnibus dūtaxat hominibus in hoc corpore cōſtitutis. ¶ Tertio eccleſia facta ē ad deum laudādum. Unde cum pueri chriſtū laudarēt: vt dē parum ſupra. ⁊ phariſei hoc rep̄henderent. dixit chriſtus. Dico vobis q̄ ſi hi tacuerint lapides clamabūt. Iſte eniꝫ laudes puerorum facte fuerunt in templo. vt dicit̄ Matthei. xxi. Iſte auteꝫ laudes in ſeptem horis canonicis ſunt fiende. ¶ In matutinis enim deus laudat̄: q: illa hora xp̄s fuit natus. a iuda traditus a iudeis captus ⁊ illuſus. ⁊ ad iudicium credit̄ eſſe venturus. Juxta illud Math. xxv. Media nocte clamor factus ē ⁊c.

Jn hora prima deus laudatur: q̃ tũc ce
lum ⁊ terrã ad noſtrũ ſeruitiũ creauit.
Ad tẽplũ pſonaliter xp̃s ire cõſueuit. Ju
xta illud Luce.xxi. Oĩs populus mane/
cabat.i.mane feſtinabat ad ipm̃ in tem
plo.ſ.exiſtentem. Mulieribus ẽt poſt re
ſurrectionẽ in hac hora apparuit. ¶ Jn
hora tertia laudaſ: q̃ tũc chriſtus ad co
lũnam flagellatus fuit. ſniam ſue mortis
accepit: ⁊ ſpũm ſanctũ miſit. ¶ Jn ſexta
hora laudaſ q̃ tunc xp̃s in cruce fuit cõ
fixus: ſol fuit oſcuratus: ⁊ xp̃s volẽs in
celum aſcẽdere fuit cum diſcipulis ꝯui/
uatus. ¶ Jn nona laudaſ: q̃ tunc xp̃s in
cruce ſpũm emiſit: vulnus in latere acce
pit: ⁊ celos aſcẽdit. ¶ Jn veſperis lauda
tur q̃ tunc ſacramẽtum corporis ⁊ ſan/
guinis inſtituit. diſcipulorum pedes la/
uit: ⁊ in habitu peregrini reſurgẽs appa
ruit. ¶ Jn completorio laudaſ: quia tũc
chriſtus ſanguineas guttas ſudauit. De
cruce depoſitus: in monumẽto clauſus
fuit. Et poſt reſurrectionẽ clauſis ianu/
is ad diſcipulos introiuit. ¶ Quarto ec
cleſia facta eſt ad docẽdum. Unde ſub/
diſ. Et erat quotidie docens in templo
⁊c. Jſte autem qui docet ſalubriter debꝫ
docere ⁊ dꝫ habere vitam perfectam: do
ctrinam clarã ⁊ ſonorã: charitatem ſuc/
cenſam: ⁊ in his omnibus finalem perſe
uerantiã. Jſta quatuor ſignata ſũt Exo.
xxxix. vbi dicit ꝙ in parte inferiori p cir
cuitum tunice ſacerdotalis erant mala/
granata: ⁊ tintinabula aurea. ¶ Per ma
lagranata que habẽt in cortice amaritu
dinem: ⁊ intus dulcedinẽ ſignificatur p
fecta vita doctoꝝ q debẽt hẽre aſpitatẽ
vite in corpe: ſꝫ dulcedinẽ deuotõis i mẽ
te. De quib⁹ dic̃ Ber. Multi vidẽt crucẽ
nr̃aꝫ qui nõ vidẽt vnctionẽ nr̃aꝫ. ¶ Per
tintinnabula ſignificatur doctrina q̃ dꝫ
eẽ clara ⁊ ſonora. q̃ ſicut dicit.i. Coꝛ.x/
iiij. Si incertã vocem dederit tuba quis
preparabit ſe ad bellum. ¶ Per hoc aũt
ꝙ tintinnabula erant aurea ſignificatur
charitas ſuccẽſa. ¶ Per aurũ.n. feruor
charitatis accipiſ: q tãtus dꝫ eẽ i p̃dica/
tore vt nõ dimittat eum tacẽ. Hiere.xx.
Fact⁹ ẽ ſmo dei i corde meo q̃ſi ignis eſtu
ans clauſuſq; i oſſib⁹ meis: ⁊ defeci: ferre
nõ ſuſtinẽs. ¶ Per hoc aũt ꝙ tintinabu
la erãt in fine tunice: ſignaſ finalis p̃ſ
uerãtia ſine qua nulla bona ſũt deo acce
pta. Ber. in ep̃la ad ianuariũ. Tolle p̃ſe
uerantiã: nec obſequiũ mercedẽ hꝫ, nec
bñficiũ gr̃am nec laudẽ fortitudo.

¶ Dominica vndecima Sermo primus

O Uo hoĩes aſcẽderũt in tẽ
plũ vt orarẽt. vn⁹ pha
riſeus ⁊ alter publican⁹ ⁊c.
Luce.xviij. ſicut di i hiſtoria
ſcolaſtica pharisei dicunſ diuiſi q̃ a ce
teris iudeis i q̃buſdã obſeruãtijs diuiſi
erãt. Nã in frõte ⁊ in manib⁹ mẽbranas
portabant: i q̃bus decalogus ſcript⁹ erat
ad inuendũ ꝙ dei p̃cepta añ oculos cor
dis hẽre debebãt p iugẽ meditationẽ ⁊ i
manib⁹ p impletionem. Jn fimbrijs eciã
palliõꝝ ſpinas alligabãt vt icedẽtes pũ
gerẽtur: ⁊ ſic mãdatorũ dei memores red
derẽtur. De hoꝝ nũero erat ille pharise
us d̃ quo i p̃ſñti euãgelio agiſ q cũ publi
cano in tẽplũ aſcendit. Et quãuis ex ſo
cietate publicani debuiſſet humiliari ma
gis tamẽ inde intumuit. Uñ ſuper illud
Uelut ẽt hic publicanus. Dicit Jntel.
Ecce ex vicino publicano maior tumo/
ris occaſio. Superbus enim ex malis et
ex bonis proximi ſemp facit damnũ ſui.
Si habet iuxta ſe miſerum inde magis i
flatur. ſi felicẽ liuore torquetur. Econ
humilis vbiq; lucraſ. Si hꝫ iuxta ſe mi
ſerum ꝯpatiſ miſero. ſi felicẽ ide magis
humiliaſ. Habuit aũt iſte phariſeus bo
nũ principium: ſed malum ꝓgreſſum ⁊
peiorem exitũ. ¶ Habuit quidem bonum
principiũ q̃ aſcendit in templũ vt ora
ret: Propter hoc eĩm quilibet ad eccleſi
am ire debet vt ibidem oret: nõ vt ſe oſtẽ
dat ſicut vane faciũt mulieres. Eſt autẽ
oratio vt dicit Damaſcenus petitio de
cẽtium. A deo enim debemus petere ea
que decet eum dare: ⁊ nobis expediat ac
cipere. Que autem ſint illa dicit glo. ſu
per illud Mathei.xxvi. Orauit tertio
eundem ſermonem dicens. Trib⁹ iquit
vicibus orauit vt nobis a preteritis pec
catis veniã: ⁊ a p̃ſẽtibus malis tutelam: ⁊
a futuris periculis cautelã impetraret.
¶ De primo Eccle.xxxviij. Fili in infir/
mitate tua ne deſpicias teipſum: ſꝫ ora
deũ ⁊ ipſe curabit te. ¶ De ſc̃do Mat.xx

vi. Uigilate ⁊ orate vt non intretis in tẽ
tatõem. ¶ De tertio luce.xxi. Uigilate
omni tẽpore orãtes vt digni habeamini
fugere que ventura ſunt. Decet etiã deũ
nobis dare celeſtia ad fruitionẽ ⁊ tẽpo/
ralia ad ſuſtẽtatõem. Sed iſta duo dif/
ferẽter petẽda ſunt. Bona eĩm celeſtia
ſunt ſimpliciter bona: magna ⁊ eterna
Quia igiſ ſunt ſimpliciter bona peten/
da ſunt ſine conditõe: q̃ magna peten
da ſunt cũ magno deſiderio ⁊ feruore.
q̃ eterna petẽda ſunt cum perſeuerãtia
⁊ cõtinuatõe. Bona autẽ temporalia nõ
ſunt ſimpliciter bona ⁊ ideo petẽda ſũt
cum ꝯditõe. Sunt bona parua: ⁊ iõ pe/
tenda ſunt cum paruo deſiderio ⁊ affe
ctione. Sunt tranſitoria: ⁊ ideo petẽda
ſunt ſine inſtãtia ⁊ replicatõe. ¶ Secun
do iſte phariſeus habuit malũ ꝓgreſſũ.
Aſcendit enim vt oraret: ſed nihil ora/
uit: ſed ſeipſuꝫ laudauit/publicano iſul
tauit/⁊ ceteros hoĩes ꝯdẽnauit. ¶ Tria
quidẽ mala ceteris imponebat.ſ. rapi/
nam. adulteriũ. ⁊ iniuſtitiã. Sed cõtra
iſta tria mala dicebat ſe habere tria bo
na. Nam contra rapinã dicebat ſe hẽre
decimarum ſolutõem: quia non tm̃ alie
na nõ rapiebat ſed ẽt ſua dabat. ¶ Con
tra adulteriũ dicebat ſe hẽre ſue carnis
maceratõis dicens. Jeiuno bis in ſabba
to. ¶ Contra iniuſtitiam hẽbat publica
num in aſpernatõeꝫ quaſi diceret. adeo
ſum iuſtus ꝙ omniũ peccatoꝝ cõſortia ſi
cut ⁊ iſti⁹ publicãi abhorreo/⁊ tñ i verita
te ipſe erat raptor: q̃ gloriã q̃ ẽ ꝓpria dei
ſibi vſurpabat. yſa.xlij. gl'iaꝫ meã alteri nõ
dabo Jpſe erat adult' q̃ deũ qui ẽ ſpõſus
anime relinquebat ⁊ cũ mũdo amicitiã
fecerat. Jaco.iiij. Adulteri ne ſcitis quia
amicitia huius mũdi inimica ẽ deo. Jpe
erat iniuſtus. quãuis.n. redderet ſibiipi
qd̃ debebat i reo qd̃ ieiunabat. ⁊ deo in
eo qd̃ decimas dabat. ꝓximo tamẽ ius
ſuum non reddebat q̃ ipſuꝫ temere iu/
dicabat/Lꝫ aũt ſic ſe iuſtificaret duplex
tamẽ peccatũ in eo fuit.ſ. iuſtitia ſimula
ta/⁊ tumẽs ſupbia. ¶ Simulabat eĩm ſe
habere iuſticiã quantũ ad illam partem
que ẽ declinare a malo dicẽs. Non ſum ſi
cut ceteri hominũ ⁊c. Et quãtũ ad aliaꝫ
que ẽ facere bonum dicẽs. Jeiuno bis in
ſabbato ⁊c. ¶ Fuit ẽt in eo tumẽs ſuper/
bia p quam publicanũ deſpiciebat dicẽs
Uelut ẽt hic publicanus. Quãuis autẽ
phariſeus iſta verba ſupbe ꝓtulerit: tñ
verũ dixit. q̃ in hoc mũdo ſunt multi ra
ptores iniuſti ⁊ adulteri. pauci vero ſũt
qui ieiunẽt ⁊ q decias ſoluãt. ¶ Rapto/
res quidem ſunt multi. yſa.iij. Rapina
pauperum in domo veſtra. Jn huius ſi/
gnificatõe dicitur Leuit.xi. Accipitrem
non comedes iuxta genus ſuũ.i. rapto/
res non imitaberis in rapina. Et dicit iu
xta genus ſuum q̃ tria ſunt genera acci
pitrum. ¶ Quidam eniꝫ ſunt qui tantũ
rapiũt ſibi ⁊ pullis ſuis ſicut accipitres
ſiluestres. ¶ Alij ſunt qui tm̃ rapiũt do/
minis ſuis ſicut ſunt accipitres domeſti
ci. ¶ Alij ſunt qui rapiũt ſibi ⁊ dominis
ſuis: ſicut accipitres guloſi qui antequã
dñs ad eos veniat partẽ prede quam ce/
perant comedũt ⁊ ptem dño dimittunt.
¶ Eodẽ mõ ſunt quidã qui rapiũt ſibi ⁊
filijs ſuis ſicut vſurarij ⁊ auari. Prouer.
i. Semite oĩs auari aĩas poſſidẽtiũ rapi/
unt. ¶ Alij ſunt q rapiũt tm̃ dñis ſuis:
ſicut mali officiales ⁊ baiuli. Abachuc.
ij. Ue eĩm ei q multiplicat nõ ſua. ¶ Alij
ſũt qui rapiũt ſibi ⁊ alijs ſicut raptorũ ſo
cij. Prouer.xxiiij. Ne emuleris viros ma
los nec deſideres eẽ cũ eis. q̃ rapias me
ditaſ mens eorum ⁊ fraudes labia eorũ
loquũtur. ¶ Secũdo ſunt ẽt in hoc mun
do multi iniuſti. De quibus dr̃. Sap.xi.
ꝙ deus creauit omnia in pondere nume
ro ⁊ menſura. Sunt igitur iniuſti qui in
iuſte numerãt: q̃ mala alioꝝ credũt eſſe
multa: ſua vero pauca vel nulla. De quo
rũ nũero erat iſte phariſeus q mala alio
rũ nũerabat ⁊ ſua tacebat. ¶ Alij ſunt q
iiuſte põderãt q mala alioꝝ faciũt gra/
uia ⁊ ſua leuia. Mat.vij. Quid autẽ vi/
des feſtucã i oculo fratris tui ⁊ trabem
in oculo tuo non vides. ¶ Alij ſunt q in
iuſte mẽſurãt qui magnã mẽſurã prece/
ptorũ ⁊ penitẽtiaꝝ alijs iponunt: ⁊ ipſi
digito ſuo minimo ea tangere nolũt: vt
di Matth.xxiij. ¶ Tertio ſunt in mun/
do multi adulteri. Et dr̃ adulter q̃ſi ad
alter/qui.ſ. ad alteri⁹ thoꝝ accedit. Geñ.
xlix. Effuſus es ſicut aqua non creſcas/
quia aſcẽdiſti cubile patris tui ⁊c. Jbi

tũ non tñ fuit adulteriũ ſed ẽt inceſtus.
¶ Legit̃ in li. de naturis aĩaliũ ꝙ came/
lus nunꝗ̃ matri ſociat̃ vel iungit̃. Et cũ
magr̃ cameloꝝ ſemel mr̃is caput coope/
ruiſſet ⁊ camelus ſup eã ſaltaſſet caſu ve
lamẽ cecidit: ⁊ cognita matre ſup magi/
ſtrũ inſurrexit: ⁊ ipm calcibus iterfecit.
Mulier aũt adultera peccat in deũ eius
ꝑceptũ trãſgrediendo. Peccat in virum
ei fidẽ nõ ſeruãdo. Peccat in m̃rimoniũ
heredes de adulterio ſtatuendo. De his
di Ecc. xxiij. Oĩs mulier relinquẽs viruꝫ
ſuũ peccabit. ❡ Primo eniꝫ in lege altiſ/
ſimi icredula fuit. ❡ Scdo viꝝ ſuũ dere/
liquit. ❡ Tertio ex alio viro heredes ſibi
ſtatuit. Pauci ẽt ſunt q bis ieiunẽt i ſab
bato. i. in ſeptimana. imo nec ſemel ieiu/
nãt: ⁊ tñ libẽter ieiunare deberẽt. ¶ Pri
mo q: ieiuniũ dyaboluꝫ expellit: ſicut fa
mes lupũ de nemore eijcit. Mar. ix. Hoc
genus demonioꝝ nõ eijcit̃ niſi in orõne ⁊
ieiunio. Amb. Uide quãta ſit virtus ieiu
nij: q: ex ſputo ſuo hõ ieiunus ſerpẽtẽ oc
cidit. ¶ Scdo vitia extinguit ⁊ ad para
diſum reducit. Aug. Eua ꝙdiu abſtinu/
it virgo fuit ⁊ in paradiſo ꝑmãſit. qñ aũt
preceptũ abſtinẽtie violauit libidinis in/
centiua ſenſit: ⁊ de paradiſo eiecta fuit.
¶ Tertio deuꝫ ad miſericordiã cogit: ſi/
cut patet in niniuitis ꝯtra quos deus cõ
minatus fuerat penã: ſed ipi mutauerũt
vitã: ⁊ ſtatim deus mutauit ſñiaꝫ. Pauci
ẽt ſunt q decimas ſoluãt: cũ tñ ſit ꝑceptũ
Mal. iij. Inferte oẽm decimationẽ i hor
reũ meũ ⁊c̃. Seruãtes aũt iſtud ꝑceptum
quadrupl'r remunerant̃. ❡ Primo remu
neratiõe tpali que eſt abũdantia rerum.
❡ Scdo remuneratiõe corpali: q ſanitas
eſt corpoꝝ. De his duobus dicit Aug. Si
decimas dederis nõ ſolũ abũdãtiaꝫ fru/
ctuũ recipies: ſed ẽt ſanitatẽ corpis cõſe/
queris. ❡ Tertio remuneratiõe ſpũali: q
eſt remiſſio pctõꝝ. ❡ Quarto remunera
tiõe celeſti: q eſt adeptio celeſtiũ pmioꝝ
De his duobus dicit Aug. Qui vult ſibi
premiũ eternũ ꝯparare ac pctõꝝ veniã p
mereri: decimas reddat. Qui autẽ deci/
mas ñ ſoluũt: tria mala icurrũt. ¶ Unũ
eſt penuria reꝝ. Aug. Maiores nři ideo
copijs oĩuꝫ abũdabãt: q: decimas dabãt
Mõ aũt q: diſceſſit deuotio dei: acceſſit
ꝑdicatio fiſci. Nã tollit fiſcus: qđ nõ ac
cipit xp̃s. Jõ hec eſt dñi iuſtiſſima ꝯſue
tudo vt ſi tu illi decimam nõ dederis ad
decimã reuoceris. ¶ Scdm eſt eternũ
ſuppliciũ. Aug. Redde decimas: aliter re
duceris ad partẽ decimã angeloꝝ q de
celo cecidit in īfernũ. ¶ Tertiũ ẽ q ꝯ
eſt graue pctm̃: q: tales vident̃ crucifige
re xp̃m. Mal. iij. Si affliget hõ deũ qui
vos ꝯfigitis me. Et dixiſtis in quo ꝯfigi
mus te in decimis ⁊ primitijs. Intel' in
reddẽdo. ſ. decias ⁊ primitias. ¶ Ter
phariſeus iſte habuit maluꝫ exitũ q: de
ſcẽdit reprobatus. Fecit. n. ſicut fatuus
medicus: qui videt̃ in ſe ſanaſſe vulnus
laſciuie dicẽs: Jeiuno bis i ſabbato. vul
nus auaritie dicẽs: decimas do ⁊c̃. ſꝫ nõ
ſanauit vulnus ſupbie. fecit ẽt ſicut fa
tus nauta q in naui cordis ſui obſtruxit
foramẽ luxurie ⁊ auaritie: ſed nõ ſupbie.
Fecit ẽt ſicut ſtultus ꝓliator qui oĩa o
caſtri claudit: ⁊ vnũ aptũ dimittit. Gre.
in moral. Ecce phariſeus ciuitatẽ cordis
ſui inſidiantibus hoſtib' p elationẽ apit
quã fruſtra per orõnes ⁊ ieiunia claude
rat. Incaſſuꝫ munita ſunt cetera cũ lo
cus vnus de quo hoſtibus patet aditus
munitus non eſt.

¶ Sermo ſecũdus vnde ſupra.

PUblicanus a lon
ge ſtãs nolebat nec oculos in
celũ leuare: ſꝫ ꝑcutiebat pectꝰ
ſuũ ⁊c̃. Conſciẽtia hõis eſt quodã ſpe
culũ mẽtis: in quo quilibet ſuã pulchritu
dinẽ ⁊ feditatẽ ſpeculari põt. Sepe aũt
ꝯtingit ꝙ ipm ſpeculũ ꝯſciẽtie depu
tumore ſupbie: ⁊ tũc eſt ſpeculũ menda
q: nõ iudicat homini veritatẽ de ſe. De
pꝫ in iſto phariſeo cuius ꝯſciẽtia ſibi
tiebat tanꝗ̃ ſi eẽt mũdus cũ eẽt ſedus
Jõ bñ ſignificat̃ per naaman. iiij. Reg
v. Qui interꝑtat̃ decorus cũ tñ eẽt lepro
ſus. Cõſciẽtia aũt publicani fuit ſpeculũ
verꝫ: q: in eo videbat ſe eẽ ſedũ. eius
feditates mũdare cupiebat dicens deus
ꝓpitius eſto mihi peccatori. Uterqꝫ
tus eniꝫ eſt nobis in ſpeculuꝫ. ſ. phariſeus
vt videamus ꝙ̃tũ ſit macula ſupbie de
ſtãda. Et publicanus: vt videamus q̃
ſit pulchritudo humilitatis ⁊ penitẽtie

deſiderãda. Tenet aũtẽ publicanus iſte
typũ peccantiũ: penitẽtiũ ⁊ iuſtoꝝ. Pec
cantiũ q̃dẽ q: dr̃ ꝙ publicanus erat ꝙ a
lõge ſtabat ⁊ ꝙ ad celũ oculos nõ leua/
bat. Pctm̃. n. in hõie tria mala facit: q:
ipꝫ īfamat: a deo elõgat ⁊ excecat. ¶ In
famat aũt dũ facit ipm publicanũ. i. pu/
blicũ canẽ. i. publicũ peccatorẽ: q: publi
canus dr̃ q̃ſi publicus canis. Tales. n.
publici pctõres quo ad deũ ⁊ quo ad ho
mines ſunt īfames. Hiere. iij. Frõs me/
retricis mulieris facta eſt tibi ⁊ noluiſti
erubeſcere. ❡ Sũt tñ aliq q pre verecun
dia humana peccare dimittũt. ſꝫ qñ la/
tere pñt: peccare nõ deſinũt. Ecc. xix. Si
meminerit tps malefaciẽdi malefaciet.
❡ Alij ſũt qui quãticũqꝫ laterẽt: adhuc
tñ pctm̃ vitarẽt: ſciẽtes ſe a deo latẽ nõ
poſſe. Ecc. xxiij. Oĩa videt oculus eius.
❡ Alij ſũt q ẽt ſi hoĩes ſcirent latẽ ⁊ deũ
ignoſcẽ: adhuc tñ pctm̃ vitarẽt. In q̃rũ
ꝑſona dicit Seneca. Si ſcirẽ hoĩes igno
rãtes ⁊ deos ignoſcituros: adhuc tñ pec
care dedignarer. Illi igit̃ qui peccãt oc/
culte ſunt mali. Illi q publice ſũt peſſi/
mi. Illi q nõ peccarẽt ẽt ſi hoĩes laterẽt
ſunt boni. Illi qui nõ peccarẽt: ẽt ſi ho/
mines laterẽt ⁊ deus ignoſceret: ſũt opti
mi. De his duobus dicit Amb. in lib. de
officijs. In terre hiatũ gigas deſcẽdiſſe
atqꝫ ibidẽ eneũ equũ inueniſſe a Plato/
ne iducit̃ q cũ i lateribus ſuis fores ha/
beret quas vt aperuit hoĩem mortuũ ibi
reppit ⁊ anuluꝫ de eius manu ſuſtulit.
Qui cũ ad ꝯpaſtores regionis rediſſet
⁊ anulum in dextera poſuiſſet: ipſe oẽs
vidẽs a nullo videbat̃. Deinde p annu/
li opportunitatẽ regine ſtupro potitus
necẽ regi itulit: ceteriſqꝫ q ſibi nocẽ po/
terãt iterfectis: libere regnuꝫ obtinuit.
Poſtea ſubdit Amb. Da hũc annulũ ſa
pienti vt bñficio eius poſſit latere cũ de/
liqrit. non minus fugiet pctm̃ ꝙ̃ ſi non
poſſet latere. Nõ. n. latebra ſapiẽti ſpes
īpunitatis ſꝫ inocẽtia eſt. ¶ Scdo pec/
catũ a deo hoĩem elõgat. ps. Lõge a pec
catoribus ſalus. Et q: pctõr longe eſt a
deo. iõ ſepe errat de padiſo. Nimia eni
elõgatio ſm Baſiliũ facit errare circa
tria. ſ. circa q̃titatẽ. Et ponit exẽplũ in
ſole ⁊ in iſulis: q: ſol cum ſit ſaltẽ octies
maior terra. tñ ꝓpter nimiã elõgatiõeꝫ
tã puus eẽ vr̃. Inſule ẽt maris cum ſint
magne ꝑp nimiã elõgationẽ vident̃ eẽ
pue colũne. ❡ Scdo circa q̃litatẽ ponit
exẽplũ de velis nauiũ q ſũt alba. ſed ꝑp
nimiã diſtãtiã videt̃ eẽ nigra. ❡ Tertio
circa figuras ponit exẽplũ i turrib' ciui
tatũ: que cũ ſint q̃drate tñ ꝓpter nimiã
elõgationẽ vident̃ eẽ rotũde. Eodẽ mõ
cũ pctõr ſit nimis a deo elõgatus: nõ co/
gnoſcit deũ q̃tus ſit. i. ꝙ̃ potẽs ⁊ ꝙ̃ imẽ
ſus: q: ſi cognoſceret eũ timeret. Hiere.
x. Quis nõ timebit te o rex gentiũ. Ti/
ment eius potẽtiã angelice poteſtates.
Job. xxvi. Colũne celi contremiſcũt. Ti
ment ei' potentiã ẽt demones. Jaco. ij.
Demones credũt ⁊ cõtremiſcũt. Solus
hõ nõ timet: cũ tñ dicat̃ Luce. xij. Time/
te eũ q poſtꝙ̃ occiderit corpus. hꝫ pote/
ſtatẽ mittere in gehennã. ❡ Scdo nõ co
gnoſcit q̃lis ſit. i. ꝙ̃ ſapiens ⁊ clarus. q:
ſi cognoſceret corã eo ⁊ ipſo vidẽte pec/
care erubeſceret. Eccl. xxiij. Ocul' dñi
multo plus lucidiores ſunt ſole: circũ/
ſpicientes oẽs vias hoĩum ⁊ ꝓfundum
abyſſi ⁊ hoĩuꝫ corda īuentes. Boetius
Magna eſt vobis ſi diſſimulare nõ vul
tis īdicta neceſſitas ꝓbitatis cũ añ ocu
los agitis iudicis cũcta cernẽtis. ❡ Ter
tio nõ cognoſcit q̃lis figure ſit. i. ꝙ̃ mi/
ſericors ⁊ pius. q: ſi eius miſericordiaꝫ
cognoſceret nunꝗ̃ deſperaret. Eſt eni
eius miſericordia q̃dra. i. q̃tuor angu/
los habẽs. ❡ Primus eſt q: pctõreꝫ lon/
ganimiter expectat. ❡ Scdo eſt: q: reuer
tentẽ ſtatim recipit. ❡ Tertius eſt q: om
niũ pctõꝝ ꝑorum amplius nõ recordat̃.
❡ Quartus ẽ q: a caſu cuſtodit̃. ¶ Ter
tio pctm̃ hoĩem excecat vt ad celũ ocu/
los nõ poſſit leuare. Et hoc triplici ra/
tõe. ❡ Priõ q: hꝫ oculos īfectos humo/
re carnalis ꝯcupiſcẽtie. Sicut eni ma/
defactio ⁊ nimia pinguedo ipediunt ne
cãdela accendat̃. Sic nimie delitie ipe/
diunt ne gr̃a dei ab aĩa recipiat̃. i. Cor.
ij. Aĩalis hõ nõ ꝑcipit ea q̃ ſũt ſpũs dei.
❡ Scdo q: hꝫ oculos aſperſos puluere
auaritie. ps. Oculos ſuos ſtatuerunt de
clinare in terrã. Nota fuit queſtio īter
quoſdã ſapiẽtes qđ eẽt mẽbruꝫ magis
īſatiabile in humano corpe. Et dixerũt

q̄daꝫ ꝙ venter qui ſatiari non põt epula-
tionibus. Alij dixerũt ꝙ corpus qḋ ſa-
tiari nõ poteſt precioſis veſtibus. Alij ꝙ
cor: qḋ ſatiari nõ põt varijs cogitationi-
bus. Alij ꝙ oculi ⁊ iſti verius dixerunt:
qꝛ oẽs ſupfluitates veſtimẽtoꝝ edificio-
rum: vaſoꝝ aureoꝝ: argẽteoꝝ: ⁊ huiuſ-
modi fiũt vt oculi paſcant̃. ℣ Tertio qꝛ
hñt oculos iflatos tumore ſupbie. Se-
cũdũ phm in li. de aĩali. Oculus pminẽ-
tẽs eſt debilis viſus. pfundus vero eſt
boni viſus ⁊ fortis: ⁊ ſubtilia ⁊ diſtãtia
melius videt. Sic ⁊ hũiles clarius vi-
dẽt diuina ꝙ ſupbi. Prouer. xi. Ubi hu-
militas: ibi ſapĩa. Dicit ẽt phs ꝙ hõ exi-
ſtẽs in puteo pfundo ſtellas videbit in
die. Per qḋ dat̃ itelligi ꝙ hõ humilita-
te pditus ad diuina ſuſcipiẽda magis ẽ
idoneus. Mat. xi. Cõfitebor tibi pater
dñe celi ⁊ terre: qꝛ abſcõdiſti hec a ſapiẽ-
tibus ⁊ prudẽtibꝰ ⁊ reuelaſti ea paruu-
lis. ℭ Scḋo iſte publicanꝰ tenet typum
penitentiũ. Habuit eĩm contritionẽ cor-
dis: qꝛ pcutiebat pectus ſuũ ſub quo eſt
cor. Eſt eniꝫ cor hoĩs ſicut rota plauſtri
Eccli. xxxiij. Precordia fatui ſicut rota
carri. ⁊ q̄ſi axis verſatilis cogitatꝰ illiꝰ.
Rota carri ſup q̄libet imũda trãſit ſem-
per vertit̃ ⁊ ad finẽ nõ puenit. onus por-
tat ⁊ murmurat. Percutiat igit̃ pctõr
penitẽs pectus ſuũ de eo ꝙ imũda cogi-
tauit. Eſt. n. cor ſicut dicit Bern̄. tanꝙ̄
molẽdinũ qḋ oĩa molit q̄ recipit. Per-
cutiat igit̃ pectus de eo ꝙ bona ꝓpoſita
habuit ⁊ ad finẽ opis boni non pduxit.
Percutiat de eo ꝙ ſi aliq̄ de genere bo-
noꝝ fecit cuꝫ murmuratõe ⁊ tedio fecit.
ℭ Scḋo habuit ↄfeſſionẽ oris: qꝛ pecca-
torẽ ſeipm̄ vocauit. Yſa. xliij. Scḋꝫ aliaꝫ
litterã: dic tu prior iniq̄tates tuas vt iu-
ſtificeris. Eccl. iiij. Pro anima tua nõ cõ-
fundaris dicere veꝝ ⁊c. Bern̄. O peruerſi-
tas nõ pudet maculari ⁊ pudet ablui.
Chryſo. Dic homo q̄d peius ẽ facere ma-
lũ an dicere. Si ergo ante ↄſpectuꝫ dei
nõ erubuiſti malũ facere: quõ ante ↄſpe-
ctũ hoĩs erubeſcis dicere: ad iracũdiam
eũ excitare nõ erubuiſti ⁊ ad miſericor-
diã eũ placare dubitas. ℭ Tertio hũit
ſatiſfactõeꝫ opis. Mto. n. meliꝰ ꝙ pha-
riſeus deo ſatiſfecit. ſiue p ieiunia quia
iſte abſtinebat a cibis: iſte a pctĩs. Greg.
In caſſũ quippe caro maceratur ſi a prauis
voluptatibꝰ aĩus ñ refrenat̃. Iſid. Qui
a cibis abſtinẽt ⁊ mala agunt demones
imitant̃ q̄bus eſca ſemper abeſt ⁊ culpa
ſemp adeſt. Siue per elemoſynas: qꝛ ille
dabat ſua deo ⁊ ſe dyabolo. Iſte vero to-
tuꝫ ſe dabat deo. Un̄ dicit Chryſo. Qui
eſcã aut veſtẽ paupibus elargit̃: ſed cuꝫ
aĩe aut corpis iniq̄tate polluit̃: qḋ mĩus
eſt offert iuſticie: qḋ maius ẽ culpe: ſua
quippe dat deo ⁊ ſe dyabolo. Siue per o-
rationes: qꝛ ille ſe laudabat: iſte humiliter
orabat dicẽs: Deus ꝓpitiꝰ eſto mihi pec-
catori. ℭ Tertio iſte publicanꝰ gerit ty-
puꝫ iuſtoꝝ. ideo dñs: deſcẽdit hic iuſtificatꝰ.
Ambo q̄dẽ ad fontẽ miſericordie vene-
rũt phariſeus. ſ. ⁊ publicanꝰ: ſed ille ſi-
tiẽs rediyt. iſte ad ſatietatẽ hauſit. Et hu-
ius q̄druplex ẽ cauſa. ℣ Una cã eſt qꝛ il-
le venit cũ vaſe tumido elatõis. iſte ve-
nit cũ vaſe ↄcauo humilitatis. Ps. Qui
emittis fontes in cõuallibus. Ubi dicit
Aug. Alta ſiccant̃: ima replent̃. ℣ Scḋa
cã eſt qꝛ ille venit cũ vaſe pleno dicens
Ieiuno bis in ſabbato ⁊c. Iſte cuꝫ vaſe
vacuo: qꝛ nihil boni ſe habere eſtimabat.
Phariſeus enim ipleuit vaſa vacua vt
habet̃. iiij. Regũ. iiij. Tertia cauſa eſt qꝛ
ille ſtetit ad fontẽ cũ ore erecto: iſte cum
ore ad fonteꝫ iclinato. Prouer. ij. Incli-
na cor tuum ad ſuſcipiẽdam prudẽtiã.
℣ Quarta cã eſt: qꝛ ille ſtetit ad fontẽ cũ
ore clauſo. iſte cum ore apto. Ps. Os meũ
aperui ⁊ attraxi ſpũm.

ℭ Sermo tertius vnde ſupra.

Omnis qui ſe ex-
altat hũiliabit̃: ⁊ q̄ ſe hum.
⁊c. Si cõſideremus criturã
in lucifero ſuperbiẽte: ⁊ in xp̄o ſe humi-
liante. In eua elata ⁊ virgine tã humi-
liata. In diuite purpurato ⁊ lazaro vl-
cerato. In phariſeo ſe extollẽte ⁊ publi-
cano penitẽte. Uidebimus manifeſte ꝙ
veꝝ ſit qḋ hic dicit dñs: ꝙ oĩs q̄ ſe exal-
tat. ⁊c. Sicut autẽ dicit Greg. i moralibus
habet̃ i glo. Quattuor ſunt ſpẽs tumo-
ris. ℣ vel cũ aliq̄s bonũ qḋ hꝫ a ſe habe-
re eſtimat. ℣ Aut ſi datũ a deo pro meri-
tis datũ putat. ℣ Aut cuꝫ iactat ſe hẽre

qḋ non hꝫ. ℣ Aut cum deſpectis ceteris
appetit ſingulr̃ videri habere hoc qḋ
hꝫ. Omnes aũt iſte ſpẽs tumoris habẽt
deiectiões. ℭ Prima eniꝫ ſpẽs humiliat
hoĩem vſqꝫ ad brutalẽ vilitatẽ: ſicut pa-
tet Dan̄. iiij. in Nabuchodo. qui ait: Nõ-
ne hec eſt babylon ciuitas magna quaꝫ
edificaui in robore fortitudĩnis mee ⁊c.
Et ſtatim ſubdit: Eijciẽt te ab hoĩbus ⁊
cũ beſtijs ⁊ feris erit habitatio tua fenũ
quaſi bos comedes. ℭ Scḋa ſpẽs humi-
liat vſqꝫ ad infernalẽ pfunditatem. Si-
cut patet in lucifero q̄ ex ꝓprijs viribus
voluit ſibi vſurpare dei equalitateꝫ di-
cens Yſa. xiiij. In celum ↄſcendã ⁊c. Et
ſubdit: Uerũtamẽ ad infernũ detrahe-
ris in pfundũ laci. ℭ Tertia ſpẽs humi-
liat vſqꝫ ad extremã paupertatẽ. qḋ maxi-
me in iudicio appebit: vbi multi q̄ vide-
bant̃ eẽ meritis pleni repient̃ vacui. De
q̄bus dr̄ Apoc. iij. Dicis qꝛ diues ſum ⁊
locupletatꝰ ⁊ nullius egeo: ⁊ neſcis qꝛ tu
ẽs miſer ⁊ miſerabilis ⁊ paup ⁊ cecus ⁊
nudus. ℭ Quarta ſpẽs humiliat vſqꝫ
ad iſimã ſuppeditationẽ. Iuſtũ eſt eniꝫ
vt q̄ ſe ſup alios ſingulariter efferebãt:
infra illos humiliati ſubiaceãt. Qḋ pa-
tuit in phariſeo q̄ ſuper publicanũ ſe ex-
tulit. ⁊ ideo reprobatꝰ ⁊ publicanꝰ iuſti-
ficatus fuit. Debemus ergo alioꝝ facta
ſemp maiora eſtimare ꝙ nr̃a. Un̄ Greg.
Certũ eſt ꝙ humilitatis radio ſe illumi-
nat q̄ alioꝝ bona ſubtilr̃ pẽſat: qꝛ duꝫ
ea que ipſe fecit facta ab alijs conſpicit.
tũc tumorẽ ſupbie q̄ intus de ſingulari-
tate erũpere nitit̃ premit. Idẽ. Sicut in-
centiuũ eſt elatõis ↄſideratio deterioris
ſic ⁊ cautela reſpectu melioris. Uiſo de
ſpẽbus ſuperbie: videamus de ipſa hu-
militate. De qua duo vidẽda ſũt. ℣ Pri-
mo que ſint illa que nos ad humilitateꝫ
inducũt. ℣ Scḋo que bona ex humilita-
te proueniãt. ℭ Ad humilitatẽ aũt nos
inducũt ↄſideratio noſtri ⁊ cõſideratio
dei. Un̄ Aug. ſic deſcribit humilitateꝫ.
Humilitas eſt ex intuitu ꝓprie cognitio-
nis vel noſtre conditõis cũ ſui condito-
ris voluntaria mẽtis iclinatio. Ex conſi-
deratõe autem ꝓprie conditõis ad hu-
militatẽ ſe reducebat qui dicebat Gen̄.
xviij. Loquar ad dominũ meũ cum ſim
puluis ⁊ cinis. Bern̄. ad Eugeniuꝫ. Sa-
lubris ſit copulatio vt cogites te ſummũ
pontificẽ attẽdas te pariter viliſſimum
cinerẽ nõ fuiſſe ſꝫ eſſe. Unde xerxes po-
tẽtiſſimꝰ rex cuꝫ ifinitã multitudinẽ ſui
exercitus ex alto cõſpiceret fleuiſſe dr̄ eo
ꝙ infra cẽtũ annos tota illa multitudo i
cinerẽ eſſet ↄuertẽda dicẽs: Regẽ me vo-
cãt hoĩes exercitꝰ tã potẽtis. ego aũt fa-
teor me eẽ regẽ pulueris. Hiero. in epla
Platonis ſnĩa eſt oĩuꝫ ſapiẽtiũ vitã me-
ditatõeꝫ eẽ mortis. Ad iſtã aũt hũilitatẽ
reducimur Michee. vi. Humiliatio tua
in medio tui. Mediũ autem pſupponit
vtrũqꝫ extremũ. Duo aũt extrema i hoĩe
ſũt: natiuitas ⁊ mors. Mediũ aũt inter
hec: eſt vita. Hũiliari igit̃ debemꝰ ↄſide-
rãdo noſtrã natiuitateꝫ: vitã ⁊ mortem.
Bern̄. Uide vñ veneris: ⁊ erubeſce. vbi
ſis: ⁊ igemiſce. quo vadis: ⁊ cõtremiſce.
ℭ Interrogauit q̄dẽ quẽdã phm dicẽs:
Quid fui: quid ſum: ⁊ q̄d ero. Et rñdit.
Sperma fetidũ: vas ſtercoꝝ ⁊ eſca ver-
miũ. ℭ Legit̃ ꝙ cum Ariſtoteles morti
appropinq̄ret: diſcipuli eũ rogauerunt
vt aliqḋ verbũ ſentẽtioſuꝫ p teſtamẽto
eis relinq̄ret. Qui igemiſcẽs ait: Humi-
liatus in hũc mũdũ itraui: anxius vixi:
⁊ ↄturbatus egredior inſcius ⁊ ignarꝰ.
Ubi oſtẽdit ſuã natiuitatẽ fuiſſe miſera-
bilẽ cũ dixit: Humiliatꝰ in hũc mũdũ in-
traui. Nã itrauit cũ pctõ: cũ fletu: paup
⁊ nudus. Deinde oſtẽdit ſuã vitaꝫ fuiſſe
penalẽ cũ dixit: Anxius vixi. Eſt tñ que-
dã laboris anxietas laudabilis. Ps. La-
boraui in gemitu meo. Quedã culpabi-
lis. Hiere. ix. Ut inique agerẽt laborauẽ-
rũt. Quedã indifferẽs. Iob. v. Hõ naſci-
tur ad laborẽ. Anxietates aũt quas iſte
ptulit in ſcribẽdo ⁊ docẽdo nõ fuerunt
ſibi meritorie: qꝛ eas nõ ptulit ꝓpter deũ
ſed ꝓpter fauorẽ humanũ. Deinde oſtẽ-
dit ꝙ habuit exitũ triſtabilẽ cum dixit:
Cõturbatus egredior. Peccatores eniꝫ
conturbati moriũtur ſiue propter terre-
na que dimittũt. ſiue pprter demones
quos ↄſpiciũt. ſiue ꝓpter penã eternaꝫ
quã expectant. Et ideo dixit: Inſcius ⁊
ignarus: qꝛ ſicut dr̄ Eccẽs. ix. In inferno
nõ eſt rõ: nec ſcia: nec ſapia. ℭ Secũdo
inducimur ad humilitatẽ ex ↄſideratõe

xpi. Qui ſm Ber. humiliauit ſe vſq₃ ad carnē: vſq₃ ad crucē. ⁊ vſq₃ ad mortem. Phil. ij. Humiliauit ſemet. ⁊c̄. Ubi dicit Aug. Ecce hēs humilitatis exēplū: ſuperbie medicamētū. Quid igit intumeſcis hō o pellis morticina qd̄ tēderis. o ſanies fetida qd̄ inflaris. princeps tuus humilis ⁊ tu ſuperbus. caput hūile ⁊ mēbrū ſuperbū. Ex quo igit ille q ſic erat magnus ſic ē humiliatus docet hoīes quātūcūq₃ magnos hūiliari. Ecc. iij. Quāto magnꝰ es hūilia te in oībus. Prelatus eīm coram deo ſe dꝫ humiliare in oībus. vt illos quibus preeſt reputet meliores. Phil. ij. In humilitate ſuperiores ſibi inuicē arbitrātes. Corā ſubditis vero aliqū debꝫ ſe humiliare in oībus aliqū in aliquibus: aliqū in nullo. ¶ Sūt eīm quidā puſillanimes qui ducunt benignitate: ſꝫ frāgunt ſeueritate. Circa hos debet ſe humiliare in oībus. Gre. nazāzenus. Alios curare lenitate debemus: alios curare humilitate. ¶ Alij ſunt pſumptuoſi qui ex plati benignitate ſuperbiores fiūt. Coram iſtis in nullo dꝫ ſe humiliare: ſꝫ eoꝝ ſuperbiam frāgere. Gal. ij. Quibus nec ad horam ceſſimus ſubiectōi ⁊c̄. ¶ Alij ſunt q in ſeueritate frangunt ⁊ lenitate ſoluūtur. Corā iſtis dꝫ ſe humiliare in aliquibus faciēdo. ſ. tēperamētū. De quo dicit Gre. Faciēdū ē quoddā tēperamētum vt nec nimia aſperitate frangant ſubditi nec nimia lenitate ſoluant. ¶ Secūdo vidēdū ē que bona nobis ex humilitate pueniant. Ipſa eīꝫ humilitas multum deo placet: diabolo multū diſplicet: hoī multum pdeſt. Deo quidē multū placet Tū qꝛ deū honorat. Eccl. iij. Magna dei potētia ſolius ⁊ ab humilibus honorat. Tū qꝛ nobis eā xps multū cōmendauit. Mat. xi. Diſcite a me: qꝛ mitis ſuꝫ ⁊ humilis corde. Aug. Nō dixit. diſcite a me mūdū fabricare: aut mortuos ſuſcitare: ſꝫ qꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde. Tū qꝛ humilitas ad nos deū inclinat. Qd̄ pꝫ i publicano qui nō audebat appropiquare deo: ſtatim ſibi deus appropinquauit qꝛ non audebat ad celū reſpicere: mox ipſum deus oculo ſue miſericordie reſpexit. qꝛ de ſe penas exigebat: mox ſibi xps pepcit. qꝛ de ſe peccatorem cognoſcebat: mox ipm peccatū deus ignoſcebat. Unde dicit glo. ibidē. Sic humilis nō audet appropinquare vt deus appropinquet. nō aſpicē vt aſpiciat: pcutit pectꝰ ⁊ penas de ſe exigit vt deus pcat. cōfitet ⁊ cognoſcit: vt deus ignoſcat. ¶ Scdo diabolo multū diſplicet. Tū qꝛ eius caput cōterit. Caput ſerpētis infernalis ſuperbia ē: qd̄ tūc cōterimus qū humilitatē ſibi obijcimus. Gen. iij. Ipſa conteret caput tuū. Tūꝫ qꝛ laqueos eius euadit. Unde cū Antonius mūdū laqueis plenū vidiſſet ⁊ iterrogaret quis eos euadere poſſet: audiuit. humilitas. Tū qꝛ diabolū vincit. Unn̄ dixit diabolus Macario. Si tu ieiunas: ego cibuꝫ nō ſumo. ſi vigilas: ego ſomnū nō capio. ſi paupertatē ſerues: ego nihil poſſideo. vnū eſt qd̄ me vincit. ſ. humilitas tua. ¶ Tertiō homini multū pdeſt. ¶ Ualet eīm primo ad graꝝ infuſionē: cum ſit aqueductus vt Ber. Iō flueta grē tanto tpe defuerunt qꝛ nōdū interuenerat aqueductus. ⁊ vocat aqueductū humilitatē ſancte Marie. ¶ Scdo valet ad virtutū cōſeruationē: cū ſit balſamuꝫ dei. Sicut eīm balſamū fundū petit ⁊ a corruptiōe cuſtodit: ſic humilitas aīaꝫ iclinat ⁊ virtutes cōſeruat. Gre. Qui ſine humilitate virtutes cōgregat: quaſi q puluerē in ventum portat. ¶ Tertio valet ad diuinoꝝ reuelationē: cū ſit pupilla dei. Dicit eīꝫ Gre. ꝙ pupilla nigra videt. ⁊ albugine tolerans nō videt: qꝛ qū hō ſe nigrū. i. humilē recognoſcit: diuina intelligit. ps. Intellectū dat puulis. Dydimus phs ad Alexādrū. Deus pſto ē largiri tibi ſapiētiā: ſꝫ nō habes vbi eā recipias. hoc dicebat qꝛ Alexāder ſuperbꝰ erat. Pitholomeꝰ phs inter ſapiētes ſapiētior ē: qꝛ humilior ē. ¶ Quarto valet ad iudicis placationē: cum ſit recōciliatrix dei. Bernar. Apud deū fratres ſuis habere nō poſſumus: quoniā in multis offendimus oēs Sꝫ nec fallere eū qs pōt: qꝛ nouit abſcōdita cordis: nec reſiſtere viribus: qꝛ omnipotens ē. Quid ergo reſtat niſi ad humilitatis remedia tota mente confugere. Et quicquid in alijs minus habemꝰ de ea ſuppleamus.

¶ Dn̄ica duodecima. Sermo primus.

EXiēs ieſus de finibus tyri venit per ſydonē ad mare galilee iter medios fines decapoleos: ⁊ adducūt ei ſurduꝫ ⁊ mutū ⁊c̄. Marci. vij. Iſte due ciuitates ſ. tyrus ⁊ ſydon ſunt iter medios fines decapoleos. Eſt aūt decapolis vt dic̄ glo. regio decē vrbiuꝫ trans iordanē ad orientem. Adduxerunt igit ad eū quēdaꝫ hominē ſurdū ⁊ mutū: cui diabolus inſtrumenta abſtulerat magis neceſſaria ad ſalutē. ſ. auditū ne verba ſalutis poſſꝫ audire. ⁊ loquelā: ne de his que ſalutis ſūt poſſet cōſiliuū petere. Per iſtū igit ſurdum ⁊ mutū a dn̄o curatū intelligē poſſumus pctorē a dn̄o iuſtificatū. ¶ Circa cuius curationē vidēda ſunt quedā antecedentia. quedā cōcomitantia. ⁊ quedam ſubſequētia. Antecedētia fuerunt tria. ſ. adductio. deprecatio. ⁊ ſeparatio ¶ Primo eīm ipm ad xpm adduxerunt Peccator eīm cū ſit infirmus nō pōt p ſe ad deū accedere: ⁊ iō oportet ꝙ alioꝝ meritis adducat. Et iſtud maxime ſpectat ad prelatos. quibus nō ſufficit ad deum venire: niſi ēt alios adducant. maxime cū ipſi ſint paſtores venatores ⁊ piſcatores. Quia enim ſunt paſtores dicet eis in iudicio. Hiere. xiij. Ubi ē grex qui datus ē tibi. Qꝛ ſunt venatores dicunt eis Gen̄. xxvij. Affer mihi de venatione tua vt comedā. Quia ſunt piſcatores dicetur eis Jo. xxi. Afferte de piſcibꝰ quos prēdidiſtis nūc. ¶ Secundo cū rogauerunt vt ipm curaret. p qd̄ dat intelligi ꝙ aliqū pcibus ſanctoꝝ ſalus alicui impetratur. Job vlt. Seruus meus Job orabit p vobis. Faciē eius ſuſcipiā vt non vobis iputet ſtultitia. Cuſtos ēt vinee impetrauit de ficulnea ne ſuccideret vt habetur Luce. xiij. Peccator eīm nō pōt ex meritis ſuis ſibi obtinere ſalutē: cum ſit infirmus: imūdus ⁊ dei inimicus. Quia eīm ē infirmus nō pōt ad deū recōciliandū accedere. Quia ē imundus nō audet coraꝫ deo apparere. Quia ē dei inimicꝰ nō pōt a deo aliquid obtinere. Ideo debet ire ad ſanctoꝝ viroꝝ ſuffragia: quia ſunt fortes ad accedenduꝫ. Yſa. xl. Qui ſperāt in dn̄o mutabūt fortitudineꝫ ⁊c̄. Pulchri ad cōparendū. ps. Ambulās in via imaculata: hic mihi miniſtrabat. Dei amici: ⁊ iō digni ad impetrādū. Jo. xv. Jam nō dicā vos ſeruos ſed amicos ⁊c̄. ¶ Tertio xps ipm de turba ſeparauit p qd̄ dat intelligi vt illi qui ſaluari deſiderant malas ſocietates dimittant. Hieremie. li. Egredimini de medio babylonis popule meus: vt ſaluet vnuſquiſq₃ aīaꝫ ſuam ab ira furoꝛis dn̄i: ⁊ ne forte molleſcat cor veſtruꝫ ⁊ timeatis auditū qui audiet in terra. Ex quibus verbis habetur ꝙ ille qui a malis ſocietatibus ſe ſeparat quattuor mala vitat. ¶ Primo dānationē eternam: ideo dicit: vt ſaluet vnuſqſq₃ aīaꝫ ſuā. Bone eīm ſocietates ad bonū ſe inducūt: male vero ad malū Prouer. xiij. Qui cū ſapiētibus gradit ſapiēs erit. amicus ſtultoꝝ: ſimilis efficiet. ¶ Scdo vitat indignationē diuinā Unn̄ ſubdit. Ab ira furoꝛis dn̄i. ij. Paralip. xix. Impio prebes auxiliū: ⁊ his qui oderūt dn̄m amicitia iūgeris ⁊c̄. ¶ Tertio vitat ignominiā: iō ſubdit. Ne forte molleſcat cor veſtrū. Mali eīm ſemp ad mollia. Boni vero ad fortia ſe inducūt. Prouer. xxvij. Ferrum ferro acuit ⁊c̄. ¶ Quarto vitat auditionē malā: illā. ſ. de qua dicit Matth. xxv. Diſcedite a me maledicti in igne eternum. Ideo ſubditur. Et timeatis auditū qui audiet in terra. ps. Ab auditione mala non timebit. ¶ Cōcomitantia fuerunt quattuor. Primū eſt: quia digitū in auriculas eius poſuit. Per manuꝫ eīm dei grā intelligit ps. Aperis tu manū tuam ⁊c̄. Et iſta manus habet quinq₃ digitos. i. quinq₃ effectus. Et quilibet preter primum hꝫ tres effectus quaſi tres iuncturas. ¶ Primꝰ effectus ē collatio virtutis ⁊ potentie. Et iſte ē pollex: qui ideo ſic dr̄: qꝛ inter ceteros pollet virtute. Et habet duas iuncturas: qꝛ facit aīam potentē ad faciēdū bonū: ⁊ ad reſiſtenduꝫ malo. Phil. iiij. Omnia poſſum in eo qui me confortat. ¶ Secūdus ē infuſio cognitōis ⁊ ſcientie. Et iſte eſt index quo oīa indicamus. Et habet tres effectus. Quia docet nos cognoſcere deum tāquam creatorē redēptorē ⁊ glorificatorē. Deut. xxxij. Utinam ſaperent quo ad primū. ⁊ intelligē

rent:quo ad ſecũdũ. atq̃ nouiſſima pul
derent:quo ad tertiũ. ¶ Tertius ẽ beni/
gnitas ↄuerſatõis. Et iſte ẽ medius. Ex
qua benignitate habemus ad ſupiores
reuerẽtiã. ad equales ↄcordiã. ad iſerio
res diſciplinã. ¶ Quartus ẽ infuſio pe/
nitẽtie ſalutaris. Et iſte ẽ medicus. qui
ſo ſic vocat̃:q2 medici ad tangẽdũ vul/
nera eo vtunt̃. Pnĩa aũt ẽ medicina aĩe
cuius tres ſunt ptes.ſ.cõtritio.cõfeſſio
ꝛ ſatiſfactio. ¶ Quintus eſt obedientia
humilis. Iſte ẽ auricularis. Et iſta obe/
dientia cõſiſtit in faciẽdo pcepta.i adim
plẽdo cõſilia.ꝛ i vitãdo phĩbita. ℭ Se
cũdum cõcomitãs ẽ:q2 cũ ſaliua ei9 lin/
guam tetigit. Saliua eſt a capite fluxi/
ua. ſaporis diſcretiua:ꝛ lingue humecti
ua. Per ſaliuã igit̃ ſm glo. diuina ſapi
entia intelligit̃:que a xp̃o capite pcedit
Eccle.xxiiij. Ego ex ore altiſſimi prodij.
Que ſapores diſcernit:q2 mũdana ama
ra:ꝛ ſpũalia dulcia eẽ oñdit. que ad lo/
quẽdũ de deo diſertos facit. Gloſa ibidẽ
Expuens tãgit linguã.cũ ora diu clau/
ſa ꝛ muta ad verba ſapientie pferenda
cum tactu ſue pietatis informat. ℭ Ter
tiũ cõcomitans ẽ:q2 in celũ ſuſpexit. per
quod datur itelligi nobis vt ſepe ad ce/
lum reſpiciamus. Libenter enim hõ re/
ſpicere conſueuit amicũ ſuũ. theſaurũ
ſuũ. auxiliũ ſuũ.ꝛ palatiũ ſuũ. ¶ Debe
mus ergo ad celũ reſpicere:q2 ibi habe/
mus amicũ noſtrum. Prouer.xvij. Om/
ni tpe diligit qui amicus ẽ. Et dicit om/
ni tẽpore:q2 in vita diligit a pctõ cuſto/
diendo:ꝛ i morte a demonibus defendẽ/
do:ꝛ poſt mortẽ ad gloriã deducendo.
Ps. Tenuiſti manũ meã dexterã:ꝛ in vo/
luntate tua deduxiſti me ꝛc. ¶ Secũdo
ibi habemus theſaurũ noſtrum. Matt.
vi. Ubi ẽ theſaurus tuus ibi ẽ ꝛ cor tuũ.
Et iſte theſaurus vt habet̃.i.Cor.iij. Cõ
ficitur ex auro dilectõis dei:ꝛ ex argen/
to dilectionis primi:ꝛ lapidibus pcio/
ſis bonorũ operũ. ¶ Tertio inde ſpera
mus auxilium noſtrũ.ij. Paral.xx. Cũ
ignoremus quid agere debeamus hoc
ſolũ habeamus reſidui vt oculos nr̃os
dirigamus ad te. Gloſa ſuper illud ps.
Firmabo ſuper te oculos meos. Non au
feram oculos meos a te:q2 tu ſemper le/
uas oculos tuos ad me. ¶ Quarto ibi
habemus palatiũ noſtrum.ij.Corint.v.
Edificationẽ habemus a deo: domũ nõ
manufactã ſed eternã in celis. Ps. Cõ
cupiſcit ꝛ deficit anima mea in atria do/
mini. ℭ Quartũ cõcomitans ẽ:q2 inge/
muit. Quod facere voluit. ¶ Primo vt
oſtenderet humane nature veritatem.
Unde dicit Beda ꝙ quaſi homo igemu
it:ſed quaſi deus curauit. ¶ Secũdo vt
oſtẽderet peccati grauitatẽ:q2 tam gra/
ue ẽ ꝙ cũ dei gemitu ẽ curatum. ¶ Ter
tio vt oñderet gemẽdi neceſſitatẽ. Beda
Non opus erat ſibi cũ gemitu aliqd pe/
tere ſed vt nobis gemẽdi daret exempli
cum p noſtris vel p noſtrorũ proximorũ
erratibus ſuperne pietatis pſidiũ in/
uocamus. ¶ Quarto vt oſtẽderet ſuam
inatã pietatẽ:per quã peccatoribus ꝯ
patitur ꝛ inuite punit. Yſa.i. Heu conſo
labor ſuper oſſibus meis. ℭ Subſequen
tia fuerũt tria. ¶ Primũ ẽ auriũ apertio
Signũ autẽ ꝙ homo bene audit eſt ꝙ
percipit ſonum qui fit a ſuperiori.i.a
deo pꝛecipiẽte. Aliás enim deus ipſum
in ſuis orõibus non audiret. Aug. Citi
exauditur vna obedientis oratio:q2 de
cem milia ↄtemptoris. Quãdo percipit
ſonũ qui fit ab inferiori.i.pauperẽ vo/
ferantem. Sed ſicut dicit̃. Prouer.xxi.
Qui obturat aurem ſuã a clamore pau
peris:clamabit ipſe ꝛ nõ exaudiet̃. Quã
do pepercit ſonum qui fit ab equo.i.p
ximũ veniã poſtulantẽ. Eccl.xxviij. Re
linque proximo tuo nocenti te:tũc depꝛe
canti tibi peccata ſoluent̃. ¶ Secũdũ ẽ
vinculũ lingue ſolutio. Quod tũc ſol/
uitur quãdo lingua vtit̃ ad orationem
ad proximi inſtructionẽ:ad peccati cõfeſ/
ſionẽ:ꝛ ad dei laudẽ. Alʼs enim hõ mu/
tus dicet̃. Sicut nãq̃ aĩalia dicũt9 mu
ta q2 non hñt verba formata:ſic homo ẽ
mutus quãdo nõ hꝫ verba debita. Aug.
in li.cõfeſſionũ. Ue tacẽtibus de te quia
loquaces muti ſunt. ¶ Tertiũ ẽ miracu
li publicatio. quãuis eim xp̃s ſciret ꝙ
miracula publicarent eũ:tñ tribus de
cauſis ne publicarent̃ pcipiebat. ℭ Pri
mo vt vanã gloriã fugiẽdã eẽ doceret.
Secũdo vt pigritiã nr̃am confunderet.
Uñ dicit Augu. ꝙ p hoc pigris volebat

oſtẽdere cũ quãto feruore predicare de/
berẽt quibus iubet vt predicẽt:qñ illi q
phibebant̃ tacẽ nõ poterant. Tertio vt
dãtis ꝛ recipiẽtis bñficiũ differẽtiam
demõſtraret. Uñ dicit Theophilus ꝙ p
hoc inſtruimur ꝙ bñficia dãtes non de/
bent laudes appetere. Accipiẽtes vero
debẽt ſuos bñfactores etiã ſi nolint lau
dare ꝛ predicare.

ℭ Sermo ſecũdus vnde ſupra.

ADducunt ei ſur
dũ ꝛ mutũ ꝛc. Sic dĩc theo/
philus. Oĩa que in xp̃i corpo
re fuerũt:ſancta ꝛ diuina fuerũt:ſiue ve
ſtimenta eius:ſiue digiti eius:ſiue ſputũ
eius. ¶ Et ideo aliquãdo curabat p ta/
ctũ veſtimẽtorũ. aliqñ per digitũ. aliqñ
p ſputũ:ſicut patet hic. ℭ Per iſtũ igit̃
ſurdũ ꝛ mutũ peccator itelligit̃. Videa/
mus ergo qualiter ẽ ſurdus.ꝛ poſtea q̃/
liter ẽ mutus. Eſt enim ſurdus quia nõ
audit deũ inſpirantẽ:nec pcipiẽtem:nec
admonẽtẽ:nec comminantẽ. Sunt aũt
maxime tria peccata que hoiem ſurdũ
faciũt.ſ.ſupbia:auaritia:ꝛ luxuria. Ui/
demus eĩm ꝙ tribus de cauſis hõ aliqñ
ſurditatẽ incurrit. aut quãdo in aure i
flatura naſcit̃. aut qñ terra replet̃. aut
qñ putredie corrũpit̃. ¶ In aure igitur
aĩe ſupbus ponit inflaturã. auarus ter/
ram. luxurioſus immũditiã. ℭ Superbia
eĩm ẽ quedã inflatura in auribus aĩe ge
nerata que impedit ne iſpiratio diuina
vel aliqđ verbũ ſalutis ad cor trãſire poſ
ſit.ꝛ tumor mẽtis ẽ obſtaculũ veritatis.
Aug. in libro cõfeſſionũ. Nimis inflata
facies claudebat oculos mẽtis mee. Iſta
aũt inflatura ſupbie detumeſcit i morte:
ſicut accidere ſolet in veſica vẽto inflata
que acu pũcta detumeſcit. Augu. O pel/
lis morticina quid tẽderis. o ſanies feti
da quid inflaris. Iſta enim inflatura cõ
fringet̃ in die iudicij. Sap.iiij. Dirũpet
illos inflatos ſine voce. Malleabit̃ aũt
a demonibus in inferno. Prouer.xix.
Parata ſunt deriſoribus iudicia:ꝛ mal/
lei pcutiẽtes ſtultorũ corporibus. Aua/
rus aũt ponit terrã.i.cupiditatẽ terre/
norum:quibus dicit̃ Hiere.xxij. Terra
terra terra. audi verbũ dñi:ideſt de au/
ribus aĩe tue terrã cupiditatis remo/
ueas vt dei verba recipere valeas. Et
dicit̃ ter terra:q2 auarus habet terrã in
ore:q2 libẽtius loquit̃ de auro ꝙ̃ de deo.
Joã.iij: Qui de terra ẽ de terra loquitur
Habet terrã in oculis:q2 libẽtius videt
aurũ ꝙ̃ celũ. Habet in auribus terrã:q2
libẽtius audit noiare aurũ ꝙ̃ ſanctum
euangeliũ. Eccĩs.i. Non ſaturat̃ oculus
viſu nec auris auditu implet̃. ℭ Luxu/
rioſus ponit immunditiã:ideo nihil ſpi
rituale ad cor eius poteſt aſcendere.i.
Cor.ij. Animalis homo non percipit ea
que ſunt ſpiritus dei. Nec verba dei poſ/
ſunt placere. Eccli.xx. Audiet luxurio/
ſus ꝛ diſplicebit ei ꝛc. Tales qui ſic ſunt
ſurdi ſimiles ſunt aſpidi que dum ſen/
tit ſe incantari tres hꝫ aſtutias. ¶ Una
ẽ quia de cauerna non egreditur.ꝛ quã
uis illa cauerna ſit fetida:libentius ta/
men vult ibi morari ꝙ̃ foras egredi ꝛ in
cantari. ¶ Secunda eſt:q2 ſi foras egre
ditur mox vnam aurem in terram figit
ne incantatorem audire poſſit. ¶ Ter/
tia eſt quia ſi incantator alta voce preci/
nat:ſecundam aurem cum cauda obtu/
rat. Incantatores dei ſunt predicato/
res qui incantant ſerpentes infernales
vt de cordibus peccatorũ exeãt. ℭ Pri
mam autem aſtutiam habet luxurioſus
qui potius vult ſtare in conſcientia feti/
da ꝙ̃ inde exire. Nulla enim latrina eſt
ſic fetida ſicut luxurioſi conſcientia.
ℭ Legitur in vitis patrum: ꝙ cũ qui/
dam angelus in ſpecie humana cum
quodam heremita pergeret: obuiaue/
runt cuidam iuueni ſpecioſo: ſtatimq̃
angelus nares obturauit. Deinde inue
nerunt quoddam cadauer putridum:
iuxta quod angel9 ſtabat aĩoſe ac ſi eẽt
odoriferum cumq̃ de his heremita mira
retur:dixit ei angelus. Ille iuuenis ſpe
cioſus tantus erat immunditia luxu/
rie fetidus. Iſte autem fuit quidam pe/
regrinus innocenter occiſus:cuius ani/
ma redolet coram deo. ℭ Secundam
aſtutiam habet auarus qui obturat au/
rem ſuam in terra.i.in cupiditatibus
terrenorum:ita ꝙ nulla inſpiratio diui/
na põt tranſire ad cor ſuum. ps. Infix9

ſum in limo ꝓfundī ⁊ nō eſt ſubſtantia. Tales.n.qui terrenis ſe infigūt: nullam ī bono ꝓpoſito ſubſiſtētiā hēre pnt.ps. Eripe me de luto vt nō infigar. Pōt qdē hō per terrena trāſire: ſed cor ſuū nō debet ibi infigere. Ad cor etiā taliū nō pōt tranſire memoria dñice paſſionis. Job. xvi. Terra ne operias ſanguinē meū ⁊c. Et vocat auaꝝ terrā: qꝛ per amorē terre noꝝ terra efficiť. ¶ Tertiā aſtutiā habet ſupbꝰ qui claudit aurē aīe ſue cū cauda i.cum longe vite vana fiducia. Job.xv. Cūctis diebus vite ſue impius ſupbit: ⁊ numerꝰ annoꝝ incertꝰ eſt tyrānidis eiꝰ. Cuȝ tali cauda longa clauſerat aurem ſuā qui dicebat Luc.xij. Aīa mea habes multa bona poſita in annos plurimos. Sed iſta cauda fuit multuȝ abbreuiata cuȝ dictuȝ eſt ei. Stulte hac nocte rapī. aī.tu.⁊c. ¶ Cōſequēter videndū eſt de iſto ſurdo qualr eſt ſanatus. Eſt eniȝ ſanatus per immiſſionē digiti in auriculaȝ. Per digituȝ intelligiť ſpūs ſctūs.iuxta illud Luce.xi. Si in digito dei eijcio demonia ⁊c. Qñ igiť iſte digitus in corde peccatoris ſe ponit.ſtatim frangit inflaturā ſupbie. Abijcit terram auaritie. Et mundat fetoreȝ luxurie. Qd per exēpla poſſumꝰ videre. Paulus habebat inflaturā ſupbie: qꝛ cōtra xp̄m ⁊ xp̄ianos tumebat: ſed mox vt xp̄s iſtū digitū ī aure cordis ſui poſuit eū ad terrā proſtrauit. inflaturā fregit: ⁊ de lupo agnum fecit. Matthēꝰ plenus erat terra auaritie: qꝛ lucris terrenis inhiabat.ſed mox iſte digitus omnē terrenā cupiditateȝ purgauit.ita ꝙ oīa terrena dimiſit: ⁊ xp̄m in pauꝑtate ſecutus fuit. Magdalena plena fuit fetore luxurie: ſed mox iſte digitus eam purgauit ⁊ mundā fecit. ¶ Secūdo peccator eſt mutus: qꝛ deū nō laudat: ſiue qꝛ deū nō orat: ſiue qꝛ ꝓximū nō edificat: ſiue qꝛ peccata ſua cōfiteri diſſimulat. ¶ Iſte mutus ſanať per immiſſionem ſaliue in linguā eius. Per ſaliuam ſm glo.intelligiť ſapiētia que a xp̄o capite deſcēdit. Eſt aūt ſaliua mediū guſtꝰ que ſi corrupta fuerit decipiť guſtus in iudicādo de ſapore cibi.ſicut patet in febricitātibꝰ qbus ꝓpter amaꝝ humorem quo palatū infectū eſt: cibus dulcis amarus videť. ¶ Saliua igiť aliqñ ē amara ⁊ tūc facit cibū amarū. ¶ Aliqñ inſipida ⁊ tūc facit cibū inſipidū. ¶ Aliqñ ē dulcis ⁊ bene diſpoſita: ⁊ tūc iudicat de ſaporibꝰ ꝓut ſunt. Per iſtā triplicē ſaliuā intelligere poſſumꝰ triplicē ſapientiā. diabolicā.mūdanā.⁊ diuinā. ¶ Sapiā diabolica eſt qua hoīes ſunt ſapiētes in malo. Hiere.iiij. Sapiētes ſunt vt faciāt mala.bn̄ aūt facē neſcierūt. Iſta ſapiā ſignificať p ſaliuā amaraȝ. Talibꝰ.n.opa pietatis videnť mala. Spūalia videntur amara. Uitia videnť lucida. Yſa.v. Ue qui dicitis bonū malū: ⁊ malū bonuȝ ponētes lucē tenebras: ⁊ tenebras lucē ponētes amarū in dulce: ⁊ dulce in amarū. Talis ſaliua loquelā non apit ſȝ magis claudit ſiue a cōfeſſiōe pctī: ſiue a laude dei: ſiue a ꝓximi inſtructiōe: ſiue ab oratione. Hec.n.oīa fatua ⁊ amara a talibꝰ reputanť. ¶ Scd̄a ſapiā eſt mundana qua eſt ſapiēs in diuitijs acgrēdis. ſiue qua eſt magnꝰ phūs vel phyſicꝰ vel legiſta. Iſta ſignificanť p ſaliuā inſipidaȝ. Iſte eniȝ ſciētie: ⁊ ſi nō ſint diabolice tñ ſunt inſipide: qꝛ nō hñt ſaporeȝ amoris dei ſȝ inſipiditatē amoris mūdi. ꝙ eniȝ aliqs ſit ſapiēs mercator vel magnꝰ phūs vel phyſicꝰ vel iudex.ꝓpter hoc non eſt maior in amore dei ſed in amore mūdi. Talis ſaliua ſimiliter loquelā nō aperit: qꝛ ibi nō doceť q̄liter hō debeat deū laudare vel orare.vel ꝓximū edificare.vel peccata ſua in cōfeſſiōe dicē. Legas in oībꝰ libris Ariſto. Iuſtiniani. ⁊ hypocratis: ibi iſta nō inuenies. ¶ Tertia ſapiā ē diuina que ſignificať per ſaliuā dulcē ⁊ ſapidā. Eſt.n. ſapiā a ſapore dicta Ecc.vi. Sapiētia doctrine ſm nomē eiꝰ eſt. Iſta iudicat de ſaporibꝰ ꝓut ſunt.ſ.carnalia eſſe amara.ſpūalia dulcia. Iſta mutolo quelā apit. Docet.n. deū laudare. Ecc. xliij. Bn̄dicētes dñm exaltate eū quātū poteſtis: maior eſt.n. oī laude. Docet orare Luce.xviij. Oportet ſemꝑ orare ⁊ non deficē. Docet pctā cōfiteri. Jac.v. Confitemini alterutrū pctā vr̄a. Docet ꝓximos errātes corrigere.deſolatis ꝯſolationē impendere. infirmos ſuſcipe.patientiaȝ in oībus exhibere. i. Theſſal.v. Rogamꝰ vos fratres corripite inquietos

cōſolamini puſillanimes.ſuſcipite infirmos.patientes eſtote ad omnes.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

Bene omnia fecit Surdos fecī audire: ⁊ mutos loqui. Ante aduentuȝ filij dei in carneȝ homo deuȝ factoreȝ oīuȝ rerū eſſe non credebat: nec dei p̄cepta audire volebat.nec ſua pctā recognoſcebat.ſed veniēs xp̄s de hijs tribus hoīem īformauit: qꝛ modo deuȝ factoreȝ oīum credit. Ideo diciť. Bn̄ oīa fecit.modo precepta dei audit. Ideo ſubdit.ſurdos fecit audire. ⁊ pctā ſua recognoſcit.ideo ſubdit Et mutos loqui. In v̄bis p̄miſſis homo de tribus bn̄ficijs deo regratiať. ¶ Primuȝ eſt de eo ꝙ deꝰ oīa ꝓpter homineȝ creauit qd̄ notať cuȝ diciť. Bn̄ oīa fecit. Sunt aūt tria opa dei.ſ.opꝰ creationis redēptiōis: ⁊ glorificatōis. Iſta tria ops bn̄ fecit.p̄s. Oīa in ſapiā feciſti. ¶ Opus creatiōis fecit potenter. ¶ Opus redemptiōis ſapiēter. ¶ Opus glorificationis miſericorditer. ¶ Opus qdē creatiōis potēter fecit.: qꝛ ſola volūtate ⁊ ſolo verbo cūcta creauit.p̄s. Oīa quecūqꝫ voluit dominꝰ fecit. Idē. Ipſe dixit ⁊ facta ſūt ⁊c. Aug.in lib.de ciui.dei dicit. Deꝰ oīa pōt faciēdo qd̄ vult ⁊ nō faciēdo qd̄ nō vult. ꝓpterea quedā nō pōt: qꝛ oīpotēs ē. In hoc etiā ſua potētia appet: qꝛ creaturas tam magnas creauit. Amb. Deus nāqꝫ qui natura inuiſibilis eſt: vt etiā a viſibilibus poſſit ſciri.opus fecit qd̄ opificem viſibilitate ſui manifeſtaret: vt p certuȝ incertū poſſet ſciri. ⁊ ille deꝰ oīuȝ eē crederet.qui hoc fecit qd̄ ab hoīe fieri ē impoſſibile. Accedat quecūqꝫ vis creatura ⁊ faciat tale celū ⁊ talē terrā: ⁊ dicam qꝛ deꝰ eſt. ¶ Scd̄m opꝰ.ſ.redēptionis fecit ſapiēter. Job.xxvi. Prudētia eiꝰ pcuſſit ſupbū.i.diabolū. ¶ Erat eniȝ diabolus tanꝙ piſcis qui in mari huiꝰ mūdi ceteros deuorabat. ¶ Erat tanꝙ auis que in altū per ſupbiā ſe exaltabat. ¶ Erat tanꝙ mus: quia merita nr̄a oīa conodebat. ¶ Sed xp̄s iſtuȝ piſcē: auē ⁊ murē: ſapiēter cepit. Naȝ piſcē cepit hamo ſue diuinitatis. Job.xl. An extrahē poteris leuiathan hamo. Iſido.de ſummo bono. Diabolus dum in xp̄o carneȝ inſpexit q̄ patebat: q̄ſi hamo diuinitatis eiꝰ captus eſt que latebat. Et ſubdit. Eſt eīm in xp̄o hamꝰ diuinitatis eſca caro.linea genealogie que ex euāgelio recitať. ⁊ ab abraham vſqꝫ ad xp̄m extēdiť.tenēs v̄o hāc lineā deus pater eſt. ¶ Scd̄o iſtaȝ auem cepiť laqueo ſue poteſtatis. Job.xl. Nūquid illudes ei quaſi aui.aut ligabis eū ancillis tuis. Iſid.vbi ſupra. Illuſus eſt diabolus in morte dñi q̄ſi auis. Naȝ xp̄s ſub ſue carnis mortalitate abſcondit diuinitatē vt laqueū quo eū velut auē improuidam prudenti irretiuit decipula. ¶ Tertio iſtū murē cepit muſcipula ſue crucis. Unde Aug. Uenit redēptor ⁊ victus eſt deceptor ⁊ qd̄ fecit redēptor captiuatori noſtro. Tetēdit muſcipulā crucem ſuā. ⁊ poſuit i ea eſcā ſanguinē ſuū. Ille vero rapuit ſanguinē noſtri debitoris: ꝓpter qd̄ receſſit a d̄bitoribꝰ. ¶ Tertiū opus.ſ. glorificatiōis fecit miſericorditer: qꝛ ſicut dr̄.i.Coꝝ.ij. Qd̄ oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊ in cor hoīs nō aſcēdit: que p̄parauit deus diligētibꝰ ſe. Sancti.n.viri paſſi ſunt a malis odia cordiū: obprobria linguaꝝ. Et facti ſunt ſpectaculū inſipiētiū oculoꝝ. Iuxta illō i.Coꝝ.iiij. Spectaculū facti ſumꝰ mundo ⁊c. Luce.vi. Beati eritis cū vos oderint hoīes.ecce odiū. Et exprobrauerit. ecce vituperiū. Et eiecerint nomen vr̄m tanꝙ malū.ecce ſpectaculuȝ. Quia igiť paſſi ſunt odia cordiū: recipiēt tantam mercedē quātā cor nō ſufficiet cogitare. Quia paſſi ſunt obprobria linguaꝝ: recipiēt tantā cōſolationē q̄ntā auris nō ſufficiet audire. Quia facti ſūt ſpectaculū ī oculis inſipientiū: recipiēt tantā letitiā q̄ntā oculus nō ſufficiet videre. ¶ Scd̄ȝ bn̄ficiū cōſiſtit in p̄ceptoꝝ dei adimpletione.qd̄ notať cum diciť. Surdos fecit audire. Tunc ſurdus audit qñ p̄ceptis dei obedit. Peccator aūt vere ſurdus ē: qꝛ q̄ttuor magnas voces audire nō pōt. ¶ Prima eſt vox mire pietatis. Iſta eſt vox ſanguinis xp̄i: q triplicitер clamat. ¶ Primo petēdo ꝓ nobis miſericordiā Heb.xij. Acceſſiſtis ad ſanguinis aſperſionē melius loquentem ꝙ abel. In terꝰ Quia iſte veniam ille vindictam peti s

¶ Secūdo petēdo a nobis ſui memoriā. Job. xvi. Terra ne operias ſanguinem meū: nec inueniat in te locū latēdi clamor meus. i. ne operias meū ſanguinē p terrenā cupiditatē: nec in te lateat per obliuionē. ¶ Tertio cōquerēdo ꝙ in nobis paruā habeat efficaciā. pſ. Que vtilitas in ſanguine meo: dū deſcēdero in corruptionē. Quaſi diceret. parua ⁊ modica. ¶ Scđa ē vox toti⁹ vniuerſitatis. vox. ſ. oīuʒ creaturaꝝ: que qdē tripliciter clamat. Sunt. n. magne: pulchre: ⁊ vtiles. Earū magnitudo clamat dei potentiaʒ vt ipſum timeamus. Apoc. xiiij. Timete dñm ⁊ adorate euʒ qui euʒ fecit celuʒ et terrā ⁊c. Earuʒ pulchritudo clamat dei ſapientiā vt ipſuʒ laudem⁹. Eccl. xliij. Altitudinis firmamētuʒ pulch. eius ⁊c. Et infra. Bñdicētes dñm exaltate illuʒ. Utilitas coꝝ clamat dei bonitatē vt ipʒ amemus. Aug. in lib. cōfeſſionū. Celum ⁊ terra ⁊ oīa que in eis ſūt vndiqʒ mihi dicūt vt amē ⁊c. Nec ceſſant hic oib⁹ dicere vt ſint iexcuſabiles. ¶ Tertia vox ē mire ſonoritatis. ſ. vox tube iudicialis q̄ tripliciter clamat. ¶ Primo vt oēs mortui reſurgāt. i. Coꝛ. xv. Canet eniʒ tuba ⁊c. ¶ Scđo vt coram iudice cōpareant. Hiero. Siue comedā ſiue bibaʒ ſiue aliquid aliud faciā: ſemp videt ſonare i auribus meis illa terribilis tuba. Surgite mortui: venite ad iudiciū. ¶ Tertio vt d̄ omnib⁹ ſuis opib⁹ rōnē reddāt. ij. Coꝛ. v. Oēs nos manifeſtari oportet ante tribunal xpi vt referat vnuſqſqʒ ꝓpria corporis ꝓut geſſit ſiue bonū ſiue malum. ¶ Quarta vox eſt mire magnitudinis ⁊ horribilitatis. ſ. vox tonitrui ſnie iudicis qua dicetur. Diſcedite a me maledicti ⁊c. pſ. Deus maieſtatis itonuit. Job. xxvi. Cū paruā ſtillā ſermonis ei⁹ vix audierim⁹: quis poterit tonitruū magnitudinis eius intueri. Illa aūt vox tria cōtinebit. Juxta illud Apoc. xvi. De throno ꝓcedebāt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua. Uoces examinatiōis. tonitrua ſnie terribilis: ⁊ fulgura gehēne ignis. Matth. xxv. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi māducare. ecce vox examinationis. Diſcedite a me maledicti. ecce tonitruū ſnie terribilis. In ignē eternū. ecce fulgur ignis gehenalis. ¶ Tertiū beneficiuʒ cōſiſtit in humili cōfeſſione: qđ notat cuʒ dicit. Et mutos loqui. Unde dicit ſupra. Solutū eſt vinculū lingue ei⁹. Eſt aūt q̄druplex vinculū qđ hoiem a confeſſione īpedit. ¶ Primū eſt pudor peccati. Sed illud ſoluere đbet pudor iudicij: vbi tres erūt qui pctā oīa reuelabunt. ¶ Primus erit deus. Naū. iij. Reuelabo pudenda tua i facie tua ⁊c. ¶ Scđs erit diabol⁹. Amb. ſup pſ. Juſtus in principio accuſator eſt ſui vt delictū alleuiet dum illud cōfitet vt iaʒ nō hēat qđ aduerſarius criminet. Nō eniʒ accuſatorē expectat ſed puenit. ⁊ voceʒ ſibi ſurripit ⁊ dentes ſibi peccatoꝝ ſuoꝝ cōfeſſione cōfringit. ¶ Tertiū eſt ipm ſcelus qđ ſeipm manifeſtabit [illegible] ad collum appenſum apparebit. Threno. i. Uigilauit iugū iniqtatū mearū in manu eius ꝯuolute ſunt ⁊ impoſite collo meo. ¶ Scđm vinculū eſt ſpes vana vias penitēdi. ⁊ vere vana. Tū qꝛ hō ſepe ſubito moꝛit. Eccl. v. Ne tardes cōuerti ad dñʒ: ⁊ ne differas de die in diē: ſubito eniʒ venit ira illius ⁊c. Tum qꝛ pctōꝛ vſu cōtēnit. Aug. in lib. omel. Omne peccatū ex cōſuetudine viléſcit: ⁊ ſic hoi videtur q̄ſi nullū ſit. doloꝛē perdit. qđ putridū eſt nō dolet. qđ nō dolet nō pro ſano habendū ſed pro mortuo cōputādū. Tum qꝛ hō in neceſſitatē ⁊ obliuionē ſepe inducit. Grego. Juſtuʒ eſt vt qui noluit penitere cuʒ potuit: cuʒ voluerit [illegible]ro nō poſſit. Idem. Hac aīaduerſiōe peccator ꝑcutit vt moriens obliuiſcat ſui qui dum viueret oblitus eſt dei. ¶ Tertium vinculū eſt timor grauis penitētie. Sed cogitare debet pctōꝛ qꝛ pnīa aut eſt maioꝛ: aut equalis: aut minoꝛ. Si maioꝛ valet ad dimiſſioneʒ culpe: ⁊ ad augmētū glorie. Si equalis: valet tm̄ ad dimiſſionem culpe. Si minoꝛ: deus ſupplebit in purgatorio de rigore ſue iuſtitie. Tutiꝰ tñ dare penitētias minores q̄ grauiores tribus de cauſis vt dicit Chꝛyſo. ſuper Mat. ¶ Primo ne illi penitētias reijciāt ⁊ ſcandalizati ad pctā redeant. ¶ Scđo qꝛ melius eſt reddere rationeʒ de nimia miſericordia q̄ de nimia iuſtitia. ¶ Tertio: qꝛ paterfamilias eſt liberalis nō debet eē diſpēſator auarus. ¶ Quartum vinculum eſt deſperatio venie. Gen. iiij. Maioꝛ eſt iniquitas mea q̄ vt veniā merear. Scđm Auguſtinū in libꝛo pꝛio omel. ¶ Quidam pereunt cōfidendo in vite diuturnitate: vt ſunt procraſtinantes. ¶ Quidam ſperando de dei bonitate: vt ſunt preſumentes. ¶ Quidam diffidendo pꝛe peccati immanitate: vt ſunt deſperantes ⁊c.

¶ Dominica tertiadecima. Sermo primus.

Beati oculi qui vidēt q̄ vos videtis ⁊c. Luce. x. Sicut dicit Amb. in libꝛo de officijs. Beatitudinem quidam poſuerunt in corporis voluptate: ſicut epycuri. Quidaʒ in animi virtute: ſicut ſtoyci. Quidam in animi virtute ⁊ exteriori quadam bonitate: ſicut perypatetici. Quidam in dei cognitione ⁊ viſione. ſicut xpani. Et iſtā opinionem dominus approbat cum dicit. Beati oculi qui vident que vos videtis. Apoſtoli quidem fuerunt beati qui viderunt xp̄m oculis cordis in eum credendo. ⁊ oculis corporis eius facieʒ deſiderabilem intuendo. Phariſei fuerūt miſeri. qꝛ ipſum non viderunt oculis ꝑ fidem veram. Uiderunt tamen oculis corporis: ſed moti ad inuidiaʒ. Juxta illud Sap. ij. Grauis eſt nobis etiaʒ ad videndum. Patriarche ⁊ ꝓphete fuerunt beati qui viderunt xp̄m incarnandum ſed a longe per ſpeculuʒ ⁊ in enigmate. Moderni ſunt beatiores: quia vidēt xp̄ʒ incarnatum oculis cordis per fideʒ. Illi vero qui ſūt in patria ſunt beatiſſimi: quia vident eum facie ad faciem. ¶ Circa iſtam viſionem notandum ꝙ eſt viſio vie ⁊ viſio patrie: iuxta illud. i. Coꝛ. xiij. Uidemus nunc per ſpeculuʒ in enigmate: tunc autem facie ad faciem. ¶ Uiſio autem vie conſiſtit in vera fide ⁊ dei cognitione. Quā cognitionem in lib. ſoliloquiorum petebat. Augu. vbi ratio cuʒ alloquitur dicens. Ora q̄ breui⁹ potes. Et reſpondet Augu. Deus ſemper idē. nouerim te nouerim me. Homo nō ſemper idem: ſed modo vult vnum: modo aliud. Hoc autem non eſt in deo. Licet enim dicatur penitere. Gen. vi. Penitet me hominem feciſſe. Penitere tamē pōt dicere mentis inſtabilitatem: ⁊ ſic non eſt in deo. vel exterioris operis deletionem: ⁊ ſic eſt in deo. ⁊ eſt ſenſus. Penitet me feciſſe hominē. i. faciam quod penitens facere cōſueuit: quia delet quod fecit. Homo etiam non eſt ſemper idem: ſʒ modo eſt letus: modo iratus. Deus aūt ſemper eſt letus ⁊ tranquillus. Et q̄uis quāqʒ dicatur iratus: hoc tamen nomen ire nō eſt in deo. ſicut dicit Auguſti. Nō vſurpauit ſibi turbulentos affectus: ſʒ vindicantis effectus. Homo etiam non ſemper eſt idem: ſed modo eſt pius: modo ſeuerus. Deus autem ſemper eſt pi⁹. Pietas tamen aliquando dicit paſſionis affectum: ⁊ ſic non eſt in deo. Aliqñ miſerationis effectum: ⁊ ſic eſt in deo. Anſelmus. Cum nobis compateris nos ſentimus miſerationis effectum: tu non ſentis miſerie affectum. Eſt igitur deus ſemper idem. i. ſemper ſtabilis. ſemper tranquillus. ſemper letus. ſemper pius. Petit igitur a deo qui eſt ſemper idem vt cognoſcat deum. ⁊ ſe. i. dei potentiaʒ. ſapientiam. miſericordiam. ⁊ ſui miſeriam. ¶ Cognitio potentie generat timorem. Luce. xij. Timete eum qui poſtq̄ occiderit: habet poteſtatem mittere in gehennam. ¶ Cognitio ſapientie inducit ad cordis cuſtodiā ⁊ conſeruationeʒ: qꝛ ſicut dicitur Eccl. xxiij. Oculi dñi multo plus lucidiores ſunt ſuper ſolem circūſpicientes omnes vias hominum: et ꝓfundum abyſſi ⁊ hominū corda. ¶ Cognitio miſericordie generat ſpem ⁊ amorem: qꝛ enim deus eſt bonus ideo ipſuʒ diligimus ⁊ in eum ſperamus. ¶ Cognitio ꝓprie miſerie generat humilitatem. Michee. vi. Humiliatio tua in medio tui. Ex his ergo patet ꝙ predicta oratio continet omnia que ſunt neceſſaria ad ſalutem. Timoꝛ enim facit vitare malū. Prouerbio. xv. Per timorem domini declinat homo a malo. Cuſtodia cordis facit coꝛ purum. Prouerbio. quarto. Omni cuſtodia ſerua coꝛ tuum: quia ex ipſo vita procedit. Amoꝛ ſollicitat ad bonum. Gregorius. Nunquaʒ eſt amoꝛ dei ocioſus: opaꝛ enim magna ſi eſt. Si aūt opari negligit: amoꝛ nō eſt. Humilitas au-

tem ē cuſtos oīum p̄dictorũ. Jdeꝫ.qui
ſine humilitate virtutes cōgregat:qua/
ſi qui in ventum puluerē portat. Scda
viſio ē patris. De qua ſunt duo vidēda
☞ Primo p qd acquiratur. ☞ Secundo
in quo ꝯſiſtat. Acquirit aūt p tria ſicut
dicit Aug. in lib. de ordine. ☞ Uidebit i
quit deum qui bñ viuit. bene ſtudet. ⁊
bene orat. ℂ Primo igit videbit deum
qui bñ vixerit. Diſtiguit aūt idē Aug. in
li. de ciui. dei. triplex genus vite: actiuā:
ꝯtemplatiuā: ⁊ ex vtraqꝫ compoſitā. Jl
le igit qui habuit vitā actiuā bñ vixit.
Jlle qui habuit ꝯtēplatiuā melius. Jl/
le qui ex vtraqꝫ ꝯpoſitā optime. Jſti ta
les hedificauerūt aurũ ⁊ argentũ ⁊ lapi
des precioſos: vt di. i. Cor. iij. Argētum
ē lucidū: aurũ lucidius: lapis precioſus
lucidiſſimus. Qui.n. habuit vitā acti/
ua hedificauit argētum. ille videbit cla
re. Qui habuit vitam cōtemplatiuā he
dificauit aurum. iſte videbit clari⁹ Qui
habet vitam ex vtraqꝫ compoſitā hedifi
cauit lapides precioſos. iſte videbit cla
riſſime. Oportet igitur vt mūde ⁊ ſancte
viuat: quiſquis deuꝫ videre deſiderat.
Mat. v. Beati mundo corde quoniā ipi
⁊c. Aug. Errat quiſqꝫ veritatē agnoſce
reputat ſi adhuc nequiter viuat. ☞ Idē
in li. ſoliloquiorꝫ. Deus quē nemo amit
tit niſi deceptus: queꝫ nemo querit niſi
admonitus: quē nemo inuenit niſi pur
gatus. ℂ Secūdo videbit deuꝫ qui bene
ſtuduerit. ille bene ſtudet qui ea q̄ legit
memoriter retinet ⁊ opere complet. Ja/
co. i. Eſtote factores verbi ⁊ nō audito/
res tm̄. qr ſiqꝫ auditor ē verbi ⁊ non fa/
ctor: hic ꝯpabit viro ꝯſideranti vultum
natiuitatis ſue in ſpeculo. Hō reſpiciēs
i ſpeculo poſtmodũ ſue faciei obliuiſcit
Reſpiciēs vero faciē alterius melius re
cordat: ex eo ꝙ faciē illius directe pſpe/
xit: ſuā aūt faciē nō directe in ſpeculo vi
dit. ☞ Scriptura igit ſacra ⁊ ē ſpeculuꝫ
⁊ ē facies. Speculũ ē quādo quis in ea
ſciētiaꝫ ſpeculatiuā tm̄ querit. Talis nō
directe i eā reſpexit. ⁊ iō deū cito obliui
ſcit. ☞ Facies ē qñ nō ſolũ ſciētiā ſpecu
latiuā: ſꝫ maxime practicā ibi q̄rit. qr tūc
in eā directe pſpicit quādo nō tm̄ ſciaꝫ
ſed et operationē in ea, inquirit. ⁊ iō dei

cognitionē ⁊ hoc retinet p fidē. ⁊ in fu
ro hēbit p ſpeciem. Maxime aūt plus ſt
dendū in libro ꝯſcie ꝙ in libro ſciētie.
Ibi.n. pfecte ſe hō videt ⁊ cognoſcit
qui ibi nō ſtudet ſe nō videt. Greg. in mo
ral. Quāto quiſqꝫ ſe minus videt
minus ſibi diſplicet. ⁊ quanto maior
gie lumē recipit: tāto amplius repre
bilem ſe eē cognoſcit. Augu. i li. i. conf.
tractās illud prophete. Arguā te ⁊ ſ
tuā ꝯtra faciē tuaꝫ. Mō te nō videre
cias vt videas te. qr ſi videres te di
ceres tibi placeres mihi. qr vero non te
vides placuiſti tibi. diſplicebis ⁊ mi
⁊ tibi. Mihi cū iudicaberis: tibi cum
debis. qd tu poſt dorſuꝫ poſuiſti ego
faciē tuā ponā videbis feditatē tuā
vt corrigas ſꝫ vt erubeſcas. Hac ergo
tibi minatur deus facere: tolle te d
ſo tuo ⁊ cōſtitue te ante te ⁊ dic. Q
quitatē meā ego cognoſco ⁊c. Qd
erat poſt te: fiat ante te ⁊ puniat a
tu ipſe adeo poſtea fias ante te ⁊
quo fugias a te. ℂ Tertio videbit
qui bene orauit. i. cū attētione ⁊ deuo
⁊ ꝯtinuatōe. i. Cor. xiiij. Orabo. Ecce
tinuatio. Spiritu. Ecce deuotio. Et
te. ecce attētio. Jo. iiij. Ueri adoratores
adorabunt patrē. hoc refert ad cōtinua
tionem. In ſpū. hoc refert ad ſpūale
uotōem. Et veritate. hoc refert ad a
tōem. Prouer. ij. Si queſieris ea ꝙ
cuniā: ⁊ quaſi theſauros effoderis
⁊c. Pecuniā queris ifatigabiliter.
ſecūdus phūs iterrogatus qd ē ꝙ
minē fatigari ſi ſinit. Rñdit lucrū.
ſaurum queris deſiderāter vtrūqꝫ
te. Sic deus dꝫ queri in orōne ⁊
ſine fatigatōe cum feruore ⁊ cū attēt
Aug. i li. de diſciplina xpiana. Impro
bis loquor: auaris loquor. Pecunia di
gitis: tm̄ me diligite. Certe melior ſum
icompabiliter. Nolo a vobis aplius
rē: quātū dī ligitis pecuniā: tātū me am
te. ℂ Secūdo vidēdum ē i quo conſiſtit
viſio patris. Jſtud oſtēdit Augu. ſuper
Gen. ad lrām dicens ꝙ beati habebunt
tripl cem viſionē. ſ. ſpūalem: corporalē
⁊ itellectualem. ☞ Spūalis eſt qua vide
bunt angelos ⁊ aīas beatorꝫ. Ex qua vi
ſione reſultabit gaudium magnum. Si

eim ſm Chryſo. videre demonē eſt ma/
gna pena: ⁊ quedā gehēna: ꝯſtat ꝙ vide
re angelos erit magna gloria. ☞ Secun
da ē viſio corpalis qua videbunt chriſti
humanitatem: ex qua viſione reſultabit
gaudiū maius. Cañ. iij. Egredimini fi/
lie ſyon ⁊ videte regeꝫ ſalomonē in dia
demate. i. i hūana carne quo coronauit
eū mater ſua. Et dicit caro diadema xpi
ſiue qr fuit nobis victorie cauſa. ſiue qr
nullo vicio vel praue ſuggeſtioni vnꝙ
fuit apta. ſiue qr fuit tantū vna linea. i.
carnē virginea figurata. Cetere eiꝫ figu/
re diuerſis lineis formatur. Figura aūt
circularis tm̄ vna linea claudit: qr caro
ceterorꝫ formata ē ex ſemine vtriuſqꝫ pa
rentis. caro autem chriſti tm̄ ex ſangui/
nibus virginis. ☞ Tertia viſio ē intelle/
ctualis ſiue ſupintellectualis qua deum
videbūt. ex qua reſultabit gaudiū maxi
mū. De hac viſione dicit Fulgētius. Si
cut per ſpeculū vitreū trina nobis viſio
adminiſtrat qr noſipſos ⁊ ipm ſpeculuꝫ
⁊ quicqd adeſt videmus. Sic p ſpeculū
diuine claritatis ⁊ ipm deū ꝙtum poſſi/
bile erit creature ⁊ noſipos: ⁊ cetera oīa
nrā ex certa ſcia cognoſcemus.

ℂ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

DIliges dñꝫ deū tuū ex
toto corde tuo
⁊c. Cum oīs ſcia diuidat in
tres. ſ. in phyſicam ſiue na/
turalē. ethicā ſiue moralem. logicā ſiue
rōnalem. Oīs huius ſcie pfectio ē dei ⁊
proximi vera dilectio. Unde Aug. in li.
de agone xpiano tractās iſtud verbum.
Diliges dñm deū tuū. dicit hic phyſica.
qm̄ oēs omniū naturarum cauſe in deo
creatore ſunt. Hic ethica quoniā vita bo
na ⁊ honeſta nō aliūde format ꝙ cū ea
que diligenda ſunt diligūtur: quēadmo
dum diligenda ſunt deus. ſ. ⁊ proximus.
Hic logica quoniā lumen anime ratio/
nalis non eſt niſi ipſe deus. Quia igit
dilectio dei ⁊ proximi eſt totius legis i/
pletio ⁊ omnis ſciētie perfectio. ideo ad
vitā eternā ē pfecta introductio. Et iō
cum legiſpitus dñm interrogaſſet quid
faciendo vitā eternā poſſideret. ⁊ domi/
nus ad legem tenēdam ipſuꝫ remiſiſſet.
ille propoſitū verbum reſpōdit. Diliges

dñm deū tuum ⁊c. Eſt igitur prima dilē
ctio qua diligimus deū. ☞ Secūda qua
diligimus proximū. ℂ Circa dilectioneꝫ
autē dei tria ſunt vidēda. ſ. cauſa. mo/
dus ⁊ fructus. Cā autē diligēdi deum ē
ipſe deus. qr in ipſo inuenit omnis cā ⁊
rō diligendi. Tria eīm ſunt que nos in
ducūt ad aliquem diligēdū. ſ. bonitas.
pulchritudo ⁊ amor. ☞ De primo ait Au/
gu. in li. de tri. Cum iſta non diligat ni/
ſi qr bona ſunt pudeat illis inherendo
nō amare bonum ipſuꝫ vnde bona ſunt
☞ De ſecūdo Dionyſius. Oīa ſiquit bo
nū ⁊ pulchrū deſiderant. ☞ De tertio Am
bro. in lib. de officijs. quid tam inſitum
nature. quid tā impreſſuꝫ hūanis affe/
ctibus ꝙ vt diligas diligētem. Seneca.
Si vis amari ama. Eſt igit deus diligē/
dus. ℂ Primo qr hꝫ ſummā bonitateꝫ.
Bonitates eīm que ſunt in creaturis ſūt
accidentales. ⁊ ideo ſepe eis priuamur.
Sunt particulares qr nulla creatura hꝫ
omnes bonitates. Sūt mixte: qr nulla
habet puram bonitatem. ⁊ ideo affect⁹
noſter delectari nō pōt in creaturarꝫ bo/
nitatibus ſic accidētalibus. ſic particu
laribus. ſic permixtis. In deo aūt ē bo/
nitas eſſentialis. ⁊ ideo di Marc. x. Ne
mo bonus niſi ſolus deus. Eſt bonitas
vniuerſalis. Sap. vij. Uenerūt mihi oīa
bona pariter cum illa. Eſt bonitas pu/
ra. Aug. de ciui. dei. Quanta erit ibi fe/
licitas vbi nullū erit malum: nullum la
tebit bonū. ℂ Secūdo deus hꝫ ſummā
pulchritudinē. Sap. vij. Candor eſt eim
lucis eterne ⁊c. Iſta autē pulchritudo
attēdit quātum ad tria. ☞ Primo ꝙtum
ad ſapiētie ſplendorē: qui tantus eſt ꝙ
noſtra ſapientia ſue ſapiētie compara/
ta ignorātia ē. Sicut ponit exemplum
Chriſo. ꝙ tanta ē claritas ſolis ꝙ omne
luciduꝫ ſibi compatū videt obſcurum.
☞ Secūdo attēdit quātū ad eius puri/
tatis nitorem qui tātus eſt ꝙ oīs noſtra
puritas ſue puritati compata imundi/
tia eſt. Sicut ponit exemplum Chriſo.
in niue. in qua tanta eſt puritas ꝙ om/
ne aliud ſibi comparatum videtur ſor/
diduꝫ. Yſa. lxiiij. Quaſi pānus mēſtrua
te oēs iuſtitie noſtre. ☞ Tertio attēditur
quātū ad eius ſanctitatē que tanta ē ꝙ

nřa ſanctitas eſt ſcitati compatā malitia ē.Luc.xi.Si vos cū ſitis mali noſtis bona data dare filijs veſtris.¶ Tertio deus hȝ ad nos ſūmū amorē. Qui quidem omnes alios amores excedit.☞ Primo quidē amorē qui ē inter virū ꝛ vxorē.Si quis hēret vxorē que multas hēret maculas ꝛ nō poſſent deleri niſi fieret collirīū ex ſanguie viri.nullus vir hoc aliquatenus pateref.Xps aūt hoc mō eccleſiā dilexit.Eph.v.Viri diligite vxores vřas ſicut xps ecctiam.ꝛ tradidit ſemetipſuȝ pro ea vt exhiberet ſibi glioſam eccleſiam nō habēteȝ maculā neqȝ rugam.Aug.Ut xps ſpoſaȝ ſuā lauaret ſeipſuȝ vulnerare pmiſit.Si ſic fieret inter viros ꝛ vxores nemo iueniref q duceret vxorē.Secūdo excedit amorē q eſt inter patrē ꝛ filiū.Nullus.n.pr̄ vel mater ob amorē filij ſemꝑ vellet in manib⁹ vulnera deferre.vt his viſis poſſet eius memoriā hēre.Hoc tm̄ fecit xps yſaie.xlix. Nūquid obliuiſci pōt mulier infantem ſuū vt nō miſereatur filio vteri ſui.Et ſi illa oblita fuerit ego tm̄ nō obliuiſcar tui Ecce in manib⁹ meis deſcripſi te.☞ Tertio excellit amorē qui ē inter amicum ꝛ amicū.Jo.xv.maiorē charitateȝ nemo hȝ ꝙ vt aīam ſuam ponat ꝛc̄.Ro.v.Uix eīm ꝑ iuſto quis morif.Nā ꝑ bono forſitan qs audeat mori.Cōmēdat aūt deus ſuā charitatē i nobis:qm̄ cū adhuc peccatores eſſemus xps ꝑ nobis mortuus ē. Facit hic differētiā apls inter iuſtum: peccatorē: ꝛ bonum. Pctōr ē qlibet ſceleratus.Juſtus ē homo in virtutib⁹ exercitatus.Bonus ē homo quadā ſimplicitate preditus.Nullus aūt mori vellet ꝑ ſuo inimico.Pro amico aūt ꝛ iuſto a virtutibus exercitato vix aliquis mori vellet.Pro aliquo aūt ſimplici innocenti aliquis quadam compaſſione cōmotus forſitan ſe morti exponeret.Nos autem nec eramus iuſti nec in virtutibus exercitati.ſed multis vicijs pleni.Nec eramus boni.i.inocentes.ſȝ eram⁹ multum nocētes.Etiā eramus impij ꝛ ſibi inimici:ꝛ tamē pro nobis chriſtus mortuus eſt.¶ Quarto excellit amorē qui ē inter corpus ꝛ animā q tantus ē ꝙ ēt in viris ſcīs aīa nolit a ſuo corpore naturaliter ſepararari.Unde ſuper illud Jo.[illegible] mo.Ecce ducet te quo tu non vis.Dic[illegible] glo.Affectum īdicat īfirmitatis huma[illegible] ne quo nemo velit mori.q adeo eſt natu[illegible] ralis vt eum a petro nec ſenectus ꝯpel[illegible] leret.Unde ꝛ dñs dixit.Tranſeat a me calix iſte.Sed quātumcūqȝ ſit moleſtus mors:vincit eam vis amoris.Chriſt⁹ au[illegible] tem in tm̄ nos dilexit ꝙ aīam ſuā p no[illegible] bis a ſuo corpore ſeparauit.Jo.x.Aīam meam pono pro ouibus meis.¶ Secun[illegible] do videdum ē qs ſit modus diligēdi deum:q qdem triplex eſt.¶ Eſt eīm diligē[illegible] dus ſuper oīa:ꝑpter ſe:ꝛ ſine mō.Su[illegible] per oīa quidem ipſum diligere debem[illegible] ideſt plus ꝙ noſtra.plus ꝙ noſtros.ꝛ plus ꝙ nos.De his tribus di.Lu.xiiij. Qui non renūciauerit omnibus q̄ poſ[illegible] ſidet non poteſt meus eſſe diſcipulus[illegible] ad primuȝ.Siqs venit ad me ꝛ nō odi[illegible] patrem ſuū ꝛ matrem quo ad ſecundum Adhuc auteȝ ꝛ aīam ſuam quo ad ter[illegible] tium.Jſto triplici modo chriſtus [illegible] dilexit.ſ.plus ꝙ regnum ſuū:q: ipſu[illegible] reliquit ꝛ ad noſtrā miſeriā venit.Plus ꝙ ſuos.ſ.angelos q: eos dimiſit ꝛ no[illegible] cum parentelā contraxit.Plus ꝙ ip[illegible] ſum q: pro nobis i mortem ſe tradid[illegible] De his tribus dicitur Hiere.xij.Reliqui domum meaȝ ideſt regnum meum.Di[illegible] miſi hereditatem meaȝ.i.angelos q[illegible] hereditas mea.Dedi dilectam aīam meaȝ i manibus inimicoruȝ.¶ Secūdo diligendus eſt deus propter ſe.Augu.[illegible] lib.de doctrina xpiana.Ois pctōr q[illegible] tū ē pctōr nō ē diligēdus ꝛ ois homo in[illegible] quātuȝ homo eſt diligēdus propter deū deus vero propter ſeipſum.Multi ſunt qui diligunt deū propter beneficia q ab ipſo recipiunt:quorum dilectio merce[illegible] naria dici poteſt.Augu.Minus te do[illegible] mine amat qui tecum aliquid amat q[illegible] non propter te amat.De tali dilectione di[illegible] cit Seneca.Mel muſce ſequitur.formi[illegible] ce frumentū.cadauera lupi.ſic quidem predicta ſequitur turba iſta nō hominē[illegible] Si enim deus aliquibus dederit mel.i. aliquid temporale in quo ſuauiter q̄ſ[illegible] ſcant mox ipm ſequūtur ſicut muſce.ſed ſi mel deficit mox auolāt ꝛ recedūt.Si aliquibus dederit frumentuȝ ideſt corporalē cōmodum mox ipſuȝ ſequūf vt formice.ſed ſi frumētuȝ deficit:vermes colligunt quia ſe ad turpia lucra ꝯuertunt.Si aliquibus dederit cadauera.i. honores mox ipſum ſequūtur vt lupi. Et aſſimilantur honores mundani cadaueribus:tū q: corā deo fetent.tum q: vidētur eſſe honores ꝛ non ſunt ſicut cadauer videtur eſſe homo ꝛ non eſt.Si autem iſta cadauera deficiūt mox verſus celum vlulant.quia deum ꝛ ſanctos blaſſemant.¶ Tertio diligēdus eſt ſine modo.Bernar.Cauſa diligēdi deuȝ deus eſt.Modus eſt ſine modo diligere.Jn ceteris virtutibus eſt nimietas vicioſa.Nam nimia credulitas habet leuitatem.Nimia ſpes habet preſumptionem.Nimia miſericordia fatuitateȝ.Nimia iuſtitia credulitatem.Nimia prudētia curioſitatem.Nimia fortitudo ferocitatem.Nimia abſtinētia debilitatem. Si nimia charitas habet beatitudinem ꝛ felicitatem.Unde non tm̄ ille beatus dicitur qui nimis diligit deum:ſed etiā qui nimis diligit mandata dei.ps.Beatus vir qui timet dominū in mandatis eius cupit nimis.¶ Tertio videndum eſt quis ſit fructus diligēdi deum qui.ſ. ēſt totius trinitatis inhabitatio.Joan. xiiij.Siquis diligit me ſermonem meū ſeruabit.ꝛ pater meus diliget eū.ꝛ ad eum veniemus ꝛ manſionē apud eum faciemus ꝛc̄.Pater quidem manſioneȝ facit in memoria inhabitās ipſam per ſui iugem recordationeȝ.Filius in intelligentia illuminans ipſaȝ per veraȝ cognitionem.Spiritus ſanctus in voluntate inflamās ipſam ad amorem.¶ Secundo agitur de dilectione proximi:cū dicif.Et proximū tuum ſicut temetipſm Quod tribus modis intelligi poteſt:vt dicaf ſicut teipſuȝ ad id ad qd̄ teipſuȝ.ſ.ad gr̄aȝ i pn̄ti.ꝛ ad gliā i futuro.Vel i quo teipſum.i.in deo.Augu.in libro cōfeſſ. Beatus qui amat te.ꝛ amicos in te:ꝛ inimicos propter te.Solus eīm ille nullū eorum amittit cui omnes cari ſunt i illo qui nō amittif.Vel poteſt intelligi vt homo faciat alteri quod ſibi vult fieri. ꝛ non faciat quod ſibi non vult fieri.vt duo precepta iuris naturalis ibi intelligātur.Unum affirmatiuū qd̄ ponitur Marci.vij.Aliud negatiuū quod ponitur.Thob.iiij.Jſid.Duo ſunt erga dilectionē proximi ſeruāda.ſ.vt beneficij impēſione foueatur:ꝛ nulla malitia ledaf

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

HOmo quidam deſcendebat ab hieruſalem in hierico ꝛc̄. Peccator non ē ſtatim abijciēdus ſed curādus.Sicut traianus optimus auguſtorum per tria exempla oſtendebat ſicut legitur in policrate.Oculi eīm lippi non ſunt ſtatim eruēdi ſed curādi Ungues acutiores non ſunt euellendi: ſed preſcindendi.corde in cythara nimis extenſe non ſunt frangēde ſed remittēde:Lippi ſunt luxurioſi qui ſunt immundi ꝛ excecati.vngues acutiores ſūt ſuperbi qui multos ſcindūt ꝛ lacerant: Chorde extenſe ſunt auari qui per nimia deſideria ſe extendunt.Tales non ſunt ſtatim abijciēdi ſed benigne curandi. Huius exemplum habemus in noſtro ſamaritano qui hominem vulneratum ꝛ expoliatum non abiecit:ſed benigne curauit. Per quem quelibet peccator intelligi poteſt.Circa quem tria notantur.☞ Primo diſpoſitio ad peccatum.☞ Secūdo icōmoda que facit peccatum.☞ Tertio remedia contra peccatum.¶ Circa primuȝ notādum ꝙ illud ad peccatuȝ diſponit quādo quis.ſ.trāquillitatem mentis deſerit:ꝛ ad mutabilitateȝ rerum tēporaliū ſe conuertit.qd̄ notatur per hoc:ꝙ ille ab hieruſalem que interpretatur viſio pacis:receſſit.ꝛ in hierico que interpretatur luna:deuenit.Proſperitas.n.mundana lune aſſimilatur quadruplici de cauſa.¶ Prio eīm luna hȝ lucē eclypſatā.q: ſept⁹ eclypſim patitur.Sic proſperitas mūdana homini eclypſatur in vita:ꝛ in morte ꝛ poſt mortem.Nam in vita ſepe ſubtrahitur.Job.xxi.Quotiens lucerna impiorum extinguetur ꝛc̄.Jn morte non ſuffragatur.Eccle.v.Noli attendere ad poſſeſſiones iniquas.Nihil enim prodeꝛunt in tempore vindicte ꝛ obductionis.Et dicitur mors obductio:q: tunc palpebre ꝛ labia obducūtur.ideſt cōtra

ſe ducuntꝛ qñ clauduntꝛ. Eclypſatꝛ etiã
poſt mortē q: mortuū non ɔcomitatꝛ. ps.
Cū interierit nō ſumet oia: neq; deſcen/
det cū eo gloria eius. ¶ Scđo luna hʒ
lucē maculatā: ſic mūdana pſperitas ⁊
in ſe multis amaritudinibus eſt reſpſa.
Boetiꝰ in lib. de ɔſolat. ꝙ multis ama/
ritudinibꝰ humane felicitatis dulcedo
reſpſa eſt. Yſaie. i. Uinū tuum mixtū eſt
aqua. Et alioꝝ eſt maculatiua. Auguſt.
Amor iferioris pulchritudinis polluit
mentē. Eccli. xiij. Qui tetigerit picē in/
quinabitꝛ ab ea. Et dr pix amor terrenꝰ:
⁊ q: ingnat: ⁊ q: nimis adheret. Augu.
Quiſqs es q es in mūdo. ad te venit qui
fecit mundū: vt eripiat te de mūdo. ꝙ ſi
adhuc aliq̄ delectatōe te retinet mūdus
ſemp vis eē imūdus. ¶ Tertio luna hʒ
lucē variatā: q: mō ē plena: mō ſemiple/
na: mō vacua. Sic de mūdana pſperita
te accidit. Uñ dr ps. lxxiiij. Calix in ma
nu dñi ⁊c̄. ecce luna plena. Plenus mix
to. ecce luna ſemiplena. Uerūtñ fex eiꝰ
nō ē exinanita. ecce luna vacua. Itē ps.
Uidi ipiū ſuperexaltatū ⁊ eleuatū ſup ce/
dros libani. ecce luna plena. Tranſiui. ⁊
ecce nō erat intm̄ ſcʒ exaltatꝰ ⁊ eleuatus
ſicut prius. ecce luna ſemiplena. Queſi/
ui ⁊ nō eſt inuētus locus eius. ecce luna
vacua. ¶ Quarto luna hʒ lucē mutua/
tā q: nō a ſe lucet ſʒ a ſole. Sic ⁊ hō quic
qđ hʒ nō a ſe ſʒ a deo hʒ. i. Corinth. iiij.
Quid habes qđ nō accepiſti. De lege āt
⁊ natura mutui ē obligari ad obſequia
mutuāti. Cōtra hoc faciūt ingrati. Hie/
re. v. Nō dixerūt in corde ſuo: metuamꝰ
dñm deū nr̄m qui dat nobis pluuiā tem
poralem ⁊ ſerotinā ⁊c̄. De natura ēt mu
tui ē vti re mutuata ad illū vſuʒ ad quē
mutuata ē. Deus mutuauit nobis tēpo
ralia vt eis vtamur ad ſuſtētationē non
ad voluptuoſaʒ delectatōeʒ. Cōtra hoc
faciūt voluptuoſi. Sap. ij. Uino pcioſo
⁊ vnguētis nos ipleamꝰ ⁊c̄. De natura
ēt mutui ⁊ reʒ mutuatā reddere nō dete
rioratā. Deus dedit hōi aiaʒ bonā. Sap.
viij. Sortitus ſuʒ aiaʒ bonā. Sed cōtra
hoc faciūt oēs mali q aiaʒ occidūt. Sa/
pien. xvi. Occidit hō p maliciā aiaʒ ſuā.
¶ Scđo videndū eſt q ſint icōmoda q fa/
cit homini pctm̄: que q̄dē ſūt tria: q: hō

ſpoliatꝛ: vulneratꝛ ⁊ ſemiuiuus relinqꝛ.
¶ Primo a dyabolo ſpoliatꝛ. Dicit aūt
Chryſo. ſup Mat. ꝙ dyabolus dr fur q
furatꝛ homini auꝝ ſapiētie: argentū elo
quētie: veſtimēta virtutū: ⁊ lintheamina
grãꝝ. Primo igiꝛ furatꝛ auꝝ ſapiētie.
Nihil. n. eſt qđ latro tm̄ odiat q̄tū lumē
Iſtud lumē eſt ſapiētia diuina: quā fu
res iſernales multū odiūt. Joã. iij. Qui
male agit odit lucē. Et iđ libēter extin
guūt: qñ aūt extinguere nō pñt territi fu
giūt. Job. xxiiij. Si ſubito apparuerit au
rora arbitrantꝛ vmbrā mortis. Iſtud au
rū demones furantꝛ qñ auferūt ſapiētiā
diuinā ⁊ imittūt ſapiētiam terrenā. Ba
ruch. iij. Filij agar qui exquiſierūt ſapien
tiā q̄ de terra eſt: viā aūt ſciētie neſcierūt
¶ Scđo furantꝛ argētū eloquētie. ꝓdi
catōis ⁊ doctrine. Multū timent latro
nes qñ aliqs clamat: ſic demones q̄ al
qs pdicat. Legiꝛ Joſue. vi. Ad clamo
filioꝝ iſrael muri hiericho ceciderūt
ſepe ad vocē predicatoris oīa arma dya
boli corruūt. Iſtud argētū dyabolus fu
ratꝛ: qñ argentū ſanctoꝝ eloquioꝝ verti
in ſcoriā fabulaꝝ. Iſa. i. Argētū tuū ve
ſuʒ eſt in ſcoriā. ¶ Tertio furantꝛ veſti
virtutū. Facit igiꝛ dyabolꝰ ſicut fur vi
lētus ⁊ malus q oīa precioſa tollit: vilia
dimittit: media aliqñ tollit: aliqñ dimit
tit. Precioſa aūt ſunt aīe. Iſtas tollit ⁊
eas ad pctm̄ ducit. Geñ. xiiij. Da mihi
aīas: cetera tolle tibi. Uilia ſūt peccata
Iſta dimittit: q̄ tñ vilia cēnt a pcioſis
ſeparāda. Hiere. xv. Si ſepaueris pcio
ſuʒ a vili: q̄ſi os meū eris. Media ſūt tē
poralia: q̄ diabolus aliqñ tollit vt indu
cat hoiem ad errorē ⁊ ipatientiā. Aliqñ
dimittit: vt eū peccare faciat p ītēpan
tiā. ¶ Quarto furatꝛ lintheamina grãꝝ.
Gratia dei dr lintheamen: q: facit aiam
cādidā. ps. Lauabis me ⁊ ſup niuē deal
babor. Facit eā ſubtilē. i. ɔſciētiatā. Eze
ch. xvi. Indui te ſubtilibꝰ ⁊c̄. Dyabolus
aūt furatꝛ ipſa lintheamina qñ facit aiaʒ
nigrā. Threñ. iiij. Denigrate ſūt ſup car
bones facies coꝝ. Et facit eā in ɔſciētia
groſſaʒ. Mat. xxiij. Excolātes culicē ca
melū autē glutiētes. ¶ Scđo pctōr vul
neratꝛ. Sed notāduʒ ꝙ vulnera pctōꝝ
aliqñ ſunt recētia: ⁊ iſta ſanantꝛ vncti

ſcʒ ſpūs ſancti inſpiratōe: ſiue peniten/
tie leuis impoſitōe. Ecc̄. x. Breuē lāguo/
rem precidet medicus. Aliqñ ſunt inue/
terata. Iſta ſanantꝛ aduſtione. i. aduſti/
ua carnis maceratōe. ps. Ure renes me/
os ⁊ cor meum ⁊c̄. Aliqñ ſunt putrida.
Iſta ſanātur inciſione. i. inciſiua tribu/
latōe. ps. Multiplicate ſunt īfirmitates
coꝝ ⁊c̄. Ideo xp̄s fuit inunctus vt ſana/
ret vulnera recentia. ps. Unxit te deus
deus tuus ⁊c̄. Fuit igne paſſionis adu/
ſtus: vt ſanaret vulnerata inueterata.
ps. Igne me examinaſti ⁊c̄. Fuit in qn/
q; partibus ſciſſus: vt ſanaret vulnera
putrida. ¶ Tertio peccator ſemiuiuus
relinquitꝛ. Cū. n. duo ſint ſigna vite. ſ. ſen/
ſus ⁊ motus. Quidā ſunt totalr viui: q
ſcʒ de deo recte ſentiūt p fideʒ ⁊ mouentꝛ
per bona opa. Ad Roma. i. Juſtus: ecce
opera. Ex fide viuit: ecce fides vera. Alij
totalr ſunt mortui q neutruʒ hñt. De q/
bꝰ dr i epl'a Jude. Arbores autūnales i/
fructuoſe bis mortue. Alij ſūt ſemiuiui:
q hñt fidē ſed nō opa. Titū. i. Cōfitentꝛ ſe
noſſe deū: factis autē negant. Auguſt. de
q̄ſtionibus euāgelij: Semiuiuus dr q ex
parte qua pōt cognoſcere deū viuus eſt.
Ex pte vero qua peccatis pmitꝛ mortuus
eſt. ¶ Tertio vidēduʒ eſt q̄ ſint remedia
ɔtra peccatū. Ad ſanāda. n. peccata tria
ſunt neceſſaria. ¶ Primo vinū morden
tis timoris. ⁋ Sed notādū ꝙ timor ali/
qñ cauſatꝛ ex conſideratōe pene: ⁊ tūc eſt
quaſi quoddā cauteriuʒ per qđ purgatꝛ
ſanies peccatoꝝ. ps. Confige timore tuo
carnes meas. Eccl. i. Timor dñi expellit
peccatū. Aliqñ cauſatꝛ ex ɔſideratōe iu/
dicioꝝ dei: ⁊ tūc eſt quaſi ſeuiēs fluctus
maris nauē mētis cōcutiens donec pon
dus peccati abijciat. Job. xxxi. Semper
quaſi tumētes ſup me fluctꝰ timui deū:
⁊ pōdus eius ferre nō potui. Aliqñ cau
ſatꝛ ex conſideratōe glorie: ⁊ tūc eſt quaſi
quoddā electuariū qđ animā fortificat.
Prouer. xiiij. In timore dñi fiducia for/
titudinis. ¶ Secūdo neceſſaria eſt olei:
ideſt ſpei dulcorātis iſuſio. Spes inſtar
olei animā ſubleuat: vt de ſalute obtinē
da cōfidat. Prouer. xxix. Qui ſperat in
dño ſubleuabitꝛ. Roma. viij. Spe eīʒ ſal
ui facti ſumus. In aduerſitatibꝰ dolorē

mitigat. ps. In quo mihi ſpem dediſti:
hec me conſolata eſt in humilitate mea.
Ignē grē ɔſeruat. Uñ in cayn iſte ignis
extinctus fuit: q: olei ſpei caruit dicens
Geñ. iiij. Maior eſt iniqtas mea ꝙ vt ve
niā merear. ¶ Tertio neceſſaria eſt alli/
gatura pnie ſalutaris. De qua dr Eccl.
vi. Uincula illiꝰ alligatura ſalutis. Iſta
alligatura ſi ē debito mō facta ſanitateʒ
inducit. ſi nimis laxa: fluxū nō reſtrigit.
ſi nimis ſtricta: leſionē facit. Sic ēt ē de
pnia iponenda: q: ſi eſt culpe ꝓportio/
nata valet ad dimiſſioneʒ culpe ⁊ pene.
Talē pniaʒ aſſumēdā docet apl's Rom.
vi. Sicut exhibuiſtis mēbra veſtra ſerui
re imūdicie ⁊ iniqtati ad iniqtatem: ita
nūc exhibete mēbra veſtra ſeruire iuſti/
tie in ſanctificatōeʒ. Sʒ ſi ē nimis laxa:
pctm̄ nō reſtrigit nec remittit. Ideo dr
Ezech. xvi. A qua nō es lota in ſaluteʒ:
nec ſale ſalita: nec inuoluta pānis. Si eſt
nimis dura potius nocet: q: pctōr ipſaʒ
pijciet ⁊ ad pctm̄ redit. Chryſ. Uis ap/
parere iuſtus vl' ſcūs: circa vitā tuā eſto
auſterus. circa alioꝝ aūt eſto benignus.
Audiāt te hoies pua mādātē: ⁊ grādia
videāt faciētē. Sed de multis dr Mat/
thei. xxiij. Alligāt onera grauia ⁊ ipor
tabilia ⁊ iponunt in humeros hoiuʒ. di
gito aūt ſuo nolunt ea mouere ⁊c̄.

¶ Dñica q̄rtadecima Sermo primus.

CUm ingrederetꝛ
iesus quoddā caſtellum oc/
currerūt ei decē viri leproſi
⁊c̄. Luce. xvij. Sicut dicit Aug. de celo
venit magnꝰ medicus. q: p totū mūdū
magnꝰ iacebat egrotus. Magna egri/
tudo eſt lepra corpis ſed maior eſt lepra
mētis: que eſt pctm̄. Utrāq; autē xp̄s in
iſtis decē leproſis curauit: dū ipſos cor/
poral'r ⁊ ſpūal'r ſanauit. Significatꝛ au
tē pctm̄ p leprā triplici de cā. ⁋ Eſt. n. le
pra morbꝰ fetidus: ⁊ ſitibūdus: ⁊ conta/
gioſus. Inq̄tū ē morbꝰ fetidus: ſignat
pctm̄ luxurie. Inq̄tū ē ſitibūdus: pctm̄
auaritie. Inq̄tū ɔtagioſus: pctm̄ ſup/
bie. Inq̄tū igiꝛ ē fetidus: deſignat luxu
riā: q: corā deo ⁊ hoibus fetet. Johel. i.
Computruerūt iumēta in ſtercore ſuo.
Greg. Jumēta aūt in ſtercore ſuo cōpu/

treſcere: eſt carnales hoīes in fetore lu-
xurie: vitā finire. Tūc aūt aīus luxurio-
ſus ē fetidus: qñ eſt q̄triduanus. Juxta
illud Joā. xi. Dñe iā fetet q̄triduanꝰ eſt
eim. ¶ Prima dies eſt mala cogitatio ⁊
delectatio: ⁊ tūc adhuc nō fetet. ¶ Scḋa
eſt malus ꝯſenſus: ⁊ tūc adhuc nō fetet.
¶ Tertia eſt malū opus: ⁊ tūc aīus lꝫ ſit
mortuꝰ ꝑ vnico tñ actu ñ fetet. ¶ Quar-
ta ē mala ꝯſuetudo: ⁊ tūc aīus ē mortu-
us. ⁊ eſt fetidus: q̄ eſt q̄triduanus: ⁊ ma
xime qñ penitere nō vult. Jſta ſūt quat-
tuor ſcelera damaſci: de q̄bus dr̄ Amos
i. Sup tribus ſcelerībꝰ damaſci: ⁊ ſuper
q̄ttuor non ꝯuertā eū. Ubi dicit Gloſa.
¶ Primū eſt malū cogitare. ¶ Scḋm eſt
ꝯſentire. ¶ Tertiū ope iplere. ¶ Quar-
tū nō penitere. Et ſubdit Glo. Qui i tri
bus ꝑoribus peccat: ſi penitet conuertit
eū deus ad vultū clēmētie ſue. Si vero
nō penitet auertit ab eo vultus clemen
tie dei. Et q̄ aīus carnalis fetet in vita
per culpā: iō fetebit in iferno ꝑ penam.
Yſa. iij. Erit ꝓ ſuaui odore fetor. Carna
lis voluptas videt̄ eſſe ſuauis ⁊ odorife
ra: ſed talis odor ſuauitatis vertet̄ in fe
tore ifernalis feditatis. Fetor aūt iſte in
inferno cauſabit̄ a q̄ttuor. ¶ Primo a fe
tenti ꝯſortio. Demones eīꝫ q ſunt dāna
toꝝ ſocij ſūt valde fetidi. Johel. ij. Aſcē
det fetor eius ⁊ aſcēdet putredo eius: q̄
ſupbe egit. ¶ Scḋo a fetēti ſupplicio: q̄
pena fetenti. ſ. ſulphūrea punient̄. ps.
Jgnis ſulphur ſpūs ꝓcellaꝝ ⁊c̄. Jn hu
ius ſignificatōeꝫ dñs ſup ſodomitas ſul
phur ⁊ igneꝫ pluit: vt habetur Gen. xix.
¶ Tertio a fetenti corꝑe ſuo: q̄ corꝑa dā
natoꝝ erūt fetida. Yſa. xxxiiij. De cada-
ueribus coꝝ aſcēdet fetor. ¶ Quarto a
fetēti loco. Terra eniꝫ ifernalis tota eſt
fetida: q̄ oīum fetoꝝ ⁊ imūditiaꝝ ē ſen-
tina. Sꝫ in iudicio deus vinū de fecibꝰ
leuabit ⁊ in cloacā ifernalē oēs feces la
crabit. ſicut patet in elemētis ⁊ rebus ce
teris. Sꝫ ꝑmo d̄ elemētis videamꝰ. Ter
ra eīm eſt frigida ſicca ⁊ obſcura. deus
aūt in iudicio ab elemento terre ſeꝑabit
q̄cq̄d ē frigiditatis ⁊ obſcuritatis ⁊ ſic-
citatis: ⁊ totā frigiditatē: ſiccitateꝫ ⁊ ob
ſcuritatē in cloacā ꝓiciet ifernalē: ⁊ re-
manebit ſplendida terra ſicut auꝝ. Job
xxviij. Glebe illius auꝝ. Apoc. xxi. Jpſa
ciuitas auꝝ mundū ⁊c̄. Elemētū aque
maris aliq̄ñ eſt turbidū ⁊ gelidū ⁊ tēpe
ſtuoſuꝫ. Sed tūc deus oīa iſta ab aq̄ ma
ris diuidet ⁊ totā turbulentiā: tēpeſtuo
ſitatē ⁊ ꝯgelatōeꝫ in ifernū ꝓiciet: ⁊ re
manebit mare fulgidū tanq̄ chriſtallus.
Apoc. iiij. Jn ꝯſpectu eius mare vitreū
ſile chriſtallo. Jn aere generant̄ nubes
grādines. fulgura ⁊ tonitrua. Tūc aūt
deus ab aere iſta ſeparabit: ⁊ oēs nubes
grādines: fulgura ⁊ tonitrua in iferniꝫ
iactabit: ⁊ remanebit aer lucidus ⁊ ſere
nꝰ. Yſa. lxv. Ecce ego creo celos nouos.
Tūc celū ⁊ aerē nouū creabit nō q̄tū ad
ſubſtātiā ſꝫ q̄tū ad ꝑſtinā formā. Jgnis
ēt hꝫ fumoſitatē: ardorē ⁊ lucē. Tūc aūt
deus fumoſitatē ⁊ ardorē mittet ad re
gionē dānatoꝝ: totā aūt luceꝫ mittet ad
regioneꝫ btōꝝ. ps. Uox dñi itercidentis
flāmā ignis. Flāmam ignis itercidēt ꝗ
fumoſitatē ⁊ ardoreꝫ a luce diuidet. Nō
ſolū aūt deus in cloacā ifernaleꝫ ꝓiciet
feces elemētoꝝ ſꝫ etiā aliaꝝ reꝝ. Siquide
fex gaudij eſt dolor: fex ſapiētie eſt ſtulti
tas ⁊ obliuio. Fex ſanitatis eſt egritudo
Fex vite mors. Tūc ergo deus a gaudio
ſeꝑabit doloreꝫ. a ſapiētia ſtultitatē ⁊
obliuionē. a ſanitate egritudineꝫ. a vita
morteꝫ. ⁊ oēm doloꝝ ſtultitatē ifirmi-
tatē. ⁊ mortē in latrinā ꝓiciet ifernalē.
Sāctis aūt remanebit gaudiū ſine dolo
re: ſapīa ſine obliuiōe: ſanitas ſine egri
tudine: ⁊ vita ſine morte. Ex his patet q̄
elementa ꝑūt triplr̄ ꝯſiderari. ¶ Aut ꝓ
ut ſunt mixta: ⁊ ſic ſunt in mundo q̄ſi
multis ipuritatibꝰ ſunt reſpſa. ¶ Aut ꝓ
ut ſūt pura: ⁊ ſic erūt poſt iudiciū: qñ
deus ea purgabit ⁊ oēm ipuritatē ſepa
bit. ¶ Aut ꝓut ſūt feculenta: ⁊ ſic erūt in
iferno: q̄ oēs feces elementoꝝ illuc ꝓi
cient̄. Similr̄ ⁊ cetere res triplr̄ ꝑūt ꝯſi
derari. ¶ aut ꝓut ſūt mixte: ⁊ ſic ſunt in
hac vita in qua eſt gaudiū cū dolore: ſa
pientia cū obliuione: ſanitas cū ifirmita
te: vita cū morte. ¶ Aut ꝓut ſūt pure ⁊
ſic ſūt in beata vita: vbi eſt gaudiūꝫ ſine
dolore: ſapiētia ſine obliuiōe: ſanitas ſi
ne ifirmitate: vita ſine morte. ¶ Aut ꝓut
ſūt feculente: ⁊ ſic erunt in iferno: vbi eſt
oīs dolor: obliuio. ifirmitas ⁊ mors. ps.

Calix in manu dñi vini meri ⁊c̄. ecce pu
ritas q eſt in celo. Plenꝰ mixto. ecce mix
tio que eſt in mūdo. verūtñ fex eius nō
eſt exinanita ⁊c̄. ecce feculētia que eſt in
iferno. ¶ Scḋo lepra eſt morbus ſitibū-
dus ⁊ q̄tū ad hoc deſignat pctm̄ auari
tie. Auarus. n. adeo ſitit q̄ ſatiari nō po
teſt. Prouerb. xxx. Tria ſunt inſatiabi-
lia. ⁊ q̄rtuꝫ qḋ nunq̄ dicit ſufficit: infer-
nus: ⁊ os vulue: ⁊ terra q̄ nunq̄ ſatiatur
aqua. ¶ Jgnis vero nunq̄ dicit ſufficit.
¶ Primū igit̄ iſaturabile eſt iſernus: q̄
q̄uis quotidie aīas q̄ſi infinitas deuo-
ret: ſatiari tñ ñ pōt. Tēpus vero veniet
qñ dicet ſufficit. Judicio. n. extremo ce-
lebrato oēs reprobi in iferno recludent̄:
⁊ ifernus ipſe replebit̄: ⁊ manu dei clau
det̄: ⁊ tunc ifernus dicet ſufficit. ¶ Se-
cundū iſatiabile eſt carnalis ꝯcupiſcen
tia que adeo famelica eſt q̄ ſatiari non
pōt: tñ tēpus veniet in quo dicet ſufficit
Qñ eīm hō valde ſeneſcit ita q̄ calor na
turalis in eo deficit: tūc ꝯcupiſcētia car-
nalis dicet ſufficit. q̄ ſenex velit nolit co
git̄ ꝯtinere naturali calore in eo deficiē-
te. ¶ Tertiū iſaturabile eſt terra ſitiens
que ſemꝑ aquā abſorbē deſiderat. Tem
pus tñ veniet qñ dicet ſufficit. Qñ eīm
eſt magna inūdatio pluuiaꝝ ita q̄ aque
ſunt ſuꝑabūdātes: ⁊ per diuerſa loca di
ſcurrūt: tunc terra dicit ſufficit: q̄ plus
abſorbē nō pōt. Jgnis vero ēt ē iſatura-
bilis: ⁊ nunq̄ dicit ſufficit: q̄ q̄to plus
ligna apponunt̄: tāto magis accēdit̄: ⁊
iō recte ꝑ igneꝫ auaritia deſignat̄. Eccl.
xxiij. Aīa calida q̄ſi ignis ardēs nō exti
guet̄ donec aliq̄d glutiat. Auarus igit̄
eſt iſaturabilior q̄ iſta tria ꝑdicta iſatu-
rabilia. ¶ Primo eſt iſaturabilior q̄ in
fernus: q̄ ifernus poſtq̄ plenus fuerit
dicet ſufficit. Auarus aūt q̄to magis eſt
plenus: tāto magis ē cupidus. Prouer.
xxvij. Jnfernus ⁊ ꝑditio nunq̄ replent̄:
ſupple in ꝑñti. Silr̄ oculi hoīum iſatu
biles. Eccl. v. Auarus non iplebit̄ pecu
nia. ¶ Secūdo auarus eſt iſaturabilior
q̄ carnalis ꝯcupiſcentia: q̄ in hoīe ſene
ꝯcupiſcētia carnalis dicit ſufficit. Aua-
ritia vero in hoīe ſene nō ſeneſcit: ſꝫ am
plius iuueneſcit. Hiero. Cū oīa vitia ſe-
neſcāt in hoīe: ſola auaritia iuueneſcit.
Tullius in lib. de ſenectute: Auaritia ſe
nis q̄d ſibi velit nō itelligo. Quid. n. ab
ſurdius eē pōt q̄ quo minꝰ reſtat vie eo
plus viatici q̄rere. ¶ Tertio auarus eſt
iſaturabilior q̄ terra ſitiēs q dicit ſuffi-
cit: qñ plena eſt qñ eſt magna inundatio
aquaꝝ. ⁊ qñ ipſe aque ſuꝑabūdātes per
diuerſa loca diſcurrūt: dicit ſufficit. Aua-
rus aūt ſi hꝫ magnā inundātiā diuitiaꝝ
non tñ dicit ſufficit. ſiue ſue diuitie cur-
rāt in Franciā ꝑ diuerſas nūdinas: ſiue
vſq̄ vltramare ꝑ diuerſas mercationes
adhuc nō dicit ſufficit. Jō ſꝫ Senecā aſ-
ſimilat̄ cani q ꝓiecta mox deuorat ⁊ rur
ſus ad alia deuorāda ſuſpēſus anhelat.
Aſſimilat̄ hydropico q q̄to plus bibit
tāto plus ſitit. Joā. iiij. Oīs q biberit ex
hac aq̄ ſitiet i eternū ⁊c̄. ¶ Tertio lepra
ē morbus cōtagioſus. Et q̄tū ad hoc ſi-
gnat pctm̄ ſupbie qḋ ē ꝯtagioſū. Juxta
illḋ Ecc. xiij. Qui cōicauerit ſupbo idu-
et ſupbiā. Signat ēt omne aliḋ mortale
pctm̄ qḋ de ſe eſt ꝯtagioſuꝫ. ex eo q̄ vnū
trahit ad aliud. Et hoc pōt eē q̄druplici
de cā. ¶ Prima cā eſt ꝓp peti pōderoſi-
tatē. Uñ Greg. Pctm̄ qḋ ꝑ pniām nō di-
luit̄: mox ſuo pōdere ad aliud trahit: q̄
iuſto iudicio deus cor pctōris obnubi-
lat vt ꝑcedētis peti merito ēt in aliḋ ca-
dat. ¶ Scḋa cā eſt ꝓpter pctōris cecita
tē. Et ponit exēplū Chryſ. de ſampſone
cui cū capilli i q̄bus erat virtus ſua am
putati fuiſſent: mox philiſtei ipm̄ ligaue
rūt ⁊ oculos eruerūt: ⁊ ipm̄ ēt molere fe
cerūt: q̄ qñ pctōr ꝑdit robur ſuaꝝ virtu
tū mox demones funibus diuerſoꝝ deſi
derioꝝ ipm̄ ligāt in itellectu: ⁊ affectus
excecāt ⁊ de vitio in vitiū ipm̄ currē ꝓcu
rāt. ¶ Tertia cā eſt ꝓpter demonū perſi
deitatē. Dicit. n. Chryſ. q̄ pctōres ſūt eq
diaboli quos exagitat ꝑ diuerſa deſerta
facinoꝝ duꝫ eos ducit de pctō in pctm̄.
¶ Quarta cauſa eſt ꝓpter quādā pecca
toꝝ ꝯnexionē. Quedam. n. pctā ſunt ſm
Greg. que vident̄ eē ꝯnexa. Nā auaritia
trahit ad rapinā. ad furtum ⁊ ad multa
mēdacia. Gula trahit ad ebrietatē ⁊ lu-
xuriā. Hiero. Uenter mero eſtuans cito
deſpumat in libidinē. Supbia trahit ad
multas iniurias inferēdas ⁊ ad multas
ambitiones appetendas.

¶Sermo ſecūdus.vt ſupra.

OCcurrerūt ei decem viri leproſi qui ſteterunt a longe ⁊c. Sicut dicit phia Boeti. Si curari deſideras oportet vt vulnus detegas. Di Ecc.xviij. In tēpore infirmitatis oſtēde cōuerſationē tuā. Cōuerſatio dicit totā vitā peccatoris. ſ.cogitatōes:locutōes:⁊ opa. Debet eim oſtēdere medico ſpūali cogitatōes ſi fuerint imūde. locutōes ſi fuerint nociue. opa mala que fecit:⁊ opa bona q̄ omiſit Jō iſti leproſi ſua vulnera ⁊ ſuas īfirmitates nō abſcōderūt:ſed medico ſpūali ſ.xpo apuerūt ⁊ curari petierūt. Circa curationē aūt ipoꝝ tria cōſiderant.ſ.infirmitatis genus:curatōis modus:⁊ curationis effectus. ¶Genus aūt infirmitatis ē lepra qḋ ē morbus incurabilis ⁊ abhoiabilis:⁊ vniuerſalis:⁊ iō merito peccatū ſignat. Eſt igit primo morbus icurabilis. Sicut eim hō a lepra humano auxilio vix aut nūquā curat. ſic nec peccator curari pōt niſi diuino auxilio adiuuet. cū ſit ſpūs per ſe vadēs in peccatum. ſ3 p ſe non rediēs a peccato. Legitur.iij.Re.vi.ꝙ tēplū dei fuit ſeptem ānis edificatū. Legit aūt Jo.ij.ꝙ quadraginta ſex annis fuit repatū. Per qḋ dat intelligi ꝙ hō antequā peccet de facili pōt fieri tēplū dei. ſed ſi ſemel cadit difficile:imo nūquā per ſe reſurgit Jō caſus peccatoris pōt cōparari ſagene piſcatoris in quā piſcis per ſe exire non pōt. Cōparat ēt caſui elephātis q poſtquā ceciderit p ſe reſurgere nō poteſt:niſi alij elephātes ſupuenerint qui ipm adiuuent. Cōparat ēt fractioni vaſis vitrei vel fictilis:qḋ vlterius reintegrari non pōt. ¶Primū exēplū pertinet ad luxurioſos qui ſunt in aquis deliciarum vbi ſunt multi laquei ⁊ ſagene. Eccē.vij. Uidi amariorē morte mulierē que laqueus venatoꝝ ē:⁊ ſagena cor ei⁹ Unñ cū quidā phs vidiſſet quēdā aucupem cū muliere iocantē ait. Tu q aues decipere niteris:vide ne quaſi auicula factus:huius viſco capiaris. ¶Secūdū exemplū pertinet ad ſupbos qui more elephantis nō flectunt. ⁊ iō qñ cadunt nō reſurgūt niſi ab alijs ſanctis viris meritis adiuuent. Yſa.lxiiij. Cecidim⁹ quaſi foliū vniuerſi. Foliū qñ cadit vlteri⁹ ad arborē non reſurgit. ¶Tertiū exemplū ptinet ad auaros qui amādo terrena efficiunt terra. Aug. Talis ē vnuſqſꝗ qualis ē dilectō ſua. Si terrā diligis terra es. ſi deū diligis de⁹ es:nō qdē p naturā ſ3 p grām. Et iō ſi tales franguntur nūquā p ſe reintegrant. Ps. Tāquā vas figuli cōfringes eos. Jntantū eim cōterunt ꝙ nec in eis igniculus pui deſiderij:nec modicū aque lachrymaꝝ inuenit. Yſa.xxx. Cōminuet ſicut cōterit lagena figuli cōtritōe pualida:⁊ nō inuenitur de fragmētis eius teſta:in qua portet igniculus de incēdio:aut hauriat parū aque d̄ fouea. ¶Scḋo lepra ē oibus abhoiabilis:ſic pctores abhoiabiles ſūt apḋ deū. Ps. Corrupti ſūt ⁊ abhominabiles facti ſūt. Oſee.ix. Facti ſūt abhoiabiles ſicut ea q̄ dilexerūt. Auari.n. diligūt lutū:iō ſunt luto viliores. Sap.xv. Luto vilior vita illius ⁊c. Luxurioſi diligūt imūda, ⁊ iō ſūt ſpurcitijs fediores. Johel.i. Cōputruerūt iumēta i ſtercore ſuo. ſupbi diligūt vētoſa ⁊ iō ſūt veſica miſerabiliores. ſicut veſica acupicta detumeſcit:ſic eorum ſuperbia i iflatio ſubito euaneſcit. Sap.iiij. Dirūpet eos inflatos ſine voce. ſ.excuſatiōis vel orōis. Qualiter aūt peccatores ſint deo abhoiabiles dicit Chry. ſup illḋ Mat. xxv. Diſcedite a me ⁊c. quaſi nō ſuffero pniā illoꝝ. vel aſpicē ſicut dic. Nā ſicut carnales oculi p carnalē ſpecioſitatē videndo delectant. Si qua aūt diſſipata vl deformata videam⁹ qſi vulnerat aſpectus nr̄. Sic ⁊ de⁹ q in ſcītate delectat aiaꝝ peccatrices aīas q̄ ſi grauat⁹ aſpicere nō ſuffert. tāquā ſi dicat eis quaſi putredo ⁊ ſpurcitia eſtis. Nec tandiu vos ſuſtineo qādiu ſtatis in iudicio meo ⁊ iō diſcedit a me. ¶Tertio lepra ē morbus vniuerſalis:ſic ⁊ pctm totū corpus corrūpit. iuxta illḋ Yſa.i. A plāta pedis vſq3 ad verticē capitis nō ē ſanitas in eo. Ex quo p3 ꝙ pctm̄ hoiem ⁊ p pedes ligat ⁊ capiti dn̄at. Ligat eim p pedes. Job.xviij. Immiſit in rete pedes ſuos ⁊ in maculis ei⁹ ābulat. Sic. Qui pedes in rete miſerit:nō cū voluerit exit. Sic q in pctō ſe deijcit:nō mox cū voluerit ſurgit. Et qui ī maculis retis ābulat:greſſus ſuos ābulādo iplicat. ⁊ cū ſe expedire ad ābulādū nitit: ne ābulet obligat. Dn̄at ēt capiti. Aug. Pctōr ſeruus ē tot demonioꝝ quot vitioꝝ. ¶Unñ legit de diogene phō. ꝙ cū Alexāder diceret ſe dn̄atorē orbis. Ille ait. Nequaquā es dominus:ſ3 ſeruoꝝ meoꝝ ſeru⁹. Supbia ei3 ē dn̄a tua:⁊ ācilla mea. Te ei3 ducit ego aūt eā ſuppeditaui. Carnalis ꝯcupiſcētia ⁊ gula ⁊ ira ſunt dn̄e tue ⁊ ancille mee: q: te ducūt ⁊ tibi dn̄ant: ego autē eas ſuppeditaui ⁊ vici. Et iō es ſeruorū meoꝝ ſeruus. Et cū ſerui alexādri vellēt in ipm irruē ⁊ ipm occidere alexāder ait Uidete ne ipm cōtingatis q: vere ſeru⁹ dei ē:⁊ veritatē dicit. ¶Scḋo ponitur curatōis modus:qui ē triplex. ¶Pmo eim pctōr curat p humilē ſui recognitōnē:qḋ notat cū dicit. Qui ſteterūt a longe. Scḋm eim legē nō audebant leproſi ſtare cū ſanis. ⁊ iō de lōge ſteterūt. Similiter ⁊ humilis pctōr deo appropinquare nō audet. Sicut dī Luce.xviij. Publicanus a lōge ſtans ⁊c. Et talis humilitas deo appropinquare facit. iuxta illḋ Ps. Reſpexit in orōem humiliū. Idē. Cor cōtritū ⁊ humiliatū deus nō deſpicies. Jaco.iiij. Appropiquate deo ⁊ appropiquabit vobis. Pctōr eim appropinquat deo p humilē ſui recognitionē:⁊ deus ſibi appropinquat p benignā exauditionē. Niſi aūt deus hoi pri⁹ appropiquaſſet:hō nullaten⁹ dō appropinqre potuiſſet Aug. de vbis dn̄i. Quid tā lōginquū qd tā remotū q̄ deus ab hoibus. imortalis a mortalibus. iuſtus a pctōribus:nō loco ſ3 diſſimilitudine. Cū ergo deus in ſe hēat duo bona. ſ. iuſticiā ⁊ imortalitatē. ⁊ nos duo mala. ſ. iniquitatē ⁊ mortalitatē. Si vtrūq3 malū nr̄m ſuſcepiſſet par nobis fuiſſet. ⁊ liberari nobiſcū op⁹ hēret. Ut ergo eēt nō hoc qḋ nos ſ3 ppe nos nō ē factus ille peccator qḋ tu. ſ3 factus ē mortalis qḋ tu. ſuſcipiēdo eim penam ⁊ nō ſuſcipiēdo culpā:culpā deleuit ⁊ penā. ¶Secūdo pctōr curat p aſcēſum deſideriū ⁊ clamoſā orōem. qḋ notatur cū dī. Leuauerunt vocē ⁊c. Ille ad deū clamat qui ſua deſideria ad deū3 leuat. vt ſicut prius deſiderauit terrena: ſic poſtmodū deſideret celeſtia. Aug. O ſi poſſēmus excitare voces ⁊ cū illis pariter excitari:vt tales eſſemus amatores vite pmanētis:quales ſunt homies vite fugiētis. Cū tali deſiderio clamabat propheta dicēs: Clamaui i toto corde meo exaudi me dn̄e. Et bene dixit in toto corde. Quidā enim clamāt cū toto corde. ſ. qui in ſuis orōibus hn̄t itellectū ⁊ affectū. i. attētionē ⁊ deuotionē. i. Cor.xiiij. Orabo ſpū:orabo ⁊ mēte. Alij orant cū medio corde qui hn̄t attētionē ſ3 nullā deuotionē. Oſee.x. Diuiſū ē cor eorum. Alij cū nullo corde q nullā hn̄t deuotionē nec attētionē. yſa.xxix. Populus hic labijs me honorat:cor aūt eoꝝ longe eſt a me. ¶Tertio peccator curat p purā cōfeſſionē:qḋ notat in hoc qḋ xps dixit leproſis. Ite oſtēdite vos ſacerdotibus Sed tn̄ in via mūdati ſunt q: deus virtute cōtritionis peccatorē mundat interius priuſquā a ſacerdote abſoluat exterius. Hoc ēt patet in lazaro quē dominus ſuſcitauit priuſquā a diſcipulis ſolueretur. Hoc ēt p3 in leproſo quē dominus tangēdo mūdauit:⁊ poſtea vt ſacerdoti ſe repn̄tet ⁊ ſacrificiū offerat precipit. vt habet Mat.viij. Tūc leproſus a dn̄o tangit qñ pctōr cōpungit. Tūc ſacerdoti ſe repn̄tat:qñ peccator ſua pctā cōfitēdo maifeſtat. Tūc ſacrificiū offert quādo ſatiſfactionē ꝯplet. Ps. Dixi cōfitebor ⁊c. Dixi. i. firmit ſtatui. Aug. Magna pietas dei vt ad ſolā pmiſſionem pctā dimittat nōdū pnūciat ore:⁊ tn̄ deus iam audit in corde. ¶Tertio ponit curatōis effectus qui fuit in corpe ⁊ aīa pfecta ſanatio:qḋ notat in illo qui rediit. Cui dixit dn̄s. Fides tua te ſaluū fecit Ubi notat ꝙ priuſquā leproſi ſanarent clamauerūt:poſt ſanationē ēt iſte clamauit. Unñ dī. Reuerſus ē cū magna voce. ad inuēdū ꝙ ad deū clamare debemus ⁊ vt ſanemur:⁊ vt in ſanitate ſeruemur ⁊ merito. ¶Quattuor eim de cauſis hō aliqñ clamat. ſ. a facie ignis. a violentia furis:⁊ ab ipetu aquaꝝ. ⁊ a terrorē hoſtium. In nobis adhuc ē ignis cōcupiſcētie. Job.xxxi. Ignis ē vſq3 ad conſuma

tionē deuotiōis. Sed felix qui dicere pōt Ecc.li. In medio ignis nō ſum eſtuatus Cōtra hūc ignē debemus ad deū clamare Johel.i. Ad te dn̄e clamabo: q: ignis comedit ſpecioſa deſerti. Debemus ēt petē aquā lachrymaꝝ que hūc ignē extīguit. Ecc.iii. Ignē ardētē extinguit aqua. In nobis ēt ſunt fures. ſ. oculi laſciui. Juxta illud Threñ.iii. Oculus meus depredatus ē aiam meā. Jō debemus ad deuꝫ clamare ⁊ petere oculoꝝ cuſtodiā. Yſa. xxi. Ad me clamat ex ſeyr. Cuſtos qd de nocte. Seyr interptaṫ hyrcus. Oculi aūt hirci ꝓpter libidinē tortuoſe aſpiciunt. Et iō per ſeyr intelligiṫ ille cuius oculi ſunt laſciui. Talis debet ad deū clamare q ē cuſtos in nocte aduerſitatū ⁊ tēptationuꝫ. Sic clamabat ꝓpha dicēs: Auerte oculos meos ne videant vanitatē. In nobis ēt ſunt aque multarū tribulationum. ps. Saluū me fac deus ⁊c. Et ideo debemus clamare ⁊ dei cōſolationē petere: ſicut diſcipuli clamauerūt dicētes Mat.viii. Dn̄e ſalua nos pimus ⁊ facta ē tranquillitas magna. In nobis ē ēt cōtinuum bellum. Job.vii. Militia ē vita hoīs ſup terrā. Jō debemus ad deū clamare ⁊ auxiliū petē: ſicut clamauit moyſes. Cui dn̄s dixit Exo.xiiii. Quid clamas ad me. Et tunc dn̄s pharaonē cum ſuo exercitu in mari ſubmerſit: quia ad clamorē nr̄m dn̄s vires diaboli ⁊ toti⁹ exercitus ſui frāgit.

¶ Sermo tertius vt ſupra.

Jeſu preceptor miſerere nr̄i. Sicut dicit Bern̄. Illi me ſecure cōmitto q ſaluare me poſſit nouerit: ⁊ velit. Chriſtus eiꝫ pōt ſaluare q: ē virtus dei. Nouerit ſaluare: q: ē ſapiētia dei. Et vult ſaluare: q: ꝓ nobis ſe fecit ſacrificiū dei. Iſta tria tangunṫ. i. Coꝛ. i. Predicamus xp̄m crucifixū: ecce q: ſacrificiū dei. Et ſequiṫ de duobus alijs. Predicamus xp̄m dei virtutē ⁊ dei ſapiētiaꝫ. Iſti igiṫ leproſi ſciētes xp̄m habere potētiam ſapiētiā ⁊ voluntatē ſaluādi ⁊ miſerendi ip̄m inuocāt ⁊ dicūt. Jeſu preceptor miſerere nr̄i. In quibus verbis vocant eū. ſaluatorē. preceptorem. ⁊ miſeratorē. ¶ Saluatorē vocant eū cū dicūt. Jeſu qui ſaluator interpretaṫ. Ipe a tribus nos ſaluauit. ſ. a peccato: a diabolo: ⁊ a pena: ſicut diciṫ in libro tertio ſniaꝝ. A peccato aūt tribus modis nos ſaluat: ſicut ibidē di. ¶ Primo p charitatē inflāmantē. Sicut enim diciṫ ad Ro.v. Cōmēdat deus ſuā charitatē in nobis. Qm̄ cū adhuc peccatores eſſemus xp̄s ꝓ nobis mortuus ē. Exhibita igiṫ nobis arra tāte dilectiōis accendimur ad diligēdū deū qui ꝓ nobis tanta fecit. ⁊ ex hoc iuſtificamur: ⁊ a peccatis mūdamur. Et iō ſm̄ Aug. lꝫ fuerit alius modus poſſibilis nr̄e redēptionis: nullus tn̄ nr̄e ſanāde miſerie fuit cōuenientior: q: nullus alius inſtantū nos inflāmaſſet: ſicut quādo cogitamus q dei filius frater nr̄ ēē voluit: ⁊ ꝓ nobis mori dignatus fuit. ¶ Secūdo ſoluamur a pctō per fidē iuſtificantē. Sicut eiꝫ ad Ro.iii. Deus ip̄m poſuit ꝓpiciatorē per fidem in ſanguine ipſius. ſ. per fidē paſſionis ipſius. Sicut eīm aſpiciētes ad ſerpentē eneū in palo erectū ſanabantur a morſibus ſerpētū. Sic ⁊ illi qui vera fide aſpiciūt ad xp̄m in cruce exaltatum ſanantur a vulneribus peccatoꝝ. ¶ Tertio ſaluamur a pctō per ſatiſfactionē ⁊ penā ſufficiētē. Penā eīm que ꝓ noſtris pctis debebaṫ ipe in corpe ſuo ſuſtinuit: ⁊ ſic nos abſoluit ⁊ ſuo liuore ſanauit. i. Petri.ii. Pctā nr̄a. i. penaꝫ ꝓ pctis noſtris ipe ꝓtulit in corpe ſuo ſup lignum: vt pctis mortui iuſticie viuamus cuius liuore ſanati eſtis. ¶ Scd̄o xp̄s nos ſaluauit a diabolo. Diabolus eīm hoīeꝫ nō detinebat niſi peccatoꝝ vinculis: ⁊ ideo cōſpō q ſum⁹ a pctis ſaluati. ſum⁹ ⁊ a diabolo liberati. Aug. In xp̄o vicuṫ inimici nobis inuiſibiles ꝓtātes: vbi viciṫ inuiſibiles cupiditates. Fuſo. n. ſanguie xp̄i ſine culpa: oīuꝫ dlictoꝝ chyrographa ſūt dleta. Et quāuis diabolus adhuc nos tēptet eiſdē modis quibus ante: tn̄ iam vincere nō pōt ſicut ante. q: xp̄s fortē ſua paſſione alligauit. i. ꝓtātē eius cōpreſſit. vt dr̄ Matt.xii. Habebat enim duas manus. Unā attrahētē p quam eſcrōs ad inferos attrahebat. ⁊ iſtaꝫ xp̄s i cruce amputauit: ⁊ oēs ſanctos deīcepe adſe traxit. Jo.xii. Si exaltat⁹ fuero a terra: oīa trahā ad meipſum. Aliam im̄pellētē per quā ad pcī̄m hoīes impellebat ⁊ vincebat. ⁊ iſtā xp̄s in cruce ſic vulnerauit ⁊ debilitauit q de cetero nō poteſt vincere niſi volentes. Abachuc. iii. Cornua in manibus ei⁹. Ptās eīm ⁊ virtus xp̄i apparuit in manibus diaboli: q: vnā amputauit ⁊ aliam vulnerauit.

¶ Tertio xp̄s nos ſaluauit a pena ⁊ a morte tpali: ⁊ hoc in gnāli reſurrectiōe ⁊ a morte eterna que erat in diuie viſionis priuatiōe. Jō ſm̄ Gre. Una die integra ⁊ duabus noctibus iacuit in ſepulchro. ad innuēdū q lux vnice ſue mortis deſtruxit duplicē nr̄aꝫ mortē. In dānatis aūt mors eterna nō deſtrueṫ: ſꝫ ſemp viuificaṫ vt hō iteruꝫ moriaṫ. ps. Sicut oues in inferno poſiti ſunt: mors depaſcet eos. ℣ Dicunṫ aūt poni in inferno ſicut oues: q: ſicut oues herbā comedūt ⁊ iterū reuiuiſcit vt iterū comedaṫ: ſic ⁊ mors videbaṫ dānatos occidere: ⁊ tamē iterū reuiuiſcent vt iteꝝ occidanṫ: ⁊ iō diciṫ mors depaſcet eos. Uel dicunṫ in inferno poni ſicut oues: quia ſicut oues poſtq̄ pauerint in vno prato ducunṫ a paſtore ad aliud pratum: ſic erit in inferno. Ibi eīm ſunt duo prata. ſ. pratū frigoris: ⁊ pratū caloris. Poſtquaꝫ igitur oues infernales pauerint in prato frigoris paſtor eaꝝ. ſ. diabolus deducet eas ad pratū caloris ⁊ ſic alternatim erit in ꝑpetuū. Job.xxiiii. Ad nimiū calorē trāſeunt ab aquis niuiū. ℣ Uel dicunṫ poni in inferno ſicut oues: q: ſicut huiuſmodi aīalia diſtinguūtur per greges q: oues ſtant p ſe: ⁊ capre per ſe: ſic etiaꝫ dānati ſimiliter per diuerſos greges diſtinguenṫ. Nā ſuperbi faciēt vnū gregē Luxurioſi aliū: auari aliū: zach.xii. Plāgent terre familie: ⁊ familie ſeorſum. ℣ Uel ducunṫ in inferno ſicut oues: q: ſicut oues tondenṫ q̄ ſic tōſe ad paſcua mittunṫ: ſic peccatores hic dimittent lanam: i. diuitias. ⁊ ſic attonſi ad paſcua infernalia tranſmittenṫ. ps. Cū interierit non ſumet oīa nec deſcēdet cū eo gloria eius. ¶ Uel dicunṫ poni in inferno ſicut oues: q: ſicut oues in calore ſtant cōpreſſe ⁊ vna ſuper aliā: in frigore autem ſtāt ſegregate. Sic ⁊ dānati cū erunt in igne infernali ſtabūt cōpreſſi: vt vn⁹ ſup aliū magis incēdaṫ. Cū vero erūt in frigore erūt ſepati: vt quilibet p ſe ſtrideat Mat.viii. Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dētiū.

¶ Scd̄o leproſi vocant xp̄m p̄ceptorem. Ipſe eiꝫ ē verus p̄ceptor qui decē p̄cepta nobis dedit. que ſi aliqn̄ tranſgredimur ip̄m vt nr̄i miſereaṫ rogare debemus. Un̄ ⁊ iſti leproſi dicunṫ fuiſſe decē. ſicut enim decē leproſi ſignificant illos q decem p̄cepta ſunt trāſgreſſi: ſic decē mundati ſignificant eos qui per xp̄m ad eorum obſeruantiā ſunt cōuerſi. Iſte decalogus p̄ceptorū ē illud pſalterium decachordū. De quo dicit ꝓpheta. In pſalterio decachordo pſallam tibi. qđ verbū tractans Aug. in libro de decē cordis diſtinguit tres diſias. ¶ Quidā eniꝫ iſtud pſalteriū portant ſed in eo non cantant qui. ſ. p̄cepta dei ex timore ſeruant. portare eniꝫ pſalteriū: ſꝫ nō cātare i eo on⁹ qdē hꝫ: ſꝫ dlectationē nō hꝫ: q: timor penam hꝫ. ℣ Alij portant ⁊ cātant: qui ſcꝫ mādata dei ſeruāt: ⁊ ex amore ſeruant. Lꝫ enim ſit labor in portando: ē tn̄ delectatio in cātando. Juxta illud ps. Cātabiles mihi erāt iuſtificatiōes tue. ℣ Alij nec portant nec cantāt ſed ꝓjiciūt: qui. ſ. mandata dei nō ex amore nec ex timore ſeruāt. Melius ē aūt vt ibidem dic̄ Augu. pſalteriū portare ⁊ cantare q̄ tantū portare. Rurſus melius portare ⁊ nō cātare q̄ ꝓjicere: quia melius eſt precepta dei ex amore q̄ ex tiore facē. Rurſus melius ē facē ex tiore q̄ nullo mō facē. Pōt ēt addi quarta regula. Moꝝ. ſ. qui non portant. ſed cantant. Iſti ſunt qui dicūt ⁊ non faciunt. In pſalterio quidē decem chordarū cantant qui precepta dei alijs predicant: ſed non portant q: ea nō ſeruant. De talibus dicitur Mat.xxiii. Alligant onera grauia ⁊ importabilia ⁊ imponūt ea i hūeros hoīuꝫ: digito aūt ſuo nolūt ea mouere. ¶ Tertio vocant xp̄m miſeratorē: cum dicunt: Miſerere noſtri. Ad miſericordiā aūt impēdendā tria ip̄m inclinant. ſ. ſua affectio p̄cordial̄. nr̄a deuotio filialis. ⁊ nr̄a miſeria generalis. Amor precordialis ē quando radicaṫ in corde. qn̄ manifeſtaṫ in opis exhibitione. quando oſtendit i aduerſi

ta tum ꝑpeſſione: ⁊ qñ eſt cũ ꝑſeuerãtia ⁊ ꝯtinuatiõe. Iſto mõ xp̃s in paſſiõe ad nos affectionẽ habuit ꝑcordialẽ: ipſe eñi iuxta cor ſuũ fuit ꝯfeſſus: ad innuẽdũ ꝙ amor nr̃ in eius corde eſt radicatus. Ber. In quo eñi clarius ꝙ in vulnerib⁹ tuis eluxiſſet: ꝙ tu dñe ſuauis ⁊ mitis ⁊ multe miſericordie. Ipſe fuit in manibus ꝑforatus: ad innuẽdũ ꝙ in bñficijs eſt liberalis ⁊ largus. Sicut eñi vas ꝑforatũ nihil retinet: ſic xp̃s nihil ſibi retinuit ſed oĩa nobis dedit. ſ. carnẽ in refectionẽ: ſanguinẽ in ablutionẽ: aĩaʒ in redẽptionẽ ⁊ deitatẽ dat i fruitionẽ. Ipſe eñi in pedibus fuit ꝯfixus. ad inuẽdũ ꝙ põdus pctõꝝ nr̃oꝝ portauit. Yſa. liij. Uere lãguores nr̃os ipſe tulit: ⁊ dolores nr̃os ipſe portauit. Ipſe etiã fuit in cruce totus extẽſus. ad inuendũ ꝙ amor quo nos dilexit vſqʒ in perpetuũ ſe extendit Matth. vlti. Ecce ego vobiſcũ ſum oĩbus diebus vſqʒ ad ꝯſumationẽ ſeculi. ¶ Scḋo iclinat ipʒ ad miſerãdũ nr̃a deuotio filialis. Hiere. xxxi. Si filius honorabilis effraim. Si puer delicatus: qꝛ ex quo locutus ſum de eo: adhuc recordabor eius. Idcirco ꝯturbata ſunt viſcera mea ſup eũ. Miſerãs miſerebor eius. Ac ſi dicat dñs: intãtũ viſcera mea ſup eũ cõmouent̃. Ac ſi ex eo mihi accreſceret magnus honor. ⁊ iõ dixit. Si filius honorabilis. Ac ſi ex eo mihi proueniat magna vtilitas: ⁊ iõ dicit effraim. q̇ iter ꝑtat̃ fertilitas. vel ac ſi eſſet puulus ⁊ etate imaturus. vl̃ ac ſi eſſet delicate nutritus. ⁊ iõ dicit. Si puer delicatus. Et reuera ſcti viri ſũt filij honorabiles dei: qꝛ in ipſis eſt imago dei quã in ſeipſis honorãt. Ecc. x. Fili in mãſuetudine ſerua aĩaʒ tuã: ⁊ da illi honorẽ ſm meritũ eius Sunt ẽt vtiles deo nõ rõne dei: ſʒ rõne ipſoꝝ. Chry. Sicut bñfaciẽtes nõ deo preſtamus ſʒ nobis. dñs aũt gaudet nõ de ſuo lucro. ſed de nr̃a ſalute. Sic peccantes nõ deo nocemus: ſʒ nobis. deus aũt triſtat̃ aĩo nõ de ſua iniuria ſed de noſtra ꝑditiõe. Sũt ẽt puuli in dei cognitõne ⁊ dilectiõe: ꝙdiu ſunt in p̃nti vita. i. Coꝛ. xiij. Cũ eſſẽ puulus loquebar vt puulus ⁊c. Sũt ẽt a deo delicate nutriti ſ. pane angelico. i. ſeipſo. ps. Panẽ angeloꝝ mãducabit hõ. ¶ Tertio deũ inclinat ad miſerãdũ noſtra miſeria gñalis. Sũt tñ q̇dã q nullã hñt miſeriã: ⁊ nõ indigẽt miſericordia. ſ. bti in q̇bus nulla ẽ miſia: nec ꝙtũ ad corpus. nec ꝙtum ad aĩam. Apo. xxi. Abſterget deus oẽm lachrymã ab oculis ſctõꝝ ⁊c. Aug. de ci. dei. Erit in ſingulis iſepabilis volũtas libera. ab oĩ malo liberata. ⁊ ipleta oĩ bono: fruẽs idefiiẽter eternoꝝ gaudiorũ iocũditate. oblita culpaꝝ. oblita penaꝝ. nec tñ iõ ſue liberationis oblita vt liberatori ſuo nõ ſit igrata. Alij ſunt q oẽs hñt miſeriã nec vllã põt recipe miſericordiã. ſ. dãnati. Eoꝝ eñi cor erit ſubiectũ oĩ pene ⁊ miſie. Yſa. i. A plãta pedis vſqʒ ad verticẽ nõ eſt in eo ſanitas. Eoꝝ eñi aĩa erit plena oĩ anguſtia ꝙtum ad culpã p̃teritã. Sap. v. dicẽt itra ſe pniaʒ agẽtes ⁊ pre anguſtia ſpũs gemẽtes ⁊c. Erit plena oĩ dolore: ꝙtũ ad penã p̃ntẽ. Yſa. xiij. Torſiões ⁊ dolores tenebũt eos. Erit plena oĩ torſiõe imaginatiua ⁊ formidatiua. Sap. xvij. Timore ꝑcuſſi illius q nõ videbat̃ faciei eſtiabant deteriora eẽ q̃ videbant̃. Erit plena oĩ deſperatione ꝓpt̃ veniã denegatã. Michee. i. Deſpata ẽ plaga eius. Alij ſũt q nec oẽs nec nullas: ſʒ tñ aliquas hñt miſerias: ⁊ õ multiplici idigẽt miſicordia. Alij. ſ. q ſũt in via q multas hñt miſias ꝙtũ ad corpus. Bern. Hõ natus de muliere: iõ cum reatu replet̃ multis miſijs: iõ cũ fletu, q quaſi flos egredit̃ ⁊ cõteritur: iõ cũ motu. Hẽt etiã multas miſias in aĩa. q̇a ſm Ber. Rõ obnubilatur multiplici errore. Memoria ꝯfundit̃ multiplici obliuiõe. Uolũtas iactat̃ multiplici ꝑturbatiõe.

¶ Dñica deciaqnta. Sermo pꝛim⁹.

NEmo põt duobus dñis ſeruire ⁊c. Mat. vi. Sicut dic̃ Aug. Deus hoĩnẽ fecit vt ſũmũ bonũ intelligeret. itelligẽdo amaret. amãdo poſſideret. ⁊ poſſidẽdo frueret̃: iõ xp̃s i hoc euãgelio itẽdit nos ab amore terrenoꝝ ad amorẽ celeſtiũ iducẽ. Et hoc quatuor mõis. ❡ Prĩo diſſuadẽdo diuitiaꝝ ſeruitutẽ: cũ dicit. Nẽo põt duobus dñis ſuire. ❡ Scḋo iterdicẽdo nimiã ſollicitudinẽ: cũ dic̃. Iõ dico vobis ne ſolliciti ſitis ⁊c. ❡ Tertio oſtẽdẽdo iſta per ſimilitudinẽ: cũ dic̃. Nõne aĩa pl⁹ ẽ ꝙ eſca ⁊c. ¶ Quarto iducẽdo ſuã intẽtionẽ: cũ dicit. Querite ergo p̃mũ regnũ dei. ¶ Circa primũ notandũ ꝙ nemo põt ſeruire duob⁹ dñis ꝯtraria ꝑcipiẽtib⁹. Iſti duo dñi ſunt de⁹ ⁊ diabolus. vel deus ⁊ mũdus. vel de⁹ ⁊ caro. ¶ Primis duob⁹ nemo põt ſeruire: qꝛ deus p̃cipit humilitatem. Mat. xi. Diſcite a me: qꝛ mitis ſum ⁊ humilis corde. Diabolus ſupbiã. Job xli. Ipſe eſt rex ſup oẽs filios ſuperbie. Grego. Euidẽtiſſimũ ſignũ reproboꝝ eſt ſupbia: hũilitas electoꝝ. Cũ ergo quam q̇ſqʒ hẽat cognoſcit̃: ſub quo rege militet iuenit̃. ¶ Scḋis duob⁹ nemo põt ſeruire: qꝛ deus diligit pacẽ: mũdus turbationẽ. Joã. xvij. In mũdo p̃ſſurã habebitis: in me aũt pacẽ. ¶ Tertijs duob⁹ nemo põt ſuire: qꝛ deus p̃cipit puritatem. Caro appetit voluptatez. Iſte ſunt due leges. De q̇b⁹ dr̃ Roma. xv. Uideo aliaʒ legẽ in mẽbris meis: repugnãtẽ legi mẽtis mee. Lex carnis eſt carnalia cõcupiſcere. Lex mẽtis eſt mũditiã deſiderare. Gal. v. Caro ꝯcupiſcit aduerſus ſpũm ⁊ ſpũs aduerſus carnẽ. Seq̇t̃ n. Aut vnũ odio hẽbit. ſ. diabolũ: ⁊ alterũ diliget. ſ. deũ. Aut vnũ ſuſtinebit. ſ. diaboluʒ. non q̇dẽ diligit. Aug. Nemo diabolũ diligit ſʒ ſua cupiditate implicatus ſubdit̃ ei: ⁊ eũ diligit: ſicut q ancille aliene cõſtrictus eſt ꝓpter ꝯcupiſcẽtiã patit̃ diuturnã ſeruitutẽ. ⁊ ſi nõ diligit eũ cui⁹ ancillã diligit: ⁊ alteꝝ cõtẽnet. ſ. deũ. Nõ q̇dẽ odio hẽbit. Aug. Nulli⁹ ꝯſcia deũ odiſſet. hoc aũt Aug. poſtmodũ retractauit ꝓpter illud ps. Supbia eoꝝ q te oderũt aſcẽdit ſemp. Sʒ ſine dubio nullus deũ odit affectu: ⁊ ſi effectu: nec ẽt diabolus inq̇tũ ſ. eſt oĩuʒ gubernator ſʒ inq̇tũ ẽ eoꝝ punitor. ſic nec latro odit iudicẽ inq̇tũ eſt hõ ſʒ inq̇tũ eſt iudex ⁊ tortor. ❡ Poſtq̇ dixit i gñali deſcẽdit ad ſpãle dicẽs. Nõ poteſtis deo ſuire ⁊ mãmone. glo. Mãmona nomẽ ẽ demonis qui p̄eſt diuitijs: nõ ꝙ in ei⁹ ditione ſint: ſʒ qꝛ ipſis vtitur ad decipiẽdũ irretiẽdo laqueis diuitiaruʒ. Nõ dixit. Nõ poteſtis hr̃e ſʒ nõ poteſtis ſuire. Licite. n. hẽri põt qñ bñ diſpẽſant̃. Quidã. n. eas diligũt ꝯtra deũ: ſic auari q ſũt eaꝝ ſui. De q̇b⁹ dic̃ glo. Seruire diuitijs deuʒ negare eſt. ❡ Alij eas diligũt: ſʒ ifra deũ. ſicut viri impfecti q adhuc terrenis ſũt dediti. Iſti ſũt q edificãt lignũ fenũ ⁊ ſtipulã: q. ſ. terena plus iuſto vel minus vel minime dilexerunt. ❡ Alij retinẽt eas ꝓpter deuʒ vt. ſ. pauperib⁹ inde ſubueniãt. ſic fuerũt patriarche: ſic fuit ſctũs Joãnes p̃triarcha alexãdrin⁹ q in orõne xp̃o dicebat. ſic bone ieſu ego diſpgẽdo tu ſubminiſtrãdo: vt videam⁹ q̇s vincat. ¶ Circa ſcḋm notãduʒ ꝙ xp̃s iterdixit ſupfluã curã mũdanoꝝ. Diabolus. n. p̃io ſollicitat hoĩem vt q̃rat necc̃ia. Sicut de⁹ videt̃ hoĩ pmiſiſſe. Gen. iij. In ſudore vult⁹ tui veſceris pane tuo. Habitis neceſſarijs ſollicitat: vt q̃rat ſupflua: q̃ ſollicitudo diſſuadet̃ Phil. iij. Nihil ſolliciti ſitis. Chryſ. Sollicitudo deſpatiõis eſt filia. Habitis neceſſarijs ⁊ ſupfluis ſollicitat vt q̃rat nociua ꝑ vſuras. ſ. ⁊ rapinas. Prouerb. i. Semite oĩs auari aĩas poſſidẽtiũ rapiunt. p̃cipiũ igit̃ tẽtatiõis in auaritia ẽ nimia ſollicitudo circa necc̃ia. ꝓgreſſus circa ſupflua. ſʒ cõſumata malitia circa nociua. Dñs igit̃ ſtuduit amputare tẽtationis p̃cipiũ qḋ eſt nimia ſollicitudo circa necc̃ia: cũ dic̃. ne ſolliciti ſitis aĩe veſtre ⁊c. Quo ablato ꝑ ꝯñs aufert̃ ꝓgreſſus ⁊ finis. Qui. n. nõ eſt ſollicitus circa necc̃ia: nec circa ſupflua ⁊ nociua. ¶ Notandũ tñ ꝙ eſt q̃dã ſollicitudo quã facit charitas. De qua Roma. xij. Qui p̄eſt in ſollicitudie. ❡ Alia quã facit neceſſitas. ❡ Tertia quam facit cupiditas. De hac duplici dicit glo. In ſudore vult⁹ tui parat̃ panis: ſʒ panis exercẽdus ẽ. ſollicitudo tollẽda q̃ mentẽ ꝑturbat dũ timet ne aut poſſeſſa diſpeat: aut elaborata nõ ꝯtingat. ¶ Prima p̃cipit̃. ¶ Scḋa ꝑmittit̃. ¶ Tertia ꝓhibet̃. ¶ Circa tertiũ notandũ ꝙ dñs ꝓhibet hãc ſupfluã ſollicitudinẽ ꝑ multiplicẽ ſilitudinez. Et p̃io ꝑ ſilitudinẽ creature rõnalis. De q̃ ponit duo exẽpla. Unũ cũ dic̃: nõne aĩa plus ẽ q̃ eſca: ⁊ corpus plus q̃ veſtimẽtũ. Qui dedit maiora. i. aĩam. ꝓuidebit minora. i. eſcã ⁊ veſtes. Et dñs ponit hic tria bona q̃ de⁹ hoĩ dedit. ſ. corp⁹. aĩaʒ ⁊ res. Aĩa aũt dʒ ſubijci ſuo ſupiori. i. deo ſibi obe-

dicēdo.ꝛ corp⁹ ſuo ſupiori.ſ.aīe ſibi obtē
perādo. Et res ſuis ſupioribus.ſ.deo vt
paupib⁹ diſtribuant.ꝛ aīe vt diſcrete di
ligant.ꝛ corpi vt ſibi neceſſaria miniſtrē
tur. Sed iſtū ordinē puertūt diuites.nō
ſubijciunt deo q: paupib⁹ nihil tribuūt
nec aīe q: eas inique diligunt.nec corpi:
q: illud fame afficiūt. ¶ Aliud exēpluʒ
qd̄ ponit circa creaturā rōnalē eſt:cū di
cit. Quis aūt veſtruʒ cogitās pōt adijcē
ad ſtaturā ſuā cubitū vnuʒ. Glo. Illi er
go regēdi corpis curā relīqre q illō ad
hāc ſtaturā fecit puenire. Tangit autēʒ
hic in glo.magna ſiſitudo vtrū noſtruʒ
corp⁹ erit ſiſe corpi xp̄i qntū ad eandē ſta
turā.ꝛ dicēdū q iſta ſiſitudo qntum ad
tria pōt ꝯſiderari.vel qntuʒ ad eiuſdem
glorie xp̄i ꝯformitatē:ꝛ ſic eſt īpoſſibile:
q: nulli⁹ gloria pōt glie xp̄i adequari:q:
glia corpis xp̄i erit inſtar ſolis.glia bea
te vginis inſtar lune.ꝛ glia ceteroꝝ ſan
ctoꝝ erit inſtar ſtellaruʒ.i.Cor.xv. Alia
claritas ſolis.i.xp̄i. Alia claritas lune.i.
beate Marie. Alia claritas ſtellarū.i.ce
teroꝝ ſctōꝝ. Uel pōt ꝯſiderari qntuʒ ad
eiuſdē ſtature qlitatē:ꝛ ſic nō erit ibi ta
lis ſiſitudo. Aug. de ci.dei. Si dixerim⁹
ad dn̄ici corpis modū minoꝝ maiorūqꝫ
corpa redigēda pibit de multoꝝ corpib⁹
per plurimū:cū ipſe nec capillū eē pitu
rum pmittat. Uel pōt intelligi qntū ad
eandē etatem.ꝛ ſic erit ibi iſta ſiſitudo.
Unde ſubdit Augu. Reſtat ergo vt qſqꝫ
recipiat ſuā mēſurā quā habuit in iuuē
tute. Si ſenex eſt mortu⁹ vel fuerat habi
turus ſi eſt ante defunct⁹.ꝛ iō non eſt di
ctū ab apl'o. Eph.iiij. In mēſurā ſtature
ſed in menſurā etatis plenitudinis xp̄i:
q: reſurgent corpa mortuoꝝ in iuuenili
etate ad quāʒ xp̄m pueniſſe cognouim⁹.
Hec Aug. ¶ Scdō hoc oſtēdit exemplo
creature ſenſibilis:cū dicit. Reſpicite vo
latilia celi ꝛc. Ex hoc vt dicit Aug. Qui
dam dixerūt hoīeʒ nō debere laborare.
ſʒ diuine puidētie ſe cōmittere. Sʒ ſicut
ille ait.ſi adeſt tpis facultas debem⁹ vi
ctū laborādo acqrē.alr ſi vellem⁹ ſicut
volatilia volare:aut ſicut natātia nata
re hoc eēt deuʒ tētare. Si vō iminet ne
ceſſitas debem⁹ nos diuine puidētie cō
mittere:ꝛ tūc ille nos paſcet ſicut aues.

Et ponit exēplū in paulo ꝛ petro. Pau
lus qdē mortē fugit ꝛ tn̄ xp̄s petrū a vin
culis liberauit. Paulus.n.per humanū
auxiliū euadere poterat.ꝛ iō ſi voluiſſet
expectare diuinū auxiliū hoc fuiſſet ten
tare deū. Petr⁹ aūt carebat humano au
xilio:ꝛ iō ſe cōmittebat diuino. ¶ Ter
tio oſtēdit hoc exēplo creature vegetabi
lis cū dicit. Cōſiderate lilia agri. Et iſta
Si aūt fenū agri ꝛc. Hiero. Qō ſericū q̄
purpura:que pictura textricū pōt flori
bus cōparari. Liliū igit induit veſte cā
dida. roſa veſte purpurea. viola veſte
hyacinthina. fenū agri veſte viridi. ſicut
ꝛ ſol veſte lucēti. Juxta illud ps. Amict⁹
lumine ſicut veſtimēto. Sic etiā iter ſan
ctos viros qdā induunt candore purita
tis.qdā rubore charitatis.qdaʒ hyacin
thino celeſtis ꝯtemplatiōis. qdā vero
virtutis qdā ſplēdore honeſte cōuerſa
tiōis. ¶ Ultio ꝯcludit ſuā intētionē cū
dicit. Querite ergo primū regnuʒ dei ꝛ
iuſtitiā ei⁹:ꝛ hec oia adijcient vobis. Iu
ſtitia aūt regni celoꝝ eſt illa p quā ipſuʒ
regnū acqrit. De qb⁹ ſic dicit Aug. Ue
nale hēo dicit dn̄s. Quid regnū celoꝝ.
Quo emit:paupꝑtate regnū. dolore gau
diū. labore reges. ignominia gliā. mor
te vita. Moneta igit q̄ emit regnū ē pau
pertas. Matth.v. Beati paupes ſpū quoniā
ipſoꝝ eſt regnuʒ celoꝝ. Moneta q̄ emit
gaudiū eſt dolor ꝛ pſecutio. Ibidē. Bea
ti q pſecutionē patiunt ꝑpter iuſtitiā:
qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ. Moneta qua
emit reges ē labor pnie. Mat.iiij. Peni
tentiā agite appropinquabit eniʒ regnuʒ
celoꝝ. Moneta qua emit glia eſt igno
minia ꝛ humilitas ꝓfunda. Mat.xviij.
Niſi ꝯuerſi fueritis ꝛ efficiamini ſicut par
uuli ꝛc. Moneta qua emit vita eſt mors
ꝑpter xp̄m aſſūpta. Mat.xi. Regnuʒ ce
loꝝ vim patit ꝛ violēti rapiūt illō. Ma
gnā vim ꝛ violentiaʒ qlibet ſibi facit q
ꝑpter regnū celoꝝ vitā ſuā cōtēnit. Qō
aūt dic hec oia adijcient vobis nō eſt in
telligēdū ſic dic Aug. q ſemp adijciant
cū apl's de ſe dicat. In fame ꝛ ſiti in fri
gore ꝛ nuditate.ſed aliqū dantur.aliqū
ſubtrahunt. Eſt.n.de⁹ ſic dic Aug. Me
dicus q nouit qn̄ ſunt apponenda ꝛ qn̄
ſubtrahēda. Cū ergo appoſita ſūt ad gra

ruʒ actionē.cū ſbtrahit ſūt ad ꝓbatiōeʒ.

¶ Sermo ſcdͦs vnde ſupra.

NEmo pōt duob⁹ dn̄is
ſeruire ꝛc. Scdͦʒ
Aug. tria ſūt gn̄a hoīum.ſ.
valde boni ſicut viri pfecti.
valde mali ſic pctōres ꝛ impij. Medio
criter boni ꝛ mediocriter mali ſicut ſūt
negligētes ꝛ tepidi qui volūt deū diligē
ꝛ mundū. Iſta tria gn̄a hoīuʒ dn̄s deſcri
bit in pn̄ti euāgelio. ¶ Primo.n. deſcri
bit mediocriter bonos ꝛ mediocrit ma
los.cū dicit. Nemo pōt duob⁹ dn̄is ſer
uire. Iſti duo dn̄i ſūt mūdus ꝛ deus qui
ſimul diligi nō pn̄t ſicut ſci viri p multa
exēpla oſtēderūt. Augu. ſup Joānē hoc
oſtēdit exēplo vaſis dicēs. Si hītet ī te
amor mūdi nō ē quo īttret amor dei. vas
es ſʒ plen⁹ es funde qō habes vt recipi
as qō nō hēs. funde amorē ſeculi vt im
plearis amore dei. De hoc eodeʒ ideʒ ſic
dicit in libro ibidē. Omel.i. Eſt amor vti
lis ꝛ amor noxi⁹. amor vtilis amore ſpe
dit. amor noxius recedit:ꝛ amor vtilis
ſuccedit. pleni ſunt hoīes amore huius
ſeculi. fundāt ꝛ capiāt. vis vt intret mel
vbi acetū infudiſti. Idē etiā ſup Joānē.
hoc oſtēdit exēplo man⁹ dicens. nō pōt
quis amare qō eternū eſt:niſi ſubtrahat
amare qō tēporale ē. Amorē hoīs ſic pu
tato qſi manū alc:ſi aliqd tenet aliud te
nere nō pōt:vt aūt poſſit tenere qō datur
dimittat qō tenet. Qui.n. amat ſeculuʒ:
deū amare nō pōt.q: occupatam hʒ ma
nuʒ. Dicit illi dn̄s. Tene qō do. nō vult
dimittē qō tenebat. nō pōt accipē qō of
fert. Si neceſſitate impedit⁹ poſſidē co
gitur:poſſideat nō poſſideat. teneat nō
teneat. dn̄s ſit rei ſue:nō ſeruus auari
tie ſue. Cyprian⁹ in tractatu de.xij. abu
ſionibus ſeculi:oſtēdit hoc exēplo ocu
loꝝ dicēs. Mundi amor ꝛ dei pariter in
vno corpe habitare nō pn̄t:quēadmodū
oculi celū ꝛ terrā pariter nequaqꝫ cōſpi
ciunt. Chryſo. ſup Mat. hoc oſtēdit exē
plo p naturā celeſtiū ꝛ terrenoꝝ dicens.
Celeſtia ꝛ ſpūalia leuia ſūt naturalr ſur
ſum tendentia:terrena pōderoſa ſunt ꝛ
deorſuʒ trahentia. Si ſpūalia tenueris
ſurſuʒ te ducūt. Si terrena deorſuʒ te po
nent. De hoc dicit ēt quedā glo. ſup hūc

locuʒ. Res inquit terrena vel deus ſi in
corde hoīs dn̄et ad ꝯtraria ex vtraqꝫ hō
trahit. Nā deus trahit ad ſuperiora ſibi
ſeruientē. Res vō terrena trahit ad in
feriora. Raban⁹ ſup Lucam oſtēdit hoc
exēplo vaſis dicēs. Dilectio dei nō reci
pit ſectionē. Nā qntū dilectiōis in īfimis
expēderis hoc tibi neceſſario a deo defi
ciet. Sicut.n. in vaſe aliquo pleno liquo
re inqntū emanauerit foras:intantū ne
ceſſariū eſt in plenitudine dnegare. Sic
ꝛ aīa inqntū emanauerit ab ipſius di
lectiōe ad illicita:intantū minui neceſſa
riū eſt a deo. Pōt aūt hō ꝛ deo ſuire ꝛ di
uitias hr̄e ſed nō eis ſeruire:q: tūc diui
tiarū ſuus eēt ꝛ auaritia dn̄aret eidem.
Juxta illud Amos.ix. Auaritia in capi
te oīuʒ. Auaritia.n. aliqn̄ occupat ma
num:qn̄.ſ.qs ſemp vult accipē ꝛ nō da
re. Eccl.iiij. Nō ſit porrecta man⁹ tua ad
accipiēdū ꝛ ad dādū collecta. Aliqn̄ os:
qn̄.ſ.d terrenis vult loq ꝛ tractare. Joā.
iij. Qui de terra eſt de terra loqt. Aliqn̄
oculos. Juxta illud ps. Oculos ſuos ſta
tuerūt declī. in ter. Taliū auaritia cura
ri pōt:ſʒ qn̄ aſcēdit ſup caput ꝛ dn̄a effi
cit vix curat. In ſeruis aūt dei auaritia
nō occupat caput:q: eis nō dn̄atur. Nec
os:q: de terrenis nō loquunt. Nec ocu
los:q: in talib⁹ nō delectant. Nec man⁹
q: liberaliter paupibus largiunt. Sciūt
eniʒ q bona tpalia nō ſunt ꝓpria:ſʒ ac
cōmodata. Non ſunt ſecura ſed tranſito
ria. Nō ſunt pcioſa:ſʒ vilia. Elemoſyna
aūt facit vt ſint propria. Petrus rauen.
Da paupi vt det tibi:q: qcqd paupi de
deris tu hēbis qō paupi nō dederis alt
hēbit. Facit vt ſint ſecura. Amb. Heredi
tas in tuto ponit que deo cuſtode ſuat.
Facit vt ſint pcioſa:q: plūbū cōuertit in
aurū. Aug. Laudas mercatoreʒ ſi vēdit
plūbū ꝛ acqrit aurū ꝛ nō illū qui erogat
pecuniā ꝛ acqrit iuſtitiā. ¶ Scdō deſcri
bit valde bonos:ꝛ hoc exēplo volatiliū
ꝛ illioꝝ. Per volatilia eniʒ ſcti viri itelli
gunt:ex eo q corde ī celis morant. Phi.
iij. Noſtra ꝯuerſatio in celis eſt. Pericu
luʒ eſt.n. iſtis volatilibus hitare ī terra.
Juxta illud Yſa.xxiiij. Formido ꝛ fouea
ꝛ laqueus ſup te q hitator es terre. Auis
eiʒ q hitat in terra. Aut eſt in formidine

ne capiat. Aut cadit in foueā decipule
que ſibi preparatur. aut laqueis irretitur.
In formidine ſunt auari Job.xv. Soni
tus terroris in auribus eius ꝛc̄. In fo-
ueā cadūt luxurioſi. Prouer.xxiij. Fo-
uea pfūda ē meretrix. Laqueis irretiūt
ſupbi: quos ſuperbi demones in terra
abſcondūt. ps. In via hac qua ambula
bam abſconderūt ſuperbi laqueū mihi.
Et ſubdit Yſa. Et erit oīs qui fugerit a
facie formidinis cadet in foueā. ꝛ qui ſe
explicuerit de fouea tenebit laqueo: q
ſepe fit quādo qs deſinit ardēter amare
terrena trāſfert ſe ad amāduꝫ carnalia.
ꝛ quādo ſubiugauerit auaritiam ꝛ ꝯcu
piſcētie inde effert in ſuperbiā. Intelli
gūtur ēt viri ſcī per lilia. Nam lilium ex
tra ē candidū intus ē aureuꝫ. intus ꝛ ex
tra odoriferū. Sic viri ſcī in corpore ſūt
cādidi p puritatē: in corde aurei p cha-
ritatē. in ꝯſcia ꝛ vita ſunt odoriferi p ſā-
ctitatē: q eorū vita ē odorifera deo ꝛ p-
ximo. Cañ.v. Dilectus meus cādidus:
ꝑpter puritatem. Rubicūdus: propter
charitatem. Electus ex milibus ꝑpter
vite ꝛ conſcie ſcītatem. Uix. n. de mille
inuenitur vnus qui hanc duplicem ha
beat ſcītatem. Threñ.iiij. Candidiores
niue. nitidiores lacte. rubicūdiores ebo
re antiquo. ſaphyro pulchriores. Sunt
eīm candidi ꝛ nitidi in corpore. rubicū
di in mente. fulgidi in cōſcia ꝛ ꝯuerſa-
tōe. ❡ Tertio dñs deſcribit valde ma
los cum dicit. Si aūt fenum qd hodie ē
ꝛ cras in clibanū mittit ꝛc̄. Per fenum
reprobi intelligūtur qui hic fuerunt ari
di i fide ꝛ in bono opere: ꝛ poſtmodum
mittētur i clibanū infernalem per ꝯbu-
ſtionē. ❡ Quomō aūt corpora dānatoꝝ
poſſint cōburi ꝛ nō cōſumi oſtēdit Au-
gu. de ciui. dei multiplici exēplo. ❡ Pri
mo exemplo vermiū dicēs. Nōnullū ge
nus vermiū in aquaꝝ calidaꝝ ſcaturigi
ne reperit. quorum feruorē nemo impu
ne ꝯtrectat. Ille aūt non ſolū ibi ſunt ſi-
ne vlla leſione ſed ēt extra nō poſſunt vi
uere. ❡ Secūdo exemplo montiū dicēs
qdā notiſſimi montes ſicilie q tanta tē-
poris vetuſtate vſqꝫ nūc flāmis eſtuant
ꝛ integri pſeuerāt. ſatis idonei teſtes ſūt
nō omne qd ardet cōſumi. ❡ Tertio exē

plo carbonū qui ignis opatōe ſic ſa
ſunt incorruptibiles vt ſi in terrā
ſuffoſſi dum cēnt ligna putreſcerēt co
rūpi non pñt. ❡ Quarto exemplo p
uonis dicens ꝙ deus dedit carni pa
nis mortui ne putreſceret. ꝛ narrat ſi
ꝙ ſemel cū hec auis ſibi cocta fuiſſet
lata de pectore eius vſqꝫ ad annū ſe
re fecit. ꝛ nullam leſionē incurrit niſi
aliquātulū corpulētie ficcioris ꝛ co
ctōis fuit. ❡ Quinto exēplo ſalamād
dicēs ſicut ſcripſerūt qui ꝺ naturis a
maliū curioſius indagarant. Salam
dra in ignibus viuit. De cuius ēt pel
bus fiunt corrigie pcioſe que quā
tuſtate cōſumpte ſi proyciātur in igne
ex veteribus fiunt noue. ❡ Ultimo
minus inſtruit oēs. ſ. valde bonos ꝛ v
de malos ꝛ mediocriter bonos ꝛ me
criter malos quādo cōcludit. Que
ergo primū regnū dei. In hoc ꝙ
mum dat intelligere ꝙ primo ꝛ pri
paliter ſpūalia ſunt perēda poſtre
poralia ſunt querenda. Sed iſtū
neꝫ peruertūt auari. Contra quos
Auguſti. in libro. i. omel. vſqꝫ ad
citas mentis hominem occupauit
bona velit hēre preter ſeipſuꝫ. villā
habere bonā. vxorem bonā. domū
nā. Quid currā per ſingula. caligā
vis habere malā. ꝛ vis habere vitā
lā. nūquid nocebit tibi plus mala ca
ga ꝙ̄ mala vita. Cum. n. mala caliga
ſtricta nocuerit ſedēs diſcaltiās
cis. aūt corrigis. aut mutas. Muta
vitaꝫ ꝛc̄. Deinde ſubdit. ſed plane
vnde falleris. Caliga nocēs dolo
cit. vita nocens voluptatē. Illud
iſtud libet. ſed qd ad tempus libet
ſtea peius dolet. Quod aūt ad tēpus
lubriter dolet: poſtea i īfinita volup
ꝛ abundāti gaudio letificat.
Qui ſeminant i lachrymis i gaudio
tent. Per hoc aūt ꝙ dñs ſubdit. Et
oīa adijcientur vobis. dat itelligere
na tēporalia debemus amare ſicut a
dentia. Accidens aūt ē qd adeſt ꝛ
preter ſubiecti corruptōem. Sem
dei diligūt temporalia ſicut accidē
Q: ſi aſſunt nō corrūpit eoꝝ aiūs
perbiā. Si deſunt nō corrūpit per

tiētiā. Talis erat q dicebat Phil.iiij.
Scio hūiliari: ſcio ꝛ abūdare ꝛ penuri-
am pati. Auari aūt diligunt diuitias ꝛ
terrena tāquā ſubſtātialia: q: ſi aſſunt
corrūpūtur per ſuperbiā. vnde oſtendit
Aug. Radix diuitiaꝝ ē ſuperbia. Si de-
ſunt frangūtur p ipatiētiā. Eccle.v. Di
uitie ꝯſeruate i malū dñi ſui: perierunt
i afflictōe peſſima.

❡ Sermo tertius vt ſupra.

Scit eīm pater veſter cele-
ſtis: q his oībus indi-
getis ꝛc̄. Magna nobis ꝺ deo
nr̄o debꝫ eē fiducia q: i ipſo ē
magna beniuolētia: iō dr̄. pater veſter
In eo eīm ē oium futuroꝝ preſcia. iō dr̄
Scit. n. qualis in nobis ſit magna indi
gētia. ꝑpter qd dr̄. his oībus idigetis.
❡ Circa primū notādum ꝙ magna dei
beniuolētia i hoc exprimit ꝙ pr̄ nr̄ vo-
catur. Deut. xxxij. Nōne ipſe ē pr̄ tuus:
qui poſſedit te ꝛ fecit ꝛ creauit te. Ipſe
eīm nos fecit quātū ad corpus. creauit
quantū ad aīam: ꝛ poſſidere nos debet
quātū ad res. Sꝫ a dñio corporis ipꝫ ex
pellūt luxurioſi. a dominio aīe ſuper-
bi. a dñio rerū auari. Iſta ſūt tria q ſm
dicta ſalomonis hoiem de domo expel-
lunt. ſ. fumus. mala vxor. ꝛ ſtillicidiuꝫ.
Iſta aūt ſpūaliter intellecta deū ab ho-
mie expellūt. ſ. fumus ſupbie q in altuꝫ
aſcēdit ſꝫ cito euaneſcit. Mala vxor car
nalis ꝯcupiſcētie. ꝛ ſtillicidiū auaritie q
hoiem ſollicitudinib᷒ iquietāt. ❡ Cir-
ca ſcōm. ſ. dei pſciam. Quidā. n. curioſi
duo maxie ingrere cōſueuerūt. ☞ Unuꝫ
q: cū pſcia dei falli nō poſſit ſi pſcit ali-
quē dānadū oportet eū dānari. ꝛ iō ni-
hil pdeſt agere bonū. ꝛ nihil obeſt face-
re malū. ☞ Scōm ē quare deus creat vl
naſci pmittit quos ſcit eſſe dānandos.
❡ Ad iſta aūt trib᷒ mōis rñderi poteſt
❡ Prim᷒ modus ē nr̄am iſufficiētiā p-
fitēdo. cū dicit phs. Intellect᷒ nr̄ hꝫ ſe
ad manifeſta nature ſicut ocul᷒ noctue
ad ſolē. In tm̄. n. cognitio nr̄a ē debilis.
ꝙ nullus phūs potuit vnꝙ̄ naturā vni᷒
muſce pfecte cognoſcere. vñ igit ꝙ vn᷒
phūs multis āīs i ſolitudine ſtetit: vt
naturā apū poſſet cognoſcere. ꝛ tamē p
fecte cognoſcere nō valuit. Si ergo intel

lectus nr̄ non ſufficit cognoſcere mani-
feſta nature create. quomō itelligere po
terit occulta ſcīe diuine. ❡ Unde nar-
rat Tullius de natura deoꝝ. ꝙ quidaꝫ
rex queſiuit a quodā pho qd eſſet deus.
Et phūs ad reſpondēdū terminū poſtu
lauit. cui rex triū dierū terminū dedit.
Quo expleto terminū iterū petijt: ꝛ tri
um dierū terminū adhuc recepit. Illo
expleto adhuc maiorē terminū requiſi
uit. Cui rex: vt video me deludis. Et ille
nō facio dñe: ſed deus ē hoi tā imenſus
ꝙ q̄to de eo plus cogito: tāto plus in eo
deficio. ꝛ i eo qd dicā nō iuenio. ❡ Se-
cūdus modus reſpōdēdi ē qōnem qōni
bus repellēdo. ꝛ iſtū modū traditū ha-
bemus a dño. Mat. xxij. Qui ait phari
ſeis ipm iterrogātib᷒. iterrogabo ꝛ ego
vos vnū ſermonē ꝛc̄. Talibus igitur cu
rioſis p qōnibus qd ē reddēda. vt dum
nō poſſunt rñdere ad minima ꝛ manife
ſta deſināt iueſtigare profūda. De his āt
minimis ꝛ manifeſtis aliqua exēpli grā
ꝑponamus que Aug. de ciui. dei ducit
i mediū. ❡ Prio querit ꝙ cū tria ſūt lu
cidiſſima. ſ. oleum. argētū. ꝛ ignis. ꝛ ni-
hil habeat i ſe nigredinis: ꝛ ſi dēt ꝙ nō
hñt. Quid ē ꝙ oleū lucidū maculas ni
gras infundit. Argentū candidū lineas
nigras tingit. Et ignis fulgidus ligna
ꝛ paleas nigras facit. ꝛ oīa que laberit
deterrima reddit. ❡ Secūdo querit qd
ē ꝙ palee tante ſūt caliditatis ꝙ poma
cruda maturāt ꝛ tāte frigiditatis ꝙ ni-
ues in media eſtate cōſeruāt ne fināt. cū
tñ calidū ꝛ frigidū ſint oio contraria. ꝛ
duo ꝯtraria i eodē ſubiecto eē non pñt.
❡ Tertio querit ꝺ quadā ficu egyptia-
ca que ſi ponat i aqua mox fundū petit
vbi madefacta ꝛ aqua repleta ad ſuper
ficiē redit ꝛ ibi conſiſtit. ❡ Quarto que
rit de calce i quo ignis latēs ꝯtinet. et
cū naturalit aqua ignē extinguat ꝛ ole-
um nutriat. tñ ſiqs aquā i calcē īfūdat
mox ignis latēs vrere icipit. ꝛ ſi oleum
adhibeat mox illū ignē extiguit. ☞ Qui
to querit ꝺ adamāte q nullo ferro frāgi
tur: nullo igne cōſumit. ꝛ tñ hircio ſan
guine frāgi phibet. Dr̄ aūt ꝙ in ethio-
pia ē quedā calamita que ferrū nō attra
hit ſed repellit. ꝛ quedā alia q i vno an

gulo ferrum attrahit ⁊ in alio repellit. ¶ Sexto querit ꝺ duob⁹ fontib⁹. quoꝝ vnus ē in egypto i quo faces extinguūt accēſe. ⁊ reaſcēdunt extincte. Alius eſt apud garamātes q in nocte ē tā calidus vt nō tangat. in mane ⁊ i die tā frigidus vt nō bibat. In fluuie ēt mira ⁊ ſtupēda apparēt. Ei. n. lapillus ē modicus ad modū ſagitte figuratus: ⁊ i medio interſtitio i modū aeris generatus. Hic aurū ⁊ argētū in marſupio laneo ⁊ ſcrinio liquefacit. ⁊ marſupiū ⁊ ſcriniū nō ledit ⁊ multa alia ſtupēda facit. Si igit homines curioſi iſtoꝝ ⁊ ſimiliū neſciūt rōnez reddere: deſināt celeſtia idagare. ¶ Tertius modus rn̄dēdi ē rōnibus ⁊ exemplis veritatē aſtruēdo. ¶ Primū igit ꝙ .ſ. diuina preſcia nullā neceſſitatē īferat oſtēdit Boetius rōne ⁊ exēplo. Rō eius ē qm̄ deus pſcit futura. quedā ꝺ neceſſitate vt ſolē oriri. ⁊ quedā ex libera volūtate: ſicut hoiem currere vel aliqd operari. Et iō ſol neceſſario orit qꝛ deus ſic pſciuit ⁊ ordinauit. ⁊ hō volūtate opat quia deus ſic preſciuit ⁊ ordinauit. illa igitur que ſūt a cā naturalit operante vētura ſunt ꝺ neceſſitate. Que vero a cā libere opante ventura ſunt libere ⁊ nō de neceſſitate: qꝛ deus ſic inſtituit ⁊ preſciuit. Exemplū aūt tale ponit. ſit alicui aliqḋ triuiū i quo hō ſit paratus ad ambulandū. alius aūt hō ibi ſit ſuper altā ſpeculā pſcius futuroꝝ qui monet eū ne p viā ſiniſtrā icedat: ſꝫ aut p dexterā aut ſaltē per mediā vadat. ⁊ ille ɔtēnēs ſiniſtraꝫ teneat ⁊ in latrones icidat: nō fuit culpa ſpeculatoris qꝛ hoc pſciuit ⁊ maxime qꝛ amonuit ſꝫ illius qui ɔtēpſit. Poteſt igit dici ꝙ via dextera ē pnīa que ducit ad celū. via ſiniſtra ē pctm̄ qḋ ducit ad tartara. via media ē pnīa imꝑfectoꝝ: q̄ ducit ad purgatoriū. Deus igit ſcit quā viā quilibet eſt facturus ⁊ monet ne per ſiniſtram incedat ſed aut per dexteraꝫ: aut ſaltē per mediā vadat. Siquis igit viā pctī eligit ⁊ ad tartara deſcēdit non deo videnti ⁊ admonēti: ſꝫ ſibi ɔtēnēti imputari dꝫ. ¶ Poſtea querit. qre vulneratus medicinas reqrit cū deus ſcit qn̄ ē moriturus. ⁊ quare agricola terrā ſerit ⁊ vineā colit. ex quo deus ſcit quos fructus debeat pducere. ſed ſi vulneratus medicinā ɔtemnit mortē icurrit. Si agricola terrā vel vineā nō colit ſterilis fructus hēbit. qꝛ ſic dn̄s fructū eē inſtituit ⁊ pſciuit. ¶ Ad ſcḋm querit quare .ſ. deus creat ⁊ naſci pmittit quos dānandos eē cognoſcit. Rn̄dit apl's Ro. ix. an nō hꝫ ptātē figulus ex eadē maſſa facere aliud quidē vas in honorē. aliud in ɔtumeliā. Ubi dicit Aug. Iō nō virius i honorē ne hoc meruiſſe eſtimet. cū vni qꝫ in ɔtumeliā: vt iudiciū miſericordia ſuperaltet. Ac p hoc ne dānatus ex debito ꝺ ſupplicio ſuo iuſte ɔqueraī. Ne li beratus gratis ſupbe ꝺ merito glorietur. Aug. aūt in enchiridion ad iſtā qōnem rn̄dit dicēs ꝙ deus cū ſit ſūme bonus ī ſineret malū eē in opib⁹ ſuis niſi adeo eēt oīpotēs ꝙ de malis poſſet bona elicere. ¶ Quattuor igit bona ꝺ malis hominibus maxime deus elicit. ¶ Primo ex hoc boni meliores apparēt: ſicut albū iuxta nigrū magis relucet. Aug. vbi ſupra. Iſtō qḋ malū dr̄ bū ordinatū ⁊ ſuo loco poſitū eminētius ɔmēdat bonū vt magis placeāt ⁊ laudabiliora ſint bona dū ɔparant malis. ¶ Scḋo ꝙ ex hoc dei iuſticia ɔmēdat. Lū. n. vniuerſe vie dn̄i ſint miſericordia ⁊ veritas ſi oēs ex miſericordia ſaluaret nō appareret eius iuſticia. ⁊ ſi oēs ex iuſticia dānaret nō appareret eius miſericordia velut ſi in dex oibus malefactorib⁹ parceret nō appareret iuſtus. ⁊ ſi nulli miſereret ꝑceret nō appareret pius. ¶ Tertio qꝛ p malos boni exercētur ⁊ maior eis corona pparat. Si eim mali nō fuiſſent nec xp̄s fuiſſet occiſus ⁊ hō nō fuiſſet redēptus. nec ſtephanus fuiſſet lapidatus. nec aliquis ſcūs p martiriū fuiſſet coronatus. Greg. ꝙ lima ferro: ⁊ fornax auro. ⁊ tribula grano. hoc facit tribulatio viro iuſto. ¶ Quarto: qꝛ de malis ſunt ſepe multi ſancti generati. ſicut de cain malo natus ē ſcūs Iob. De achaz malo ezechias bon⁹. De amon malo ioſias bonus. De hēreticis petrus martyr egregi⁹. Ex ſpinis. n. naſcit roſa. ſꝫ ſi ſpina penitus pcideret nulla roſa naſceret. ſeruat igit interdū deus ſpinas vt inde electas ſuſcipiat roſas. ¶ Tertio ponit nra in

digētia: cum dr̄. qꝛ his oībus idigetis. ex quo dat intelligi ꝙ nō debemus temporalia querere ad ſupfluētiā ſed ad ſubleuandā indigētiā: aut in nobis aut in alijs. Cōtra hoc faciūt guloſi q nō reſpiciūt ad neceſſitatē ſed ad voluptatē cū tn̄ dicat Seneca. Palatū tuū fames excitet ⁊ nō ſapores. Legit ꝙ dario fugiēti a facie Alexādri ⁊ magna ſiti oppreſſo aqua turbida ⁊ cadaueribus inquinata ē ei ad bibēdū oblata quā bibēs dixit ſe nūquā bibiſſe iocūdi⁹. Cōtra hoc ēt faciūt auari q alioꝝ indigētias nolūt ſupplere ſꝫ ſibi oīa retinere: cū tamē aqla ⁊ leo p̄dā ſoli nō comedāt: ſꝫ auibus ⁊ beſtijs a longe ſequētibus partē relinquāt. Legit ꝙ cū Alexāder ꝑ quādā ſiluā pergeret ⁊ ipſe cū exercitu ſiti fere deficeret. ⁊ ciphus aque ſibi oblat⁹ fuiſſet ipſam aquam effundi mandauit. Noluit. n. ſolus bibere poſtq̄ militibus ſuis hoc nō poterat cōicare. Cōtra hoc ēt faciunt ſuperbi qui nullo reputāt ſe indigere ⁊ tamē omnibus indigēt. Superbia eniꝫ oīa bona corrodit ⁊ folia bonoꝝ verborum ⁊ flores bonaꝝ volūtatū ⁊ fructus bonoꝝ operū. Iuxta illud Eccle. vi. Non te extollas in cogitatōe animę tue velut taurus ne forte elidat virtus tua per ſtultitiā: ⁊ folia tua comedat. ⁊ fructus tuos pdat. ⁊ relinquaris velut lignū aridū in heremo.

¶ Dn̄ica decimaſexta Sermo primus.

Ibat ieſus in ciuitatē que vocat naym. Et ecce defunctus efferebat ⁊c. Luce. vij. Iſte filius vidue defunctus erat ⁊ ad monumētuꝫ portabatur ⁊ iā extra portā delatus erat ⁊ mater vidua eū flebat. Per iſtum igitur defunctum peccator ſignificatur. De quo qnqꝫ per ordinem ſunt videnda. ¶ Primo quare peccatum per mortuū itelligitur ¶ Secūdo quod ē monumētū in quo includitur. ¶ Tertio qui ſunt portatores a quibus portatur. ¶ Quarto que ē iſta porta extra quā defert. ¶ Quinto q̄ eſt vidua a qua defletur. ¶ Circa primum notādum ꝙ peccator per mortuū intelligitur ex eo ꝙ inſtar mortui eſt frigidus. ponderoſus. ⁊ fetidus. Frigiditas autem in eo cauſatur a tribus. ¶ Primo cauſatur a frigida ſuggeſtiōe diaboli. De qua dicit Eccle. xliij. Frigidus ventus aquilo flauit ⁊ cōgelauit chriſtallus ab aqua. Iſte ventus aquilonaris temptatio eſt illius qui dixit Yſa. xiiij. Sedebo in lateribus aquilonis. Ex cuius temptatione frigida anima que erat chriſtallus inquātum ad dei imaginē ē creata: tota efficit gelida. ¶ Secūdo cauſat a frigida natura peccati. Peccatum eim de ſe frigidū eſt ē cum ſit venenū ſerpentis infernalis vel ꝙ pre ſui frigiditate extinguit caloreꝫ cordis. De frigiditate peccati dicitur Hiere. vi. Sicut frigidā facit ciſterna aquam ſuaꝫ. ſic frigidam facit malitia animaꝫ ſuaꝫ. ¶ Tertio cauſatur ab extinctiōe ignis diuini amoris. Amor enim dei ignis eſt. Luce. xij. ignē veni mittere in terram ⁊c. Iſtum igneꝫ predictus ventus aquilonaris extiguit. ⁊ ideo animaꝫ frigidam relinquit Chryſo. Qui non habet iſtum ignem: de quo dicit dominus. Ignem veni mittere in terram. In hyeme eſt. etiam ſi fuerit in media eſtate. Sicut autem frigus poros terre conſtringit ne aliquid germinare permittit. Sic tale frigus in aīa generatum ſiue a frigida ſuggeſtiōe diaboli: ſiue a frigida natura peccati: ſiue ab extinctiōe ignis diuini: ſic omnes bonas affectiones conſtringit ꝙ nullū bonum propoſituꝫ. nullum bonuꝫ opus animaꝫ producere ſinit. Ideo dicit Eccle. xliij. Gelu ſicut ſalem effundam ſuper terrā. i. effundi permittā. Tale enim gelu habet naturam ſalis: qꝛ animaꝫ q̄ prius fructifera erat ſterilem fecit. ps. Terram fructi ⁊c. ¶ Secūdo peccator eſt ponderoſus. Peccatum enim dicit ponderoſuꝫ. tum qꝛ vnuꝫ ad aliud trahit. Greg. Peccatū qḋ p penitētiaꝫ nō diluitur mox ſuo pondere ad aliud trahit. Yſa. xxxiiij. Piloſus clamabit alter ad alteꝝ. Glo. ꝑperrata malitia ꝑpetrāda vocat. tū qꝛ laborare facit ⁊ punit Yſa. xliij. Seruire me feciſti in pctis tuis. p buiſti mihi laborē i iniqtatib⁹ tuis. tū qꝛ ſubito ad iferuū dmergit. Iob. xxi. i pūcto ad iferna deſcendūt. Si omnes mōtes eſſent plūbei ⁊ ſup aliquem iuſtū ca

derēt ſpm ad infernū nō traherent ⁊ tñ
petm̄ ſic eſt pōderoſuꝫ ꝙ in momēto il/
luc traxit nobiliſſimū ſpūm. Luc.x. Ui/
debā ſathanā q̄ſi fulgur de celo cadētē.
¶ Tertio pctōr eſt fetidus. Eſt.n. cor eiꝰ
ſicut latrina in qua porci īfernales dele
ctabilr volutant. Uñ demones non pe/
tierūt mitti in colūbas q̄ hñt ſimplicita
tē. Nec in agnos ſiue oues que hñt ino/
centiā. Nec in turtures q̄ diligūt caſtita
tē: ſꝫ in porcos q̄ amāt īmūditiā. Demo/
nes aūt nō habitāt in cordibꝰ ſimpliciū:
nec inocentiū: nec puritatē amātiū: ſed
in cordibꝰ ſupboꝝ: raptoꝝ ⁊ īmundoꝝ.
Job.xli. Sub vmbra dormit.i. in corde
raptoris ⁊ auari: q2 ipſe diuitie fugiunt
ſicut vmbre. in ſecreto calami.i. in corde
ſupbi q̄ exterius videt nitidus: ſꝫ intus
ē vacuus: ⁊ in locis humētibꝰ.i. in corde
luxurioſoꝝ q̄ ſemp natare volūt in aq̄s
ſordidis deliciaꝝ. ¶ Scdō vidēdū ē q̄d
ſit monumētū in quo pctōr icludit. Ad
qđ notādum ꝙ ſicut dicit Aug. de ciui.
dei. Triplex eſt mors. ☞ Prima eſt mors
corpis q̄ fit qñ ipm deſerit aīa: ⁊ iſta eſt
mors nature. ☞ Alia eſt mors aīe qñ ip/
ſam deſerit deus. ⁊ iſta eſt mors culpe.
☞ Tertia mors eſt vtriuſq3.ſ. corporis ⁊
aīe que fit qñ nec aīa viuificat corpus:
nec deus viuificat aīaꝫ: ⁊ iſta ē mors ge/
hēne. Juxta hāc triplicē mortē triplex ē
monumētū. ☞ Primū eſt materiale in q̄
ſepelit corpus mortuū. Ps. Sepulchra il
loꝝ domus eoꝝ in eternuꝫ. Et dr̄ monu/
mentū ſm Aug. q̄ſi monēs mentem: q2 p
hoc q̄libet admonet vt mortalē ſe eē co/
gnoſcat. Ecc. xxxviij. Memor eſto iudi/
cij mei. ſic.n. erit ⁊ tuū. ☞ Scdm̄ ē corpo
rale.ſ. ipm corpus in quo aīa iacet ſepul
ta. qđ q̄dēꝫ lꝫ a foris videat ſpecioſum.
intus tñ eſt plenuꝫ ſpurcitijs peccatoꝝ.
Mat. xxiij. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei ⁊
hypocrite q̄ ſiles eſtis ſepulchris deal/
batis q̄ a foris appent hoībus ſpecioſa:
itus aūt plena ſunt oſſibus mortuoꝝ ⁊
omni ſpurcitia. ☞ Tertiū monumētuꝫ ē
īfernale in quo ſepelit corpꝰ ⁊ aīa: q̄ am
bo ſunt mortui morte eterna. Luc. xvi.
Mortuꝰ ē diues ⁊c̄. ¶ Tertio ē vidēdū
q̄ ſint portatores. ⁊ ſicut eſt triplex mors
⁊ triplex monumētū: ſic ēt iſti portatores

triplr diſtinguunt. Naꝫ portatores cor
poris mortui ad ſeplchrū materiale ſūt
q̄ttuor elemēta ex q̄bus corpus ē ꝯpoſi
tū: que tādiu adinuicē pugnāt donec in
corpe diſſolutōeꝫ iducāt: ibi tñ deꝰ mul
tū poſuit de terra ⁊ paꝝ d̄ ceteris elemē
tis. Elemētū.n. aq̄ appet in humoribus
⁊ ſanguibus. Elementū aeris in reſpira
tiōe flatus. Elemētū ignis in calore na
turali. Elemētū terre in carne: neruis ⁊
oſſibus: ⁊ ſic pꝫ ꝙ multo plus ibi poſuit
de elemēto terre q̄ ceteroꝝ. Si.n. poſu/
iſſet multū de igne: hō fuiſſet nimis ira
cūdus vel auarus. Si multū de aere ni
mis ſupbus fuiſſet. Si multum de aq̄
mis fuiſſet libidinoſus. Sꝫ multum ibi
poſuit de terra q̄ eſt elemētū infimuꝫ vt
hō nō ſupbiat ſed in humilitate ꝯſiſtat.
Portatores aīe ad monumētuꝫ corpale
ſunt q̄ttuor que in pctō hoīeꝫ pſeuerare
faciūt. ☞ Primus ē fiducia lōgioris vite
que tñ hoīeꝫ ſepe decipit. Unde dr̄ ſlu.
xxxviij. Dū adhuc ordirer ſuccidit me.
☞ Scđs ē cōſideratio culpe aliene. Eccl.
xxxij. Pctōr hō deuitabit correptionē ⁊
ſm volūtateꝫ ſuā iueniet ꝯparationem.
☞ Tertius eſt fiducia d̄ venia quā aliq̄
ꝯcipit ex magna dei miſericordia. Eccl.
Ne dicas miſeratio dei magna eſt multi
tudinis pctōꝝ meoꝝ miſerebit. ☞ Quar
tus eſt adulatio peccātiū blāda. yſa.iij.
Popule meus q̄ btm̄ te dicūt ipſi te de
cipiūt. Portatores corpis ⁊ aīe ad ſepul
chrū īfernale ſm Amb. ſup Lucā ſūt q̄
tuor ſpūalia elementa. Quidā illuc por
tant a terra pp appetitū terrenoꝝ ſicut
auari. Alij ab aq̄ ppter appetitū delitia
rū ſicut luxurioſi. Ab aere pp appetituꝫ
ambitioſuꝫ ſicut ſupbi. Alij ab igne per
irā ⁊ odium ſicut iracūdi. ¶ Quarto vi
dēdū eſt q̄ ſit porta extra quaꝫ mortuus
egredit: que q̄dē eſt ſm glo. aliq̄s de q̄n
q3 corpis ſenſibus. Nā q̄ videt mulierē
ad ꝯcupiſcendum eā mecharꝰ eſt eā ⁊c̄.
mortuus extrahit per portā viſus. Qui
aūt detractōibus ⁊ linguā litigijs accō
modat: extrahit mortuus p portā audi
tus ⁊ oris. ⁊ iō ad iſtas portas ſūt cuſto
die adhibēde. Nā ad portā viſus ponē
da eſt pactio mutua. Debēt.n. cor ⁊ ocu
lus adinuicē pactum facere q̄.ſ. cor nō

dirigat oculū ad aliqua illicita: ⁊ ꝙ ocu
lus nō renūciet cordi aliq̄ vana. Uñ Job
xxxi. Pepegi fedus cum oculis meis ne
cogitē q̄dē de virgie. Ad portā auditus
ponēda ē ſepes ſpinea.i. rephēſio dura.
Ecc. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis ⁊ no
li audire linguā nequā. Eiuſdē. xxv. Uē
tus aquilo diſſipat pluuias: ⁊ facies tri
ſtis linguā detrahētē. Hiero. ad ruſticuꝫ
monachū. Sicut ſagitta ſi mittit cōtra
durā materiā nōnūq̄ī mittētē reuertit
⁊ vulnerat vulnerātē. Sic detractor cuꝫ
triſtē faciē viderit audiētis illico ꝯtabe
ſcit: pallet vultus: herēt labia: ſaliua ſic
cat. Iſtas tales ſpinas ēt philoſophi ali
q̄ñ opponebāt. ¶ Diogenes.n. cuidā re
ferēti qđdā malū ab amico de ipo ꝓlatū
ait: Dubiū vero eſt an amicꝰ hoc dixerit.
Certū ē aūt mihi ꝙ tu male dicis. Anti/
ſtenes cuidā dicēti: ille de te malū hoc di
xit. ait: nō ē me hoc dixit ſꝫ de illo q̄ hoc
in ſe hꝫ e recognoſcit. Ad portaꝫ oris po
nēdū ē oſtiū vt qñ expedit apiat. ⁊ qñ nō
expedit clauſuꝫ teneat. Ponēda ē ſtate
ra vt verba pōderata pferant. Ponēdū
eſt frenū vt ab aſſ(ec)tiōe animi lig̃ua rega
tur. Iſta doctria tradit Eccl. xxviij. Ori
tuo facito oſtia ⁊ v̄bis tuis facito ſtaterā
⁊ frenos ori tuo rectos. ¶ Quinto vidē
dū ē q̄ ſit iſta vidua a q̄ mortuꝰ deflet: ſꝫ
glo. iſta vidua eſt eccl̄ia q̄ ſpōſi ſui p̄ñtia
viduata filios ſuos plorat q̄s ad morteꝫ
ire ꝯſpicit. Mat. ij. Rachel plorās filios
ſuos: ſic plorabat paulus dicēs Gal. iiij.
Filioli mei quos iteꝝ pturio donec for/
met xp̄s i vobis. ¶ Notādū autē ꝙ tres
plāctus circa mortuum fieri ꝯſueuerāt.
☞ Unꝰ fit cū adhuc mortuꝰ eſt in domo.
☞ Aliꝰ dū fert extra domū. ☞ Tertiꝰ dū
defert ad tumulū ⁊ ſepelit. Tūc mortuꝰ
ē in domo qñ pctm̄ adhuc ē in aīo. Tūc
defert extra domū qñ pcedit i actū. Tūc
ſepelit qñ mole terre.i. ꝯſuetudine pec
catoꝝ pmit. Flēdus eſt igit pctōr q̄ eſt in
pctō male volūtatis. Flēdus eſt q̄ proce
dit in actū praui operis. Flendus eſt q̄ ē
in peccato male cōſuetudinis. Iſte tres
differentie peccatoꝝ ⁊ iſti tres plāctus
figurati ſunt p tres mortuos quos xp̄s
ſuſcitauit in q̄bus oībus fuit planctus.
Suſcitauit eniꝫ puellā in domo: ⁊ ſigni

ficat peccatū in anima: ⁊ ibi fuit plāctus.
Uñ dr̄ Matthei. ix. Uidit tumultū ⁊ flē/
tes ⁊ eiulātes multū ⁊c̄. Suſcitauit ado
leſcentē ꝓlatū extra domū: vt habet hic
⁊ hoc ſignificat pctm̄ qđ ꝓceſſit in actū:
⁊ hic ſilr fuit fletus: q2 mr̄ flebat. Suſci/
tauit lazaꝝ iam ſepultū ⁊ fetidū: ⁊ ſigni
ficat pctm̄ ꝯſuetudīs: ⁊ ibi fuit magnus
fletus: nā fleuit martha: fleuit magdale/
na: fleuerūt iudei: fleuit ⁊ xp̄s. Iſti tales
maiori fletu idigent q̄ primi vel ſecūdi.
☞ Demones eiꝫ circa peccatorē mortuū
faciūt tres: nō plāctus ſed plauſus. Fa/
ciūt eim plauſuꝫ magnū: qñ peccāt i do
mo hoc eſt in aīo ſuo. Maiorē qñ proce
dit in actū. Maximū qñ p ꝯſuetudineꝫ
ſepelit. Threñ. ij. Aperuerūt ſuper te os
ſuū inimici tui. hoc ptinet ad plauſum
ꝓ pctō cordis. Sibilauerūt ⁊ fremuerūt
dētibus ſuis. hoc ptinet ad plauſuꝫ pro
peccato opis. Et dixerūt deuorabimus
eū. En iſte eſt dies quē expectabamus in
uenimus ⁊ vidimus. hoc ptinet ad plau
ſum pro peccato ꝯſuetudīis.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

ADoleſcēs tibi di
co ſurge ⁊c̄. Sicut per iſtuꝫ
defunctum ſignificat miſera
peccatoris ꝯditio: ſic per iſtū ſuſcitatuꝫ
intelligit ſalutifera penitentis ꝯuerſio.
Cuius ſuſcitatōis ⁊ cōuerſionis quedā
ſunt inductiua: quedā effectiua: quedaꝫ
oſtēſiua ⁊ quedā cōſecutiua. Inductiua
auteꝫ duo ſunt.ſ. ꝯpaſſio vidue ⁊ preſen
tia turbe. ¶ Primū igit qđ xp̄m iduxit
ad iſtū reſuſcitādū fuit cōpaſſio vidue.
Unde dr̄: Quā cū vidiſſet dn̄s miſericor
dia motus ⁊c̄. Iſta ꝯpaſſio vidue ſignat
cōpaſſioneꝫ peccatricis anime quā xp̄s
ſup eā gerit. ⁊ tanq̄ pater benignus cō
ſolationē infundit. ij. Coꝝ. i. Bñdictus
deus ⁊ pr̄ dn̄i nr̄i ieſu xp̄i pr̄ miſericor/
diaꝝ ⁊ deꝰ totiꝰ ꝯſolatiōis ⁊c̄. Et vocat
hic apl̄s deū triplici noīe.ſ. deū: dn̄m ⁊
patrē. Nā ſm triplicē tpis veritatē aſſe/
cutus eſt hāc triplicem denoīationē. In
ſtatu enim legis nature: vocatꝰ ē deus.
Unde dicit. In pncipio creauit deꝰ ⁊c̄.
Et rō eſt: q2 tūc erat tp̄s iſtruendi hoīes
in vnius veri dei cognitione. Deus eniꝫ

vt Damaſcenus dicit.dicit a theos qḋ ē
deus ſiue cognoſcēs:quia ſeipſm nos co
gnoſcere facit. Jn ſtatu legis ſcripte vo
catus eſt dn̄s. Vn̄ dicebat: Ego dn̄s ⁊c̄.
Et rō eſt:q: tūc tp̄s erat tenēdi hoīes in
timore.dn̄s eniꝫ eſt nomen timoris. Jn
ſtatu legis euāgelice ſepe vocat᷑ pr̄. Vn̄
in orōne dn̄ica non dr̄ deus nr̄: nec dn̄s
nr̄:ſed pater nr̄. Et rō eſt: q: mō eſt tp̄s
ꝯfouēdi filios in amore prīs. Pater.n.
nomē eſt amoris.Ro.viij. Nō eniꝫ acce,
piſtis ſpūm ſeruitutis itez in timore:ſꝫ
accepiſtis ſpūm adoptōis filioꝝ.¶ Se,
cūdū iductiuū fuit pn̄ria turbe. Nam ⁊
cū ipſo erat multitudo copioſa: ⁊ cū vi,
dua ſilr̄ turba multa. ideo ſm̄ glo. xp̄s
iductus fuit corā illis facē miraculū:vt
illi crederēt ⁊ iſti᷒ miraculi teſtes eēnt.
Sed notandū ꝙ ſuſcitatio filie archiſy
nagogi facta ē:eiecta multitudie pn̄te.
Suſcitatio vero iſtius ⁊ lazari in pn̄ria
multitudis q̄ ēt diu durauit ⁊ lōgo tp̄e
vixit:⁊ lōgā pn̄iaꝫ egit. Per puellā igit᷑
ſuſcitatā in domo:itelligit᷑ pctōr occul,
tus q q̄dē deū offendit. Per pueꝝ extra
domū ſuſcitatū pctōr manifeſtus: q deū
offendit ⁊ ꝓximū ſcādalizauit. Per la,
zaꝝ q̄triduanū ⁊ fetidū pctōr ꝯſuetudi,
narius itelligit᷑:q deū offendit ⁊ ꝓximū
ſcādalizauit:⁊ deū a ſe nimiū elōgauit.
Pctōr igit᷑ occult᷒ dꝫ facere pn̄iaꝫ in oc
culto vt placeet deuꝫ. Pctōr manifeſtus
dꝫ facere pn̄iaꝫ manifeſtā ⁊ diuturnā vt
plꝫ deū ⁊ edificet ꝓximū. Pctōr ꝯſuetu
dinari᷒ dꝫ facē pn̄iaꝫ māifeſtā ⁊ diutur,
nā vt plꝫ deū ⁊ edificet ꝓximū ⁊ paula,
tiꝫ poſſit appropinq̄re ad deū.¶ Scḋo
i iſta reſuſcitatōe fuerūt q̄dā effectiua.q̄
q̄dē fuerūt duo.ſ.tactus loculi ⁊ iuſſio
ꝑcepti.De p̄mo dr̄:acceſſit ⁊ tetigit locu
lū.Tūc dn̄s loculū tāgit q̄n cor duꝝ pec
catoris ad pn̄iam emollit. Loculus eīm
iſte eſt ꝯſciētia pctōris:in quo tanq̄ i le,
cto male ꝯſcie requieſcit. Eſt eniꝫ loculus
iſte ſpinoſus:⁊ tn̄ in ipſo requieſcūt auari
vt dr̄ Job.xxx. Eſſe ſub ſentib᷒ delitias
ꝯputabāt. Eſt lutoſus:⁊ tn̄ in ipſo requie,
ſcūt voluptuoſi:vt dr̄.ij.Pet.ij. Sus lo
ta in volutabro luti. Eſt vētoſus:⁊ tamē
in ipſo requieſcunt ſuperbi: vt dicit᷑ Hiere.
xxij.Omnes paſtores tuos paſcit vētus.

Ecce quāta cecitas requieſcere in lecto ſp[i-]
noſo lutoſo ⁊ ventoſo.Sed accedit d[n̄s]
Et loculū tāgit duꝫ peccatorē ad ſui co[-]
gnitionē reducit. Et tunc ille loculus q[ui]
prius erat ſpinoſus per ꝓpūctionē vitio[-]
rū:efficit᷑ floridus p amenitatē virtut[um].
Cañ.i. Lectulus nr̄ floridus. Qui prius
erat fetidus per imūditiā: efficit᷑ odo[ri-]
ferus p puritatē internā. Cañ.v. Vin[ee]
florētes odorē dederūt. Odor vinee h[o-]
mines recreat:ſerpētes fugat. Sic od[or]
caſtitatis delectat deuꝫ ⁊ hoīes:⁊ fug[at]
ſerpētes ifernales. Qui p̄us erat vent[o-]
ſus per inq̄etudinē: efficit᷑ q̄etus p[ro]
tis tranq̄llitateꝫ. Ecc̄.xliij. Jn ſermo[ne]
eius ſiluit vētus: cogitatōe ſua i.ſpi[-]
placauit abyſſuꝫ.i. cor pctōris cōfuſ[um].
¶ Scḋm effectiuū huius reſuſcitatio[nis]
fuit iuſſio ꝑcepti cū ait: Tibi dico ſurg[e].
Jſta aūt iuſſio eſt diuina inſpiratio de
qua dr̄ Eph.v. Surge q dormis ⁊ ex[ur-]
ge a mortuis:⁊ illuminabit te xp̄s. Di[ui-]
na q̄deꝫ iſpiratio excitat dormiēte. [...]
dicit: Surge q dormis: viuificat mo[rtu-]
tē. ideo ſubdit: Et illuminabit te xp̄s. [...]
enim xp̄s via veritas ⁊ vita: vt dr̄ Jo[an.]
xiiij. Eſt via per quā hō ad celuꝫ va[dit].
Eſt veritas que hoīem ne erret ded[ucit].
Eſt etiā vita per quā hō tanq̄ ad eter[-]
nū ꝑuenit. Quia igit᷑ eſt via excitat do[r-]
mientē vt ſurgat ⁊ p viā vadat. Quia
veritas deducit ignorātē ne p deuia [va-]
dat. Quia eſt vita viuificat mortuū [vt]
ad vitā eternā ꝑueniat. ¶ Tertio i[n ipſa]
ſuſcitatōe fuerūt quedā oſtēſiua.q[ue]
dā p que oſtendit᷑ ꝙ fuit vere ſuſcit[atus].
Et illa ſūt duo.ſ. ſeſſio ⁊ locutio. ¶ [De]
primo dr̄: Reſedit q erat mortuus. N[on]
dr̄ ꝙ ſtetit nec ꝙ iacuit: ſꝫ ꝙ reſedit. J[n]
ſtādo: totū corpus laborat. Jn iacen[do:]
totū q̄eſcit. Jn ſedēdo: partim laborat ⁊
partim q̄eſcit. Jlli ſtant q circa cura[m] [...]
poraliū nimis laborāt. Jlli iacēt q a [bo-]
nis opibus nimis torpēt. Neuter [...]
vere ſunt ſuſcitati. Jlli ſedēt qui [...]
ſunt ⁊ labori actiōis ⁊ q̄eti ꝯtemplatio[nis]
illi ſunt vere ſuſcitati. Tales q habe[nt]
vtrāq̄ vitā.ſ. actiuā ⁊ ꝯtēplatiuā [...]
deo p deuotā orōneꝫ. ꝓximo: per m[iſeri-]
cordē ſubuentōeꝫ: ⁊ ſibiipſis p hum[ilem]
recognitōeꝫ. Et ſic h̄nt officiuꝫ magd[a-]

lene: marthe ⁊ lazari. Bern̄. Opus eſt vt
maria pie ⁊ ſubtilr̄ ſentiat de deo. Mar
tha miſericorditer ⁊ benigne de ꝓximo.
Lazarus miſere ⁊ humiliter de ſeipſo.
¶ Scḋo peccator oſtēdit ſuſcitatus q̄n
ille q ꝯſueuit loqui verba mūdi vel ver
ba peccati: icipit loqui verba dei. Sicut
eīz tūc oſtēdebat ſe eſſe ciuē babylonie:
ſic mō oſtēdit ſe eſſe ciuē hierl̄ēm ciuita
tis ſupne. Ad linguagiū.n. qḋ q̄s loquit᷑
oſtēdit ciuilitatē quā ꝓfitet᷑. Vn̄ dictuꝫ
fuit Petro Mat.xxvij. Vere ⁊ tu ex il,
lis es. Nā ⁊ loq̄la tua māifeſtuꝫ te facit.
Qui ergo loquit᷑ verba mūdi: oñdit ꝙ
ſit ꝓfeſſus ciuilitatē mūdi. Joā.iij. Qui
de terra ē: de terra loquit᷑. Qui loq̄t ver
ba pctī: idicat ꝙ ſit ꝓfeſſus ciuilitatē in
ferni. Jac.iij. Ligua nr̄a ignis ē iflāma,
ta a gehēna. Qui loq̄t verba dei: idicat
ꝙ ſit ꝓfeſſus ciuilitateꝫ p̄adiſi. Vn̄ dn̄s
loquēs ſemꝑ verba dei: ꝯquerebat᷑ de iu
deis dicēs Joā.viij. Quare loq̄lā meā n̄
cognoſcitis. ¶ Quarto in ipſa reſuſcita
tiōe fūt q̄dā ꝯſecutiua.i. q̄dā que ad ipſꝫ
miraculū ſūt ꝯſecuta: que q̄dē ſūt duo.
¶ Primū eſt dei laudatio. Vn̄ dr̄: Acce,
pit aūt oēs timor ⁊ magnificabāt deum.
Nā ſicut dicit Aug. Nemo donis dei eſt
beat᷒ q donāti exiſtit igratus. Qualr̄ āt
deus laudet᷑ oſtēdit in li.l.homl̄. in ꝑſo
na dei dicens. Si fueris iniquus nō me
laudas. Si fueris q̄ſi iuſtus ⁊ de iuſtitia
iflatus: nō me laudas. Si vita cū lingua
ꝯſentit me laudas. Et ſubdit: Melius ē
tacere ⁊ bn̄facere: q̄ laudare ⁊ pctm̄ cō,
mittere: ergo fratres toti laudate. Can,
tet vox: cantet vita: cātēt facta. ¶ Scḋꝫ
eſt xp̄i fides ⁊ cognitio cū dixerūt. Pro,
pheta magnus ſurrexit in nobis. Et vo
cant xp̄m ꝓphetā magnū ⁊ viſitatorem
noſtrū. Fuit aūt xp̄s ꝓpheta magn᷒: q:
habuit verba magne ſapie. Jo.vij. Nun
q̄ ſic locutus eſt hō ſicut hō iſte. Hūit mi
racula magne potētie. Act.x. Qui ptrā
ſijt bn̄faciendo ⁊ ſanādo oēs oppſſos a
dyabolo. Habuit exēpla magne ſanctita
tis ⁊ vite. Mat.xi. Diſcite a me q: mitis
ſuꝫ ⁊ humilis corde. Luc.vlti. Qui fuit
vir ꝓpheta potens in ope: q̄ ad miracu
la. ⁊ ſermone: quo ad verba coram deo ⁊
oī ꝑplo quo ad exempla. Fuit ēt viſita,
tor nr̄. Luc.i. Viſitauit nos oriens ex al
to. Jn huius figura dixit Jſai ad dauid
i.Reg.xvij. Frēs tuos viſitabis ſi recte
agāt. Et cū q̄bus ordinati ſūt diſce. Vi,
ſitatoris eīm officiū eſt inq̄rere de vita.
ideo dr̄: Si recte agāt. Jnq̄rere ō fama.
iō ſubdit᷑: Cū q̄b᷒ ordiāti ſūt diſce. ⁊ iſta
facē dꝫ ex charitate fraterna. iō ꝑmittit᷑
frēs tuos. Xp̄s igit᷑ ad nos viſitādos ve
niēs ⁊ inq̄rens de vita: iuenit in nobis
mala op̄a. Joā.iij. Erāt aūt coꝝ op̄a ma
la. Jnq̄rens de fama inuenit ꝙ eramus
demonibus aſſociati. Job.xxx. Fr̄ eraꝫ
draconū: ⁊ ſocius ſtrutionū. iō q: iſte vi,
ſitator op̄a mala diſſoluit. Jō dr̄.i. Joā.
iij. Jn hoc apparuit filius dei vt diſſoluat
op̄a dyaboli. ipꝫ dyabolū nobis aſſocia,
tū de mūdo eiecit. Joā.xij. Nūc iudiciū
eſt mūdi: nunc p̄nceps huius mūdi eij,
cief foras. Jſta aūt non fecit tanq̄ tyrā,
nus: ſed tanq̄ frater vterinus. p̄s. Nar,
rabo nomen tuum ⁊c̄.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

AT hec vidua erat ⁊c̄. Mulier iſta de morte filij
ſui multū dolebat: ⁊ iō lamē
tabilr̄ cū flebat. Dolor aūt ei᷒ ex q̄ttuor
cauſabat᷑: videlꝫ ex eo ꝙ erat mulier: ex
eo ꝙ erat mr̄: ⁊ ex eo ꝙ erat vidua mr̄:
ex eo ꝙ erat vnici mr̄. ¶ Prīo igit᷑ cau,
ſabat᷑ dolor ex eo ꝙ erat mulier. Natu,
ralr̄.n. mulieres magis patiūt᷑ ⁊ magis
ꝯpatiunt᷑ q̄ viri ex eo ꝙ h̄nt aīam ma,
gis mollē. Vn̄ mulier q̄ſi mollis aer di,
cta eſt. Jō ſꝫ ph̄m in li. de aīalib᷒. Jn oī
genē aīaliū femīe ſūt molliores q̄ viri:
ꝑter vrſaꝫ ⁊ leopardā. Qn̄ igit᷑ inuenit᷑
aliq̄ mulier ſeuera ⁊ dura nō pōt dici fe,
mina: ſꝫ vrſa ⁊ leoparda. Mulier q̄deꝫ
ſilr̄ eſt naturalr̄ frigida ⁊ humida: ⁊ iō
de facili eſt paſſibilis ⁊ ꝯpaſſibilis. Vir
aūt naturalr̄ eſt calidus ⁊ ſicc᷒. iō nec ſic
de facili patit᷑ nec ꝯpatit᷑. iō i filij morte
⁊ aduerſitate naturalr̄ plus dolet mr̄ q̄
pater: ex eo ꝙ ē magis mollis ⁊ ꝯpaſſibi
lis. Jn filij aūt honore ⁊ ſublimitate na
turalr̄ plus gaudet pater q̄ mr̄: q: ē ma
gis magnanimus. Et iſtud apte innuit᷑
Prouer.x. Fili᷒ ſapiēs letificat patrē. fi
lius vero ſtult᷒ meſtitia eſt mr̄is ſue. De

filio aūt ſapiēte ⁊ bono hꝫ paṫ letitiam:
⁊ mr̄ vanā gloriā. De filio āt ſtulto ⁊ ma
lo hꝫ mr̄ triſtitiã: pr̄ vero irã. Prouer.
xvij. Ira pr̄is filius ſtultus: ⁊ dolor ma
triſque genuit eū. ¶ Scḋo cauſabaṫ eiꝰ
dolor ex eo ꝙ erat mr̄. Naturaliter eniꝫ
mr̄ plus diligit q̄ pater: ⁊ iō plus ꝺ mor
te eius triſtaṫ. De amiſſione eīm eius rei
quā maxime diligimus maxime triſta
mur. Quare aūt mr̄ plus diligit filiū q̄
pr̄ multe ſunt cauſe. ¶ Prima ē: q: natu
raliter plures hꝫ defectꝰ q̄ vir. qui gdē
defectus releuanṫ qñ ab ipa filij generaṫ
Unde multe mulieres que a viris odirē
tur ꝑpter filios quos generant diligun
tur. ⁊ iō mulier ſciēs ꝑpter filiorū gene
rationē ſe in ſuis defectibus releuari: ⁊
a viro plus diligi vehemēter eos amat.
¶ Scḋa cauſa ē: q: illud ꝑ quo plus la
boramus plus diligimus. Mater autē
plus laborat circa filios q̄ pr̄ tāꝫ i portā
do q̄ in pariēdo: q̄ etiā i educādo. ¶ Ter
tia cauſa ē: q: illaꝫ rē plus diligimꝰ quā
certitudinaliter noſtrā eē ſcimus. Ma
ter aūt certitudinaliter ſcit ꝙ filiū de ſe
generauit. vir aūt ⁊ ſi credat tn̄ certus
nō eſt ꝙ ſit de ſuo ſemine ꝓprio genera
tus. ¶ Quarta cā eſt: q: illaꝫ rē plus di
ligimus in qua maius ius nos habē ſci
mus. Scḋm aūt phꝫ maior portio ꝺ ſub
ſtantia mr̄is ē in corpore filij q̄ de ſub
ſtantia patris. ¶ Quinta cā ē: q: ſicut
dicit Aug. Amicitia trahiṫ ex cōſuetu
dine cohabitandi: colloquēdi: ⁊ conuer
ſandi. Matres aūt cū filijs magis con
ſueuerūt habitare: colloqui ⁊ cōuerſari
quāuis aūt mater plus diligat filium q̄
pater. tn̄ filius naturaliter plus amat
pr̄em q̄ mr̄em. ¶ Et vna ratio ē: quia pa
ter ē principiū effectiuū ⁊ formale i filij
generatōe carnali. ¶ Alia ē: q: filius de
bet patri in oībus bonis ſuccedere. Ter
tia ē: q: partus ſequiṫ vētrē quo ad li
bertatem ⁊ ſeruitutē. Ita ꝙ natus ꝺ an
cilla matre ⁊ libero patre erit ſeruꝰ. Na
tus de ſeruo patre ⁊ libera matre erit li
ber. In honoribus aūt ⁊ muneribus ⁊
dignitatibus partus ſequiṫ patrē. vt ſi
rex cōtrahat cū aliqua plebeia filius q
naſciṫ dignitatē habebit regalē. Filius
igiṫ plus diligit patrē q̄ matrē. tū quia

ab ipo recipit formationē. tū q: ab ipo
expectat oīum bonoꝝ ſucceſſionē. tū q:
ab ipo hꝫ dignitatē ⁊ honorē. Pater iḡ
⁊ mr̄ plus naturalr̄ diligūt filios q̄ a fi
lijs diligant. Et iō ē q: parētes de natu
ra ſua ꝓpria dederūt filijs corpus ꝓ
priū. Filij aūt parētibus in gnātōe ni
hil dederūt. ⁊ iō parētes filios vt opera
ſua: vt carnē ſuaꝫ: vt mēbra ſua diligūt.
Uidemus eīm ꝙ humor arboris fluit a
radice in ramos nō econuerſo ⁊ amor a
patre qui ē radix magis fluit in filium
tāquā in ramū q̄ econuerſo. ¶ Tertio
cauſabaṫ eius dolor ex eo ꝙ erat vidua
mater. vidue eīm ſepe decipiunṫ: q: ſūt
ſine viro cōſiliatore. Unde dī Math.
xij. Deuorant domos viduarū ſub obte
tu ꝓlixe orōis. Sepe moleſtanṫ: q: ſūt
ſine viro defenſore. Yſa. x. Erūt vidue
de coꝝ. iō diciṫ. Yſa. i. Defendite vidu
Sepe ſunt in triſtitia: q: ſūt ſine viro ꝯ
ſolatore. ⁊ ideo graue ē peccatū cōtri
tas iterū cōtriſtari. Hiere. xxij. Uidu
nolite cōtriſtare. ⁊ magnū ē meriti eas
cōſolari. Job. xxix. Cor vidue cōſola
ſum. Jaco. i. Religio mūda ⁊ imacula
apud deū ⁊ patrē. hec ē viſitare pupil
los ⁊ viduas in tribulatōe coꝝ. Quan
do igiṫ vidue filios ſuos amiſerint
dolere cōſueuerūt: q: remanſerāt ſine
co viri cōſiliātis: defendentis: ⁊ cōſola
tis. Aliquādo tamē expedit vidue vi
ro ⁊ filijs carere: q: magis libere poſſit
ſeruire. Unde dicit Hierony. in epla ad
paulā. Sancta melania calēſcēte adhuc
mariti corpuſculo: necdū humato duos
os filios ꝑdidit que ad pedes xp̄i pro
luta ait. Expeditius tibi ſeruitura ſum
dn̄e. q: tanto onere me liberaſti. Debēt
aūt ipe vidue tria vitia fugere. ſ. ocio
tatem: loquacitatē. ⁊ curioſitatē. de qui
bꝰ diciṫ. i. Timo. v. Simr̄ ⁊ ocioſe diſcūt
circuire domos: non ſolū ocioſe ſed ⁊
verboſe ⁊ curioſe loquētes que nō opor
tet. ¶ Primo igiṫ nō debēt eē ocioſe. Hie
ro. Semꝑ aliquid boni operis facito
diabolus te inueniet occupatū. Ezech.
xvi. Hec fuit iniquitas ſodome ſororis
tue ſupbia: ſaturitas panis: ociū ⁊ abun
dantia. i. Timoth. v. Uidua que in deli
tijs ē: viuens mortua ē. lꝫ eīm ſit viua

in corpore: tamē ē mortua in mente. Di
xit Agellius ꝙ corpus hominis ē ſicut
ferreū inſtrumētū qḋ ſi exercitaṫ lꝫ cōte
ratur tamē lucidū efficiṫ. Si vō ñ exer
citatur rubigine cōſumiṫ. Si enim cor
pus nr̄m ieiunijs ⁊ vigilijs exercemus
debilitatē incurrit. ſi nō torpore marce
ſcit. Melius ē aūt ipm laborando cōte
rere q̄ inertia cōſumere. ¶ Secūdo nō
debent eē verboſe. quāuis eīm verboſi
tas reprehēſibilis ſit in viris: tamen in
feminis magis ē reprehēſibilis ⁊ maxi
me in feminis viduis. Nā ſcḋm Chry. Mu
lieres ſunt incaute. molles ⁊ fragiles. ⁊
q: incaute iō cito decipiunṫ ex eo ꝙ ea
que audiūt rōe non diſcernunt vel di
ſcutiūt. q: vero ſunt molles: ideo ad bo
num ⁊ ad malum cito flectuntur. quia
autē ſunt fragiles: ideo de facili ſuperā
tur. Uñ diabolus nō ē aggreſſus virum
ſed mulierē: ſciens ꝙ mulier facilius de
ciperetur: ex eo ꝙ ſexus incautior ē. ⁊ ci
tius flecteret. ex eo ꝙ ē ſexus mollior: ⁊
facilius vinceret: ex eo ꝙ ē ſexus fragi
lior. ¶ Tertio non debēt eē curioſe: q:
non debent de domo in domū circū ire:
ſed in domo manere aut in eccleſia ora
re. i. Timo. v. Que vere vidua ē ⁊ deſo
lata ſperet in dn̄o ⁊ inſtet obſecrationi
bus ⁊ orationibus nocte ⁊ die. Legitur
de naturis aialium ꝙ turtur amiſſo cō
pari ſtat in hyeme in nido. in eſtate ve
ro tranſit ad loca frigida. ſic vidua in
hyeme. i. in vita preſenti in qua ē frigꝰ
peccati ⁊ carētia ignis diuini ⁊ ſufflatō
mali vēti. i. tētationis diaboli debet mo
rari: vel in nido domus ꝓprie non di
ſcurēdo: nec vagādo memor. Dine que
q: diſcurrit caſtitatē amiſit. Uel in nido
ſue cōſciētie ipſam. ſ. mūdando vt poſ
ſit dicere. Cañ. i. Lectulus noſter flori
dus. Uel in nido ſancte eccleſie oratio
nibus ſcilicet inſiſtendo. exemplo anne
vidue. de qua habeṫ Luc. ij. Si vero ſen
tit in carne aliquem malum calorē tran
ſeat ad loca frigida hoc eſt aſſumat re
media refrigerantia. ſ. macerationē car
nis carnalitatē exurentem. ps. Ure re
nes meos ⁊ cor meū. abundātiaꝫ lachry
marum cōcupiſcētiaꝫ extinguentem. ⁊
tunc dicere poterit cū ꝓpheta. Tranſi

uimus per ignē ⁊ aquaꝫ: ⁊ eduxiſti nos
in refrigeriū. nihilominus vadat freqn̄
ter ad rorē verbi dei refrigerantē. Eccl.
xviij. Nōne ardorē refrigerabit ros: ſic
⁊ verbū melius q̄ datuꝫ. ¶ Quarto cau
ſabatur eius dolor ex eo ꝙ erat vnici ma
ter. non enim alius filius ſibi remanſe
rat qui ipſam aleret vel nutriret. hoc
quippe ſpectat ad filios parentes. ſ. nu
trire ⁊ fouere ad quod inducimur ver
bo ſiue precepto. Exo. xx. Honora patrē
tuū ⁊ matrē. Et intellige non tm̄ de ho
nore reuerētie ſed etiam beneficentie. ſꝫ
q: plus mouēt exempla q̄ verba. iō in
ducimur exemplo dn̄i qui de matre cu
ram habuit ⁊ in vita ſibi obediēdo. Lu
ce. ij. Erat ſubditus illis. Et in morte ip
ſam ioāni recōmendando: ⁊ poſt mortē
ſibi apparendo. q: vero multo plus in
ducunt ꝓmiſſa q̄ exēpla vel verba. iō
dn̄s nos ꝓmiſſione inducit cū precepto
ſupradicto ꝓmiſſionem addidit dicēs:
Ut ſis longeuus ſup terrā. ⁊ intelligiṫ
nō tm̄ de terra morientium ſed etiā viuē
tium. Sed q̄nq̄ aliqui ſunt duri quos
plus mouent cōminata ſupplicia q̄ ver
ba vel exēpla ſiue ꝓmiſſa iō dn̄s cōmina
tionem facit dicēs. Exo. xxi. Qui male
dixerit patri vel matri morte moriet̄ur.
⁊ intelligiṫ non tm̄ de morte tꝑali ſꝫ ēt
de morte eterna. Sed dato ꝙ deficiant
omnia verba: exēpla ꝓmiſſiones: ⁊ cō
minationes adhuc inducimur inſtinctu
nature. ¶ Et ſuper hoc Ualerius tria
ponit exēpla. Cum enim quedam muli
er nobilis ob quoddā flagitium carceri
mancipata eēt vt ibi fame deficeret. filia
ſua nupta de licētia iudicis ipſam quo
tidie viſitabat. prius tn̄ diligenter per
ſcrutabanṫ ne comeſtibile ei offerret. Il
la vero extracto vbere ſingulis diebus
de lacte ꝓprio matrem ꝓpriā alebat. Cū
vero iudex miraret ꝙ tanto tꝑe ſuperui
ueret repertum ē qḋ fiebat. tūc iudex pie
tate motus mr̄em filie cōdonauit. Simi
le fere per oīa refert Solinus ꝺ quodā
patre ſene ⁊ grādeuo taliter a filia i car
cere ſuſtentato. ¶ Secūdū exemplū po
nit dicēs: ꝙ qñ ciconie ſeneſcūt filij pa
rentes ſuos in nido ponūt ⁊ velut itan
tes iuxta pectus ſuū collocant fouent

⁊ nutriũt. ſoli vultures ꝑentes ſuos mori pmittũt. ¶ Tertiũ exẽplũ ponit ꝙ cũ Darius rex pſaꝝ fines ſcytaꝝ inuaſiſſet miſerũt ei ſcyte lr̃as ꝙ depopulationeʒ agroꝝ ⁊ vineaꝝ equanimiṫ tolerarẽt. ſʒ ſi ſepulchra parẽtũ ꝯtingerẽt: tũc ſcytarũ potẽtiaʒ ⁊ vires ſentiret: qꝛ ꝓ eoꝝ defenſione morti ſe exponẽ ſunt parati.

¶ Dñica decimaſeptia. Sermo prim⁹.

CAm intraret ieſus i domũ cuiuſdã principis phariſeoꝝ ſabbato mãducare panẽ ⁊c̃. Luce. xiiij. Chriſt⁹ ſm glo. ſepe in ſabbato docebat ⁊ curabat ſiue vt plures qui ad ſabbatũ cõueniebãt lucrifaceret. ſiue vt i ſabbato celeſtis quietis oẽs ĩfirmitates curãdas eẽ oſtẽderet. ſiue vt iterdũ a gẽte cõtẽplatiõis ꝓpter ſalutẽ aiaꝝ nos ſubtrahẽdos eẽ docẽt. idõ ad mãducãdũ ſabbato cũ iſto principe itrauit nõ ꝓpter cibũ ſed ꝓpter aiaꝝ lucrũ. Ubi ẽt hydropicũ iſtũ in corpe ⁊ in mẽte curauit. ¶ Circa cuius curationem ex pte phariſeoꝝ fuit magna malitia. ¶ Ex pte hydropici fuit magna miſeria. ¶ Ex pte xp̃i magna miſericordia. Malitia aũt phariſeoꝝ i tribus fuit. ¶ Prĩo i hoc ꝙ cũ obſeruabant ſi videlʒ ſabbato curaret: vt ſic poſſent ei detrahere ꝙ ſabbatũ ſoluẽt. Magna malitia eoꝝ: qꝛ eũ paſcebãt ⁊ ſibi inſidias parabãt: cũ eo comedebant ⁊ ipʒ mordere volebant. Tales ſunt multi q alios paſcũt cibis corpalibus: ⁊ tñ veſcitur eoꝝ carnibus. Prouer. xxiij. Noli eẽ in comeſſatõibus eoꝝ qui carnes ad veſcẽdũ cõferũt. Glo. Carnes ad veſcẽduʒ cõferre ẽ in collocutõe viciſſim vitia ꝓximoꝝ dicẽ. Gal. v. ꝙ ſi inuicẽ mordetis ⁊ comeditis ⁊c̃. Ille mordet q ptẽʒ accipit ⁊ ptẽ religt. Ille comedit q accipit qδ ſibi ſufficit ⁊ reliquũ dimittit. ille cõſumit q nihil religt. Phariſei ergo xp̃m aliqñ mordebãt ipm in aliquo laudãdo ⁊ i aliquo rep̃hẽdẽdo. Juxta illd̃ Mat. ix. Quare cũ publicanis ⁊ pctõrib⁹ mãducet magiſter veſter ⁊ bibit. Jn hoc ꝙ magiſtrũ eũ vocãt laudãt eũ. ſed in hoc eũ rep̃hẽdũt ꝙ cũ pctõribus mãducabat. Aliqñ ipm mãducabãt: eius opa ꝑuertendo. ex eo ꝙ in ſabbato ea faciebat Jo. ix. Non ẽ hic homo a deo qui ſabbatum non cuſtodit. Aliquãdo ipſum cõſumebant: totã vitaʒ ſuaʒ cõdẽnando. Mat. xi. Ecce hõ vorax ⁊ potator vini. ⁊ peccatoꝝ ⁊ publicanoꝝ amicus. Sũt etiam multi qui alios in parte laudãt ⁊ in pte vituperant: iſti mordẽt. Alij ſũt qui oĩa bona opa in alijs puertũt: iſti cõmedũt. Alij ſunt qui ⁊ opera iudicãt ⁊ itẽtionẽ cõdẽnant: iſti cõſumũt. ¶ Scḋo eorum malitia in hoc erat ꝙ tacebãt. cũ enim dñs eos interrogaret. Si lʒ ſabbato curare: ipi tacuerũt. qꝛ ſicut dicit Beda quicquid dixiſſent: cõtra ſe dixiſſet. Nam ſi lʒ curare: quare xp̃m obſeruant: Si non lʒ quare pecora curant. ꝙ igiṫ tacebant cũ eos dñs iterrogaret: ꝙ anguſtia ꝓcedebat. Sed notandum ꝙ aliqñ bonũ ẽ tacere: aliquãdo bonũ reſpondere. Bonũ quidẽ ẽ tacere. Aut ꝓpter ſapiẽtiam. Eccl. xx. Eſt tacẽs qui inuenitur ſapiẽs ⁊ ẽ tacens ſciens tps apti tpis. Aliquãdo tacẽt rõne ignorantie. Jbidẽ. Et tacẽs nõ habẽs ſenſuʒ loquẽdi. aliqñ rõe patiẽtie. ps. Poſui ori meo cuſto. dũ cõſi. pec. aduer. me. Aliquãdo vero bonũ ẽ reſpondere. Prouer. xxvi. Reſponde ſtulto iuxta ſtultitiã ſuaʒ ne ſibi ſapiẽs eẽ videaṫ. Et dr̃ tamẽ ibidẽ. Ne reſpondeas ſtulto iuxta ſuaʒ ſtultitiam: ne efficiaris ei ſimilis. Non ẽ aũt ſtulto reſpõdendũ ſtulte ⁊ impatiẽter ſed diſcrete ⁊ ſapiẽter. Unde ẽt philoſ quãdo maledicentibus reſpondebãt ſ patienter. Xenocrates enim cuidã maledicẽti ait. Ut tu lingue tue: ſic ego aurium meaꝝ dñs ſum. Antiſtenes ẽt cuidam dicẽti: hoĩes de te male loquũtur ait. Superioris eſt hoc pati: inferioris dicere. Xenophon cuidã maledicẽti ait. Tu didiciſti maledicere: ego teſte cõſcientia didici maledicta cõtẽnẽ. ¶ Tertio malitia eoꝝ in hoc erat ꝙ plus de aialibus q̃ de aiabus curabant: q̃ nõtatur cũ dr̃. Cuius veſtrũ aſinus aut bos i puteũ cadit. ſic ẽt ſũt multi prelati q de minimis habẽt curã magnã: de magnis paruam vel nullam. Job paſſus eſt dãpna rerum: morte filioꝝ: corporis cruciatum: ⁊ tamen non ſcidit veſtimenta ſua niſi in morte filiorum. Nam in dãno re

rũ oſtẽdit patientiaʒ dicens: Dominus dedit dñs abſtulit ⁊c̃. Jn cruciatu corporis oſtẽdit nõ tm̃ patiẽtiã: ſed ẽt humilitatẽ magnã. Uñ dr̃: De teſta ſaniẽ radebat ſedẽs in ſterqlinio. Jn morte aũt filioꝝ oſtẽdit magnã triſtitiã. Sed plati plus curãt de decimarũ ſubtractiõe ⁊ iniuriarũ irrogatõe: q̃ de ſubditoꝝ perditione. Chry. Si ppl's decimas nõ obtulerit murmurãt oẽs: ſed ſi populũ peccãtem viderit: nemo murmurat ꝯtra eos Oẽs de honore ſuo ſolliciti ſunt: de honore aũt dei nullus. Ber. Cadit aſinus ⁊ ẽ qui ſubleuet: pit aia ⁊ nõ ẽ qui recogitet. ¶ Scḋo ex pte hydropici fuit magna miſeria. Hydropicus ſm Bedam tres hʒ miſerias que ẽt tangunṫ i gloſa. ſ. inflationẽ vẽtris. ardorẽ ſitis. ⁊ exhalationem fetoris. ¶ Primo igiṫ hʒ inflationẽ vẽtris ꝑ quam intelligiṫ ſupbia. Sap. iiij. Diſrũpet illos inflatos ſine voce. ſ. excuſatõis vel deprecatiõis. ⁊ dicit diſrũpet. ſ. in diuerſis ptibus rũpet. Nã a ſupiori rũpet eos malleus diuine ſñie. De qua dr̃ Mat. xxv. Diſcedite a me maledicti ⁊c̃. Hiere. xxiij. Nõne verba mea quaſi malle⁹ cõterẽs petras. Ad inferiori malleus voracis gehenne. Job. xxxi. Jgnis ẽ vſq3 ad cõſumationẽ deuorans ⁊c̃. Ab interiori malleus remordẽtis cõſciẽtie. Yſa. vlti. Uermis eoꝝ non morieṫ. Ab exteriori malleus ꝑcuſſiõis diabolice. Prouer. xix. Parata ſunt peccatoribus iudicia. ⁊ mallei ꝑcutiẽtes ſtultoꝝ corpibus. Nimis igiṫ ẽ durus q nõ frãgiṫ in cõſideratõe iſtoꝝ malleoꝝ. Augu. Ue miſerabilis duritia ad quã confringẽdã leues ſunt grãdes mallei. o iſenſibilis torpor ad quẽ excitandũ obtuſi ſunt tã acuti aculei. o letalis ſopor ad quẽ excitandũ raucũ ẽ tã terribile tonitruum. ¶ Scḋo hydropicus hʒ ardorẽ ſitis ꝑ quã intelligiṫ auaritia. Auarus eiʒ tã ardẽter ſitit pecuniã ꝙ q̃to plus bibit: tãto plus bibẽ cupit. Joã. iiij. Ois qui biberit ex hac aqua ſitiet iteꝝ. Poeta. Sic qbus itimuit vẽter ſuffuſus ab vnda. Quo plus ſunt pote: plus ſitiunṫ aque. Tã ardẽter ſitit ꝙ aqua turbida vel furtiua. i. pecũia iniuſte acqſita dulcius ſibi ſapit. Hiere. ij. Quid tibi vis i via egypti vt bibas aquã turbidã. Prouer. ix. Aque furtiue dulciores ſunt. Tã ardẽter ſitit: ꝙ ẽt ſanguinẽ pauperũ bibit. Ecc. xxxiiij. Panis egẽtiũ vita pauperis ẽ: qui defraudat eũ hõ ſanguinis ẽ. ¶ Tertio hydropicus patiṫ exhalatõnẽ fetoris: ꝑ quã intelligiṫ luxuria que fetet corã deo. Johe. ij. Aſcẽdit fetor ei⁹ ⁊ aſcẽdet putredo eius quia ſupbe egit. Gen. xviij. Clamor ſodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ multiplicatus ẽ: ⁊ pctm eoꝝ aggrauatũ ẽ nimis. Ille aũt clamor non ẽ niſi pcti fetor. Eſt ãt fetor tolerabilis qñ tm̃ ex vna re fetida cauſaṫ. vel ſi ex diuerſis rebus: tñ leuis ẽ fetor. vel ſi ẽ grauis: tñ cito deficit. qñ vero cauſaṫ ex diuerſis rebus fetidis ⁊ ẽ fetor grauius ⁊ diuturnus: tũc ẽ intolerabilis. Fetor igiṫ illoꝝ cauſabaṫ ex multis pctis: idõ dicit. Clamor eoꝝ multiplicatus ẽ. Erat grauis: idõ ſubdit. Et pctm̃ eoꝝ aggrauatum eſt. Erat nimius. i. diuturnus. idõ dic: nimis Talis fetor deũ de celo deſcẽdere fecit: idõ ſubdit. Deſcẽdã ⁊ videbo ⁊c̃. Tãquã ſi aliquis diceret: Receſſi a domo mea ꝓpter fetorẽ queʒ ſentiebã. Iſte fetor etiã hodie in mũdo ẽ: qui quideʒ cauſaṫ ex multis peccatis. Oſee. iiij. Maledictuʒ eſt mẽdaciũ ⁊ homicidiũ furtũ ⁊ adulteriũ inundauerũt. Cauſaṫ ẽt ex corpibus ꝑ luxuriã putridis. Yſa. xxxiiij. De cadaueribus eoꝝ aſcẽdet fetor. Eſt ẽt diuturnus: qꝛ vſq3 ad mortẽ in imũditijs pſeuerant. Johe. i. Cõputruerũt iumẽta i ſtercore ſuo. Jumẽta quideʒ in ſtercore ſuo putreſcere: ẽ carnales hoĩes in fetore luxurie vitã finire. ¶ Tertio ex parte xp̃i fuit magna miſericordia: qδ notaṫ cum dr̃. Jpſe eũ apprehendit ſanauit eũ ac dimiſit. Ubi oñdiṫ triplex effectus miſericordie. ¶ Primus eſt: qꝛ ipm apprehendit. pctõr eĩm ẽ in faucibus diaboli. Sʒ tũc dñs ipm ap̃phẽdit, qñ de faucib⁹ eũ trahit. Job. xxi. Cõterebam molas iniq ⁊ de dẽtibus illius auferebã p̃dam. Et iſtud maxime fit per contritionẽ. Maxilla enim diaboli eſt perforata: ⁊ ideo quando peccator conteritur: mox inde egreditur. Gre. ſuper illud Job. xl. Armilla pforabit maxillaʒ eius. Quis ore illius ſemel raptus: maxillaʒ ei⁹ nõ eua

deret ſi pforata nō eēt. ¶ Scōs effectus eſt: q: ipm̄ appꝑheſum ſanauit. ⁊ hoc fit p ꝯfeſſionē in qua ſanant vulnera pctōꝝ Hiere. xxx. Obducā cicatricē ⁊ ſanabo te a vulneribus tuis. ¶ Tertius effectus eſt q: ſanatū dimiſit. ⁊ hoc fit per ſatiſfactionē. Mat. xviij. Miſertus dn̄s ſerui illius: dimiſit eū ⁊ debitū dimiſit ei. Nō ſufficit aūt q qs pctā dimittat niſi cum hoc p ꝯtritionē ⁊ ꝯfeſſionē ⁊ ſatiſfactionē ea dleat. ſicut oñdit Greg. i paſtoralibus p tria exēpla. ¶ Primum eſt q: ſi qs lr̄as vel aliqd̄ iſtrumētū falſum ſcribit nō ſufficit q vlterius nō ſcribat niſi etiam qd̄ male ſcripſit dleat. Pctā nr̄a oīa ſcripta ſunt. Hiere. xvij. Pctm̄ iuda ſcriptū eſt in ſtilo ferreo in vngue adamantino. Non ſufficit ergo vt quis dimittat pctā niſi qd̄ ⁊ male fecit p ꝯtritionē in lachrymis deleat. Ps. Lauabo p ſingulas noctes lectū meū ⁊c. ¶ Scdm̄ exēplum eſt: q: ſiquis alicui blaſphemias dixerit: nō ſufficit q vlterius non dicat niſi de his q male dixit peniteat pctō: deū blaſphemat. Ro. ij. Nomē dei p vos blaſphemat iter gētes. Nō ſufficit igit vt a talibus blaſphemijs deſiſtat: niſi de his que fecit ſe in ꝯfeſſiōe culpabilē recognoſcat Prouer. xviij. Juſtus prior accuſator eſt ſui. ¶ Tertiū exēplū eſt: q debitor non abſoluit a debitis q ꝯtraxit p eo q alia nō multiplicat niſi ea q ꝯtraxit pſoluat qn̄ peccamus debitores dn̄i ſumus. de his aūt debitis abſolui nō ſumus p eo q alia nō ſupaddimus. niſi de illis digne deo ſatiſfaciamus. Ad Roma. iiij. Ei aūt qui operatur merces nō imputatur ſm gratiam: ſed ſm debitum.

¶ Sermo ſcōs vnde ſupra.

ECce hō qdā hydropicus erat ante illū ⁊c. Sicut dicit Beda. Hydrops eſt morbus ab aquoſo humore vocabulū trahēs. Grece enī hydros: aq̄ latine vocat. Cui ꝓpriū eſt q quāto magis abūdat humor inordinatꝰ. tanto amplius ſitit. Per hydropicū igitur intelligere poſſumus ſitim ſiue appetitū deliciaꝝ. honorū maxie aūt diuitiarum. ¶ Sed primo videamus qualiter hec tria auarū ſignificēt. Sicut enī dr̄ Prouer. xxx. tria ſunt iſaturabilia. ſ. infernus: ⁊ os vulue. vel ſm aliā litterā amor mulieris: ⁊ terra ſitiēs. Per iferniū itelligit ſupbia. Tū q: p ſupbiā angelꝰ primo fuit factus. Tū q: a ſupbis angelis primo fuit pceſſus. Tū q: primū pctm̄ [illegible] punitū fuit. ſ. ſupbia. ⁊ idō iſernus ē ꝓprius locus ſupborū. ſicut iſernus nō ſaciatur aiabus. ſic nec ſupbus honoribus. Per amorē mulieris itelligit carnalis ꝯcupiſcētia: que nō ſatiat. Hiero. [illegible] do traſacta ſp ſui reliquit putredinē ⁊ penitudinē nunq ſatiata ⁊ extīcta [illegible] cēdit. vſu creſcit nec rōni paret. impetu deducit. Per terrā ſitiētē itelligit auaricia. q: ſicut illa nō ſatiat aqua: ſic nec auarus pecunia. Ecc. v. Auarus nō implebit pecunia. ¶ In morte aūt oſtendit q ſitis eoꝝ ſit vana. ⁊ nociua. ⁊ iferno potu extīguēda. ¶ Eſt enī vana q oīa huius mūdi i morte euaneſcūt. hoc pꝫ in morte alexādri. qui cū fuiſſet totius mūdi dn̄s cupidus ⁊ luxurioſus ⁊ eius oſſa in vaſe aureo fuiſſent recōdita illuc phi a diuerſis mūdi ptibus ꝯuenerūt. Unus igit volēs oſtēdere ſuū dn̄m vanū fuiſſe: ait. Heri iſti nō ſufficiebat totus mūdus: hodie ſeptē pedū ſepultura eſt ꝯtētus. Alius volēs oſtēdere inanū eē aurū ⁊ argētū ꝯgregare: ait. Heri iſte faciebat theſaurū de auro: hodie aurū theſaurū facit de ipſo. Alius volēs oſtēdere vanū eē corpus nutrire delitijs dixit. Heri iſte corpꝰ ſuū diuerſis nutriebāt dlitijs: hodie comedit a vermibꝰ [illegible] tis. ¶ Scdō iſta ſitis ē nociua. Nā illi ſūt i magnis honoribꝰ hūiliant vſq ad iſimā deiectionē. Hoc pꝫ in primo angelo de quo dr̄ yſa. xiiij. Detracta eſt ad inferos ſupbia tua. ꝯcidit cadauer tuū. ſubtus te ſternet tinea ⁊ opimētū tuū erunt vermes. Quō cecidiſti de celo lucifer qui mane oriebaris. Corruiſti in terrā qui vulnerabas gentes: qui dicebas i corde tuo. In celū ꝯſcēdā ⁊c. Et ſequit. Uerūtn̄ ad iferniū detraheris ⁊c. Sic illi qui fuerūt i magnis diuitijs deuenerūt vſq ad vltimā paupertatē. ſicut pꝫ. Luce. xij. in illo diuite qui volebat deſtruere horrea ſua ⁊ facē maiora. Illi qui paſcebāt corpus ſuū magnis delitijs deducent vſq ad extremā eſuriē. ſicut pꝫ. Luc. xvi. in diuite epulone qui hēre nō potuit guttam aque. ¶ Tertio iſta ſitis in inferno potu mortifero extingueť. Nam ſupbi ⁊ tyrāni bibēt ſibi ſanguinē humanū: q. ſ. de ſuis ⁊ alioꝝ corpibꝰ fluet. Apoc. xvi. Sanguinē ſctōꝝ effuderūt. ⁊ ſanguinē eis dediſti bibere vt digni ſunt. Legitur in cronicis q Theodora regina cum cepiſſet Cyrū regē pſarū caput eius amputari fecit: ⁊ in vtrē plenū ſanguine imerſit dicēs. Sanguinē ſitiſti: ſanguinē bibe. ſic ſupbis ⁊ tyrānis dicet vt ſanguinem bibāt quē ſitierūt. Auari. n. ibi bibent aurū liquefactū. Unde refert qdā phus q nero impator viſus eſt in auro liquefacto ſe apud iferos balneare. ⁊ cū vidiſſet cuneū aduocatoꝝ dixit eis. Uenite venale genꝰ hoīuꝫ ⁊ mecū balneamini hic: q: vobis ptē optimā reſuaui. Luxurioſi ibi bibent fel draconū tanq vinū rubeū: ⁊ venenū aſpidū tanq vinū albū. Deut. xxxij. Fel draconū vinū eorum: ⁊ venenū aſpidū inſanabile. Qꝫ quidē vinū miſcebūt effuſione ꝑpetua lachrymarū: ita q toti inebrient. Yſa. xvi. Inebriabo te lachryma mea. Uocat aūt deus lachymas ipſoꝝ ſuas: q: eius iuſticia ꝓuocat eas. In ſeruis aūt dei aq̄ ſcētia ſpūs iſtā triplicē ſitim extinguit. Augu. Qui biberit de fluuio padiſi cuiꝰ gutta maior eſt oceano: reſtat vt in eo ſitis huius mundi penitꝰ extincta ſit. In paulo enī extinxit oēm ſupbiā: q: qui priꝰ dicebatur ſaulus a ſaule rege ſupbo: poſtea dictus eſt paulus: qſi puulus: qui prius erat lupus. poſtea factus eſt agnꝰ. q priꝰ ſcōs in carcerē trahebat: poſtea pro ſcis carceri ⁊ morti ſe exponebat. In aplis ⁊ zacheo extinxit oēm auariciā. Naꝫ apli reliquerūt habitā ⁊ nō deſiderauerunt hñda. Zacheus largitꝰ eſt ꝓpria ⁊ reſtituit aliena. In magdalena extinxit oēꝫ luxuriā. ¶ Hoc pꝫ in qdā vaniſſima muliere. De q legit in vitis patrū q cū p ciuitatē qndā cū nimia ambitione pcederet: qdā ſcūs eps eā vidēs ad terrā pſtrauit ſe ⁊ amariſſime flere cepit ex eo q illa plus erat ſollicita placē mūdo q ipſe deo. ⁊ cū pro illa oraſſet viſuꝫ eſt ſibi q qdā cornicula nigerrima ad eā venit quā ille accipiēs in aq̄ demerſit ⁊ mox i columbā cādidā ꝯuerſa fuit. Sequēti igit die illa lachrymis reſoluta ad pedes eiꝰ pcidit. ⁊ q priꝰ peccādo nigerrima fuit: poſtmodū i lachrymis baptizata tota facta ē cādida. Viſo qlr p hydropicū itelligit ſitis diuitiarū: deliciarū: ⁊ honoꝝ. Uidēdū eſt qlr ſpālr hydropiſis ſignat auarū. ¶ Circa qd̄ notādū q iter pdigū ⁊ auarū: ⁊ cupidū dr̄ia eſt. ¶ Prodigus eſt i exponēdo q oīa ſua diſſipat ⁊ conſumit. iſte hꝫ manꝰ pforatas q nihil retinet. ſꝫ in epulis ⁊ luxurijs oīa cōſumit. Jac. v. Epulati eſtis ⁊ i luxurijs enutriſtis corda vr̄a. Prius dic̄ epulati ⁊ poſtea luxuriati: q: ſic dic̄ Hiero. Uenter mero eſtuās cito deſpumat i libidinē. Et ſubdit. Enutriſtis corda vr̄a. Quidā. n. enutriūt corda q. ſ. hñt imūdas cogitatiōes. Quidā oꝛa: q hñt laſciuas locutiones. Quidā corpa: q exercēt libidinoſas operatiōes. Nō debemꝰ igit nec corda nec oꝛa nec corpa i luxurijs enutrire: ſꝫ potiꝰ effugare. i. Coꝛ. vi. Fugite fornicationeꝫ. Luxuria. n. meliꝰ vincit fuga q reſiſtentia. Unde dr̄ i policrate. Juliꝰ ceſar aiebat in bello corpa gladijs in pace voluptate vulnerari. Et ſubdit. Senſerat gentiuꝫ triūphator voluptatē nullo mō tā facile ſupari q fuga: eo q ipm̄ q ꝯgētes domuerat: veneris nexibus inodauit mlier impudica. ¶ Auarꝰ eſt in retinēdo: q. ſ. oīa retinet ⁊ nihil cōicat. iſte hꝫ manꝰ ꝯtractas. Ecc. xi. Eſt q locupletat pce agēdo ⁊ pce māducādo: ⁊ dic̄. Nūc māducabo de bonis meis ſolus. Immo ēt aliqui in tātū ſūt auari q nec māducare audent. Amb. in li. de vinea nabuthe. Noui ego diuitē q nolebat obturatū apire horreū: ne qd de ꝯdito minueret. Panis vnius dici deputabat q famē vix ſatiare poſſit. Cōperi ⁊ vera fide ſi qñ ouū eēt appoſitū cōqueri. ſi qñ ouū tractū eēt q pullꝰ eēt occiſus. Cupidus eſt in acqrēdo q. ſ. nimis ardēter cupit. Iſte hꝫ manꝰ apertas: q: ab oībꝰ vult accipe ⁊ oēs expoliare. Cū tñ dicat Ecc̄. iiij. Non ſit porrecta manꝰ tua ad accipiēdū ⁊ ad dādū collecta. Talis patit famē caninā. Ps. Famē patient vt canes. Canis. n. cū videt aliquē os corrodētē ꝯtra eū latrat niſi ſibi

ſlluđ ꝓũciat.⁊ poſtq̃ habuerit ſlluđ di/
mittit cũ donec ad corrodẽdũ ibi iuene
rit quo comeſto ſtatiʒ ad alia ſuſpẽſus
anhelat. Sic ſunt multi tyrãni q cõtra
ſubditos ĩtonãt vt oia ſibi exponãt. ⁊
poſtq̃ expoſuerũt totalit̃ eos expoliãt
aut violẽter:aut fraudulẽter.qb⁹ ſpolia
tis mox ad alios ſpoliatos ſe ↄuertunt.
Ecc̃.xiij. Diues iniuſte eget ⁊ fremet.
Paup at̃ leſus tacebit. ecce cõminatio.
Deide ſubdit̃. Si hẽs ↄuiuet tecũ ⁊ eua/
cuabit te.ecce euacuatio. Et ſubdit̃. Et
ↄfundet te in cibis tuis donec exinani/
at te bis ⁊c̃. Ecce iterata expoliatio. Pa
tet igit̃ ꝙ auarus ſiue cupidus pecunia
nõ ſatiat̃. Qđ ꝑq̃tuor exẽpla oñdi põt.
❡ Primũ ẽ tale.ſi aliqs valde ſitiret ⁊
tota aq̃ effũderet̃ in dolio ⁊ nihil in ſto
macho:ex hoc ſitis ei⁹ nõ extigueret̃: ſʒ
augmẽtaret̃. Cupiditas auari eſt q̃dam
ſitis ei⁹. Sitis aq̃ ſunt ipſe diuitie. ſed
iſta ſitis ſedari nõ p̃t:q꞉ cupiditas eſt in
aia:⁊ diuitie ponunt̃ i arca. Joã.iij. Ois
q biberit ex hac aq̃ ſitiet iterꝝ. ❡ Scđm
exẽplũ eſt tale. Si eẽt aliqs magn⁹ ignis
q̃to plus ligna ibi ponunt̃: tãto magis
ĩflãmat̃.⁊ q̃to magis diminuũtur: tãto
magis remittit̃. Cupiditas auari ẽ qdã
ignis:cuius ligna ſunt ipſe diuitie: quã
to igit̃ ampli⁹ diuitie multiplicant̃: tan
to magis cupiditas augetur:⁊ q̃to plus
diminuũtur:tãto plus remittit̃. Ecc̃.xx
viij. Scđm ligna ſiluaꝝ ſic ignis exarde
ſcet. Greg. in moral. Auaritia deſidera/
tis reb⁹ nõ extiguit̃: ſʒ auget̃. Naʒ more
ignis cũ ligna que ↄſumit excepit excre/
ſcit. Tertiũ exẽplũ eſt tale. Siqs vellet
ĩplere ſitulã ſapia ſtultus eſſet. q꞉ ſapia
cũ ſitula nullã hñt ↄueniẽtiã: q꞉ ſapia
eſt res ſpũalis:⁊ ſitula res material. Eo
dẽ mõ eſt q vult iplẽ aiaʒ pecũia. cũ nul
lã adiuicẽ ↄueniẽtiã hẽant:q꞉ aia eſt res
ſpũalis:⁊ pecunia res mãlis. Sʒ aia im
pleri põt ſapia:⁊ arca pecunia.⁊ tũc bñ
ↄueniũt.ij. Coꝛ.vi. Quis at̃ ↄſenſus tẽ
plo dei cũ idolo. Tẽplũ dei eſt aia.ij. ad
Coꝛ.vi. Vos eſtis tẽplũ dei viui. Idolũ
auari eſt nũmus Col.iij. Auaritia q̃ eſt
idoloꝝ ſuitus. Iſta igit̃ duo.ſ. aia q̃ eſt
tẽplũ dei:⁊ nũmus q ẽ idolũ auari ↄue/
nire nõ pñt. ❡ Quartũ exẽplũ eſt tale.

Siqs vellet ĩplere horreũ ampliſſimum
cũ vno grano milij ſtultus eẽt. Ampliſſi
mũ horreũ eſt aie appetitus:cui tot⁹ mũ
dus eſt anguſtus ⁊ velut granũ milij ꝛ
reputatus. Si eni totũ mundũ poſſide
ret adhuc aliũ mũduʒ peteret: quo ha
bito:adhuc aliũ affectaret:⁊ ſic q̃ſi in ifi
nitũ appetitus ſe extẽderet. Solus igit̃
deus q ẽ maioꝛ oi aie appetitu ipſũ appe
titũ iplere p̃t. Aug. in li. ↄfeſ. Feciſti nos
dñe ad te.⁊ inqetum eſt coꝛ noſtrum ɖ
requieſcat in te. Et omnis replectio q̃
deus meus non eſt: egeſtas mihi eſt.
Qui replet in bonis deſideriũ tuum.

❡ Sermo tertius.

Cum vocatus fueris ad
nuptias ⁊c̃. Ǫ
hũilitatis ſepe nos ad hũ
litatẽ reducit. Vñ hic oñ
dit ꝙ nullus p̃t venire ad nuptias o
ne felicitatis:niſi diſcũbat in loco noui
ſimo hũilitatis. Qui eni vult diſcũbe i
loco celcitudinis: dat locũ illi q diſcu
buit in loco hũiliatiõis. Nã lucifer po
ſuit ſe in loco prioꝛ:iõ dedit locũ xp̃o q
poſuit ſe in loco nouiſſimo. Eua poſuit
ſe in loco alto:⁊ iõ dedit locũ v̄gini q
poſuit in loco ĩfimo. Diues ſedit in lo
purpureo:iõ dedit locũ lazaro ſedẽti i
ſterqlinio. Iõ dic̃ dñs. Cũ vocatus fue
ris ad nuptias nõ diſcũbas in prio lo
⁊c̃. Vbi due vidẽda ſunt. ☞ Prio q ſunt
ipſe nuptie. ☞ Secũdo q̃ ſit via veniẽdi
ad iſtas nuptias. ❡ Circa p̃mũ notãdũ
ꝙ ſunt queđã nuptie ſpũales:⁊ queđã
celeſtes. Spũales ſunt q̃s fac̃ deus ſpi
ri cũ aia i thalamo ↄſciẽtie. De qbus d̃
Apoc.xix. Venerũt nuptie agni:⁊ vxoꝛ
eius p̃parauit ſe. ☞ In hoc ꝙ d̃ nuptie
agni notat̃ felix ↄiũctio. ☞ In hoc ꝙ d̃
p̃parauit ſe:notat̃ p̃ambula diſpoſitio.
☞ In hoc ꝙ d̃ nuptie notat̃ feſtiua epu
latio. ❡ Cõiũctio at̃ aie cũ xp̃o fit p fide
⁊ dilectionẽ. Ex q̃ ↄiũctiõe venit triplex
bonũ.ſ. ☞ fidei. ☞ plis. ☞ ⁊ ſacri. ❡ Bo
nũ fidei eſt in diabolũ adulteꝝ ſuſcipit.
Lectus eni nr̃e ↄſciẽtie eſt anguſtus ⁊
iõ deus ⁊ diabolus ibi nõ pñt reqeſcere.
⁊ palliũ nr̃i amoꝛis ẽ breue.⁊ ideo deũ
⁊ mũdũ nõ p̃t coopire. Yſa.xxviij. Coan
guſtatũ ẽ ſtratũ ita vt alt̃ decidat:⁊ pal

liũ breue vtrũq; coopire nõ p̃t. Sʒ õ mi/
tis d̃ Yſa.lvij. Iuxta me coopuiſti te.i.
ↄſenſuʒ tuũ:⁊ ſuſcepiſti adulteꝝ. ❡ Se/
cũdo dʒ ibi eẽ bonũ plis:vt.ſ. ſpõſa xp̄i
p bõa opa ſe exerceat.i. Timo.ij. Salua
bit̃ at̃ mulier p filioꝝ gñationẽ.i. bonoꝝ
opuʒ ꝑductionẽ. Aug. ad pbã. Hec eſt
vberioꝛ fecũdioꝛq; fertilitas non vẽtre
grauеſcẽ nõ lacteſcẽ pectoꝛe ſʒ coꝛde cã/
deſcere.nõ viſcerib⁹ terrã ſʒ celũ oꝛoni/
bus pturire. ❡ Tertio ibi dʒ eẽ bonũ ſa
cramẽti:vt iter ſpõſuʒ ⁊ ſpõſam diuiſio
nũq̃ fiat. Sicut eni in m̃rimonio coꝛpa
li eſt triplex vnio. ☞ Vna ſʒ ↄſenſuʒ aio
rũ. ☞ Alia ſʒ ꝑmixtionẽ coꝛpoꝝ. ☞ Ter
tia p ĩdiuiduã cohabitationẽ amboꝝ. ſic
⁊ in iſto m̃rimonio ſpũali xp̄s nobis co
pulat⁹ ẽ p charitatẽ. Hiere.xxxi. In cha/
ritate ꝑpetua dilexi te ⁊c̃. Per nature cõ
formitatẽ. Heb.ij. Nuſq̃ eni angelos ap
prehẽdit ſʒ ſemẽ abrae.⁊ p iſeꝑabilitatẽ.
Mat.vlt. Ecce ego vobiſcũ ſuʒ oib⁹ die
bus. ☞ Scđo dʒ eẽ p̃ambula diſpoſitio.
iõ p̃parauit ſe ⁊c̃. Iſta p̃paratio in trib⁹
ↄſiſtit. Iſte eni ſpõſus vult hr̃e ſpõſam
pulchrã. p̃s. Cõcupiſcet rex decoꝛẽ tuuʒ.
Spõſã pacificã.q꞉ ſicut d̃ Prouer.xxi.
Meli⁹ ẽ ſedere in ãgulo domatis q̃ cuʒ
muliere litigioſa i domo cõi. Iſti litigio
ſi ſunt ſupbi. Prouer.xiij. Inter ſupbos
ſp iurgia ſunt. Et vult hr̃e ſpõſaʒ totalit̃
amoꝛi ſuo intentã.ſicut ⁊ ipſe ſibi itẽdit
Cant.ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi.
Spõſa igit̃ vel q̃ nõ ẽ pulchra p ↄſcien/
tie puritatẽ.vl̃ nõ ẽ pacifica p hũilitatẽ
vel nõ ẽ ſibi itẽta p charitatẽ ad ei⁹ nu/
ptias nõ meret̃ admitti. Iõ fatue v̄gies
nõ ſunt admiſſe:q꞉ nõ hũerũt oleũ.i. ni/
toꝛẽ ⁊ ſuauitatẽ ↄſcie vt hr̃ Mat.xxv. Il
li q noluũt ſedere in loco nouiſſimo ſʒ in
p̃io loco ſupbie expellunt̃ cũ ruboꝛe vt
d̃ hic. Illi q ñ hñt veſtẽ nuptialẽ.i. dei
⁊ p̃ximi charitatẽ ſiir de nuptijs expel/
lunt̃.ſicut pʒ Mat.xxij. vbi dicit dñs.
Amice quõ huc itraſti ⁊c̃. ❡ Tertio in
iſto m̃rimonio ſpũali ẽ feſtiua epulatio
iõ d̃.venerũt nuptie agni. Et iſta epula
tio hñt fieri p gratiã.iſto tñ cibo gr̃e nõ
paſcunt̃ niſi illi q hñt tria p̃dcã.q.ſ.ſũt
puritate nitidi.coꝛde trãqlli.⁊ amoꝛe ce
leſtiũ auidi.hic ẽ ꝙ filij iſrael ñ potuerũt

recipe mãna niſi pri⁹ exirẽt d̃ egypto ⁊ ni
ſi pri⁹ trãſirẽt p mare egypti.⁊ niſi prius
d̃ficẽt eis farina egypti. ❡ Qui igit̃ vult
paſci mãna diuine gr̃e oʒ ꝙ ſit puritate
nitid⁹ ⁊ hoc ẽ exire d̃ egypto ⁊ d̃ tenebro
ſitate pc̃ti. De⁹.n.ñ paſcit aiaʒ tenebro/
ſaʒ vl̃ nigrã:ſʒ purã ⁊ cãdidã. Vñ ſup il
lud. p̃s. Pullis coꝛuoꝝ inuocãtib⁹ eũ. Di/
xit remigi⁹ ꝙ q̃diu pulli coꝛuoꝝ hñt plu
mas albas a coruis parẽtib⁹ tãq̃ degene
res relinquũt̃ ⁊ roꝛe celeſti paſcunt̃. Cũ at̃
coꝝ plume nigreſcẽ cepint tũc a coruis
cadaueribus nutriunt̃. Eodẽ mõ deus
aiaʒ que hẽt munditiã ↄſcie paſcit roꝛe
gr̃e.que at̃ hñt nigredinẽ pc̃toꝝ paſcit̃
a demonib⁹ cadaueribus imũdiciaruʒ.
❡ Scđo oʒ ꝙ ſi mẽte trãquillus.⁊ hoc
eſt trãſire mare egypti. Mare eni ſemp
eſt in motu.⁊ ſignat illos q diuerſis an/
xietatibus ⁊ tribulatiõibus cõmouẽtur
Yſa.lviij. Coꝛ impij q̃ſi mare feruẽs qđ q̃/
eſcere nõ p̃t. In coꝛdibus igit̃ taliũ de⁹
p gr̃aʒ hitare nõ p̃t. Qđ ſignatũ eſt.iij.
Regũ.xix. Ecce dñs tranſit ⁊ ſpũs gran
dis ⁊ foꝛtis ſubuertẽs mõtes:⁊ ↄterens
petras añ dñʒ. Non in ſpũ dñs. Et poſt
ſpm̃ cõmotio:nõ in cõmotiõe dñs ⁊ poſt
cõmotionẽ ignis:⁊ nõ i igne dñs.⁊ poſt
ignẽ ſibilus aure tenuis ⁊ ibi dñs. Non
eſt dñs in ſpũ ↄuertẽte:nec in cõmotiõe
ꝑſtrepẽte:nec in igne exurẽte. ſʒ i ſibilo
demulcẽte. Tria eniʒ ſunt que faciunt
coꝛ ingetũ. ☞ ſ. ſupbia.⁊ iſta eſt ſpũs grã
dis ⁊ foꝛtis ſubuertẽs mõtes ⁊ ↄterens
petras. ☞ Scđʒ ẽ auaritia ⁊ iſta eſt com
motio que mẽte ſolicitudinibus inge/
tat. ☞ Tertiũ eſt iracũdia.⁊ iſta ẽ ignis.
Deus igit̃ nõ ẽ in coꝛde ſupbo:nec aua/
ro nec iracũdo:ſʒ in coꝛde hũili vbi eſt ſi
bilus aure tenuis. Sibilus hẽt demulce
re.aura hẽt refrigerare. ſʒ aura tenuis
hẽt alleuiare. Per ſibilũ igit̃ intelligit̃
hũmilitas:q꞉ ſibilus equos mitigat ⁊ ca
tulos iſtigat.ſic hũilitas mentes elatas
trãquillat ⁊ demones irritat. p aurã ſi/
gnificat̃ mãſuetudo que ignẽ iracũdie
refrigerat ⁊ extinguit. Per aurã tenueʒ
ſignificat̃ pauptas que aiaʒ alleuiat ab
oneribus ſollicitudinũ. Deus igit̃ ha/
bitat vbi eſt ſibilus aure tenuis.i. vbi in
uenit humilitatẽ:mãſuetudinẽ:⁊ paup

tatē.¶ Tertio opoꝛ3 ꝙ ſit celeſtis amo
ris auidus. ⁊ hoc ē abicere farinā egy-
pti. quādiu eim hō delectaf circa terre-
na ⁊ mūdana nō pōt amare celeſtia. Fa
rina inquātū ē farina ē alba. ſ3 inquantū
ē farina egypti ē tenebroſa: q2 delectatio
mūdi v3 eſſe pulchꝛa ſed tñ mentē facit
obſcurā.¶ Legif de naturis auiū ꝙ a-
quila pullos quos ad terram reſpice-
re ꝯſpicit: tanquā degeneres abijcit. q̄s
vero ad celū tanꝙ̄ ꝓprios nutrit. q2 de⁹
cibo grē ſue non cibat illos quos videt
amare terrena: ſed quos videt deſidera
re celeſtia. Bern. Delicata ē diuina ꝯſo
latio ⁊ non daf admittētibus alienam.
¶ Scd̄o ſunt nuptie celeſtes. de quibus
dicitur Apoc.xix. Beati qui ad cenā nu
ptiaꝝ agni vocati ſunt. Jlle aūt nuptie
ſunt refectio viſionis diuine vbi erit ple
na ſatietas: iō dr̄ nuptie. Jn nuptijs .n.
conſueuerūt oia abūdare. Erit dulcis
auiditas. ideo dr̄. Agni qui h3 carnes
delectabiles. Erit eterna ſaturitas. iō
dr̄ cena: quia nullū aliud cōuiuiū3 illi
ſucceder. Satietas aūt parit faſtidium.
fames ſiue auiditas h3 penam. dubita-
tio ne alimēta deficiāt h3 timorē. Jdeo
dn̄s poſuit famē ſiue auiditatē in ſatie
tate: ne ſatietas faciat faſtidiū. Poſuit
ſatietatē in fame ne fames hēat pena3.
Poſuit ſecuritatē in vtroq3 ne dubita-
tio hēat timorē. Eccle.xxiiij. Qui edunt
me ecce ſatietas. Adhuc eſuriēt. ecce aui
ditas. Qui audit me nō confundef. ec-
ce ſecuritas.¶ Secūdo vidēdum ē que
ſit via veniēdi ad iſtas nuptias. Et dicē
dum ꝙ ē hūilitas: quod notaf cum dr̄.
Uade ⁊ recūbe in nouiſſimo loco. Humi
litas.n. meretur grām: qd̄ ē venire ad
nuptias ſpūales. meref ⁊ gloriā qd̄ ē ve
nire ad nuptias celeſtes.¶ Quāto eni3
aliqs humilioꝛ tanto in grā ⁊ gloria erit
maioꝛ. ⁊ hoc per quattuoꝛ exempla oſtē
di pōt.¶ Primū ē in pupilla: q2 ſicut di
cit Grego. Pupilla quāto ē nigrioꝛ tan-
to lucidioꝛ: ſic hō quāto magis nigreſcit
in cōſpectu ſui tāto lucidioꝛ erit in con
ſpectu dei. ⁊ hic per grām ⁊ in futuro ꝑ
gloriam.¶ Secūdū ē in candela que ꝙ̄
to plus inclinaf tanto maioꝛi luce ꝑfun
dif. Sic hō quāto magis ꝑ humilitate3
inclinaf tanto maioꝛi lumine grē ⁊ glo
rie repletur.¶ Tertiū ē i aqua que ꝙ̄to
magis deſcendit deoꝛſum tāto magis
aſcēdit ſurſu3. ſic ⁊ hō ꝙ̄to magis ſcē
dit humiliādo ſeipſum: tāto plus aſcē
dit ad deū. Aug. Deſcēdite vt aſcēdatis
ad deū. cecidiſtis.n. aſcēdendo ꝯtra ip
ſum.¶ Quartū eſt i cozde. Aialia ca
hñtia coꝛ magnū in quātitate ſunt timi
da. ſicut p3 in ceruo ⁊ aſino. Habētia
coꝛ mediocre ſunt audatia. ſicut p3 in
ne. Habētia paruū ſunt audaciſſima. ſi
cut p3 in leone. Uidem⁹.n. ꝙ ignis ma
gnā domū paruū calefacit. mediocrē ma
gis. paruā maxime. Sic ⁊ accidit ꝯſi
⁊ caloꝛe in magno ⁊ mediocri ⁊ paruo
de. ſicut igif quāto ē minus i quātitate
tāto ē foꝛtius in virtute. ſic ⁊ hō quāto
fuit humilioꝛ tanto in grā. ⁊ gloria erit
ſublimioꝛ.

¶ Dñica decimaoctaua Sermo pri⁹.

Adientes pharisei
ꝙ ieſus ſi-
lentiū impoſuiſſet saducei
cōuenerūt in vnū ⁊c. Mat.
xxij. Sicut dicif in hiſtoria ſcholaſtica.
Tres ſecte erant iter iudeos ab alijs dif
ferētes. ſ. phariſei. ſaducei. ⁊ eſſei. Pha
riſei ab alijs erant diuiſi quātū ad ha
bitum: q2 in fronte ⁊ i brachijs chartas
i quibus decalogus erat ſcriptus poꝛta
bant que philateria dicebātur a phi
re quod ē ſeruare. ⁊ thoꝛarh qd̄ ſonat le
gem. Habebant ēt in fimbrijs palliorum
ſpinas alligatas quibus pūcti dum ſe
derēt mandatoꝛu3 dei memores fierent
⁊ q2 ſic ab alijs diuiſi erant. Phariſei
a pharee qd̄ ē diuiſio dicebanf. Alij erāt
ſaducei q2 ab alijs differebant quātum
ad doctrinā. ipſi.n. reſurrectōem negabant
bant. Aias cum coꝛpoꝛe interire credebant.
bant. quinq3 libros moyſi ſolūmō reci
piebant. Alij erant eſſei qui ab alijs dif
ferebant in vita ⁊ modo viuēdi: q2 ſemꝑ
monaſticā vitā ducebant. cōiugia vita
bāt. oia in cōi habebāt. De duabus aūt
pimis ſectis mētio in iſto euāgelio ha
betur. Notādum igif q2 in pꝛeſenti euan
gelio tres q̄ones ponūtur. ¶ Prima eſt
quā fecerūt saducei. ¶ Secūda ē quā fe
cerunt phariſei. ¶ Tertia quā fecit xp̄s.

¶ Queſtio quā fecerūt ſaducei: ⁊ ſi hic
tota nō ponaf. tamē hic tāgif cū dr̄ ꝙ
ieſus ſilētiū iposuiſſet ſaduceis. Jpi.n.
ſaducei xp̄o volebāt ꝓbare per mulierē
⁊ virū reſurrectōem nō eē: q2 ſi reſurre-
ctio fieret tūc talis mulier ſeptem viros
hēret. Sed xp̄s per ſuā rñſionē ſilētiu3
eis iponebat ⁊ tria determiābat.¶ Pri
mo q2 in alia vita nulla erūt ꝯiugia. vñ
ait. Jn reſurrectōe neq3 nubēt neq3 nu
bent. Et rō huius reddif Luce.xx. Ne-
q3 eim vltra moꝛi poterūt: q2 in hac vi-
ta multi moꝛiunf. iō multi naſcunf. Si
eim nullus moꝛeref non eēt neceſſe ꝙ
aliquis naſceref. Eſt eim humana gene
ratio tanꝙ̄ arboꝛ. Eccle.xiiij. Ois caro
ſicut fenum veteraſcet: ⁊ ſicut foliū fru
ctificans in arboꝛe viridi alia generanf
⁊ alia deijciūtur. ſic generatio carnis ⁊
ſanguinis aliū finif ⁊ alia naſcif. Eſt ēt
ſicut murus. Unde dr̄ i quadā Glo. in fi
ne Eccle. Jn muro quādo fit quidā lapi
des latēt: iſti ad exterius producūtur. q
dam ꝓminēt: iſti ad interius reducunf.
⁊ ſic tandē in muro omnia adequātur.
ſic eſt ⁊ in mūdo. Nam latēt homies an
ꝙ̄ naſcātur: ꝓdeunt cū naſcūtur. Homi
nes oꝛti ſuo tempoꝛe moꝛiūtur: ⁊ tandē
oia adequātur: q2 oēs vno fine claudū-
tur.¶ Secūdo determinauit ꝙ homi-
nes erūt angelis ſimiles ⁊ etiā equales.
Unde ſubdif. Sed ſunt ſicut angeli dei
in celo Luce.xx. Equales enim angelis
ſunt ⁊c. Hoies eni3 reſpectu angeloꝛu3
poſſunt dici minoꝛes. equales. ⁊ maio-
res. Minoꝛes inquātu3 adhuc ſūt i car
ne moꝛtali. Nam ſicut dicit Aug. Sicut
auru3 coꝛruptu3 melius eſt ꝙ̄ argentu3
incoꝛruptū. ⁊ argētum coꝛruptū melius
ꝙ̄ plūbum incoꝛruptū. ſic ⁊ quilibet ſpi
ritus melioꝛ ē ꝙ̄ coꝛruptibile coꝛpus. ꝙ̄
diu aūt ſum⁹ in carne coꝛruptibili ange
li nobis cōpatiūtur ⁊ nobis miniſtrāt.
Poſt reſurrectōem aūt homies āgelis
erunt equales in officio laudādi: quia ē
laudādo deu3 angelis coniūgētur. ps.
Preuenerunt pꝛincipes cōiuncti pſallē
tibus. Job.xxxviij. Ubi eras cū me lau
darent aſtra matutina. i. angeli. Et iubi
larent oēs filij dei. i. ſancti. Erunt autē
homines angelis maioꝛes inquātū ha-
bebunt deu3 tanꝙ̄ fratrē ſuum: āgeli ve
ro tanqua3 dominū ſuū. Et inquātū bea
titudinē habebūt in viſione hūanitatis
⁊ in cōtemplatōe diuinitatis. angeli ve-
ro tm̄ i ꝯtemplatōe diuinitatis. Ad iſta
ſignificāda quattuoꝛ legūtur de angelis
quos ſalomon i ꝓpiciatoꝛio fecit. ¶ Pri
mo ꝙ erat de lignis oliuaꝝ. ¶ Secūdo
ꝙ alas habebāt expāſas. per iſta duo ſi-
gnificabaf ꝙ inquātu3 homies ſunt eis
minoꝛes ⁊ coꝛruptibiles ſunt eis cōpaſſi
biles. hoc ſignificat ꝙ erāt de lignis oli
uaru3: ⁊ ꝙ parati ſunt eis manifeſtare.
hoc ſignificat ꝙ alas habebant expan
ſas. ¶ Tertio legif ꝙ hēbant pedes ob
liquos ⁊ eleuatos ad modū iubilantiū:
ad innuēdū ꝙ ſunt ſocij hoibus ad lau
dādū deū.¶ Quarto legif ꝙ verſis vul
tibus mutuo ſe reſpiciebant. hoc ſignat
ꝙ ſtupēt ⁊ mirātur naturā humanā cū
diuina in vnitate pſone eē vnitā. ¶ Ter
tio determinauit ꝙ aie poſt moꝛte3 coꝛ
poꝛis viuūt dicēs. Non ē deus moꝛtuoꝝ
ſed viuētium. Jſtud ēt gentiles phi cre
diderūt. Unde ait Aug. in li. de ciuitate
dei. Theobꝛotus lecto Platonis libro:
vbi de anime imoꝛtalitate diſputauit
ſe pꝛecipitem dedit de muro: vt ex hac
vita migraret ad illā quā credebat eſſe
melioꝛē. Sicut aūt hic dicit Glo. Probā
do xp̄s eternitatē animaꝝ ꝯſequēter ꝓ-
bat reſurrectionē coꝛpoꝝ: que cum aia
bus bona vel mala geſſerūt.¶ Secūda
queſtio ē quā fecerūt phariſei xp̄o. Nam
multi ꝯuenerūt ſed vnus tētādo queſi-
uit dicēs. Magiſter qd̄ ē mādatum ma
gnū in lege. Chꝛiſo. Cōuenerūt phariſei
in vnū vt multitudine vincerēt quē rō
ne ſuperare nō poterant. a veritate nu-
dos ſe profeſſi ſunt qui multitudine ſe
armauerūt. Dicebant enim apud ſe. vn⁹
loquaf ꝓ omnibus ⁊ omnes loquamur
ꝑ vnū. vt ſiquidē vicerit oēs videamur
viciſſe. Si aūt victus fuerit vt ſolus vi
deaf confuſus. Jdem. Magiſtrū vocat
cuius non vult eſſe diſcipulus. De ma-
gno mandato interrogat qui nec mini
mū obſeruat. ille d3 interrogare d̄ ma-
ioꝛi iuſtitia qui ia3 minoꝛa compleuit.
Ad iſtā queſtionē dominus rñdit dicēs.
Diliges dominū deū tuu3. ſm̄ Chꝛyſo.

Non dicit time vel cognoſce: ſed dilige.
Timere inquit ē ſeruoꝝ: diligere filioꝝ.
Qui timet penā: mercedē iuſtitie nō hȝ
Nō dixit. ⁊ cognoſce ſed dilige. Cogno
ſcere inquit deuȝ ꝓximū ē nature hūa/
ne. Diligere aūt religioſi cordis ⁊ recti.
In hoc aūt precepto de dilectōe oſtēdit
dñs modū diligēdi deū ⁊ ꝓximū euȝ di
cit. Ex toto corde tuo ⁊c̄. In aīa eīm eſt
memoria. intelligētia. ⁊ volūtas. ſm̄ igit
Aug. debet diligi deus ex toto corde. i.
intellectu ſine errore. Sed qꝛ fides ſine
operibus mortua ē debet diligi ex tota
anima. i. voluntate ſine ꝯtradictione vt
in preceptis dei voluntatē ſuam ponat
⁊ ei per opera nō ꝯtradicat. In his aūt
duobus dȝ perſeuerare: iō ſubdit. Ex to
ta mente tua. i. memoria ſine obliuione·
ſm̄ Chryſo. Deū diligere ex toto corde
eſt vt cor noſtruȝ non ſit inclinatum ad
alicuiꝰ rei dilectionē magis ꝙ̄ dei. Pro
quāta eni parte inquit cor tuū fuerit ad
aliquā rem: pro tanta parte minus ē ad
deum. Diligere ex tota anima ē animuȝ
habere firmū in fide ⁊ veritate. Qui er
go de deo dubitare ceperit vel incātatio
nes vel diuinatiōes aliquid valere cre
diderit: ille non in tota aīa diligit deuȝ
Diligere deuȝ ex tota mente ē vt oēs ſen
ſus vacent in obſequiū dei. Unde ſub/
dit. Nam cuius intellectus deo miſtrat
cuius ſapiētia deo vacat: cuius ſcientia
circa deum ē: cuius cogitatio ea que dei
ſunt tractat: cuius memoria q̄ bona ſūt
recordatur: tota mente diligit deuȝ. De
inde ponit modum diligēdi proximuȝ
cum ait. Et ꝓximū tuū ſicut teipſuȝ. Hō
quadrupliciter debet ſeipſum diligere.
¶ Primo veraciter vt. ſ. diligat ſe pro/
pter virtutem. qꝛ bonus eſt vel vt bonꝰ
ſit. Eodem modo dȝ diligere ꝓximum.
Aug. de ciui. dei. Qui amat homīes aut
qꝛ ſunt iuſti aut vt iuſti fiant amare dȝ.
Sic eīm ⁊ ſeipſum amare debet. aut qꝛ
iuſtus eſt aut qꝛ iuſtus ſit. ¶ Secūdo or/
dinate: vt. ſ. nihil diligat ſupra deū aut
contra deuȝ: ſed diligat deum ſup oīa ⁊
poſtea animā ſuam: poſtea corpus ſuū:
vltimo res exteriores. Sic ⁊ proximum
ſuuȝ debet diligere non ſupra deum aut
contra deuȝ: ſed diligat deum ſup oīa.
deinde debet diligere in ipſo bona ſpūa
lia. deinde bona corporis. deinde bona
exteriora. Cant. ij. Ordinauit in me cha
ritatē. ¶ Tertio efficaciter. Homo enī
efficaciter ſe diligit qꝛ bona ſibi pcurat
⁊ nociua deuitat. Sic etiaȝ dȝ diligere ꝓ
ximū. i. Joannis. iij. Non diligamꝰ ver
bo nec lingua ſȝ ope ⁊ veritate. ¶ Quar
to perſeueranter. nullo enī tempore ho
mo deſinit ſe amare. Eodeȝ modo dȝ
proximū diligere. i. tēpore pſperitatis
⁊ aduerſitatis. Prouer. xvij. Omni tem
pore diligit qui amicus eſt. ¶ Tertia q
ſtio eſt quaȝ facit chriſtus phariſeis di
cens. Quid vobis videtur de chriſto cu
ius filius eſt. Phariſei enim credebant
chriſtuȝ eſſe puram creaturaȝ. Sed cum
dauid vocet euȝ dominū ſuum cōſtat ei
eſſe maiorem. Non aūt eos reprehendit
ꝙ filiuȝ dauid euȝ credunt: ſed ꝙ filiuȝ
dei eſſe non credūt. Oſtendit hic duas
fuiſſe in chriſto natiuitates. ſ. tēporalē
ſm̄ quā dictus eſt filius dauid: ⁊ eternā
ſm̄ quā eſt filius dei. Chriſtus enim erat
filius dauid inquantū de ſua ſtirpe ſm̄
carnem erat natus. ⁊ erat dñs dauid in
quātum ab eterno patre fuit genitus.
Uterqȝ autem pater ſuus fuit mitis ⁊
manſuetus. De dauid dicit. Memento
domine dauid ⁊ oīs manſuetudinis eius
⁊c̄. De deo dicit in pſ. Quonia tu dñe
ſuauis ⁊ mitis ⁊c̄. Non ergo mirum ſi
chriſtus ſic fuit mitis ⁊ manſuetus qꝛ pa
tres habuit tam manſuetos: ideo voluit
filios habere manſuetos dicens. Mat.
xi. Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humi
lis corde. Sed multi ſunt degeneres q
non ſunt manſueti: ſed inſtar ericij ſūt
de hiſpidi ⁊ pungitiui. Ericius ſi tangi
tur ſtatim interius ſe abſcondit ⁊ exte
rius pungit. ⁊ dicit habere quinqȝ pe
des. Sic multi quādo reprehenduntur
per verba maledictiōis pungūt ⁊ vicia
ſua abſcondūt. Quinqȝ autē pedes ſūt
quinqȝ modi excuſandi ſȝ Bernar. Ille
enim qui peccauit quādo reprehēditur
dicit: non feci ſi feci: non male feci. aut
ſi male feci: non multum male. Aut ſi
multum male: non mala intentiōe. aut
ſi mala intentione. tamen aliena perſua
ſione.

¶ Sermo ſecūdus.

Diliges dominū deum
tuū ex toto cor
de tuo ⁊c̄. Sicut dicit Aug.
in libro de diſciplina xp̄ia/
na vt nemo excuſationeȝ habeat voluit
dñs ꝯſumare ⁊ abbreuiare verbū ſuper
terrā qḋ etiaȝ non obſcurū eſſe voluit.
Ideo breue ne nō vacaret legere. iō aper
tum ne quis dicat nō mihi licuit intelli/
gere. theſaurus ē magnus diuinaꝝ ſcri
pturaꝝ. Si piger eras perſcrutādo ieiū
non ſis piger vnaȝ margaritā ferre ſub
lingua. ⁊ quo uis ſecurus ambula. Iſtō
verbū abbreuiatū ⁊ iſta margarita ē pre
ceptum de dilectione dei ⁊ proximi. De
hac duplici dilectōe agendū. ſ. dei ⁊ ꝓ/
ximi. ¶ Circa primū aūt ſciēduȝ ꝙ ſex
ſunt que mouet ad diligēdū que omnia
ſunt in deo. ſ. pulchrum. bonuȝ. hone/
ſtum. ſimile. vtile ⁊ delectabile. ¶ Pri/
mum igitur qḋ mouet ad diligēduȝ eſt
pulchꝛuȝ. Dionyſius. Omnia bonum ⁊
pulchꝛuȝ deſiderant. In chriſto autē eſt
ſūma pulchritudo. ⁊ ideo ſūme ē diligē/
dus. Sap. ix. Candor eſt eīm lucis eter/
ne ⁊ ſpeculū ſine macula: imago bonita
tis illius. vbi tria dicūtur. ſ. ꝙ ſit cādor
lucis eterne: ſpeculū puritatis: ⁊ ima/
go diuine bonitatis. In chriſto quidē ſunt
tres ſubſtātie. ſ. caro. aīa. ⁊ deitas. Ca/
ro eīm eius fuit candida ⁊ lucida. qꝛ d̄
puriſſimis ſanguinibus virginis gene/
rata. Anima eius fuit ad dei imaginem
creata: ⁊ omni bonitate repleta. Deitas
fuit ſpeculū ſine macula: qꝛ in chriſto re
lucent oīa ⁊ preterita ⁊ pſentia ⁊ futura
⁊ verba ⁊ facta ⁊ corda. De iſta pulchri/
tudine dei dicit Augu. in libro de libe/
ro arbitrio. Tanta ē pulchritudo iuſti
tie: tanta iocūditas lucis eterne. Et ſi nō
liceret in eo amplius viuere ꝙ̄ viiꝰ diei
hora. ꝓpter hoc ſolū innumerabiles an/
ni huius vite pleni delitijs ⁊ circūfluen
tia bonoꝛuȝ temporaliū recte meritoqȝ
cōtemnerent. ¶ Secūduȝ qḋ mouet ad
diligēdum ē bonitas. ſicut patet in ſu/
periori auctoritate Diony. In deo autē
eſt ſūma bonitas. ⁊ ideo ē ſūme diligen/
dus. Augu. de ciuitate dei. Cum iſta nō
diligant niſi quia bona ſunt: pudeat il/
lis inherēdo non amare bonuȝ ipſum.
vnde bona ſunt. De cuius bonitate di/
cit Damaſcenꝰ. Bonus ⁊ omni bonꝰ ⁊
ſuper bonus dominꝰ totus ens boni/
tas ꝓpter ſuperabūdantes diuitias ſue
bonitatis non ſuſtinuit ſoluȝ eſſe qḋ bo
num eſt ſm̄ ſuſſipiuo naturā a nullo pti
cipatam. Iſta auctoritas ē cuȝ diligētia
exponēda. Homo ſcūs eſt bonus ſȝ non
omni bonus. i. ex omni parte bonus.
qꝛ multos hȝ defectus. Angelus ē bo/
nus ⁊ oī bonus: ſed nō ſuper bonus: qꝛ
habet ſuper ſe bonitatē diuinā. Homo
aūt ⁊ angeli licet ſint boni nō tamē ſunt
ſūma bonitas: qꝛ non habēt bonitateȝ
eſſentialē ſed accidētalē. qꝛ poſſunt eam
perdere. ⁊ tamē homo remanebit hō: ⁊
angelus remanebit angelus: ſicut pȝ in
malis angelis. Bonitas aūt ſic ē in deo
eſſentialis: qꝛ ſicut ignis nō pōt perdere
ſuū calorē ſic nec deus ſuā bonitatem:
qꝛ igit deus ſic eſt bonus: ⁊ bonū eſt ſui
cōicatiuū. iō ſuam bonitatem creaturis
participauit quibuſdaȝ dans eſſe. alijs
viuē. alijs ſentire. alijs itelligere. ¶ Ter
tium quod mouet ad diligēdum eſt ho
neſtum. Eſt enim honeſtuȝ quod ſua vi
attrahit ⁊ ſua delectatōe nos allicit. In
deo autē eſt ſūma honeſtas ⁊ ideo ſum/
me eſt diligēdus. Sap. vij. Innumera/
bilis honeſtas per manus illius. Eſt
enim in deo ſumma delectatio que nos
allicit. pſ. Delectatiōes in dextera tua
vſqȝ in finem. Et honeſtas in eo eſt vis
que nos attrahit non voluntatem co/
gendo ſed alliciēdo. Joānis. vij. Nemo
poteſt venire ad me niſi pater meus qui
miſit me traxerit eum. Et ſuper hoc
ponūtur tria exempla. Nam ſm̄ Augu.
Ouis trahit ad oſtenſionē virge vel ra/
mi viridis: ſic anima attrahi debet deſi
derio diuine viſionis. Juxta illud pſ.
Sitiuit anima mea ad deuȝ fontem vi
uum ⁊c̄. Puer trahit ad oſtenſionē nu
cis: ſic anima attrahi debet ad ꝓmiſſio
nem glīe celeſtis que intus habet dulce
dinē viſionis diuine ſȝ extra durū corti
cē penitentie. Mathei. iiij. Peniten/
tiam agite. ecce cortex exterior. Appro/
pinquabit. n. regnum celorū. Ecce nu
cleꝰ iterior. Pelliparīꝰ trahit ēptoīē ad

emendū: per pelliū extenſionē nō cogen
do ſed alliciēdo. Sic ⁊ deus trahit aīaȝ
oſtendēdo celū ſtellatū tanꝗ pelleȝ va-
riā ⁊ depictā. p̄s. Extēdēs celū ſicut pel-
leȝ. ¶ Quartū qđ mouet ad diligēdū ē
ſimilitudo. Eccli. xiij. Omne aīal diligit ſi
bi ſile. Inter xp̄m ⁊ nos triplex ſimilitudo
ꝯſideraṫ. Xp̄s. n. factus ē nobis ſilis ra
tione aſſūpte carnis. Philip. ij. In ſimi
litudinē hoīum factus ⁊c̄. Nos debem⁹
ei eſſe ſiles rōne imitatōis. Eph. v. Eſto
te imitatores mei ſicut filij chariſſimi.
Ipſe vero ⁊ nos ſum⁹ ſiles rōne imagi-
nis: ſȝ tū differēter: qꝛ ſicut gl. dicit ſup
Col. i. Qui eſt imago dei inuiſibilis. Ali-
ter imago regis eſt in nūmo. aliter in fi-
lio. Nos ſumus nūmus. xp̄s vero filius.
¶ Quintū qđ mouet nos ad diligendū
eſt vtile ⁊c̄. Homo. n. ſepe amicū diligit
ꝓpter vtilitatē quā hēre ſe credit. Xp̄s
igiṫ tanꝗ verus amicus eſt diligēdus:
qꝛ ab ipſo vtilitatē recipim⁹ in vita ⁊ in
morte ⁊ poſt mortē. nā in vita dilectores
ſuos ditat ſpūalibus diuitijs. Prouer.
viij. In vijs iuſtitie ambulo in medio ſe
mitaꝝ iudicij vt ditem diligentes me ⁊
thronos coꝝ repleaȝ. In morte cuſtodit
ab inſidijs hoſtis. p̄s. Cuſtodit dn̄s oēs di
ligētes ſe ⁊c̄. Poſt mortē ſuſcipit i gl'ia
patris. Eccli. i. Scđm datū ſuū. i. ſm ꝙ
decet eū dare ꝑbet illā. i. celeſtē gloꝛiā di
ligētibus ſe. ¶ Sextū qđ mouet ad dili
gendū ē delectabile. Naturaliṫ. n. hō reȝ
diligit in q̄ aius delectabiliṫ ꝯquieſcit.
In deo aūt eſt ſūma delectatio: iō eſt ſū-
me diligēdus. In p̄nti eiȝ vita delecta-
tōes ſcōꝝ q̄s hn̄t in deo hn̄t impfectiōeȝ
admixtioneȝ ⁊ iterruptōeȝ. hoc ſignatū
eſt. iij. Regū. xvij. vbi dr̄ ꝙ deus paſce-
bat helyā mittēs ei carnes mane ⁊ veſpe
re: tū bibebat de torēte. Tādeȝ illā refe-
ctōem deus ſibi ſubtraxit ita ꝙ vix mo-
dicū panis ⁊ aq̄ potuit hēre. ¶ Hn̄t igiṫ
ſpūales ꝯſolatiōes ſcōꝝ impfectōeȝ. qđ
notaṫ p hoc ꝙ illa refectio nō fiebat in
meridie ſȝ mane ⁊ veſpe. In meridie q̄-
dē eſt pfectio lucis ⁊ caloꝛis: ⁊ ſignat re-
fectōeȝ beatoꝝ q ſūt in plena luce cogni
tōis ⁊ pleno caloꝛe amoꝛis. In mane āt
⁊ veſpe ē lux ⁊ caloꝛ ſȝ iperfecte. ⁊ ſigni-
ficat refectōeȝ ſcōꝝ in via q hn̄t iꝑfectaȝ

cognitionē ⁊ impfectū amoꝛeȝ. i. Coꝛin.
xiij. Cū venerit qđ pfectū eſt euacuabit
qđ ex pte ē. ¶ Scđo ꝯſolatōes ſcōꝝ hn̄t
admixtionē qꝛ ſepe admiſcenṫ: vel a coꝛ
poris coꝛruptōe: vel a dyaboli temptatōe:
vel a mundi pſecutōe. hoc ſignificaṫ p
hoc ꝙ bibebat de torēte. yſa. i. Uinum
tuū mixtū ē aq̄. ¶ Tertio ꝯſolatiōes ſan
ctoꝝ hn̄t iterruptiōeȝ: qꝛ ſepe ab eis ſub
trahunṫ vel vt amplius humilienṫ: vel vt
feruētius deſiderenṫ: vel vt cautius ꝯ
ſeruēṫ. hoc ſignificaṫ p hoc ꝙ deus illū
cibū helye ſubtraxit. Dicto de dilectōe
dei dicēdū eſt de dilectōe ꝓximi. Cir
ca qđ notādū ꝙ Aug. in li. i. homi. igno
rēs q̄ ſit iſta dilectio: de qua dictū eſt. Di
liges ꝓximū tuū ſicut ⁊c̄. Quatuoꝛ dile
ctōes diſtinguit. ¶ Prima eſt carnalis
q̄ eſt iter viꝝ ⁊ vxoꝛē. ⁊ iſta ſȝ ſit licita: in
de ſe nō ē meritoꝛia: qꝛ ⁊ i beſtijs aialib⁹
iuenit. Paſſeres ingt ꝯiugia hn̄t nidos
faciūt: oua ꝯfouēt: pullos nutriūt. quis
aūt iſta de ſe nō ſit meritoꝛia pōt tū fieri
meritoꝛia: qn̄. ſ. vir diligit vxoꝛē: qꝛ bona
eſt vel vt bona ſit: tūc. n. nō diligit vxoꝛē
vt vxoꝛē: ſȝ deū diligit in vxoꝛe: ⁊ tūc re
ducit ad illud pceptū. Diliges ꝓximū
tuū ⁊c̄. i. ad grām in p̄nti ⁊ gloꝛiā in fu
turo. Eph. v. Uiri diligite vxoꝛes vr̄as ſi
cut xp̄s dilexit eccleſiā. ¶ Scđa eſt dile
ctio nālis q̄ pater diligit filiū: ⁊ iſta ſȝ ſit
licita: tū de ſe nō ē meritoꝛia. Unde ſubdit
Aug. Pro magno laudatur⁹ ſiȝ ibi
qđ video ⁊ tigrides. ſerpētes ⁊ lupi amāt
filios ſuos. Nō eſt laudādus q amat fili
os ſed deteſtādus q non amat. Si filios
amas ſerpētib⁹ ꝯpararis. ſi nō amas
ſerpētibus viceris. Pōt aūt hec dilectio
fieri meritoꝛia qn̄. ſ. pater filiū diligit qꝛ
bon⁹ eſt vel vt bonus ſit. Tūc. n. nō dili
git filiū vt filiū: ſȝ deū diligit in filio. Et
tūc reducit ad iſtud pceptū. Diliges ꝓ
ximū tuū ⁊c̄. Ad Eph. v. Uos patres no
lite ad iracūdiā ꝓuocare filios vr̄os: ſȝ
educate illos in diſciplina ⁊ timoꝛe dn̄i.
¶ Tertia ē dilectio ſocialis ſiue ꝯſuetu
dinis q̄ ꝯtrahiṫ ex ꝯſuetudine cohabitā
di: colloquēdi ⁊ ꝯuerſandi: q ſȝ ſit licita
tū nō eſt meritoꝛia: qꝛ eſt etiā iter aialia.
Unde ſubdit Aug. Duo equi nō aducti ſi
mul: deſiderāt ſe videre ⁊ ad aliam dico

pcedit vnus: feſtinat alter. viẋ regiṫ a
ſeſſoꝛe: ⁊ tādiu ipetu ſuo ſe ꝓuocat do
nec ad amicū ꝑueniat. Cūqꝫ peruenerit:
q̄ſi in loco ſuo requieſcit. q̄uis aūt iſta di-
lectio de ſe non ſit meritoꝛia: pōt tū fieri
meritoꝛia qn̄. ſ. qs diligit amicum: qꝛ bo
nus eſt vel vt bonus ſit. Tūc. n. non dili
git amicū vt amicū: ſed deum diligit in
amico: ⁊ tūc talis dilectio reducitur ad
preceptū de dilectōe ꝓximi. De tali ami
co dr̄. Eccl'. vi. Amic⁹ fidelis medicamē-
tuȝ vite ⁊ imoꝛtalitatis q metuunt dn̄m
inueniūt illū. ¶ Quarta eſt dilectio rō-
nis qua qs diligit aliū ꝓpter fidē ⁊ veri
tatē ⁊ bonitatē. ⁊ iſta nō pōt eē iter aīa-
lia que rōne carent: qꝛ non diligunt alia
aīalia ꝓpter bonitateȝ ⁊ veritatē. ⁊ iſta
dilectio eſt meritoꝛia. de qua datū ē pce-
ptū. Diliges ꝓximū tuū ſicut teipꝫ. Tul
lius: Nihil ē virtute amabilius: nihil qđ
magis alliciat ad diligēdū cū pp verita
teȝ ⁊ ꝓbitatē ēt eos quos nūꝗ viderim⁹
diligam⁹. Idē. Tāta eſt vis ꝓbitatis vt
etiā eaȝ in his quos nunꝗ vidimus vel
qđ maius eſt in hoſtie diligamus.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

IN his duob⁹ mā
datis vniuerſa lex pēdet ⁊ ꝓ-
phete. Omnia diuina pcepta
que p decalogū ſunt accepta in his duo
bus pceptis depēdent. ſ. in dilectiōe dei
⁊ ꝓximi. Ipſa enim decē pcepta in dua
bus tabulis moyſi fuerunt conſcripta.
¶ Sed in prima tabula fuerūt ꝯſcripta
tria prima que ptinēt' ad dilectionē dei.
¶ In ſecūda tabula fuerūt ſcripta ſeptē
reliqua que ptinent ad dilectionē proxi
mi. ¶ Primū preceptū eſt: Non habebis
deos alienos. ⁊ iſtud ptinet ad patrem
qui tanꝗ fontale principiū totius deita
tis eſt pncipaliter adorādus. Gētiles. n.
olim faciebāt deos alienos. i. quedaȝ ſi-
mulacra in qbus demones habitabāt ⁊
reſpōſa dabāt. ſed tū ſapiētes inter eos
ea viridebāt ⁊ ꝯtēnebāt. Unū dicit Amb.
in li. de virgibus: Cū intraſſȝ dionyſius
templū iouis amictū aureum quo eius
operiebaṫ ſimulacrū detrahi iuſſit ⁊ im
poni laneū ⁊ dixit. aurum hyeme eſt fri
gidum: eſtate oneroſuȝ: deū aūt ſuuȝ ſic

irriſit: vt nec onus ferre poſſet nec frig⁹
poꝛtare. Itē cū eſculapij vidiſſet barbaȝ
aureā cuȝ apollo pater eius nō haberet.
tolli iperauit incōgruū eſſe appellās vt
filius barbā habebat quā pater nō habe-
ret. Itē ſimulacris tenētib⁹ pateras au-
reas ademit: allegās ſe accipe debere qđ
dij darēt. Et ſubdit Amb. Ita ludibrio
habiti ſūt vt neqꝫ iuppiter veſtē ſuā de-
fendere potuerit: nec barbā eſculapius
nec apollo pubeſcē adhuc cepit: nec oēs
q dicunṫ dij trahere potuerunt pateras
q̄s tenebāt. Refert ēt Aug. in li. de vera
religione ꝙ Socrates a pplo fuit occi-
ſus: qꝛ noluit idola adoꝛare. dicebat n.
ꝙ poti⁹ adoꝛaret canes q erāt opus na-
ture q̄ idola q erāt opus hoīuȝ. Multi
aūt hodie ſūt q faciūt ſibi deos alienos.
Nā ſicut dicit Augu. Hoc ab hoīe p deo
coliṫ qđ p̄ꝛe ceteris diligiṫ. Supbus er-
go p deo ſuo hȝ ſupbiaȝ: luxurioſus lu-
xuriā: auarus auaritiā. Roma. i. Muta
uerūt gloꝛiā icoꝛruptibilis dei in ſilitu-
dinē volucrū ⁊ q̄drupedū ⁊ ſerpentuȝ.
Per volucrē ſupbia itelligiṫ q ſemp in
altū volat. Per q̄drupedeȝ luxuria q p
corpus expleṫ qđ q̄ttuoꝛ elemētis cōpo-
niṫ. Per ſpētē auaritia q ſemp terrenis
icūbit. q̄uis aūt qlibet iſtoꝝ triū habeat
ſuū deū ſpaleȝ: nihilominus ēt hn̄t deuȝ
cōeȝ. ſ. beelzebub q dr̄ deus muſcaꝝ. mu
ſca. n. inquātū ē volatilis ſignat ſupbiā
q ſup alios volat. iquātum eſt imūda ſi-
gnat luxuriā. inquātū ē pūgitiua ſignat
auaritiā q mentē diuerſis ſollicitudib⁹
pūgit. iō diuitie ſpine vocanṫ. ¶ Scđm
pceptū eſt: Nō aſſumes nomen dei tui in
vanū: ⁊ iſtud ptinet ad filiū q ē nomē pa
tris. In vanū aūt nomē dei aſſumit q iu
rat p nihilo ⁊ friuolo: vel q iurat falſuȝ
vel qui iurat qđ iniquū. Talis iniuriaȝ
facit deo ⁊ ſibi ⁊ proximo. Deo qdem qꝛ
cū iurare aliqđ nihil ſit q̄ eius teſtimo-
niū inuocare. q falſuȝ iurat ſupponit ꝙ
deus mēdaciū diligat cū tū dicaṫ in p̄s.
Perdes oēs q loquunṫ mendaciuȝ. Fa
cit ēt iniuriā ſibi: qꝛ iudicio dei puniēdū
ſe obligat. Nihil. n. ē aliud dicere p deū
ita eſt: niſi deus me ꝯdēnet ſi non eſt ita.
facit ēt iniuriā ꝓximo: qꝛ per falſaȝ iura
tionē ipſum decipit ⁊ defraudat. Refert

Aug.in quodā ſermone: ꝙ cū gdā nega
ret pecuniā creditori:iuramētuꝫ ex ipſo
creditor exegit. In ipſa aūt nocte ad iu-
diciū raptus audiuit iudicē ſibi dicētē:
q̄re puocaſti hoīeꝫ ad iurandū quē ſcie
bas falſuꝫ iuraturꝫ. rn̄dit: q: negauit mi
hi pecuniā. Et iudex: meli⁹ erat vt pecu
niā tuā pderes q̄ aīāꝫ ei⁹ falſa iuratiōe
pimeres. pſtrat⁹ igit tā grauit verbera-
t⁹ ē: vt i dorſo vigilātis plagarꝫ veſtigia
apperēt. ¶ Tertiū ē vt diem ſabbati ſan
ctifices. Iſtud refert ad ſpm̄ ſcm̄ in quo
reges vera habet. Cōtra iſtud p̄ceptū fa
cit q cā cupiditatis i die ſabbati op⁹ ſer
uile facit. vl' aliqđ pcm̄ ↄmittit vel opa
mūe dimittit: q: a bonis opib⁹ nō eſt va-
cādū. ¶ Notādū eſt aūt ꝙ ē triplex ſab-
batū. ☞ Primū ē ſabbatū tpis. ſ. dies ſe-
ptim⁹ quē deus voluit obſeruari in me
moriā ꝙ oīa i ſex dieb⁹ creauit: ꝛ i ſepti
ma a nouis creaturis ↄdendis requieuit.
Exo.xx. Sex dieb⁹ fecit deus celū ꝛ ter
rā: mare ꝛ oīa q̄ in eis ſūt: ꝛ requieuit i die
ſeptio. ☞ Scōm ē ſabbatū pectoris ꝛ mē
tis: qđ nō habet niſi i deo. ſicut. n. res nō
requieſcit niſi i loco ꝑprio: ſic nec aīa reqe
ſcit niſi in deo q ē locus aīe. ps. Eſto mi-
hi in deū ꝓtec. ꝛc̄. ꝛ in lo. ꝛc̄. Joan.xvi.
Hec locut⁹ ſū vobis vt in me pacē habea
tis: in mūdo p̄ſſurā habebitis. ☞ Tertiū
ē ſabbatū eternitatis. Yſa.lxvi. Erit ſab
batū ex ſabbato: q: ō rege mētis hō pue
nit ad requieꝫ eternitatis. Eiuſdē.lviii.
Vocaberis ſabbatū dlicatū. plus ē dicē
do cibū delicatū q̄ bonuꝫ vel ſapidum.
Primū igit ſabbatū. ſ. qes tpis ē bonū.
Scōꝫ. ſ. qes pectoris ē ſapidū. ps. Guſta-
te ꝛ videte qm̄ ſuauis eſt dn̄s. Tertiū. ſ.
eternitatis ē delicatū. Job.xxii. Tūc ſup
oīpotenteꝫ delitijs affl ues. ¶ Poſitis p̄
ceptis p̄me tabule q̄ ptinēt ad dilectōēꝫ
dei. ſequunt p̄cepta ſcđe tabule que per
tinent ad dilectōēꝫ ꝓximi. Ad dilectōēꝫ
ꝓximi ptinet ſibi bn̄facere ꝛ ab offenſis
cauere. Debemus autē p̄ncipalr̄ benefa
cere his q nobis magis cōiuncti ſunt. ſ.
patri ꝛ matri. ☞ Et iō quartū p̄ceptuꝫ ē:
Honora patrem ꝛ matrē. Et itelligit ſiue
honor: nō tm̄ in verbo vel ſigno ſed etiā
in obſeqo. Debemus autem ipſos hono
rare: q: ab ipſis ſcipim⁹ eē nutrimentū

ꝛ documētū: q: vero ab ipſis recipimus
eē: debemus eis magnā reuerentiā. Ecc.
vii. Honora pr̄eꝫ tuū ꝛ gemit⁹ mrīs tue
ne obliuiſcaris. Memento qm̄ niſi p il-
los natus nō fuiſſes. Q: ab ipſis habe-
mus nutrimētū: debem⁹ eis magnā dili
gētiā: vt ſicut nutrierunt nos in iuuētu
te: ſic ꝛ nos nutriam⁹ eos in ſenectute.
Eccl.iii. Fili ſuſcipe ſenectuteꝫ pr̄is tui
ꝛc̄. Quia ab eis hēmus diſciplinā ꝛ do
comētū: debemus eis magnā obediētiā.
Eph.vi. Filij obedite parētib⁹ vr̄is i dn̄o
hoc iuſtū eſt. ¶ Quintū eſt: Nō occides.
ad dilectōēꝫ. n. ꝓximi ptinet vt dcm̄ ē
nō tm̄ bn̄facere ſꝫ etiā ab offenſis caue
offenſa aūt pōt fieri facto: verbo vel vo
lūtate. Facto aūt vel in ꝓpria pſona vel
in ↄiūcta: vel in rebus. offenſa in ꝓpria
pſona ꝓhibet cū dr̄: Non occides. qđ ho
micidiū aliqn̄ fit corde per odiuꝫ put
i. Joā.iii. Qui odit frēm ſuū homicida
eſt. Aliqn̄ ore p maluꝫ ↄſiliū vel verbū
detractoriū. ps. Filij hoīum dentes eoꝝ
arma ꝛ ſagitte ꝛc̄. Aliqn̄ ope: ꝛ iſtud ē
triplex. Quidā enim occidunt corpus
tm̄: ꝛ iſta occiſio nō eſt timenda maxime
qn̄ ꝓpter iuſticiā ſuſtinet. Mat.x. No
lite timere eos q occidūt corpus ꝛc̄. Sꝫ
q occidūt aīaꝫ tm̄ qn̄. ſ. eā ad pcm̄ in-
dūt. Unde dr̄ de dyabolo Joā.viii. Ille
erat homicida ab initio: ex quo. ſ. p̄mos
parentes ad pcm̄ traxit. Alij occidūt
vtrūqꝫ. ꝛ hoc pōt fieri in duobus caſi
Unus qn̄ qs ꝓcurat abortum: q: tūc pu
er ꝛ in corpe ꝛ in aīa morit. Alius qn̄ qs
iterficit ſeipm̄ vel alium in pctō mortali
exiſtentē. ¶ Sextū eſt: Nō mechaberis.
vbi ꝓhibet offenſa in pſona ↄiūcta. Et
aūt adulteriū graue pcm̄ in viro ꝛ mu
liere. tū q: vterqꝫ ↄtēnit dei p̄ceptū. tū
q: vterqꝫ ↄmittit furtum. Nā ſicut dr̄
Cor.vii. Mulier ſui corporis ptātē nō
hꝫ ſed vir ꝛ ecōuerſo. Qui ergo corpꝰ
ſuū alteri tribuit furtū ↄmittit: ſicut ſi ſer
uus furtū ↄmitteret q alteri dn̄o ſeruī
ret. tū q: vterqꝫ facit ↄtra dei ſacrm̄. Nā
ſicut dr̄ Eph.v. vbi agit ō m̄rimonio ſic
dicit. ſacrm̄ hoc magnū eſt. ego aūt dico
in xp̄o ꝛ in eccleſia. Significat enim
vnionē nature diuine cū humana q̄ in
ſepabilis eſt. Qui igit carnē ſuā diuidit

ſacramēto icarnatiōis dei iniuriā facit.
Per hoc aūt ꝙ dr̄. Nō mechaberis. ꝓhi
bet oīs carnalis corruptio p̄ter eāꝫ q eſt
m̄rimonij. ¶ Septimuꝫ eſt. Nō furabe
ris. vbi ꝓhibet offenſa i rebus. Per fur
tuꝫ itelligit oē maluꝫ ablatū: ſiue occul
te accipiēdo: ſiue violēter rapiēdo: ſiue
fraudē in mercatōibus ↄmittendo: ſiue
mercedē debitā nō ſoluēdo. Eſt. n. furtū
graue pcm̄. ☞ Primo reſpectu dei: q: bo-
na taliū nimium execrant. Eccl.xxxiiii.
Qui offert ſacrificiū ex ſubſtātia paupe
rū: q̄ſi q victimat filiuꝫ in ↄſpectu pr̄is.
☞ Scđo reſpectu ꝓximi: q: hoc ē q̄ſi ho
micidiū ↄmittē. Ibidē: Panis egētiū vi
ta paupis eſt. q d̄fraudat illū hō ſangui
nis eſt. ☞ Tertio reſpectu ſui. De ceteris
eiꝫ peccatis hō cito penitet: ſicut de ho-
micidio ceſſante ira: ꝛ de fornicatōe ceſ-
ſante ↄcupiſcentia. De furto aūt ꝛſi hō
aliqn̄ peniteat tn̄ vix ſatiſfaciat. ¶ Octa
uū eſt: Nō loq̄ris aduerſuꝫ ꝓximū tuuꝫ
falſuꝫ teſtimoniū. vbi ꝓhibet offenſa in
verbo. Teſtis āt falſus tres offendit. Si
cut dicit Iſiđ. de ſūmo bono dicens: Te
ſtis falſidic⁹ tribus pſonis ē obnoxius.
Primo deo quē piurādo ↄtēnit. Scđo iu-
dici quē mētiēdo fallit. Poſtremo ino-
cēti quē falſo teſtimonio ledit. ¶ Nonū
eſt. Nō ↄcupiſces rem ꝓximi tui. In iſto
aūt p̄cepto ꝛ in ſeqnti ꝓhibet offenſa in
volūtate. Cupiditas igit ꝓhibet. ☞ Pri
mo q: ē radix ꝛ cā oīs mali. i. Thim.vi.
Radix oiuꝫ maloꝝ ē cupiditas. Eiuſdē
vi. Qui volūt diuites fieri icidūt in tēta
tōēs ꝛ laqos dyaboli ꝛ deſideria multa
ꝛ iutilia ꝛ nociua. ¶ Scđo q: turbat qe-
teꝫ aīe. iō diuitie ſpinis ↄparant. Augu.
Diuitias iueniſti: requeꝫ pdidiſti. Cū vi-
gilas de his cogitas. cum dormis: latro
nes ſomnias. in die ſollicit⁹: in nocte pa
uidus ſemp̄ mēdicus. ☞ Tertio q: facit
diuitias eē iutiles poſſeſſori. nihil. n. ex
his hꝫ niſi q: eas cuſtodit ꝛ cernit. Eccl.
xiiii. Uiro cupido ꝛ tenaci ſine rōne eſt
ſubſtātia ꝛc̄. Eccs.v. Quid ꝓdeſt poſſeſ
ſori niſi ꝙ oculis cernit diuitias ſuas.
¶ Decimū ē: Nō ↄcupiſces vxorē ꝓximi
tui. Cōcupiſcētia autēꝫ carnalis tres hꝫ
gradus. ☞ Un⁹ ē ꝓut ē in corde male cō
ſentiēte. Mat.v. Qui viderit mulierem

ad ↄcupiſcēdā eā iāꝫ mechat⁹ ē eā in cor
de ſuo. ☞ Scđs ꝓut ē in ore verba carna
lia ꝓferēte. Eph.iiii. Oīs ſmo malus ex
ore vr̄o nō ꝓcedat. Un̄ poete oliꝫ fingen
tes carmīa amatoria expellebāt de ciui-
tatib⁹. ☞ Tertius ꝓut eſt in ope malā cō
cupiſcentiā pficiente. Roma.vi. Non re
gnet pcm̄ in vr̄o mortali corpe: vt obe-
diatis ↄcupiſcētijs eius. Eſt igit ſenſus
Nō ↄcupiſces vxorē ꝓximi tui. i. nō con
cupiſces eā in corde: nec eam per verba
amatoria ſollicitabis ore: nec concupi-
ſcētiam tuaꝫ cōplebis opere.
¶ Dn̄ica decimanona Sermo primus.

Aſcendēs ieſus
i nauiculāꝫ trāſfretauit ꝛ ve
nit in ciuitatē ſuā: ꝛ ecce offe
rebāt ei paralyticū ꝛc̄. Mat.ix. De⁹ oīa
elemēta creauerat mūda. ſed ex vſu ha-
bitātiū facta ſunt imūda. ſed xp̄s ea mū
dauit. Terra facta eſt imunda ex effuſio
ne ſanguis inocētis: ſꝫ xp̄s hāc munda-
uit qn̄. xxxiij. ānis ſup eā iuit. Aer fact⁹
ē imundus ex fumo icēſoꝝ imolato ido
lis. Sꝫ xp̄s hunc mundauit qn̄ n̄ ſub te-
cto ſꝫ ad aerē: pati voluit ꝛ qn̄ p aera in
celuꝫ aſcēdit. Ignis fact⁹ ē imundus ex
idoloꝝ hoſtijs ↄcrematis. Sꝫ hunc xp̄s
mundauit qn̄ ſpm̄ ſcm̄ in ſpecie ignis
miſit. Aqua facta ē imunda ex nefandis
hoſtijs ablutis. Sꝫ xp̄s hanc mundauit
qn̄ i iordane baptizat⁹ fuit. ꝛ qn̄ p mare
ābulauit: ſicut hodie legit cuꝫ dr̄: Aſcen
dēs ieſus in nauiculā ꝛc̄. Per hāc nauē
religio ſiue pn̄ia itelligit: quā tūc ieſus
aſcēdit qn̄ aliqs ſue ſalutis auid⁹ pn̄iaꝫ
aſſumit. iō dr̄: Aſcēdens ieſus in nauicu
lam. Hec pn̄ia duo bona facit. ☞ Unum
q: in ciuitatē celeſtem deducit. iō ſequi-
tur: Et venit in ciuitatē ſuā. ☞ Aliud q:
īfirmuꝫ ad ſanitatē reducit. qđ ſignifica
tur in paralytico curato. Circa primuꝫ
quattuor ſunt vidēda. ☞ Primuꝫ quare
per nauē religio itelligit. ☞ Scđo q ſint
venti qb⁹ iſta nauis ipellit. ☞ Tertio qđ
ſit faciēdū qn̄ tēpeſtas tentatōis iminet
☞ Quarto qđ p mare ſignificat. ¶ Cir-
ca p̄mūꝫ notāduꝫ ꝙ religio p nauē itel
ligit pp tria vota: ſ. paupertatis: caſtita-
tis ꝛ obediētie. ☞ In naui q dē non req-

ritur cib⁹ vel potus delicat⁹: ſꝫ neceſſari
us. nec lata mēſa: ſꝫ arta. Quia in reli-
gione nō debēt queri delicata ſꝫ neceſſa-
ria. nō lata, ſꝫ arta. ⁊ hoc refert ad votū
paupertatis. Ex quo eciā paupertatē vouim⁹:
tm̄ neceſſaria ⁊ arta ꝗrere debemus. i.
Timo. vlti. Hn̄tes alimēta ⁊ quibus te-
gamur: his cōtēti ſimus. Mat. vij. Ar-
ta ē via que ducit ad vitā. ¶ Scd̄o in na
ui ſunt oēs gubernatori obediētes. ⁊ lꝫ
ſit aliquis ibi magn⁹: nō tñ dedignatur
ad eius pedes ſedere. ſic ⁊ in religiōe de-
bēt oēs eē obediētes plato. Et ſi ē ibi ali-
quis magn⁹ genē vel ſcia: nō dꝫ ōdigna
ri plato ſubijci. Heb. xiij. Obedite ꝓpoſi
tis vr̄is ⁊ ſubiacete eis. Ecc. iij. Quan-
to magnus es: humilia te in oibus. Et
iſtud ptinet ad votū obediētie. ¶ Tertō
nauis ſi ē vacua vacillat. ſi nim̄s onu-
ſta ſubmergit. ſi moderate: ſtabilit. Sic
⁊ ſiquis carnē ſuā in nullo macerat effi-
cit laſciua. Si nimis macerat: efficit in-
firma. Si debito mō ē aīe vtilis ⁊ rōni
ſubiecta. Hugo. Qui carnem ſuā ſupra
modū affligit ciuē ſuū occidit. Si plus
ꝙ expedit alimētis reficit hoſtē nutrit.
Sic ergo ē nutriēda vt ſeruiat: ⁊ ſic do-
māda vt nō ſupbiat: ⁊ illud ſpectat ad
votū caſtitatis que tūc ſeruatur qñ caro
maceratur. ¶ Circa ſcdm̄ notādū ꝙ iſtam
nauē quattuor vēti tētationū īpellunt.
Nā ꝗſdā religioſos exagitat vana glo
ria. ⁊ iſte ē vētus qui flat ab oriēte. hn̄t
eim vanā gloriā. Aut qꝛ ſunt orti de ma-
gno genē. Aut qꝛ hn̄t lumē magne ſciē-
tie. Quoſdā exagitat carnalis cōcupi-
ſcentia. ⁊ iſte ē vētus q flat ab occidente
i. a carne. q̄ quotidie tēdit ad occaſum.
Quoſdā exagitat auaritia. ⁊ iſte ē vēt⁹
qui flat a meridie. ſ. auſter terrene pro-
ſperitatis. Quoſdaꝫ exagitat accidia ⁊
iſte ē vētus q flat a ſeptētrione. ſ. aquilo
frigiditatis. i. accidie ⁊ torporis. De his
quattuor vētis dr̄ Dan. vij. Videbā i vi-
ſione noctis: ⁊ ecce quattuor venti pu-
gnabāt in mari magno. ¶ Circa tertiuꝫ
notādū ꝙ iminēte tēpeſtate tētatiōis qt
tuor facē debꝫ. ¶ Prio dꝫ onus ꝓijcē. ſ.
on⁹ cupiditatis ⁊ pctōꝝ. Heb. xij. Depo
nētes oē pōdus ⁊ circūſtās nos peccatū
⁊c. Vn̄ dr̄ Jone. i. Miſerūt vaſa q̄ erāt ī
naui ī mare vt alleuiaretur ab eis. ¶ Scd̄o
do velū elatōis dꝫ depone ⁊ ī imo humi
litatis dꝫ manē: qꝛ vēti celſa exagitāt ⁊
īfima nō īquietāt. Vn̄ dicit Chry. qꝛ nu
mi q in alto ſunt: ſepe a vētis frangunt.
q aūt ſunt ī imo: ſecuri cōſiſtūt. ¶ Terti
achorā ſpei dꝫ in deū figere. Heb. vi. Cō
fugimus ad tenēdā ꝓpoſitā ſpē quam
ſicut achorā hēm⁹ tutā ⁊ firmā. ¶ Quar
to ad deū ⁊ ad ſctōs dꝫ refugē. Sicut le
git Matt. viij. Cūqꝫ nauicula fluctibus
opiret dixerūt diſcipuli xp̄o. dn̄e ſalua
nos: perimus. ¶ Circa quartū ſciēdū ꝙ
p mare ſignificat mūdus triplici de cā.
¶ Prio ꝓp ingetudinē. Yſa. lvij. impij q̄ſi
mare feruēs qd̄ gēſcere nō pōt. Cōtingit
eim ſepe ꝙ i religiōe vbi debent eē aque
ſiloe que vadūt cū ſilētio: vt dr̄ yſa. viij.
Ibi iuenit mare: qꝛ vbi dꝫ eē ſilētiū ibi
īuenit tumultus litigātiū. vbi dꝫ eē tra
quilitas: ibi ē aioſitas. tales non viuunt
more hoiuꝫ: ſꝫ ferarꝫ. Fere eciā adinuicē
pugnāt. aut ꝓp cibū aut ꝓp dñiū aut
qñ ad libidinē cōcitant. Sic multi reli
gioſi litigāt aut ꝓpter cibū: qꝛ nō delica
te nutriunt: aut ꝓp locū: qꝛ. ſ. in magnis
monaſterijs nō collocant. aut ꝓpter li
bidinē dn̄andi: qꝛ ad magnas abbatias
nō ꝓmouent. ¶ Scd̄o dr̄ mare ꝓp in
ſtabilitatē. Nā ſicut dr̄ Eccl. i. Oīa flu
mina īrrāt in mare: ⁊ mare nō redūdat.
Tria ſunt flumia īfernalia que hoc ma
re intrāt. De quibus dr̄. i. Jo. ij. Oē qd̄
in mūdo aut ē cōcupiſcentia carnis aut
cōcupiſcentia oculoꝝ: aut ſupbia vite.
Sꝫ iſta flumina mūdū non ſatiant: quia
nec cōcupiſcentia carnis ſatiat delicijs
nec cōcupiſcentia oculorum diuitijs: nec
ſupbia vite honoribus vanis. ¶ Tertio
mūdus dr̄ mare ꝓpter amaritudinem
habꝫ enim in ſe multas amaritudines.
Nā diuitie delitie ⁊ honores hoib⁹ mū
danis videnſ dulcia: ſed in veritate ſūt
amara. Sicut eciā piſces nō ſentiūt ama
ritudinem maris: qꝛ ibi ſunt nutriti: ſic
nec hoies mūdani ſentiūt hoꝝ ama
ritudineꝫ: quia ſunt talibus aſſueti. Dat
etiā mūdus ſanctis viris multas amari
tudines: que tamen in eis dulcorant ꝑ
diuinas cōſolationes. ps. Scd̄m multi
tudinem doloꝝ meoꝝ ⁊c. Tribus mo

modis pn̄t fieri dulces aque maris. Aut
radijs ſolaribus i nubibus eleuate. Aut
p venas in terre viſcerib⁹ depurate. Aut
p poros ſubtiles in cereuꝫ vas ingreſſe.
qꝛ ſm̄ phm̄. Si fiat vas cereuꝫ ⁊ in mari
ponat: aque que per poros ingrediuntur
dulces reddunt. Silr̄ in ſanctis viris
tribulatōes dulcorant. ¶ Prio ex ꝯtem
platione celeſtis glorie. Qn̄ enim celeſtē
gloriaꝫ cōtēplant: tunc in nubes quodā
modo eleuant: ⁊ ex tali cōtēplatōe leui-
gātur pene. Gre. Cōſideratio premij mi-
nuit vim flagelli. ¶ Scd̄o ex recordatio
ne mortis ꝓprie. Quādocūqꝫ enīꝫ quis
habet in memoria ꝙ cito erit ſub terra:
cōtēnit oia mūdana tam ꝓſpera ꝙ ad-
uerſa. Hiero. Facile cōtēnit oīa q ſe ſem-
per cogitat moriturū. ¶ Tertio ex medi
tatione paſſionis dn̄ice. Chriſtus enim
ē tāquaꝫ vas cereū. ps. Factū ē cor meū
tāquā cera liqueſcēs. Pori ſunt ei⁹ vul-
nera: in que nr̄e tribulatiōes miſſe dul-
ces reddunt. Gre. Si xp̄i paſſio ad me-
moriā reducit: nihil ē adeo durū qd̄ nō
equo aīo toleret. ¶ Scd̄o ponit bonum
qd̄ aſſequimur ex naui penitētie: qꝛ i ce-
leſtē patriaꝫ nos inducit. ideo dicit. Et
venit i ciuitatē ſuā. Litteraliter ciuitas
iſta xp̄i fuit capharnaū. ſicut dicit Mat
the. ij. Nā ſm̄ Chry. xp̄s habuit tres ciui
tates. Vna ē in qua fuit natus. ſ. bethleē
Scd̄a in qua fuit nutritus. ſ. nazareth.
Tertia in que fuit cōuerſatus. ſ. caphar
naum. Spūaliter aūt ciuitas iſta nr̄a ē
ciuitas celeſtis que nr̄a erit iure ciuilita
tis ꝑpetue habitatōis ⁊ filiationis. De⁹
enim facit nos ibi ſuos cōciues ⁊ perpe-
tuos habitatores ⁊ filios ſiue heredes. ⁊
de his nobis faciet inſtrumentū. Apoc.
iij. Scribā ſuper eū nomē dei mei. i. ſm̄
glo. hoc nomē qd̄ ē eternū. Et nomē ciui
tatis noue hierlm̄. i. ſm̄ glo. hoc nomen
qd̄ ē ciuis: ⁊ nomē meū nouū. qñ ē filius
Dicit aūt infra. xiiij. Habebāt nomē ei⁹
⁊ nomen patris eius ſcriptum in fronti
bus ſuis. Sancti igit in frontibus ſuis
hec tria nomina ſcripta habebunt. ſ. ci-
uis. eternus. ⁊ filius. Dato enim per im
poſſibile ꝙ deus alicui ſancto diceret
egredere de ciuitate mea: quia peregri-
nus es. Reſpōderet. Ecce dn̄e me in ca
ſcripſiſti: qꝛ ciuis ſum. Si iterū diceret.
Si ciuis es mane in ciuitate mea p an-
nos mille: ⁊ poſtea egredere. Rn̄deret.
Ecce dn̄e: qꝛ ſcripſiſtis ꝙ eternus ſum.
Si iterū diceret. Mane ergo in ciuitate
tāquaꝫ ciuis ⁊ eternus: ad curiā tamen
⁊ ſecreta mea nō venias. Rn̄deret. Ecce
dn̄e: qꝛ ſcripſiſtis ꝙ filius veſter ſum.
¶ Tertio ponit aliud bonuꝫ qd̄ a naui
pnie aſſequimur: qꝛ ab oī infirmitate li-
beramur: qd̄ notat in curatiōe palytici.
Eſt aūt paralyſis morbus qui membra
reddit mollia ⁊ diſſoluta ⁊ diſſipata: ⁊
iō paraliticus ſignificat voluptuoſos ⁊
delitijs aſſuetos. De quibus dicit Pro-
uer. xviij. Qui mollis ⁊ diſſolutus eſt in
ope ſuo ſup eſt ſua opera diſſipātis. Dif
ferentia ē inter iſta tria que ponit Salo
mon: Molle: diſſolutū: ⁊ diſſipatū. Naꝫ
molle ē quod cedit omni duro. Diſſolu-
tum eſt quod nullo vīculo ē colligatuꝫ.
Diſſipatū ē quod totaliter eſt cōfractū.
Sicut patet in vaſe cōfracto. Tales igit
ſunt molles qui omni duro ⁊ tentatiōi
cedunt. Mat. xiij. Facta aūt tribulatio-
ne ⁊ perſecutiōe ꝓpter verbū continuo
ſcandalizant. Tales igit non ſunt ali-
quo vinculo timoris vel amoris ligati:
ideo ſunt īmundi. Numeri. xix. Vas qd̄
non hꝫ operculū nec ligaturā īmūdum
erit. Tales ēt ſunt cōfracti: quia nulluꝫ
bonū ꝓpoſitum retinere poſſunt. Eccl.
xxi. Cor fatui quaſi vas cōfractum ⁊ om
nem ſapiētiaꝫ non tenebit. Sanat autē
ille paralyticus quādo ille qui erat mol
lis ad cedēdū efficit durus ad reſiſtēdū
ps. Factū ē cor meum tāquaꝫ cera lique
ſcens. ecce ꝙ mollis ad cedendū. Aruit
tāquaꝫ teſta virtus mea. ecce ꝙ durus
poſtea ad reſiſtēdū. quando ille qui non
erat colligatus poſtmodū fortiter cum
deo ligat vinculo amoris. Col. iij. Sup
oīa hec charitatē habentes qd̄ ē vinculū
pfectiōis ⁊ vinculū timoris. qꝛ ſicut dici-
tur Eccl. xxvij. Niſi in timore dn̄i tenue
ris te inſtanter: cito ſubuertet dom⁹ tua.
Quādo ille qui erat tāquaꝫ vas cōfra-
ctum: poſtmodū efficit vas ſolidū ⁊ pre-
cioſum. Eccl. l. Quaſi vas auri ſolidū
ornatum omni lapide precioſo.
¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

Afferēbant ei pa
ralyticū iacētē in lecto:ꝛ vi
dens ieſus fidē illoꝝ ꝛc̄. Mi
racula que fecit xp̄s aliquibus fuerunt
occaſio infirmitatis ſpūalis. ſicut phari
ſeis qui dicebāt Jo.ix. Nō ē hic hō a dō
qui ſabbatū nō cuſtodit. ꝛ ſicut ſcribis
illis qui dixerūt hic blaſphemat. Aliq
bus fuerūt cā ſanitatis:ꝛ hoc tripliciter
Uel ſanitatis corꝑalis tm̄ ſicut ceco na
to ꝛ mūdo in principio. Jo.ix. Ille aūt
dixit:q꞉ ꝓpheta ē. Glo. adhuc imūdus
ē in corde q꞉ nōdū dei filiū cōfitet. Aliq
bus ſanitatis ſpūalis tm̄. ſicut illis que
ad hec miracula ꝯuertebanť. ſicut iſtis
turbis de quibus dr̄. Uidētes eū turbe
timuerūt ꝛc̄. Aliquibus ſanitatis corꝑa
lis ꝛ ſpūalis. ſicut iſti paralytico quem
dn̄s in corpore ꝛ mēte ſanauit. ☞ Circa
iſtud aūt miraculū ponunť quinqꝫ dif
ferentie ꝑſonarū. ¶ Primo ꝑſone offe
rētiū in quibus fuit magna fidei cōſtan
tia. vñ dr̄. Offerebant ei paralyticū ꝛ vi
dēs ieſus fidē illoꝝ ꝛc̄. Ex quo pꝫ ꝙ me
rito fidei illoꝝ xp̄s hunc ſanauit. Glo.
quātū valet apud deū fides ꝓpria. apō
illū ſic valuit fides aliena vt intus ꝛ ex
tra ſanaret hoiem. Per orōes eim ſcōꝝ
deus ſepe dat primā grām peccatori. dū
modo quattuor in ſe hēat q̄ ponit Dyo
niſius i ſeptē libris eccliaſtices hierar
chie dicēs: Dico aūt ꝙ vtiles ſunt orōes
ſanctoꝝ ſcḋm hūc modū. Si aliquis ſan
cta deſiderās dona ꝛ ad ꝑticipationeꝫ
ſpoꝝ habitū ſanctū habens. ſicut ꝓprie
cognitor prauitatis veniēs ad aliquem
ſanctoꝝ viroꝝ. rogat ipm̄ fieri ſuſcepto
rē ꝛ cohortatorē: ꝯſequiť oīa que petit
diuiniſſima dona. ☞ Primū igiť eſt de
ſideriū rei hn̄de. iō dicit. ſi aliquis ſan
cta deſiderās dona. Deus enim nō dat
dona ſua negligēti ſꝫ deſiderāti. ps. De
ſideriū paupeꝝ exaudiuit dn̄s. Sap. vij.
Preoccupat qui ſe cōcupiſcūt ꝛc̄. ¶ Se
cūdū ē immunitas culpe. ꝛ iō dicit ſanctū
habitū hn̄s. i. mūdū affectū gerens. ſi
enim i actu vel ꝓpoſito peccādi eēt ſan
cti viri ꝓ eo obtinere nō poſſent. Hiere.
xv. Si ſteterint moyſes ꝛ ſamuel coram
me: nō ē aīa mea ad ppl̄m iſtū. Peccatū

enim ponit obſtaculū ne orōes ad deum
poſſint aſcēdere. Thren. iij. Oppoſuiſti
nubē tibi ne trāſeat orō. Facit diuiſio
nē ne deus poſſit audire. Yſa. lix. Non
ē aggrauata auris eius ꝛ nō exaudiat
ſꝫ iniqtates veſtre diuiſerūt inter vos ꝛ
deū veſtrū. ponit velamē ne poſſit eas vi
dere. Uñ ſequiť ꝛ pctā veſtra abſcōde
runt faciem eius a vobis ne exaudiret.
☞ Tertiū ē recognitio prauitatis ꝓpie.
Uñ dr̄. ſicut ꝓprie cognitor prauitatis.
Legiť. iiij. Reg. ij. ꝙ cū helyſeus pallio
helye aquas iordanis ꝑcuſſiſſet non ſunt
diuiſe. q꞉ de ſuo merito cōfidere vi. Sꝫ
poſtquā magri meritū implorauit dicēs.
vbi ē deus helye. ſtatim diuiſe ſunt aque.
¶ Quartū ē poſtulatio rei digne. iō ſubdit.
conſequiť oīa que petit. eē ſi petit di
uiniſſima dona. fuerūt eim qui petierūt
terrena ꝛ repulſi ſunt. Ja. iiij. Petitis ꝛ
nō accipitis eo ꝙ male petatis. Alij pe
tierunt carnalia ꝛ puniti ſūt. Nume. xi.
Quis dabit nobis ad paſcēduꝫ carnes.
Et ponit ſibi pūitio ipſoꝝ. Alij petierūt
ſublimia ꝛ rephēſi ſūt. ſicut filij zebedei
vt pꝫ Mat. xx. ¶ Scḋo ponit ꝑſona in
firmi in quo fuit magna miſeria q꞉ erat
ꝑalyticus. Cauſať paliſis qñqꝫ ex frigi
ditate cōſtringēte. qñqꝫ ex humore op
lante qñqꝫ ex vulnere neruos incidēte.
Ex his eim impediť trāſitus ſpiritus
ad inſtrūa ſenſuū. ꝛ fit priuatio ſenſus ꝛ
motus. Alia ergo auari paliſim incurrūt
ex nimia frigiditate. Eſt enim ſic cōgela
ta ꝙ nullā ſentit fraternā charitatem.
Mat. xxiiij. Abūdabit iniquitas ꝛ refri
geſcet charitas multoꝝ. Alia luxurioſi
paralyſim incurrit ex nimia humidita
te que generať ex nimietate cibi ꝛ potꝰ.
De cibo dr̄ Ezech. xvi. Hec fuit iniqtas
ſodome ſororis tue. ſaturitas panis ꝛ
abūdantia ꝛc̄. De potu dr̄. Ephe. v. Noli
te inebriari vino in quo ē luxuria. Alia
ſupbi paliſim incurrit ex inciſione ſe
paratōe. Supbia eim ſepat aīam a deo.
Et iō ſpūs ſanctus ad cor eius tranſire
nō pōt. Ecc. x. Initiū ſupbie hoīs apo
ſtatare a deo: q꞉ ab eo qui fecit illū re
ceſſit cor eius. ¶ Tertio ponitur [illegible]
ſcribarū in quibus fuit cogitatio teme
raria dicētes intra ſe: hic blaſphemat.

Tribus aūt modis blaſphemia in deuꝫ
cōmittiť. ¶ Primo quādo deo negať qḋ
ſibi cōuenit. ¶ Secūdo quādo ſibi attri
buiť qḋ ei nō cōuenit. ¶ Tertio qñ id
qḋ dei ē aliqs ſibi attribuit. Et q꞉ ſcribe
xp̄m deū eē nō credebāt: iō ipm̄ blaſphe
mare dicebāt ꝙ remiſſionē pcti qḋ ē ſo
lius dei ſibi attribuebat. Cōtra iſtā ter
tiā ſpeciē faciūt ſupbi qui ſibi attribuūt
gloriā que ē ꝓpria dei. Yſa. xlviij. Gliam
meā alteri nō dabo. Faciūt iracūdi qui
ſibi attribuūt vindictā que ē ꝓpria dei.
Roma. xij. Mihi vindictā ꝛ ego retribu
am. Faciūt qdā temerarij qui volunt de
alioꝝ cordibus iudicare cū hoc ſit ꝓpri
um dei. i. Coꝝ. iiij. Nolite añ tēpus iudi
care ꝛc̄. ¶ Quarto poniť ꝑſona xp̄i in q̄
apparuit magna miſericordia: ſapiētia
ꝛ potētia. ¶ Miſericordia in hoc ꝙ di
xit. Remittunť tibi peccata. Nā ſicut dr̄
iſta ptātē hꝫ filius hoīs in terra dimit
tēdi pctā. Et bñ dixit in terra: nō ſuper
nec iſra terrā. Remiſſio eim iſta non hꝫ
locū ſup terrā. i. i celo: q꞉ ibi nulla ſunt
pctā. nec hꝫ locū iſra terrā. i. in iferno:
q꞉ ibi ſunt pctā ꝑpetua. Hꝫ aūt locuꝫ in
terra. i. in mūdo: q꞉ ibi ſunt pctā remiſ
ſibilia. ¶ Scḋo apparuit eius ſapia in
hoc ꝙ eoꝝ cogitatōes vidit: ꝛ i hoc ꝙ tā
ſapiēter eos cōfutauit dicēs qḋ ē faciliꝰ
dicere. Dimittunť tibi pctā ꝛc̄. Iſta aūt
cōparatio pōt fieri reſpectu opantis: ꝛ
ſic ambo ſunt ibi eque facilia. Uel reſpe
ctu opis: ꝛ ſic remittere pctā ē difficiliꝰ
q꞉ ſcḋm Aug. Maius ē deo ipiū piū face
re q̄ celū ꝛ terrā creare: q꞉ deꝰ hꝫ ibi re
ſiſtētiam. ſ. volūtatē prauā. In creatōne
aūt nihil reſiſtens hūit. Uel pōt fieri re
ſpectu nr̄e cognitōis ꝛ ſic facilius ē pec
cata dimittere q̄ hoiem ſanare: q꞉ illud
nō videmus: iſtud aūt vidētes admira
mur. Chry. Quāto aīa corpe potior eſt:
tanto curatio aīe plus ē q̄ corpis: ſꝫ q꞉
illud occultū ē: addit qḋ manifeſtum ē.
Uel pōt intelligi reſpectu locutionis ac
ſi dicat. eque facile ē dicere. Remittunť
tibi pctā. vel dicere. Surge ꝛ ambula. ſi
ergo videritis ꝙ ad meū dicere. Surge
ꝛ ambula. ſequiť curatio corpis. creda
tis ꝙ ad meū dicere. Remittunť tibi pec
cata. ſequiť curatio mentis. quod auteꝫ

ſubdiť: vt aūt ſciatis ꝛc̄. tripliř pōt expo
ni. ¶ Primo vt cōiūgať imediate ad il
lud qḋ ſequiť. tolle lectum tuū. ſub hoc
ſenſu. Ut ſciatis qm̄ filius hoīs ꝛc̄. ꝙ aūt
interponiť tūc ait palytico ſit verbū euā
geliſte tūc poſtquā. ſ. queſierat ab eis qḋ
ē facilius dicere ꝛc̄. ☞ Scḋo vt fiat ſup
pletio in hūc modū. Ut aūt ſciatis: qm̄
filius hoīs ꝛc̄. Dicto faciā vt ſurgat. Po
ſtea ſubdit euāgeliſta. tūc ait paralytico
ꝛc̄. ☞ Tertio vt ſit verbū euangeliſte ad
nos. vt aūt vos poſteri ſciatis qm̄ filius
hoīs hꝫ ptātēꝫ in terra dimittēdi pecca
ta. tunc ait palitico ꝛc̄. ¶ Tertio appuit
eius potētia in hoc qḋ dicit. Surge tol
le grabatuꝫ tuum. Tria incōmoda iſte
patiebatur. Non eiꝫ ſtare poterat. totis
viribus reſolutus erat. ꝛ icedere nō va
lebat. Sꝫ verbuꝫ xp̄i tante fuit potētie
ꝙ ſibi dedit robur ad ſtanduꝫ. iō dixit:
ſurge. fortitudinē ad graue onus por
tanduꝫ. iō dixit: tolle grabatuꝫ tuum: ꝛ
facultatē ad ambulāduꝫ. iō dixit: Et va
de in domuꝫ tuam. Moraliter lectꝰ pec
catoris ē ipm̄ peccatuꝫ in quo male dele
ctando qeſcit. Tunc ergo ſurgit qñ pec
catum deſerit. ps. Surgite poſtquā ſede
ritis ꝛc̄. Tunc lectuꝫ portat qñ peccatuꝫ
qḋ ſibi erat quieti ꝛ delectatōi incipit eē
dolori ꝛ oneri. ps. Lauabo ꝑ ſingulas no
ctes lectuꝫ meuꝫ ꝛc̄. Tunc ergo in domū
ſuam vadit quando in celum meditatō
ne pergit. vel quādo cōſciētiaꝫ ſuā diſcu
tit. vel quādo vtilitatē ſui corpis quod
domus eſt aīe cōſpicit. ¶ Quinto ponū
tur turbe in quibus fuit laudatio diui
na. Unde dr̄: videntes aūt turbe timue
runt. Chriſtus tribus de cauſis miracu
la faciebat. ☞ Primo ꝓpter illoꝝ circa
ques hec faciebat vtilitatē: q꞉ eos in cor
pore ꝛ aīa curabat. ☞ Secundo ꝓpter
alioꝝ conuerſionem. q꞉ multi videntes
xp̄i miracula cōuertebanť. ☞ Tertio ꝓ
ter dei gloriaꝫ ꝛ honorem. ſicut dicitur
Joā. ix. Neqꝫ hic peccauit neqꝫ parētes
eius: ſed vt manifeſtenť opera dei i illo:
Iſta triplex cauſa ponitur. nam iſte pa
ralyticus in corpe ꝛ in aīa fuit curatus
Turbe fidē xp̄i receperunt: ꝛ deum glorifi
cauerūt.

¶ Sermo tertius vnde ſupra.

Dixit ieſus paralitico Cõfide fili remittunt tibi pctã tua. Sic dicit Beda ⁊ hr̃ in gl. qnq̃ modis iſirmitates cõtigũt. Uel vt iuſtis merita per patiẽtiã augeant: vt Job. Uĩ ad cuſtodiã virtutũ ne ſupbia tentet: vt Paulo. Uel ad corrigendũ pctã: ſic marie lepra: ⁊ ſicut huic paralytico. Uel ad glĩaʒ dei: vt ceco nato: ⁊ lazaro. Uel ad ĩnitiũ pene: vt herodi. q̃ten⁹ hic videat qd̃ in inferno ſequat. Unĩ dĩ Hiere. xvij. Duplici ɔtritiõe ɔtere eos. Hec igit infirmitas ideo paralytico accidit vt ſua purgarent pctã. Unĩ xp̃s ſciẽs peccatuʒ fuiſſe cãm iſirmitatis ſue. Primo caʒ ſanat: cuʒ dicit. Cõfide fili: remittunt tibi pctã tua. In verbis p̃dictis igit tria tãgunt. ſ. grauitas morbi. benignitas medici. efficacia remedij. ¶ Primuʒ notat cũ dicit. dixit ieſus paralytico. Eſt eniʒ paralyſis grauis morbus quẽ tria mala cõcomitant. ſ. tremor. imobilitas. ⁊ iſenſibilitas. Sicut aũt paralyticus pctõres vel quoſlibet delitijs aſſuetos in quibus eſt tremor. Timẽt. n. aliq opus pnĩe aſſumere. p̃s. Illic trepidauerũt timore vbi nõ erat timor. Legit Geñ. iiij. q̃ de⁹ po. ſuit ſignũ in cayn. ⁊ dicit ĩ hiſtoria ſcholaſtica. q̃ illud ſignũ fuit tremore capitis: per qd̃ oſtẽdebat q̃ de⁹ ipſuʒ abiecerat. Uidet q̃ ille a deo ſit reprobat⁹ qui in bñ opando timet vel tremit. Legitur de nã aĩaliũ q̃ ceru⁹ hʒ cor timidũ: ſʒ comedit herbas medicinales virtute q̃ruʒ cor ɔfortat ⁊ medicinale efficit: ⁊ oſſuʒ cartilago in ei⁹ corde generat. Iſte herbe medicinales ſũt memoria dñice paſſionis que fuerũt amare. Cañ. i. Faſciculus myrrhe dilectus meus mihi. Sʒ nobis ſũt medicinales. Ecc. xliij. Medicina oĩuʒ in feſtinatiõe nebule. Caro eĩm xp̃i fuit nebula. q: nullo vnq̃ pcti ponderẽ p̃grauata ab hac emanauit medicina ſanguinis: ⁊ hoc in feſtinatiõe ſue iuuẽtutis. Meditatio igit iſtarũ paſſionũ xp̃i: cõfortat cor ad aggrediẽdũ ardua. i. Machab. vi. Elephãtis oſtẽderunt ſanguinẽ vue ⁊ mori: ad acuendũ eos ad p̃lium. Cor medicinale faciũt: ad ſanandũ vulnera. Ber. Mirãbilis paſſio tua dñe

ieſu p̃pitiata eſt oĩb⁹ iniq̃tatib⁹ noſtris: nulli vnq̃ infirmitati inuenit̃ inefficax. Os. i. robur gĩiat in corde ad ſuſtinẽdũ aduerſa. Greg. Si paſſio xp̃i ad memoriã reducit: nihil eſt qd̃ nõ equo aĩo toleret. ¶ Scõm malũ eſt imobilitas: q̃ caret motu. Si. n. paralyticus ambulare voluerit: aut penit⁹ ſubſiſtit: aut retrocedet: aut vnuʒ paſſuʒ ad dexterã ⁊ aliũ ad ſiniſtrã faciet. Tales ſũt hodie multi paralytici. De qb⁹ dicit Aug. de cantico nouo. Tria ſũt genera hoĩuʒ quos deus odit. ſ. remanẽtes: retro abeũtes: ⁊ aberrantes. Qui nõ p̃ficit remãſit. qui a bono p̃poſito declinauit retro abijt. qui deum deſeruit: a via veritatis errauit. Et ſubdit Aug. Remanẽtes ergo excludendi ſunt. retrocedẽtes reuocandi. errãtes in viã reducẽdi. ¶ Primi ergo ſũt qui ſubſiſtunt. ſ. tepidi ⁊ negligentes. Ber. In via dei nõ p̃gredi regredi ẽ. Amb. Aque ſtantiue putreſcunt. Aque ſtantiue ſunt negligentes: qui ignauia ⁊ torpore marceſcunt. Joſue. xviij. Uſquequo marcetis ignauia. ij. Cor. vi. Hortamur vos ne in vacuũ grãʒ dei recipiatis. Ille in vacuũ grãʒ recipit qui in ea non proficit. ¶ Secũdi ſũt qui retro ad pctã redeũt. Iſti ſunt ſiles vxori loth: q̃ q: retro aſpexit in ſtatuã ſalis cõuerſa fuit in via: vt hr̃ Geñ. xix. Inquãtũ verſa eſt in ſtatuã amiſit ſenſuʒ ⁊ motũ: q: tales oĩa merita p̃diderũt que acq̃ſierãt. vl̃ ſenſu fidei ⁊ ſpei vel motu opatiẽis bone. Inquantũ verſa eſt in ſtatuaʒ ſalis eſt alijs in condimentũ ne ipſi retro reſpiciãt. Inquantũ remãſit in via datur itelligi q̃ ipſi aliis viã demõſtrare pñt: ſed ad patriã venire nõ pñt. ¶ Tertij ſũt qui errãt. ſ. declinãdo ad dexterã ſpei p̃ p̃ſumptionẽ. ⁊ ad ſiniſtrã timoris per puſillanimitatẽ. tertio ad dexterã p̃ſpitatis p̃ intẽperantiã. ⁊ ad ſiniſtrã aduerſitatis p̃ impatiẽtiaʒ. Legit. i. Reg. vi. q̃ vacce que portabant arcã dñi ibant mugiẽtes nõ declinantes ad dexteraʒ neq̃ ad ſiniſtram donec venirent bethſames. Illi eĩʒ qui iugũ dei deſerũt debẽt de peccatis gemere: ⁊ non debent amore alicuius p̃ſperi vel timore alicuius aduerſi a via dei declinare: donec veniant bethſames. [illegible]

domũ dei: quia bethſames iterp̃tatur domus ſolis. ¶ Tertiũ malũ ẽ inſenſibilitas q: carent ſenſu. Tales eĩm quattuor mala nõ ſentiunt. ¶ Primo diabolicas tentatiões. ⁊ hanc inſenſibilitatem facit conſenſus. quia dicit Hiero. Non ſentit qui cõſentit: ſed ſentit qui diſſentit. De talibus dicitur Prouerb. xxiij. Uerberauerunt me ⁊ non dolui: traxerunt me ⁊ non ſenſi. ideo autem tentationi cõſentiunt ⁊ non diſſentiunt: quia attendunt ad id quod delectat: non ad id quod cruciat. Dicit Beda q̃ ſerpens qui euam ſeduxit faciẽ habebat virgineam: ſed caudã ſerpẽtinã. quia diabolus in principio blanditur: ſed poſtmoduʒ veneno interficit. Ideo ſimilis eſt ſcorpioni qui blanditur in facie: ſed pungit in cauda. ¶ Secundo non ſentiunt diuinas ſuauitates. ⁊ hanc inſenſibilitatẽ facit amor mundanus qui non permittit ſentire ſuauitatem amoris dei. Debemus ergo cor ad mundum claudere ⁊ ad celũ aperire: ſi volumus diuinas inſpirationes ſuſcipere ⁊ earũ ſuauitateʒ ſentire. Hinc ẽ q̃ cor hominis ẽ latũ ſuperius ⁊ ſtrictuʒ inferius: quia debem⁹ eſſe ſtricti ad amandũ terrena: ⁊ debemus eſſe elati ad amandũ celeſtia. Dicit Ariſto. in lib. de aĩalib⁹ q̃ aues claudũt oculos cũ palpebra iferiori. Aĩalia greſſibilia cum palpebra ſuperiori: quia viri ſpirituales habẽt oculos clauſos ad terrena: animales vero ad celeſtia. ¶ Tertio nõ ſentiunt ſuos defectus ⁊ imperfectiones. ⁊ hanc inſenſibilitateʒ facit ſuperbia. Humilitas v̊o ſentit ⁊ recognoſcit. p̃s. Si non humiliter ſentiebam. Et q: ſentit: ideo deus ipſos defectus perficit. p̃s. Infirmata eſt: tu vero p̃feciſti eã. Augu. Si non infirmaretur non perficeretur. Idem. Multos impedit ab infirmitate preſumptio firmitatis. Tales ſuperbi ſunt ſimiles veſpertilionibus qui amiſerunt viſum propter volatuʒ. Humor eniʒ chriſtallinus q exigit ad videndũ trãſit in ſubſtãtiaʒ alarʒ. Eodem modo ſupbi q in altũ volãt defectus ſuos nõ ɔſiderãt. ¶ Quarto nõ ſentiũt p̃ximorʒ miſerias ⁊ afflictões. ⁊ iſtã iſenſibilitatẽ facit auaritia: q: auarus nulluʒ

habet ſenſum cõpaſſionis. Unde dĩ de auaro Ecc. x. In vita ſua proiecit intima ſua. Proiecit q̃dem exteriora. i. omnem p̃ximũ extraneũ. Proiecit iteriora: ideſt oẽm p̃pinquũ ⁊ amicũ. Proiecit itima: ideſt patrẽ ⁊ matrẽ: aĩaʒ ſuã ⁊ deũ. Augu. de verbis dñi. Inexplebilis eſt auaritia diuitiã: nec deũ timet: nec hoĩeʒ veret: nec p̃ncipi defert honorẽ: nec patri paret: nec matrẽ agnoſcit: nec fratri obtẽperat: nec amico fidẽ ſeruat. ¶ Scdõ ponit benignitas medici cũ dicit: Confide fili. Debemus ergo ɔſiderare q: deus peccata noſtra nobis remittet. ⁊ ad iſtã confidentiã nos inducunt exempla precedentium qui tam grauiter ceciderũt: ⁊ tamen miſericorditer reuocati fuerũt. De quibus ſic dicit Grego. homel. xxv. Immẽſam miſericordiaʒ conditoris noſtri fratres debemus aſpicere qui nobis velut inſigno ad exempluʒ penitẽtie poſuit eos quos per penitẽtiã viuere poſt lapſum fecit. perpendo ⁊ enim petrum. conſidero latroneʒ: aſpicio zacheuʒ: intueor mariam magdalenã: ⁊ nihil in eis video niſi ante oculos noſtros poſita ſpei ⁊ penitẽtie exempla. Fortaſſe enim in fide lapſus eſt aliquis: petrum qui amare fleuit: q̃ timide negauit aſpiciat. Alius contra proximũ ſuum in malitia crudelitatis exarſit: aſpiciat latronem qui in ipſo mortis articulo ad vite premia penitẽdo peruenit. Alius auaritie eſtibus anhelans aliena diripuit. aſpiciat zacheum: qui ſiquid alicui abſtulit: quadruplũ reddidit. Alius libidis igne ſuccenſus carnis munditiam perdidit: aſpiciat mariam magdalenã que in ſe amorem carnis igne diuini amoris excoxit. ¶ Tertia ponitur efficacia remedij cum dicit: Remittuntur tibi peccata tua. Sed quoniaʒ hoc eſt proprium dei: ideo ſcribe cum blaſphemare dicebant ex eo q̃ peccata ſe remittere aſſerebat: quia ipſum eſſe deuʒ non credebãt. Solius enim dei eſt remittere peccata. Yſa. xliij. Ego ſum ipſe qui deleo iniquitates tuas propter me. ⁊ tamẽ dicit Joã. xx. Quorũ remiſeritis peccata remittuntur eis. Deus enim ⁊ ſacerdos remittũt peccata: ſed differẽter. In peccato enim

triā ſūt.ſ.dei offenſa.deformis macula.
⁊ obligatio ad penā eternā. Threno.ij.
Quō obtexit caligine:ecce deformis ma
cula. In furore ſuo dn̄s filiā ſyon:ecce
dei offenſa. Proiecit de celo inclytā hie/
ruſalē.ecce obligatio ad penā eternā.
Iſta tria ſolus deus remittit: qd̄ ſignifi/
cat Luc.xv. In filio ꝓdigo de quo iſta
tria dicūtur.ſ. ꝙ pr̄ oſculatus eſt eū: p
qd̄ ſignificat remiſſio offenſe ꝙ īduit eū
ſtola p̄ria.p qd̄ ſignificat mundicia aīe.
Et qd̄ ipſe mortuus fuerat ⁊ reuixit.per
qd̄ ſignificat dimiſſio pene eterne. Sa/
cerdos āt quātū ad alia tria dr̄ remitte
re pctā. ¶ Primū eſt ꝙ pctōrē abſolutū
a deo eē denūciat. Aliter enī p abſolu/
to nō recipet. ¶ Scd̄m ē q2 a pena purga
toria eū deobligat:⁊ pēa pn̄iali eū ligat.
¶ Tertiū eſt: q2 ṽtute clauiū de ipſa pēa
ptē relaxat. Iuxta illud.ij.Cor.ij. Nā ⁊
ego qd̄ donaui ſi gd donaui pp vos in p
ſona xp̄i. Iſta tria notant Ioā.xi. in re
ſuſcitatōe lazari vbi dn̄s diſcipulis tria
cōmiſit.ſ.vt lapidē tollerēt: vt ipm ſol/
uerēt:⁊ liberē abire pmitterēt. Tūc ſacer
dos lapidē tollit qn̄ ignē grauē purga/
torij in leuē penā pn̄ie ꝯuertit. Tūc ipm
ſoluit qn̄ aliquā penā ſibi dimittit. Tūc
libere abire pmittit quando ipm p abſo
luto liberū recipiendū eſſe diffinit.

¶ Dn̄ica vigeſima Sermo pͥmus.

SImile eſt regnū celoꝝ ho
mini regi q fecit nu/
ptias filio ſuo ⁊c̄. Mat.xxij.
Quia ſumus ſenſibilibus aſ/
ſueti:iō dn̄s ſepe p ſenſibilia nos manu
ducit ad intellectualia ⁊ p intellectua/
lia ad diuina. ſicut pꝫ in ſanctis magis
quos p ſenſibilē ſtellā manu duxit ad in
telligibilē ꝓphetiā. ⁊ p itellectualē pro
phetiā ad xp̄i viſionē imediatā. Sic ēt
hic p nuptias corꝑales xp̄s nos māu du
xit ad intelligēdū ſpūales. ⁊ p ſpūales
ad intelligendū celeſtes. In iſta ergo pa
bola plura ſunt vidēda. ¶ Primo qd̄ ſi
gnificat p regnū celoꝝ. ¶ Scd̄o qs ſit
iſte homo rex. ¶ Tertio que ſint iſte nu/
ptie. ¶ Quarto que ſint inuitati. ¶ Quī/
to que ſit iſta veſtis nuptialis. ¶ Sexto
que ſit iſta ligatio pedū ⁊ manuū. ¶ Se
ptio q̄ ſint iſte tenebre exteriores. ¶ Cir/
ca primū notandū ꝙ ſm Glo. per regnū
celorū preſens eccleſia ſiue ꝯgregatio
iuſtoꝝ itelligit. Nō eniꝫ pōt itelligi d ec
cleſia triumphāte. Tū: q2 prādiū vocat.
⁊ poſt prādiū adhuc reſtat aliō ꝯuiuiū
Tū q2 vnus eijcit cū inde nullus eijciat.
Et iō ꝯuiuiū de quo hr̄ Luce.xiiij. de
eterno intelligit. ⁊ q2 cena vocat:⁊ quia
nullus inde eiect⁹ fuiſſe phibet. ¶ Dr̄ it
eccleſia celū q2 in celo eſt quoddā corp⁹
celeſte qd̄ illuminat ⁊ ñ illuminat. ſicut
ſol. Iſti ſunt p̄lati maiores q nō debēt
indigere aliena illuminatiōe: ſꝫ ipſi ver
bo ⁊ exēplo dn̄t alios illuminare. De q
b⁹ dr̄ Mat.v. Uos eſtis lux mūdi. ¶ Ali
ud eſt qd̄ illuminat ⁊ illuminat: ſicut lu
na ⁊ ſtelle. Iſti ſunt p̄lati minores q dn̄t
a ſupiori lumē accipe ⁊ iferioribus īfun
dere. ¶ Tertio eſt qd̄ illuminat ⁊ nō illu
minat. ſicut firmamētū. Iſti ſunt boni
ſubditi q debēt a p̄latis illuminari: ſꝫ illu
minare alios illi nō tenentur. Dan.xij.
Qui docti fuerint fulgebūt ſicut ſplen
dor firmamēti. hoc refert ad ſubditos il
luminatos: ⁊ q ad iuſticiā erudiūt mul
tos q̄ſi ſtelle i ꝑpetuas eternitates. hoc
refert ad p̄latos miores illuminatos ⁊
illuminātes. ¶ Circa ſcd̄m notādum ꝙ
iſte hō rex eſt deus pr̄ q dr̄ rex: q2 regnat i
celo p gloriā. in mūdo p grāꝫ. in iferno
p iuſticiā. Dr̄ āt hō pp ꝯformitatem q
iter deū ⁊ hoiem. Ex qua ꝯformitate ac
cidit qd̄ hō aliqn̄ accipit pſonā dei. ps.
Ego dixi dij eſtis. ⁊ deus pſonā hois. ſi
cut pꝫ hic: eodē mō tanta ꝯformitas eſt
inter xp̄ꝫ caput ⁊ mēbra qd̄ aliqn̄ caput
accipit pſonam mēbroꝝ. Act.ix. Saule
ſaule qd me pſequeris ⁊c̄. Aliqn̄ mēbra
pſonā capitis. ps. Noli tāgere xp̄os me
os. Pari mō tāta conformitas eſt inter
diabolū q eſt caput maloꝝ ⁊ eius mēbra
ꝙ aliqn̄ caput accipit pſonā mēbroꝝ.
Mat.xiij. Inimicus hō hoc fecit. Aliqn̄
mēbra pſonā ſui capitis. Ioā.vi. Unus
ex vobis diabolus eſt. ¶ Circa tertiū no
tādū ꝙ ſicut dicit Gre. Deus pr̄ filio ſuo
nuptias fecit qn̄ ipꝫ nature hūane ꝯiun
xit. Et ſubdit. Nuptialis theſaurus eſt
vterus ṽginis. ps. Ipſe tāq̄ ſpōſus pce
dēs de thalamo ſuo. Et qm̄ thalami re
gales ſunt depicti: iō iſte thalamus fu
it depictus colore nigro hūilitatis. albo
ṽginee puritatis. rubeo charitatis. pul
chra cōmixtio.ſ. nigri albi ⁊ rubei: quia
pulchra ꝯiūctio hūilitatis. puritatis: ⁊
charitatis. Cant.i. Nigra ſuꝫ. ecce color
niger hūilitatis. Sed formoſa. ecce co/
lor albus puritatis. Sicut pelles ſala/
monis que erāt rubricate ecce color ru/
beus charitatis. ¶ Circa quartū notan
dū ꝙ iſti inuitati ſunt oēs fideles. Sed
fideliū qdā ſunt bōi q hn̄t fidē ⁊ opera.
Quidā mali q hn̄t fideꝫ ſine opib⁹. Un̄
dr̄. infra. Cōgregrauerūt oēs quos inue
nerūt bonos ⁊ malos. Modo eniꝫ boni
ſunt mixti cū malis. q2 ſicut dic Glo. Ec
cleſia eſt in medio iter celū vbi ſunt tm̄
boni: ⁊ infernū vbi ſunt tm̄ mali. Greg.
Mali miſcētur bonis: q2 nequaq̄ pduci
tur ferrū aīe ad ſubtilitatē acuminis ſi
hoc nō abraſerit aliene lima prauitatis.
Idē. Bonus non fuit qui malos tolera
re recuſauit. Inuitati ergo ſunt omnes
fideles: ſꝫ hoꝝ qdaꝫ veniūt: qui.ſ. hn̄t
fidem: charitatem: ⁊ opera. Alij non ve/
niūt: qui.ſ. habent fidem tm̄ ſine opibus
charitatis. Sūt aūt qnque cauſe quare
nō veniūt. ¶ Quidā ꝓpter eoꝝ volūta/
tē puerſam. qd̄ notat cū dr̄. ⁊ nolebāt ve
nire. Nullū enī aliud ipedimētū hn̄t q̄
ꝙ nolūt. Tales nihil vident de ſua ſalu
te curare. ps. Pro nihilo habuerūt ter/
rā deſiderabilē. ¶ Alij nō veniūt pp ſuā
negligētiā. Iō ſubdit. Illi aūt neglexe/
rūt. Multi eniꝫ ſunt ſic pigri ꝙ cuꝫ aīa
habeat duos pedes.ſ. ſalubre ꝓpoſitū: ⁊
opus bonū. Aliqn̄ pedē boni propoſiti
ponūt in via iuſticie. Reliquū aūt ad mlt
tos annos differūt ponere. ſed ſicut dr̄
Ecc.vij. Qui timet deuꝫ nihil negligit.
¶ Tertij nō veniūt ꝓpter eoꝝ ſupbiā ⁊
vanā gloriā. iō ſubdit. Et abierūt alius
in villā ſuā. Per villā eniꝫ terrena dn̄a/
tio intelligit. Supbus eniꝫ nō ſolū non
venit: ſed etiā deo ꝯtradicit. Iob.xxiiij.
Ipſi fuerūt rebelles. lumini. ¶ Quarto
nō veniūt ꝓpter eoꝝ auaritiā: ⁊ hoc eſt
qd̄ ſubdit. Alius ad negociationē ſuam
Auarus eniꝫ nō pōt ſeruire deo ⁊ mūdo
Mat.vi. Nō poteſtis ſuire deo ⁊ mamo
ne. ¶ Quinti nō veniūt ꝓpter eoꝝ aptā
maliciā. Et hoc eſt qd̄ ſubdit. Reliq ve/
ro tenuerunt ſeruos eius: ⁊ ꝯtumelijs
affectos occiderūt. Tales ſunt multi p
uerſi q illos q ſe admonent ⁊ corrigunt
odiūt ⁊ pſequūtur. Amos.v. Odio hūe/
rūt in porta corripiētē: ⁊ loquētē pfecte
abhominati ſunt. ¶ Circa qntū notan/
dū ꝙ charitas dr̄ veſtis. Tū q2 opit deli/
cta. Prouer.x. Uniuerſa delicta opit
charitas. Tū q2 calefacit deſideria. Iob.
xxxvij. Nōne veſtimenta tua calida ſunt
cum pflata fuerit terra auſtro. Tū. q2 or
nat opera nr̄a. Sine charitate enim opa
noſtra deo nō placēt.i.Cor.xiij. Si di/
ſtribuero in cibos pauꝑuꝫ oēs faculta/
tes meas: charitatē autē nō hūero nihil
mihi pdeſt. Dicit āt veſtis nuptialis: q2
matrimonia fiūt pp amicitiā reformādā
vel ꝯfirmādā. vel augēdā. In matrimo
nio ergo filij dei qd̄ fecit cū natura hūa/
na amicitia inter nos ⁊ deū eſt reforma/
ta. Eph.ij. Ipſe enī eſt pax noſtra ⁊c̄. Eſt
ꝑpetuo ꝯfirmata. Hiere.xxxi. In chari/
tate ꝑpetua dilexi te. Eſt augmētata: q2
filius dei q erat dn̄s noſter: factus eſt fra
ter ⁊ amicus noſter. Bern. Hoc loco inqt
nō p̄dicatur magnus dn̄s ⁊ laudabilis
nimis: ſed paruus vtiqꝫ: q2 natus eſt no
bis. Ex hoc eniꝫ natura noſtra intātum
eſt exaltata ꝙ etiā ab angelis in multa
reuerētia eſt habita. Un̄ angelus nō ſu/
ſtinuit ſe a ioāne adorari: vt habet Apo
cal.xxij. Cū tn̄ an̄ incarnationē ſuſtine/
ret. ¶ Circa ſextū notādū ꝙ in celo ſūt
oēs ſoluti. Hn̄t enim ſolutū itellectū: q2
deū vidēt ſine enigmate.i.Cor.xiij. Ui/
dem⁹ eiꝫ nūc p ſpeculū in enigmate: tūc
aūt facie ad faciē. Hn̄t ſolutū cogitatuꝫ
q2 oēs cogitationes ꝯuertūt in deū ſine
retardatione. Sap.v. Cogitatio illoꝝ
apud altiſſimum. Habent ſolutum affe
ctum: quia totus tranſit in deum cum
deificatione. Unde deus dicitur ignis
Heb.xij. Deus noſter ignis conſumens
eſt. Sancti dicuntur carbones ſuccen/
ſi: vt habetur Ezech.i. dicuntur lapides
igniti. Eiuſdem.xxviij. In medio lapi/
dum ignitorum ambulaſti. Dicuntur ar
dores ſempiterni. yſa.xxxiij. Quis habi
tabit de vobis cum ardoribus ſempiter
nis. In inferno autē omnes ſunt liga/
ti. Habent enim ligatā potentiā opati/

nam. q: nullū bonū opus poſſunt face-
re. Jō dr̄. Ligatis manibus. Per man⁹
eius potētia operatiua intelligit̄. Hn̄t
ligatā potētiam affectiuā q: deum dili
gere nō poſſunt. iō dr̄. Ligatis pedibus.
Nam ſm̄ Aug. Pedes aīe ſunt affectus
Habēt ligatā potētiā intellectiuā q: do
minū nō pn̄t cognoſcere cū ſint i terra
obſcuritatis ⁊ obliuiōis. ideo dr̄ Mitti
te eū in tenebras. Hn̄t ligatā potētiam
operatiuā q: nunꝗ̄ ad pn̄iam repara-
ri poſſunt. iō dr̄. Exteriores. Peccator
enim i hac vita ē in tenebris interiorib⁹
q: adhuc ē in ſpe venie. In inferno autē
erit in tenebris exterioribus: q: erit ex-
tra ambitū diuine miſericordie. ¶ In
mūdo aūt ſunt quidā ex toto ligati ſicͥ i
peccato mortali exiſtētes: qui ligati ſūt
vinculo culpe ⁊ additi ſunt pene eterne.
In cuius ſignificatōe dicit̄. Judic. xv.
Ligauerunt ſampſon duobus nouis fu
nibus. Alij ſunt ex toto ſoluti: ſicut viri
perfecti qui ſicut dr̄. i. Corinth. iij. Edi
ficant aurū ⁊ argētum ⁊ lapides precio
ſos. Tales. n. nullū habēt vinculū cul-
pe ⁊ nulli ſunt obnoxij pene. ¶ Alij ſunt
ex parte ſoluti ⁊ ex parte ligati: ſicut pe
nitētes q ſoluti quidē ſūt a vinculo cul
pe. Eccle. iij. Sicut a ſereno glacies: ita
ſoluent̄ peccata tua. Sed tn̄ ligati ſunt
funibus pene ſatiſfactorie. In cuius ſi-
gnificatione dr̄ Hiere. xxxviij. Extraxe-
runt hieremiā funibus ⁊ eduxerūt eū
de lacu. De iſta ligatōe ⁊ ſolutōe dicitur
Mat. xvi. Quodcūqꝫ ligaueris ſup ter
rā erit ligatū ⁊c. ¶ Circa ſeptimū notā
dum ꝙ tenebre infernales dicūt̄ exterio
res q: ſunt extra oēm diē. Triplex ē or-
do dierū ⁊ noctiū. Unus quo dies p̄ce-
debant ⁊ noctes ſequebātur. Et iſte or-
do poſt peccatū p̄mi hoīs currere ince
pit ad innuēdū ꝙ de die grē cecidit in
noctē culpe. Et durauit iſte ordo vſque
ad paſſionē xp̄i. Tūc aūt ſm̄ Bedā mu-
tatus ē ordo: q: noctes p̄cedūt ⁊ dies ſe-
quūtur. ad inuēdū ꝙ hō p xp̄i paſſionē
de nocte culpe redijt ad diem gratie. Et
iſte ordo durabit vſqꝫ ad diem iudicij.
Tūc aūt mutabit̄ terti⁹ ordo: q: tūc oēs
dies erūt p ſe ⁊ noctes p ſe. Deus. n. tunc
ſepabit noctes a dieb⁹ ⁊ oēs noctes pij-
ciet i infernū: ⁊ oēs dies mittet ad celū.
Noctes ergo nūc dicunt̄ tenebre interio-
res q: ſūt ꝯiūcte cū diebus. Tūc aūt erūt
exteriores. quia tunc erunt ſeparate ab
omnibus diebus.

¶ Sermo ſecūdus vnde ſupra.

Simile eſt regnū celorum hoī regi q fecit nu-
ptias filio ſuo. ¶ In p̄ſenti vita
celebrant̄ nuptie carnales q
ſūt iter virū ⁊ vxorē. ¶ In futura cele-
brātur nuptie eternales q fiunt inter deū
⁊ curiā celeſtē. ¶ Prīe aūt nuptie. ſ. car-
nales iſtitute fuerūt a deo: cū dicit Ge.
i. Creſcite ⁊ multiplicamini. Et ad adā
cū ait Eiuſdē. ij. Hoc nūc os ex oſſib⁹ me-
is ⁊ caro de carne mea: hec vocabit vira-
go: quoniā d̄ viro ſumpta ē: ꝙ̄obꝫ relin-
quet hō patrē ⁊ matrē ſuā ⁊ adherebit
vxori ſue: ⁊ erunt duo in carne vna. In
qbus verbis oñdit adā q̄liter vir debet
ſe hēre ad vxorē. ⁊ q̄liter vxor ad virū
⁊ qualiter ambo pariter. Uir aūt dꝫ vxo-
ri ſincerā dilectionē. iō di. Hoc nunc os
ex oſſib⁹ meis ⁊c. Debet. n. eam dilige-
re ſicut os ſuū ⁊ carnē ſuā. i. ſeipꝫ. Ephe.
v. Qui ſuā vxorē diligit ſeipſuꝫ diligit.
Se aūt dꝫ diligere q: ē bonus. vel vt ſit
bonus. Tūc. n. vxorē ſuā ſicut ſeipſum di-
ligit qñ eā diligit q: ē bona vel vt ſit bo-
na. Ex quo pꝫ ꝙ hō plus dꝫ diligere bo-
nitatē in vxore ꝙ̄ pulchritudinē. quia ſi-
cut dr̄ Prouer. vlti. fallax grā ⁊ vana
eſt pulchritudo. Eſt. n. fallax q: decipit
intuētē. Unde Aug. Mulier ē muſcipu-
la aīe. latro vite. ſuauis mors. blāda p-
cuſſio. pernities delicata. roſa fetēs ma-
lū libēs. Secūdus phūs pulchritudo ē
flos marcidus. carnalis felicitas. con-
piſcentia humana. Unde Boetius. Si
linceis oculis homies vterent̄: vt eorū
viſus obſtacula penetraret. Nōne in-
ſpectis viſceribus etiam pulcherrimū
corpus turpiſſimū videret̄. non ſolū aūt
iſta pulchritudo ē fallax intuēti ſꝫ etiā
na habenti: quia ſepe eſt ſibi cauſa mul-
tiplicis vanitatis. Prouer. xi. Circulus
aureus in naribus ſuis mulier pulchra
⁊ fatua. Quādo mulier eſt fatua ⁊ tur-
pis nō ē periculum: quia nemo eam ſol-
licitat. Quādo etiam ē pulchra ⁊ ſapiēs

Similiter non ē periculuꝫ q: ſapienter
ſe cuſtodit. Sꝫ quādo ē pulchra ⁊ fatua
tūc ē periculū q: tāquā ſus lota imundi
tie ſe imergit. Uxor aūt debet viro ſuo
ſubiectionē ⁊ obediētiā. qđ notat̄ cū di
xit: q: de viro ſumpta ē. Ex quo eīm d̄ vi
ro eſt ſumpta dꝫ eſſe ſibi ſubiecta in his
ſcꝫ que nō ſunt cōtra deum. ſicut autem
ait Aug. ſupra pſal. ꝙ quādo vir ⁊ vxor
adinuicē diſſentiūt tunc in domo ē tur-
batio multa. Quādo vero vir ſubijcitur
⁊ vxor dominat̄ tūc ē pax peruerſa. Qñ
vero vir dn̄at̄ ⁊ vxor ſubijcit̄ tunc ē pax
recta. Pōt addi quartū quādo. ſ. vir ⁊
vxor bene conueniūt: tūc eſt pax deo et
hominibus grata. Iſta etiā oſtēdit Au
gu. in domo aīe dicens ꝙ caro ē vxor. ⁊
ratio vir. Quādo ergo caro concupiſcit
aduerſus ſpm̄: ⁊ econuerſo: tunc in do
mo anime magna ē pugna. quādo autē
caro dominat̄ rōni tūc eſt pax turpis ⁊
ꝑuerſa. Quādo aūt rō dn̄atur carni: tūc
ē pax recta. Quādo vero nec caro ad-
uerſus ſpm̄: nec ſpūs aduerſus carnē
pugnat: tūc ē pax omnimoda que tātuꝫ
erit in patria. Ambo āt. ſ. vir ⁊ vxor pari
ter tria ſibi debent. ¶ Primo indiuiſibi
leꝫ habitatōem: qđ notat̄ cū dixit. Reli
quet homo patrē ſuū ⁊ matrē ⁊c. Jō pa-
trē ⁊ matrē relinquūt vt inſimul habi-
tent. Et iſta habitatio nō dꝫ ſeparari: niſi
ſi ꝓpter mortē corporalem vel ſpūaleꝫ.
aut ꝑꝑ fornicatōꝫ corporalē vel ſpūaleꝫ.
Tunc aūt qs morit̄ ſpūaliter qñ religio
nē ingredit̄. Tūc ſpūaliter fornicat̄ qñ
in hereſim labitur ⁊ ad errorē trahere
conatur. ¶ Secūdo ſibi debēt inuiolabi
lē fideꝫ. q: ſicut dicit̄. i. Cor. vij. Mulier
nō habet poteſtateꝫ ſui corporis ſed vir
⁊ ecōuerſo. Iſtam tamē fidē melius ſer-
uat vxor ꝙ̄ vir. q: ſicut dicit Aug. in en-
chiridion. Mulier quattuor hꝫ retrahē
tia que ſunt timor domini. diligēs cuſto
dia viri. verecūdia ⁊ cōfuſio mūdi. ⁊ ter
ror legūꝫ publicarū que puniūt vxoreꝫ
fornicariam non virū fornicariū. Uir āt
hꝫ tm̄ vnū retrahēs quod ē timor dei. ⁊
ſubdit Aug. Ideo neceſſaria fuit mulie
ri maior cuſtodia: quia in ea eſt maior in
firmitas. ¶ Tertio debent habere i ope
re coniugali puram intētionem: vt. ſ. iū
gantur propter ꝓcreandaꝫ prolem. qđ
notatur cum dicit̄. Et erunt duo in car
ne vna. ſ. generāda. Ipſa enīꝫ carnalis
coniūctio aliquādo nullam habet cul-
pam: quādo. ſ. fit intentōe prolis ꝓcreā
de. Greg. tunc cōiuges in admixtione ſi
ne culpa ſunt quādo pro percipiēda ꝓ-
le miſcētur. Aliquādo habet culpaꝫ ve-
nialem quādo. ſ. fit cā ꝯcupiſcētie explē
de que tamē ita ē rōni ſubiecta ꝙ eā nō
expleret niſi cū vxore propria. Glo. ſuper
i. Cor. vij. Cōiugalis cōcubitus generā
di gratia nō habet culpā. cōcupiſcentie
vero ſatiāde: ſed tn̄ cū ꝯiuge hꝫ culpam
venialē qñ fit rōni ſubiecta ꝙ eā non ex-
pleret niſi cum vxore propria. ſꝫ tūc mor
talē quādo. ſ. concupiſcētia ſic ē imode
rata ꝙ cū quecūqꝫ expleret. Aug. cōtra
Julianū. Imtēperans in cōiugio quid
aliud niſi quidā adulter vxoris ē. Aliqñ
hꝫ culpam mortaliſſimā. Augu. in lib.
de bono coniugali. Cum ille vſus qui ꝑ
labitur vltra pacta nuptialia ⁊ vltra ꝓ
paganda neceſſitatē venialis fit in vxo-
re in meretrice dānabilis. Ille qui ē cō
tra naturam execrabiliter fit in meretri
ce: ſed execrabilius in vxore. ¶ Secun-
de ſunt nuptie celeſtes in quibus multa
fercula apponētur. De quibus dicit ſic
Augu. de ciuitate dei. Quid eſt aliđ qđ
dominus per prophetā dicit. Ero illoꝝ
deus niſi ero vnde ſatient̄. ero quecun-
qꝫ ab hominib⁹ honeſte deſiderant̄: ⁊
vita ⁊ ſalus: ⁊ victus ⁊ copia: ⁊ gloria ⁊
honor: ⁊ pax ⁊ omnia bona. Ecce octo
fercula ponit que deus nuptijs ſuis da
bit. ¶ Primum ē vita que tripliciter cā
bitur. ¶ Primo q: ſancti manducabūt
⁊ bibent vitam. De mādūcatōe dicitur.
Jo. vi. Ego ſum panis viuus qui de ce-
lo deſcendi. ſi quis māducauerit ex hoc
pane viuet in eternum. De potu Apoc.
vij. Agnus qui in medio throni ē reget
eos ⁊ deducet eos ad vite fontes aquaꝝ
¶ Secūdo quia viuet cum vita. Deut.
xxx. Illi adhereas. ipſe enim ē vita tua.
Prouer. viij. Qui me inuenerit inueniet
et ⁊ vitam. ¶ Tertio quia tota mortali
tas abſorbebitur a vita. ij. Cor. v. Nolu
mus expoliari ſed ſupueſtiri vt abſorbea
tur qđ mortale ē a vita. ¶ Secūduꝫ fer-

culuȝ eſt ſanitas que cauſabit̃ a tribus.
¶ Primo q: habebunt ſubſtātiā tēpera
tiſſimā. modo eniȝ corpus noſtrū ē diſtē
peratū cū ſit ex quattuor elemētis: ⁊ ex
quattuor qualitatibus ꝯtrarijs cōpoſi/
tum. ⁊ iō diſſolutioni ſubiectū. Tūc aūt
ad ſummā temperātiā oīa reducentur.
Job. xxviij. Glebe illius .ſ. ciuitatis ſup
ne aurum. Glebe noſtre ſciȝ corpa ſunt
lutum ſȝ tūc cōuertent̃ in aurū q: erunt
fulgida tempata ⁊ precioſa. ¶ Secūdo
q: habebūt aerē ſaniſſimū. Yſa. lxvi. Oc
cupabit ſalus .i. aer ſaniſſimus oēs mu/
ros tuos. Sed dānatis dicit̃ Deutero.
xxviij. Percutiet te domin⁹ aere corru/
pto. ¶ Terti o q: habebūt animū iocun
diſſimū. ps. Sicut letātiū omniū habi
tatio ē in te. Yſa. li. Letitia ſempiterna
ſuper capita eorū. Letitia enim ſepe iu
ſanitate cōſeruat. Prouer. xxvij. Anim⁹
gaudēs etatem floridā facit. ¶ Tertium
ferculū eſt victus .i. quidā cibus precete
ris magis dulcis qui cauſabitur ex ap/
ta dei viſione. qui quidē cibus erit co/
pioſus. delitioſus. ⁊ eternus. q: copio/
ſus dabit ſatietatem. ps. Satiabor cū ap
paruerit gloria tua. Q: delitioſus pa/
riet eſurieȝ ⁊ auiditateȝ. Eccle. xxiiij. q
edunt me adhuc eſuriēt: q: eternus ex
cludet omnē timorē. Non eiȝ timere po
terunt nec cibus iſte deficiet: q: erūt in
magna ſatietate; quādo dānati erunt in
ꝑpetua eſurie. ps. In diebus famis ſatu
rabūtur. Yſa. lxv. Ecce ſerui mei come/
dent: ⁊ vos eſurietis. ¶ Quartū fercu/
lum ē copia diuitiaruȝ ⁊ abūdātia. ps.
Gloria ⁊ diuitie in domo eius. Diuitie
noſtre habēt laborē in acquirēdo. timo
rem i cuſtodiēdo. dolorē in perdendo.
Ibi autē null⁹ labor. Apoca. xiiij. Amo
do iā dic̄ ſpūs vt req̄eſcāt a laborib⁹ ſuis
Null⁹ tior. puer. i. q me audierit abſque
tiore qeſcet. Null⁹ dolor. Yſa. li. Fugiet
dolor ⁊ gemitus. ¶ Quintū ferculū eſt
gloria ⁊ pulchritudo glorioſa que cau/
ſabitur a virtutū varietate. ps. Ois glo
ria eius filie regis ab intus in fimbrijs
aureis ⁊c. A dei refulgenti maieſtate .i.
Macha. vi. Refulſit ſol in clypeos au/
reos. ideſt in ſanctos qui fuerūt clypei.
ideſt triangulari ꝑpter fideȝ trinitatis

⁊ aurei propter precioſitatem charita
tis. ⁊ erei ꝑpter firmitateȝ ſpei: et cau
ſabitur a chriſti conformitate. Phil. iij.
Saluatorem expectemus dominū no/
ſtrū ieſuȝ chriſtū qui reformabit corpus
humilitatis noſtre cōfiguratū corpori
claritatis ſue. ¶ Sextum ē honor. Erūt
eniȝ ſancti aſſeſſores dei. iudices mūdi.
⁊ reges celi. Matthei. xix. Sedebitis ſu
per ſedes duodeciȝ. ecce aſſeſſores. Iudi
cantes tribus iſrael. ecce iudices: ⁊ om
nes qui reliquerūt vſq; ibi: ⁊ vitā eter
nam poſſidebunt. ecce reges. ¶ Septi
muȝ eſt pax. De qua dicit̃ Yſa. xxxij. Se
debit populus meus i pulchritudie pa
cis. in tabernaculis fiducie. ⁊ in requie
opulenta. Tunc quidē pax eſt pulchra
quādo fit hoſtibus ſuppeditatis. Tunc
pax eſt ſecura quando fit hoſtibus lon
ge exterminatis. Tunc eſt opulēta quā
do fit hoſtibus ſpoliatis. Sancti eiȝ ha
bebunt paceȝ pulchram: quia habebūt
omnes hoſtes ſuppeditatos. Malach.
iiij. Calcabitis impios cum fuerint ci
nis ſub planta peduȝ veſtroꝝ. Habebūt
pacem ſecurā q: habebūt hoſtes exter/
minatos ⁊ in infernū precipitatos. Yſa.
xxv. Precipitauit dñs mortem in ſempi
ternū .i. demones qui fuerūt nobis cau
ſa mortis. Habebūt pacē opulentā: quia
habebūt hoſtes ſpoliatos. Tūc eniȝ ex
poliabūtur egyptij ⁊ ditabūtur hebrei.
¶ Octauū ⁊ vltimū ferculum ē oīa bo
na .ſ. bona ſuperiora que erūt in viſiōe
dei. Exod. xxxiij. Ego oſtēdam tibi om
ne bonū. Jo. xiiij. Domine oſtēde nobis
patrē ⁊ ſufficit nobis. Bona inferiora
que erūt domus dei in ordinatiſſima di
ſpoſitōe. ps. Uideas bona hieruſalem
oibus diebus vite tue. Itē. Quā dilecta
tabernacula tua dñe virtutū ⁊c. Joan.
xiiij. In domo patris mei manſiões mul
te ſunt. Bona interiora que erūt in ani
maruȝ illuſtratōe. Yſaie. lviij. Implebit
dñs ſplēdoribus animā tuā. Et bona ex
teriora que erunt in corporis imortalita
te ⁊ hominuȝ ⁊ angelorum iocunda ſo
cietate. ps. Aſtitit regina .i. triumphans
eccleſia. a dextris tuis in veſtitu deaura
to. i. cū corpe glificato. circūdata varie
tate. i. hoīnū ⁊ āgeloꝝ iocūda ſocietate.

¶ Sermo tertius. vnde ſupra.

AMice quomō huc itra/
ſti nō habēs ve/
ſtem nuptialē ⁊c. Per iſtuȝ
qui nō habuit veſtē nuptia
lē ſignificat̃ vniuerſitas maloꝝ qui ha/
buerūt fidē ſine operibus charitatis. de
quibus dr̃ Titū. i. Confitentur ſe noſſe
deū: factis autē negant. Sed nō videt̃
ꝙ iſte debuerit ex hoc reprehēdi q: rex
dixit ſeruis ſuis. Ite ad exitus viarū: ⁊
quoſcūq; inueneritis ⁊c. In talibus āt
locis nō inueniunt̃ niſi pānoſi. Sed di/
cendum ꝙ dñs oībus quos inuitat ve
ſtem nuptialē offert. Aliqui aūt recipi/
unt ſicut deuoti ⁊ humiles. Aliqui reci
pere contēnunt ſicut in peccato pſeue/
rantes. Aliqui accipiūt ⁊ poſtea ꝓijciūt
ſicut ad vōmitū redeūtes. Iſte ergo reci
pere noluit. aut ſi recepit poſtea abiecit
⁊ ideo merito fuit reprehēſus ⁊ de nu/
ptijs eiectus. Iſta aūt reprehēſio ⁊ abie
ctio fiet in iudicio quādo chriſtus ma/
los chriſtianos arguet. qui in militanti
eccleſia exiſtētes fidē tm̄ habuerūt: ſed
charitatem nō habuerūt. Chryſo. Si ali
quis cū nigra veſte inueniat̃ in nuptijs
ſordidat nuptiaꝝ gloriam. ita qui ope/
ra tenebroſa inter chriſtianos agit: ipſi
chriſtianitati facit iniuriā. Homo itaq;
aut ſm locū eligat veſtem. aut ſm veſtē
eligat locū. i. aut ſm opera eligat perfe/
ctiōem. aut ſm pfectionem faciat opera.
Alioquin audiet. Amice quomō huc in
traſti ⁊c. In verbis ergo premiſſis tria
de iſto ponūtur p que vniuerſitas malo
rū xpianorū figurat̃. ¶ Primo eius verba
lis dilectio cū dr̃. Amice. ¶ Scdo eius te
meraria pſumptio cū dr̃. quō huc itra
ſti ⁊c. ¶ Tertio eius ſeuera punitio cuȝ
dr̃. Ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊c. ¶ Cir
ca primū notādū ꝙ triplex ē dilectio .ſ.
verbalis. precordialis ⁊ realis. De qua
dr̃. i. Jo. iij. Nō diligamus verbo neque
lingua tm̄. ecce verbalis. ſed opere. ecce
realis. ⁊ veritate. ecce precordialis. Illa
ergo dilectio eſt vera que radicatur in
corde. Ex parte ergo iſtius fuit tm̄ dile/
ctio verbalis. quia deū tm̄ ore cōfeſſus
fuit. ſed nō fuit pcordialis q: ipm ex cor
de nō dilexit. neq; realis: q: nūc opa nō

habuit. xp̄s vera dilectōe nos dilexit ⁊
verbalit̃. ſ. nos vtilit̃ iſtruēdo. Yſa. xlvi/
ij. Ego ſum dñs de⁹ tuus docēs te vtilia
Et pcordiali aīam ſuā pro nobis ponen
do. Jo. xv. Maiorē hac dilectōeȝ nemo
hȝ ⁊c. Et reali bonis oībus nos ditādo
Jaco. i. Oē datum optimū ⁊ oē donum
perfectuȝ deſurſuȝ ē ⁊c. Eſt ergo ſenſus
Amice q tm̄ me dilexiſti ỽbalr̃ nō pcordia
liter nec realr̃ quē tm̄ ego dilexi. ⁊ verbo
docēdo vtilr̃. Et corde redimēdo miſeri
corditer. ⁊ ope ditādo mltiplr̃. quō huc
itraſti. i. qua temeritate xp̄ianitatis tibi
nomē vſurpaſti: cū nec corde me dilexe/
ris. nec ope mihi ſeruieris: ſȝ tm̄ ỽbote/
nus mihi miniſtraueris. ¶ Notandū ꝙ
vera amicitia quattuor importat. ¶ Di
cit primo cōmunicatōem q: veri amici
cuncta ſibi cōmunicāt. Unde cum dice
retur Socrati de quodā paupere qui cu
iuſdam diuitis amicus erat ait. Cur er/
go illo diuite iſte pauper ē: amicus non
ē qui fortune particeps nō eſt. Sicut. n.
membra ſibiinuicē ſubſeruiunt in vno
corpore: ſic ⁊ amici cum habeant vnum
cor ſibi debēt mutuo deſeruire. Manus
enim ſeruit ori cibum apponēdo. os ſto
macho cibū deſtinādo. ſtomachus mē/
bris ſibi cibum deriuando. cor pulmoni
vitam ⁊ motū ſibi tribuēdo. pulmo cor
di aerem ſibi ad temperamētū caloris
tribuēdo. ſic ⁊ amicus debet eſſe amico.
Manus defendēdo ab inimicis. os do/
cendo bonis conſilijs. ſtomachus nutri
endo beneficijs. cor viuificādo bonis ex/
emplis ⁊ pulmo refrigerando ꝯtra ad/
uerſa bonis verbis. Iſta conditio ſciȝ
cōicatio ē amicitia quā habēt ſancti cuȝ
deo q: bona que ab ipſo receperūt ei cō
municāt paupibus largiēdo. i. Paral.
xxix. Tua ſūt oia: ⁊ q̄ ď manu tua accepi
m⁹ dedim⁹ tibi. Iſta āt ꝯditio amicitie nō
ē i malis q: bona ſua pp deū paupib⁹ nō
cōicāt ſȝ ſibi auare reſeruāt. Ecc. xi. nūc
māducabo ď bōis meis ſol⁹. ¶ Secūdo
amicicia dicit aſſilatiōeȝ. Amor. n. aſſi/
milat amātē amato. Hug. ď ſcō victore.
Scio aīa mea ꝙ qcqd diligis i ei⁹ ſilitu
dinē traſſormaris. Unde pp iſtā aſſimila/
tōem quidam phūs interrogatus quid
eſſet amicus. Reſpondit. alter ego. Iſta

ɔditio eſt in amicitia dei ⁊ ſanctoꝝ viro
rū. Ipſi eniʒ intimi deo ꝑ amorē aſſimilā
tur ꝙ dij appellāt. ps. Ego dixi dij eſtis
Aug. Vnuſquiſqꝫ talis eſt q̄lis eſt dilectio
ſua. Si deū diligis: deus es. Si terrā di
ligis: terra es. Sicut eniʒ amor facit bo
nos deo ſiles: ſic diuerſa vitia faciūt ho
mines eſſe brutales. qđ oñdit Boeti⁹ in
li. de ɔſolatōe dicēs: Euenit vt quē trāſ,
formatū vitijs videas: hoīem exiſtimare
nō poſſis. Auaritia qs feruet alienaruʒ
opū violētijs ereptoꝝ. hūc lupo ſimileʒ
dixeris. ferox atqꝫ inquietus linguā liti
gijs exercet canib⁹ ɔparabilis. Inſidia
tor occultus ſurripuiſſe fraudibus gau
det vulpeculis exequet. Ira intēperans
fremit leonis aīuʒ geſtare credat. paui,
dus ac fugax nō metuēda formidat cer,
uis ſilis habeat. Segnis ac ſtupid⁹ tor,
pet aſinū viuit. leuis ac incōſtās ſtudia
permutat: nihil ab auibus differt. fedis
imūdiſqꝫ libidinib⁹ imergit ſordide ſu
is voluptate detinet. Ita fit vt q ꝓbita,
te deſerta hō eē deſierit cū in diuinā cō,
ditionē trāſire n̄ poſſit vertat i beluinā
Tertio amicitia dicit volūtatū idēti,
tatē. Nā ſm Tulliū: vera amicitia ē ideʒ
velle ⁊ idē nolle. Et iſta ɔditio ē in ami,
citia dei ⁊ ſcōꝝ viroꝝ. Nā ⁊ dūs vult qđ
ſancti volūt. ps. Volūtatē timētiū ſe fa,
ciet. Et ſancti volūt quod deus vult. ps.
Beatus vir q timet dūm: in mādatis ei⁹
volet nimis. Iſta aūt ɔditio nō ē in ma,
lis: q: volūtatē dei non faciūt: ſʒ ſibi reſi
ſtūt. ſʒ tādē reſiſtere nō valebūt: q: volū
tas dei aut in pūti fit ab hoīe. aut i futu
ro fiet a demone. Yſa. lxvi. Cōſilium dei
ſtabit ⁊ oīs volūtas ei⁹ fiet. Quarto
amicitia dicit eq̄litatē. Nam ſupioris ad
iferiorē eſt hēre beniuolētiā. Inferioris
ad ſupiorē eſt hēre reuerentiā. Eq̄lis ad
eq̄leʒ hēe amicitiā. Hiero. ſup. xij. ꝓphe,
tas. Amicitia pares aut accipit aut fa,
cit. vbi aūt iequalitas eſt ⁊ alteri⁹ eminē
tia alterius ſubiectio ibi nō tā amicitia
eſt q̄ adulatio. Iſta ɔditio olim nō erat
in amicitia dei ⁊ hoīuʒ: q: deus erat ſū,
mus ⁊ hō iſimus: ſed ne aliqđ in amici,
tia deeſſet q prius erat dñs nr̄: factus eſt
frat nr̄. Et ſic fact⁹ eq̄lis vocat ſe amicū
dicēs Joā. xv. Vos aūt dixi amicos ⁊c̄.

Scđo ponit huius temerarii ꝓſum
ptio cū dr̄: Quō huc itraſti nō hñs veſtē
nuptialē. Veſtis nuptialis eſt charitas
que tribus de cauſis nuptialis vocatur.
Primo q: xp̄s in ſuis nuptijs ea ꝓ
xuit. Nā i cruce nuptias fecit vbi carnē
ꝓ pane ⁊ ſanguinē ꝓ vino appoſuit vt
reficeret angelos in celo eos reparādo.
hoīes in mūdo eos redimēdo. patres ī
limbo eos liberādo. In iſtis nuptijs ve
ſteʒ charitatis ɔtexuit. n̄ de pilis aīaliū
nō de corticibus herbaꝝ. nō de interiori
bus vermiū: ſed de iterioribus ſuoꝝ vi
ſceꝝ. ⁊ hoc qñ lateris apertōe amorē cor
dis patefecit. Berñ. Clauus penetrans
clauis reſerās factus ē mihi vt videā vo
lūtatē dñi. ꝙ vt videaʒ ꝑ foramē clamat
clauus: clamat vulnus: pateʒ arcanū cor
dis ꝑ foramen corpis. Scđo dr̄ veſtis
nuptialis: q: ſine hac nullus in nuptias
celeſtes itrare valet. Hoc ſignificatū eſt
Heſter. iiij. vbi dr̄ ꝙ nō licebat itrare au
lā aſſueri regis idutū ſacco. Saccus ſi
mor ſeruilis cū quo nullus regnū celoꝝ
itrabit. Abijciēdus eſt iſte ergo saccus
veſtis nuptialis texēda. Iuxta illō ꝓ
uer. vlt. Queſiuit lanā ⁊ linū: ⁊ opata ē
ɔſilio manuū ſuaꝝ. Xp̄s fuit agn⁹. Yſa.
xvi. Emitte dñe agnū dñatoreʒ terre.
Huius agni lana ſunt eius bñficia. Iſe
ēt herba ratiōe carnis. Yſa. xl. Oīs caro
fenū. Huius herbe linū fuit cādor inno
cētie. Texēda eſt ergo iſta veſtis ex la
na ⁊ lino: q: charitatē nr̄am iflāmare de
bēt xp̄i bñficia ⁊ ei⁹ inocens vita. Ter
tio dr̄ veſtis nuptialis: q: in magnis nu
ptijs. i. in die iudicij ſole ſponſe xp̄i hac
veſte idute erūt. Apoc. xix. Venerūt nu
ptie agni ⁊ vxor eius ꝑparauit ſe et datū
eſt ei vt cooptiat ſe byſſino ⁊c̄. Adulteri
eiʒ aīe nude erūt: ⁊ turpitudinē ſua ob
videbūt. Vñ dr̄ Apoc. xvi. Beatus q cu
ſtodit veſtimēta ſua ne nudus ambulet
videant hoīes turpitudinē ſuā. Ter
tio ponit iſtius ſeuera punitio cū dr̄. Li
gatis manib⁹ ⁊ pedibus. In hoc q dā
nati habebūt ligatas man⁹ ⁊ pedes dat
itelligi ꝙ nūq̄ ab illa pena poterūt exi
re. ī hoc ꝙ ſūt admiſſi i tenebras exterio
res dāt intelligi ꝙ nūq̄ ad dei miaʒ po
terūt venire. Dicunt. n. tenebre iſtam

les exteriores: q: ſūt extra ambitū diuine
miſericordie. Erit ergo illa pena eterna
ꝓpter duo. Primo q: nullū poterunt
ibi acqrē meritū. Ecc̄s. ix. Q̄cūqꝫ pōt
facē manus tua iſtāter opare: q: nec op⁹
nec rō: nec ſcia: nec ſapia erunt apud in
feros ⁊c̄. Meritum ſanctoꝝ ꝓuenit ex fi
de: ex ope: ex amore: ⁊ ex rōne ſiue diſcre
tiōe. ꝓp qđ dr̄ Roma. xij. Rōnabile obſe,
quiū vr̄m. ibi autē nō erit meritū ꝓoue,
niēs ex ope. Iō dr̄ nec opus. Nec ꝓueni
ens ex fide. iō dr̄: nec ſcia. Nec ꝓueniens
ex amore: iō dr̄: nec ſapia. i. ſapida ſcia.
Nec ꝓueniēs ex diſcretiōe. iō dr̄: nec rō.
Nō. n. vtent rōne vel diſcretōe ſʒ furore
Scđo non poterūt de illa pena exire:
q: nullū ibi poterit remitti pctm̄. Yſa. i.
Vulnus liuor ⁊ plaga tumēs nō ē circū
ligata nec curata medicamine: nec fota
oleo. Vuln⁹ luxurie circūligat ligatura
gr̄e. Sap. viij. Nō poſſuʒ eſſe ɔtinēs niſi
deus det. Liuor auaritie curat medica,
mēto elemoſyne Luc. xi. Date elemoſy,
nā: ⁊ ecce oīa mūda ſūt vobis. Plaga tu
mens ſupbie fouet vnguento paſſionis
dñice. Aug. Que ſupbia ſanari pōt ſi hu
militate filii dei nō ſanat. In iferno aūt
nō eſt dei grā. ideo ibi nō circūligat vul
nus luxurie. Nec ibi elemoſyna: iō ibi n̄
curat liuor auaritie. Nec ibi ſe extendit
meritū paſſionis dñice. ideo ibi nō fo,
uetur apoſtema ſuperbie.

Dñica vigeſimaꝑma Sermo ꝑmus.

Erat quidā regu
lus cuius filius ifirmabat ca
pharnauʒ. Joā. iiij. Sicut di
cit Theophilus. Iſte regulus interfuit
miraculo fcō in nuptijs qñ xp̄s aquā in
vinū mutauit: q tūc credidit ſed tñ diui,
nitatē xp̄i pfecte nō cognouit. Et ad hoc
inuendū euāgeliſta iſtō miraculū reme,
morat dicens: Venit iteꝝ ieſus in chana
galilee vbi fecit ex aq̄ vinuʒ ⁊ erat qdaʒ
regulus ⁊c̄. Circa curatōeʒ autē filij iſti
us reguli notant tria. Nā in patre nota
tur magna nobilitas ⁊ credulitas. In fi
lio magna ifirmitas. In xp̄o magna pie
tas. Nobilitas notat in hoc ꝙ dr̄ regu,
lus. q: ſm Chryſo. Vel erat de genere re
gali. vel hēbat aliqueʒ ꝑncipatum. Ille

autēʒ recte rex dici pōt qui regit populū
ſapienter ⁊ rēpublicā vtilr ⁊ ſeipm ino,
center. Debet quidem pplm regere ſa
pienter. Eccl. x. Iudex ſapiens iudica,
bit pplm ſuū ⁊ ꝑncipatus ſenſati ſtabi,
lis erit. Ecōtra dr̄ ibidē: Rex iſipiens ꝑ,
det ſuū pplm ⁊ ciuitates ihabitabūtur
per ſenſuʒ prudentium. Prouer. xxviij.
Dux indigēs ſapiētia multos opprimet
ꝑ calūniā. Iō dicit Valeri⁹ ꝙ plato tūc
ſeculū beatū fore dixit cū ſapiētes regna
rent vel reges ſape cepiſſent. Et Seneca
dicit ꝙ ſeculū aureū dicebat cū ſapiētes
regnarēt. Scđo dʒ regere rēpublicaʒ
vtilr quā tūc vtilr regit qñ nō ꝓp: ſū ſed
cōeʒ vtilitatē attēdit. Legit de romanis
ꝙ olīʒ pugnabāt ꝑ gloria acqrēda: pro
libertate aſſequēda: ⁊ pro republica con
ſeruāda: ⁊ tunc ſemp vincebāt. ſʒ poſtq̄
ſe ad auaritiā extēderūt ſemp victi fue,
rūt. Vñ dicit Aug. in eplis ꝙ q prudēn
ter attēdūt plus dolēt paupratē q̄ opu,
lentiā periiſſe romanā. In paupertate eim
moꝝ itegritas fugabit. opulētia aūt men
tis hoīum oī peior hoſte corrūpit. Le,
git in hyſtoria romanoꝝ: ꝙ dum legati
miſſi a ſamnitibus romā veniſſent inue,
nerūt Fabriciū ꝑncipeʒ romanoꝝ i ſcam
no ſedentē ⁊ ligneo catino cenātem. Cui
cū pro ſua libertate multa auri pōdera
obtuliſſent. Ille nō ad ꝓpriā ſed cōem
vtilitatē reſpiciens ait: abite: ⁊ auꝝ vr̄m
aſportate. q: Romani malūt dñari hñti
bus aurum q̄ auro. Et memētote Fabri
ciuʒ: nec auro nec hoſpitib⁹ vinci poſſe.
Tertio debet regere ſeipm inocenter
vt. ſ. imunis ſit ab illis vitijs que in alijs
reprehendi ne ſibi dicatur Roma. ij. In
quo enim iudicas alterū teipſum condē
nas. Legit ꝙ dum magiſtratus athe,
nienſium quēdaʒ furem ad penā trahi fe
cerunt. Xenocrates phs dixit: Magni
fures minores puniūt. maxime autē de,
bet princeps a tribus vitijs eſſe imunis
a quibus nec ipſe ꝑnceps maxim⁹ Ale,
xander legitur imunis fuiſſe: lʒ enim vi,
ctor fuerit orbis terraꝝ: tamē ab ira: a vi
nolētia ⁊ cupiditate nimia vincebatur.
Abſcindenda eſt ergo a principe ira.
quia ſicut dicit Prouer. xxvij. Ira non
habet miſericordiam nec erumpens ⁊c̄.

Nunq̄ eniꝫ iudex iratus ſentētiā pferre dꝫ. Uñ refert Ualerius ꝙ cum Archita tarētinus ꝯtra ſeruū ſuū iratus eēt ait: o infelix iā de te ſupplicium ſumerē ſi iratus nō eſſem. ☞ Legit in hyſtoria romanoꝝ ꝙ cū Theodoſius impator ad iuſſa ſeuera nimis eēt pceps: qdā ſapiēs cum admonuit: vt cū ſe iraſci ſentiret priuſq̄ aliquā ſniam pferret viginti q̄ttuor litteras alphabeti intra ſe moroſe diceret: vt ſic refrigeratus qd ſtatuēdū eſſet maturius videre poſſet. ¶ Scḋo abſcindēda eſt vinolētia. Prouer. xxxi. Noli regibus dare vinū o ſamuel: q2 nullū ſecretū eſt vbi regnat ebrietas. ☞ Refert Ualerius ꝙ cū philippus rex temulentus eſſet iniuſtā ſniaꝫ ꝯtra viduā tulit: q̄ ad ipm accedēs dixit ſe appellare a philippo ad philippū ſobriū: qui cum vinū digeſſiſſet ſniam reuocauit. ¶ Tertio abſcindēda eſt cupiditas nimia. Prouer. xxviij. Leo rugiēs ⁊ vrſus eſuriens princeps ipius ſup ppl'ꝫ paupeꝫ. Refert Ualerius ꝙ Tyberius ceſar iudices puīciarū raro mutabat ex eo ꝙ noui qlibet ad rapiendū intēti erūt. Ponēs exemplū de quodā vulnerato quē cuꝫ multitudo muſcaꝝ operuiſſet ⁊ qdā eas remouiſſet ait. Male feciſti q2 iſte plene erāt ⁊ famelice venīēt: ⁊ amplius me affligēt. Noui qdē iudices maxime qui ſūt paupes vel auari ſemp ad recipiēdum ſunt auidi. ☞ Uñ dicit ibidē ꝙ cū ꝯſules in hyſpaniā mitti deberēt: ⁊ de duobus ꝯſiliū haberet. Scipio dixit: Neuter mihi placet q2 alter nihil hꝫ. alteri nihil ſatis eſt: eō malū in magnatibus iudicās inopiā ⁊ auaritiaꝫ. ¶ Scḋo in patre fuit fides ⁊ crudelitas. Dicit tñ Beda: Eiꝰ fides triplicē hꝫ graduꝫ ſicut ⁊ qlibet alia virtꝰ ſcꝫ initiū: icremētū ⁊ pfectionē. Habuit eniꝫ initiū qñ ipm rogauit vt deſcenderet ⁊ filiū ſuū ſanaret. tūc eīm ⁊ credidit ⁊ dubitauit. Credidit qdē ꝙ filiū ſanare poſſet: ſed nō credidit ꝙ poſſet eū ſanare niſi pñs eēt ⁊ corpe. Deide fides eius accepit icremētū qñ. ſ. credidit ſermoni dñi dicētis: Uade filiꝰ tuus viuit. Ultimo pfecte credidit qñ. ſ. ſerui ſanitateꝫ filij nūciauerūt: q2 tūc credidit ⁊ domus eius tota. Hic autē duo notabilia ſunt.

☞ Unū in dño: q2 ad filiuꝫ reguli ire noluit ēt rogatus: q tñ ad ſeruū cēturionis venturū ſe dixit: ēt non rogatus verbo... Mat. viij. In quo nr̄aꝫ ſupbiā reprehēdit. In hoīe nō naturā qua ad imaginē dei factus eſt: ſed diuitias honoramus. Seneca: Quēadmodū ſtultus ē q equū empturꝰ ipm nō aſpiciat: ſed ſtratū et frenos: ſic ſtultiſſimꝰ q hoīem ex veſte eſtimat. ☞ In regulo ēt notabile eſt ꝙ licet eius fides fuerit diminuta: tñ ſalutē filij ipetrauit. Ex quo magna fidei virtus inſinuať que etiā impfecta apud deū ſic meretur. Uñ Alexāder. Per fidē informē filioꝝ iſrael iclūſionē obtinuit. ni fa... ait Joſephus. Cū ad mōtes caſpios puenīſſꝫ: ⁊ filij captiuitatis decē tribuū egrediendi līiam petiſſent. Ille cognita cauſa iclūſionis dixit ꝙ āplius eos īcluderet. ⁊ cū cepiſſet ⁊ videret ꝙ opus humanū ad hoc nō ſufficeret rogauit deū vt illo ꝯpleret ⁊ ſubito prupta montiū ad inuicē acceſſerūt ⁊ locꝰ icōmeabilis factus eſt. Et ſubdit Joſephꝰ qd facturꝰ ē deus p fidelibus ſi tm̄ p īfideli fecit. ¶ Scḋo in filio notat magna īfirmitas. Dicitur aūt ꝙ infirmabat capharnaū: ⁊ q erat filius reguli. Quātū ad pmū notat... que ſunt cā ſpūalis īfirmitatis. Capharnaū iterptat ager pīguedinis vel villa ꝯſolatōis. erat etiā ciuitas magni honoris. Juxta illud Luce. x. Tu capharnaū ⁊c. Ex qbus verbis habet ꝙ ſepe cauſa ſpūalis īfirmitatis eſt nimia abundātia. ps. Prodijt qſi ex adipe iniqtas eorum. Nimia ꝯſolatio mūdana. ideo dr̄ Luc. vi. Ue vobis diuitibus ⁊c. Et nimia ... tatio terrena. q2 qui ſunt in platiōe maiores: ſepe ſūt in trāſgreſſionibus priores. Hiere. v. Ibo ad optimates ⁊ loquar eis: ⁊ ecce magis hi ſimul cōfregerūt iugū ruperunt vincula. In hoc ꝙ erat filius reguli dat itelligi ꝙ nobilitas generis ſepe eſt cauſa īfirmitatis ſpūalis ... nobiliū ſepe efferūtur in ſuperbiā. ... ſx. Gloria eoruꝫ a partu ⁊ ab vtero ⁊ a conceptu. i. gloriant de eo ꝙ de magno genere ſunt cōcepti ⁊ nati. Sepe exercent rapinam. Unde dr̄ de leena Ezech. xix. Eduxit vnum de leūculis ſuis ⁊ leo factus eſt: ⁊ didicit predaꝫ capere ⁊ hoīes

comedere. Sepe imergūt etiā ſe in lutū luxurie: ⁊ in hoc de ſua nobilitate degenerāt. Porci eniꝫ morant in luto: ſꝫ animalia nobilia in loco munito. Filij ergo nobiliū his tribus vitijs ſepe laborāt. ſ. ſupbia: rapina ⁊ laſciuia. ſed illi qui ſūt in dei filios adoptati iſta dteſtanť. ☞ Legitur in hyſtoria ſcholꝰ. ꝙ cum filia pharaonis moyſen in filiū adoptaſſet rex coronā in qua erat imago idoli capiti pueri ipoſuit ſed puer eam in terrā proiecit ⁊ cōminuta eſt. Et cuꝫ ſacerdos idoloꝝ diceret eum occidendū fore: ex eo ꝙ per ipm cultus idoloruꝫ euacuādus eſſet ad ſuaſionē ſapiētis cuiuſdā allate ſūt prunē quas puer accipiēs in os poſuit ⁊ os cōbuſſit: ⁊ ſic innocēs cōprobatus fuit. Filij ergo dei adoptiui debent deteſtari ſuperbiā. qḋ ſignificat p hoc ꝙ coronaꝫ ꝯſpecit ⁊ ꝯfregit. Yſa. xxviij. Pedibus cōculcabit corona ſupbie effraim. Debent dteſtari auaritiā que ſignificat p hoc ꝙ idolum cōminuit. Juxta illud Col. iij. Auaritia qḋ eſt idoloꝝ ſeruitꝰ. Debēt timore dei adurere ⁊ refrenare laſciuiaꝫ. qḋ ſignificat per hoc ꝙ prunas i os poſuit ⁊ os cōbuſſit. ps. Ure renes meos ⁊ cor meū. Itē. Confige timore tuo carnes meas. ¶ Tertio i xp̄o notat magna pietas: cū dicit. Uade filiꝰ tuus viuit. Non dixit curatꝰ eſt: ad oñdendū ꝙ ſm̄ nām morbus iſte erat ad morteꝫ. Neqꝫ tñ dꝫ itelligi de vita nature ſed ēt de vita grē q2 ſanatus eſt in corpe ⁊ in mēte. Paruꝫ eniꝫ fuiſſet dare ſibi tm̄ vitā nature cuꝫ ſit breuis ⁊ caduca. Juxta illud Ja. iiij. Que eſt eniꝫ vita vr̄a niſi vapor ad modicū parēs. Ubi tria iplicanť. ſ. ꝙ eſt vapor ⁊ vapor parēs ⁊ ad modicū parens. Eſt eniꝫ vita vapor: q2 ſicut vapor a calore ſolis diſpgiť: ſic vita humana a modico calore febrili extinguiť. Sap. ij. Trāſit vita noſtra tanq̄ veſtigiū nubis. ⁊ ſicut nebula diſpgiť q̄ fugata eſt a radijs ſolis. Eſt etiā vapor nō ex ñs ſed appens ſicut etiā auꝝ ſomniatū nō eſt auruꝫ ſed apparēs auꝝ. ſic humana vita nō eſt vera vita ſed apparēs vita. Job. xx. Uelut ſomniū auolās nō iueniť: trāſiet ſicut viſio nocturna. Eſt ēt vapor apparēs non ad lōgū ſꝫ ad modicū. Aug. i li. l. homꝰ.

Tota vita humana ab infantia vſqꝫ ad decrepitā ſenectutē breuis eſt. Et ſubdit Si adhuc adā viueret ⁊ hodie moreretur: qd illi vite lōgitudo pfuiſſet. nec mirū ſi vita eſt breuis: q2 depēdet a ſcintilla: a fumo: ⁊ a flatu. Scintilla ē in corde. q̄ q̄ cito extinguiť: tacito homo moriť. Fumꝰ eſt in naribus. cuius ſi via itercipiť vita finiť. Flatus ē in ore. q ſi qñ impediť hō ꝯtinue ſoffocať. De his tribus dr̄ Sap. ij. Fumus ⁊ flatus ē in naribus nr̄is. ⁊ ſermo ſcītille ad ꝯmouēdū cor nr̄m.

¶ Sermo ſcḋus vnde ſupra.

HOra ſeptima reliqt eum febris. Joā. iiij. Sicut corpus febricitās iducit lāguorē ignis: ſic mens pctīs eſtuās iducit lāguorē aīe. Nam ſicut febricitās mō patiť tremorē mō calorē: ſic ⁊ pctōr mō timet pati aduerſa vel aſſumere pnīe opa: mō nimis amat bona terrena. Sic eniꝫ dicit Aug. ſup illud ps. Incenſa igni ⁊ ſuffoſſa. Oīa pctā due res faciunt. ſ. cupiditas ⁊ timor. In verbis ergo pmiſſis duo tāguntur. ſ. infirmitatis genus q̄ erat febris: ⁊ curatōis tpꝰ: cū dr̄. hora ſeptia. ¶ Circa primū notādū ꝙ ſicut ſūt diuerſe ſpēs febriū ſic ſunt diuerſe ſpēs peccatoꝝ. ¶ Prima eſt febris quotidiana. ⁊ ſignificat pctm̄ gule pper quotidianam exactionē. Yſa. lvi. Uenite ſumamus vinuꝫ ⁊ ipleamur ebrietate: ⁊ erit ſicut hodie ſic ⁊ cras ⁊ mlto āplius. Jō cōparať ſanguiſuge. Prouerb. xxx. Sanguiſuge due ſūt filie dicētes. affer. affer. q2 guloſus poſt vnū ferculuꝫ dicit affer aliḋ. Et ſicut febris q̄tidiana de facili mutať in aliā: ſic ⁊ gula cito trāſit in luxuriā. Hiero. Uēter mero eſtuās cito deſpumat in libidinē. vel febris quotidiana aīe ſunt pctā venialia q̄ quotidie agimus. q̄ ſm̄ Aug. in li. l. homꝰ. aſſimilanť guttis aq̄ ⁊ arene ⁊ ſcabiei. Guttis aque q2 feruorē charitatis remittūt. Arene: q2 ſepe a bonis opibꝰ aīaꝫ ſterilē faciūt. Scabiei: q2 decorē aīe diminuūt. Et dicit Augu. ibidē ꝙ multe gutte iplēt fluuiū: ⁊ naui faciūt naufragiū. Multa grana arene faciūt onꝰ pōderoſū. Multitudo ſcabiei corpꝰ redđit corruptū: ſic ēt venialia qñ ꝯti

ſtuant ſepe ſua multitudine. ſua põde-
roſitate. ⁊ ſua deformitate ad pctm̃ mor
tale diſponunt. ¶ Secũda febris ẽ effi-
merat: que dr̃ ab effimere piſce marino q
eodẽ die quo naſcit̃ morit̃. ⁊ ſignat ſubi
tũ motũ ire qui dz finiri ante occaſum.
Eph. iiij. Sol nõ occidat ſup iracũdiam
vr̃az. Glo. Jra nõ duret. Subitus enim
ire motus quaſi nãlis ẽ: q: ſicut dic̃ Hie-
ro. Q: nulla animi ꝑturbatõe moueatur
vt ſimplr̃ dicã: aut deus ẽ: aut lapis eſt.
Jõ dicit Greg. nazãzenus ꝙ duo ſunt in
celo que nõ pñt cõmoueri. ſ. deus ⁊ ange
lus. ⁊ terti⁹ in terra. ſ. xp̃ian⁹ ph̃s. Lz eiz
deus aliqñ dicat̃ iraſci. hoc nõ dr̃ pp ali
quẽ turbulẽtũ affectũ ſz pp vindicte ef-
fectũ. Jpaz eim vindictã nõ facit cũ ali-
qua ai cõmotõe: ſz cũ mẽtis trãqllitate.
Sap. xij. Cũ trãqllitate oĩa iudicas. An-
geli lz ẽt õ pditõe pctõrũ dicãt̃ flere. yſa.
xxxiij. Angeli pacis amare flebũt. tñ fle
tus vel ꝯturbatio i eis cadẽ ñ põt. Sz di
cũt flere. i. ad modũ fletũ ſe hẽre. Xpia
nus aũt ph̃s quãuis aliqñ turbationez
patiat̃ ex hoc tñ eius rõ nõ obnubilat̃:
q: eã tenet ſub dñio rõis. Vñ dicit idem
nazãzenus. Xp̃ianus ph̃s in terra cele-
ſtis ẽ in corruptiõe ĩpaſſibilis. in oĩbus
vincit̃ ꝓterq̃ in ai libertate. ¶ Tertia
febris ẽ erratica: q: nõ accidit certis ho-
ris. ⁊ ſignificat pctm̃ inuidie que quã-
do aliqs laudat̃ accedit: cũ vituperatur
recedit. Nõ eim hz horã determinatã: ſz
qñcũq3 renouant̃ laudatões renouãtur
acceſſiones. Hoc pz. i. Reg. xviij. Cepe-
runt enim puelle cantare Saul pcuſſit
mille. ⁊ Dauid decẽ milia. Et tunc Saul
hñit vnã acceſſionẽ magne inuidie di-
cens: mihi dederũt mille. ⁊ Dauid decẽ
milia. Tãdẽ Jonathas cũ placauit: ⁊ ſic
ceſſauit acceſſio. Quotieſcũq3 vero Sa-
ul audiebat de eius ꝓbitate: totiẽs labo-
rabat iſta acceſſiõe. Jſta aũt febris nõ na
ſcit̃ niſi de felicitate alterius: q: ſola mi-
ſeria caret inuidia. Vñ dicit qdã. Oĩbus
inuideas nemo tibi inuideat. Jdeo ſi-
gnificatur p Heli ſacerdotẽ. De quo di-
citur. i. Regũ. iij. ꝙ non poterat videre
lucernam dñi antequaz extingueretur.
Lucerna accẽſa lucet. extincta fetet. Lu
cerna accenſa ſunt viri ſancti ⁊ virtuoſi

extincta peccatores fetidi. Jnuidus er-
go nõ põt ſuſtinere vel videre viros vir
tuoſos: ſed libẽtius videt miſeros ⁊ abie
ctos. Jſta febris multuz affligit hõiem.
Vñ dixit quidaz inuidus inuidia cõburit
intus ⁊ extra. Jõ dicit Socrates. Vtinã
inuidi i oĩbus ciuitatibus oculos ⁊ aures
haberẽt: vt de cũctoꝝ felicitatibus cru-
rentur. ¶ Quarta ẽ febris tertiana qua
laborant illi qui de malis que fecerunt
ſatiſfacere nolũt: habẽt cõtritionẽ ⁊ cõ
feſſionẽ ſed nõ ſatiſfactõem. Vñ vero q
quidã demoniac⁹ ad quẽdã virũ ſanctũ
adductus ẽ qui pcepit demoni vt exi
ret ⁊ nomẽ ſuũ diceret. ⁊ ille. Nos ſum⁹
tres qui in iſto homine habitam⁹. Ego
vocor claudẽs cor. Alius frater me⁹ clau
dens os. Tertius vocat̃ claudẽs marſu
pium. Officiũ enim meũ ẽ cor peccatoris
indurare ne poſſit ꝯtritionẽ habere. ⁊ ſi
forte ꝯterit̃ laborat frat̃ me⁹ vt a ꝯfeſſiõe
ĩpediat̃. ⁊ ſi forte ꝯterit̃ ⁊ ꝯfitet̃. alt̃ frat̃
me⁹ laborat ne ſatiſfaciat. Et p hunc mo
dũ fere oẽs lucramur. Terti⁹ tñ frat̃ me⁹
ſ. claudens marſupiũ plures nobis om
nibus acquirit. ¶ Quinta febris ẽ con
tinua. Jſta febre laborant auari maxi
me vſurarij. Ceteri peccatores interpo
lationẽ faciũt in peccatis. Vſurari⁹ ve
ro qualibet die qualibet nocte ⁊ quali
bet hora: quolibet momento: ⁊ quolibet
feſto peccat. Jdeo videtur eẽ peior Ju
das. Jlle enim tantũ vendidit xp̃m. iſte
autem vendidit xp̃m ⁊ beatam virginẽ
⁊ ſanctos ⁊ ſanctas: q: earum feſtiuita
tes computat in vſuras. ⁊ quia ſimilis
fuit iude in culpa: ideo ſimilis erit ei
pena. Judas enim in aere qui eſt medi
inter celũ ⁊ terram interijt. ad inuendũ
ꝙ neq3 in celo debebat ſtare cũ angelis
neq3 in mundo cum hominibus: ſz ia
re cum demonibus. ¶ Sic ⁊ vſurari⁹
non habitabit in celo: q: deum ⁊ beatã
virginem: ⁊ ſanctos ⁊ ſanctas offendit.
Nec in mundo: quia homines cõturba
uit: ſed in inferno cum demonib⁹ quos
per auaritiaz adorauit. Juxta illd̃ Col.
iij. Auaritia que ẽ idoloꝝ ſeruitus. Jſta
febris cõtinua. ſ. auaritia cito occidit q:
tollit tria que ſunt cauſa vite. ſ. cibum
ſomnũ: ⁊ quietẽ. Auarus enim nõ audet

comedere. Ecc. xliij. Non ſatiabit̃ pane
indigens: ⁊ in triſtitia erit ſuper mẽſam
ſuam. Nec põt dormire. Eccls. ij. Cuncti
dies eius doloribus ⁊ erũnis pleni ſunt
Nec p noctẽ mens eius requieſcit. Pro-
uer. iiij. Nõ enim dormiũt niſi male fece-
rint: ⁊ non rapit̃ ab eis ſomnus niſi ſup
plãtauerint. Nec põt quietẽ hẽre ſz die
ac nocte ẽ in labore ⁊ fatigatiõe: Hiere.
xlix. Pre ſollicitudine quieſcere nõ po-
tuerunt. Auari ergo parũ viuũt: ſed fru
gales ⁊ liberales multũ. Prouer. xxviij.
Qui odit auaritiã lõgi fient dies eius.
¶ Sexta febris ẽ quartana: ⁊ ſignat ſup
biam ꝓpter quattuor ſpecies ſuperbie.
De quibus dicit Gre. Quattuor ſpecies
tumoris ſunt. Cũ vel aliquis bonum qđ
hz a ſe habere exiſtimat. Vel p ſuis me-
ritis datũ ſibi putat: vel cũ iactat ſe ha-
bere qđ nõ habet. vel cũ deſpectis cete-
ris appetit ſingulariter videri habẽ qđ
nõ hab3. Vel põt ſignificare luxuriaz q̃
per corpus explet̃ quod ex quattuor ele
mentis cõponit̃. Vel põt ſignificare cõ
ſuetudinẽ longã peccandi vt p̃ia dies
ſit mala ſuggeſtio. ſcđa malus cõſenſus
tertia malũ opus. quarta mala cõſuetu
do. Jſta triplex ſpecies quartane diffi-
culter curat̃. Superbia eim difficulter
curat̃: q: ſemper ẽ in aſcẽſu. ps. Supbia
eoꝝ qui te oderũt aſcendit ſemp. Hinc ẽ
ꝙ ortum hñit in celo. ſed intantũ creuit
ꝙ deſcẽdit in terreſtrẽ paradiſuz. ⁊ ite-
rum ſic creuit ꝙ repleuit totũ mũdum.
¶ Alia ſpecies quartane. ſ. luxuria diffi-
culter curat̃. q: in aĩa ⁊ in carne nimis
radicat̃. Jpſa eim radicat̃ in aĩa. i. ĩ me
moria per turpiũ imaginationẽ. in itel-
lectiua per turpiũ meditationẽ. in volũ
tate per turpiũ affectionẽ. Radicat̃ ẽt i
corpore: q: ipm̃ totũ inflãmat. Job. xxxi.
Jgnis ẽ vſq3 ad cõſumationẽ deuorans
⁊ oĩa eradicans genimina. Jpſum totũ
cõuulnerat. Eiuſdẽ. xvi. Cõuulnerauit
lũbos meos. Jpſum totũ corrumpit ⁊ fe
dat. Johel. i. Cõputruerũt iumẽta i ſter
core ſuo. ¶ Tertia ſpecies quartane. ſ.
mala cõſuetudo difficulter curat̃. Jſtđ
ſignatũ ẽ Jo. xi. in lazaro quatriduano
⁊ fetido. Ceteros quidẽ mortuos facilit̃
ſuſcitauit dñs. lazarũ vero quatridua-

nũ cũ quadã difficultate ſuſcitare volu-
it ſcil3 cũ oratiõe: cum clamore: cum ſui
cõturbatione: ⁊ cum lacrhymaꝝ effuſio
ne. ¶ Septima febris ẽ ethica: que eſt fe-
bris radicata in mẽbris in quibus natu
ralis humiditas cõſumit̃ ⁊ ſignat triſti-
tiam ⁊ maxime illaz de qua dr̃. ij. Corin.
vij. Seculi triſtitia mortez operat̃. Ta-
lis enim triſtitia etiam exiccat oſſa. i. aĩe
me virtutes. Prouer. xvij. Spũs triſtis
exiccat oſſa. Sunt tamẽ quedã oſſa que-
non tantũ ſunt exiccanda: ſed etiã inci-
neranda. Amos. ij. Jncendit oſſa regis
idumee vſq3 ad cinerem. Jdumea inter
pretatur ſanguinea: ⁊ ſignat diabolum
qui ſanguinem noſtrum ſitit. Eius oſſa
ſunt noſtra peccata per que in nobis ro
bur ſumit̃. Sunt ergo qui iſta oſſa hñt
itegra: qui ſcil3 de peccatis ſuis nõ con-
teruntur. Alij in groſſas partes ea fran
gunt: qui ſcil3 ſupficialiter cõteruntur.
Alij ea incinerant: qui ſcil3 precordialit̃
cõterunt̃. ⁊ hanc cõtritionem facit ſalu-
bris triſtitia. De qua dr̃. ij. Cor. vij. Que
enim ſm deũ triſtitia ẽ: penitẽtiaz in ſa-
lutem ſtabilẽ operat̃. ¶ Secũdo p onit̃
tẽpus: cuz dr̃: Hora ſeptima. Per horaz
ſeptimaz ſm Hylariũ intelligit̃ fides tri
nitatis in quattuor mundi partibus pre
dicanda. Vel intelligit̃ timor qui eſt ſe-
ptimum donũ ſpũs ſancti. Vel intelligi
tur mors quia in hora ſeptima ſol decli
nat a meridie ⁊ vergit ad occaſuz. Vel
ſm Origenez intelligit̃ quies: q: ſeptima
dies eſt requietõnis. Jſta ergo quattuor
ſc3 fides. timor. memoria mortis. ⁊ qui-
es. ad ſanitatez ſpũalez multum opant̃.
Naz fides ⁊ timor morbũ peccati expel-
lunt. De fide dr̃ Act. xv. Fide purificans
corda eoꝝ. De timore Eccle. i. Timor
domini expellit peccatũ. Memoria mor
tis preſeruat ab infirmitate. Eccl. vij. Jn
oĩbus operibus tuis memorare nouiſſi
ma tua ⁊ in eternũ non peccabis. Qui-
es mentis cõſeruat̃ in ſanitate. Per qe-
tem enim mentis homo a tumultu mun
danorum auertitur ⁊ deo vnitur. ⁊ ĩõ in
grã cõſeruatur. Unde angelus dixit Ar
ſenio. Si vis ſaluus fieri fuge homĩes:
tace: ⁊ quieſce.

¶ Sermo tertius vt̃ ſupra.

Et credidit ipſe ⁊ domus eius tota. Per iſtā domū intelligit militās eccleſia que mō ꝑ fidē ābulat: nō ꝑ ſpēm. ſicut dr̄. ij. Cor. v. Fundamētū huius domus ē xp̄s. Juxta illud. i. Cor. iij. Fundamētū aliō nemo pōt ponē ꝑter id qḋ poſitū ē qḋ ē ieſus xp̄s. i. fides xp̄i ieſu. Jn fundamēto ergo hui⁹ domus dei: ap̄li poſuerūt. xij. lapides ꝑcioſos. i. xij. articulos fidei. Apo. xxi. Murus ciuitatis hūs fundamēta xij. ⁊ in ipſis noīa. xij. ap̄loꝝ. Ap̄li nanqȝ poſt miſſionē ſpūs ſancti ꝑ mūdū diſpgēdi inſimul ꝯuenerūt: ⁊ ſimbolū fidei xij. articuloꝝ cōpoſuerūt. ¶ Primū articulū poſuit Petrus dicēs. Credo i deū patrē oīpotētē creatorē celi ⁊ terre. Ex quo pȝ ꝙ deus ſaluare vult: qȝ ē pi⁹ ⁊ potēs: qȝ ē oīpotēs. ⁊ ſcit: qȝ ſapiēter ſciuit creare celū ⁊ terrā. Dicit aūt oīpotēs. Tū qȝ oīa que vult facē pōt. Tū qȝ ad opandū nullo adminiculo idiget. Tū qȝ eū nihil ipedire pōt. Potētia tn̄ eius ē ordinata: qȝ hȝ ſecū ānexā ſapiētiā. miſericordiā. ⁊ iuſticiā. Siquis eīȝ hēret potētiā ſed ſine ſapiētia: multa faceret inſipiēter. ſi ſine miſericordia: mlta faceret crudeliter. ſi ſine iuſticia: multa facēt iniuſte. Deus aūt nihil pōt facē inſipiēter nihil crudelr̄. nihil iniuſte. quāuis ergo oīa poſſit de potētia abſoluta: tn̄ de potentia ordinata nō poſſet illud qḋ preiudicaret ſue ſapiētie ſicut vere penitenti veniā denegare. hoc eīȝ ſue ſapiētie ⁊ veritati ꝑiudicaret: qȝ cōtra veritatē ſue ꝓmiſſionis faceret. ij. Timo. ij. Negare ſe ipſum nō pōt. Glo. Qui veritas ē quid faceret ſi dicta ſua non impleret. imo ſicut dicit Aug. Tardius ſibi vr̄ hoī peccatori veniaȝ tradere ꝙ̄ ipſam peccatori accipe. Nec poſſȝ illud quod ꝑiudicaret ſue miſericordie: ſicut ab aliq̄ viro ſancto grām ſuā violēter auferre. Cū enim voluntatē nrām preueniat ⁊ grām ſuaȝ oībus offerat: multum ſue miſericordie preiudicaret ſi eā ab aliquo inuito auferret. Vn̄ dicit Anſelmus. Cūȝ deus velit ꝙ hō hēat rectitudinē volūtatis ſi eam ab initio auferret. iaȝ vellet eū nolle qḋ vult eū velle. Nec illud qḋ preiudicaret ſue iuſticie: ſicut ſaluādū dānare. Unde dixit angelus qui gerebat ꝑſonam dei Loth. Gen̄. xix. Feſtina ⁊ ſaluare ibi qȝ nō potero facē quicquā donec igrediaris illuc. Nō eīm deus iuſte dānare ſaluandū: qui ēt cūȝ dolore dānat ꝑſcitum. Chry. Deus inuitus ⁊ cū magno dolore cōpellit dānare peccatores. ¶ Secūdū articulū poſuit Andreas dicēs: Et in ieſum xp̄m filiū eius vnicū dn̄m noſtrū. Credere eīm debemus ꝙ xp̄s lȝ ſit filius dei: tamē ē patri coequalis ⁊ coeternus. Jo. x. Ego ⁊ pater vnū ſumus. Sed contrariū vr̄ ꝙ dr̄ eiuſdē. xiiij. Pater maior me ē. Ad hoc reſpondet Aug. ad felicianum dicens. Maior ⁊ minor tribus modis dici pōt. etate. forma. ⁊ potētia. Etate ſenior puero. forma longior paruo. potentia fortior imbecilli. Et ſubdit Aug. Videamus vtrū aliquid hoꝝ accidat filio. Nam nec etate minor ē: quē de principio patre cōſtat extitiſſe principium. Nec forma quē nō aliud fas ē predicare ꝙ̄ deū. Nec potētia per queȝ oīa noui⁹ ēē facta. Idē ſuper ps. Vn̄ qḋ dn̄s dicit euangelio. Ego ⁊ pater vnū ſumus. hoc intelligit ſm̄ formā dei. Et pater maior me eſt. hoc intelligit ſm̄ formam ſerui. ¶ Tertiū poſuit Joānes euāgeliſta dicens: Qui cōceptus ē de ſpiritu ſancto natus: ex maria virgine. Per hoc quod dr̄: Conceptus de ſpū ſancto: oſtēdit ꝙ ſine peccato nō tm̄ natus fuit: ſed etiam cōceptus. qḋ nō ē inuenire in aliis in vtero ſanctificatis. Beata eniȝ virgo fuit peccato cōcepta: ſed ſine peccato nata. Nos aūt in pctīs ꝯcipimur ⁊ naſcimur. Chriſtus aūt fuit ſine peccato conceptus ⁊ natus. Iſtud vr̄ inſinuari Job. iij. vbi loquitur de culpa originali dicēs: Obtenebrent ſtelle caligine eius: expectet lucē ⁊ nō videat. nec ortum ſurgētis aurore. Per ſtellas viri ſancti. per lucē ſꝑ per aurorā beata virgo intelligit. Sancti viri culpa originali fuerunt obtenebrati: qȝ in ea cōcepti ⁊ nati. Lucē autem i. xp̄m: non vidit. nec in cōceptu: nec in ortu. Aurorā aūt. i. virginē mariaȝ vidit quidē quantū ad cōceptū: ſed nō quātū ad ortum. Per hoc qḋ dr̄ natus ex maria virgine dat intelligi ꝙ ille qui apud patrē erat inuiſibilis: nobis factus ē viſibilis. Verbū eniȝ hoīs tripl'r cōſiderari pōt. Aut ꝓut ē in corde: ⁊ ſic ē incognoſcibile niſi ab ipſo corde. Aut ꝓut ꝑ vocē ꝓfert: ⁊ ſic ē audibile. Aut ꝓut i charta ſcribit: ⁊ ſic ē viſibile ⁊ tangibile. Eodē mō verbū patris ꝓut erat in ipſo patre: nō cognoſcebat niſi ab ipō patre. Mat. xi. Nemo nouit filiū niſi pat. Deinde iſtud verbū idutū ē voce. i. hūana carne. ⁊ ſic hoībus ſe manifeſtauit. Baruch. iiij. Poſt hec in terris viſus ē: ⁊ cū hoībus ꝯuerſatus ē. Tūc ēt fuit ſcriptū in charta. i. in carne humana. ⁊ ſic non tantū potuit audiri: ſed ēt videri ⁊ tāgi. i. Jo. i. Qḋ audiuimus qḋ vidimus oculis nrīs ⁊ manus nr̄e contrectauerūt de verbo vite ⁊c̄. ¶ Quartū poſuit Jacobus maior dicēs: Paſſus ſub pontio pilato: crucifixus mortuus ⁊ ſepult⁹. quāuis aūt mortu⁹ ſit: tn̄ ex ſua potētia glorioſe reſurrexit: ⁊ nos ſimilr̄ reſurgē faciet. Jō aſſimilat fenici. leoni. ⁊ pellicāo. Fenix eīm ē auis ſingularis trecētis vel quingētis ānis viuēs que i ignē a ſe paratum ſpōte ſe ꝓiicit: ⁊ tertia die de ci⁹ cinere nouus fenix reſurgit. Sic etiam chriſtus ſponte ad mortem ſe tradidit: ⁊ tertia die renouatus ſurrexit. Leunculus etiam mortuus naſcitur. ſed die tertia pater clamorē emittit: ⁊ ille reuiuiſcit. ſic etiaȝ die tertia pater clamauit dicēs: Surge glīa mea ⁊c̄. Et ſtatiȝ xp̄s ſurrexit. Serpens etiam pullos pellicani occidit. ſed pater roſtro ſe vulnerat: ⁊ illi ſanguine aſperſi reſurgunt. Sic etiā chriſtus nos a ſerpente infernali mortuos ſuo ſanguine reſuſcitauit. ¶ Quintum poſuit Thomas. Deſcendit ad inferna. Voluit quidē ad inferna deſcēdere. ꝟ Primo ꝑꝑ triumphum. Tunc eniȝ quis perfecte de hoſte triumphat quando non ſolum in campo eum vincit ſȝ etiam ipſum expoliat ⁊ in domo ſua ligat. Chriſtus diabolum in cruce vincit: ſed in inferno eum ſpoliauit ⁊ ligauit. Col. ij. Expolians principatus ⁊ poteſtates ⁊c̄. ꝟ Secundo ꝓpter remedium vt. ſ. ſanctis patribus ſubueniret: ⁊ eos inde educeret. zach. ix. Tu quoqȝ i ſanguine teſtamenti tui emiſiſti vinctos tuos de lacu in quo nō erat aqua. ꝟ Tertiō ꝓpter exemplū vt erudiamur ſepe i infernum mēte deſcendere. ps. Deſcēdēt in infernū viuētes. Ber. Si deſcēderēt viuētes non deſcēderēt moriētes. ⁊ i hoc etiam erudimur illis qui ſunt in purgatorio ſubuenire: qḋ fit ſm̄ Gre. Per orōes elemoſynas miſſas ⁊ ieiunia. ¶ Sextuȝ poſuit Mat. dicens: Tertia die reſurrexit a mortuis. Ante tertiam diem reſurgere noluit ꝓpter mortis ꝓbatiōnē. Si enim ſtatim reſurrexiſſet non fuiſſet creditum ꝙ vere mortuus fuiſſet. Sȝ ſicut i ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtat ꝑfectū oē verbum. ſic in tribus diebus experiri poſſumus omne factum. Ultra tres vero dies noluit differe ꝓpter apoſtoloꝝ cōſolationem qui remanſerunt in errore: timore: dolore. ſed ipſe reſurgens eos certificauit: ꝯfortauit: ⁊ letificauit. Jn tertia aūt die voluit reſurgere ꝓpter ſignificationem: vt per hoc ſignificaretur ꝙ lux ſue mortis fugauit nrām duplam mortem. Et iō ſm̄ Grego. vna die itegra ⁊ duabus noctibus iacuit in ſepulchro. ¶ Septimū poſuit Philippus dicens: Aſcēdit ad celos ſedet ad dexteram dei patris omnipotentis. Aſcendit autē ad celos. primo vt celeſtem ianuaȝ aperiret. Heb. ix. Per ꝓpriū ſanguineȝ introiuit ſemel in ſancta. ¶ Secūdo vt nobis viam oſtēderet ⁊ ſecū nos duceret. Mich. ij. Aſcēdit pandēs iter ante eos: quo ad vie oſtēſionem. Tranſibūt portaȝ ⁊ egredientur per eam: quo ad ianue apertionē. ꝟ Tertio vt apud patrem ꝓ vobis interpellaret. Heb. ix. Introiuit in ipſum celum vt appareat vultui dei pro nobis. ¶ Octauum poſuit Jacobus minor dicens: Jnde venturus ē iudicare viuos ⁊ mortuos. Secūdū aūt Grego. Quattuor erunt ordines iudicandoꝝ: aut eīȝ erūt mali: aut boni. Maloꝝ quidam non iudicabuntur ⁊ cōdēnabunt. ſicut infideles quorum facta non diſcutient. De quibus dr̄ Jo. iij. Qui non credit iā iudicatus ē. Alij iudicabunt ⁊ cōdēnabūtur: ſicut mali xp̄iani quoꝝ facta examinabunt. Mat. xxv. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi manducare ⁊c̄. Bonoꝝ auteȝ quidam non iudicabuntur ⁊ ſaluabun

tur ſicut apl'i xp̄i. Mat.xix. Sedebitis ſup ſedes iudicātes duodecī trib⁹ iſra/el. Alij iudicabūtur ⁊ ſaluabuntur ſicut boni xp̄iani q̄ tñ aliq̄ñ lapſi fuerūt: ⁊ iō rōnē reddēt de oībus factis. Eccē.xij. Cūcta que fiūt adducet deus ad iudiciū ⁊c. De oībus cogitatīs quātūcunq̄ ſint oculta. Soph.i. In tp̄e illo ſcrutabor hieruſalē in lucernis. De oībus verbis. Mat.xij. De oī v̄bo ocioſo quod locuti fuerint hoīes reddēt rōnē in die iudicij ¶ Nonū poſuit Bartholomeus dicēs. Credo in ſpm̄ ſctm̄. Sicut enī in patrē ⁊ filiū: ſic ⁊ in ſpm̄ ſanctū credere oȝ cū ipſe ſit patri ⁊ filio conſubſtātialis ⁊ ab vtroq̄ p̄cedat eternaliter: p̄cedit tamē quotidie ⁊ in nos ſpūaliter. Sed oȝ vt ſi eius amorē recipe volumus triplicem alienū amorē ꝯtēnamus. ſ. terrenū: p̄priū ⁊ carnalē. Aug. Procedat ſpūs ſcūs i mediū ⁊ dicat amatori ſuo. Vis me frui. volo. Cōtēne quodq̄ terrenū. Cōtēpſi: parum feciſti. q̄d amplius. Contēne te ipm̄. ꝯtēpſi. Multū feciſti. ſic me inueniſti. ſic ire. ſic amare. ſic p̄ire. eſt ad deū p uenire. ¶ Decimū poſuit Simō dicens Sanctā eccleſiā catholicā. Eſt aūt ſctā eccleſia mō in tres p̄tes diuiſa. Vna eſt in mūdo que adhuc eſt in timore ⁊ expectatiōe. Alia eſt in celo q̄ eſt ſine timore ⁊ expectatiōe. Tertia eſt in purgatorio q̄ medio mō ſe h̄ēt: q̄ eſt in expectatiōe cū adhuc p̄ñtē gloriā nō h̄eat. Eſt tñ ſine timore: q̄ h̄ēt liberū arbitriū in bono ꝯfirmatū. Iſtud rep̄ñtant tres p̄tes q̄ de corpore xp̄i ſiūt. ¶ Vndecimū poſuit Thadeus dicēs. Sctōꝝ cōionē: remiſſionem p̄ctōꝝ. Credere enim debemus q̄ in eccleſia ſit cōicatio bonorū. Iuxta illud. Particeps ego ſum oīum timētiū te. Et q̄ ibi etiā detˀ remiſſio p̄ctōꝝ p baptiſmū ⁊ p̄niaȝ. ⁊ alia ſacra. Dicit aūt Amb. in li. de apologia Dauid dicēs. Pct̄m aut donatˀ: aut deletˀ: aut tegitur. donatˀ per gratiā: deletˀ p ſanguinē crucis. tegitˀ p charitatē. De primo Luce.vij. Nō h̄ntībus illis vn̄ redderēt donauit vtriſq̄. De ſcđo Apoca.i. Lauit nos a p̄ctis noſtris i ſanguie ſuo. De tertio Prouer.x. Vniuerſa delicta operit charitas. ¶ Duodecimū poſuit Mathias dicēs. Carnis reſurrectionē: ⁊ vitā eternā Amen. Credere enim debemus q̄ oēs reſurgent mali ad mortē eternā: ⁊ bōi ad vitā eternā. Iō poſtq̄ dixit. Carnis reſurrectionē ſtatim ad differētiā maloꝝ ſubiūxit de bonis vitā eternā. De qua dr̄. Mat.x. Vitā eternā poſſidebitis. Hoc q̄ dicit vitā reſpicit illos qui ſunt in iferno q̄ nō h̄ñt vitā ſȝ mortē ꝯtinuam. Hoc q̄ dicit eternā: reſpicit illos q̄ ſunt in mundo q̄ h̄ñt vitā trāſitoriā. Hoc q̄ dicit poſſidebitis: reſpicit illos q̄ ſunt in purgatorio q̄ adhuc nō ſunt in poſſeſſione. Beati h̄ñt vitā ſine morte: ꝯtra illos q̄ ſunt in inferno: eternitatē ſine fine: ꝯtra illos q̄ ſunt i mūdo: ⁊ poſſeſſionē ſine expectatiōe: ꝯtra illos q̄ ſunt in purgatorio.

¶ Dñica vigeſimaſcđa Sermo pri.

SImile eſt regnū celorum hōi regi q̄ poſuit rōnē cū ſeruis ſuis. Mat.xviij. Superius interrogauit petrus ieſum quotiēs peccabit in me frater meus ⁊ dimittā ei vſq̄ ſepties. Cui dñs reſpondit. Non dico tibi vſq̄ ſepties: ſed vſq̄ ſeptuagies ſepties. Et poſuit numerus determinatus p indeterminato. quotiēs peccabit: totiēs dimitte. Iſte numerus ſeptuagies ſepties potius p nit q̄ aliq̄s alius: q̄ ab adam vſq̄ ad xp̄m fuerūt ſeptuaginta ſeptē generationes. Sicut ergo xp̄s totius generis humani deleuit culpas. ſic ⁊ hō oēs ſuas dimittere dȝ offenſas. Vel iō poſuit iſto numero: q̄ ꝯſtat ex numero vniuerſitatis. i. ſeptē. ⁊ numero trāſgreſſionis. i. vndecim. q̄ ſepties vndecī faciūt ſeptuagintaſeptē. Eſt ergo ſenſus. Dimitte ſeptuagies ſepties. i. vniuerſas trāſgreſſiones ⁊ iniurias tibi factas. Vt aūt illud q̄ dñs dixerat petro melius mētibus aīo infigeret. iō q̄d dixerat verbo cōfirmat exēplo ponēs parabolā iſtā. ⁊ dicēs. Simile eſt regnū celoꝝ. ¶ In hoc ergo euāgelio deſcribuntˀ pſona regis ⁊ p̄ſone ſeruoꝝ. Per iſtum aūt regē intelligitur deus qui tripliciter deſcribitˀ. ¶ Primo q̄ ſit deſtrictus oībus in exigēda rōne q̄d notatˀ cū dicitur. Qui voluit rōnē ponere cum ſeruis ſuis. ⁊ infra. Cum aūt nō haberet vnde redderet: q̄ ſm Remi-

gium. licet homo per ſe peccet: tamen p ſe a peccato non valet ſurgere. Iuſſit eū dominus eius venundari ⁊ vxorē eius ⁊ filios: ⁊ omnia que habebat ⁊ reddi. Per iſta autem quatuor que dominus iuſſit venundari intelliguntur quatuor que homo poteſt habere. Hȝ enī quoddā quod ipſe ē. ſ. corpus ⁊ animā. quoddam quod eſt quaſi ipſe. ſ. vxorē. quoddam quod eſt ab ipſo. ſ. filios. quoddā quod eſt extra ſeipſum. ſ. res tēporales. ¶ Sunt ergo qui male regūt ſeipſos. ſ. corpus ⁊ aīam. Tales venundantˀ. i. dominio demonū mancipantˀ. Homo enī merito peccati efficitur ſeruus diaboli. Ioā.viij. Oīs qui facit peccatū ſeruus eſt peccati. ¶ Alij ſunt qui vxores ſuas nimis voluptuoſe diligunt. ⁊ libidinibus tanq̄ equus ⁊ mulus inſeruiunt. Iſti cum vxoribus venundantˀ. i. cū eis dominio demonum ſubiugātur. ¶ Alij ſunt qui filios ſuos inordinate diligunt exercentes rapinas ⁊ vſuras vt eos ditare poſſint. iſti cū filijs vendūtˀ. i. ſeruituti demonū cū eis traduntˀ. ¶ Alij ſunt qui bona temporalia. aut auare retinēt: aut vane expendunt. Iſti vendūtˀ cum oībus que h̄ñt q̄ poteſtati demonū traduntur pro eo q̄ bona tp̄alia pauperibus nō cōmunicauerunt: ſed aut auare retinuerūt: aut in vanitatibus expenderunt. ¶ Secundo oſtenditˀ de rege q̄ ſit liberalis humilibus in debiti dimiſſiōe cum dicitur. Miſertus dominus ſerui illius ⁊c. ecce quāta liberalitas dei: nam ſeruus petebat dilationē: ⁊ accepit tot⁹ debiti dimiſſionē. Simile habetur Luce.xxiij. de latrone vbi dicit Aug. Conſiderabat latro facinora ſua ⁊ pro magno habebat vt vel in fine ſibi parceretur. dominus autem ſibi dixit. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiſo. Miſericordia obtulit quod miſeria diſtulit nec mirū ſi deus eſt modo ita liberalis ⁊ miſericors: quia modo eſt forum miſericordie. Habet enim deus triplex forū ¶ Vnū eſt in preſenti quod eſt forum ſolius miſericordie. Modo enī miſericordia audit cauſas: ⁊ iuſtitia facit ferias. Yſa.xvi. Preparabitur in miſericordia ſoliū eius. Ideo omnes cauſas iuſtitia remittit ad thronum gratie eius. Vnde dicitur Heb.iiij. Adeamus cum fiducia thronum gratie eius ⁊c. ¶ Secundū forum erit in iudicio quod erit pure iuſtitie: vbi iuſtitia audiet cauſas: ⁊ miſericordia faciet ferias. ⁊ ideo miſericordia omnes cauſas deinceps remittet ad ſoliū iuſticie. Yſaie.ix. Super ſolium dauid ⁊ ſuper regnū eius ſedebit: vt confirmet illud ⁊ corroboret in iudicio ⁊ iuſtitia amodo: ⁊ vſq̄ in ſempiternū. ¶ Tertium forū eſt in purgatorio quod eſt forum mixtū: quia ibi erit iuſticia que penā infligit. ⁊ miſericordia que gloriā donat. p̄s. Miſericordia ⁊ veritas p̄cedent faciem tuā. Vnde quilibet qui eſt in purgatorio dicere p̄ōt. Miſericordiā ⁊ iudicium cantabo tibi dñe. Et illō. hec duo audiui. q̄ poteſtas dei eſt ⁊ tibi domine miſericordia ⁊c. ¶ Tertio oſtenditur de rege q̄ ſit ſeuerus ingratis in totius debiti dimiſſi repetitiōe cū dr̄. Iratus dñs tradidit ipm̄ tortoribus. i. demonibus quouſq̄ redderet vniuerſum debitum Glo. Si nō dimiſerimus ex corde quod in nos delinq̄tur: ⁊ hoc quod p p̄niam dimiſſum erat a nobis exigetˀ. Ex quo videtˀ q̄ p̄ctā dimiſſa redeūt p̄pter peccatū odij. Sup hoc dixerūt q̄dā q̄ nō redeunt quātū ad maculā vel reatū: ſed quātū ad ingratitudinē. Qui enim poſt acceptā remiſſionē ad p̄ctm̄ redit. magis delīq̄t q̄ igratus de tāto bn̄ficio exiſtit: ⁊ ita ingratitudo p̄ctī recidiuātis aggrauat. Alij dicūt peccata redire quātū ad penam ſubſtantialem. Sicut enī in celo eſt vnus denarius idest vna beatitudo ſubſtantialis licet ſtella differat a ſtella in claritate. Sic ⁊ in inferno eſt vna pena ſubſtantialis per modū dānī ſcȝ carētia viſionis dei. Et alia per modū ſenſus. ſ. ignis ⁊ vermis. ⁊ vtraq̄ debetˀ pro quolibet peccato mortali ſȝ ſm maioritatē vel minoritatē p̄ctōꝝ ſentiet p̄ctōr maiorē vel minorē ignis vredinem: ⁊ vermis corroſionē. Debent ergo p̄ctā redire: q̄ recidiuanti eadem pena ignis in genere debetˀ que prius maior tñ q̄ prius. Alij dicūt ſicut p̄poſuimus q̄ p̄ctā redeūt in quattuor caſibus. ſ. propter odiū fraternū. propter apoſtaſiam

a fide. ꝓpter cōtemptū ꝯfeſſionis. ⁊ pro
pter dolorē de pnīa habita. Unī verſus
Fratres odit apoſtata fit. ſpernitq; fate
ri. Penituiſſe piget: pſtina culpa redit.
¶ Secundo ponūtur pſone ſeruoꝝ: ⁊
hoc triplici differētia. ☞ Primo ponit
ſeruus ille q debebat decē milia talenta
Scd̄o ille q debebat cētū denarios. Ter
tio illi q dn̄o anūciauerūt. Per illū ſer/
uum q debebat decē milia talēta intelli
gunt illi q offēdūt in deū. Per illū q de/
bebat cētū denarios: intelliguntur illi q
offēdūt in ꝓximū. vn̄ dicit Chryſo. Tā
ta eſt differentia pctōꝝ que cōmittuntur
in deū ⁊ hoīez: quāta eſt differētia inter
decē milia talētoꝝ ⁊ cētū denariorum
magis aūt ⁊ multo plus. Ipſe enim cor
pus nobis fecit. aīam īſpirauit. filiū mi/
ſit. celū apuit. nos in filios ſuos adopta
uit. Nūqd ergo ſi vnaquaq; die morere/
mur pro illo retribueremus ei aliqd di/
gnū. Nequaq̄ Augu. Nō poſſuz dicit ali
qs diligere inimicū. O quicūq; es atten/
dis quid tibi fecerit hō: ⁊ nō attēdis qd
tu feceris deo. Quare nō dimittis homi
ni parū: vt tibi deus digne dimittē mi
tū. ☞ Serui aūt q dn̄o nūciauerūt ſignāt
angelos ſ; glo. Qui pctōres deo accuſa
bunt ⁊ nō ſolū boni angeli: ſed etiā mali
ipſos accuſabūt. imo etiā ipa pctā ⁊ oia
elemēta. Iſti quatuor accuſatores ſtabūt
in iudicio contra peccatores. ¶ Primi
erūt āgeli. Job. xx. Reuelabūt celi: ideſt
angeli iniqtatē eius. Quorūdā eniz ini/
qtatē reuelabūt: illoꝝ ſcilicet q fuerunt
valde mali ſcilicet qui vitā ſuā in iniqui
tatibus finierūt. Alioꝝ occultabūt illoꝝ
ſcilicet q fuerūt valde boni: qui peccata
ſua penitēdo deleuerūt. Alioꝝ ex parte
reuelabūt. ⁊ ex parte occultabūt: illoruz
ſcilicet qui fuerūt mediocriter boni q ſe
cū aliqua cremabilia portauerūt. Horuz
eniz peccata angeli deo reuelabūt vt de
ipſis purgētur ⁊ demōibus occultabūt
ne ab ipſis accuſentur. ¶ Secundi accu
ſatores erūt demones. De quoꝝ accuſa/
tione dicit Augu. Dicturus eſt in iudi/
cio aduerſarius. Equiſſime iudex iudi/
ca iſtū meum eſſe ob culpā: q noluit tu⁹
eſſe per gratiā. tuus eſt p naturā: meus
eſt per miſeriā. tuus per paſſionē: meus

per ſuaſionē. Tibi inobediēs: mihi obe/
diens. A te accepit imortalitatis ſtolā
a me accepit hāc pānoſam qua indutus
eſt tunicā. Tuam veſtē dimiſit: cum mea
huc venit. Equiſſime iudex iudica iſtū
meū eſſe: ⁊ mecum dānandum eſſe. In q
bus verbis ponūtur quinque allegatio
nes qbus vult diabolus oſtēdere pecca
torē ſecum eſſe dānandū. ☞ Prima du
lis. Tu obtuliſti ſibi tuaz gratiā: ego
am culpā. Tuā grām contēpſit: meā cul
pā recepit. ergo debet eē meus. ☞ Sc
eſt talis. Tu creaſti eū per naturā: iō de
beret eſſe tuus. ſed fecit ſe meū per ſua
magnā miſeriā: iō dz eſſe meus. ¶ Ter
tia eſt talis. Tu ſuſtinuiſti ꝓpter eū gra
uē paſſionē: iō debēt eē tu⁹. ego vero
tuli ſibi meā ſuaſionē. ſ; ipſe tuā paſſio
nē ꝯtēpſit: ſ; meā ſuaſionē recepit: iō
dz eē meus. ¶ Quarta eſt talis. Duo ſu
ſcilicet obediētia ⁊ inobediētia. quicūq;
aūt eſt tibi obediēs eſt tuus. quicūq;
eſt tibi inobediēs eſt meus. Sed iſte
tibi inobediēs ſed mihi obediens: ergo
debet eſſe meus. ☞ Quinta eſt talis. Tu
um eſt facere homini veſtē fulgidā vir
tutū. meum eſt facere ſibi veſtē ſordidā
vitioꝝ. quicūq; aūt habet veſtem virtu
tum eſt tuus. qui vero habet veſtē vitio
rum eſt meus. Sed iſte tuā veſtē abiecit
⁊ meam ſecuz portauit: ergo dz eē me
¶ Tertij accuſatores erunt ꝓpria pecca
ta. Sap. iiij. traducent illos ex aduerſo
iniquitates ipſoꝝ. Iſtud oſtēditur Jaco
bi. v. vbi dicitur. Agite nūc diuites plo
rate vlulantes in miſerijs veſtris qui ad
uenient vobis diuitie veſtre putrefacte
ſunt. ⁊ veſtimenta veſtra a tineis come
ſta ſunt. aurum ⁊ argētū veſtrū erugina
uit: ⁊ erugo coꝝ in teſtimoniū vobis erit
Et infra. Ecce merces operarioꝝ que de
fraudata eſt a vobis clamat: ⁊ clamor eo
rum in aures dn̄i ſabaoth introiuit. Ubi
oſtendit Jacobus q̄ cōtra malos diui
tes tria clamabūt in iudicio. ſcilicet eru
go: tinea: ⁊ merces defraudata. Sūt ali
q diuitias ſuas auare retinēt ⁊ recōdūt
contra hos clamabit erugo. Alij ſunt q
cas vane expendunt ⁊ multa mutatoria
veſtiū emūt. contra hos clamabit tinea.
Alij ſunt qui bona pauperum rapiunt

⁊ eos expoliant ⁊ mercedibus laborum
ſuorum eos defraudāt. ꝯtra hos clama
bit merces iniuſte detēta. ¶ Quarti ac/
cuſatores erūt oia elementa. Iſtud oſtē/
dit Hugo de ſancto victore. Cōtra pecca
torē in iudicio celū dicet. Ego lucez ſibi
miniſtraui ad ſolatiū. Aer dicet. Ego oē
genus auiū ſibi dedi ad obſequiū. Aqua
dicet. Ego diuerſa genera piſciū ſibi de/
di ad eſum. Terra dicet. Ego panē ⁊ vi/
nū ſibi dedi ad nutrimētum. Poſtq̄ vo
oia elemēta recitauerūt oia bn̄ficia: con
uertent̄ pctōrib⁹ ad ſupplicia. ſicut idez
Hugo oſtēdit dicēs. Nam ignis dicet. in
me comburat̄. Aqua dicet. in me demer
gat̄. Aer dicet. in me ventilet̄. Terra di/
cet. a me abſorbeat̄. Infern⁹ dicet. a me
deglutiat̄. Sapien. v. Armabit oēz crea
turam ad vltionem contra inſenſatos.

¶ Sermo ſcd̄s vnde ſupra.

OBlatus eſt ei vnus q
debebat de/
cem milia talenta. Secun/
dum beatuz Bern. Obliga/
ti ſumus deo ad quatuor debita maxia
pſoluenda. Unde dicit. O ſi cognouiſſes
q̄ multa ⁊ q̄ miſeris debes. videres: q̄ ni
hil ē qd̄ facis. ☞ Primo debes xp̄o totā vi
tā tuā q; ipſe ꝓ tua poſuit ſuā. ☞ Scd̄o
exigūt preterita peccata tua futurā vitā
tuā vt facias fructus dignos pnīe: ⁊ re/
cogites oēs ānos tuos in amaritudine
anime tue. ☞ Quid ſi tertiū debitorem
oſtendā qui vendicet eā totā ſibi: puta
q̄ deſideras gloriā quā oculus nō vidit
⁊c. Nōne ad hāc emēdā te totum ⁊ que/
cūq; poteris dare oportebit: ⁊ cū oia cō
pleueris dices. Non ſunt condigne paſ/
ſiones huius ſeculi ad futuram gloriaz
que reuelabitur in nobis. ☞ Quarto cre
ditori debes q̄ es a quo totū habes: q te
fecit. ⁊ benefacit. ⁊ cūcta miniſtrat. Iſta
ergo tam maxima debita ſunt decez mi/
lia talēta. de qbus xp̄s i iudicio a nobis
rationē requiret. qualiter. ſ. totā vitā no
ſtrā dederimus ei qui nos creauit. ei q
nos redemit. ei qui tot ⁊ tanta peccata
nobis dimiſit. ⁊ qui tantā gloriā nobis
promiſit. Ad iſtam autē rationē exigen/
dam quadrupliciter procedet. ¶ Primo
eniz omnes ad ſuū iudiciū citabit. ⁊ hoc

triplici ratione: ſcilicet monitoria. pcce
ptoria. ⁊ peremptoria. ☞ Citationez mo
nitoriam mittet per prophetam Johel.
iij. Conſurgant ⁊ aſcendant omnes gē
tes in vallē ioſaphat: quia ibi ſedebo vt
iudicez omnes gentes in circuitu. ☞ Ci
tationem preceptoriam mittet per da/
uid prophetam qui dicit. Exurge domi
ne deus meus in precepto quod manda
ſti: ⁊ ſynagoga populorum circumdabit
te. Et propter hanc in altum regredere:
dominus iudicat populos. ☞ Citationē
peremptoriaz mittet per angelū. Apoc.
x. Angelum quem vidi ſtantem ſuper
mare leuauit manum ſuam ſuper celos
⁊ iurauit per viuentem in ſecula ſeculo
rum: quia tempus amplius non erit.
ſed in diebus vocis ſeptimi angeli cum
ceperit tuba canere conſumabitur my/
ſterium dei. De hac triplici citatione di/
citur. i. Theſſal. iiij. Ipſe dominus in
iuſſu. ecce citatio preceptoria. Et in voce
archangeli. ecce citatio monitoria. Et
in tuba dei deſcendet de celo: ⁊ mortui
qui in chriſto ſunt reſurgent primi. ec/
ce citatio peremptoria. ¶ Secundo ip/
ſos citatos examinabit: ⁊ maxime de
quatuor. ¶ Primo de bonis commiſſis.
Quatuor enim bona nobis commiſit
ſcilicet corpus: ⁊ animam: ⁊ res tempo/
rales: ⁊ tēpus. De quibus dicitur. Ecc.
xvij. Deus creauit hominem. hoc refer/
tur ad corpus. Et ſm imaginem ſuam
fecit illum. hoc refertur ad animam.
Numerum dierum ⁊ tempus dedit il/
li. hoc refertur ad tempus. Et poteſta/
tem eorum que ſunt ſuper terram. hoc
refertur ad omnia temporalia quibus
ipſe homo eſt prelatus. Dedit ergo do/
minus homini corpus vt conſeruet il/
lud in mundicia ⁊ ſantificatiōe. i. Theſ
ſal. iiij. Sciat vnuſquiſque veſtrum
ſuum vas poſſidere in ſanctificatione
⁊ honore. Dedit animam vt faciat ſi/
bi magnum honorem. Si enim hono/
ramus imaginem dei pictam multo for
tius debemus honorare imaginem eius
in anima noſtra creatam. Ecc. x. Fili in
manſuetudine ſerua aīam tuam: ⁊ da
illi honorē ſm meritum ſuum. Dedit et
deus oi tēporalia vt pauperibus ea di/

ſpenſet Chryſo. Deus diſpēſatores nos diuitiaꝝ ſuaꝝ eē voluit nō dn̄os: ꝛ idō cui voluerit dat eas: a quo voluerit tollit. Illud ꝓprie nr̄m ē ꝙ in nr̄a ꝑtate ē ha bere ſi volumus. Dedit ēt hoi tp̄s vt id cōſeruet. Eccle. iiij. Fili ꝯſerua tempus. Ber. Nihil precioſius tēpore: ſꝫ heu ho die nihil vilius reputat. Trāſeunt dies ſalutis ꝛ nemo recogitat ꝛc. Idē. Nemo veſtrū fratres pui eſtimet tp̄s qđ in ver bis cōſumit ocioſis. volat verbū irreuo cabile. volat tēpus irremeabile. nec ad uertit inſipiēs quid amittat. Libet cōfa bulari aiunt donec hora pretereat. do nec tempus tranſeat. donec hora prete reat: ſcilicet quam ad agēdā penitētiaꝫ ad obtinēdā veniā. ad acquirēdā grāꝫ. ad promerēdā gloriā. miſeratio cōdito ris indulget ꝛc. Si.n. diabolus vnā ho rā tp̄is poſſet hēre cum illa ꝛ gehennaꝫ euaderet ꝛ gloriā obtineret. De his er go quattuor nobis cōmiſſis nos rōnem reddere oportebit. ¶ Sed đ corpore ma lā rōnē reddēt luxurioſi: q illud in deli tijs nutrierūt. Ia.v. Epulati eſtis ꝛ i lu xurijs enutriſtis corda veſtra. ¶ De aīa malam rationē reddēt ſuperbi qui ani maꝫ inhonorauerūt: dū ipſam omnib⁹ mer. tis per ſuperbiā expoliauerūt. Ec cle. vi. Nō te extollas in cogitatiōe ani me tue velut taurus ne forte elidat vir tus tua per ſtulticiā ꝛ folia tua comedat ꝛ fructus tuos ꝑdat ꝛc. ¶ De rebus ma lā rationē reddent auari: qui pauperi bus nihil dare voluerūt. Unde dicetur eis in iudicio. Eſuriui ꝛ nō dediſtis mi hi manducare: ſitiui ꝛ non ꝛc. ¶ De tp̄e eniꝫ malā rōnem reddent ocioſi. q ip̄m tp̄s negligēter expenderūt. Unde Ber. Omne tp̄s nobis impēſuꝫ requiret a no bis qualiter ſit expenſuꝫ. ſicut capillus nō peribit de capite: ſic nec momētū de tempore. ¶ Secūdo rationē requiret đ bonis a nobis omiſſis. Iſtđ patet Mat. xxv. Ubi dn̄s ſeruū qui omiſit lucrari i talento accepto redarguit ꝛ in tenebras mitti iuſſit. Per talentum intelligit do num intelligētie qđ quidam abſcōdunt in terrā. Unde dicitur ibidē. Abiēs fo dit in terram ꝛ abſcondit pecuniaꝫ dn̄i ſui. Quidam eniꝫ ponūt in ſudario. vn̄

dicitur Luce. xix. Ecce mna tua quaꝫ ha bui repoſitā in ſudario. Alij ponūt in mēſam: ſicut boni ſerui. vnde dr̄ ibidē. Et quare nō dediſti pecuniā meā ad mē ſam ꝛc. Pecunia autē abſcondita in ter ram rubigineꝫ cōtrahit. Repoſita in ſu dario non creſcit: poſita ad menſaꝫ fru ctuꝫ facit. Illi in terra abſcondūt qui do nuꝫ intelligētie i cupiditatibus terreno rū ponunt. ex hoc ſepe cōtrahūt rubigi nem peccatorum. Illi ponūt in ſudario qui dant ſe torpori ꝛ ocio. tales nullum fructum faciūt bonorū operuꝫ. Illi po nūt ad menſam qui dona intelligētie ponūt ad ſacram ſcripturaꝫ. tales ſibi acquirūt magnū cumulū meritoꝝ. de qua menſa dicit p̄s. Paraſti in cōſpectu meo menſaꝫ ꝛc. ¶ Tertio requiret rōnē de malis a nobis cōmiſſis. Iudex tam mi nus rationē non requiriti de minimis nec de alienis: nec de occultis. Iudex e eternus tante erit ſeueritatis ꝙ ratiōē requiret de minimis ſicut đ verbis ocio ſis. Matthei. xij. De oi verbo ocioſo q loquuti fuerint homies reddēt rōnē in die iudicij. Rationeꝫ requiret đ ma lis alienis ꝛ maxime de prelatis. Ezech. iij. Sanguinē eius de manu tua requi ram. Rationē requiret de cogitatōibus oc cultis. Sap. vi. Cogitatōes veſtras in ter rogabit. Job. xxx. None ipſe cōſiderat vi as meas. Gloſa. Sicut deus vniuſcuiuſ qꝫ vias conſiderat: ſic ꝛ greſſus dinume rat. vt nec minutiſſime cogitatōes: nec verba tenuiſſima que apud nos viſa vi luerūt. eius iudicio idiſcuſſa remanebūt. ¶ Quarto rōnem requiret de malis no bis dimiſſis. ſicut pꝫ hic in ſeruo cui do minus dimiſerat decem milia talenta: qui noluit cōſeruo dimittere centū de narios. Per deceꝫ milia talēta ſignifica deceꝫ precepta. que quideꝫ qui tranſgre ditur debet deo decē milia talenta. idē penā pro trāſgreſſiōe decē preceptorū. Per centū denarios intelligunt quili bet minores offenſe que in ꝓximos cō mittūtur. Hiero. Dicamus ſub exēplo. Siquis noſtrū cōmiſerit adulteriū: ho micidiuꝫ: ſacrilegiū: maiora crimina de cem milia talenta roganti dimittuntur ſi ꝛ ipſe minora dimittat peccantibus.

¶ Tertio ipſos examiatos ꝯuincet. Et hoc per auctētica īſtrumēta. i. per ſan cta euāgelia. Roma. ij. In die qua dn̄s iudicabit occulta hoīnuꝫ ꝛc. Sunt eīm. quedā opera que tm̄ ſunt hois ſicut eſt opus peccati. p̄s. Non loquet os meum opera hominū. Quedā que ſūt tm̄ op⁹ dei ſicut ē opus creatōis. Job. ix. Exten dit celos ſolus. Quedā que ſunt opus dei ꝛ homis ſicut ē opus iuſtificatiōis. i. Cor. iij. Dei eiꝫ ſumus adiutores. Jo. xv. Sine me nihil poteſtis facere. Op⁹ ergo creatōis deus nō iudicabit nec cō demnabit ſed reformabit in melius. ſi cut celū ꝛ terrā ꝛ omnia elemēta. Simi liter opus dei ꝛ hois nō ꝯdemnabit ſꝫ remunerabit. Opus aūt ſolius homis. ſcꝫ peccatū iudicabit ꝛ ꝯdemnabit. p̄s. In operibus manuū ſuaꝝ cōprehēſus eſt peccator. ¶ Quarto cōtra ipos ꝯui ctos ſniaꝫ diffinitiuā ꝓferet dicēs Mat thei. xxv. Diſcedite a me maledicti ꝛc. Illa aūt ſnīa nullo auxilio poterit ſub leuari. Quattuor.n. auxilijs conſueuit ſnīa ſubleuari. ¶ Primo ꝑ appellatōeꝫ Secūdo ꝑ ſupplicatōem. Cū.n. ſnīa fer tur a principe tunc nō lꝫ appellare ſed lꝫ ſupplicare. ¶ Tertio per querelā fal ſi vt dicat ꝙ ſentētia lata ſit per falſos teſtes iudice circūuēto. ¶ Quarto per integram reſtitutōem. Eſt aūt in inte grum reſtituere. i. reducere in eū ſtatuꝫ in quo erat ante leſionē. Illa aūt ſenten tia non poterit releuari: primo per ap pellatōem. Appellatio.n. ibi locū nō ha bebit: q2 crimē cuiuſlibet notoriū erit. ꝛ hoc tripliciter. ¶ Primo ꝑ ꝯfeſſionē ꝓ priam. Cōſcia.n. cuiuſlibet ꝯfitebit ſuū ſcelus. Aug. Quiſqꝫ iudiciū futuroruꝫ timet ꝑſitem ꝯſciam corrige. Sermo.n. cauſe tue teſtimoniū cōſciētie tue. ¶ Se cūdo erit notorium ꝑ facti euidentiam. Hiero. Aderit dies illa in qua facta nr̄a quaſi in quadā tabula picta demōſtra būtur. ¶ Tertio erit notoriū ꝑ ꝓſūptio nem violentā. in eo eīm ꝙ ponētur a ſi niſtris preſumet ꝙ ſūt dānandi. Sicut ꝛ iuſtis in eo ꝙ ponētur a dextris preſu metur ꝙ ſint ſaluādi. ¶ Secūdo illa ſen tētia non poterit releuari per ſupplica tōem. Si enim omnes potentes celeſtis

curie. ſicut beata virgo. apoſtoli. ꝛ mar tyres ꝛ oēs ſapiētes: ſicut confeſſores. ꝛ doctores. preces ad ſupplicādū cōpone rent: deus non exaudiret. Job. li. Non parcā eis verbis potētibus ꝛ ad depcā dum compoſitis. imo ſi omnes ſancti ꝓ eis ſupplicarēt ꝛ ipſi ieiunādo ſe afflige rent ꝛ ſacrificia deo offerrēt: deus eos non exaudiret. Hiere. xiiij. Noli orare ꝓ populo iſto in bonum: cū ieiunauerint non exaudiā preces eorum. Et ſi obtule rint holocauſtomata ꝛ victimas nō ſu ſcipiā ea: quoniā gladio ꝛ fame ꝛ peſte conſumā eos. ¶ Tertio non poterit re leuari per querelā falſi. vt dicāt ꝙ illa ſnīa ſit lata ꝑ falſa iſtrumēta. vel ꝑ fal ſos teſtes iudice circūuēto: q2 ille iudex nō poterit decipi nec circūueniri: cū ſit veritas ꝛ ſapiētia dei. Job. xxi. Serua torē anime tue nihil fallit. Eiuſdē. xij. Ipſe nouit decipientē ꝛ eum qui decipi tur. Contra ipſius ergo ſapiētiaꝫ nihil valebunt loquacitates aduocatoꝝ: nec ſophiſmata phoruꝫ: nec facūdia orato rum: nec argutie verſutoruꝫ. De his Hie rony. Quanti elingues ꝛ muti felicio res loquacibus erunt. quanti paſtores philoſophis. quanti ruſtici oratoribus quanti hebetes argutijs preferendi ſūt ciceronis. ¶ Quarto non poterit illa ſententia releuari per in integrum re ſtitutioneꝫ. vt ſcilicet ad priſtinum ſta tum reſtituatur. Hebre. vi. Impoſſibile enim eſt eos qui ſemel illuminati ſunt ꝛc. ꝛ ꝓlapſi ſunt ſcilicet per finaleꝫ im penitētiam rurſus reuocari ad penitē tiam. p̄s. Reges eos in virga ferrea: ꝛ tā ꝙ̄ vas figuli confringes eos. Ipſi eniꝫ non erant vas eneuꝫ ſed terreum. quia amando terrena facti ſunt terra. Ideo dicit tanꝙ̄ vas figuli. ꝛ non frangentur ab aliquo angelo: ſed a validiſſimo pu gile deo. ideo dicit confriges eos. Nec frangentur cum virga lignea ideſt cuꝫ flexibili miſericordia: ſed cum virga fer rea. i. cum inflexibili iuſtitia. Ideo pre mittit. Reges eos in virga ferrea. ꝛ pro pterea tā valide frāgētur ꝛ nunꝙ̄ rein tegrabūtur. Hiere. xx. Sic ꝯteram popu lum iſtū ſicut cōteritur vas figuli quod nō poteſt vltra reſtaurari.

ſpenſet Chryſo. Deus diſpēſatores nos
diuitiaꝝ ſuaꝝ eē voluit nō dn̄s: ⁊ idō cui
voluerit dat eas: a quo voluerit tollit.
Illud ꝓprie nr̄m ē ꝙ in nr̄a ptāte ē ha
bere ſi volumus. Dedit ēt hoi tp̄s vt id
cōſeruet. Eccle. iiij. Fili ꝯſerua tempus.
Ber. Nihil precioſius tēpore: ſꝫ heu ho
die nihil vilius reputat̄. Trāſeunt dies
ſalutis ⁊ nemo recogitat ⁊c̄. Idē. Nemo
veſtrū fratres pui eſtimet tp̄s qḋ in ver
bis cōſumit ocioſis. volat verbū irreuo
cabile. volat tēpus irremeabile. nec ad
uertit inſipiēs quid amittat. Libet cōfa
bulari aiunt donec hora pretereat. do
nec tempus tranſeat. donec hora prete
reat: ſcilicet quam ad agēdā penitētiaꝫ
ad obtinēdā veniā. ad acquirēdā grāꝫ.
ad promerēdā gloriā. miſeratio cōdito
ris indulget ⁊c̄. Si. n. diabolus vnā ho
rā tpis poſſet hēre cum illa ⁊ gehennaꝫ
euaderet ⁊ gloriā obtineret. De his er
go quattuor nobis cōmiſſis nos rōnem
reddere oportebit. ¶ Sed ō corpore ma
lā rōnē reddēt luxurioſi: q illud in deli
tijs nutrierūt. Ja. v. Epulati eſtis ⁊ i lu
xurijs enutriſtis corda veſtra. ¶ De aīa
malam rationē reddēt ſuperbi qui ani
maꝫ inhonorauerūt: dū ipſam omnib᷒
meritis per ſuperbiā expoliauerūt. Ec
cle. vi. Nō te extollas in cogitatiōe ani
me tue velut taurus ne forte elidat̄ vir
tus tua per ſtultitiā ⁊ folia tua comedat
⁊ fructus tuos pdat ⁊c̄. ¶ De rebus ma
lā rationē reddent auari: qui pauperi
bus nihil dare voluerūt. Unde dicetur
eis in iudicio. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mi
hi manducare: ſitiui ⁊ non ⁊c̄. ¶ De tpe
eniꝫ malā rōnem reddent ocioſi. q ipm
tp̄s negligēter expenderūt. Unde Ber.
Omne tp̄s nobis impēſuꝫ requiret̄ a no
bis qualiter ſit expenſuꝫ. ſicut capillus
nō peribit de capite: ſic nec momētū de
tempore. ¶ Secūdo rationē requiret ō
bonis a nobis omiſſis. Iſtō patet Mat.
xxv. Ubi dn̄s ſeruū qui omiſit lucrari i
talento accepto redarguit ⁊ in tenebras
mitti iuſſit. Per talentum intelligit̄ do
num intelligētie qḋ quidam abſcōdunt
in terrā. Unde dicitur ibidē. Abiēs fo
dit in terram ⁊ abſcondit pecuniaꝫ dn̄i
ſui. Quidam eniꝫ ponūt in ſudario. vn̄
dicitur Luce. xix. Ecce mna tua quaꝫ ha
bui repoſitā in ſudario. Alij ponūt ad
mēſam: ſicut boni ſerui. vnde dr̄ tibi.
Et quare nō dediſti pecuniā meā ad me
ſam ⁊c̄. Pecunia autē abſcondita in ter
ram rubigineꝫ cōtrahit. Repoſita in ſu
dario non creſcit: poſita ad menſaꝫ fru
ctuꝫ facit. Illi in terra abſcondūt q
nuꝫ intelligētie i cupiditatibus terre
rū ponunt. ex hoc ſepe cōtrahūt rubi
nem peccatorum. Illi ponūt in ſudario
qui dant ſe torpori ⁊ ocio. tales nullum
fructum faciūt bonorū operuꝫ. Illi po
nūt ad menſam qui dona intelligentie
ponūt ad ſacram ſcripturaꝫ. tales ſibi
acquirūt magnū cumulū meritoꝝ. De
qua menſa dicit p̄s. Paraſti in cōſpectu
meo menſaꝫ ⁊c̄. ¶ Tertio requiret rōnē
de malis a nobis cōmiſſis. Iudex mū
nus rationē non requirit de minimis
nec de alienis: nec de occultis. Iudex
eternus tante erit ſeueritatis ꝙ rationē
requiret de minimis ſicut ō verbis oci
ſis. Matthei. xij. De oī verbo ocioſo q
loquuti fuerint homines reddēt rōnē
in die iudicij. Rationeꝫ requiret de ma
lis alienis ⁊ maxime de prelatis. Eze.
iij. Sanguinē eius de manu tua requi
ram. Rationē reqret de cogitatōibus oc
cultis. Sap. vi. Cogitatōes noſtras in
tabit̄. Job. xxx. Nōne ipſe cōſiderat vi
as meas. Gloſa. Sicut deus vniuerſas
qꝫ vias conſiderat: ſic ⁊ greſſus dinume
rat. vt nec minutiſſime cogitatōes nec
verba tenuiſſima que apud nos viſa
fuerūt. eius iudicio idiſcuſſa remaneant.
¶ Quarto rōnem requiret de malis no
bis dimiſſis. ſicut pꝫ hic in ſeruo cui do
minus dimiſerat decem milia talenta
qui noluit cōſeruo dimittere centū de
narios. Per deceꝫ milia talēta ſignant̄
deceꝫ precepta. que quideꝫ qui tranſgre
ditur debet deo decē milia talenta
penā pro trāſgreſſiōe decē preceptoꝝ.
Per centū denarios intelligunt̄ qli
bet minores offenſe que in primos co
mittūtur. Hiero. Dicamus ſub exēplo.
Siquis noſtrū cōmiſerit adulteriū ho
micidiuꝫ: ſacrilegiū: maiora crimina de
cem milia talenta roganti dimittuntur
ſi ⁊ ipſe minora dimittat peccantibus.

¶ Tertio ipſos examīatos ꝯuincet. Et
hoc per auctētica īſtrumēta. i. per ſan
cta euāgelia. Roma. ij. In die qua dn̄s
iudicabit occulta hoīnuꝫ ⁊c̄. Sunt eīm
quedā opera que tm̄ ſunt hoīs ſicut eſt
opus peccati. p̄s. Non loquet̄ os meum
opera hominū. Quedā que ſūt tm̄ op᷒
dei ſicut ē opus creatōis. Job. ix. Exten
dit celos ſolus. Quedā que ſunt opus
dei ⁊ homis ſicut ē opus iuſtificatiōis.
i. Cor. iij. Dei eiꝫ ſumus adiutores. Jo.
xv. Sine me nihil poteſtis facere. Op᷒
ergo creatōis deus nō iudicabit nec cō
demnabit ſed reformabit in melius. ſi
cut celū ⁊ terrā ⁊ omnia elemēta. Simi
liter opus dei ⁊ hoīs nō ꝯdemnabit ſꝫ
remunerabit. Opus aūt ſolius homis.
ſcꝫ peccatū iudicabit ⁊ ꝯdēmnabit. p̄s.
In operibus manuū ſuaꝝ cōprehēſus
eſt peccator. ¶ Quarto cōtra ipſos ꝯui
ctos ſniaꝫ diffinitiuā pferet dicēs Mat
thei. xxv. Diſcedite a me maledicti ⁊c̄.
Illa aūt ſnīa nullo auxilio poterit ſub
leuari. Quattuor. n. auxilijs conſueuit
ſnīa ſubleuari. ¶ Primo p appellatōeꝫ
Secūdo p ſupplicatōem. Cū. n. ſnīa fer
tur a principe tunc nō lꝫ appellare ſed
lꝫ ſupplicare. ¶ Tertio per querelā fal
ſi vt dicat̄ ꝙ ſentētia lata ſit per falſos
teſtes iudice circūuēto. ¶ Quarto per
integram reſtitutōem. Eſt aūt in inte
grum reſtituere. i. reducere in eū ſtatuꝫ
in quo erat ante leſionē. Illa aūt ſenten
tia non poterit releuari: primo per ap
pellatōem. Appellatio. n. ibi locū nō ha
bebit: q crimē cuiuſlibet notoriū erit. ⁊
hoc tripliciter. ¶ Primo p ꝯfeſſionē p
priam. Cōſcia. n. cuiuſlibet ꝯfitebit̄ ſuū
ſcelus. Aug. Quiſqꝫ iudiciū futuroruꝫ
timet pūtem ꝯſciam corrige. Sermo. n.
cauſe tue teſtimoniū cōſcientie tue. ¶ Se
cūdo erit notorium p facti euidentiam.
Hiero. Aderit dies illa in qua facta nr̄a
quaſi in quadā tabula picta demōſtra
buntur. ¶ Tertio erit notoriū p pſūptio
nem violentā. in eo eīm ꝙ ponētur a ſi
niſtris preſumet̄ ꝙ ſūt dānandi. Sicut
⁊ iuſtis in eo ꝙ ponētur a dextris preſu
metur ꝙ ſunt ſaluādi. ¶ Secūdo illa ſen
tētia non poterit releuari per ſupplica
tōem. Si enim omnes potentes celeſtis
curie. ſicut beata virgo. apoſtoli. ⁊ mar
tyres ⁊ oēs ſapiētes: ſicut confeſſores. ⁊
doctores. preces ad ſupplicādū cōpone
rent: deus non exaudiret. Job. li. Non
parcā eis verbis potētibus ⁊ ad deprecā
dum compoſitis. imo ſi omnes ſancti p
eis ſupplicarēt ⁊ ipſi ieiunādo ſe afflige
rent ⁊ ſacrificia deo offerrēt: deus eos
non exaudiret. Hiere. xiiij. Noli orare p
populo iſto in bonum: cū ieiunauerint
non exaudiā preces eorum. Et ſi obtule
rint holocauſtomata ⁊ victimas nō ſu
ſcipiā ea: quoniā gladio ⁊ fame ⁊ peſte
conſumā eos. ¶ Tertio non poterit re
leuari per querelā falſi. vt dicāt ꝙ illa
ſnīa ſit lata p falſa īſtrumēta. vel p fal
ſos teſtes iudice circūuēto: q ille iudex
nō poterit decipi nec circūueniri: cū ſit
veritas ⁊ ſapiētia dei. Job. xxi. Serua
torē anime tue nihil fallit. Eiuſdē. xij.
Ipſe nouit decipientē ⁊ eum qui decipi
tur. Contra ipſius ergo ſapiētiaꝫ nihil
valebunt loquacitates aduocatoꝝ: nec
ſophiſmata phorūꝫ: nec facūdia orato
rum: nec argutie verſutoruꝫ. De his Hie
rony. Quanti elingues ⁊ muti felicio
res loquacibus erunt. quanti paſtores
philoſophis. quanti ruſtici oratoribus
quanti hebetes argutijs preferendi ſūt
ciceronis. ¶ Quarto non poterit illa
ſententia releuari per in integrum re
ſtitutioneꝫ. vt ſcilicet ad priſtinum ſta
tum reſtituātur. Hebre. vi. Impoſſibile
enim eſt eos qui ſemel illuminati ſunt
⁊c̄. ⁊ plapſi ſunt ſcilicet per finaleꝫ im
penitētiam rurſus reuocari ad penitē
tiam. p̄s. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tā
ꝙ̄ vas figuli confringes eos. Ipſi eniꝫ
non erant vas eneuꝫ ſed terreum. quia
amando terrena facti ſunt terra. Ideo
dicit tanꝙ̄ vas figuli. ⁊ non frangentur
ab aliquo angelo: ſed a validiſſimo pu
gile deo. ideo dicit confriges eos. Nec
frangentur cum virga lignea ideſt cuꝫ
flexibili miſericordia: ſed cum virga fer
rea. i. cum inflexibili iuſtitia. Ideo pre
mittit. Reges eos in virga ferrea. ⁊ pro
pterea tā valide frāgētur ⁊ nunꝙ̄ rein
tegrabūtur. Hiere. xx. Sic ꝯteram popu
lum iſtū ſicut cōteritur vas figuli quod
nō poteſt vltra reſtaurari.

¶ Sermo tertius.

SErue nequã omne debi-
tũ dimiſi tibi ꝛc. Secũdũ Au
guſtinũ. Habere odiũ i corde
ẽ habere gladiũ: ſcorpionẽ: ꝛ ignẽ. ¶ De
primo ſic dicit in ſermone. Qui alij no-
cere deſiderat ſimilis ẽ illi qui gladio ſe
trãſuerberat vt tunicã alterius cedat.
¶ De ſcđo ſic dicit in ſermone. Refrena
te iram que vos ſtimulat ad vindictam.
Ira.n. ſcorpio eſt ſi interius flãmis exci
tauerit. Si ergo te vis vindicare de ini
mico tuo ad ipſã irã tuã te cõuerte: qr
ipſa ẽ inimica tua que occidit animã tu
am. ¶ De tertio ſic dicit ſup ps. Sic pu
ta malitiã eſſe quomõ ignẽ. Si incẽdere
vis aliquid illud qđ apponis igni prius
ardet: niſi eĩm ardeat nõ incẽdit. Verbi
grã. Cũ ſacculũ apponis igni prius ar-
det vt aliud poſſit incendere. Ita ergo
malitia ꝓcedet ex te. ꝛ quid vaſtat ante
ꝙ te malitia tua. vt alteri non noceat fie
ri põt vt tibi non noceat fieri nõ poteſt
Quia ergo ille qui odiũ retinet ſeipſũ
occidit. venenat. ꝛ incẽdit: ideo neqꝫ ap
pellatꝰ. Et ſic dr̃ Eccle. xiiij. Qui ſibi ne-
ꝗ eſt: cui alij bonus erit. Unde ſꝫ Chry-
ſo. Quãdo ſeruus decẽ milia talẽta de
bebat non ẽ vocatus neqꝫ. ſed qñ fratri
remittere noluit: dñs eum neqꝫ vocauit
dicens. Serue neqꝫ. Vocatꝰ autem neqꝫ
ꝓpter duas neqtias ꝗs habuit. ¶ Pri-
ma fuit neqtia magne crudelitatis. qđ
notatur cum dicit. Tenẽs ſuffocabat eũ
Nõ enim rogauit nec admonuit ſed ſta-
tim ad gulam cucurrit. Tales ſunt mul
ti furioſi qui ferũtur ipetu ſue ire. Pro
uer. xxvij. ira nõ habet miſericordiã nec
erumpẽs furor: ꝛ impetũ concitati ſpũs
ferre qs poterit. Prouer. xv. Cor fatuo-
rum ebullit ſtultitiam. Et bñ dicit ebul
lit qr cor fatui ꝛ iracũdi eſt ſicut olla bul
liens que ſepe ꝗttuor mala facit. ¶ Unũ
qr aquã feruẽtẽ extra ꝓijcit ꝛ circũſtan
tes adurit. ¶ Scđm qr ignem extiguit.
¶ Tertium pinguedinem extra emittit.
¶ Quartũ qr ipſa olla ſepe cõfringitur.
Olla ergo bulliẽs ẽ animus iracũdi: qr
ſepe verba ignita ꝛ contumelioſa ꝓijcit
ex quibus alios iflãmat. i. ad ſcandalũ
ꝓuocat. Ignem ẽt celi qui erat in illis
cum ex charitate arguebant extingu
Nullus eĩm audet eũ reprehẽdere p
ꝙ videt ipſũ ſic ad contumelias pa
tum eẽ. ſi ipſe etiam hẽat aliquã pingue
dinẽ deuotõis vel grẽ: tota effundi
ꝓpter furorem ire. Eius ẽt cor ſic fra
gitur vt vix ad tranquillitatẽ redeg
tur. Contra ergo iſtam ollã ſic bullien
tria ſunt remedia. ¶ Unũ ẽ vt ollã
igne remoueamus. i. ad talũ p
nos ſubtrahamus. Prouer. xx. Hono
homini qui ſeparat ſe a ɔtentionibꝰ. O
autẽ ſtulti miſcẽtur contumelijs. ¶ Se
cũdum eſt vt ligna auferamus. i. ver
incentiua ſubtrahamus. Prouer. xx
Cum defecerint ligna extinguetur igni
ſuſurrone ſubtracto iurgia cõquieſc
¶ Tertiũ ẽ vt aquã frigidam appo
namus. i. verba refrigeratiua reſpo
mus. Prouer. xv. Reſponſio mollis fr
git iram: ſermo durus ſuſcitat furo
Sicut enim ab ore duo procedunt q
rum vnũ ignem materialem accend
flatus. Aliud extinguit ſcilꝫ ſputum
ab ipſo ore duo procedũt. quorum vn
ignem iracũdie accendit. ſ. verba
Aliud extinguit ſcilꝫ reſponſio bla
Eccle. xxviij. Si ſufflaueris quaſi ig
exardebit. ꝛ ſi expueris ſuper illam
tinguetur: ꝛ vtraqꝫ ex ore proficiſcu
¶ Secũda nequitia iſtius fuit pecca
ingratitudinis: Unde dicit ei domi
Serue neqꝫ omne debitum dimiſi
quoniã rogaſti me. Nõne ergo opo
ꝛ te miſereri ɔſerui tui ꝛc. Quidã
mittũt offenſas niſi ſemiplene: qr al
dimittũt: aliquas non. alij non dimi
niſi habeant magnã emendam. alij
diu rogentur. Deus autem dimittit
ter ſine exceptõe. Ideo dicit omne d
tum. i. omnẽ penam qua. ſ. homo ſibi
ligatus ẽ pro peccato cordis, oris, ꝛ o
ris. Eodem mõ debet quilibet inimi
reconciliari corde ipſum diligendo
pro ipſo orando: ꝛ opere ſibi ſeruiend
Iſta tria notãtur Luce. vi. Diligite i
micos veſtros ꝛ benefacite his qui od
runt vos. ꝛ orate pro calumniãtibꝰ vo
¶ Secũdo dimittit liberaliter cum p
ua ſatiſfactione. Ideo dicit. Dimiſi t
vendidi. Quidam enim offenſas ſuas
vendũt dum pecunias ꝛ magnas emen
das requirũt. Qui aũt non dimittũt ma-
gis ſibi nocẽt ꝙ illi qbꝰ nõ dimittũt: q vo
liberaliter dimittũt magis ſibi ꝓſũt ꝙ illi
qbꝰ dimittũt. Chryſ. Si oderis inimicũ
tuũ aplꝰ tibi nocuiſti ſꝫ aĩaꝫ ꝙ illi ſm
corpꝰ. ꝛ illi forſitã nihil nocẽs odies eũ.
teipſũ ãt ſine dubio ledis. ſi ergo pepce-
ris inimico tibi aplꝰ pepciſti. ꝛ ſi ei bñfe
ris tibi aplꝰ ꝓſtitiſti ꝙ illi. ¶ Tertio
dimittit facilr ſine extorſiõe: lõ dicit: qm̃
rogaſti me. qdã remittẽ nolunt niſi aut
rogati: aut coacti: aut nimis exterriti.
Deus autem faciliter remittit. nã remi-
ſit dauid adulteriũ ꝛ homicidiũ cũ tri-
bus ſyllabis quãdo dixit peccaui. Remi
ſit petro peccatũ negatiõis cum paucis
lachrymis. Remiſit publicano peccata
ſua cũ quinqꝫ verbis: cũ dixit. Deus ꝓ-
pitius eſto mihi peccatori. qr ergo deus
remittit ſic totaliter. ſic liberalit. ſic fa-
ciliter. ideo valde ingratus ẽ qui proxi
mo nõ remittit. Ingratitudo.n. graue
vicium ẽ ꝛ quinqꝫ mala facit. ¶ Unum
ẽ qr peccata prius remiſſa reuocat. Au-
gu. de verbis dñi. Dicit tibi deꝰ. Dimit-
te ꝛ dimittet tibi. Sed ego prius dimiſi:
dimitte tu vel poſtea. Nam ſi nõ dimiſe-
ris reuocabo te: ꝛ quicqd dimiſerã repli
cabo tibi. ¶ Secũdum eſt quia oĩa meri
ta diſſipat. Bern. Ingratitudo inimica
eſt anime: exinanitio meritoꝝ: virtutum
qꝫ diſperſio: ac beneficiorum perditio.
¶ Tertiũ eſt: qr fontem diuine gratie ex
ſiccat. Idẽ. Ingratitudo eſt vẽtus vrẽs
ſiccansqꝫ fontẽ pietatis: rorem miſeri
cordie: ꝛ fluenta gratie. ¶ Quartũ eſt qr
viam gratie obſtruit. ne. ſ. ad animã in-
trare poſſit. Idem. Ingratitudo vias
obſtruit grẽ. ꝛ vbi illa fuerit: gratia ac-
ceſſum nõ inuenit. Idem. Accipiẽdus i
dignus eſt. qui fuerit de acceptis ingra
tus. ¶ Quintum ẽ: qr pontẽ miſericor-
die frangit. Aug. ſr per ps. Deus vltio-
num. Ne feſtines aliũ punire ſi ipſe te
leſit ſicut nolles puniri alio rogãte quẽ
leſiſti. Noli miſericordie pontẽ ſubuer-
tere quẽ tranſiſti. ꝛ ſi ille peccat in te ne
ꝓcces tu: deterius blaſphemans deum
¶ Quia vero ſeruus neqꝫ habuit duas
predictas nequitias: ideo habuit duas
penas. ſ. penam damni ꝛ penam ſenſus
ꝛ vtraqꝫ eſt eterna. ¶ Pena damni no-
tatur cum dicit. Et iratus dñs. Damna
ti enĩꝫ nunqꝫ videbunt deũ placatũ: ſed
iratum. Et vtrũqꝫ ẽ magna pena. Nam
videre deum iratum eſt maxima pena.
Apoca. vi. dicent montibus ꝛ petris: ca
dite ſuper nos ꝛ abſcondite nos a facie
ſedentis ſuper thronũ: ꝛ ab ira agni.
Non videre etiam deũ placatũ eſt maxi
ma pena. Chryſo. ſuper Matheũ. Mul
ti gehẽnam horrent. ego autẽ caſum il-
lius glorie multo maiorẽ penam gehen
na eſſe exiſtimo. Verumẽt ſi mille po-
nat aliquis gehẽnas nihil tale dicet qle
excidi a gloria illa. ꝛ odio a chriſto ha-
beri ꝛ odire non noui vos. Etenim melꝰ
ius eſt ſuſtinere decem milia fulgura ꝙ
faciem illam manſuetaꝫ videre a nobis
auerſam. ꝛ tranquillũ oculum nõ feren
tem videre nos. ¶ Pena ſenſus notatꝰ
cum dicit. Tradidit eum tortoribus. ſ.
demonibus in carcere infernali. Habet
enim deus carcerẽ. palatium. ſtabulũ.
ꝛ hoſpitale. In carcere ſunt omnes ma
li: In palacio omnes boni. In ſtabulo
boni ꝛ mali. In hoſpitale mediocrit bo
ni ꝛ mediocriter mali. ¶ Carcer eſt ifer-
nus. Tunc aũt homo habet carcerẽ pe-
nalẽ quãdo manibus ꝛ pedibus vincu
latꝰ. Tũc hꝫ penaliorẽ qñ ɔtinuis tene-
bris inuoluit. Tũc hꝫ penaliſſimũ qñ cõ
tinuis fletibus ꝛ dentium ſtridoribꝰ an
guſtatꝰ. talis ẽ carcer infernalis. Iuxta
illud Mathei. xxij. Ligatis manibus ꝛ
pedibus mittite eum i tenebras exterio-
res. ibi erit fletus ꝛ ſtridor dentiũ. ¶ Pa
latiũ ẽ paradiſus. quale autẽ palatium
hõ ſibi edificat hic: tale ibi iueniet. Edi
ficatꝰ eĩm de auro dilectõis dei: ꝛ de ar-
gento dilectõis ꝓximi. ꝛ đ lapidibus ꝓ-
cioſis bonoꝝ operũ. Iuxta illud. i. Co-
rinth. iij. Siqs aũt ſuperedificat ſup fun
damẽtum hoc aurum. argẽtũ. lapides
precioſos ꝛc. ¶ Stabulũ eſt iſte mũdus
in quo homo poſitus fuit poſtqꝫ pecca-
uit: qr teſte ꝓpha: ɔparatus ẽ iumẽtis i-
ſipiẽtibus: ꝛ ſimilis factus ẽ illis. Bern.
Puto iumenta dicerent ſi loqui fas eſ
ſet. ecce Adã factus eſt quaſi vnus ex no

bis. Ad hoc ſignificādū dñs naſcens in
mūdo poni voluit in ſtabulo. Si autem
tot pulchra ⁊ delectabilia inueniunt in
ſtabulo: qualia ſunt illa q̄ ſūt in palatio
⁊ tñ reſpectu illoꝝ iſta ſūt fetida. Ve au
tez illi q diligit fetorē ſtabuli ⁊ nō curat
venire ad odorē palatij. ℣ Hoſpitale dei
eſt purgatoriū in quo ſanant infirmi. quo
rū qdā habuerūt multū de humore. i. de
mūdano amore. iſti tardius cremabunt
vt lignū. Alij minus: iſti citius purgabū
tur vt fenū. Alij minime: ⁊ iſti citiſſime cre
mabūt vt ſtipula. i. Coꝛ. iij. Si qs ſupedi
ficauerit lignū: fenū: ſtipulā: vniuſcuiuſ
qꝫ opus manifeſtabit. vtraqꝫ aūt pena. ſ.
dāni ⁊ ſenſus erit eterna. Hoc notat cū
d: Quoadusqꝫ reddat obitū vniuerſū.
Remigius. ¶ Nota quoadusqꝫ ponit p
infinito. Et eſt ſenſus. Nunq̄ pſoluet: ſed
p penā luet. Sed nō videt q diuine iu
ſtitie ↄpetat hoiez p culpa trāſitoria pu
nire pena eterna. Ad hoc dicēdū q hoc
diuine iuſtitie ↄpetit q̄druplici ratione.
℣ Primo ꝓpter infinitatē offenſi. Eſt. n.
cōis animi ↄceptio: q iniurioſus tanto
dignus ē maiori pena: q̄to ille maior eſt
cui infert iniuria. vñ d' q pena taxat ſm
dignitatē eius in quē fit offenſio. Cū igi
tur maieſtas dei ſit infinita: ille q cū offen
dit dignus ē pena infinita. Nō pōt autez
pena eſſe infinita q̄tū ad itenſionē: qꝛ nul
la pura creatura capax eſt q̄litatis infini
te: ⁊ iō dz eſſe infinita q̄tū ad durationez.
¶ Scdo pp eternitatez pabuli. In pctō
qdē ſunt qnqꝫ. ſ. actus: delectatio: macu
la. volūtas praua: ⁊ reatus ſiue obliga
tio ad penā eternā. Duo aūt p̄ma. ſ. act⁹
⁊ delectatio aliqñ trāſeunt in momēto.
Alia aūt tria poſt mortē remanēt: quoꝝ
duo. ſ. macula ⁊ volūtas praua ſunt pa
bulū ignis infernalis. nō. n. pñt deleri ni
ſi p gratiā. Poſt mortē aūt homo nō eſt
ſuſceptibilis grē. Sicut igit ignis mate
rialis eēt eternus ſi ligna eſſent eterna:
ſic ignis infernalis eſt eternus: qꝛ eius pa
bulū. ſ. macula ⁊ volūtas praua ſūt eter
na. ⁊ iō remanet tertiū. ſ. reatus. ¶ Ter
tio pp eternitatē mali ꝓpoſiti. Volūtas
eīm peccādi in eis non habuit finē: ergo
nec pena eoꝝ habebit finē. Grego. in mo
ralibus. Aiunt qdā q ſine fine nō debet
culpa puniri cuz fine. Quibus citius re
ſpōdemus q recte dicerēt ſi iuſtus iudex
nus nō corda hoium ſed facta penſaret.
Iniq enim ideo cū fine deliqrūt: q cū fi
ne vixerūt: voluiſſent qdē ſine fine viue
re: vt potuiſſent ſine fine in iniquitatib
pmanere. Ad iudicis ergo diſtrictionē ptī
net iuſtitiam vt nunq̄ careat ſupplicio
quoꝝ mens in vita hac nunq̄ voluit ca
rere pctō: ⁊ nō det iniquo terminus vl
tiōis. q q̄diu vixit noluit habere termi
nū criminis. ¶ Quarto pp infinitatē
Videmus. n. q vnū ⁊ idē furtū in diuer
ſis foris diuerſimode punit. Nā alicubi
p eodē furto fur cauterizat: alicubi fu
ſtigat: alicubi ſuſpēdit. Deus aūt hz du
plex foꝝ. vnū in pñti qd eſt foꝝ cōſcie
miſericordie: vbi culpe puniuntur pena
trāſitoria. Aliud in futuro qd eſt foꝝ
re iuſtitie: vbi culpe puniēt pena eter
na. Vñ dicit Chryſo. q q̄tuz diſtat deus
ab hoie: tm̄ diſtat dei iudiciū extremum
a iudicio hois. Nec recipit tunc man'
iudicis miſericordiaz: ſicut nūc tempo
re miſericordie iudicium.

¶ Dñica vigeſima tertia Sermo p̄mus

ABeuntes phari
ſei ↄſiliū inierūt vt caperēt
ieſuz ⁊c. Mat. xxij. Eo tēpo
re quo ceſar auguſtus vniuerſuz mūdū
deſcribi fecit: ⁊ cenſuz capitalez ab oīb'
nibus ſolui iuſſit: vt habet Luce. ij. Iu
dea quoqꝫ tributaria facta eſt. Magnū
tñ ſciſma erat in populo ſup hoc quibuſ
daz dicētibus q p ſecuritate ⁊ quiete ha
benda: qꝛ romani p oibus militabant
deberēt ſoluere tributa. Phariſeis ↄ
trario aſſerētibus q pplš dei q decimas
⁊ p̄mitias ⁊ alia in lege p̄cepta deſol
uebat. non tenebat hoi terreno tribu
tū pſoluere. Itm̄ aūt inualuit pſuaſio pha
riſeoꝝ q tributū romanis eēt negandū: ꝓ
pter qd duos iperatores Titū ⁊ Veſpa
ſianū in iudeā miſerūt ⁊ eā euerterūt.
quāuis phariſeoꝝ malitia ſepe fuerit a
xpo ↄfuſa. nō tñ refrenata: qꝛ affectata
malitia aliqñ rōne veritatis ↄfundit ſʒ
nō emendat. Et iſtud oſtēdit Chryſ. exē
plo aque ⁊ ignis dicēs: Quēadmodum
ſiquis claudere voluerit aque curſū
meatū: aliūde ſibi ſemitā pꝛerūpit. Sic
iſtoꝛuz malignitas ex vna parte cōfuſa:
aliū ſibi aditū adinuenit. Et ſicut ignis
quāto amplius ligna ſuſceperit: tanto
maioꝛ excreſcit. Sic animus malus q̄to
magis veritatē audierit: eo amplius in
malitiam excitat. Volentes ergo phari
ſei ieſuz capere in ſermone non iuerunt
pſonaliter: ſed miſerūt diſcipulos ſuos
duplici de cauſa vt dicit Chryſ. Mittūt
inquit diſcipulos ſuos quaſi adhuc mi
nus cognitos: ideo vt aut incogniti faci
le deciperēt: aut dephēſi minus erube
ſcerēt. Et ſubdit Chryſo. Diſcipuli autē
illi magiſtris ſuis erant etate minoꝛes:
malitia aūt pares. Nā ⁊ pulli ſerpentuz
ſtatura breuioꝛes ſūt: veneno aūt equa
les. Et catuli lupoꝝ ⁊ ſi venationē tene
re nō poſſunt iaz tamē in ſanguine gau
dēt: ⁊ moꝛſibus ludūt. Miſerūt etiā cuz
ſuis diſcipulis ⁊ ipſos herodianos. Di
cebant aūt herodiani milites qdā hero
dis aſcalonite q adhuc ſupſtes erat. Vel
milites herodis tetrarche: q tūc ad hie
ruſalē ad diē feſtū venerat. Vel ſm Hie
ro. Phariſei illos iudeos deridēdo he
rodianos vocabāt qui tributa romanis
ſoluebāt. Iō herodianos miſerūt vt p il
los illū caperēt quē timoꝛe turbe capere n̄
audebāt. Dixit ergo: Abeūtes phariſei
⁊c. In iſto autē euāgelio tria ponunt ex
pte phariſeoꝝ ⁊ tria ex pte xp̄i. Nā ex pte
phariſeoꝝ ⁊ diſcipuloꝝ. ¶ Primo fuit
malitia in ↄſiliādo. qd notat cuz d: Ab
eūtes phariſei ↄſiliū inierūt ⁊c. Iſti aūt
ↄſiliatoꝛes fuerūt phariſei ⁊ herodiani
Phariſei aūt erāt xp̄o inuidi. Mat. xxvij.
Sciebat. n. q p inuidiā tradidiſſent euz.
Herodiani erāt auari: qꝛ exactiōes mul
tas i pplo faciebāt. Vtriqꝫ aūt erāt xp̄o
inimici. Inuidus aūt intēdit denigrare
famā. Auar⁹ rapere tpalē ſubſtātiā. Inimi
cus opprimere pſonā. Cōtra xp̄m ergo ↄſi
liū inierūt phariſei inuidi: vt ei⁹ famā de
nigrarēt. Si. n. rñdiſſet q tributū ceſari
eēt ſoluēdū: ipz apud pplm infamaſſent.
Inierūt aūt ↄſiliū herodiani auari: vt ſi
rñdiſſet q deberet tributū dari: tūc ma
ioꝛē occaſionē hūiſſent maioꝛes exactio
nes faciēdi. Inierūt ēt tam iſti q̄ illi: qꝛ
erāt inimici: vt ſi rñdiſſet q non liceret
dare. eū caperēt ⁊ occiderēt. Quia ſicut
dicit Chryſo. Multi ꝓpter iſtos ſermo
nes a romanis occiſi fuerūt. Ecce quale
ↄſiliū ⁊ quales ↄſiliarij. ſ. phariſei inuidi
q xp̄m volebāt infamare. Herodiani aua
ri q volebāt populuz ſpoliare. Et vtriqꝫ
inimici q occidere xp̄m volebāt. Sed d'
Job. v. q deus ↄſiliuz prauoꝝ diſſipat.
Chryſo. ſup hūc locū. Dis colon⁹ cuius
terrā poſſidet illi⁹ auxilio opus hz. Co
lonus dei: auxiliū dyaboli nō requirit.
Colonus dyaboli: auxilium dei. ⁊ ſi que
rat nō inuenit. Vidiſti ne aliqñ latronē
euntē ad furtū deū oꝛare vt pꝛoſperet in
furto. Aut q vadit ad foꝛnicandū nūqd
nō ſibi ſignuz crucis iponit in fronte vt
nō ↄprehēdat. Quitñ ideo nō adiuuat
ſʒ tāto citius capit: qꝛ neſcit iuſtitia dei
patrociniū dare criminib⁹. ¶ Scdo fuit
in eis fraudulētia in laudādo cū dicūt:
Magiſter ſcimus qꝛ verax es ⁊c. Chryſ.
Magiſtrū eum vocant vt quaſi honora
tus myſteriuz ſui coꝛdis ſimpliciter eis
aperiat: Hec eſt enim hypocritaꝝ pꝛima
potētia: cūmulata laudatio. q̄uis autē
adulādo ſic eum laudauerūt: verūtamē
dixerūt. Pōt enim quis eſſe magiſter fal
ſitatis quattuoꝛ modis. ℣ Primo men
daciū inſerēdo. Ad Roma. i. Cōmutaue
rūt veritatem dei in mendaciū. ℣ Scdo
veritatem tacēdo. Aug. Vterqꝫ reus eſt
apud deū ⁊ q veritatē occultat ⁊ q men
daciū dicit. Ille qꝛ p deſſe nō vult: iſte qꝛ
deſiderat nocere. ℣ Tertio veritatē per
uertendo: ſicut faciūt mali iudices qui
amoꝛe: munere vel timoꝛe: veritatē iuſti
tie peruertūt. Prouer. xviij. Accipe per
ſonā impij in iudicio nō eſt bonū vt de
clines a veritate iudicij. ℣ Quarto veri
tatē nō defendēdo: que tñ defendēda eſt
vſqꝫ ad moꝛtē. Ecc. iiij. Vſqꝫ ad moꝛtem
certa pꝛo iuſtitia. Xp̄s autem fuit magi
ſter veritatis. ℣ Primo: qꝛ puraz verita
tem in oꝛe ſuo habuit. Iō bñ dicūt. Sci
mus qꝛ verax es. Nō enīz aliqd mēdaciū
dicere poterat q deus erat. Heb. vi. Im
poſſibile eſt deū mētiri. ℣ Scdo veritatē
nō tacuit. iō dicūt. Viam dei in veritate
doces. Ioā. viij. Si ego veritatē dico vo
bis: quare nō creditis mihi? ℣ Tertio ve
ritatē iuſtitie: nec amoꝛe: nec timoꝛe: nec

munere pmutabit in iudicio. Iõ dicunt.
Nõ eſt tibi cura de aliquo. Iob.xxij. Nũ
qd times arguet te: ⁊ veniet tecũ in iudi
ciũ. Prouer.vi. Nõ recipiet p redẽptiõe
munera plurima. ¶ Quarto veritatẽ de
fendit. iõ dicunt: Nõ accipis pſonaʒ ho
minũ. Defendit eĩʒ ipaʒ vſq; ad iniuria
rũ irrogationẽ: q: verbis iniurioſis fuit
laceſſitus. Uſq; ad ſpoliatõem: q: veſti/
bus fuit denudatus. Uſq; ad verberuʒ
pperſſionẽ: q: ad colũnã fuit flagellatus.
Uſq; ad mortẽ: q: morte turpiſſima fuit
ↄdẽnatus. ¶ Tertio fuit in ipſis verſu/
tia in iterrogãdo qñ dixerũt: Licet cen/
ſuʒ ceſari dare an nõ. Cogitauerũt eĩm.
aut reſpõdebit p nobis: aut p ceſare: aut
oĩno tacebit. Si rñdebit pro nobis. ſ. q
nõ debemus ſoluere: tũc icurret ceſaris
idignationẽ. Si reſpõdebit p ceſare q
debemus ſoluere: tũc icurret populi fu/
rorẽ. Si oĩno tacebit: tũc ipm rephende
mus q veritatẽ timet dicere pper timo
rem humanũ. In xp̃o vero tria notant.
¶ Prio q ↄſilia coꝝ praua pcognouit.
Uñ dr: Cognita aũt ieſus neqtia coꝝ di/
xit ⁊c̃. Iõ eos hypocritas appellauit: q:
ſub ſimulato ſermone neqtiã abſconde/
bãt. Sunt aũt qdã qui abſcõdunt ſe ſub
ſimulato amore: fingentes ſe amare cele/
ſtia cũ diligãt terrena. ps. Poſuerũt i ce
lũ os ſuũ. Alij ſub ſimulato timore: fingẽ
tes ſe timere deũ: cũ potius timeant mũ
dũ. cũ tñ dicat Mat.x. Nolite timẽ eos
q occidũt ⁊c̃. Alij q ſub ſimulato ſermo/
ne habẽtes mel in ore: ſʒ venenũ i corde.
ps. Molliti ſũt ſermones eius ſup oleũ
Alij ſub ſimulata cõuerſatõe fingẽtes ſe
habere ↄuerſatiõnẽ ouiũ: cũ habeãt mẽ
teʒ lupinã. Mat.vij. Ueniũt ad vos in
veſtimẽtis ouiuʒ. itrinſecus aũt ſunt lu/
pi rapaces. Oium taliũ cogitatões ⁊ in/
tentões diuina ſapientia precognoſcit.
Unde pph̃a: Si aſcẽdero in celũ. i. finxe
ro me amare celeſtia: tu illic es. i. cor me
uʒ vides. Si deſcẽdero ad ifernũ. i. ſi fin
xero me timere iudiciũ tuũ. ades. i. iten/
tionẽ meã vides. Si ſũpſero pẽnas me/
as diluculo ⁊c̃. Sicut pẽne ſcõꝝ ſunt
virtutes: ſic pẽne hypocritaꝝ ſũt ſimula
ti ſermones q ẽt vident hẽre aliquã ap/
parẽtiã veritatis. Iõ dĩ diluculo. i. ſi fin

xero me hẽre celeſtes ſermones veri...
aliquã ptendẽtes. Illuc man⁹ tua de...
cet me. i. falſitatẽ meã oſtendet. Rurſ...
Si hitauero in extremis maris ⁊c̃. ...
re eſt mũdus in cuius medio ↄuerſa...
hoies mũdani. Sãcti aũt viri habitã...
extremis maris: q: i mũdo ↄuerſant ...
neceſſitatẽ: nõ ad ſupfluitatẽ. Si ig...
xero me hẽre ↄuerſatiõnẽ celeſtẽ ...
tua tenebit me: ⁊ falſitatẽ meã ...
iudicio dmõſtrabit. ¶ Scdo q xp̃s ...
laudes reſpuit: ⁊ iõ eos dure reph...
dicẽs: Quid me tẽtatis hypocrite. ...
eis rñdit ad coꝝ verba blãda ſʒ ad ...
corda praua. Chryſ. Phariſei blãdi...
tur vt pderẽt: ſed ieſus ↄfundebat ...
uaret: q: vtilior eſt deus irat⁹ q̃ ho ...
tius. In hoc aũt q xp̃s laudes reſpu...
dat itelligere q nullus dʒ velle laud...
reſpiciẽdo ad vitã ſuã preteritã p...
futurã. Nã ſi reſpicit ad vitã pteritã...
ueniet ſe multa ↄmiſiſſe: de qbus ...
deo dʒ erubeſcere. Ro.vi. Quẽ ergo ...
ctũ habuiſtis tũc in illis i qbus nũc ...
beſcitis. Si reſpiciat ad preſẽtẽ: ...
niet ſe eſſe in loco exilij: de quo mu...
dʒ dolere: Iuxta illud ps. Heu mihi ...
inco. meus plon. eſt. Si reſpicit ad ...
ram: iueniet ſuper ſe iudicia dei: de ...
bus multũ debet timere. ps. A iudi...
ciis tuis timui. Quõ ergo qs in ...
ta debet velle laudari q habet cauſa...
ti ruboris: doloris ⁊ timoris. Beati ...
ſecure laudari pñt: q: nec de pteri...
vnde poſſint erubeſcere: cuʒ ſint i pl...
felicitate. Nec de pñti vnde debeant ...
lere: cũ ſint i oĩmoda iocũditate. Nec ...
futuro vnde debeãt timere: cũ ſint i ...
na ſecuritate. ¶ Tertio xp̃s eoꝝ in...
rogatõi ſine alicuius preiudicio reſp...
dit dicẽs: Reddite ergo que ſunt ceſa...
ceſari ⁊c̃. Ex hoc eĩm ſaluat iura ip...
iura dei. Et tñ multa erant que ...
cõtrarium iducebant. Si eĩm attẽdiſ...
q ceſar erat alienigena ⁊ iudei ...
ci non dixiſſet vt aliqd ceſari ſolue...
Rurſus ſi attẽdiſſet q per talem ſolu...
nem pauperes grauabãtur. ſimiliter ...
dixiſſet vt ſoluerẽt. Iterum ſi attẽdiſ...
q ex ſolutõe talium tributoꝝ popul...
poterat retrahi a ſolutõibus decima...

⁊ obligationum dei: non dixiſſet etiam
vt ſoluerent. Si etiam attẽdiſſet ad po/
tentiã ceſaris ⁊ tyrãnoꝝ nõ dixiſſet q
deo decimas ſoluerẽt: cum ipſi gentiles
⁊ tyrãni in deum iſrael non crederent.
Sed noluit xp̃s alicui preiudicium fa/
cere: nec propter amoreʒ priuatũ: nec in
fauorẽ pauperum: nec etiã ſub pretextu
cultus dei: nec pper timorẽ alicuius ty
rãni: dans nobis exẽplũ vt ⁊ nos cadeʒ
ſimiliter faciamus.

¶ Sermo ſcd̃s vnde ſupra.

Abeuntes phari
ſei conſiliũ inierunt vt cape/
rent ieſuʒ ⁊c̃. Scribe ⁊ pha/
riſei ſepe conati ſunt capere ieſuʒ in ali
quo ſuo opere ſed non potuerũt: q: ſua
opera omnia erant ſanctiſſima. Deinde
conati ſunt euʒ cape in aliquo verbo ſue
doctrine: ſed non potuerũt: q: doctrina
ſua erat veriſſima. Ideo modo conſiliũ
fecerunt ne caperẽt euʒ in aliquo ſermo
ne ignorãter p lato vnde reprehẽdere cũ
poſſent ſed nõ potuerũt: q: ipſe eſt virt⁹
dei ⁊ ſapiẽtia dei. Serpens eniʒ Moyſi
ſerpentes magoꝝ deuorauit vt dĩ Exo.
vij. Sic ſapiẽtia dei vincit aſtutiã mun/
di. ¶ In pñti eniʒ euãgelio circa quat
tuor edocemur. ¶ Primo vt linguã cu/
ſtodiamus pro eo qđ dĩ q voluerũt ieſũ
cape in ſermone. Si eniʒ voluerũt illuʒ
cape in ſermone q eſt dei ſapiẽtia: timen
dũ eſt ne nos in lingua aliquẽ offenda/
mus. q: ſicut dĩ Iaco. iij. Siquis in ver/
bo nõ offendit hic pfectus ẽ vir. Qui er
go neſcit diſcrete loq: ſaltẽ ſtudeat ſapiẽ
ter tacere. Iob. xiij. Utinam taceretis vt
putaremini eſſe ſapiẽtes. Seneca. Taci
turnitas homini ſtulto p ſapiẽtia ẽ. Ca/
uẽduʒ eſt ergo cuilibet a multilogo qua
druplici de cã. ¶ Primo q: ẽ occaſio cul
pe. Prouerb. x. In multilogo nõ deerit
pctm̃. Socrates ph̃s cuʒ iter multos ta
ceret iterrogat⁹ cur hoc faceret. Rñdit:
q: locutuʒ me eẽ aliqñ penituit: tacuiſſe
autẽ nunq̃. ¶ Scd̃o q: eſt ſignũ ſtultitie.
Eccl'ſ. x. Stult⁹ verba multiplicat. So/
lon ph̃s cuʒ alijs loquẽtibus taceret. In
terrogat⁹ vtrũ taceret pper inopiã ver
boꝝ aut q: ſtult⁹ eẽt rñdit. nullus ſtult⁹

tacere poteſt. ¶ Tertio eſt cã diſplicẽtie.
Ecc̃. xx. Eſt tacẽs q iuenit ſapiẽs. Et eſt
odibilis q proax ẽ ad loquẽdũ. Xenocra
tes cuidam verboſo ait: ſi noſtris auri/
bus te audires: taceres. ¶ Quarto ve/
ro eſt ↄtra ordinationẽ ipſi⁹ nature. Na
tura. n. imo auctor nature ordinauit vt
hõ vnũ os ⁊ duas aures hʒ ad inuendũ
q dʒ multa audire ⁊ pauca loq. Iac. i.
Sit oĩs hõ velox ad audiẽdum: tardus
aũt ad loquẽdũ. Xenocrates cuidã mul
ta loquẽti ait: os vnuʒ ⁊ aures duas ad
audiẽdũ a natura recipimus: qñ diceret
pauca debem⁹ dicẽ: multa audire. ¶ Se
cũdo docemur vt adulatores vitem⁹ in
hoc q xp̃s adulatores ſuos taʒ dure rep
hẽdit: ⁊ eos nõ laudatores ſed tẽtatores
vocabat dicens. Quid me tẽtatis hypo
crite. Sic eniʒ dicit Aug. ſuper ps. Duo
ſũt genera pſecutoꝝ. ſ. lingua adulãtiuʒ
⁊ manus pſequẽtium ſeu vitupantiũ. Et
plus pſequit lingua adulatoꝝ q̃ man⁹
pſecutoꝝ. Debẽt igit adulatores rõne q̃
druplici vitari. ¶ Primo q: ſũt ſicut au
cupes aias capiẽtes. Prouer. xxix. Hõ q
fictis blãdiſq; ſermonib⁹ amico loquit
rete expandit greſſibus eius. Sed debe
mus eẽ oculati vt fallacias tales ppẽda
mus. Prouerb. i. Fruſtra iacit rete ante
oculos pẽnatoꝝ. Unde qdaʒ ph̃s nepos
Platonis cuidam adulãti dixit: Deſine
adulari nihil pficis cũ te itelligã. ¶ Se
cũdo ſũt ſicut ſyrene dulces: aias in pec
catis dormire faciẽtes. Yſa. xiij. Syrene
i dlubris voluptatis. Syrene ſũt piſces
maris hñtes ſpẽm mulieris q ita dulci/
ter cantãt q nautas obdormire faciũt: ⁊
ſic naufragiũ patiunt. ſed ſapiẽtes nau
te aures claudũt: ⁊ ſic euadunt. Syrene
iſte adulatores ſũt q pctõres in pctis dor
mire faciunt. Yſa. iij. Popule meus q te
btm̃ dicũt ipſi te decipiũt. Sed debẽt ſi/
bi claudere aures ſpinis. i. rephẽſionib⁹
duris. Ecc̃. xxviij. Sepi aures tuas ſpi/
nis. i. duris rephẽſionibus. noli audire
linguã neq̃. Hiero. Nos ergo ad patriã
feſtinãtes: mortiferos ſyrenaꝝ cãtus ſur
da debemus aure pertranſire. ¶ Tertio
ſunt ſicut ſcorpiones ⁊ apes. Scorpio
enim facie blanditur ſed cauda pungit.
Apis mel portat in ore: ſed pungit a po/

ſterioꝛi pte. Tales ſūt q̄ hoīes ī facie laudant ⁊ in abſētia vitupant. Jō tales ſcoꝛpiones ⁊ ſerpētes ſunt expellendi. Hiero. in epl'a ad mr̄eꝫ ⁊ filiā. Quis vnquā iuxta viperā ſecurus ſomnū capit. q̄ ſi nō pcutiat certe ſollicitat. Securi⁹ ē pire ſi poſſe q̄ iuxta piculū ſi piſſe. Seneca. Hꝫ ſuū venenū blāda adulatio. ⁋ Quarto ſunt ſicut frigatores. fricāt eīm ſermonibus blādis quē nō pn̄t vincē minis. Sic ponit exēplū Chry. ī tauro quē ſi nō poterit qs virib⁹ ſubiugare fricat manibus ei⁹ ceruicē: ⁊ ſic eū apphēdit. Sꝫ nō dꝫ aliqs ſuſtinē vt qs eū fricet vel oleo ipinguet adulatiōis. ps. Corripiet me iuſtus ī miſericordia ⁊ icrepabit me, oleū autē pctōris nō ipiguet caput meū. Sicut āt dī Prouer. xxvij. Meliora ſunt vulnera diligētis q̄ fraudulēta oſcula odientis. ⁋ Tertio īſtruimur vt dei imaginem ⁊ ſupſcriptionē ī nobis cuſtodiam⁹. p eo qd dī: cuius ē imago hec ⁊ ſupſcriptio. Hec eīm tria ponūt eē ī homie. moneta: imago ⁊ ſupſcriptio. Dicet igit dn̄s ī iudicio: cuius ē imago ⁊ moneta ⁊ ſupſcriptio hec. Si dixerit ceſaris. i. demonis pijciet ī fornacē inferni. Si dixerit dei reponet in theſaurꝫ celeſtē. Moneta bona qua emit regnū celeſte ſunt elemoſyne: orōes: ⁊ ieiunia ⁊c̄. Moeta qua emit ſuppliciū īfernale ſūt opa tenebrarꝫ. De hac duplici moneta dī Gal. vi. Qui ſeminat in carne de carne metet corruptionē. q ſeminat in ſpū de ſpū metet vitam eternā. Iſta duplex moneta cū aīa ſemp ibit. Apoc. xiiij. Opa illorꝫ ſequūt illos. Imago aūt triplex eſt. ⁋ Una īterioꝛ a deo hoi ipreſſa ſm q̄ aīa facta ē ad trinitatis imaginē ſm tres potētias. ſ. memoriā: itelligētiā: ⁊ volūtatē: vt. ſ. memoria ſit camera pr̄is ī qua hitet p ꝯtinuā recordationē. Intelligētia camera filij ī q̄ habitet p verā fidei cognitōeꝫ. Uolūtas camera ſpūs ſcti ī qua habitet p ſincerū amorē. Et iō iſta imago ī hoīe ē honorāda. Ecc. x. In māſuetudine ſerua aīam tuā: ⁊ da illi honorē ſm meritum ſuum. ⁋ Scda imago ē interioꝛ ſꝫ ſupinducta ps. Facies pctōꝝ ſumitis. Boetius d̄ cōſola. Qui virtute deſerta hō eē deſinit cū in cōditionē diuinā trāſire nō poſſit: vertet in beſtiā. Supbus eīꝫ hō faciem hꝫ leoninā. Luxurioſus faciē porcinam. Guloſus vrſinā. Auarus ſerpētinā q ſemp terrā comedit. raptoꝛ faciē lupinā detractoꝛ faciē caninā. ⁋ Tertia ē imago exterioꝛ ſꝫ trāſformata. ſicut pꝫ in mulieribus vanis que per varios colores facies ſuas trāſformāt. Dicet ergo dn̄s cuius ē hec imago. Rn̄debit. Tua dn̄e. Et dn̄s ad eā. Mētiris: q2 mea nō ē. Ego feci tibi pellē brunā: ⁊ tu habes albā. feci tibi albā ⁊ tu habes rubicūdā. feci tibi groſſaꝫ ⁊ tu habes ſubtilē. feci tibi caput planū ⁊ tu habes cornutū. feci tibi capillos nigros ⁊ tu habes flauos. feci tibi ſupcilia depreſſa ⁊ tu habes eleuata. Et iō dicit illi ⁊ ſibi ſimilibus illd qd dictū fuit quiqꝫ virginibus fatuis. Math. xxv. Am en amen dico vobis neſcio vos. Hiero. Qua fiducia tollis vultus ad ſydera quos ꝯditor nō cognoſcit. Supſcriptio ē illa de qua dī Dan. v. Mane thetel phares. i. numerauit. appēdit ⁊ diuiſit. Dꝫ quilibꝫ peccata ſua numerare: vt ſciat quot ſunt: pōderare: vt ſciat q̄ grauia ſunt. ⁊ diuidere. i. p ꝯfeſſionē a ſe remouere. In malis āt diabolus hāc ſcripturā falſificat opponēdo nō ad quālibet dictionē dicēs: Non appēdas nō numeres: non diuidas. ⁋ Quarto edocemur vt mūdo ⁊ deo que ſua ſunt reddamus p eo qd dī: Reddite que ſunt ceſaris ceſari ⁊c̄. Debemus eīm mūdo reddere ſuos honores eos deſpiciēdo. ſuas delitias eas abhorrēdo. ⁊ ſuas diuitias ꝯtēnēdo. De his tribus dī Heb. xi. Fide Moyſes grādis effectus negauit ſe eē filiū filie pharaonis: quo ad cōtēptū honorum. Magis eligēs affligi cū ppl'o dei. ⁊ hoc quo ad cōtemptū delitiarum. Maiores diuitias eſtimans theſauro egyptiorꝫ ipꝛoperiū xp̄i: quo ad cōtēptū diuitiarū. Deo aūt debemus reddē in Hiero. decimas primitias: ⁊ oblatōes. ⁋ Solutio aūt decimarū prima naturali ē iure. eo q̄ naturalis ratio dictat vt neceſſaria miniſtremus eis qui nobis ſpūalia ſubminiſtrāt. Partiꝫ ē a diuino Malach. iij. Inferte oēs decimas ī horreum meū: vt ſit cibus in domo mea. Et dato q̄ ibi ſit cibus. adhuc tn̄ dꝫ inferri ꝓpter pauperes quibus tenent de tali puidere. Partim ē ab eccl'e īſtitutōe q̄ ordinauit q̄ ſicut ī veteri lege. ſic ⁊ ī noua decime pſoluant. Et q2 decimarꝫ ſolutio prim ē a iure naturali: ⁊ prim a dei auctoritate. ⁊ prim ab eccl'e inſtōe. iō dic Aug. Decime ex debito requirunt. ⁊ q eas dare noluerit res alienas inuadit. ⁋ Secūdo debēt deo dari primitie. i. de pcipuis fructibus terre. Iſte tñ primitie ſolui debēt ſm cōſuetudinē patrie ⁊ indigentiā miniſtrorꝫ eccleſie. ⁋ Tertio dari debent deo oblatōes. ⁊ quāuis oblationes ſint volūtarie. tn̄ in duobus caſib⁹ neceſſario ſunt ſoluēde. Primo pp neceſſitatē qn̄. ſ. miniſtri eccl'e nō hn̄t ēt vn̄ ſuſtētarent. Scdo pp approbataꝫ cōſuetudinē. ſ. qn̄ pochiani cōſueuerūt certis feſtiuitatibus oblatōes facere. ſi illas vellēt ſubtrahere poſſent cogi ad laudabiles ꝯſuetudines obſeruādas.

⁋ Sermo tertius vt ſupra.

REddite ergo que ſunt ceſaris ceſari: ⁊ que ſunt dei deo. Apl's dicit Rom. xiij. Reddite oībus debita: cui tributū tributū. cui vectigal vectigal. cui timorē timorē. cui honorem honorē. Iſta ſunt q̄ hic dicit xp̄s. Reddite que ſunt ceſaris ceſari ⁊ q̄ dei deo. Ceſari debemus reddē tributuꝫ ⁊ vectigal. ꝑ Deo aūt timorē ⁊ honorē. ⁋ Principi ergo terreno debemus tributū reddere: maxime qn̄ videmus ip̄m rēꝫ publicam ſtrenue gubernare. Eſt eīm ad iſtar capitis: ⁊ ceteri ad iſtar mēbrorꝫ. Un̄ dic plutarchus phs inſtruēs p ep'lam traianū. Princeps capitis obtinet locū vni tn̄ ſubiectus deo. Cordis locū ſenatus tꝫ. a quo bonorꝫ ⁊ malorꝫ initia. Oculorꝫ aurium ⁊ lingue officia ſibi vēdicant iudices ⁊ pſides puīciarꝫ. Officiales vero ⁊ milites manibus coaptant. Qui vero ſemp aſſiſtūt principi: lateribus aſſimilātur. Pedibus aūt ſolo adherētib⁹ agricole coaptant. q2 ergo pꝛīceps locū capitis tꝫ. iō totū corpus. i. vniuerſum pplm ſibi ſubiectū vtiliter regē dꝫ. ꝑ Ut autē bene ⁊ vtilr regat quiqꝫ hēre dꝫ. ⁋ Primo eīꝫ dꝫ pplo ſe cōem ⁊ amabilē exhibere. Ecc. xxxij. Rectorē te poſuerūt: noli extolli: eſto in illis quaſi vnus ex illis. Un̄ dī ī Policrate q̄ Julius ceſar nūq̄ dixit militibus ſuis ite ſꝫ venite. Dicebat eīm q̄ pritus cū duce laboꝛ vī militibus minoꝛ. ⁊ dux q nō laboꝛat vn̄ militibus carus ſit milites neſcit amare. Un̄ ēt dicit Seneca. Nō eſt opus regi altas edes cōſtruere: nec muris ⁊ turrib⁹ ſe ſepire. Inexpugnabile eīm monimentuꝫ ē amoꝛ ciuiū. ⁋ Scdo rēpublicā dꝫ zelare. q2 ꝯmunia ꝓprijs dꝫ anteponē. Un̄ dicit Seneca in laudē Auguſti ceſaris. Ex quo ceſar orbi terrarꝫ ſe dedicauit ſe ſibi eripuit. ⁊ ſiderū more q̄ curſus ſuos ſemp explicāt: nūquā licebat ſibi ſubſiſtere: nec ꝙquā ſuū facere. oīum domos illi⁹ vigilia defendit. oīuꝫ ociū illi⁹ laboꝛ oīum delitias illi⁹ induſtria. oīuꝫ vocationū illius occupatio. Intātū ēt rēpublicā dꝫ zelare q̄ p ea ſaluāda morti ſe dꝫ exponere. Un̄ refert valerius q̄ cū Codrus rex athenienſiū ab hoſtibus vrgeretur. accepit ab Apolline rn̄ſuꝫ q̄ exercitus ſuus victoriā obtinēt ſi ab hoſtibus ſuis ſe occidi pmittēt. Qd rn̄ſum cū etiā hoſtibus inotuiſſet: pceperūt ne qs codrū tāgeret. Tūc ille mutato habitu ad hoſtes pceſſit: ⁊ quēdā ibi militē pcuſſit qui pcuſſus mox ī eū irruit ⁊ occidit. Cognito vero corpe codri continuo hoſtes oraculi memores territi fugerūt. Intantū ēt rēpublicā dꝫ zelare q̄ nec filius patri dꝫ parcere ſi videt eū cōtra rēpublicā aliqd agē. Un̄ Tull⁹ in li. de offi. Inquirit ſi pr̄ p̄ditam vult pdere vtrū filius dꝫ ſilere. Et rn̄det q̄ filius prīe dꝫ rogare pr̄em vt deſiſtat. Si nō vult p̄ces audire dꝫ minas addē q̄ ipm populo publicabit. Si nec p̄ces nec minas vult recipere: dꝫ ſalutē patrie ſaluti pr̄is anteponē. ⁋ Tertio leges quas ꝯdidit dꝫ ſeruare. Un̄ refert valerius q̄ cū talēt⁹ pꝛīceps legē ſtatuiſſꝫ q̄ qcūqꝫ thoꝝ alteri⁹ violaret: ambos oculos pderet. ⁊ cū fili⁹ eius ī adulterio dephēſus fuiſſꝫ pr̄ ⁊ legē ſeruare volebat: ⁊ nihilominus filio ꝯdolebat: ſꝫ iuenit remediū p qd ⁊ legē ꝯſeruauit ⁊ filio viſum reliquit. Nā ſibi vnū ⁊ filio aliū oculuꝫ erui fecit. ⁋ Quarto cōtra hoſtes dꝫ victorioſus exiſtere. Dī aūt in Pollicrate q̄ tria fecerunt roma

nos eē victores.ſ.fides:ſapiētia:⁊ exerci
tatio.Seruabāt eīm fidē oībus illibatā
Uñ cū qdā ab hānibale captus romā ve
nire fui ſſet pmiſſus.⁊ iuraſſet ſe reditu
rū ſi pciū hēre nō poſſ3:⁊ cū vlterius re
dire nollet ſenatus cū ꝯprehēdere fecit
⁊ ad carcerē hānibalis deſtinauit. Ute
banť eīm romani magna maturitate ⁊
ſapiā. Uñ romulus cētū de pplo ſenio
res elegit:quos ēt ſenatores appellauit.
quoꝝ.ſ.ꝯſilio reſpublica regebať. Nam
vt dͬ in libro Ethicoꝝ. Juuenes nemo
eligit duces eo ꝙ nō cōſtet eos eē prudē
tes. Hēbāt ⁊ romani exercitiū3 pliādi. ⁊
iō plurimū docti erāt. Nā ſicut dͬ Eccle.
xxxiiij. Uir in multis exptus cogitabit
multa.⁊ qui multa didicit enarrabit in
tellectū. Qui nō expt⁹ recognoſcit pau
ca. Judic.iij. Derelīqt dñs gētes vt eru
diret in eis iſraelē:vt poſtea docerēt fili
os eoꝝ certare cū hoſtibus:⁊ hērēt ꝯſue
tudinē pliandi. ¶ Quinto iuſtū ⁊ hone
ſtū ſemp vtili debet pponē. ¶ Et ſuper
hoc plura exēpla poni pñt. vnū ē quod
narrat Ualerius ⁊ Amb. i lib. de offi. ꝙ
cū macedones ꝯtra athenieſes claſſem
magnā direxiſſent. venit quidā de exer
citu ad eos dicēs ꝙ ſi clāculo claſſe3 adi
rēt totā icēdē poſſet. S3 illi nullaten⁹ ac
qeſcere volebant dicētes hmōi victoria
⁊ ſi vtilr. tñ nō eēt honeſte acqſita. Amb.
Maluerūt min⁹ poſſe honeſte ꝙ pl⁹ tur
piter. ¶ Aliud exēplū narrat Aug. i li.
de ciui. dei. ꝙ cū marcus regulus capti
uus a chartaginēſib⁹ detineret.⁊ roma
ni multos ō chartaginēſibus iuuenes de
tinerent. miſſus ē dict⁹ regulus romā p
ꝯmutatōe fiēda:iurās ꝙ rediret ſi ꝯmu
tatio fieri nō poſſ3. Qui cū romā veniſſ3
ſup:adictā ꝯmutationē diſſuadēs fieri.
eo ꝙ ipe ſenex eēt ⁊ pax viuē poſſ3. Illi
aūt iuuenes ⁊ multa plia mouē poſſent.
Et cū rogareť vt saltē ipe remanēt:nul
latenus acqeuit. Rediēs āt crudeli moꝛ
te interiit. Utile qdē ſibi remanē fuiſſet:
ſed ppter iuſiurādū non fuiſſet honeſtū
¶ Tertiū exēplū legiť in hiſtorijs roma
noꝝ.⁊ recitat Amb. in li. de offi. ꝙ cum
medicus Pyrrhi regis ad fabriciū du
cem romanoꝝ veniſſ3. aſſerēs ꝙ pyrrho

medicinā itoxicatā daret.⁊ ſic regem
tuo ipe victoriā obtineret. Juſſit [illegible]
bricius ligari ⁊ ad dñm ſuū remitti [illegible]
ſubdit Amb. Reuera pclarū vt [illegible]
tis certamē ſuſcepat nollet frau[illegible]
cere. Tūc Pyrrh⁹ dixiſſe fert. Iſte [illegible]
bricius q difficilius a lealitate [illegible]
ſuo curſu auerti poſſet:⁊ ſic cū [illegible]
tū cōpoſuit. ¶ Uiſo qd debeamus [illegible]
dere terreno pricipi. videam⁹ [illegible]
beamus reddē principi deo. Sup[illegible]
fuerūt tres opiniōes. Quidā.n. [illegible]
ꝙ ſufficit deo dare obſequiū pſonal[illegible]
ꝯſiſtit in genuflexione. ¶ Alij dicu[illegible]
ꝙ nō ſufficit deo dare obſequiū pſo[illegible]
le niſi ēt demus ſibi obſequiū3 real[illegible]
cōſiſtit in elemoſynarū largitiōe. [illegible]
dixerūt ꝙ nō ſufficit obſequiū pſo[illegible]
⁊ reale niſi demus ſibi obſequiū [illegible]
vt.ſ. nos vel aliquē nřm ad cultū [illegible]
petuo deputemus. ¶ Uñ quidā [illegible]
hō venit ad micheā pphetā.⁊ ſuper[illegible]
trib⁹ opiniōib⁹ interrogauit ipſum [illegible]
habeť Mich.vi. ¶ Et pmo īterroga[illegible]
ſufficit deo facē multas genuflexio[illegible]
cēs. Quid dignū offerā dō. Curua[illegible]
nua deo excelſo. Et ppheta nihil [illegible]
Deinde interrogat ſi ſufficit deo [illegible]
elemoſynas dare dicēs: Nūqd offe[illegible]
deo holocauſta pinguiū ⁊ vitulos [illegible]
culos. Nūquid placari pōt dñs i m[illegible]
arietū: aut in multis milibus hirco[illegible]
Propheta nihil rñdit. ¶ Deinde īt[illegible]
gat. ſi ſufficit ad ppetua dei cultū [illegible]
ſuū primogenitū in religionē poni [illegible]
cens. Nūquid dabo primogenitū m[illegible]
ſcelere meo fructū vētris mei p p[illegible]
to aīe mee. ¶ Et nūc ppheta ad [illegible]
retrograde rñdit ſibi dicēs. Indica[illegible]
tibi o hō qd ſit bonū:⁊ qd dñs requi[illegible]
te. vtiq3 facere iudiciū. diligere mi[illegible]
cordiā ⁊ ſollicitū ābulare cū deo [illegible]
cit ergo: vtiq3 facere iudiciū. ac ſi [illegible]
ppheta: Interrogaſti ſi tibi ſuffici[illegible]
ſalutē filiū tuū in religiōe3 ponere [illegible]
dico tibi ꝙ nō niſi iudiciū facias de [illegible]
ſo. vt ſicut caro tua delectata ē in p[illegible]
tis. ſic iudiceť ⁊ affligeť in pnie lam[illegible]
tis. Nō eīm eēt equū ꝙ tu pctā fece[illegible]
⁊ fili⁹ tu⁹ penā portaret. Et iō opor[illegible]

carnē tuā iudices. ſi nō vis a dño iudi
cari. i. Coꝛ. xi. Si noſmetipſos iudica
remus: nō vtiq3 a dño iudicaremur. De
inde rñdet ad aliā qōem dicēs: Diligere
miſericordiā: ac ſi dicat. Interrogaſti ſi
tibi ſufficit multas elemoſynas facere.
⁊ ego dico ꝙ nō niſi eas prius tibi faci
as ⁊ aīe tue miſericordiā impēdas nihil
valebit. Ecc. xxx. Miſerē aīe tue placēs
dō. Prouer. xi. Benefacit aīe ſue vir mi
ſericors. Non eīm eēt cōueniēs vt alteri
ſit pius ⁊ ſibi ipius. Quia ſicut dͬ ips.
Qui diligit iniqtatē odit aīam ſuā. De
inde rñdet ad aliā qōem dicēs. Et ſolli
citū ābulare cū deo: ac ſi dicat: Interro
gaſti. ſi tibi ſufficit multas genuflexiōes
facere. Ego dico tibi ꝙ non: niſi p bona
opa ſtudeas ſollicitus eē: Ille aūt cū dō
ſollicite ābulat q in ſua iuuētute deo ſer
uire icipit. vel q bona opa feruēter facit
vel qui ō ꝯtingētibus nihil omittit. ij.
Tim. ij. Sollicite cura teipm pbabilem
exhibere deo. opariū incōfuſibilē. recte
tractātē verbū veritatis. Sūt qui pigre
i. in ſenectute ſeipſos curant. i. ſeipſos
emēdāt. Iō dicit. Sollicite cura teipm
⁊c. Alij ſunt q ꝯfuſibilr. i. negligēter ope
rant. Iō ſubdit. Opariū icōfuſibilē. Alij
ſunt q recta qdē faciūt ⁊ dicūt: ſ3 nō re
cte: qr circūſtātias multas omittunt. Iō
dicit. recte tractātem verbum veritatis.
¶ Dñica vigeſimaquarta. Sermo pri
mus.

LOquente ieſu ad
turbas. Ecce priceps vn⁹ ac
ceſſit ⁊ adorauit eū dicēs: Do
mine filia mea mō defuncta ē ⁊c. Matt.
ix. Seruus dei valet corp⁹ ſuū i quadru
plici ſtatu. ſ. qñ ē ſanū vel īfirmū vl moꝛ
tuū vel ſuſcitatū. Ualet eī3 ſanū: qr aīa
mediāte corpe merita multa acqrit que
ſine corpe acqrere nō valeret. ſicut ieiu
nare: pegrinationē facē: martyriū ſuſti
nere. Ualet ēt īfirmū qñ. ſ. ipas īfirmi
tates patiēter portat. Iuxta illō. ij. Coꝛ.
xij. Libēter gloriabor de i. īfirmitatibus
meis ⁊c. Ualet mortuū: qr aīa deſiderat
ſibi vniri ⁊ in ipo remunerari. vnde cla
māt aīe. Apoc. vi. Uſquequo dñe ſanct⁹

⁊ verus nō vindicas ſanguinē nřm de
his qui habitāt i terra. Ualet reſuſcita
tū: qr tūc hō beatificať. ⁊ in aīam ꝯtēpla
tione deitatis. ⁊ in corpe in viſiōe huma
nitatis. Jo. x. Ingredieť ⁊ egredieť ⁊ pa
ſcua inueniet. Iſta patēt i iſtis duabus
mulieribus. ſ. i emoꝛoiſſa ⁊ filia archy
ſynagogi. ¶ Nā prima corpus infirmū3
habuit: ſ3 poſtea ſanum. Ualuit igiť ſibi
corp⁹ infirmū: qr illa infirmitas corpis
fuit ſibi occaſio ſanitatis mētis. Ualuit
corpus ſanatū: qr illa ſanitas in corpore
fuit ad ꝯſeruādū ſanitatē in mēte. ¶ Se
cūda. ſ. filia archyſinagogi habuit cor
pus mortuū: ſ3 poſtea reſuſcitatū. Ua
let ſibi corp⁹ mortuū: quia illa mors cor
poralis fuit ſibi cā vite ſpūalis. Ualuit
⁊ reſuſcitatū: quia illa reſuſcitatio fuit
anime iuſtificatio. Per has aute3 duas
vnam ſcil3 grauiter infirmam. ⁊ aliam
mortuam peccator ſignificatur. De prīa
enim tria dicuntur. ſ. ꝙ graui infirmita
te erat circundata ꝙ miraculoſe fuit ſa
nata. ⁊ ꝙ ſanatori nō fuit ingrata. ¶ In
firmitas quidem grauis erat: quia duo
decim annis fluxum ſanguinis patieba
tur. Et ſicut dicitur Marci. v. Omnia
bona ſua in medicos erogauerat nec qc
quā pfecerat: ſed magis deterius habe
bat. Peccator enim ſanguine fluit quā
do de peccato i peccatū cadit. Oſee. iiij.
Sāguis ſanguinē tetigit. Tūc ſanguis
ſanguinē tangit qñ qs ō pctō i pctm ca
dit ⁊ fluit. Pctōr ei3 fluit ō mala cogita
tōe in malā delectationē. de delectatiōe
in cōſenſum de cōſenſu in opus. ō ope
re in in cōſuetudinē. de cōſuetudine in
neceſſitatē. de neceſſitate in deſperatio
nē. ⁊ tūc tāquā infirmus deſperatus nul
lum cibum nociuū3: id eſt nullum vitat
peccatum. Prouer. xviij. Impius cum
in pfundū pctōꝝ venerit ꝯtēnit. Chry.
Sicut infirmus donec mediocrē h3 paſ
ſionem ⁊ ſperat poſſe curari: ſeruat ſe a
nociuis. Si autem intellexerit paſſio
nem eſſe inſanabilem: iam non parcit ſi
bi. Sic ⁊ homo donec mediocriter pec
cat ⁊ ſperat ſalutem: obſeruat ſe a malo
Si aūt grauiter peccādo ceperit deſpe
rare nil iam dubitat facere. neſciens ni

ſer φ ſicut in bono grad⁹ ſunt gloriaꝝ
ſic i malo gradus ſũt penaꝝ. Medici aũt
fallaces q aiam deteri⁹ habere faciunt
ſũt honores: deliτie: τ diuitie. Nã hono
res pmittũt exaltationẽ: τ dãt ſubitã de
iectionẽ. Uł i vita. Ũn dᶦ Job. xxx. Ele
uaſti me: τ q̃ſi ſup vẽtũ ponẽs eliſiſti me
valde. Uł in morte ſaltẽ. Eiuſdẽ. xx. Si
aſcẽderit vſqꝫ ad celũ ſupbia eius: τ ca
put ei⁹ nubes tetigerit q̃ſi ſterqliniũ ſe⸗
tẽs pdet. Diuitie pmittũt ſatietatem: τ
dãt eſuriẽ. ſicut pꝫ in diuite epulõe q ad
tãtã deuenit pauptatẽ φ modicũ aq̃ ha
bere nõ potuit. Delitie pmittũt delecta
tionẽ: τ dãt amaritudinẽ. Iſtud oſtẽdit
Salamõ ṽbo: exemplo: τ facto. Verbo.
Prouer. v. Fauus diſtillãs labia mere⸗
tricis: nouiſſima aũt illi⁹ amara q̃ſi abſin
thiũ. Exẽplo ſuiipſius dicẽs. Eccl. ij. Et
oĩa q̃ deſiderauerũt oculi mei nõ dene
gaui eis: nec phibui cor meũ qn oĩ volu
ptate frueref τc. Oſtẽdit hoc idẽ facto.
Cũ eni multis vacaſſet delitijs: tadẽ ſe
ipſꝫ expoliauit vt dicũt iudei. τ vſqꝫ ad
ſanguinẽ ſe ṽberari fecit: τ extũc pniãꝫ
durã fecit. ℂ Scdo iſta mulier miracu
loſe fuit ſanata p tria. ℂ Prio p viſum
xp̃i. Ũn dᶦ. At ieſus ꝯuerſus vidit eam.
Iſta viſio fuit reſpectus diuie miſericor
die quo de⁹ pctõrẽ reſpicit. Quo etiã re
ſpexit Petrũ peccãtem vt dᶦ Luc. xxij.
Quo ẽt mulierẽ iſtã reſpexit τ ſanauit
Videmus eni φ ſol poros terre pene⸗
trat: τ auꝝ τ lapides pcioſos in eius vi
ſceribꝰ generat. Multo igif forti⁹ ocu
li miſicordie dei ſup ſolẽ lucidiores: p
funda pctõꝝ corda penetrãt. Ecc. xxiij.
Oculi dñi ſup ſolẽ lucidiores multũ pl⁹
hominũ corda ītuẽtes. abſcõditas pcc
cordis penetrãdo generãt auꝝ grẽ: τ la
pidẽ pcioſum miſericordie. Sapientie.
iiij. Grã dei τ miſicordia ẽ in ſanctos ei⁹
τ reſpectus in electos illius. Tãtus eni
fulgor de xp̃i facie procedebat φ ad ſe
pctõres attrahebat. Ũn dicit Hieroñ.
Certe fulgor maieſtatis τ diuinitatis
eius occulr⁹. τ i hũana facie relucebat
ex quo pctõres ad ſe trahẽ poterat aſpe
ctu. ℂ Scdo fuit ſanata p ṽbũ xp̃i qñ di
xit. fides tua ſaluã te fecit. Ps. dabit vo
ci ſue vocẽ ṽtutis. Pectus qdẽ xp̃i fuit

apotheca oĩum cariſmatũ. τ iõ ṽba q
inde pcedebãt erãt medicinalia τ ſa
tiua. Sap. xvi. Neqꝫ herba. neqꝫ ma
gma ſanauit illos. ſꝫ ſermo tuus dñe
ſanat oĩa. Eſt eni xp̃s lignũ vite. vt dᶦ
Apoc. xxij. Cuius folia. i. ṽba ſunt ad ſa
nitatẽ generatiua. ℂ Tertio ſanata fu
p tactũ xp̃i: qñ tetigit fimbriã veſtimẽ
eius. Luce. vi. Oĩs turba q̃rebat eũ tãg
re: q̃ virtus de illo exibat τ ſanabat oẽs
Si. n. magnes tactu ſuo attrahit ferr
multo fortius qñ xp̃s p fidẽ τ deuotiõ
tãgif trahit ad ſe ferreas mẽtes. Dic
Si in magnete lapide virtus eſt vt n
anulos τ feſtucas ſibi copulet: quã
magis dñs oĩuꝫ creaturaꝝ ad ſe trah
re poterat quos volebat. ℂ Tertio h
mulier ſanatori nõ fuit ingrata. Dic
eni Euſebius in iſtoria eccliaſtica q
lier emorroiſſa poſtq̃ a fluxu ſangu
fuit ſanata. in ceſarea philippi vñ
rat oriũda: iuſſit fieri ſtatuã in curia
ad imaginẽ xp̃i cũ fimbrijs veſtimen
ut viderat xp̃ꝫ hẽre τ ipſaꝫ imagine
uotiſſime adorabat. Fecit ẽt imagin
ſuiipſius ſtãtẽ aũ imaginẽ xp̃i geni
flexis: τ manibus cãcellatis. Et dᶦ
dẽ φ ſub ſtatua xp̃i q̃dã herbe creſce
que cũ prius nullius eſſent virtutis p
q̃ fimbriã xp̃i attingebãt tãte virtu
erãt φ oẽs īfirmitates curabãt. Dic
Hieronimus in iſtoria tripartita. φ
lianus apoſtata imaginẽ xp̃i remou
ſuã ibi collocauit: que tñ poſtea ictu
minis cõminuta fuit. ℂ Per puellã
am mortuã ſignificaf pctõr. De qua
tria dicunf. ℂ Prio φ mortua plo
tur. Ũn dᶦ Luce. viij. Flebãt aũt oẽs
τ plãgebãt illã. Eodẽ mõ pctõr ab oĩ
plãgi deberet. ℂ Prio enim plangi
deo. Michee. vij. Ve mihi q factus
ſicut q colligit racemos i autumno
demie. Dolet ẽt xp̃s φ diabol⁹ hoĩes
ligit magnos: τ ipe vixpt hic pucos
i. Heu cõſolabor ſup hoſtib⁹ meis: τ vi
cabor de inimicis meis. Gloſa. Mor
patris eos lꝫ inimicos plangit τ pcu
ℂ Scdo plorãf ab ãge lis. Sic. n. ang
gaudẽt d pctõꝝ ꝯuerſiõe: ſic dolẽt d
puaricatiõe. Yſaie. xxxiij. Ecce vide
clamabũt foris: angeli pacis amare f

bunt. ℂ Tertio plorãdus ẽ a ſeipſo. Hie
re. vi. Luctũ vnigẽiti fac tibi plãctũ ama
rum. Michee. i. Faciã plãctũ velut dra
conũ τ luctũ quaſi ſtrutionum. Draco
plãgit qñ elephas caput ſuum conterit.
Strutio vlulat quãdo oua ſua pdit. Dꝫ
igif peccator flere. τ q̃ diabolus caput
ſuũ. i. chriſtũ in eo extixit. τ q̃ oua. i. me
rita ſua pdit. ℂ Quarto flendus eſt a
quolibet xp̃iano. Ecc. xxij. Luctus mor⸗
tui ſeptẽ dies: fatui aũt τ impij oĩbus die⸗
bus vite ipſoꝝ. Aug⁹. Sũt ne in te xp̃ia
ne viſcera miſericordie q plãgis corpus
a quo receſſit aia: τ nõ plangis aiam a q̃
receſſit deus. ℂ Secũdo iſta puella fuit
reſuſcitata: τ hoc manu eã tãgẽdo τ ele
uãdo. Manus autẽ dei quinqꝫ digitos
habet. ☞ Primus eſt potẽtia dei. iſte eſt
pollex. ☞ Secundus ſapiẽtia dei. iſte eſt
index. ℂ Tertius gratia dei. iſte eſt me⸗
dius. q̃ per gratiã mediãtem peccator
iuſtificaf. ℂ Quartus charitas dei. iſte
eſt medicus. Charitas autẽ dei maxime
apparet in xp̃i paſſioneꝫ: que eſt medici⸗
na oĩuꝫ peccatoꝝ. ☞ Quintus eſt miſeri
cordia dei. iſte eſt auricularis: q̃ maxime
per miſericordiã pctã purganf. Pecca⸗
tor aũt eſt infirm⁹: ideo indiget potẽtia
dei que ipſuꝫ faciat fortẽ ad reſiſtendũ τ
opandũ. Phil. iiij. Oĩa poſſuꝫ in eo qui
me ꝯfortat. Eſt cecus. iõ indiget ſapien⸗
tia dei que ſibi viã demõſtrat. Ps. Dedu⸗
xit eos in viã rectã vt irẽt in ciuitatẽ ha⸗
bitatiõis. Eſt dei inimicus: ideo indiget
gratia dei que ipſuꝫ recõciliet τ ſaluet.
Eph. ij. Cui⁹ gratia vos ſaluati eſtis. Eſt
vulnerat⁹: ideo indiget charitate τ me⸗
dicina dei que fuit in xp̃i paſſione. Ecc.
xxxviij. Altiſſim⁹ de terra. i. de carne ſua
creauit medicinã. Eſt imũdus ideo indi
get miſericordia dei que imũditias pec⸗
catoꝝ purget. Prouer. xv. Per miſicor⸗
diã τ fidem purganf peccata. ℂ Tertio
iſta puella poſt reſuſcitatiõnẽ fuit nutri
ta. Unde dicif Marci. v. Iuſſit illi dare
mãducare. Poſtq̃. n. peccator eſt reſuſci
tatus indiget pane verbi dei qui ipſum
fortificet. Ps. Panis cor hominis confir⸗
met. Indiget cibo gratie dei que ipſum
fortificatũ delectet. Ecc. xxiiij. Spiritus
me⁹ ſup mel dulcis. Indiget vino amo⸗

ris qd̃ ipſum cõfortatuꝫ τ delectatũ leti⸗
ficet. Ps. Vinũ letificat cor hominis. Iſto
vino hic aſpergimur: ſed in futuro ipm
in ſuo fonte bibemus. Aug. In regione
illa intelligibiliuꝫ beata vita in ſuo fon
te bibif: inde huic humane vite aliquid
aſpergif: vt tentationib⁹ huius ſeculi tẽ
peranf: fortiter: iuſte: prudẽterqꝫ viuaf.
ℂ Sermo ſecundus vnde ſupra.

Confide filia: fides tua te ſaluã fecit.
Scdm beatũ Ambroſiuꝫ in
lib. d ſapiẽtiſſimo ſalomone
Mulier iſta fuit Martha. Ait enim ſic.
Xp̃s largum ſanguinis fluxum ſiccauit
in martha. Demones expulit de maria.
Corpus rediuiui ſpiritus calore cõſtrin
xit in lazaro. Iſti ergo mulieri chriſtus
tria verba dixit. ☞ Unuꝫ qd̃ fuit magne
familiaritatis cuꝫ dixit: filia. ☞ Secũdũ
qd̃ fuit magne ſecuritatis cuꝫ dixit: con⸗
fide. ☞ Tertium qd̃ fuit magne leticie τ
iocũditatis cuꝫ ait. Fides tua te ſaluam
fecit. Iſta tria verba ſimiliter dicit xp̃us
cuilibet anime fideli. ℂ Primũ verbum
eſt magne familiaritatis eaꝫ noiando fi⸗
liam. Eſt. n. fidelis anima filia dei tripli⸗
ci iure. ℂ Primo pp̃ter generationem.
Deus. n. ipſaꝫ generauit generatiõe na⸗
turali quando ad ſimilitudinẽ ſuã eam
fecit. Sed iſtaꝫ generationẽ primus ho⸗
mo deturpauit: τ ideo totã naturaꝫ hu⸗
manã imundã fecit. Si eniꝫ maſſa eſt vi⸗
tiata τ panis. Et ſicut vinũ purũ ſi pona
tur in vas vitiatũ vinũ corrumpif: ſic aia
mũda creata τ corpi imũdo infuſa vitia
tur. Eph. ij. Eram⁹ natura filij ire. Ideo
deus ipſaꝫ aiaꝫ regenerauit generatiõe
ſacramẽtali: que fit in baptiſmo. Io. iij.
Niſi quis renatus fuerit denuo: non põt
videre regnũ dei. In iſta regeneratione
ſpũs ſanctus eſt loco patris. aqua loco
matris. verbuꝫ dei loco diuini ſeminis.
Sed ab iſta regeneratiõe multi degene⸗
rant qui baptiſmalẽ inocentiaꝫ fedant.
ideo deus ipſaꝫ adhuc generauit gene⸗
ratione ſpirituali que fit per penitẽtiaꝫ.
Et ſicut deus non abijcit a ſua filiatiõe
illos qui ſeruant baptiſmalez innocen⸗
tiam: ſic nec illos qui redeunt ad penitẽ
tiaꝫ. ſed tam illos φ illos generat tãdeꝫ

quarta generatione.ſ. gñatione celeſti.
De qua dr̃ Geñ.xv. Gñatione q̃rta reuer
teſ huc. Beda. Non nouũ dʒ videri ſi na
ſci dicaſ q ex hac vita migrauerit. Sic
enim ꝯſuete naſci dr̃ cũ qs de vtero ma
tris ꝓcedẽs in hãc vitã ingrediſ. Ita ꝑe
natus appellari q ſolutis vinculis car,
nis ad lucẽ ſublimaſ eternã. ¶ Secũdo
aĩa dr̃ filia dei ꝑꝑ imitationẽ. Nõ debe,
mus tñ ipm imitari in potẽtia qꝛ ineffa
bilis ẽ. ps. Quis loqſ potẽtias dñi. Nec
in ſapiẽtia: qꝛ icõprehẽſibilis eſt. ps. Mi
rabilis facta eſt ſcia tua ex me. Sed in
mĩa: qꝛ i hac imitabilis ẽ. Luce.vi. Eſto
te miſericordes ſicut ⁊ pr̃ veſter miſericors
eſt. In futuro ãt ecõuerſo ſcti imitabun
tur deũ in potẽtia. ps. Introibo in potẽ
tias dñi. In ſapia. ps. Exiſtimabã vt co,
gnoſcerẽ. hic labor eſt añ me donec itrẽ
in ſanctuariũ dei. Nõ ãt oportebit ꝙ ip
ſum imiteñ in mĩa. Nec q̃tũ ad bonos
qꝛ in eis nulla erit miſeria. Nec q̃tuʒ ad
malos: qꝛ gaudebũt ď dei iuſtitia. ¶ Ter
tio dr̃ filia dei ꝑꝑ hereditatis ſucceſſiõeʒ
Rom.viij. Si filij ⁊ heredes. Hereditas
trãſit ad heredes cũ ſuo onere. Celeſtis
eniʒ hereditas hẽt annexũ onus hũilita
tis ⁊ obediẽtie: ⁊ aduerſitatatis. Cũ iſto
onere eã habuit xp̃s. Phil.ij. Hũiliauit
ſemetipm. quo ad primũ. Fact⁹ obediẽs
vſqʒ ad mortẽ. quo ad ſcõʒ. Mortẽ autẽ
crucis. quo ad tertiũ. Cũ iſto onẽ ⁊ nos
eã hẽre debemus: vt.ſ. ſim⁹ hũiles. Mat
th.xviij. Niſi cõuerſi fueritis ⁊ efficiami
ni ſicut paruuli: nõ itrabitis in regnũ ce
loꝝ. Sim⁹ mãdatis dei obediẽtes. Eiuſ
dẽ.xix. Si vis ad vitã ingredi ſerua mã
data. Simus in aduerſitatib⁹ patiẽtes
Matth.v. Beati q ꝑſecutionẽ patiunſ
ꝑꝑ iuſtitiã: qm̃ ipſoꝝ eſt regnũ celorum.
¶ Scdm verbũ fuit magne ſecuritatis
cũ dixit. Cõfide. Ualde eniʒ de nr̃a ſalu
te ſecuri eſſe poſſumus. ex quo ad ꝯfidẽ
dũ ſic animati ſumus. Fecit ãt xp̃s ď no
ſtra ſalute nõ ſecuros ꝑ tria. ☞ Prio ꝑ
iuramẽtũ qď tripliciter nobis iurauit.
Primo ꝑ ſe oĩpotẽtẽ. Geñ.xxij. Per me
metipſuʒ iuraui dicit dñs: qꝛ benedicẽs
bñdicã tibi bñdictiõe.ſ. grẽ i pñti: ⁊ glo
rie in futuro. ¶ Scďo iurauit ꝑ ſe viuen
tẽ. Nũe.xiiij. Uiuo ego dicit dñs. iplebiſ

glo ria dñi vniuerſa terra.ſ. terra vi[...]
uim: qꝛ gloria dñi tũc iplebiſ qñ nu[...]
ſaluãdoꝝ erit cõpletus. ☞ Tertio iu[...]
uit ꝑ ſe veritatẽ. Matth.xix. Amẽ [...]
vobis. qꝛ vos q reliqiſtis oĩa ⁊ ſecuti [...]
me ⁊c̃. Rõ ãt quare deus iſto tripli[...]
iurauit põt aſſignari. hõ enim tribus [...]
cauſis iuramẽtũ q̃ſqʒ nõ ſeruat. ꝑꝑ
impotẽtiã qñ nõ põt ſeruare qď iura[...]
Aut ꝑꝑ mortẽ ſubitã qñ.ſ. morte [...]
nõ põt ſeruare qď iurauit. Aut ꝑꝑ fra[...]
dulẽtiã qñ.ſ. intẽdit decipe eũ cui iu[...]
uit. De⁹ ãt iuramẽtũ ſuũ nõ violat. Ne[...]
ꝑꝑ impotentiã qꝛ.ſ. oĩps eſt iõ iurat ꝑ
ſe oĩpotẽtẽ. Nec ꝑpter mortẽ imp[...]
qꝛ ipſe eſt vita iõ iurat ꝑ ſe viuẽtẽ. Ne[...]
pter aliquã fraudulẽtiã: qꝛ ipſe e[...]
tas. ideo iurat ꝑ ſe veritatẽ. Ueri[...]
nemĩnẽ decipe põt. ¶ Scďo fecit nos ſe[...]
curos ꝑ inſtrm qď ſcripſerunt qua[...]
euãgeliſte.ſ. ꝑ quatuor euãgelia. In[...]
autẽ inſtrm eſt autenticũ qñ hẽt [...]
tẽ dictatorẽ: teſtes veraces: ⁊ fidelem [...]
riũ. Dictator hoꝝ inſtroꝝ fuit ſpũs ſa[...]
ctus.ij. Pet.i. Spũ ſancto inſpirati lo[...]
cuti ſunt ſancti dei hoĩes. Fuit et [...]
tor filius dei qui euãgelia dictauit. Fu[...]
rũt teſtes duodeciʒ apoſtoli. Act.i. E[...]
tis mihi teſtes in hieruſalẽ ⁊c̃. Nota[...]
fuerũt quatuor euãgeliſte. quoꝝ lingu[...]
ſpũs ſanctus tanq̃ calamo vſus eſt [...]
Lingua mea calam⁹ ſcribe veloci[...]
Notarius fidelis fuit Marcus q o[...]
audiuit a petro. Fuit lucas q oĩa au[...]
uit a paulo i paradiſũ rapto. Fuit Ma[...]
theus qui oĩa audiuit a xp̃o. Fuit Jo[...]
nes q ſapiẽtiã hauſit de pectore [...]
¶ Tertio fecit nos ſecuros per pig[...]
Dedit enim tria pignora. ¶ Prio [...]
ſanctoꝝ ſuoꝝ que apď nos ſepulta [...]
Ecc̃.xliij. Corpa ſanctoꝝ in pace ſep[...]
ſunt: ⁊ viuẽt nomia coꝝ in eternũ. [...]
enim deus vt ipſa corpora in pign[...]
neamus: ne ſine nobis reſurgat. De[...]
Hij oẽs teſtimonio fidei ꝓbati in[...]
ſunt: nõ acceperũt repromiſſionem [...]
aliqd pro nobis melius prouidẽte [...]
ne nobis conſumarẽtur. ¶ Scďo de[...]
nobis corpus ꝓpriũ. Matthei vltio [...]
ce ego vobiſcuʒ ſum oĩbus diebus [...]
ad cõſumationẽ ſeculi. Et bene dic[...]

qʒ ad conſumationeʒ ſeculi: qꝛ poſtmo,
dum nobiſcũ nõ erit ſub forma panis:
ſed in apta gloria maieſtatis. ¶ Tertio
dedit nobis ſpũm ſanctũ. Eph.i. Signa
ti eſtis ſpũ ꝓmiſſionis ſancto q ẽ pign⁹
hereditatis veſtre. ¶ Tertiũ verbũ fuit
magne iocũditatis cũ ſuã ſalutẽ ſibi pro
miſit dicẽs. Fides tua ſaluã te fec. Me
rito iſta mulier fuit ſanata qñ oẽs virtu
tutes que erãt ſibi cã ſalutis ſecũ aſſum
pſit.ſ. verecũdiã. fidem timorẽ: dilectio,
nem: ⁊ humilitatẽ. ☞ Uerecũdia eius ap
paret in hoc ꝙ nõ ante faciẽ: ſʒ retro ac
ceſſit. ☞ Fides in hoc ꝙ dicebat. Si teti
gero tm̃ fimbriã veſtimẽti eius ſalua ero
☞ Timor in eo ꝙ retro ſtabat. De cuius
timore dr̃ Mar.v. Mulier autẽ timẽs ⁊
tremẽs ⁊c̃. ☞ Dilectio ⁊ fides i hoc ꝙ te
tigit. Fides enim cũ dilectione deũ tan
git. ☞ Humilitas eius pʒ in eo ꝙ nõ re,
putauit ſe dignã tãgere pedes. nec etiaʒ
plenitudinẽ veſtimẽti. ſʒ tm̃ fimbriam.
Iſte qnqʒ virtutes ſunt valde neceſſarie
cuiſlibet per ordinẽ ad ſalutẽ. nã verecũ
dia hʒ cor peccatoris ad pñiam diſpone
re. Qñ enim ſtatũ ſue miſerie cõſiderat:
incipit de ſeipſo erubeſcere: ⁊ de pecca,
to ſuo dolere. Sicut enim mala verecun
dia ipedit ꝯfeſſionẽ: ſic bona inducit do
lorẽ. Ecc̃.iiij. Eſt cõfuſio adducẽs pctm̃.
⁊ eſt ꝯfuſio adducẽs gloriã ⁊ gratiã. Ta
lis cõfuſio facit hominẽ ꝯuerti a culpa
preterita. ps. Dixit dñs ex baſan ꝯuertã
Baſan interpretaſ cõfuſio. Liberat a ꝑ,
ſenti culpa. Michee.iiij. Ueniens vſqʒ
ad babylonẽ ibi liberaberis. ibi redimet
te dñs de manu inimicoꝝ tuoꝝ. Baby,
lon enim interpretaſ cõfuſio. Cõſeruat
a culpa futura. Philoſophus quidã di
xit. Erubeſcẽtia ſalua res eſt. Nõ tm̃ aũt
cõmẽdabilis eſt verecũdia in corde: ſed
etiã in facie: ⁊ maxime i adoleſcẽte. Am,
broſius in libro de officijs. Sicut in ſeni
bus grauitas: ⁊ in iuuenibus hilaritas.
ſic in adoleſcẽtibus maxie verecũdia cõ
mẽdaſ. Sed multi ſunt ſic infruniti ꝙ
nec de peccato preterito volũt cõfiteri:
nec preſens dimittere. nec de futuro ca,
uere. Cõtra quos dicit Hiere.iij. Frons
mulieris meretricis facta eſt tibi: nolui,
ſti erubeſcere. ¶ Secũdo aduenit fides

que cor ſic diſpoſitum hʒ purgare. Act.
xv. Fide purificãs corda eoꝝ. Fides eni
expellit oẽm iordinatũ amorẽ: honoruʒ:
delitiaꝝ: ⁊ diuitiaꝝ. Heb.xi. Fide moy,
ſes grãdis effectus negauit ſe eẽ filiũ fi,
lie pharaonis. ecce ꝑ fidẽ cõtemptus ho
noꝝ. Magis eligẽs ſe affigi cũ populo
dei ⁊c̃. ecce cõtemptus delitiaꝝ. maiores
diuitias exiſtimãs theſauro egyptioruʒ
improperiũ chriſti. ecce cõtemptus diui
tiaꝝ. ¶ Tertio aduenit timor q cor ſic di
ſpoſitũ ⁊ ſic purificatũ hʒ munire ne vl
terius alique imunditie ingrediãſ. eſt
enim tanq̃ ſpeculator q a longe iſidias
conſiderat ⁊ viſitat. Ecc̃.xxv. Timor dñi
ſuper oĩa ſe ſuppoſuit. Eſt tanq̃ ianitor
q cõtra peccatũ oſtiũ clauſuʒ tenet. Pro
uer.xv. Per timorẽ dñi declinat oĩs hõ
a malo: imo ſi itrauit ſtatiʒ expellit. Ecc̃.
i. Timor dñi expellit peccatũ. Nã q ſine
timore eſt nõ poterit iuſtificari. Eſt autẽ
magnũ ꝑiculum quãdo iſte ianitor dor,
mit. Juxta illud. Ecc̃.vij. Si nõ in timo
re dñi tenueris te iſtanter: cito ſubuerte
tur domus tua. Iſte timor etiã ciues cu,
ſtodit ne diuiſio ſubintret. Aug. de ciui.
dei. Scipio volebat carthaginẽ emulaʒ
romani imperij dirui ⁊ decernẽti vt di,
rueretur contradixit Catho. timens iſir
mus aſus hoſtiũ ſecuritatẽ: ⁊ idoneũ tu
torẽ videns eſſe terrorẽ. ¶ Quarto acce
dit dilectio que cor diſpoſitũ: purificatũ
⁊ munitũ hʒ gratificare. Sine hac enim
ea que faceremus deo grata nõ eſſent. vt
hr̃.i. Coꝝ.xiij. Nec eã que facerem⁹ quã
tũ ad deũ: ſicut deum laudare. Unde di
cit. Si linguis hoium loquar ⁊ angelo,
rũ.i. ſi laudauero deũ: ſicut laudãt ange
li ⁊ beati. charitatẽ autẽ nõ habeam: fa
ctus ſuʒ velut es ſonãs: aut cimbalũ tin
niens. Nec ea que faceremus quo ad ꝓ
ximuʒ: ſicut elemoſynas dare. vnde ſub
dit. Et ſi diſtribuero in cibos pauperuʒ
omnes facultates meas: charitatẽ autẽ
non habuero nihil mihi prodeſt. nec ea
quẽ faceremus quo ad nos. ſicut corp⁹
mortificare vel morti exponere. vnde
ſubdit. Et ſi tradidero corpus meuʒ ita
vt ardeam ⁊c̃. ¶ Quinto accedit humi,
litas que hẽt omnia ſupradicta cuſtodi
re. quia ſicut dicit Greg⁹. qui ceteras

virtutes ſine humilitate cōgregat quaſi q puluerē ante vētū portat. Eſt.n.hūilitas ſicut cinis. fundamētū ⁊ radix. Sicut eīm cinis cuſtodit ignē: ſic hūilitas grām ſpūalē. Eccle.x. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. Et ſicut fundamētū q̄to magis ꝓfundat̄ tāto magis edificiū ſtabilitur. Et ſicut arbor q̄to magis radices ꝓfundi⁹ fixerit: tāto firmior exurgit: ſic ⁊ hūilitas q̄to fuerit ꝓfundior tāto aīa i grā dei erit ſolidior. Aug. Cogitas magnā fabricā ꝯſtruere celſitudinis. d̄ fundamēto cogita hūilitatis arborē attēde figit radicē i hūili: verticē tēdit ad celū: ſi ſine radice auras petit ruina ē nō icremētū ⁊c.

Sermo tertius.

Filia mea mō defūcta eſt. Quid ſignificēt tres mortui quos xp̄s ſuſcitauit. oñdit Aug. i li. d̄ ſermōe dn̄i i mōte. Peti tres ſunt dr̄e. ſ. i corde. i facto. ⁊ i ꝯſuetudine. Et ſubdit. Una ē q̄ſi i domo ſicut puella q̄ñ i corde ꝯſentit̄ libidini. Alia iā ꝓlata extra domū ꝓcedit. ſ. vidue filius. q̄ñ in factū ꝓcedit cōſenſus. Tertia q̄ñ cōſuetudine mala tāq̄ mole terrena p̄mit̄ animus: q̄r tūc i ſepulchro ē iam fetēs: ſicut lazarus: q̄r igitur iſta puella ſignat p̄mā dr̄iam pcti ꝓut ē in aīa. iō dʒ quilibet rogare ⁊ dicere. Dn̄e filia mea. i. aīa mea mō defuncta ē ⁊c. ¶ Sʒ vr̄ eē ꝯtrarietas iter matheū marcū ⁊ lucā. Matthe⁹ dicit ꝙ pr̄ dixit ꝙ filia mortua erat. Mar.v. dr̄ ꝙ pr̄ puelle dixit filia mea iacet i extremis Luce.viij. dr̄ ꝙ hec moriebat̄. Sʒ dicendū ꝙ pr̄ q̄ñ receſſit a filia iā moriebatur Q̄ñ vero veniebat ad xp̄ʒ p̄ſupponebat ꝙ eēt mortua. ⁊ iō vtrūqʒ potuit dicere. ⁊ ꝙ dimiſerat eā in extremis: ⁊ ꝙ credebat ꝙ eēt mortua. Aug. de ꝯſenſu euāgeliſtaꝝ dicit ꝙ pr̄ puelle volebat ꝙ dn̄s ad eā veniret q̄ā dimiſerat in extremis vt ſi nōdum eſſet mortua eā ſanaret. Si vero eēt mortua: q̄d q̄uidē credebat: eaʒ reſuſcitaret. Mattheus igit̄ poſuit verba mētis. Marc⁹ verba oris. Et ſubdit Aug: Hic rē neceſſariam diſcim⁹ nil in cuiuſdā verbis debere inſpicere niſi volūtatē cui debēt verba ſeruire. nec mētiri q̄q̄ ſi alijs verbis dixerit. q̄d ille voluit cuius verba non dixit. ¶ Per iſtā igit̄ filiā defunctā ſignificat̄ aīa p pctm̄ mortua. De qua ponunt̄ duo. ſ. ſtatus preuaricatōis. ⁊ ſtatus iuſtificatōis. Status preuaricatōis notat̄. cum dr̄. Filia mea mō defuncta ē. Aſſimilat̄ aūt pctōr mortuo triplici de cā. ¶ Primo ꝓpter fetorē. Sicut. n. mortuus fetet corꝑaliter: ſic pctōr ſpūalit̄. Sunt aūt quattuor ꝓpter que cadauera mortuoꝝ multū fetent. locus. calor. ventus. ⁊ tp̄s. ¶ Locus quidē ſcʒ cadauer ē in loco alto: tūc fetor magis diffundit̄. ⁊ ſignat ſuperbiā que corā deo ⁊ angelis fetet. Johel.ij. Aſcendet fetor eius ⁊ aſcēdet putredo eius q̄r ſuperbe egit. ¶ Scōm ē calor: q̄r magis ſentit̄ fetor cadaueris in calore q̄ in frigore. Et ſignat carnalem ꝯcupiſcētiā q̄ corā deo fetet. Yſa.xxxiiij. De cadaueribus eoꝝ aſcēdet fetor. ¶ Tertiū ē ventus qui fetorē ad longinquas partes defert. Et ſignat detractionē que longe lateq̄ hʒ fetorē. p̄s. Sepulchrū patēs eſt guttur eoꝝ: linguis ſuis doloſe agebāt ⁊c. Tūc fetorē ad inſtar vēti defert q̄ñ alioꝝ defectus refert. ¶ Quartū ē tp̄is diuturnitas: q̄r quāto magis fuerit cadauer diuturnū: tāto magis fetidū. Et ſignat pctm̄ cōſuetudinis. Johel.i. Cōputruerūt iumēta in ſtercore ſuo. ¶ Scd̄o peccator aſſimilat̄ mortuo ꝓpter obliuionē. p̄s. Obliuioni datus ſum tāquā mortuus a corde. Q̄r igit̄ pctōr oblitus fuit dei in mūdo: iō deus obliuiſcet̄ eius in inferno. Oſee.iiij. Q̄r oblitus es legis dei tui obliuiſcar tui ⁊ ego. Iō ifernus dr̄ terra obliuiōis. ☞ Eſt. n. quedā terra vbi ē cognitio apta. ſ. terra viuētiū. ☞ Alia eſt vbi ē cognitio obſcura. ſ. terra peregrinantiū. Iuxta illō. i. Coꝝ.xiij. Uidemus nunc per ſpeculū in enigmate tūc aūt facie ad faciem. ☞ Eſt etiā terra vbi eſt obliuio ꝑpetua. ſ. morientiū. Nam deus eoꝝ obliuiſcit̄ q̄tum ad effectū miſericordie. Job.xxiiij. Obliuiſcat̄ eius miſericordia. Et ipſi obliuiſcunt̄ dei q̄ntū ad ſpem venie. Mich.i. Deſperata ē plaga eius. Et vnuſquiſqʒ obliuiſcit̄ ſui ipſius ꝓpter imenſitatem pene. Unde Ariſto. cuidam diſcipulo ſuo apparuit dicens ꝙ totam ſciam ſuā oblitus ē: ⁊ nihil ſciebat niſi penaʒ ſuā. ¶ Tertio peccator aſſimilatur mortuo ꝓpter vermiū corroſionem. Hʒ. n. tria genera vermiū. ☞ Primus ē remorſus conſcie qui ēt in inferno non morit̄. Yſa.vlt. Uermis eorum nō moriet̄. Ambro. Que pena grauior q̄ iterius vulnus cōſcie. Nōne hoc magis fugiēdum ē q̄ mors. q̄ diſpendium q̄ exilium. Alij vmes ſt ipſa vicia ⁊ peccata. De quibus dr̄ Yſaie.xxxiiij. Ibi cubauit lamia: ⁊ inuenit ſibi requieʒ. hoc q̄tum ad luxuriā. Lamia ſicut dicit gloſa hʒ pedes caninos ⁊ cetera feminea. Luxurioſus eīm ⁊ i peccata currit: ⁊ ſepe ad vomitū redit: ⁊ maxime quando catulos ſuos. i. tentatōes ſuas diuerſis delitijs nūtrit. Thren.iiij. Sed ⁊ lamie nudauerūt mamas: lactauerūt catulos ſuos. Sequitur. Ibi habuit foueā ericius hoc quātū ad auaritiā. Ericius eſt aial ſpinoſum ⁊ ſignificat auarū ꝓpter anxietates ſpinoſas. ¶ Dicit aūt Iſido. ꝙ ericius ſuper vitē aſcēdit: ⁊ vuas ad terram excutit. ⁊ poſtmodū deſcēdens ſuper eas ſe iuoluit. que ſpinis vndiqʒ infigūtur: ⁊ ſic eſcam catulis ſuis portat. Spine auaroꝝ ſunt aſtutie eorū quib⁹ pauperes pungūt ꝑ quas ēt bona ſpoꝝ rapiunt: ⁊ filijs ſuis tribuūt. Sequit̄. Ilic congregati ſunt miluī: alter ad alteꝝ hoc quantū ad ſuperbos. Miluus. n. inſidiat̄ auibus domeſticis: ⁊ maxime pullis paruulis. Sic ſuperbus pſequit̄ meliores ſe ⁊ pauperū bōa rapit. Et vt poſſit aliq̄ñ melior rapere: eiuſdē malitie ſocios ſecū adiūgit. Ideo dic̄. Alter ad alterum. ☞ Alij vermes ſunt quedā peccata que nullā hn̄t delectatōem: ſʒ aīam cruciāt. ſicut iracūdia. triſtitia. ⁊ iuidia Nā iracūdia vitā diminuit. Eccle.xxx. Zelus ⁊ iracūdia diminuūt dies. Triſtitia oſſa ꝯſūit. puer.xvij. Spūs triſtis exiccat oſſa. Inuidia oſſa putrefacit. puer.xiiij. Putredo oſſiū iuidia. ¶ Scd̄o ponit̄ ſtat⁹ iuſtificatōis q ſignificat̄ i iſti⁹ puelle reſuſcitatōe. Ad reſuſcitatōeʒ auteʒ ſpiritualem quedā cooperant̄. quedam diſponunt. ⁊ quedam oſtendūt. Cooperant̄ quidem ſanctoꝝ oratōes: quod ſignificatur per hoc quod dicit̄ ꝙ pater qui dicebatur Iayrus vt dicit̄ Marci v. ꝓ ipſa rogauit. Iayrus interpretatur illuminans. ⁊ ſignat cetum ſanctorū qui a deo illuminati ſunt ⁊ alios illuminār. p̄s. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis. Si. n. ſancti pro peccatoribus orabant dum eſſent in miſeria. multo magis modo dum ſunt in gloria. cuʒ eorum charitas non ſit diminuta ſʒ augmentata. Bern̄. Orant pro nobis ſc̄i patres: quia illa beata patria charitatē eorum non minuit ſed augmētauit. Sācti ēt dum erant i hac vita de ſua adhuc ſalute erant ſolliciti: ⁊ tamē adhuc ꝓ peccatoribus orabāt. Nunc autem d̄ ſua ſalute ſunt ſecuri: ⁊ ideo de noſtra totaliter poſſunt eſſe ſolliciti. Iuxta illud.ij. Petri.i. Dabo autem operam: ⁊ frequēter habere vos poſt obitum meum ⁊c. Sunt etiam ſancti iuxta ſpeculum eternitatis. in quo clare vident miſeriā noſtre penalitatis. ⁊ ideo mouētur ad effectum pietatis. Bern̄. Si ſancti dum adhuc viuerent miſerti ſunt peccatoribus: quia pro eis orauerunt. nunc tanto amplius quāto verius noſtras agnoſcant miſerias ꝓ nobis intercedūt. ¶ Secundo videndum ē que ſint illa que diſponūt ad ſpūalem reſuſcitationē. Que quidem ſunt tria. ¶ Primum ē vilitatem ſue originis recognoſcere. quod notat̄ ꝑ hoc ꝙ chriſtus ad illā reſuſcitatōʒ aſſūpſit patrem ⁊ matrem. illos. ſ. d̄ quibus dr̄ Job.xvij. Putredini dixi: pater me⁹ es ⁊ mater mea. Talis. n. cōſideratio humilitatem iducit. Michee.vi. Humiliatio tua in medio tui. Ac ſi dicat. Nō ſolum habes cām humilitatis ex his que ſunt ſupra te. vbi habes iudicia dei. p̄s. Iudicia tua abyſſus multa. Non ſolum ex his que ſunt infra te. vbi hēs tormenta inferni. Eccle.vij. Humilia valde ſpiritum tuum: quoniam vindicta carnis i pij ignis ⁊ vermis. Non ſolum ex his q̄ ſunt extra te vbi habes pericula mundi i. Ioan.v. Mundus totus in maligno poſitus eſt. Sed ēt ex his que ſunt itra te ⁊ in medio tui. Sap.ix. Corpus quod corrūpit̄ aggrauat aīam. ¶ Secūdū diſpoſitiuū eſt gaudiū mūdi excludere. q̄d notat̄ per hoc ꝙ chriſtus tibicies cātantes carmē lugubre iuſſit exire. Car

nē lugubre ē gaudiū mūdi. Amos.viij.
Conuertam feſtiuitatem veſtrā in lamē
tum: ⁊ gaudiū veſtrū in luctū. Preſens
eīm vita ē vigilia.exiliū.⁊ ſtadiū. Ut ſic
de vigilia veniaꝛ ad feſtū eterne ſolēni
tatis. De exilio ad patriā celeſtis hēdi
tatis. De ſtadio ad ociū eterne qetis. Sꝫ
mali faciunt feſtū de vigilia.ꝺ exilio pa
triā de ſtadio ocium. Et iō in futuro ſē
per erūt i vigilia: qꝛ ſemꝑ erūt triſtes ⁊
ieiunātes. Semper in exilio: qꝛ a celeſti
patria ſemꝑ erūt exules. Semꝑ i ſtadio
qꝛ de pena in penā ſemꝑ erūt currētes ⁊
in tormētis laborantes. ps. Laborabunt
in eternū ⁊ viuēt adhuc i finē. Sed bea
ti ſemꝑ erūt in patria. in letitia. ⁊ in qe
te eterna. ¶ Tertiū diſpoſitiuū ē turba
rum tumultū vitare. qđ ſignaꝛ ꝑ hoc
ꝙ chriſtus turbā eiecit. Seneca. Socra
ti ⁊ ſcipioni ⁊ lelio honeſtatē excuteret
diſſimilis multitudo. Idē. Quotiēs cū
hominib⁹ habitaui mīor hoīe redij. In
terrogatus quidā phūs quid eēt homi
ni inimiciſſimū.ꝛ.rñdit alter hō. ¶ In vi
tis patrū dicit quidam ſenex. Qñ moy
ſes intrabat in nubem loquebaꝛ cū deo:
quādo exibat loquebaꝛ cū populo. Sic
monachus qñ ē in clauſtro loquiꝛ cum
deo: qñ exit ad turbas loqꝛ ſepe cū dya
bolo. ¶ Tertio vidēdū ē que ſunt illa q
oñdunt reſuſcitatōem eē verā. Que qui
dē ſunt tria. ¶ Primū ē velox reſuſcita
tio. Fantaſtice.n.⁊ magice reſuſcitati ñ
ſurgūt velociꝛ: ſꝫ mō mouēt pedes: mo
do manus: mō caput. Illi vero qui ve
raciter ſuſcitanꝛ ꝯtinuo ſurgūt. Iō dī
ꝺ iſta puella Luce.viij. Surrexit conti
nuo. Et de lazaro. Io.xi. Statī prodijt
qui erat mortuus. Peccatum habet ca
put.ſ.malam ſuggeſtionē ⁊ conſenſum.
Habet manus ſcilꝫ malum opus. Habꝫ
pedes ſcilꝫ malam conſuetudinē. quan
do quis de peccato in peccatum currit.
Prouer.i. Pedes eorū ad malum cur
runt. Sunt igitur quidam qui peccatū
dimittūt quantū ad conſuetudinē. quia
nō ita ſepe peccant illi reſuſcitanꝛ in pe
dibus. Deinde dimittūt opus. iſti ſuſci
tātur in manibus. Tādem dimittūt con
ſenſum. iſti ſuſcitanꝛ in capite. Sed qui
veraciter ſuſcitanꝛ: ſtatim dimittūt pec

catū: ⁊ quātū ad ꝯſuetudinē ⁊ q̄tum ad
opus: ⁊ q̄tū ad ꝯſenſum ⁊ ſuggeſtionē.
¶ Scōm ſignū ē fortis ambulatio. Fan
taſtice eīm ſuſcitati nō pñt ire niſi ali
quos paſſus. Dicit.n. petrus alphōſus
ꝙ nō pñt ire niſi tantū q̄tū extendūt me
bra corꝑis ſui. Ueraciter autē ſuſcitati
vadūt libere ſicut prius. Ut aūt oñdat
ꝙ iſta puella fuit veraciter ſuſcitata dr
Marci.v. Cōfeſtī ſurrexit puella ⁊ am
bulauit. De lazaro dic dñs. Soluite eū
⁊ ſinite abire. Sūt aliqui q aliquos paſ
ſus tm̄ faciunt. Faciūt eīm vnū paſſum
cū faciūt aliqua opa ꝺ genere bonoꝝ ſi
ciūt aliū: dū habēt aliqua bona ꝓpoſita
cordiū. Faciūt aliū: dū pctā dimittūt
quātū ad opus extrinſecū. Sed illi q
vere ſuſcitanꝛ nō faciūt paſſus: ſed die
tas. Una dieta ē cōtritio cordis. alia cō
feſſio oris. tertia ſatiſfactio opis. Exo.
iij. Ibimus viā triū dierū in deſertū ⁊
imolemus deo nro. ¶ Tertiū ſignū ē
mānducatio: qꝛ ſicut dicit marcus ⁊ lu
cas xp̄s iuſſit puelle dari mādùcare. Si
cut.n. dicit Ambro. Fantaſtice ſuſcitati
mānducare nō pñt. Magi eīm ⁊ nigro
matici quoſdam caracteres ſub aſcellis
mortuorū ponūt ⁊ faciūt eos aliquādo
ambulare ⁊ aliqua verba dicere: ſꝫ nō
pñt facere vt mānducēt. Cibus qñ mādu
caꝛ prio maſticaꝛ: deinde ad ſtomachū
dirigiꝛ. ibiqꝫ digeſtus ad mēbra deriua
tur ⁊ ſic icorpaꝛ. Ille ergo ē vere ſuſcita
tus q mādata dei maſticat p meditatio
nē: ⁊ ea i ſtomacho memorie recolligit p
recordationem: ⁊ ſibi incorporat ꝑ ope
rationem.

¶ Dominica.xxv. Sermo primus.

Cum ſubleuaſſet oculos
ieſus ⁊ vidiſſet q
multitudo maxima venit ad
eū ⁊c. Io.vi. Sicut dicit Au
gu. ſuꝑ Io. Lrās pulchras ⁊ bñ formā
tas aliter laudat ille q neſcit lrās aliter
ille qui nouit. Nam primus laudat figu
raꝝ pulchritudinē. Alius ſenſus ꝓfun
ditatem. Sic etiam aliter laudaꝛ pictu
ra: aliter ſcriptura. Naꝫ tota laus pictu
re eſt in decore exteriori. Laus aūt ſcri
pture maxime ē in ſenſu interiori. Eo
dem modo miracula xp̄i aliud prīdūt

exterius. aliud continēt interius. Nam
exterius ꝓtēdūt admiratōem vñ par
uuli edificent. Interius cōtinent myſte
ria vnde ꝓfecti exerceanꝛ. Habēt.n. ipſa
miracula vt ibidē dicit Aug. linguas ſu
as. Nam qꝛ xp̄s eſt dei verbū: iō ēt factū
verbi ē nobis dei verbū. Myſtice ergo
loquēdo xp̄s in hoc euangelio quadru
plicē gerit perſonā. ¶ Primo gerit pſo
nam patris miſerētis in hoc qui oculos
ſubleuauit ⁊ turbā reſpexit. Reſpectus
enīꝫ ille ſignat reſpectū paterne miſeri
cordie. quē reſpectū ꝓpheta petebat di
cens. Reſpice i me ⁊ miſerere mei. Idē.
Quomō miſereꝛ pr̄ filiorū miſertus eſt
dñs timētibus ſe. Et ſubdit triplicē cāꝫ
quare ſic miſereꝛ. ℣ Una ſumiꝛ ex par
te principij: qꝛ ꝺ vili ⁊ fragili materia fa
cti ſum⁹. Iō dicit. Qm̄ ipſe nouit figmē
tū noſtrū. ℣ Secūda poniꝛ a parte finis
qꝛ.ſ. in cinerē redigēdi ſumus. Et iō ſub
diꝛ. Recordatus ē quoniā puluis ſum⁹.
℣ Tertia ſumiꝛ a parte medij: qꝛ.ſ. inſta
bilē vitam habemus. Iō ſubdit. Hō ſicē
fenū ⁊c. Nam ad inſtar feni ⁊ floris ho
mo mō vireſcit i iuuētute. mō areſcit in
ſenectute. mō floret in ſanitate. mō aret i
infirmitate. modo putreſcit in morte.
¶ Scđo gerit pſonam amici familiariꝛ
colloquētis in hoc ꝙ tam familiariꝛ cū
philippo locutus fuit dicens. Unī eme
mus panes ⁊c. Io.xv. Iam non dicam
vos ſeruos ſed amicos: quia omnia que
audiui a patre meo nota feci vobis. Qđ
autem ſequitur. Hoc aūt dicebat tentās
eum. inuit ꝙ nullus ſecreta ſua amico
cōmittere debet: niſi prius eum tentet.ſ.
probet. Eccle.xi. Non omnē hominē in
ducas in domū.ſ. in cor tuū. multe enīꝫ
inſidie ſunt doloſi. Eiuſdem.vi. Si poſ
ſides amicum in tentatōe poſſide illuꝫ:
⁊ non facile credas ei teipſuꝫ. Ante pro
bationem enim nō debet de facili ſeipm
ſibi credere: ſed poſtquā ipſum tentauit
idest probauit ⁊ fidelē inuenit debet ſe
cure ſibi ſeipſuꝫ cōmittere. ¶ Unde le
gitur de Alexandro ꝙ cum philippus
eius medicus ⁊ probatus amicus medi
cinā ſibi dare deberet ſupuenerūt lrē ab
emulis miſſi continētes philippū i me
dicina venenū admiſcuiſſe. quas cū ale

xander legiſſet medicinā prius hauſit: ⁊
poſtea lrās legēdas philippo dedit. ob
magnā.n. fiduciā quam de ipſo hēbat
malum ꝺ illo ſuſpicari non poterat. qđ
etiā dr̄ tentans eum: vꝛ eē cōtrariū ei qđ
dr̄. Iaco.i. Deus.n. neminē tentat. Sed
dicēdū ꝙ aliter tentat diabolus. aliꝛ ho
mo: aliter deus. Diabolus.n. tentat vt
decipiat. i. Petri. vlti. Aduerſarius ve
ſter diabolus tanq̄ leo rugiēs circuit q̄
rens quē deuoret ⁊c. Hō tentat vt probet
⁊ agnoſcat. Eccle.xiij. Ex multa loquel
la tentabit te. Deus tentat vt tētatum ⁊
a ſeipſo ⁊ ab alijs cognoſci faciat. iuxta
illud Gen.xxij. Tentauit deus abraham
⁊c. Et ſequiꝛ. Nunc cognoui.i. cogno
ſcere feci ꝙ timeas deum. Sed videt ꝙ
de turba paſcenda chriſtus nō debuit re
quirere philippū ſed iudā qui loculos
portabat. Sed dicēdum ꝙ philippus
oriundus erat de patria illa.i. galilea. ⁊
ideo notus fuerat turbis. ⁊ ꝓpter hoc ꝺ
turbis paſcēdis magis erat ſollicitus.
Et cum dicaꝛ Matthei.xiiij. Ueſpe aūt
facto acceſſerunt ad eum diſcipuli dicē
tes. Deſertus eſt locus ⁊ iaꝫ preterijt ho
ra. dimitte turbas vt euntes in caſtella
emant ſibi eſcas. Credēdum eſt ꝙ phi
lippus inter eos erat qui chriſtum ma
gis ſollicitabat: ⁊ ideo chriſtus philip
pum requiſiuit dicens. Unde emem⁹ pa
nes ⁊c. ¶ Tertio chriſtus gerit perſonā
domini potenter operātis in hoc ꝙ qn
qꝫ panes ſic multiplicauit: ⁊ ꝙ quinqꝫ
milia hominū ide ſatiauit. exceptis mu
lieribus ⁊ paruulis. vt dicit Mat.xiiij.
Hoc enim fuit potentie infinite. Uoluit
quidem deus vt dicit Augu. ſuper Io.
notitiam ſui dare humano generi. ſed
quia non poterat ab oībus videri ocu
lis corporalibus voluit ſe manifeſtare
oſtenſis miraculis. Ideo in prima crea
tōe miracula multa fecit; inter que vnū
fecit ꝙ terrā ſegetes ꝓducere fecit. Sed
qꝛ iſta miracula ex aſſiduitate viluerunt
igiꝛ xp̄s adueniēs multa alia miracula
fecit. ꝓter vſitatū curſuꝫ ordinēqꝫ natu
re nō qꝛ ſint maiora: ſꝫ qꝛ ſunt magis in
ſolita. Et ſubdit Aug. Ma⁹.n. miracu
lū ē gubernatio totius mūdi q̄ ſatura
tio quinque milium hoīum ꝺ qnqꝫ pa

nibus. ⁊ tamen hoc nemo miraꝉ. Iſtud
miranꝉ homines: nō qꝛ malus eſt: ſed qꝛ
rarum eſt. Ideȝ. Unde enīȝ multiplicat
de paucis granis ſegetes ⁊ cetera blada
inde multiplicauit in manibus ſuis qn
qꝫ panes. Poteſtas enim erat in mani/
bus xp̄i: panes autēȝ illi quinqꝫ quaſi ſe
mina erant: non quideȝ terre mandata:
ſed ab ipſo qui terraȝ fecit multiplicata
Quāuis autem xp̄o tam facile fuiſſet pa
nes de nouo creare ſicut iaȝ factos mul
tiplicare. volebat tamen iam factos
multiplicare vt confunderet hereticos
quos ſciebat eſſe dicturos: omnia viſibi
lia a dyabolo eſſe creata. Cum enim di/
catur. i. Ioā. iij. In hoc apparuit filius
dei vt diſſoluat opera dyaboli. Sed ſi il
li panes a dyabolo fuiſſent facti: chriſtꝰ
eos nō multiplicaſſet: ſed potius deſtru
xiſſet ⁊ alios de nouo creaſſet. Illi quin
qꝫ panes poſſunt intelligi quinqꝫ conſi
derationes que menteȝ reficiūt. ☞ Quo
rum panuȝ quidā conficiūtur ex farina
tota amara: quidaȝ ex amariori: quidaȝ
ex amariſſima: quidā ex farina tota dul
ci: quidaȝ ex farina partim dulci ⁊ par/
tim amara. ¶ Primus eſt panis cōpaſ/
ſionis. Iſte ꝯficitur ⁊ efficitur de farina
amara. i. ex miſerijs proximorū. De quo
dicitur Thob. ij. Manducauit panes in
luctu ⁊ tremore. memorās illuȝ ſermonē
queȝ dixit dominus per Amos prophe/
tam. Dies feſti veſtri conuertētur in lu/
ctum. ¶ Secūdus eſt panis afflictionis
qui cōficitur ex farina amariori. i. ex cō/
ſideratione paſſionis xp̄i. De quo dici/
tur Deuꝉ. xvi. Septeȝ diebus comedes
abſqꝫ fermento afflictiōis panes. Ille pa
nem afflictōis comedit qui cōſiderādo
domini noſtri ieſu xp̄i paſſioneȝ corde ⁊
corpore ſe affligit. corde condolēdo. cor/
pore ſe mortificādo. Sed debet comede/
re ſine fermēto malitie ⁊ nequitie. Cum
fermēto neqtie comedūt vt heretici: qui
dicunt xp̄m non vere fuiſſe paſſuȝ. Cum
fermēto malitie comedūt mali chriſtia/
ni: qui fideȝ habēt ſed opera non habēt.
Debet igitur comedere ſine fermento. ſ.
cuȝ fide vera ⁊ operatione bona. Et di/
citur ꝙ comedebaꝉ ſepteȝ diebus. quia
ſepteȝ effuſionibus ſanguinis dn̄i no/
ſtri ieſu xp̄i debemus eſſe intenti. Qua
due fuerunt in duabus manibus: ⁊ alie
due in duobus pedibus. Quinta in to
to corpore quādo fuit flagellatus. Sex
ta in capite: quādo ſpinis fuit coronatus.
Septima in latere quādo fuit lāceatus.
¶ Tertius eſt panis tremoris: qui confi
citur ex farina amariſſima. i. ex conſide
ratione penaruȝ infernaliū. De quo di
citur Ezech. xij. Paneȝ tuum in contur
batione comede. Multuȝ enim debent ti
mere ⁊ coturbari qui conſiderant penas
inferni. Job. xxi. Cum recordatus fuero
pertimeſco: ⁊ contrahit carneȝ meam tre
mor. ps. Timor ⁊ tremor venerūt ſuper
me: ⁊ contexerūt me tenebꝛe. Merito
quia ibi comedetur panis amariſſimus
⁊ venenoſus. Job. xx. Panis eius verte
tur in vtero illius: in fel aſpiduȝ intrin
ſecus. ¶ Quartus eſt panis deuotionis
qui cōficitur ex farina tota dulci. i. con
ſideratione celeſtium gaudiorū. De quo
dr̄ in ps. Fuerūt mihi lachrymē mee pa
nes die ac nocte ⁊c̄. Nihil enim ſanctis
viris in hac vita dulcius ꝙ̄ lachrymis
deuotōis paſci. Yſa. xvi. Inebriabo la
chrymis mea ⁊c̄. Sicut enīȝ ebrius do
rem non ſentit dāna paruipēdit ver
ba cōtēnit: ſic ſancti viri talibus lachry
mis inebriati paruipēdunt dolores cor
porum: dāna rerum ⁊ iniurias verborū.
¶ Quintus vero eſt panis cōpunctionis
qui. ſ. conficitur ex farina amara ⁊ dul
ci. i. ex conſideratōe peccatoꝝ noſtroꝝ.
Illa enim cōpunctio habet amaritudinē
ꝓpter offenſaȝ: ⁊ habet dulcedinē pro
pter ſpem ⁊ veniā. Unde dr̄ in ps. Cibabis nos pane lachrymarū. ecce amaritu
do. Et potū dabis nobis i lachrymis i
menſura. ecce cōſolatio. Illi autē qui
habent ſpem venie debēt flere ſine men
ſura. ſed illi q ſperant veniaȝ debent i
flendo habere menſurā. Prouerb. xiiij.
Cor quod nouit amaritudinē aīe ſue ec
ce amaritudo ꝓ culpa. In gaudio eius
non miſcebiꝉ extraneus. ecce gaudium
pro venia. ¶ Quarto dn̄s noſter ieſus
xp̄s gerit perſonā magiſtri ſapiēter cōſulentis: cuȝ ait. Colligite que ſuperaue
runt ⁊c̄. Uoluit autēȝ dn̄s noſter ieſus
xp̄s vt dicit Chryſo. fragmēta colligi nō

ꝓpter oſtētationem: ſed vt cordibus di
ſcipuloꝝ q erāt in mūdo predicaturi mi
raculū artius īfigereꝉ. Et vt miraculuȝ
nō fantaſticū: ſȝ veꝝ crederet. Et vt tur/
be diſcipuloꝝ ⁊ pauperꝝ multis diebus
de ipſis fragmētis ſuſtētarenꝉ. ☞ Notā
dū eſt aūt ꝙ q̄dā relique pctōꝝ ſicut cogi
tatio mala ⁊ delectatio que aliqū rema
nēt poſt peccatuȝ iſte ſunt diſpergende.
Unū dr̄ Yſa. xiiij. Perdam babylonis no
mē germē ⁊ reliqas. Nomina babyloni/
ca ſūt verba laſciua. Germina ſunt opa.
Reliquie ſunt cogitatōes male. Iſta oīa
ſunt diſpergēda. ¶ Scd̄o ſunt quedam
relique bonaꝝ cogitationū: iſte ſunt ꝯſer
uande. De quibus dicitꝉ in ps. Cogitatio
hoīs ꝯfitebitur tibi. i. laudabit te. ⁊ reli/
quie cogitatōis dieȝ feſtū agent tibi. Re/
liquie cogitatōis ſunt bona verba: qꝛ ex
abūdantia cordis os loquiꝉ. Sunt etiā
bona opera: qꝛ illud qd̄ cor concipit ma
nibꝰ opaꝉ. Hec igitur tria deuȝ laudant
⁊ magnū feſtum ſibi faciūt ſcilȝ bona co
gitatio: locutio ⁊ opatio. Bern̄. Puto ꝙ
per ſingulos fideles qui conuertunꝉ ad
deū ⁊ in fide proficiūt: feſtiuitas oriꝉ do/
mino. ¶ Tertio ſunt reliquie ciboꝝ ⁊ di
uitiaruȝ que ſunt paupibus eroganda.
Luc. xi. Quod ſupeſt date elemoſynā ⁊
ecce omnia mūda ſunt vobis. Sed dici
tur de auaro Job. xx. Non remāſit de ci
bis eius: ⁊ ꝓpterea nihil remanebit de
bonis eius. ps. Saturati ſūt filijs. i. cum
filijs. ⁊ tamē reliqas nō dederūt egenis
ſed dimiſerūt eas paruulis ſuis. i. famu
lis ſuis: Uel deus ſaturauit eos filijs. i.
multis diuitijs. ⁊ in morte nihil dimiſe/
rūt egenis: ſȝ reliqas ſuas. i. diuitias q̈s
hīc reliquūt: ⁊ ſecū portare n̄ pñt. dimiſe
rūt puulis ſuis. i. filijs ⁊ nepotibꝰ ſuis.

¶ Sermo ſecundus.

Cum ſubleuaſſet
oculos ieſus ⁊c̄. Scriptura
ſacra hȝ duplicē ītellectū. ſ.
litteraleȝ ⁊ myſticū. Et iō aſſimilaꝉ fauo
mellis: ſpice grani ⁊ ignito lapidi. De
duobꝰ primis dicit Aug. de verbis dn̄i.
Qū poſſumꝰ de diuinis opibus q̄ legūꝉ
intellectū alicuius ſpūalis ſignificatōis
exculpere: q̄ſi de obſcuris fauoruȝ cellis
mella ꝓducimus: vel xp̄i diſcipulos imi
tātes ſpicas manibꝰ ꝯfricamus: vt ad la
tentia grana. i. ſpūalia verba pueniamꝰ
De tertio dicit Greg. in moral. Cum ver
bum ſacri eloquij lapidi ſimile dixerim
i quo ignis latet q manu frigidus teneꝉ
ſȝ ꝑcuſſus ferro ignē emittit. Sic verba
ſacri eloquij que ꝑ narrationē littere fri
gida tenenꝉ. ſiquis intēto ītellectu pul/
ſauerit: de eius ſenſibus ignē ꝓducit vt
in eius verbis aīus ardeat q prius ꝑ lit/
terā frigidā tenebaꝉ. Educamꝰ ergo de
pñti euāgelio mel quo dulcoremur: gra
nū quo nutriamur: ⁊ ignē quo accenda/
mur. In hoc q̄dē euāgelio multa gene/
ra hoīuȝ īformanꝉ. ¶ Primo ꝯtēplatiui
vt. ſ. oculos cordis ad deū erigāt. qd̄ no
taꝉ in hoc ieſus oculos ſubleuauit. De/
bēt. n. ſubleuare ad deū oculū ītellectus
ꝑ meditationē ⁊ affectus ꝑ deuotioneȝ.
Eccl̄s. ij. Sapiētis oculi in capite eius.
Illi. n. q ſūt celeſtia ſapiētes debēt hr̄e
in xp̄o capite oculū ītellectꝰ ⁊ affectus.
¶ Refert. A. gellius ꝙ democritus phs
oculos ſibi eruit. Et huius cā triplex ab
alijs philoſophis aſſignaꝉ. ☞ Prima qꝛ
viſus ipm̄ a meditatōibus interioribus
īpediebat. ☞ Secunda qꝛ mulieres ſine
ꝯcupiſcētia videre nō poterat. ☞ Tertia
qꝛ malos florere nimis īpatienter vide/
bat. ⁊ ſic a ſua philoſophia eū īpediebat
viſio reruȝ ſenſibiliū: ⁊ viſio reꝝ delecta
biliuȝ: ⁊ viſio reꝝ ſublimiū: Eodem mo
do īpeditur quis ne oculos ſubleuet ad
deuȝ. ☞ Primo qū qs nimis occupatur
circa ſenſibilia. i. circa terrenas diuiti/
as. qꝛ tūc oculus fedaꝉ puluere auaritie
ps. Oculos ſuos ſtatuerunt declinare in
terrā. ☞ Scd̄o qū occupaꝉ circa delecta
bilia. i. circa carnales dilitias. qꝛ tūc ocu
lus excecaꝉ igne ꝯcupiſcētie. ps. Supce
cidit ignis ⁊ non viderūt ſolē. ☞ Tertio
qū occupaꝉ circa ſublimia. i. circa ambi
tōes mūdanas: qꝛ tūc obſcuraꝉ fumo ſu
perbie. Apoc. ix. Aſcendit fumus putei
abyſſi ⁊ obſcuratꝰ eſt ſol ⁊ aer: ⁊ de fumo
putei exierūt locuſte. Iſte fumus īferna
lis eſt ſupbia que primo aſcēdit in celū:
⁊ ibi obſcurauit ſoleȝ. i. angelū. Deinde
deſcendit in aerem. i. in paradiſum ter/
reſtrē: ⁊ ibi obſcurauit primos parētes.

rẽtia vobis dedi oĩa.ſ.ad mãducãdũ.
Jn magnis tñ aialib⁹:ſicut in leonibus
hõ perdidit dñium ſuũ vt cognoſcat p/
pter pctm̃ diminutã eſſe ſuã dignitatez.
Jn minimis ẽt ſicut in muſcis ⁊ pullici
bus pdidit vt cognoſcat ſuã miſeriaz ⁊
vilitatez. Jn medijs aũt ſicut in pecori/
bus ⁊ iumẽtis retinuit ppter ſuã neceſ/
ſitatẽ. Jſta aũt cõceſſio de eſu carniuz ⁊
piſciuz poſt diluuiũ adhuc durat. ¶ Jn
nullo aũt iſtorũ ſtatuũ homo ſatietatez
inuenit. Nam nec añ pctm̃ inuenit ſatie
tatẽ in fructibus arboꝝ. Nec poſt pctm̃
in oleribus herbaꝝ. Nec poſt diluuium
vel modo in eſu carniũ vel piſciũ. Sʒ ſi
hõ hodie bene comedit ⁊ bibit:cras me
lius vult comedere ⁊ bibere. Yſaie.lvi.
Venite ſumamus vinũ ⁊ impleamur ebrie
tate:⁊ ſicut hodie:ſic erit ⁊ cras:⁊ mul/
to amplius. ¶ Quarto dabit deus hoi
i paradiſo cibũ diſſimilẽ ab iſtis. Nõ fru
ctũ arboris materialis. ſʒ fructum vteri
virginalis. ps. Cũ dederit dilectis ſuis
ſomnũ. ecce hẽ ditas dñi filij merces fru
ctus ventris. Nõ olera ſiue herbas ter/
re:ſʒ virentia paſcua vite. Jo.x. Jngre/
dietur ⁊ egredietur ⁊ paſcua inueniet. Nõ
carnes animaliũ vel piſciũ:ſed delitias
angelorũ. ps. Panẽ angelorũ mandu/
cauit hõ. ¶ Secũdo mũdus hʒ cibũ ſpi
ritualẽ.i.appetitum diuitiarũ ⁊ hono/
rum. Et cibus iſte etiã non ſatiat. Quo/
mõ poſſet quis ſatiari de vmbra:vento:
⁊ fetore. Vmbra quidẽ nõ põt ſatiare:ſʒ
infrigidare. Ventus non poteſt ſatiare:
ſed inflare. Fetor non poteſt ſatiare:ſed
inficere. Vmbra ſignat diuitias:ex eo ꝙ
cito tranſeũt. Sap.v. Tranſierunt om/
nia ſicut vmbra. ⁊ ideo cor auari infrigi
dat. Eccle.xliij. Gelu ſicut ſalem ſuper
terram effundet.i.effundi permittet. Et
dicit ſalem:q: tale gelu facit cor auari eẽ
ſterile ab omni opere bono. Ventus ſi/
gnat honores. Job.xxx. Eleuaſti me ⁊
quaſi ſup ventũ ponẽs eliſiſti me valide
Talis ventus cor ſupbi iflat. Ad col.ij.
Jnflatos ſenſu carnis ſue. Tales infla/
tos dirumpit malleus diuine ſententie
Mat.xxv. Diſcedite a me maledicti in
ignem eternum ⁊c. Sap.iiij. Dirumpet
illos inflatos ſine voce. Nõ.ij. emittent
vocem alicuius excuſatõis vel appella
tõis. Fetor ſignat immũditias carnal
Juxta illud Jſaie.xxxiiij. De cadaueri
bus eorũ aſcendet fetor. Johel.i. Cõpu
truerũt iumẽta in ſtercore ſuo. Jſte fe
nõ reficit ſed totã terrã inficit ⁊ corrũ
pit. Ezech.xxxv. Rigabo.i. rigari fa
tã terrã fetore ſanguinis tui. ¶ Secun
dus locus eſt infernus vbi erit fames per
petua; tanta ſcʒ ꝙ prenimia fame eoꝝ
caro erit cõſumpta. Threñ.iiij. Adhe
ſit cutis eorum oſſibus:aruit ⁊ facta e qua
ſi lignum. Tanta ꝙ pellis eoꝝ exu
ſta. Threñ.v. Pellis noſtra quaſi cli
nus exuſta eſt a facie tempeſtatum fami
⁊c. Tanta ꝙ fames intra coſtas eoꝝ
erit incluſa:⁊ ideo erit perpetua:q
ſtis eorũ nunꝗ exire poterit. Job.xviij.
Attenuet fame robur ei⁹:⁊ inedia in
dat coſtas eius. Tanta ꝙ linguas p
as manducabunt. Apoca.xvi. Cõ
cauerunt linguas ſuas. Tanta ꝙ i
aliorum brachia deuorabunt. Yſaie
Vnuſquiſqʒ carnẽ brachij ſui vora
Manaſſes effraim:⁊ effraim manaſſ
Tanta ꝙ prenimia fame diabolũ ⁊
blaſphemabũt. yſaie.viij. Cum eſurie
iraſcetur:⁊ maledicet regi ſuo ⁊ deo
¶ Tertius locus ẽ celũ:vbi ſatietas ple
na eſt. Jbi.n.totus homo in quinq
ſibus ſatiabit. Nam viſus ſatiabit in vi
ſione chriſti. Viſus autem delectatur co
lore viridi qui ẽ medius color conſta
ex albo ⁊ nigro. Color albus eſt dei
lucida. color niger eſt caro de terra
mata. Jſte duplex color.i.deitas cla
ra ⁊ nigra humanitas in chriſto eſt c
iunctus ⁊ totus amenus ⁊ viridis effe
ctus. Vnde vocat ſe viridẽ dicens Luc.
xxiij. Si i viridi ligno hoc faciunt in a
do quid fiet. Jõ quilibʒ ſcũs dicit
illo Heſter.xv. Valde mirabilis es d
⁊ facies tua plena ẽ graꝝ. Jõ dĩ.i. Pe.
i. Jn quẽ deſiderãt ãgeli pſpicere. ¶ O
factus delectabit in redoleſcẽtia ch
Jn ipſo.n.eſt balſamũ diuine natu
namomũ deuote aĩe. ⁊ myrrha car
mortificate. Eccle.xxiiij. Sicut cinna
mum ⁊ balſamum aromatizans odo
rem dedi. quaſi myrrha electa dedi ſua
uitatem odoris. ¶ Ex his ergo trib

ſpeciebus aromaticis ſcti tm̃ odorẽ ſen
tiẽt:q clamabũt ⁊ dicẽt illi Cant.i. Tra
he me poſt te curremus ⁊c. ¶ Guſtus de
lectabit in guſtãdo dulcedinez xpi. Vñ
cãtat eccleſia. ⁊ ſumit ex Johel.iij. Jn il
la die ſtillabũt mõtes dulcedinẽ:⁊ colles
fluẽt lac ⁊ mel. Per lac itelligit caro xpi
mũdiſſima. Per mel aĩa xpi dulciſſima.
Per dulcedinem deitas xpi ſuauiſſima.
Mõtes igit ⁊ colles.i. magni ⁊ minores
ſancti:⁊ guſt⁹ habebũt dulcedinẽ a car
ne xpi mũdiſſima:⁊ ab aĩa xpi dulciſſi/
ma a deitate xpi ſuauiſſima. ¶ Tactus
delectabit in tãgẽdo xpʒ. multũ delecta
tur hõ in tãgẽdo amicũ. plus in ample/
ctẽdo amicũ. multo plus in oſculando
amicũ. Tũc ergo ſancti xpm tãgent ⁊ te
nebũt fortiter. Cant.iij. Tenui illũ nec
dimittã. Tũc ãplexabũtur hilarit. Pro
uer.iiij. Arripe illã.ſ. ſapientiã q eſt xps.
⁊ exaltabit te ⁊ glorificaberis ⁊c. Et tũc
oſculabunt dulcit. Cant.viij. Quis mi/
hi det te fratrẽ meũ ſugẽtẽ vbera matris
mee vt inueniã te foris ⁊ deoſculer:⁊ iaz
me nemo deſpiciat. Chriſtus ante incar
nationẽ erat in ſinu patris:ſʒ foras ve/
nit qñ naturã humanã aſſũpſit. Et tunc
hõ deũ oſculatus fuit qñ.ſ.natura diui
na humanã naturã in vnitate pſone ſibi
vniuit. Et illud tale oſculũ petebat gen⁹
hũanũ dicẽs Cant.i. Oſculet me oſculo
oris ſui. Et ſic eũ nẽo deſpexit. Nec de
us:ſed multũ dilexit. Nec angelus:ſʒ in
reuerẽtia habuit. Nec diabolus:ſʒ dein
ceps multũ eũ timuit. ¶ Auditus ſatia
bit in audiẽdo vocẽ xpi que tã dulcis eſt
vt qlibet ſanctus clamet ⁊ dicat Cãti.ij.
Sonet vox tua i auribus meis:vox eni
tua dulcis. Dicit Augu⁹. ꝙ ſonus tripli
citer fit. Aut pulſu:ſicut i cythara ⁊ pſal
terio. Aut flatu:ſicut i organo. Aut can
tu:ſicut in voce. Jſte triplex ſonus in ce
leſti patria reſonabit. Sonus eniʒ q fit
cũ pulſu. ſicut in cythara ⁊ pſalterio:ſi/
gnat dulciſſimã xpi allocutionẽ. Jpſe q
dẽ eſt cythara ⁊ pſalterium. Juxta illud
ps. Exurge gloria mea pſalteriũ ⁊ cytha
ra. Pſalteriũ q dẽ ſonat a ſupiori:cytha
ra ab iferiori. Jlla ergo vox xpi ẽ ſuauiſ/
ſima q pcedit a pſalterio diuine nature q
eſt natura ſupior:⁊ a cythara nature hu
mane q eſt inferior. Sonus q fit cũ flatu
ſicut in organo ſignat ſanctoꝝ laudem
q fuerũt organũ ſpũs ſci. q: ſpũs ſcũs p
ipſos ſicut p organũ eſt locutus. ij. Pet.
i. Spiritu ſancto iſpirati locuti ſunt ſan
cti dei hoĩes. Jpſi ergo ſpiritu ſancto
afflati in laudẽ ⁊ gratiaꝝ actionẽ prorũ
pent. Juxta illud yſa.li. Gaudium ⁊ leti
cia inuenietur in ea:⁊ gratiarum actio ⁊
vox laudis. Sonus qui fit cum cantu
ſicut in voce:ſignificat angelicã iubila/
tionẽ. De qua dicitur Job.xxxviij. Vbi
eras cum me laudarent aſtra matutina:
⁊ iubilarẽt oẽs filij dei. Jſte ergo triplex
ſonus in celeſti patria audiet. Vnus q
cauſat a voce xpi dulciſſima. Alius qui
cauſatur a iubilatiõe angelica. Tertius
qui cauſat a gratiarum actione ⁊ laude
humana. Jſtud eniʒ erit offm̃ omnium
ſanctoꝝ ⁊ angelorũ: cõtinue ſcilicet lau
dare deum. Aug⁹. in li. de ci. dei. Jbi va
cabimus ⁊ videbimus. videbim⁹ ⁊ ama
bimus. amabimus ⁊ laudabimus. Ecce
quid erit in fine ſine fine. Nã quis alius
eſt noſter finis:niſi peruenire ad regnuʒ
cuius nullus eſt finis. Jn iſto ergo fine
noſtrũ opus finiamus rogãtes deum vt
ſicut eſt finis noſtrorum laborum:ſic di
gnetur eſſe finis noſtroꝝ deſideriorum.
Juxta illud qđ idẽ doctor in eodẽ libro
teſtat. Jpſe inquit erit finis deſideriorũ
noſtroꝝ qui ſine fine videbit. ſine faſti/
dio amabit. ſine fatigatiõe laudabitur.
hoc munus. hic affectus. hic actus pfe
cto erit oĩbus cõis ſicut ipa vita erit cõ/
munis. Ad illũ beatũ finem pducat nos
ille q eſt principium ⁊ finis. Qui ſine fi/
ne viuit ⁊ regnat per infinita ſeculorum
ſecula. Amen.

¶ Expliciũt ſermones dñicales fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatoꝝ
quõdam archiepi Januẽſis ꝙ diligẽtiſſi
me emẽdati:ac cum magna ſollicitudie
correcti ⁊ caſtigati. Papie impreſſi cura
ac ipẽſis Jacob de paucíſdrapis de bur
gofrancho. Die 14 nouẽbris 1499 ad
laudẽ dei ac glorioſe virginis. Amẽ.

Regiſtrum

a
Sermones aurei
noſter quod
tione. carnalis
ebitur. Threnoꝝ
b
fne:q abſtinēs
fratris tui.
quod dicendū
inferna
c
cognoſcit
defecit. i.
gitime ſeruatū.
Sed de multi.
d
per aquas
opibus iuſticie
te ſerere.
ſimilant
e
ad fidē:
ſtentes coronā
mus ne quis
tia fructuū
f
gaudr. hoc
veniebant.
iiij. ℭ Circa
notat eis dn̄:

g
ſerpentis
de morte
. i. animaꝫ
gēte que
h
iurauit.
remediū
Aug. Uerus
propter
i
opationes
ſe cōſiderans
tione. Jo.
cūdum aliaꝫ
k
triſticia.
decꝫ ſtellaꝝ
fideles hn̄t
ſtabile teſtimoniū
l
xiiij. Uiuo
Gaudiū mūdi
tici. Byſſus
Prouer. v.
m
gis ē dilectio
propriū
tas ſup: adlctū
erabat. d

n
peccauit
rij fuerunt
ſi qui ei
bet quattuor
o
laudarent
potentie
grana
ſcendere
p
eſt manus
ſuper altare
cōtumelioſo
ad dn̄m
q
quedaꝫ que
queſtio incidit.
ℭ Tertio bono
proijciendi
r
deſiderādā
qō non hꝫ
Eriens ieſus
oſtendere eis
ſ
ſcilꝫ ſpūs
Calix in manu
in rete mittu
ra: oia trahā

t
dirigat oculi
lenie martyr
in corpore
rū oſtendit
v
precedit
ſacramento
modis pn̄
Tribus autē
x
les exteriores
comedere. Sep
comedere. Au
patrē erat
y
meatum
e obligationi
ꝑpter paupe
carnē ſuam
z
propter
aut magiſtri